6
30-b
27

6
17 N
40

~~6. 30. b. 27~~

L. ANNEI SEnecae Clariſſimi Stoici Philoſophi: Nec non poetae accutiſſimi. Opus Tragoediar aptiſſimiſq; figuris excultum.

In quo tria millia errata atq; inuerſa loca exéplorum deprauatione & librarior incuria diligentiſſime ad veterem lectioné nunc primũ reformata. Cũ expoſitoribus luculẽtiſſimis Bernardino Marmita: & Daniele Gaietano. Quippe emendata accuratiſſime omnia.

Fratris Ioannis Baptistę Serongarinensis.

Iulius Clar. Clarenſis.

Fortuna iniuſtos auxit quos perfida reges:
Sedibus euerſat lubrica de propriis:
Vel meritis craſſum tollens, hæc infida ſtatus:
Deprimit at miſeris cladibus armipotens.

Bibliothecæ S.ti Honuphrii an. 1617

BIBL. ... ROM. VITTORIO EMANUELE

BIBL. NAZ. ROMA

ℭHIERONYMVS AVANTIVS VERONENSIS LATINO IVVENALI PROTONOTARIO APOSTOLICO ROMANO PATRICIO ORNATISSIMO. S.P.D.

COgitanti mihi ſæpenumero, atq; animo reuoluenti Latine cariſſime, cui potius Annæi Senecæ Tragœdias a me magna ꝓfecto cura, multiſq; laboribus ac uigiliis, veterũ exẽplariorũ collatione, auxilioq; recognitas: atq; emendatas, q̃ nũc Andreæ Aſulani græcæ latinæq; linguæ adiutoris egregii opera in manus hoiũ ueniunt, nuncuparẽ, tu prius eo munere dignus occurriſti, cui tũ ob eximias ai, ingeniiq; dotes, bonarũ lr̃arũ, & in primis poeticæ ſtudia, qbus mirifice delectaris, morũ ꝓbitatẽ & elegantiã, ſingularẽq; humanitatẽ tuã, tũ qđ authoritate ſtudioq; tuo apud Illuſtriſ. Venetorũ Senatũ: dũ apud eũ magna oium grã Nuntiũ agis Põtificiũ, in meis amicorũq; negotiis maxime ſum adiutus, & afficior multũ, & debeo, cui enim alteri Tragœdias Heroum facta dictaq; cõtinentes, Regũ mores, affectuſq; quaſi in tabella exprimẽtes æquius mihi fuerat inſcribere, quã tibi: qui & ea Vrbe, q̃ ſine cõtrouerſia clariſſimorũ virorũ numero, quorũ virtutibus orbis iperiũ obtinuit: ſupra cæteras lõge lateq; floruit, & ea familia natus es, quæ ibi apprime nobilis & honeſtiſſima ſemp eſt habita, atq; apud Principes viros iã a puero ita educatus, & in rebus gerẽdis ea induſtria, diligẽtia, dexteritate, ac prudẽtia ſupra ætatẽ præclare verſatus es, vt & ipſorũ mores, ingenia, aditus ꝓbe noueris, & charitatẽ, beniuolẽtiãq; magna tua cũ laude abũde fueris cõſecutus, q̃quidẽ (ut ait Flaccus noſter) Principibus placuiſſe viris nõ vltima laus eſt. Suſcipe igit̃ læta frõte amici munus, puſillũ qdẽ ac tenue, ſed amoris, grati ai, obſeruantiæq; in te meæ: nõ paruũ indiciũ etiã apud poſteros remãſurũ. Senecãq; ipm diu ſimilacerũ, mõſtris refertũ, ac ſqualore oblitũ, iã vero reuiuiſcẽtẽ: & in ſuũ nitorẽ redeũtẽ, lege, atq; apud te habe, & laborẽ, diligẽtiãq; meam in eo corrigẽdo, in quo ad tria millia errata atq; inuerſa loca, exẽplariorũ deprauatione & librariorũ incuria deprehendi, & ad veterẽ lectionẽ reſtitui, non improbato. Bene vale, & Auantium tuum ama, ut facis. Venetiis Nonis Octobris. M. D. XVII.

ℭDIMENSIONES TRAGOEDIARVM SENECAE PER EVNDEM HIER. AVANTIVM.

VErſus Senarii vel trimetri iambici ſunt archilochii omnes & acatalectici apud Annæum Senecam Tragicum: & hanc ſolidam legem ſeruant, vt quamuis ſedes ſecunda, quarta, & nouiſſima ſeruiant vni iambo, ſecunda tamen, & quarta non repellunt tribrachum iambo comparem.

Primus autem pes vltra iambum recipit ſpondeum & ſpondei diſſolutiones, ideſt dactylum, anapæſtum, & aliquando proceleumaticum. tribrachum vero: qui par eſt iambo, in hac prima ſede admittunt uerſus unus ſupra viginti.

Tertia ſedes admittit iambũ: ſpondeum: dactylum: tribrachum. nunq̃ in hoc tertio loco inuenies anapæſtum præter hũc verſum. ſ. Inter ſenem iuuenemq;, ſed propior ſeni, niſi dictio inſit quatuor ſyllabarũ. quod accidit verſibus viginti.

Quintus locus, vt ſæpiſſime: immo ſemper: habet aut ſpondeum, aut anapæſtum. ita nunquam vtitur tribracho. iambum vero: & dactylum nunquam aſſumit: niſi in nouem verſibus: quorum vltimæ dictiones ſunt quatuor ſyllabarum. ſ. nepotibus: cacumine, Prometheus: Capharides, Polyxena, facinorum, & ter memoria.

Senecæ igitur trimetri non cacometri: ſed omnes probabiles appellarentur a Victorino & Terentiano, cum præſertim in nulla ſede reperiatur trocheus: aut pyrrichius. & cum vbique deuitet ſcazonta: cumq; nullus verſus conſtet ex iambis omnibus, ut Tragicorum lex præſcribit.

ℭEX LIBRO TERTIO PETRI CRINITI DE POETIS LATINIS.

LAnnæus Seneca natione Hiſpanus: patria Cordubenſis fuit. Inter eos poetas refert̃: qui Tragœdias ſcripſeruntut Pacuuius: Accius: Attilius: & Põponius Secũdus: q eadẽ ætate claruit & cũ ipſo Seneca parib⁹ ſtudiis verſatus eſt in faciẽdis Tragœdiis: ut Fabius Quintilianus teſtat̃, in magno pretio habitus eſt: & ob elegãtiã ingenii plurimũ cõmendatus. Scripſit Tragœdias decẽ: in qbus pp ſublimitatẽ carminis: grauitatẽq; ſniarũ non vulgarẽ laudẽ cõſecutus eſt etſi tẽpora illa: in q incidit: magna ex pte aduerſa extiterunt melioribus diſciplinis. In ſuis fabulis Euripidẽ: atq; Aeſchylũ tradit̃ imitatus: quæ res facile itelliget̃ ab iis: qui paulo diligẽtius eas obſeruabunt. Qui ſcribunt poetã hũc fuiſſe Annæi Senecæ: q in Stoicorũ diſciplinis magnopere claruit, cõiecturis tm̃ nitunt̃, neq; hanc rem (vt ego exiſtimo) vllis authoribus aſſerũt. Minime aũt dubiũ eſt: duos fuiſſe Senecas: quorũ alter in p̃litæ ſtudiis præclarus atq; excellens habitus eſt, Itaq; diuus Hieronymus pp egregiã illius ꝓbitatẽ: ſingularẽq; vitæ cõſtãtiam (vt puto) iter authores Chriſtianos collocauit: quæ res optimis rationibus: & antiquis ſcriptoribus probatur. Val. Martialis duos celebrat Senecas: & vnicum Lucanum ex eadẽ Corduba. Sidonius Apollinaris i ſuis poematis: ſic de Annæo Seneca ſcribit ad Felicem eo carmine: in quo de latinis poetis diſſerit,

Non quod Corduba præpotens alumnus
Facundum ciet, hic putes legendum.
Quorum vnus colit hiſpidum Platona:
Incaſſumq; ſuum monet Neronem.
Orcheſtram quatit alter Euripidis
Pictum fecibus Aeſchylum ſecutus,
Aut plauſtris ſolitus ſonare Theſpim,
Qui poſt pulpita trita ſub cothurno
Ducebat Q̃lidæ patrem capellæ.

Ex his manifeſte colligit̃, qd exiſtimari debeat de vtroq; Seneca. ꝓcipue qđ elici põt ex Octauia eiuſdẽ Tra Neronis ſcelera, & crudeliſſima flagitia copioſe enumerãt. Grãmatici veteres videnẽ maximi feciſſe p̃ter cęteros oẽs Pacuuiũ: & Acciũ i ſcribẽdis Tragœdiis, ut alibi diximus. Nõ me p̃terit quã mł̃ta ſcripta ſint de hoc Seneca a Xicone Polẽtano ſed his mihi vr̃ abuti ſua diligẽtia: & aliorũ iudiciũ contẽnere, qui tam anxie defatigãt in re minime dubia explicanda.

ℭAD Magnificum ac generoſum Leonardum Mocenigum Sereniſſimi olim Venetiarum principis filium virum conſularem & ſenatorem egregium Danielis Gaietani Cremonenſis apologia.

TRagœdias. L. Annæi Senecæ cũ ob ſtili grauitatẽ ſubiectũq; formidabile: tũ ob in frequẽtẽ rarãq; expoſitorũ cũ eius lectione familiaritatẽ ꝓpe abditas atq; i deſuetudinẽ dilapſas. Leonarde vir magnifice ac lr̃atorũ patrone optime: q̃ta mihi licuit p trimeſtrem lucubrationẽ cura & Vigilãtia enarrãdas aſſumpſi: ne ſi id facere detractaſſem viderer pertinaci quorũdã opinione deterritus: q tanq̃ fallaces daniſtæ vt ſoli faciãt fœnus: i aliis liuore quodã criminant̃: qđ ipſi facere quotidie nõ ſupſedẽt: audax (fatebar) illorũ eſt inceptũ q in pſcrutãdo aliena ſecreta ſtudiũ ipẽdunt & qd qſq; ſenſerit, nõ abſq; periculo & plerũq; cũ falſitatis metu cõſidẽter ipſi velint exponere & cõmẽtari: ſed iſta doctis mediocriter recitãda itelligãt nec illis q iãpridẽ in caſtris lr̃arũ ſtipẽdia fecerũt donati rude in pulcherrimo habitu glię & amœniſſimo muſarũ receſſu trãq̃lla ducũt ocia: cõtra ſe anſa ꝓbita ſit: q̃runt hii: ut ſoli ſæpe uideãt̃ & q̃ſi nouercę ſint alii litteræ: ſibi omnia arrogant: oia uolunt imemores ornatiſſimi illius adagii τισ τφυτοσ προυμειαντσ ιαπαιταισαναι, dicant qd velint [illegible] parcã caꝓteri: atq; in apertũ liberaliter fundere q̃ me optimi libri docuerint & auctores teſtatiſſimi:

res teſtatiſſimi:& qm̄ huiuſcemodi mercis cōmutatio vni magis q̄ alteri ꝓpria minime tradita ſit.niſi q̄tū qſq; igenio valet & ſtudio tm̄ & poſſidet:& cōmuniſſimus ſit violētibus litteraꝝ vſus:nō q̄re debeat qs id vitio i altero vertere qđ .ꝭ dānādū cēſeat i ſe vno nulla defenſiōe nulla abſolutiōe dignū eſſe facile pſpiciat:carere.n.debet oi vitio q i alienū paratus eſt dicere,niſi malit vt iqt Quin.aliena q̄ ſua vitia reprehēdi:has itaq; annotaciunculas nr̄as quoddā veluti iſtātis cātilenæ pludiū tuo noi cōſecratas edere nō dubitaui ptē debiti erga magnificētiā tuā amoris mei teſtificātes,cuius ampliſſima bn̄ficia grām ſingularē cōmoditates maximas,nulla mea opa:nullo officio,nō ipſa deniq; uitæ oppigneratiōe unq̄ valeā adæquare,tu mihi oia nō ſolū amici officia ſed affectū pietateq; paternā preſtitiſti tu tranquillā vitā tribuiſti. tu mihi latiſſimā ad græca ſtudia exercēda pratē ſemp feciſti:tu me honeſtiſſimis p̄miis ſudoris & puluēris ornaſti.neq; in me vno tuo tm̄ bn̄ficentia pſpecta ē lōgus ordo poſt me & an̄ me extat te patronū ſalutātiū quēadmodū a natura totus clemēs & perbenignus oibus facilis & ad opē ferēdā celerrimus ſemp inuētus es:ut nō imerito ornatiſſimis faſcibus decoratā familiā tuā incertū ſit an dii imortales eē maluerint q̄ tuis egregiis moribus p̄ſtātiſſimiſq; virtutibus q parēte pricipe genitus hinc itē patruo principe illinc pcuratore altero redemitus:p vigilaſti ſemp ne felix eoꝝ memoria ex te p̄claro nepote minus ſplēdoris reciperet quā tibi honoris & gloriæ ipſis parētib⁹ p̄ſtaret lōga ſerie p tot ducta viros ab antiquæ gētis origine i eminētiſſimo illo Venetoꝝ ſenatu ad pulcherrimos magr̄atus ſublimiaq; officia miro cōſenſu patrū & cōgeſtiſſimis ſuffragiis ꝓmoto veluti alter Scipio naſica & Fabius cognomēto ouicula electus ē quo reip.ut plurimus attētior quā priuatæ admiſtrationis æquiſſimos habuit:ad q̄ qdē ampliſſima merita tua hoc vnū minime cōtēnendū etiā accedit qđ lr̄as & lr̄atos viros ꝓ tua ſingulari modeſtia igeniiq; amplitudine ita colis:ita obſeruas,ut p Frontonē illū claꝝ militiæ togæq; decus nō plus illis tributū fuerit:cuius marmoreæ ædes frequēs poetaꝝ receptaculū quotidianæ recitationis cōcētu ſemp reſonabāt, & q̄ta polles poteſq; opa & diligētia niteris p̄clarā atq; igenuā ſobolē tuā magnę opionis & ſpei oib⁹:huius potiſſimū p̄rimonii herdē ſcribi,ſiqdē noſti ex frequēti hyſtoricoꝝ viſu quoq; aſſidua lectiōe maxie delectaris.iocūdiſſimū tū i m̄ltis tū i eo maxime lr̄aꝝ fructū eē,qđ vitā iocūdā faciēt & purbanā mox idebilē famā largiant̄.ſiqdē vita breuis.Senſus hebes negligētię torpor inutilis occupatio nos paucula ſcire pmittūt:& eadē iugiter excutit & auellit ab aio fraudatrix ſciæ inimica & inda ſemp memoriæ nouerca obliuio ut exēplis maioꝝ moueat̄ q̄ ſūt icitamēta fomēta virtutis,m̄lta legere,m̄lta audire,m̄lta etiā a viris doctiſſimis pcunctari iſtātiſſime & perq̄ ſedulo cohortaris.ne parcat in diuerſis auctorib⁹ lectionē aſſiduā ipendere,decies repetis & cōmones,vnū p̄ſertim iter alios liberos tuos:andream:iuuenē oi modeſtia:oi elegātia ac bonitate cōpoſitū.mihi apprime iocūdū ac frāx cuiuſdā beniuolētiæ nexu cōiunctiſſimū:q ut acutioris ingenii & ad capeſſendas lr̄as lōge accōmodatioris,eſſe vr̄ plectis iā poetis & oratoribus multis tandē.L.Annæi Senecæ audiēdi icredibili deſiderio correptus eſt:cui qdē honeſtiſſimo ac prudēter examinato cōſilio me ꝓ mea debita ac virili portione morigeꝝ ac facilē p̄ſtitit ne ſi id facere pernegarē:alus eius tā ardēs tāq; inflāmatus ad lr̄as mea tā cōtumaci repulſa itepeſceret. Illud quoq; addiſ̄ me hoc oneris colliſbētius ſubiiſſe:qđ aūt onus tā graue tāq; difficile eē pōt:qđ mei Andreæ Mocenigi eā libēter:ſuppoſitis humeris demiſſa ceruice:nō aſſumā,neu tāti auctoris maieſtati inter Tragœdiæ ſcriptores clariſſimi cū ſentiaꝝ grauitate verboꝝq; pōdere cū pſonaꝝ auctoritate qcq̄ p me abrogatū eſſe videret̄,qui in excolēdo poemate vario nitore, luculento cōtextu ſublimiq; materia uſus eſt:multū roboris,doctrinæ plurimū,eloquētiæ ſatis: ſi animaduertas in hoc potiſſimū inuenies,ut Aſinio illi pollioni ſeueritate nō plus tribuēdū ſit.quis de eo eminētiſſimus Maro cecinerit. Pollio & ipſe facit noua carmina & Hora.Paulū ſeueræ muſa tragœdiæ abſit theatris nō cōmemorabo in p̄ntia Pacuuiū actiū nō vari Thieſtē cuilibet græcoꝝ cōparabilē nō Pōponiū illū quē ſenes paꝝ tragicū putabāt,cæteꝝ eruditione ac nitore p̄ſtantē qui qdē ſi viuerēt nō mō nō idigēter Senecā ſibi adæquari ſed ēt p̄ferri oēs vno ore cōſentiant:græcos trāſeo antiquitatis grā & lr̄aꝝ reuerētia q Sophocle tragœdoꝝ principe nō leuē apud poſteros gloriā cōſequuti ſunt: & illo poſterior Euripides qui referēte Theopōpo:matrē agreſtia olerā vendētē habuiſſe dr̄: a caldeis iā puer ꝓnunciatus eſt in certaminibus victor mox phyſici Anaxagoræ auditor & rhetoris ꝓdici Tragœdiā ſcribere natus annos duodeuiginti adoratus eſt mulieres mirū in modū exoſus ipelūcā ſibi elegit horridā & perq̄ terrā in qua ois tragœdias ſcriptitauit.at nr̄ Seneca q̄ti noia poeta q̄ræ auctoritatis cēſendus ē quē iclyta ac facūda ꝓtulit corduba ortū.L.Seneca p̄re:nobiliſſimo ciue. familia clara atq; iſigni ſanguine pcelebrē.Eruditione ſingulari.diuitiis maximis : & qđ raꝝ i poetis reperias.Fortūa admodū iuidioſa & ſublimi oppido quā cōſpicuus extitit.liberalis i aicos.i aduerſarios acer & vehemēs ſp ſpectatus ē de quo Hier.ſanctus q̄dā memoria ſeculoꝝ nō idigna i mediū attulit ad ſanctitatē & inocētiā hois ſingularē pertinētia q nō i ſpeluncis ipſe non inter illuſtres feras diuerſatus ſublimia Neronū atria excoluit.vir ſenatorius & grauis ac meritis ſingularis humanitatis & prudētiæ ſuæ breui in grāde peculiū euectus eſt in p̄ntiæ penetralibus ac ſecretiſſimis locis plane eruditus ad ſcribēdum tragœdiā demū ſe cōtulit:in quo gn̄e poematis q̄tū ſurgat,quā ſublimis ſit:q̄ta ſe tollat ſeueritate:q̄ro nitore polleat facile iudicēt eruditi vel illi ipſi maxime q vt magni ſilētii ſunt hoies ſuū liberatiſſimū iudiciū nō niſi ad grādes materias decernendas cōſeruādū duxerūt,nā & illos laudo ēt ſi me cōtemnunt plurimū illis debere fateor & cedo p quā libēter : ne uideat ꝯtentione gaudere & officioſis fateor me uſuꝝ eſſe laterculis dū cornificius meus & lauinius has nr̄as primicias partius aſtiget.quas tm̄ tu vir magnifice ac p̄rone phumane accipere interea:& q̄iū licuerit a publicis negociis legere dignaberis q̄ oia ut tuo noi dedicata ſi lęta(ut ſoles frōte)admiſeris ampliſſimū videbor meoꝝ laboꝝ p̄miū cōſequutus.Vale Venetiis.

¶Polydori Comitis Caballati Carmen in defenſionem Danielis Caietani Cremonenſis : præceptoris ſui.

Dētibus emiſſum ſuperis inuiſe pfanas
Tu lolligineis hoc temerator opus.
Nō vomitu ſcelerare pudet gēmata verē
Maieſtate:ſcelus liuide,ſcripta uiri⁹ (di
Quo pudibūde vidēs frētu afflictar̄ ſb
Viſcerib⁹ titulū n̄ truculēte times: (imis
Tartarea traiectus aq̄ p cōpita dānas
Hæc q̄ ſollicitū te line fine docēt. (auſu
Quo graui or̄ potes ſtimulate furorib⁹
Regis ſtelliſici ſceue nocere throno.
Quid rōnis egēs libro eūctaris aperto:
Lucida quid tetro polluis iſta ſono.
Auctor hic elyſiis ſi forte cietur ab oris
Non poterat melius enucleare:feret
Inde ſerenato ſecum lætabitur ore
Quælibet in chartis indubitata ſuis
Poſtq̄ ſecurus ſedes remearit opacas
Agminibus uatum ſtantibus illa canet.
Queſtibus iplebūt regis ſpelea ꝓfundi
Quod non ſortiti ſint danielis opus.
Et tu pulmonem putri liuore grauatū
Pandes zoilea tabe cruentus adhuc.
Sordide quo raperis:tua q̄vitalia fumāt
Igne:palā fautor hūc venerare librum
Hic Mocenigus ſtridorib⁹ ipiger extat
Andreas:liuor quo tremebundus erit
Hic ē q Venetā fulgore illuminat vrbē
Hic eſt qui plana mēte renidet homo,
O cedro decorāde liber,q actea reddūdas
Mella , potes longas prouidus ire uias.
O mihi ſi liceat,tulerit q̄ quiſq; uidere
Oſcula & amplexus euigelāde liber.
Vade ſub auſteros diuū ſortite fauores
Vade coronata fronte terende liber
O Caietani laus fortunata pudici
Accelera : in ludis cœne parata tibi eſt.
Simplicib⁹ ꝓdeſſe velis,latrātib⁹ audax
Dicito . Patronus mi Leonardus adeſt.

¶GELLIVS BERNARDINVS MARMITA PARMENSIS EMINENTISSIMO AC humaniſſimo. D. D. Guielmo de Rupeforti magno Cancellario Franciæ. S. P. D.

MAiores noſtri quodcunq; ſtudio: induſtria: aut virtute cõſecuti fuerãt: id omne ad vſum hoium tribuebãt: qbus oibus pdeſſent ſuis: neqȝ liberale offi: ſed fructũ laboꝝ putabant. Quod qdẽ mihi hoc tpe faciẽdũ eſſe duxi nõ ſpe aliqua cõpẽdii: ſed amore & ſtudio honeſtatis: ut ſiquid vigiliis aut bonaꝝ artiũ diſciplina ipſe pfeci: id oibus liberer ipartiri velim itaq; has cõmẽtationes: quas ſuperioribus annis dũ publice pfiterer forte indigeſtas: incõditeq; annotauimus te hortãte nũc iprimẽdas dedimus: qui me q̃ſi ſub alis tuis ptegendũ pucaſti videlicet indulgentia tua mãdato facto vniuerſim in regno ſereniſſimi regis Francoꝝ: ne qs poſt me hoc idẽ opus ad quartũ annũ iprimere pſumae: & qd humanius eſt: pollicitus es mihi ſi qd æris nr̃i inde iminutũ fuerit: id omne mihi regia pecunia reſarcitũ iri. Quæ res effecit vt celeriua qd tibi gratũ eẽ duxi aggrederer: licet grãde onus: qd volũtate potius quã grauitate, Ac doctrina fretus: pro ornamẽtis tuis ſuſcepi. Nõ poſſum eqdẽ tacitus pterire qd tibi placere ſcio ob tuas pſtantiſſimas virtutes qbus te nõ mõ hiis quos nr̃a ætas tulit: ſed hiis oib⁹ quos priſcoꝝ volumina laudãt: antepono. Nihil ẽ p deos imortales, qd gratius eẽ dẽar: aut optatius eẽ poſſit: quã de bonis bñ mereri: q de me quoquo mõ meriti erũt: ſp tñ meas curaa & voces hẽbũt: Quãuis ſciã quoq; nõ defuturos hoies q̃dã vẽtris aialia q ſtudia nr̃a dãnare nõ ceſſabũt: & me macerãtib⁹ linguis blacterãtes ihoneſte lacerabũt, hos mihi iudices nõ ppono: q cõuiuiis & luſtris pnoctãt voluptatẽ: luxũ aliaſq; ſordes ſũmũ bonũ expẽdentes. Te uir eminẽtiſſime appello tibi iudiciũ fero: q reꝝ lrarũq; ipẽſe doctus cognoſcere potes q̃ nõ in ſcholis decãtata, neq; cõmẽtariis ptrita ſunt. Quare te vehemẽter rogo: cũ ociũ fuerit, & aliqua interſtitione laxari poteris: vt hæc nr̃a ſtudioſe legas, q̃ tibi q̃ſi primitias q̃ſdã & igenuaꝝ artiũ libamẽta dedimus, ut ſub tutela nois tui quaſi ſub vmbra igentis arboris deliteſcere poſſent. Id ſane me audẽtiorẽ ad ſcribendũ fecit: nõ opis fiducia, ut ipſe Plinianã ſententiã vſurpẽ multa valde pręcioſa: iõ videnẽ: qa tẽplis ſunt dicata: Acceſſit aliud quoq; mihi nõ paruũ leuamentũ oneris mei qd hæc ſcripta nr̃a ab humaniſſimo uiro: & reuerendo patre meo dño Henrico ſcillacii iuris põtificii cõſultiſſimo: & iſulæ barbaræ lugdunẽſis Abbate meritiſſimo ſatis pbari itelligo. Is. n. ut eſt fandi dulciſſimus affabiliſſime ſępius me adhortatus eſt: ut iſta ederẽ q̃ ſi illi oi pbitate: modeſtia itegritate: & reꝝ ſcia ornatiſſimo nõ diſplicuerit eo magis ſpero, cæteris quoq; nõ ingrata fore. Quare ut legas ipm Se. ita pute elaborauimus vt breuius & verius quã poſſit res ipſa tanta habeaẽ: monſtroꝝ mẽdas & errata caſtigauimus: eo aio nõ ut cupiã derogarẽ: ſed veꝝ ac planũ iter legentib⁹ apertrem. Itaq; ſine nano obtrectatu conſiderent oẽs q̃tũ ipſis pfuerimus & tibi pariter acceptũ referãt cuius cauſa hæc ipſi excudimus.

¶Gelli Ber. Marmi. ad illuſtrem. D. Guiel. de Rupeforti magnũ Cancellariũ. F. in Tragœdias Sene. interpretatio.

QVæ potiſſimũ ad explanationẽ huius pclari opis attinẽt: iprimis uidẽda ſunt. Quis auctor: qd tragœdia: qd eius materia & utilitas: & carminis q̃litas. Volũt pleriq; hũc aucto. Anteũ Sene. quẽ moralẽ ferunt ipſi Neronis in diſciplinis alũnũ de Corduba hiſpaniæ: Lucaniq; poetæ patruũ fuiſſe: Alii negãt aliiq; volunt fuiſſe Senecã cultioris, mõdioriſq; ſtili Tragœdiaꝝ auctorẽ. idq; argumẽtis cõſentaneis pbare videẽ: duoſq; fuiſſe Sene. teſte Martia. duos Sene. vnicũq; Lucanũ: facũda loqẽ Corduba: alteꝝ pſim i ſermõe duꝝ & ſententiis grauẽ: alteꝝ tragicũ puræ & alegãtis facũdiæ, eũq; veriſiẽr haꝝ tragœdiaꝝ auctorẽ extitiſſe: in qbus lactea eloquii vbertas: verboꝝ pprietas: & ſentẽtiaꝝ grauitas ex mediis pħiæ fontib⁹ deprõpea vr̃. Pręterea addũt Senecã primũ: ut inqt Tacitus, cũ in cõiuratione duce Piſo. & ſociis Rubrio flauio. Sulpitio aſpero. Plau. laterano, & Luca. nepote: & aliis pſimis nobilib⁹ cõtra Neronẽ deprehẽſus eſſet: ab eodẽ iuſſum fuiſſe: ut ſibi adhiberet medicos. i. qd vellet genus mortis eligeret qd ipſe exẽplo Luca. nepotis ſolutis venis: & pfluẽte ſanguine i balneo fortiſſime ſtatuit. In hoc aũt volumine eſt Tragœdia. ix. i qua mors Octauiæ vxoris Nero. tractaẽ: q̃ viuente Nero. non credibile eſt acta fuiſſe: ſed poſt illius mortẽ: ea a. i. Sene. ſcri. nõ potuit cũ antea mortuũ fuiſſe pſtet. At hi q excuſant: nõ omnes Tragœdias eiuſdem auct. fuiſſe dñt qd varietas ſtili diligenter ituentibus idicat: & ſic nonã alterius fuiſſe, aĩs vero Se. quem moralem appellitamus. Tragici poematis ſubiectũ & materia dolor: lachrymę odiũ iſanæ cædes ppea iãbica rabie feruẽſcit carmen tragicum. in quo primas obtinet Sophocles & Euripides: q Sopho. imitaẽ & multa carmina de Sopho. in ſuũ trãſtulit poema: ut illud τερωντεροιζαωαιλαſονυσωσ εγω de comedia q iſcribiẽ αιασ ο λοχροσ nec Euri. iferior Aeſchylus q̃ iuenit pſonã & pallã. Sopho. Euri. & Hyp. medicus floruerũt circa annũ fere poſt coditã urbem Ro. ccc. xxiiii. q̃ tempeſtate Aulus Poſthumius dictator fuit q filiũ ſuũ ſecuri necauit: q; cõtra ſuũ edictũ in hoſtẽ pugnauerat. L. nos gloriamur ſolo ſe q q̃lem cothurnũ geſſerit p aliis q latinã trag. cudere haud cognoſcit. Tragœdia qd genus poema: ſit plane demõſtrat. Oui. omne genus ſcripti grauitate Tragœ. uincit: eſt. n. grande & plenum in quo heroes duces: & reges habenẽ: & i hoc differt a comedia in qua anxii amoris: & virginũ araptus: ſed iucũdi exitus. in trag. ſemp triſtes: Nomẽ ipſa hẽt græcum tragos apud nos hircus ponebaẽ. Ora. carmine qu. tragico uilẽ certauit ob hircũ: alii aũt putãt a fece dictã: q̃ græci trigã nocãt: qm̃ olim pſonis nõdũ a teſpide reptis fabulas ora fecibus puncti agebãt qd idẽ Ora. teſtaẽ. Ignotũ tragicę genus inueniſſe camœnę dicit: & plauſtris vexiſſe poemata theſpis. Quæ canerẽt: agerẽtq; iſecti fecibus ora. Aſchy. prius trag. edidit: ſed dein Sopho. & Euri. illuſtrauerunt: apud latinos Pacu. & Oui. teſte Quinti. in hoc genere Medeam ſcripſit: ſed his perditis: ſolus reſtat Sene. quẽ inter tragicos nec enumerat Quint. ex trag. utilitas multifariã habeẽ carminis nitor elegans & venuſta dicẽdi copia cognitio reꝝ varia: ut. ſ. hoies intelligant fortunam eſſe mutabilem & illius leuitatis non eſſe fidendũ: ſolamq; virtutẽ eſſe colendã & ad beatam vitã eſſe properandũ: genus carminis iambicum appellaẽ a pede iambico: vt Orat. ſyllaba lõga breui ſubiecta vocaẽ iambus dñr trimetri: quia reputanẽ duo pedes pro uno, nã ſi ſunt duoꝝ pedum monometri dñr: ſi ex quatuor dimetri: ſi ex ſex trimetri a tria & metra: tetrametri: ſi ſunt. viii. pedes: maiores nõ reperiunẽ: pendetrimetri dicuntur: quia non excedunt numeꝝ. viii. pedũ antiqui qñ ſcandebãt hos verſus ſemper duos iãbos ponebãt p uno pede: & hinc eſt quod denominamus verſus ab illo numero ſi ſunt quatuor pedes, dimetri dicuntur: ut ſoror: tonã. iſti duo pedes p uno habenẽ: qñ autem ſcandimus hoc modo ſemper ſeruaẽ vt in locis paribus ſit iãbus: ut cõtineẽ ſcanſio: qa eſt pes citus & ſyllaba breuis eſt celerior ſyllaba lõga q hẽt duo tpa: nã ſi dicis et et ſolum eſt unũ tẽpus: q̃uis duo breuia ſint: ſi dicis ent: duo tpa ſunt: & plus tẽpus cõſumis in hac plongatione: q̃ ſi dicas: et et: qa lõga ſyllaba geminaẽ: Si vero in. iii. pede faceremus ſyllabam longã eſſet tardior ſcanſio: ideo tertius pes habet iambũ: ita dicimus quod quartus quintus & ſextus ſunt iambi: ideo trimetri: qa ex duobus unũ. Vnde citus pes dr̃ pp celeritatẽ in ſcanſione: ut Orat. pes citus. Vnde & trimetris accedere iuſſit Ruf. pedem curſorem iambũ vocat in arte ſua. latine dicuntur hii verſus ſenarii a numero: ut Cice. illi ſenarii male ſonant: & Orat Nomen iãbeis cũ redderet ictus primus ad extremum ſimilis ſibi: non ita pridem tardior ut paulo grauiorq; veniret ad aures. Spondeos ſtabiles in iura paterna recepit: hoc autem dicit Orat. qa cum uiderentur hi uerſus nimis celeres eſſe admiſſi ſunt Spon. & dactylus: hac tamen lege ut non de ſede ſecunda cederet: aut. i. ſemper in. ii. & quarto loco ſit iambus. Apud tragicos hæc lex ſeruatur non apud comicos: immo interdum ſunt carmina ubi nullus eſt iambus.

¶Primæ

¶ Primæ tragœdiæ titulus eſt: Hercules furens: eiuſmodi materia eſt. Ab inferis cum Theſeo rediens Hercules thebas a lyco tyranno occupatas reperit: & uxorem ſuam Megeram de coniugio ab eodem infeſtatam: quo facto motus Hercules tyrannum ſubito interemit: & cum pro uictoria ſacra facere uellet furiis a Iunone miſſis eſt correptus: & filios & vxorem miſerandus interfecit: demum reſipiens tanto ſcelere animaduerſos ſibiipſi mortem conſciſcere parabat: niſi a Theſeo & a patre amphitrione retentus fuiſſet.

L. ANNEI SENECÆ CORDVBENSIS TRAGOEDIÆ.

PRIMVS ACTVS.

Trimetri Iambici.

IVNO SOLA.

Oror Tonantis (hoc enim ſolum mihi
Nomen relictum eſt) ſemper alienum Iouem,
Ac templa ſummi uidua deſerui ætheris.
Locumq; cœlo pulſa pellicibus dedi.
Tellus colenda eſt. pellices cœlum tenent.
Hinc arctos alta parte glacialis poli
Sublime claſſes ſydus argolicas agit.
Hincqua tepenti uere laxatur dies,
Tyriæ per undas uector Európæ nitet.

BER.

Oror. Hic eſt primus actus in quo indignatio Iunonis habetur contra pellices, & in Herculē ex pellice natum. Phyſici Iouem æterē ideſt ignē uolunt eſſe Iuno. uero aerem inferiorem: & qm̄ tenuitate hæc elementa paria ſunt fratrem & ſororem appellarūt: ſed qm̄ Iuno.i.aer ē ſubiectus igni .i. Ioui iure mariti nomen dederunt: unde hic quæritē Iuno ꝙ ſolebat eſſe ſoror & coniunx: nunc uero tm̄ ſororis nomen habet: cum locum uxoris occupent pellices. Soror ut inquit. Labeo Antiſtius iuris ciuilis doctiſſimus: vt ē apud Gellium: dicta ꝙ quaſi ſeorſum naſcit: ſeparaturq; ab ea domo in qua nata eſt: & in aliam familiam tranſgreditur.

Soror

¶ Hoc nomen. ſ. ſoror eſt relictū qa amplius non ſum uxor: & eſt parēthesis. ¶ Tonantis Iouis: a tonā do qd tonitrua & fulmina emittat: ueteres dixerūt tonescit pro tonat. Varo repente cœlitum altum tonitribus templum tonescit.

Tonat

Tonus

Tonare eſt etiam ſonare. Ennius: & toto ſimul tonimus theatro: inde tonū ſonū & accētū appellamus. Ordo eſt. Sor. ui. des. io. ſemper al. ac tem. ſ. æ. ¶ Vidua ſeparata a marito qa amplius nō ē mihi cōiunx.

Vidua

Iduare

Idus

Iduare antiqui ſeparare dixerunt. Vnde idus in mēſe dicuntur ꝙ mediæ ſunt inter nonas & calendas: dicitur uidua etiam uiuēte marito .i. ſi ab eo ſeparata ſit. ¶ Semper alienū: hiphon eſt qn̄ duæ partes iungunt: ſicut ante maloꝝ. ¶ Semp alienū. i. cū pellicibus ſemper diuerſantem. ¶ Deſerui: reliqui. ¶ Ac tēpla: domicilia. ¶ Sūmi: alti. ¶ Etheris: cœli.

Tēplū

Templum proprie de cœlo dicitur a tuendo. Ennius: Contremuit tēplū magni Iouis alti tonantis. In terris aūt eſt dictum tēplum quod quibuſdam cōceptis uerbis ab augure fiebat: unde tueri poſſet cōmode q̄cunq; cœli partem: a quo tēplo ſeu con-

Cōtemplor

Cōtemplatio

templor deducitur pro conſpicio & tueor: interdum cōſidero: unde cōtemplatio .i. cōſideratio: ut uita cōtemplatiua quæ cōtemplationi dedita eſt. ¶ Dedi: ceſſi. ¶ Locū: thorum. ¶ Pellicibus: quæ me expulerūt: pellex de uxore

Pellex

cōcuba

dicitur: concubina de marito a pello quod uxorē thoro pellat ¶ Tellus: terra. ¶ Eſt colenda habitanda: cū expellar de cœlo: colere eſt etiā uenerari. Virgil. Summe deū ſancti cuſtos ſoractis apollo quē colimus, inde cultus deoꝝ: colimus pares amore & officio .i. minores humanitate & beneficiis .i. amamus: colimus etiā ſerimus & habitamus.

Colere

¶ Cœlū tenēt .i. occupant. Vir. Veꝝ ubi correptū manib⁹ uinclisq; tenebis .i. occupabis. Tenere eſt cōpeſcere. Virgi. Texēdæ ſepes etiam: & pecus oē tenēdū: iterdum dirigere: Vir. quo ue tenetis iter: qn̄q; intelligere. Terentius: rē tenes. aliqn̄ p remorari. Virgili. hunc phœniſſa tenet Dido: aliqn̄ ꝑficere. Vir. fugā tenuiſſe p hoſtē: hoc eſt nauigationē fœliciter pegiſſe.

Tene

¶ Hinc arctos. Enumerat dolēter Iuno multas pellices qbus iā cœlo cedere cogitur. Caliſto lycaonis regis archadiæ filia dianam ſecuta: ut Ouid. ii. me. quā Iuppi. accepta forma Dianæ grauidauit: ex ea Archas natus eſt: hanc Iuno irata crinibus cōprehēſam in urſam mutauit: q̄ cū filius archas uenator factus ſagittis peterē uellet: & Iuppiter ſcelus uideret .i. ambos in cœlum tranſtulit: & iuxta polū borealē locauit & arctos appellatur ſydus qd nunquā occidit: dicēte Vir. i. geor. Arctos oceani metuētes æquore tingui: inde arctous borealis: ut arcticus polus .i. borealis.

Caliſto

Arctos

Ci. lib. ii. de natura deoꝝ hūc circū arctoꝝ duæ ferunt nunq̄ occidētes ex his altera apud graios cynoſura dicitur: altera elice urſa maior quæ caliſto uocata fuit hāc teſte Hyginio: peloponeſii ueluti ſuam nauigādo ſeruār: ideo ibi dixit. ¶ Argolicas grecas. ¶ Claſſes: naues. ¶ Agit .i. ducit. Oui. iiii. faſtoꝝ. Eſſe duas arctos quoꝝ cynoſura petat. Sidonius elicem graia carina notet. ¶ Poli glacialis. frigidi & ſeptētrionalis ubi eſt arctos quæ elice urſa maior: dr̄ uulgo tramontana. ¶ Hinc ex alia parte. Exprimit aliud adulterium. Iuppiter captus amore europæ filiæ agenoris regis phœnicū mutauit ſe in tauꝝ armēti ipſius: & dū blandit̄ europa in eū cōſcēdit: & pñd ſ

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

trans mare portauit in cretam ubi genuit minoem: ut ple ne Ouid.iii.meta.Imaginem tauri Iuppiter in cœlo loca uit: qd ſignum taurus appellat̃. Vector: taurus qui ue xit europā. Tyriæ: de tyro ciuitate phœniciæ: ea par te. Qua dies laxatur: aperitur & elongatur. Tepenti uere: quia tunc nec eſt calor nec frigus oritur taurus.xx. die apri. Nitet: fulget: ut Virgil. in Geor. Candidus auratis aperit cum corni bus annum Taurus.

quē ſibi comitē delia fecit. Oui. ille deæ cuſtos: ille ſatel les erat: demū a ſcorpione ictus. Velut Ora. teſtat̃ a Dia na quā cū ſtuprare tētaſſet ſagittis cōfoſſus eſt. li.iiii. car minū oda.iiii. ſic inq̄t tentator orion dianæ uirginea do mitus ſagitta poſtea in cœlū relatus: & ſignū eſt interdū tēpeſtuoſum. Vir. Nimboſus orion: & ibi. Fera coma.i. crinibus tēpeſtatem minā tibus qd tres ſtellas habet capite horribili fulgore ni tentes. Exterret: uerbū eſt q̄tū ad hitū ſideris qd̃ q̄ſi minādo terribili aſpe ctu & enſe cinctus aſtat: uñ ēt enſifer oriō dr̃. Exter ret: pauefac.t. Deos: ui cinas ſtellas. Suaſq; pſe us. Ecce cām alterius indi gnationis.

Illinc timendum ratibus: ac ponto gregem
Paſſim uagantes exerunt Atlantides.
Fera coma hinc exterret Orion deos.
Suaſq; Perſeus aureas ſtellas habet.
Hinc clara gemini ſigna Tyndaridæ micant.
Quibuſq; natis mobilis tellus ſtetit.
Nec ipſe tantum Bacchus: aut Bacchi parens:

Soror: In hoc dramate poeta latenter propo nit materiā to tius fabulę quę eſt Hercules furens: ubi Iu nonem inducit nouercali odio æſtuātem minari ipſi Herculi inſaniam quā dicat facere ſi quicquam apparo dignum nouerca. Sic Sophocles in aiace maſtigifero fa cit Palladem ab Vlyxe primum de aiacis furore mœtus cauſam requirere. Idem ſeruat Euripides in hecubi & tra gœdiis oibus quas ſcripſit ut ꝓponat propter aliquam perſonam materiā dramatis tanq̄ per prologum: ſicut in comœdia cui par eſt tragœdia ſola partiū diuiſione: ut placet Donato: primum igitur pellicum in ſe iniurias ex poſtulat Iuno: mox in una alcmena deſinit ægre ferens indomitam her. uirtutem tot factis terra mariq; præcla re geſtis immortalem fore. Carmen eſt iambicū trimetrū mō acatalecticū quale eſt ſoror &c. mō hypecatalecticū: ut nomen relictū. Soror: ſaturnus ex rhea ſuſtulit Iouē & Iunonē & Neptunnū Iup. poſt electū patrē habenas cœ leſtis regni aggreſſus duxit Iunonē: Cererē & themin in uxores: a Iunōe habuit curetas filios: a cerere pſephonē. Mineruā a themi ut cōmeminit Home. & Euſeb. de teo logia phrigii: ergo Iuno eadem Iouis & ſocia & ſoror.

R. Illinc: ex alia parte. Atantides: pleiades: ſeptem fuere atlantis ex pleione nympha filiæ: ut.iiii. faſtoꝝ Ouid. & Hyginus quas cū mater i boetiā ducere uellet: orion illis uim inferre parabat: ſed fugiēdo euaſerūt: illas tamē.xii. annis inſecutus eſt. Sed Iuppiter illas miſeratus inter aſtra tulit: & incipiūt oriri tpe ueris uiceſima die martii: unde uirgiliæ a latinis dicunt̃ lucēt Calēdis iunii unica hora: & ſucceſſiue magis uſq; ad menſem ſeptēbris: & octobris quibus.xii. horis lucēt: menſe Februarii penitus abſcon dunt̃ a pleione matre pleiades: a patre atlantides. hæ nu mero ſeptē fuerūt: ſed ampliuſq̄ ſex nemo uidere potuit: Cām refert Ouidi.iiii. faſtō. Ex his tres cōcubuere cū Io ue electra ex q̄ Dardanus natus eſt: Maia ex qua Mercu rius taigete ex qua lacedæmon: unde conquerit̃ Iuno qd in cœlo locū habeant. ordo eſt. Hinc atlantides.i. pleia des. Exerūt: oſtēdunt. Gregē multitudinē qa ſex ap parent. Timēdū: qa tēpeſtatē faciūt. Ratibus: naui bus. Ac pōto mari. Vagātes: q̄tū ad aſpectū noſtrū: ſed ſūt fixe. Paſſim: ubiq;. Fera coma horribilia aſpe ctu. Alia lamētatio Iunonis de Ioue qui Oriona genuit ex urina ſine mulieris copula: qd tamē ſibi in gratiſſimū eſt. Ferunt Hireū quēdam pauperē ſenem fuiſſe: qui cum apud thebas cultor parui agelli eſſet iouem & Mercu. ho ſpitio ſuſcepit: petiriq; ab his ut filiū darent: narrabat ſe ſe olim coniugem habuiſſe: ac illi ꝓmiſiſſe non recepturũ aliā: optaret tñ filiū ꝓ herede: & ut facilius ipetrare poſ ſet bouem illis imolauit: & ad ueſcendū appoſuit. Iuppi ter & Mercu. poſt epulas coriū bouis popoſcerūt: atq; in illud qd urinę fecerāt icluſerūt: Sic referēte Oui.v. faſto. Tum ſup iniecta texere madētia terra. Iāq; x. menſes & puer ortus erat. Hūc hireus qa ſic genitus uocat urio na: ꝑdidit antiquū lr̃a prima ſonū: ita ut nūc oriona dica mus, at deinde maxime excreſcēs uenator magnus euaſit,

Acriſius argiuo rū rex filiā danaen incluſam turre ænea tenebat ob me tū ne ſtupraret quā Iuppiter in aurū ibrē uerſus & p tegu las in gremiū puellæ delapſus cōpſſiit & ex ea Perſeū ge nuit nobilitatis iuuenē q demū in cœlū ſuſceptus eſt: de quo facto iraſcit̃ Iuno. Perſeus: ex pellice danae natus. Habet ſuas aureas.i. pulchras ſtellas ut ſcribit aratus, in ſingulis humeris ſingulis i manu dextra niridā unā: in manu ſiniſtra unā in cubito ſiniſtro unā: in gorgonis ca pite unā in uentre unā: in dextrā pte lūboꝝ nitidā unā: in dextro femore nitidā unā in genu unā: in ſiniſtra tibia duas: in gorgonis crinibus tres: in tibia una: in ſiniſtro fe more unā: q ſunt in ſūma.x. & .ix. caput & falx ſunt ſine aſtris. Hinc clara: læda fuit tyndari regis coniunx: cū qua iouē ſub forma cygni cōcubuiſſe ferunt poetæ: eāq; ouū unū pepiſſe: ex quo nati ſunt caſtor & pollux: hæc ēt fuit mater helenæ & clytemneſtre f̃res in dilectione illu ſtres fuerūt habiti: & in haſtra locati: ꝓpterea dolet iuno uidēs tot ex pellicibus iplere cœlū. Signa: ſtellæ appel lant̃ gemini. Clara: nitētia. in capite unā ſplēdidam: in ſingulis humeris ſingulas ſplendidas: in uno quoq; genu unā. Alter nō hēt in capite ſplēdidā unā: in humero ſini ſtro unā: in ſingulis femoribꝰ ſingulas i dorſo ſex. Tyn daride, caſtor & pollux f̃res filii tyndari putatiui.ſ. ut her cules amphitriōis. Gemini.ſ. f̃res: appoſitiue. Signa, Signū
clara: ſignū eſt opus ſculptile ad imaginē alicuius aialis formatū: uñ ſigna ſtatuas: & imagines dicimus ſic de cela tis & ſculptis q̄ de pictis: ſignū ēt ſignificatio alicuius rei, ut Terē. Nō eius color pudoris ſignū uſq̄ idicat. hic duo decim ſigna cœleſtia: q̄ in zodaico ſunt q̄ notas quorūdā aialiū hn̄t: Vexilū ēt ſignū dr̃ qd hēat aliq̄ imaginem: ut aglæ & lupi: inde dn̄r ſigniferi q uexilla ferūt: ut Sueto. Signifer ſtatuæ aglā: & circulus q ſigna cœleſtia hēt: ſi gnifer dr̃ & græce zodaicus. Micāt: fulgēt: & eſt ꝓprie ſydeꝝ & cœli. Vir. Micat ignibus æter. Quibuſq; natis: cōplet ſuā lamētationē multis exēplis iuno. Iuppiter cō pſſit lato nā cœli titani filiam ex qua una appollo & dia na nati ſunt qui luminibus ſuis cœlum illuſtrant. Qui bus ſupple illi quibus.

Illic timendū ratibus: auxeſis eſt ueluti indignationis DAN.
in Iunone ꝙ nō ſolū pellices neq; etiā mortalibus tremē dæ femellæ cœlū inſiſtant: & eſt ab aiato ad inanimatū met. timoris & ratis: aut metoniſmia. Perſeus: pſea in ægypto natū fuiſſe ut genus ipſius iſidis ab ægypto trāſ latū in argiuos ægyptioꝝ theologia cōtēdit. Hinc cla ra: leda peperit caſtorē & pollucē in uertice Taygeti re ferrēte Homero τοῦϲ ποταυγε τουκορυφηϲ τεκε ϖο τνια λῆδα. Signa.i. ſyderaneā ſunt in obliquo ſignoꝝ ordine collocati. Tellus mobilis, latona phœbo & dia na grauis rogauit delū faceret copiā pariēdi in ſuo ſolo fore ut tēplo nobili celebraret̃ uñ hoibꝰ darent̃ oracula. Annuit dælos interim latonæ nouē dies & totidē noctes

partu laborāti

Adiere ſuperos. nequa pars ꝓbro uacet:
Mundus puellæ ſerta Cnoſiacæ gerit.
Sed uetera querimur. una me dira: ac fera
Thebana nuribus ſparſa tellus impiis
Quoties nouercam fecit? aſcendat licet:
Meumq́ʒ uictrix teneat Alcmene locum:
Pariterq́ʒ natus aſtra promiſſa occupet:
In cuius ortu mundus impendit diem.
Tardusq́ʒ heoo Phœbus effulſit mari
Retinere merſum iuſſus oceano iubar.
Non ſic abibunt odia: uiuaces aget
Violentus iras animus. & ſæuus dolor
Aeterna bella pace ſublata geret.
Quid bella? quidquid horridū tellus creat

partu laboranti affuit lucina monitu iridis quæ in flori/do prato latonam docuit inniti brachiis ad palmā & ge/nua dilatare quo facto leuata eſt partu/riſit terra. riſerūt & dione. Rhea themis amphitrite quæ aderant patienti memoria partus certamē deliadum puellaꝝ cymbalo & cantu. inſula prius erratica mox ſtetit myone reuincta & gyaro. ¶ Nec ipſe bacchus: bacchū aborſa eſt Semele exuſta fulmine pueꝝ tulit Mercuri⁹ iubēte Ioue ad ſpeluncas uiſæ quæ eſt inter phœniciā & nilū ſita. educarūt nymphę. qui poſtea in deū habitus Dionyſius eſt nūcupatus, docuitq́ꝫ mortales uſum uini plātationē vitis, & ceruiſiā. Silenus fuit eius pedagog⁹ q docuit diſcipulū nume ferre mitrā, & ferulā ad cohibēdā temulentiā. Dio. ait.
BER. ℂ Tellus mobilis. i. delos iſu/
Vacare la I mari ægeo de q̃ Pli. lib. iii. na. hi. & Macro. i ſatur. ad hāc latona cōfugit a phitone ſerpēte a Iunone miſſo infeſtata: ibiq́ꝫ Apollinē & Dianā peperit: prius ea uagās & inſtabilis fuit: ſed ibi diis natis firma facta fuit: teſte in Virgi. æneī. & Oui. lib. meta. ¶ Stetit: firmata eſt, nam. ſtare eſt conſiſtere. Vir. Stare loco neſcit. interdum horrere: ut ſtant lumina cœlo interdum infixum eſſe & immobile: ut C. i. Stare conuentis: & ſtat ſua cuiq́ꝫ dies. interdum pugnare. Virg. Stabant pro templo Nec: ipſe bacchus. Iuppiter ſemelem cadmi filiam uitiauit. ut Oui. plene lib. iii. metamorpho. ex ea natus eſt bacchus qui cum matre ſua in cœlum locatus eſt, quod etiam illi ſatis non fuit: nam uxorem Ariadnem in cœlū trāſtulit. Nec ſolum idest tantummodo. Bacchus & parens: idest ſemele. ¶ Adiacere, idest iuere ad ſuperos. ¶ Neq́ꝫ: pro aliqua pars: & eſt parenthesis. ¶ Vacet. idest careat. quando iungitur ablatiuo ſignificat carere quando cum datiuo interim eſſe. ¶ Probro: dedecore meo: idest ut in omni loco inueniatur obprobriū meū, probrum ſcelus ſignificat: & per metaphoram pro ignominia accipitur quæ ex ſcelere ſequi ſolet, hinc probroſum dicimus ignominioſum: inde obrobrium. ¶ Mundus puellæ: ecce q plus nō ſolū filii pellicum cœlum adeunt: ſed uxores eorum. ¶ Bacchus cū nauigaret iuxta chium inſulam maris ægei: ut Oui. Placet libro octauo meta. uel in napo eiuſdem maris inſula: ut Senecæ in ædipo. Napos ægro redimita ponto: Tradidit thalamis uirginem relictam. Meliore. penſas damna marito. ariadnam regis minois filiam a theſeo relictam uxorem ſibi copulauit. cui deinde uenus coronam a uulcano fabricatam donauit quam Bacchus in cœlo locauit ſtellis nouem ornatam in circuitu poſitis. aiunt quoq́ꝫ & crines ipſius puellæ eſſe ſtellas quæ uidentur ſub cauda leonis. ¶ Mūdus:
Mūdus cœlum, ita de cœlo quemadmodum de terra dicitur. Eſt
Serta ornatus etiam muliebris monile appellant. ¶ Gerit. ha/
Serere bet. ¶ Serta: coronas. Serere interdum eſt contexere &
Gnoſos ordinare: hinc ſerta coronæ dicuntur q̃ floribus ac frondibus ordinatis ſimul innectuntur. ¶ Gnoſiacæ: idest cretenſis, gnoſos ciuitas eſt cretæ. ¶ Sed uetera ſero querimur. ¶ Adiungit nouam iniuriam de hercule ſed ita dicit de iſtis ſupradictis nimis tarde lamentor, quia non poſſum prouidere, ſed nunc non poſſum pati ꝙ una ſcelerata tellus me nouercam fecerit: & tot habeat pellices meas ordo eſt. ¶ Vna dira: crudelis terra ubi homines & dentibus ſerpentis terræ ſeminatis primum augurium fecere. ¶ Ac fera: idest humana. ¶ Sparſa: plena. ¶ Nurſibus impiis: idest mulieribus ſeuiſſimis quod ibi ſacrificātes baccho multa ſcelera committant: ut agaue inſana penthenū filium proprium interfecit. ¶ Quotiens: idest ſępius. hoc dicit quia non ſolum alcmena peperit ex Ioue Herculem & ſemele bacchum ſed etiā antiopa zetum & amphionem genuit ex Ioue. ¶ Nouercam fecit: nouerca dicitur uxor ſecunda, quæ filiis ex prima uxore ſupinducit. ¶ Aſcēdat: licet ironia cōceſſio poſtquā Iuppiter fouet pellices aſcendat alcmena ſimul cū filio cœlum. ¶ Licet: quādoq́ꝫ ſignat fas eſt: ut Cice. Neq́ꝫ. n. licebat locum numini cōſecratum turpi flagitio contaminare interdum facile eſt, & poſſibile eſt: Martianus. Piſcinā peto non licet natare. aliquando eſt aduerbium concedētis ſicut eſto ut hic, Aſcendat licet. i. concedo interdum eſt coniunctio aduerſatiua, ut & ſi quamuis q̃q̃. ¶ Victrix: alcmena quæ habet quicquid a Ioue. ¶ Pariter, ſimul. ¶ Natus: Hercules. ¶ Occupet, ui capiat. occupare enim eſt per uim aliquid capere. Liui. Nam & ipſis uocantibus urbem hanc accepi: non occupaui. ꝓprie tamen occupare eſt qđ in cōe poſitū erat añ alios capere. Quint. Multa nihilominus q̃ libera fuerant trāſeunt in ius occupātiū: hic occupatitius ager dr̃ q deſertus cultoribus ab aliis occupat. ¶ In cuius ortu/dr̃ iuppiter cū eſſet cū alcmena iuſſiſſe ſolem continuare duas noctes, ut maiorem uoluptatem caperet. ¶ In ortu cuius. ſ. her. ¶ Mundus: cœlū. ¶ Impedit diē. i. lucē: q̃ nox ē cōtinuata loco diei, ¶ Tardus: phœbus ſol. ¶ Effulſit: enituit. ¶ Mari: eoo: orientali ſm opi. vulgarē: dicunt ſtellas occidere in mari occidētali & ſurgere in oriētali. ¶ Iuſſus phœbus. ſ. a Ioue. ¶ Non ſic: ſeipſam concitat iuno ad faciendū uindictā contra Herculē ex pellice natū demū cōtrahit ſe qđ uelit pugnare cōtra ipſum Herculē q uicit oia in mari & terra & q iuit ad inferos & reuerſus eſt: & nūc tātat ire in cœlū ꝓ quo tā maxime indignat Iuno. ¶ Homini ſic: abibūt. ſ. recedēt odia mea ſine uindicta, & eſt indignatiua oratio. ¶ Animus meus. ¶ Violētus: plenus ui & ira. ¶ Aget, ducet: agere aliqñ dicere. Terē. Eſt ne ipſe de quo agebā aliqñ facere. Virg. His actis ꝓpere exequit̃ ꝓcepta ſybillæ: aliqñ ducere & uehere. Sene. Vt qui cū regis armēta agebat. Var. Non bos pactolus aureas undas agens: eripiet unq̃ a miſeriis: aliqñ tractare. Marti. Semp agis cauſas: aliqñ pſequi. Vir. Quā pcul incautā nemora inter creſſa fixit. Paſtor agēs telis: aliqñ agitare. Plaut. Edepol eam agā uerberibus. ¶ Viuaces: q̃ diu durabūt. ¶ Seuus: interdū magnus. Virg. Seuūq́ꝫ tridētē ita ibi interdū crudelis. ℂ Aſcendat licet, cadauer alcmene dum offeret̃, euanuit credita eſt euolaſſe ad ſuperos lapis in lectica apparuit eius loco, meminit Plutar. ¶ Alcmena. Acriſii filia danae Ioui perſea genuit. perſeo androne alectriona peperit ex quo alcmena eſt pcreata cui ſe Iuppiter triplicata nepte cōmiſcuit Iuno ardens zelotipia tardauit partū interim natus euriſtheus. Herculē poſtea expoſitū: lactauit Iuno ſuaſu palladis & Hercules cū vehemētius q̃ ętas iſantilis patit̃ māmillā tractaret & reiectus eſt & poſt hac ſemp Iunoni odioſus. Euſebius autor & Diod. ¶ Natus occupet, Her. igni purgatū apoteoſim meruit icolēs cœlū dans eſt fœlicitatis & uirtutis. Ho. canēte. εδ̓ τοσ νιφοεντοσ ολυμπου ναιει τερπομενοσ και εχει καλλισφυρον ἡβην χαιρε αναξ διοσ υιε διδου δ̓ αρετην τε και ολβον.

Inimica quidquid pontus: aut aer tulit
Terribile: dirum: peſtilens: atrox: ferum:
Fractũ: atq; domitũ é/ſupat/ & creſcit ma
Iraq; noſtra fruitur. in laudes ſuas (lis.
Mea uertit odia dũ nimis ſæua impero:
Patrem probauit. inde: qua lucé premit:
Aperitq; Tethys: qua ferens Titan diem
Binos propiqua tinguit Aethiopes face.
Indomita uirtus colitur. & toto deus
Narratur orbe. mõſtra iam deſunt mihi:
Minorq; labor eſt Herculi iuſſa exequi:
Quã mihi iubere. lætus imperia excipit.
Quæ fera tyranni iuſſa uiolento queant
Nocere iuueni? nempe pro telis gerit:
Quæ timuit: & quæ fudit. armatus uenit
Leone: & Hydra. nec ſatis terræ patent.
Effregit ecce limen inferni Iouis.
Et opima uicti regis ad ſuperos refert.
Parum eſt reuerti. fœdus umbrarũ perit.
Vidi ipſa: uidi nocte diſcuſſa inferum:
Et Dite domito: ſpolia iactantem patri
Fraterna. cur non uinctũ: & oppreſſũ tra
Ipſum cathenis paria ſortitũ Iouis? (hit
Ereboq; capto potitur: & retegit Styga.
Patefacta ab imis manibus retro uia eſt.
Et ſacra dire mortis in aperto iacent.

ℭQuid bella: corrigit ſe Iuno quia dixit bella, uolo pugnare cõtra Herculé q quod terribile i terra in mari & in aere inueniri põt uicit. ℘ Horrẽdũ, faciens horrere. Nam pprie eſt horrere qñ ꝑ timore capilli eriguntur, & eſt in agẽte inhorere eſt in brutis qñ pili ſete ne eriguntur ſicut i porcis, aliquando per metaphoram in hoie dr horrere. i. frigeſcere, ut Iuue. Et horrẽti tunicã non reddere ſeruo. ℘ Tellus inimica. i. alens hominum perditionem. ℘ Dirum: quaſi ira deoꝝ miſſum. ℘ Peſtilens: dicitur quicquid apportat malum peſtilentia uocatur lues & cõtagio. Peſtis uero omne qd malum affert. ℘ Atros uehemens & crudum. ℘ Fetum: indomitum. ℘ Fractũ: proſtratum & uictum. ℘ Superat: ſcilicet hercules. ℘ Creſcit. ſ. habita uictoria: quia magis glorioſus. ℘ Malis: ideſt laboribus: & obiectis mõſtris. ℘ Ira que noſtra fruitur: ideſt capit fructum & utilitaté ex ira mea quia uirtus in aduerſitatibus perficit. ℘ Inde ſuperatis tot monſtris. ℘ Probauit patrẽ: ſcilicet Iouem: ideſt ſe uere natum Iouis: quia nõ poſſet tãta ſuperare: niſi eſſet Iouis filius. ℘ Qua. ſ. pte. ℘ Tetis: oceani uxor fuit. ℘ Premit: claudit. lucẽ. i. occidens. ℘ Aperit: lucem dat: ideſt oriens quia ut diximus: dicuntur ſydera ſtabulari & ſurgeẽ mare. ℘ Qua, ſcilicet parte. ℘ Titan: ideſt ſol. ℘ Tingit: ideſt colorat in nigrum. ℘ Binos: ethiopes qui ſunt iuxta torridam zonã. ℘ Propinqua: uicina. ℘ Face igne & calore ſuo. ℘ Indomita uirtus: inuicta uirtus Hercu. ℘ Collitur: ueneratur ubiq; ſcilicet in oriente & occidente: & in omni parte mundi. ℘ Narratur deus: habet deus ubiq;. ℘ Imperia: lætus excipit. ſuſcipit quicquid ſibi imparatur: & tota ſternit. ℘ Excipere, eſt ſuſcipere ut ibi aliquando colligere: ut Martia. Ventris onus miſero: nec te pudet: excipis auro: aliquando abſcondere. Plaut. Neq; furem excipies: aliquando inſidiis capere. Virgil. Excipit in cautum: patriaſq; obtruncat ad aras: aliquando eſt indagare. Cice. ad excipiendas hominum uoluntates. ℘ Quæ iuſſa: interrogatiue quaſi nulla. ℘ Tyranni: euryſthei: nam euryſtheus rex micænarum iuſſu Iunonis imperabat Herculi: & ille ei obſequebatur debebat dolere quando mittebatur ad monſtra ſed gaudebat, quia inde glorioſus redibat. ℘ Queũt: poſſunt. ℘ Iuueni: uiolento Herculi forti. ℘ Nempe pro telis: portat pellem leonis quem ſuperauit in ſilua nemea & ſagittas tinctas ueneno hydræ q interfecit in lerna palude: de quibus dicemus inferius. ℘ Nec ſatis: non ſatis fuit uiciſſe tot monſtra in terris: ſed etiam iuit ad inferos. ℘ Et refert reportat. Referre aliquando eſt recenſere. Virgil. Cogere Donec oues ſtabulis numerumq; referre iuſſit: aliquando aſcribo. Sueto. In deorum numerum rettulit: aliquando narrare cum datiuo. Virgil. referes ergo hæc & nuncius ibis pellidæ genitori, Si uero accuſatiuum habet cum præpoſitione ad

ſignat in conſultationem ponere non retulit ad matrem: non propinquos conſuluit, aliquando reporto quaſi retro fero: ut ibi aliquando repreſentare ſimilitudinem alicuius. Virgil. Vt mihi paruulus aula. Luderet æneas qui te tantum orem referret, aliquando in ſenatu ſententiam dicere: ut Mar. Cato rettulit in ſenatu Iouis: inferni ideſt Plutonis regis inferni. ℘ Opima. ſcilicet ſpolia: & dicunt ea quæ dux duci aufert. ℘ Parum eſt reuerti, ſcilicet ab inferis: unde non ſolent aliqui redire, ſed illi Herculi parum fuit redire quando maiora fecit. Traxit enim cerberum cuſtodem ſecum ab inferis. ℘ Fœdus umbrarum perit. lex inferorum fracta fuit per Herculem. ℘ Vidi: uidi eſt auxeſis ad maiorem dolorẽ: qm ea quæ uidemus magis afficiunt. ℘ Lactãtem: ſcilicet Herculem glorioſe ſe oſtendentem. ℘ Spolia fraterna: ideſt Plutonis fratris Iouis. ℘ Patri: Ioui ſummo. ℘ Nocte diſcuſſa: ideſt remotis tenebris. ℘ Inferum: pro inferorum: hoc eſt aperuit ſecreta inferorum & ad ſuperos cerberum traxit. ℘ Cur miror: q postquam uicit cerberum & Plutonem quod etiam non duxerit eum ligatum ad ſuperos. ℘ Trahit: ſcilicet Hercu. ipſum Plutonem: ſeu ditem. ℘ Sortitum paria Ioui quia Pluto æquatus eſt Ioui: cum tertiam partem mundi habuerit per ſortem. ℘ Potitur: habet i poteſtatem: nã potiri eſt pugnando: & laborando obtinere uictoriam. ℘ Herebo: inferno. ℘ Retegit: apperit. ℘ Stiga: paludem infernalem. ℘ Retro uia eſt, ad redeundum patefacta uia. ℘ Imis manibus: profundis animabus. nam ifernus eſt in centro terræ, manes enim dñr aiæ exute corpore. ℘ Et Sacra. ſ. ſuperis non cognita. ℘ Mortis: quæ eſt in inferno: hoc eſt inferni. ℘ Dire: crudelis & inexorabilis. ℘ In aperto: ſine cuſtodia. ℘ Iacent: proſtrata ſunt ab Hercule.

ℭTerribile: horridum tremendum Iunonis conſilium quæ contra omnem iuſticiam & æquitatem alieni criminis pœna in inſontem tranſiere deliberet: cum teſte Papi. in thebai. Nil culpa nepotibus obſtat. Iuno autem nec parenti nec filio percit quin Herculem nexet: differat: diſtrahat: eſt autem in ipſa ſerie verborum dialyton. ℘ Terribile: dirum peſtilens & cætera. Sic Virgilius. Ferte citi flammas date tela. impellite. ℘ Patrem probauit, uix natus eſt Hercules cum probauit Iouem patrem ſibi fuiſſe. non enim quiſquam quiuit colligare eum in cunabulis & geminos angues apprehendit pernicites atq; enecauit: ut lapide indicat plautina illa bromia alloquens amphitrione Her. ℘ Binos æthiopes: Homerus bipartitos tradit æthiopes ad orientem occaſuſq; uerſos non deſerta aphricæ incollentes. labitur inter utroſque nigris fluuius ſimilis nilo calamum gignens & papirum: unde dicti ſunt nigritæ ipſi æthiopes: referente Plinio in quinto naturalis hiſtoriæ.

DAN.

ℭErebo:

At ille ruptocarcere umbrarum ferox
De me triumphat. & ſuperbifica manu
Atrum per urbes ducit argolicas canem.
Viſo labantem Cerbero uidi diem:
Pauidũq; ſolem. me quoq; iuaſit tremor.
Et terna monſtri colla deuicti intuens
Timui iperaſſe. leuia ſed nimiũ queror.
Cœlo timẽdũ ẽ: regna ne ſũma occupet:
Qui uicit ima. ſceptra præripiet patri.
Nec in aſtra lẽta ueniet: ut Bacchus: uia.
Iter ruina quæret. & uacuo uolet
Regnare mundo. robore expẽſo tumet.
Et poſſe cœlum uiribus uinci ſuis
Didicit ferendo. ſubdidit mundo caput.
Nec flexit humeros molis immẽſæ labor.
Mediuſq; collo ſedit herculeo polus.
Immota ceruix ſydera, & celum tulit:
Et me prem̃ẽtẽ. quærit ad ſuperos uiam.
Perge ira: pge, & magna meditãtẽ oppri
Cõgredere: mãib' ipſa iã lacera tuis. (me
Quid tanta mandas odia? diſcedãt feræ.
Ipſe imperando feſſus Euryſtheus uacet.
Titanas auſos rumpere imperium Iouis
Emitte. Siculi uerticis laxa ſpecum.
Tellus gigante Doris excuſſo tremens
Suppoſita monſtri colla terrifici leuet:
Sublimis alias luna concipiat feras.
Sed uicit iſta quæris Alcidæ parem?
Nemo eſt: niſi ipſe. bella iam ſecũ gerat.
Adſint ab imo Tartari fundo excitæ
Eumenides. ignẽ flãmeæ ſpargãt comæ:
Viperea ſæuæ uerbera incutiant manus.
I nunc ſuperbe. cœlitum ſedes pete.
Mouenda iam ſunt bella. clareſcit dies.

BER. ¶ Erebo: erebus ad inferos filii. Virgilius. Et magnos erebim trãſnauimus amnes: unde naſcitur nox. teſte Varro: ut Serui. ait Stationem eſſe eorum qui bene uixerant & caret aſpiratione dictio. ¶ Ille ferox: hercules fortis bellator. ¶ Rupto carcere ideſt inferno. ¶ Vmbrarum: animarum quæ ſunt tanquam umbre. ¶ Superbifica: ſuperba. ¶ Atrum. nigrum & horrendum. ¶ Canem, cerberum. ¶ Vidi diem: ideſt lucẽ. ¶ Labantem cerbero uidi: uacillantem & trementem: quia quando lux uidit cerberꝰ timuit ualde. ¶ Terna colla. ſcilicet cerberi qui collum ſerpẽtibus plenũ habet. ¶ Imperaſſe ſcilicet per euriſtheũ qui iuſſerat Herculem deſcendere ad inferos. ¶ Nimium queror: lamentor. ¶ Leui parui damni, ſed prius timendum eſt ne uelit nos quoque de cœlo pellerẽ & ſolus ibi regnare. ¶ Regna ſumma ideſt celum infernum. ¶ Timendum: oportet timere. ¶ Sceptra: imperium. ¶ Patri ioui nõ faciet ut bacchus quia uia. ¶ Lenta. ideſt quieta iuit ad cœlum: ſed omnes expellet. ¶ Mundo ideſt cœlo. ¶ Tumet: ſuperbit: tumere eſt inflari ſecundis auris. ¶ Expenſo: robore uiribus exanimatis & cognitis: nam præter cætera uirtutis ſuæ facinora dicitur loco athlantis humeris ſuis ſuſtinuiſſe cœlum quod factum fuit. Athlas maximus aſtrologus ab eo Hercule Aſtrologiam dicitur ſic cum eo ſuſtinuit cœlum. ¶ Immenſæ molis: tãti ponderis. ¶ Polus cœlum: ea pars ſuper qua uertitur cœlum: a poleo uerto: latine etiã dicitur uertex: ut Virg. in geo. ſedit requieuit. ¶ Ceruix ſcilicet her. collum. ¶ Immota: nõ flexa. ¶ Tulit ſuſtinuit. ¶ Perge excitat ſeipſam iuno ad perdendum herculem: non poteſt mori per monſtra inuenienda eſt alia uia & ad irã loquitur uocatq; furias contra herculẽ. ¶ Perge noli deſiſtere. Optime perde medietatẽ. ¶ Magna: cogitat aggredi cœlum.

Athlas

Congredi ¶ Congredere: deſcẽde in certamen. Nam congredi eſt cũ hoſte manũ conferere. ¶ Mãdas: iperas. ſ. per euriſtheũ. ¶ Fere mõſtra. i. noli amplius eum opponere mõſtris. ¶ Vacet: ceſſet. ¶ Emitte titanas gigantes qui uoluerunt detrudere de cœlo iouem. ¶ Tellus doris ideſt ſicula. ¶ Laxa: aperi. ¶ Specum: ſpelunca. ¶ Siculi uerticis ideſt montis ethne ſub quo Enceladus Gigas. Titani & terræ filius a io. fulmine ictus ſuppoſitus eſt: ut Virgili. iii. æ. ¶ Tremens excuſſo moto gigante: unde dicit̃ fabuloſe terremotum procedere. ¶ Leuet: alleuet: ut poſſit exire contra herculem. ¶ Monſtri: encæladi gigantis. Sublimis: dicit ꝙ luna concipiet feras contra herculem. concipere eſt apprehendere: unde mulieres concipere dicuntur cum genitale ſemẽ apprehendunt

ad fœtum faciendum: aliquando deliberare. Seneca. iamdudum animo conceperat quid eſſet acturus: aliquando comprendere. Quintil. Nec tantum ſcelus animo concipere potuit: hinc conceptus mentis dicuntur quæ comprehendimus & imaginamur. ¶ Cõcipiat ergo ideſt generet. Luna uidetur accipere: unde Virgi. in geor. ubi dicit ꝙ diuerſi dies habent uarias poteſtates: ita nunc luna quæ habet hanc poteſtatem: faciat naſci nouas feras contra Herculem ſicut fecit olim gigantes. ¶ Feras. altas: indomitas. ¶ Sed uicit iſta: conuertit ſermone uno nihil hic erit quia omnia mõſtra ſuperauit. Queris alcide parem: non inuenietur qui herculem uincat: opus ergo eſt ſeipſum ſuperet & ſecum bella gerat quid fieri poterit ſi furias in eum mittam. ¶ At ſint: eumenides furię per antifraſim eumẽi bonũ. ¶ Excitæ: uocate. ¶ Imo fundo ex profundo baratro. ¶ Tartari: infimæ partis inferni a uerbo tartariſo. i. crucio. ¶ Flammæ: euomentes ignem: nam furiæ infernales a poetis deſcribuntur armate igne & ſerpentibus in. vi. ænei. ¶ Nunc. ueni nunc. ¶ Pete: inuade. iſti uerſus interiectim uidentur: ſed tamen ita legantur: ut iam inſultet herculi uideatq; furias uentes.

DA ¶ Perge: hic cœca iunonis rabies aperte paret cum ſibi irare imperet: abſurdum etenim eſt ſibiipſi imperare quod parata ſit ſua ſpote facere. ¶ Doris. Dorienſis colonia laconum iuxta æoliam in Sicilia quorum linguam coluit maxime omnium græcorum theocritus ut lepide perſtringit ex perſona praxione ad militem ptholemei a quo ipſa inepte arguebatur muliebris dicacitatis: doris ergo tellus hic a ſeuera ratione uicinitatis denominata eſt & eſt inflexio patronymica pro poſſeſſiua: ut ſit doris pro dorica tellus ideſt ſicilia. ¶ Secũ gerat bella ideſt inſaniat ita ut ſeipſam necet quod parum aberit. hoc enim eſt ſecum ideſt contra ſe bellũ gerere & ſeipſum uelle occidere: nã paulopoſt ſequit̃ magno furore parcit? &c. ¶ Sorores iter uos: ſcilicet nõ meæ ſicut nymphæ dicunt eẽ inter ſe ſorores a. poeta mantuano: teſte honorato: aut ſorores appellat ſuas ut alliciat: & eſt epizeuſis meme uerſate; ſicut apud poetam. ¶ Meme ad ſum qui feci: in me conuertite ferrum. ¶ Deſcribit ortum diei mox inania hominum uota ſubſannat & uanas ſpes: in ueruſtiſſimo codice hæc pars chori eſt manca nec poluentur ſublimitati. ¶ Senecæ conueniens utriuſq; omnino conſtat iambico dimetro catalectico euripidio quo ſæpius utitur Euripides habet pyrrichium in quarta ſede nonnunquam trocheum.

ER. ¶ Humana, tene tãquam uirtute tua minora: quia tu ſuperaſti inferos: ſed tamen faciam peiora tibi in terris q̃ ea quæ ſuperaſti apud inferos. ¶ Hic terris & apud ſuperos oſtẽdam. Inferos ſcilicet quos effugiſſe credis. ¶ Reuocabo deam furiam megeram. ¶ Cõditam: occultatam. ¶ Caligine alta profundis te. ¶ Vltra exilia nocentum id eſt ultra ſedes tartari ubi ſcelerati relegati ſunt. ¶ Scelus pro perſona ueniat huc. ſ. inferis. ¶ Impietas, crudelitas contra ſuos. ¶ Error: qui faciat errare mẽtem. Furor qui facit malũ facere in ſeipſum & ſuos: ponit hũc eo modo pro miniſtra ſui doloris. ¶ Incipite: excitat furias in her. iuno. ¶ Famulæ: furiæ. ¶ Ditis, plutonis. ¶ Incitæ: cõmotæ. hæc eſt eadẽ ſententia illorum uerſuum ſupra dictorum qui uidẽtur adiũcti. ¶ Pinum: facẽ. ¶ Megera: prima furiarum. ¶ Ducat agmẽ: hoc dicit non ad multitudinẽ: quia non ſunt niſi tres furiæ: ſed quãtũ ad impetũ: Sic Vir. in. vi. æneid. Agmina uincat illa ſororũ. ¶ Horrẽdum: anguibus, habent ſerpẽtinos crines & facies luctificas ex igne acherontis. ¶ Luctificæ: ut ſignificet mortem. ¶ Flagrante: ardente. ¶ Rogo exaggeratione lignorum accenſa ubi comburatur cadauer morẽ antiquo. ¶ Stygis uiolate, qa rupit leges inferorum: uiolare eſt corrumpere contaminare: & polluere: & quaſi uim inferre: unde uiolentus qui uim facit. ¶ Cõcutite: exagite. ¶ Pectus: her. ¶ Acrior, uiolentior q̃ ignis q furit ĩ fornacibus mõtis ætnæ perpetuo ardẽtis: eſt in ſicilia: ut pli. & ſtra. ¶ Exquoquat, uexet & perturbet. ¶ Vt alcides: herc. ab alceo auo. ¶ Agi: uexari. ¶ Captus animo. i. inſanus. ¶ Percitus: commotus. ¶ Nobis prius inſaniendum: hoc, dicit Iuno ne poſſit mutare mentem ad perdẽdum her. quia etiam ſi ipſa erit inſana nõ poterit duci aliqua miſericordia ut mutet propoſitũ de perditione her. itaq; uocat. ¶ Sorores. i. furias ut ſeſe inſanas faciant Cur num. tantum moratur hic eſt ad maximam ultionis auiditatem. ¶ Iuno: in tertia perſona de ſeipſa loquitur. ¶ Verſate: turbate. ¶ Deiecta. m. i. me. factam inſanã. ¶ Dignã no. i. nouercali odio,

Humana temne. iã Styga: & manes ferox
Fugiſſe credis. hic tibi oſtẽdam inferos.
Reuocabo in alta conditam caligine
Vltra nocentum exilia diſcordem deã:
Quæ mugit ingens mõtis oppoſiti ſpec⁹:
Educã. & imo Ditis eſt regno extrahã.
Quidquid relictũ eſt: ueniat inuiſũ ſcelus:
Suumq; lambens ſanguinẽ ĩpietas ferox:
Errorq;: & in ſe ſemper armatus furor.
Hoc hoc miniſtro noſter utatur dolor.
Incipite famulæ Ditis. ardentem incitæ
Cõcutite pinũ. & agmen horrẽdũ angui
Megæra ducat. atq; luctifica manu (bus
Vaſtam rogo flagrãtem corripiat trabẽ.
Hoc agite. pœnas petite uiolatæ Stygis.
Cõcutite pectus. acrior mẽtẽ excoquat:
Quam qui caminis ignis ætnæis furit.
Vt poſſit animo captus Alcides agi
Magno furore percitus: nobis prius
Inſaniendum eſt. Iuno cur nõ dum furit?
Me me ſorores mente deiectam mea
Verſate primã: facere ſi qdquã apparo
Dignũ nouerca. iam odia mutẽtur mea.
Natos reuerſus uideat incolumes: ꝑcor:
Manuq; fortis redeat. inueni diem:
Inuiſa quo nos Herculis uirtus iuuet.
Me pariter: & ſe uincat: & cupiat mori
Ab inferis reuerſus. hoc proſit mihi:
Ioue eẽ genitum: ſtabo: & ut certo exeãt
Emiſſa neruo tela: librabo manum.
Regam furentis arma. pugnanti Herculi
Tandem fauebo: ſcelere perfecto licet:
Admittat illas genitor in cœlum manus.

Adilon. Chorus. Anapeſtici.

IAm rara micãt ſydera p̃no (gos
Languida mũdo. nox uicta ua-
Contrahit ignes: luce renata.
Cogit nitidum Phoſphoros agmen.
Signum celſi glaciale poli.
Septem ſtellis Arcades urſæ
Lucem uerſo temone uocant.
Iam ceruleis euectus equis
Titan: ſummum proſpicit Oetan.
Iam cadmæis inclyta baccis
Aſperſa die dumeta rubent,
Phœbiq; fugit reditura ſoror.
Labor exoritur durus. & omnes
Agitat curas. aperitq; domos
Paſtor. geli[illegible]na pruina
Grege d[illegible]o pabula carpit.

opus eſt ut inſaniam. ¶ Odia iam mutetur ironica locutio corrigit ſe iuno quid uolo perdere her. immo uolo uidẽr bonum de eo: ut fortis reuertatur ab inferis & ſuos ſoſpites reperiat. ¶ Manu. f. ſ. ut meli⁹ poſſit ſæuire in ſuos. Redeat: ab inferis. Inueni tẽpus in quo mihi placet illum eſſe fortem. ¶ Virtus fortitudo he. ¶ Inuiſa: odio mihi. Iuuet: delectet. Me & ſe uincat ſum contenta ꝙ uincat me. Et ſe perdendo ſuos. ¶ Et cu. m. cupiat ſeipſum interficere. ¶ Hic: in hoc. ¶ Proſit eſſe. g. io. ſ. ut cupiat mori & non poſſit: uidebo maximam uindictam her. cupientem mortem præacerbo dolore: nec poſſe mori ꝙ ex ioue natus ſit: alius ſenſus ẽ. ¶ Proſit mihi. ſ. ut ſit fortior q̃ ſi eſſet natus ex patre hũano: ut ꝑdat ẽt ſuos uirib⁹ ſuis: ibi apit ironiam. Iuno. ¶ Stabo: adero. ¶ Liberabo: eleuabo & dirigam. ¶ Manũ. ſ. her. ¶ Neruo: chorda arcus. ¶ Certo: non fallenti. ¶ Pugnanti. her. ſemper fui contraria: nunc iuuabo eum, in hac pugna: & quando interfecerit filios & uxorem ero cõtenta: licet poſtea eum iuppiter ducat in cœlum. Licet licitum ſit. ¶ Perfecto ſcelere: interfectis filiis & uxore. ¶ Genitor: Iuppiter. ¶ Admittat: recipiat. ¶ Manus ſcilicet hercu. Il'as quaſi ſceleratas q̃ filios & uxorem interemerint.

IAm. hic chorus nõ legit hoc loco unde paucis annotabimus deſcribit hominum perpetuas curas qui licet uideantur quieti in ſuo genere uitæ: tamen quotidie ueniente luce ad nouos labores reducuntur. ¶ Lãguida: occidentia. ¶ Mundo: cœlo. ¶ Ignes. u. ſtellas errantes. ¶ Foſphoros: lucifer præuius ſoli. ¶ Cogit: ducit ad occaſum: quia e ultimus qui occidat: unde uidetur alias ſtellas ante ſe cogere. ¶ Agmen ſcilicet ſtellarũ. ¶ Archades urſæ eſt ſig. ap. ſignum glaciale. Oetam: montem inter theſſaliam & mace. ¶ Cadmæi bacchis tebanis mulieribus baccho ſacrificantibus. ¶ Rupta: fronte nondum natis cornibus. uel rupta. ſ. iugo. ¶ Matres uaccæ. ¶ Repa: replent. ¶ Nouo ſoli: matutio. ¶ Tradere ⁊ oſtendere. ¶ Teſtiuam ueniente luce

BER.

Ludit prato liber aperto
Non dum rupta fronte iuuencus.
Vacuæ reparant ubera matres.
Errat curſu leuis incerto
Molli petulans hœdus in herba.
Pendet ſummo ſtridula ramo:
Pinnaſq; nouo tradere Soli
Geſtit querulos inter nidos
Thracia pellex.turbaq; circum.
Confuſa ſonat:murmure miſto
Teſtata diem.carbaſa uentis
Credit dubius nauita uitæ:
Laxos aura complente ſinus.
Hic exeſis pendens ſcopulis:
Aut deceptos inſtruit hamos:
Aut ſuſpenſus ſpectat preſſa
Præmia dextra.
Sentit tremulum linea piſcem.
Hæc innocuæ quibus eſt uitæ
Tranquilla quies:& læta ſuo
Paruoq; domus.ſpes & in agris
Eiuſdem rationis cum ſuperioribus.

CHORVS.

TVrbine magno ſpes ſollicitæ
Vrbibꝰ errāt,trepidiq; metus.
Ille ſuperbos aditus regum:
Duraſq; fores expers ſomni
Colit.hic nullo fine beatus
Componit opes:gazis inhians:
Et congeſto pauper in auro eſt.
Illum populi fauor attonitum:
Fluctuq; magis mobile vulgus:
Aura tumidum tollit inani.
Hic clamoſi rabioſa fori
Iurgia uendens improbus,iras
Et uerba locat.nouit paucos
Secura quies.qui uelocis
Memores æui:tempora nunquam
Reditura tenent,dum fata ſinunt,

ueniēte luce canit threitia pellex:philomena uiolata a tereo tracū rege.Sinus:ampla uella hoc:alius. Præmia piſces captus. Hæc quies qete ſine ambitione in agris degētes ſibi uiuūt: ſed qui urbes habitāt uariis malis agitant.

TVrbine,hæc ſcæna ſcribitur uerſu anapeſtico & dicit uerſus dimeter cōputatis duobus pro vno:poteſt habere ſpondeum & dactylū:& aliqn̄ nullū anapeſtū: & tñ dr̄ anapeſticus: ſeu pindaricus: qa eo uſus ē pindarꝰ.Hic introducit chorus tebanus de ībecillitate humana & uarietate fortune loquēs q̄ maxime ī uiris magnis ludit.neſciūt homines uti hac uita q̄ cū tā breuis ſit deberemꝰ optare qetē: ſed aliq laborando auidiſſime īſtāt diuitiis alii ambitioni intēti ſunt,& ſic nunq̄ qeſcūt miſeri hoies. Sunt duæ paſſiones quę tanq̄ tyrāni hoies agitāt.ſ.ſpes & metus.ſpes in plurali ē expectatio futuri boni.& hæc impellit nos ad patiendum multa. Sollicitæ:anxie expectando quia ut dicit Ari. omne quod differt affligit animum:& ut diffinit Cice.in tuſ. Sollicitudo eſt animi ægritudo premens. Errant uagantur: quia hoies in multis ſperant etiam caducis. Magno tur.magna confuſione.nā turbo uentorum reuolutio impellens cum fulmine quod interdum ſolum turbo appellatur ueniens cum magno fragore. Vir. Turbine cor.ſco.infi.a. Metꝰ de futuro malo. Trepidi:trement ex: interdum trepidare eſt feſtinare. Virgi.Nec trepidare meas teucri defendere naues. Ille ecce q̄ bene & publice exprimit miſeriam hominum cæcitatē: Ille alius. Colit: obſeruat. Expars ſom.perpetuo uigilās. Aditus ingreſſus ut poſſit adire regem conſequi qđ cupit. Superbos,plenos faſtu. Duras nimis difficiles.Hic ideſt alius Inhians: auidus habendi eſt ꝓprie inhiare aperto ore nimis intētus alicui rei inſtare. Cōponit: quaſi in unum ponit.i. parat.iterdum componere eſt litem dirimere. Vir. Non noſtrum inter uos tantas componere lites: aliquando componere eſt comperare idem. Sic: paruis componere magna ſolebam aliquādo coniungere. idem. Componenſq; oribus ora:aliquando eſt ornare: idē. Dulcis con.ſpira.cri.au.Opes quæ ſunt ad magnificentiam.diuitiæ potius ad neceſſitatem. Beatas:nunq̄ ſatiātes.Nullo ſit.nullo termino nec mō aut ſatietate:homines beati nō diuitiæ dicunt ab habēdo qui habent qđ cupiunt: ſed qui plura querunt nō ſunt beati quia nunq̄ implent ut Iuue. Creſcit amor nummi q̄tum ipſa pecunia creſcit. Gazis:perſicum ē uerbū.i.diuitiis. Paup: qñ nō eſt cōtētus: qa ut dicit Ci. in paradoxis auus nō arca diues appellari ſolet. Cōgeſto au.accumulato ī theſaurꝫ. Illū: alium alius ambitioſus & honoris cupidus oēs curas ſuas ī adipiſcētis honoribꝰ ponit. Attonitū ſtupefactū q̄ſi tonitu afflatū & ꝑcuſſum: qa neſcit iterdū ambitioſus qd faciat. Mobile:incertū & uariū.Vulgus: ignobilis plebecula. Tollit,eleuat,interdū ē nutrire. Ter.Nā qcqd peperiſſet decreuerūt tollere,aliqñ remouere. Vir. Tollite cūcta iqt. Tumidū illū falſa opinione iflatū: Aura in.i.fauore incerto aura dr̄ color auri fulgens idē p met.fauor ppl̄i vñ aurarii q captāt auras ppl̄i aliqñ aura dr̄ leuis uētus. Hic aliꝰ.Ecce uarietatē uitę: alter ponit totū ſtudiū ſuū ī orādis cāis q̄ plerūq; ſolēt eē ꝑnonoꝑniciosę. Fori iudicialis: foꝝ locus quo res uēales ad uenendū ferunt:ut foꝝ holitoriū:& boariū.a ferēdo dcm̄ vt placet Var. aliud forū iudiciale ubi cāæ agunt ſiue a referendo ēt dcm̄ qd qſq; iura ſua ferat: ſiue a phoroneo rege argiuoꝝ q prius foꝝ iuenit.ut hr̄ digeſtis ide uer.ſig.In pl̄i fora & fori.i alia ſignatiōe tabulata ſūt ad ſpeculādū: & ēt ſedilia ſiue trāſtra nauiū:ut. Vir.i.vi.æn. Laxatq; fores ſi.ac.al. Clamoſi: pleni clamoribus. Vēdens qa ꝑnonus pecunia cōductus cām agit. Iurgia:conuicia: Rabida.acerba: ide a.M. V.patroni cāꝝ appellant tabulæ arabiæ cōuiciādi. Improbus:ille cauſidicus inſatiabil. Locat:ad ꝑcium dat,de locatio dr̄: & titulus eſt digeſtoꝝ locati & ꝯducti. Iras & uer. qa uī iratus cōtra aliū,& uult quod ſoluas iras & uerba ſua. Nouit,bona ē ſnia pauci ſunt qui ſciāt ſui uitā: & qui cognoſcāt uerā quietē. Secura:ſine anxieta e. Quies uitæ pacatio,eſt hypallage: Verte caſus. Qui pauci, Memores recordātes hāc uitā eſſe tā fugacē. Eui:ętatis. Velocis: cito currentis:ut Oui. labit oc fugitq; uola.æn. Tenēt:ſciant. Dū.ſi.i.dū ducimus uitā. Fatū dixit Pla.in ti.naturā q̄dam de creatore pēdentē.poſt uniuerſi naturā,& aias horum ꝑductas æthereis uehiculis iunctas expoſuit:tū his leges fatales aperiri narrat.ſ.ſeriē atq; ordinem reꝝ quē creator conſtituit: atq; conſeruat hic ordo eſt neceſſarius:ſed iſta neceſſitas oia q̄ſi paꝝ trahat.adiuuatq; uitæ noſtræ libertatem arbitrii quo poſſumus & uitare: & prouidentia declinare:unde erit imobiles:& prouidentia mobilia.

DAN. ¶ Turbine tidet in aura hoīum nota.& caducas ſpes cō tra inſanū uulgi paradoxon oñdit qcqd in hac uita appe tit fluxū eē & fragile extra ſolā uirtutē loquif chorus & carmē iābicū dime.hypcata.in diſſilabo.⸿ Ille. ambitio/ nē taxat & auaritiā eo℞ q mane egrediētes diuites ſaluta bant & apppellabant reges & dominos ut ait Marti. ad ceci.& baſſum & multis in lo/ cis:Iuu.ait miſeros: caput Cu riales. Furi.a contentionibus forenſibus cauendum eſſe in primis monet exiodus perſam fratrem ſiquidem breui & rem & vitam hois deſtrunnt ωρας ſάρτο λιſαωεχετα νεικεσ ωνſαſορτωντε.Dum fata ſi. au. & magnifica ſnia: omniq; obſeruatiōe nō indigna quip/ pe ad animi ſecuritatē inuitat cōtempto uicio. hoc enim eſt uiuere bis uita poſſe prioꝛ frui hinc facūdiſſimus poeta Mar tia. Iulium ſodalem inuitat ad ocium & uirtutem cum uolu/ ptate. Non bene diſtuleris ui/ deas quod poſſe negari: & du/ cas quod fuit eſſe tuum. & ad Qu.Fabium properat uiuere nemo ſatis: & ad Iulium. Nō bene diſtuleris uideas quod poſſe negari. Educas quod fuit eſſet tuum: & alibi. Vi/ ue uelut rapto fugatiuaque. gaudia carpe. Perdiderit nul/ lum uita reuerſa diem. & Per/ ſius.Diſcite o miſeri & cauſas cognoſcite rerum. Quid ſu/ mus & cætera.

R. ¶ Viuite læti,ideſt ſine ulla cu piditate.quod ſine uirtute fie/ ri non poteſt: ut Vult. Cice. Citato: accelerato. ⸿ Volu/ cri:cito uolanti.⸿ Rota: ideſt reuolutio p metapho.⸿ Duræ ideſt inexorabiles.⸿ Sorores: parcæ Clotho: Lacheſis. & Atropos. Clotho colum ba/ iulat.Lacheſis filat.atropos occat: he uitā nrām ducere dñr:dicēte Mar.i prio.Lanificas nulli tres exorare puel/ las:Cōtigit:obſeruāt quē ſtatuere diē: iterdū p diſpōne ſupe℞ capiūf ab auctoribus. Q uare latine pce dñr teſte Gellio.li.iii.uo.act.ex Var.una lra imutata aptu.⸿ Per/ agūt:deducūt ad fi.⸿ Pēſa:ſtamia a pēdo pēdis qb⁹ ſcri bunt uitā nrām ducere:& finire.⸿ Retro uo.qa trāſactū nunq̄ reuertif:ergo dū uos hētis tps fruimini eo qd nūq̄ reuertetſ.⸿ At gēs:ſʒ ſtulti hoies nō cognoſcētes uitā ſuā uadūt p maria & ſubiiciūt ſe mille piculis:& ſic uadūt ob uiā.⸿ Fatis.i.morti.Rapidis uelocibus:qa mors cito ue nit.⸿ Stygias ul.i.ſpōte.⸿ Quærimus un.i.audimus ad mortē.⸿ Nimiū.alci.cōuertit ſe chorus ad her.di. O her. qd facis:qd deſcēdis ad iferos ad tempus: Pectore.i.aio. ⸿ Properas:feſtinas. Viſere.ma.iferos ſm Acro. ſūt dii boni:nā manū bonū ſignat un̄ mane ē dcm̄.Ser.p antifr. putat māes deos dictos iferos qa nō ſunt bōi: idē alibi di cit manes eē aias exutas corpib⁹: adiūgit alios q credāt manes a manēdo.i.fluēdo dici: eo qd plena ipſis ſint oia inter lunare terrenūq; circulū:interdū ponūt p penis. ut Vir.in.vi.qſq; ſuos patimur manes. Mœſtos: ergo ifer/ nales ubi eſt perpetua triſtitia. ⸿ Parcæ: illæ deæ dant mortē.⸿ Veniūt:ad nos.⸿ Ordine cer.fixo:qa ſtatutus ē

Viuite læti. properat curſu
Vita citato. uolucriq; die
Rota præcipitis uertitur anni.
Duræ per agunt penſa ſorores.
Nec ſua retro fila reuoluunt.
At gens hominum fertur rapidis
Obuia fatis incerta ſui.
Stygias ultro quærimus undas.
Nimium Alcide pectore forti
Properas mœſtos uiſere manes.
Certo ueniunt ordine parcæ.
Nulli iuſſo ceſſare licet.
Nulli ſcriptum proferre diem.
Recipit populos urna citatos.
Alium multis gloria terris
Tradat.& omnes fama per urbes
Garula laudet, cœloq; parem
Tollat,& aſtris.alius curru
Sublimis eat.me mea tellus
Lare ſecreto:tutoq; tegat.
Venit ad pigros cana ſenectus,
Humiliq; loco:ſed certa ſedet
Sordida paruæ fortuna domus.
Alte uirtus animoſa cadit.
Sed mœſta uenit crine ſoluto
Megara paruum comitata gregem,
Tarduſq; ſenio graditur Alcide parens.

terminus cuiq;.⸿ Ceſſare:non poteſt tardare aliquis qm parcæ iubent eum mori.⸿ Proferre.i.prolōgare.⸿ Dies mortis.⸿ Scriptū:terminatum. vnde Mar. dixit parcas eſſe librarias & ſcriptrices ſuperum. ⸿ Vrna:urna.i.ſe/ pulchrum ubi cineres mortuo℞:cōduntur:uel urnā intel lige iudicium inferni qui p ſortes ex urna tractas iudicia faciunt damnatorum apud in/ feros. ut Virgil. in.vi.urnam mouet ille ſilentium.⸿ Popu/ los.cita.uocatos: quia cui ac/ ciderit ſors illa ex urna tra/ cta:opus eſt ut uadat: ac locis a quo accire deducitur h̄ eſt ad uocare & accerſire eiuſdem ſi/ gnificationis:& de accire:acio ſit etiam cito citas quod eſt uo co. Cice. Cita cum non reſpon det. procire eſt autem petere. Liuius. Matrem procitum ue nerat: habetq; penul.ſyl.cor. quādo eſt producta ſignificat irritum atq; ruptū:inde iuriſ conſulti irritum teſtamentum ꝯcidunt dicunt procitare idē eſt quod prouocare: & idem ſigāt ciere a cieo. Virg. Lacry/ maſq; ciebat. ⸿ Alium: ideo concludens chorus dicit: nolo ſequi iſtas anxietates alii pa/ rent gloriam: ſatis mihi eſt ui uere meo paruo. ⸿ Tradat: ut cognoſcātur per uarias ter/ ras.Curru.ſ.triūphali.⸿ Mea tel.i.patria.⸿ Lare.domo. Se creto:ubi non ſim multum co/ gnitus: iuxta illam præclarā ſententiam Ouid.in tri. Crede mihi: bene qui latuit: bene ui xit: & intra fortunam debet quiſq; manere ſuā. ⸿ Tutoq; tegat:uerſus hic conſtat ex pri mo ſpondeo:& ſecundo tribra cho.⸿ Venit ad pigros:ad de/ ſides: & homines umbratilis uitæ:nullus uenit ad ſenectu/ tem qui uult conſequi magna & ardua: quia cito moriuntur ſubeuntes mille pericula. ⸿ Cana ab ef.quia habent ſenes albicantes & canos ca/ pillos. ⸿ Humiliq; loco: uili & obſcuro loco quod con/ trarium euenit cupidis honoris:& regibus qui raro mo/ riunſ ſine uulnere. ut Iuue. Ad gene℞ cereris ſine cæde & uulnere pauci deſcendunt reges & ſicca morte tyranni. ⸿ Sed cer.ſe.i.manet ſine periculo:ut Hora.in odi.uiuiſ bene paruo:cui in nitet in tenui menſa:purum & ſine labe ſalinum.⸿ Fortuna:cōditio.⸿ Sordida:ſine apparatu & ignobilis in ea ſignificatione apud Ho.legitur. Iudice te nō ſordidus auctor:ſordidus aliquādo ſordibus plenus. ⸿ Paruæ do.tenuis familiæ.domus aliqñ familiam ſigni ficat:ut domus corneliā.aliqñ pr̄iaʒ.Vir.Da.p.tym. do. da mœ.feſſis aliqñ habitaculum. Vir. Aſt ubi iam pr̄iæ paruē.ad li.ſc.antiquaſq; do.aliquando tēplum.Iu. Ante domū uc q̄ do.ſuſtinet anchon: itē bruto℞ luſtra domos appellamus. Vir.⸿ Antiquaſq; do.uolucrū.⸿ Alte ca.q querunt res altas: altius cadunt & grauius.⸿ Sed mœ/ ſta:dat locum ſequenti ſcenæ quia dum loqueretur uenit megera uxor Her.cum filiis ſuis paruis & amphitrione mœſta tota: & capillis ſparſis. ⸿ Comitata: ſequens. ⸿ Par.igitur.filios paruos.⸿ Parens amphitrio.⸿ Alci dæ:herculis alcei nepotis.

O magne.

BER,

Magne. ſecundus actus de lamētatione megeræ de laboribus her, & hēt aliā partē de cōſo. amphi. ad eā. tertio uiolētia lyci q uolebat megerā i uxo. poſtea ponit̄ chorus q ſemp cantat̄ in fine actus. Verſus talis eſt: ut in prima Scēa iambici. Stilus eſt dramati. in quo itroducunt̄ loquētes: & auctor tacet: & ꝓprie ē tragœdiæ & cōedię dramata latine dici pn̄t actus. ibi. n. res uī agi nō narrari. ⁋ O magne re. & ar. o Iuppiter qui ſuper oia ptātē habes, arbiter iudex dr̄ nō a lege datus ſed ab his qui litigāt electus q totius rei hn̄t arbitrium & facultatē dictus ab arbitrādo, arbitrari. n. eſt exiſtimare hic arbitriū quod arbitriū ſniam ſignificat: aliquādo opinionē ut oia pro arbitrio ſuo facit. i. put ſibi uidet̄. ⁋ Statue: impone. ⁋ Modū: finē ⁋ Erumnis: laboribus meriti mei. erumna ꝓprie ē labor corporis. ⁋ Grauib⁹: difficilibus. grauis dicit̄ pō deroius inde per trāſlatio nem dicimus uirꝫ grauem plenū auctoritate: aliqn̄do dr̄ grauis moleſtus. Iu. grauis es nobis & ſemp emungeris. Itē amarꝫ ſigant Lucre. abrotanos quæ grauis & triſtis a centaureę: aliqn̄ etiā grauis grauidus dicit̄. Vir Matre grauis gēmam &c̄. ⁋ Lux: dies. ⁋ Secura: ſine metu. ⁋ Finis: cū finiuit vnū laborē ſtatim iubet̄ ad aliū. ⁋ Eſt gra. eſt quaſi uia ad aliū: gradus. n ſunt ex quibus ſcalę cōſtant: & per quos ad ædificiorꝫ altiora cōſcendit̄: a gradiēdo. i. eundo dicti: quod per eos eat̄. Virg. Aerea cui gradibus ſurgebant limina. Gradus etiā dicit̄ quædā firmitas ſtandi: ut Ci. Nec tumultuantes de gradu deiici: Gradus cognationis pau. iuriſcon. dictos putat ad ſimilitudinē ſcalarꝫ: quos ita ingrediunt̄: ut a proximo in proximū ueniamus. ⁋ Reduci: reuerſo proprie dicunt̄ reduces qui reuerſi ſunt icolumes ex alius periculo: ut Vir. to. i. æne. ⁋ Anteq̄ cō. ueniat domū: remittitur ad aliud periculum. ⁋ Dum iu. i. interea tantū requieſcit dum mandat̄ ei periculum: & eius conditio narratur. ⁋ Infeſta: inimica. Infeſtus actiue ad perſecutionem alicuius: paſſiue dicit̄ locus infeſtatus a latronibus. ⁋ Apprime: ualde iungitur cū adiectiuis. ⁋ Nunquid: icipit narrare pericula eius: cum natus eſſet her. ad eum necandum miſit Iuno duos ſerpentes quos in cuius puer itrepidus interemit: ut Ouid. in epi. Vt geminos eliſeris angues: cū tener in cunis: iam ioue dignus erras. ⁋ Immunis. q. d. nō: nō fuit ſine periculo & labore. ⁋ Noſce, pro noſcere infinitiue per ſincopam: per geminum. ſſ. quando eſt imperatiui ſcribitur per. ſc. ⁋ Criſtati: ſinecdoc. habentes capita criſtata. ⁋ Repere dicunt̄ animalia quæ pedes nō habent: & uentre gradiunt̄: ut ſerpentes & uermes quæ a rependo dicunt̄ reptilia: per metaphorā: etiam dicunt̄ ea quæ exiguos pedes hn̄t ut lacertæ: & ab hoc fit reperto frequentatiuum ideo her. infans repetauit traxit ſe quodammō ad ipſos repetentes. ⁋ Igneos: flāmeos. ⁋ Remiſſo pect. i. animo nō timēti: vnde remiſſos ocioſos: qnq; uocamus & remiſſam orationē: quæ eſt ſine cōtentione & apparatu: ut ait Cice,

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici. MEGARA. ter,

Magne olympi rector, & mundi arbiter,
Iā ſtatue tādē grauibus erūnis modū,
Finemq; cladi. nulla lux vnquam mihi
Secura fulſit. finis alterius mali
Gradus eſt futuri, protinus reduci nouus
Paratur hoſtis ante, quam lætam domum
Contingat, aliud iuſſus ad bellum meat,
Nec ulla requies, tempus aut ullum datur,
Niſi dum iubetur. ſequitur apprime ſtatim
Infeſta Iuno, nunquid immunis fuit
Infantis ætas? monſtra ſuperauit prius,
Quam noſſe poſſet. gemina criſtati caput
Angues ferebant ora, quos contra obuius
Reptauit infans, igneos ſerpentium
Oculos remiſſo pectore, ac placido intuens
Arctos ſerenis vultibus nodos tulit.
Et tumida tenera guttura elidens manu,
Proluſit Hydræ. Mænali pernix fera,
Multo decorum præferens auro caput
Deprenſa curſu eſt. Maximus nemeæ timor

⁋ Tulit: diſſipauit: ferre aliquādo eſt portare. Vir. Vix illum fa. &c̄. Sed Caius iuriſcon. ferri ea ꝓprie dici quæ noſtro corpore geſtamus portari uero ea quæ iumento nobiſcum dicimus: agi quæ aialium ſunt, ferre aliquādo oſtētare. Vir. Captiuo ut ſe &c̄. item ducere. Virg. Scelus expēdiſſe &c̄. Item ducere: hæc uita tartarei quæ fert acherontis ad vndam: item pari ſigant. Mar. Nam tantos rogo &c̄. item cupere. Oui. in noue fert aius. ⁋ Nodos: arctos frictos. ⁋ Serenis: ridentibus quaſi non curaret. ⁋ Elidens: ſtrangulās: ne elidet̄ turba apud Val. ma. i. non ſtringendo multitudine ꝑmeret̄. ⁋ Tumida: inflata ueneno. ⁋ Præluſit: ꝓludere quādo vnus vult pulſat̄ cytharā primo tētat cordas: & illudq; primo ſonat, uocat̄ ꝓludere: inde dicunt̄ ꝓludia quæ ante uerꝫ cantū fiunt: ita her. fecit ꝓludium interficiendo iſtos angues: ut melius auderet poſtea interficere hydrā de qua diximus inferius. ⁋ Menali: montis arca. ubi erat cerua uelociſſima habens cornua aurea: & pedes æneos: euriſtheus iuſſit eam capere. ⁋ Fera cerua. ⁋ Pernix: uelox antiqui paruā appellarunt poſteriorem partē calcis inde pernio morbus dicit̄ qui in ea parte pedis naſcit̄: & pernicitas uelocitas uocatur. ⁋ Maximus ne. herc. duos leones interfecit primū cū eēt adoleſcens, & inermis apud teumeſum oppidum paruū in thebanis finibus: ut Sta. Illius in ſpēm quæ per teumeſia tēpæ: amphitrionades fractum iuuenibus annis. Ante cleonæi ueſtitur prælia monſtri, hic leo a ioue dicit̄ in cœlū tranſlatus: ut gloriæ herculis cōſuleret qd̄ eum in ermis occiderat, qd̄ hæc erat prima herculis adoleſcentis certatio. Higinius tn̄ ducit aliū fuiſſe, quem tradita Iuna iuſſi iunonis inter archadica: & regione nemeæ educatum, & deinde in exilium her. dimiſſum, quem her. iuſſu euriſthei cū claua q̄ a molorcho hoſpite acceperat, interfecit. Itaq; poſtea claua pro gladio: & pelle pro ſcuto herculem uſum fuiſſe. Leonē uero a iunone inter ſydera relatum fuiſſe: Nemea ſilua inter cleonas, & phluntem in qua argiui ob herculis memoriam nemea ſacra celebrare conſueuerct: quod ibi herc. ſuſceptus hoſpitio a Molorcho paſtore iuxta habitante: cum leonem interfecit: Cleoneæ eſt mediocre oppidum diſtās ab argis. cxx. ſtadiis philius eſt medio ſycione, argiuæ terræ: Leo appoſitiue. Maximus timor nemeę. ſ. regionis, nā nemea tota illa regio etiam appellatur.

⁋ Metellus ſapientiſſimus quiſq; eo debet eſſe contentus quod ſatis eſt in minimis, n. gaudet nā, Cic. teſtante, in hāc ſniam cadit. Me dom⁹ &c̄. Tecta iuuant &c̄. ⁋ O magne, metro iābico trimetro archilochio hypercatalectico modo: modo acatalectico iſcribitur hic ſecūdus actus in quo herculis abn̄riā deplorat Megara & lyci iſeſtinationes in ſe hanc cōſolat̄ amphytrion: itaq; herculis deplorat erumnas ubi pertrāſitum geſta herculis enumerat. quę. M. T. & Auſonius elegantiſſimo carmine proſequuntur. Diodo. inter. xii. non commemorat Anthei certamen Megara DA

Gemuit lacertis preſſus herculeis Leo.
Quid ſtabula memorem dira Biſtonii gregis?
Suiſq; regem pabulum armentis datum?
Solitumq; denſis hiſpidum Erymanthi iugis
Arcadica quatere nemora mænalium ſuem?
Taurumq; centum non leuem populis metum?
Inter remotos gentis Heſperiæ greges
Paſtor triformis littoris Tarteſii
Peremptus, acta eſt præda ab occaſu ultimo,
Notum Cithæron pauit oceano pecus.
Penetrare iuſſus ſolis æſtiui plagas,
Et aduſta medius regna quæ torret dies,
Vtrinq; montes ſoluit abrupto obice.
Etiam ruenti fecit oceano uiam.
Poſt hæc adortus nemoris opulenti domos
Aurifera uigilis ſpolia ſerpentis tulit.
Quid ſæua Lernæ monſtra numeroſum malū?
Non igne demum uicit, & docuit mori?

non megara dicta eſt uxor Herculis, filia creontis Home. atteſtante in.xi.odiſſa. καὶ μεγαρη κρειοντορυπερθυμο υιοθφ γατρα. Pernix fera ceruа in mænalo ab hercule ſuperata curſu: non habuit pedes æreos ſed aerios & q̄ Vir. æripidem appellat eſt per Syneresim cōglutinatio facta: quæ enim fuiſſet æneis pedibus pernicitas.

¶ Gemuit: gemere proprie eſt pectore cū pre anguſtia inſonū ꝓrumpit: ergo etiā bruta ſub pondere gemūt: & etiā inaiata: ut Vir. Gemuit: ſub pondere cimba. ¶ Quid ſtabu. her. Diom. thraciæ regē diḡ hoiem: qui æquos ſuos aduenaꝶ carne in tyrida thraciæ oppi ſo paſcebat occidit, eūq; iumentis ſuis epulandū apponit, Oui. addit ēt ęquos fuiſſe ab eo peremptos in .ix.li.met. tibi herculeꝶ ait. Quid q̄ thraces æquos humano ſanguine pigues Plenaq; corporibus laceris p̄ſepi uidi: Viſaq; dieiū dn̄mq; ipſos peremi. ¶ Quid me, q̄d dicā. ¶ Biſtoni: regis diomedis thracēſis. biſtones ſunt populi thraciæ biſtonis ſtagnū & regio a biſtone rege thraciæ cognominata. Oui. Et tuta a bello biſtōis ora fuit: hinc biſtonius deducitur. pabu, paſtum. ¶ Solitumq;. ſupple quid memorie. hercules aprū miræ magnitudinis archadicum agrū uaſtantē occidit: uel ut q̄dā ſentiūt uiuum cœpit: & Euriſtheo detulit. Dictus eſt hic aper mænalius a mænalo monte archadiæ. ¶ Iugis. i. collibus Erimāthi, mons eſt in finibus archadiæ & ſilua & fluuius eiuſdem nominis in alpheum defluens: ut Pli. lib. iiii. na. hi. ¶ Dēſus, ſiluoſus: quia ibi ſint ſiluæ. Vir. iiii. æn. Vt quondam caue decidi, aut erimantho aut Ida in magna radicibus eruta pinus. ¶ Taurūq;: ſupple itē quid memorē tauꝶ: her. taurum ferociſſimum oēm atticā uaſtantem interemit. Ouid. Vos ne manus ualide preſſiſtis cornua tauri Non le. i. magnum. Leuē prima correcta ſine pondere dicimus. Virgi. Ante leues ergo paſcentur in æthere cerui: & per tranſlationem dicimus hoies leues qui facile mutant: grauitateq; carēt. Oui. Tu leuior foliis: eodē modo dicimus res leues in quibus nullū eſt momētū. Proper. Et leuibus curis multa perire bona. Quādo hēt primā ꝓductam politū ſignificat. Prop. Clarior eſt auro tuueois cui leuia fulgent. Ora. nec amplexus aſper barba ſit. Et qm̄ leuia ſunt lubrica, dicimus etiā leue lubricū. Virg. Raucū per leuia murmur, ſaxa ciens: hinc leuigare dicimus. i. politū facere. ¶ Inter re. Her. Gerionem aduerſus ſe uenientē bello ſuperauit: ſublatumq; ei egregiū pecus abduxit in græciā: hunc fabulæ ferunt trigeminū fuiſſe hoc triplici naturæ alii triformē. Helio. Triplicē hoc eſt. triū capitū: & fulguris filium ſed ueritas hiſtoriæ habet Gerione in hiſpania regem fuiſſe: duoſq; habuiſſe fratres ſimili modo Geriones dictos tāta inter ſe cōcordia uixiſſe: ut quādo tres eſſent: vna oēs regi anima uiderentur. In his locis quibus imperabat: tāta pabuli lætiā eſſe: ut ne ſi per abſtinentiam impedita ſagina fuerit: pecora corrūpebant: hinc armēta Gerionis in quibus ſolis ea tempeſtate opes eſtimabant tātæ famæ fuiſſe ut Her. ex aſia magnitudine ꝑde attraxerit. ¶ Gentis he. i. hiſpaniæ dictæ ab heſpero ſtella uerſus occidentem in ultimo loco. ¶ Paſtor, gerion. ¶ Littoris car, carteuſ littus hiſpanum appellat in quo freti anguſtię ſunt. Carteia oppidum eſt: carteſus a græcis dicta: de qua Syl. Italicus. Quam tranſuecti olim ex africa phœnices habitarunt: a carteſo carteſius deducitur. ¶ Cytheron: mons thebanus. ¶ Notum. o. quod ſolitū erat paſcere iuxta oceanum mare in hiſpania. ¶ Penetrare iuſ. alius labor. Her. dicit poſuiſſe columnas in occidente: quia. n. ex oceano mare noſtꝶ intrantibus duo mōtes occurunt quorum alterum in africa abillam uocant, alteꝶ in europam calpē: hos quondam iunctos perpetuo iugo fuiſſe finxerunt ſed here. direxiſſe colles. Aliquādo tn̄ hos montes procul ſpectātibus geminas columnas uideri dicunt & ex inde datum fabulæ locū. Alii ſic: tyris olim oraculū ſciſcitantibus rn̄ſum fuiſſe ut ad Hercu. columnas coloniā mitterēt: eos aūt qui ſpeculandi gr̄a miſſi fuerant: ubi ad fretū, & ad calpes anguſtias puenere: orbis terminos eē ratos: quod laboꝶ Her. metæ fuiſſet: gades ibi occupaſſe: & in altera earum urbe ad occaſum: templū neto ad orientem condidiſſe hic columnarum Her. nomen ꝓpagatum. Quidā columnas Her. eas eſſe dixerunt quæ intra herc. templum in gaditana inſula erant ex aere octo cubitorum in quibus ſumptus in conſtructione templi factus erat ſcriptus proficiſci uero ad eas ſolebāt: qui nauigatione abſoluiſſent: Herculi ſacra facientes: & ſic iuuari ſe adeo exiſtimantes. Ibiq; maris & terre finem eſſe a ſacerdotibus inſtruebantur. Mos præterea ueterum fuit columnas: aut aliquid tale ponere quo uel fines expeditionum ſuarum uel res fortiter geſtæ intelligerentur quemadmodum Alexan. mag. in extremis indiæ columnas quaſi finem indicæ expeditionis erexit imitatus Hercu. quem forte uériſimile eſt a principio duas columnas quaſi laborum ſuorum metas poſuiſſe: & poſtquam illæ uetuſtate defecerunt: uel duobus: quos diximus. montibus uel duabus propinquis inſulis non in columnarum remanſiſſe. Gades quanuis due inſule ſint in ſingu. nume. gadem: q̄ gades in plurali appellamus a quo Gaditanus deducitur. ¶ Penetrare: intrare. Iuſſus Hercu. ab eu. ¶ Solis æſtiui: extremi. ¶ Plagas: regiones. ¶ Aduſtare: quia Africa eſt ad totam Aonam. Aduſta propter ſolem. ¶ Soluit: diſiunxit. ¶ Obice obiectione: nam obiicere eſt opponere: vnde obiectus ideſt oppoſitio cuiuſq; rei: ac etiam uerborum dicitur: & ob ex quod proprie ſignificat obiectum ſeu obiectionem cuiuſcunq; rei. Vir. Intra ſe naſci protheus tegit obice ſaxi: quia peſſulum feramq; hoſtiarum obices dicimus. Philoſophi uero obiectum uocant quicquid cerni poteſt hoc eſt quicquid oculis obiicitur. Poſt hęc. Heſperides tres athlantis filiæ licet alii putent nō athlantis: ſed heſperi fratris fuiſſe a quo ſint dictę heſpides iſte amœniſſimos hortos colere dicebantur in africa iuxta lixum coloniam a Cæ. Clau. deductam: in his auriferum nemus cum aureis malis eſſe exiſtimabant: & cuſtodiri a peruigili dracone: qm̄ Themis dea ꝑdixerat olim futurū quēdā Iouis filium: qui poma eo diriperet: cinxiſſet atlātē pomariū mōtibus: ne puiū craſſatoribus foret: penetraſſe tn̄ illuc her. ab euri. miſſum: & occiſo dracone aurea poma inde abſtuliſſe.

Solitaſq; pinnis condere obductis diem.
Petiit ab ipſis nubibus ſtymphalidas.
Non uicit illum cœlibis ſemper tori
Regina gentis uidua thermodontiæ.
Nec ad omne clarum facinus audaces manus.
Stabuli fugauit turpis augiæ labor.
Quid iſta proſunt/orbe defenſo caret.
Senſere terræ pacis authorem ſuæ
Abeſſe terris, proſperum, ac felix ſcelus

ſtuliſſe. Luca. abſtulit arborib⁹: pciū: nemoriq; laborem: Alcides: paſſuſq; inopes ſine pōdere ramos. ¶ Rettulit ar golico fulgētia poma tyrāno: ex eo darū locū putant: qđ ibi: ut inquit Soli. Flexuoſo meatu æſtuariū ferṫ e mari: adeo ſinuoſis lateribus tortuoſum: ut uiſcentibus ꝓcul la pſus anguineos fracta uertigine mētiaṫ: & quos hortos ap pellauere circūdāt: vñ po moꝝ cuſtodē īterpṫantes ſtruxerūt iter ad mēdaciū fabulandi. Inſula eſt ſola q̄ ꝑter oleaſtros: & haram ſa crā her. nihil aliđ hēt: vnā apparet her. huc pueniſſe. Idē Pli. li. v. na. hi. Alii ue ro putāt ouiū greges ibidē fuiſſe: q̄ purpureā lanā ꝓ ducentes ab her. rapte fue rūt: & cū Melon græce la tine ouē dicim⁹ occaſio fa bulę de aureis malis dediſ ſe uolūt dicēte Oui. li. iiii. met. Mille greges illi totidēq; armēta ꝑ herbas: Errabāt: & humū uicina nulla ꝓmebat. Arboreæ frondes auro ra diante micantes: Ex auro ramos ex auro poma regebam. ¶ Adortus: aggreſſus. ¶ Opulēti: pleni auro. ¶ Tulit: ra portauit ¶ Aurifera ſpo. i. poma aurea. ¶ Quid ſæ. herc. hydrā occidiſſe: dr̄ q̄ lernæ ā arca paludē icolebat: ut Vir. li. v. æ. L. atris imanis hyatibus hydra: Scutor ii⁹ hēt ſe dē: dñt alii eā tria capita: alii ſeptē poeta uero. i. i. multa: numerus finit⁹ ꝓ iſinito: & ſucciſo vno creſcebāt illi duo: de hac Oui. li ix. me. Pli. ꝓſequiṫ. illā hercules prio cla. in uaſit: ſed peſtifero afflatu læſus: eadē ſagittis aggreſſus ē, quibus ut hydra læſa ſolitis lauiſſet cauernis: lignorum ſtrue cōgeſta cōſumpta eſt: vñ ibi Sene. Nōde. uincit igne aliqui putāt hoc fictū, qa cū lernæ palus frequēter ſiccare tur. ac denuo impleret aquis: hercules deprehendit uena a terræ incendio poſſe precludi, quia poſtq̄ exhauſit eam: ignē adhibuit, & ſi qua nuda prorumpebat obſtruxit, hinc monſtro hydræ nomen fabulæ impoſuerant.

DAN. ¶ Solitaſq;. Stymphalidas qđā arpias eſſe putauerit ſed nō bene ut probaṫ ex tragœdia Senecę medea: ubi ait Re liquit iſtas inuio plumas ſpecu: Harpya cū zetum fugit, his adiice pēnas ſauciæ ſtyphalidas: lernea paſſe ſpicula, iſtæ erant aues aquaticæ in ſtymphalo palude tantæ ma gnitudinis. ut ſolis radios obumbrare dicerenṫ: oēm arca diam deuaſtantes, has hercules ſagittis tranſfixiſſe dicit. ¶ Stymphalus archadię lacus ē a quo ſtymphalides, ſtym phalum uero oppidū a ripis lacus diſtans, i. ſtadiis, a quo ſtymphalius deduciṫ. ¶ Petiit. ſ. hercules iuaſit, & ui & im petu. Vir. Quē pe. & ſum. a dui. uiribus urget, pe ere a iqñ poſtulare & in bonam partē: ut ſalutē amici petit. interdū in malam accipiṫ ut hic famā: aut caput alterius petit, & quādo habet ablatiuū diuerſa ſignificat, ut petere manu eſt ducere. Virg. in. vi. tartareū ille manu cuſtodē in uincla petiuit. petere pedibus eſt ire. Apule. Dum pedibus iter fa ciēs propinquū ius peterē. petere gladio aut ueneno. Aut cornu: aut ſimiliter. eſt aggredi ferire & ſaluti inſidiari. Virg. Iam cornu petat. & pedibus qui ſpargat arenam, pe tere oſculis eſt oſculari: petere blanditiis eſt blādiri. Qui. Nouercam blanditiis petit quod vult facile ſuadet. Apu le. Cum me lachrymis: precibuſq; petiiſſet aliquando pe tere cupere. Virg. Pulchramq; petunt per vulnera mortē, aliquando eligere. Virgi. Principio ſedes apibus: ſtatioq; petenda. Ab ip. nu. in aere dum uolarēt. ¶ Stymphalidas . ſ. acus. ¶ Solitas condere. i. abſcondere condere eſt abſcō

Cōdere dere. Virgili. Scandunt rurſus equum nota conduntur in aluo, item conſtruere. Salu. Vrbem Romā: ſicuti ego acce pi condidere troiani: item reponere. Pli. Formicæ cōdunt æſtate fructus quibus hyeme fruanṫ. Item ſepelire, poſt cō

ditum monumento corpus, idem cōditorium ſepulchrum diciṫ. Pli. Tam rara fides i amiciis: tā parata obliuio mor tuorum: ut nobis ipſi debeamus conditoria cōſtruere: om niaq; habentur dum officia ꝑſumere. Diem: ſolam. ¶ Pen nis: aliis. ¶ Obductis: oppoſitis: obducere aliqñ oppone Obducere re: aliqñ tegere. Vir. Limoſoq; palus obducat paſcua iun co: aliqñ cōtrahere. Pli. Iā callū obduxerat. ¶ Non ui cit, Hercules deuicta hyp polita amazonū regia bal teū ei ablatū euriſtio tulit. Tradūt. n. apđ ſcythas du os regios iuuenes. ¶ Ilinū & ſoloꝑ hitū ꝑ factionē op timatū domo pulſos igētē iuuētutē ſecū traxiſſe & in cappadociæ ora iuxta flu niū termodoōta cōcediſſe: ſubiectoſq; thermiſyras oc cupaſſe: thermiſira cappa dociæ cāpus eſt q partim pelago alluiṫ partim uerſus montanā regionē arboribus plenus & irriguus eſt: cū vndiq; fluenta ſcaturiant: ex qui bus oibus fluuiū vnū hēt maiorē imodū auctum nomine Termodoonta totum campū percurrentē. Ibi igiṫ cū per multos annos iuuenes illi cū ſcythaꝝ multitudine: ꝓcidiſ ſent: ꝑdari ac ſpoliare finitiuos ſemper aſſueti. tādē cōſpi ratione populoꝝ per inſidias trucidanṫ, hoꝝ uxores cū ui derent exilio additā orbitatē: capeſſunt arma fineſq; ſuos ſubmouētes primo: mox etiā inferētes bella defendūt. Nu bendi quoq; finitimis aium ſubmouerēt: ſeruiturem id nō matrimoniū apellantes: ſingulare oium exemplū ſeculoꝝ auſæ. ſine uiris adminiſtrare remp. imo etiā cū cōtēptu ui rorum tueri: & ne fœliciores aliis aliæ uiderenṫ uiros qui cunq; domi remanſerant interficiunt: vltionū quoq; occi ſorum cōiugū excidio finitimoꝝ tum pace armis quæſita ne genus interiret, finitimorum cōcubitus quæſiere: ſi ma res naſcerenṫ mox trucidabant, uirgines uero educabāt nō ocio neq; lanificio: ſed armis equis uenationibus exercen tes: infantiū dextras mamillas inurebant: ne ſagittaꝝ ictus impedirenṫ, ꝑp qđ amazones ſunt dicte ab a qđ eſt ſine: & maſum māma, duæ his reginę fuere Marthelia & Lam pedo: quæ maiorē partē europe ſubegerunt Marthelíæ ſucceſſit eius filia Orithia: cui ꝑter rei militaris ſciam: exi mia ſeruatæ uirginitatis in omne æuū admiratio fuit: ſo rorē habuit Antiopē. poſt Orithiā Pantheſilea regno po tita quæ ſecurim belli cauſa prima inuenit: interfectaq; fuit in bello troiano: exercituſq; eius abſumptus: & paucæ q̄ ni regno ei⁹ remāſerāt ægre ſed aduerſus finitimos defen dentes uſq; ad tempora magni Alexandri durauerunt, ha rum ſiue nōicia: ſiue caleſtus regina concubitus Alexādri per dies. xiii, ad ſobolem generandam petiit, & eo obtēto: reuerſa in regnū breui tēpore cū omni amazonū noie in tercidit: Clare inter alias amazones Menalippe Ther modoontæ dictæ ſunt thermodoonte fluuio. Thermo doon etiam oppidum ē cappadociæ. ¶ Regia: hyppolita. ¶ Vidua: ſi. u. ut dictum eſt. Gentis ther. amazonū. ¶ Cæ libus to. lecti ſine uiris. ¶ Celebs: qui uiuit ſine muliere, & econtrario. ¶ Stabuli: dici augias epitorum ſiue eliden ſium rex: qui cū Neleo rege piloꝝ bellum geſſit multa ar menta habuiſſe: & cum ſtabula eius eſſent plena ſtercore multo: ad ea uacuanda Hercu. miſit Euriſteus. Plinius: di cit q; augias primus inuenit ſtercorationem agrorum, & ab eo Herculem didiciſſe. ¶ Manus: ſcilicet Hercu. ¶ Ad omne clarum facinus: quanuis Hercu. haberet ſolitas ad ꝓclara facinora: tamen non puduit eum euacuare ſtabula augiæ. ¶ Facinus, factum a facio deriuaṫ, quod interdum factum ſignifica: ut Salu. Qui aliquo negocio intētī: ꝓcla Facin⁹ ri facinoris aut bonæ artis famam quærūt interdū ſcelus

Virtus uocatur. ſontibus parent boni.
Ius eſt in armis. opprimit leges timor.
Ante ora uidi noſtra truculenta manu
Gnatos paterni cadere regni uindices.
Ipſumq; cadmi nobilis ſtirpem ultimam
Occidere. uidi regium capitis decus
Cum capite raptum. quis ſatis Thebas fleat?
Ferax deorum terra quem dominum tremit?
E cuius arnis, ecq; fœcundo ſinu
Stricto iuuentus orta cum ferro ſtetit.
Cuiuſq; muros natus amphion ioue
Struxit canoro ſaxa modulatu trahens.
In cuius urbem non ſemel diuum parens
Cœlo relicto uenit. hæc quæ cœlites
Recepit, & quæ fecit, & (fas ſit loqui)
Fortaſſe faciet. ſordido premitur iugo.
Cadmæa proles, ciuis atq; Ophionius
Quo decidiſtis? tremitis ignauum exulem
Suis carentem finibus, noſtris grauem.
Qui ſcelera terra, quiq; perſequitur mari.
Ac ſæua iuſta ſceptra confregit manu.
Nunc ſeruit abſens. fertq; quæ fieri uetat.
Tenetq; Thebas exul herculeas Lycus?
Sed non tenebit, aderit & pœnas petet.
Subitoſq; ad aſtra emerget. inueniet uiam,
Aut faciet/aſis ſoſpes & remees tuis.
Tandemq; uenias uictor ad uictam domum.
Emerge coniux, atq; depulſas manu
Abrumpe tenebras. nulla ſi uetiro uia,
Iterq; clauſum, eſt orbe diducto redi.
Et, quidquid atra nocte poſſeſſum latet,

ut idē: ſed in ea cōiuratione fuit. Qui. Curius natus haud
Facino/ roſus obſcuro loco flagitiis: atq; facinoribus coopertus inde fa
cinoroſos dicimus ſceleſtos. Quid iſta. p. ſ. Herculi Me
gara cōqueritur dicens quid prodeſt tot labores & pericu
la ſubiiſſe: tot mōſtra ſuperaſſe: ſi fructū ex laboribus ſuis
capere nō pōt: liberauit hercu. terrā: ipſe nunc eſt apud in
feros: & pr̄ ia eſt capta a ty
ranno pater creon & frēs
mei iterēpti ſunt: q̄ factū
nō fuiſſet ſi hercules affuiſ/
ſet: iuit. n. her. ad inferos:
ut dictū eſt, ut Theſeū libe
raret q illic capt⁹ erat a di
te. Pacie au. pricipē & da
torē pacis Herculē. Sen
ſere: quia regnant tyrāni.
Proſpe: pulcra ſoia: ſi
ſcelerati obtinēt q̄d uolūt
putant̄ eſſe felices: & dicit
hoc propter lycunde quo
infra dicemus.

DAN. Stym/ phalus ℭ Stymphalides, ſtympha
lus lacue i arcadia hic orit̄
Eraſinus illinc tot aues cō
uenerāt: ut totius regionis
fructus popularent̄: hercu
les iuſſu euriſthei eas ſub/
ſtulit tabulę æneę tinitū &
ſagittis. Nō uicit: pugna
uit her. in amazonas graui
ter ad thēiſchirā opp. duce
ſociaq; menalippe in ea pu
gna occubuerūt Allea phi
lippis pthoe clara ſeptē ui
ctoriis eribie. celeno phœ/
bo archemis. authiopē ra/
puit q dedit theſeo. Ius
eſt: dolet cōtra ius & leges
equitatē puerti id q̄ aſſo/
lent tyrāni facere & reges
deliri: ut lapide canit He/
ſio. οι. τανδ᾽ εδ᾽ ε ακτυ ειε
λουσ ιδ᾽ εκασαι νασιοι.
ουδ᾽ ε ισ ασ ιυο ουσατον
αμισνσαντοσ.

BER. Sons ℭ Sōtib⁹: ſceleratis: Sons
a ſonādo dici putant cuius
culpa iā ſonat: hic q conui
Sōticus morb⁹ ctus eſt erroris: inde ſonti/
cus morb⁹ qui ppetuo no/
Inſons cet: & inſons innocēs dicit̄.
Parent: ſubiiciunt̄ gna/
tos: creontis regis filios: & fratres meos. Cadere: mori,
Vindices: q̄ uolebāt defendere regnū patris. Ipſumq;
. ſ. creontē qui erat ultimus de ſtirpe cadmi qui ædificauit
thebas. Vltimam ſtirpem: eſt appoſitio. Regium de/
cus: ornamentum ideſt diadema. Quis the. ſa. fle. duas
the. fuiſſe ſcribūt auctores: vnā in ægypto quā teſte, Dio.
ſiculo. libro. ii. hiſt. Buſiris rex ægypti cōdidit: q̄ græci he
liopoli ideſt ſolis urbem uoca. cuius mœnia cētum. xl. ſta/
diorum ambitu fuiſſe tradit de hac Pli. libro. xxxvi. na. hi.
Thebę et Iuue. in ultima ſaty. Atq; uetus thebe centum iacet ob/
ruta portis: in ſingulari poteſt dici hæc thebe es & in plu/
rali thebarum. Altera fuit de qua hic agit̄ i boetia a cad
mo agenoris filio primū ædificata: ſed poſtea ab amphio
ne plurimum exornat hæc interdum a poetis draco nige/
na appellat̄: quia cadmo cum quinq; uiris natis ex denti/
bus per eum ſeminatis cuiuſdam draconis ab ipſo interfe/
cti conſtructa fuit. Alia eſt teſte, Ho. lib. vi. iliados in Cici

lia: quæ fuit patria andromaches uxoris hectoris: ut Oui
dius. i. triſtium. Hæc crudere minus: q̄ cum thebana ma/
ritum hectora theſalico uidit ab axe trahi. alia fuit teſte
Pli. libro. iiii. in Italia in lucania inter calabriam. Ter/
ra ferax eſt appoſitio fertilis. Deorum: quia ibi natus
eſt bacchus palemon & leucotheo: & alii dei. Quem: in/
dignati eſt quaſi ſceleſtum
& puſillum. Tremuit: ti
met. E cuius arnis: tan/
git quæ ſcribūtur ab Oui/
dio plene. Quemadmodū
ſeminatis dentibus ſerpen/
tis a cadmo occiſi. Nati
ſunt homines armati qui
ſe mutuis vulneribus inter
terfecerunt. Struxit: pu/
gnauit. Cui⁹ muros: am Amphi on
phion Iouis Antiopes fi/
lius qui adeo lyra dulciter
canebat: ut ſaxa ad ſtruen/
dos muros Thebanos tra
xiſſe dicatur dicente Ho/
ra. in poe. Dict⁹ & amphiō
Thebanę conditor urbis.
Saxa mouere ſono teſtu
dinis & prece blanda duce
re quo uellet: & Statius. i.
Thebai Penituſq; ſequax
quo carmine muris. Iuſſe/
rit Amphion Tyrios acce
dere montes, hūc primum
rationem muſicā inueniſſe
Pli. teſtatur lib. vii. natur.
hyſtor. Diuum parens:
Iuppiter. Non ſemel: li/
ptote eſt: ideſt multotiens,
quia uenit ad Semelem, an
tiopam & alcmenam amā
tis ſuae. Hæc: concludit
hāc idignitatē q̄d hęc ter/
ra q̄ fec̄ tot deos & recepit
fortaſſe alios faciet nunc
ſit oppreſſa a lyco exule ty
ranno. Fecit: generauit.
Fas ſit loqui: parenthe/
ſis eſt. Fortaſſe faciet:
hoc dicit propter Herculē
qui futurus erat deus: ſed
cum tacet. Iugo: ſeruitu/
te. Cadmæa proles: the
bana: a cadmo. Et ophyo/ Ophio nius
nius eius: ideſt Thebanus
ophionii Thebani quaſi a ſerpentibus geniti: ut ſupradi/
ctum eſt: ophys ſerpens dicitur: inde ophyulcus ſerpenta/ Ophys
rius dicitur: & ophyophagi qui ſerpētes mādūt: & ophyo/
genes quaſi a ſerpentibus geniti de quibus Pli. lib. vi. nat.
hiſt. Quo recidiſtis: ad quod dedecus deueniſtis. Tre
mitis ignauum: ideſt carentem uirtute. gnauus promptus Nauus
ptus ad uirtutem dicitur: & celer ac ſtrennuus: a nauium
celeritate: inde nauare eſt aliquid prompte & ſtrennue fa/ Nauare
cere: contrarium ignauus. Exulem. ſ. lycum. O coniunx:
abrumpe tenebras: frange terrā manu: & emerge ad ſupe
ros: ſit i ibi clauſa eſt uia. Diducto: apto. Diruptis ibi
notādū eſt q peneus flu. ortus iuxta gōphoe i theſſalia in/
ter oſſam & olipū mōtes p nemoroſam callē defluxe: colli
bus leua dextraq; molliter curuis: nō puo ſpatio nauiga/
bilis in eo curſu tēpe uocant̄. v. mil. paſ. lōgitudine: & fer/ Tēpe
me ſex latitudine pulcherrim⁹ ager: amœn⁹ gramine: re/
fertus arboribus: canorus auiū concentu, lugis dextra le/
uaq; leniter

uſq; leuiter ſeſe attollētibus. Fama eſt oēm hāc regio/ nē quōdā ſtagnaſſe: cū littus cāpis: altius & cōiunctū iter ſe mōtes aqua exitium non præberēt: ſed Hercules oſſam & olympum diuulſit: abrupitq; littora, & peneus poſtea exiit in mare: & hæc fœliciſſima regio ſicca relicta eſt.

DAN. Exul: Creon Herculis comes lycum ignobilem theba/ nū .n ex exiliū ceuſiit is poſtea abſente cum pirithoo hercule ad inferos regnū arripuit Megaram uxorem herculis mul/ tis affecit iniuriis quas hic perſtringit ipſa Megara.

BER. Iugum Diruptis iugis diuiſis montibus. Iugum aliqñ dicitur mōtis ſummitas. Theſalus torrens. i. peneus. Rerum terminos. i. infernū. Auida: quæ omnia accipit. Oblitos ſui: quia qui ſunt in inferno dicuntur bibiſſe lethē fluuiū. i. obliuionē quia omnia obliuiſcuntur. Pauidos: lucis ſcilicet ſuperæ non aſſuetos uidere diē. Indigna ſpolia: nō conueniūt hæc ſpolia dignitati tuæ ſi ſolū reportas quod imperatū eſt: ſed oportet maiora facere. Vnde. ſ. habebo. illum diē: quo die. Nec q̄rar. lamenter. Reditus lentos: quod tarde maritus meus reuertatur. Et immemores mei: nec dicā o hercules ubi es tu non amplius recordaris. Tibi o pollicet̄ ſacrificiū diis ſi reſtituerint ſibi ſuū herculem. Doctor: iuppiter. Ferent colla: iugulū dabūt: ut tibi ſacrificentur: Tibi frugū potens. ſ. o ceres: q̄ fruges pria inuenit: teſte. Oui. Pria ceres uno glebam domuit aratro: Prima dedit fruges alimenta quę mitia terris. Prima dedit leges: cæteris ſunt oia munus huic athenis nocturno tēpore a ſolis mulierib⁹ crinib⁹ paſſis: & ad thædarum lumia fiebāt ſacra, nec fas erat alicui uiro introire iō ibi dixit ſecreta. Sic Hora. O rebus meis nō infideles arbitræ, Nox & diana quæ ſilētium regis: arcana cū fiunt ſacra. Statius. Lex procul ſte mares: iterat precepta uerēdus. Ductor maceſſumq; uiris indicitur antrū. Hæc ſatis eſt ſtat fine dato metuenda ſacerdos exploratq; additus: ne q̄s temerator oborret. Tacita ergo ſecreta. Eleuſi: ubi fiebāt hæc ſacra apud athenas. Faces: quibus utebant̄ in ſacris q̄ fiebant de nocte: Euſeb. ita inquit: Proſerpinā Sicani regis filiā fuiſſe: & ab orco rege moloſſorum tēpore Eleuſi athenienſiū regis captam ferūt huius ſacra athenis quotānis celebrātur: quod ceres mater ei⁹ dum illam queritaret. Triptolemo atticæ regi imperium tradidit: Eleuſio patre eius occiſo: artemque ſerendarum frugum & currum ei tradidit: Triptolemus uero opidum edificauit: quod ex patris nomine Eleuſium appellauit: & ſacra cereri quoq; inſtituit.

Emitte tecum: dirutis qualis iugis
Præceps citato flumini quærens iter
Quōdam ſtetiſti: ſciſſa cum uaſto impetu
Patuere Tempe. pectore impulſus tuo
Huc mōs: & illuc cecidit. & rupto aggere
Noua cucurrit Teſſalus torrens uia.
Talis parentes: liberos: patriam petēs:
Erumpe: rerum terminos tecum afferēs.
Et: quidquid auida tot p annorū gradus
Abſcondit ætas: redde: & oblitos ſui:
Luciſq; pauidos: ante te populos age.
Indigna te ſunt ſpolia: ſi tantum refers:
Quātū imparū eſt. magna: ſed nimiū lo
Ignara noſtræ ſortis: uū illū mihi (quor:
(Quo te: tuamq; dexterā āplectar) diem
Reditusq; lētos/nec mei memores q̄rar?
Tibi o deorum ductor indomiti ferent
Centena tauri colla. tibi frugum parens
Secreta reddam ſacra. tibi multa fide
Longas Eleuſi tacita iactabo faces:
Tum reſtitutas fratribus reddar meis
Animas: & ipſū regna moderantem ſua
Florere patrem. ſi qua te maior tenet
Clauſū poteſtas: ſequmur. aut omnes tuo
Defende reditu ſoſpes: aut omnes trahe:
Trahes. nec ullus eriget fractos deus.

AMPHITRYON. MEGARA.

Eiuſdem rationis.

O Socia noſtri ſanguinis caſta fide
Seruans torum: natoſq; magna/
nimi Herculis.
Meliora mēte cōcipe: atq; aīum excita.
Aderit profecto: q̄lis ex oi ſolet
Tabor: maior. Me. q̄ nimis miſi uolūt:
Hoc facile credūt. Am. imo qđ metū ni
Nūq̄ amoueri Poſe/nec tolli putāt. (mis.
Me. Prōa eſt timori ſēper in pei⁹ fides.
Demerſus: ac defoſſus: & toto inſuper
Oppreſſus orbe: q̄ uiā ad ſuperos habet?
Am. Quā tūc habebat cū p aritē plagā
Et fluctuantes more turbati maris
Abiit arenas: biſq; diſcedens fretum:
Et bis recurrens cumq; deſerta rate
Deprehēſus hæſit Syrtiū breuibus uadis/

Tum: quando reuerſus fuerit Herc. meus: putabo omnia mihi reſtituta fratres & patrē creōtē. Trahes: ſi nō potes redire hercules ſaltem id unum deprecor: ut tecum ad inferos nos quoque rapias. quod audiēs Amphitrio megaram quaſi deſperantem eam conſolatur dando ſpem. O ſocia: o cōiunx. Noſtri ſanguinis: herculis: q ſanguis eſt meus. Excita: erige. Aderit: ueniet ſicut ſolet uictor. Quā tūc habebat: reſpōdet Amphitrio. Inueniet uiā quēadmodum quando euaſit ſyrtes: quę ſunt loca maris quędā periculoſa circa fines aphricę uerſus ægyptum a ſyro quod eſt traho cognominata: ut placuit Salu. i iugurtha: Eſt q in eis teſte. pli. li. vi. natu. hi. Inequalitas magna maris: & terræ: & imo qdē loco pfundiſſima fit aqua. In alio uero uadoſa: nec in eodem ſtatu permanet. nam ſpirāte uēto qui modo cumulus & ſupra mare ſeruati in pfundiſſimas reſidet ualles: & q deprimebatur in ualles nūc ſupra aquas agerítur: ſūtq; hæc loca duo in aphrica & miores faciunt: ac minores. dicente. Ouidio libr. ii. de bene titulo. Quo lateant ſyrtes magna minor quę ſitu: & teſte ſolino ducentorum quinquagita miliū paſſuum interuallo ſeparant̄: minor autem aliquanto clemētior diſtat a carthagine trecentis milibus paſſuum: atq; totidem ambitur. Maiores uero ambitu quadrigentorum nigintiq; milium paſſuum commenſurantur. Hęc loca euaſiſſe herculem conſtat. Fluctuantes, quia ibi athenæ iacteant̄ a uentis: ſicut Vndæ in mari. Quam uiam ergo illic habebat: nullam. Sed ipſe ſe fecit. Bis ut ſupra dictum ē qui modo cumul⁹ & ſupra mare erat in pfundas ualles reſidet. Pedes ſcilicet ipſe ambulando pedibus. Iniqua fortuna reſpōdet Megara: per ſententiā ualde notabilem. Caſus: interdū fortunam ſignificat. Sene. Multa enim caſu potius quā ratione eueniūt, aliquādo ruinam. Curtius inopinato thedecaſu oppreſſus. aliquādo calamitatem & infortuniū. Vir. Sed ſi tātus amor caſus cognoſcere noſtros. Caſus: mala

Syrtes

Caſus

fortuna.⁋ Sed ecce:dat locum ſequenti ſcenæ:quia dum loqueretur ſuperuenit lycus:qui dubitabat de regno iſto obtinendo quia exul erat:propterea putabāt firmare regnum.ſi Megaram filiam creontis regis mortui uxorem duxiſſet.⁋ Obliqua phocis a:ſitu obliqua dicit.puа græcorum regio inſignis oraculo Apollinis delphici in ea.n. eſt oppidum delphiorū i quo apollini templum.ab hoc phocides deriuatur.⁋ Iſmēus: fluuius eſt boe.ab iſmeno pelagi filio cognomiat⁹.de quo Str. Horruit ingenti uenientem iſmenon aceruo Cytereon mōs boetiæ iuxta thebas.⁋ Iſthmos.iſthmos græci vocant anguſtias peniſularū inter quas nobilitate peloponenſiacæ ꝓferuntur quippe peloponēſus quę prio apie poſtea pelaſgia dicta eſt iter duo maria ægeū & ionium platani filio ſimilis ꝓpter anguloſos receſſus circuitu duccntorum.lxiii.miliū paſſuum colligitur. Anguſtiæ ſex milium ſunt.

pet timēt:nec talia imperia ſunt firma:vt En.Quem metuerunt oderunt:quem quiſq; odit:periſſe expedit.itaq; dicebat Ci.ideſt offi.Multorum odiis nullas opes poſſe obſiſtere:ſed ibi licus ſciens ſe odio omnibus eſſe propter nouitatem ſolam : ſalutem ſibi putabat in armis & crudelitate:ſed facile decipitur:quia nihil eſt peratius ad deſtructionem alicuius quā odium multorum : vt dicit Cice. Malus cuſtos diuturnitatis ē metus. ⁋ Alieno ideſt loco ideſt in regno occupato:ubi maiores tui non regnauerint. ⁋ Fundare: ſtabilire firmare. Vir.Ancora fundabat naues. Face:matrimonio:quia antiqui nouis ſponſis perferebant facem cuius rei rationem reddit Plutarchus in problematibus.⁋ Nouitas: noui dicuntur quorum maiores non fuerunt in aliqua dignitate. Sic. Cicero.Nouitati meæ inuidebant. ⁋ Ducet: trahet. ⁋ Ex genere inclyto. ex Megæra filia creontis.Colorem:ornamentum. inde rethores colores appellant ornamenta orationis,Hinc etiam color a colo dicitur:quia coloribus ueſtes faciem domos: ac reliqua omnia ornamus:hinc uerbum coloro & decoloro. decoloratur id cuius color uitiatur nō mutatur.diſcolor diuerſi colorii:& decolor qꝫ eſt coloris euitatio.& concolor eiuſdem coloris: & colorate. aduerbium. ⁋ Pertinax:perſeuerans. ⁋ In bonū & in malū dicitur.⁋ Animo imponenti:obſtinato.impotens aliquando minus potens:& qui ſeipſum temperare nequit:ut omnipotentē amorem appellamus : ut Hora.de cleoparra. Fortunaque dulci ebria regina quid libet impotens ſperare.⁋ Stat: decreuit. ⁋ Tollere:perdere.⁋ Inuidia format ſibi lycus unam obiectionem.ſi interficiam eos habebunt omnes me odio: & perſequentē me:reſpondet eſt verũ ſed illi qui volunt regnare nō debent iſta querere qd habeantur odio uel beniuolentia.

Et puppe fixa maria ſuperauit pedes?
Iniqua raro maximis uirtutibus
Fortuna parcit.nemo ſe tuto diu
Periculis offerre tam crebris poteſt.
Quē ſæpe trāſit caſus : aliquādo inuenit.
Sed ecce ſæuus,ac minas uultu gerens,
Et,qualis animo eſt,talis inceſſu uenit,
Aliena dextra ſceptra cōcutiens Lycus,
Vrbis regens opulenta Thebanæ loca:
Et omne quicquid uberi cingit ſolo
Obliqua Phocis:quicqd Iſmenus rigat
Quicquid cithærō uertice excelſo uidet:
Et bina findens Iſthmos exilis freta.

LYCVS. MEGARA. AMPHITRYON.

Trimetri Iambici.

NOn uetera patriæ iura poſſideo domus
Ignau⁹ hēs.nobiles nō ſūt mihi
Aui,nec altis inclytum titulis genus:
Sed clara uirtus.qui genus iactat ſuum:
Aliena laudat. Rapta ſed trepida manu
Sceptra obtinentur.oīs in ferro eſt ſalus.
Quod ciuibus tenere te inuitis ſcias.
Strictus tuetur enſis.alieno in loco.
Haud ſtabile regnū eſt. una ſed nr̄as pōt
Fundare uires:iuncta regali face:
Thalamiſq; Megara.ducet ē gn̄e iclyto
Nouitas colorē noſtra.nō equidē reor,
Fore ut recuſet,ac meos ſpernat toros.
Quod,ſi impotēti ptinax animo abnuet,
Stat tollere omnē penit⁹ herculeā domū

DAN. ⁋O ſocia:icipit dialogus amphitrionis & megaræ : Conſonatur amphitrion megarā nurum ſuam promiſſiōe reditus her.o ſocia &.c. Quod nimis: Senſus:miſer q̄lis ſum ego: id facile fieri poſſe arbitrant̄ qd̄ maxime cupiunt quemadmodum ego mei coniugis aduentum cupio:ſed qua uia id fiat non intelligo cui reſpondens amphitrio reditum facile eſſe a ſimili arguit.

BER. NOn vetera : Lycus ſecum conſiderans regni nouitatē eſſe ſuſpectam: querebar aliquod regni ſtabilimentum. Quod erat ſi poſſe ſibi iungere megaram in vxorem.ideo ueniens ita ſecū loquitur. ⁋ Ignauus heres: q hereditatem poſſidet non ſua uirtute ptam ſed relictā.⁋ Inclitum glorioſum a cleos gloria.aliia clytos quod almum clarum indicat. ⁋ Titulis: ornamentis antiquitatis : & proprie titulus eſt iudex cuiuſcunque operis : vnde in ſtatuis vel picturis titulum dicimus litteras:quæ vel artificis:vel eius cuius ſtatua ſiue imago eſt:nomen demōſtrat vel tempus quo factum eſt : declarat Sueto. Plurima & ampliſſima opera incendio conſumpta reſtituit. ſed omnia ſub titulo tantum ſuo:ac ſine vlla priſtini autoris memoria:itē titulus libri dicitur qui autoris nomen & qualitatem operis demonſtrat.ponitur interdum pro monumento,Apule.⁋ Auorum & proauorum titulus clarus. Dictus eſt titulus a tuendo quaſi titulus quod tueatur factum autoris:& opificis indicet nomen tituli aliquando vocati ſunt milites quod patriam tuerentur: vnde & titi pronomen ortum eſt. ⁋ Iactat: inaniter oſtendit. ⁋ Aliena:facta ſuorum:ſed nō ſua.⁋ Sceptra:regna.⁋ Rapta: occupata.⁋ Trepida manu:timide tenentur: quia ſem-

DAN ⁋Non uetera : Carmen iambicum trimetrum hypercatalecticum recipiens nonnunquam in ſecunda & quinta ſede pyrrhichium exit lycus anxius ſeruandi regni. Megara ſibi aſcita in vxorem prius ſecum loquitur. mox per dialogum Megaram compellat demum intermiſſa perſone megare. ſubit Amphytrio commemorans facta Herculis,poſtea ipſum Herculem præcatur tandem vt tedea. ⁋ Sed clara uirtus : non premor nobilitate meorum. Miſerum eſt alienæ incumbere famæ:inquit Iuuenalis.⁋ Sed memea ſatis illuſtrat uirtus penes qua omnia ſunt bona. ego igitur intruſus tyrannus potero per coniugium Megaræ ſtabiliri velit nolit ne ipſa omniq; inuidiam popularem patienter tolerabo modo ſim rex & maritus megare.

BER. ¶ Inuidia odium, ſic Quintilia. Ne ei tot ſcelerum commemoratione concitantem inuidiam. ¶ Factum: ſuperbiam meam. ¶ Præmet, inſequetur. ¶ Tentemus: experiamur. Igitur an velit megara mecum inire fœdris matrimonii. ¶ Sors fortuna me iuuit in regno: ita poterit in habenda coniuge. ¶ Dedit locum ſcilicet nunc cō mode cum ea loqui. ¶ Nāq; ipſa: ecce opportunitatem loci. ¶ Ipſa ueſtis ca. ſinecdoche eſt. ¶ Obtectu: velamento: a verbo obtento, uelato capite diis ſacrificabatur apd antiquos vt Plu. in problema. ¶ Veſtis triſtis ideſt puellæ & nigræ quia lugebat patrem & fratres interemptos. ¶ Pręſides de tutores ciuitatis: nā pręſidere eſt ad cuſtodiam loci eſſe. idem pręſidia: milites appellamus ad cuſtodiam loci poſitos: & prouinciarū pręſides dicuntur. ſic Virg. Quæ pręſidet arci. ¶ Stator. genitor. ¶ Verus: dixit ad contemptum quaſi non crederet herculem genitum: ſed amphytrione. Et ſcylla arguit ab impoſſibili: quia prius iſta contraria fieri poterūt: quam ipſa mutet animum in eum qui patrē & fratres ſuſtulerat: Scylla in freto Siculo paruua gurges. veluti in acrum ſinuatus: id faciente ſaxo. quod a zancle ꝓpinquo Siciliæ oppido zancleum dicebatur. Siculum latus litus ſiculum cum. Auſ. italico. Sicilia inſula italiæ olim continens & acobrutio annexa mox interfuſo mari ſiculo auulſa. Virgil. Hæc locaui quondam: & uaſta ꝓuulſa ruina. ¶ Tantum æui longinqua ualet mulctare uetuſtas. ¶ Diſſiluiſſe ferunt: cum protinus utraq; tellus: Vna foret, Claudianus: Trinacria quodam italię pars vna fuit: ſed pontus: & æſtus. Mutauere ſitum. ¶ Priuſquam: tangāte. ¶ Euripus fugax: Eſt anguſtum mare inter boetiam: ſeu phocidem boetiæ partem: & euboiam inſulam quod alterno curſu teſte pomponio libro quarto: hoc curſibus ſepties in die: totidemq; nocte refertur: ut uentos: ac etiam plena ventis ſecum portet: Liuius: Hanc rationem uenti aſcribit. libro octauo. de ſecundo bello punico. ¶ Piger non ſe mouens. ¶ Vnda euboica: eſt appoſitio. ¶ Ex iſto ſcilicet odio. ¶ Eſt pś quota, ideſt minima: reſpectu aliorum innumerabilium qui tyrannum odio proſequebatur: ſed omnium odia vellem ſola habere: vt magis mihi inuiſus eſſes. Dominare tumidus: ſuperbus: quaſi ſe ipſam conſolans denunciat lyco futuram eius perditionem: exemplo multorum aliorum qui regnauerunt thebis. ¶ Noui. noui regnū noſtrū quod ſemper calamitatem regnanti. ¶ Quid matres: quid oportet loquar mala quę acciderunt his qui regnauerūt thebis. ¶ Paſſas & auſas: ſicut agaue quæ pentheum filium occidit: & Iuno quæ cum filio melicerte ſeſe in mari proiecit. ¶ Quid geminum nefas: de hac hiſtoria dicimus in ædipo hic patrem interfecit laium: matrem iocaſtam uxorem duxit: & ex ea filios ſucepit: ideo ubi dixit nomen patris: nati & coniugis.

Inuidia factum: ac ſermo popularis premet.
Ars prima regni eſt: poſſe te inuidiam pati.
Tentemus igitur, fors dedit nobis locum.
Nanq; ipſa triſti ueſtis obtectu caput
Velata iuxta præſides adſtat deos,
Lateriq; adhæret uerus Alcidæ ſator.
Me. Quid nā iſte noſtri generis exitiū: ac lues
Noui parat? quid tentat? Ly. o clarum trahens
A ſtirpe nomen regia: facilis mea
Parumper aure uerba patienti excipe.
Si æterna ſemper odia mortales agant.
Nec cœptus unquam cedat ex animis furor,
Sed arma felix teneat. infelix paret.
Nihil relinquent bella. tum uaſtis ager
Squalebit aruis. ſubdita tectis face
Altus ſepultas obruet gentis cinis.
Pacem reduci uelle uictori expedit.
Victo neceſſe eſt. particeps regno ueni.
Sociemus animos. pignus hoc fidei cape.
Continge dextram. quid truci uultu ſiles?
Me. Ego ne? ut parētis ſanguine aſperſam manū,
Fratrūq; gemina cæde cōtingam? Prius
Extinguet ortus, referet occaſus, dies.
Pax ante fida niuibus, & flammis erit.
Et Scylla Siculum iunget Auſonio latus.
Priuſq; multo uicibus alternis fugax
Euripus unda ſtabit Euboica piger.
Patrem abſtuliſti, regna, germanos, larem,
Patriam. quid ultra eſt? vna res ſupereſt mihi,
Fratre, ac parente carior, regno ac lare,
Odium tui. quod eſſe cum populo mihi
Commune doleo. pars quota ex iſto mea eſt.
Dominare tumidus. ſpiritus altos gere,
Sequitur ſuperbos uictor a tergo deus.
Thebana noui regna. Quid matres loquar

¶ O clarum trahens alloquitur lycus Megaram eāq; ſibi a ſanguinis claritate concilliet ac modeſte rogata uenia loquēdi mitem facit. mox ab vtili arguens coniugium petit. ipſa uero ubi ait ego ne. ſumpto ab contrariis & antithetis argumento reſtat contra. & eſt monometrum hypcatalecticum. DAN. ¶ Et ſcylla: ſcyllam accipe per carybdi. cū ſcylla ſit italiam verſus & carybdis ad ſiciliā. & ſcylla fuit phorci crateidis nymphæ filia ex ea canes & lupi finguntur nati: quia illiſi ſcopula immitantur latratus canum. Home. in. xii. Deſcribit ſpeluncā erebi inſtar habitatam ſcylla & ſcyllam fingit habere pedes. xii. & colla ſex prolonga totidem capita. dentes triplici ſerie pectinatos. immane monſtrum cui pręter deum occurreret nemo. carybdis ab aduerſo littore ante vrbem meſſenaʒ oſtēditur quā cōdiderunt meſſeni: ut Stra. iquit. unde dicta eſt meſſena cum prius zancle appellaretur cū curua eſſent loca quæ uocant zancla. & ab Ouidio in diarus zanclia carybdis nuncupaē. ¶ Ego ne &c. Duo facit megara: prius contēnit oblationem coniugii. deinde infortunium regni optat yco: & quod patrem germanos: domum: patriam: ſibi abſtulerat. & quod dilecti coniugis ac generoſi degener ipſe arroganter regnum inuaderet: eſt autem grauis & fellis plena apoſiopoſis in principio. ¶ Ego ne ſcilicet faciam: vel committam. Reget: Homerus in. ω. Ilia dos tradit pueros & puellas niobes fuiſſe biſenos. ¶ Euripides bis ſeptenos. Sapho bis nouenos. alii bis denos: Ouidi. Secutus euripidem canit bis ſeptem. Propertius ex Homero pendens appoſuit biſſenos Niobe orbata numeroſa prolę ceſſit in ſaxum apud ſipylum. Et lachrymis etiam nunc marmora manant. Quin ipſe cadmus cum Armiona uxore mutati ſunt in angues & totam illirim perrepſerunt vnde ciuitas, dicta apud Lucanum Eucha-

liæ uerſi teſtantur funera cadmi. ¶ Rigens: ideſt ſubrigẽs & attollens caput toruum criſta.
BER. ¶ Geminum nefas: quia patrem iterfecit & matrem uxorem duxit. ¶ Bina caſtra: ſcilicet duorum fratrum ethioclis: & polinicis qui œdipi filii: fuerunt: & inter ſe pugnauerunt paratis exercitibus: & demum ſe mutuis uulneribus congredientes interfecerunt: ut totam hiſtoriam exequitur Statius in thebaide. ¶ Totidem rogos ſcilicet duos factos: cum in uno fratres illi mortui comburerentur: flamma diuiſa eſt in duas partes: ut quemadmodum in vita diuiſi fuerant ita & in morte diuiſi eſſent. ¶ Riget ſuperba tantalis amphion filius iouis rex thebanus habebat uxorẽ Niobem filiã tãtali regis phrigum: hæc quattuord. cim filios habuit ex marito ſeptem mares: & totidem fœminas: ea ſuperbia ducta uoluit pręponi laronæ matri appollinis: & Dianæ: quod ea non haberet niſi duos: & ipſa uero quatuordecim & ita uoluit thebãos potius ſibi ſacrificare quã latonæ Quare indignati apollo: & diana filios ſagittis ſuſtulerunt: ut Ouidi. in. vi. meta. & luue, Mil pueri faciunt: ipſam configire matrẽ. Amphiõ exclamat ſed peam contrahit arcum ipſa autem mœrore afflicta in ſaxum, mutata eſt p petuo liquore manans. ¶ Tantalis ergo. ¶ Niobæ filia tantali. ¶ Riget: dureſcit: quia nunc facta eſt ſaxum rigere interdum eſt dureſcere. Vir. ueſteſq; rigeſcunt indutæ: cædunt que ſecuribus humida uina: rigere autem proprie eſt frigeſcere: & ea quæ frigent horrent & dureſcunt. Hinc rigor non modo pro frigore ſed etiam pro duricie accipitur: ut ferri rigor & rigidus frigidus & durus dicitur & rigib⁹ homo aſper. ¶ Manat ſtillat. ¶ In phrigio ſipy. non ſipytulo ut legunt imperiti. nam ſipylum urbs meniæ fuit ex qua niobe uerſa in ſaxum ob dolorem amiſſorum filiorũ Plini. Sipylum quod ante tãtalis uocabatur caput meone. ſipylius etiã ex filiis unus niobe fuit. Statius libro. v. Siluarum fides: citius genitrix ſipyleia fertur: Exauſiſſe genas. ¶ Item Propertius libr. ii. Nec tãtum niobe biſſex ad buſta ſuperbæ: Sollicitro lachrymas: defluit a ſypilo. ¶ Qui ipſe: Cadmus conditor thebarum uidens filiarum infœlicitatem receſſit in illyricum: & mutatus eſt in ſerpentem. ¶ Subrigens: exaſperans. ¶ Caput toruum: horribile. ¶ Criſta: cornibus. ¶ Permenſus: tranſilit. ¶ Regna ilyrica: ut uulgo ſclauoniæ. ¶ Notas ſigna. ¶ Corporis tracti: quia ſerpentes trahunt corpus per terram. ¶ Hæc exempla manent. expectant. ¶ Dum facta: facito ut iubet dummodo in fine habeas quod alii habuerunt. ¶ Agedum: hortatur lycus megaram ne tantopere uelit perturbari: ſed potius cũ eo uelit eſſe particeps regni omniaque pterita deponẽda eſſe. ¶ Effrenatas: nimis pungentes & plenas paſſione. ¶ Diſce iperia ab alcide: ab hercule in cõtẽptũ herculẽ dixit nõ maritũ: diſce ſeruire potẽtiori o megera quẽadmodũ Hercules q auriſteo ſeruit: & nũc eſt apud inferos. ¶ Ego rapta: quis ego habeã iperiũ: nolo tñ uti uiolentia in te: ſed potius oſtẽdã. rõnẽ q̃ non mea culpa pr̃ & frẽs tui ſunt iterẽpti: ſed ut fit in bello in quo nõ ſeruat̃ modus: & ita culpã in bello refert: quia uterq; noſtrum potuiſſet mori ſi contigiſſet. ¶ Quas arma uincunt: ut dicit Cicero: ius inter arma ſilet. ¶ Belli. ſi. poſſet dicere tu iniuſte contra patrem arma cepiſti: reſpõdet lycus q̃ in bello non conſideratur principium an iuſte cœptum ſit bellum: ſed finis ille dicit̃ iuſtus & fœlix: qui uictor euaſerit. ¶ Quãdo uictor amplius non recordandũ de præteritis. quando uictor depoſuit arma: & uicti debent deponere, odia. ¶ Hoc ipſu; placet: placet q̃ ex magni animi in caſu tuo: propterea te dignam thalamis noſtris iudico. ¶ Tuas ruinas: calamitatem tuam. ¶ Grauent cathenæ: ponito me ligatam in carcere & facias quomodo tu uis & ſi torquere me uolueris: moriar potius: quã tibi iũgar toro. ¶ Animos: arrogantiam.

DAN. ¶ Arma nõ ſeruant modũ artificioſe lycus transfert: crimẽ ſuũ & minuit per relationẽ quod negare nõ poteſt: & ẽ argumẽtũ ſumptũ a dr̃ia: q̃ res diuerſas nõ aduerſas oñdit: ut cecidit pr̃ cecidere fratres: ſed in bello in quo ira aium pcipitat: & rõnem turbat furor bellicus: in quo attendit̃ locus maxime: & tps: ut docet Martianus. ¶ Cũ uictor: Argumẽtũ p cõparationẽ maioris ad minorẽ. cũ uictor armis tũc odiis ſupſedat uictus. ¶ Anios dialogus p ĩtẽtionẽ & depulſionẽ ſub ſtatu q̃litatis nã qđ de mentiæ aſcribit lycus ꝯtra uirtuti donat megara: in quo tuetur herculem uirum coniunx fideliſſima partim ratione partim exemplo: ut ſequentia indicant.

Paſſas, & auſas ſcelera? quid geminum nefas,
Miſtumq; nomen coniugis, nati patris?
Quid bina fratrum caſtra, quid totidẽ rogos?
Riget ſuperba Tantalis luctu parens.
Mœſtusq; Phrygio manat in Sipylo lapis.
Quid ipſe torruum ſubrigens criſta caput
Illyrica Cadmus regna permenſus fuga,
Longas reliquit corporis tracti notas.
Hæc te manent exempla dominare ut lubet,
Dum ſolita regni fata te noſtri vocent.
Ly. Agedum efferatas rabida uoces amoue.
Et diſce regum imperia ab Alcide pati.
Ego rapta quamuis ſceptra uictrici geram
Dextra regamq; cuncta ſine legum metu,
Quas arma uincunt, pauca pro cauſa loquar
Noſtra. cruento cecidit in bello pater.
Cecidere fratres arma non ſeruant modum.
Nec temperari facile, nec reprimi poteſt
Stricti enſis ira bella delectat cruor.
Sed ille regno pro ſuo, nos improba
Cupidine acti, quæritur belli exitus,
Non cauſa. ſed nunc pereat omnis memoria.
¶ Cum uictor arma poſuit, & uictum decet
Deponere odia. non, ut inflexo genu
Regnãtem adores. petimus. hoc ipſum placet
Animo ruinas quod capis magno tuas.
Es rege coniux digna. ſociemus toros.
Me. Gelidus per artus uadit exangues tremor,
Quod facin⁹ aures pepulit. haud eqdẽ horrui.
Cum pace rupta bellicus muros fragor
Circunſonaret: pertuli intrepide omnia.
Thalamos tremiſco. capta nunc uideor mihi.
Grauent catenæ corpus. & longa fame
Mors protrahatur lenta. non uincet fidem
Vis ulla noſtra, moriar Alcide tua.
Ly. Animos ne merſus inferis coniux facit?
Me. Inferna tetigit, poſſet ut ſupera aſſequi.

Effrenatus

igere

¶ Teluris

BER.

Ly. Telluris illum pondus immenſæ premit.
Me. Nullo premetur onere, qui cœlum tulit.
Ly. Cogere. Me. Cogi qui poteſt neſcit mori.
Ly. Effare, thalamis quod nouis potius parem
Regale munus. Me. aut tuam mortẽ, aut meã.
Ly. Moriere demens. Me. cõiugi occurrã meo.
Ly. Sceptroq; noſtro potior eſt famulus tibi?
Me. Quot iſte famulus tradidit reges neci?
Ly. Cur ergo regi ſeruit, & patitur iugum?
Me. Imperia dura tolle, quid uirtus erit?
Ly. Obiici feris, monſtriſq; uirtutem putas?
Me. Virtutis eſt domare quæ cuncti pauent.
Ly. Tenebræ loquentẽ magna tartareæ ꝑmũt.
Me. Non eſt ad aſtra mollis e terris uia.
Ly. Quo pr̃e genitus, cœlitũ penetrat domos?
Am. Miſeranda coniux Herculis magni ſile.
Partes meæ hæ ſunt, reddere Alcide patrem,
Genusq; uerum. poſt tot ingentis uiri
Memoranda facta, poſtq; pacatum manu
Quodcunq; Titan ortus, & labens uidet.
Poſt monſtra tot ꝑdomita, poſt Phlegrã ĩpio
Sparſam cruore, poſtq; defenſos deos,
Non dum liquet de patre? mentimur Iouem?
Iunonis odio crede. Ly. quid uiolas Iouem?
Mortale cœlo non poteſt iungi genus.
Am. Communis iſta pluribus cauſa eſt deis.
Ly. Famuli ne fuerant ante, quam fierent dei?
Am. Paſtor Pheræos Delius pauit greges.
Ly. Sed non per omnes exul errauit plagas.
Am. Quem profuga terra mater erranti edidit
Non monſtra, ſæuas Phœbus aut timuit feras.
Am. Primus ſagittas imbuit Phœbi Draco.
Quam grauia paruus tulerit, ignoras, mala?
E matris utero fulmine eiectus puer.

Telluris pondus: dicit lycus non reuertetur. quia eſt ſub terra apud inferos. Qui cœlum tulit: megara non eſt credẽdum maritum meum poſſe præmi & grauari terra: quia cœlum ſuſtinuit humeris: quod eſt grauius ut ſupra diximus. Cogere ſi volueris: ſponte facies per uim. Cogi quæ poteſt pulchra ſententia a philoſophis, ſtoicis. quæ non timent mortem non poteſt cogi. Effare: Lycus mutans quaſi blandiens: dicit: o megera omittamus iſta: ſed dic ꝙ munus dignum regina uelis a me tanquam a nouo ſponſo. Effare: dic. Param: preparẽ. Nouis thalamis: noſtris. Aut tuã mortem: reſpondet megera. Coniugio occurram impediam ne fiat coniugiũ tecum: aliter textus habet. Cõiugi: & ſic dicendum ſi moriar ibo obuiam coniugi herculi qui apud inferos. Sceptro: uis potius herculem famulum in maritum quã me regeʒ. Regi: euryſtheo. Iugum: ſeruitutẽ. Quid uirtus erit notabilis ſententia. quia ut uult Cice. non eſt uictor ſine pugna. Putas: interrogati. credis uirtutem eſſe ire contra feras. Loquentem magna: irriſiue dixit non facientem ideſt ſi eſt ita fortis quia non redit ab inferis. Tenebræ tartareæ infernales. Non eſt mollis ideſt uoluptaria. reſpondet megara ſapienter ut comparet ſibi cœlum opus eſt quod patiatur magnos labores. Quo patre: hac reſponſione motus lycus dixit & cuius eſt filius iſte maritus eſt ne filius iouis ut poſſit ire ad ſupos: & reuerti ab inferis: ut filii deorum poſſunt ut teſtatur Vir. in. vi. æne. Diis geniti potuere. Miſeranda cõiunx: Amphitrio hoc loco uult r̃ndere lyco: rogatq; ſilẽtium a megera qa ipſe bñ põt tueri has partes. Hę ptes ſunt meæ: hoc ptinet ad me dicimus: & Cicero habet ꝑmas partes. i. primũ locũ i eloquẽtia. Reddere. i. dare ſic Plautus tibi ego rõnem reddam. i. dabo ſed ꝓprie eſt acceptũ uel ablatum reſtituere ut Terentius. Si quis quid reddit: magna eſt habenda gratia. Poſt conuertit orationem ſuam ad lycum. iam deberet eſſe manifeſtum herculem eſſe filium Iouis quia uicit monſtra tot ac tanta quæ hominis filius nunquam vincere potuiſſet. Liquet manifeſtum eſt. Ortus: & oriens: & eſt participium. Labens: occidens: & ſic oriens & occidens pro toto mũdo accipiunt. Poſt phlegram. phlegra eſt vallis theſaliæ ubi congregati gigantes pugnauerunt contra Iouem: cum ergo iſte deuicerit gigantes: & deos defenderit: dubitas de patre quia niſi eſſet filius Iouis non potuiſſet tanta peragere. Impio gigantum qui impii erant cõtra deos. Mentimur: putas ne dicamus verum. quod ſit filius Iouis: Iunonis odio crede. crede. her. eſſe filium iouis hic argumento: quia Iuno maxime inimicatur ei: ꝙ non faceret niſi eſſet natus de pellice. Mortale cœlo: ille qui eſt homo mortalis non poteſt dici quod ſit natus a diis. Communis. reſpondet Amphitrio: multi tales fuerunt. Famuli fuerunt: ne famuli in terris: ut iſte Hercu. Paſtor: apollo priuatus diuinitate ioue dicitur pauiſſe armenta Admeti regis theſaliæ per ſeptem annos apud amphriſium fluuium: ut Vir. iii. georgi. paſtor ab amphriſo. & Lucanus. lib. v. irrigat Amphriſos famulãtis paſcua phœbi. Phæreos. theſalicos phære: aron ciuitas theſaliæ a qua phæreus deducitur. delius apollo a dælo inſula ubi natus eſt. Sed ñ concedo ꝙ fuerit famulus ſed non errauit per totum mundum: ut hercu. Plagas. regiones. Quem ſcilicet dicis non erraſſe. Quẽ. ſcilicet appollinem. mater latona. Dedit: edidit & peperit. Terra: eranti. ſcilicet dælo inſule dicitur latona cum grauida eſſet agitata fuiſſe a phitõe ſerpente miſſo a iunone: ita ut nõ inueniret locum ubi parere poſſet: ſed demum ad delon inſulam: quæ in mare inſtabilis erat: ut dictum eſt ſupra & ibi pepeiſſe & inſulam ſtabilem factam fuiſſe. Primus. imo prius apollo puer phytonem ſerpentem qui matrẽ inſecutus fuerat: ſagittis interfecit: & eo mortuo dictus eſt phytius. Draco: phyto. Imbuit tinxit ſanguine ſuo ſic. Vir. Sponte ſua ſadix paſcentes imbuet agnos. Quam gra. Oui. lib. iii. meta. hanc hiſto. plene exequitur ſemele cadmi filia mater bacchi: cum ex ioue pregnans eſſet: rogauit illũ vt ſecũ: quẽadmodũ cũ iunõe aſſueuerat: coiret. Iuppiter maieſtate dei aſſumpta cum tonitribus ac fulgore ad eam deſcendit illa uero pregnans cum neq; tonitrui neq; fulguris uim ferre poſſet filium aborſa: igne expirauit: infantem Iuppiter mercurio dedit ad antrum niſæ uerbis quod inter aſabiam: & nilum deferendum a nymphiſque omni ſtudio curaque educandum. vnde a Ioue & niſa Dionyſiũ dixerũt. itaq; nutritũ a nymphis aiũt orbẽ ferme perambulantẽ multas regiones adiiſſe ac maximis honoribus poſtea celebratũ. Mox: hoc dicit. Seneca ſm opinionem illorum qui dicũt ouem fœmori ſuo puerum immaturum inſuiſſe ut illic tempus compleret.

BER,

Mox fulminanti proximus patri ſtetit.
Quid qui gubernat aſtra, qui nubes quatit,
Num latuit infans rupis exeſæ ſpecu?
Sollicita tanti pretia natales habent.
Semperq; magno conſtitit, naſci deum.
Ty. Quencūq; miſerum uideris. hominē ſcias.
A. Quencunq; fortem uideris. miſerū neges.
L. Fortem uocemus cuius ex humeris Leo
Donum puellæ factus, & clana excidit.
Fulſitq; pictum ueſte ſidonia latus?
Fortem uocemus, cuius horrentes comæ
Maduere nardo? laude qui notas manus
Ad non uirilem tympani mouit ſonum
Mitra ferocem barbata frontem premens?
Am. Non erubeſcit Bacchus effuſos tener
Sparſiſſe crines, nec manu molli leuem
Vibraſſe thyrſum: cum parum forti gradu
Auro decorum ſyrma barbaricum trahit.
Poſt multa uirtus opera laxari ſolet.
Ly. Hoc Euriti fatetur euerſi domus.
Pecorumq; ritu uirginum oppreſſi greges.
Hoc nulla Iuno nullus Euryſtheus iubet.
Ipſius hæc ſunt opera. Am. non noſti omnia.

¶ Proximus: iunctus femori. ¶ Quid, Saturnus ſtatuerat e fœdere totam uirilem prolem ex ſe naſcituram necare. itaq; qui primo ei filius natus eſt necatus eſt: deinde nati ſunt gemini Iuppiter & Iuno. Iunonem ſolus in conſpectum Saturno dedere: Iouem uero clam abſcōdentes ferunt opim matrem eius infantē miſiſſe in antrum montis Idæ: & curetiſq; populis traditum educādum: & ne forte uagitus īfantis audiretur: illos tympana clypeos: atq; alia arma pulſaſſe. ¶ Qui gubaſtra ideſt Iuppiter. ¶ Specu. i. ſpelūca. ¶ Rupis: ideſt Idæ mōtis cretę. ¶ Exeſæ: cauatę. ¶ Tanti natales ideſt tam magni concludit ꝙ qui naſcuntur ita magni habent laborioſa precia. ¶ Sollicita: plena āxietate. ¶ Cōſtitit mago: ſcilicet precio. hoc eſt ſine magno labore poſſunt effici dei: & notabilis eſt ſententia. ¶ Quēcunq; ly. dicit ſcias eum eē hominem nō deum qui ſuſtinet tot labores. ¶ Fortem vocemus: appellas tu fortem illecebris ueneris captus laſciue puellæ ſeruiuit. ¶ Spoponderat her. vxorem filiam Iolen Euritus œchaliæ rex quam poſtea ſuaſu filii tradere denegauit: quapropter idignatus Her. ipſum & filios interemit & œchaliam vrbē euertit, qui i laconia erat: unde ea pars laconiæ qui theſaliæ ꝓpinqua ē œchalia appellaẗ ab œchaliæ fluuio. Virg. Vt bello egregias idē diſiecerit urbes. Troiamq;. œchaliāq;, Iolen vero rapuit, quam vſq; adeo ardenter amauit: ut eius cauſa ea omnia pateret: qui olim ſub omphaſe regina lidiæ paſſus fuerat. quorum mentionem Statius facit. Sic lydia coniunx. Amphitrioniadem exutum horrentia terga. Pendere ſydonios humeris reddebat amictus. Et turbare cloos, & tympana rumpere dextra. Ouid. de Iole. Ingreditur late lato ſpectabilis auro. ¶ Qualiter phrygia tu quoq; cultus eras. Dat vultū populo ſublime ſub Hercule uicto: Oechalium uicto ſtare parente putes: hanc deinde moriens tradidit filio ſuo hyllo uxorem. ¶ Leo pellis leonis Iole her. ſpoliauit claua & pelle leonis & coegit mulicbres veſtes iduere. ¶ Latus ſcilicet Herculis. ¶ Pictum ueſte ſydonia ideſt purpurea. ſydon ciuitas phœniciæ ubi tingebatur purpura: pictum dixit ꝓpter ueſtem pictam ideſt acu factam: huiuſmodi ueſtes inuenere Idæ: phryges: ideo appellatæ ſunt phrygianæ: & qui eas faciunt phrygiones dicti: Plautus Stat fullo phrygio aurifex lanarius. Phrygia prouincia eſt minoris Aſiæ: a phrygio amne qui illam a Caria diuidit cognominata. ¶ Horrentes rigidæ. ¶ Maduere: unguentatæ ſunt. ¶ Præmens: cingens. ¶ Mitra: teſte ſeruio ſuper tertio æneidos incuruus pileus de quo pendebat buccarum tegmen: quo phrygii & lidii utebantur, ideo hiarbas in æneam dixit apud Virgil. Mœnia mentum mitra: crinemq; madentem Subnixus: & Iuuenalis. ite quibus grata eſt picta lupa barbara mitra. ¶ Non erubeſcit. Amphytrio excuſat Hercu. exemplo Bacchi,

Oechaliam

¶ Bacchus primus dicitur inueniſſe uſum uini & mollis forma puellari fuiſſe: & ut inquit Feſtus illa poetis cornua dantur eo quod homines nimio uino truces fiunt. Sappho ad phaonem accedant capiti cornua Bacchus eris: alii ſentiunt cornua data fuiſſe: quod primus ad iugum cornibus boues iunxit. Ferunt & illum deliciis debilitum molli corpore: ac pre cæteris decoro pacis tempore & diebus ſolemnibus ueſtes floridas dedicataſq; induiſſet: ut Diodo. in multis locis de eo loquitur: unde. ¶ Tener Bacchus ideſt delicatus. ¶ Vibraſſe, concuſſiſſe. ¶ Thyrſum: haſtam ferratam tecta cuſpide pampino. ¶ Cum: ideſt quando. ¶ Trahit ſyrma ſyro traho ueſtis eſt longa cum cauda mollis & muliebris. Impero ibi dicit trahit: per terram ducit. Decorum pulchrum & ornatum auro: gradu parum forti: ideſt paſſu molli & quaſi effœminato. poſt mſta, non eſt mirandum ſi dei fecerint iſta: quia uirtus ſolet. ¶ Laxari: recreari. ¶ Poſt opera, poſt multos labores: ut fortior poſtea ſit ſicut etiam habemus de Scipione & Lelio qui calculos ocioſi in littore legerunt. ¶ Hoc euryti. Lycus irridet amphitrionem bene eſt uerum ꝙ iſto modo ſolet recreari Hercules ſponte laſciuiis ex natura ſua incumbit: ſed labores non ſuſcipit niſi iuſſus & coactus: propterea id non eſſe laudabile: ut dicit Cicero honeſtum id tantum eſſe ſi ſponte fiat. ¶ Ipſius ex voluntate & natura eius. ¶ Hæc opera: ideſt talia facinora. ¶ Pecorumq; ritu. Quinquaginta teſpis erichthei Athenienſis filias intelligit: quas Hercules una nocte ſtuprauit cum pater ad ſacra uocatus aſtu, vino nimio ingurgitatus iaceret: ex quibus quinquaginta liberos genuit qui teſpiade ſunt uocati, ex his duo thebii: ſeptem teſpiis maniere, aliqui duce iola in ſardiniam nauigarunt: ubi campeſtri loco coloniam duxerunt: ideo ibi dicit pecorum ritu ut bruta animalia miſcentur: ita Hercules illas ſorores uiolauit de quibus Ouidi. in epiſtolis. Nec tibi crimen erunt teuthantia turba ſorores quarum de populo nulla relicta tibi: teuthantia turba dicta eſt a teuthanto oppido actice. ¶ Nō noſti omnia tu dicis iſta: ſed dic modo uirtutes ipſius, Ipſius opus. Eryx butæ regis bebricinorum ex venere filius: hic in Sicilia regnans & corporis uiribus præſtans legem hoſpitibus dedit: ut cum eo ceſtibus certarent: tandem ab Hercule redeunte ex hiſpania uictus occubuit: & in ſummo montis propinqui Drepano ſub quo in honorem matris ueneris conſtruxerat templum: ſepultus fuit: ex quo monti nomen Erycis datum eſt.

Syrma

¶ Miſeranda coniunx: aperte progreditur amphitrion pater: non enim poteſt coniunx genituræ fidem facere: ſed genitor licet ludibrio fuerit genitor Herculi amphitrion. ¶ Leo: donum puellæ in liberalibus Hercules mutauit habitum cum Iole quo deceptus faunus pede in vē- DAN.

trem in

Ipſius opus eſt ceſtibus fractus ſuis
Eryx, & Eryci iunctus Antæus libys.
Et qui hoſpital cæde manantes, foci
Bibere iuſtum ſanguinem Buſiridis.
Ipſius opus eſt: uulneri: & ferro obuius
Mortem coactus ante Geryones pati.
Nec vnus vna Geryon victus manu.
Eris inter iſtos: qui tamen nullo ſtupro
Læſere thalamos. Ly. quod Ioui, hoc regi licet,
Ioui dediſti coniugem. regi dabis.
Et te magiſtro non nouum hoc diſcet nurus,
Etiam viro probante meliorem ſequi,
Sin copulari pertinax telis negat,
Vel ex coacta nobilem partum feram.
Me. Vmbræ Creontis: & penates Labdaci,

ttem in pacto ab Hercule proiectus eſt omnibus ad lunç lumina riſus erat. Fortem vocemus: inuidioſe lycus perſonam Herculis deformat per figuram quam appel- lat ερωτημα qua vtimur cum interrogando aliquid ac- ceruamus & exaggeramus eius inuidia ut ſeruat hic ly- cus per interrogationem iocos Herculis exprobando: in quo etiam per δειδοτασμοσ ipſum habitum eū perſona deformat. Non erubeſcit qualitas venia- lis in qua defendit factum exemplum defendit etiam per neceſſitatem quæ Her culem ipſum coegit labo- rum tedia alicuius loci ſua uitate compeſcere cum idē fecerit Bacchus nam poſt multa virtus opera.l.ſ.in- terdū deſipere eſt ſapere.

Fractus uictus. Ceſti- bus, ceſtus q̄rtę declinatio nis iſtrumētū quo paleſtri tæ & pugiles utebātur: ni- hil.n.aliud erat apud vetu ſtiſſimos q̄ lorum ex corio bubulo manibus circumuo lutum, quo & ictum minus ipſi ſentirent & aduerſariū grauius ferirent: ut Vale. Flaccus. Aſpice & hæc cru dis durata volumine tauris. Sed poſtea huius loris hoc eſt uoluminibus coriorum inſuere cepere magni pon- deris maſſas plumbeas: ferro etiam addito quibus inter ſe pugilem magno diſcrimine: immo certa morte dimica- bant, hii ſunt memorabilis ceſtus quos latini poetæ dum taxat decantant, nam in græ. nihil legitur præter lora fuiſſe. Magnæ quidem moles & non niſi fortiſſimis ui- ris tentatæ. Virgil. In medium geminos immani ponde- re cæſtus Proiecit: quibus acer eryx in prœlia ſuetus. Fe- re manum duroq; intendere brachia tergo. Obſtupuere animi tantorum ingentia ſeptem terga boum: plumbo inſuto, ferroq; rigebant: item Statius: ac dum nigrantia plumbo. Tegmina cruda boum non mollior ipſe lacer- tis induitur & ceſtus a cedo dicitur. Ceſtus etiam cingu- lum dicitur a variis ceſariis hoc eſt inciſionibus quibus inſigniri cingula ſolebant: ſunt qui απο τοῦ ζεντειν hoc a variis punctis appellatum ceſton dicant centin enim pungere eſt. Quare admirabile illud ueneris cingulum a poetis celebratum: quo Venus Martem, & ab illa iuno mutuata Iouē ſibi conciliabant: quotiens in pellices erāt proniores: ceſtum dixere. Martialis ſiue citerinaco medi catum nectere ceſton: Viſit amatorem baltheus iſte Iouē Alibi idem poeta nondum acydalium uocat. Ludit acy- dalio ſed non manus aſpera nodo. Quem rapuit collo parue cupido tuo Antæus lybis. Hercu. cum audiuiſſet Antæum terræ filium magno ac procero corpore in ly- bia eſſe apud lixum oppidum Mauritaniæ eiſdem nomi- nis ita uocatum: qui locus Antæi Regia dicitur robore ac fortitudine nemini cædentem ad deum domādum per rexit. Erat Antæus aſpectu terribili, habitabat in ſpelun ca exceſas undiq; rupes habente & leonum carne ueſceba- tur: cubile illi terra nullis herbis aut paleis: aut tergori- bus ferarum ſtrata ſed ſimplex ac nuda. paleſtra omnes ſuperabat: quotiens membra labore defecta eſſent, ta- ctu matris hoc eſt terræ recreabantur: ac uires reſume- bant. Erat uniuerſæ prouinciæ infeſtus & quocunq; ter- ra aut mari eo aduentaſſe cognouiſſet, impie trucidabat. Cum eo igitur congreſſus Hercules: depoſitis ab ipſo cleonei: ab illo libici leonis tergoribus & unctis pro mo-

Antçus

re paleſtræ: atq; harena ſparſi corporibus: feſſum tan- dem luctando: & quaſi ſemiue eſſe Antæum terræ pro- ſtrauit, ſed cum mox firmatis tactu terræ viribus ſurre- xiſſet & acrius quam ante certare videretur ſtupefactus tanto robore Hercules: rurſus illi brachia inicit verum Antæus non expectatis amplius hoſtis viribus ſpon- te cadebat plus continue virium ex ipſo caſu acci- piens. Quare tandem in- tellecta. Standum eſt tibi o antæe inquit Hercules Nō ſterneris amplius: nec terræ ſed pectori noſtro fi- xus hærebis. Quæ cum di- xiſſet iuuenem alte ſuble- uatum ac telluri ſe ſterne- re conātem: arctiſſimo ne- xum vinculo intra vlnas ſuas expirare coegit. Oui. ſæuoq; alimenta parentis Antæo eripui. Lybis iun- ctus. i. morte: quia ſicut in- terfecit erycem: ita Antæ- um: Et qui hoſpitali: Her- cules buſirim ægypti re- gem neptuni & lybiæ fi- lium qui oram omnem Ni lo adiacentē latrociniis in- feſtabat: hoſpiteſq; eue- ctos diis ſacrificabat. occi dit & diis ſuis immolauit prouinciamq; omnem paca- tam reddidit. Ouidius: ergo ego fedantē peregrino tem- pla cruore, Buſirim domui. Foci, aræ deorum. Ma- nantes fluentes. Cede hoſpitali: ſanguine hoſpitum. Bibere: biberunt. Iuſtum: ideſt merito effuſum. Ip- ſius Herculis. Et opus, eſt facinus de geryone ſupra eſt dictum illum Hercules interfecit ter qa habebat tria corpora, ille ueniebat obuius Herculi quando unum cor pus erat interfectum, alia duo corpora veniebant contra ipſum Herculem. Obuius: ſcilicet geryon: ut dixi uul- neri & ferro: coactus pati ideſt mori. Ante geryonem an- te alium Geryonem quia erat. Non vnus: ideſt triplex. Vna manu: ſcilicet Herculis. Eris inter iſtos. o Lyce etiam tu eris in numero iſtorū etiam te interficiet Hercu les, & tanto crudelius quanto cum læſiſti pluſq; alii om- nes. Læſere thalamos. ſ. ut tu. Quod Ioui: lycus reſpon det ad vltimam partem non ad primam: o Amphitrio tu bene dediſti vxorem Alcmenam Ioui tu potes mihi dare etiam nurū tuam. Te magiſtro. i. per exemplū tuum. Viro probāte: marito Hercule. Meliorē. Nobilē, ex genere regali. Vmbræ. Megęra audiens tremefacta in deſperationem acta ſibi omnia mala optat. O um- bræ o manes: & anima. Creōtes patris mei. Et pena tes o lares. Labdaci: regis thebani hic fuit pollidori fi lii cadmi filius & frē alii. Et o faces nuptiales: & o vos tę dæ & faces quæ feruntē in nuptiis, tales eſtote mihi ad fu- turæ calamitatis cām ſi iungar lyco ut fuerūt i ſceleratis nuptiis œdipode qn̄ matrem Iocaſtam duxit uxorem.

Geryon regnauit Geryones in herithrea maris ga- ditani inſula referente Plinio in quarto dicta inſula ab erythre rege tyriorum fuit filius fulguris: & tricepha- lus ut i theogōnia canit Heſiodus χρυσαορ δ' ετεκε τρι- κεφαλον γηρυονα. Oedipodæa Tumore pedum acce pit nomen: οιδειν δ' ειμα tumor & ποσ pes dicitur de eius forte per ſybillam tradita uidebimus fuſius in œdi- po fabula. Inflectitur œdipus: pl. Tranquillus in Iulio & laudes Herculis & tragœdia œdipi & œdipo- des, de ut hic & œdipus œdipodis ut melampus teſte Priſciano.

BER.

℄ Oedipodę declinatur œdipus pi & œdipodes de. ℘ Imperii ſcelerati: nam patrem layum occidit. ℘ Solita fata calamitates ſolitas accidere noſtro generi: ut ſupra diximus. ℘ Nunc nunc ferunt quinquaginta ex diuerſis uxoribus filiæ Danai filii beli: unde dictæ ſunt belides: quas frater egyſtus cum parem numerum filiorum haberet filiis ſuis in matrimonium collocare volebat: ſed danaus oraculi reſponſo exterritus: his prorſus aſſentire nolebat: nam reſponderat Apollo danaum ipſum manib⁹ unius ex filiis ægiſti quem generum haberet occidendum eſſe: ſed pene ad hæc matrimonia cōficienda coactus filias: in hunc modum ſubornauit: ut cum ad uirorum thalamos accederent: abſcōſos gladios ſecum deportarēt, & uiros ſuos ea prima nocte interficerēt: quos utiq; omnes excepta minore nata hypermeſtra interfecerunt quæ lino uiro ſuo miſerta pepercit a quo tractu temporis danaus ipſe truncatus eſt: de quibus Iuuenalis in Satyra Credo apud Occurrent tibi multæ belides. ℘ Cruente ſanguinolente quæ maritos interfeciſtis. ℘ Infectæ manus. Sinecdoche ideſt habentes manus maculatas: & manus caſus accuſatiui: infectum tinctum: dicimus aliquando non factum. ℘ Danais eſt patronimicum filia Danai ſcilicet hypermeſtra. ℘ Deeſt: quia ipſa uoluit interficere maritum. ℘ Explebo: complebo numerum: quia ſi adiuuabiris ego interficiam lycum qui vult eſſe maritus: & implebo numerum illarum quinquaginta. ℘ Coniugia, indignatus Lycus dicit credis ne meqꝫ ra obſtiata tuis uerbis me terrere: faciam experiaris quod ego poſſim & ſeruis imperat: ut parent rogum ad cremandum ipſam & filios. ℘ Congerite: ſcilicet o famuli. ℘ Flagrent ardeant. ℘ Suis ſupplicib⁹ iſtis ſupplicantibus. ℘ Hoc lyce poſtquam tantopere iæ uire uis præcor ꝙ primum me facias mori. ℘ Genitor ego pater Herculis. ℘ Qui morte: o Amphitrio neſcis quod ille qui omnes interficere uult neſcit eſſe tyrannus: ideſt exercere crudelitatem: ſed qui uolunt eſſe tyranni aliquos qui vellent mori: & grata illis eſſet mors dimittant viuere in miſeria: qui uellēt viuere illos interficiunt. ℘ Luere ſuſtinere: interdum dicitur purgare, ut peccatū luere. ℘ Irroga tribue: Rogus cōgeries lignorum: interea dum iſti parabunt rogum ad comburēdum iſtos ipſe ibo ſacrificatum neptuno: ut ſibi vouerē pro uictoria creontis & interim dum iuiſſet ad ſacrificium Lycus & Amphytrio præcaretur deos ſubito Hercules ab inferis redit. ℘ Vis nu. ſumma potentia deorum: ideſt qui es potentiſſimus deorum. ℘ Compeſce, cōprime. ℘ Feri in humani. Quod ad quid Audi nate o Hercu. & dum dicit iſta ſentit terram tremere: & dicit hic eſt Hercules. ℘ Tēpla intelligendum eſt eos tunc fuiſſe in tēplo. ℘ Labant tremunt. ℘ Mugit ſonat. Solum terra. Eragor ſtrepitus ueniens ab imo terræ Audimur ſcilicet ab Hercule. ℘ En ecce eſt ſtrepitus greſſus Herculis.

Et nuptiales impii Oedipodæ faces,
Nunc ſolita noſtro fata coniugio date.
Nunc, nunc cruente regis Aegypti nurus,
Adeſte multo ſanguine infectæ manus.
Deeſt una numero Danais explebo nefas.
Ly. Coniugia quoniā peruicax noſtra abnuis.
Regemqꝫ terres, ſceptra quid poſſint, ſcies.
Complectere aras nullus eripiet deus
Te mihi. nec orbe ſi remolito queat
Ad ſupera uictor numina Alcides uehi.
Congerite ſyluas. templa ſupplicibus ſuis
Iniecta flagrent. coniugem, & totum gregem
Conſumat unus igne ſubiecto rogus.
Am. Hoc munus a te genitor Alcide peto,
Rogare quod me deceat: ut primus cadam.
Ly. Qui morte cunctos luere ſupplicium iubet,
Neſcit tyrannus eſſe. diuerſa irroga,
Miſerum ueta perire, felicem iube.
Ego, dum cremandis trabibus accreſcit rogus:
Sacro regentem maria votiuo rogem.
Am. Pro numinum uis ſumma: pro cœleſtium,
Rector, parenſqꝫ, cuius excuſſis tremunt
Humana telis: impiam regis feri
Compeſce dextram. quid deos fruſtra precor?
Vbicunqꝫ es, audi nate. cur ſubito labant
Agitata motu templa? cur mugit ſolum?
Infernus imo ſonuit e fundo fragor?
Audimur. en eſt ſonitus Herculei gradus.

CHORVS.

Trimetri Iambici.

O Fortuna viris inuida fortibus,
Quā nō æqua bonis præmia diuidis.
Euryſtheus facili regnet in otio,
Alcmena genitus bella per omnia
Monſtris exagitet cœliferam manum.
Serpentis reſecet colla ferocia.
Deceptis referat mala ſororibus.

BER.

O Fortuna: chorus inducitur: qui materiam pcedentis actus habet & compatitur & miſeretur: & vocat Herculem vt redeat ad alios & monſtrat illi facile eſſe qui ſuperauit tot ardua: & hic verſus eſt coriambicus. ℘ O for. ſpondeus. Tuna uiris coriambus inuida for. coriambus Tibus pirrichus: duæ breues: & ſic habet quattuor pedes: primum ſpondeum: duos coriambos: ultimum pirrichium: alii ſcādunt tanquam penthametrum per ceſſuram & ſi in fine haberet unam ſyllabam: eſſet integer uerſus penthameter: o fortuna uiris inuida fortibus. Conqueritur chorus de fortuna quod Lyco ſcelerato & euryſtheo tyranno faueat: & Herculem opprimat. ℘ O for. a ferendo dicta eſt: quod temere & ſine ratione feratur: eſt enim fortuna accidentium ſubitus atqꝫ inopinatus euentus: hæc a ueteribus dea credita eſt a quibuſdam etiam deus uariis caſibus humana deludens: & propterea cœca exiſtimata. Iuue. te facimus fortunam deam: cœloqꝫ locam⁹. ℘ Inuida: ab in qd eſt ualde & uideo inuidere proprie eſt ex alicuius rebus ſecundis dolore affici: quod minus intuemur forma illius de cuius fœlicitate ſumus ſolliciti. Inuidus dr̄ q actu iuidet alicui: inuidioſus q morbo iuidētiæ laborat. Oui. Tēpus edax rerū: tuqꝫ inuidioſa uetuſtas oia deſtruis iterdū inuidioſus paſſiue capit̄ p eo cui habet̄ iuidia, Ouidius pactoloqꝫ petit q̄q̄ non aureus illo tempore nec caris erat inuidioſus harenis. Inuidia aliqn̄ pro odio capitur. Terentius: ut facile ſine inuidia audem inuenias. Euriſtheus qui imperat

Facile perat Herculi. Faciſi ocio quiete ſine labore: eius con/trarium eſt difficile quod ſine labore fieri non poteſt dif/ficiles terras uocat. Virg. Quæ non ſine difficultate ferſit fructum. Difficiles primum terræ colleſq; maligni: faci/lis item ſignificat q eſt exorabilis. Virg. Faciles uenerare napeas: item humanas. ut Cice. facili ingenio præditus contrariū difficiles appel/lamus q oīa ſuo modo uo/lunt fieri: nec unq̄ poſſunt contentari: ut Cice. in Ca/tone. Difficiles ſenes ap/pellauit. Exagitet deſa/tiget & exerceat. Serpē/tis: dicta eſt ſupra hæc hi/ſto. de pomis heſperidum: unde repetenda non uide/tur. Mala ideſt poma il/la aurea. Sororibus he/ſperidibus.

DAN. Supplicibus, q p̄caſ pli/caſ & genibꝰ & toto pecto/re portenſis manibus hæc fuit ueterum conſuetudo inde ſupplicio, ſupplex ſup/plicium quod capitur te/ſte honoraro: pro ſuppli/catione. Saluſtius in ſup/plicits deorum magnificis: idem non uotis neque ſup/plicits mulieribus deorum auxilia parantur ſed uigi/lando bene agēdo proſpe/re omnia cedunt. O for/tuna vulgaris eſt quæri/monia de iniquitate fortu/næ quæ in humanis domi/natur in quam ſententiam pulchre cadit phalaris ſcri/bēs ad lacritum. αιτυχαι γαραυθρωπων τοπαειϛτονουχαιγνωπαικρατουσιν enim chorꝰ Herculis redditū a dite ut quos for/tuna fouet iniuſte ipſe for/titer uincat & deprimat: Carmen eſt alcaicum anti/paſticum brachicatalecticum ut placet nonnullis mihi non placet: eſt enim coriambicum: Euriſtheus loqui/tur ſtomachoſe & peramaram conceſſionem probare ui/detur quod maxime negare contendit ſeruiant boni re/gnent mali laborent iuſti iniqui ſedeāt referat mala pro auferat mala heſperidibus Hercules monitu themidos pomarium athlātis depopulatus eſt & tulit argolico ful/gentia poma tyranno. ara conſecrata fuit poſtea Herculi eo in loco in rei memoriam ſempiternam ut meminit ca/pella.

BER. Genas quando draco cœpit dormire gena eſt pellicula quæ tegit oculum: aliquando dicitur maxilla: ut Virgi. cum tenet obſeſſa inuida barba genas. Intrauit ſimili/ter dictum eſt ſupra de amazonibus quas Hercules deui/cit. Multiuagas domos dixit: quia ſarmathe ipſi utun/tur plauſtris pro domibus: ideo etiam addit. Patris ſedi/bus hoſpitas: quia ubi ſunt una die non ſunt alia licet in patria ſua: tamen uidentur ſemper hoſpites. Rigentia: gelata Tacitum ſine ſtrepitu fluctuum: cum ſit mare gla/ciatum. Dura congelata. Plena intenſa propter uen/tos. Semita uia. Teritur tranſcundo. Sarmatis: po/puli ſunt ſcythiæ a græcis ſauromathe dicuntur nomina diuerſa habet utuntur plauſtris pro domibus & ſangui/nem equinum lacte mixtum potāt & ut ait Florus in. iiii. nihil præter niues raraſq; ſiluas habent: quibus eſt tanta barbaries ut pacem non intelligant ideo per Lentulum hos prohibere Danubio ſatis Auguſto fuit. Intonſis barbatis & longos capillos habentibus. Annuus quia hyeme congelatur æſtate nauigatur. Gentibus ama/zonibꝰ. Viduis ſine uiris Peltam: ſecutū. Suſpi/ciens uenerans. ſ. regina: n/tiopa uel ut alii hyppoli/te. Victorē Hercu. Po/ſito flexo ac terrā. Qua ſpe uertit ſermōem ad her/culem O alcide cum pene/traueris tot loca difficilia: & inde uictor ſemper redi/uiſti: habuiſti fiduciam ire ad inferos & poſſe reuerti. Irremeabile: per quas nemo poteſt redire. Actus ductus. Præcipites iacē/tes in loco præcipiti: & in ſimo quia infernus eſt in centro terrę. Regna pro/ſerpinæ ideſt in infernum. Sicule: quæ fuit rapta a plutone in Sicilia. Illic qua ſpe iuiſti huc o Hercu/les non ſunt illic uenti qui poſſint te ducere ad ſupe/ros illic apud iferos. No/tus ſine aſpiratione latine auſter dicitur uentus plu/uialis a meridie. Oui. Plu/uioq; madeſcit ab auſtro. Fauonio uento qui dici/tur zephirꝰ a zoi quod eſt uita quia flat uere: & dat uitam arboribus & plan/tis eo modo & dicitur lati/ne fauoniꝰ a fauendo Tyn/daride filii tyndari ſcilicet caſtor & pollux nati de Lę/da & ioue. Geminum ge/nus eſt appoſitio nati eo/dem partu: traducti ſunt iſti duo fratres in cœlum & in zodiaco locati in ſignum quod uocantur gemini: & id dicebatur nautas iuua/re apparebant flammæ in cœlo: & eas dicebant eſſe ca/ſtorem & pollucem ideo hercules uadis ad inferos: ubi non poſſunt apparere tibi illi fratres. Languidum: non fluctuans ſic Virgi. ſtat pigra palus: ſtat non moue/tur. Auidis: quia nunquam ſatiatur. Manibus ad ma/nes ad inferos. Vno remige: uno nauta charonte de quo plura diximus in. vi. æneid. Euincas uertit ſe chorus ad præces utinam poſſis redire Hercule & frangere leges inferorum quibus nullus poteſt redire: ut Ora. in odis. Cum ſemel occideris & de te ſplendida minos fecerit arbi/tria non te torquate genus non te reſtituet pietas.

Cum ſomno dederit peruigiles genas,
Pomis diuitibus præpoſitus Draco.
Intrauit Scythiæ multiuagas domos,
Et gentes patriis ſedibus hoſpitas.
Calcauitq; freti terga rigentia,
Et mutis tacitum litroribus mare.
Illic dura carent æquora fluctibus,
Et qua plena rates carbaſa tenderant:
Intonſis teritur ſemita Sarmatis:
Stat pontus uicibus mobilis annuis:
Nauem nunc facilis: nunc equitem pati.
Illic quæ uiduis gentibus imperat,
Aurato religans ilia baltheo:
Detraxit ſpolium nobile corporis:
Et peltam: & niuei uincula pectoris:
Victorem poſito ſuſpiciens genu:
Qua ſpe præcipites actus ad inferos
Audax ire uias irremeabiles
Vidiſti: Siculæ regna Proſerpinæ?
Illic nulla Noto: nulla Fauonio
Conſurgunt tumidis fluctibus æquora.
Non illic geminum Tyndaridæ genus
Succurrunt timidis ſydera nauibus.
Stat nigro pelagus gurgite languidum:
Et cum mors auidis pallida dentibus
Gentes innumeras manibus intulit.
Vno tot populi remige tranſeunt.

DAN Intonſis Sarmatis ſarmatæ ultra boryſtenem amnem longe colunt diebus tertiis ſemper capiunt cibum medio abſtinent in ſarmatia habitant ſcythe qui nunc beemii uo/citantur quando in eadem regionem antea fuerunt bee/mii germani & locus beemium appellatur in ſcythia & ſarmathia pauciſſimæ ſunt urbes uillę innumere Scythe comedunt carnes nominantur ανθρωπωφαγο. meminit Gellius. Hic qui rerum: non immorabor in hac hiſtoria quippe illam Homerus pleniſſime deſcribit in tertio ilia/dos illic require.

BER. ¶ Stygis paludis inferni: Feræ crudelis: & inexorabilis. ¶ Colos parcarũ ſtamina parcarꝫ: quæ uitam noſtram regunt ut ſupra dictum eſt. Nõ remeabiles irreuocabiles. ¶ Hic qui rex: hercules in ultionẽ epyrorum aduerſus pylios profectus undecim filios Nelei occidit: totamꝗ eius domũ & patriã euertit Neſtore ſolo ſuperſtite: unde apud Ouid. Bis ſex Neleidæ fuimus conſpecta iuuentus. ¶ Bis ſex Herculeis ceciderunt me minus immo. Viribus Neleus neptuni fuit filius ex tyro nympha filia Salmonei regis ex qua peliam quoꝗ huius nelei fratrem natu grandiorem genuit ſed Neleus cũ a pelie fratre e theſalia pelleret. Pilum in laconia ædificauit hęc urbs antiqua pylos dicebatᷣ ſed ea dirupta: cũ aliquãdiu cultorib⁹ uacua fuiſſet: Secũdo ab atheniẽſibus ædificata eſt quo tẽpore cum Eurymedonte: & ſtratoclei in ſicilia nauigabãt ut aduerſus lacedæmonios murum interponerent. Ad hac urbe Neſtor Pylius dictus eſt Ouid. crede mihi Pylio Neſtore maior ero. Vnde ibi Seneca Neſtoreã Pylon dicit Hic qui rex dicitur Pluto in co bello Pylon ueniſſe ad auxilium: & cũ Hercule conſeruiſſe manus & ab eo uictus: ideo dicit. O Hercules hic rex qui eſt apud inferos iam ſemel fuit a te ſuperatus apud Pylon. Poteris etiã rurſus apud iferos ipſum ſuperare & frãgere eius carceres: & ſi orpheus potuit ipſum cãtu ſuo uincere ut ſibi redderet uxorẽ eurydicen tu uiribus tuis, eũdem ſuperabis. ¶ Populis pluribus: qa apud inferos ſunt tot populi. ¶ Cõſeruit manus tecũ pugnauit. ¶ Dñs pluto. ¶ Fatũ mortem: aperias uiam inferis: ut poſſit illud lux introduci. ¶ Proſpect⁹ uiſio. ¶ Inuius per quẽ non poſſunt redire fac uiam ut oẽs queãt abire. ¶ Pateat aptus ſit. ¶ Immites orpheus fuit poeta thraci⁹. Oeagri fluuii filius. Alii dñt Apollinis fuiſſe filium ex muſa calliopæ: hic teſte Diodoro ſiculo li. v. doctrina melodia ac poeſi exceſſit oẽs quoꝝ extet memoria: idẽ cytharã ab apolline patre accepiſſe dr̃ quã nup ad ſimilitudinẽ teſtudinis Mercuri. confecerat: & Apol. donauerat cuius modulatu & dulcedine nõ ſolũ hoies: ſed lapides & ſiluas i numeꝝ ſemotare cogebat. teſte Oui. iii. de arte. Saxa feraſꝗ lyra mouit rhodopei⁹ orphe. Tartareoſꝗ lacus trigeminũꝗ canẽ. Nam mortua Eurydice uxore ad inferos pergens eos ualuit cythara ad cõmiſerationem deflectere: ita ut uxorẽ ſibi reſtituerant. ¶ Tetrica: ſeuera. ¶ Excutiunt: diligenter examinãt. ¶ Veteres reos pcõres i ueteratos in malis dũ uiuerẽt. ¶ Nurus threi: itelligẽdũ ẽ illas mulieres eẽ apud inferos. ¶ Iuridici: iudices inferoꝝ qſi dicẽtes iura q ſunt tres apud iferos æacus. Rhadamãth⁹ & minos. ¶ Sedent .ſ. p tribũali, more iudicũ. ¶ Flentes: quia mouebant ad miſericordiã. ¶ Tandẽ poſt multas præces. ¶ Arbiter mortis, pluto rex iferni. ¶ Ait uincimur .ſ. cantu tuo orpheu. ¶ Data lege: facta cõditiõe. ¶ Tu poſt: iſta cõditio clara dies: quę eſt apud nos: ſed in iferno. ¶ Obtulerit: oſtenderit. ¶ Deos: lucentia ſydera. ¶ Ianua tenari: mõs ẽ apd lacedæmonios in quo ſpelũca erat: unde exhibat teterrim⁹ fetor: ꝓpterea ibi dixerũt eẽ igreſſum ad iferos, ſicut auernus in italia. ¶ Spartani: lacedęmonii: ſparta lacedæmon ẽt dr̃. Odit .ſ. moras. ¶ Verus amor orphei q nõ potuit ſe ipſum tenere a cõplexu eurydices: donec exiſſent ifernũ. ¶ Nec patiᷣ moras nõ p̃t tm̃ expectare. ¶ Mun⁹ .i. eurydicẽ datã ſibi ab inferis p munere. Quæ uincit: cõcludit ergo quod orphe⁹ potuit uincere cantu, hercules uero uiribus. Orpheus

Euincas utinam iura feræ Stygis:
Parcarumꝗ colos irreuocabiles.
Hic qui rex populis pluribus imperat:
Bello cum peteres neſtoriam pylon:
Tecum conſeruit peſtiferas manus
Telum ter gemina cuſpide præferens.
Effugit tenui uulnere ſaucius:
Et mortis dominus pertimuit mori:
Fatum rumpe manu. triſtibus inferis
Proſpectus pateat lucis. & inuius
Limes det faciles ad ſuperos uias.
Immites potuit flectere cantibus
Vmbrarum dominos: & prece ſupplici
Orpheus, Eurydicen dum repetit ſuam.
Quæ ſyluas, et aues, ſaxaꝗ traxerat,
Ars, quæ præbuerat fluminibus moras,
Ad cuius ſonitum conſtiterant feræ,
Mulcet non ſolitis uocibus inferos,
Et ſurdis reſonat clarius in locis.
Deflent & lachrymis difficiles dei.
Et qui fronte nimis crimina tetrica
Quærunt, ac ueteres excutiunt reos.
Deflent Eurydicen Thraiciæ nurus.
Flentes Eurydicen Iuridici ſedent,
Tandem mortis, ait, uincimur arbiter.
Euade ad ſuperos. lege tamen data:
Tu poſt terga tui perge uiri comes.
Tu non ante tuam reſpice coniugem,
Quam: cum clara deos obtulerit dies:
Spartaniꝗ aderit ianua Tænari.
Odit uerus amor: nec patitur moras.
Munus: dum properat cernere: perdidit.
Quæ uinci potuit regia cantibus:
Hæc uinci poterit regia uiribus.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES

Lucis alme rector: & cœli decus:
Qui alterna curru ſpatia flãmifero ambiẽs
Illuſtre lætis exeris terris caput. (biẽs
Da Phœbe ueniam: ſiquid illicitum tui
Videre uultus. iuſſus in lucem extuli
Secreta mundi. tuꝗ cœleſtum arbiter:
Parenſꝗ uiſus fulmine oppoſito tege.

Lucis rector: hic eſt principiũ tertii actus ubi rediẽs hercules ab inferis trahẽs ſecũ cerbeꝝ excuſat apud ſuperos ſeſe ſi ducat tale mõſtrũ añ oculos eoꝝ miraturꝗ qđ oia ſint militibus plena. ¶ O alme rector: o ſol q prius oia uides. Alterna ſpacia in utrũꝗ hemiſpiũ. Alterna mõ unũ: mõ aliđ hemiſpiũ petis. ¶ Ambiẽs circũiens. ¶ Flãmifero igneo. ¶ Exeris eleuas. ¶ Caput illuſtrę claꝝ & illuſtras oia. ¶ Iuſſus infert culpã i euryſteũ q id iuſſerat. ¶ Secreta: q̃ apud iferos ſecreta erant. ¶ Tuꝗ arbiter ſcilicet iuppiter. DAN.

¶ Et tu ſe. ſ.

DAN. ¶Et tu ſe.ſ.o neptune. ¶ Imas pe.un.uade in profundũ maris ne uideas hic mõſtra. ¶ Quiſquis: & quiſquis es in cœlis auerte faciem. ¶ Metuens pol.maculari. ¶ Noua fa.inuſitato monſtro cerbero habente tria capita ſerpentibus plena loco pilorum. ¶ Refle.uertat. Aciem oculos duos: ego & iuno cuius iuſſu id feci. ¶ Patent nõ ſatis ſunt latæ terræ. ¶ Immites potuit: argumẽtum a pari ut Orpheo diis genito regreſſus patuit ab inferis itidẽ Herc.& ipſi iouis filio deſ ad ſuperos reditio orphe⁹ peperit Calliope æagrio anni apd pimpleida ſpelũcam in thracia grauiſſimã muſis ut meminit Appollonius Alexãdrin⁹ in principio argonauticõ καλλιο πειο κοπινο πιμπλει δτοσ αγχιττεδιαι, hũc ſequebantur canẽtem cheli petræ flumina montanę fagi catadromandi cantus dulcedine & coniugem impetrauit & reditũ ab inferis. ¶ O lucis incipit terti⁹ actus Herculis furentis cuius initium iambico trimetro pro parte hypercatalectico cõſtat & præces Herculis cum cerbero cũctis a ſtyge præſefert ad ſolem: quoniam ut inquit naſo uidet hoc deus omnia prim⁹ tartareis tenebris offendi poterat petit ueniam alcides. ¶ O lucis alme &c. cauſa lucis ẽ ſol. ¶ Aciem: acies omonymũ eſt gladii exercit⁹ & oculi ab arumine dita acies & arieris ſecuris ære in manu ſacerdotis in ueteri ſacrificio.

BER. ¶Odio datiui caſus.iunonis quę me miſit ad omnia mõſtra quæ ſunt in terris ſed illud ſatis non fuit me ad inferos miſiſſe ut ducerem cerbeꝶ duxi quid modo reſtat. ¶ In acceſſa ad q̃ nullus ingredit̃. ¶ Ignota phœ.ad quæ ſol nunq̃ intrat. ¶ Deterior polus.ſ. antarcticus qui nõ uidetur ut in ſphœra demonſtrat̃. ¶ Cõceſſit per ſortẽ. ¶ Dira ioui.i.crudeli plutoni. ¶ Terræ ſortis loca.ideſt infernus prima ſors fuit ioui cœlum: ſecunda neptuno mare: tertia pluto.infernus. Morte contempta cõtẽpto loco mortis. ¶ Ceſſare, quieſcere o iuno eſt ne aliud quod mihi imperes. ¶ Quid uinci.ſ.a me, ſed tẽpla dat locũ ſequẽti ſcenæ dũ dicebat iſta her.uidit tẽpla circundata militibus & rogum paratum. Infeſtus inimicus: & ingetans dicit̃. Tenet obſidet. ¶ Limẽ: ianuã tẽpli.

Et tu ſecundo maria qui ſeptro regis,
Imas pete undas: quiſquis ex alto aſpicit
Terrena facie pollui metuens noua
Aciem reflectat, oraq; in cœlum erigat
Portenta fugiens. hoc nefas cernant duo,
Qui adduxit, & quæ iuſſit in pœnas meas,
Atq; in labores non ſatis terræ patent
Iunonis odio. uidi inacceſſa omnibus
Ignota Phœbo: quæq; deterior polus
Obſcura diro ſpatia conceſſit Ioui.
Et ſi placerent tertiæ ſortis loca,
Regnare potui. noctis æternæ chaos:
Et nocte quiddam grauius: & triſtes deos:
Et fata uici. morte contempta redii.
Quid reſtat aliud? uidi: & oſtendi inferos:
Da: ſiquid ultra eſt. nam diu pateris manus
Ceſſare noſtras: iuno: quid uinci iubes?
Sed templa quare miles infeſtus tenet?
Limenq; ſacrum terror armorum obſidet?

AMPHITRYON. HERCVLES. THESEVS.

Trimetri Iambici.

VTrum ne uiſus uota decipiunt meos?
An ille domitor orbis: & Graiũ decus?
Triſti ſilentum nubilo liquit domum?
Eſt ne ille natus? membra lætitia ſtupent
O nate: certa: & ſera Thebarum ſalus.
Verum ne cerno corpus? an fallor tua
Deceptus umbra? tu ne es? agnoſco toros:
Humeroſq;: & alto nobilem trunco manum.
Her. Vnde iſte genitor ſqualor: & lugubribus
Amicta coniux? unde tam fœdo obſiti
Pædore nati? quæ domum clades grauat?
Am. Socer ẽ perẽpt⁹: regnaq; Lycus poſſidet.
Natos: parentem, coniugem leto petit.
Her. Ingrata tellus. nemo ad Herculeæ domus
Auxilia uenit. uidit hoc tantum nefas
Defenſus orbis? cur diem queſtu tero?
Mactetur hoſtis. The. hanc ferat uirtus notã:
Fiatq; ſummus hoſtis Alcide Lycus.
Ad auriendum ſanguinem inimicum feror.

DAN. VTrum ne. Reuerſus hercules ab inferis erat & eum a lõge uidẽs Amphitrio tñ lætatus eſt ut uix poſſet credere eũ eẽ uerẽ herculẽ. Qui cũ appropinq̃ſſet uidens patrẽ ita ſqualidũ: & uxorẽ uelatã & ptermiſſa ſalutatiõe petiuit qd ita meſti eſſent: Amphitrio reſpõdet Lycũ regnũ occupaſſe: & creontẽ & filios occidiſſe & mortem Megære & eius filiis parare: Hercules miratus tãtã iniquitatẽ receſſit ut ad interficiendũ lycũ: qui uerat ſacrificatum neptũno. Remãſit Theſeus cũ Amphitrione & Megæra qb⁹ narrauit qcqd egerat Hercules apud inferos, deſcribendo uiã & ſitũ iferni. ¶ Vota deſideriũ meũ. ¶ Triſti nubilo: quia ibi eſt ppetua nox. ¶ Lætitia ſtupẽt: q̃ſi inſenſate ſunt pp lætitiã: nã ſtupor eſt quędã alienatio ſenſuũ: qd.ſ. ſenſus conſtipent̃. ¶ Sera tarda, quia iam erat regnum perditũ & rex interemptus. ¶ Toros grandes muſculos brachiorum. ¶ Alto trunco.i. claua ingenti. ¶ Vnde quę cauſa iſte ſqualor.i.icultus ueſtrum dixerunt ueteres ſquallere qcquid nimis incultum, obſitumq; erat, ita ut uidẽtibus horrorem incuteret: a ſquamarum crebritate & aſperitate deductum. ¶ Amicta: uelata. ¶ Vnde qua cauſa. ¶ Nati obſiti, iculti. Fœdo tetro. ¶ Pedore: pedor ſignificat omnẽ immũditiã in homine. Lucanus lõguſq; in carcere pedor: & Cicero. Barba pedor horrida: unde peditoſum dicimus quod mali odoris eſt Varro de re ruſtica. Solidata terra pauita: maxime ſi eſt argilla: nec ſitu peditoſa eius gratia obliteſcant. Hinc etiã pedo uerbũ: quod eſt crepitum uentris emitto quod ut facere in conuiuio liceret: edicto claudi⁹ priceps ſtatuit, quod quẽdã periclitatum præ pudore ex continẽtia reppererat. ¶ Fœdo pedor̃ igit̃ turpi illuuie. ¶ Socer, rñdet amphitrio pater uxoris tuę eſt interẽptus. ¶ Leto petit.i.uult interficere: letũ mors dr̃ a leo.i.deſtruo: quia mors oia deſtruit. ¶ Tero cõſumo. ¶ Quæſtu lamẽtatione. ¶ Mactet̃: interficiat̃ & eſt uerbũ ſacrificãtiũ & mactæ uictimę dicunt̃. ¶ Ad hauriendũ ad interficiẽdũ lycũ: nõ debet uirtus & fortitudo herculis pati hãc infamiã. ¶ Feror: uado tecũ o hercules.

Her. Theſeu reſiſte: nequa uis ſubita ingruat.
Me bella poſcunt. differ amplexus parens:
Coniuxq; differ. nunciet Diti Lycus
Me iam rediſſe. The. flebilem ex oculis fuga
Regina uultum: tuq; nato ſoſpite
Lachrymas cadentes reprime. ſi noui Herculē:
Lycus Creonti debitas pœnas dabit:
Lentū eſt: dabit: dat: hoc quoq; eſt lētū: dedit.
Am. Votū ſecundet qui poteſt: noſtrum deus.
Rebuſq; laſſis adſit. o magni comes
Magnanime nati pande uirtutum ordinem.
Quam longa mœſtos ducat ad manes uia:
Vt uincla tulerit dura tartareus canis.
The. Memorare cogis acta: ſecuræ quoq;
Horrenda menti. uix adhuc certa eſt fides
Vitalis auræ. torpet acies luminum.
Hebeteſq; uiſus uix diem inſuetum ferunt.
Am. Peruince Theſeu quicquid alto pectore
Remanet pauoris. ne ue te fructu optimo
Frauda laborum. Quod fuit durum pati,
Meminiſſe dulce eſt. Fare caſus horridos.
Th. Fas omne mundi, teq; dominātem, precor
Regno capaci, teq;, quam tota irrita
Quæſiuit Enna mater, ut iura abdita
Et operta terris, liceat impune eloqui.
Spartana tellus nobile attollit iugum.
Denſis ubi æquor Tænarus ſyluis premit,
Hic ora ſoluit Ditis inuiſi domus.
Hiatq; rupes alta & immenſo ſpecu
Ingens uorago faucibus uaſtis patet.
Latumq; pandit omnibus populis iter.
Non cæca tenebris incipit primo uia.
Tenuis relictæ lucis a tergo nitor,
Fulgorq; dubius ſolis afflicti cadit,
Et ludit aciem. tale non dubie ſolet
Præbere lumen primus, aut ſerus dies,
Hinc ampla uacuis ſpatia laxantur locis,
In quæ omne merſum pereat humanum genus.
Nec ire labor eſt. ipſa deducit uia.
Vt ſæpe puppes æſtus inuitas rapit.

DAN. ℂ Ingruat eueniat ſed ꝓprie ingruere eſt hoſtē prudenter inſeq: ſumptū a grauibꝰ q̄ ordine quodā facto uolāt. Vir. Ingruit æneas. ⁋ Diro ioui ideſt iſfero ioui: quia eſt mitis in cœlo iuppiter: ſicut inferna iuno ad drīā cœleſtis dr̄ iouis declinatio uetus eſt: nā iuppiter eliſis lr̄is fit integrum eſt iouis pr̄ ſicut marſpiter & dieſpiter itē diuonis dictus ē & luceti⁹ ab Ennio i libris belli punici: qa nos luce iuuet p ꝯtrariū ergo ipſe pluto dirus ē: qa caret luce cuius carētia torquenť aīę in regno ipſius dirꝰ ꝓprie eſt infeſtus a deoꝝ ira a quo noie tractū eſt dirſicio uerbum aſoletū qd eſt ſeſcio qd dirę eſt. ⁋ Verſ: ne carmen trimetꝝ iābicū colloquunť Amphy. Her. Theſeus: & bifariā diuidiť iſta cōfabulatio: pria eſt ultro accepta de lyco & ſuis: ſecūda eſt iqſitio p Amphitrionē de iferno, primū ſtupet Amphitrion inopinū Herculis reditū. Theſeu reſiſte admonet Theſea: Hercules caueat a ceruicibꝰ amicitia Herculis & theſei cœpit exordiū a pugna lapitharū & centaurorum cū lapithis opem ferret Theſeus auctor eſt Herodotus poſtea cœpit incremētū in certamie amazonū ubi donatus fuit anthiopa Theſeus quēadmodū ſcriptum reliqt andron halicarnaſſeus: illud ēt traditť qd cū theſeus pcibus Herculis e manibꝰ adonei molloſſoꝝ regis ereptꝰ eēt a quo in carcerē cōiectus fuerat ꝙ uoluiſſet filiam rapere pyrrithoo iā canibꝰ lacerato reuerſus athenas iſtituit oia tēpla Her. dedicari q̄tuor tantum referuatis hæc ſat de amicitia Her. & theſei.

ER. ℂ Differt uertit ſe mō hercules ad pr̄ eȝ dicēs: ſcio pr̄ qd me uelles ꝯplecti: ſed expecta donec rediero & interfecero lycū ſceleratum. ⁋ Diti plutoni. ⁋ Flebilē: diſceſſerat Hercules: & theſeus q remāſerat conſolať Amphitrionē & megerā rogatuſq; magnanimi Her. facinora explicat: q̄ apud iferos geſſit. ⁋ Regina megæra. ⁋ Fuga: remoue. ⁋ Vultū flebilē: triſtitiā faciei. Et tu āphitrio. ⁋ Memorare. petiuerat Amphitrio a Theſeo ut ferťe factorū Her. & q̄lis uia eēt ad inferos: explicaret: rñdet ibi Theſeus qd tāta eſt horribilitas inferoꝝ: qd q audiret timeret tāto magis q uideret. ⁋ Vix poſſum adhuc credere qd ſum apud uos & i luce ſolis, ⁋ Aureæ uitalis regionis huius in qua uiuimus & capimus auras. Vir. Si ueſcitur aura ætherea. ⁋ Torpet illi qui diu fuerunt in tenebris uix poſſunt tollerare lumē. ⁋ Acies, uiſus. ⁋ Hebetes quādocunq; ſenſus deperditur ut hebes uiſus hebes igenium, nō acutū: ita quādo gladius nō incidit hebetem dicimus. ⁋ Diē lucem. ⁋ Peruince: O theſeu noli timere dicito audacter. ⁋ Alto pectore magno aio. ⁋ Frauda noli te priuare. ⁋ Fructu lab. glīa qa eſt iocundū narrare ea quę euiciſti magno labore ⁋ Fas oē. the. uolēs narrare geſta her. apud inferos: & ſecreta inferni: petit ueniam primo a diis inferis: ut liceat illa dicere. ⁋ Fas oē: oē diuinū. ad deos. n. referť fas ſicut iuſtum ad homines. Vir. fas & iura ſinūt .i. diuina & humana iura pmittūt. ⁋ Dñantē. ſ. pluto ⁋ Regno capaci: iferno q capit oēs. Sic Ora. i odis: Capit oēs domꝰ exilis plutonia. Teq; o proſerpina. ⁋ Quā mr̄ ceres. ⁋ Irrita q̄ fruſtra q̄ſiuit. Aetna mōte ſiciliæ ubi rapta fuiſti a plut. Abdita & opta. ſecreta. ⁋ Sptana: icipit oñdere uiā ad inferos. ⁋ Sptana laconica ut ſupradicta. ⁋ Attollit: eleuat. ⁋ Iugū montē. ⁋ Vbi tenarus ipſe mons. ⁋ Pręmit: obūbrat. ⁋ Aequor: mare qd iferiꝰ eſt ꝑmiť a ſupiori. ⁋ Hic i tenaro. ⁋ Soluit aperit. ⁋ Ora: ianuam. ⁋ Ditis: plu. ⁋ Inuicti: inſupabilis qa deus eſt mortis cui ſunt oēs ſubiecti. Sic Ora. oibꝰ una manet mors & ſemel calcanda uia lœti. ⁋ Hiat apiť. ⁋ Alta pfunda. ⁋ Latū ut dicit Aure. lata ē uia q̄ ducit ad pditionē. ⁋ Nitor ſplēdor ⁋ Tenuis, paucus & debilis. ⁋ A tergo qa relinqs a tergo lucē: eūdo ad tenebras inferni. ⁋ Cadit qa locus ille ſtat i cadēdo & in deſcenſu: ubi uť ꝙ ſol obſcureť. ⁋ Solis afflicti: q̄ſi extincti p tenebras. ⁋ Ludit aciē decipit uiſuȝ quia uť ut uideas: & tū nō bene potes uidere. Sic Vir. aut uidit: aut uidiſſe putat per nubila lunā & deſcri. lucem illā per cōparationē: eſt talis illa lux q̄lis eſt crepuſculi quādo ſummo mane adhuc nō clara lux nec ē nox. ⁋ Primꝰ: prima ps diei hoc eſt crepuſculū. ⁋ Serus ueſpertinus, qū nōdū eſt obſcura nox. hinc qū magis intras fit amplitudo cāpi. ⁋ Vacuis: pp aias quæ nō occupāt: interdū locus ubi nihil eſt aliqū ita amplus ut nō uideať poſſe impleri uacuus aliquando

quando ocioſus dicitur : ut Ouid, uacuæ carmine mentis opus aliquando locus non poſſeſſus:ut Cic. qui quondã in uacua uenerunt. Laxantur, ampliantur. In quæ. ſ. ſpacia omnes deſcendunt ſic propertius. Tardius aut ci/tius ſedem properamus ad unam. Nec ire labor. ſ. Vir. facilis deſcenſus auerni : Noctesq; diesq; patet atri ianua

arbor ut iqt Pli. Abieti ſimilis: ſed minus uirẽs gracilisq; & triſtis nullo ſucco bacchas fert: qbus lethale ueneñ in/eſt pcipue in hiſpania uaſa ẽt uiatoria ex ea facta ad po/tandũ uinũ mortifera fuiſſe cõpertũ eſt hãc quidã ſimilia cem a græcis uocari dixerũt & eſſe in archadia tam pſen/tis ueneni ut ſiq ſub ea dormiant: cibũue capiãt moriant:

ditis. Deducit: deorſum ducit. Vt pupes: per com/paratione dicit nauis quæ .ſ. fluctu ducit cito currit.

BER. Pronus inclinatus eſt in præceps. Vrget: ipellit. Atq; auidum choas, con/fuſio illa quæ omnia tra/hit ad ſe. Chaos: appel/lauerunt ueteres quandam cõfuſam ab initio unitarẽ hiantem patentẽq; in pro/fundum: Latini hiatũ uo/cant : græci autem caſma. Ante mare & terras: & qd tegit omnia cœlum. unus erat toto naturę uultus in orbe. Quem dixere chaos rudis: idigeſtaq; moles. Nec quicquã niſi pondus iners. Gradumq; illuc nõ poſ/ſunt redire: ſic Virgi. haud reuocat gradũ, ſupaſq; eua/dere ad auras. Hic opus hic labor eſt. Vmbræ te/na. animę omnes retinent: nec dimittũt. Lethe: flu/men lethen apud iferos eſ/ſe prodiderunt cuius lati/ces ſiquis guſtauerit . om/nium rerum pręteritarum obliuiſcitur : idcirco ἀπο τιϲ lithis hoc eſt ab obli/uione nomẽ habet. Datus autem hinc fabulæ locus quod morientes omnium rerum obliuiſcuntur. Lu/ca. Quam iuxta lethes ta/citus perlabitur annis ifer/nis ut fama trahens obli/uia uenis. Qualis incer/ta Meander fluuius inter Miletum & prienem egre/ditur diſcurrit per phry/

Sic pronus agger urget: atq; auidum chaos,
Gradumq; retro flectere haud unquam ſinunt
Vmbræ tenaces. intus immenſo ſinu
Placido quieta labitur lethe uado.
Demitq; curas: ne ue remeandi amplius
Pateat facultas. flexibus multis grauem
Inuoluit amnem. Qualis incerta uagus
Mæander unda ludit: & cedit ſibi.
Inſtatq; dubius: littus: an fontem petat.
Palus inertis fœda Cocyti iacet.
Hic uultur: illic luctifer bubo gemit.
Omenq; triſte reſonat infauſtæ Strigis.
Horrent opaca fronde nigrantes comæ:
Taxo imminente: quam tenet ſegnis ſopor:
Fameſq; mœſta tabido rictu iacens.
Pudorq; ſerus conſcios uultus tegit:
Metus pauorq; funus: & frendens dolor,
Aterq; luctus ſequitur: & morbus tremens:
Et cincta ferro bella. in extremo abdita
Iners ſenectus adiuuat baculo gradum.
Am. Eſt ne aliqua tellus Cereris, aut Bacchi fe/ (rax?
Th. Nõ prata uiridi læta facie germinãt.
Nec adulta leni fluctuat zephyro ſeges.
Non ulla ramos ſylua pomiferos habet.
Sterilis profundi uaſtitas ſqualet ſoli.
Et fœda tellus torpet æterno ſitu.
Rerumq; mœſtus finis: & mundi ultima.
Immotus aer hæret: & pigro ſedet
Nox atra mundo: cuncta mœrore horrida.
Ipſaq; morte peior eſt mortis locus.

inoxiã fieri putãt: ſi i eã ar/borẽ clau⁹ æreus ſigat, ata/xo toxica uenena dcã ſunt q̃ſi taxica. Quã arborẽ. Sopor: ſomnus, & oib⁹ dat poeta pſonã ſuã. Fa/meſq; rabi: rictu rictũ: nõ/nulli feraꝝ tm̃ eẽ dũ roſtꝝ q̃ſi idignabũde torquẽ: ſed de hoibus quoq; dici Tici/tus de Claudio: dicens por/recto rictu ſaliua manãte loq̃bat. Rictu ergo ore rabido. Ser⁹: pudor. tar/dus. qa fcã ifecta reddi nõ pñt. Funus mors. Do/lor frẽdẽs: inſaniẽs: frende/re pprie ẽ dẽtes agitare ex ira: ſicut frẽdet aper apud Ouidiũ. Eſt ne: Amphi/trio iterrogat theſeũ an il/lic ſint terræ feraces uini aut cereris. Non prata: rñdet Theſeus. Fluctu/at: qñ ſeges eſt adulta flã/te zephiro fluctuare ſolet quaſi undas imitãdo : non ibi ſunt tales ſegetes. Va/ſtitas: amplitudo illa cãpi ſine ulle cultura. Profun/di ſoli : terræ infernalis. Scalet: horret. Etern/no ſitu: ſitus eſt poſitio lo/ci: ut urbs parua eſt in pul/chro ſitu: aliquãdo dicitur mucor q naſcit in locis nõ habitatis. Vir. Per loca ſen/ta ſitu. Torpet: nihil p/ducit. Vltima : gñis neu/tri: ille locus eſt ultia linea reꝝ. Vltima: ergo extre/mitates oium locoꝝ. Im/motus: qa ibi nõ ſunt uẽti: nec mouet aer: ut ibi apud

giam. & ſeparat lydiã a carmine ad cãpos qui meandri di/cunt Strabo flexuoſum: ideo ſcribit: qm̃ multũ limi acci/piat: & uario impetu modo ad hãc : modo ad aliã ripam adiiciat: unde oẽs obliquitates ueteres Meandrũ appella/uerunt. Palus iertis: fœdã paludẽ noie cocytũ: ubi ſem/per luctiferi bubonis gemitus: aliaꝝ diraꝝ auiũ turpiſſi/mus ululatus audit : apud iferos eſſe teſtant poetæ cocyo

Bubo lugeo quia ibi ppetuo luctus. Inertis: nõ currẽtis. Bu/bo luctifer: ferens luctũ & triſtitiã auis eſt cuius uox pſa/git futuram calamitatem ut Virgi. Ferali carmine bubo. Omen. augurũ: infauſtæ ſtrigis: infœlicis auis denun/ciantis malũ: auis eſt nocturna. Luca. Quod trepidus bu/

Stryx bo: qd ſtryx nocturna quæ tunc a ſtrydore nomẽ habẽt fa/buloſumq; eſt q eas tradũt ubera infantiũ labris imulge/re. Conſtat tñ & in maledictis iã: eẽ: & etiã apud uetuſtiſſi/mos fuiſſe : accipiq; p maleficis mulieribus q̃ noctu gra/dientes: infantiũ corpora fugiẽdo exhauriũt: Horrẽt: fa/ciunt horrorẽ. Fronde opaca : foliis denſis & obſcuris: Comę rami. Taxo iminente, ſuperſtãte, Eſt, n, taxus

nos. Mœrore horrida: quia nõ ſunt niſi luctus & pœnæ. Memorare piget theſea repetere q̃ uiderit q̃ egerit apd

DAN. iferos cũ ſuo magno diſcrmie cũ uix recepr⁹ adhuc ſupos ſentiat tartareæ caligis grauedinẽ: ſic æn. apud dido iui/tus pœmiat ifandũ regina iubes &c. & apd Honeꝝ achil/lis umbra ad Vly. ϖεδ ειι μοτ ανατονγε ϖαραυδεα ϐαι δεϛ μοδ ευσσ ϛυ. Nobile iu. tænarus i laconia pmõtoriũ iuxta maleã cũ pcipiti uoragie credit vulg⁹ pateẽ deſcẽſũ ad iferos p illud pcipitiũ a tẽaro dẽ ẽt oppidũ tenaꝝ cele/ber ſiſacro ariõis iſidẽtis dorſo delphini ex ære cori. qd q dẽ ſiſacꝝ iſtituit piãder res i gẽiã egregii citharœdi ẽꝫ te/nari fauces iter ad tartaꝝ mõſtrãtes dicri. Pa. M. elegãter Cocyti. Cocytus fluui⁹ lachrymaꝝ naſcit e ſtygi triſti/tiæ ut canit homerus i. χ. odiſſeæ κοκυτοσ δϛοσ δεϛϛυ ροσ υδ εατοσ εϛιϊ ϰαϖορροξ. Hic vult: vultur ut reſtis est Plu. in rhomulo eſt animantiũ innocentiſſimus oium. Herod. põticus tradit Herculẽ letari ſolitũ vulture in re/gerenda ſe oſtendente: nil ueſcitur ex his quæ homines ſe/runt aut plantãt: ſed ex cadaueribus eſcã ſibi quærit : in/

Am.Quid? ille: opaca qui regit ſceptro loca:
Qua ſede poſitus: temperat populos leues?
The.Eſt in receſſu Tartari obſcuro locus.
Quem grauibus umbris ſpiſſa caligo alligat.
A fonte diſcors manat hinc imo latex
Ater quieto ſimilis. hunc iurant dei:
Tacente ſacram deuehens fluuio Styga.
At hic tumultu rapitur ingenti ferox.
Et ſaxa fluctu uoluit Acheron inuius
Renauigari. cingitur duplici uado:
Aduerſa Ditis regia. atq; ingens domus
Vmbrante luco tegitur. hic uaſto ſpecu
Pendent tyranni limina: hoc umbris iter.
Hæc porta regni. campus hanc circa iacet
In quo ſuperbo digerit uultu ſedens
Animas recentes. dira maieſtas deo.
Frons torua, fratrũ quæ tamẽ ſpecimen gerat.
Gentiſq; tantæ uultus eſt illi Iouis:
Sed fulminantis. magna pars regni trucis
Eſt ipſe dominus: cuius aſpectum timet
Quidquid timet. Am. uera ne eſt fama inferis
Tam ſera reddi iura: & oblitos ſui
Sceleris nocentes debitas pœnas dare?
Quis iſte ueri rector: atq; æqui arbiter?
The. Non unus alta ſede quæſitor ſedens
Iudicia trepidis ſera ſortitur reis.
Auditur illo Cnoſius Minos foro:
Radamanthus illo. Tethidis hoc audit ſocer.
Quod quiſq; fecit patitur: authorem ſcelus

terficit nihil nec deſtruit animantium, uolucribus autem ob affinitatem etiam mortuis abſtinet, meminit Ariſtoteles & Plinius. Hæc uolucris fauit rhomulo in urbis: nomine cõſtituendo: ut Dionyſius & Liuius oſtendũt. ⁋ Fameſq; mœſta: ciues & incolæ tartarii hii ſunt: ſopor: fames: pudor: metus: pauor: funus: dolor i luctus: morbus: adeo ut miſerrimus Achilles alloquens Vlyſſem malit uilem ſeruitutem ſeruire hero inopi quam regnare in inferno. βουλοιμην κε ἐπάρουρος ἐων θητευέμεν ἄλλῳ ἀνδρὶ παρ᾽ ἀκλήρῳ ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

BER. ℂQuid ille: rurſus Amphytrio rogat quę ſit cõditio & ſtatus illius regis inferni. ⁋ Temperat: gubernat. ⁋ Populos leues. i. animas ſine corpore. ⁋ Eſt in receſſu, deſcribit theſeus locum ubi pluto regiam ſuã habet receſſus & ſeceſſus idem: locus remotus: & ſecretior eſt. ⁋ Tartari: dicitur tartarus a portu tarasſein: quod eſt turbare: ibi enim loc⁹ ſupplicii. ⁋ Grauibus: triſtibus. ⁋ Alligat, circũdat. ⁋ Latex, aqua eo quod lateat in uenis terrę: aliquando uinum ea ratione qd lateat i uua. Vir. leneos latices. Manat: fluit. ⁋ Diſcors: quia alter quietus, alter impetuoſus. ⁋ Similis quieto: quia nõ uidetur currere. ⁋ Deuehens: fluuio ſuo facit ſtygiã paludem. ⁋ Sacram ſtygia:

tryx Stryx interpretatur triſtitia uel mœſticia: hãc acherontis & terræ filiam dixerunt: ex eaq; & pallante natos eſſe zelum: & uictoriã. quoniam uero uictoria in bello gigãteo ioui opem tuliſſet: cõceſſum ei a ioue honoris: gratia: ut dii per matrem eius: hoc eſt per ſtygiam paludem iurarent: nec tale iuramentum fas eſſet uiolare: & ſi quis deorum uiolaſſe centũ annis a nectare abſtineret & numinis maieſtate eſſet priuatus. Vir. Stygiamq; paludem: Dii cuius iurare timent: & fallere numẽ. Hero. uero lib. vi. dixit ꝑ uera hiſtoria ſtygem paruam eſſe aquam in arcadia in ciuitate quæ dicit nonacris ex petra quadam profluentem: hæc eadem teſte Pli. li. ii. na. hi. Licet neq; odore neq; colore ſit abominabilis: illico pota: necat: & idem lib. xxxi. de eadẽ inquit. Piſciculos quoſdã generat: qui comeſti repente perimũt comedẽtes. Eſt & palus alia eodem nomine apud Mẽphim. quã ueteres ſtygam uocauere. ⁋ At hic: alius latex. ⁋ Fe-

herõ rox: ingenti tumultu acheron: alio nomine phlegeton infernalis fluuius, de quo Vir. Tenebroſa palus acheronte refuſo: & item ſub rupe ſiniſtra. Mœnia lata uidet triplici circundata muro. ⁋ Quæ rapidus flammis ambit torrentibus annis. Tartareus phlegeton: torquetq; ſonan-

lege/ tia. ſaxa Phlegeton: a potu phlego i quod eſt ardeo deducitur. ⁋ Inuius ubi non eſt uia ad redeundum. ⁋ Regia ad

uerſa: domus plutonis poſita ex oppoſito euntium illuc. Duplici uado duobus illis fluminibus. ⁋ Hic: i hoc loco. ⁋ Tyranni: plutonis. Pendent propter ſpecum inflexum & deſcendentem. ⁋ Hoc: intrant per illam cauernam qui deſcẽdũt ad inferos. ⁋ Vmbris: animabus. Campus: planicies in qua. Digerit ſcilicet pluto diuidit aĩas quę de nouo uenerũt: deſtinat eas in diuerſos circulos ſm earũ merita: uade tu aĩa huc & tu illuc. ⁋ Maieſtas, deſcri. ipſum plutonẽ. ⁋ Dira timenda. ⁋ Torua: horribilis. ⁋ Fratrũ ſpecimẽ, apparẽtiã & ſimilitudinẽ Iouis & neptunni fratrũ ſuorum ſpecimẽ a ſpeco uideo dicitur. ⁋ Magna pars: eſt ipſe ſolus ita terribilis: ut ipſe ſit pro maiori parte terribilitas illius loci. ⁋ Verane, interrogat Amphytrio an ſit uerũ quod dicit: tam tarde aĩas iudicari: & puniri tandiu cupitq; ſcire qui ſint iſti iudices qui condẽnant eas. ⁋ Rector ueri, i. ueritatis. ⁋ Atq; arbiter, quis eſt ille qui habet hoc officium iudicandi. ⁋ Non un⁹ reſpõdet theſeus ſunt plures. ⁋ Quæſitor: qui quærit ſcelera. apud nos dicit iudex maleficiorũ. ⁋ Sortitur. per ſortem extrahit. ⁋ Sic Vir. urnã mouet ille ſilentũ. ſolebãt litigantes apud iudices romanos nominatim i una urna poni: & eius cauſa pri⁹ audiebatur: qui prius ex urna per ſortẽ extractus fuiſſet: & hoc faciebant ꝓpter multitudinẽ litigantiũ: hanc cõſuetudinẽ ſeruari apud iferos dicit. ⁋ Iudicia: ſententias. ⁋ Sera: tarda: quia neceſſe eſt expectare donec ſors uenerit. ⁋ Gnoſi⁹, Minos: minos cretẽſis iudex iferni una cũ eo Radamãthus & Aeacus: de quibus ſupra dictum eſt. ⁋ Socer thetidis ideſt æacus pater pelei qui concubuit cũ thetide dea maris ex qua genuit Achillem.

ℂAlter quieto: ater nõ alter lege nãq; acheron unde ſcatet ſtyx limoſus eſt & piger: ipſa palus: ſtyx etiã ueternoſa eſt & cenolẽta formidabilis diis peierantibus ut canit poetarum doctor homerus in. e. odiſſe. καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι Acheron, circe alloquit Vlyxẽ DAN. ſic apud Home. in. x. odyſſeæ. ⁋ Phlegeton acherõtẽ iterluit & Cocytus q ex aqua ſtygis manat. Syli⁹. Hic acherõ ſanie: craſſo ueneno æſtuat & gelidã eructãs cũ murmure arenã deſcẽdit nigra lentus per ſtagna palude. ⁋ Sortitur: ſortitio apud athenienſes fiebat inſcriptis ſortibus literis alphabeti inde electi ad magiſtratũ aliquẽ uocabãtur grãmatici ut meminit iterpres ariſtophanis in prima comœdia Vlyxes apud Home. iqt. Volebã uidere aliorũ defunctorũ aĩas hic uidi Minoa clarũ iouis filiũ hñtẽ ſceptrum aureum iura dantẽ mortuis ſedẽtẽ, & multos circa ipſum i uidi oriona uenatorẽ cum baculo æreo in manu.

Tytium filium

Tytium filium terræ glorioſæ ſuperiacent eſt nouem iugera terræ, uultures illi ſeden.i. immergentes roſtra exenterabant epar, latonam temptauit: uidi tantalum ſenem cupiētē bibere & unda illudi, ficus dulces oliuæ floridæ, nuces, pomi, ſpargebant fructum deſuper quas ſenex porrectis manibus cum uellet tangere eas uentus tollebat in umbroſas nubes, uidi ſyſiphū precipitem.

BER. ¶ Vidi: probat quod dixit omnes puniri ſecūdum pacta ſua. ¶ Impotentis crudelis, qui ſeipſum moderari non potuit in ira. ¶ Scindi: lacerari uerberibus. ¶ Manu plebeia: quem ad modum in hoc mondo: cruciarunt plebeio: nunc apud inferos ipſi cruciantur a plebeis: & ita illis redditur uiciſſitudo malorum. ¶ Quiſquis eſt: qui fuit in uita potens & potentia ſua ſit uſus cū humanitate hic uel ad cœlum uadit uel ad campos eliſios. ¶ Incruentum: ſine cæde hominum. ¶ Permenſus: tranſiens: aut qui tranſiuit. ¶ Longa ſpatia longum iter. ¶ Loca: Elyſii: habitacula Elyſii campi. Elyſium campum ueteres putauerūt eſſe in medio inferni: in quo piorum animæ queſcerent poſt diſſolutionem earum corpore. Vir. Solemq; ſuum ſua ſydera norunt. Philoſophi dixerūt elyſium eſſe in inſulis fortunatis. Hora. Nos manet oceanus circumuagus arua beata. ¶ Petamus: arua diuites & inſulas: Reddit ubi cererem tellus inarata quotānis & imputata floret uſq; uinea, has Salu. ſcripſit carmine Homeri iclytas eſſe. Fuerunt etiam qui elyſium ſcriberent eſſe circum lunarem circulum ubi purior eſt aer. Vir. Aeris in cāpis. græcia poetis elyſeon hoc eſt a profectione: quod qui ſancte & iuſte uixerint ad eos proficiſcantur. ¶ Iudex futurus: quicunq; habebis poteſtatem in homines abſtine ſanguine humano quia in inferno punitur quiſcunq; crudelis. ¶ Taxantur: iudicantur: a tango fit frequentatiuum taxo quod ſignificat æſtimo a precio, a quo taxatio ſit æſtimatio, hoc enim tangendo.i. ponderando fieri ſolet. & taxatores dicuntur a ſenicis: qui alterutrum maledictis tangunt. tanxis ueteres pro tetigeris dixere. Caue ne meum taxis liberum, taxim etiam pro ſenſim. Pompo. Adoptare clandeſtino tacitus taxim perſpectaui. ¶ Modo maiore.i. maiore menſuram puniuntur. ¶ Certus: alia interrogatio amphytrionis ubi nam puniātur illi qui dant pœnās. ¶ Certus: deſtinatus ad hoc. ¶ Supplicia pœne interdum ſignificat ſupplicationem. Salu. in ſupplicijs deorum. Fert: dicit. eſt ne uerum ut puniantur illi qui peccauerunt. ¶ Rapitur: reſpondet theſeus. ¶ Ixionem tradunt phlegiæ filium a ioue in cœlum aſſumptum: & iunonem de adulterio auſum interpellare qd' cum ab uxore iuppiter intellexiſſet oppoſuiſſe illi nubem ſub iunonis effigie cum qua congreſſum ixionē centauros genuiſſe: deiectum deinde a ioue in terras: cum inter mortales gloriaretur ſecum reginā deorū habuiſſe rem: fulmine ictum, & ad inferos demerſum eſſe ubi rotæ plenæ ſerpentum allegatus aſſidue uolutatur. Oui. Voluitur ixion: & ſe ſequiturq; fugitq;.

Repetit. ſuoq; premit exemplo nocens.
Vidi cruentos carcere includi duces:
Et impotentis terga plebeia manu
Scindi tyrāni. quiſquis eſt placide potēs
Dominuſq; uitæ ſeruat innocuas manus:
Et incruentum mitis imperium regit:
Animoq; parcit: longa permenſus diu
Felicis æui ſpatia: uel cœlum petit,
Vel læta felix nemoris Elyſii loca.
Iudex futurus ſanguine humano abſtine:
Quicunq; regnas. ſcelera taxant modo
Maiore noſtra. Am. certus incluſos tenet
Locus nocentes, utq; fert fama: impio
Supplicia uiclis ſæua perpetuis domant?
The. Rapitur uolucri tortus Ixion rota
Ceruice ſaxum grande Siſyphea ſedet.
In amne medio faucibus ſiccis ſenex
Sectatur undas. abluit mentum latex.
Fidemq; cum iam ſæpe decepto dedit:
Perit unda. in ore poma deſtituūt famē.
Præbet uolucri Tityus æternas dapes.

¶ Tortus: tormētatus. Ceruice: ſyſiphus æoli filius iſthmon hoc eſt illam ſtricturam terræ quę eſt inter mare ionium & ægeū: latrociniis occubabat: tandē occiſus a theſeo apud inferos truditur: & hac pœna afficitur: ut grande ſaxum ſupra montē portare coactus: cū ad apicem & culmen deduxerit: continuo ad ima relaxetur. ¶ Dicente Oui. lib. xiii. me. Aut petis, aut urges rediturū ſyſiphe ſaxum. ¶ Ceruice ſyſiphea: i. collo ſyſiphi. ¶ In amne medio, Tātalus fuit iouis fili' ex plote nympha: qđ ille fatet apud Senecā in thyeſte. Magne diuorū parens noſterq; quamuis pudeat. Hunc dicit Euſebius libro de temporibus regem fuiſſe phrygiæ: & cum deos hoſpitio ſuſcepiſſet: filium eius pelopem comedendum eis appoſuit: mētitus alias eſſe carnes: a quibus epulis dei omnes: excepta cerere. abſtinuerunt, quę illius comedit humerum. ob quod facinus cum iuppiter ad infernū detruſit atq; hoc ip ſo ſupplicio damnauit. ut uſq; ad inferius labium limpidiſſima diuerſaret aqua: ſed tunc quoq; cum ad potum inclinaretur fugaciſſima. ¶ Inſuper & inclinari arbores redolētibus pomis uſq; ad os ei' ſtatuit: quæ omnia fugiebāt, dum ea fame, uel ſiti capere conaretur. de illo Oui. iiii. meta. ¶ Tibi tantale nullæ. Deprehēduntur aquæ quæq; eminet effugit arbos. Idē lib. ii. de ſine titulo. Quærit aquas in aquas & poma fugacia tētat. ¶ Tātalus hoc illi garrula ligua dedit quo fit ut inter odorata poma. & aquas poſitus, fame & ſiti pereat & ut dicunt poetæ. ¶ Fuit hic tantalus Agamemnonis & Menelai auus: a quo patronymicum deducitur tantalides. Fuit alius tantalus corinthiorum rex adeo pius ut dicatur a poetis menſis deorum accubuiſſe: alius fuit filius tyeſtis & Merope atrei fratris coniugis quem Atreus occidit & patri comedendum appoſuit. ¶ Senex: tantalus. ¶ In amne medio: in mediis aquis. ¶ Siccis: ſitibundis. ¶ Latex: aqua. ¶ Fidem ut crederet tantalus eam poſſe capere. ¶ Decepto ſcilicet tantalo. ¶ Perit: fugit. ¶ Præbet: uolucri. ¶ Titius fuit iouis filius ex Elara filia orthomeni: quam iuppiter iunonis iram extimeſcens in ſpecu ſub terra abſcondit: ob quod ex illa Titius natus dictus eſt a poetis terræ filius, dicente Virgi. lib. vi. æneí. Necnon & tyton terræ omnipotentis alumnum: cernere erat: hic cum Latonæ uim inferræ uellet: ab apoline ſagittis confoſſus apud inferos magno cruciatu demergitur: ut Ouidi. lib. i. De ponte ſic in conſumptum tyti ſemperque renaſcens: Non perit ut poſſit ſæpe perire iecur: huius magnitudinem corporis nouem iugerum dixerunt poetæ. Tibulus: porrectuſq; nouem tytus per iugera terræ. Aſſiduas atro uiſcere paſcit aues. Volucri: vulturi. ¶ Aeternas: quia quando conſumptum eſt ſemper renaſcitur. DAN.

¶ Taxantur: plectuntur ſcelerati & preſſius tanguntur in īferno q̄ hic apud nos: eſt enim proprie taxare preſſius crebriuſque q̄ tangere: unde proculdubio id inclinatum eſt: ut meminit Gel. in. ii. noctium atticaꝝ: Sicuti uexa-

re eſt diſtrahere ui: & motu maior uehere quod uerbum non eſt leue contra Cornutum Virgilio maſticem. ¶ Ixion: non fuit filius phlegiæ ſed frater ſi uera ſcripſit Euſtachius theſſalonicenſis. Diodo. tradit filium fuiſſe Anthionis & Melites.

nu amantis. ¶ Genæ: oculi concaui: & intra frontem fixi. aliquando genæ pellicula dicitur quæ oculos tegit. aliquando maxillæ. ¶ Conto: partica longa. ¶ Hic onere uacuus cum tranſuexiſſet multas animas quas habebat: reuerſus eſt ad ripam. ¶ Repetebat: retro nauigabat. ¶ Cedente turba: omnibus dantibus locum. ¶ Siſte properantem: gradum noli o temerarie ultra uenire. ¶ Nauitam: charontem. ¶ Domat ſcilicet uerberādo ipſum: æneas iuuit cum ramo aureo. iſte pacis uero uiolentia utebatur. ¶ Cimba: populorum capax quæ trāſuehit tot animas uix potuit ſuſtinere unum. ¶ Sic Vir. Gemuit ſub pondere cimba. ¶ Succubuit: quaſi demerſa eſt. ¶ Bibit idest ab utroque latere recipiebat aquas. ¶ Titubante. uacillante: modo in unam partem modo in aliam. ¶ Tunc quando tranſiuit hercules: ea mōſtra quæ erāt illic cœperunt ualde timere. ¶ Cētauri: hercules centauros nuptiarum cum ebrii eſſent hyppodamē Pirrhithoo auferre uolētes acri bello ſuperauit. ſunt autem qui non hoc dic ſolum cum centauris pugnaſſe herculem uelint: ſed etiam alias. Nā cum euritus centaurus ab Oeneo calydoniæ rege: forte hoſpitio ſuſceptus fuiſſet: Deianiram eius filiam ſimul ac uidit: petiuit ſibi dari uxorem. Oeneus ꝗuis illā herculi ſpoponderat uim tamen centauri timens: huic ſe eam traditurū promiſit quapropter orto inter herculem & Euritum bello nuptiarum die: ab hercule centaurus ſuperatus eſt. ¶ Lapithe: ab aliis laphire nominati a laphita apollinis filia iuxta othrin mōtem theſſaliæ habitantes: cum centauris bella gerentes qui uicinum montem pelion tenebant: Sed demum pulſi primo ab ixione deinde a pirrithoo filio ad ethicas uenere. Laphitis uero campeſtria conceſſerunt. Fingunt centauros eſſe ſemiequos, ſed ueritas eſt: eos eſſe genus durum & agreſte: & primum pugnaſſe cum equis. cum ante equis uehi Bellorophon & frenis & ephitiis uti peletronius inueniſſet. Hic igitur eſt datus fabulæ locus & a ſtimulando calcaribus equo centaurus appellatus eſt: propter quod & hyppocentaurus: hoc eſt equi ſtimulator eſt dictus. ¶ Succenſi, inflammati ad bella. ¶ Multo mero: ebrietate. ¶ Lernæus labor: idest idra de qua ſuperius diximus. ¶ Fœcundo: quia abſciſo uno capite naſcebantur tria. ¶ Sinus receſſus. ¶ Poſt hæc. ſcilicet monſtra. ¶ Auari: inſaciabilis. ¶ Ditis Plutonis: dis pluto appellatur hoc eſt diues: nam terrenam uim omnem atq; naturā ſui diti patri dedicatam putabant: quod diuitiæ omnes e terris oriantur: & in terras recidant. Claudianus ſemperq; tenemus: quæ ſuperi tenuere ſemel.

BER. ¶ Vrnaſq;: dictum eſt ſupra de filiabus danai: quæ maritos ſuos prima nocte interfecerunt. iſtæ ſunt apud inferos hac pœna damnatæ ut ſemper aquas cribris perforatis hauriant. ¶ Fruſtra: quia non poſſunt in eis continere aquā. ¶ Errant. cadmeides filiæ cadmi de quibus dictū eſt superiꝰ: ſicut agaue furens filium pentheum interfecit: eo modo apud inferos furentes uagantur: nec ullā requiem habent. ¶ Terretq;: phineus fuit arcadiæ rex qui ſuaſu harpalices uxoris: filios occæcauit: cuius ſceleris magnitudine permoti dii: oculis eum priuarunt: atque illi harpias obiecerunt auium genus dirum: ac rapax: quæ illi dapes & reliqua omnia fœdebant. Harpiæ monſtra fuerunt qualia deſcribit Virgi. ¶ Triſtius haud iſtis monſtrum: nec ſæuior ulla Peſtis: & ira deum ſtigiiſq; ſeſe extulit undis. ¶ Virgineis uolucrum vultus fœdiſſima uentris: proluuies: uncęq; manus: & pallida ſemper: ora fame. ¶ Menſas phi. i. phinei. phineus a quo phineus. ¶ Nunc ede. ¶ Amphytrio dicito theſeu intellexi conditiones: nunc autem uellē ſcire quomodo hercules natus meus pugnauerit: & ſecum traxerit cerberū. ¶ Ede idest demonſtra. Edo ab e & do: e in compoſitione aliquando auget: ut eluceo. i. ualde luceo. aliquando habet uim præpoſitionis extra ut emito. extra emitto edo ſimiliter promo dicitur qui: & naſcuntur in lucem promuntur: progigni ponitur. Hora. Mœcenas atauie ædite regibus. eodem modo edere manifeſtare dicimus. ¶ Patrui, Plutonis fratris patris ſui iouis. ¶ Munus ſcilicet cerberum. ¶ Ferale reſpondet theſeus deſcribens ingreſſum ad regiam plutonis: ut quid ibi geſtum ſit demonſtret. ¶ Ferale lethiferum: ueteres feram mortem dixerunt unde feralis & ferale deducitur. Segne fretum idest pigrum. Stupente unda: aqua non ſe mouente. ¶ Hunc ſeruat: hanc deſcriptionem charontis ſumit a Virg. qui hunc portitorem dicit obſeruare tria inferni flumina ſeu paludes. hoc eſt acherontem ſtygem & cocytum: quin & defunctorum animas ad aliam ripā uehere: quem ſqualoris eſſe terribilis fingit: oculos habere igneos amictum ſordidum magnam caniciem: remo uelisq; ad animas tranſportandos uti. ¶ Pauidos manes: animae trementes. ¶ Geſtat: tranſuehit cimba. ¶ Impexa: inornata ¶ Nodus cohercet: ligat. Imitatio Virgiliana: humeris nodo ſuſpendit amictum. ¶ Deformem ſinum: ueſtem ſordidam. Sinus aliquando ueſtis lata eſt muliebris. Ouid. Indue regales laodomia ſinus. aliquando dicitur portus. aliquando pro complexu: ut iacet in ſi-

Vrnaſq; fruſtra Danaides plenas ferunt.
Errant furentes impiæ Cadmeides.
Terretq; menſas auida Phineas auis.
Am. Nunc ede nati nobilem pugnā mei:
Patrui nolētis munus, an ſpolium refert?
The. Ferale tardis imminet ſaxū uadis.
Stupente ubi vnda ſegne torpeſcit fretū:
Hūc ſuat amnē cultu: & aſpectu horridꝰ,
Pauidoſq; manes ſqualidus geſtat ſenex.
Impexa pendet barba. deformem ſinum
Nodus coercet. concauæ ſqualent genæ.
Regit ipſe conto portitor longo ratem.
Hic onere uacuā littori puppi applicās:
Repetebat undas. poſcit Alcides uiam
Cedente turba. dirus exclamat Charon:
Quo pergis audax? ſiſte ꝓperātē gradū.
Non paſſus ullas natus Alcmena moras
Ipſo coactum nauitam conto domat.
Scāditq; puppē. cymba populoꝶ capax
Succubuit uni. ſedit: & grauior ratis
Vtrinq; Lethen latere titubato bibit.
Tunc uaſta trepidāt mōſtra, cētauri truces,
Lapithæq; mlto bella ſuccēſi mero,
Stygiæ paludis ultimos quærens ſinus
Fœcunda mergit capita Lernæus labor.
Poſt hæc auari Ditis apparet domus.

DAN. ¶ Squalidus ſenex: charon eſt aer infernalis: quia animę ſunt aeriæ: ideo finxere poetæ eſſe portitorem animarū: & ideo. ¶ Squalidus: quia inferni ſqualidus eſt & reter. magiſter nauis lingua ægyptia dicitur charon.

¶ Hic ferus:

Hic ſæuus umbras territat Stygius canis,
Qui terna uaſto capita concutiens ſono,
Regnum tuetur. ſordidum tabo caput
Lambunt colubri. uiperis horrent iubæ.
Longuſq; torta ſibilat cauda Draco.
Par ira formæ. ſenſit ut motus pedum,
Attollit hirtas angue uibrato comas,
Miſſumq; captat aure ſubiecta ſonum.
Sentire & umbras ſolitus, ut propior ſtetit
Ioue natus, antro cedit incertus canis,
Et uterq; timuit. ecce latratu graui
Loca muta terret. ſibilat totos minax
Serpens per armos. uocis horrendæ fragor
Per ora miſſus terna: felices quoq;
Exterret umbras. ſoluit a læua feros
Tunc ipſe rictus. & cleoneum caput
Opponit, ac ſe tegmine ingenti clepit.
Victrice magnum dextera robur gerens:
Hac nunc: & illuc uerbere aſſiduo rotat.
Ingeminat ictus. domitus infregit minas.
Et cuncta laſſus capita ſubmiſit canis:
Antroq; toto ceſſit. extimuit ſedens
Vterq; ſolio dominus: & duci iubet.
Me quoq; petenti munus Alcidæ dedit:
Tunc grauia monſtri colla permulcens manu
Adamante texto uincit. oblitus ſui
Cuſtos opaci peruigil regni canis
Componit aures timidus: & patiens trahi:
Herumq; faſſus: ore ſubmiſſo obſequens
Vtrunq; cauda pulſat anguifera latus.
Poſtquam eſt ad oras Tænari uentum. & nitor
Percuſſit oculos lucis ignotæ. bonos
Reſumit animos uinctus: & uaſtas furens
Quaſſat cathenas: pene uectorem abſtulit.
Pronumq; retro uexit, & mouit gradu.
Tunc & meas reſpexit Alcides manus:
Geminis uterq; uiribus tractum canem
Ira furentem: & bella tentantem irrita
Intulimus orbi. uidit ut clarum æthera.
Et pura nitidi ſpatia conſpexit poli,
Oborta nox eſt. lumina in terram dedit.
Compreſſit oculos. & diem inuiſum expulit.
Aciemq; retro flexit. atq; omni petit
Ceruice terram. tum ſub Herculea caput
Abſcondit umbra. denſa ſed læto uenit
Clamore turba frontibus laurum gerens:
Magniq; meritas Herculis laudes canit.

BER. ¶ Hic ferus: ad cuſtodiam domus Plutonis erat cerberus: qui cum ſentit Herculem: cœpit horribiliter latrare, at Hercules inuoluit pellem leonis circa ſiniſtrum brachium: & dextra corripuit clauã. ¶ Tabo ſanie: & facit aliam deſcriptionem ipſius canis q loco pilorum ſerpentes habet: & pro cauda etiã unũ alium ſibilantem ſerpentem. ¶ Lãbunt: inuoluunt ¶ Par: ſimilis: terribilis forma & ira. ¶ Irtas: rigidas. ¶ Angue uibrato motis ſerpẽtib⁹. ¶ Captat: auſcultat & explorat. ¶ Subiecta: aure poſita in terra: qa a longe uenientẽ eo mõ ſentimus. ¶ Miſſum, ſonũ de lõge miſſuz. ¶ Vmbras: aias quæ ſunt leuiores corporibus. ¶ Incertus: canis dubi⁹ an fugeret an ſtaret. ¶ Vterq;.ſ. Hercules & canis: ẽt fortes uiri timẽt naturalia quanto magis debent timere ea quæ ſunt pter naturam. ¶ Graui. horrendo. ¶ Exterret: fœlices vmbras anima quanto magis infœlices. ¶ Tunc ipſe Hercules ſoluit ab humeris ſuis feros rict⁹ ora horribilis leonis cleonei. Et clepit: tegit ſe aduerſus cerberum. clepere eſt tegere: inde clypeus dicitur. (Clepere) ¶ Robur: clauam. ¶ Rotat, flectit illũ canem acriter verberando. ¶ Infregit minas depoſuit iram: & factus eſt humilis. ¶ Laſſus: fatigatus verberibus. ¶ Submiſit, inclinauit tanquam victus. ¶ Cuncta: quia tria habebat. ¶ Antro: & dedit aditum Herculi. ¶ Vterq; dñs. pluto & pſerpina inferoꝝ reges. ¶ Solio, ſede regali facta de vno tm ligno cõcauato: (Soliũ) ſoliũ integrũ appellare & ſolidum. vnde ſolã terram dicimus, alii dicunt ſoliũ ſedem eſſe regis e ligno in qua ob tutelam corporis ſui ſederet. & dictum a ſedendo. Curtius. Reginã in ſolio viſam uehementer admiratus alias quando vas dicitur in quo homines in balneis vel domi ſedentes lauabantur. Marti. Nõ vis i ſolio prius lauari. Nunq̃ huic ſiue uas in quo defuncti ſepeliuntur. Pli. Cũ & defuncti ſeſe multi fictilibus ſoliis condima lucre. Quidam a ſolo deduci

volunt quod in his ſoli ſederent: ideo ſolia ſternere dicebantur q̃ ſoli ſternium habebant. ¶ Et duci iubet ſcilicet cerberum: quia timebat. ¶ Me quoq;.ſ. theſeum qui illic detentus erã in carcere: quia fueram cũ pirrithoo ad rapiẽdum pſerpinam. ¶ Tũc grauia, poſtq̃ Pluto dedit cerberꝫ, & me Herculi: ille cœpit canẽ blãdiendo illi: & iniecit collo unam cathenam: & ſecũ attraxit. ¶ Grauia: horrentia. ¶ Pręmulcens, leniter manu tangẽs. Mulcere eſt ꝓprie delinire quaſi mollicere. vnde mulſum, & aqua mulſa dicitur. (Mulcere) Vincit: ligat inde vinculum ligamen. ¶ Adamãte texto .i. coniuncto: hoc eſt dura cathena: Adamas lapis pcioſus mirę duriciei d quo Pli. logt. (Adamas) Nullo mõ põt rũpi: niſi ſanguine hirci: & cũ poetę volũt dicere aliq̃ rẽ durã & ifrãgibilẽ adamãtinã appellãt, & ab a qd ẽ ſine, & domo q̃ſi indomitus. ¶ Oblitus ſui .i. ſuaꝝ uiriũ & dñe illi. obliti ſui q i periculis neſciunt quid faciãt. ¶ Peruigil: q nũq̃ dormiebat. ¶ Opaci regni: obſcuri iferni. ¶ Faſſus: q̃ſi ꝯfeſſus & mõſtrans ſe victũ ab Hercule. Ore ſumiſſo, capite iclinato ſubſeq̃bat Herculẽ: & blandiebat illi cauda viperina: more canũ q vtrũq; lat⁹ cauda pcutiũt blãdiẽdo alicui. ¶ Poſtq̃ ſed qñ venit ad exitũ iferni, & vidit pmã lucẽ voluit retrocedere: & reſumpſit vires priores: & q̃ſi Herculẽ retraxit: ſed ipſe illi opitulans inuitũ traxit ad ſupos. ¶ Tenari mõtis laconici. ¶ Lucis ignote: erat lux illi incognita cũ i iferno ſp ſint tenebræ. ¶ Pronũ: qa via illa pendet i deſcenſu. ¶ Mouit gradu: de loco vbi erat firmus pedibus. ¶ Geminis .ſ. meis & herculis. ¶ Irrita: ſine effectu: rata dicimus firma: & cũ effectu cõtrariũ ẽ irrita, vnde Vir. Irrita tela appellat: q̃ miſſa nõ feriũt ¶ Oborta: nox vt vidit lucem clauſit oculos, & declinauit caput ad terrã: & orta ſibi nox ẽ: qa nõ potẽs tolerare lucẽ faciebat ſibi obſcuritatem oculis clauſis. ¶ Compreſſit: clauſit. ¶ Expulit .ſ. clau. ocu. ne videret diem inuiſum.

DAN. ¶ Stygius canis: cerberus ex echidna & Typhaone genitus tribus latrat faucibus ad hoſtium regiæ ditis patris volentibus ingredi cauda & auribus blanditur. neminem permittit exire. Heſio, & Maro diſcordant, uorat carnẽ & oſſibus ſuperſedet ideo quaſi τοχρτσοβοροσ nuncupatur. ab Hercule ligatus eſt adamantina cathena & tractus ad ſupera: quacunq; trahebatur ſpumæ a rictibus cadẽtes cedere in aconitum. Alexander imperator habuit canem hoc nomine congredientem leonibus ut ſcribit Iulius pollux. ¶ Aciem: viſum. ¶ Petit: toto capite inclinatur in terram. ¶ Tunc: quando inclinabat ſe Hercules faciebat vmbram: & ille ſequebatur. ¶ Denſa: ſed læto iam dat locum ſequenti ſcenæ. ¶ Denſa: charus. ¶ Laugæ. coronã ex lauro.

CHORVS.

Saphici hendecaſyllabi.

Natus Euryſtheus properante partu
Iuſſerat mundi penetrare fundum.
Deerat hoc ſolum numero laborum,
Tertiæ regem ſpoliare ſortis.
Auſus eſt cæcos aditus inire.
Ducit ad manes uia qua remotos
Triſtis, & ſylua metuenda nigra.
Sed frequens magna comitante turba,
Quantus incedit populus per urbes
Ad noui ludos auidus theatri,
Qualis Eleum coit ad tonantem,
Quinta, cum ſacrum reuocauit æſtas,
Quanta, cum longe redit hora noctis,
Creſcere, & ſomnos cupiens quietos
Libra phœbeos tenet æqua currus.
Turba ſecretam Cererem frequentat.
Et citi tectis properant relictis:
Attici noctem celebrare Myſtæ.

BER. Natus Euryſtheus. In fine oium actuum chorus inducit laudans facta, ita ibi nũc habetur cõcelebrans fortitudinem Herculis qui uicit omnia monſtra: in terra reſtabant ea quæ ſunt in inferno quo ipſe iuit & rediuit cum uictoria. Verſus eſt ſapphicus, & hẽt. v. pedes. Primus Trocheus: ſecundus ſpondeus: tertius Dactylus: duo ultimi trochei. ¶ Natus Euryſtheus. Homerus ſcri. cum Iuppiter diem quo Hercules proditurus in lucem erat: ita prædixiſſet: qui cæteris imperaret: cogitaſſe iunonẽ id de Hercule dici quapropter impetraſſe primo a Ioue: ut id iureiurando affirmaret: deinde miſſa lucina quæ dea parturientium erat diſtuliſſe Herculis ortum & uxoris Sthelenii quæ ſeptimo iam menſe pregnans erat partum acceleraſſe: ex quo natus eſt Euryſtheus qui Micenis. xlv. annis imperauit ſemper infeſtus Herculi: ob id frequenter impellens eum ad congrediendum cũ monſtris facile ſic periturum Herculem ſperans. ¶ Fundum infernum. ¶ Deerat reſtabat hoc ſolum: quia omnia alia ſuperauerat. ¶ Tertiæ: forcis regem Plutonem regẽ inferni quæ fuit tertia ſors inter tres fratres. ¶ Nigra: obſcura. illa triſtis uia eſt metuenda propter obſcuram ſiluam per quam eſt eundem. ¶ Sed frequens: ſcilicet illa via valde frequentata: per eam multi quotidie ad inferos traduntur. Frequens modo crebrum ſignificat: ſiue de loco ſiue de re animata dicitur: ut frequens ſenatus ideſt creber copioſus. multus item frequentes domus frequentes aræ: hoc eſt crebræ multæ: aliquãdo quod ab aliis frequentatur: ut frequẽs locus frequens templum in quo multi cõueniunt. & quod multi frequentant. Qualis. declarat iſtam multitudinem per comperationem ludorum olympicorum qui fiebant in honorem Iouis olympici apud Piſam & Helidem arcadiæ oppida id gymnicum certamen erat quod quinto quoq; anno fieri ſolebat vnde olympias dicta ẽ ſpacium quinq; annorum. & exinde tempora olympiadibus computare cœperunt. ut Olympiadis primæ vel tertiæ: Olympia vrbs eſt inter oſſam & olympum montes, & olympia olympiorum etiam ludi erant ipſi. ¶ Incedit: vadit ad ſpectandum. ¶ Populus: multitudo. ¶ Ad lu. noui theatri: noui ſpectaculi, theatrum dici poteſt a nobis uiſorium ſeu ſpectaculum ex quo eminus turba ludos ſpectare poteſt: & apud Romanos ædificium fuit interdum mira luxuria ædificatum: ut Pli. lib. xix. na. hiſto. ¶ Heleum: tonantem. Iouem heleum a ciuitate helide. ¶ Coit ideſt conueni. Alii legunt currit & male: quia verſus non ſtaret. ex con & eo: ſic Ouidi. libro. iiii. Faſtorum. Mille manus coeunt. ¶ Quinta æſtas: quintus annus. Reuocauit reduxit. ¶ Sacrum: ſubſtãtiue ideſt Iouis feſtum. ¶ Quanta ſcilicet turba: frequentat ſecretam Cererem: celebrat cerealia. de his ſacris ſuperius diximus. ¶ Myſtæ: ſacrificantes Cereri appellabantur: Myſticum dicunt græci omne id quo in arcanis Deorum ſacris utimur. qualia erant bacchi, & Cereris orgia: quæ noctu clam & a ſolis mulieribus celebrabantur: ſed tamen inde illis ſacris pollutis. uiri quoq; ad ea accedere ſoliti erant & baptæ huiuſmodi uiri dicebantur quod tincti, furatiq; ſacris inter eſſent inſtar mulierum, baptim enim inficere: tingere: & fucare dicitur. ¶ Myſteria arcana ſacra appellabantur. hinc in prouerbio eſt: non ſine myſterio fieri dicimus, quod occulta aliqua quaſi ſacrorũ ratione perficitur. ¶ Attici: athenienſes. nam ea ſacra apud athenas fiebant per decẽ milliaria ad Eleuſim. ¶ Citi ueloces: quia cum facibus accenſis currebant. ¶ Tectis relictis: quia ea ſacra celebrabantur per agros. ¶ Cum longe redit hora noctis. ¶ Cupiens: ſcilicet nox. ¶ Creſcere: quia creſcente fiunt longiores ſomnii. ¶ Libra ſignum cœleſte per quod ſol tranſit: & tũc eſt æquinoctium: quia ſol libratus eſt: & ẽ per unũ diem ſolũ, ideo dicit tenet currus phœbeos: ideſt ſolis.

DAN. ¶ Tum ſupericonſtrue ſic textum & mendatum ſub herculea cupit abſcõdi umbra: ita legit antiquiſſimus codex & ſuadet metrũ & ſenſus etiã quadrat ut ſit: cupit cerberus abſcõdi ſub umbra Herculis ne cernat lucẽ. niſi dicas herculea umbra deſuper abſcondit caput cerberi qd non probo. ¶ Natus Euryſtheus: inuidia Iunonis contra Herculem natus: Euryſtheus ſeptimo menſe. Iuppiter indignatus claudit cœlum Euryſtheo properante partu: qa natus eſt citra nonũ menſem timente Iunone ne Hercules prius naſceretur. Natus Euryſtheus ſeptimum carmẽ Sapphicũ penthametrũ. redeunti ab inferis Hercule occurrit chorus cũ tripodio & cantu Myſtæ: Myſtæ daduchi. i. geſtantes facẽ dicebantur: ſacerdotes Cereris facibus diſcurrentes qbus ad filiã indagandã uſa eſt ceres ad extremã vſq; laſſationẽ debacchabãt. ¶ Papinius: Tuq; actea ceres: curſu cui ſemp anhelo uotiuã taciti laſſamus lampada myſtæ. erant autẽ hæc ſacra cõia cum baccho: ideo generoſius poeta bacchum ex aditis cereris egredientem inducit. & Ouidius. Ipſe ſuos ludos vuæ cõmetor habebat. Quos cũ tedifera nũc habet ille dea. ſcelerati arcebantur procul ab his ſacris voce præconis. Tranquillus. Eleuſinis ſacris quorum imitatione impii voce præconis ſummouent intereſſe auſus nõ eſt, baptæ eius ſacerdotes

non ſunt

Tanta per campos agitur ſilentes
Turba. pars tarda gradiens ſenecta,
Triſtis, & longa ſatiata vita.
Pars adhuc currit melioris æui,
Virgines non dum thalamis iugatæ,
Et comis non dum poſitis ephebi,
Matris & nomen modo doctus infans,
His datum ſolis, minus vt timerent,
Igne prælato releuare noctem.
Cæteri uadunt per opaca triſtes.
Qualis eſt nobis animus remota
Luce, cum mœſtus ſibi quiſq; ſenſit
Obrutum tota caput eſſe terra?
Stat chaos denſum, tenebræq; turpes,
Et color noctis malus: ac ſilentis
Otium mundi: uacuæq; nubes.
Sera nos illo referat ſenectus.
Nemo ad id ſero venit, vnde nunquam
Cum ſemel venit, potuit reuerti.
Quid iuuat durum properare fatum.
Omnis hæc magnis vaga turba terris
Ibit ad manes. facietq; inerti
Vela Cocyto, tibi creſcit omne,
Et quod occaſus uidet: & quod ortus.
Parce uenturis. tibi mors paramur.
Sis licet ſegnis. properamus ipſi.
Prima: quæ uitam dedit: hora carpſit.
Choriambici uerſus.
Thebis læta dies adeſt:
Aras tangite ſupplices:
Pingues cædite uictimas.
Permiſtæ maribus nurrus
Solennes agitent choros.
Ceſſent depoſito iugo
Arui fertilis incolæ,
Pax eſt Herculea manu
Auroram inter: & heſperum,
Et qua ſol medium tenens
Vmbras corporibus negat,
Quodcunq; abluitur ſolum
Longo Tethyos ambitu,
Alcidæ domuit labor,
Tranſuectus vada Tartari
Pacatis redit inferis,
Iam nullus ſupereſt timor,
Nil ultra iacet inferos,
Stantes ſacrificus comas
Dilecta tege populo.

non ſunt dicti ea rõne quod fu carent iſtar mulieꝝ: ſed quod lauarentur quãdo initiabant. Ariſtophanes græcus comicus facundiſſimus πρωτονε χτοωαλαε ωαιειεμεβλαψ εν. & hæc ſacra appellantur theſmophoria, ut meīnit Gellius in. xiiii. quaſi legiferæ deę ſacra. θεσμοσ enim dicitur lex & φερω. fero. Ceres. n. prima dedit leges vt fingit latinorum princeps Maro. ⁋ Myſteria. Appollodo. tradit myſteria dicta a Myente quodam attico q venãdo periit: eandem dicunt etiam orgia ab ira Cereris cõtra Iouē: vt ait Euſebius theſmophoria fiebant ſic exta fumantia polenta. ſaidiaco. mala punica. trementia animaliũ corda. hederæ. papauera. & uinum quod vocant cyrona: qđ quidem vinum ceres cum nollet bibere oblatũ ſibi per hoſpitem bambinem, tandem ſolata veſte genitalia oſtendit hoc ſpectaculo mota dea bibit imbens inde datur cyrcon in ſacris. ⁋ Ephœbi: ſpacium iter puerilitatē & pubertatem vocat ephœbiã. Quin. appellat lubricũ ætatis qa illa ętas facile labitur in vitium.

BER. ℭ Tanta: adaptat comparationē: tanta eſt illa turba: quę uadit per illã viã ad inferos & quæ eſt iſta turba: ſunt alii ſenes: alii pueri alii infantes. ⁋ Iugatæ. i. nondum cõiunctæ matrimõio. ⁋ Ephœbi: ephœbus dictus: qđ iã ſit impubes hoc eſt ad annos pubertatis peruenit. Terent. Nã is poſtq̃ exceſſit ex ephœbis: hoc exceſſit ex ea ætate qua pubem primo emiſit. Hic ephœbia appellata eſt prima ætas adoleſcentiæ. ⁋ Comis depoſitis. i. reſecatis capillis qui intonſis ſeruabãtur pueris & in prima adoleſcentia illis reſecabant: & deo alicui conſecrabantur vt eſt apud Statiũ in ſiluis de crinibus carini ⁋ Modo doctus qui vix ſciebat pnunciare nomen matris. ⁋ His: ſolis infantibus eſt data vna fax, vt p has tenebras poſſent videre & minus timere hoc: eſt moraliter: qa ſunt puri ſine macula uitioꝝ. ⁋ Releuare: leuiorē facere. ⁋ Prælato: ante portato. ⁋ Cæteri: pter iſtos infantes. ⁋ Per opaca: obſcura. ⁋ Qualis: nūc dicit chorus qualis debeat eē aius euntiũ p illã viã. q. d. triſtes: quia vr̃ hr̄e totum pondus terræ ſupra ſe: ideo dicit qđ debemus ire tardius quã poſſimus. ⁋ Qualis: legēdũ eſt interrogatiue. ⁋ Obrutũ: demerſum: qa infernus eſt in centro terræ: qa qui uadũt ad inferos habent terrã ſupra ſe. ⁋ Stat: nõ mouet. ⁋ Chaos: illa ꝯfuſio. ⁋ Denſum: tenebroſum. ⁋ Silētis: qa ibi oia tacēt nõ ſunt venti ſtrepētes: nec aię vſum loquēdi habēt. ⁋ Vacuę nubes quę nõ faciũt pluuiam. ⁋ Illo: ad illũ locũ. ⁋ Ad id: eum locũ. ⁋ Vnde: a quo loco. ⁋ Quid iuuat: qđ oportet vt acceleremus mortē noſtrã opponēdo nos uariis picul is hoc nõ debemus facere: ſed viuere diutius quã poſſim⁹. ⁋ Durę: inexorabile. ⁋ Fatũ: mortem. ⁋ Faciet vel. nauigabit. ⁋ Cocyto: oēs. n. trãſibimus p illam viã. ⁋ Inerti ſtagnãti qa non mouet. ⁋ Tibi: o mors qcqd ē in mũdo creſcit: qa ut iqt Sal. Omnia orta occidũt, & aucta ſeneſcunt. ⁋ Parce uenturis. ſ. ad te. i. o mors noli nimiũ ppe rare: qa ſumus oino tui: & ad te veniemus. ⁋ Licet ſis ſegnis q̃uis ſis tarda: tñ quotidie currimur ad te. ⁋ Prima hora: in qua nati ſum⁹. ⁋ Carpſit: illã & icipit diminuere uitã nr̃am. ⁋ Thebis: iã reuertit ad principale ꝓpoſitũ de laudib⁹ herculis: digreſſio iſta conceſſa choro: mõ dicit ad thebanos ut faciãt ſacrificia: & diis gratias agãt q fecerunt ubiq; herculē uictorē, Verſus eſt glyconicus ab inuentore coriãbicus etiã a pede. Scãdit duob⁹ modis. Primo mõ ſpõdeo: & duobus dacty. Alio mõ facis unũ ſpõdeũ: & unũ coriãbũ: & unũ pirrichiũ. ⁋ Tãgite: ſacrificate qa ſacrificãtes manib⁹ aras tãgebãt. ⁋ Agitēt choros: choreas ſolebant in ſacris ſaltare ad lætitiã. ⁋ Et q̃ ſol mediũ: ab oriente & occidēte, & i meridie q̃ſita ē pax manu Herculis. ⁋ Vmbras negat. Eſt ciuitas Syene in cõfinibus æthiopiæ & ægypti. & teſte Pli. ſcđo na. hi. ſupra alexãdriã verſus meridiē. l. miliũ ſta. ac ut ſcribit Macrobius ſcđo ſup ſomniũ Sci. directe locata eſt ſub tropico eſtiuo. i. ſub cancro in extremo torride zonæ: quare cũ ſol ad cancrũ uenit i medio ſolſtitii die ſupra uerticē ciuitatis cadens nullã prius in ea umbrã efficit. Quod Lucan⁹ tetigit i ſcđo. ⁋ Vmbras: nuſquam mari flectēte ſyene: hoc eſt p dies ſolſtitii. ⁋ Tethyos: tethys uxor oceani: ſed ibi pro ipſo oceano ponitur.

DAN.

¶Stantes: datur locus ſequẽti ſcenę: ſedibat lætus Hercules de victoria Lyci. Sacrificus: & ſacrificulus appellatꝛ rex ſacrorum: a ſacro qd eſt deo dedico & ſacrū facio. ¶ Stãtes: horridas & incultas. ¶ Populo: frõde populi arboris: qua coronatus fuit uadens ad inferos: unde dixit dilecta.

BER.

HERCVLES. THESEVS. AMPHITRYON. MEGARA.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

VLtricæ dextra fuſus aduerſam lycꝰ
Terrã cecidit ore. tũ quiſquis comes
Fuerat tyrãni, iacuit, & pœnæ comes.
Nũc ſacra pr̃i victor: & ſupis ferã,
Cæſiſq; meritas victimis aras colam.
Te te laborum ſocia, & adiutrix precor
Belligera Pallas: cuius in læua ciet
Ægis feroces ore ſaxifico minas.
Adſit Lycurgi domitor: & rubri maris
Tectam virenti cuſpidem thyrſo gerẽs,
Geminũq; numẽ, Phœbꝰ, & Phœbi ſoror,
Soror ſagittis aptior, Phœbus lyræ.
Fraterq;, quiſquis incolit cœlum meus,
Non ex nouerca frater. huc appellite
Greges opimos, quidquid Indorũ ſeges,
Arabeſq; odoris qdqd arboribus legunt,
Conferte in aras. pinguis exudet vapor:
Populea noſtras arbor exornet comas.
Te ramus oleæ fronde gentili tegat
Theſeu. tonãtẽ noſtra adorabit manus.
The. Dii conditores vrbis, & ſyluestria

VLtricę dextra. Iam reuertitur Hercules poſt mortem Lyci: & eſt principium quarti actus: in quo ponitꝛ furor Herculis, & ibi notãdū eſt qd in ſcena nunq̃ oſtẽditur mors: ſed narratꝛ ne forte ſpectatores terreantꝛ. Ibi quattuor pſone itroducuntur Hercules Theſeus Amphytrio & Megæra. Primo Hercules poſt victoriã de lyco vocat deos, & p̃parat ſacrū. ¶ Fuſus: mortuꝰ, Aliqñ fugatus, aliqñ iacens: & fuſus humi. ¶ Pœne: ſupplicii ¶ Belligera pallas: hãc dicũt poetæ Iouis filiã ſine matre: ita cū Iuppiter uideret Iunonẽ vxorẽ nõ ferentẽ filios percuſſo ſibi capite palladem armatam emiſit: dicẽte Lucano lib. ix. Hãc & pallas amãt patrioq; uertice nata eſt & Oui. li. faſtorum. iii. An qa de capitis fertꝛ ſine matre paterni Vertice cū clypeo pſiluiſſe ſuo hanc eandẽ Cice. li. de na. deorum. iii. belli fuiſſe inuentricẽ ac principẽ dixit. Hanc tortã oculis & armis inſignẽ: lõgãq; cū clypeo criſtalino ferre haſtã & pictū habuiſſe peplū dicũt poetę. Quia & virgo fingitꝛ: & ipſi virgini Gigas noie pallas Titani filius deorũq; inimiciſſimus vim inferre tentaret: illū virgo ſua uirtute pemit adeo q̃ iterẽpto ipſa poſtea pallas dicta eſt. Nã prius tritonia dicebatur: qa iuxta tritonidis paludẽ primitus cõperta: dr̃ q fluuius eſt Lybiæ. Alii autẽ eam uolunt a pallo uerbo græco dictã qd apud nos uibro, & cõcutio interptatꝛ: eo ꝙ haſtã uibrare cõſueuerit docueritq;. Fuit ẽt cognominata quaſi uim ipſa mineꝛ, ut eſt apud Cice. lib. ii. de na. deorum. Alii uero quaſi minuẽs neruos, eo qd q optimis artibus uerum laborẽ impendunt uires corporis minuere dicantꝛ. Nã ipſa eadẽ ſapientiæ dea. Et oium bonarum artiū inuentrix appellatꝛ: teſte Oui. li. iii. Fa. Egis nomẽ ipſius ſcuti palladis. ¶ Leua: ſiniſtra. Ciet: mouet. ¶ Ore ſaxifico: uultu meduſeo: i eo ſcuto erat caput meduſæ q̃ uertebat hoies in ſaxa. ¶ Adſit ly. i. bacchus q ſupauit lycurgū hic fuit rex thragū q Bacchū deū eſſe negabat ob qd dum conaretꝛ uites incidere crura ſibi amputauit. ¶ Rubri ma. hic primus idiam deuicit: unde dixit rubri maris domitor. i. Eurythrei græ. erythrõ rubrū dicũt unde teſte Soli. ab harenarum colore mare erythreū appellatum eſt. ¶ Virenti pãpineo: ut ſupra diximus. Geminũq; numen: gemini dei: ſed ꝓprie numẽ eſt dei uoluntas. Vir. Non hęc ſine numine diuū eueniunt. i. ſine uolũtate tractū ẽ anuo qd ueteres p uolo uſurpabant: nã ꝓprie nuere eſt ſigno capitis uolũtatẽ ſuã oñdere a q̃ nutꝰ ſignū, qd capite datꝛ: & uolũtas q̃ ex hmõi ſigno declaratꝛ: aliqñ numẽ p ptãte dei dr̃. Vir. Muſa mihi cas memora quo numine læſo aliqñ ponitꝛ p ipſo deo Vir. Spero eqdẽ medus: ſiqd pia nu-

Pallas

mina pñt ſupplicia hauſurum ſcopulis. ¶ Phœbus apollo: & ſoror Diana q̃ ob virginitatis amorẽ hoium cõſortiū dr̃ aufugiſſe & uenãdo ſiluas ac mõtiū ſaltus incolebat. Quare cū arcu & pharectra illã iceſſiſſe ferũt: quã virgines plures ſiti ꝓpoſito ſequebantꝛ: dicẽte Virgi. Qualis in europæ ripis: aut per iuga pindi. Exercet diana choros: quam mille ſecutæ hinc atq; hinc glomerãt horreades: illã pharectrã fert hũero. ¶ Phœbus ly. nam cytharam pulſans qua a Mercu. donatus fuerat muſis canẽtibus p̃erat. ¶ Frater, quia & ipſe Hercu. erat filius Iouis: unde fratres ſuos: ſed nõ ex Iunone natos. ¶ Appellite: admouete appropinquate. Var. exiſtimat proprie appellere dici: cum ex pelago, aut a flumineq; ad littus acceſſerit. Virgil. hinc me digreſſum ueſtis deus appulit. Appello etiam aplico. Terenti. Animum ad ſcribendum appulit. Appello appellas primæ coniugationis aliud ſignificat. ¶ Greges opimos: pingues opimus diues: pinguis dicitur: unde opima ſpolia dicũtur quæ dux duci rapit & opime aduerbium abundanter. ¶ Indorum ſeges: india regio eſt orientalis Aſiæ terminus: quæ ab indo flumine nomen aſſumpſit qui ſolus: teſte Herodo. lib. iiii. poſt nilum crocodilos producit ab oriente incipiens uſq; ad Aſiam ex occidentali parte protenditur ex meridiana uero uſq; ad indicū mare, ex ſeptẽtrione uero uſq; ad caucaſum hæc regio aromatū ferax eſt. ¶ Arabes: arabia regio eſt iudea ab ægypto determinans hãc apud Ptolæmeum: in Geographia triplicem inuenimus. ſ. fœlicẽ quę ea eſſe uidetur quam Pli. palam eſſe dixit inter trigim & uephratem in Arabia fœlici ciuitas metropolis in monte ſita eſt Saba ita appellata a potu ſebe in quod eſt ſacrificare: quia thus mittit quo in ſacrificiis utuntur. ¶ Odoris: ideſt odoratis ferentibus aromata. ¶ Legunt col. ¶ Vapor: fumus. ¶ Fronde gen. i. patria gẽtẽ appellamus nationem interdū familiã inde gentiles dñr oliua arbor athenienſium qa in certamine palladis & neptuni nois urbi nata dr̃ olina p pallade: quod ſignū erat pacis. ¶ Dii cõditoris. Sitꝛ theſeus lętus de uictoria Herculis inuocat deos o dii conditores: ſcilicet urbis thebanæ.

Appellare

¶Vltricę dextra ſcanditur metro iambico trimetro Euripido, quarta eſt epitaſis huius fabulæ. Hercu. incipit modo inſanire dum de lyco ſuperato rem diuinam facit. primo agitur de furia Hercu. deq; iis omnibus quæ geſſit furens: deinde chorus hoc deplorat infortunium eo in loco lugeat æther &c. ¶ Aegis ſcri. Honoratus ægida dici loricam ex ære quando hominis pectori coheret, cum uero diuinum pectus operit: appellari ægida: ad quod pulchræ canit Martia. Dum uacat hæc Cæſar poterit lorica uocari: Pectore cum ſacro ſederit ægis erit: ꝓprie tamen & peculiariter datur ægis palladi meduſeo capite inſignita: idcirco meduſea dea ab eodem Mart. denominata eſt. Ipſa meduſeæ quo tumet ire deæ. DAN

BER. ℭ Antra ceti: & tu qui coſlis .i. habitas antra .i. ſpelūca ceti cretis vbi cadmus interfecit illum ſerpentem qui erat in fonte ad quem mittebat ſocios hauſtum aquas & eos omnes interficiebat: quare cognita cadmus eum confundit & eius dētes ſeminauit ut rē totā Oui. exequitur cetum appellauit propter magnitudine nam cete maiores piſces ſunt in mari: non ouū ſed animal parturiētes qđ nulli ex prauis accidit præter q̄ renæ Virgi. immania

Cete cete. inde ceteri piſcatores dicūtur: ut Varro teſtatur & etiam qui vēdunt & quę colis itē: ſupple. ⁋ Aquas dirces. ⁋ Dirce vxor lyci thebanorum regis nō iſtius quem nunc occidit hercules qui cum prius Antiopam haberet vxorem, quæ a Ioue cōuerſo in formam ſatyri grauidata fuerat illam velut adulteram lycus dereliquit: & dircem ſuperinduxit hæc ſemel i ſuſpitionem abducta ne cum ea lycus cōcubuiſſet ipſam antiopam: in carcerem fecit quæ inſtante partus tēpore & agente Ioue uincula rupit ac in mōte cytherone pariens natos expoſuit: quos paſtor inueniēs pro ſuis educauit ſed tractu tempori a matre recogniti & in vltionē iniuriarum inducti lycum interfecerunt: & thebanorum regno occupato. ⁋ Dircem nouercam indomitoq; taurorum caudis diſtrahenda alligarunt qui cum vſq; ad locum limpidiſſimi fontis illatam traxiſſet: poetę fingunt in fontem ſui nominis conuerſam fuiſſe: quia dixit Ouidi. in Ibin. Perq; feros montes tauro rapiente traharis. Vt tracta eſt cōiunx imperioſa lyci. Larem regis aduenę .i. domū cadmi q de tyro urbe phœniciæ venit. ⁋ Ex pia: amphytrio mouet ut prinſq̄ incipiat ſacrificiū ſeipſum mundet. expia: purgate. ⁋ Capitis inuiſi: odioſi a verbo paſſiuo inuideor. Ci. diis hoībuſq; iuſſus. ⁋ Libare: ſacrificare. ⁋ Ipſe cōcipiam præces: reſpondet Her. ſapiēter Amphytrioni qui ſuadebat illi ut quietem oraret a Ioue. ⁋ Nullus mihi. ⁋ Polum cœlū. An traho frango ut p uim intrem.

Trucis antra Ceti, nobiles Dirces aquas,
Laremq; regis qui aduenæ Tyrium colis:
Date thura flammis. Am. nate manantes prius
Manus cruenta cæde: & hoſtili expia.
Her. Vtinam cruorem capitis inuiſi deis
Libare poſſem. gratior nullus liquor
Tinxiſſet aras. victima haud vlla amplior,
Poteſt magiſq; opima mactari Ioui,
Q uam rex iniquus. Am. finiat genitor tuos
Opta labores. detur aliquando otium,
Quieſq; feſſis. Her. ipſe concipiam preces
Ioue: meq; dignas. ſtet ſuo cœlum loco,
Telluſq; & æther, aſtra inoffenſos agant
Æterna curſus. alta pax gentes alat.
Ferrum omne teneat ruris innocui labor:
Enſeſq; lateant nulla tempeſtas fretum
Violenta turbet. nullus irato Ioue
Exiliat ignis. nullus hyberna niue,
Nutritus agros amnis euerſos trahat.
Venena ceſſent. nulla nocituro grauis
Succo tumeſcat herba: non ſæui ac truces
Regnent tyranni. ſiquod etiamnum eſt ſcelus
Latura tellus: properet. & ſiquod parat
Monſtrum, meum ſit. ſed quid hoc? mediū diē
Cinxere tenebræ. Phœbus obſcuro meat.
Sine nube vultu. quid diem retro fugat,
Agitq; in ortus? unde nox atrum caput
Ignota profert? vnde tot ſtellæ polum
Implent diurnæ? primus en noſter labor
Cœli refulget parte non minima Leo,
Itaq; totus feruet: & morſus parat.
Iam rapiet aliquod ſydus. ingenti minax
Stat ore: & ignes efflat: & rutilat: iubam
Ceruice iactans. quidquid Autumnus grauis:
Hiemſq; gelido frigida ſpatio refert:
Vno impetu tranſiliet, & verni petet.
Frāgetq; Tauri colla. Am. quod ſubitū hoc ma(lū eſt?
Q uo nate vultus huc: & huc acres refers?
Acieq; falſum turbida cœlum vides?
Her. Perdomita tellus. tumida ceſſerunt freta.
Inferna noſtros regna ſenſere impetus.
Immune cœlum eſt. dignus Alcidæ labor.
In alta mundi ſpatia ſublimis ferar.
Petatur æther. aſtra promittit pater.
Quid, ſi negaret? non capit terra Herculem.
Tandemq; ſuperis reddit: en ultro vocat
Omnis deorum cœtus. & laxat fores,
Vna vetante. recipis & reſeras polum?

ignis: nullū fulmen. ⁋ Mōſtrum me ſic .i. contra me. ⁋ Sed quid. Dum ita loqueretur Hercu. eum furia exagitare cœpit vnde inſanienti videbant multa falſa q̄ in textu. ⁋ Vn: ex q̄ cā. ⁋ Ignota, quia i medio die nō naſcit nox. ⁋ Diurnę: q̄ ſolent eē nocturnę. ⁋ Rutilat: vibrat unde rutilantia ſydera dicimus quia uidentur mouere radios ſuos. ⁋ Quicquid uidet: quod ille leo velit facere vnum ſaltum nam in zodiaco ſunt xii. ſigna & tria ex ipſis habet quelibet pars anni inter taurum & leonem ſunt omnia ſigna quæ faciunt hyemem: ideo dicit quod faciet vnum ſaltum ita magnum quod ſaliet uſq; ad taurum. ⁋ Autumnus grauis: quia tempus eſt læthiferū: vt Iuuenalis. Quod themiſum ægros autumno occiderit vno. ⁋ Vno impetu. vno ſaltu. ⁋ Tauri verni: nam ſignum tauri ad quod ſol decimotertio Calendis Maii tranſit ut Virgil. in georgicis. Candidus auratis aperit cū cornibus annum. Taurus. ⁋ Falſum cœlū: propter quod dixerat Hercules ſe videre leonem & ſolem obſcuratum. ⁋ Perdomita loquitur ex furore Hercules ſuperaui omnia monſtra quæ in terra & mari & inferis: reliquum eſt ut accedā cœlum. ⁋ Immune: intentatum viribus meis: appoſitiue labor dignus alcide. ideſt Hercule. ⁋ Sublimis: leuat᷑ a terra. ⁋ Mūdi: cœli. ⁋ Pater Iuppiter. ⁋ Quid ſi quaſi ſi nolet dare mihi cœlum ego rapiā per uim quia a terra non capit me: nō ē capax mei. ⁋ Tandem: poſt multos labores. ⁋ Reddit. ſcilicet me. ſ͞m Platonicā diſciplinam qui teſtabatur omnes animas deſcēdiſſe de cœlo ⁋ En. ecce fantaſiā repenti nam uidebat deo ipm uocare ad cœlum unā tamen Iunone nouerca uetante. ⁋ Cœtus: turba. ⁋ Laxat: aperit. ⁋ Recipis uertit ſermonē ad ipſam iunonē uis ne recipere ſponte me: aut ui. ⁋ Recipis: ſcilicet me o Iuno. ⁋ Et reſeras aperis

HER.

¶ Cōtumacis mūdi.cœli ſupbi:& idignātis me recipere. ¶ Dubitaẜ ēt videbaẜ her.qd iuno tardaret ſibi aperire: ideo minaẜ.i.tu ſtas in dubio an dēas apire. ¶ Vincla ſat. catenā diſſoluā loqẜ ſm opi.poetaꝝ q dīnt ſaturnū a ioue regno pulſum apud iſeros relegatū fuiſſe dicēte Oui.li.i. meta. Poſtq̄ ſaturno tenebroſa i tartara miſſo : ſub ioue mūdus erat ſubiit argētea ples.

plus:ulcinius. ¶ Sæua the.vallata circūdata ēt videor vi dere furiā thyſiphōe ad cuſtodiā Plutōis adeſſe cū face lo co cerberi rapti a me porta.iferni. ¶ Vacātē ſine cuſtode. ¶ Sed ecce:uide aliā fantaſiā herculis:uidebaẜ illi videre filios lyci:& ſui erant ꝓprii quos miſerabiliter interfecit. ¶ Reddēt pr̄i.lyco quē interfecit & illi factā uos comites ad vmbras.

An contumacis ianuam mundi traho?
Dubitatur etiam? vincla Saturno exuam:
Contraq; patris impii regnum impotens
Auum reſoluam. bella Titanes parent
Me duce: furentes. ſaxa cum ſyluis feram.
Rapiamq; dextra plena Centauris iuga.
Iam monte gemino limitem ad ſuperos agam.
Videat ſub oſſa Pelion Chiron ſuum.
In cœlum olympus tertio poſitus gradu
Perueniat: aut mittatur. Am. infandos procul
Auerte ſenſus pectoris ſani parum:
Magni tamen. compeſce dementem impetum.
Her. Quid hoc? gigantes arma peſtifera mouent.
Profugit & umbras Tityus: ac lacerum gerens
Et inane pectus: quam prope a cœlo ſtetit.
Labat Cithæron. alta Pallene tremit.
Marcentq; Tempe: rapuit hic pindi iuga.
Hic rapuit Oethen: ſæuit horrendum Mimas.
Flammifera Erinnys uerbere excuſſo ſonat.
Rogiſq; adustas propius: ac propius ſudes
In ora tendit. ſæua teſiphone caput
Serpentibus uallata poſt raptum Canem:
Portam uacantem clauſit oppoſita face.
Sed ecce proles regis inimici latet:
Lyci nefandum ſemen: inuiſo patri
Hæc dextra iam uos reddet: excutiat leues
Neruus ſagittas: tela ſic mitti decet
Herculea. Am. quo ſe cæcus inuergit furor?
Vaſtum coactis flexit arcum cornibus:
Pharetramq; ſoluit: ſtridit emiſſa impetu
Arundo: medio ſpiculum collo fugit
Vulnere relicto. Her. cæteram prolem eruam:
Omneſq; latebras: quid moror? maius mihi
Bellum Mycenis reſtat, ut Cyclopea
Euerſa manibus ſaxa noſtris concidant.
Huc eat, & illuc aula diſiecto obice.

¶ Auū : patrē patris mei iouis. ¶ Impii: crudeẜ vel in me uel in patrē ſuū. ¶ Impotēs: crudele cœlū. ¶ Titātes:gigātes de qb⁹ diximus qd auſi ſōt manib⁹ reſcindere cœlū. ¶ Iuga colles plena cētauris de qb⁹ iīdē dictū ē. ¶ Agā:faciā. ¶ Limitē:iter. ¶ Mōte g.vno poſito ſupra aliū. ¶ Chirō cētaurus quē ſaturnus cōuerſus i equū ex phillire genuit ut Vir.li.ii. geor. Talis & ipē iubā ceruice effudit eqnā: Cōiugis aduentu pnix Saturnus & altū: Pelio hinitu fugiēs ipleuit acuto:nā cū eā nympham cōprimeret ops eius uxor ſupuēit: & ipē i equū cōuerſus ē hic chirō fuit iuſtiſſimus & magni achillis pceptor. Peliō mōtē theſſaliæ : ſicr oſſa & olympus eius regionis ſunt montes. ¶ Tertio gra. nā oſſa ſub pelio ſupra peliū.iii.gradu olymp⁹. ¶ Perueniet : p ſe aut mittaẜ p uim. ¶ Infandos:ipios qa contra deos. ¶ Auerte:remoue iqt amphy.redarguēdo her.qd licet magnanimi ſit appeteẜ cœlū i; iſto mō uelle iſani hois ē. ¶ Cōpeſce: reprie. ¶ Quid hoc her.nō audit patrē ſed iſanies clamat re pēte ex fantaſia ſeſe uidere gigātes pugnātes ꝯtra deos,& tytiū de quo ſupra eſt dictū:rupiſſe vīcula & ab iferis rediſſe. ¶ Inane: ſine iocinore qa vulẜ illū corro ſerat. Prope.ſ.pugnādo ſupra illos mōtes. ¶ Cytherō mōs iuxta thebas. ¶ Pallene ciuitas ē archadiæ de q̄ Pli.li.iiii.na.hi, eſt alia i macedonia quā pr̄iā por thei fuiſſe ſeri. Vir.iiii.geo. h nūc æmathiç portus patriāq; reuiſit pallenē. ¶ Alta i mōtib⁹ ſita ē ibi ꝯgregati ſunt gigātes pugnaturi cōtra Iouē. Marcēt:pdiderūt ſuā amœnitatē. ¶ Tēpe de qb⁹ diximus neutri gn̄is:& idecli nabile:hētq; tm̄ pl'ale. Pindi mōtis theſſaliç. ¶ Hic alius gigas. ¶ Oetheā mōtē q eſt iter theſſaliā & macedoniā fa moſus morte & ſepulchro Herculis:de quo Pli.li.xxi.na. hi.hellebori fertilis eſt. ¶ Erynnis : facit i pl'i erynnes ſūt furiæ iſernales. ¶ Horrēdū: p horrēda:qa furiæ armatç ſunt facibus & ſerpētib⁹. ¶ Sudes:palū ligneū:hoc ē facē ſuccēſā ex ifœlici igne rogi vbi cōburūẜ cadauera. ¶ Pro

Pallene

¶ Neruus:corda arc⁹. Excutiat:emittat. ¶ Quo ſe:ea q̄ ſunt crudelia nō fiūt i ſcœna : iō nūc Amphytrio: qūo hercules accepit ſagittas : declarat. Quo i quā ptē. ¶ Cœcus: qui nō cognoſcit qd agat. ¶ Inuergit:uertit. ¶ Coactis:q̄ſi iul' iūctis. ¶ Arūdo ſagitta. ¶ Fugit:tranſiuit. ¶ Eruā : iſanies Hercules itez iqt. ¶ Eruā : extrahā ex latebris oēm plē lyci: & oēs latebras & loca abdita pſcrutabor : ne aliquez ex eo gn̄e relīq̄ poſtea itomicenas q̄ pr̄ia erat euriſthei ut ei⁹ domū quoq; deſtruā q mihi tot mōſtra ſupāda iperauit. ¶ Cyclopeia ſa. magna mœnia micenaꝝ poetæ qn̄ volunt dicere rē bn̄ fabricatā dīnt eam arte cyclopū factā. Sic Vir.i.vi. æn. Mœnia celſa vides cyclopū educta caminis, Cyclopes aut erāt uiri gigātes q i ſicilia iuxta ætnā degentes vnicū i medio frōtis hēbāt oculum,fuerunt & alii tres famuli vulcani i Lipare q ioui fulmia fabricare dicebāẜ:quoꝝ noia Virgi. uno verſu ōſcribit: Brōtes ſteropeſq; & nudus mēbra pyragmon. ¶ Aula : regia euriſthei. ¶ Diſiecto : fracto peſſulo:& obſtaculo.

¶ Vicla ſa. Appollodor⁹ ait ſaturnum alligari p annū laneo vinculo : & ſolui ad diē ſibi feſtū.i.menſe decēbri atq; ide puerbiū deos lāeos pedes hr̄e Verr⁹ flaccus dīc ſe ignoraẜ cām cur ſatur. i compedib⁹ ſit: phyſici aſſerūt ſpma i utero aiantū i vitā grādeſcere qd dū i lucē exeat molli b⁹ naturæ viculis detineẜ: ſed hic alr̄ accipiẜ ligatus ſatur. ¶ Bella ti.pa.manifeſto teneẜ iſania her.q copiat p illis pugnare ꝯtra quos ſemel defendit cœlū:gigātes.n.iteremit her.cū cœlū ꝓpugnaret ut ſeri. Theo.p qd ſign̄aẜ virtute ſolis ſpiritū oculi tenebraꝝ. Tēpe ſyla i theſſalia p quā labiẜ peneus arboꝝ dēſitate & viridi ſolo amœniſſima: odoris florib⁹ & roſaꝝ varietate ſuauiſſima: qualē Ouid.lepide circū ſeri. in primo meta. Marcent.i.putreſcunt: eſt.n.marcere putreſcere quoniā q̄ attenuanẜ macie facile putreſcunt inde Marcor ut placet Var.& Papi.appellat liberum patrem marcidum:marcidus edomito bellum referebat ab æmo.

DAN.

¶ Poſtea:

Rūpatq; poſtes, columen ipulſum labet.
Procumbat oïs regia. hic uideo abditum
Gnatū ſceleſti pr̄is. Am. en blādas manus
Ad genua tendens uoce miſerāda rogat.
Scel⁹ neſandū, triſte, & aſpectu horridū:
Dextra precantē rapuit, & circa furens
Bis ter rotatum miſit/aſt illi caput
Sonuit/cerebro terra diſperſo madet.
At miſera paruum protegens natum ſinu
Megara furenti ſimilis e latebris fugit.
Her. Licet tonātis profuga cōdaris ſinu:
Petet undecūq; temet hæc dextra, & feret
A. Quo miſa pgis? quā fugā, aut latebras
Null⁹ ſalutis hercule īfēſo ē loc⁹. (petis?
Amplectere ipſum potius, & blāda prece
Leuire tanta. Me. parce iā cōiux precor:
Agnoſce Megarā/natus hic vultus tuos:
Habituſq; reddit/cernis, ut tēdat manus?
Her. Renuo nouercā, ſequere/da poenas
Iugoq; p̄ſſum libera turpi Ionē. (mihi,
Sed an̄ matrē paulū hoc mōſtrū auferā.
Me. Quo tēdis amēs? ſāguinē fūdes tuū?
Am. Pauefactus īfans igneo vultu patris
Perit ante vulnus/ſpiritū rapuit timor.
In coniugem nunc claua libratur grauis.
Perfregit oſſa/corpori trunco caput
Abeſt: nec vſq̄ ē cernere hoc audes nimis
Viuax ſenectus/ſi piget luctus, habes
Mortem parată pectus in tela indue:
Vel ſtipitem iſtum, cæde mōſtroꝝ illitū.
Cōuerte falſum: ac nomini turpem tuo
Remoue parētē: ne tuæ laudi obſtrepat.
T. Quo te ipe gēitor morti obuiū igeris?
Quo pgis amēs? pfuge, & obtectus late.
Vnūq; manibus aufer Herculeis ſcelus.
Her. Bn̄ hēt, pudēdi regis excīſa ē dom⁹.
Tibi hunc dicatum maximi coniux Iouis
Gregem cecidi/vota perſolui libens
Te digna, & Argos uictimas alias dabit.
Am. Nō dū litaſti nate/conſuma ſacrum.
Stat ecce ad aras hoſtia/expectat manū
Ceruice prona/præbeo: occurro, iſequor:
Macta, quid hoc eſt? errat acies luminū.
Viſuſq; mœror hebetat? an uideo Hercul̄
Manus tremētes? uultus in ſomnū cadit.

BER. Poſticula

¶ Poſtes: valuas ianuaꝝ dicti qd̄ ſtēt poſt oſtia. Vir. Belli ferratos rupit ſaturnia poſtes: poſtica & p diminutionē poſticula ē oſtiū ipm. Apu. p q̄dā breuē poſticulā itrouocat me: poſticū āt eſt oſtiū i poſteriore pte ediū ueteres ēt appellauerūt uicinū hitātē i poſteriore pte domus: poſticū & oia q̄ poſt nos ſunt poſtica dixerūt: ſic q̄ ſunt an̄ antica dn̄r. Columē: ſūmitas tecti a culmis paleaꝝ qa antiq faciebāt tecta de culmis paleaꝝ. ¶ Labet: ruat labare ruere & repēte cadere Vir. Labat ariete crebro ianua: a quo fit labaſco Terē. labaſcit uictus vno ūbo. ¶ Procūbat cadat ad terrā. ¶ Gnatū i abditū filiū lyci abſcōſū. ¶ En diximus q̄ ea q̄ videnť crudelia nō repn̄tanť i ſcœna: tū hic amph. ondit q̄ſr her. filios interfecerit. ¶ Tendēs: porrigēs ille paruus fili⁹. ¶ Horridū: terribile ad aſpiciēdū: accepit manum pueri & ter circūcirca uoluit & illū illiſit parieti. ¶ Rotatū: circūcirca volutū. ¶ Illi: pueri. At miſera uidēs megæra filiū iterfectū cū altero fugit: ſed eā ſeqť her. ¶ Furēti. ſiſis q̄ſi iſana & furiata ex dolore. ¶ Petet: inuadet. ¶ Et feret: auferet: licet cōfugias i cōplexū Iouis: ego te idē eripiā. ¶ Parce: ſiſtit megera ex uerbis Am. & ſe cōuertit ad her. ¶ Hitus: forma tibi eſt ſiſis: ē .n. hit⁹ corpis diſpō: vť piguis vť macer. ¶ Reddit: repn̄tat. ¶ Teneo. no. hēo in manus meā nouercā: putabat her. eam eē Iunonē. ¶ Seq̄re. ſ. alios moriaris ēt tu. ¶ Da: ſuſtine. ¶ Mihi: cā mea. ¶ Iugo: turpi mr̄imonio q̄ſi ſeruitute. ¶ Libera. ſ. morte tua. ¶ Mōſtrū: appellat illū filiū mōſtrū ¶ An̄ ma. anteq̄ iterficiam te. ¶ Tuū: ſāguinē filii tui q ſanguis ē tu⁹. ¶ Pauefactus: amphy. declarat qd geſtū ſit/dicēs qd̄ puer mortuus ē ex timore: an̄q̄ percuſſus. ¶ Igneo: pleno furore. ¶ Spm̄: vitā. ¶ Libratur: eleuať. ¶ Claua, ſtipes quē geſtabat. grauis: magni pōderis. ¶ Truncus, pprie corpus ſine capite. Virg. iacet igēs littore trūcus. ¶ Nuſq̄ qa ita triſtū fuerat qd̄ n̄ videbať. ¶ Cernere poſtq̄ oia ſūt pfecta am. loqť ad ſeipm̄ dicens. o am. nimis uixiſti ut uideres tātā calamitatē tuoꝝ ſ; ſi piget luctus ſi non uis pati iſtū: potes ēt tu mori & ita cōuertit ſe ad Herculē, ut ipm̄ quoq; interficiat. ¶ Indue: uade cōtra tela herc. ut pectus trāſfigar. ¶ Vel. ſti. clauā. Illitū cæde: tīctū ſāguine. ¶ Conuerte. ſ. o Hercules. ¶ Falſum, non ueꝝ: qa Iuppiter eſt verus parens: ideo dicit ac turpem in decoꝝ tuo noi tuę excellentię. ¶ Ne loquiť de ſeipſo in tertia pſona. ¶ Obſtrepet: ſit cōtrarius: & infamia tuis laudibus & ita dicēdo occurrebat her. ut ipm̄ quoq; iterficeret: ſed theſ. eū retinet dicens o Amphytrio plus ſatis eſt q̄ Hercules filios & vxorē interfecerit: fuge ne addat ēt hoc ſcelus: ut interficiat patrē. ¶ Bn̄ hēt: dictum ē q̄ncūq; cōſecuti ſumus uotū noſtrū credebat Her. ſe totā familiam lyci deſtruxiſſe. ¶ Cōiunx io. Iuno hic ſeruat decoꝝ: qd tanq̄ furens nō firmat ppoſitū: qa ſupra dixerat ſe interfeciſſe Iunonē: nūc aūt dicit qd̄ illi ſacrificiū peregit. ¶ Te digna: tibi conuenientia qa tu es nimiū crudelis & delectaris ſemp imanitate. ¶ Argos ciuitas: i plurali ē gn̄is maſculini: ibo argos & ibi mactabo ēt euryſteū tanq̄ uictimā. ¶ Nōdū li. ſacrificaſti. ¶ Cōſuma: pfice: un̄ uiꝗ ꝯſumatū appellamus pfectum/& eſt pprie qcqd ad finē ducere & primæ cōiugationis ē verbū. ¶ Stat, loquiť de ſeipſo. ſtare dicimus victimas q̄n ſponte ante aras ſtant ſine vinculo: & eo modo eas dicimus placere deo aliter non ſacrificabantur. ¶ Inſequor: uolo omnino q̄ interficias me. ¶ Quid, hoc eſt dum iſta loqueretur amphitrio cœpit Hercules oculos flectere ſomnum, & totus tremebat: quod uidens ipſe Amphitrio ita miratur dicēs ne erat mihi uiſus quod uideam Herculem trementem. ¶ Acies luminum oculorum meorum. ¶ Mœror: mens dolor. ¶ Ebetat, obtenebrat.

¶ Inuergit, in proprie dictum eſt ſi quidem & iouergere conuerſa manu in ſiniſtram uinū ita fundere: ut patera conuertatur, eſt aūt uerbū ſacrorum ad inferos pertinentiū de quo poeta frontiq; inuergit uina ſacerdos, & uergere eſt aliquādo uertere. ¶ Rotatum: miſit in meo uetuſtiſſimo codice lego miſſitat & ſane quidem ut conueniat ſignificatum. Verbi cū frequentia participii ut ſit & furens. ſ. Her. miſſitat circa puerum rotatū bis & ter. cōis tn̄ trecētoꝝ textuū lectio habet miſitat illi caput &c̄. Pauefactus: miſerādus amphytrio maluit iā mori ſenex infortunatus q̄ tot calamitatibus ſuperuiuere ut qui uideat inſaniam filii i cædem nepotis & nurus ſanguinariam ideo fruſtra impediente Theſeo Herculi fit obuius & ut ipſe pariter occidatur. DAN.

BER. ¶ Ceruix. collum. ¶ Submiſſo: capite inclinato. ¶ Labat: cadit. ¶ Ornus igens arbor & ſeruat ſimilitudinem. ¶ Moles: ingens rupes decidens ex montibus, q̄ poſt magnitudine quaſi portum faciat in mari: ita Hercules grauis cadebat in terram. ¶ Viuis, appropinquans amphytrio inquit es ne uiuens O nate: nam idem furor q interfecit tuos teipſum quoq; pemit. ¶ Leto. morti. ¶ Sopor eſt: videt quod dormit: quia ſtertebat. ¶ Reciprocos: qa ſpūs ibat & redibat: ut ſit p eandē viam per nares & os. ¶ Motus: ſtrepitus. Spiritus flatus Herc. ¶ Agit. ducit. ¶ Detur tē. dimittamus eum dormire: ut forte furor cædat. ¶ Vix. violentia. ¶ Morbi: furoris. ¶ Victa, pulſa. ¶ Leuet. alleuiet. ¶ Remouet imperat am. ſeruis ut arma Her. dormiēti ſubmoueāt ne forte exporrectus iteꝝ inſanies illa repetat.

EBR. Lugeat æther, introducitur chorus inuitās omnes: & imprimit elementa ad luctum qđ Her. in tantam inſaniam deductus fuerit deinde rogat deum ſomni ne excitet nili prius liberatus ſit a furore. Verſus eſt anape. ab anape. pede. conſtat. iiii. pedibus recipit etiam dacty. & ſpon. & multotiens inuenies ſine vllo anape. ¶ Lugeat æther. i. cœlum doleat: eſt enim lugere ꝓprie in luctu eſſe. Eſt aūt luctus dolor cum fletu: quem ex morte coniugis chariſſimi cōcipimus; vnde apud Liui. ſcrib. ii. bello pu. poſt cladem illam cānenſem: patres conſtruiſſe ne fœmine vltra. xxx. dies in luctu eſſent hoc eſt ne lugubri habitu perſeuerarēt. ¶ Patres, Iuppiter. ¶ Ferax: fertilis a ferēdo. ¶ Mobilis inſtabilis. ¶ Tu q. ſ. ſol. Qui ſun. ſpgis. ¶ Pertra. regiones & plagas: tu q illuminas maria & terras. ¶ Decoro, pulchro. ¶ Feruide ri. calide ſol. ¶ Tecum, reddit rationē quia debeat lugere her. tecum vidit obitus occaſum & ortus. ¶ Vtraſq; domos, oriētem & occidentē. ¶ Monſtris, ſcilicet liberate animum her. a tanto furore. ¶ Tuq; ſomne, uertit ſe ad deum ſomni. eſt enim ſomnus modo deus ſomni ſic Marti. Et quia nulla venit tu mihi ſomne veni. Modo quietem ſignificat Virg. mors hominum facilis dulcisq; ſimilima ſomno. Malorum, domitor quando quis dolore eſt affectus dormiendo curaꝝ ſuaꝝ obliuiſcitur. ¶ Melior pars, quia qñ dormit̄ nihil male agit. ¶ Volucres habēs alas fingūt eum alatum qa ſubito venit. ¶ Genus aſtræ. filia aſtrę, q̄ fuit teſte Arato aſtræi filii titani ex aurora filia quā ob diligentiſſimam

equitatem iuſtitiam appellatam dixit, nā eſt terras habitaret, vt inquit Oui. Nōdū vt ſanos rabies nudauerat enſes. Nec cōſanguineis fuerat diſcordia nota hāc ferūt propter hoium ſcelus euolaſſe ad ſuperos dicente Ioue. Vltima cœleſtum terras aſtrea reliquit hic ideo ſomnū filius iuſtitiæ appellat quia dormiendo nō peccamus. ¶ Languide, q ſomnolenti languidi & torpentes efficiuntur. Duræ mortis inexorabilis quæ fle ctī nō poteſt: ideo frater mortis quod quies ut iquit Maro eſt ſimillima morti. ¶ ¶ Veris, qui ſomniant aliquādo vident vera, & multotiens falſa: futuri auctor nuncius futuri boni, & interdum mali. ¶ Pater o ſumme pater qui ſeruas quodāmodo omnia in vita qa ipſe ſomnus alit digeſtionem facit & vires reparat. ¶ Portus: refugium vitæ qa cōfeſſi ſumus: quieſcimus in te. ¶ Lucis: laboꝝ qui fiunt in die ſic Virg. ſub nocte ſilenti, lenibat curas: & corda oblita laboꝝ. ¶ Noctis: eo quia in nocte dormitur. ¶ Qui par. equalis diuitibus, & pauperibus ideo iuſtus. ¶ Lenis ſuauis. ¶ Pauidū læti, timens mortem ſomnus eſt vna res per quam diſcimus non timere quæ eſt conſimilis ſomno. ¶ Longa: quia mors dormitio æterna & ſomnus eſt tanq̄ mors. ¶ Alliget: vt tantum dormiat donec digerat furorem. ¶ Artus indo. membra Herculis q̄ non poſſunt vinci ab vllo. ¶ Præme tene. ¶ Graui tor. maxima pigritia ne ſe leuaī poſſit. ¶ Linquat. ſ. ſopor. ¶ Curſum motū & gradū quē hēbat prius.

¶ Macta, perſiſtit i met. nāq; præmiſſum eſt nōdum litaſti: conſuma ſacrum, mactare verbum perpetuum ſacrorum: eſt enim magis augere ſacra propterea fiunt ut augeatur fortuna ſalus & reliqua id genus, inde macte virtute & macmentum malus augmentum teſte Pompe. ¶ Moles non eſt ſimplex hic locus & ſenſus intelligit de fundamento in mari iaciundo q ſolebat compactis tabulis & cōtignationibus quibuſdam ſuperſtrui poſtea ſubductis tabulis magna ui cadens in aquam querebat ſibi viam & ſic ſua mole & grauitate firmabatur vt meminit Horatius. ¶ Lugeat: carmen nouum metro pindarico dimetro anapeſtico ſcriptum habet & præſefert inſani & mobilis vulgi opinionem quæ modo Herculis dementiam cōmiſerat atq; deplorat modo filioꝝ eius nefariam occidionem modo cupit Her. reſipiſcere & ſui ſceleris penitentia torqueri, mō eodē ſemp inſanire vt in ſceleris defenſionem excuſetur furor. DAN.

Et feſſa ceruix capite ſummiſſo labat.
Flexo genu iam totus ad terram ruit:
Vt cæſa ſyluis ornus, aut portus mari
Datura moles/uiuis? an leto dedit
Idem, tuos qui miſit ad mortem, furor?
Sopor ē reciprocos ſpiritus motus agit.
Detur quieti tempus, vt ſomno grauis
Vis victa morbi pectus oppreſſū leuet.
Remouete famuli tela, ne repetat furēs.

ANAPÆSTICI, AD ONII DVO. CHORVS.

Lugeat æther: magnuſq; parens
Ætheris alti, telluſq; ferax:
Et vaga ponti mobilis vnda.
Tuq; ante omnes, qui per terras:
Tractuſq; maris fundis radios:
Noctemq; fugas ore decoro:
Feruide Titan/obitus pariter
Tecum Alcides vidit, & ortus.
Nouitq; tuas vtraſq; domos.
Soluite tantis animum monſtris:
Soluite ſuperi/rectam in melius
Flectite mentem. tuq; o domitor
Somne laborum, requies animi:
Pars humanæ melior vitæ,
Volucer matris genus Aſtreæ,
Frater duræ languide mortis:
Veris miſcens falſa: futuri
Certus, & idem peſſimus author:
Pater o rerum, portus vitæ,
Lucis requies, noctiſq; comes,
Qui par regi, famuloq; venis:
Placidus feſſum: leniſq; foues
Pauidum leti genus humanum
Cogis longam diſcere mortem.
Preme deuictum torpore graui,
Sopor indomitos alliget artus.
Nec torua prius pectora linquat:
Quam mens repetat priſtina curſum.

¶ En fuſus

En fuſus humi ſæua feroci
Corde uolutat ſomnia.non dum eſt
Tanti peſtis ſuperata mali.
Clauæq; graui laſſum ſolitus
Mandare caput,quærit uacua
Pondera dextra,motu iactans
Brachia uano,nec adhuc omnes
Expulit æſtus.ſed,ut ingenti
Vexata noto ſeruat longos
Vnda tumultus,& iam uento
Ceſſante tumet.pelle inſanos
Fluctus animi/redeat pietas,
Virtusq; uiro,uel ſit potius
Mens ueſano concita motu.
Error cæcus,qua cœpit,eat.
Solus te iam præſtare poteſt
Furor inſontem proxima puris
Sors eſt manibus neſcire nefas.
Hunc Herculeis percuſſa ſonent
Pectora palmis,mundum ſolitos
Ferre lacertos uerbera pulſent
Victrice manu.gemitus uaſtos
Audiat æther.audiat atri
Regina poli,uaſtiſq; ferox
Qui colla gerit uincta cathenis
Imo latitans Cerberus antro.
Reſonet mœſto clamore chaos.
Latiq; patens unda profundi.
Et, qui melius tua tela tamen
Senſerat æther.
Pectora tantis obſeſſa malis
Non ſunt ictu ferienda leui.
Vno planctu tria regna ſonent,
Et tu collo decus,ac telum
Suſpenſa diu:fortis arundo:
Pharetræq; leues:date ſæua fero
Verbera tergo/cedant humeros
Robora fortes/ſtipeſq; potens
Duris oneret pectora nodis.
Plangant tantos arma dolores.
Non uos patriæ laudis comites
Vlti ſæuo uulnere reges:
Non Argiua membra palæſtra:
Flectere docti fortes cæſtu:
Forteſq; manu:iam tamen auſi
Telum Scythici leue Corithi
Miſſum certa librare manu.
Tutoſq; fuga figere ceruos.
Non dumq; feræ terga iubatæ.
Ite ad Stygios umbræ portus.

BER. ¶ En fuſus iacēs dum diceret chor⁹ has pces hercules forte ſomniabat ſeſe mouens q̄ſi arma q̄reret. ¶ Volutat uerſat i mēte. ¶ Nōdū tātus furor mūdi ceſſit. ¶ Mādare cōmittere. ¶ Graui pōderoſæ. ¶ Pōdera .i.ipſam clauam ponderoſam. ¶ Vano qa illā nō iueniebat. ¶ Eſtus:furorē ai. Sed ut ponit ſi̇̄itudinē qn̄ mare iactat̄ a uentis & illis ceſſantibus nō tn̄ ſubito ceſſat motus undaꝝ:ſic ille furor herculē adhuc agitabat. ¶ Vexata:agitata. ¶ Noto uē.meridionali. Sed ſit:corrigit qd dixerat : ut reſtitueret̄ uerus ſenſus herculi ſed potius nūc eſt optādū,ut remaneat in furore qa ſi peccauerit facile erit ignoſcēdū:cū in furore ne ſiat qd faciat. ¶ Concita ꝑturbata. ¶ Motu ue.furore. ¶ Cecus q nō pmittit eū agnoſcere erratū ſuū. ¶ Eat:perſeueret.

MAG ¶ Solus furor inſania. ꝑſtare facer̄ iſontē ſine culpa. ¶ Sors ꝑ ſimilis cōditio. ¶ Puris manibus inuiolatis:quę nō cōmiſerunt aliqd malū. ¶ Neſcire: nefas ignorare ſcelus ſuū: hoc eſt qui peccāt per inſaniā ſunt ſimiles.nunc uero chorus mutans ꝓpoſitū uocat herculē penitentiā:ut pcutiat pectus tantis uerberibus ut ſtrepitus audiatur in terra mari.& cœlo. ¶ Mundū:cœlū : qa ſuſtinuit cœlū loco athlātis:ut diximꝰ. Victrice manu.ſ.herculis: qui uictor ubiq; fuit. ¶ Atri re.ꝓſerpina regina obſcuri iferni.iuncta ligata ab ipſo her.Imo ꝓfundo qn̄ ifernus ē in cētro terre. ¶ Chaos: cōfuſio ifernalis ſed ꝓprie eſt elemētoꝝ ipſa cōfuſio cuius imaginē apud inferos finxit Vir.Reſonet ꝑ uerbera herculis. ¶ Profundi:maris. ¶ Et qui qa in aere interfecit aues ſtymphalidas:iō ęther ſenſerat eius tela. ¶ Senſerat aet.hic uerſus admōicus. ¶ Pectora,quę fecerūt tanta mala. ¶ Leui : paruo immo graui. ¶ Tria:cœlū:mare:& iferuꝰ, plāctu uno percuſſione unius her. ¶ Et tu:cōuertit ſermonē ad arma herculis qd iuuēt uerberare ipſum. ¶ Arūdo:ſagitta & ſingulare ꝑ plurali. ¶ Decus ac te.eſt appoſitio.i.ornamētū & defenſio:geſtabat her.

Caſpil collo pharetra ſagittas ad ornamētū & tutelā ſuā. ¶ Sera: grauia. Saluſt.bellū ſerū graue. ¶ Tergo:ſ.r hercu. ¶ Robora.i.claua ex robore. ¶ Stipeſq;.i.illa claua. ¶ Potēs:nō fragibilis. ¶ Nō uos,nūc cōmiſerationem pueroꝝ facit: qui interfecti a patre nō potuerūt demōſtrare ſuā uirtutē futurā ¶ Comites. ſimiles uirtuti paterne. ¶ Vulti.ſ.ſuos pueri nō eſtis reges ut pr̄ Her. ¶ Nō ar. paleſtra.paleſtra argiua quare inuēta fuit grę.nec uos pueri luctatione: aut ceſtu mōſtrauiſtis uires ueſtras:ut pr̄ paleſtra eq:lē a latinis dr̄ luctatio nā nudi palmis inter ſe hoies decertabāt.Vir.Pars in graminei exercent mēbra paleſtris: iam tn̄ auſi uos pueri i tenera ætate ſatis demōſtrauiſtis uirtutem ueſtram ſequēdo feras. ¶ Telū le.ſagittā uolatilem. ¶ Coriti ſcy.q̄libus ſcythe populi ſeptētrionales utunt̄.coritus dr̄ uagina arcus & ēt ſagittaꝝ grę ꝓferūt p.g.goritos ¶ Librare : mittere. ¶ Certa ma.recte pcutiente. ¶ Ceruos tu.fu. q ſe uertūt de facili in fugam. ¶ Fere iub.i.leōis:nōdū audebatis ire ad leones quēadmodū pr̄ nō auſi eſtis iſta magna: ſed ut pueri ſatis digna fugere ceruos & lepores. ¶ Ite. huc uſq; pendet textus. ¶ Vmbræ animæ puerorū. ¶ Innocuæ : qui nihil mali meruiſtis.

DAN ¶ Sopne hæc dictio cōtra tritā & ꝑfectā cōſuetudinē rectiꝰ p.p.aū.n.q̄ p.m.ſcribēda eſt ſi .n.ut teſtat̄ Gelli.i.xii.ſit ab eo qd eſt ὕπνος nos p.v.prio ſomnus deinde p.v.græcę lati neq; o lr̄ę cogationē ſit ſopnꝰ non uideo cur ſit p.m.magis q̄ p.p.ſcribēda hæc dictio niſi.ut placet qbuſdā mutet̄.p.in.m. ad ſomnū extat apud Oui.ſupplicatio uenuſtiſſima huic pene par.Sōne quies reꝝ placidiſſime ſomne deoꝝ. ¶ Pax ai Trāquilla quies &c.pingit̄ cū cornu qa irrepit nō intellectꝰ. ¶ Volutat : ſomnia eſt ſpecies q̄dā ſomnii q̄ grę ἐνύπνιον uocant:qn̄ qs metuēs iminentē ſibi iſidiis ul̄ ꝑtāte pſonā aut incurriſſe ex imagine cogitationum ſuaꝝ uideat̄ ut hic ꝯtigit herculi nec eſt idē ſomniū qd̄ inſomniū ſiqdē inſomniū creditur eſſe in ipſo ſomnio imago ſiue ipſum qd̄ p̄t eē falſum unde Maro ſed falſa ad cœlū mittūt inſomnia manes. ¶ Stipeſq; potēs.clauæ claua fuſtis terrę ex una parte capitata ad claui ſimilitudinem claua her. fuit locata poſt primas ualuas tēpli eius quod extruxit Sylla iuſſu ſybillę in foro boario huius clauę odore canes territi:& muſcæ non intrabant ædem.Hercu.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

BER. ℂIn pri.Iu.prio igreſſu:hoc ē i tā tenella ætate.⸿ Infauſtū ge.appoſitiue.fauſtus fœlix dr̄ cui oēs fauēt. cōtrariū īfauſtus īfœlix:fauere eſt bona fari. Vir. Ore fauētis oēs hic fauor uox bn̄ p̄cans alicui ſiue alicuius commodū: & laudē tuēs.⸿ Triſtes:laboris uerſus: adōic⁹ iraros reges uel quos iterfecit pr̄:uł īudices iferni itelligit q irati her. irati erāt pp cerberę raptū & theſeum deductum ab inferis.

oppugnāt fluctibus iſthmon:& tenuis tellus audit utrūq; mare.⸿ Pelopis:dardani phrigii,nā fili⁹ fuit Tāta.regis phrygū:a q pellopōneſus dr̄.⸿ Indica:oñde.⸿ Ira:mea ⸿ Ruat:ſeuiat,qa nemo rñdebat dic ruā in oēs.⸿ Hoſtis eſt:reputabo oēs hoſtes:q nō mōſtrāt mihi aucto.tāti ſceleri.⸿ Procede:ueni palā.⸿ Alcide:her. Seu uidicas:o uictor uīcāq; uēias,ſiue a gyrōe ſiue a Diōe.ut facias eoꝝ uidictā pcede ego ſum pat⁹ pugnare licet hēas arma me.⸿ Vidicas:currus truces equos fugales.⸿ Tracis cr.diomedis ſanguinolēti q paſcebat equos ſuos carne hūana.⸿ Pec⁹ ge.ſupple itēꝝ uidicas armēta abducta a gyrōe hiſpano.⸿ Lybię: ut dños.ſ.itēꝝ uīdicas buſiri & antheū quos ſupaui : de his oib⁹ ſupi⁹ ſatis diffuſe dixim⁹. ⸿ Vſ,ēt.⸿ Petas,iuadas.Cur. dū loqret her.talia theſe & amphitrio opponebāt man⁹ oculis nē uiderent lachrymari pp cōmiſerationem herc.⸿ Fugite me. vultus nolunt me uidere. Pelopē

QVis hic locus ē qntus & ultimus act⁹ i quo herc.reſipiſcēs introducit q cū uidiſſet ſuoꝝ cadauera gemiſcens miraſ.⸿ Quis .l.u.ſ.⸿ Quæ pla.q̄ ps mūdi. q̄nq; ſūt palagę:Vt Vir. Quo q̄ tenēt cœlū zōe.⸿ Sub car. ſub polo arctico Heſpi occidētalis ſū i hiſpania ubi oceanus faē modū.i.terminū & finē terræ.⸿ Quas.tea.au.ubi uiuo. ⸿ Q d.ſo.terra.⸿ Feſſo.mihi ⸿ Certe re.ꝯuertit her.oculos & uidet corpa ſuoꝝ ſanguinolēta & prio dubitat ne ſit fāta ſia ut adhuc ſlli uideāt ſimulachra & imagies ifernales.⸿ Feralis, iferoꝝ antiq ferā mortē dixerī.⸿ Pudet fa.her.magni ai timebat: ſed uerecūdebat id demōſtraſ.⸿ Perſagit:diuiat: nō mēs p̄ſaga mali dr̄ qn̄ ignota triſtitia uerſaſ in aio.⸿ Parēs:amphytrio.⸿ Cōiunx:megera.⸿ Lat⁹le.ſiniſtrę.⸿ Spolio:leonis pelle.⸿ Tegmē:ueſtis.⸿ Torus mol.lectus delicatus: ſolebat her.ueſtire ſe ea pelle & illā ſibi ſterneſ pleċto cū uellet dormire.⸿ Libet:uidēs her.arma ſibi ſubmota idignans duplicat uerbū libet ad auxeſim.⸿ Quē no.neſcio qs fuerit iſte q mihi eripuerit arma:niſi forte ſup.pr̄ cœlo deſcēdēs i terras:genuit aliū fortiorē me:ut duplicauit noctē: qn̄ genuit me : triplicauerit in gn̄atōe alteri⁹.⸿ Inceſtu,adulterio.⸿ Stetit:firmata eſt:q̄re ut dictū eſt: Iup.ꝯcubēs cū alcmena mr̄e Her.iuſſit ſolē cōtinuaſ noctē loco diei.⸿ Quod cer.hic admirabūdus her.iterrogat qs filios:& uxorē iterfecerit.⸿ Cōfecti cæ.i.iterfecti. ⸿ Quis.l.qs tyrān⁹ ſitis lyco. ⸿ Moliri: ppetraſ reuerſo ab inferis.⸿ Quiſqs:uocat nō ſolū thebanos: ſed circūuicinos. ut idicēt ſibi qs fuit auctor tāti ſceleris.⸿ Colis:hitas.⸿ Iſmeni: Iſmeni⁹ fluui.ē Boetię. ſic cognominat⁹: Teſte Dio. li.hi.v.ab iſmeno filio pelaſgi. ⸿ Attea,atticæ regiões,ubi ſt athenæ.⸿ Pulſata gemio mari agitata undis ægei : ioniiq; iſthmos ē ea noie terra ſtrictura:q̄ inter duo maria concluſa eſt : ut Oui,æquora bina ſuis

Ite innocuæ,quas in primo
Limine uitæ ſcelus oppreſſit,
Patriuſq; furor/ite infauſtum
Genus,o pueri noti,per iter
Triſte laboris.
Ite iratos uiſite reges.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. AMPHITRYON. THESEVS.

QVis hic loc⁹?q̄ regio?q̄ mūdi pla(ga?
Vbi ſum?ſub ortu ſolis,an ſub car(dine
Glacialis urſæ?nūqd Heſpii maris
Extrema tellus hūc dat oceano modum?
Quas trahim⁹ auras?qđ ſolū feſſo ſubeſt?
Certe redimus,unde proſtrata domo
Video cruēta corpora?an nō dum exuit
Simulachra mēs iferna?p⁹ reditus quoq;
Oberrat oculos turba feralis meos.
Pudet fateri,pauco neſcio quod mihi,
Neſcio/qđ animus grāde præſagit malū,
Vbi eſt parens?ubi illa natorum grege
Animoſa coniux?cur latus læuum uacat
Spolio leōis?quonā abiit tegmen meū?
Idemq; ſomno mollis Herculeo torus?
Vbi tela?ubi arcus?arma quis uiuo mihi
Detraheſ potuit?ſpolia qs tāta abſtulit?
Ipſumq; qs nō Herculis ſomnū horruit?
Libet meum uidere uictorem,libet.
Exurge uictor,quem nouum cœlo pater
Genuit relicto?cuius inceſta ſtetit
Nox lōgior quā noſtra.qđ cerno nefas?
Nati cruenta cæde confecti iacent.
Perēpta coniux.qs Lycus regnū obtinet?
Quis tāta Thebis ſcelera moliri auſus eſt
Hercule reuerſo?quiſquis Iſmeni loca,
Actea quiſquis arua,qui gemino mari
Pulſata Pelopis regna Dardanii colis,
Succurre,ſæuæ cladis actorem indica.
Ruat ira in omnes/hoſtis eſt,qſquis mihi
Non mōſtrat hoſtē/uictor Alcide lates?
Procede,ſeu tu uindicas currus truces
Thracis cruenti,ſiue Geryonis pecus,
Libyæ ue dños,nulla pugnandi mora eſt.
En nudus aſto/uel meis armis licet

ℂQuis.h.lo.cataſtrophe de iſaono ad ſanū.her.i hoc actu .v.her.reuerſus i ſe q̄rit auctorē cędis liberoꝝ & ꝯiugis quos circa iardeſcit ad uidictā ulrimo cognoſcēs ſe reū facti mortē ſibi pat aſciſcere q̄ tādē inhibita fugā q̄rit:eſt aūt huius fabulę carmē.x.qđ cōſtat trime. hyperca.iābico.⸿ Quis.h.lo. &c.⸿ Sub car.pprie locatus ē de polo arctico nā ut teſtis eſt Igi.duo ſūt cardies q alr̄ axes uocanſ unus ſeptētrionari⁹ ſiue arcticus alter auſtralis ſiue antartic⁹ ppea cardines qđ circa eos orbis rotari uideaſ ſub cardine glacialis ut.i.ſub uertice ſeptētriōario ſimulachra .iii.ſunt ptes in hoie: q̄ ſoluto corpe abeūt in diuerſa aia: corpus : ſimulachrū:aia petit cœlū: corpus i terrā putreſcit ſimulachrū ad iferos deuolat: inde apd Home.Vlyxes uolēs amplecti anticliæ mr̄is ſuæ ſimulachrū ατιμοιεδ᾿ειλοντο δεαγανωτεροιφοντεαυτρυ ve:ſimulachra igiť ſūt in iferos ut Maro.ēt i.vi.cecinit : & hic Sen.⸿ Quiſqs iſmeni:Senſus eſt qcūq; boetiā icolit & pelopōneſum cōſcius auctorē hui⁹ ſæuæ cladis nō īdicaret:is ſentiat irā meā:& uēiat i me qſqs eſt auctor ſæuæ cladi ſeu uelit meis armis tectis geryonem & diomedē ulciſci antheū buſiriſq;.ego illi uel nud⁹ pugnabo.⸿ Tua ſi.emphatice tu.ſic .n.theſe.iter amicos q celebrātur adeo ꝯſtās iſide ut uenerit in pprīū qddā epithetū ipſi⁹ fidei,hic Ouidia.illud in tri.O mihi theſea pectora iūcta fide DAN.

ℂDifferte:

BER. ¶ Differte: prolōgate. ⸿ Profare dic. ⸿ At tu: nō poterat loq Amphitrio: ūn cōuertit ſe ad theſeū: ut id facī⁹ ſibi explicet. ⸿ Ede dic, enarra. ⸿ Tua fi. tua ſolitā ueritate. ⸿ Vterq: pr̄ & theſe. ⸿ Pudibunda, q̄ hēt ſignū pudoris. ⸿ Furtim: paulatim: celando me. ⸿ Pudēdū. nolite uereri manifeſtare mihi hoc tā dierū ſcelus. ⸿ Nūqd: interrogat p circum locutionē nō fuerit euryſteus. ⸿ Potēs ironice q ſolit⁹ eſt mihi ſp ipare. ⸿ Argiuę, argoꝝ. ⸿ Infeſtū, inimicū. fuit ne exercitus. ⸿ Lyci: quē iterfici. ⸿ Parētis mortui. ⸿ Per te. rurſus. cōuertit ſe ad pr̄em & adiurat, ut ſibi manifeſte iſtud ſcelus. ⸿ Nomē ſe. mihi ſcd̄s deus: prim⁹ erat iuppi. Præda qs ſpoliauit me dormiētē armis meis. tacita: nolim fili curare ſcire iſta qa m̄ti quæſiuerūt aliq̄ q̄ poſtea illos penituī ſciuiſſe. ⸿ Ego: habet emphaſim. quaſi dicat. ego Hercules nō faciā uindictā. ⸿ Quota: minima reſpectu maioris. Miſere more p̄cātis hercules extēdēs manus ad pr̄em: eas noluit tāgere: qd miratus her. uidet manus ſuas cruētatas: & tūc cognouit ſe auctorem eius mali fuiſſe. ⸿ Quid hoc .ſ. qd pr̄ nolit tāgere manus ſuas: hic erat i me. ⸿ Vn̄ hic cru. un̄ ſanguinolētę ſunt mihi manus. Quod ex alia pte uidet ſagitteā tinctā. ⸿ Læto, morte puerili filiī ſui. Lernea ne. quā pri⁹ tinxerat ſanguine idræ q̄ ſupra ab eo ſuperatā diximus. ⸿ Iā: uidēa tela ſua ampli⁹ nō q̄rit qs fecerit illā ſtragē: qa bene ſciebat: qd potuiſſēt nullus flectere arcū ſuū, niſi ipſe. Sinuare: icuruare. ⸿ Neruū cordā arcus. ⸿ Vix: cū difficultate. ⸿ Cedētē: flexibilē: qa uix illū ipſe poſſu3 flectere. ⸿ Nr̄m, nos fecimus iſtud Luca. Amphytrio cōſentiēs her. feciſſe illud ſcelus: vult eū cōſolari dicēs: tu fili hēbis dolorē ex morte filioꝝ: ſed culpa ē nouerce iuno q̄ cęcū furorē i te miſit. ⸿ Nūc pa. her. aiaduertēs ſe tm̄ ſcel⁹ ꝯmiſiſſe uocat io. pr̄em: ut ſibi mortem faciat: & oēs pœnas deſiderat. ⸿ Oblite no. q nl̄lā curā hēs filii her. quē in tm̄ furorē puenire pmiſiſti. ⸿ Sera: tarda qa prius debebas uēdicare q̄ iterficere eos. ⸿ Nepotes: filios meos q nepotes erāt tui. ⸿ Stelliger: cœlū. ⸿ Hic ar. in ſeptētriōe. ⸿ Ille antarticus: in meridie. ⸿ Rupes ca. ſi nō me fulminare uis. Saltē dato alias pœnas. ⸿ Caſpii: in aſiā boreales a qbus mare caſpiū eſt dictū: & portæ caſpiæ: hoc eſt uiæ qdā eos mōtes iterſecās: ut teſtat Soli. Sūt maiori armeniæ cōtermini. ⸿ Ales, a. aqla: ferūt io. pmetheū iapeti filiū ob ignē ſubreptū ſupis i mōte ſchitię. ⸿ Caucaſo: ferrea cathena uinxiſſe aqlāq addidiſſe q̄ iecore ei⁹ aſſidue renaſcēte ppetuo paſceret. Hāc aqlā qdā ex Typhōe atq Echione genitā pdiderūt. alii ex terra & tartaro: nōnulli vulcani factā manibus & a io. aiatā poſt hæc pmetheū: ut ſibi iouē cōciliaret hac arte uſum fuiſſe ſup. amore Tetydis ꝯſpecta eius fortitudine forte exarſerat qd ſentiētes pcę q̄rū puidētia n̄ fallit ceciuerūt. Quicūq thetidi cōnubio iūctus eēt eius filiū pr̄is gl̄iam lōge ſupaturꝰ: hoc cū forte itellexiſſet pmethe⁹ ioui renūciaſſe fert queritus ne q ipſe Satur. pr̄i fecerat a filio pateret oēm de tethyde cogitationē depoſuit, & ne erga pmetheū paꝝ grat⁹ uideret: uinclis eū liberauit q̄uis ad. xxx. millia anno. huic pœnæ addit⁹ fuerat: ut Eſchi. ſcri. Et ne liberatiōis ei⁹ ppetua memoria foret fcō ex utraq re hoc eſt ſaxo ad qd alligatus fuerat: & ferro ex quo fcā erat cathena: anulo digitū eius ſiniſtra mâu minimo pximū cinxit: q̄ pria anuli iuētio fuiſſe memorat. Ad hūc igit pmetheū adhuc caucaſeę rupi alligatū: cū forte her. ab euryſtheo ad hortos heſperidum miſſus locoꝝ ignar⁹ diuertiſſet: uiamq ab eo fuiſſet edoct⁹ aqlā iecur: ſiue ut alii uolūt cor ei⁹ aſſidue depaſcēte ſagitta peremit. ⸿ Scopuli: mōtis. ⸿ Cur ua. uacui ſunt .q.d. pone me in hanc pœnā ubi erat pmethes: ut loco illiuſdē paret. ⸿ Latus ab rupes alta in p̄ceps.

Petas inermem. cur meos Theſeus fugit
Paterq vultus? ora cur condunt ſua?
Differte fletus, quis meos dederit neci
Omnes ſimul profare. quid genitor ſiles?
At tu ede Theſeu, ſed tua Theſeu fide,
Vterq tacitus ora pudibunda obtegit.
Furtimq lachrymas fundit in tantis malis
Quid eſt pudendū? nunquid Argiuæ potens
Dominator urbis? nunquid infeſtum Lyci
Parentis agmen clade nos tanta obruit?
Per te meorum facinorum laudem precor
Genitor, tuiq nominis ſemper mihi
Numen ſecundum, fare, quis fudit domum?
N Cui p̄da iacui? Am. tacita ſic abeant mala.
He. Vt iult⁹ ego ſim? A. ſæpe uīdicta obfuit.
He. Quiſq̄ ne ſegnis tāta tolerauit mala?
Am. Maiora qſquis timuit. Her. his ēt pater
Quidquam timeri maius: aut grauius pōt?
Am. Cladis tuæ ps iſta: quā noſti, quota eſt?
Her. Miſereꝛ genitor/ſupplices tēdo man⁹.
Quid hoc? manus refugit/ hic errat ſcelus.
Vnde hic cruor? quid illa puerili madens
Arundo leto, tincta Lernæa nece?
Iam tela uideo noſtra/non quæro manum.
Quis potuit arcū flectere? aut quæ dextera
Sinuare neruum uix recedentem mibi?
Ad uos reuertor genitor: hoc noſtrū ē ſcel⁹?
Tacuere: noſtrū eſt. Am. luctus eſt iſtic tu⁹:
Crimen nouercæ/caſus hic culpa caret.
He. Nunc pte ab omni genitor iratus tona:
Oblite noſtri uindica ſera manu
Saltem nepotes/ſtelliger mundus ſonet.
Flammaſq & hic, & ille iaculetur polos.
Caſpii Rupes ligatum Caſpiæ corpus trahant.
Atq ales auida. cur Promethei uacant
Scopuli? paretur uertice immenſo feras:
Volucreſq paſcens Caucaſi abruptū latus:

DAN. ¶ Cladis tuæ: rogatus Amphytriō per obteſtationē ab he. docet illā quā uidbat cladē minimā eē p̄grauiori. i. inſania ſui q̄ nulla grauior eſt clades. quotus nomē ordinale aliq̄n ponit p q Ci. Quot⁹ iſtuc qſq feciſſet: & Mar. Dic quot⁹ es, q̄ti copias cœnare. i. q eſtis, & quotus ē interdū cōtinuę q̄titatis ut Iu. Quota portio fecis achęę p q̄ta. i. q̄ mima. ⸿ Promethei, trita ē fabula pmethei i cui⁹ opis iuidiā cogitauit iup. aliud opus, adhibitis. n. diis oib⁹ in ꝯſiliū creauit fœminā: cui in ipſa creatiōe ſinguli dii aliq̄ pēculā ꝯtulere, q̄pp fœmina nā uerſipellis & uafra vulpecula. hęc dcā pādora: ut plane oia docet Heſio. ωνο μινετενδ'εγυνα ιχασπανδ'ε οφινοτι μαντισολυμπ ωναδ'εωματεχοντεσ δ'ε οροντδ'ιορισαν. pp q febres macies: tormia: uertigies: & mala ꝯplra hoiē3 iuaſere: extat lamtatio ap̄ Ora. & itē ap̄ Mar. epigrāma n̄ illepidū.
¶ Nudum: ſine arboribus quæ ibi nō naſcunt pp frigus. BER.
⸿ Illa: pponit ſibi aliam pœnā, ut intra cyaneos montes alligatus diſcerpatur. Sunt ſimplegades teſte Pli. in. iiii. & .vi. na. hi. uelut Pompo. vult in. ii. duæ inſulæ helleſponti contra thracium boſphorum mille. l. paſſibus ab eu

Symplegas arctat, hinc, & hinc uinctas ma-
Diſtēdat alto. cumq; reuocata uice (nus
In ſe coibunt. ſaxaq; in cœlum exprimunt
Actis utrinq; rupibus, medium mare
Ego inquieta montium iaceam mora.
Quin ſtructū aceruās nemore cōgeſto agge
Cruore corpus ipſo ſparſum cremem? (ré
Sic ſic agēdū eſt. inferis reddam Herculem.
Am. Non dū tumultu pectus attonitū caret.
Mutauit iras. quodq; habet propriū furor,
In ſeipſe ſæuit. Her. dira furiarum loca,
Et inferorum carcer, & ſonti plaga
Decreta turbæ, & ſiquod exilium latet
Vlterius Erebo, Cerbero ignotum, & mihi.
Huc me abde tellus. Tartari ad finē ultimū
Manſurus ibo, pectus o nimium ferum.
Quis uos per omnem liberi ſparſos domū
Deflere digne poterit? hic durus malis
Lachrymare vultus neſcit. huc enſem date.
Date huc ſagittas. ſtipitē huc uaſtum date.
Tibi tela frangam noſtra. tibi noſtros puer
Rumpemus arcus. ac tuis ſtipes grauis
Ardebit umbris. ipſa Lernæis frequens
Pharetra telis in tuos ibit rogos.
Dent arma pœnas. uos quoq; infauſtas meis
Cremabo telis o nouercales manus. (dic?
The. Quis nomē unquā ſceleris errori indi-
Her. Sæpe error ingēs ſceleris obtinuit locū.
Th. Nūc Hercule opus ē: perfer hāc molē ma-
Her. Nō ſic furori ceſſit extinct⁹ pudor. (li.
Populos ut omnes impio aſpectu fugem?
Arma, arma Theſeu: flagito propere mihi
Subtracta reddi, ſana ſi mens eſt mihi,
Referte manibus tela. ſi remanet furor,
Pater recede, mortis inueniam uiam.
Am. Per ſancta generis ſacra, pius nominis
Vtrunq; noſtri, ſiue me altorem uocas,
Seu tu parentem. perq; uenerandos piis
Canos: ſenectæ parce deſertæ precor:
Anniſq; feſſis: unicum lapſæ domus
Firmamen: unum lumem afflicto malis
Temet reſerua. nullus ex te contigit
Fructus laborum, ſemper aut dubium mare:
Aut monſtra timui. quiſquis in toto fuit
Rex ſæuus orbe: manibus: aut aris nocens:
A me timetur: ſemper abſentis pater:
Fructum tui tactumq;: & aſpectum peto.
Her. Cur animā in iſta luce detineā ampli⁹:
Moterq;: nihil eſt. cuncta iam amiſi bona.
Mentem, arma, famā, cōiugē, natos, manus:

ropa diſtantes q̄s nōnulli ex nr̄is poetis cyaneas uocauere: de qb⁹ Luca. circa finē ſecūdi li. ut pagaſea ratis peteret cū phaſicos undas cyneas tellus emiſit i ęquora cautes: has iſtabiles iterdū ꝯcurrētes ſimul dixerūt: ut Oui. Trāſeat iſtabiles ſtrēua cyaneas & declinat̄ ēt in ſubſtātiuo ꝑ oib⁹ his cauib⁹: hæc cyane huius cyanes: Simplegades igit̄ eaſdē dixerūt hoc eſt ꝯcurrētes: has Oui. li. xv. met. imobiles factas dixit: timuit concurſibus argo undaꝝ ſpſas ſymplegades eliſarū: q̄ nūc imotę pſtāt: uētiſq; reſiſtūt: hoc fictū eſt: qa iſti ſcopuli uicini & altiſſimi a lōge nauigātibus ſeſe mouere uidebantur. ¶ Pontū: mare. ¶ Scythē: euxynū apud ſcytiā. ¶ Aarctat: ſtringit ubi ē anguſtiſſimū mar̄. ¶ Et hinc & hinc ab utraq; pte. ¶ Vinctas: ligatas: unā ad unū ſcopulū aliā ad aliū. ¶ Coibūt, ꝯiungent̄. ¶ Reuocata ui. qa dixi illas cōcurrere. Dn̄r. n. illa q̄ uadūt & redeunt dare uicē. ¶ Mediū ꝙ p mediū illaꝝ labit̄. ¶ Actis. imiſſis qn̄ eliduntur aq ſaliūt uſq; i cœlū. ¶ Ego. ero medius iter has rupes & ero mora hoc eſt obſtaculum ne ſe ille rupes tangāt & ſic ſemp integrus ero. ¶ Quin mutās ꝓpoſitū: dicē meli⁹ ſi ſeipē iterficiat q poti⁹. ¶ Aceruās: acumulās ¶ Aggerē: ſtruē lignoꝝ ubi me cremare poſſim. ¶ Reddā. reſtituā qa ſemel fuerat. ¶ Nōdū: loquit̄ Amphy. nō forte audiēte her. ¶ Tumultu. agitatione furoris. ¶ Propriū fu. q nec ſuis: nec ſibi pcit. ¶ Dira: ſeqt̄ her. ꝑmonē ſuū dolore & ita plenum ibo ad iferos ibiq; i deterrima pte me ipē relegabo. ¶ Plaga de regio diſtincta. ¶ Sōti, nocēti. ¶ Erebo fluuiū iferoꝝ erebū eē dn̄r: ponit̄ iterdū p obſcuriori pte inferni. Virg. Imas erebi deſcendit ad umbras. ¶ Cerbero: cani cuſtodi iferoꝝ quē ad ſupos traxi ¶ Pect⁹ nūc ne let ſepare ad fletū: ſed n̄ pt. un̄ dic o pect⁹ meū aix dure. ¶ Liberi filii mei. ¶ Digne. q̄tū meremini ¶ Durus ma. iduratus i malis. ¶ Huc, rogat arma ſua q b⁹ filios iterfecit: ut ea ſaltē cremet in rogū filioꝝ. ¶ Tibi, ꝟtit ſe ad unū filiū dicēs tibi uni frāgā ſagittas ad aliū tibi arcus & clauā. ¶ Stipes gra. pōderoſus trūcus hoc ē claua. ¶ Tuis um. aie & manibus tuis. ¶ Frequēs plena. ¶ Lærneis: tinctis ſanguine idræ lernęę. ¶ Dēt. ſuſtineāt ¶ Nouercales: uos ēt manus meæ cōburā q̄ fuiſtis nouercæ obſequētes ſicu uolebat iuno. ¶ Infauſtas: ifœlices meis filiis & uxori. ¶ Quis no. theſe. uolēs ꝯſolari eū dic: ꝙ iſtud nō eſt appellādū ſcelus ꝙ p errorē ꝯmiſſum eſt. ¶ Ingēs, rn̄det her. qn̄ error eſt nimis magn⁹ nō eſt excuſabilis ¶ Nūc, dic the. fuiſti ſp fortis nūc ēt op⁹ ē: ut uidearis idē: qui in cæteris aduerſis fuiſti ¶ Perfer. fortit̄ ſuſtie. ¶ Molē: magnitudines & pōd⁹ graue. ¶ Nō ſic. nō ſum adeo ipudēs ut uelī ampli⁹ ſupaſſe in uita: & oēs fugare a ꝯſpectu meo: qui me tā ſceleratū abhorrerēt. ¶ Pudor. uerecundia. ¶ Extinct⁹ pdit⁹. ¶ Furore: iſania. ¶ Ceſſit: fugit a me. ¶ Pr̄ re. ne uideas mortē meā: qa uolo me iterficere. ¶ Per ſan. Amphitrio rogat her. ne uelit ſuā ſenectā tātis doloribus afficere ex morte ſua. nā ſp filii ꝑ te habui labores & pœnā: dum aſſidue mitteretis ad diuia mōſtra: mō qd̄ aliq̄ delectationē ex te capere poſſim uis miſerū pr̄ez deſtituere. ¶ Vtrūq;: ſiue dicas me pr̄ez. ſ. tuū: ſiue alūnū & educatorē ¶ Canos albicātes capillos: hoc eſt ſenectutē ſp uenerādā ap̄ pios & bonos. ¶ Deſertę: q̄ nullū hēt in quo poſſit hēre ſpem. ¶ Manus: q̄ mihi ꝯparabāt gloriā: nūc āt maximū dedecus. ¶ Occidā moriar ipe qn̄ eſt media lōga de alio itelligit̄: qa uenit ex ob & cædo. nūc ex ob & cado. ¶ Cernere nefas: qa i ꝯſpectu eius iterfeci filios & uxorē. ¶ Memorāda itūes aſpiciēs poti⁹ tua p̄clara fcā. ¶ Veniā. ignoſce tibi uiuendo ne uelis te occidere. ¶ Vnū hoc ſcelus. ¶ Iuſſu. ſ. per euryſteū. ¶ Succurre, rogat patrē: ut det arma.

¶ In ſe coi. cyaneæ petere cōtra thraciū boſphoꝝ ꝯcurrētes: q̄s iternauigauit iaſō cū florido illo heroū comitatu, ut pulchre cecinerūt Appollo. & Orphœ. i. i. argonauticō & in latinis Vale. flaccus in. v. Vlyxes etiam illic grauiſſime laborauit referente Home. in. xii. odiſſeæ.

DAN.

BER.

Etiam furorem.nemo polluto queat
Aio mederi:morte ſanādū eſt ſcelus. (cidā.
Th.Perimes parētē?Her.facere ne poſſim:oc/
Th.Genitore corā?Her.cernere hūc docui ne/
Am.Memorāda potius oib⁹ facta itués, (fas.
Vnius a te criminis ueniam peto.
Her.Veniam dabit ſibi ipſe:qui nulli dedit?
Laudanda feci iuſſus:hoc unum meum eſt.
Succurre genitor:ſiue te pietas mouet.
Seu triſte fatum:ſiue uiolatæ decus
Virtutis:effer arma.uincatur mea
Fortuna dextra.The.ſunt quidē patriæ preces
Satis efficaces.ſed tamen noſtro quoq;
Moueare fletu.ſurge:& aduerſa impetu
Perfringe ſolito.nunc tuum nulli imparem
Animum malo reſume.nunc magna tibi
Virtute agendum eſt.Herculem iraſci ueta.
Her.Si uiuo:feci ſcelera.ſi morior:tuli.
Purgare terras propero.iandudum mihi
Monſtrum impium:ſæuumq; & immite:ac feꝝ
Oberrat.agedum dextra conare aggredi
Ingens opus labore biſſeno amplius:
Ignaue ceſſas:fortis in pueros modo:
Pauidamq; matrem:arma niſi dentur mihi:
Aut omne Pindi Thracis excidam nemus.
Bacchiq; lucos:& Cithæronis iuga
Mecum cremabo:tota cum domibus ſuis:
Dominiſq; tecta:cum deis templa omnibus
Thebana:ſupra corpus excipiam meum.
Atq; urbe uerſa condar:& ſi fortibus
Leue pondus humeris mœnia immiſſa excidēt
Septemq; opertus non ſatis portis premar.
Onus omne media parte qua mundus ſedet:
Dirimitq; ſuperos:in meū uertā caput. (culis.
Redde arma.Am.uox eſt digna genitore Her/
Her.Hoc en peremptus ſpiculo cecidit puer:
Hoc Iuno telum manibus emiſit tuis.
Hoc nūc ego utar.Am.ecce quam miſeꝝ metu
Cor palpitat:corpuſq; ſollicitum ferit:
Aptata arundo eſt.ecce iam facies ſcelus
Volens.ſcienſq;.pande:quid fieri iubes?
Her.Nihil rogamus.noſter in tuto eſt dolor.
Am.Natum potes ſeruare:tu ſolus mihi
Theſeu. ipſe nec dum maximum euaſi metum.
M.ſerum haud potes me facere:felicē potes.
Sic ſtatue quidquid ſtatuis:ut cauſam tuam:
Famamq; in arcto ſtare:& ancipiti ſcias.
Aut uiuis:aut occidis.hanc animam leuem.
Feſſamq; ſenio,nec minus quaſſam malis

¶ Sunt p. Theſe. rurſus her. cōſolať: rogatq; ut uiuat dicēs ſatis efficaces debēt eē pces pr̄is ad mouendū te: ſed tñ ēt mouiſti me ſp tibi amicū & amicoꝝ pceps pr̄imū debēt ualere. iō moueař meo fletu q lachrymis: & erigete i aduerſis: & memētote her. eē uiꝝ fortē q oia difficillima ferre dēt. ¶ Imparē: quia oia mala æquo aio ferebas: iō aius tuus erat oibus malis æquus: hoc ē ita magn⁹ ut erat oia mala. ¶ Veta, uice hūc dolorē ¶ Si ui. dič her. nō dēo ampli⁹ uiuere qa ſi i uita māſero: dicēt oēs q ſpōte tm̄ ſcel⁹ pegi. ¶ Feci: ſpōte feciſſe. ¶ Purgare: q meo ſcelere ē polluta. ¶ Agedū, exhortať dextrā ſuā: ut tm̄ facinus aggrediať: ſi me pimes mai⁹ op⁹ facies: q ſupādo mōſtra oia q uiciſti. ¶ Biſſeno. i. xii. laboribus meis: quos ſupi⁹ enūerauimus. ¶ Ignaue: repħēdit ſe q ceſſet a morte ſuiſti nup aioſus i filios & uxorē. & teip̄z times occidere. ¶ Mr̄es, i pl̄i dicit pp idignationē & mos ē iratoꝝ pōeř plēm p ſingulari. ¶ Arma her. ut ſup̄ uidim⁹ dormiēti ſubtracta fuerāt arma: q ſibi reddi poſtulat q ſi negauerit: minať thebanam ciuitatē & oē nem⁹ pindi euerſuꝝ. Pid⁹ mōs ē i finib⁹ theſſalie a pte occidiua ter ſus thraci. ex cuius ima pte pene⁹ fluui. pfluit. ¶ Locos: ſiluas iceduas q ſuccedunť, qa ſūt ꝯſecrate alicui deo. ¶ Citheronis iu. colla & ſūmitates cytherōis mōtis ppe thebas ubi bacch⁹ colebať. ¶ Leue: & ſi illud pōd⁹ erit nimis leue ad opmēdum me rapiā mecū ſiř muros & arces urbis. Opertus: opp̄ſſus nō ſatis tanta ruina uertā: & totā terrā ſupra me. ¶ Septē: qa. vii. portas hēbat thebe. ¶ Media terra q poſita eſt in medio elemētoꝝ. ¶ Sedit: iacet. ¶ Dirimit: ſepat ſuperos & cœlū. ¶ Reddite ar. uertit ſe cū furore. ¶ Vox: Amphitrio uictus minis: & furore her. illi reſtituit arma. ¶ Digna: cōueniēs patri her. feci, ut illi tradat arma ad occidendum ſe. ¶ En: uide. ¶ Hoc ſpi. hac ſagitta puer filius tuus interemptus eſt & hæc porrigendo arma dicebat. ¶ Iuno, metu & q ſequunť ſi mō ſyntaxis pcedit & uera & antiq.

ſō culpa nō eſt tua. ¶ Vtar occidā me quoq;. ¶ Cor. ſcilicet meum. ¶ Palpitat: tremit. ¶ Ferit: qa qñ cor tremit pulſat & ferit pect⁹ ¶ Sollicitū: āxiū. Arūdo: ſagitta. ¶ Aptata. ſ. ad gutur, ut ſe iterficiat, uidebat her. iā ſibi parantē morrē. ¶ Volēs: o filii alia ſcelera excuſata ſunt p furorē. ſed hoc facies ſciēter ſi te occides. pande qd iubes qd uis aperi & dic apte nolo amplius rogare ſed me prin⁹ occidam. ¶ In tuo ſcio qd uolo facere & dolor meus eſt i portu mortis: & hęc dicēs uertit ad theſeū tu ſol⁹ theſeu potes mihi ſeruare herculē filiū. ¶ Fœlicē: ſi nō interficiat ſe. ¶ Sic ſtatue: loqť ad herculē. ¶ Statuis ſiue uiuere ſiue mori pponis: ſcito famam & cām tuā fore in arcto difficili & ancipiti dubio iudicio: an plus ſis laudādus pp egregia facinora tua: an plus damnādus qd pr̄i ſciēs uolenſq; mortis cām dederis nā me nūc iterficiā. ¶ Hāc aiam leuē: imbecillē: & tractā pp multas anguſtias.

DAN.

¶ Mētē. ſubiectū totius fabulæ ſub igenua breuitate ppe modū cōplexus eſt hic poeta in pſona her. per figurā dialytori uł abſinthe ton: eſt per trāſitū de induſtria celeratū ſubnotatio ut finiat furorē morte inſania. n. pectoris nemo unq̄ mederi potuit. uuln⁹ aiæ ē inſania huic medetur ſola mors ut ſcribēs ad alcibonū phalaris elegantť oñdit. σωματοσ μεν γαρ αρρωστιαν ιατρει τυχων, ψυχησ δε νοσουν ιατροσ ιαται θανατοσ. vii. portis: homer. appellat thebē heptaphyliā .i. vii. portaꝝ urbē υμεισ και ειβισ επτα εισ ολομενη ταω υλοιο. & Qui. xii. portas cū duce q q ſuo & helio. i imeres του μενι φετα τυλο ιυβικαδ εμι ιδειγαιη. ¶ Vox: pmot⁹ & ꝯterritus rabie her. pr̄ filii oñdit arma p ironiā dicēs. ¶ Vox ē digna qa. ſ. arma filio meo idicabo. q. d. immo indigna: cum arma potius debeant occultare: acceptū telum her. aptans vulneri: inquit hoc nō ego utar. ſtati aphy. p antiphorā ad theſe. Ecce q miſerū

AN.

BER. ¶ In primo ore: in primo egreſſu: quia cito emittā illam. ¶ Patri: mihi amphitrioni. ¶ Aliqs: forte aliquē q̄rebat qui ip̄m occideret: uñ cū tardaret: ſibiipſi deliberat mortem cōſciſcere. ¶ Nō ferā morā nō expectabo ulteri⁹ quēpiā, ut me occidat: ſed ipſe iduā ferrū letale mortiferum. ¶ Iam: uidēs hercules p̄rem morti incūbentē: dicit p̄r reuoca retrahe manū qa iā parauerat ferrū ad pect⁹. ¶ Succūbe: loqͭ hercules ad ſeipſum. ¶ Virtus, fortitudo ſuccūbe dimittas te uinci amore p̄ris. ¶ Perfert facias qcqd uelit p̄r. ¶ La bor. ſ. quod in uitus uiuā. ¶ Eat. adiungaͭ aliis laboribus meis qa uita iſta erit mihi maximus labor i tot tormētis uiuere cōſcius ſceleꝝ meoꝝ. ¶ Alleua: ceciderat amphitrio q̄ſi exãis: uñ Hercules rogat theſeū ut illū cleuet: qa ipſe manib⁹ pollutis nō audet eū tāgere. ¶ Solo: terra. ¶ Hic ſur. amphitrio: qd audiuerat herculē n̄ audētē eū tāgere ultro illius dextrā capit. ¶ Hac her. dextra. Nixus ipſe ſuſtētatus. Admonēs appropinquās pectori. ſ. meo Quē locū vidēs hercules adeo ſe ſcleſtū: uellet ire ad aliq̄ partē mūdi ubi icognitus uiuat. ¶ Profug⁹ i de p̄ria exiēs ¶ Quis tanais: in q̄ regiōe ero ubi uitā incognitā degere poſſim. tanais fluuius ē ſeptētrionis i ſcythia q i paludē meotidē defluit. ¶ Quis: nilus. Eſt fluui⁹ ægypti ex maioribus totius: orbis cuius teſte Luca. in. x. arcauū natura caput nō p̄didit ulli: ſed imēſa mole ſingulis annis ſole exiſtēte in cācro totū ægyptū iundat ut ait Vir. iiii. geo. Per ſeptē hoſtia mare grediꝰ diuerſa ruens ſeptē diſcurrit in ora. ¶ Vſq; colo, annis deuect⁹ ab idis. ¶ Tygris: fluuius armeniç q tāto ipetu fluit ut p̄ſica lingua tigris ſagitta dicaͭ. ¶ Violētus. impetuoſus uelociſſime currēs. ¶ Rhenus: fluuius eſt ſeparans galliam a germania.

neuideāt me. ¶ Meliore. ſ. q̄ me. ¶ Cerbeꝝ: canē. ifernalē quē traxi ad ſupos. O fidū caput: ē appoſitio uertit ſe ad theſeū amice de quo multū fido theſeu repperi mihi latebras ubi icognitus uiuā. ¶ Quicūqs ſi faceret qq: uerſus nō ſtaret: hic eſt ſenſus tu qcūq; arbiter iferni q es cōtētus qd hoies peccēt ut ueniāt ad iferos. ¶ Arbiꝰ q iudicas aliena ſcelera. ¶ Gratiā pçnā Gratia grā i bono & malo accipiꝰ: ut ſi male faciētimale facis reddis grãꝫ. ¶ Refer red. ¶ Vicē ſic. ego iferos pturbaui ita me pturbēt. Meritis ɔmiſſis meis & ſic i bonū & malū dicitur meritum.

DAN. ¶ Quis ni Vir. i. iiii. ge. canit: a coloratis idis. i. ęthiopib⁹ & expōit Tor. nilū deuehi. Theo. blēyos pp̄ſos ęthiopia affirmat nō iueniꝛe ortū nili: πετραιων βλεμυων ουτε νουχετι ειλοσ ορατοσ, is un⁹ inundās ęgyptū redit terraꝝ ſeraciſſimā fructū iūgi copia floridiſſimam: merito laudat Ptolomeū regē a ſoli fertilitate idē Theo. i alio idilio. ¶ Gaza au. trahit tag⁹ aq̄ fœliciſſima luſitaniç fluui⁹ iuxta nouā cartaginē. Mar. Hiſpāus amoꝛ p̄rie ſçpiſſime illū ɔmēdat ut ciuē tagi ſe apellet. & calāo tagi mali ſcribere q̄ cydonio. ¶ Gaza: pſicū ē cur ti⁹ legiꝰ q̄ſi paꝝ munimiis oppidi fidēs añ ſolis ortū pecuniā regiā (gazā per ſe uocāt) eū p̄cioſiſſimis rerū afferri iubet fugā ſimulās.

In ore primo teneo. tam tarde patri
Vitam dat aliquis? nō feram ulterius moram.
Letale ferro pectus impreſſo induam,
Hic hic iacebit Herculis ſani ſcelus.
Her. Iam parce genitor, parce, iā reuoca manū.
Succumbe uirtus, perfer imperium patris.
Eat ad labores hic quoq; Herculeos labor.
Viuamus. artus alleua afflictos ſolo
Theſeu parentis. dextra contactus pios (bés:
Scelerata refugit. A. hanc manū amplector li
Hac nixus ibo pectori. hanc ergo admouens:
Pellam dolores. Her. quē locū profugus petā?
Vbi me recondam? quaue tellure obruam?
Quis Tanais: aut quis Nilus: aut quis perſica
Violentus unda Tigris: aut Rhenus ferox:
Tagus ue Ibera turbidus gaza fluens:
Abluere dextram poterit? Arctoum licet
Mæotis in me gelida tranſfundat mare.
Et tota Tethys per meas currat manus.
Hærebit altum facinus. in quas impius
Terras recedes? ortum: an occaſum petes?
Vbiq; notus perdidi exilio locum.
Me refugit orbis. aſtra tranſuerſos agunt
Obliqua curſus. ipſe Titan Cerberum
Meliore uultu uidit. o fidum caput
Theſeu latebram quære longinquam: abditā:
Quicunq; ſemper ſceleris alieni arbiter
Amas nocentes: gratiam meritis refer:
Vicemq; noſtris. redde me infernis precor:
Vmbris reductum: meq; ſubiectum tuis
Reſtitue uinclis. ille me abſcondet locus.
Sed & ille nouit. The. noſtra te tellus manet
Illic ſolutam cæde gradiuus manum
Reſtituit armis, illa te Alcide uocat.
Facere innocentes terra, quæ ſuperos ſolet.

BER. ¶ Redde. i. o qcūq arbiter Reductū: me herculē ab inferis recepi ū iteꝝ illuc me reduce, & illic tuis cathenis & arcere liga. ¶ Ille locus: infernus. ¶ Et ille. ſ. locus. ¶ Nouit quia illic fui. Nr̄a theſeus loqͭ: ſcio herc. locū in quo. bñ latebis: ueni athenas & ibi poteris q̄q expiari quēadmodū mars expiatus eſt: & breuiter tāgit hiſtoriā: neptun⁹: uocauit martē in iudiciū coram deis qd filius ſuus eius cā fuiſſet i bello iterſectus locus iudicii athenis ɔſtitut⁹ eſt: & ibi mars ſeſe excuſans qd bellū ſit cōe oib⁹: qd qui bellanꝰ in dubio uitæ ſint a deis abſolutus eſt iō ibi dicit. ¶ Gradiu⁹: mars qd ē uocabulū neq; grçcū neq; latinū: ſed trax qd fortē & bellicoſū ſignat. ¶ Reſtituit red. Illic Gradiuu . ſ. in terra nr̄a: hoc ē athēis. ¶ Manū: ſuā. ¶ Solutā: cede expurgatā. ¶ Armis: ad arma: ut iteꝝ ꝑſſet bello. ¶ Alcide her. nepos alcei. ¶ Illa terra. ſ. attica. Quę ſolet facere ſupos deos. hoc pp martē dicit. ¶ Innocētes, abſolutos expiatoſq;. Vocat te: iuitat ut uadas illuc: ubi fuit abſolut⁹ mars. Vñ athenis ariopagus erat uicus martis i quo cōſtitutus fuit ſenatus q̄drigētoꝝ ſenatoꝝ: a ſolone collis eſt auctore Herodoto lib. octauo e regione ad arcē athenaꝝ ariopagus dictus: arios mars dicitur: & pagos uicus.

¶ Tagus: fluuius ē hiſpaniæ q dicitur hr̄e renas aureas. ¶ Ibera: hiſpania. ¶ Gaza: auro: & diuitiis. ¶ Meotis: palus eſt in ſeptētriōe uerſus ſcythiā a q̄ mare uſq; i tenedū p̄tēdēs: pōtus dr̄: & alio noie marꝰ euxinū Arctoū igiꝰ dices. i. euxinū arctos urſa ſignū cęleſte ad ſeptētrionē. ¶ Tethys: uxor oceani: ibi p mare oceano ponitꝰ: ut ēt Marti. Et quē ſupmç tethyos unda ferit. ¶ Per meas manus. licet ſint oēs aq̄ mūdi. nō tñ lauabūt ſcelus meaꝝ manuū. ¶ Altū, magnū. ¶ Hærebit ma. ¶ In q̄s: loqͭ ad ſeip̄m ubi ſcelerate hercules poteris latere. ¶ Vbiq; i oi p̄te mūdi ſum cognit⁹ & ſic nō hēo locū ad exiliū meū. ¶ Me reſu. credo qd totus mūdus: & ſol & aſtra fugiēt me. ¶ Trāſuerſos, remouēt ſeſe a recto curſu,

Quis me:

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Tantalus. Atreus. Thyeſtes. Nuncius.
Megæra. Seruus. Philiſthenes. Chorus.

TRAGOEDIA SECVNDA. QVÆ INSCRIBITVR THYESTES.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

TANTALVS. MEGARA.

Vis me furor nũc ſede ab infauſta abſtrahit
Auido fugaces ore captãtem cibos?
Quis male deorum Tantalo uiuas domos
Oſtendit iterum? peius inuentum eſt ſiti
Arente in undis, aliquid & peius fame
Hiante ſemper? Siſyphi nunquid lapis
Geſtandus humeris lubricus noſtris uenit?
Aut membra celeri differens curſu rota?
Aut poena Tityi ſemper accreſcens iecur
Viſceribus atras paſcit effoſſis aues?
Et nocte reparans quidquid amiſit die,
Plenum recenti pabulum monſtro iacet?
In quod malum tranſcribor? o quiſquis noua
Supplicia functis durus umbrarum arbiter

BER. Vis me: Hæc ſecũda tragœdia inſcribit Thyeſtes grauitate ſniaꝝ & uerbis ſignificatiſſimis ornatiſſima: eius argumẽtũ eſt Thyeſtes & atreus filii pelopis maxime iter ſe inuiſi fuerũt fr̃es. ¶ Thyeſtes ue, uitiauit uxorẽ europẽ atrei: ex ea ſuſcepit duos filios: q͂ dolẽs atreus ei epulandos appoſuit. Habet quoq; actus hęc fabula ut dictũ eſt in ſuperiori qđ quinquies itroducunt nouæ perſonæ in ſcena, & quinquies relinquit ipa ſcena deſerta. In. i. actu inducitur Tãtalus qui ex inferis excitabat a megęra furia admiſcẽda odia iter fratres: In. ii. eſt conſilium Atrei cũ ſeruo quo pacto ſumat uindictã de fratre. In. iii. reducitur Thyeſtes qui expulſus fuerat de regno: ſimulata pace cum Atreo fratre. In. iiii. cœna in qua filii thyeſtis ſibi apponũtur. In. v. Atreus & thyeſtes perpetrato ſcelere loquunt. In fine cuiuſq; act⁹ inducitur chorus. ¶ Quis fu. loquitur Tantalus ad megeram q̃ cauſa moueor ab inferis: uultis ne mouere me ad maiorẽ pœnam. ¶ Infauſta ſe. a loco meo i felici. ¶ Captantẽ me uolentem capere. ¶ Fugaces: qui fugiũt abore meo ſuperius in hercule diximus de Tantalo plura. itaq; aduerte lector ne uobis ſępi⁹ idem ſit repetendũ cũ uno loco hiſtoria unius fuerit explicata ampli⁹ nõ replicabit: ſat erit locũ aſſignaſſe. ¶ Viuas: uiuentium ſuperiorũ quis de⁹ cogit me iterũ ire ad ſuperos: & ita mitat quid hoc fiat. ¶ Peius: inuentum eſt aliud malum grauius. ¶ Siti arem. q̃ ſit mea ſitis ſicca i mediis aquis nã illa erat pena tantali ut in mediis aquis ſitibundus bibere nequiret. ¶ Hiante habẽte ſemp os apertũ habeo ſemp poma famelicus nec poſſum comedere: ſed aliđ ſuppliciũ peius eſt mihi iuẽtũ. ¶ Syſiphyſum mittẽdus ad pœnam loco ſyſiphi q aduerſus montem ingens ſaxum perpetuo uoluebat. ¶ Lubricus: labilis qa ſemp ut dictum eſt ſupra: cũ in ſummo mõtis erat lapis ille relabat. ¶ Aut r. ſ. uẽit. ¶ Celeri: quia celeriter uoluit. Deferens: uoluens, Membra ixionis: qui iunonẽ interpellauit de ſtupro: mittor ne ad penã ixionis aut tytii: qui ſimiliter gigas Latonã ſtuprare uoluit: & hac pena cruciatur extẽſus in terra. habet duos vultures ſp corrodẽtes ſibi iecur. ¶ Accreſcens: quia ſemp creſcit q̃ñ cõſumptũ eſt. Atras: fœdos vultures: nocte q̃tũ comedũt in die tm̃ creſcit in nocte. ¶ Reparãs renouãs. Recenti: qđ nõ fatigat. uel ſm Homeꝝ q̃ñ un⁹ comedit alius qeſcit. Plenũ: itegrũ qa renaſcit. ¶ Trãſcribor: tranſmittor. ¶ O quiſqs: uerti nũc ſermonẽ ad Plutonẽ & iudices inferni nõ opus ut reuertar ad meos, quia ſatis ſunt mali, ſed potius adde oẽm aliã pœnã grauiorẽ ita qđ oẽs inferi horreant illã: ſi qua alia excogitari põt maxima. ¶ Durus: iexorabilis.

DAN. Vis me: Tragedia hæc itidẽ ut aliæ omnes tota ſanguinaria, tota grauis & pdita: infœlicis. n. coitus eũ tam per mõſtruoſæ cœnæ apparatũ domõſtrat odioſas habet ſnias & formidabiles: acuta uerba & furoris plena: utpote fraternã diſcordiam alternaſq; inſidias arguentia quæ quidã fabula primũ: auctorem Fabio: Magna laude eſt acta a uectio: cuius primus actus totam materiã præſignificat hoc mõ umbra tantali cogit per furiã ad uiuos egredi & ne domus ſua uacet ſcelere donec funditus pereat. Thyeſtis coydyræ ac nefariæ libidinis ardore icẽdit per quẽ atrei fratris uxorem petulanter infeſtat, iratus atreus filiũ eo cõpræſſu cõceptum tantalũ de nomine proaui coctum cenãti apponit thyeſti. appollinis oraculo pelopeam filiam de ſe uiolat thyeſtes unde ort⁹ ægypt⁹ Atreum perimit. Egredit ergo tantalus cogente Megara. ¶ Quis me carmen iambicũ trimetrũ archiloquiũ quale ſoror tonantis ¶ Tantalus: ſecreta iouis protulit mortalibus iouis filius fuit ex plote tenuitq; paphlagoniã imperio notiſſima pœna eſt ſuperius de Homero per me aduerbum repetita quã linguæ uicio datam fuiſſe contendunt Ouid. & Mar. hoc illi garrula lingua dedit & nunc iter undas garruli ſeni ficcus & ipſe Sene, inferius, Taxata pena lingua: Crucietur &c.

BER.
Fingi

¶Diſponis:diuidis. ¶Supplicia penas:ſecundū merita. ¶Functus:mortuus.fungi ꝓprie eſt finire : unde uita functus dicit̄ qui finiuit uitā:hoc eſt mortem obiit Liui. Defuncta morbis corpora ſalubriora eſſa incipe: hoc eſt corpora quæ finierunt & euaſerūt morbos a ccipit̄ tñ frequēter fungor ꝑ eo qđ eſt officiū & munꝰ ago : ut fungor magīratu,fungor ꝑtura. ¶Adde.ſ.mihi & noli facere meos tā ſceleratos ¶Diri carceris:iferni. ¶Acherō:fluuius iferni. ¶Ad cuius:ad quā pœnā ipſe tremiſcā: & uideat hucuſq; bñ fuiſſa in cōparatiōe illius q̄re ad quid uis facere meos ſceleratiores. ¶Subit:ſuccedit ¶Vincat : ſuperet magno ſcelere . ¶Innocētem.q.d. erunt ita ſcelerati : ut ipſa in cōpatiōe illoꝝ dicar bonus. ¶Inauſa : audeat qđ nōq̄ alii.auſi ſūt. ¶Regiōe ipſa ifernali qcqd ē uacuū i iferno ipe ſum auctor ſcelerati gñis ꝯplebo. ¶Ceſſat ua.eſt.Minos iudex iferorū. ¶Nōq̄ uacabit:nōq̄ erit ocioſus : nā ſp aliq̄ ad puniēdū hēbit durāte pelopeia domo filii mei ex q̄ ſp erūt ſcelerati. ¶Perge.Megęra furia uidēs tātalū dolērē uenire,urget eū. ¶Vmbra:aia ipſa pge uade & age miſce. ¶Pēates:domos tuoꝝ nepotū. ¶Certēt,pugnēt inter ſa qs ſceleratior aē poſuit.Cartaī āt altercari eſt pugnare ꝯtēdera Vir. Certent & cygnis ululæ & alibi,Officio nec te certaſſe priorē:peniteat:hoc eſt ꝯtēdiſſe ut officio uiceres. ¶Alterna ui.uiciſſim & alternatim. ¶Stringant̄:denudent̄ ut mutuo ſeſe perdāt. ¶Modus:finis:nō pudeat committera tot mala ¶Cecus : qui nō demittat uidere & cognoſcere tanta faciora . ¶Rabies magna cupiditas uindictæ ¶Duret.ſ.in nepotes . ¶Vacet ceſſet . ¶Nouū facinus ſp perpetret̄ . ¶Nec unū imo multa in uno ſint mala: ut thyeſtes nō cōtētus uno ſcelere ꝯcubuiſſe cū uxore fratris:ultionē q̄rēs poſtq̄ comederat filios a fratre ſibi in cœna appoſitos,ꝯſuluit apollinē:q rñdit alio ſcelare uidicēt eiꝰ facinoris poſſe naſci.ſ.ſi cū pelopea filia ſua cōcūberet quo facto natꝰ eſt egyſthus q atreū interfecit & agamēnonē ex bello troiano redeūrē.Vnū ergo facinꝰ . ¶In un.imo plura ſint in uno:ut thyeſtes cōmiſit adulteriū cū uxore fratris : cū filia & filios ꝓprios epulatus eſt ideo dicit creſcat: q̧ addit̄ ſcelus ſceleri dū ulciſci q̄rit. ¶Fratribus:thyeſte & atreo.

Thyeſtes

¶Excidant tollant̄ . ¶Profugos: expulſos:nam thyeſtes fuit in exiliū poſtea ſimulata pace cū atreo rediuit in patriā. ¶Repetat reuocet ab exilio. ¶Violēte do.crudel familie pelopeie. ¶Labet:incerta ſit & uacillet. ¶Incertos re,qui dubii ſint ſp da regno. ¶Miſer:ut Thyeſtes q miſer & exul factus eſt poſtea ex miſero potēs qđ reuocatus eſt in regnū ſimulata pace. ¶Caſus ſe.agitet . ¶Fluctu.aſſi.cōtinua tēpeſtate & miſe. ¶Ob ſce.ob adulterium pulſus thyeſtes qui redit ad comedēdū filios: & filiā ſtuprandā: ideo dicit redeā in ſcelere: ira cōpiditas uindictæ alterius in altez. ¶Vetitū:illicitū. ¶Fratrē ſic thyeſtes atreū ¶Parēs:ſic clytēneſtra horeſtē a quo iterēpta ē. ¶Paius na.turpiori inceſtu: ſic ægyſtheus ex thyeſta,& pelopeia filia natꝰ ē. ¶Imminat ui.inſtet ad mortē marito ſuo ſicut clytēneſtra q̄ interfecit agamēnonē maritum . ¶Infeſta cō inimica uxor . ¶Trāſpontū uenauibꝰ ipſi etiā faciat bellum tranſmare ſicut menelaus & agamēnon repetentes helenā raptam a peride:ad bellū troianum fuerunt.Irriget ſpargat. ¶Lauiſſimum:reputet̄ non malum . ¶Ius : humanū fas: diuinum nō curent ius naturę nec deorū:ſed oia peruertant. ¶Immune cœ.ſine parte ueſtroꝝ malorū &.h.d.qđ in mēſa thyeſta comedente filios ab atreo poſitos ſol nō patiens uidere tantū ſcelus obduxit faciem ſuā & obſcuratus eſt ¶Stellæ : ſtellas poſuit ꝑ ſole: nā nō diceret fiat nox imedio die. ¶Flāmę,radii ſolis. ¶Debitū decꝰ,debitā lucē . ¶Dies:lux & ſol. excidat : cadat & recedat. ¶Miſce.i.ꝑturba. ¶Penates,domū uraꝫ . ¶Arceſce .i.ꝓuoca hoc eſt fac ut ſint hęc oia mala & intarficiāt ſe iuicē. ¶Tātaleā,domū tantali . habet emphaſim. ¶Furiis age cōcute iqt totā domū cæco furora & rabie.Ora.i palidōia ad Canidiā puellā affirmat domu thyeſtis ira corruiſſe, Ire Thyeſtem exitio graui ſtrauere.ira ſiqdē oiuꝫ malorū eſt porta q̄ ſtatim apta furorē fundit. Alexāder Macedo p irā trāſfodit uenabulo clitū familiarē in Cœnaq; ꝑponeret philippū ipſe. Liui.ſalinator Fabio Maxio iratus dixit aut q̄ celerrima ex hoſtibꝰ uictis uictoriā aut ex ciuibus ꝓtratis gaudiū capiam. ſexcēta exempla poſſent adduci : niſi tua cum hiſtoricis familiaritate conſiderem.

Diſponis.adde,ſiquid ad pœnas potes.
Quod ipſe cuſtos carceris diri horreat.
Quod mœſtus Acheron paueat. ad cuius metū
Nos quoq; tremamus. quære . iam noſtra ſubit
E ſtirpe turba,quæ ſuum uincat genus,
Ac me innocentem faciat,& inauſa audeat.
Regione quidquid impia ceſſat loci,
Complebo.nunquam ſtante Pelopeia domo
Minos uacabit.Me.perge deteſtabilis
Vmbra.& penates impios furiis agę.
Certetur omni ſcelere,& alterna uice
Stringantur enſes.nec ſit irarum modus,
Pudor ue.mentes cæcus inſtiget furor.
Rabies parentum duret.& longum nefas
Eat in nepotes.nec uacet cuiquam uetus
Odiſſe crimen.ſemper oriatur nouum,
Nec unum in uno.dumq; punitur,ſcelus
Creſcat.ſuperbis fratribus regna excidant.
Repetantq; profugos.dubia uiolente domus
Fortuna reges inter incertas labet.
Miſer ex potente fiat,ex miſero potens.
Fluctuq; regnum caſus aſſiduo ferat.
Ob ſcelera pulſi(cum dabit patriam deus)
In ſcelera redeant.ſintq; tam inuiſi omnibus,
Quam ſibi.nihil ſit,ira quod uetitum putet.
Fratrem expaueſcat frater,& natum parens,
Gnatuſq; patrem.liberi pereant male.
Peius tamen naſcantur.immineat uiro
Infeſta coniux.bella trans pontum uehant.
Effuſus omnes irriget terras cruor.
Supraq; magnos gentium exultet duces
Libido uictrix.impia ſtuprum in domo
Leuiſſimum ſit.fratris & fas,& fides,
Iuſq; omne pereat.non ſit a ueſtris malis
Immune cœlum.cum micant ſtellæ polo,
Flammæq; ſeruant debitum mundo decus.
Nox atra fiat.excidat cœlo dies.
Miſce penates,odia,cædes,funera:
Accerſe: & imple ſcelere Tantaleam domum.

DAN.

¶Ornetur

BER. ¶ Ornetur hoc dicit propter ſimulatam pacem inter fratres. ¶ Ignis ſolet i lætitia ignis magnus fieri. ¶ Dignus: quare ſceleratus eſt: & nõ ignis fiet ad ſcelus iter fratres. ¶ Tracum ne. ſenſus eſt fiet maius facinus a nepotibus tuis: quia duabus ſororibus Philomena & Progne vxore Terei regis thracum: hæc iti filium epulandum dedit vt plane ſcribit ab Ouid. Atreus autem duos filios patri comedẽdos parabat. Ideo dixit: maiore numero. ¶ Patrui. ſ. atrei qui patruus erat filiorum thyeſtis quos interfecit. ¶ Vacat: ceſſat: videbatur enim furię q̃ nimis tardaretur iſtud ſcelus. ¶ Tollet. ſ. Athreus remouebit illos filios coactos. ¶ Aeneo: uaſe. ¶ Spumante. i. bulliẽte ad ignem. ¶ Diſcerpta, dilacerata a dis & carpo. ¶ Eant: vadãt & diuidantur. ¶ Polluta: maculet. ¶ Focos: qui ſunt conſecrati laribus. ¶ Non no. hoc ſcelus non videbitur tibi nouum quare ſimile feciſti de filio pelope. ¶ Liberũ: loquitur furia hodie dabo tibi facultatem: vt poſſis ſaciare famem tuam ad mẽſas tuas hoc eſt de carnibus tuorum nepotum. ¶ Exple ſacia. ¶ Cruor ſanguis tuorum. ¶ Inueni: ego dedi tibi dapes quas fugias & non te fugient: quemadmodũ ille quæ ad cruciatum tuum tibi mõſtrantur. ¶ Siſte audiẽs tam dirum nephas tãtalus voluit potius reuerti ad penas ſuas ad iferos q̃ ſpectare tam horrenda ſcelera ſuorum, ſed furia illum retinuit. ¶ Præceps: ruis tam feſtinanter fugis. ¶ Recedentes: ſcilicet quando vellet bibere. ¶ Fugas, quare me fugiunt illa poma quando volo comedere. ¶ Licet: melius eſt abire ad cubile vbi ſoleo iacere in tanto cruciatu q̃ videre tam abhominabile factum meorum: & ſi hæc pena tibi parua videtur ponę me in omnibus aliis locis iferni vbi omnes penas patiar: potius q̃ vadam ad ſuperos ad tam in auditum ſpectaculum. ¶ Medius. ſ. ipſe Relinquat ponat alueo fundo tuo o flagethon qui eſt fluuius infernalis perpetuo ardens. ¶ Freto: a feruore dicitur quare ſemper uomit vndas igneas. ¶ Quicunq;, tantalus dolens loquitur omnibus qui ſunt in iferno quod ſint contenti in penis ſuis: quare videntur fœlices in comparatione ſua. ¶ Lege fatorum: ſtatuto deorum qui perpetuo certas penas nocentibus dederunt. ¶ Exeſo, ideſt corroſo & concauo de hac pena diximus ſupra in Hercule. ¶ Venturi: caſuri. ¶ Horres times. ¶ Rictus, ideſt ora. ¶ Et agmina furiarum impetus & furorum furiarum dixit agmina cum ſint tantum tres furię propter earum tumultum quare videntur plures. ¶ Abigis. i. expellis: ſicut typheus. ¶ Excipe audi. ¶ Properãtis: q̃ cupio venire ad vos ad inferos. ¶ Amate penas: eſtote contenti in veſtris penis. ¶ Experto: eſt parẽtheſis mihi tantalo q expertus ſum penas iferni: & videre ſcelera ſuperorum, qñ couertit ſe ad furiam. q. d. non erit unq̃ illud tempus qđ reuertar ad penas priores. ¶ Añ, Megæ. rñdet: nolo prius reuertaris ad ſedes tuas: q̃ turbaueris totam domum tuam. ¶ Ante. ſ. q̃ reuertaris ad inferos. ¶ Infer dato. ¶ Prælia ut tui ſimul bellent. ¶ Regibus. ſ. Athreo & Thyeſti. ¶ Amorem cupiditatem. ¶ Ferum crudelem. Tumultu perturbatione. ¶ Me pari: reſpondet tantalus: non debeo punire alios: ſed puniri: cum ipſe ſim nocẽs. ¶ Eſſe penam, ideſt punire alios. ¶ Vt uapor mittor ad ſuperos tanq̃ peſtis & malus vapor in agris qui de uaſtat oia: ſicut vidim⁹ ſępius accidere de veſeo mõte apuliæ ex cuius uapore dr̃ Pli. ptiſſe. ¶ Grauem luẽ. i. malam cõtagionẽ. ¶ Auus: ego tãtalus. ¶ Ducã: interrogatiue legendum eſt faciam nepotes venire ad tantum ſcelus: quaſi dicat non faciam. ¶ Horrendũ: abhominandum. ¶ Magne parens, exclamat ad iouem: tu qui pater es omnium & præcipue meus ex nympha raygete. ſcias me nunq̃ tacere. tantum ſcelus ut induam meos ad tanta flagitia. ¶ Ingẽti graui grauiſſima pena punior ꝓpter linguam cũ deorum ſecreta reuelauerim etiam reuelabo hæc reuocaboq; meos tanto malo. ¶ Taxata: ſtatuta, & fixa. ¶ Moneo ne ſacra. ſ. deorum. ¶ Violata. i. commaculata: ne execrabilis manus atrei faciat tantum nefas, & hoc dixit quare ipſe Atreus ſacrificauit in ara filios Thyeſtis fratris ſui ideo dixit aſpergat aras.

Ornetur altum columen, & lauro fores
Lætæ vireſcant. dignus aduentu tuo
Splendeſcat ignis/Thracium fiat nefas
Maiore numero, dextra cur patrui vacat?
Non dum Thyeſtes liberos deflet ſuos?
Ec quando tollet ignibus iam ſubditis
Spumãte aheno? mẽbra per partes eant
Diſcerpta/patrios polluat ſanguis focos.
Epulæ inſtruantur/non noui ſceleris tibi
Conuiua venies/liberum dedimus diem.
Tuamq; ad iſtas ſoluimus mẽſas famem.
Ieiunia exple, miſtus in bacchum cruor
Spectante te potetur/inueni dapes,
Quas ipſe fugeres/ſiſte, quo p̃ceps ruis?
T. Ad ſtagna/& amnes/& recedẽtes aq̃s,
Labriſq; ab ipſis arboris plenæ fugas,
Abire in atrum carceris liceat mei
Cubile/liceat, ſi parum videor miſer,
Mutare ripas. alueo medius tuo
Phlegethõ relinquar igneo cinctus freto.
Quicunq; pœnas lege fatorum datas
Pati iuberis: quiſquis exeſo iaces
Pauidus ſub antro/quiq; uenturi times
Montis ruinam/quiſquis auidorum feros
Rictus leonum: & dira furiarum agmina
Implicitus horres: quiſquis imiſſas faces
Semuſtus abigis, Tantali uocem excipe
Properãtis ad uos/credite experto mihi:
Amate pœnas: quando continget mihi
Effugere ſupos? Me. ante pturba domũ:
Inferq; tecum prælia: & ferri malum
Regibus amorem/concute inſano ferum
Pectus tumultu. T. me pati pœnas decet.
Nõ eſſe pœnam, mittor, ut dirus uapor
Tellure rupta, uel grauem populis luem
Sparſura peſtis: ducam in horrẽdũ nefas
Auus nepotes? magne diuorum parens:
Noſterq; quamuis pudeat: ingenti licet
Taxata pœna lingua crucietur: loquar.
Nec hoc tacebo/moneo: ne ſacra manus

DAN. ¶ Fratrem expaueſcat, hic videtur de induſtria facta imitatio ad Heſio. nec fratrem amabit frater nec parentes filius. βοσε κέαι γνιτοσ φιλοσ ισσι ται ωδ᾽ετιπαιδ᾽ισα αι φαδ᾽ε γνροσ κοντασατι μισσωσι τοκιασ. Stuprum in viduam proprie ſtuprũ cõmittitur etiam in virginem & puerũ indifferẽter tñ ꝑ adulterio accipi ſolet. Quin. Vxor marito dixit appellatam ſe de ſtupro & alibi furtiua ſtupra obiiciat falſo marito. Inde ſtuprare & lex decem miliũ cõtra ſtupratores maſculorum ſtatuta ut inqt Mode. Thyeſtes aũt filiã ſuã ſtuprauit pelo, & Euro. vxorẽ frĩs Atrei ergo impia in domo ſtuprum leuiſſimum ſit &c.

BER. ¶ Cęde.i. per cędē filiorꝫ Thyeſtis. ¶ Arcebo repellā.ſ. ne faciat ſcelus. ¶ Quid oratū furia incitabat eū Tātalū ideo dixit qd terres verbere qd minaris ſerpētib' quos habes loco flagelli & ſcuticæ. ¶ Quid fa. eū Tātalus ſp afficiaſ fame maxime nūc furia auxit illā. ¶ Agitas commoues. ¶ Flagrat ar. ¶ Incēſum puſtū. ¶ Micat deſi. Sequor quid opus eſt ꝙ me tantopere crucias o megera faciā quicqd velis: & ſic coactus eſt. Tātalus. ¶ Ferāt ducāt odio. ¶ Senſit eū fuiſti i domo ſubito illa horruit.i.tremuit. Tactu: primo igreſſu. ¶ Actū eſt ſatis feciſti o tātale eū aduētu tuo oia ꝑturbaſti: mō redi ad locū penarꝫ tuarꝫ q̄re: terræ nō pñt amplius ferre pñtiam tuā nā oēs aq̄ fugiūt & ſiccant arbores: iō dixit ripe. ¶ Vacēt .i. ſine pluuia deſiccāt. ¶ Paleſcit albeſcit pp calorē. ¶ Fugient pomo.i. cadente fructu. ¶ Iſthmos terra anguſta inter duo maria p ſex miliara i pelopōneſo. ¶ Vicina uada.i. maria iter ſe ꝓxima ad extra ē ionīū ſiniſtra Egeū. ¶ Diuidēs: ſeparās & Gracili ſtrita. ¶ Latus iſthmos longa remotos: q lōge diſceſſerūt, ut eſt natura maris creſcentis & decreſcētis. ¶ Lerna palus argiuorꝫ: nam argos & micene ciuitatis fuerunt: Atrei & thyeſtis. ¶ Phoronides ue.i. aq̄ inachi flu. ab inacho filio forone regis argiuorꝫ. ¶ Alpheus. flu. eſt ēt Pelloponeſi piſaꝫ vrbē ꝓter fluēs, Vñ piſa alphea dr̄. Virgil. hos parere iubent alpheæ ab origine piſe vrbis etruſca ſolo. ¶ Profert emittit foras. Iuga cacumina cytheronis montis. ¶ Stāt horrēt, ꝺpoſuerūt oēs niues ne tu hēres potū. ¶ Veterem ſi. ne iterꝫ veniret tanta ſiccitas q̄ta fuit tpe phetōtis. ¶ Argi nobiles famoſi. ¶ Titā.i. ſol non ſolū fontes te fugiunt: ſed etiā ſol. ¶ Sequi.i. ꝓcedere. ¶ Petiturꝫ fu. obſcurꝫ p parte. ¶ Habenis: metaphorice dicit tanq̄ ducaſ ab equis.

EBR. ARgos, dictū eſt qd domus tātalea veniebat in furore uñ ibi chorus cātat: & rogat deos, ut tanta ſcelera auertāt, quare nimia fuerunt mala Tātali & nō velint alibi fieri. īprimis dicit ſiquis eſt deus qui amet hæc regna prohibeat tātū nephas: & ſic textus pēdet vſq; īfra auertat. ¶ Verſus eſt aſclepiadeus Coriambicus primus pes eſt ſpōdæus: Duo ſequentes coriābi: ultimus pirrichius, uel pōt ſcandi mō pētametri deficiēte ceſura.

Violata cæde, ne ue furiali malo
Aſpergat aras/ſtabo, & arcebo ſcelus.
Quid ora terres uerbere, & tortos ferox
Minaris angues? qd famē infixā intimis
Agitas medullis? flagrat incenſum ſiti
Cor, & peruſtis flāma uiſceribus micat.
Me. Sequor nūc o furorē diuide ī totā do
Sic ſic ferant: & ſuū infenſi inuicē (mū.
Sitiant cruorem. ſenſit introitus tuos
Domus/& nefando tota cōtactu horruit.
Actū ē abūde/gradere ad īfernos ſpecus:
Amnemq; notum iam tuo mœſtæ pede
Terræ grauantur/cernis, ut fontes liquor
Introrſus actus linquat? ut ripæ uacent?
Ventuſq; raras igneus nubes ferat?
Palleſcit omnis arbor, ac nudus ſtetit
Fugiente pomo ramus. & qui fluctibus
Illinc ꝓpinqs Iſthmos: atq; illinc fremit,
Vicina gracili diuidens terra uada
Longe remotos latus exaudit ſonos.
Iam Lerna retroceſſit & Phoronides
Latuere uenæ/nec ſuas profert ſacras
Alpheus undas: & Cithæronis iuga
Stant parte nulla cana depoſita niue.
Timentq; ueterem nobiles Argi ſitim.
En ipſe Titan dubitat, an iubeat ſequi,
Cogatq; habenis ire periturum diem.

CHORVS.

Choriambici Aſclepiadei.

ARgos de ſuperis ſiquis Achaicū,
Piſæaſq; domos turrib' inclytas,
Iſthmi ſiqs amat regna Corīthii,
Et portus geminos: & mare diſſidens:
Siquis Taygeti conſpicuas niues:
Quas, cum Sarmaticus tempore frigido
In ſummis Boreas compoſuit iugis:
Æſtas ueliferis ſoluit Eteſiis:
Quem tangit gelido flumine lucidus
Alpheus: ſtadio notus olympico.
Aduertat placidum numen, & arceat
Alternæ ſcelerum ne redeant uices:
Neu ſuccedat auo deterior nepos:
Et maior placeat culpa minoribus.
Tandem laſſa feros exuat impetus

¶ Argos achaicum, græcū. ¶ Portus, geminos: alteri ionio alter in egeo. ¶ Diſſidēs: diuidēs. ¶ Cōſpicuas quaſi nobiles. ¶ Taygeti: mōs eſt ꝓpe lacedęmonios nō longe a Miſcenis: vbi niues tpe hyberno defluunt & tpe veris liqueſiunt ſpirātibus etheſiis uentis. ¶ Boreas ſarmaticus flans a ſeptētrione vbi ſunt ſarmatæ ꝓpli. ¶ Compoſuit cōgregauit. ¶ Iugis: collibus. ¶ Etheſiis, etheſie flatus aquilonii ſpirāt añ cāis ortū & appellanſ ꝓdōii poſt exortū conſtantius pflāt & appellāſ etheſie q niſi eſſet caniculis ardor argos exureret. oriſ āt cāis ſexto calēdas Auguſti: occidit idibus Octobris: quo tpe ceſſare icipit nauigatio: uñ Cic. i epl. niſi me etheſie remorabūt ibi tñ vr̄ poſuiſſe ventos nauigantibus fauētes quia meridie venientes tertia parte diei oriuntur & nocte occidūt: ut auctor eſt Pli. ideo dixit veliferis ferētibus vela. ¶ Quem, & ſi qs eſt qui alpheum amēt auertat ab his malis. lucidus purus. ¶ Notus famoſus. ¶ Stadio olympico certaminibus q̄ fiebāt in honorē Iouis apud olympum mōtē & elidē ciuitatē. ¶ Auertat numen hoc eſt oēs dii qui amant hæc loca ſuccurrēt: ne fiat tm̄ ſcelus. ¶ Arceat remoueat ne. ¶ Alterne vices ne alternatim ſe malis cōtaminet. ¶ Nepos ſingulare ponit pro plurali: ideſt Atreus & Thyeſtes nepotes. ¶ Auo Tātalo. ¶ Maior, ideſt maiorum minores hoc eſt poſteri nō dicūt ſe qui mala ſuorum maiorꝫ. ¶ Laſſa: fatigata ſceleribus.

DAN. ¶ Aperta differentia: peſtis enim repentinū malū & ſpāle. lues cōmune vicium ne febris aliud vexemus morbis ſꝫ quāuis iſta confundantur hinc tamen conicitur peſtem generalius q̄ luem. ¶ Specus inferos ſatis & ſuperfeciſti officiū tuū nunc ceſſa & habere in infernū ne vltra viuētium rebus ſis moleſta. ſpecus apud Priſc. notiſſimum eſt quadrifariam inflecti huius ſpecus us hæc ſpecus us huius ſpecus ris & hui' ſpecu u. a ſpecio verbo antiquo declinatum. locus ex quo deſpicitur: teſte Vulpiano. ¶ Alpheus flum. helidis ita dictus, ꝙ eius aqua impetiginem tollit & fugat. ¶ Argos deflet chorus nequitiam domus tantaleæ rogans ſuperos tantam perniciem ab eadem remoueant deinde duo affert in medium exempla infœlicitatis ipſius domus carmen coriam. Aſclepiadum: quale Mecenas atauis &c̄.

BER.

Sicci progenies impia Tantali:
Peccatum ſatis eſt/fas valuit nihil.
Aut commune nefas:proditus occidit
Deceptor dominæ Myrtilus:& fide
Vectus qua tulerat,nobile reddidit
Mutato pelagus nomine,notior
Nulla eſt Ioniis fabula nauibus.
Exceptus gladio paruulus impio:
Dum currit patrium natus ad oſculum:
Immatura focis victima concidit:
Diuiſaq; tua eſt Tantale dextera.
Menſas ut ſtrueres hoſpitibus deis.
Hos æterna fames perſequitur cibos.
Hos æterna ſitis,nec dapibus feris
Decerni potuit pœna decentior.
Stat luſus vacuo gutture Tantalus.
Impendet capiti plurima noxio
Phineis auibus præda fugacior.
Hinc illinc grauidis frondibus incubat:
Et curuata ſuis fœtibus:ac tremens
Alludit patulis arbor hiatibus.
Hæc quamuis auidus:nec patiens moræ:
Deceptus toties tangere negligit.
Obliquatq; oculos oraq; comprimit.
Incluſiſq; famem dentibus alligat.
Sed tunc diuitias omne nemus ſuas
Demittit propius:pomaq; deſuper
Inſultant foliis mitia languidis.
Accenduntq; famem:quæ iubet irritas
Exercere manus,has vbi protulit:
Et falli libuit,totus in arduum
Autumnus rapitur,ſyluaq; mobilis.
Inſtat deinde ſitis non lenior fame.
Qua cum percaluit ſanguis:& igneis
Exarſit facibus,ſtat miſer obuios
Fluctus ore vocans,quos profugus latex
Auertit,ſterili deficiens uado.
Conantemq; ſequi deſerit/hic bibit
Altum de rapido gurgite puluerem.

Siccí:ſemp ſitientis vt ſupra diximus pœnã. Pecca tũ verbũ eſt iperſonale. Fas ius religionis & pietatis. Nefas: ſcelus nil voluit quare iter illos cõmiſſa ſunt in gentia ſcelera. Cõe.ſ.vtriuſq;:alter adulteriũ alter homicidium in nepotes peregit. Proditus dece. Occidit.periit. Myrtillus ap.deceptio. Dñe.ſ.hyppodõie

Myrtilus

q̃ fuit filia famoſiſſima œnomai hedilis & piſe regis q̃ cũ a plurimis in matrimonium peteref legẽ hãc illis poſuit pateri ait q illã vellet cũ ea certaret victuſq; capite truncaref victor illa potiretur: cuius legis cãm poſuit Diodo.li.ii.dicens oraculo reſpõſum eſſe regẽ moritugẽ cum filia ei⁹ nuberet. Itaq; equorũ curſum iſtituit piſa ad neptũni arã q̃ eſt apud iſtmum corinthi curſus erat eiuſmodi œnomaus arietẽ Ioui ſacrificabat q virginẽ poſtulabat q̃tuor equoꝝ ferebatur curru. Oenomaus curſu ſequebaf præcedẽtẽ aurigãte mirtilo aſſequutũ haſta q̃ geſtabat manu interficiebat: Vñ dixit Pap.& œnomai fremitũ audire ſequentis: hoc pacto cũ plures equoꝝ velocitate peremiſſit: pelops tantali filius q piſam acceſſerat viſa hyppodomia id cupiẽs cõnubitũ myrtilũ regis aurigã corrupit nã illi pmiſerat ſi ſe victorem faceret primũ hyppodomie concubitũ daturꝫ q̃re axẽ tere plũbeũ myrtil⁹ currũ hyppodomie edificãs curſu diſſolutus pelopẽ victorem reddidit: qua ex re dolore actus œnoma⁹ exiſtimãs aduenisse rñſi tẽpus mortem ſibi conſciuit. Pelops vero ſumpta vxore hyppodomia illius regnum tenuit: ſed cum ab illo Myrtilus pacta repoſceret in mare pˀiectus: & ſubmerſus eſt vnde nomen mari dedit vnde vnas pars eſt maris egei qđ myrthoũ appellaf Hora.i.

Myrtoum

carminũ myrthoũ pauidus nauta ſecet mare. Fide.ſ. falſa. Vectus ductus & alludit ad Curtium. Nobile. famoſum noie mutatõ: nã illa ps maris egei, ut diximus dicta eſt myrthoũ mare: vbi ſubmerſus ẽ myrtilus. Nulla fabula oẽs naute trãſeuntes dñt hic ẽ locus vbi myrtilus merſus fuit. Exceptus: inſidioſe interfectus. Paruulus pelops filius vbi ponit ſcelus tantali: de quo ſupra dictũ eſt filiũ pelopẽ ab eo interfectũ dũ curreret ad oſculũ pr̃is: diis epulãdum dedit. ideo ipſe puniẽ perpetua fame & ſiti. Victima: ille pelops mactus. Immatura: añ tẽpus diuiſus dilaceratus. Tua dextera: hẽt emphaſim: quaſi pr̃is q tãtã ipietatẽ auſus eſt. Hos cibos.ſ.filii. Feris crudelibus decerni. Stat.deſcr.pœnã ipſius tãtali. Noxio: capiti ſcelerato. Præda: põa. Fugacior: q̃ fugãt ad pdãdũ Tãtalum. Phineis aui: q̃ menſas Phinei regis arcadie a diis excecati: q pp nouercam filios occiderat: fœdo tactu maculabant nec illas capere, aut occidere poterãt uolantes: ideo dixit fugaciori. q̃re celerius fugiũt illa poma: q̃ nõ euolebant illæ: aues Phinei: de quo diximus in her. Incubat: iminet. Grauidis: plenis. Fœtibus: põis. Hyatibus Tantali qui auiditate magna aperiebat os: nec illa capere poterat. Obliquat: flectit ad illa poma oculos ex deſiderio. Cõprimit: claudit. Alligat frenat. Incluſis dẽ.i.ore clauſo. Sed tunc arbor qñ videt qđ non curat. Iteꝝ ſe inclinat ad os eius. Nemus oẽs rami arboris. Diuitias po. Propius: vicinius ad vultum. Foliis languidis: demiſſis: & non ſe mouentibus videtur qđ velint illum expectare. Inſultant illi ſe offerunt. Quæ.ſ.fames. Exercere: fatigare. Irritas: quare nõ põt capere. Vbi: poſtq̃. Has.ſ.mãus. Protulit: extẽdit & libuit. Falli: quare bñ ſcit q non poterit capere tñ expiri volebat. Autũnus, oĩa illa poma: q̃re illo tpe oẽs fruct⁹ ſũt maturi. Rapiẽ, celeriter mouet. In arduũ: i altu. Silua: rami arboris. Mobilis q̃ eſt in motu. Sitis iſta vrget: torqueẽ nõ minore pœna ſitis q̃ famis. Facibus: q̃re ſitis illa tanq̃ fax ſitibunda torret eũ. Fluctus: vocat aq̃ vt poſſit bibere. Latex aq̃ interdũ dr̃ vinũ. Auertit: fugat. Sterili: q̃re ñ dat illi potũ. Hic.i.tũc qñ inclinat ſe vt poſſit bibere: tũc aqua fugit & puluerẽ capit ore p aqua. Altũ: pfũdũ q i fundo manet. Rapido: fugaci. Gurgite: aqua.

DAN.

Stadio olympico. dictio grę. τοσ ταδ ειονι ακροτισ ςαστοσ.i. a ſtatione qa her. vno ſpũ ꝯfecto hoc ſpatio cõſiſteret. fec ãt her. piſis iuxta olympũ ſta.i. curriculũ lõgũ .cc. pedes & ꝯtiet ſtadiũ octauã ptẽ mille paſ. Rõani pri⁹ determinabãt ſpatiũ terrę p milliaria poſtea p ſtadia. Meſis: tãtalis epulãtib⁹ diis quos hoſpitio ſuſceperat pelopẽ appoſuit ſola ceres conſumpſit humeꝝ q poſtea ex ebore illi reſtitutus eſt inde Ouid. vocat eburnũ tantalidẽ ſecundo triſtium lib. Quid niſi tantalides agitante cupidine curtus piſeam phrigiis vexit eburnus eqs: cuius rei mẽtio paulo ſuperius patet.

BER. IGnaue. Hic eſt .ii. actus vbi introducunt̄ noue perſonæ: & tractatur deliberatio vindictę Atrei contra Thyeſtem fratrem & diſputat hanc rem cum conſiliario ſuo ille autē ſeruus hortatur dominum ad honeſtatem: ille reſpōdet: tanq̄ crudelis contra omnem æquitatē. itaq; in principio ſecū loquēs Atreus redarguit ſeipm̄ q̄ ſit tardus ad vindictā dicēs ſibiipſi tu ignaue iaȝ debuiſſes paraſſe claſſem cōtra frēm & ſuos & ibi ſeruat decoꝝ poeticū dū pſona crudelis crudeliter ſequit̄. ¶ Ignaue: ab i qđ ē nō: & gnauus qđ eſt ſtrenuus & celera naui ductū qñ currit ſecūdo fluctu. ¶ Iners: q̄tum ad corpus. ¶ Probrū: dedecus tyrāno: vt tu q nō feciſti vindictā. Quod eſſe. inultū. ¶ Sūmis: i magna potētia. ¶ Agis: exerces iras tuas tātūmō verbis, cū fr̄ tuus fecerit factis. ¶ Queſtibus lamētationibus. ¶ Vanis ſine effectu. ¶ Ruptum: poſtq̄ violauit pietatē contra fratrem. ¶ Fremere: reſunare: iā debuiſſes cōcitaſſe totam ciuitatem contra eū. ¶ Geminū ma. Ionium & Egeum quoꝝ ipſi erant dñi. ¶ Iam lu. comburere iam debebas incendere vrbes & ſiluas. ¶ Strictū: nudatū: qñ loquimur de ferro ſtringere & diſtringere eſt nudare: & euaginare gladiū. Micare ſplēdere. Equite ſingulare pro plurali, i. vt tota iſta tellus reſonaret equitibus. ¶ Non ſi. iā ſit tanta mihi potētia: ut ille non poſſit ſe occultare in ciuitatibus: neq; in ſiluis. ¶ Iugis: collibus. ¶ Micenis: ciuitate vbi iſti regnabāt. ¶ Bellicum: p bellice: ſicut triſte & læte. ¶ Tegit, occultat. ¶ Caput hoiem Thyeſtem, inuiſum: quē habemus odio. ¶ Occidat. ci. ſyllaba breui. i. moriatur: & ſic quicunq; fratrē defenderit illi mihi hoſtis erit. ¶ Hæc ipſa, etiam ſi ipſe occultaretur i domo noſtra faciam ipſam ruere: etiā ſupra me. nam ſum cōtentus mori dūmodo frater meus moriatur. ¶ Incliti: pelopis glorioſi patris mei. ¶ Pollēs: excellens. ¶ Vel etiā. Age aduerbiū exortantis ſeipſum incitat ad peragendum tantum malum. ¶ Age anime. i. cape vires & aude. Poſteritas ſequens etas ois: non probet: non laudet: ſed non taceat. ¶ Atrox: deteſtabile opus ē, q̄ facies maius ſcelus contra fratrem q̄ ille cōtra te fecerit ſi vis te de eo vindicare. ¶ Eſſe ſuum: quod ille doleat hoc non feciſſe contra me. ¶ Vincis: faciendo maius ſcelus. Nunquid vides q̄ nunq̄ pōt donari nulla fortuna ſi in aduerſis malū machinat̄: ſi in pſperis ſupbus efficit̄. Abiectus in aduerſis poſitus. ¶ Iacet, ōprimit̄. q. d. nō ſecūdis: pſpis. ¶ Modū: mediocritatē, & facilitatē. q. d. non hēt modeſtiā. ſed ſp ſupbus. ¶ Quietē: vacationē nunq̄ ceſſat pp lōgos laborē. ¶ Ingeniū: naturā. ¶ Indocile: indomitum. ¶ Viri: Thyeſtis. ¶ Flecti: mutari nullis pcib⁹: aut aliquo: ſȝ ut ſola pōt ſupari. ¶ Proide: ergo anq̄ ſumat uires uolo eū opprimere. ¶ Petat, inuadat. ¶ Vltro, me icipiēte meli⁹ ē ut ſurgā ꝯtra ipm̄ priuſq̄ i me ſurgat. ¶ Quieſcēte. ſ. me ocioſum aut. ¶ Perdet. ſ. me aut. ¶ Peribit ipſe morieť. ¶ In me. cōi ita qđ ē icipe quēadmodū ego, ſȝ q icipiet meliorē partē hēbit. ¶ Occupāti: prius icipienti. ¶ Fame ad. mala ſeruus audiēs hæc exhortať dñm ad eqtē. ¶ Maximū: tyrān⁹ hoc bonū hēt: ſiue bona: ſiue mala faciat pplus cogiť pati & laudare. ¶ Regni. i. regis. ¶ Quā: p q̄tū. ¶ Quos cog. notabilis eſt iſta ſnia. ¶ Laus ue. atre⁹ rñdet: iſta ē laus q̄ hñt ēt infimi q virtuoſe viuūt, ſed magnū ē mala agere & laudari q̄ ſoli tyrāno ꝯtingit. ¶ Humili: infimo. ¶ Velit: cogant velle. Nemo nō. i. ois eadē. ſ. honeſta. ¶ Vbicūq; qñ vn⁹ rex nō audet niſi ſm̄ leges ē ſubditus legib⁹ quēadmodū alii q ſeruiūt. ¶ Præcario. i. cōcedētib⁹ aliis qđ verbū ē ap̄ iuriſ. ubi nō ē pudor. i. reuertētia honeſtatis & infamię timor. Sanctitas: nō violare aliquē. ¶ Pietas, i deos. & patriā amor. ¶ Fides: q̄ ē fūdamētū iuſticiæ Cic. q̄ oēm ciuitatē & ſocietatē cōtinet. Fides

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

ATREVS. SERVVS.

IGnaue, iners, eneruis, & (qđ maximum
Probrū tyrāno rebus i ſūmis reor)
Inulte, poſt tot ſcelera, poſt fr̄is dolos.
Faſq; omne ruptū, queſtib⁹ vanis agis
Iras, & Argos fremere iam totum tuis
Debebat armis: omneis & geminum mare
Innare claſſeis? iam tuis flammis agros
Lucere, & vrbes decuit: ac ſtriſtum undiq;
Micare ferrum. tota ſub noſtro ſonet
Argolica tellus equite. non ſyluæ tegant
Hoſtem. nec altis montium ſtructæ iugis
Arces reliſtis bellicum totus canat
Populus Mycenis. quiſquis inuiſum caput
Tegit: ac tuetur: clade funeſta occidat
Hæc ipſa pollens incliti Pelopis domus
Ruat, uel in me: dummodo in fratrem ruat.
Age anime: fac quod nulla poſteritas ꝓbet:
Sed nulla taceat/aliquod audendū eſt nefas
Atrox: cruentum, tale/quod frater meus
Suum eſſe malit/ſcelera non vlciſceris:
Niſi vincis: & quid eſſe tam ſæuum poteſt.
Quod ſuperet illum? nūquid abiectus iacet?
Nunquid ſecundis patitur in rebus modum?
Feſſis quietem? noui ego ingenium viri
Indocile, flecti non poteſt: frangi poteſt.
Proinde ante: quā ſe firmet: aut vires paret:
Petatur ultro: ne quieſcentem petat.
Aut perdet: aut peribit/in medio eſt ſcelus
Poſitum occupāti. Ser. fama te populi nihil
Aduerſa terret? Atre. maximū hoc regni bonum est:
Quod facta dñi cogiť populus ſui:
Quā ferre: tā laudare. Ser. quos cogit metus
Laudare: eoſdē reddit inimicos metus.
At qui fauoris gloriam veri petit:
Animo magis: quam voce laudari volet:
Atr. Laus vera: & hūili ſæpe contingit viro.
Non niſi potenti falſa/quod nolunt: velint.
Se. Rex uelit honeſta: nemo nō eadē volet.
Atr. Vbicūq; tantū honeſta domināti licēt:
Precario regnatur. Ser. vbi non eſt pudor:
Nec cura iuris: ſanctitas: pietas: fides,

DAN. ¶ Ignaue. Tertiū carmē trimetro iābico iterpoſito dimetro anapeſtico catalectico: ꝯſtās ſcđi actus initiū eſt Atre⁹ & ſu⁹ collocutores h̄ i thyeſtē frēȝ craſſari delibe rat ſeipm̄ ad formā ſceleris ꝯponēs. ille ꝯtra diſſuadet famę ꝯſeruādę rōne admonit⁹ ¶ At ar. ñ erat lachrymas ſȝ māu ſedāda ira: qn tota grecia armis cōcitareť & dom⁹ pelopis aut i meū aut i frēm caput ruere. argos numero vnitatis neutrū eſt multitudinis maſculinū ide argiuus & argolicus declinata.

¶ Inſtabile.

Inſtabile regnum ē. Atr. ſanctitas, pietas, fides,
Priuata bona ſunt/qua iuuat, reges eant.
Set. Nefas nocere, vel malo fratri puta.
Atr. Fas eſt in illo: quidquid in fratre eſt nefas.
Quid enim reliquit crimine intactum? aut vbi
Sceleri pepercit? coniugem ſtupro abſtulit,
Regnumq; furto, ſpecimen antiquum imperii
Fraude eſt adeptus/fraude turbauit domum.
Eſt Pelopis altis nobile in ſtabulis pecus
Arcanus/Aries ductor opulenti gregis:
Huius per omne corpus infuſo coma
Dependet auro/cuius e tergo noui
Aurata reges ſceptra Tantalici gerunt.
Poſſeſſor huius regnat. hunc tantæ domus
Fortuna ſequitur. tuta ſepoſita ſacer
In parte carpit prata: quæ cludit lapis
Fatale ſaxeo pecus muro tegens.
Hunc: facinus ingens auſus: aſſumpta in ſcelus
Conſorte noſtri perfidus thalami auehit.
Hinc omne cladis mutuæ fluxit malum.
Per regna trepidus exul errauit mea.
Pars nulla noſtri tuta ab inſidiis uacat.
Corrupta coniux/imperii quaſſa eſt fides.
Domus ægra/dubius ſanguis eſt/certi nihil,
Niſi frater hoſtis. quid ſtupes? tandem incipe
Animoq; ſume Tantalum: & Pelopem aſpice.
Ad hæc manus exempla poſcuntur meæ:
Profare/dirum qua caput mactem via.
Ser. Ferro peremptus ſpiritum inimicū expuat.
Atre. De fine pœnæ loqueris: ego pœnā uolo
Perimat tyrannus/lenis in regno meo
Mors impetretur. Ser. nulla te pietas mouet?
Atre. Excede pietas: ſi modo in noſtra domo
Vnquam fuiſti. dira furiarum cohors,
Diſcorſq; Erinnys ueniat: & geminas faces
Megæra quatiens. non ſatis magno meum
Ardet furore pectus. impleri iuuat
Maiore mōſtro. Ser. quid noui rabidus ſtruis?
Atr. Nil, quod doloris capiat aſſueti modum.
Nullum relinquam facinus, & nullum eſt ſatis.
S. Ferrū? A. parū ē. Se. qd ignis? A. etnū parū ē.
Ser. Quo nam ergo telo tantus utetur dolor?
Atr. Ipſo Thyeſte. Ser. maius eſt ira hoc malū.
At. Fateor: tumultus pectora attonitus quatit.
Penituſq; uoluit/rapior, & quo, neſcio.
Sed rapior/imo mugit e fundo ſolum.
Tonat dies ſerenus: ac totis domus
Vt fracta: tectis crepuit/& moti lares
Vertere uultum: fiat hoc, fiat, nefas.
Quod dii timetis. Ser. facere quid tādē paras?

¶ Inſtabile: non durabile. Sanctitas. Atreus reſpondet iſta ſunt bona priuatorū hoium q nullā hñt potētiā: ſed reges eāt. i. faciāt q̄ placēt ſibi. ¶ Qua ea pte q̄ nefas dicit ſeru⁹ q de cet eē piū frēm. Atreus rñdet q oia mala meret enumerans iniurias q̄s ab illo accepit vxorē ſtupratam arietē aurei velleris abductū de q̄ fata tū erat apud quē eſſet illum regnaturū. ¶ Vel ma. ēt ſcelerato. Regū: arietē cāz regni. ¶ Specimē ornamētū aliqū par gūmto ponit: ſ3 ē ſignū alicuius rei: ut ſpecimē virtutes. ¶ Archanus: ſecretus appoſitiue. Pecus qcqd caret humana effigie. ¶ Ductor: dux gregis. ¶ Cui⁹. ſ. arietes. ¶ Noui re. de nouo ſci. ¶ Poſſeſſor: q hēt hūc regnat. ¶ Fortuna. ſ. ſtat⁹. ¶ Sacer: pp fatū q ē in ipſo: nam poſſeſſorem regnare facit. ¶ Carpit: paſcit. ¶ Tuta, ſecura. Sepoſita. ſecluſa. ¶ Quę. ſ. prata. Lapis: murus. Sacro: cōſecrato ad fatum cōſeruādum. ¶ Hūc. ſ. arietē. Thyeſtes, violata vxore mea illa ſecū duxit ¶ Cōſorte no. th. ſ. vxore. ¶ Aſſūpta: adiūcta ſibi. ¶ In ſce. ſ. furtū faciēdū. ¶ Hinc ab iſto furto. ¶ Mutuæ: q̄ fecimus uiciſſim. ¶ Fluxit: vēit. ¶ Exul: diſcedēt recedēt ab vrbe. ¶ Pars: tu vides oia mihi ſuſpecta eē neſcio ſi filii ſint mei vl thyeſtis: vnū ſolū certū habeo q frē ē mihi hoſtis. ¶ Nrīs: de nobis. ¶ Ab iſi. ſ. hui⁹ frīs. ¶ Euacat, uacua ē. ¶ Cōiunx: merope. ¶ Corrupta: ſtuprata. ¶ Erga: dolēs. ¶ Dubius: ſanguis. i. incerti filii. ¶ Quid ſtupes, numeratis cauſis maloꝝ ſuſcitat ſeipſum ad vidictā. ¶ Stupes, admiraris inaudita ſcelera ſūme. ¶ Tātalū: cape exēplū aui tui Tātali q pelopē filiū nō dubitauit occidere: aſpice pelopē vide q fecit pelops q merſit myrtilū q iuuerat eū ſupare hyppodomiā. ¶ Ad hæc: ad taſia. ſ. pr̄ & auus horrēda fecerūt nec debeo eſſe ſegnis ad faciēdā uindictā. ¶ Proferre: vertit ſe ad ſeruū loquere q̄ uia q̄ rōne. Caput Thyeſtē. ¶ Ferro, ſi delibe ras te vindicare interfice illum. ¶ Expuat: emittat. ¶ De fi. mors ē finis laborum, ſed pœnam q̄ duret. ¶ Lenis, māſuetus: nā placidi tyrāni dāt mortē crudeles autē longas pœnas. ¶ Perimat. ſ. ſuos inimicos ¶ Impetrat. ſ. a me pcibus & p bñficio nā i tātis pœnis potius uolūt mori q̄ viuere. ¶ Diſcors et. furiaq; ſecū diſcordiā fert Megæra: furia alia horribilis. ¶ Quatiēs, cōcutiēs me ad magnū furorē ɔtra frēm. ¶ Iuuat: delectat. ¶ Maiore monſt. inaudito ſcelere. ¶ Quid ſtr. aio machinaris. ¶ Rapidus: pces & ſine freno. ¶ Nihil. ſ. ſeruo: vellem iuenire aliqd ſcelus nō aſſuerū, ſed nō poſſum reperire aliqđ q ſatis magnū mihi uideat. vñ dixit. ¶ Nullū eſt ſa. ſ. ſatiſfacit mihi ad vindictā. ¶ Ferrū, fero interfice. ¶ Ipſo thy. vtar thyeſthe p telo faciā q ipſe comedet filios ſuos ¶ Tumultus: ſtrepitus. ¶ Attonitus: faciēs me attonitū. ¶ Rapior: trahor ad faciēdū ſcelus. ¶ Quo: ad q ſcelus certum neſcio. ¶ Imo. pfundo. ¶ Solum, terra. ¶ Mugit: reſonat: & iſtud erat pp aduētū Tantali: quē ſupra dixit ab iferis miſſum. ¶ Tonat: cum dies eſſet ſerenus. Vnde mirabatur, vnde eſſet illud. ¶ Crepuit: tota domus reſonat ac ſi frangant oia recta. ¶ Lares: dii domeſtici d qb⁹ dixius ſupra. ¶ Fiat, eſt cōduplicatio verbi.

¶ Eſt pe. al. de hoc ariete meminit Sopho. in electra & Euripi. in pheniſſis & in noſtris. Lactan. in. iii. diuinarum conſtitutionū qualem circumſcribit hic Sen. ¶ Corrupta cō. pertinax menda in ore oium pœne magiſtroꝝ volitat cū atrei vxor dicat & paſſim p græcos codices legat Aerope nō europe neq; merope inſpice ēt dictionariū gręcū lege Home. lege Callima. aut ne pudeat doceri recte q̄ temere nō pudet iuulgua iactare hoc ēt velim ſis monitus nō eē æ diphthōgū i prima poſitiōe vt nōnulli ſcribūt dictiōe cōcinare arbitrātes ſ3 alpha epſylō nā græca eſt, ἀεροπη.

Fœduſq; iungēt. Phy. quam tū fraudem times?
T. Omnem, timori quem meo ſtatuam modū?
Quantū poteſt tantū odit. Phy. in te quid pōt?
T. Pro me nihil iam metuo/uos facitis mihi
Atrea timendum. Phy. decipi captus times?
Serum eſt cauendi tempus in mediis malis.
Eatur, unum genitor hoc hortamen eſt.
T. Ego uos ſequor, nō duco. Phy. reſpiciat de⁹
Bene cogitata. perge non dubio gradu.

ATREVS. THYESTES.

Trimetri Iambici.

PLagis tenetur clauſa diſpoſitis fera.
Et ipſum, & una generis inuiſi indolē
Iunctā parenti cerno/iam tuto in loco
Verſantur odia. uenit in noſtras manus
Tandem Thyeſtes, uenit & totus quidem.
Vix tempero animo/uix dolor frenos capit.
Sic cum, feras ueſtigat, & longo ſagax
Loro tenetur umber/ac preſſo uias
Scrutatur ore, dum procul lento ſuem
Odore ſentit/paret, & tacito locum
Roſtro pererrat. præda cum propior fuit
Ceruice tota pugnat, & gemitu uocat
Dominum morantem/ſeq; retinenti eripit.
Cum ſperat ira ſanguinem, neſcit tegi.
Tamen tegatur. aſpice, ut multo grauis
Squalore uultus obruat mœſtos coma.
Quam fœda iaceat barba/præſtetur fides.
Fratrem iuuat uidere. complexus mihi
Redde expetitos, quidquid irarum fuit,
Tranſierit. ex hoc ſanguis, ac pietas die
Colantur/animis odia damnata excidant.
T. diluere poſſem cuncta, niſi talis fores.
Sed fateor Atreu, fateor, admiſi omnia
Quæ credidiſti/peſſimam cauſam meam
Hodierna pietas fecit. eſt prorſus nocens
Quicunq; uiſus tam bono fratri eſt nocens.
Lachrymis agēdum eſt. ſupplicē primus uides.
Hæ te precantur pedibus intactæ manus.
Ponatur omnis ira/& ex animo tumor
Eraſus abeat/obſides fidei accipe
Hos innocentes frater. Atr. a genibus manus
Aufer/meoſq; potius amplexus pete.
Vos quoq; ſenum præſidia tot iuuenes, meo
Pendete collo/ſqualidam ueſtem exue.
Oculiſq; noſtris parce, & ornatus cape
Quales mei ſunt/lætuſq; partem imperii
Capeſſe frater maior hæc laus eſt mea
Fratri paternum reddere incolumi decus.
Habere regnum caſus eſt, uirtus dare.

BER. Vos facitis. n̄ timeo frēz pp me ſed pp uos filios meos n̄ā carior ſolet eē filius pr̄i ſeipo. Seꝝ: eſt tardū cauēdū ē añq̄ īgrediamur mala n̄ā i medio pīculo fugere nō poſſimus: ut Iuuc. Annuente tuba galeatū ſero duelli. Pœniter reſpiciet ſecundet.

PLagis. Iā cognita ē deliberatio tyheſtis cū filiis ut uadat ſecuro aīo ad accipiēdū regnū: illū ār uenīēte uidēs atre⁹ frēm īra ſe dīc pp licētiā q̄ hēbat: ut i frēm ſęuirē poſſet: iā mihi capta eſt fera q̄ ptinus erit dilanianda ſed uix poſſum me ɔtinerē qn īpetū faciā i frēm quē: tāto odio ɔſequor demum deliberat diſſimulare irā ut attroci⁹ ſæuire poſſit. Plagis: diſpoſitis diſtētis retibus. Fera: ipſe thyeſtes. Vna: ſil̄. Indolē, filios ipſi⁹ q pr̄ez ſuū uultu referūt, idoles. n. ſignū uirtutis qd appet in adoleſcēte. In tuto: i prāte mea: q̄re prio dubitabā poſſe hr̄e eū. Tot⁹ qdē: cū filiis. Vix tēpo q̄ſi nō poſſum ɔtinere me qn manus i eū iniiciā. Frenos: uix p̄t frenari: trāſlatio ſūpta ē ab eq̄. Sic: cū adaptat pl̄chrā ſilitudinē quēadmodū canes uēatici uiſa fera uix p̄nt retineri qn ipetū faciāt: ſic atre⁹ uix ſeipſum tēpbat. Veſtigat p ueſtigia ſeq̄t. Vmber: canis uenatic⁹ de umbra q̄ ps eſt italiæ ubi ē urbinū ciuitas. Sagax: acut⁹ ad iueſtigādū: ūn ſag⁹ & ſaga dr̄ & p̄ſagire diuinare. Loro: fune qd & copula dr̄ latine. Scrutatr̄: igrit. Pręſſo: i terra iclinato. Suē: apꝛ. Parat obtēperat. Tacito: dū a lōge ſentit ferā nō clamat: ſed qn̄ ppe eſt uellet ipſam īnuadere. Dn̄m: uenatorē mōſtrarē. Tegi: diſſimulaṙ. tm̄. tegaṙ occultet q̄uis ſi difficile: ut poſſim facere magis ſcelus. Aſpice: fcā deliberatōe uertit ſe ad fratrē tali modo. Grauis: triſtis. Sq̄lore ſitu & pedore: & a ſquāis dr̄. Iaceat: inculta ſit. Pręſtetr̄ fides faciam⁹ īpm credere q̄ amē īpm & dictis iſtis uerbis occurrit illi cōplexū ferens ūn thyeſtes uiſa pietate frīs fatendo ſcelus ſuū ueniā petit. Pietas tua amor frīnus quē i me demōſtras fac cāz meā i excuſabilē q̄re peius eſt peccare in bonū q̄ i malū hoiem q̄ uoluit tullius nulli eē nocēdū niſi laceſſitus iniuria. Lachrymis: nō alia ɔpatiōe utar niſi lachrymis ueniā petā. Eraſus pœnit⁹ depoſitus. Obſides. hos filios meos tibi pign⁹ pacis. A genib⁹ atreus uidēs frēm ſupplicē eū erigit iubetq; meliora ſperare. Parce oc. q̄re offendis aſpectū meū his ueſtibus hr̄e regnum: maior eſt laus dare regnū q̄ retinere nā eſſe regere eſt caſu non uirtute ſed qn̄ quis domat illud eſt magni animi.

DAN. Non capit regnū. ſic. Nō capiūt dn̄os regna uenuſq; duos. Non uertice &c. reges muniunt ſe editiſſimis palatiis ut pp̄lo formidēt ppꝛea inuidia pp̄li & ſuſpitione affectati regni Vale. q̄s hēbat ædes ad Veliā demolit⁹ ē. Iacta mole: ut ſupius declaraui i ɔpatiōe magna ui & mole. Iaciūt fundamēta in mari. Getas getæ i thracia alr̄ daci dn̄r teſte Appian. Salu. putat eē myſios a Luculo iuperatos. Ebur dictus eſt elephātis eius nobilitas in magnitudine cōſiſtit & cādore. i ſcythia iueniunt dētes ſerpētini æmuli dentiū elephātinoꝝ materia tm̄ ē ſpiſſa & pōderoſa i oceano ſcythico capiūt piſces qb⁹ in ſūt dētes paulo ifra magnitudinem elephātinoꝝ. Reparat uires amaui iū iræ amoris redintegratio. Oēm. ſ. fraudē timeo ſed modū ſtatuā &c. fr. n. me⁹. tm̄ p̄t i me q̄tū odit. Plagis ſcds dialog⁹ huius carminis eodē iſcript⁹ metro tā iā cogunt maloꝝ copię. tā canit receptui a frib⁹ tā taleis ſ; recto pri⁹ agit dolo ut acri⁹ coaleſcat flāma odioꝝ. Plagis: plaga pria breui nod⁹ tętis accipit tm̄ p̄ rete p ſyndone: Varro. Chlamides plage uaſa aurea h⁹ dimiñutiuū plagula. Sic cū feras ueſtigat ſophocles iducit ulixē ita inueſtigātē ueſtigia aiacis & circa eī⁹ tētoriū idagātē ſolet lacena cāis ferā ſagire

T.Dii paria frater pretia pro tantis tibi
Meritis rependant.regiam capitis notam
Squalor recuſat noſter/& ſceptrum manus
Infauſta refugit.liceat in media mihi
Latere turba.Atr.recipit hoc regnum duos.
T.Meum eſſe credo:quidquid eſt frater tuum.
A.Quis influentis dona fortunæ abnuit?
T.Expertus eſt quicunq;,quam facile effluant.
A.Fratrem potiri gloria ingenti uetas.
Tua iam peracta gloria eſt.reſtat mea.
T.Reſpuere:certum eſt:regna:cõſilium mihi.
A.Meam relinquam : niſi tuam partẽ accipis.
T.Accipio/regni nomen impoſiti feram.
Sed iura:& arma ſeruient mecum tibi.
A.Impoſita capiti uincla uenerando gere.
Ego deſtinatas uictimas ſuperis dabo.

SAPHICI ET VNVS ADONIVS. CHORVS.

Credat hoc quiſq; ? ferus ille, & acer,
Nec potens mẽtis truculẽtus Atreus
Fratris aſpectu ſtupefactus hæſit.
Nulla uis maior pietate uera eſt,
Iurgia externis inimica durant.
Quos amor uerus tenuit,tenebit.
Ira cum magnis agitata cauſis
Gratiam rupit/cecinitq; bellum.
Cum leues frenis ſonuere turmæ,
Fulſit hinc,illinc agitatus enſis.
Quem mouet crebro furibundus ictu
Sanguinem Mauors cupiens recentem,
Opprimit ferrum manibuſq; iunctis
Ducit ad pacem pietas negantes.
Otium e tanto ſubitum tumultu
Quis deus facit?modo per Mycænas
Arma ciuilis crepuere belli.
Pallidæ matres tremuere natis.
Vxor armato timuit marito.
Cum manum inuitus ſequeretur enſis
Sordidus pacis uitio quietæ,
Ille labentes renouare muros,
Hic ſitu quaſſas ſtabilire turres,
Ferreis portas cohibere clauſtris
Ille certabat/pauidaſq; pinnis
Anxiæ nocti uigil incubabat.
Peior eſt bello timor ipſe belli.
Iam minæ ſæui cecidere ferri.
Iam ſilet murmur graue claſſicorum.
Iam tacet ſtridor litui ſtrepentis,
Alta pax urbis reuocata lætæ.
Sic ubi ex alto tumuere fluctus

atq; inueſtigare quare uti/tur uerbis uenaricis & ad inueſtigandam feram om/nino pertinẽtibus ut facit hoc Sen. Veſtigat:quod græci dicunt ιχνευει και μετερι τε.αχνυνγετειτε Sagax : umber . και ευριν και ευρωμενοσ.umber ab umbra quæ italiæ pars in cipit ab apenino & exten/ditur in adriaticum uſq; ſi/num ab umbra apẽnini di/cta canes ferr̃ ſagaciſſimos inueſtigandiſq; feris ſoler/tiſſimos. Roſtro:rictu p tenſo nõ modo de auibus ac cæteris animalibus ro/ſtrum dicit̃ ſed de ipſo quo que homine.Plau.Ad uſq; roſtrum hominis. Obſi/des: obſes proprie qui da/tur alterius imperio ut de/ficiẽte datore a fide punia/tur a recipiente datur autẽ in obſidione & cõflictu.

Rependent: tractum eſt ab antiquis q pecunias pẽ debant unde etiam pẽdere pœnas dicitur . Notam: inſigne coronam & diade/ma nõ cõuenit mihi q ha/bebam regis iſignia. Infau ſta:infœlix. Latere:tace re quaſi unus de Phœbo. Effluãt.ſ.dona fortunę. Vetas:probibes mihi tã tum honorem & gloriã q dicat reſtituiſſe tibi regnũ. Fratrẽ.ſ.me . Peracta pfecta reſta mea quæ erit ſi recuſo regnum quod di/cat me potuiſſe habere re/gnum & noluiſſe . Impo ſiti.ſ.a te mihi uolo nomi/ne rehabeas iura mecũ ut ſis ſup arma& leges. Vin cla,diadema accipe iſignia regis ego uero iterea ſacri/ficabo diis immortalibus uota.uictimas.

Credat . uiſum eſt quemadmo dũ thyeſtes re/uerſus eſt in re gnum ibiq; chorus laudat pacem iter fratres: dicitq; q pene eſt ipoſſibile q ius ſanguinis & nature non co gat ad concordiã neceſſitu dine coniunctos perſiſtitq; in ↄparatione maris q ceſ/ſantibus uentis tranquillũ efficit: ita nuper atreus pa/rabat tñ bellũ uiſo fratre totã iram depoſuit. Cre dat: quaſi dicta eſt incredi/bile. Impotens: ita inſa/nus, quod non uideat quid faciat. Ociũ miratur unde facta ſit tam ſubita pax cũ eſſet tantus apparatus bel li. Sordidis: ruginoſus q re diu nõ fuerat exercitat⁹ Inuit⁹ difficulter euagi/nabat cũ rubiginoſus eẽt. Ille:alius. Cadentes: labentes muros reficiebat. Situ: a ſino qñ reliquũt & deſerunt aliq̃ loca naſcit mucro qui ſit⁹ dicit. Cohi bere ſtringere & claudere. Vigili,cuſtodiã noctur/nam faciens. Claſſicorum oſnorũ tube qui dant mili/tibus ad bellũ. Litui tu/ba eſt retorta,aliqñ bacu/lus augurũ quo tẽplum in aere deſignabant. Alta: magna quod iam uidebat fundata & ſtabilita. Sic ubi adaptatio: cõparatio/nis:quãdo uidemus crebe/ſcere uẽtos omne mare tur batur ceſſantibus aũt illis fit trãquillitas. Chorus: ſi/ne aſpiratione prima pdu cta uẽtus eſt q & caur⁹ dr̃.

Credat: Sextũ carm̃ me tro ſaphico ſicut natus eu/ryſtheus in hercules chor⁹ laudat pietatẽ q̃ oẽm mali ciã uicit oẽm ſimultatẽ ex/terminat: fugat diſſidia & altercãtes ↄponit. Hæc ea dẽ facit ut atreus cũ: thye/ſte in gratiã redeat eſt aũt pietas e diffinitione Ci.ps iuſtitię q̃ debet parentibus & cõſanguineis græcæ ευσε βια id qd pſtrinxit phala/ris agri gẽnit⁹ ad paurolã ſcribẽs σεμνοντο ι τουτο και ευεβισυιω μενυνδεα ι των γεγενενηκοτον.pie/tatẽ deã coluerũt rõani in de pri⁹ religioſus poeta dii meliora piis pietas patiẽs eſt.nulli iraſcit & nullis mo uet iniuriis & qa benigna ẽ miſericordia ſp facit hęc Hie rony. ſanctus meminit iur gia:inter beniuolos: ppin/quos leuis ↄcertatio dicit. oprie iurgiũ. Ci. Admiror nõ rex ſolũ ſed ẽt uerborũ elegãtiã ſi iurgãt iqt beni/uolorum cõcertatio nõ lis ini micorum iurgiũ dr̃. Laben tes muros : labẽtes.labare .n.cũ ruina cader̃ : ut labat ariete crebro ianua muros eſt ſtruere & moliri primus inſtituit. thraſon cyclopes primi ex ſui magnitudine turres ædificarũt Vectem clauſtris aptauit primum Cinyra Agriope filius.

Brutium:

Brutium pontum feriente coro,
Scylla pulſatis reſonat cauernis,
Ac mare intortum timuere nautæ,
Quod rapax hauſtū reuomit Charybdis,
Et ferus Cyclops metuit parentem
Rupe feruentis reſidens in Aetnæ,
Ne ſuperfuſis uioletur undis
Ignis æternis reſonans caminis.
Et putat mergi ſua poſſe pauper
Regna Laertes Ithaca tremente.
Si ſuæ uentis cecidere uires.
Mitius ſtagno pelagus recumbit.
Alta quæ nauis timuit ſecare
Hinc,& hinc fuſis ſpatioſa uelis
Strata, ludenti patuere cymbæ.
Et uacat merſos numerare piſces.
Hic, ubi ingenti modo ſub procella
Cyclades pontum timuere motæ.
Nulla ſors longa eſt, dolor, ac uoluptas
Inuicem cedunt, breuior uoluptas.
Ima permutat breuis hora ſummis.
Ille, qui donat diadema fronti,
Quem genu nixæ tremuere gentes,
Cuius ad nutum poſuere bella
Medus,& Phœbi propioris Indus,
Et Dacæ Parthis equitem minati,
Anxius ſceptrum tenet,& mouentes
Cuncta diuitias, metuitq; caſus
Mobiles rerum, dubiumq; tempus.
Vos, quibus rector maris, atq; terræ
Ius dedit magnum necis, atq; uitæ,
Ponite inflatos, tumidoſq; uultus.
Quidquid a uobis minor extimeſcit.
Maior hoc uobis dominus minatur.
Omne ſub regno grauiore regnum eſt,
Quem dies uidit ueniens ſuperbum,
Hunc dies uidit fugiens iacentem.
Nemo confidat nimium ſecundis.
Nemo deſperet meliora lapſus.
Miſcet hæc illis: prohibetq; Clotho
Stare fortunam, rotat omne fatum.
Nemo tam diuos habuit fauentes,
Craſtinum ut poſſit ſibi polliceri.
Res deus noſtras celeri citatas
Turbine uerſat.

Actus Quartus. Trimetri Iambici.

NVNTIVS. CHORVS.

Quis me p auras turbo p̄cipitē uehet:
Atraq; nube inuoluet: ut tm̄ nefas
Eripiat oculis? o domus Pelopi quoq;

BER. ¶Brutium: populi calabriæ ſunt brutii ad fretum ſiculum ſcribit Plin. ¶ Hauſit: euomit & ad ſe traxit. ¶ Fer⁹ ciclops. poliphemus fuit neptuni filius ex thoſa filia phorci unum in media fronte habens oculum eo dicēte apud Ouidium lib. xiii. metamor. ¶ Vnum eſt in media lumē mihi fronte ſed inſtar ingentis clipei qui greges mungebat & ſolus ab antro lapidem tollebat quem uiginti boum paria mouere nequiſſent: hic habitauit æthnā montem in medio ſiciliæ perpetuo incendio clarum: unde dicit quod dubitabat ne pater ſuus neptunus mitteret aquas uſq; in æthnam qui longe eſt a mari. ¶ Feruētis: ſemper ardentis: ut dixim⁹ quare ibi ſūt uenæ ſulphureæ. ¶ Laertes. pater ulixis qui regnauit in inſula itaca. de qua Pli. li. iiii. ante leucada achaniā poſita eſt in qua mons eſt neritos timebat ne mergeretur. ¶ Si ſ. quēadmodū ceſſantibus uētis trāquillitas redit: ita ueniēte pietate totum bellum cecidit inter fratres. ¶ Mitius trāquillius. Strata æqualia: unde maris æquitates ſunt quando eſt pacatum: ita per mare nunc paruæ nauiculę nauigabāt quod uix. magnę naues ſecare prius audebant. ¶ Cyclades. inſulæ in mari ægeo de quibus ſupra diximus. ¶ Nulla ſors adiigit nobile dictum quod niſi ſit certi & firmi in uita iſta unde chorus monet ne quis ſuperbia in ſorte humana: quæ nullo modo eſt durabilis. Nulla ſors lōga: nulla conditio uitæ perpetua quod uoluit naſo in triſtibus ludit i humanis diuina potentia rebus: Et certam p̄ſens uix habet hora fidem. ¶ Diadema. dico circumligo pānus eſt ligatus capiti ſub corona. ¶ Nixe genu inclitæ & inflexę ad uenerationēm. ¶ Nutum. uoluntatem: nutum ſignum capitis appellamus. ¶ Medus: regio eſt in aſia contermina aſſyriæ & perſiæ atq; mari hyrcano media cognominata a medio medeę filio. ¶ Indus: india regio eſt orientalis aſiæ terminus: ut omnes teſtanť ab indo flumine nomē aſſumpſit itaq; ab oriēte icipiens uſq; ad aſiā ex occidentali parte protenditur: ex meridiana uſq; ad indicum mare ex ſeptētrione uſq; ad caucaſum. ¶ Dacæ: populi extremi in ſeptētrione Anxius: qui habet regnum perpetuis curis urgeť. ¶ Mouentes: oia perturbentes: ut Vir. Auri ſacra fames quid non mortalia pectora cogis. ¶ Mobiles: incertos. ¶ Rerum: ſtatus ſui: ille qui potēs eſt timet ne gradu ſuo deficiať. ¶ Dubium. nō ſumus certi quid in futurū habitui. ¶ Vos: monet pricipes: ut ſeipſos cognoſcant: nec uelint ſupbire quare neſciunt qd poſſit accidere illis: ſubiicitq; urbe digna longa memoria. ¶ Lapſis: iacentibus: clotho una ex tribus parcis miſcet & permutat omnia: nunc unus p ſperam fortunā modo aduerſam habet. ¶ Stare: perſeuerare. ¶ Rotat: uoluit unde fortuna dicitur in rotam. ¶ Fatū omnem cōditionem hominis. ¶ Turbine: uolubilitate.

DAN. ¶Ludenti cymbę: maria inqt quæ prius timuit ingēs: & ſpacioſa nauis patuerunt & facilem curſum præbuerunt ludēti cybæ poſtquā ſunt tranquillata ita proſpera: & fœlici aura pietatis ſtrata eſt omnis pcellia, crudelitatis intra fraterna pectora: cymba eſt paruū nauigium a cuius ſimilitudine uaſa: cimba uocitantur ſcribēte in. vi. theodoſio eius inuentores fuerunt phœnices. Affranius. cimbam piſcatoriam conſcendo & Cic. Cymbarum ante pedes multitudo nauis. inuenta eſt primum in mari rubro a rege Erythra. ¶ Diadema: inſigne: & ornamētum capitis regu liber pater prius inuenit una cū triumpho. ¶ Nixe ge. ut ſolent perſę qui flexo polite oſculantur. pedes regū. hac ſalutatione adeunt regem ſuum perſæ. ¶ Phœbi propioris: non quod propinquior ſit terræ ſol in una. q̄ in alia parte orbis: ſed quia directis radiis maiores affert ęſtus quod ubi ferit obliquis. Athalātici populi ſub ipſo oriente collocati ſolem orientem ſingulis diebus execrantur propter nimios æſt⁹ ultra hos populos: loca ſunt inhabitalia. ¶ Glotho: tho. ſemper producitur ē una ex parcis: qui credit etiā: hoc nomine eſſe nimpham fallitur ſi quidem heſiodus in ſua theogonia appellat clotho nō cloto ibi auctor græcus omnium nereidum oia proſequiť.

BER. QVis me: pricipium eſt q̄rti actus in quo tractabitur mors filiorū thyeſtis: iſta quæ tantum ſunt

ſcelerata non aguntur in ſcena ſed ea nuncius narrat pri/moq; facit attentos ob tantam crudelitatem: dicēs: quod uellet aſportari in aliquem locum deſertum ne uiderat tā ta flagitia: dicit ſum ne in græcia an inter gentes barba/ras qui dicūt comedere carnes humanas. ℣ Eripiat: ne ui deam tm̄ ſcelus. ℣ Sparte: micene: lacedemon quoq; dicit urbs q̄ fuit ſub imperio atrei. ℣ Impios: atreū & thyeſtē fra/tres crudeles. ℣ Corith⁹: urbs fuit achaie ſup iſthmon in me/dio maris ionii & egei conſtru cta quæ ephira uocata ē unde dicit pmēs fauces loca illa an/guſta hoc eſt iſthmon. ℣ Gemi ni ma. ſ. ionii & egei. ℣ Hiſter: maximus eſt fluuiorum euro/pe alio nomine danubius qui uerſus ſeptētrionē per inume/ras gētes defluit. ℣ Alanis: fu/giens per alanos populos ſcy/tharum regio ut Pli. lib. xvi. te ſtatur q panteris & pdis & ma xime tigribus abundat. ℣ Scy the: ſeptētrionalis ſunt Euro pe populi non hn̄tes certas do mos: ſo uagi & inſtabiles. ℣ Si ſte. ſi potero narrare: dicā ſed ſum totus attonitus. ℣ Hæret adhuc: uideor uidere illud ſce lus tam ingēs ideo inſanæ ma gne: procelle exportate me: ne uideam iſta. ℣ In ar. iterroga/tus erit nūcius a choro ut nar/raret hoc ſcelus quod ipſe ui/derat: reſpondet & prio deſcri bit locum ubi factum fuit. In arce: ubi ſolebant habitare re ges. ℣ Ad au. ad meridiē. ℣ Ex tremum: ultima pars. ℣ Cre/ſcit: eleuat & ita alta fic mons. ℣ Præmit ſub ſe tenet. ℣ Sub ictu: ut poſſit percuteř, ex hoc loco eleuato. ℣ Contumacem rebellem. ℣ Immane magnū in hac parte eſt atrium & por/ticus maxima in qua ſolent cō uenire populi ad loquendum regibus ferunt: ſuſtinent colu/men marmoris numidici & ua riis maculis diſtincte. Poſt no/ta: ultra hęc loca omnibus pa tentia alius eſt ſecretior ſolis regibus conceſſus. ℣ Patet: eſt ampla: nō quod omnes ingre/diantur. ℣ Compeſcens: circū dans. ℣ Penetrale: loca ſecre/tiora ubi tenebātur dii dome/ſtici uult facere omnia conue/nientia ad ſcelus nō ſunt arbo res fructuoſæ ſed horribiles q̄ les ſolent dari mortuis. ℣ Læ tos. quæ ferant lætitiā. ℣ Co ti: ut ſolent fructiferę ſed ſunt taxus arbores tantæ infœlici tatis ut qui ſub ea ſomnum ce perit moriaē ut refert Plinius cupreſſus datur ſacris mortuo rum eius naturę ut ſemel eradicata nunquā pululet. ℣ Ni gra ilice: quæ eſt ex genere quercus. ℣ Vincit. ſ. altitudine

ſua. ℣ Hinc: ab hac arbore ſolent reges tantalide petere reſponſa ad hanc arborem erant ſuſpenſa trophea & mo numenta regum. ℣ Tubæ uocales: ſonore. ℣ Myrtoi: ſu pirius hiſtoriam enarrauimus de Pelope qui uictoriā de hypodomia habuit. ℣ Tiaras: uel hęc tiara dicitur geſta men capitis quod ſolebāt portare lydi & phrygii: pelops enim de phrigia fuerat. Chla/mys ueſtis militaris picta acu: q̄ inuentum eſt phrigum ide phrygiones dicūtur qui ueſtes argento & pictura diſtinguūt. ℣ Fons ſtat: præterea ſub hac quercu eſt fons triſtis & niger non currens talis ut eſt ſtix pa lus infernalis per quam iurāt dei unde dicit quæ facit cœlo fidem. ſ. per iuramentum.

Et Tantalo pudēda. Ch. qd portas noui?
N. Quæ nā iſta regio ē, Spte, & Argos i/
Sortita frēs? & maris gemini pmēs (pios
Fauces Corinthus? an feris Iſter fugam
Præbens Alanis? an ſub æterna niue
Hyrcana tellus? an uagi paſſim Scythæ?
C. Quis hic nefandi ē cōſci⁹ mōſtri loc⁹?
Effare, & iſtud pāde, quodcūq; eſt, malū.
N. Si ſteterit anim⁹: ſi metu corpus rigēs
Remittet artus, hæret in uultu trucis
Imago facti. ferte me inſanæ procul
Illo procellæ, ferte, quo fertur dies (nes.
Hinc raptus. Ch. aios grauius icertos te/
Quid ſit, qd horres, effer/ authorē indica.
Non quæro quis/ ſed uter, effare ocyus.
N. In arce ſūma Pelopis, una eſt ps dom⁹
Conuerſa ad auſtros/ cuius extremū latus
Aequale monti creſcit, atq; urbē premit.
Et contumacem regibus populum ſuis
Habet ſub ictu ſulget hic turbæ capax
Immane tectum/ cuius auratas trabes
Variis columbæ nobiles maculis ferunt.
Poſt iſta uulgo nota, quæ populi colunt:
In multa diues ſpatia diſcedit domus.
Arcana in imo regia receſſu patet,
Alta uetuſtum ualle compeſcens nemus,
Penetrale regni. nulla, quæ lætos ſolet
Præbere ramos, arbor: aut ferro coli.
Sed taxus: & cupreſſus: & nigra Ilice
Obſcura nutat ſylua/ quam ſupra eminens
Deſpectat alte quercus, & uincit nemus.
Hinc auſpicari regna Tantalidæ ſolent.
Hinc petere laſſis rebus, & dubiis opem.
Affixa inhærent dona, uocales tubæ,
Fractiq; currus, ſpolia Myrtoi maris.
Victæq; falſis axibus pendent rotæ,
Et omne gēris facinus. hoc Phrygi⁹ loco
Fixus Tiaras Pelopis. hic præda hoſtiū,
Et de triūpho picta barbarico chlamys.
Fons ſtat ſub umbra triſtis/ & nigra piger
Hæret palude. talis eſt diræ Stygis
Deformis unda/ quæ facit cœlo fidem.

℃ Q uis &c. Septimo carmini caput tetmetro iambico conſi ſtenti & origo eſt quart⁹ actus oblitus pietatis atreu nepotes trūcat in fruſtra & ptim lixos partim aſſos apponit epulan/ti fratri: iter locutores nunci⁹ ſceleris & chorus deteſtans ſce lus primū igitur narratur faci nus: deinde ut grauitate ipſi⁹ cœlo q̄ primū ortæ tenebræ. ℣ Sparte: in laconia ciuitas olim egregia & noſtris item tē porib⁹ celebris fama & ſingu/lari eruditione Demetri Moſ/copli qui me græcas litteras Venetiis non minus humani/ter q̄ docte & erudite edocuit. Quem uirum ſi uideas nō mi/nus ames q̄ uenereris: tāta in eo humanitas tanta oris & aſ/pectus gratia cuius uirtutes e/gregias ſingularis manſuetu/do admiratur: & uehemens er ga diſcipulos ſuos beniuolen/tia atq; in erudiendis ipſis ſtu/dium & cura non mediocris. ℣ Scythæ uagi populi ſeptē/trionarii aliter ſcolotim dicti ſcythæ a rege ut ſcri. Herodo/tus & Stra. hercu. poſt Gerio/nem deuictum uenit ad ea lo ca deſerta & uict⁹ frigore dor miuit leonis pelle opertus ex/pectus non inuenit equas quę ſuum traherent: carrum: quæ ſitibundus igitur in hylea per/uenit uirginem offendit cuius genitalia erant ſempiterna ab ipſo uero femore ſuperne par tes humanæ hæc apud ſe e/quas ſtabulari eſt faſſa ſed nol le reddere niſi amplecteretur ſe geſſit morem uirgini Her/cules grauidæ dono dedit ar/cum cum ſagittis ſilioque qui naſcereē regnum traderet mā/dauit ſi adultus arcum tende/ret peperit Agathyrſum ge/lonum & Scytham ſolus ten/dens arcum a matre regnum accepit a quo populi Scy/thæ denominati.

DAN.

℃ Ferales: deos

Hic nocte tota gemere ferales deos
Fama eſt.cathenis lucus excuſſis ſonat.
Vlulantq; manes . quidquid audire eſt metus:
Illic uidetur.errat antiquis uetus
Emiſſa buſtis turba/& inſultant loco
Maiore notis monſtra.quin tota ſolet
Micare flamma ſylua.& excelſæ trabes
Ardent ſine igne/ſæpe latratu nemus
Trino remugit.ſæpe ſimulachris domus
Attonita magnis/nec dies ſedat metum.
Nox propria luco eſt:& ſupeſtitio inferum
In luce media regnat.hinc orantibus
Reſponſa dantur certa/cum ingenti ſono
Laxantur adyto fata/& immugit ſpecus
Vocem deo ſoluente.quo poſtquam furens
Intrauit Atreus,liberos fratris trahens,
Ornantur aræ,quis queat digne eloqui?
Poſt terga iuuenum nobiles reuocat manus.
Et mœſta uitta capita purpurea ligat.
Non thura deſunt,non ſacer Bacchi liquor,
Tangens ue ſalſa uictimam culter mola.
Seruatur omnis ordo,ne tantum nefas
Non rite fiat.Cho.quis manū ferro admouet?
N.Ipſe eſt ſacerdos,ipſe funeſta prece
Letale carmen ore uiolento canit.
Stat ipſe ad aras/ipſe deuotos neci
Contrectat,& componit,& ferro admouet.
Accendit ipſe,nulla pars ſacri perit.
Lucus tremiſcit/tota ſucuſſo ſolo
Nutauit aula,dubia quo pondus daret,
Ac fluctuanti ſimilis.e læuo æthere
Atrum cucurrit limitem ſydus trahens,
Libata in ignes uina mutato fluunt
Cruenta baccho,regium capiti decus
Bis,terq; lapſum eſt.fleuit in templis ebur.
Mouere cunctos monſtra/ſed ſolus ſibi
Immotus Atreus conſtat/atq; ultro deos
Terret minantes/iamq; dimiſſa mora
Aſſiluit aris,toruum:& obliquum intuens.
Ieiuna ſyluis/qualis in gangeticis
Inter iuuencos Tigris errauit duos:
Vtriuſq; prædæ cupida:quo primos ferat
Incerta morſus flectit huc rictus ſuos:
Illo reflectit:& famem dubiam tenet.
Sic dirus Atreus:capita deuota impiæ
Speculatur iræ:quem prius mactet ſibi:
Dubitat . ſecunda deinde quem cæde immolet.
Nec intereſt:ſed dubitat/& tantum ſcelus
Iuuat ordinare . Ch quem tamē ferro occupat?
N.Primus pietati:ne deeſſe pietatem putes:

BER. ¶Ferales: deos iſernales. ¶Excuſſus: audiuntur ibi ſtrepitus cathenarū. ¶Manes: animæ mortuorum. ¶Videntur ſcilicet oculis. ¶Buſtis: ſepulchris. ¶Notis imaginib⁹ cognitis, horribiliora ſunt ibi mōſtra: quam unquam audiuimus in mundo. ¶Sedat: tollit licet ſit medius dies uidentur talia monſtra. ¶Infernum. pro infernorū. ¶Laxantur aperiuntur. ¶Succuſſo: commodo. ¶Dubia in qua partē caderet. ¶Atrum: apparuit ſtella quæ trāſcurrens per cœlum reliquid caudam nigrām in ſigno mortis.

DAN. ¶Quercus: arbor in manu Iouis unde templū Romæ Iouis fugatal inſigne ſublimi quercu . ſic dicta a grauitate unde querquera febris frigida cum tremore dicit̄ hæc de qua meminit quercus habebat ſpolia rapta ab antiquis regibus græcorum ſuſpendere ſpolia poſtibus templorum conſueuerunt ueteres ut apud Homerum in templo palladis & apud Virg. in octauo. Captiui pendēt currus &c. & ſilius italicus de templo cauens ſtructo a Didone. ¶Auſpicari: hic ſceptra accipere. & primos attolere faſces. Regibus omen erat auſpicari ē auſpitio aliquid incipere & aliquando trahit̄ ad malam partem ut apud Plinium. Homo infeliciter natus a ſuppliciis uitā auſpicatur inuētor cuius extitit thyreſias thebanus ide auſpicium capitur pro ductu & pricipio quod a ſolo duce capitur. ¶Trino latratu: quaſi cerberi latratu. ¶Superſtitio: ut teſtatur. in Terentiū Donatus proficiſcit̄ ſuperſtitio a timore ideo falſa religio eſt . nam ſuperſtites dicimus diu uiuentes qui frigeſcētes in inſaniam cōuertūtur & fiunt ſtupidi. ¶Liberos fratris: nō deſunt qui uelint unum tantūmodo tantalum trucidaſſe. hic phiſtiſtenē & tātalum: liberi numero multitudinis dumtaxat dicunt̄ filii & filios & filiā caliſtratus putat nepotes & pronepotes intelli. Aulus Celli. ex auctoritate Sempronii affirmat Gracchum commendaſſe liberos ſuos populo cū unum tantum uirilis ſexus eodem tēpore haberet filiū. ¶Vitta: faſciola qua ligātur crines uiere ueteres uincere dixerūt hic uietores qui religant lagenas factas Gel. teſtimonio Acci uieta dixit mollia uietas molā & cultrū inſtituit in ſacrificiis pmetheus qui primus bouē imolauit. Limitem ſidus trahens: prodigioſa lampas ſignū imitentes ſceleris: ſcribit eſſe genus Lampadis quam dicunt βολιδεα quæ perpetuo ardēs longiorē trahit limitē qualis apparuit cū lacedęmōii claſſe uicti gręciæ imperium amiſere: ſiue referas ad ſolē: qui cœperit caligare. & propter horrorem ſceleris tenebrari: quod quidē non probo.

BER. ¶Conſtat ſibi, non perdit animū ſed minabatur diis. Itaq; poſt hæc omnia parata ſine ulla mora aſſiluit aras. ut occideret pueros primo dubitās quē pri⁹ occideret: & facit ſimilitudinem de tigri quę iter duos iuuēcos dubitat in quē prius debeat irruere. ita faciebat atreus demū decreuit incipere ab illo q̄ habebat nomen aut tātali. ¶Capita: pueros illos. ¶Deuota: deſtinata. ¶Iræ: uindictæ ſuę. ¶Perfunctus: qui fecerat. ¶Iubatus: fecit Atreus: ſicut leo in medio armentu q̄n proſternit aialia maiora feſſus uadit ad minora. ¶Iubat⁹: i qui habet iubas crines pēdētes a collo. ¶Armenia: uerſus oriētem. ¶Incubat: iſtat ¶Rictus: roſtrū aſperſum ſanguine: licet amplius nō fameſcat: tamē nō ceſſat a cede: ¶Exegit: pertrauſiuit. ¶Vtrunq; : ſcilicet pectoris & tergi: quare gladius penetrauerat ad aliā partem: & ita erant duo foramina. ¶O ſæuū: exclamat chorus audiens tātam crudelitatem: ſed reſpondet nuncius ꝙ ſunt multo peiora, ꝙ illos lacerauit & coquit: ut daret comedendos fratri thyeſti apparuerunt multa prodigia. uidebatur ignis nolle coquere illos: fumus non aſcendebat, ſed diffundebatur per totam

Auo dicatur/Tantalus prima hoſtia eſt.
C.Quo iuuenis animo, quo tulit uultu necem?
N.Stetit ſui ſecurus/& non eſt preces
Perire fruſtra paſſus/aſt illi ferus
In uulnere enſem abſcondit,& penitus premẽs
Iugulo manum commiſit/educto ſtetit
Ferro cadauer/cumq; dubitaſſet diu
Hac parte,an illa caderet,in patruum cadit.
Tunc ille ad aras Pliſthenem ſæuus trahit.
Adiicitq; fratri.colla percuſſa amputat.
Ceruice cæſa truncus in pronum ruit.
Querulum cucurrit murmure incerto caput.
C.Quid deinde gemina cæde pſunctus facit?
Puero ne parcit?an ſcelus ſceleri ingerit?
N.Sylua iubatus qualis Armenia leo
In cæde multa uictor armento incubat
Cruore rictus madidus,& pulſa fame
Non ponit iras,hinc,& hinc tauros premens
Vitulis minatur dente iam laſſo piger.
Non aliter Atreus ſæuit,atq; ira tumet.
Ferrumq; gemina cæde perfuſum tenens
Oblitus in quem fureret infeſta manu
Exegit ultra corpus.at pueri ſtatim
Pectore receptus enſis in tergo exiit.
Cadit ille,& aras ſanguine extinguens ſuo,
Per utrunq; uulnus moritur.Ch.o ſæuũ ſcelus.
N.Exhorruiſtis?hactenus non ſtat nefas.
Plus eſt.Ch.an ultra maius,aut atrocius
Natura recipit?Num.ſceleris hũc finẽ putas?
Gradus eſt.Ch.quid ultra potuit? obiecit feris
Lanianda forſan corpora,atq; igne arcuit?
N.Vtinam arcuiſſet.ne tegat functos humus,
Ne ſoluat ignis/auibus epulandos licet
Feriſq; triſte pabulum ſæuis trahat,
Votum eſt ſub hoc, quod eſſe ſuppliciũ ſolet,
Pater inſepultos ſpectet o nullo ſcelus
Credibile in æuo,quodq; poſteritas neget.
Erepta uiuis exta pectoribus tremunt.
Spirantq; uenæ corq; adhuc pauidum ſalit.
At ille fibras tractat,ac fata inſpicit.
Et adhuc calentes uiſcerum uenas notat.
Poſt quam hoſtiæ placuere/ſecurus uacat
Iam fratris epulis/ipſe diuiſum ſecat
In membra corpus amputat trunco tenus
Humeros patens:& lacertorum moras:
Denudat artus durus:atq; oſſa amputat.
Tantum ora ſeruat:& datas fidei manus.
Hæc ueribus hærent uiſcera:& lentis data
Stillant caminis.illa flammatus latex
Querente aheno iactat.impoſitas dapes

BER. domum:ſol obſcurat⁹ eſt. ¶ Natura recipit: quaſi di cat: nihil peius poſſet dici nec fieri. ¶ Gradus: prin cipium non finis. ¶ Licet: multo melius fuiſſet quod dediſſet comedendos feris. ¶ Pabulum: appoſitio eſt. ¶ Sub hoc regno atrei. ¶ Eſt uotum: ſolent time re alii ne ſepeliãtur ſed ibi poteſt optari: quare mai⁹ facinus eſt factum. ¶ Sup plicium ſcilicet relinquere in ſepultos eſt uotum deſi deriũ ſub hoc atreo. ¶ Ex ta: iteriora: ecce magnum ſcelus qđ uiuis adhuc pue ris ille pertractabat illis inteſtina quaſi notare & conſiderare uellet tanquã extiſpitia. ¶ Vacat rimatis interioribus puerorum ſe curus & intrepidus prepa rat corpus illorum ad co medendum fratri. ¶ Mo ras, ea quibus brachia con iunguntur tergo: tantum ſeruauit ora: & manus in fidem: datas: nam Thye ſtes dederat filios tãquam obſides fratri. ¶ Hæc: par tem aſſauit partem eliſſa uit. ¶ Latex inflammat⁹: aqua calida. ¶ Quærente lamentante: quare uideba tur murmure qri. ¶ Tran ſiliit: uidebatur recedere. ¶ Stridet: quaſi gemitum faciens. ¶ Piceus: niger. ¶ Rectus: i altum ſicut ſo let. ¶ Phœbe, o ſol. ¶ Qui obſcuratus es. ¶ Patiens: quare toleraſti hæc mala. ¶ Pater: Thyeſtes come dit filios ſuos ore funeſto & miſerando. ¶ Vnguen to: ſolebant unguentari a quis odoriferis diſcumben tes. ¶ Grauis: plen⁹. ¶ Pe ribit: quare poſtea ſcies. ¶ Verterit: quanuis ſol oc ciderit & nox tegat iſta ſce lera: tamen detegentur. ¶ Obuium: cum deberet ire ad occidentem: ideo ob uius ſibi nam facta eſt nox ab oriente. ¶ Obruat: ab ſcondat. ¶ Nouis: quales non ſunt ſolite. ¶ Alieno: tempore lucis. ¶ Patefiẽt: q̃re ſcies filios comediſſe.

DAN. ¶ Tigris animal uelocita tis tremendæ. hyrcania & india fert. hyrcani tigrim ſagittam uocant inde a ue locitate & amnis. & ani mal dictum eſt: a partu po ſito truculentum ualde & aſperum. Ganges fluuius per in indiam fluit nouem alueis appellatur phyſos a ſacra ſcri. & circuit totã terram euilath: & genera pigmẽtorum trahit de fon te paradiſi, ut refert diuus Hieronymus ſcribens ad ruſticum Gallum mona chum. inde Cangeticus de clinatur. Truncus ideſt ſi ne capite, ut ait Virgilius. Iacet ingens littore. ¶ Di citur aũt truncus re neceſ ſaria priuatus. Seneca ap pellat iferius œdipum trũ cum cum eſſe tantum cæ cus. ¶ Silua iubatus: co mę in collo dẽſæ & criſpio res leoni precipua genero ſitas ita quidem omnium eſt animalium generoſiſſi mus: terretur tamen criſta & cantu gallorum & maxi me ignei, in Armenia & af frica precipuæ magnitudi nis leonem tractare fuit an no carthaginenſis. Dam natuſq; eſt. Comparat⁹ leo ni Armento irato profa num Atrea: ut leo non con tentus iuuencorum cæde ruit etiam in Vitulos ſic: Atreus cui non ſat fuit ge minos trucidaſſe tertium letho addidit: eodem impe tu rapitur Diomedes con tra troas fractos ipſe etiã feſſus ita Homer⁹ i. ε. Ilia dos de leone loquens furi bundo & idomito cui ipm comparat Diomedẽ. του μενδε ωενουρσ εν: εμεs τοδε τουαρσ αμυνει, αλ λακατεσtας μονσ δευε ται. ταδε ρυμαφοβει ται. &c. ¶ Fibris: iecino rum uenæ ſiue radices. Pli nius: Murium iecuſculis fi bræ ad numerum dierum lunæ congruere dicuntur. Virgilius: Nec fibris reges datur ulla renates. etiam in herbis fibrę ſunt. Idem: Et amaris intiba fibris: fa ciebat ergo extiſpicinam in iecinoribus puerorum. ¶ Verubus, ut torreret cõ ſeruat enim ãte bus dictio ueru ꝓprie oβελον a græ cis a uertendo dictum Ho merus i. α. Illiados μιſτυ λον τ' αρα ταλλα και αμ φοβε λοισι επειραν. ¶ Flammatus latex: lixa uit ueteres lixatis tm̃ carni bus ueſcebant. Ouidius de obſide iouis. patim feruen tibus Atris mollit aquis.

¶ Quo

Tranſiluit ignis:inq; crepitantes focos
Bis,ter,regeſtus,& pati iuſſus moram
Inuitus ardet/ſtridet in veribus iecur.
Nec facile dicā,corpa: an flāmæ gemāt.
Genuere piceus ignis infumos abir.
Et ipſe fumus triſtis,ac nebula grauis
Non rectus exit/ſeq; in excelſum leuat.
Ipſos penates nube deformi obſidet.
O Phœbe patiens fugeris retro licet:
Medioq; ruptum merſeris cœlo diem,
Sero occidiſti/lancinat gnatos pater:
Artuſq; mandit ore funeſto ſuos.
Nitet fluente madidus vnguento comā,
Grauiſq; vino.ſæpe præcluſæ cibum
Tenuere fauces,in malis unum hoc tuis
Bonū eſt Thyeſta: qđ mala ignoras tua.
Sed & hoc peribit/verterit curſus licet
Sibi ipſe Titan:obuium ducens iter:
Tenebriſq; facinus obruat tetrum nouis:
Nox miſſa ab ortu tēpore alieno grauis.
Tamen uidendū eſt/tota patefient mala.

¶ Anapæſtici,ꝑter vnū & alteꝝ adoniū.

CHORVS.

QVo terraꝝ,ſuperumq; parēs,
Cuius ad ortus noctis opacæ
Decꝰ oē fugit/quo vertis iter?
Medioq; diē ꝑdis olympo?
Cur phœbe tuos rapis aſpectus?
Non dum ſeræ nuntius horæ
Nocturna uocat lumina ueſper.
Non dum Heſperiæ flexura rotæ
Iubet emeritos ſoluere currus.
Non dum in noctem vergente die
Tertia miſit buccina ſignum.
Stupet ad ſubitæ tempora cœnæ
Non dum feſſis bobus arator.
Quid re æthereo pepulit curſu?
Quæ cauſa tuos limite certo
Deiecit equos?nunquid aperto
Carcere Ditis uicti tentant
Bella gigantes?nunquid Tityus
Pectore feſſo renouat ueteres
Sancius iras?num reiecto
Latus explicuit monte Thyphoeus?
Nunquid ſtruitur via Phlegræos
Alta per hoſtes?& theſſalicum
Threſſa premitur Pelion Oſſa?
Solitæ mundi periere uices,
Nihil occaſus,nihil ortus erit.
Stupet Eoos aſſueta deo

BER. QVo terraꝝ: ſcribitur chorꝰ hic verſu anapeſtico de quo diximus ſupra turbine magno. ¶ Dolens quærit quare ſol fulgerit & vices rerum mutentur: & ne fedeat chaos cum nox venerit i meridie timet ne ſit finis mundi. ¶ Sol patens: quare omnia calore ſuo in terris generantur & ſuperis dat lucem. ¶ Decus: ſidera quæ ſunt ornamenta noctis. ¶ Qua fugit, quare illa obſcuratur veniēte ſole. ¶ Flexura: inclinatio rotæ euntis ad occaſum. ¶ Heſperiæ hiſpaniç: quare vltima terraꝝ eſt hiſpania verſus occidētē. ¶ Emeritos: qui cōplenerint curſum ſuum. ¶ Nondū ſolebāt antiqui diuidere tēpus ꝑ vigilias ſicut nos per horas: quatuor in die: & nocte q̄tuor vigilias habebant, omnibus tribus horis mutabantur, & ſic erāt duodecim horę noctis & duodecim diei. ¶ Bucina, tertia vigilia quæ per bucinā dabatur ſicut nunc per campanam. ¶ Nunquid, interrogatiue vidiſti gigantes q̄ velint renouare bella ꝯtra deos. ¶ Carcere ditis: plutonis vbi dñr eē ligati. ¶ Tytius: gigas. ¶ Sancius: vulneratus. ¶ Typheus: gigas poſitus ſub æthna nunc explicuit latus ſuum: vt fugeret. ¶ Phlegreos: pugnaturi gigantes contra deos olim congregati ſunt in phlegra valle theſſaliæ vbi poſuerunt tres montes vnū ſupra aliū pelion oſſam & pindum. ¶ Threſſa: ablatiui caſus ō thracia. ¶ Solite: conſuete: vt primo dies poſtea nox ſit. ¶ Genitrix aurora q̄ ſolebat eſſe miniſtra ſolis & frenabat æquos ſuos q̄n recedebāt ab oriente nunc ſtupet. ¶ Roſcida: plena rore: q̄re tunc cadit ros. ¶ Deo: ſoli. ¶ Eoos: orientales.

DAN. ¶ Quo terrarum: Octauum carmen quod ſcribitur metro pindarico anapeſtico dimetro ſic. ¶ Quo terraꝝ: ſuperumq; parēs: obſtupeſcit chorus inopiam ſiderum caliginem quæ horribile facinus atrei teſtabatur. ¶ Bucina: inſtrumentum æneum ad dandum ſignum a buca vel potius a mugitu bouis ſiquidē grçci βουκανιστηριον nominant bucinā: & bucinatorē ipſum βουκανιστιν dicunt: in duodecim tabulis ſcriptum eſt. Solis occaſus veſpera eſto inde prima fax: deinde cōcubina: mox intēpeſta, quæ non habet idoneum tempus rebus gerendis: præterea in finitione diei: inclinatio mediæ noctis eſt initium diei: deinde gallicinium: poſtea conticiniū: mox diluculum: poſtremo mane. ita diuiſerūt noctis & diei ſpacia. auctor Var. i li. rerum humanarum, quas partes ſectatores Chriſti tranſtulerūt in ſacrificium, veſperos: cōpletoriū: & matutinū. veterum mos fuit ad bucinā illas diſtinguere. vnde Seū. in prohemio li. vii. declarat. Albutii declamatoris dicacitatem improbans inquit. Sæpe declamante illo ter bucinauit. Ergo tertia bucina: tertia diei pꝰ cum ordine imitando quem dixi.

BER. ¶ Graues um, luna alit & auget ponderoſos humores, indicio ſunt conchilia accipiētia incrementum & plenitudinem ab ea: nec mirum cum ſit omniū ſyderum nouiſſima & proxima terram a quæ ſordidos & ſpiſſos uapores exhaurit. præterea infra eam nihil eſt niſi mortale & caducū: ideo graues vmbras reſpectu ſui in flexus qui grauis eſt & denſus: aut graues rigore noctis quā radiis accenſam ſolaribus illuminat, vt ait Theodoſius. ¶ Deforme chaos: ne prima rerum initia in cæcam illam profundamq; inanitatem reuoluantur χασκειν græci dicunt hiare inde χασμα hiatus & chaos: confuſus hiatus. ¶ Secat zonas: ambitioſe loquitur cum vnam tantum ſecet torridam, ſcilicet prima zona inter auſtralem polum, & circulum antarcticum frigida, ſecunda interiacet antarcticum circulum & tropicum hiemalem habitabilis. tertia eſt inter tropicum hyemalem & ſolſtitium æſtiuum qui aliter & tropicus æſtiuus hanc ſecat ſol inhabitata. Quarta inter tropicum æſtiuum & circulum arcticum hæc quā nos incolimus. Quinta poſita eſt inter circulum arcticum & polum arcticum item rigida, & inhabitabilis. ſolam mediam quæ eſt inter duos tropicos ſecta a zodiaco per obliquum, ut facile cerni poteſt in ſphæra materiali: zonas autem dixit Seneca quia hæc media eſt zone iacentis iter equinoctialem & tropicum hyemalem & alterius inter eundem & tropicum æſtiuum.

BER.

Tradere frenos genitrix primæ
Roſcida lucis. peruerſa ſui
Limina regni. neſcit feſſos
Tinguere currus, nec fumantes
Sudore iubas mergere ponto.
Ipſe inſueto nouus hoſpitio,
Sol auroram uidet occiduus:
Tenebraſq; iubet ſurgere. nondum
Nocte parata non ſuccedunt
Aſtra, nec ullo micat igne polus.
Nec luna graueis digerit umbras.
Sed, quidquid id eſt: utinam nox ſit.
Trepidant noſtra pectora magno
Perculſa metu: ne fatali
Cuncta ruina quaſſata labent.
Iterumq; deos: hominesq; premat
Deforme chaos. iterum terras,
Et mare: & ignes: & vaga picti
Sydera mundi natura tegat.
Non æternæ facis exortu
Dux aſtrorum ſæcula ducens
Dabit æſtatis: brumæq; notas.
Non phœbeis obuia flammis.
Demet nocti luna timores.
Vincetq; ſui fratris habenas
Curuo breuius limite currens.
Ibit in vnum congeſta ſinum
Turba deorum.
Hic, qui ſacris peruius aſtris
Secat obliquo tramite zonas,
Flectens longos ſignifer annos.
Lapſa uidebit ſydera labens:
Hic, qui nondum uere benigno
Reddit zephyro uela tepenti.
Aries præceps ibit in undas.
Per quas pauidam uexerat Hellen.
Hic: qui nitido taurus cornu
Perfert Hyadas ſecum geminos.
Trahet & curui brachia cancri:
Leo flammiferis æſtibus ardens
Iterum e cœlo cadet Herculeus.
Cadet in terras virgo relictas.
Iuſtæq; cadent pondera Libræ.
Secumq; trahent ſcorpion acrem.
Et, qui neruo tenet hæmonio,

¶ Lumina: ingreſſum ſuum: quare de aurora ſolent egredi equi, vt faciant diem nunc ingrediuntur: ut faciant noctem. ¶ Tingere: dicit ſol ſtabulari & occidere in oceano. ¶ Sed quicquid: venit in deſperationē ſi ſit nox quare apparerent ſydera vel luna: ſed dubitat ne ſit finis mūdi. ¶ Tegat: occultet & cōfundat omnia elementa. ¶ Picti: propter ſtellas. ¶ Vaga: ſtellarum aliquæ ſunt fixæ aliquæ errantes: ideo dicit vaga. ¶ Dux aſtrorum: ſol appellatur. ¶ Notas: ſigna. ¶ Pruinæ: quando dies ſunt breuiſſimi. ¶ Non phœbeis: non erit amplius luna quæ compleat curſum in vigintinouem diebus. ¶ Obuia: oppoſita: quare ſumit lumen a ſole. ¶ Timores, quando eſt nox obſcura homines timent ire. ¶ Vincet: nam Luna citius peragit curſum ſuum q̄ Sol ideo uincet fratrem. ¶ Habenas: curſum. ¶ Curuo limite: per curſum zodiaci qui eſt circulus flexus. ¶ Ibit: amplius non erit ordo in cœlo: ſed omnia confundentur. ¶ Hic qui: cœlum eſt rotundum quinq; zonis diuiſum: quid Virgili. in georgi. recte deſcribit has interſecat zodiacus per tranſuerſum ferens ſigna hoc eſt planetas vnde circulus ipſe appellatur ſignifer. Hic incipit denumerare ſigna zodiaci. aries qui principium eſt anni: & hic dicitur fabuloſe fuiſſe qui hellem & phriſum adamantis filios vltra helleſpontum dicitur trāſfretaſſe. ¶ Vela: quare tempore veris nautæ incipiunt nauigare. ¶ Ibit in vndas. cadet de zodiaco in mare. ¶ Hic taurus hæc eſt quem dicimus in Hercule furente propter Iouem poſitum in aſtra quod in bouem ſit fabuloſe conuerſus. ſeptem ſtellas habet in fronte quæ ſubucule appellantur. ¶ Perfert hyadas ſtellas quinq; quæ filia Athlantis fuiſſe dicuntur in cœlum tranſlatæ in ore Tauri collocatæ fuerunt dicente. Ouidi. lib. vi. faſtorum: Poſtera lux hyades taurinæ cornua frontis: euocat, & multa terra madeſcit aqua: nam cum oriuntur & occidunt tempeſtates & pluuias faciunt. ¶ Geminos: hi fuiſſe dicuntur fratres Caſtor & Pollux. ¶ Curui cancri: cancrum inter aſtra locatum fabulæ aiunt: quoniam Herculē aliis auxiliantem & hydriam de frōte nerayda auferentem ſaliens in pede percuſſerit, aliter Iunonis beneficio inter aſtra locatus cancer: ꝙ cum Hercules contra hydram larneam conſtitiſſet: & ex palude pedem eius mordicus arripuiſſet. ab eo interfectus eſt propterea a Iunone inter duodecim ſigna conſtitutum fuiſſe. ¶ Leo: leonem aiunt in aſtra collocatum quod dominus ferarum & princeps exiſtimatur: nonnulli hoc amplius dicunt propter memoriam Herculis qui leonem ingentem inermis dicitur peremiſſe. ¶ Virgo: hic ad aſpectum Bootis conſtituta eſt inter Leonem & Libram, hanc fabuloſe Heliodus dicit filiam fuiſſe Iouis & Themidis iuſtam uocatam. ab aliis aſtrę quæ prius terras habitaſſe dicitur & ob ſcelera hominum ad cœlum fugiſſe: vnde dicit terras relictas ꝙ iterum per confuſionem rerum cadet in terras quas ipſe reliquerat. ¶ Scorpio: a Ioue inter aſtra locatum volunt quod Orion cum venaretur: & in eo exercitatiſſimum ſe eſſe confideret dixiſſe etiam Dianæ & latonæ ſe omnia quæ ex terra oriuntur interficere valere quare terram permotam ſcorpionem miſiſſe: qui eum interficere monſtratur: Iouem autem vtriuſq; animum admiratum: ſcorpionem inter aſtra collocaſſe: & ſpecies eius omnibus documentum eſſet: ne quis eorum aliqua re ſibi confideret: Dianam autem propter ſtudium Orionis petiſſe a Ioue: vt illi idem beneficium daret petenti: quod terræ vltro tribuiſſet: itaque eum conſtitutum: vt cum ſcorpius exoriatur occidit Orion: Scorpius autem propter magnitudinē membrorum in duo ſigna diuiditur quare effigiem noſtri Libram dixere quam Scorpius facit cum chellis ſuis: & reliquo corpore alıud ſignum ¶ Et qui neruo: hemōto: ideſt Theſſalico chiron centaurus qui inter cæteros centauros iuſtiſſimus Aſclepium, & Achillem nutriſſe exiſtimabatur, pietate igitur & diligentia effecit vt iter aſtra numeraretur, apud hunc Hercules cum diuerteret, & ſimul cum Chirone ſedens ſagittas conſideraret. fertur: vnam earum decidiſſe ſupra pedem chironis, & ita eum interfeciſſe. alii autem dicunt centaurum: miratum, ꝙ tam breuibus ſagittis tam magna corpora centaurorum interfecerit ipſum contendere arcum conatum. Itaque ex eius manu ſagittam prolapſam in pedem eius incidiſſe pro quare Iuppiter ei⁹ miſertus inter aſtra cōſtituit.

¶ Spicula

BER. ¶ Spicula ſagittã ſuã cadendo, nam ſagittis uſum fuiſſe volunt ꝓpea in formam ſagittarii formarũt. ¶ Pigram. poſt ſagittariũ ſequit̃ capricornus ad occaſum ſpectans: & totus in zodiaco circulo deformatus cauda toto corpore medius diuidit̃ ab hyemali circulo ſuppoſitus aq̃rii manu ſiniſtra: occidit preceps: exorit̃ aũt directus. Huius effigiẽs ſimilis eſt egipani: quẽ Iuppiter qḋ cũ eo erat nutritus in ſyderibus eſſe voluit ut caprã nutricẽ de qua diximus. Hic etiã dicit̃ cum Iuppiter titanas oppugnaret primus ob ieciſſe hoſtibus timorẽ q panicos appellat̃: vt ait Eratoſthenes. Hẽt cornua capræ in capite: & eſt forma humana: habet pedes caprinos vñ egloceros appellat̃: ergo capra dicit̃: ceras cornu q̃re hẽt cornua caprina: qñ ſol eſt in capricorno eſt ſolſtitiũ hyemale: i cancro æſtiuale. ¶ Pigram: quæ facit hoies pigros. ¶ Quiſqs eſt: dicitur aquaꝝ qui pedes hẽt in hyemali circulo defixos: manũ ſiniſtrã vſq; ad capricorni tergus porrigens: dexteram iubam pegaſi prope cõiungens ſpectat ad ortũ q cũ ita ſit figuratus neceſſe eſt corpore ꝓpe reſupinato videri. Effuſio aquæ peruenit ad eum piſcem q̃ ſolitarius figurat̃ aquarum plures Ganymedẽ eſſe dixerũt quẽ Iuppiter ꝓpter pulchritudinem corporis ereptũ parentibus deorũ miniſtrum feciſſe exiſtimatur. Itaq; oſtẽditur: ut aquã aliqñ ifundens. Egeſias autẽ dicit deucalionem fuiſſe quo regnante fuit diluuium. Vnde dicit ibi. Quiſquis es vł Ganymedes: vel Deucalion. Piſces hoꝝ alter notius alter boreus appellat̃: ideoq; vnus eoꝝ q borus dr̃ inter equinoctialẽ & ęſtiuum circulum ſub Andromede brachio collocatus: & arcticum polum ſpectãs conſtituitur. Alter autem eſt i zodiaco circulo extremo ſub ſcapulis non longe ab equinoctiali circulo collocatus ſpectans ad occaſum, vnde dicit. ¶ Vltima: quare ſunt vltimi in zodiaco. ¶ Monſtra: & in ſumma omnia confundentur ſimul quæcunq; monſtra ſunt i cœlo. ¶ Gurges, mare. ¶ Cõdens: abſcondens merget illa ſigna quę nunq̃ occidũt ſupra nos. ¶ Lubricus: anguis hic ẽ inter ambas arctos maximus flexuoſo corpore qui utranq; arturum ſemicingit hunc fœrecides dicit intra aſtra collocatum: eo q cum nuberet a Ioue Iuno diis offerentibus munera, terra quoq; obtulit aurea mala cum ramis: quibus in deoꝝ orto qui erat apud Athlantẽ plantatis: vt his quotidie virgines lætarentur: cuſtos conſtantius eſt orti heſperidum & ab Hercule interfectus: vt habẽt fabulæ & a Iunone inter ſydera collocatus. ¶ Fluminis: eſt ſerpens reuolutus in modũ fluminis: & inter ſinus hẽt ambas verſas. ¶ Cynoſura vrſa minor de qua Luc. Te ſegnis cynoſura ſubit: Tu ſica ꝓfundo mergere plauſtra putas. ¶ Frigida: quare ad polũ borealem poſita ẽ. ¶ Arctophilax: dicit̃ artos ſiue uerſe philax .i. cuſtos: vt Ci. li. i. de natu. deoꝝ. ¶ Referẽs verſus arati ait arctophilax vulgo qui dicitur eẽ bootes hũc archadẽ Caliſtonis filiũ fuiſſe dñt: ideo boote appellatum: qa arctio: q̃ plauſtrũ dicta fuit agitare dr̃. vnde ibi dicit cuſtos ſui plauſtri .i. vrſæ. ¶ Tardus: piger. ¶ Non ſtabilis: nunq̃ occidẽs vrſa fiet nũc mobilis quare ruet de gradu ſuo: & oĩa miſcẽtur. ¶ Nos querit̃ q iſte populus ſolus ſit ꝓpter quẽ tãta mala eueniãt. ¶ In nos: ꝓpter mala noſtra. ¶ Abeant: nimis eſt uitæ cupidus q nõ vult mori oĩbus aliis morientibus: itaq; non oportet vt lamentamur.

Pennara ſenex ſpicula Chiron:
Rupto perdet ſpicula neruo:
Pigram referens hyemem gelidus
Cadet Ægoceros frangetq; tuam
Quiſquis es, vrnam. tecum excedent
Vltima cœli ſydera piſces.
Monſtraq; nunquam perfuſa mari
Merget condens omnia gurges.
Et, qui medias diuidit vrſas,
Fluminis inſtar: lubricus anguis.
Magnoq; minor iuncta Draconi
Frigida duro Cynoſura gelu.
Cuſtoſq; ſui tardus plauſtri
Iam non ſtabilis ruet Arctophylax.
Nos e tanto niſi populo
Digni: premeret quos euerſo
Cardine mundus.
In nos ætas vltima venit.
O nos dura ſorte creatos:
Seu perdidimus ſolem miſeri:
Siue expulimus.
Abeant queſtus: diſcede timor.
Vitæ eſt auidus, quiſquis non vult
Mundo ſecum pereunte mori.

ACTVS QVINTVS.
Trimetri Iambici.
ATREVS SOLVS.

Equalis aſtris gradior: & cunctos ſuper
Altum ſuperbo vertice attingens polum.
Nunc decora regni teneo: nũc ſoliũ ꝓfis.
Dimitto ſuperos. ſumma votoꝝ attigi.
Bene eſt, abũde eſt, iam ſat eſt etiã mihi.
Sed cur ſatis ſit? pergã & implebo patrẽ
Funere ſuorum: nequid obſtaret pudor.
Dies receſſit. perge, dum cœlum vocat.
Vtinam quidem tenere fugientes deos
Poſſẽ, & coactos trahere: ut ultricẽ dapẽ
Oẽs viderent. quod ſat eſt: uideat pater:
Etiam die nolente diſcutiam tibi
Tenebras, miſeriæ ſub q̃bus latitant tuæ.
Nimis diu conuiua ſecuro iaces,
Hilariq; vultu. iam ſatis menſis datũ eſt

BER. Equalis: hic eſt initium quĩti actus vbi Atreus ſibi congratulat̃ feciſſe vindictam de fratre: & Thyeſtes cognoſcat ſe comediſſe filios. Sic ergo loqt̃ ſecũ Atreus videor: vt tangã aſtra vertice. ¶ Nunc decora. videor nũc hẽre regnũ antea nõ videbar rex cũ pateret tot iniurias. ¶ Solium ſedes eſt regia. ¶ Dimitto ſuperos nolo amplius fatigare deos votis meis: quare ſatis feci animo meo & vindictæ. ¶ Mihi hẽt emphaſim: quaſi mihi cupio crudeliſſima ſatis factũ eſt. poſtea emendat ſe & dicit adhuc volo q bibat ſanguinem ſuoꝝ & cognoſcat ſe comediſſe filios: non relinquam ipſum amplius in tanta lætitia in ꝯuiuio. ¶ Obſtaret: ſecurus erat in tãta eclypſi Atreus ridenſq; deos dicit dies receſſit: hoc eſt factæ ſunt tenebræ ne pudor impediret ad quidpiam ſcelus, nam de nocte nõ ſolemus tantum verecundari quantum de die, vt dicit Oui. lux inimica puellis: quæ ſolẽt de facili verecundari. ¶ Perge: exhortatur ſeipſum. ¶ Fugientes: qui videntur fugere propter tenebras. ¶ Diſcutiam: veniens dicit hęc verba: expellam tenebras luminibus, vt videat miſeriam ſuam.

DAN. ¶ Aequalis: Carmen nonum & quintus actus trimetro iambico conſtans: apponitur cœna coacta ante Thyeſtem coronatum & delibutum vnguẽtis: primo gaudet ſcelere Atreus iam eſt ſententia perfecta: deinde congratulatur Thy. regno reſtituto: poſtremo deſcribitur infauſtum illud & tragicum cõuiuium: proſpicit itaq; Atreus profuſi gaudii furore concitatus: æqualis grandior aſtris. ¶ Implebo pa. me pannario coco deuorabit filios pater. ¶ Reſupinus: aut ſupinus, ſtans aut melius reſupinus.i.mollis. Mart. Nuſquam delicie ſupiniores & Perſius. Latio quod honore ſupinus: reſupinus ergo ventre porrecto & erecta ſtans facie quod eſt mollium & lautorum inde reſupinare conuertere & perturbare. Iuue. Aulam reſupinat amici. ¶ Incubat: inſiſtit inniritur. ¶ Iacet: eructando ſe deum exiſtimans.

BER. ¶ Sobrio: nolo ipſum ebriũ, ſed ſobrium: vt cognoſcat malum ſuum: & poſſi. vehementius dolore. ¶ Turba: iubet famulos aperiri portam: vt capita filiorum, & manus patri oſtendat. ¶ Laxa: aperi. ¶ Intuens, volo videre quando pater intuebitur capita filiorum quos colores habebit vel paleſcet, vel rubeſcet. ¶ Rigeſcat, congelabitur cum ſanguis in magno dolore currat ad præcordia. ¶ Aperta: Atreus videt a longe fratrem & inter ſe loquiť omnia iſta. ¶ Incubat: ſedet ornatus purpura. ¶ Fulciens: ſuſtentans. ¶ Eructat: nam videtur oſtendere ſuperbiam ſuam qua videtur ſibi eſſe deum & regem regum. ¶ Vota: fecit pluſquam deſiderabam, ut guſtaret corpora filiorum: ſed ipſe comedit ad ſaturitatẽ. ¶ Ducit: bibit. ¶ Ne parce: dicit ad eum Atre. ſed Thy. non audit. ¶ Potu: caſus datiui: noli timere ꝙ tibi deficiet. ¶ Hoſtiaꝝ filiorum tuorum. ¶ Veteris miſcebo ſanguinem cum vino ne ipſe cognoſcat. ¶ Claudatur, finiatur. ¶ Scypho: poculo. ¶ Meum bibiſſet: occurrit ſibi Atreus vis facere tantam crudelitatem eſt ira quare bibiſſet meum & ego volo ꝙ bibat ſuum. ¶ Ecce: dat locum ſequenti ſcene: quare Thyeſtes ebrius cantabat. ¶ Menti imperat.i. nõ ſatis compos mentis ſue.

Satiſq; Baccho. ſobrio tanta ad mala
Opus eſt Thyeſte. turba famularis fores
Templi relaxa. feſta pateſiat domus.
Liber uidere: capita natorum intuens
Quos det colores: verba ꝙ primus dolor
Effundat. aut ut ſpiritu expulſo ſtupens
Corpus rigeſcat. fructus hic opis mei ẽ.
Miſerum videre nolo / ſed dum fit miſer.
Aperta multa tecta collucent face.
Reſupinus ipſe purpura, atq; auro incubat
Vino grauatum fulciens læua caput.
Eructat o me cœlitum excelſiſſimum,
Regumq; regem: uota tranſcendi mea.
Satur eſt capaci ducit argento merum.
Ne parce potu, reſtat etiam nunc cruor
Tot hoſtiarum, ueteris hũc bacchi color
Abſcondet. hoc menſa claudatur ſcypho.
Miſtum ſuorum ſanguinẽ genitor bibat.
Meum bibiſſet. ecce iam cantus ciet:
Feſtaſq; uoces: nec ſatis menti imperat.

ANAPÆSTICI THYESTES.

PEctora lõgis hebetata malis
Iam ſolicitas ponite curas.
Fugiat mœror, fugiatq; pauor,
Fugiat trepidi comes exilii
Triſtis egeſtas: rebuſq; grauis
Pudor afflictis. Magis unde cadas
Quam quo refert. magnum ex alto
Culmine lapſum ſtabilem in plano
Figere greſſum, magnum ingenti
Strage malorum preſſum fracti
Pondera regni non inflexa.
Ceruice pati: nec degenerem
Victumq; malis rectum impoſitas
Ferre ruinas. ſed iam ſæui
Nubila fati pelle, ac miſeri
Temporis omnes dimitte notas.
Redeant vultus ad læta boni.
Veterem ex animo mitte Thyeſten.
Proprium hoc miſeros ſequitur vitium:
Nunquam rebus credere lætis.
Redeat felix fortuna licet,
Tamen afflictos gaudere piget.
Quid me reuocas, feſtumq; uetas
Celebrare diem? quid flere iubes
Nulla ſurgens dolor ex cauſa?
Quis me prohibet flore recenti
Vincire comam, prohibet, prohibet.
Vernæ capiti fluxere roſæ.
Pingui madidus crinis amomo

BER. ¶ PEctora: ſcribiť verſu dimetro anapeſtico vt ſupra turbine magno. Hic eſt cãtus Thyeſtis qui erat in conuiuio: & reprehendit ſeipſum ꝙ non poterat lætari quãuis eẽt in regno: vnde neſcit cauſam & loquitur per modum dialogi intra ſe. ¶ Pectora, loquiť ad pectus ſuum. ¶ Hebetata: indurata pp longam cõſuetudinem malorum. ¶ Refert: pluris momenti eſt. ¶ Quã, quo ſupple itegꝛ cadas qñ homo hẽt malã fortunã, non tantum dolet q̃tum ſi fuerit in alto ſtatu & ad infimum veniat. ¶ Culmine: ſtatu magna res eſt & difficilis tolerare æquo animo malam fortunã cũ ceciderit ab alto. ¶ Plano: contrarium culminis, ſentẽtia eſt quando quis lapſus eſt de ſublimi gradu: eſt magnum.i. difficile poſſe pati. ¶ Preſſum grauatum. ¶ Strage: maloꝝ ingenti cumulo maloꝝ. ¶ Nõ inflexa: a ſimili de vno qui hẽt pondus in collo: opus eſt: ut ſe inclinet: ita eſt neceſſe hominẽ deiectum a ſtatu ſuo dolere. ¶ Nec degenerem: eſt quaſi eadem ſentẽtia: eſt impoſibile ꝙ non ſit dimiſſus. ¶ Sed iam: nunc non ſunt iſte cauſe in me ꝓpterea deberẽ lætari. ¶ Nubila. Triſtia. ¶ Veterem: thyeſtem vultum & triſticiam quã habebas in exilio. ¶ Propriũ: quando vnus ſolitus eſt pati multa aduerſa: & ſi illi rideat fortuna: timet tñ ſemper cadere in aduerſis. ¶ Vetas quare nõ dimittis me gaudere dolor cuius cãm nõ ſatis cognoſco. ¶ Vernæ roſæ: quæ ſolent tẽpore veris florere: erat conſuetudo antiquorum: vt coronati diſcumberent, & vnguentati quibuſdam precioſis aquis.

DAN. ¶ Scyphus: gen⁹ nauigii quo Herc. in hiſpaniam nauigauit a cuius ſimilitudine: teſte theodoſeo. ¶ Vas potorium, ſcyphus dicitur tributum Herculi quemadmodum cantarus libero patri, & cartheſiũ Ioui. ¶ Pectora: in carmine. x. metro pindarico anapeſtico dimetro ſic: pectora longis hebetata malis: exultat Thyeſtes gaudio Sardonico ob regnuꝫ reſtitutum ſibi: & ſeipſum alloquitur. ¶ Hebetata: obturata cotuſa: eſt enim hebes ſine acumine: vnde hebeo & hebero atq; hebeteſco quod proprie de oculis dicitur. ¶ Magis vnde cadas.

de cadas. Senſus eſt pluri- mum refert vnde q̃ quo ca das: eo enim grauior eſt dolor quãto altior eſt lap- ſus: & probatur: magnum ex alto & cætera. Stabi- lem in plano aptus in imis eſt locus. Amomo: vn- guento ex amomo quod di cunt metopion. eſt arbor in ætiopia ſtillans lachry- mam veluti reſinam quæ item in Africa iuxta tem- plum Ammonis iouis col ligitur inde Ammonium odoratiſſima ſpẽs de qua multa apud Plin. & Theo phraſtum lectitabis.

BER. ¶ Stetit: crines ſtant ere- cti propter timorem. Li bet: ex triſticia eſt mihi im- petus lacerãdi veſtes. In fauſtos: miſeros. Satu- ras: tinctas colore purpu- re. Fera: crudelis & eſt ſimilitudo a tempeſtate fu tura nautis. Inſtat: ci- to ventura. Quos tibi: reprehendit ſeipſum dicẽs ꝙ non opus eſt timere: vel ſi timendum eſt fruſtra fie ri cum iam ſit in poteſtate fratris. Magna volu- ptas: neſcit an ille lachry- mæ procedant ex timore vel ex voluptate ingenti quæ quandoque facit la- chrymas.

BER. FEſtum. Ingredi- tur Atreus locũ in quo erat thye- ſtes exhortatur- ꝗ eum ad la tandum, & bi bendum dicens ꝙ nunc ſi- bi videtur vere habere re gnum: ille autem reſpon det ꝙ ſatis ſatur eſt & læ- tus dum videat filios ſuos: Atreus ait videbis quam primum porrigitq; filii ſan guinem ad bibendum: & cum Thyeſtes leuaret pa- teram manu viſum eſt ſibi ferre ingens onus: poſtea Atreus iuſſit portare ca- pita filiorum illique dixit hic ſunt filii quos maxime deſiderabas videre & ſacia re aſpectu. Pari: ꝯcordi. Saties: ſacietas ſatis bi bi & comedi. Fœlici, ſci licet mihi. Cumulus: ar gumentatio. Hic, eſſe in genium poete dicit vnum intelligit aliud: noli habe- re vllam curã, ſunt in loco tuo & in cõplexu tuo vult dicere ꝙ hẽt eos in vẽtre: quare comedit ipſos. Ora.

Inter ſubitos ſtetit horrores.
Imber vultu nolente cadit.
Venit in medias uoces gemitus.
Mœror lachrymas amat aſſuetas.
Flendi miſeris dira cupido eſt.
Libet infauſtos mittere queſtus.
Libet & tyrio ſaturas oſtro
Rumpere ueſtes. ululare libet.
Mittit luctus ſigna futuri
Mens ante ſui præſaga mali.
Inſtat nautis fera tempeſtas,
Cum ſine uento tranquilla tument.
Quos tibi vultus, quos ue tumultus
Fingis demens? credula præſta
Pectora fratri. iam: quidquid id eſt,
Vel ſine cauſa uel ſero times.
Nolo infelix, ſed uagus intra
Terror oberrat, ſubitos fundunt
Oculi fletus. nec cauſa ſubeſt
Dolor: an metus eſt? an habet lachrymas
Magna voluptas?

ATREVS. THYESTES.

Trimetri Iambici.

FEſtũ diẽ germanæ cõſenſu pari (mea.
Celebremus. hic ẽ ſceptra qui firmet
Solidamq; pacis alliget certæ fidem.
T. Saties dapis me, nec minus bacchi tenet.
Augere cumulus hic uoluptatem poteſt.
Si cum meis gaudere felici datur.
A. Hic eſſe natos crede in amplexu patris.
Hic ſunt: eruntq; nulla pars prolis tuæ
Tibi ſubtrahetur, ora, quæ exoptas, dabo.
Totumq; turba iam ſua implebo patrẽ.
Satiaberis: ne metue. nunc miſti meis
Iucunda menſæ ſacra iuuenilis colunt.
Sed accientur. poculum infuſo cape
Gentile baccho. Thy. capio fraternæ dapis
Donum: paternis uina libentur deis:
Tũc hauriantur. ſed quid hoc? non vult manus
Parere, creſcit põdus: & dextram grauat.
Admotus ipſis bacchus a labris fugit.
Circaq; rictus ore decepto effluit.
Et ipſa trepido menſa ſubſiluit ſolo.
Vix lucet ignis. ipſe quin æther grauis
Inter diem: noctemq; deſertus ſtupet.
Quid hoc? magis magiſq; concuſſi labãt
Conuexa cœli, ſpiſſior denſis coit
Caligo tenebris noxq; ſe in noctem abdidit.
Fugit omne ſydus. quidquid eſt, fratri precor,
Gnatiſq; parcat. omnis in uile hoc caput

ſed poſtea quare vis videre ora & faciem eorum: oſtẽ- dam tibi. Turba: qua- re omnes dederat epulan- dos. Nunc: in hoc menti- tur quare non erant in cõ- uiuio cum filiis ſuis. Me is: ſcilicet natis colũt ſunt in vna menſa. Acciden- tur, euocabuntur, ſed in- terim accipe hoc poculum ſimulq; bibamus. Gen- tile: quod fuit gentis no- ſtre. Paternis: ſed prius volo libare diis nr̃is: quan do infunditur diis libatio dicebatur: bibam poſtea: ſed dum haberet in manu pateram ponderabat ni- mis: nec illam ſuſtinere po terat: & admotus bacchus vinum dum appropinquo labris meis non vult intra re os meum. Decepto: quare cum vult bibere ex- tra funditur. Rictus os: ſed proprie de beſtiis dici- tur os acutum. Trepi- do ſolo: tremit terra & mẽ ſa. Ignis: quare erant ac cenſæ faces. Conuexa: quod ẽ curuatum ſuperius vt cœlum. Coit: denſa tur & obſcuratur. Par- cat: non ſit in malum fra- tris mei: nec filiorum meo rum, de me autem nihil ro go. Vnde ſentiebat mur- mur? vnde hoc audio filios meos & non video.

DAN. ¶ Feſtum diem: Carmi- nis vndecimi funebre initi- um trimetro iambico in- ſcripti vbi Thyeſtes epu- lans vocat filios contra A treus propinans illorum ſanguinem vino commix- tum declarat nõ longe ab- eſſe capita quæ cerneret cum reliquum iam inteciſ- ſet in ventrem hinc odia re crudeſcunt graues iræ: hic aſperi & crudi clamores: hinc nefanda conuicia, & ſanguinariæ deteſtationes intumeſcũt inter geminos fratres homicidas adulte- ros crapulones gurgites: filioꝝ profundiſſimos om nemq; falſam dilectionem in peſſimam diſcordiam trahit diſtricta caſtrophe. Saties: ſatietas quintæ inflexionis vel potius per ſyncopem ſatias tertiæ: ut placet quibuſdam. Saluſt. Frumenti ex inopia graui ſatias facta. Terent. Nam vbi me forte ſatias cœpit:

& a ſatis detorquetur ad uerbio. ❡ Ora: capita vt ſit a parte denominatio totius: proprie tamen os eſt concauitas capitis in qua & lingua & dentes ſunt. ❡ Suſtines tantum nefas: conſternatus Thyeſtes nouitate ſceleris collabitur iunctis manibus voci ſtrabundus atq; in ipſam tellurem apoſtropham vertēs ſe ſuamq; familiam & ſtirpem deteſtatur cuius miſeriæ grauitatem elegantiſſime in electra proſequitur Sophocles tum in perſona ipſius electræ: tū in ipſo choro. φευ φευ. το. πανδε κδειε ποσταισι τοισπ αλαι προρρολον πεσοι κεν εφθαρται γενεσ: & cætera, & circa finem ipſius Tragœdiæ deplorat Cho. calamitatem domus Atrei & eius ſtirpis. ωσ περμα τρεωσ ωσ πολλαπαθον δειε λευτεριασ μολισ εξηλθεσ τηνο νορμιτελειωθεν.

BER. ❡ Styga: paludem inferni. ❡ Verti a fundamentis, vt omnes deſcenderemus ad inferos. ❡ Vterq;: ergo & frater. ❡ Siquis: ſi noſtri maiores & mali puniūtur apud inferos, nos debuimus puniri. ❡ Iaces: non moueris: tu ſola terra non moueris cum iam ſol & omnia ſydera fugerunt tanta ſcelera. ❡ Recipe: gaudebat Atreus de tanto dolore fratris petitque ut ora filiorum deoſculetur Thyeſtes autem ignorans adhuc ſe comediſſe illos: uidens tantum capita eorum rogat Atreum ut ſaltem ſepeliantur. ❡ Nulla, parentheſis eſt. ❡ Fratrem ſcilicet menō īpedio quin fruaris filiis tuis. ❡ Saluo: quare non perdendo odium potes hoc mihi dare. ❡ Genitor, ſcilicet ego. ❡ Perditurus: illos comburendo. ❡ Habes: Atreus dixit libenter dabo qđ reſtat, nam quod non eſt tu habes: vult dicere: ſcilicet in ventre. ❡ Sine exitu: ſine via ad exeundū. ❡ Luctatur: vult exire & non poteſt, da frater rogo te da illum gladium quo occidiſti filios meos: quare habet multum mei ſanguinis & aperiam ventrē me

Abeat procella redde iam natos mihi.
A.Reddam,& tibi illos nullus eripiet dies.
T.Quis hic tumultus viſcera exagitat mea?
Quid tremuit intus?ſentio impatiens onus.
Meumq; gemitu non meo pectus gemit.
Adeſte gnati,genitor infelix uocat:
Adeſte,viſis fugiet hic vobis dolor.
Vnde obloquunt̄?At.expedi amplexus pater.
Venere gnatos ecquid agnoſcis tuos?
T.Agnoſco fratrem.ſuſtines tantum nefas
Geſtare tellus?non ad infernam Styga
Te,noſq; mergis?rupta & ingenti uia
Ad chaos inane regna cum rege abripis?
Non tota ab imo tecta conuellens ſolo
Vertis Mycænas?ſtare circa Tantalum,
Auoſq; noſtros,ſiquis intra Tartara eſt,
Vterq; iam debuimus,hinc compagibus
Et hinc reuulſis,huc tuam immani ſinu
Dimitte vallem,noſq; defeſſos tege
Acheronte toto noxiæ ſupra caput
Animæ vagentur noſtrum,& ardenti freto
Phlegethon arenas igneas totas agens
Exitia ſupra noſtra uiolentus fluat.
Immota tellus pondus ignauum iaces?
Fugere ſuperi.Atr.at accipe hos potius libens,
Recipe hoſce citius.liberis tandem tuis
Diu expetitis:nulla per fratrem eſt mora,
Fruere:oſculare:diuide amplexus tribus.
T.Hoc fœdus?hæc ē gratia?hæc fratris fides?
Sic odia ponis?non peto incolumes pater
Natos ut habeam.ſcelere quod ſaluo dari,
Odioq; poſſit,frater hoc fratrem rogo.
Sepelire liceat,redde,quod cernas ſtatim
Vri,nihil te genitor habiturus rogo,
Sed perditurus.Atr.quidquid e natis tuis
Supereſt:habebis:quodq; non ſupereſt:habes.
T.Vtrum ne ſæuis pabulum alitibus iacent?
An belluis ſeruantur?an paſcunt feras?
A.Epulatus ipſe es impia natos dape.
T.Hoc eſt,deos quod puduit,hoc egit diem
Auerſum in ortus quas miſer uoces dabo?
Queſtuſq; quos?quæ verba ſufficient mihi?
Abſciſa cerno capita:& auulſas manus:
Et rupta fractis cruribus veſtigia.
Hoc eſt,quod auidus capere non potuit pater.
Voluuntur intus viſcera,& clauſum nefas
Sine exitu luctatur:& quærit uiam.
Da frater enſem,ſanguinis multum mei
Habet ille:ferro liberis demus uiam.
Negatur enſis.pectora illiſo ſonent

um vt exeant. ❡ Negatur: non vis dare apertam pugnis & planctu. ❡ Concuſſa: fracta. ❡ Illiſo: peruim immiſſo: ſuſtine: dum ſe uerberaret: reprimit: manum dicens: quid facis uerberando te quare etiam verberas filios quos intus habes: parce ſaltem mortuis. ❡ Suſtine: reprime. ❡ Vmbris, animabus filiorum. ❡ Caucaſi: qui mons eſt indiæ, ex eo latere quo ad ſeptētrionalem eſt contermina ſcythie, ut teſtis eſt Pli. libro ſexto naturalis hiſtoriæ ob quod dicit Serui. montem eſſe ſcytharum. ❡ Henyochus: populus iuxta colcos ferus in monte caucaſo: iſti quamuis ſint crudeles: nūquam fecerunt nec audierunt tale nefas. ❡ Procruſtes: latro famoſiſſimus in agro atheniens. hoſpites interficere ſolitus. ❡ Cecropiis: Atheníenſibus a cecrope rege. ❡ Modus: finis. ❡ Reponas: vindicas: te. ❡ Vbi quando. ❡ Hoc etiam: qđ factum eſt parum mihi videtur voluiſſem feciſſe maius: debebam his viuentibus dare tibi ſanguinem eorum.

DAN. ❡ Quodq; nō ſupereſt habes dolose Atrei reſponſio quæ prætendit maiorem doloris commotionē in fratre vbi cognouerit carnes filiorum ſuorum in fercula ſibi paratas & conditas in ventre proprio iacere, cuius quidem ſceleris nouitatem nequaquā ſibi perſuaſiſſet niſi ipſe Atreus aperte ſignificat vbi infra epulatus tu ipſe es &c. ❡ Pabulum proprium belluarum eſt: paſtus autem hominum Cicero cum oblectatione Solertiæ qui ē vnus ſuauiſſimus paſtus animorum ſolent tamen alternari, ut apud diuum Hieronymum pabulū aiæ pro euchariſtia corporis Chriſti legimus. ❡ Inhoſpitalis Heniochus. ❡ Coraxis vrbs in cholchia iuxta fluuium Antemōta clara varietate linguarum cōdita ab Amphito & Telchio Caſtoris & Pollucis aurigis a quibus orta eſt Heniochorum gens fera & immitis τανι habenæ dicuntur

ſuntur & ἔχω habeo inde ἡνίοχος auriga per.h. & auctores Strab.& Plini.in primo, Scribenda dictio. ⁋ Procruſtes: latro in hoſpites per quem impius in hermiona illud idem tortura genus ſubiuit cogente Theſeo quo ille hoſpites cuita ſuſtulit (ut tradit Plutarchus) ſuppoſito lecto hoſpites tendebantur: prominentia extra lectum brachia & crura mutilabat: quæ ſi minora erant lecto imparem magnitudinem ui trahebat nomen a mare inditum eſt latroni: quippe προκρούω eſt impello. Sceleri modus de ſenſus eſt: tunc modum impones ſceleri quando non facis ſcelus: non quando retribuas ſcelus pro ſcelere quaſi innuat peiora facere ſe debuiſſe: & hoc modo ex parte Atrei nullus erit finis ſceleris: quare ſequitur: hoc quoq; exiguum eſt mihi: eſt autem reponere vulgata iam ſignificatione reprendere & quodammodo reſarcire: vt Ariſq; reponimus ignem: ideſt rurſus ponimus & vllus ſi pudor eſt repone cœnã apud Martialem.

ℭ Verba: cupiditas vindictæ fecit me accelerare: & demittere multa crudeliora quæ voluiſſem facere. ⁋ Verba dare: eſt decipere. ⁋ Aggreſſi: congregaui manibus meis ignem, ut conquerentur. ⁋ Melius pater: niſi acceleraſſem vindictam feciſſem te interficere filios tuos. ⁋ Incaſſum: in vanum potuiſſem multa alia facere. ⁋ Scidit: lacerauit comedendo. ⁋ Neſciens: ignoranter. ⁋ Vota: audite me: quare res veſtra agitur: volo facere pro vobis vota non pro me, quare credo omnes mihi infenſos: ſed rogabo pro elementis ne mutetur ordo naturæ. ⁋ Proſpiciunt: habent reſpectum in vos & pro vtilitate veſtra. ⁋ Tu ſumme: rogat Iouem vt ducat nubes obſcuriores q̃ ſint & ventos & fulmina quæ comburant ipſum, & fratrem & tecta noſtra. ⁋ Minore fulmine, ſed mitte talia qualia miſiſti in gigantes,

Concuſſa planctu/ſuſtine infelix manum.
Parcamus umbris. tale quis uidit nefas?
Quis inhoſpitalis Caucaſi rupem aſperam
Heniochus habitans? quis ue Cecropiis metus
Terris Procuſtes? genitor en natos premo,
Premorq; natis. ſceleris eſt aliquis modus?
A. Sceleri modus debetur: ubi facias ſcelus:
Non ubi rẽponas. hoc quoq; exiguũ eſt mihi.
Ex uulnere ipſo ſanguinem calidum in tua
Diffundere ora debui: ut uiuentium
Biberes cruorem uerba ſunt iræ dara.
Dum propero: ferro uulnera impreſſo dedi.
Cecidi ad aras/cæde uotiua focos
Placaui/& artus corpora exanima amputans
In parua carpſi fruſta/& hæc feruentibus
Demerſi ahenis. illa lentis ignibus
Stillare iuſſi. membra, neruoſq; abſcidi
Viuentibus/graciliq; traiecto ueru
Mugire fibras uidi, & aggeſſi manu
Mea ipſe flammas. omnia hæc melius pater
Feciſſe potuit. cecidit incaſum dolor.
Scidit ore natos impio: ſed neſciens,
Sed neſcientes. Thy. clauſa littoribus uagis
Audite maria/uoſq; dii audite hoc ſcelus
Quocunq; difugiſtis. audite inferi,
Audite terræ. noxq; Tartarea grauis
Et atra nube, uocibus noſtris uaca.
Tibi ſum relictus. ſola tu miſerum uides.
Tu quoq; ſine aſtris: uota nõ faciam improba.
Pro me nihil precabor. ecquid iam poteſt
Pro me eſſe? uobis uota proſpicient mea.
Tu ſumme cœli rector ætheriæ potens
Dominator aulæ: nubibus totum horridis
Conuolue mundum. bella uentorum undiq;
Committe: & omni parte uiolentum intona.
Manuq; non qua tecta: & immeritas domos
Telo petis minore: ſed qua montium
Tergemina moles cecidit: & qui montibus
Stabant pares gigantes. hæc arma expedi:
Ignesq; torque: uindica amiſſum diem.
Iaculare flammas/lumen exemptum polo
Fulminibus exple/cauſa: ne dubites diu:
Vtrinſq; mala ſit: ſi minus: mala ſit mea.
Me pete. triſulco flammeam telo facem
Per pectus hoc tranſmitte/ſi natos pater
Humare: & igni tradere extremo uolo.
Ego ſum cremandus. ſi nihil ſuperos mouet:
Nullumq; telis impios numen petit.
Aeterna nox permaneat: & tenebris tegat
Immenſa longis ſæcla. nil Titan queror.

⁋ Tergemina moles: magnitudo illoꝝ trium montium ſuperimpoſitorum a gigãtibus videlicet oſſam: pelion & olympum. ⁋ Pares: ita magni ſicut montes. ⁋ Torq;: cum impetu mitte. ⁋ Amiſſum per diutum. ⁋ Fulminibus: quæ faciant claritatem in tantis tenebris. ⁋ Cauſa ſi dubitares quem deberes punire me: tamen protinus nus puta habere malam cauſam: & fulmine triſulco pete. dicitur Triſulcum fulmẽ quod tres habet angulos uel tres poteſtates, ſcindit: comburit: afflat. ⁋ Nunc credo: nunc puto filios meos eſſe natos ex me &c̃. ⁋ Reddo fidẽ thoris, amplius non curo non credo ꝙ concubueris cum vxore mea poſtquam fecit vindictam. ⁋ Natos parenti: appoſuiſti: ſcilicet comedendos. ⁋ Tangit: mouet & dat tibi pœnam. ⁋ Quod hauſeris: ideſt comederis. ⁋ Adiuuante matre: vxore mea quam ſtupraſti. ⁋ Lecto: morte. ⁋ Tuos putaſti: credo feciſſe ſimile mihi niſi putaſſes illos eſſe filios tuos. Liberis tuis: Atreus dicit nõ trado te puniendum diis: ſed filiis tuis quos habes in ventre & te crucient.

ℭ Clauſa littoribus: tremenda & horribilis oſtentatio: in qua rerum omnium clades & ruina mundi quæritur: aſcendens ad quatuor elementa: quod quidem oſtentandi genus in extrema calamitate demerſis relictum eſt. Sic apud Terentium. O cœlum, o terra, o Maria Neptuni: nec recedit a diſtricto iaculo tragici furoris. ⁋ Non qua immeritas domos: ſicut contigit ſemele quam leuioribus telis ſalutauit. ⁋ Si natos: pater ex naturalibus correlatiuis affectum mouet & pathos & per antiortum in re impia pietatem petit: nũc meos gaudet inhumanus Atreus dolores fratris pugnam quaſi proſperam ſibi ſucceſſiſſe ſententia.

Tragœdia ſecunda explicit.

Si perſeueras. Atr. nunc meas laudo manus.
Nunc parta uera eſt palma/perdideram ſcelus:
Niſi ſic doleres/liberos naſci mihi
Nunc credo caſtis nunc fidem reddo toris.
T. Quid liberi meruere? Atr. quod fuerāt tui.
T. Natos parenti? Atre. fateor, &, ꝙ me iuuat.
Certos. Thy. piorum præſides teſtor deos.
A. Quid cōiugales? Thy. ſceleſ qs pēſat ſcel'?
A. Scio quid queraris. ſcelere præreptο doles.
Nec: quod nefandas hauſeris tangit dapes.
Quod non pararis. fuerat hic animus tibi:
Inſtruere ſimiles inſcio fratri cibos.
Et adiuuante liberos matre aggredi.
Similiq; leto ſternere. hoc unum obſtitit.
Tuos putaſti. Thy. uindices aderunt dei,
His puniendum uota te tradunt mea.
A. Te puniendum liberis trado tuis.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Oedipus. Nuntius. Antigone. Iocaſta.

TERTIA TRAGOEDIA DIMIDIATA, QVÆ INSCRIBITVR THEBAIS.

ACTVS PRIMVS.
Trimetri Iambici.

OEDIPVS. ANTIGONE.

CÆci parentis regimen, ac feſſi unicum
Patris leuamen nata, quā tanti eſt mihi
Genuiſſe, vel ſic, deſere in fauſtum patrem.
In recta quid deflectis errantem gradum?

CAeci parentis. Titulus huius tragœdiæ eſt: Thebais œdipus thæbaꝝ rex fuit Laii filius: & Iocaſtæ quē cum ꝑgnans mr̄ utero gereret de futura ꝓle ꝯſuluiſſe Apollinē pr̄ dr̄. Cūq; rn̄ſum ab eo accepiſſet: mori cum manu naſcit̄ īfantis oportere: natū cuſtodi armētorū ſuoꝝ necādū tradidit q dn̄ erat cōpatit̄: & ſil' regi obtēperate ꝯtēdit, ꝑ forātis īfātis pedib': & trāſmiſſo vimine ſuſpēdit ad arborē ꝗſi mōſtrū inædia moriturū: Sen̄. ait Me deo teſte dānauit parēs. Calidaq; teneros trāſiit ferro pedes Et in alta nemora pabulū miſit feris. Sed cū forte ea tranſiens phorbas. polypi regis corinthioꝝ paſtor infantis vagitum audiſſet eo ex tēplo ꝓfectus pueꝝ pedibus iā tumentē ꝯciſis vinculis ſubſtulit & corinthio cuidā donauit, q eū lætus accepit, & ad meropē populi regis vxorem ꝑductū: qd̄ liberis careret: dono illi dedit hæc eum viro pariter quaꝝ filiū celitus miſſum educauit: & a pedum tumore vocauit: Oedipodem: noſtri etiam œdipū dicunt: hic cū aliqn̄ thebas perrexiſſet: comparata ibi Sphinge eiꝰ enigma diſſoluit: ac monſtrū interemit: vnde obſcuratū reꝝ interpres ē dictus. Terē. dauus ſuum: non œdipus. Pla. nā iſti quidem eraclide ofoni œdipi opus eſt cōiectura: qui Sphingis enigma diſſoluit ſphinx mōſtruoſum æthiopie animal eſt exiſmiarum genere: fuſco pilo: mām̄is in pectore geminis: ad hois ſpēm accedēs ſolo pilo: & ſolitudine feram aſſimilante: poetæ faciem habere virginis fingunt pennas auium pedes leonis. Diodorus: Oedipus orta inter ſphocenſes ſeditio: ita accenſus Laiū parentem inſcius occidit ſphīnx belua biformis thebas eo tēpore veniſſe traditur: ꝓpoſuiſſeq; enigma, qd̄ ſi non ſolueret periret. Inde plerīq; ob rē abiguā ac ꝑ obſcuram interempti ſoluenti Iocaſtæ cōnubiū: & thebaꝝ regnū ꝓpoſitū premium erat: pręter œdipū ſoluere potuit nemo id erat hmōi. Quodnam aial bipes: idem tripes: ac quadrupes foret cæteris ambigentibus œdipus hoiem eſſe aſſeruit: qd̄ infans quatuor pedibus obrepat: & annis confirmatis duobus incedat: ſenior tribus quoniam Scipione quaſi tertio pede utanť. Sphinx ſuo iudicio victa ex editiore loco ſeſe precipitē dedit œdipus Iocaſtam neſcius matrem eſſe ſi quidē ab oībus polypi Corinthiorum regis filius putabatur: duxit vxorē & thebaꝝ imperiū adeptus eſt Auſonius illa etiā thalamos ꝑ tria enigmata q̄rens, Qui bipes: & quadrupes foret & tripes oia ſolus, terruit aoniā uolucris Leo: Virgo triformis. Sphinx volucris pennis pedibus: fera fronte puella. Oedipus ſuſceptis quatuor filiis demū cognoſcens ſe patrē interfeciſſet & matris thoros intuiſſe regnum relinquens filiis ſeipſuꝫ excecauit perpetuiſq; tenebris ſeipſum damnauit: filii autem Etheocles & polinices alternis annis regnare ſtatuentes fœdus ſtatuerunt, Polinices primo anno exulans Adraſtū regem argiuorum adiuuit, vxoremq; eius filiam argiuam duxit: cū in regnū thebaꝝ redire vellet a fratre etheocle qui primis annis regnabat repellabatur: vnde facto maximo bello fratres ſe mutuis vulneribus interfecerunt: vnde ibi introducitur Iocaſta mater quæ vult illos placare diſſuadendo Polynici filio ne vellet ire contra patriam & hæc erit materia huius tragœdiæ. in. i. actu introducunť œdipus & Antigone quæ patri cæco ducatū præſtabat diſputans mulcem: rogat filiā vt deſerat ipm quare vult potius mori q̄ viueť. In ſcdo dr̄ bellū ortū iter fratres. In tertio vero rogat Iocaſtā matrē vt velit ſedare fr̄es. Quarto pſuaſio matris Iocaſtæ ad polynicē ne vellet ſuſcipere arma aduerſus patriā & nō ſunt plura: iō iſta tragœdia iperfecta eſt quare nō ſunt pfecti actus & deſunt chori.

ſunt chori. ⁋ Nata: antigōe appoſitiue regimē & leuamē: ſunt fabulæ incipere a medio iſta icipit a receſſu. ⁋ Tanti: ꝑcti ſum ꝯtētus genuiſſe te ēt de matre mea. ⁋ Vel ſic. ſ. turpiter. ⁋ In recta: quid opus eſt ut ampli⁹ tegas me uel ſe ꝑcipitari. ⁋ Labi: cadere. ⁋ Viā: melius ibo in ꝑcipitiū ut moriar ſi me dimittis &c.

Pemitte labi, melius inueniam uiam,
Quā quæro ſolus, quæ me ab hac uita extrahat.
Et hoc nefandi capitis aſpectu leuet
Cœlum, atq; terras quantulum hac egi manu?
Non uideo noxæ conſcium noſtræ diem
Sed uideo, hinc iam ſolue inhærentem manū.
Et patere cæcum, qua uolet, ferri pedem.
Ibo, ibo, qua prærupta protendit iuga
Meus Citheron. qua peragrati celer
Per ſaxa montis iacuit Actæon ſuis
Noua præda canibus. qua per obſcurū nemus,
Syluamq; opacæ uallis inſtinctas deo
Egit ſorores mater, & gaudens malo
Vibrante thyrſo prætulit fixum caput.
Vel qua cucurrit corpus inuiſum trahens
Zethi iuuentus. qua per horrentes rubos
Tauri ferocis ſanguis oſtentat fugas.
Vel qua alta maria uertice immerſo premit
Inoq; præceps. qua ſcelus fugiens ſuum,
Nouumq; faciens, mater inſiluit freto
Merſura natum, ſeq;, felices: quibus
Fortuna melior tam bonas matres dedit.
Eſt alius iſtis noſter in ſyluis locus,
Qui me repoſcit. hunc petam curſu incito.
Non hæſitabit greſſus. hoc omni duce
Spoliatus ibo, quid moror ſedes meas?
Montem Citheron redde, & hoſpitium mihi
Illud meum reſtitue, ut expirem ſenex,
Vbi debui infans. recipe ſupplicium uetus
Semper cruente, ſæue, crudelis, ferox,
Cum occidis, & cum parcis olim iam tuum
Eſt hoc cadauer. perage mandatum patris,

DAN. ℭ Cæci: Sophocles tragici choturni priceps ſcripſit tragœdiā: quæ inſcribit: οἰδίπους ἐπὶ κολωνῷ. in qua pſequit̄ miſerias œdipi ſub uaſta mōtis crepidīe deliteſcētis inter feras horribiles & uirides colubras oſtētatis furias q̄ ad arma filios cōcitent: hāc tragœdiā primi Sene. primo Papi. ſuā facer̄ qppe adeo ābitioſa adeo affectata in utroq; poeta ꝓprehēdit̄: obſuatio ut nō mō ſēſa ſed ēt uerba ſophoclis imitari de induſtria uideant̄. Euripidis ēt ſunt in manib⁹ phœniſſæ q̄bus nō ꝓcul diſcedit huius tragœdiæ imitatio quēadmodū oſidem⁹ ſuis i locis: cōtinet āt fraternæ pugnę & cōtētionis de regno thebano miſerādā cladē cuius ptes pricipales ſunt œdipi & antigones. Secūdę nūcii & iocaſte tertiæ polinicis: inſcribit̄ āt hic prius actus trimetro iambico Archilochio: cū dialogo œdipi ſenis optantis mortē ꝓpter triſte ſenīū claudere: & antigo. filiæ morigeræ & erga patrē pientiſſime mortem ſuā diſſuadētis: Argumentū. œdi. perēpto per imprudentiā patre laio thebanū imperiū occupat & matrē ignotus uxorē accipit, nati ſunt filii duo mares Etheocles: & polynices: & filiæ duæ antigonæ & iſmenæ: ut teſtat̄ apd Euripidē τί κτῶ δ᾽ ἔτι ... &c. pœnitētia ſceleris ut primum cogniti œdip⁹ dimiſſo regno latebras q̄rat filii per ſortem aggrediūt̄ ſceptꝝ annuū qd̄ ubi impleuit theocles ſuam uicē fratri iter negat: hinc arma citāt̄ inter fratres ingēti exercitu argis cōparato in ſubſidiū polynicis ducta in uxorē Argia adraſti regis filia.

BER. ℭ Solus ſine duce. ⁋ Leuet terras: q̄ ſunt grauate aſpectu meo. Quantulū nimiū eſt qd̄ me obcœcaui ut nō uiderē diem cōſciū. ⁋ Meæ: noxe culpę & ſceleris: ſed alii uident me. ⁋ Hinc: quare tenebat eū filia. ⁋ Prærupta: alta: ubi nō eſt uia facilis. ⁋ Protendit: porrigit. ⁋ Cytheron: mōs ꝓpe thebas. ⁋ Qua. ſ. parte. ⁋ Acteon: nepos cadmi a diana mutatus in ceruū & a canibus ſuis laceratus: ut plane ſcri. Ouidi. ⁋ Qua. ſ. parte Pentheus laceratus fuit a matre agaue ut diximus ſupra. ⁋ Mater. ſ. agaue. ⁋ Exigit: duxit. ⁋ Sorores. ſ. baccantes. ⁋ Inſtinctas furiatas deo baccho. Malo. ſ. ſuo cū occidiſſet filiū quē putabat aprū.

⁋ Caput. ſ. penthei. ⁋ Vibrante tyrſo: cōcutiente haſta inuoluta Papini. qua utebantur in ſacrificiis bacchi. ⁋ Vel qua cucurrit: alia eſt fabu. Lycus thebarum rex cū prius anthiopa uxorē haberet quæ a ioue cōuerſo in formam ſatyri grauidata fuerat ab illo tanquā adultera derelicta eſt: & dircē ſuperinduxit quæ ſemel in ſuſpitionem abducta ne cum antiopæ lycus cōcubiſſet antiopā ipſam carcerari fecit quæ inſtante partus tpe & agēte ioue uincula rupit: Ac in monte cytherone pariēs natos expoſuit: quos paſtor inueniens: p ſuis educauit. Sed tractu tēporis a matre recogniti & i ultionē iniuriarū inducti lycū iterfecerūt & thebanoꝝ regno occupato Dircē nouercā idomitorū tauroꝝ cauda diſtrahendam alligarunt: qui cum uſq; ad locum limpidiſſimi fontis illam traxiſſet: fingunt poetæ in ſui nominis in fontem conuerſam fuiſſe. Quare dixit Ouidi. in Ibin per quę feros montes tauro rapientes traharis. Vt tracta eſt cōiunx imperioſa lyci. ⁋ Vel qua: uel ibo illuc Zeti iuuentus iuuenes qui erant cum zeto. Zeti ⁋ Inuiſum: odio quare nouerca & pellex matris erat ⁋ Tauri: ubi ſunt macule ſanguinis qui oſtēdit uiā p quā iuit ille taurus q laceraut Dircē p illas ſpinas. ⁋ Vel qua alta maria: uel ibo ad illa ſaxa q̄ ſcyronia uocant̄ a q̄bus Ino cū meli certe filio ſeſe ꝓiecit in mare: q̄ cadmi & hermionis filia fuit, & cū athamāti ęoli filio nupſiſſet: eiq; learchū & melicertā pepiſſet uidēs ab inſano pr̄e learchū occiſum ſeſe ꝓ timore cū melicerte ſcyronis ſaxo ꝑcipitē dedit. Sed amb⁹ i marinos deos a neptuno ſunt ꝯuerſi illa i leuchotheā fili⁹ in palemonē Oui. Leuchotheā q̄ deū cū mr̄e palemona dixit: latini leucotheā nūcuparūt albumā: ſiue albā deā: palemonē uero oportunum. ⁋ Præmit: ſub ſe tenet. ⁋ Alto uertice: impendente mari. ⁋ Suū qd̄ iam factū erat fugiebat filiū ipm mortuū & ibat ad iterficiēdū aliū. ⁋ Nouū: mergēs aliū melicertā. ⁋ Fœlices: fuerūt iſti fortunati q̄ habuerūt mr̄es tales uoluiſſem habuiſſe matrem q̄ me infantē quoq; interfeciſſet q̄re nō cōmiſiſſem tanta ſcelera. ⁋ Bonas ſ̄m itētionē ſuā. ⁋ Eſt: alius ē loc⁹ q me repoſcit ad mortē: olim in cytherone expoſitus fuerā ifans ut ibi perirē: nūc aūt ſenex ibidē moriar. Nr̄ ubi fuit expoſitus. ⁋ Incito ueloci: cytherō: redde montem appoſitiue ſedes meas in q̄bus expoſit⁹ erā ut dēberē mori ille eſt hoſpitiū meū mihi dſtinatū fac ut ibi moriar ſaltē ſenex ubi debeā mori ifans. ⁋ Semp crudelis dādo mortē ut atheoni & dādo uitā ut feciſti mihi qui poſtea cōmiſi multa ſcelera.

BER. ¶Perge & pfice quod olim mãdauit uterq; parens ut ſibi deberẽ mori. ¶ Anim⁹ geſtit: cupiebat œdip⁹ mori in loco iam ſibi ab infantia deſtinato ſed filia eum retinet: dicit ſe uidere patrem laiũ qui ad mortẽ inſtigabat dixitq; filia diſcedat qd dubitat eam uiolare quemadmodum matrẽ. ¶ Sequor: ex fantaſia uidens patrem loquit: pater meus furit cõtra me qd cõcubui cũ matre, & cõfuſum eſt gen⁹ noſtrũ & adhuc cũ inſignibus ſanguinolẽtis q̃ re iterfecit eũ. ¶ Petit. iuadit. ¶ Manes umbra mea: & aiam loqt̃ de ſe tanq̃ eẽt mortuus. ¶ Nata uides patrẽ meũ ego qui ſum cęcus uideo & hoc erat ex fantaſia. ¶ Tãdem deliberatus mori dixit hęc uerba: o aie fac me cito mori. ¶ Deſertor: is ẽ qui imperatorẽ in exercitu deſerit, ita aie incoeperas me deſererẽ poſtea reſtitiſti: nã cæcaui me & ita in patrẽ cœperã mori nũc autẽ: in patrẽ deſerere me. ¶ In patrẽ. ſ. p obcecatioñem. ¶ Omitte: exue iſtum ſpm̃ & oẽs moras tolle languidæ uitę. ¶ Mortẽ: totã q̃re cecitas eſt pars mortis fac me cito mori in totum. ¶ Nullũ: diceres forſan nõ potes ampli⁹ peccare imo dico tibi poſſum aduc facere ſcelus: iõ deſere me filia ne te uiolẽ ut matrẽ meã. ¶ Vis: nulla rñdet filia q̃ nõq̃ poterit diſcedeř a pre dicẽs hẽant frẽs regnũ ego nihil uolo niſi patrem hęc mea ps erit regni q̃ nullus poterit me eripere. ¶ Labdaci: aui nr̃i q pr̃ lai fuit. ¶ Pater: ipſe. ſ. ps erit mea regni. ¶ Argolicas: polynices parauerat ubi exercitũ ex copiis adraſti ſoceri ſui regis argiuo;ꝝ cõtra frẽm etheoclẽ. ¶ Agens: ducẽs. ¶ Nexus: dũ ſũ ꝯiũcta tecũ ¶ Remittã: retrahã hanc manũ ſi iuppiter fulminet in mediũ tui & mei. ¶ Prohibeas: ẽt ſi nõ uelis ueniã tecũ ſiue p plana ſiue p abrupta montiũ. ¶ Nõ obſto. nõ ipedio uade quo uis p̃cedã te. ¶ Quo: aduerbiũ in quẽcũq; locũ uis ero ſp tibi dux. ¶ De duabus: rebus an uelis uiuere an mori nõ te deſerã demõſtratq;

Iam & matris. animus geſtit antiqua exequi
Supplicia. quid me nata peſtifero tenes
Amore uinctum? quid tenes? genitor uocat.
Sequor, ſequor, iam parce. ſanguineum genus
Inſigne, regni Laius rapti furit.
Et ecce manes manibus infeſtis petit,
Foditq; uultus. nata genitorem uides?
A. Ego uideo. tãdem ſpiritum inimicum exue.
Oe. Deſertor animę fortis in partem tui
Omitte pœnas languidas longæ moræ.
Mortemq; totam recipe. quid ſegnis traho?
Quid uiuo? nullum facere iam poſſum ſcelus
Poſſum miſer. prædico, diſcede a patre,
Diſcede uirgo. timeo poſt matrem omnia.
A. Vis nulla genitor a tuo noſtram manum
Corpore reſoluet. nemo me comitem tui
Eripiet unquam. Labdaci claram domum,
Opulenta ferro regna germani petant.
Pars magna patris optimo e regno mea eſt.
Pater ipſe, non hunc auferet frater mihi.
Thebana rapto ſceptra qui regno tenet.
Non hic cateruas alter Argolicas agens,
Non ſi reuulſo Iuppiter mundo tonet:
Mediumq; noſtros fulmen in nexus cadat,
Manum hãc remittam. phibeas genitor licet,
Regam abnuẽtem. dirigam inuitum gradum.
In plana tendis? uado. prærupta expetis?
Non obſto, ſed præcedo, quo uis utere
Duce e duobus. omnis eligitur uia.
Perire ſine me non potes, mecum potes.
Hic alta rupes arduo ſurgit iugo.
Spectatq; longe ſpatia ſubiecti maris.
Vis hanc petamus? nudus hic pendet ſilex,
Hic ſcíſſa tellus faucibus ruptis hiat.
Vis hanc peramus? hic rapax torrens cadit
Parteſq; laſſi montis exeſas rotat.
In hunc ruamus, dum prior, quo uis, eo.
Non deprecor: non hortor, extingui cupis,
Votumq; genitor maximum mors eſt tibi,
Si moreris, antecedo, ſi uiuis, ſequor.
Sed flecte mentem. pectus antiquum aduoca,
Victaſq; magno pectore ærumnas doma.
Reſiſte tantis in malis. uinci malum eſt.
Oe. Vnde i nefanda ſpecimen egregiũ domo?
Vnde iſta generi uirgo diſſimilis ſuo
Fortuna? credis aliquis eſt ex me pius?
Non eſſet unquam, fata bene noui mea,
Niſi ut noceret. ipſa ſe in leges nouas
Natura auertet. reget in fontem citas
Reuolutus undas amnis, & noctem afferet

duas uias ad aliq̃ p̃cipitia ut ſe uelit mori ipſa prius faciet iter ſe uelit uiuere ſe uicturã ſecũ dixit. ¶ Nõ deꝑcor. nõ ſuadeo neq; diſſuadeo relinquo tibi hanc electionem. ¶ Antecedo, ſ. ad mortẽ. ¶ Vñ, miraĩ œdip⁹ ex eo ſcelerato potuiſſe naſci tã piã filiã dicitq; illud eẽ ad maiorẽ penã ſuã q̃ꝛ per eã nõ deĩ ſibi mori ſed diutius uiuere in tãtis malis. ¶ Specimẽ: ornamẽtũ tãtę pietatis. ¶ Credis: q̃a dicat nõ: nã aliquis pi⁹ nõ potuit naſci ex me. ¶ Noui: eſt parẽtheſis. ¶ Leges nouas: q̃ ex malo nõ generaĩ bonum q̃ꝛ ſi factũ eſt ad meam pœnã fuit. ¶ In fontẽ: potius q̃ generẽ piũ fluuius curret in contrariũ ad fontẽ & principiũ ſui & ita ab ipoſſibili arguit.

DA. ¶Citheron mons in boetia triginta milia paſſuũ a parnaſo remot⁹ teſte Strabone & ut refert Plini⁹ ſaltem eſt thebarũ amœniſſimus amne iſmenio irrigu⁹ in Citherone laceratus eſt pentheus Echionis fili⁹ ab Agaue: matre inſana & a materteris ut eleganter canit poeta nobilis in .iii. metam. ¶ Ino: athamantis uxor cum melicerata de lechæa rupe ſe præcipitauit in mare corinthium cuius facta eſt dea Papinius in ſecũdo ſyluarum ab inoo fere ſemita tecta lachæo homerus νυν δ εαλοσ ενι πε μαγεσσι θεων εξεμμορε τιμης. Zethi iuuentus: Zethus & amphion præmerunt dircẽ alligatam Tauris ut captiuitatem matris ulciſcerentur. hi primi ſtrauerunt thebas & turribus muniuere ut teſtatur Homer⁹ οι πρωτοι θηβησ εδοσ εκτισαν επταπυλοιο πυργωσαν τ επει ου μεν απυργον γ ενασσεμεν ευρυχορον περ. ¶ Genitor uocat. œdipus ab ifantia expoſitus pforatis plãtis ad arborẽ ſuſpẽſus ẽ tãdẽ a phorbãte paſtore iuẽtus mercatori corithio uenundatus eſt a quo fuit donatus meropæ reginæ polypi corinthio;ꝝ regis cõiugis itaq; a rege educat⁹ creditus ẽ fili⁹ regis noie ſumpto a pedum tumore: orta inter phocenſes ſeditione

Laium

Laium patrem iteremit. neſcius poſt modum nuptias cū matre celebrauit infauſtus ſibi & filiis ut meminit Homerus in odiſſea οδιον πατερ εξεαριξασ. γαμεν. αφαρδε ανασυσταθεοιδε σανατοσ ρωποισ ιαλλο μεν ελιβε πολλα πραπατω αλγεαπασχων. καδεμειων υνασο θεων βουλασ δειαβοιλβσ. ¶ Mors autem lai manu œdipodis per oraculum pronunciata eſt quale apponitur ab interprete Euripidis in argumento phœniſſarum. λαιε λαβδε ακι δειπαι δεων γενοσο λαιονα ιτειστεξειο μενφι λουνιον, αταρδε ωσοτωι μοροσ εσται. ταιδε ισεο ιχειρεασ τιλι πειεν βιον. ωσ γαρ ενευσεν. ζευσ κρονιδεισ πελοποσ στυγερα ισ πιθησασ υφιλουκρωασ υιονοδ ευξατοσοι τα δε παντα. ¶ Depcor. apud Catullum ueronenſem legere licet cui ego quaſi eadē totidem mox deprecor illi: ubi deprecor uerbū accipit in ſignificato deteſtor & depello ſi gelio credimus. Ita nō deprecor non detrecto exponimus ut Cicer. pro. p. Sylla q̄ multorū hic uitam Sylla deprecatus eſt. ¶ Regeret: ab impoſſibili arguit de ſe potuiſſe piam naſci filiam niſi ut mortis uiam impediret. ¶ Reget. ideſt refundet & retorquebit undas in fonte ſuum amnis ſicut Papini. inachus ante retro & noſter pactolus abibunt & Oui. in triſti. In caput alta ſuum labentur ab æquore retro. Flumina conuerſis ſolque recurret equis &c.

BER, ¶ Pii erim⁹: de quo mea erūt boni ut habeat pœnas & miſerias. ¶ Vnica: uertit ſermonem ad filiam: ſi uis patrem tuū ſaluum dimitte mori melius eſt quod moriar q̄ uiuā: execaui me propter ſcelus in matrem nūc interficiam me ꝓpter ſcelus patris a me interempti. ¶ Oedipode mihi, & declinatʳ œdipodes œdipode uel œdipus œdipi. ¶ Mitte: illa tenebat manū patris uolentis ſe iterficere unde dicit uirgo animoſa credis prodeſſe mihi ſed noces. ¶ Extēdis: prolongas mihi longam mortem quare quotidie morior per tāta mala & hoc eſt me occidere. ¶ Honeſta mēte: ſub honeſta pietate nocēs mihi quaʳ trahis pr̄em. ¶ Inſepultum: nam reputat ſe tāquam cadauer: ꝙ potius pietatis eſſet ſepelire. ¶ Qui cogit: impius eſt qui cogit aliquem mori ſic etiam uiuere nolentem ſeruare eſt impium nam contrariorum eſt diſciplina eadem. ¶ In æquo in æquali crimine. ¶ Nec tamen in ęquo dicit eſt plus qui facit uiuere uolentem mori q̄ nolentem mori. Alterum. ſ. uetare mori. ¶ Regnū: & ſi deſerui ſponte regnum thebanum remāſit apud me arbitriū mei corporis. ¶ Enſem. ſ. quo occidit patrem qui ubicunq; ſit faciet ſcelus quē cum

Phœbea lampas/heſperus faciet diem.
Vt ad miſerias aliquid accedat meas.
Pii quoq; erimus/ unica Oedipodæ eſt ſalus,
Non eſſe ſaluum. liceat ulciſci patrem
Adhuc inultum/dextra quid ceſſas iners
Exigere pœnas? quidquid exactū eſt adhuc.
Matri dediſti/mitte genitoris manum
Animoſa uirgo. funus extendis meum.
Longaſq; uiui ducis exequias patris.
Aliquando terra corpus inuiſum tege.
Peccas honeſta mente. pietatem uocas
Patrem inſepultum trahere/ qui cogit mori
Nolentē, in æquo eſt, quiq; ꝓperātē īpedit.
Occidere eſt uetare cupientem mori.
Nec tamen in æquo eſt. alterq; grauius reor.
Malo imperari, quam eripi/mortem mihi
Deſiſte cœpto uirgo, ius uitæ, ac necis
Meæ, penes me eſt/regna deſerui libens.
Regnum mei retineo, ſi fida es comes.
Enſem parenti trade ſed notum nece
Enſem paterna tradis? an nati tenent
Cum regno & illū? faciet, ubicūq; eſt, ſcelus
Ibi ſit/relinquo/natus hunc habeat meus.
Sed uterq; flāmas potius, & uaſtum aggerē
Compone in altos ipſe me immitā rogos.
Erectam ad ignes funebrem aſcendā ſtruē,
Pectuſq; ſoluam durum & in cineres dabo
Hoc, quidquid ī me uiuit. ubi ſæuū eſt mare?
Duc, ubi ſit altis prærutum ſaxis iugum?
Vbi torua rapidus ducat iſmenos uada.
Duc, ubi feræ ſint, ubi fretū, ubi ꝓceps locus.
Si dux es, illuc ire morituro placet.
Vbi ſedit alta rupe ſemifero dolos
Sphinx ore nectens/ dirige huc greſſu pedē.
Hic ſiſte patrem, dira ne ſedes uacet.
Monſtrum repone manus. hoc ſaxo inſidēs
Obſcura noſtræ uerba fortunæ loquar.
Quæ nemo ſoluat. quis quis aſſyrio loca
Poſſeſſa regi ſcindis/& Cadmi nemus
Serpente notum, ſacra quo Dirce latet
Supplex ad aras. quiſquis Eurotem bibis,
Spartemq; fratre nobilem gemino colis.
Quicunq; Elim, Parnaſon, & Bœotis

ſciret eſſe apud filios iratus cōtra illos dicit illum eſſe relinquēdum ut ſe mutuis uulneribus interficient petitque ut potius paret ſibi ingētem ſtruem lignorum ut ſe cōburere queat. ¶ Aggerem: magnū cumulū. ¶ Soluā: aptā ¶ Iſmenus, fluuius theban⁹, enumerat multa loca in quibus pōt ſeipſum ꝓcipitare: demū ſubiūgit ut eum ducat ad locum ubi ſteterat ſphinx quæ præponebat enigma. ¶ Vnde dicit nectens dolos in principio de hac diximus. ¶ Vacet: uacua ſit quare amplius nō erat ſphinx. unde loco illius uult ſuſfici. ¶ Siſte: firma & fac ſtare. ¶ Inſidēs: cū datiuo & accuſatiuo iunguntur. ¶ Obſcura enigmata quo generauit mihi mr̄ filios & fratres: & ſibi filios & nepotes. ¶ Quiſquis omnes aduertat huc mentem. Aſſyrio cadmo: qui uenit de aſſyria ubi regnauit agenor pater eius & thebas condidit. ¶ Stodis: aras. ¶ Eurotem. fluuius eſt prope lacedemonem. ¶ Serpēte: ubi erat ſerpens qui ſocios cadmi iterficiebat de his oībus locis & hiſtoriis plene diximus in hercule furēte fratre gemino caſtore & polluce qui ibi nati ſunt ex Ioue & Læda.

¶ In æquo eſt: qui nolētem mori impedit ęque peccat ac ſi nolentem cogeret quā quidē ſniam uti falſam tn̄ corrigit poſt paulo alterū grauiꝰ reor. &c. ¶ Regna deſerui: libens contra opinionem phalaridis ſcribentis ad demotelē. πουκ τεσασ βασιλευτοι αυτων αρχυνεπισ φαλαρισ ρουσ στιτ οκατα ισ βασι. niſi excuſet ad depoſitionem indagatio. ¶ Sed uterq; potius, exerceant potius hūc eſſem filii mei in cōem necē eadem iracūdia qua apud Papinium generis cōſortia ferro diffidant. ¶ Sphinx mōſtrum: ut placet lactantio ꝙ ita ſtrigeret hoīes ſuis ambagibus ut neſcirēt rn̄dere nec facile expediri poſſent nam græci σφιγγειν latini dicimus ſtringere ſimile inq̄ mōſtrum harphyis alis & unguibus inſidens ſcopulo alti uo DAN,

lunt phinga eſt uilloſam ſimilē: in cōmētariis in œdi. Tyrānum ſophoclis extat hoc epigrāma a ſphīge de œdipo platū: ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον οὗ μία φωνὴ καὶ τρίπον ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον ὅσσ᾽ ἐπὶ γαίας ἑρπετὰ κινεῖται ἀνά τ᾽ αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον· ἀλλ᾽ ὁπόταν πλείστοισιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ, ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ. Aſſyrio regi: agenor pr̄ cadmi rex aſſyrioꝝ q ſunt in maiori aſia & q ſyrios eoſdē & aſſyrios dici uolūt qua rōne adducant ſcitu difficile eſt quoq; apd oēs geographos hæc diuiſio quadrifaria hoc ē ſirios aſſyrios leuchoſyrios & cœleſyrios, niſi uelimus regiones & loca ꝯfundere, quætes cōmuniſſima eſt inconſiderate loquentibus.

BER. ℂ Sæua: amplificat grauitatem obſcuritatis ſuę dicēs ꝙ ſphinx nō ꝓpoſuit obſcurius enigma q̄ ipſe ꝓponit. ℾ Leues: Appellat ſphingē lucem luctificā. ℾ Modis: cædis obſcuris uerſibus. ℾ Inextricabile: inſolubile. ℾ Aui: auus pr̄ pr̄is & pr̄ matris correlatiuū aui eſt nepos: & nepotis unde meneceus pr̄ fuit locaſtæ & œdipus gener inq̄tū filius filię eius: gener inquātū hēt ipſam locaſtā ꝓ coniuge cuius ipſe erat filius. Riualis dr̄ is q eādē amat alius q̄ potans eodē riuo. nā amauit iocaſtā uxorē pr̄is ſui. ℾ Liberū: p ſyncopā filioꝝ ſuoꝝ & eſt fr̄ q̄re genuit eos de mr̄e. ℾ Auia. filioꝝ meoꝝ nam & ipſe fili⁹ eius erā. ℾ Viro: marito datiui caſus ℾ Nepotes. ſibi iocaſtæ rectu mei ipſius patris: filii qa nati de ipſo. ℾ Ego hæ. ego qui ſcio iterp̄tari enigmata ſpingi dubitabo exponere tā dira mōſtra. ℾ Quid pdis: cōuertit ſe ad filiam: & eſt intelligēdū ꝙ filia adhuc inſtabat: ne ſeipm iterficeret: ut de ipſe dicit qd op⁹ eſt: ut perdas uerba tua placet mihi mori: ideo fruſtra q̄ris flectere pectus meū ℾ Mollire: per geminum. ll. actiuū eſt. ℾ Sedet: placet & firum eſt. ℾ Luctāte: pugnātē ℾ Petere: ire ad tenebras: poſſet dicere filia ſatis eſt pater qd cęcus es: reſpōdet hoc nō ſufficit ſceleri meo: uolo ire in ꝓfundū tartari: ubi ſit perpetua obſcuritas. ℾ Nox alta: obſcuritas oculoꝝ meorum. ℾ Ferrū negabis: ſi nō uoles dare ferrū quo me occidam, inueniā aliā uiā. ℾ Inferi: pont. ℾ Letū: mortem. ℾ Proficiet. q. d. nihil qucad

Colonus agros uberis tondes ſoli,
Aduerte mentem ſæua Thebarum lues
Luctifica cæcis uerba committens modis,
Quid ſimile poſuit? quid tam inextricabile?
Aui gener, patriſq; riualis ſui,
Frater ſuorum liberum, & fratrum parens.
Vno auia partu liberos peperit uiro,
Ac ſibi nepotes. monſtra qs tanta explicet?
Ego ipſe, uictæ ſpolia qui ſphingis tuli,
Hærebo fati tardus interpres mei.
Quid perdis ultra uerba? quid pectus ferum
Mollire tentas precibus? hoc animo ſedet
Effundere hanc cum morte luctantem diu
Aiaʒ, & tenebras petere. nā ſceleri hæc meo
Parum alta nox eſt. Tartaro condi iuuat,
Et ſiquid ultra Tartarum eſt, tandem liber,
Q d olim oportet. morte ꝓhiberi haud qo.
Ferrum negabis? noxias lapſo uias
Claudes? & arctis colla laqueis inſeri
Prohibebis? herbas, quæ ferūt letū, auferes?
Q uid iſta tandem cura proficiet tua?
Vbique mors eſt optime hoc cauit deus
Eripere uitam nemo non homini poteſt,
At nemo mortē. mille ad hāc aditus patēt.
Nil quæro, dextra noſter & nuda ſolet
Bene animus uti. dextra nunc toto impetu,
Toto dolore, uiribus totis ueni.
Non deſtino unum uulneri noſtro locum.
Totus nocens ſum, qua uoles, mortem exige
Effringe corpus, corq; tot ſcelerum capax
Euelle, totos uiſcerum nuda ſinus.
Fractum incitatis ictibus guttur ſonet.
Laceræ ue fixis unguibus uenæ fluant.
Aut dirige iras, quo ſoles, hæc uulnera
Reſciſſa multo ſanguine, ac tabe irriga.
Hac extrahe animā, durā, inexpugnabilem.
Et tu parens: ubicunq; pœnarum arbiter
Aſtas mearum (non ego hoc tantum ſcelus
Vlla expiari credidi pœna ſatis
Vnquam nec iſta morte contentus fui.
Nec me redemi parte: membratim tibi
Volui perire) debitum tandem exige.
Nunc ſoluo pœnas. tunc tibi inferias dedi.
Ades: atq; inertē dexterā introrſus preme.
Magiſq; merge: timida cum paruo caput

modū. ℾ Nemo: nō unuſquiſq; pōt eripere uitā hōi: ita nemo pōt ꝓhibere: qd teſtat Portia apud Marti. ℾ Coniugis audiſſet fatū cū portia bruti: ſubtracta ſibi q̄reret arma dolor. ℾ Nudū ſcitis ait mortē nō poſſe negari: Crediderā ſatis hoc edocuiſſe patrē. dixit & ardentes auido bibit ore fauillas in nūc & ferrū turba moleſta nega. ℾ Auditus uitæ. ℾ Nil quæro, ſ. ꝙ tradas ferrū quare etiā manus mea nuda poterit me interficere. ℾ Dolore: ſi habebis magnū dolorē de ſceleribus tuis habebis magnū impetum ad ulciſcēdū. ℾ Deſtino: nō ꝓpono nec dicā frāge caput nec magis unum locū quā aliū quare tot⁹ ſum malus. ℾ Finge. ſume. ℾ Qua: p quā partē uoles. ℾ Capax: qd potuit continere tāta ſcelera. ℾ Nuda: aperias & extrahe uiſcera. ℾ Incitatis: magno impetu factis. ℾ Dirige. ſ. o dextra. Quo in eam partē in quā ſoles. ſ. i oculoꝝ quos iam incepiſti fodere & uade per eā partē uſq; ad cerebrum. ℾ Irriga: cruenta. ℾ Vulnera oculoꝝ: fac crudeſcere illa uulnera. ℾ Hac: per hāc partē. ℾ Inexpugnabilē: q̄ nō pōt uinci per mortem. ℾ Et tu parēs: cōuertit ſermonē ad manes laii pr̄is: dicens qd me cęcaui nō uidetur ſatis pro tāto ſcelere: ueni & adiuua me: ut effodiā mihi cerebrum, & mēbratim moriar. ℾ Arbiter: iudex uel pñs ad uidendū. ℾ Inferias: ſacra q̄ mortuis dant. ℾ Preme: inculca. ℾ Inertē: pigrā & dubitantē me interimere. ℾ Introrſus: bene intra cerebrum. ℾ Timida qn obcecaui me manus mea erat ignaua: nūc ueni & adiuua me: ne iterum ſit timida.

ℂ Tartaro condi iuuat homicidæ & ſtupratores ruunt in tartarum qui locus eſt terribilis & immani ꝓfunditate demerſus ſicuti poeta deſcripſit in. vi. idē orcus aliter uocatur quoniā in mortē urgeat: uolūt quidā tartarum dici ἀπὸ τοῦ ταράσσειν qd eſt turbare: mergar igit̄ i tartaro ubiq; neq; meritas adhuc pœnas inueniam nec par meo ſceleri ſupplicium luā: quaſ mihi omnino mori certum eſt & morte nullum mihi facilius relinquitur remedium. ℾ Mors ubiq; eſt: Apollinis in. i. argonauti. πάντα μέγα τετάτ αἰθρίοισιν τοῖς ἀνθρώποισι. Nec me redimi: hac mea cecitate i q̄ eſt graue & miſerabile uitæ DAN.

ſupplicium:

ſupplicium: ut inquit Pa. Non uideor meã culpã expiaſſe nec ullo quidẽ alius pœnæ genere diuiſſe: quare cũ ab hac culpa me nõ ſatis redemerim ꝑte pe-næ.i.ipſa obcecatione.tu con-ſume debitũ iam tandẽ de me malum & totũ exige pater mi Lai. redimi dicunt qui ſoluto precio liberant Plautus. Redẽ ptitauere ad unũ captes.

BER. ¶ Libauit.attigit. Hauſta: q̃-re ſolũ hauſit oculos. Heret: adhuc aius uĩ uidere pigrã cũ occecauit oculos. Audies: ue-nies ergo pater: & uidebis ꝙ nõ mentior. ¶ Verũ nõ mẽda-cem. ¶ Minus: hęc uerba dicit ad ſeipſum œdipe tu extraxi-ſti lumina minus audacter tu offerebas prompte oculos: ſed man⁹ nolebat extrahere. ¶ Pe rage: perfice. ¶ Pauca rogat: antigone patrẽ ut audiat ꝑces eius placidus. dicẽs nõ rogo te ut reducam ad regnum: ſed ut æquo aio feras ita: qd ꝓpriũ eſt fortitudinis: & patientiæ: nam poſſe pati aduerſa ẽ igna ui hois. ¶ Habitũ: cõditionẽ. ¶ Flore: p trãſlationẽ i ſtatu. ¶ At ut, ſed peto ut uelis ferre æquo aio miſerias. ¶ Fractas: diminutas ꝓpter longitudinẽ tẽporis: ut di. Ci. ꝙ nullus eſt tãtus dolor qui ipſa die nõ mi nuat. ¶ Remiſſo: nõ ita intẽto ¶ Roboris. fortitudis. ¶ Sub dolo. deprimi a dolore. ¶ Da-re terga: tranſlatio a fugienti-bus. ¶ Vitã: ea quæ accidũt in uita aduerſa, nã fortitudinis eſt obſtare malis. ¶ Qui fata: ille qui abiecit bona iſtius ui-tę: & ſua mala aggrauauit: nõ uideo ꝙ occidere ſe debeat nõ bene conuenit ꝙ tãquã fortis cõtẽnat bona: & accipiat ma-la: poſtea uelle mori: ut fugiat illa. ¶ Fata: nõ curauit mortẽ & ſpernit aduerſa ꝓiecit. ¶ Bo na: imperiũ & gloriã. ¶ One-rauit: auxit illa quę ſibi accide bant mala. ¶ Nullo: nulla re. ¶ Vtrũq;. ſ. petere & deſidera-re mortẽ eſt hois timidi. ¶ Lo co: in tuto: ille qui habuit oia mala quæ amplius nõ poſſint creſcere iam eſt in tuto q̃re ſcit ſe nihil pei⁹ poſſe habere: qua re nõ eſt optandum mori tibi. Quis iam probat ꝙ nõ habet cauſam aliq̃ ꝙ debet mori di-cens q̃re ſic q̃rit mala ꝙ ipſe ſi bi neq; dii maiora ſibi poſſent dare ſi uellet mori uideret uel-le fugere ea. ¶ Fac uelle. parẽ-theſis eſt. ¶ Iam: nec tu ſi uelles poſſes aliqđ maius malũ tibi facere pręter hoc qđ exiſtimas dignũ morte, Hoc. ſ. ꝙ

Libauit hauſtu, uixq; cupientes ſequi
Eduxit oculos. hæret etiam nunc mihi
Ille animus, hæret, cũ recuſantem manũ
Preſſere vultus, audias uerum Oedipum.
Minus eruiſti lumina audacter tua.
Quã præſtitiſti, nũc manũ cerebro ĩdue.
Hac parte mortẽ ꝑage, qua cœpit mori.
A. Pauca o parẽs magnaie miſ ade, ꝑcor,
Vt uerba natæ mente placata audias.
Nõ, te ut reducã ueteris ad ſpecimen do-
Habitũq; regni flore pollẽti ĩclyti (mus,
Peto, aut, ut iras tempore, aut ipſa mora
Fractas remiſſo pectoꝛ, ac placido feras.
Et hoc decebat roboris tanti uirum,
Non eſſe ſub dolore, nec uictum malis
Dare terga, non eſt (ut putas) uirtus pater
Timere uitam, ſed malis ingentibus
Obſtare, nec ſe uertere, ac retro dare.
Qui fata procul canit, ac uitæ bona
Proiecit, atq; abſceſſit, & caſus ſuos
Onerauit, ipſi (ceu uideo) nullo eſt opus,
Quare ipſe mortẽ cupiat, aut q̃re petat.
Vtrunq; timidi eſt uelle, cõtempſit mori
Qui concupiſcit cuius haud ultra mala
Exire poſſunt, in loco tuto eſt ſitus.
Quis iã deorũ (uelle fac) quidquã poteſt
Malis tuis adiicere, iam nec tu potes,
Niſi hoc, ut eſſe te putes dignum nece,
Nõ es, nec ulla pectus hoc culpa attigit.
Et hoc magis te genitor inſontem uoca
Quod inocẽs es, diis quoq; iuitis, qđ eſt:
Quod te efferarit? quod nouos ſuffixerit
Stimulos dolori? quid te ad infernas agit
Sedes? quid ex his pellit: ut careas die?
Cares: ut altis nobilem muris domum:
Patriamq; fugias, patria tibi uiuo perit.
Natos fugis: matremq;? ab aſpectu oĩum
Fortuna te ſummouit, & quidquid poteſt
Auferre cuiq̃ mors: tibi hoc uita abſtulit.
Regni tumultus: turba fortunæ prior
Abſceſſit ante iuſta: quem genitor fugis?
Oe. Me fugio, fugio conſciũ ſcelerꝫ oium
Pect⁹. manũq; hãc fugio: & hoc cœlũ: &
Et dira fugio ſcelera: q̃ feci nocẽs. (deos.
Ego hoc ſolũ, frugifera quo ſurgit Ceres.
Prẽo? has ego auras ore peſtifero traho?
Ego laticis hauſtu ſatior? aut ullo fruor

es dignus morte. ¶ Nõ: es q̃re peccaſti per ignorãtiã. ¶ Inui ſis: q̃uis dii fecerit te peccare: tñ es inocẽs. ¶ Efferarit, fece-rit te q̃ſi ferũ & beſtialẽ. ¶ His ſedib⁹ ſupnis. ¶ Cares: ui for-te mori ne uideas lucẽ iã cares q̃re cęcus es & ne habites p̃riã cũ filiis & uxore iam oib⁹ iſtis priuatus es: nec plura tibi au-feret mors. ¶ Tumultus: qua re eras in regno habebas mul-tos ſtipatores. ¶ Turba for-tunæ: regni abceſſit a te. Iuſta .i. mortem oibus his priuatus es: quibus alii morte ſolẽt pri-uari. iuſta appellamus exequas & ſacra quæ dantur mortuis. ¶ Quã non fugis regnũ quod nõ habes aut alia quę dixim⁹. ¶ Me fugio: reſpõdet œdipus fugio pectus meum oneratum cõſcientia tot malorꝫ & cõſpe-ctum aliorũ ne me uideãt nec debeo uiuere cũ oẽs cauſas ui-uendi perdiderim ideo diſcede filia & dimitte me mori & ar-guit ſcelus ſuũ a tẽpore dicẽs. cũ eſſem in uentre matris iam ad ſcelera ſum deſtinat⁹ & per oraculum appollinis ad mor-tem iudicatus.

¶ Hæret: anceps eſt & hęſitat pauca parẽs artificioſa oratio antigões q̃ patrẽ dehortat ad mortẽ & primo orditur ab ea parte quæ facit ad finẽ & con cluſionẽ rei a magnanimitate & cõſtãtia qua uitiĩ patri ſua-dere miſeriarꝫ & dolorꝫ cõtem ptũ. triſtis uero & calamitoſæ uitæ põdera p patiẽtiã eſſe to leranda in quo arguit ab ipſa primũ patiẽtia deĩde a magna nimitate ipſi⁹ œdipi quẽ time re nõ decet nec ulis malis infle cti ſed cõtra niti deinde ab ul-tima ei⁹ calamitate. ¶ Sed ma lis ingẽtibus: grauiſſima ſentẽ tia & ꝓclara matrona nõ indi-gna æquo aio ferre mala hinc illud Oratianũ de obitu Quin ti. poetæ Cremonẽſis ducꝫ ſed leuius fit patiẽtia qcqđ corri-gere eſt nefas & Terẽ: ut qm⁹ qñ uolumus nõ licet. ¶ Me fu gio: pſiſtit œdipus in cõtumac-ciſſimo mortis deſyderio dein de cauſas adducit q̃re oio ſibi moriendũ ſit. ¶ Ceres: ſaturni & opis filia: ut Euſebi. & He-ſio. in theogonia oñdit. ¶ Fru ges toto orbe ꝓpagandas per Triptolemũ iſtituit. prima de dit leges: ꝓpea i Eleuſio oppi-do qđ cõdidit triptolemus de noie p̃ris: ſacra ab eodẽ facta cheſmophoria appellata. απο του θεσμου και φερω. a creando dicta Ceres: uel ut placet Ciceroni a creſcẽdo.

DAN.

BER. ¶Manũ: quæ occidit patrẽ. Cœlũ: nolo eſſe odio diis hoibus qui dolẽt me uidere. Præmo: calco: nõ ſum dignus manere i terra quę fructifera eſt, & dat fructus oẽs. ¶ Laticis: uini uel aquæ. ¶ Almæ parentis: terræ q̃ oẽs alit. Fruor eapſo fructũ. ¶ Caſtã manũ: tã go tuã manũ caſtam cũ ſim nefandus & iceſtus. ¶ Attrecto: tango. Ego audio nomẽ p̃ris, & mihi ſuccurrit q̄ patrẽ occidi: & nomẽ filioꝝ & recordor q̄ filios de matre ſuſcepi quæ omnia mihi ſunt igratiſſima. ¶ Sonos: uoces: legenda ſunt hęc interrogatiue. ¶ Vias: per quas audio. ¶ Adactis: impulſis: utinã poſſe manibus meis oẽm ſenſum aurium euellere. ¶ Nata: ſi poſſem hoc facere: ut nõ audirẽ de te quare ẽt generata es ex iceſtu. ¶ Inheret. quotiẽs audio nomẽ patris & filioꝝ recrudeſcũt ſcelera mea & renouant: tranſlatio ſumpta eſt a uulneribus quæ quaſi ſanata ſunt iteꝝ attrectãdo lacerant. ¶ Ingerũt: imittũt qcqd oculi nõ uident: aures audiũt. ¶ Cur ca. cur ergo nõ recedo de uita cũ ſim ita mihi: & diis inuiſis. Quid manes meos: animam meã: reputat ſe mortuũ quãdo in hac uita nullã cõmoditatẽ habet. ¶ Grauo: quare nõ libenter fert me. ¶ Mixtus .q.d. ſum in numero mortuoꝝ: & ſto cũ ſuperis. lachrymæ ſuperant: reſtabant fortuna reliquerat oculũ: ut poſſem lacrymari: ſed mõ nõ poſſum quare euulſi mihi oculos. ¶ Abſiſte: perſeuerabat adhuc filia p̃cibus: unde pater eam repellit q̄ re oĩo decreuit mori ¶ Admittit: recepit. ¶ Nouã pœnã inſitatã. quẽadmodũ ſcelera mea fuerãt inuſitata: ſed puto nulla poterit reperiri ſatis par & equalis peccatis meis. ¶ Moras: nondũ natus erã. ¶ Protinus: naſcũt multi & ſtatim moriunt, ſed ego ad mortẽ deſtinatus erã antequã natus. ¶ Nox, mors. ¶ Precoqs: iteꝝ aggrauat per cõparationẽ: aliq moriunt in uentre m̃ris ſed nõ peccauerũt: ego aũt iudicat⁹ ſum homicida adhuc in utero matris p̃cor dicit fruct⁹ qui ante tẽpus matureſcit: ideo a ſimili dixit. ¶ Præcoquis fati nimiũ accelerati. ¶ Deus egit: tanq̃ auctor dicit apollo me dignũ morte cũ nõdum natus eſſem. ¶ Dubius, cũ neſcirẽt an eẽm uel nõ eſſem in uentre matris.

Almæ parentis munere? ego caſtã manũ
Nefandus, inceſti ſicus, execrabilis
Attrecto? ego ullos aure concipio ſonos,
Per quos parẽtis nomen, aut nati audiã?
Vtinam quidẽ reſcindere has quirẽ uias,
Manibuſq; adactis omne, quo uoces meãt
Aditusq; uerbis tramite anguſto patet,
Eruere poſſem nata iam ſenſum tui.
Quæ pars meoꝝ criminũ es, infelix pater
Fugiſſem. inhærer, ac recrudeſcit nefas.
Subinde & aures ingerũt, quidquid mihi
Negaſtis oculi. cur caput tenebris graue
Nõ mitto ad ũbras Ditis æternas? qd hic
Manes meos detineo? quid terrã grauo?
Miſtuſq; ſuperis erro? quid reſtat mali?
Regnum, parentes, liberi, uirtus quoq;,
Et ingenii ſolertis eximium decus
Periere. cuncta ſors mihi infeſta abſtulit
Lachrymæ ſuperãt has quoq; eripuit mihi
Abſiſte nullas aius admittit preces. (hi.
Nouamq; pœnam ſcelerib⁹ quærit parẽ.
Et eſſe par quæ poterit? infanti quoq;
Decreta mors eſt fata quis tam triſtia
Sortitus unquã? uideram non dum diem,
Vteriq; non dum ſolueram clauſi moras.
Et iam timebar. protinus quoſdã editos
Nex occupauit, & nouæ luci abſtulit.
Mors me anteceſſit / aliquis intra uiſcera
Materna lætum præcoqui fati tulit.
Sed nũqd & peccauit? abſtruſum abditũ,
Dubiũq; an eſſem/ſceleris infandi reum
Deus egit illo teſte damnauit parens.
Calidoq; teneros tranſſudit ferro pedes.
Et in alta nemora pabulum miſit feris,
Auibus & auidis quas Cithæron noxius
Cruore ſæpe regio attractas alit.
Sed quem deus damnauit, abiecit pater,
Mors quoq; refugit. p̃ſtiti Delphis fidẽ.
Genitorem adortus impia ſtraui nece.
Hoc alia pietas redimet. occidi patrem,
Sed matrẽ amaui/p log hymeneũ pudet,
Tedaſq; noſtras. has quoq; inuitum pati
Te coge pœnas. facinus ignotum, efferꝫ,
Inuſitatum fare, quod populi horreant.
Quod eſſe factum nulla non ætas neget.
Quod patricidã pudeat/in patrios toros
Tuli paterno ſanguine aſperſas manus.
Sceleriſq; pretium maius accepi ſcelus.
Leue eſt p̃nam facinus. i thalamos meos
Deducta mater, ne parum ſcelerũ foret,

¶ Parens: pater laius dãnauit me illo apolline teſte & quam primũ natus fuit iuſſit me exponi feris prioq; p̃forauit mihi pedes ferro calido. ¶ Tractatas. iuitatas. ¶ Regio: cruore q̃re tibi mortui ſunt acteõ: & pentheus: ut diximus: Sed quẽ pater meus & apollo uolebant ut morerer mors noluit. ¶ Præſtituit fecit: fidẽ. ¶ Delphis: oraculo appollinis: delphici qui dixerat me iterfecturum patrẽ & ita feci. ¶ Adortus: aggreſſus. ¶ Hoc. ſ. parricidium. ¶ Redemit: cõpenſauit quare ſaltẽ ſi fui crudelis in patrem amaui matrẽ cũ illã habuerim p uxore & eſt hironia. ¶ Proh: indignatio exclamantis aperiens hironiã. ¶ Hymeneum: nuptias noſtras: Nã hymeneus deus nuptiarũ habet. ¶ Thedas: faces quæ portabant ante ſponſos cuius rei rõnem explicat Plutarchus in p̃blematib⁹ ſuis. ¶ Has quoq;: quãuis te pudeat œdipe loqui pudenda tua uolo tamẽ ut narres ad pœnã tuã: nullus enim uellet dicere turpitudinem ſuã dic ergo œdipe de: ſe loquitur in tertia perſona. ¶ Ignotum: antea inauditum. ¶ Nulla nõ ætas. i. ois: tm̃ eſt ſelus quod poſteri uix potuerunt credere. ¶ Thoros, accepi matrẽ i uxorem in p̃miũ parricidii quẽadmodum debuiſſem puniri.

DAN. ¶Audiam nomen. i. audiã me uocari patrem a filia uel natũ ab uxore quod eſt præter omnem legem. ¶ Subinde. i. crebro. Pli. Taleſtum etiã uiatores erant qbus idipſum nomẽ inditũ ẽ ſubinde in agris. ¶ Solertis: in inueſtigãdis terris & cæcis ambagibus. ¶ Soles. n. proprie ingenioſus cui contrarium eſt iners & ſtupidus. ¶ Infanit: quẽadmodum apud Sophoclem ipſe ſui neſcius loquitur ad ſeruum mirabũdus. τεκουσ ατλημον κτενεινυιτοισ τουστεκοντασ αυλογοσ ιουιου. ¶ Abiecit pater: apud eurypidem ita cõqueritur. και ταμονεετισ αλλοσ ανθρωμονεφυα γονονα παλλον λασιμεθωισ ετωε δεγενομιν ανθισ οσ ωειρασ πατιρ. χρυγαρθανειννι νεξιμου. ωεμωειδε μεονσαζομεσθα. ταρταρον γαρ αφελενοσ μουδειωλεσ αλλαδ τουλευσ αιτεμε &c. & in primo phœniſſon ſic loquitur Iocaſta. σφυρουσιδ ειρακεναο αδειασ ωειρε ωτοσοι.

¶Fœcunda

BER. ¶Fœcũda & ne aliquod ſcelus deeſſet: peperit etiã filios ex me. ¶Si qđ: aliquod qđ poſſit addi: ego adiunxi quare feci filios ſceleratos. ¶Abieci: depoſui regnũ illudq; reliqui filiis qui multa mala faciẽt. ¶Sceptrũ: regnũ appoſitiue p̃ciũ paternæ necis. ¶Et hoc. ſ. ſceptrũ. ¶Alias manus quare ſicut meæ manus fuerunt armatę cõtra patrẽ: ita filii armabunt ſuas alter cõtra alterũ. ¶Fatum: optime ſcio ꝯditionẽ regni thebani q̃ nullus põt tenere illud ſine ſcelere. ¶Sacro: execrabili. ¶Preſagit p̃uidet: uideor diuinarẽ mala futura. ¶Patern⁹: aius. Iacta: tractũ eſt ab agricolis qui iaciũt ſemina, ut colligãt. ¶Gladis: malorũ futurorũ. ¶Pacti: qđ factũ fuerat iter fratres ut alternis annis regnarẽt. ¶Hic etheocles: q̃ primus annis regnauit. ¶Negat reddere: dare iperiũ frĩ polynici: ut erat cõuentũ iter eos. ¶Ille: inuocat uiolatos q fuerunt adducti i teſtimoniũ fœderis ſui. ¶Icti: pcuſſi: & facti habita cõſuetudine ab antiquis qui pcutiendo porcã fœdus iungebãt: qđ reſtat Vir. Poſito certamine reges: & tãdẽ ceſa iũgebant fœdera porca. ¶Argos: nã ipẽ poli. argiã filiã adraſti uxorẽ duxerat cui⁹ auxilio bellũ aduerſus fratrẽ parabat. ¶Vt ſiquis: ſi dubitaret aliquis an eſſent filii mei illud bñ apparet quare ſunt ſcelerati quẽad modũ ego. ¶Nemo non. i. ois. ¶Si nul. filia pſuadet prĩ: ut uiuat ut auctoritas ei⁹ phibeat hęc mala quę denunciauerat de filiis ei⁹. ¶Multis: q peribũt in bello. ¶Illis, neq; iuſti eſt ulla cura illis. ¶Meis: qđ plus nõ põt dici quare opus eſt ut ſint ſceleratiſſimi ſicut ſunt filii mei. ¶Certãt: cõtendũt inter ſe ſiquis poſſit eſſe ſceleratior. ¶Penſi: cõſiderationis qđ ꝓpriũ ẽ ire nihil cõſiderare. ¶Per nefas ſunt nati ex ſcelere nihil malũ putãt: & oia licerẽ putant. ¶Scio p̃uideo mala futura: q̃ uolũt cõmittere inter ſe ideo mutare & cito uolo mori, dũ aliqs me ſcelerator nõ ẽ. ¶Fortuna, hẽt hoc ſolũ qđ cedo tibi. ¶Inuictus aliis: q nõ mouerer ab aliis. ¶Domo: familia noſtra nõ eſt aliquis bonus de noſtris niſi tu ſola: ideo quicquid uis faciã quare puto facere bonum dum ſatis facio tibi tranſibo mare egeũ & excipiam flammas montis ethne. ¶Globos: cumulos rotundos. ¶Serpenti: quæ cuſtodiebat mala heſperidũ ſubrepta ad her. ¶Iecur: etiã ſi iuſſeris feram pœnam titii qui iecur paſcendum vulneribus tradit ſuſtinebo omnes pœnas quas uolueris. ¶Vel iuuet ſcilicet œdipus: & de ſe loquitur in tertia perſona.

Fœcunda. nullum crimen hoc maius poteſt
Natura ferre. ſiquod etiam num eſt, tamen
Qui facere poſſunt/dedimus. abieci necis
Pretium paternæ ſceptrum, & hoc iterũ manus
Armauit alias. optime regni mei
Fatum ipſe noui/nemo ſine ſacro feret
Illud cruore. magna præſagit mala
Paternus animus/iacta iam ſunt ſemina
Cladis futuræ/aſpernitur pacti fides.
Hic occupato cedere imperio negat.
Ius ille, & icti fœderis teſtes deos
Inuocat, & Argos exul/atq; urbes mouet
Graias in arma. non leuis feſſis uenit
Ruina Thebis/tela, flammæ, vulnera,
Inſtant/& iſtis: ſiquod eſt, maius malum.
Vt eſſe genitos nemo non ex me ſciat.
A. Si nulla genitor cauſa uiuendi tibi eſt,
Hæc una abunde eſt ut pater natos regas
Grauiter furentes/tu impii belli minas
Auertere unus, tuq; uæcordes potes
Inhibere iuuenes/ciuibus pacem dare,
Patriæ quietem/fœderi læſo fidem.
Vitam tibi ipſe ſi negas, multis negas,
Oe. Illis parentis ullus, aut æqui eſt amor
Auidis cruoris, imperii, armorum, doli,
Diris, ſceleſtis (breuiter ut dicam) meis?
Certant in omne facinus/& penſi nihil
Ducunt/ubi illos ira præcipites agat.
Nefaſq; nullum, per nefas nati, putant.
Non patris illos tangit afflicti pudor,
Non patria. regno pectus attonitum furit.
Scio, quo ferantur, quanta moliri parent.
Ideoq; leti quæro maturi uiam,
Moriq; propero/dum in domo nemo eſt mea
Nocentior me. gnata quid genibus meis
Fles aduoluta? quid prece indomitum domas?
Vnum hoc habet fortuna, quo poſſim capi
Inuictus aliis, ſola tu affectus potes
Mollire duros. ſola pietatem in domo
Docere noſtra. nil graue: aut miſerũ eſt mihi:
Quod te ſciam uoluiſſe/tum tantum impera.
Hic Oedipus Aegea tranabit freta
Iubente te: flammaſq;: quas ſiculo uomit
De monte tellus igneos uoluens globos.
Excipiet ore/ſeq; ſerpenti offeret.

DAN. ¶Cur eẽ genitor: frater genui fratrem: nemo ignorat: ego igitur quod uiuã ultra: cui dolores augeat ex patris nece: matris concubitu: ex ruina imperii: liberorum odio: qñ tot mortes una mors poſſit claudere. ¶Genitos: ex me q malus ſum & ſiniſtro natus ſydere apud Eury. ita lamentatẽ. αδελφος δε αιμονε γω παιδας δε αδελφους ετεκον, ους απωλεσα, ου γαρ ασυνετος πεφυκε γω. ¶Et pẽſi nihil: pẽdere librare & ſoluere: eſt: inde penſum & penſio. a penſo declinatur penſito conſidero. Gel. in. i. ſcripta omnia curioſe ſpectabat: aut uirtutes penſitabat: inde penſiculate aduerbium eſt penſiculo uerbum. inde Gel. in eodem pythagoras a principio adoleſcentes per naturæ indicia penſiculabat quod φυσιογνωμονει græce dicitur, id enim uerbum ſignificat mores naturaſq; hominum quandam coniectiõe ſciſcitari. ¶Ira agat, poeta in. ii. Furor iraq; mẽtem pręcipitãt. ¶Sola tu: pietatem dulciſſime præcibus filiæ iam tandẽ uictus œdi. mutat ſententiam: cũ ſola pietas in eo uitam defendat quem innumera ſcelera ad mortẽ iure impellebant. apud Eury. alloquitur filiam in hanc ſententiam. ω θυγατερ αινουμεν σε της προθυμιας λεν εντοχουσα. τα μεγα ωσπερ ξυνακα &c. i quo œdi. laudat Antig. a fortitudine & animi magnitudie ubi hic a pietate commendat: hic licet euagari: filii diſcite pietatem in ueſtros parentes colere. quales ſint ipſi: omnino ueneremini: hoc mandant diuinæ & humanæ leges: hoc præcipit deus: hoc imperat natura q ſe exemplo puellæ thebanæ non mouemini ſaltem nos moueat Pauor Agregentin⁹. ος δ᾽ ευ γ᾽ατο των γεγεννηκοτων αει μεμνησθαι πι τερος μακελλα.

Q ua fecerat, geſtauit/& ſpolium tulit
Cruenta nati Mænas in partes dati.
Fecit ſcelus/ſed miſera non vltra ſuum
Scelus hoc cucurrit. hoc leue eſt, qd̃ ſum nocẽs.
Feci nocentes/hoc quoq; etiamnum leue eſt,
Peperi nocentes. deerat ærumnis meis.
V t & hoſtem amarem. bruma ter poſuit niues,
Et tertiam falce decubuit ceres,
V t exul errat natus, & patria caret.
Profugusq; regum auxilia graiorum rogat.
Gener eſt Adraſti/cuius imperio mare
Q uod cingit Iſthmon/regitur. hic gentes ſuas
Septemq; ſecum regna ad auxilium trahit
Generi, qd optem, qd ne decernam: haud ſcio.
Regnum repoſcit. cauſa repetentis bona eſt,
Mala ſic petentis/vota quæ faciam parens?
V trunq; natum video/nil poſſum pie
Pietate ſalua facere; quodcunq; alteri
Optabo nato, fiet alterius malo.
Sed utrunq; quamuis diligam affectu pari:
Q uo cauſa melior: ſorſq; deterior trahit,
Inclinat animus ſemper infirmo fauens.
Miſeros magis fortuna conciliat ſuis.
N. Regina, dum tu flebiles queſtus cies,
Teriſq; tempus, tota nudatis ſtetit
Acies in armis. æra iam bellum cient.
Aquilaq; pugnam ſignifer mota vocat.
Septena reges bella diſpoſiti parant.
Animo pari cadmea progenies ſubit.
Curſu citato miles hinc: atq; hinc ruit.
Vide: ut atra nubes puluere abſcondat diem.
Fumoq; ſimiles campus in cœlum erigat
Nebulas/equeſtri fracta quas tellus pede
Submittit/&, ſi vera metuentes vident.
Infeſta fulgent ſigna. ſurrectis adeſt
Frons prima telis. aurea clarum nota
Nomen ducum vexilla præſcriptum ferunt.
I, redde amorem fratribus, pacem omnibus.
Et impia arma matris oppoſitu impedi.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

ANTIGONE. IOCASTA. NVNTIVS.

P Erge o parẽs, & cõcita celerẽ gradũ.
Cõpeſce tela/fratribus ferrũ excute, i.
Nudũ inter enſes pectus īfeſtos tene.
Aut ſolue bellum mater, aut prima excipe.
Io. Ibo, ibo, & armis obuium opponam caput.
Stabo inter arma/petere qui fratrem volet:

BER. ¶ Deerat: reſtabat ad miſerias meas etiam ut amarem hoſtem patriæ polini. filium meum. ¶ Bruma ter iam ſunt tres anni quibus polini. factus eſt exul: nunc regnum petit, a fratre fretus auxilio ſoceri Adraſti. ¶ Bruma: vltima pars hyemis qui ſunt breuiores dies. ¶ Decubuit: reciſa eſt. ¶ Iſthmon: terra eſt anguſta inter Aegeum & Ionium. ¶ Generi: poli. Adraſti gñi. ¶ Quid optem, oſtendit difficultatem voti ſui: ſiquid opto pro poni. nocet etheo. & e couerſo quare neſcio quid eligere debeam: tamen uideor magis diligere pol. cum natura cõpatitur ſemper miſero. ¶ Sic parens: ſcilicet cum armis. ¶ Regina: venit nuncius ad reginam Iocaſtam dicens dũ conſumis tempus lamentationibus filii tui congrediuntur paribus armis. ¶ Mota aqui. vexillo moto ad pugnam ſeruat conſuetudinem Romanam q aquilam portabant in vexillo. ¶ Caduca: thebana. ¶ Submittit: ſurſum mittit. ¶ Et ſi metuentes, hoc eſt generale qui ſunt in timore: aliquando fingunt ſe videre quod non vident ita dicit nunc videor videre vexilla ducum & arma fulgentia. ¶ Clarum aurea nota: nam quicunque imperator habebat ſignũ ſuum. ¶ I redde: o regina vade cito & compone filios tuos priuſquam aggrediatur tantum bellum.

BER. P Erge: cum Antigones audiuiſſet verba nuncii vocantis Iocaſtam ad compoſitionem filiorum: exhortatur ipſam vt cito vadat & interponat ſe inter fratres quare ſi debent ſe occidere prius occidant eam, & dum loquitur vide para ri exercitum. ¶ Concitar accelera. ¶ Excute: remoue de manu. ¶ Excipe, ſcilicet prima occidaris.

ANT. ¶ Cauo: & cauus & cauũ dici poteſt frequentius tamen cauerna quam græci vocant χρατηρ. Pompeius refert a cauo dici cauum. ¶ Cauo: ideſt reptaculo & inanitate. ¶ Fœlix Ix agaue: exemplis miſeriam cumulat. Agaue etſi perempto pentheo culpã commeruit, furore tamen numinis excuſatur: ego mẽtis meæ compos peccaui & nocentes peperi: Iocaſta queritur vicem iniquam: & ſiniſtram ſui puerperii. aliter ab Homero dicitur: Epicaſta fuit filia Menœcei, vt teſtatur Euripides. ἔτικτε δὲ Ἰοκάστη με μενοικέως & in principio eadem Iocaſta ſic loquitur ἐγὼ δ' ἔπαις μὲν καλοῦμαι μενοικέως κρέων τε κασίγνητος Ἰοκάστην με. fuit ſoror creontis vt ait etiã in eodem loco κρέων δ' ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς φύς. alii volunt filiam fuiſſe creontis Euſtachius conuenit cum Eurypide. Adraſtus, Talamonis filius ex Euronomia arguiorum regum: dictus eſt: ſi Plato. credimus quod non confecit rem thebanã, ſocer poli. venit thebas iam grandeuus & pallenti facie ſolus redit a pugna thebana: ut canit Papinius. Septemq; ſecum regna: locus de Euripi. per eadem Iocaſtã ſumptus eſt ὁ δ' εἰς Ἄργος ἐλθὼν κῆδος Ἀδράστου λαβὼν πολὺν ἀθροίσας ἀσπίδ' Ἀργείων στρατόν. ¶ Perge o parens: ſuaſus continet Antigones ad Iocaſtam pacandi belli inter filios, mox incurſum a fratribus ſuſpenſum & cohibitum interuentu ipſius Iocaſtæ. Eſt autem actus huius tragœdiæ tertius in trimetro iambico hypercatalectico poſitus & eſt tertiũ carmẽ. Colloquuntur Antigo. Iocaſt. nuncius apud Euripidem: Iocaſta fatetur ſe diremiſſe hanc litem ſed fruſtra iterum facto agmine & impetu. ἐγὼ δ' ἔριν λύουσα μονοδίκον λόγον νεῖν δ' ἔσο μεμφθεὶς ναυτὸν ἄγγελος &c̃. ¶ Petere qui fratrem: quicunq; volet fratrem occidere: ſiue is prior polini. ſiue etheo. fuerit me ante perimat, aut ſi quid poteſt in eo pietas, deponat arma ad preces meas: vel ſi impius a me incipiat locus ex duobus antithetis miſericordiam mouens. ¶ Præpetem: agilem

&velocem præpetes proprie aues aliſs auguria pro mittentes ſicut oſcines can tu tranſfertur abſolute dictio ad celerem volatum præpetibus pennis auſus ſe credere cœlo.

BER. ¶ Teſte: præſente. ¶ Vnũ ſed fient duo q̃re me quoq; interficient. ¶ Signa: uexil la. ¶ Micant: ſplendent ꝓpter aurum: incitat Antigo. matrem ut cito uadat collatis cõiunctis iam partibus dicimus collatis ſigni exercitus quando omnes pugnant: non autem pars: & eſt pugna integra Propinquat: proximo iam appropinquant inuicem. ¶ Præceps: uelox. ¶ Occupa: præueni antequam cõgrediantur. ¶ Fletibus: quare non plorarem niſi uiderem periculum. ¶ Hic agmen, exercitus tarde veniunt: quare vadunt ad ſce lus ſed duces, hoc eſt poli. & etheoc. accelerant tanquam cupidi ſanguinis. ¶ Quis me: Iocaſta optat portari prodigioſe ut cito currat ad filios. ¶ Inſane: magne. ¶ Quæ ſphinx: de hoc monſtro diximus ſupra. ¶ Stymphalis: de aui bus ſtymphalibus diximus in Hercu. furente. ¶ Subtexens: quæ ſolet obſcurare lucem ſolis. ¶ Pręcpetē: cito volantem. ¶ Harpya: de hoc mõſtro ſimiliter diximus in Hercu. furente. ¶ Seui regis: phinei regis archadiæ qui cum occidiſſet filios obcæcatus ē & ad pœnã eius miſſæ ſunt har piæ quę menſas eius tactu fedarent. ¶ Raptam, ſ. me Iocaſt. ¶ Duas acies, ſcilicet polyni. & etheo. ¶ Vadit: nuncius declarat celeri tatem ioca. & quid ipſa ege rit. ¶ Similis furenti: videtur iſana: immo etiam fue rit ex dolore. ¶ Excuſſa: miſſa. ¶ Parthica manu, parthi celeriter ſagittantis. ¶ Stringes leuiter percutiens: nam videtur ſaginare cœlum. ¶ Rectam: quare deſcendit recta via & facit ſulcũ igneũ. ¶ Deduxit: diſiunxit. ¶ Herere: cõſtiterunt & firmata ſũt. ¶ Iamq;: illi qui paulo ante concurrebant ad mortem mutuam. ¶ Depoſuerunt: arma. ¶ Hinc & hic:

Petat ante matrem tela qui fuerit pius
Rogante ponat matre/qui non eſt pius:
Incipiat a me: feruidos iuuenes anus
Tenebo/nullum teſte me fiet nefas.
Aut, ſi quod, & me teſte: committi poteſt.
Non fiet vnum. An. ſigna collatis micant
Vicina ſignis/clamor hoſtilis fremit.
Scelus in propinquo eſt/ occupa mater preces.
Et ecce motos (fletibus credas meis)
Sic agmen armis ſegne compoſitis venit.
Procedit acies tarda/ſed properant duces.
I. Quis me procella turbine inſanæ vehens
Volucer per auras ventus ætherias aget?
Quæ ſphinx: vel atra nube ſubtexens diem
Stymphalis auidis præpetem pinnis feret?
Aut quæ per altas aeris rapiet vias
Harpyia ſæui regis obſeruans famem?
Et inter acies proiecit raptam duas?
N. Vadit furrenti ſimilis, atq; etiam furit.
Sagitta qualis parthica velox manu
Excuſſa fertur. qualis inſano ratis
Premente vento rapitur. aut qualis cadit
Delapſa cœlo ſtella, cum ſtringens polum
Rectam citatis ignibus rumpit uiam.
Attonitu curſu fugit/& binas ſtatim
Diduxit acies/victa materna prece
Hæſere bella. iamq; in alternam necem
Illinc, & hinc miſcere cupientes manus
Vibrata tela continent dextra ſua.
Paci fauetur/omnium ferrum latet,
Ceſſatq;. telum vibrat in fratrum manu.
Laniata canas mater oſtendit comas.
Rogat abnuentis/irrigat fletu genas:
Negare matri qui diu dubitat: poteſt.

ACTVS QVARTVS.
Trimetri Iambici.
IOCASTA. POLYNICES.

IN me arma & ignes vertite: in me omnis ruat
Vnã iuuẽtus/quæq; ab inachio uenit
Animoſa muro: quæq; Thebana ferox
Deſcendit arce/ciuis: atq; hoſtis ſimul:
Hunc petite uentrem: qui dedit fratres uiro.
Mea membra paſſim ſpargite: ac diuellite.
Ego utrunq; peperi/ponitis ferrum ocyus?
Ac dico? & ex quo dexteras lege datis.
Date: dum piæ ſunt. error inuitos adhuc
Fecit nocentes. omne fortunæ fuit
Peccantis in nos crimen. hoc primum nefas

ex vtraq; parte. ¶ Ferrum latet, omnes depoſuerunt arma. ¶ Laniata, dat locum ſequẽti ſcenę, & quod geſtum eſt declarat. ¶ Negare dubitat: qui dubius eſt an debeat negare matri pacem. ¶ Poteſt. ſ. negare.

BER. IN me arma: hic eſt q̃rtus actus vbi Iocaſta loquitur ad utrũque exercitum quod in ſolam ipſam iacula mittant cum ipſa ſit cau ſa huius belli ꝙ peperit ta les filios: conuertit deinde ſe ad polyni. & etheo. ut de ponant arma. ¶ Inachio: ab argis vbi regnauit Inachus: ideſt iuuentus quę ue nit ab argis & the. vertice in me ignes. ¶ Diuellite ē hiſteron protheron quando id quod debet ſequi pręcedit: & econtra: hiſteron poſterius: protherõ prius ponitis: conuertit ſermonē ad filios, ideſt ad utrũq; poſtea ſeparatim. ¶ An: quaſi dicat deberetis citius q̃ dico deponere arma. ¶ Ex æquo: ſimul ꝙ eodē tempore. ¶ Piæ: ſine ſcelere. ¶ Error: ut augeat ſcelus ꝙ facturi ſũt diminuit ea quæ pręterita ſunt: huc uſq; habuiſtis diſcordiam ꝙ accidit ex mala origine veſtra: & eſt imputandum fortunę: quare neſciebam occidi. filium meum eſſe ſed nunc voluntarium facietis cum frater contra fratrem ſeuiat.

DAN. ¶ Harpyia ſæui regis: har pyiæ inimicæ phineæ regi in cœna quemadmodũ Apollodius rhodius in ſecundo argonauticon: eleganter cecinit. ἀλλὰ δ' εἰα νέφιον ἀφνω μέμασ αἱδ' ε σσαι. ἅρπυιαι στόματος χειρῶν ταμογαμφηλαῖ σιν συνεχέως ἥρπαζον. ¶ In me arma: inuida & edax vetuſtas huic tragœdiæ finem exedit: quo fit ut quarto actu finiatur & carmine, vbi ptinacia polynicis oſtenditur in fratrem necandũ odio in dies ferueſcente ad mutua vulnera & vertitur hic actus inter Iocaſtam pacem & amorem filiis ſuadentem. ¶ Et poly. filium in nefando perimendi fratris conſi lio perdurãtem: eſt autem metrum

metrum iambici quomodo ſuperius perge o parens &c̄. Sola inquit me utero. Induam ciuium & hoſtium tela. unde exierūt fratres: idem & filii mariti. Ioca.& polyn. colloquunt. Qui dedit fratres viros: curi. loquitur in hanc ſententiam σ τ ἔχουσ αμειδε ισυγχοι μώμενντ τοκνεα χμειτυντε μολυνε, λουσ βιανυο μασε &c̄. Date dextras: fidem pacis mihi facite dexterarum enim cōiunctione fides firmatur. ομοτησ δεξιασ.i.a commoditate dicta dextra quod ſit cōmodior corporis beneficio quam ſiniſtra: vnde fit vt dare dextram non ſolum ſit fidem facere ſed auxiliū ferre Virg. da dextram miſera conſecrata eſt fidei cui ſacerdotes velatis manibus rem diuinam faciebāt a.M.Attilio in palatio Romæ dedicata eſt ædes fidei.

Maius.ſ.ſcelus oſtendā vobis, ſcilicet quod me occidatis. Parens: de ſe loquitur in tertia pſona. Mediam: ego mater pono me mediam inter uos ne poſſitis concurrere. Proinde, ego ſi vultis. Bellum: refertur ad illud donate matri pacem. Tollite: remouete. Aut: ſi vultis facere bellum tollite me quę ſum mora belli. Cui dubitat & rogare vult alterutrū: ſed ad quem incipiat neſcit ſi prius cōplectar polyni.q reuertitur: an etheo.receſſurum demū ſtatuit prius oſculari polyni. Si pa. ſi voluerit ſeruare pacta alter etheoc.exulauit quemadmodum poly.& ita ſum ſolicita & dubia quē prius debeam complecti an pol. reuertentem: an etheo. diſcedentem. Alterna, facta viciſſim ad vtrunq; fratrem. Sic: niſi per diſcordiam. Longe: demum cōuertit ſe ad poli. Trementem: q̄ iam uibrabas contra fratrem. Coire: coniungere ſimul. Vinculo. ſcilicet galeæ: ſi uis ut te deoſculer, depōe galeā. Ora ut videam vultum tuum. Quo vultus, dum rogaretur a matre circumaſpiciebat dubitans de fratre: vnde mater dicit quo vertis vultū: noli timere quære ſi frater debet occidere te prius occidet me quare ego amplector te totam & tegā refers, uoluis. Acie, aſpectu. Obſeruas: multum aſpicis. Affuſa: circum te poſita. Redde: iā depoſuerat gladium vnde dicit mater loca. iterum ſuſcipe arma quare frater adeſt armatus. Capulo: manubrio enſis. Ingerat inuoluat ſe i lorum clipei. Dum: donec. Tu pone: vertit ſe mō ad etheoc. dicens tu qui primus negaſti regnum fratri & es cauſa belli prior depone arma. Si paris: ſi ſtatuiſti omnino gerere bellum nō peto pacem perpetuā: ſed inducias, ut vulgo dicunt treugam, paruum ſpacium temporis: ut vos poſſit cōplecti & oſculari. Suprema vltima quare non amplius deoſculator uos ſi bellum geratis. Prima quare non multis annis non vidi eum. Vtrunq; non pro me ſed pro vtroq; timeo. Qualibet mora, dicit quod in faciēdo ſcelere mora eſt bona. Optimum uin. quare melius ē in tam ſcelerato bello uinci q̄ uincere & ſuperſtes tanto ſceleri eſſe. Patiare: potius melius eſt pati damnum & mortem q̄ contra bonam famam & nomen virtutis aliquid cōmittere. Mater: ego Iocaſta de ſe loquitur in tertia pſona. Abiget: remouebit. Hinc: ex vtraq; parte. An patri, interrogatiue legendum: vellem eſſe cæca ne viderē ſcelera veſtra quemadmodum eſt pater oedi. Arcerem: repellerem. Hic ferrum, etheocles motus precibus depoſuit arma. Recliuis: quando haſta eſt appoſita alicui loco ſtat inclinata. Incubant: hærent. Ad te: conuertit modo preces ad polynicem dicēs iam te video antequam tā diu videre deſideraui. Penates, domus. Externi regis: adraſti. Tegunt: tenent. Non te quando volumus inducere compaſſionem dicimus facta quæ nō debuiſſent fieri & non facta quæ debent fieri vnde vbi oſtendit illud non eſſe

Inter ſcientes geritur, in ueſtra manu eſt:
Vtrum velitis, ſancta ſi pietas placet.
Donate matrem pace. ſi placuit ſcelus,
Maius peractum eſt, media ſe opponit parens,
Proinde bellum tollite, aut belli moram.
Sollicita cui nunc mater alterna prece
Verba admouebo? miſera quē amplectar pri⁹?
In vtranq; partem ducor affectu pari.
Hic abfuit ſed pacta ſi fratrum valent:
Nunc alter aberit, ergo iam nunquam duos:
Niſi ſic, uidebo. iunge complexus prior:
Qui tot labores: totq; perpeſſus mala:
Longo parentem feſſus exilio uides.
Accede propius. clade uagina impium
Enſem & trementem iamq; cupientē excuti
Haſtam ſolo defige, maternum tuo
Coire pectus pectori clypeus uetat.
Hunc quoq; repone, uinculo frontem exue.
Tegmenq; capitis triſte belligeri leua.
Et ora matri redde. quo uultus refers?
Acieq; pauida fratris obſeruas manum?
Affuſa totum corpus amplexu tegam,
Tuo cruori per meum fiet uia.
Quid dubius hæres? an times matris fidem?
Po. Timeo: nihil iam iura naturæ ualent:
Poſt iſta fratrum exempla, ne matri quidem
Fides habēda eſt. Ioc. redde iā capulo manum.
Aſtringe galeam. læua ſe clypeo ingerat:
Dum frater eſt armatus: armatus mane.
Tu pone ferrum: cauſa qui es ferri prior.
Si pacis odium eſt: furere ſi bello placet:
Inducias te mater exiguas rogat.
Ferat ut reuerſo poſt fugam nato oſcula:
Vel prima, uel ſuprema. dum pacem peto.
Audite inermes. ille te, tu illum times:
Ego utrūq;: ſed pro utroq;. quid ſtrictū abnuis
Recondere enſem? qualibet gaude mora.
Id gerere bellum cupitis, in quo eſt optimum
Vinci ueteris fratris infeſti dolos
Quoties neceſſe eſt fallere: aut falli a ſuis.
Patiare potius ipſe: quam facias: ſcelus.
Sed ne uerere. mater inſidias: & hinc:
Et rurſus illinc abiget. exoro: an patri
Inuideo ueſtro? ueni, ut arcerem nefas:
An ut uiderem? proprius hic ferrum abdidit
Recliuis haſtæ: & arma defixa incubant.
Ad te preces nunc nate maternas feram,
Sed ante lachrymas, teneo longo tempore
Petita uotis ora, te profugum ſolo
Patrio penates regis externi tegunt.

factum quod fieri debebat: ut mater ſolet parare thalamos filio & alia exequi: cum dixit vxorem.

DAN. ℂQuem amplectar: ab a dubitatiõe mouet pathos quã græci ἀπορητικὸν uocant ut apud Virgil. en quid ago: mouet etiam a materna pietate paulo ſuperius quod dicitur ab imagine ſicut apud Virg. & patriæ mouit pietatis imago &c. omnis autem pathetica oratio aut miſericordiam aut idignationem citat hoc omnis ſermo locaſta tendit ad miſeratioñe. ¶ Hic abfuit. polynices qui tres annos argis exulauit regnante Thebis etheocle quem etiam decet fratri uiciſſim regnum concedere ſi promiſſis manet federum. ¶ Hunc quoq;: depone inquit clipeus depone galeã quo pectus pectori. os ori admoueatur & eſt perifraſis galeę tegmẽ capitis &c. cuius inuentores lacedæmõii extitere pretus & acritus inter ſe bellantes clypeum inuenerunt primi. ¶ Inducias: loquitur de ſe in tertia induciæ pacis interualla ductæ donati teſtimonio in Terent. quaſi indicie quia in die fiant hic militis illius Scoma qd factus inducitis exiſtimabat noctu licere prædari: die vero quieſcere, quaſi percalleret ſcuti gerulus ille literas & donati legiſſet expoſitionem: inducias primus inuenit Lycaon: ſicut Theſ. federa affirmãtibus Plutarcho & Pli. ¶ An patri ſenſus, Creditis fortaſſe me veniſſe præcatũ uos ut arma deponeret potius q̃ ut optarem uos pugnantes expectare ſicuti pater veſter: cui inuideo. i. quem odio habeo ob hãc ſolam cauſam nõ quia optet cœcitatem hoc dixit: ſed ut probaret cauſam ſuam eẽ iuſtiorem qua adducti filii arma illico deponerent: iõ ſubdit uenit ut arcerem nõ ut uiderem nefas.

pro te ne quid mali accideret. ¶ Tantum ereptus, rogabam deos ut redderent mihi conſpectum tuum cum ille tantum mihi tolleret quantum daret: quare alter frater receſſurus erat in exilium cum tu ueniſſes. ¶ Dicit: nunc eſt verificatum oraculum dici qui mihi dixit quando videbis timebis. ¶ Triſte, video te ſed non quemadmodũ deſiderabã. ¶ Matri placet quamuis ita ſit iuuat etiã te videre modo tamen hac conditione ut recedat exercitus & non venias contra patriam. ¶ Redeant reuertantur. ¶ Quã pœne: q̃ſi vidi maius nefas quod poterat videre Oedipus: quare cœcus erat. Licet timere q̃uis non viderim tantũ ſcelus ut fratres cõgrediantur, tamen poſſum iudicari infœlix quod prope fui ut viderem. ¶ Per decem, rogat polynicem per labores quos ſuſcepit pro eo & per amorem quem habet in ſorores: & patrem ſuũ: cœcum ut deponat arma. ¶ Sorores: Antigonem & Iſmenem glorioſus amor parentum. ¶ Irati ſibi: ſibi inimici ſibimet: q̃re execauit ſe. ¶ Nullo ſcelere: nulla culpa quare peccauerat per ignorantiam. ¶ Exigens ſumens.

Te maria tot diuerſa, tot caſus vagum
Egere: non te duxit in thalamos parens
Comitata primos: nec ſua feſtas manu
Ornauit ædes: nec ſua lætas faces
Vitta reuinxit: dona non auro, & graues
Gazas ſocer: non arua, non urbes dedit.
Dotale bellum eſt: hoſtium es factus gener,
Patria remotus: hoſpes alieni laris.
Externa conſecutus: expulſus tuis.
Sine crimine exul. ne quid e fatis tibi
Deeſſet paternis. hoc quoq; ex illis habes.
Erraſſe thalamis: nate poſt multos mihi
Remiſſe ſoles: nate ſollicitæ metus,
Et ſpes parentis, cuius aſpectum deos
Semper rogaui: cum tuus reditus mihi
Tantum eſſet ereptutus aduentu tuo,
Quantum daturus. quando pro te deſinam,
Dixi, timere? dixit irridens deus,
Ipſum timebis. nempe, niſi bellum foret.
Ego te carerem. nempe, ſi tu non fores,
Bello carerem. triſte conſpectus datur
Pretium tui, durumq;. ſed matri placet.
Hinc modo recedant arma: dum nullum nefas
Mars ſæuus audet: hoc quoq; ẽ magnum nefas
Tam prope fuiſſe, ſtupeo: & exanguis tremo.
Cum ſtare fratres hinc: & hinc uideo duos
Sceleris ſub ictu: membra quaſſantur metu:
Quam pene mater maius aſpexi nefas.
Quam quod miſer uidere non potuit pater.
Licet timore facinoris tanti uacem,
Videamq; iam nil tale, ſum infelix tamen,
Quod pene uidi. per decem menſum graues
Vteri labores, perq; pietate inclytas
Precor ſorores: & per irati ſibi
Genas parentis: ſcelere quas nullo nocens
Erroris a ſe dura ſupplicia exigens

DAN. ℂLætas faces. v. faces ante nouam nuptam alligatas vitta ferebant antiqui cum ducerentur ad domũ maritalem: quod is numerus partus ſit naturalis & legitimus in. ii. q. apud Plutarc. Ariſtot. philoſophus memoriæ tradidit mulierem in ægypto uno partu quinq; pueros enixam eũq; eſſe finem dixit multiiugæ hominum partionis neq; pluris vnquam ſimul genitos cõpertum, & diuo Auguſto imperãte Ancilla ipſius peperit quinq; pueros in agro laurente ſed paucos dies uixerunt hoc legere eſt. ¶ Arma: ego intelligo hic generis inſignia & umbones factioſos ut armaq; fixit Troia. ¶ Externa conſecutus: quod ſocero carent euirili ſobole: iure hæreditario regnum cedebat in generos uel quod ad mouenda arma contra fratrẽ ab Adraſto illi latæ eſſent ſuppetiæ. ¶ Spes parentis: [Greek, illegible]. inde illud Virgili. Nate meæ uires &c. ¶ Nempe ſi facit bellũ ut te uideam quæ ſola cauſa thebas te compulit. ¶ Genas parentis: genę palpebrę oculorum ab Ennio dicuntur panditæ ſopigenas & chordæ relinquite ſonum. ¶ Rex ſit eſt vobis, decernatur alia via quam armis ſceptrum thebanum. ¶ Fruſtra. n. & temere bellũ geſſeritis peunte cauſa belli ergo ſuſtinebitis illud opus

Ariſto.

BER. ℂVitta: ut Plutar. refert ſolebat faſcia candida appendi inter utranq; ianuã quod a ſe non factum quæritur Iocaſta. ¶ Vitta faſcia. ¶ Reuincit ligauit. ¶ Dona habuiſti uxorem filiam adraſti ſed ſocer nõ dedit dotem vt ſolet fieri urbes aut aurum: ſed bellum nam cum exercitu ſuo promiſit te reducere in regnum. Sine crimine: quare nihil mali cõmiſeras propter quod deberes exulare. ¶ Nequit: vt haberes omnia mala quemadmodum pater tuus qui cum eſſet natus expoſitus fuit feris cum adhuc nihil mali feciſſet ita & tu ſine cauſa exulaſti. ¶ Thalamis: ex cõiugio patris. ¶ Remiſſæ redditæ. ¶ Poſt multos ſo. poſt multos dies. ¶ Metus: quare timebam ſemp

Hauſit neſandas mœnibus patriis faces
Auerte: ſigna bellici retro agminis
Flecte: ut recedas: magna pars ſceleris tamen
Veſtri peracta eſt. uidit hoſtili grege
Campos repleri patria, fulgentes procul
Armis catervas uidit equitatu leui
Cadmea frangi prata. & excelſos rotis
Volitare proceres, igne flagrantes trabes
Fumare: cineri quæ petunt noſtras domos:
Fratreſq; (facinus quod nouum, & Thebis fuit)
In ſe ruentes. totus hic exercitus,
Et populus omnis, & utraq; hoc uidit ſoror.
Genitrixq; uidit: nam pater debet ſibi.
Quod iſta non ſpectauit: occurrat tibi
Nunc Oedipus. quo indice: erroris quoq;
Pœna petuntur: ne, precor, ferro erue
Patriā: ac penates: ne ue iquas regere ex petis.
Euerte Thebas: quis tenet mentem furor?
Petendo patriam perdis: ut fiat tua.
Vis eſſe nullam? quin tuæ cauſæ nocet
Ipſum hoc, quod armis vertis infeſtis ſolum.
Segeteſq; aduſtas ſternis: & totos fugam
Edis per agros. nemo ſic uaſtat ſua,
Quæ corripi igne: quæ meti gladio iubes.
Aliena credis. rex ſit e vobis uter.
Manente regno quærite. hæc telis petes
Flammiſq; tecta? poteris has Amphionis
Quaſſare moles? nulla quas ſtruxit manus
Stridente tardum machina ducens onus.
Sed conuocatus uocis, & citharæ ſono
Per ſe ipſe turres uenit in ſummas lapis.
Hæc ſaxa franges uictor? hinc ſpolia auferes?
Victoſq; duces patris æquales tui?
Matres ab ipſo coniugum raptas ſinu
Sæuus cathena miles impoſita trahet?
Vt adulta uirgo miſto captiuo gregi
Thebana nuribus munus argolicis eat?
An & ipſa palmas uincta poſt tergum datas
Mater triumphi præda fraterni uehar?
Potes ne ciues lætus exitio datos
Videre paſſim? mœnibus caris potes
Hoſtem admouere? ſanguine, & flamma potes
Implere Thebas? tam ferum: & durum geris
Sæuumq; in iras pectus: & non dum imperas?
Quid ſceptra facient? pone ueſanos: precor:
Animi tumores: teq; pietati refer.
P. Vt profugus errem ſemp? ut patria arcear?
Opemq; gentis hoſpes externæ ſequar?
Quid paterer aliud: ſi feſelliſſem fidem?
Si peieraſſem? fraudis alienæ dabo

illud opus demoliri: quod ſuaui cantilena Amphyon architectatus eſt ut præclare meminit Papinius, & in arte Ora. dictus & Amphyon thebanæ conditor arcis: Saxa mouere ſono teſtudinis & prece blanda. ¶ Ducere quo vellet: & in Hercule furente commemorauimus Amphyon teſte Plinius inuenit primus muſicam.

BER. ¶ Hauſit: euulſit. ¶ Gregi. hoſtili turba hoſtium.

Cadm? ¶ Cadmea: thebana. ¶ Leui: aligi. ¶ Excelſos rotis: ſublimes in curribus: nam antiqui principes ſolebant pugnare in curru. ¶ Trabes magnas faces. ¶ Cineri ad cinerem comburentis noſtras domos. ¶ Fratres, ſcilicet vos: nam ceperatis conſerere manus niſi me interpoſuiſſem: quæ res etiā noua thebis vbi ſolita ſūt fieri multa ſcelera. ¶ Facinus eſt: parentheſis. ¶ Soror: Iſmene & Antigone. ¶ Debet ſibi, in hoc obligatus eſt ſibi: quod cœcos non potuit videre. ¶ Occurrat: vide patrem tuum qui erroris ſui voluit etiā pœnam ſumere quādo magis tu poteris iudicari dignus omni ſupplicio q̄ ſciēter committis tantum ſcelus. ¶ Ne precor, arguit ab vtilitate ſi patriam deſtruitis ¶ Nullam: dum uix patriam eſſe tuam illam nis eē nullam. ¶ Quinimmo: peius cum cauſa tua ſit iuſta & mercatur fauorē ab omnibus: in hoc ſolo haberis odio: quod patriam armis oppugnas. ¶ Solum: terram patriam. ¶ Aduſtas: ſternis, ideſt ſternis & comburis, ut illud Virgilii. ſubmerſaſque obrue puppes. ¶ Edis: facies. ¶ Fugā quare omnes fugiūt. ¶ Sic ſicut tu. ¶ Manente regno: icolumi ſtatu patriæ. ¶ Vter: vel tu uel frater. ¶ Petes inuades interrogatiue ad reprehenſionem. ¶ Poteris: ne eſſe tam crudelis vt velis deſtruere muros thebanos conſtructos ab amphione ſono cytharæ vt voluit Virgilius in Bucolicis iuſſit tyrios accedere montes. ¶ Quaſſare: concurrere. ¶ Moles: ingētia ſaxa. ¶ Nulla manus: ita ordinatur ducens tardum onus. ¶ Nullam manus: quare ſine opera manuū ædificata ſūt illa mœnia ſono cytharæ. ¶ Tardū: magnū & graue. ¶ Machina, inſtrumētū eſt quodcunq; ad faciendum aliqd vt puta ad trahendum ſurſum ſaxa. ¶ Duces: verbū eſt. ¶ Equales: ceues quemadmodum pater quod indignum eſt. ¶ Coniugum: maritorum ſuorum. ¶ Sinu: complexu per uim rapiantur ab amplexu uirorum ſuorum. ¶ Adulta: iā nubiles quod miſerandum eſt: vt virgines mixtæ aliis captiuis ducantur ancillæ nuribus argolicis. ¶ An & ipſa, forte & ego capiar in hoc bello. ¶ Et vehar. ideſt educar captiua. ¶ Victas, palmas, conſtructio eſt grȩca ponere participium prȩteriti cū accuſatiuo: ſi eſſet nomen adiectiuum eſſet ſinecdoche. ¶ Potes. q.d. ſuſtines ne tm ſcelus. ¶ Admouere appropinquare. ¶ Imperas: nondū regnas. ¶ Quid ſceptra: quid facies quādo rex eſſes. ¶ Tumores: ſuperbiam. ¶ Refer: vertere ad pietatem. ¶ Vt profugus: reſpondet polynices matri monſtrans cauſæ iniquitatem: dic mater quid equi eſt ut ipſe qui nihil peccaui: ſemper ſim exul: & frater qui feſellit fidem regnet in prima. ¶ Si uis: q̄ diſcedam ſaltem demonſtra locum ubi maneam. ¶ Habitet: indignatiue dicitur. ¶ Penſare: compenſare & permutare regnum cum uili caſa.

¶ Hic ne: mouet pathos ab æthate & ſexu ut ſuam tandem cum his confundens perſonam, firmam & pertinacem in filio iracundiam frangat. ¶ Vt profugus: ſuæ cauſȩ nimium blāditur polynices matris ſuā ſum introuertens a pietate ad fugam & exilium ſui: nam mater libentiſſime redeuntem polynicem videbat quando diuturniorem eius abſentiam ſæpius ſit conqueſta. Nunc uero præcabatur armis poſitis: ut recōciliaretur fratri a quo ſi regnum thebanum impetrare non poſſet alibi facile inueniret. DAN.

BER. ¶ Donum,qui datus:ſum tanquam donum uxori quare ſuſceptus ſum in domum ſuam.¶ Feram:tolerabo.¶ Arbitria:imperia & voluntatem uxoris fœlicis reſpectu ſui quare ipſa eſt in domo propria.¶ Dura:grauia. ¶ Thalami vxoris.¶ Lixa:tanquam mercenarius ſequar ſocerum ad raſtrum tanquam lixa qui eſt qui obſonia in exercitu parat.quem nos coquum appellamus.¶ Si regna,reſpondet Iocaſta mater, quod ſi habes tantam voluntatẽ regnandi iuuante Adraſto poteris tibi cõparare regnum. & enumerat aliqua loca opulentiſſima cõtra eum qui poterit gerere bellum. ¶ Vacare: carere cum datiuo intentum eſſe cum ablatiuo tantum carere.¶ Peti:inuadi. ¶ Hic,ex vna parte potes ire in prouinciam lidiam q̃ eſt in aſia:ubi eſt mons timolus ibi ẽ maxima copia vini, vnde tinolus fertilis baccho.¶ Iuga: colles. ¶ Qua parte: lata ſpacia ibi planicies ampla & fructifera. ¶ Et qua: & ibi in lidia eſt pactolus qui ducit harenas aureas. ¶ Mæandros: fluuius de quo diximus in Hercule furente. ¶ Aquas:errantes: quare non habet rectum curſuȝ: ſed tortuoſe fluit.¶ Lætis: fertilib⁹.¶ Ebrus: fluuius thracum celleberrimus: q Ariſtote.teſtimonio lib.ii. metaurorum:ex mõte pindo naſcitur. Ser. Vero ex Oeagrio fluuio patre Orphei qui etiam ex eodem monte pindo naſcitur:pro fluere dicit ꝙ Virg.tetigiſſe uidetur libro georgicoꝝ iiii.cum ait. Oeagrius hebrus:& quia odriſiii montes niues eum plurimũ augent.¶ Frigidiſſimuȝ:etiã reddunt:quare dicit Virg. in Gallo:Si amore extuantes frigoribus mediis hebrũ quæ bibamus nos tunc quoq; refrigerari non poſſe fuitq; illo proiectũ Orphei caput & Lira. ¶ Rapidus.i.velox.¶ Secat:diuidit.¶ Gargara:cacumina ſũt montis ide:ide quare de illis loquitur Virgil.Lucus in arce fuit ſumma.¶ Cereris:vbi eſt magna copia frumẽtis. ¶ Xantus,fluuius eſt troianus ut Virg.li.v.hectores amnes Xantum ac ſimoenta videbo.¶ Diues,ſolum pinguẽ terram.¶ Niuibus ideis, mons eſt & ſilua troianorum in phrigia:quam Home,lib.viii,iliados ferarum parentem dixit & locum continere quod gargarum vocant. Vnde etiam Scamander & ſimois flumina maiora fama q̃ natura defluunt:ut ſcripſit Pompo.lib.i.& etiam eodem nomine mons alius in creta dicente Ouidi.lib.Faſtorum.v. & creta nobilis ida.Virg.ſimiliter li.æneí.ii.iquit. Mons ideus vdi,vnde quę ab ida,paratus formanẽ per æ diphthongum ſcribuntur ut idæus.¶ Fauces,abydos heleſpõtum mare abydus ciuitas eſt heleſponti ex latere aſiatico de qua Virg.lib.geor.i.Oſtriferi fauces cantantur abydi & directe ex oppoſito ad Seſton depoſita iacet. ¶ Præmunt:inſtant vbi mare heleſpontum ſtrictum eſt ab vno latere abydos in alio ſeſtos ciuitas per medium ſunt fauces illius maris heleſpõti. Qua latus mare Ionium quod latium dicitur ab ionia vſq; Siciliã & eius partes eſſe volunt adriaticum archadicumq; & epyroticum.¶ Propior: uicinior, ſcilicet terra.¶ Latus:quo extẽditur.Syciam prouinciam aſiæ.¶ Tutam ſecuram propter multos portus.¶ Hęc regna:in his locis poteris tibi parare regnum exercitu tuo. ¶ Socer:adraſtus patrem: œdipum crede adhuc illud regnũ eſſe ſub patre tuo quẽ non debes infeſtare.¶ Reditus iſte, talis cum exercitu & ſcelere. Alieno crimine pſidia fratris etheoclis. ¶ Tuo:quare deſtrue patriam tuam:deo melius eſt ꝙ tu vadas ad noua regna ¶ Quin frater tuus etiam panit tibi auxilium. ¶ Comitatus:ſequẽs: arma tua militabat tecum.

Lixa

Orpheus

Pœnas?at ille præmium ſceˡerum feret,
Iubes abire,matris imperio obſequor.
Da,quo reuertar,regia frater mea
Habitet ſuperbus:parua me abſcondat caſa.
Hanc da repulſo:liceat exiguo lare
Penſare regnum/coniugi donum datus
Arbitria thalami dura felicis feram?
Humiliſq; ſocerum lixa dominantem ſequar?
In ſeruitutem cadere de regno graue eſt.
I.Si regna quæris,nec poteſt ſceptro manus
Vacare ſæuo/multa:quæ poſſunt peti
In orbe toto:quælibet tellus dabit.
Hinc nota Baccho Tmolus attollit iuga.
Qua lata terris ſpatia frugiferis iacent.
Et qua trahens opulenta pactolus vada
Inundat auro rura.nec lætis minus
Mæandros aruis flectit errantes aquas.
Rapiduſq; campos fertiles Hebrus ſecat.
Hinc grata Cereri gargara.& diues ſolum.
Quod Xanthus ambit niuibus idæis tumens.
Hinc:qua relinquit nomen Ionii maris:
Fauces Abydi Seſtos oppoſitæ premit.
Aut:qua latus iam propior orienti dedit.
Tutamq; crebris portubus Lyciam uidet.
Hæc regna ferro quære/in hos populos ferat
Socer arma fortis.has paret ſceptro tuo
Tradatq; gentes.hoc adhuc regnum puta
Tenere patrem/melius exilium eſt tibi
Quam reditus iſte/crimine alieno exulas:
Tuo redibis/melius vſus uiribus
Noua regna nullo ſcelere maculata appetes.
Quin ipſe frater arma comitatus tua
Tibi militabit.uade:& id bellum gere.
In quo pater:materq; pugnanti tibi

DAN. ¶ Penſare regnum hãc repulſo mihi finge data iam iam liceat permutare penſare & compenſare vt Canſores ſolẽt: modeſtinus ait cõpenſatio eſt debiti & crediti inter ſe cõtributio trahitur aũt a pẽſo quod teſte Marcel.ſignificat equatũr eo quia hinc inclinatione ſunt q̇ pẽduntur donũ ego coniugi datus donum coniugis exul maritus, nõ ero inferior vxore ſi regnabo non conueniunt coniuges vbi vxor marito eſſe ſuperior hic Epigrammaticus vates iſerior matrona ſuo ſit priſce marito, nõ aliter ſiunt fœmina virq; pares. ¶ Lixa: veteres dixerunt aquam lixam inde elixum quicquid aqua mollitur:hinc lixa qui aut lauandi aut coquendi cauſa exercitum ſequitur Marcel.ſcribit cuius auctoritas apud me pluris eſt quam amalthea capra.¶ De regno cadere,in ſeruitutem graue eſt, hinc illud Euripidis polynices ait nullus generoſus pauper μενσ γαρου δ'ευγενησ ανηρ, & phalaris ſcribens ad Democelem, hanc auream ſententiam proponit omnibus tyrannis vt ſe ſuſtineant in regno ne cadant, ωσπερ γαρ ιδειν εστι τασ τυραννιδασ πολλω λυσιτελεστερον εστι το μη τυρ αννησαι η τω τυραννω τυχα ταυτα ιδειν το μη καταλυθηναι την τυραννιδα οσ αρχει. ¶ Tmolus attollit iuga: tmolus nunquã aſſumit.i.inter.t.&.m,ut apud Stra.gręcũ codicẽ & euſtachiũ ſemp legimus:eſt aũt mons Cilicię

croco

eroco fertilis & vino. Mutianus auctor eſt teſtante Pli. hoies centum quinquaginta annos viuere in cacumine huius montis. Zantus: fluuius in phrygia cuius aquam teſtimonio Pli. potantium pecudum lanam efficit flauam etenim ξανθὸν dicit flauus: Sophocles in electra, ἐκ τοῦ σε ἐξ δι τωλιδο ξανθαισ ι σ ϖωλωισ & cætera.

qui non paſſus ſit multa mala. Nec quiſquam: aggrauat rem faciens argumentum a maiori ad minus: maiores habeant regnum iuſte: & affecti ſunt malis, quomodo facient qui regnabunt cum ſcelere. Illa, ſcilicet ſceptra. Rupta: fide & Etheocles, iſtos qui regnauerunt Thebis iam incipit eſſe miſer. Numero, ſcilicet fratrẽ inter iſtos. Et eſt tanti: tante eſtimationis: vt vellem eſſe rex & mori & dare pœnas, vt dederunt illi.

BER. Regna: cum ſcelere notabilis eſt ſentẽtia: melius eſt exultare ſine ſcelere q̃ tenere omnia regna cum culpa & crimine. Grauiora: nunc belli facit aliam ſuaſionem propter dubium euẽtum belli quare credis vincere forte perdes. Dices: habeo plures gentes: ſed hoc non facit uictoriam: quare: ut teſtatur Marcus Tullius: multotiens uidimus in gẽtes copias ſuperari parua manu. Præterea animaduerte. ſi habeas deos fauentes. Tam: eſt non erit honeſta uictoria, nec unquã lętaberis. Mars: deus belli qui ſemper dubius eſt. Impares: quamuis una pars ſit fortior altera. Exequat: equales facit. Cæca fortuna: quæ non poteſt cognoſci uel quæ nullum cognoſcit. nam malis non mœrentibus præmium donat & bene mœrentis relinquit. Fac fauiſſe: ponamus per caſum quod uiceris & habeas deos fauentes. Ceſſere: dedere locum. Et auerſi: fugientes in aliam partẽ. Frangenda: diminuenda quare non habebis lętitiam perfecta. Admittit: facit. Infœlix, nũc exul. Lugebis: ecce nõ poteris gaudere: nam interfecto fratre poſtea lugebis victoriam tuam. Infauſtas, infœlices parentes tuos ne habeant cauſam lugendi. Ne metue, dixerat polynices: ergo mater uis q̧ Etheocles nullas habeat pœnas malorum ſuorum: reſpondet Iocaſta: illum ſatis habiturum ſupplicia: nam malis regibus & præſertim q regnant thœbis regnum eſt pœna: q̃ teſtatur Cicero. in officiis commemorans ſupplicia Dionyſii Syracuſani & aliorum tyrannorum hoc ſi

Fauere poſſint, regna cum ſcelere omnibus
Sunt exiliis grauiora. nunc belli mala
Propone, dubias Martis incerti uices.
Licet omne tecum Græciæ robur trahas,
Licet arma longe miles: ac late explicet.
Fortuna belli ſemper ancipiti in loco eſt.
Quodcunq; Mars decernit, exæquat duos
Licet impares ſint: gladius: & ſpes, & metus.
Sors cæca verſat. præmium incertum petit,
Certum ſcelus. fauiſſe fac votis deos
Omnes tuis, ceſſere, & auerſi fugam
Petiere ciues. clade funeſta iacens
Obtexit agros miles, exultes licet,
Victorq; fratris ſpolia deiecti geras:
Frangẽda palma eſt. quale tu id bellum putas.
In quo execrandum uictor admittit nefas
Si gaudet hunc, quem uincere infelix cupis?
Cum viceris, lugebis. infauſtas, age,
Dimitte pugnas. libera patriam metu,
Luctu parentes. Pol. ſceleris, & fraudis ſuæ
Pœnas nefandus frater ut nullas ferat.
Io. Ne metue, pœnas & quidem ſoluet graues.
Regnabit: hæc eſt pœna; ſi dubitas, auo
Patriq; crede: Cadmus hoc dicet tibi:
Cadmiq; proles; ſceptra Thebarum fuit
Impune nulli gerere. nec quiſquam fide
Rupta tenebat illa, iam numeres licet
Fratrem iter iſtos. Po. numero, & eſt tãti mihi
Cum regibus iacere. Io. te turbæ exulum
Aſcribo: regna: dummodo inuiſus tuis.
Po. Regnare non vult: eſſe qui inuiſus timet.
Simul iſta mundi conditor poſuit deus
Odium, atq; regnum. regis, & magni: reor
Odia iſta premere. multa dominantem vetat
Amor ſuorum, plus in iratos licet.
Io. Qui vult amari languida regnet manu.
Inuiſa nunquam imperia retinentur diu.
Præcepta melius imperii reges dabunt.
Exilia tu diſpone. Po. pro Regno velim
Patriam: penates: coniugem flammis date.
Imperia pretio quolibet conſtant bene.

Turbe Iocaſta: videns filium obſtinatum reſpondet indignata dicens non habeo te pro filio, ſed in numero exulum. Aſcribo adiungo. Regna: habeas regnum dummodo habeas odium tuorum. Regnare: reſpondet polynices hoc non curo mater, qui timet odium non volunt regnare: dictum eſt tyrannice. Regis: ille qui comprimit odia & illos qui habent ipſum odio hic verus eſt rex. Multa. immo melius eſt haberi odio a ſuis q̃ amari: nam multotiens propter amorem ſuorum prohibetur rex facere multa quæ vellet crudeliter in ſuos ſubditos iratos ſibi. Qui vult, is qui amorem quærit timidus eſt, nec audet punire ſuos. Languida: timida. Inuiſa. Iocaſta reſpondet q̧ qui timetur a ſuis non poteſt diu regnare: vt teſtatur Cicero. Malus cuſtos eſt diuturnitatis metus: & ſi dices contrarium reſpondebo q̧ eſt ſtandum peritis in arte: qui regnauerunt ſciunt narrare conditiones regni: ſed tu non regnaſti: vnde eas non bene nouiſti melius diceres de ſtatu exulum quare exulaſti. Diſpone. guberna. Pro regno polynices dicit filios patriam vxorẽ & deos poſſe cõburere dummó regnare poſſit. Quolibet precio. cõterit quod velit regnum dum regno eſt bonum precium: & ita iſta fabula remanet imperfecta non eſt quintus actus nec chori interpoſiti. Cice.

DAN. Ombias martis incerti vices nitit Iocaſta artificio ſe polynicẽ ab armis cũ fratre ꝯferẽdis deterrere: primo ab ancipiti belli ipſius exitu ab imutata deoꝝ volũtate demũ ab ifœlici & nephãda uictoria q̃ nõ de ignoto ſed de fratre retulerit q̃.n. glia eſſe põt vbi peior reſtet uictoris & victi ꝯditio. κοινὰ χωνεύεσθαι λέγουσιν ἀντιφέρειν.

non credis cape exemplum aui tui lai & patris Oedipi: ſi non credis iſtis dicet tibi Cadmus conditor thebarum qui mutatus eſt in ſerpentem: & eius filii & nepotes. Gerere ſceptra, nullus vnquam potuit regnare thœbis

BER. I Te vm. Hæc tragœdia quę inſcribit̃ Hyppolitus iter alias ſentētiis grauibus verbis excultis ornata ē. Argumētū erit eiuſmodi Hyppolitus Theſei & Hyppolitæ amazonis vel Antiope: vt vult poeta fuit, qui dū cælibē ducēs vitā ſeſe venatu exerceret & cōſtanti aio ſpneret mulieres: a phędra nouerca abſente pr̃e amatus ē: cuius turpi deſiderio cū obtēperare noluiſſet: redeunte pr̃e adulterii et crimē nouerca obiecit. Quāobrē theſe. i furorē verſus de filii nece cogitauit. quod metuēs Hyppolitus cōſenſo curru fugā arripuit. Verū dū phocę: q̃ tū forte i littus exierāt equoꝝ ac rotarū ſtrepitu pteritæ ſeſe in mare repēte p̃cipitaſſent: exterriti eq currū cōtentis habenis p ſcopulos: ac ſaxa traxere tāto ipetu: ut cōpagibus diſſolutis ifœlicē iuuenē loris iplicitū diſcerpſerint. Vñ phœdra tacta dolore iteremit ſe: & theſe. poſtea penitētia duct⁹ mi̅to fleuit. diuidit̃ argumētū in. v. actibus. In primo deſcribunt̃ mores Hyppoliti & Phæ. nā Hyppo. itroducit̃ q caſtus erat & remotus a mulieribus intentus venationi: vnde ibi parās venationē, diſponit ſocios & canes ad venandū. In ſcdo actu ponitur attētatio ſtupri a phędra. In. iii. reuerſo Theſei ab inferis cū accuſatione phędræ. In. iiii. nūcius ō morte Hyppo. In. v. mors phędræ: & dolor theſei. Verſus eſt Anapeſticus & Pindaricus: vt vidimus i Hercule furēte. recipit ſpōdeū & dactylū q̃re ſūt ęquales in ꝑtibus. Cecropii athenienſes a Cecrope rege inuitat ad venandum. Sūma iuga: altiores colles interdum dicuntur trāſtra nauium, interdū cōiungunt̃ boues. Vagi, diſperſi vel errantes. Luſtrate: circū ite: inde dñr luſtratiōes urbis. Plāta, pede. Qua. ſ. parte. Carpaneto: lucus in agro athico.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Hyppolitus. Nutrix. Theſeus.
Phædra. Chorus. Nuntius.

TRAGOEDIA QVARTA QVÆ INSCRIBITVR HYPPOLITVS.

ACTVS PRIMVS.

Anapæſtici: ſeu pindarici.

HYPPOLITVS.

Ite, vmbroſas cingite ſylnas,
Summaq; montis iuga, Cecropii.
Celeri planta luſtrate vagi.
Quæ ſaxa ſolo Carpaneto
Subiecta iacent / &
quæ Thriaſii
Vallibus amnis rapida currens

q cū in aliis tragœdiis cū maxime in hac vna mirabilē ſe pſtat in qua & figuraꝝ varietate: verboꝝ pōdere: ſniaꝝ acumine: totā materiā ita excoluit, adornauit, vt nihil ex arte p̃termiſerit qđ ad artificioſam cōpoſitionē ptineat: qs pudor: q̃ audacia: quæ ipietas: in filio pudico. in ꝑcaci nouerca: in credulo patre: age quanto artificio iſtiuſmodi pſonaꝝ affectus expreſſit q̃ diſſimili varioq; contextu hæc oia pſecutus eſt. vt oium tragœdiaꝝ cōcilia in huius opis ſcriptionē coactū fuiſſe videat̃, hęc igitur fabula cuius titulus Hyppolitus in qnq; actus diſpartita. primo venationis apparatū p Hyppoli. mox phędrę criminis ꝯfeſſionē ad nutricē, & nutricis cōſiliū. inde inocētis Hyppoliti calōnioſam declarationē ad Theſea patrē poſtea imetitæ mortis nūciū poſtremo Theſei lamētationes amaras ſup filii inocētia & miſerādū obſcœnæ nouercæ exitū cōplectitur Theſeus cōpoſito fœdere cū amazonibus iuxta phanū qđ vocant Orcomoſiō duxit hyppolitā in deliciis ſpectabili forma ex q̃ hyppolitū habuit filiū integerrimi atq; polutiſſimi corporis adoleſcētem forma mr̃i nō degenerē. Ex antiopia. n. ſuſcepit Demophoontē: ut tradit Pinda. thebanus. Hyppolita āt vita functa. Phędrā in vxorem ſumpſit infœliciſſimis auſpiciis q̃ in obſcœnos ac nefarios amores formiſſimi Hyppoliti collapſa eſt, cuius forma adeo: exarſit adeo æſtuauit vt negligēti ſcelus hyppolito ſuſpectas adulterii inſidias ſtrictis enſis expoſitiōe obtulerit. diſtractus itaq; iſons adoleſcēs æqs furibūdis creduli parētis pœnas luit cæteꝝ æſculapii opa & dianę auxilio reformatus i ſecretis deę ſedib⁹ recōditus ē vbi ignobilis uixit uirb⁹ uocitat⁹: cuſtodiuit nem⁹ ægyptiæ nymphę aricinę qđ ē iuxta veletras. xx. mil. paſſ. diſtās ab vrbe Ro. cautū poſtea ne æq ſubirēt illđ nemus. phędra laqueo ſe ſuſpēdit pœnitētia fci. pr̄ theſeus i amariſſimos cōqueſtus ſolut⁹ ē, ſꝫ iā declaratiōis ſumat̃ exordiū, hortat̃ Hyppo. miſtros & ſocios ad venationē. ſcribit āūt hoc carmē metro pidarico dimetro anapeſtico. Venatio primū fuit iſtituta a thebāis, mox trāſlata i phrygas ꝑppea fuerūt loca laconib⁹ & athenięſibus q grauiora ſp ſtudia ſectati ſūt. Ferūt albanos ad venādū canes hr̃e leonib⁹ fortiores: hoꝝ canū ꝓgenitores ex italia i Aſiā traiecit primus Hercules. Aucupii inuentor fuit Vlyxes qui armatas aues attulit greciæ: eſt itaq; venatio & aucupiū nō uſquequaq; culpabile modo pro tpe & loco id fiat.

DAN. Pœnas æquē: aut polynicē plus amas q̃ Etheoclē Iocaſta aut nouo modo terrorem terrore propellit: neq; eſt cōſentaneū vt q̃ velit filios eſſe cōcordes: ca ominet̃ alteri malū vt alter ſit ſoſpes. ergo iſtud cōminiſcit̃ ut efferueſcētē irā polynicis mitiget nō ut ita velit q̃ narrat de Eteocle: qbus eñ minis a dira regnādi cupidine non abſterret̃. ſperta p̃cio quolibet conſtant bene. Daniel. Euripides in Hyppolito inducit Venerē inuidia & odio graui excādeſcētē cōtra Hyppolitū quā nolit amare οσ αρμεϑυσ αωσαισ αμαζονοσ τοχοσ λεςει χαχισ τιν &c. hic alium ordinē ſectatus eſt Anneus Sene. vnus iter latinos & poematis tragici grauitate & eloquētia nequaq̃ cōtēnendus

Niue ry.

BER. ¶ Niue ry. mōtes ſūt ryphei i ſcitia a ppetuo flatu uētorū dicti: nā rypheo greçe dr̄ qd apd nos flo. Vir. iii. geo. Gēs effrena uirū rypheo tōdit euro: aſcēdite mōtes in qbus eſt uix ducta p uētos rypheos. ¶ Hac hac. p aliā ptē. ¶ Aln⁹ arboris. ¶ Texit: dē ſat. ¶ Iacēt: dñr loca plana iacere ſic ut mōtes ſurgere. ¶ Zephyrus, uētus tepidus ſpirās in uere q laxat & aperit terrā latine fauonius dr̄. ¶ Meander: fluuius de quo ſupra dixius: alius ē teſte Soli. q chariā diuidit. hic eſt i agro athenīēſi. ¶ Et ſte. alter aūt abundās: & pingues terras hēt. Aequales. planicie cāpoꝝ. ¶ Piger. q̄re p plāicīē labit. ¶ Amne ma. nō copioſo paucis aqs. ¶ Marathō: fuit ciuitas atticæ diſtans ab athenis paſſus circiter. x. milia ubi pſtigat⁹ fuit exercit⁹ darii pſaꝝ regis cū centū milibus peditū & x. milibus eqtū ab atheniēſib⁹ ſolū. x. milib⁹ armatis ductu milciadis: ut late deſcripſit Hero. li. vii. Saltus: loca ubi ſunt prata & arbores. ¶ Leuo ad manū ſiniſtrā. ¶ Comitate: fere cū ſuis puis fœtib⁹. ¶ Arcanā dur⁹: alii uadāt ad locū ubi mōs arcanā lapidoſus q ē i agro athyco. acarnania vo ps ē epiri teſte Pli. li. iiii. Quā achelous fluui⁹ ab etholia diuidit. ¶ Auſter: uētus meredian⁹: auſter uētus tepidus & notus dicit. ¶ Hymeti: dulcis pp mella: mōs eſt teſte Pli. li. iiii. in attica regiōe q teſte Soli. oium græcoꝝ mōtiū obtinet principatū & floribus ſemp ueſtitus. Oui. li. vii met. Vertit ſe de ſummo ſp florētis hymeti & Iu. de ſocrate ſene loquēs. Dulciꝗ ſenex uicinus hymeto: ex eodē monte marmoꝝ cruſtę & trabes marmorę cauabant: ut inqt Ora. in odis nō ebur neꝗ aureū mea renidet in domo lacunar. nō trabes hymetiæ pmūt colūnas, ultia reciſas aphrica. ¶ Calcet: pedibus. ¶ Aphidnas declinat aphidnę aphidnaꝝ in agro attico: ubi theſeus depoſuit helenā captā, ut Iſocrates dicit. Aphidnus uero fluuius eſt unus ē qnꝗ principalibus theſaliæ: ut refert Hero. lib. vii. Et tarde fluere dicit quouſꝗ illi ꝯmiſcet enipheus: dicēte Luc. lib. i. Iter gurgite rapto aphidnus nūquā celer niſi mixt⁹ enipheo.

¶ Vrget: inſtat ad aquas. ¶ Curuati: quare iminet mari. ¶ Si quē: ſi aliquis eſt qui gloriā uelit in uenatiōe ueniat in agros philippos ubi unus magnus erat ap. Philippi nomen loci. ¶ Metus: appoſitio eſt. ¶ Tacitus: aliqui canes erant: qui taciti appellabant & copula tenebant: unde dicit. Nitte abenas. i. funes. ¶ Lora: retinacula: ut fun⁹ & corigæ. ¶ Moloſſos acres: fortes canes ad perſequendum apros: moloſſa regio eſt europæ quæ poſtea epirus dicta fuit: ubi bonos canes naſci cū a multis refert, tum ab Ora. in epodo: nam qualis aut moloſſus: aut fulus laconica uis, paſtoribus auē per altas aure ſublata niues & Virg. iii. georg. Nec tibi cura canum fuerit poſtrema ſed una. Velocis ſparte catulos: acrēꝗ moloſſum paſce fero pigui canibus ſpartanis ſeu laconicis uelocitas laudatur: in moloſſis fortitudo. ¶ Creſſæ: canes de creta fœminini generis. ¶ Intenta. dū trahunt. ¶ Stricto collo, ubi eſt copula quę tenet collum. ¶ Propiore: uiciniore: ut habeas manum prope collum. ¶ Veniet: quādo erūt excitatæ ferę iſti dimittent. ¶ Nūc de. canes inclinati capite ad odorē qui ſagaces dñr. ¶ Captēt auras odorādo & ſequēdo ueſtigia ferarum odore. ¶ Luſtra. cubilia ferarum. ¶ Preſſo ro. ore iclinato ad terrā. ¶ Lux du. crepuſculū recedēte nocte, nā exeūt mane anteq̄ ſit lux ut recētia ueſtigia feraꝝ ſectent. ¶ Roſcida: humida. cū cadat ros mane. Alius uerſus hic eſt trimeter anapeſticus cōſtat ſex pedibus. ¶ Raras pla. retia rara. ¶ Teretes la. quare de funib⁹ fiūt rotūdis. ¶ Picta: ornata. ¶ Pinna ru. aliquo ornamento facto ut feræ timeant. ¶ Linea fune.

Verberat unda. ſcandite colles
Semper canos niue Riphæa.
Hac hac alii, qua nemus alta
Texitur alno/qua prata iacent,
Qua roriſera mulcens aura
Zephyrus uernas euocat herbas.
Vbi per glacies lenis Eliſſus.
Vbi Meander ſuper æquales
Labitur agros piger, & ſteriles
Amne maligno radit arenas.
Vos, qua Marathon tramite læuo
Saltus aperit, qua comitatæ
Gregibus paruis nocturna petunt
Pabula feræ uos, qua tepidis
Subditus auſtris, frigora mollit
Durus Acarnan. alius rupem
Dulcis Hymeti paruas alius
Calcet Aphidnas. pars illa diu
Vacat immunis/qua curuati
Littora ponti Sunion urget.
Siquem tangit gloria ſyluæ,
Vocat hunc Philipis. hic uerſatur
Metus agricolis uulnere multo
Iam notus aper. at uos laxas
Canibus tacitis mittite habenas.
Teneant acres lora moloſſos.
Et pugnaces tendant Creſſæ
Fortia trito uincula collo.
At Spartanos (genus eſt audax
Auidumꝗ feræ) nodo cautus
Propiore liga. ueniet tempus
Cum latratu caua ſaxa ſonent.
Nunc demiſſi nare ſagace
Captent auras, luſtraꝗ preſſo
Quærant roſtro, dum lux dubia eſt.
Dum ſigna pedum roſcida tellus
Impreſſa tenet. alius raras
Ceruice graui portare plagas,
Alius teretes properet laqueos.
Picta rubenti linea pinna

DAN. ¶ Marathon: cāpus marathoni⁹ & urbs ſic dicta a marathō milite caſtoris & polucis q p redimēda helena atticam obſedere: ut tradit Plutar. in theſeo. ¶ Aphidnas: lege aphidnas nona pidanas locus in attica ubi helena occultauit Theſe⁹ fratrib⁹ tindaridis: ſed illa idicauit academ⁹ cui uiuo honores ſunt habitia tidaridis a quo achademia atheniēſis dicta eſt licet Dicearcus uelit ab ecedemo torqueri in mutatis litteris qui metuit ſub Tindaridis aphidne celebrant morte Aliꝗ manu theſei ut ex hoc epigrammate colligitur. Hunc in aphidnæ a tractantem prælia terra. Auricomæ Theſeus helenæ ſucenſus amore, Strauit atrox: miſerumꝗ indigna morte præmet.

¶ Suniū: græce ſuniū pmontoriū eſt terræ atticæ & uilla nobilis quæ eiuſdē ſunii appellat, hæc inſula deſerta & aſperſa eſt longitudinis paſſuū. vii. miliū ꝓrumpēs in mari: ideo debet hēre multas feras: nam diu eſt ꝙ nullus huc acceſſit. ¶ Vacat: ceſſat. ¶ Immunis: quę nihil dedit nobis

Vano claudat terrore feras.
Tibi libretur miſſile telum.
Tu graue dextra, læuaqꝫ ſimul
Robur lato dirige ferro.
Tu præcipites clamore feras
Subſeſſor ages. tu iam uictor
Curuo ſolues uiſcera cultro.
Ades en comiti diua uirago.
Cuius regno pars terrarum
Secreta uacat. cuius certis
Petitur telis fera/quæ gelidum
Potat Araxem.
Et quæ ſtanti ludit in Iſtro.
Tua getulos dextra leones.
Tua creteas ſequitur ceruas.
Nunc ueloces figis damas.
Leuiore manu
Tibi dant uariæ pectora tigres.
Tibi uilloſi terga biſontes.
Latiſqꝫ feri cornibus Vri,
Quidquid ſolis paſcitur aruis.
Siue illud inops nouit Garamas.
Siue illud Arabs diuite ſylua.
Siue ferocis iuga Pyrenes.
Siue hyrcani cælant ſaltus.
Vacuiſqꝫ uagus Sarmata campis.
Arcus metuit Diana tuos.
Tua ſi gratus numina cultor
Tulit in ſaltus retia uinctas
Tenuere feras.
Nulli laqueum rupere pedes.
Fertur plauſtra præda trementi.
Cum roſtra canes ſanguine multo
Rubicunda gerunt repetitqꝫ caſas
Ruſtica longo turba triumpho.
En diua faues.
Signum arguti miſere canes.
Vocor in ſyluas/hac hac pergam,
Qua uia longum compenſat iter.

BER. ¶Claudat ua. ubi nõ opus eſt ut timeant illa: ſed potius laqueos & uenatores. ¶ Tibi li. uertit ſe ad aliũ. ¶ Leua & dex. utraqꝫ manu nam ita tenet uenabulum. ¶ Subſeſſor: inſidiator. ¶ Subſidere: eſt remanere: aliquãdo ſtare in inſidiis: unde ſubſeſſores dicunt. ¶ Præcipites: fugientes & perturbatas. ¶ Ages: inſequaris. ¶ Viſcera: ſolet captis feris extrahere illis uiſcera. ¶ Ades: iam facit notum ad dianã ut ſit ſibi propitia. ¶ Virago: diana uenatrix. ¶ Comiti. ſ. mihi qui ſequor ſtudium tuũ. ¶ Vacat: ſeruit. ¶ Pars ſecreta: loca deſerta i qbus habitãt feræ. ¶ Certis: non fallentibus. ¶ Quæ por. ar. uolẽs dicere oẽs feras mundi uenit ad aliquas ptes ſpeciales: araxes fluuius eſt armeniæ: dicente Luc. li. vii. Armeniũqꝫ bibit romanus araxẽ ſup hũc Alexander magnus põtẽ fecit quẽ fluuiũ icremẽta nõ multa poſt ruperũt. Auguſt⁹ uero firmiori põte eũ ligauit. unde dicit Vir. Et põtẽ indignatus araxes. ¶ Hiſtro: fluuio q & danubius dr̃. Stãtẽ: cõgelato ut ſup eũ ludant feræ: p hæc loca itelligit ptes ſeptentrionales. ¶ Getulos leo. getulia regio eſt i aphrica q̃ ab oriẽte mõtuoſa ẽ elephantos gignit & leones. ut Mar. Traducta eſt getulis: nec cœpit harena nocentes. ¶ Cretas, q̃ ſunt in creta q̃ inſula eſt ubi multi ſunt ceruiibiqꝫ naſcit̃ dictam⁹ quo uulnerati ſanant̃. ¶ Nũc: iterdũ. ¶ Figis: vulneras. ¶ Dãnas qd̃ genus ẽ capræ ſilueſtris: & ptẽr maſculini eẽ ĝ fœmini. Vir. Cũ canibus timidi uenient ad pocula dãmæ: & Ora. Et ſuperiecto natarũt æquore dammæ. ¶ Leuiore ma. q̃re debiles, vulnerant̃ leui ictu. ¶ Variæ tigres: quare hñt pellẽ maculoſam: tigris eſt aial truculẽtũ & uelociſſimũ: ita ut ſagittã hircana liguã id nomẽ idicet. ut Pli. li. viii. eodẽ noie ex eadẽ cã fluui⁹ tygris dr̃ q ex mõte perſides armeniæ pfluit. ¶ Dãt, offerũt. ¶ Pectora: q̃re nõ fugiunt. ¶ Tibi ſupple terrum dant. ¶ Biſontes: ſunt aialia tãq̃ boues ſilueſtres q̃ naſcũtur i germania ad ptes ſeptẽtrionales fortes feræ, nõ ſunt bubali ut vulgo dicunt bufalas: ſed aliæ beſtiæ. ¶ Villoſi: piloſi. ¶ Terga: quare fugiunt: nec expectãt ut tigris. ¶ Quicqd: qcqd eſt in oibus locis uel in oriẽte: uel in occidẽte. ¶ Solis: oriẽtis ubi orit̃ ſol. ¶ Garamas iops: q̃re eſt in locis harenoſis: nã garamãtes ppl̃i ſunt libyæ pſillis cõ-

Hrodo. termini ſed in auſtri plagã magis ↄuerſi: hi teſte Hero. li. iiii, hiſto Oẽm hois aſpectũ & loquellã fugiũt ſuntqꝫ imbelles & iermes. uñ ibi dicit inops garamas nõ priuata matrimonia noſcunt: ſed vulgo oibus in uenerẽ licet ſũt ẽt eodẽ Her. teſte. alii garamãtes i extrẽa uerſus auſtrũ lybiæ diſpoſiti: magn⁹ ut ait ppl̃s & fortis: qbus uerſus mare ppinquior ẽ uia uſqꝫ ad lothofagos itinere dierũ. xxx. de qbus forte itellexit Vir. in damõe. Extremi garamãtes. & Luc. li. iiii. Nõ ſup arẽtẽ meroẽ cãcriqꝫ ſubaxe. Qua nudi garamãtea arãt ¶ Siue il. arabs: arabia regio eſt i aſia diſterminãs indeã ab ægypto: ſic quoqꝫ cognominata: ut aliq uolũt ab arabo babylonis & appollinis filio. ait uero Soli. arabiã. i. ſacrã iterp̃tari dixit. Hanc apud Prolemeũ in geographia triplicẽ eẽ cõperio fœlicẽ. ſ. q̃ ea eſſe uĩ quã Pli. li. vii. na. hi. Planã eſſe dixit inter tigrim & euphratẽ. Aliã uero dixit ptoleme⁹ petreã aliã deſertã: an arabia arabas & arab⁹ gẽtilia noia deducunt̃. ut Vir. li. vii. æne. Siue getis iferre mãu lachrymabiſſe bellũ. Hircãiſue arabiſue parent. qꝫ ab eo eſt qd̃ arabus: & ab eo qd̃ eſt aras: & ab hoc arabe: fac̃ arabus. ¶ Diuite ſilua, q̃re ibi multa gña aromatũ naſcunt̃. ¶ Iuga pyrenei: mõs ẽ i hiſpania, ſic a crebris igniũ fulminib⁹ cognominatus. ¶ Hyrcanis: hyrcania uerſus oriẽtẽ cõterminã ſcythię. ¶ Vag⁹ ſarmata: iſtabilis: ſauromatæ. teſte Her. li. iiii. ex pfũdo paludis meotidos nl̃la domicilia hñtes, ſed i paluſtris uiuẽtes: iõ dic̃ uacuos cãpos: q̃re ñ hñt domos: oẽs feræ iſtoꝝ locoꝝ metuũt tuos arcus: peto a te igr̃ auxiliũ diana: nã q hꝫ fauorẽ tuũ reuertit̃ a uenatiõe plauſtris plenis & onuſus feris. ¶ Nulli, pedes. ſ. ferarum ¶ Trementi: pp magnũ pond⁹. ¶ Arguti, ſonãtes. ¶ Cõpẽſat: abreuiat. uñ uiã cõpẽdioſam appellam⁹ breuẽ.

DAN. ¶At ſpar. pbatiſſimi canes ſunt moloſſici & ſptani pſtãt moloſſici robor̃ ac ſptani & cretẽſes & ſagaces ac pñtanei ſũt nec uelocitate degeneres. ¶ Rubẽti piu. uenatores ſuſpẽdũt i funibus pẽnas & titinabula ad excutiẽdas & pterrẽdas feras poeta Mãtuan⁹ in cultu aialiũ ita canit. Non hos imiſſis canib⁹ ullis puniceæ: ne agitãt pauidos formidie pẽnæ plagæ ſũt i retib⁹ qb⁹ capita iplicãt. Ci. i. iii. officioꝝ. Sũt ne igit̃ iſidię tẽdere plagas. ¶ Araxẽ gelidũ: araxes eodem mõte quo euphrates orit̃. vi. milib⁹ paſſ. defert̃ i mare caſpiũ iuxta araxẽ ſũt arraxata. ¶ Hiſtroſtã. hiſteridẽ Danubi. fluui⁹ tacite uelox & profundus admittit. xl. flumina & vii. hoſtia in põtum labitur omnium, maximus in europa filiorum.

O magna:

Iambici Senarii.

PHAEDRA. NVTRIX.

Magna uaſti Creta dominatrix freti,
Cuius per omne littus innumeræ rates
Tenuere pontū.quicquid Aſſyria tenus
Tellure Nereus peruium roſtris ſecat.
Cur me in penates obſidem inuiſos datam,
Hoſtiq; nuptam degere ætatem in malis,
Lachrymiſq; cogis? profugus en cōiunx abeſt.
Præſtatq; nuptæ,quam ſolet,Theſeus fidem.
Fortis per altas inuii retro lacus
Vadat tenebras miles audacis proci.
Solio ut reuulſam regis inferni abſtrahat.
Pergit furoris ſocius.haud illum timor,
Pudorq; tenuit.ſtupra,& illicitos toros
Acheronte in imo quærit Hyppoliti pater.
Sed maior alius incubat mœſte dolor.
Non me quies nocturna non altus ſopor
Soluere curis.alitur,& creſcit malum.
Et ardet intus.qualis ætnæo uapor
Exundat antro.Palladis telæ uacant.

BER. Magna: hæc eſt altera ps huius primi actus in qua deſcribunt mors phedrę amātis hyppolitū fuit filia Minois regis crethēſis & nupſit theſeo regi atheniēſiū: lamētat ꝙ illi iūcta fuerit q reliquit eā & iuit ad rapiendū ꝓſerpinā ad inferos ſed aliud maius me torquet amor hyppoliti: puto eē ſata tū de domo nr̄a ut inferis habeāt amor: mr̄ amauit taurū at ego hyppolitū inexorabilē dicit o creta q̄ genuiſti me quā poſuiſti me in tātis tormētis. Creta domi. de hac Ariſt. li. politi. ii. ſic ait. Videt hæc inſula ad principatū græciæ eē nata ac ꝑclare ſita cuncto nanq; iminet mari: cū fere græci oēs circū mare ſint poſiti. Abeſt. n. hic modicū a pelopōneſo: illic uero ab aſia circa triopiū: & rhodū. Quare iperiū maris obtinuit minos: ac inſularū: aliquas ſubegit. alias uero dudū icultas hitare fecit. Tandem ūt ſiciliā aggreſſus circa camerinem defunctus ē. Et a creta creteus cū æ, diphtō. in penultima deriuat. Vir. li. iii. æneì. Tertia lux claſſes cretæis ſiſtit in oris. Nereus: mare ſed ꝓprie eſt deus maris. Tu lere aſſyria: uſq; ad terra aſſyrię dominat. Secat: nauigat. Roſtris: nauibus: pōit ptē ꝓ toto. Obſidē ē qui ꝓ pignore pacis detur: ſed ipſa phædra nō erat obſes. Inuiſos: indomū inimicam cretenſibus propter mortē Androgei filii minos quem athenienſes interfecerunt. Hoſti: theſeo. Degere: traducere uitā miſeram. Quam ſolet fidem. ſ. præſtare: quare ſemper perfidus fuit: ſcimus ipſum theſeum egi athenarum regis filiū cretam miſſum deuorandum a minotauro ariadne amauit perdite. Et iuuante dædalo eius contubernio fugeretur: ſuſcepta fide ꝙ ab illo reciperetur in cōiugem: & una phædram ſororem pro hyppolito filio trāſportaret: ſuo cōſilio ducto filio in labyrinthū intrauit ubi mactato minotauro noctu clam ariadnem & phædram ſuper nauim impoſitas aufugit: Ariadnem, deinde a ſe corruptā aſportata phædra dormientē reliquit in chio iſula maris egei.

DA Ouidi? ut Ouidi. lib. viii. metamor. placuit. Vel in naxo eiuſdem maris inſula: ut ſcripſit Sene. in œdipo. Experrecta tandem aradne cum: ſe cognoſceret derelictam: ululatu maximo littora cuncta replebat: ſed cum bachus ſecus. iſulam nauigaret: uiſam iuuenculā recepit: & uxorem ſibi cōiunxit: dicente Sene. œdipo. Naxo ægeo redimita pōto, Tradidit thalamis uirginem relictā. Meliore pœnas damna marito. Fortis: magni animi. Per altas tenebras, profundas. In uitreo: iure meabili per quem non poteſt inueniri uia reuertendi. Miles: theſeus. ſ. Audacis proci perithoi quē ſequitur ab inferos tanquā ducem & eſt indignatiue dictum: procus eſt qui petit unam in uxorem perithous uoluit abducere proſerpinam a plutōe: & iuit ad inferos theſeo comite ut illā reperet. Reuulſam. ſ. proſerpinam raptam. Solio: ſede regali. Regis inferni: plutonis. Furoris, amoris inſani. Pater hyppoliti theſeus cuius naturæ eſt ſimilis hyppolitus crudelis. Acheronte: inferno, fluuius eſt acheron inferni qui interpretatur ſine gaudio. Sed maior: habeo aliam penam quæ me magis affligit nec ullo tempore me quieſcere patit. Soluere curis: liberare dolore: uror quēadmodū mons æthena qui in medio ſiciliæ perpetuis flāmis ardet. Antro: ſpelunca illius montis unde exalant flammę. Tela palladis: artes muliebres: non me iuuat filare neq; texere: nam pallas inuentrix fuit harum artium. Pēſa: ipſe lanæ.

DAN. Villoſi biſontes. in germania biſontes uilloſi deformes & feri naſcūtur. domitia delectabatur uenatione horum animaliū: illis proximi ſunt bubali ex hercynia ſilua admirabiles, ut Ari. & Plini. tradunt Mart. in ſpeculis. Illi ceſſit atrox bubalos atq; biſon &c̄. Pyrenei: mons hyſpa. dictus ab ignis q̄ paſtoribꝰ exciderat, πυρ ignis qui totus monte cōflagrauit diuidunt autem gallias ab hyſpaniis montes pyrenei habent uarias arbores qua partes ſpectant hyſpanias: qua uero gallias nudi ſunt, ut ſcri. Stra. Hercules petens Gerionem attigit bebricem cui ſunt confines pyrenei erat bebrici regis filia pyrenę noie quam ut uidit periit: & cū paraſſet uim hercules illa aufugit inauia nemora ubi miſella dies & noctes deflebat ſtuprum. lachrymantem inuadentes ferę laniaruntuenit hercu. & uidens laceram dedit uoces horrendas, & querulas: repoſuitq; oſſa: & laceros artus puellę in urna quā in montis cacumina ſepeliuit: inde nomen monti. deflerū retinēt mōtes ꝑ ſecula nomen. O mag. nō temere poeta a uenatico apparatu tragœdiā hāc exorſus eſt in qua deſcripturus amores phœdrę in hyppolitū ſtatim iſanientē illā furiis cupidinis iducit ſiqdē uenatio lēocinīū hēt & doloſa uoluptate uenatores & feras ipedito illa queat. an decipit ganimedē uenatio, nō caput athlāti dōante apri meleager. qd mutauit in ceruū acteona niſi cōſpecta in fonte nuda diana nō adoniū dētibus apri extinctū defletu uenꝰ hūs ſp cū robuſto uenatore cōmerciū: nūquid didonē cognouit æneas i ſpelūca poſt uenationē? his & ſexcētis exēplis ꝯſtaret uenaticā exercitationē magnū alere libidinis fomitē, oñtas dicet qs. lege bonos lib. & me abſoluito: ſed phœdra iā adeſt ſuos nutrici declarās amores metro iambico anapeſtico hexametro nutrix cōtra lachrymātē cōſolat: & eſt. ii. actꝰ: & carmē ſm. Creta. d. Vlyxes reuerſus ad itacā alloquēs penelopē apud Hom. Incipit ab innumeris ppl̄is & a nonaginta urbibꝰ cretā cōmēdare i quo poeta Mantuanus diuerſus fuit ab Homero, κριτοτισ χαι εστιμεσω ενιοινο μιμοντω. καλικαι ντειρα μιριρρυτοσ: ενλαντρωμοι μωλλοσιαμειρεσιοι καιενενηκοντα μολνεσ. αλλαδ᾽αλλωνβλωδ᾽εα λιμεγ μενα &c̄. ubi numerat poetarū princeps & ductor Hom. cuiꝰ ex ore ꝓfuſo ois poſteritas latices in carmina duxit: Populos diuerſos & lingua & moribꝰ: Pariter reges quiq i ea olim regnauerūt uſq; ad idōeneā. Merito domiatrix qa ꝓſtat rerum copia & nobili ſitu illā nūc tenet Veneti marcicolæ.

BER. ℭ Labunť cadūt. ⸿ Nō colere: nō me iuuat ire ad ſacrificia cū aliis mulieribus & myſteria ſacroꝝ q̄ fiebāt prope eleuſim q̄ eſt ꝓpe athenas: per decē miliaria: de his ſacrificiis diximus in hercule. furente odor talis eſt nō iuuat me mixtam choris tacitis iactare faces quas ſolebāt portare in memoriam cæteris quando ibat querendo proſerpinā filiam in nocte cū facibus: unde iſta ſacrificia erāt nocturna. ⸿ Conſcias dat ſenſum facibus ꝙ ſciāt illam inquiſitionem. ⸿ Attidum mulierum athenienſium & dicitur attis attidis. Attis eſt regio inter achaiam & macedoniam: ab atti regio ipſa attica dicta eſt & atticus incola quiq̄ & attius Virgilius. iiii. geor. Attias orithia. ⸿ Nec adire nec eſt mihi aius: ire ad ſacrificia palladis q̄ p̄ſes eſt terræ atticę. ut habetur apud Oui. Controuerſia fuit inter neptunum & palladem de imponendo nomine athenis. unde conuentum eſt inter eos ut qui melius ſignum daret nomen urbi imponeret. neptunus percuſſit terram & exiuit equ⁹ idem fecit pallas & orta eſt oliua q̄d ſignum erat pacis. unde ipſa uictrix nomen urbi dedit & athneas appellauit: quæ ipſa præſidem ſemper habuerunt. ⸿ Adiudicatā: quæ iudicio deorum iudicata eſt præſes ciuitas. non iuuat me ire ad talia ſacra ſed potius tractare arma i uenatione cū hyppolito: Excitatas canibus fugatas. ⸿ Molli: tenera. ⸿ Geſſa: tela gallica: quemadmodum ſariſſæ ſunt haſtæ macædonum: & pila Romanorum. ⸿ Quo tendis: cognoſcens ſeipſam: furorem ſuum arguit. ⸿ Saltus: campos. ⸿ Miſerere matris paſiphaes. ⸿ In ſiluis: quare illa amabat taurum i ſiluis & ego hyppolitum ſemper uenatorem. ⸿ Correpta: per eum capta. ⸿ Infando malo deteſtabili amore in hyppolito priuigno meo. ⸿ Efferi: indomiti. ⸿ Ducem: taurum. ⸿ Impatiens: iugi: ad trahendum aratrum. ⸿ Sed amabat: comparatior tibi materq̄ amaſti taurum qui licet indomitus eſſet uiſus eſt te amare: ipſa uero amo hyppolitum qui me faſtidit. ⸿ Dedalus: faber athenieſis ualde ingenioſus qui uaccam liniam fabricauit qua incluſa paſiphae amorem ſuum cum tauro ſatiauit at mihi nec deus ullus nec dedalus reperitur qui auxilium ferat flāmaſq̄ meas ſedare poſſit. ⸿ Arte meſopia: igenioſa ſi remeet dedalus meſopos rex athenienſium fuit unde ipſe appellat meſopiam artem. ⸿ Monſtra minotaurum natum ex matre. ⸿ Cæca domo: inextricabili labyrintho: nam dedalus ipſe labyrinthum conſtruxit in creta in quo minotaurus includeretur. ⸿ Portentiſſimum hoc humani ingenii op⁹ fuit: itinerum ambages occurſus: ac recurſus inexplicabiles continens crebris foribus ad fallendos exitus: redeundumq̄ in errores eoſdem. ⸿ Quatuor hi fuiſſe memorantur. ⸿ Primus in ægypto qui ut aliqui ſentiūt regia Mothe rudis principis fuit ut alii ſepulchrum meridis plures honori ſolis extructū fuiſſe exiſtimauit. Hinc dedalū ſumpſiſſe conſtat exemplar eius labyrinthi: quē facit in creta, ſed centeſſimā eius portionē imitatum. Secundus hic ab ægypto labyrinthus fuit. Tertius in lēno. Quartus i italia: oēs lapide polito fornicib⁹ tecti. Italicū labyrinthū fecit ſibi porſena rex Etrurie ſepulchri cauſa ſimul: ut & externoꝝ regū uanitas quoq̄ ab italis ſuperaretur. ⸿ Noſtris: meo miſero amori. ⸿ Stirpē: nō credā mihi ullam eſſe opē cū genus nr̄m ſit inuiſum ueneri q̄ accuſata fuit a ſole p̄re mr̄is mee de adulterio eius cum mr̄e ppea imiſit ſtimulos nefandi amoris in matrem: & genus ſuū. ⸿ Vindicat: uindictā facit. ⸿ Cathenas qb⁹ fuit capta i adulterio a uulcano marito idicāte illi ſole: ut ſcribiť apud Oui. me. ⸿ Sui. mr̄is: dei belli amatoris ſui. ⸿ Probris: flagitiis, facit oēs de genere nr̄o iſames amore. ⸿ Minois: filia minois & eſt patronomicū: nulla ē de nobis q̄ habuerit amorē leuē: ſed grauem & deteſtabilem.

Et inter ipſas penſa labuntur manus.
Non colere donis templa uotiuis libet.
Non inter aras Atthidum miſtam choris,
Iactare tacitis conſcias ſacris faces.
Nec adire caſtis precibus, aut ritu pio
Adiudicatam præſidem terræ deam.
Iuuat excitatas conſequi curſu feras.
Et rigida molli geſa iaculari manu.
Quo tendis anime? quid furens ſaltus amas?
Fatale miſeræ matris agnoſco malum.
Peccare noſter nouit in ſyluis amor.
Genitrix tui me miſeret/infando malo
Correpta pecoris efferi ſæuum ducem
Audax amaſti. toruus, impatiens iugi
Adulter ille: ductor indomiti gregis.
Sed amabat aliquid. quis meas miſero deus:
Aut quis iuuare Dædalus flammas queat?
Non ſi ille remeet arte mopſopia potens,
Qui noſtra cæca monſtra concluſit domo.
Promittat ullam caſibus noſtris opem.
Stirpem peroſa Solis inuiſi Venus
Per nos cathenas uindicat Martis ſui.
Suaſq̄: probris omne Phœbeum genus
Onerat nefandis. nulla Minois leui
Defuncta amore eſt. iungitur ſemper nefas.

DAN. ℭ Qualis æthereus uapor. cōparatio apta amātibus. Sappho eādem uſurpauit ſed magis apta. Me calor æthereo nō minor igne tenet. amor ſiqdē nil aliud q̄ ignis cōtinue in ardeſcens. carpēs cutē, & medullas deſiccās. nil ē aliū amor quā triſtis & ęgra uoluptas. Nil niſi cura placēs nil niſi dulce malum. ⸿ Paladis tela. pallas inuenit texturā. docet eadē tollere maculas de ueſtibus. fuſum in lanificio inuenit cloſter filius Arachnæ. lini & ræti inuētrix fuit ipſa arachne. Plinius vult textilia ab ægyptiis fuiſſe inuēta. ⸿ Geſſa iacula: ut placet honerato: Galloꝝ iter lācias ea cōnumerat Gellius ſedēs in rheda. itē Marcellus auctoritate Virgilii & Varronis affirmat eē galliaꝝ tela. alpina coruſcat. ⸿ Gena manu genitrix: nūc apoſtrophat ad paſiphaē matrē temere amores ei⁹ i tauꝝ emiſſaꝝ ſuis p̄ferēs. paſiphæ ſolis filia & uxor minois amauit tauꝝ, culpa p̄ris cōuerſa eſt in hāc deteſtabilē amoris iſaniā q̄ ſolitus neptuno pulcherrimū tauꝝ mactare: ſacrificauit deteriorē igenio & arte dedali uacca lignea deliteſcēs: quēadmodū ipſa fateť apud Oui. Paſiphae mr̄ decepto ſubdita tauro. Enixa eſt uero crimē onuſq̄ ſuo. ⸿ Meas flāmas miſeræ: vulgatiſſima apud p̄ſtantiſſimū queq̄ latinitas: primitiuū nāq̄ ꝓnomē actiue poni nō pōt: Cic. in Gabiniū: Dico mea unius opa rēp. eē liberatā. idē in acticū. Solius .n. meū peccatū corigi nō p̄t. ⸿ Meſopia: lege mepſopiā i bonā rē attica alr̄ Meſopia dr̄ teſte Stra. a rege Mopſopo. Mopſopia ergo dædalea: dædal⁹. athenieſis fuit fili⁹ Eupalami: architecturæ & fabricę pitiſſimus: ut teſtať in .vii. n. h. Pli. Obſtare primū: prius grad⁹ pudoris ē obſtaē illicito amori. huic ꝓxim⁹ ē peccādi modus: ſed te neq̄ pudor neq̄ mēſura cohibet peccādi: repelle ergo occaſionē culpæ & res erit ſalua q̄ fruſtra clācularium adulterium fecerisdeo ſpectāte. τοι τχδ τον γαρ ειχοντ εστι τινα ν ιοραν.

ℭ Theſea

N. Theſea coniux clara progenies Iouis,
Nefanda caſto pectore ex turba ocyus.
Extingue flammas, ne ue te diræ ſpei
Præbe obſequētem. quiſquis in primo obſtitit,
Pepulitq; amorem, tutus, ac uictor fuit.
Qui blandiendo dulce nutriuit malum,
Serò recuſat ferre, quod ſubiit, iugum.
Nec me fugit, quam durus, & uere inſolens
Ad recta flecti regius nolit tumor.
P. Quemcunq; dederit exitum caſus, feram.
Fortem facit uicina libertas ſenem.
N. Obſtare primum eſt, uelle nec labi uia.
Pudor eſt ſecundus, noſſe peccandi modum.
Quo miſera pergis? quid domū iſamē grauas?
Superaſq; matrem? maius eſt monſtro nefas.
Nam monſtra fato, moribus ſcelera imputes.
Si, quod maritus ſupera non cernit loca,
Tutum eſſe facinus credis, & uacuum metu.
Erras. tamen tu crede lethæo abditum
Theſea profundo ferre perpetuam ſtygem.
Quid ille, lato maria qui regno premit.
Populiſq; reddit iura centennis pater.
Latere tantum facinus occultum ſinet?
Sagax parentum eſt cura. credamus tamen
Aſtu, doloq; tegere nos tantum nefas.
Quid ille rebus lumen infundens ſuum
Matris parens? quid ille, qui mundum quatit
Vibrans coruſca fulmen ætneum manu
Sator deorum? Credis hoc poſſe effici
Inter uidentes omnia, ut lateas, auos?
Sed, ut ſecundus numinum abſcondat fauor
Coitus nefandos, utq; contingat ſtupro
Negata magnis ſceleribus ſemper fides.
Quid pœna præſens, conſciæ noctis pauor,
Animuſq; culpa plenus, & ſemet timens?
Scelus aliqua tutum, nulla ſecurum tulit.
Compeſce amoris impii flammas precor.
Nefaſq;, quod non ulla tellus barbara
Commiſit unquam, non uagus campis Geta.

BER. ¶ Theſea: phedra detexit amorem ſuum nutrici quę ipſi diſſuadet tales curas docetq; remediū amoris oſtditq; peius eſſe amare priuignū q̄ matri amauiſſe tauꝝ: qđ illud a fatis fuit. hoc aūt ab imoderato appetitu. ¶ Theſea cōiunx, uxor theſei appoſitiue ꝓgenies iouis qui fuit pater minois. ¶ Exturba: remoue. ¶ Nefanda ſcelera. ¶ Obſequentē: obtēperātem: noli fouere hāc ſpē quas hēs cō mittēdi ſtupꝛe cū priuigno Quiſqs: quicūq; obſiſtit primo amori: facile poſtea uincit cęteros amores ſed ſi cędis primo nō potes a te repellere iugum & ſeruitutē illius, & eſt ſnia ſana quem teſtaꝛ. Ouid. Principiis obſtat ſero medicina paraꝛ: Cum mala perlongas conualuere moras. ¶ Blandiēdo: obſequendo. ¶ Dulce malum: amorē. ¶ Iugum trāſlatio a bobus ſi dimittis tibi imponi iugū amoris non poteris illud reiicere. ¶ Nec me fugit: non me latet: non me p̄terit idem ſignificant bene ſcio naturam regū qui libenter non audiunt ueritatem ſed potius aſſentationē: ac tamē dicam tibi uerū. ¶ Durus: difficilis ad bonum. ¶ Inſons: ſuperbus. ¶ Tumor, inflatio quæ pro ſuperbia ponitur. ¶ Recta: rectam uiam. ¶ Feram: tolerabo æquo animo. ¶ Exitū quocunq; caſus dederit fortuna. ¶ Libertas. uicia mors quæ facit liberum hoiem. ¶ Senē: qui intelligit cito mori: ſicut de piſiſtrato & ſolone q interrogatus: cur tam acriter reſiſteret: dixit quare ſenex ſum nō timeo mori. ¶ Obſtare: interim nutrix diſſuadet iſtū amorem phœdrę. ¶ Eſt primū, principale obſtare nō conſentire malo. ¶ Labi uia: diſcedere a recto itinere. ¶ Noſſe: p nouiſſe. ¶ Modum: terminum uel quātitatem peccati noſſe qū ſcribitur per. ſ. c. imperatiuus qū p duplex. ſſ. eſt īfinitiu? ¶ Domū: familiā. ¶ Matrem: paſipha eſt quæ mōſtrū minotauꝛ peperit ex nefando coitu ſuo. ¶ Nefas: peccatum tuū q eſt cōtra rōnem eſt grauius mōſtro matris: unde ſubdit rationem quare monſtra ſunt imputanda fatis ſcelera autem mala uoluntati. ¶ Moribus, Si q malis occurrit ne credat peccatū ſuū poſſe celerari: nam ſi maritus qui apud inferos erat non iciet pater minos: auus ſuus iuppiter & ſol cognoſcēt illud. ¶ Vacuum metu: q non timeas. ¶ Supera: quod non eſt apud nos. ¶ Erras: male credis. ¶ Letheo: infernali: lethe fluuius inferni cui⁹ aqua pota obliuionē facit. ¶ Ferre: pati. ¶ Stygem: paludem infernalem. ¶ Pater, minos. ¶ Præmit: occupat. ¶ Centenis: ut dicit Virgi. Centum digeſta per urbes: nam creta dicebatur habere centum urbes. ¶ Sagax: acuta & diligens ad perquirendum. ¶ Credamus: ponamus caſum quod poſſumus occultare maritum & patrem tamen ſol & iuppiter qui omnia uident cognoſcent ſcelus tuum. ¶ Aſtu: aſtucia. ¶ Infundens lumen. ſ. ſol. ¶ Parens matris. ſ. paſiphaes. ¶ Mundum quatit iuppiter q facit tremere mūdum. ¶ Fulmen æthneum: in æthna dicebantur habitaꝛ cyclopes miniſtri uulcani. hii fabricabāt fulmina ioui quorum nomina Virgi. expreſſit uno uerſu: Brontes ſtirpeſq;: & nudus membra piragmon Coruſca: ſplendenti: nam deſcendens fulmen trahit ſecum flāmas. ¶ Poſſe: effici: credis hoc eſſe poſſibile deos lateat ſcelus tuum. ¶ Sed ſecundus i bene fauēs. pone q dii neſciāt ſcelus tuum: non teipſum fugies ſuper habebis conſciētiam mali quæ pectus conſcium flagellat. ut Iuuena. Nemo nocens ſe iudice abſoluitur. ¶ Vt cōtingat ponamus q iſtud nunquā reueletur. ¶ Negata: non cōceſſa tandem fiunt palam omnibus ſcelera quę ſecreto facta ſunt. ¶ Pœna pręſens: ſtatim poſt ſcelus factū aderit ꝯſcientia. ¶ Aliqua: mulier. ¶ Tutum: ſine pœna. ¶ Securum: ſine anxietate & ſolicitudie mētis. ¶ Vagus geta populus eſt thraciæ de quo Pli. lib. iiii. Oui. ſecūdo de ponto: Nulla getis tot gens eſt trocalētio orbe. Appianus dicit getæ ſunt quos dacos uocant aliqui ex noſtris affirmant nunc gotos appellari: uagos ibi appellauit inſtabiles & ſine certis domiciliis.

DAN. ¶ Sophocles reddit iura: iuſtitia celebratiſſimū fecit Minoa nō mō in terris ſed etiā in domo tartarea ubi nūc ſedet aureū geſtās ſceptrū & iudicās defunctos: ſcribēte Homero in odiſſea. ¶ Centus populis cretæ in qua centū ſunt urbes ſecūdū Homerū nonaginta. ¶ Sagax parentū eſt cura cura parentū in filios tota oculea eſt nullius rei maior eſt cura parentibus q̄ filiorum in lubrico præſertim ætatis nec mira cum geſtando tollendo educando mille tolerent labores ut ſcribens ad filium rex aſtipaleus eleganter commemorat.

Et inter ipſas penſa labuntur manus.
Non colere donis templa uotiuis libet.
Non inter aras Atthidum miſtam choris,
Iactare tacitis conſcias ſacris faces.
Nec adire caſtis precibus, aut ritu pio
Adiudicatam præſidem terræ deam.
Iuuat excitatas conſequi curſu feras.
Et rigida molli geſa iaculari manu.
Quo tendis anime? quid furens ſaltus amas?
Fatale miſeræ matris agnoſco malum.
Peccare noſter nouit in ſyluis amor.
Genitrix tui me miſeret/infando malo
Correpta pecoris efferi ſæuum ducem
Audax amaſti. toruus, impatiens iugi
Adulter ille: ductor indomiti gregis.
Sed amabat aliquid. quis meas miſere deus:
Aut quis iuuare Dædalus flammas queat?
Non ſi ille remeet arte mopſopia potens,
Qui noſtra cæca monſtra concluſit domo.
Promittat ullam caſibus noſtris opem.
Stirpem peroſa Solis inuiſi Venus
Per nos cathenas uindicat Martis ſui.
Suaſq; probris omne Phœbeum genus
Onerat nefandis. nulla Minois leui
Defuncta amore eſt. iungitur ſemper nefas.

BER. ¶ Labunt̃ cadūt. ¶ Nō colere: nō me iuuat ire ad ſacrifi/cia cū aliis mulieribus & myſteria ſacrorū q̄ fiebāt prope eleuſim q̄ eſt ꝓpe athenas: per decē miliaria: de his ſacrifi/ciis diximus in hercule. furente odor talis eſt nō iuuat me mixtam choris tacitis iactare faces quas ſolebāt portare in memoriam cæteris quando ibat querendo proſerpinā filiam in nocte cū facibus: unde iſta ſacrificia erāt no/cturna. ¶ Conſcias dat ſen/ſum facibus ꝙ ſciāt illam inquiſitionem. ¶ Attidum mulierum athenienſium & dicitur attis attidis. Attis eſt regio inter achaiam & macedoniam: abatti regio ipſa attica dicta eſt & atti/cus incola quiq; & attius Virgilius. iiii. geor. Attias orithia. ¶ Nec adire nec eſt mihi aius: ire ad ſacrificia palladis q̄ p̄ſes eſt terræ at/tice. ut habetur apud Oui. ¶ Controuerſia fuit inter ne/ptunum & palladem de im/ponendo nomine athenis. unde conuentum eſt inter eos ut qui melius ſignum daret nomen urbi impone/ret. neptunus percuſſit ter/ram & exiuit equ⁹ idem fe/cit pallas & orta eſt oliua q̄ ſignum erat pacis. un/de ipſa uictrix nomen ur/bi dedit & athneas appel/lauit: quæ ipſa præſidem ſemper habuerunt. ¶ Ad/iudicatā: quæ iudicio deo/rum iudicata eſt præſes ci/uitas, non iuuat me ire ad talia ſacra ſed potius tra/ctare arma i uenatione cū hyppolito: Excitatas cani/bus fugatas. ¶ Molli: tene/ra. ¶ Geſſa: tela gallica: quemadmodum ſariſſæ ſunt haſtæ macædonum: & pila Romanorum. ¶ Quo tendis: cognoſcens ſeipſam: furo/rem ſuum arguit. ¶ Saltus: campos. ¶ Miſerere matris paſiphaes. ¶ In ſiluis: quare illa amabat taurum i ſiluis: & ego hyppolitum ſemper uenatorem. ¶ Correpta: per/uim capta. ¶ Infando malo deteſtabili amore in hyppoli/to priuigno meo. ¶ Efferri: indomiti. ¶ Ducem: taurum. ¶ Impatiens: iugi: ad trahendum aratrum. ¶ Sed ama/bat: comparatior tibi materq; amaſti taurum qui licet in/domitus eſſet uiſus eſt te amare: ipſa uero amo hyppoli/tum qui me faſtidit. ¶ Dedalus: faber athenieſis ualde in/genioſus qui uaccam liniam fabricauit qua incluſa paſi/phae amorem ſuum cum tauro ſatiauit at mihi nec deus ullus nec dedalus reperitur qui auxilium ferat flāmaſq; meas ſedare poſſit. ¶ Arte meſopia: igenioſa ſi remeet de/dalus meſopos rex athenienſium fuit unde ipſe appellat meſopiam artem. ¶ Monſtra minotaurum natum ex ma/tre. ¶ Cæca domo: inextricabili labyrintho: nam dedalus ipſe labyrinthum conſtruxit in creta in quo minotaurus includeretur. ¶ Portentiſſimum hoc humani ingenii op⁹ fuit: itinerum ambages occurſus: ac recurſus inexplicabi/les continens: crebris foribus ad fallendos exitus: redeun/dumq; in errores eoſdem. ¶ Quattuor hi fuiſſe memoran/tur. ¶ Primus in ægypto qui ut aliqui ſentiūt regia Mo/the rudis principis fuit ut alii ſepulchrum meridis plures honori ſolis extructū fuiſſe exiſtimauit. Hinc dedalū ſum/pſiſſe conſtat exemplar eius labyrinthi: quē facit in creta, ſed centeſſimā eius portionē imitatum. Secundus hic ab ægypto labyrinthus fuit. Tertius in lēno. Quartus i ita/lia: oēs lapide polito fornicib⁹ tecti. Italicū labyrinthū fe/cit ſibi porſena rex Etrurie ſepulchri cauſa ſimul: ut & ex/teruorū regū uanitas quo/q; ab italis ſuperet. ¶ No/ſtris: meo miſero amori. ¶ Stirpē: nō credā mihi ul/lam eſſe opē cū genus nr̃m ſit inuiſum ueneri q̄ accuſa/ta fuit a ſole p̄re mr̃is mee de adulterio eius cum mr̃e ppea imiſit ſtimulos nefan/di amoris in matrem: & ge/nus ſuū. ¶ Vindicat: uindi/ctā facit. ¶ Cathenas qb⁹ fuit capta i adulterio a vul/cano marito idicāte illi ſo/le: ut ſcribit̃ apud Oui. me. ¶ Sui. mr̃is: dei belli ama/toris ſui. ¶ Probris: flagi/tiis, facit oēs de genere nr̃o ifames amore. ¶ Minois: filia minois & eſt patrono/micū: nulla ē de nobis q̄ ha/buerit amorē leuē: ſed gra/uem & deteſtabilem.

DAN. ¶ Qualis ætheus uapor. cōparatio apta amātibus. Sappho eādem uſurpauit ſed magis apta. Me calor ætheno nō minor igne te/net. amor ſiqdē nil aliud q̄ ignis cōtinue in ardeſcens. carpēs cutē. & medullas de/ſiccās. nil ē aliđ amor quā triſtis & ęgra uoluptas. Nil niſi cura placēs nil niſi dul/ce malum. ¶ Paladis tela. pallas inuenit texturā. do/cet eadē tollere maculas de ueſtibus. fuſum in lanificio inuenit cloſter filius Arachnæ, lini & retis inuētrix fuit ip/ſa arachne. Plinius vult textilia ab ægyptiis fuiſſe inuēta ¶ Geſſa iacula: ut placet honerato: Gallorū iter lācias ea cōnumerat Gellius ſedēs in rheda, itē Marcellus auctori/tate Virgilii & Varronis affirmat eē gallicaꝝ tela. alpina coruſcat. ¶ Gena manu genitrix: nūc apoſtrophat ad pa/ſiphaē matrē temere amores ei⁹ i taurū emiſſaꝝ ſuis p̄fe/rēs. paſiphæ ſolis filia & uxor minois amauit taurū, culpa p̄ris cōuerſa eſt in hāc deteſtabilē amoris iſaniā q̄ ſolitus neptuno pulcherrimū taurū mactare: ſacrificauit deterio/rē igenio & arte dedali uacca lignea delitheſcēs: quē admo/dū ipſa fatet̃ apud Oui. Paſiphae mr̃ decepto ſubdita tau/ro. Enixa eſt uero crimē onuſq; ſuo. ¶ Meas flāmas miſe/ræ: vulgatiſſima apud ꝓſtantiſſimū quēq; latinitas: pri/mitiuū nāq; ꝓnomē actiue poni nō pōt: Cic. in Gabiniū. Dico mea unius opa rēp. eē liberatā, idē in acticū. Solius .n. meū peccatū corigi nō p̄t. ¶ Meſopia: lege mepſopiā i bonā rē attica alr̃ Meſopia dr̃ teſte Stra. a rege Mopſo/po. Mopſopia ergo dædalea: dædal⁹. athenieſis fuit fili⁹ Eupalami: architecturæ & fabricę pitiſſimus: ut teſtat̃ in .vii. n. h. Pli. Obſtare primū: prius grad⁹ pudoris ē obſtar̃ illicito amori. huic ꝓxim⁹ ē peccādi modus: ſed te neq; pu/dor neq; mēſura cohibet peccādi: repelle ergo occaſionē culpæ & res erit ſalua q̄ fruſtra clācularių adulteriū fece/ris deo ſpectāte. του τιχθ̃ τον γαρ εικοτ ειστ τι ωαν τοραν.

¶ Theſea

BER. ¶Theſea: phedra detexit amorem ſuum nutrici quę ipſi diſſuadet tales curas docetq́ remediū amoris oſ̄ditq́ pe ius eſſe amare priuignū q̄ matri amauiſſe taurū: qđ illud a fatis fuit. hoc aūt ab imoderato appetitu. ¶Theſea cō iunx, uxor theſei appoſitiue pgenies iouis qui fuit pater minois. ¶Exturba: remoue. ¶Nefanda ſcelera. ¶Obſe quentē: obtēperātem: noli fouere hāc ſpē quas hēs cō mittēdi ſtupṛ cū priuigno Quiſq́: qcūq́ obſiſtit pri mo amori: facile poſtea ui cit cęteros amores ſed ſi cę dis primo nō potes a te re pellere iugum & ſeruitutē illius. & eſt ſnia ſana quem teſtat. Ouid. Principiis ob ſtat ſero medicina parat: Cum mala perlongas con ualuere moras. ¶Blandiē do: obſequendo. ¶Dulce malum: amorē. ¶Iugum trāſlatio a bobus ſi dimit tis tibi imponi iugū amo ris non poteris illud reiice re. ¶Nec me fugit: non me latet: non me pterīit idem ſignificant bene ſcio natu ram regū qui libenter non audiunt ueritatem ſed po tius aſſentationē: ac tamē dicam tibi uerū. ¶Durus: difficilis ad bonum. ¶In ſons: ſuperbus. ¶Tumor, in ſtatio quæ pro ſuperbia ponitur. ¶Recta: rectam uiam. ¶Feram: tolerabo æquo animo. ¶Exitū quo cumq́ caſus dederit fortu na. ¶Libertas. uicia mors quæ facit liberum hoiem. ¶Senē: qui intelligit cito mori: ſicut de piſiſtrato & ſolone q interrogatus: cur tam acriter reſiſteret: dicit quare ſenex ſum nō timeo mori. ¶Obſtare: interim nutrix diſſuadet iſtū amo rem phœdrę. ¶Eſt primū, principale obſtare nō con ſentire malo. ¶Labi uia: diſcedere a recto itinere. ¶Noſſe: p nouiſſe. ¶Mo dum: terminum uel quāti tatem peccati noſſe qđ ſeri bitur per. ſ. c. imperatiuus qđ p duplex. ſſ. eſt īfinitiu? ¶Domū: familiā. ¶Ma trem: paſipha eſt quæ mō ſtrū minotaurū peperit ex nefando coitu ſuo. ¶Ne fas: peccatum inū qđ eſt cō tra rōnem eſt grauius mō ſtro matris: unde ſubdit rationem quare monſtra ſunt im putanda fatis ſcelera autem mala uoluntati. ¶Moribus, Si qđ malis occurrit ne credat peccatū ſuū poſſe celerari: nam ſi maritus qui apud inferos erat non ſciet pater tuus noſ: auus ſuus iuppiter & ſol cognoſcēt illud. ¶Vacuum metu: qđ non times. ¶Supera: quod non eſt apud nos. ¶Erras: male credis. ¶Letheo: infernali: lethe fluuius in ferni cui? aqua pota obliuionē facit. ¶Ferre: pati. ¶Sty gem: paludem infernalem. ¶Pater, minos. ¶Præmit: oc cupat. ¶Centenis: ut dicit Virgi. Centum digeſta per ur bes: nam creta dicebatur habere centum urbes. ¶Sagax: acuta & diligens ad perquirendum. ¶Credamus: pona mus caſum quod poſſumus occultare maritum & patrem tamen ſol & iuppiter qui omnia uident cognoſcent ſcelus tuum. ¶Aſtu: aſtu tia. ¶Infundens lumen. ſ. ſol. ¶Parens matris. ſ. pa ſiphaes. ¶Mundum qua tit iuppiter q facit treme re mūdum. ¶Fulmen æth neum: in æthna dicebantur habitaṛ cyclopes miniſtri vulcani. hii fabricabāt fulmina ioui quorum no mina Virgi. expreſſit uno uerſu: Brontesq́ ſtirpeſq́: & nudus membra piragmon Coruſca: ſplendenti: nam deſcendens fulmen trahit ſecum flāmas. ¶Poſſe: effi ci: credis hoc eſſe poſſibile deos lateat ſcelus tuum. ¶Sed ſecundus: bene fa uēs. pone qđ dii neſciāt ſce lus tuum: non teipſum fu gies ſuper habebis conſciē tiam mali quæ pectus con ſcium flagellat. ut Iuuena. Nemo nocens ſe iudice ab ſoluitur. ¶Vt cōtingat po namus qđ iſtud nunquā re ueletur. ¶Negata: non cō ceſſa tandem fiunt palam omnibus ſcelera quę ſecre to facta ſunt. ¶Pœna pręſens: ſtatim poſt ſcelus fa ctū aderit ꝯſcientia. ¶Ali qua: mulier. ¶Tutum: ſi ne pœna. ¶Securum: ſine anxietate & ſolicitudie mē tis. ¶Vagus geta populus eſt thraciæ de quo Pli. lib. iiii. Oui. ſecūdo de ponto: Nulla getis tot gens eſt tro culētio orbe. Appianus di cit getæ ſunt quos dacos uocant aliqui ex noſtris af firmant nunc gotos appel lari: uagos ibi appellauit inſtabiles & ſine certis do miciliis.

N. Theſæa coniux clara progenies Iouis,
Nefanda caſto pectore ex turba ocyus.
Extingue flammas, ne ue te diræ ſpei
Præbe obſequētem. quiſquis in primo obſiſtit,
Pepulitq́ amorem, tutus, ac uictor fuit.
Qui blandiendo dulce nutriuit malum,
Serò recuſat ferre, quod ſubiit, iugum.
Nec me fugit, quam durus, & uere inſolens
Ad recta flecti regius nolit tumor.
P. Quemcunq́ dederit exitum caſus, feram.
Fortem facit uicina libertas ſenem.
N. Obſtare primum eſt, uelle nec labi uia.
Pudor eſt ſecundus, noſſe peccandi modum.
Quo miſera pergis? quid domū īfamē grauas?
Superaſq́ matrem? maius eſt monſtro nefas.
Nam monſtra fato, moribus ſcelera imputes.
Si, quod maritus ſupera non cernit loca,
Tutum eſſe facinus credis, & uacuum metu.
Erras. tamen tu crede lethæo abditum
Theſea profundo ferre perpetuam ſtygem.
Quid ille, lato maria qui regno premit.
Populiſq́ reddit iura centennis pater.
Latere tantum facinus occultum ſinet?
Sagax parentum eſt cura, credamus tamen
Aſtu, doloq́ tegere nos tantum nefas.
Quid ille rebus lumen infundens ſuum
Matris parens? quid ille, qui mundum quatit
Vibrans coruſca fulmen ætneum manu
Sator deorum? Credis hoc poſſe effici
Inter uidentes omnia, ut lateas, auos?
Sed, ut ſecundus numinum abſcondat fauor
Coitus nefandos, utq́ contingat ſtupro
Negata magnis ſceleribus ſemper fides.
Quid pœna præſens, conſciæ noctis pauor,
Animuſq́ culpa plenus, & ſemet timens?
Scelus aliqua tutum, nulla ſecurum tulit.
Compeſce amoris impii flammas precor.
Nefaſq́, quod non ulla tellus barbara
Commiſit unquam, non uagus campis Geta.

¶Sophocles reddit iura: iuſtitia celebratiſſimū fec Minoa nō mō in terris ſed etiā in domo tartarea ubi nūc ſedet aureū geſtās ſce ptrū & iudicās defunctos: ſcribēte Homero in odiſ ſea. ¶Centus po pulis cretæ in qua centū ſunt urbes ſecūdū Homerū no nagīnta. ¶Sagax parentū eſt cura cura parentū in filios tota oculea eſt nullius rei maior eſt cura parentibus q̄ fi liorum in lubrico præſertim ætatis nec mira cum geſtan do tollendo educando mille tolerent labores ut ſcribens ad filium rex aſtipaleus eleganter commemorat.

DAN.

BER.

Nec inhoſpitalis taurus, aut ſparſus Scythes.
Expelle facinus mente caſtifica horridum.
Memorq; matris metue concubitus nouos.
Miſcere thalamos patris, & gnati apparas.
Vteroq; prolem capere confuſam impio.
Perge, & nefandis uerte naturam ignibus.
Cur monſtra ceſſant? aula cur fratris uacat?
Prodigia toties orbis inſueta audiet.
Natura toties legibus cedet ſuis.
Quoties amabit Creſſa. Ph. q̃ memoras, ſcio
Vera eſſe nutrix, ſed furor cogit ſequi
Peiora, uadit animus in præceps ſciens.
Remeatq; fruſtra ſana conſilia appetens.
Sic, cum grauatam nauita aduerſa ratem
Propellit unda, cedit in uanum labor.
Et uicta prono puppis aufertur uado.
Quod ratio poſcit, uincit, ac regnat furor.
Potenſq; tota mente dominatur deus.
Hic uolucer omni regnat in terra potens.
Ipſumq; flammis torret indomitis Iouem.
Gradiuus iſtas belliger ſenſit faces.
Opifex triſulci fulminis ſenſit deus.
Et, qui furentes ſemper æterneis iugis
Verſat caminos, igne tam paruo calet.
Ipſumq; Phœbum, tela qui neruo regit,
Figit ſagitta certior miſſa puer.
Volitatq; cœlo pariter, & terris grauis.
N. Deum eſſe amorem, turpiter uitio fauens
Finxit libido, quoq; liberior foret.
Titulum furori numinis falſi addidit.
Natum per omnes, ſcilicet, terras uagum
Erycina mittit, ille per cœlum uolans
Proterua tenera tela molitur manu.
Regnumq; tantum minimus in ſuperos habet.
Vana iſta demens animus aſciuit ſibi.
Veneriſq; numen finxit, atq; arcus dei.
Quiſquis ſecundis rebus exultat nimis,
Fluitq; luxu, ſemper inſolita appetens
Hunc illa magnæ dira fortunæ comes
Subit libido. non placent ſuetæ dapes.
Non tecta ſani moris, aut uilis cibus.

¶ Inhoſpitalis taurus mons eſt teſte Pli. li. v. qui ab indico mari ſurgit deinde inter egyptiũ & pamphiliciũ pelagus obiectus ſeptẽtrioni dextero latere leuo meridianæ plagæ occurrit deniq; ſerhipheis iugis annecti: ſed pro gẽtiũ ac uarietate linguarũ pluriſariã noĩatur apud indos hianos apud parthos prætyphates ide taurus. Aſt ubi in excelentiſſimam ſublimitatẽ cõſurgit caucaſus. pompo. uero mela. li. i. ſuæ coſmographiæ conatur oſtendere caucaſum non eſſe iugũ tauri montis per hoc ꝙ euphra. qui a latere tauri dimiſſus eſt tendens in meridiem caucaſum a ſiniſtra, & taurũ excludit a dextra ibi dicebanẽ ſacrificare hoſpites. ¶ Scytes: ſcythia regio eſt ſeptẽtrionalis quæ diuiditur a flu. tanai ubi gẽtes uniuerſali teſte Hero. lib. iiii. arcubus ſunt equitãtes nõ ex aratro ſed feris quas uenantur uitam ducentes. ¶ Sparſus: quæ per uicos habitant. ¶ Horridũ deteſtabile. ¶ Nouos: inſitatos ¶ Capere: cõcipere. ¶ Perge, indignatiue & hyronice loquiẽ. ¶ Verte, muta naturam. ¶ Ignibus: amoribus ¶ Cur ceſſant mõſtra. imo benefacias: perdidimus minotaurũ: tu fac aliud monſtrum. ¶ Aula fratris labyrint⁹ minotauri. ¶ Vacat: uacua eſt qa iam erat mortuus. Amabit creſſa: quotienſcũq; mulier cretenſis amabit: pter naturam pariet mõſtra. ¶ Cedet: quare u inceẽ contra naturã ex hoie naſciẽ mõſtrũ. ¶ Quę memoras rñdet phedra nutrici ſe cognoſcere cõmittere ſcelus ſed illud inuitã aggredi. ¶ Sic naura facit ſimilitudinẽ cũ naui aduerſus ipetũ fluuius ire conaẽ undã rapiens illũ retro uehit ita mihi accidit q̃ amori ſuccũbo. ¶ Grauatam onuſtã. ¶ Aufert: rapitur. ¶ Prono uado: ſecũdo curſu aq̃. ¶ Furor amor inſanus. ¶ De⁹: cupido. ¶ Hic uolucer: nõ mirãdũ dicit ſi puella amore uincaẽ: cum dii ipſi ceſſerint. ¶ Flãmis indomitis: q̃ nõ pñt uinci. ¶ Gradiuus: mars nõ eſſe uocabulũ græcũ neq; latinũ: ſed trax ꝙ bellicoſum deſignat: & forte: dr̃ latine mars eo ꝙ maribus in bello pſſit ut dicit Varro de ligua latina. ¶ Faces pingiẽ cupido puer uolucer & alat⁹ cũ arcu ſagittis & facib⁹. ¶ Opifex: faber iouis vulcan⁹ q dr̃ habitare ęthnã mõtẽ. ¶ Triſulci: hñtis tres ſulcos & angulos. ¶ Iugis: mõtibus. ¶ Furentes: eſtuãtes. Igne tã puo: una: face cupidinis. ¶ Phœbũ: ipſe cupido apollinem quoq; vulnerauit multotiens. ¶ Puer cupido. ¶ Certior: pitior qui ferit ut vult. ¶ Grauis iſeſtus q̃re & in deos & hoĩes vult hr̃e imperiũ. ¶ Deũ eſſe confutatio nutricis q̃ dicit nõ eſſe aliquẽ deũ amoris: ſed iſta eſſe ficta ab hoĩbus uoluptuariis ut haberẽt executionẽ ſui crimis. ¶ Libido: imoderat⁹ amor. ¶ Seruitio: ſeruituti. ¶ Quo ut habet maiorẽ liciã peccandi dic̃ furorẽ ſuũ eẽ deũ ¶ Titulũ, nomẽ. ¶ Numinis falſi dei, nõ ueri. ¶ Natũ, ridet hãc ſniam hironice loquẽs credis ꝙ uenus mittat filiũ ſuũ cupidinẽ huc & illuc. q. d. iſtud eſt ridiculũ. ¶ Erycina: uen⁹ ab eryce mõte ſiciliæ ubi coliẽ. ¶ Moliẽ: facet. ¶ Proterua cõculcent alios. ¶ Tenera manu laſciua. ¶ Minimus. ſ. deorũ q. d. nõ hẽt tãtã potentiã. ¶ Vana: noli credere hęc q̃ finxit ſibi furioſus animus ¶ Aſciuit: adiũxit. ¶ Quiſqs illud ẽ ex ueritate ſed uenit pp illos q hñt nimiũ ociũ & ſeſe totos tradũt ueneri & libidini q̃ deã hñt. ¶ Secũdis. pſperis ¶ Exultat ex nimia affluẽtia rerũ ¶ Fluit: labiẽ ſine ↄtinẽtia. Comes: q̃ ſp ſequiẽ magnã & mr̃tas diuitias. ¶ Suetæ dapes ſemp q̃rũt noua fercula, dicit Iuuenalis. ¶ Mare terras & nemora ſcrutãtur ut aliqd cõdiendũ inueniãt. ¶ Sani moris: cõſuetudinis q̃ habeat rõnẽ.

¶ Miſcere thalamos i uis cõfundere ſemẽ filii cũ paterno qd eſt ipiũ & mõſtroſum & a quo plurimũ abhorret natura. ¶ Quę memoras: narras uera ſed trahor i uetitũ nephas cogẽte inſania hic illũ ouidianũ. Nitimur in uetitũ ſp cupimuſq; negata. ¶ Certior puer: amor pingiẽ puer. qa qui amat non plus ſapit q̃ puer & æque diis dominat atq; hoĩbus nec qſq̃ ex illo vulnere ſanus abit. & Oui. Regnat & in dominos ius habet ille deos. ¶ Igne tã paruo calet: licet parua ſit fax amoris tñ plus urit q̃ vulcanus ipſe theocliro affirmãte. ερος δ' εταρακαι αἰ παραιον πολλακισ αφε ισ το ο στλαρ φλογερο τερον αιθει. ¶ Proterula nihil eſt amore demẽtius & medius fidius cognoſciẽ maxime in hoc amoris proterula. ꝙ turpem plerunq; cenſeant pulchram hic illud Theocritũ. ι γαρ ερωτι πολλακισ ω πολυφαμε τα μη καλα καλα πεφανται. ¶ Re

DAN.

gnumq; tãtum hic phœdra artificioſe honeſtiorẽ ſuã uoluptatem facit transferens in amorẽ omnẽ ſuã temeritatẽ pari modo apud Ouidium eadem ſe defendit. Quicquid amor iuſſit non eſt contemnere tutum.

BER. ℂCur. unde eſt ꝙ raro uides in domib⁹ pauperũ: iſtã libidinẽ nefandã. ⸿Penates: tenues paupes domos. Hæc peſtis: libido quã Plato eſcã malorum appellat. ⸿Sancta: honeſta caſtas mulieres habẽt. ⸿Vulg⁹ mediũ: mediocre qui nõ ſunt neq; ſublimes. Sanos: honeſtos ⸿Cohercet: ɔtinet. ⸿Medico, reb⁹ moderatis. ⸿Cõtra: ecõtrario ut dicit Ci. in magna potentia eſt magna ſnia: peccãdi ſic & Luca. inquit. uirtus & ſumma ptãs coeũt. i. nõ bñ ſunt ſil. ⸿Quã fas: licitũ. ⸿Vult poſt ſe quare oia arbitrio ſuo diſponẽda putat cũ ſe ſimilẽ diis exiſtimet ⸿Q d de. cõcludit nutrix dicẽs potes tu regina cognoſcerẽ qd honeſtum ſit: & timere maritũ tuũ reditumq; ab inferis ⸿Prẽditã. ornatã. ⸿Alto ſolio: magno regno. ⸿Remeantis uiri mariti theſei redeuntis ab inferis. Amoris phœdra dic nõ poſſum hr̃e hãc honeſtatem: cũ me totã occupet amor. nec timeo theſeũ cũ ſciã illũ nũq̃ rediturũ. ⸿Fero: regnũ patior ꝙ amor regnat in me. ⸿Merus: poſitus ſub terra. nunq̃ redit ad ſupera cõnexa ad nr̃m coelũ ꝙ nobis dr̃ connexũ. Silentẽ domum infernũ: ubi aiæ incorporeę nõ emittũt uocẽ. Ne credas: nutrix confutat hæc dicẽs uirtuti oia eẽ poſſibilia: ppea theſeum poſſe redire ab inferis, quẽadmodũ hercules & æneas. ⸿Ditis plutonis. ⸿Canis ſtygius cerberus cuſtos inferni. ⸿Negatas. ſ. ad redeundũ. ⸿Veniã: capit aliã defẽſionẽ phœdra: ut foueat curã ſuã: dicit theſeũ poſſe pcere amori ſuo qũ ille iuſtos cupit: & fortes uiros impedit. ⸿Immitis: dicit nutrix nõ credas hoc qđ tibi det ueniã: ſi peccaueris cũ non pepercit antiope uel hyppolite quã pp iurgiũ interfecit cũ nihil peccaſſet. ⸿Immitis: crudelis. Barbara quare erat de amazonib⁹. ⸿Sed poſſe: pene qđ theſeus det tibi ueniã quis poſſet inducere hyppolitũ: ad amorẽ tuũ qui ita rigidus eſt ut oẽ nomen fœminæ exhorreat. ⸿Huius: hyppoliti. ⸿Intractabilẽ: inexorabilẽ. ⸿Coelibi: appellamus coelibes qui ſine muliere uiuunt. ⸿Genus: amazonũ natũ ex amazõe uiragine dura: q̃ uiros iuſſos habeant ita hic hyppolitus fœminas. ⸿Reſiſtet: interrogatiue nutrix loquit̃ expectabit ne te licet ſequaris eũ. ⸿Caſtos ritus: mores pudicos. q. d. nõ. ⸿Nõ caſta: nõ legitima ſi nõ vult iuſtos coitus qñ min⁹ iniuſtos. ⸿Tibi ponet: ipſe deponet odiũ gratia tua qui habet odio oẽs mulieres & forſan propter te. ⸿Tibi: pp te: cui⁹. ſ. tui. ⸿Patris recorderis: ꝙ pater tuus minos dñat̃ mari: ſi illum per mare ſequaris, Matris ſimul recordor ẽt ꝙ mater talẽ amorem habuit. ⸿Careo pellicis metu: nõ dubitabo q̃ ipſe hyppolitus habeat alias mulires. ⸿Perithoo comes recordatur ſe deſcendiſſe ad inferos cũ perithoo propter amorem proſerpinæ unde mihi poterit facile ueniã dare. ⸿Mitis: fuit placabilis ⸿Ariadne, ſorori meę: ita erit mihi. ⸿Per has: uides nutrix obſtinationem phœdre rogat illã ne uelit huiuſmodi amore perſeuerare. ⸿Siſte: noli ultra procedere. ⸿Adiuua. q. d. ſi uis recedet a te iſte amor. ⸿Sanitatis. ſ. ai.

DAN. ℂModico cohercet: q anguſte & vulgariter uiuitãt lana & tela quæritãtes eſcam hñt nullo libidinis prurituu tangunt̃ penelope mãſit Viro integra auxilio operis textilis: pręſtolantibus illam procis, xx. annos temperauit a libidine Vir. in Georgicis commendat uillicas a continentia coitus ob vulgaria cibaria caſtã pudicitiam ſeruat domus dubio procul fomenta libidinis ociũ & copia. ⸿Qui merſus ſemel: ab neſcit reduces æacus ille uiati ſicut a cæcitate ad lucem nõ datur regreſſus ita nec ab inferis ad uitam hinc apollinius. τομένου μαλινα γρέ τωνουδέτι μιχοσ τ ε σ τ ε ωοσ. &c. ⸿Sol⁹ negatas: tamen ſententia poetæ ſedet æternumq; ſedebit infœlix Theſeus cũ ęneas reditum eius arguere uideat̃ ad ſenem ſtigim. quid theſea magnum. &c. qui locus eſt in quæſtione apud Gelium. ⸿Quis animum: cõcedo iquit det tibi ueniam Theſeus ſed quomodo flectetur Hyppolitus maximus oſor mulierum ut uere natum ex mazone agnoſcas: adeo durus eſt & inexorabilis. ⸿Pellicis cardo metu ſi fœminas oderunt non erit mihi pellex.

Cur in penates rarius tenues ſubit
Hæc delicatas eligens peſtis domos?
Cur ſancta paruis habitat in tectis Venus?
Mediumq; ſanos vulgus affectus tenet?
Et ſe coercent modica, contra diuites,
Regnoq; fulti, plura quam fas eſt, petunt?
Quod non poteſt, vult poſſe, qui nimium põt.
Quid deceat, alto prẽditam ſolio, uides.
Metue, ac uerere ſceptra remeantis uiri.
P. Amoris in me maximum regnum fero.
Reditusq; nullos metuo, non unquam amplius
Conuexa tetigit ſupera, qui merſus ſemel
Adiit ſilentem nocte perpetua domum.
N. Ne crede, Ditis clauſerit regnum licet.
Caniſq; diras Stygius obſeruet fores.
Solus negatas inuenit Theſeus uias.
P. Veniam ille amori forſitan noſtro dabit.
N. Immitis etiam coniugi caſtæ fuit.
Experta ſæuam eſt Barbara Antiope manum.
Sed poſſe flecti coniugem iratum puta.
Quis huius animum flectet intractabilem?
Exoſus omne fœminæ nomen fugit.
Immitis annos cœlibi uitæ dicat.
Connubia uitat, genus Amazonium ſcias.
P. Nunc in niuoſi collis hærentem iugis,
Et aſpera agili ſaxa calcantem pede,
Sequi per alta nemora, per montes placet.
N. Reſiſtet ille, ſeq; mulcendum dabit?
Caſtoſq; ritus Venere non caſta exuet?
Tibi ponet odium, cuius odio forſitan
Perſequitur oẽs? Phæ. precib⁹ haud uinci põt?
N. Ferus eſt. Phæ. amore didicim⁹ uinci feros.
N. Fugiet. Phæ. per ipſa maria, ſi fugiat, ſequar.
N. Patris memẽto. Phæ. meminim⁹ mr̃is ſimul.
N. Genus oẽ pfugit. Phæ. pellicis careo metu.
N. Aderit marit⁹. Phæ. nempe Pirithoi comes
N. Aderitq; genitor. Phæ. mitis ariadne pater.
N. Per has ſenectæ ſplendidas ſupplex comas,
Feſſumq; curis pectus, & cara ubera
Precor, furorem ſiſte, teq; ipſam adiuua.
Pars ſanitatis, uelle ſanari, fuit.

Ph. Non omnis animo ceſſit ingenuo pudor.
Paremus altrix, qui regi non vult. amor
Vincatur / haud te fama maculari ſinam.
Hæc ſola ratio eſt, unicum effugium mali.
Virum ſequamur / morte præuertam nefas.
N. Moderare alumna mētis effrenæ impetus.
Animos coerce / dignam ob hoc uita reor,
Quod eſſe temet autumas dignam nece.
Ph. Decreta mors eſt / quæritur fati genus.
Laqueo ne uitam finiam, an ferro incubem?
An miſſa præceps arce Palladia cadam?
N. Pro caſtitatis uindicem armemus manum.
Sic te ſenectus noſtra præcipiti ſinet
Perire leto ſiſte furibundum impetum.
Ph. Prohibere nulla ratio periturum poteſt,
Vbi quis mori conſtituit, & debet mori.
N. ſolamen annis unicum feſſis hera,
Si tam proteruus incubat menti furor.
Contemne famam. fama uix uero fauet.
Peius merenti melior, & peior bono.
Tentemus animum triſtem, & intractabilem
Meus iſte labor eſt, aggredi iuuenem ferum.
Mentemq; ſæuam flectere immitis uiri.

SAPHICI VERSVS.
CHORVS.

Diua non miti generata ponto,
Quam uocat matrē geminꝰ Cupido,
Impotens flammis ſimul, & ſagittis.
Iſte laſciuus puer, acre nitens,
Tela quam certo iaculatur arcu.
Labitur totas furor in medullas,
Igne furtiuo populante uenas.
Non habet latam data plaga frontem.
Sed uorat tectas penitus medullas.
Nulla pax iſti puero. per orbem
Spargit effuſas agilis ſagittas.
Quæq; naſcentem uidet ora ſolem,
Quæq; ad occaſus iacet ora feros.
Siqua feruent. ſubiecta Cancro eſt.

BER. Non oīs: nō oīno ſum ſine pudore: decreui monitis tuis parere & ita ſimulat ſe uelle aquieſcere uerbis eius. Altrix: q̃ alit alumna q̃ alit. Regi: gubernari: is amor q nō vult regi de libero qđ uincat a me. Fama: uocatiuꝰ caſus: hæc eſt ſummū ſpecimē & decus mulieris. Maculari: ut dicat peccaſſe. Hæc ſola ratio, hic ſolus eſt modus inſano amori reſiſtere poſſim: ut mihi mortē conſciſcam q̃ me tātis curis liberet. Virum: theſeū q apud inferos eſt. puentā: anteq̃ peccē moriēdū eſt ut in nocēs diſcedam ad maritum. Moderare, reprime noli ſequi tuos impetus. Effrenæ: incontinentis. Autumas: putas interdū eſt dicere pſertim apud comicos. Dignā. nec qđ accidit ex uerecundia q̃ ueniā meret. Decreta: deliberaui oīo mori ſed uidēdum eſt quo genere mortis utar uel laqueo: uł ferro uł caſu. Vidicē: Nā decreuit genꝰ mortis dicēs ſe uelle ferro interimere. Vindicē: caſtitatis. ſ. me q̃ caſtitatē meā nolo defendere. Vindex pprie dr̄ defenſor q nō patiť iniuriā fieri. Manu. cū ferro. Sic te: mutať nutrix qm̄ uidet phœdrā ſe uelle interficeř. Præcipiti. leto morte cita & incōſiderata. Prohibere nō oportet ut fundas pces fruſtra q̃ re decretū eſt mori. nec pōt īpediri mors uolēti mori. Solamē. nutrix ipſa uolēs hortari phœdrā ad uiuendū potius dicit amorē hyppoliti eē hndū q̃ mortē nec eē curādū de fama q̃ multotiēs iniqua eſt & potiꝰ nocētes: q̃ inocētes iuuat. Annis feſ. ſenectuti meæ. Proteruus: acerbus: & atrox a ptero cōculco. Vero: ueritati. Peiꝰ merēti. ſ. malo. Cōtētus: experiamur ſi poſſumꝰ flectere hyppolitū & ita pollicet operam ſuam: ne interficiat. Diua ſeqť chorꝰ loquēs de materia pcedentis actꝰ & auget potētiā cupidinis q ſolus potēs eſt in cœlo & in terra ut patet p diuerſa exēpla deoꝝ & hoium uerſus eſt ſaphichus ſicut diximus in hercule furēte. Natus Euriſtheꝰ. Gnata pōto uenus q̃ ſm aliquos dr̄ nata mari ex ſpuma teſticuloꝝ cœli pris ſaturni ſm Homeꝝ. filia fuit diones & iouis. Nō mitis: iptote. i. ſæuo: & amaro. Geminus cupido: iuſtus & iniuſtus & ſic duo ſunt cupidines. Impotēs: nimiū potēs. Iſte q̃ſi p indignationē. Acre amare q̃ re fulgore ſuo parit dolores. Certo qđ nunq̃ errat. Labiť: deſcēdit. Furtiuo: igne clādeſtino qui foris uideť. Populāte: cōſumēte. Frōtem latā: nō hēt magnā apparētiā: ſed clauſa itrorſum tabeſcit. Tactas: occultas. Nulla pax: q̃ re ubiq; vult inducere bellū. Agilis: uelox. Effuſas emiſſas. Quæq; nulla ē ps mūdi q̃ nō ſentiat calorē cupidinis. Videt ſolem: regio oriētalis. Ad occaſus: regio occidētalis. Si q̃ feruēti. cācro ſigno ī zodiaco qđ magnos iducit calores illis regiōibꝰ ubi ē ſyene ciuitas ſupra quā ſol exiſtēs in cācro ita ppēdiculariter aſpicit urbē ut nlla fiat umbra dicēte lucāo: Atq; umbras nuſq̃ flectere ſyene.

DAN. Mitis: ſicut nullam q̃ſiuit ultionē pater meus de rapta Ariadne ita neq; de me ulciſcetur. Moderara alumna: pone refrena iniquum eſt iram immortalē ſeruari ut ſcri. agrigētinus phalaris ad Eteonicē. ἀνθρώπου γὰρ ὄντα τὴν ὀργὴν ἀθάνατον ἔχειν, ὥς φασί τινες, οὐ προσήκει. Autumas. P. nigidius grammaticus ſcriptū reliquit in ſuis commentariis autumo uerbum compoſitum eē ex ab præpoſitione & extimo dictumq; intercide: quare ab æſtimo ut ab mutata ſit in au ſicut apud Homerum: ſæpe mutantur præpoſitiones ut ἀνέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν. Arce palladia: arcem athenarum cōdidit cecrops & de ſe cecropiā appellauit auctor Pli. Fama uix uero: fama decipit ideo creſcit per ſua mendacia: tam ficti falſiq; tenax q̃ nunciauerim. Diua nō mitis: tertium carmen dicolon metro ſapphico cōſtās trimetro & dimetro anapeſtico pindarico ubi chorus circunſcribit cupidinē deum & uenerem matrem. Venus ex ſe peperit cupidinem ut placet Simonidi celebrantur tres cupidines: primus mercurii & dianæ primæ filius, Secundus ex ſola uenere, Tertius ex uenere & marte, Euſebius auctor. Geminꝰ cupido iocus: & amor Venerē utrinq; cōmitātur quod libido ſit caſſa ſine iuſſu: niſi ſint mollæ morſiunculæ papillæ & horridularum oppreſſiunculæ, ut commeminit pſeudolus ille plautinus ad calidorum. Nulla pax: rotatur amor ut fortuna apte nauta ad amicū oia uertunť certe uertunť amores. Vinceris aut uicis hæc ī amore rota eſt.

Magni

¶ Magni ſæpe duces magni cecidere tyranni. Et thebæ ſteterant altaq; Troia fuit &c̃. Candidas ales ſignum ſe fecit Iuppiter & roſtro inſerto ori matris idæi coluit. cignus qui aliter dicitur olor eſt cantator ſui funeris moritur creſcente penna duriori in medio eius capite cignus eſt læti omnis nauigantibus quod nunquam mergitur. te ſcribit Plini. cignum ſentientem mortem uicinam ſua uiſſimum cantum edere. ¶ Iuuencus: idem Iuppiter mutatus in taurum amauit europam filiam agenoris regis phenicíæ & tranſfretauit eam in cretam: ut plene ſcribit Ouidi. ¶ Petulans: ipſe Iuppiter factus laſciuus iuuencus. ¶ Strauit: ſuppoſuit ludo uirginum quæ blandientes cum illo tauro ludebant.

Si qua maioris glacialis Vrſæ
Semper errantes patitur colonos.
Nouit hos æſtus.iuuenum feroces
Concitat flammas.ſenibuſq; feſſis
Rurſus extinctos reuocat calores.
Virginum ignoto ferit igne pectus.
Et iubet cœlo ſuperos relicto
Vultibus falſis habitare terras.
Theſſali Phœbus pecoris magiſter
Egit armentum,poſitoq; plectro
Impari tauros calamo uocauit.
Induit formas quoties minores
Ipſe, qui cœlum,nebulaſq; ducit?
Candidas ales modo mouit alas,
Dulcior uocem moriente cycno.
Fronte nunc torua petulans iuuencus
Virginum ſtrauit ſua terga ludo,
Perq; fraternos mala regna fluctus:
Vngula lentos imitante remos:
Pectore aduerſo domuit profundum:
Pro ſua uector timidus rapina.
Arſit obſcuri dea clara mundi
Nocte deſerta,nitidoſq; fratri
Tradidit currus aliter regendos.
Ille nocturnas agitare bigas
Diſcit:& gyro breuiore flecti.
Nec ſuum tempus tenuêre noctes.
Et dies tardo remeauit ortu
Dum tremunt axes grauiore curru.
Natus Alcmena poſuit pharetram:
Et minax uaſti ſpolium leonis.
Paſſus aptari digitis ſmaragdos.
Et dari legem rudibus capillis.
Crura diſtincto religauit auro.
Luteo plantas cohibente ſocco.
Et manu clauam modo qua gerebat.
Fila deduxit properante fuſo.
Vidit Perſes:Diciſq; ferax
Lydia regni deiecta feri
Terga leonis,humeriſq;,quibus

Cicero in quæſtionibus Thuſculanis tradit cignum non ſine cauſa Apollini dicatum eẽ. quia ab eo diuinationem habere uideatur quia preuidens quid in morte boni ſit: cum cantu & uoluptate moritur. ¶ Petulans iuuenca. Iuppiter ſub forma tauri Europam tulit humeris in cretam vbi illam compreſſit. Humerus tangit in narraco. οὐχ οὗτ.. ... ταῦρος ... &c̃. Natus almena: Hercules permutauit cum Ioles habitum leonis tegmen & arma: quod probe intellexit Faunus incubus adacto in ventrem calce reiectus procul ab ipſo Hercule dum illum vellet pro Iole ſubagitare.

BER. ¶ Glacialis vrſæ: a parte ſeptentrionis ſub polo Artico ſunt populi habentes latos cãpos: vt diximus de ſcythis & qui ſemper ſunt errantes & vagi omnes iſte regiones ſenſerunt calorem amoris qui potentiam habet in iuuenes & ſenes. ¶ Ignoto: quare primo neſciunt quid ſit. ¶ Iubet: ſcilicet cupido. ¶ Falſis: vultibus: ſimulatis imaginibus interdum ſumunt habitum paſtoris aliquando cigni aut tauri. ¶ Pecoris Teſali. facit inductionem: probans per exemplum quod dixit Appollo priuatus diuinitate ob pulſos Ciclopas dicitur confugiſſe ad admetum regem Theſaliæ cuius armenta nouem annis pauit apud fluuium amphriſum teſte Virgili libro iii. Georgi. paſtor ab amphriſo: & Lucanus libro.vi. irrigat amphriſos famulantis paſcua phœbi: hocq; ſeruitium ſubit ut filia regis frui poſſet. ¶ Egit: duxit. ¶ Poſito plectro: quo tangebat cytheram accepit fiſtulam paſtoralem. ¶ Impari: calamo fiſtula diſparibus calamis iuncta: ſic Vir. ſeptem cõpacta cicutis. ¶ Ipſe qui cœlum: Iuppiter qui regit cœlũ mutatus eſt in cignum, & ea forma adiuit lædam filiam tyndari regis ex qua ſuſcepit caſtorem & pollucem & Helenam & Clytemneſtram. ¶ Candidas alas: pennas cigni candidiſſimi. ¶ Ales ipſe Iuppiter factus auis. ¶ Vocem: ſcilicet mouit. ¶ Morien

¶ Domuit: ipſe Iuppiter ſuperauit mare natando de phenicia in cretam. ¶ Fraternos fluctus. fratris Neptuni: appoſitiue noua regna: ſcilicet ſibi cum mare non ſit regnum ſuum. ¶ Vngula: ideſt pedibus ſuis. ¶ Imitande: ſcilicet natando. ¶ Lentos: flexibiles. ¶ Timidus. nõ pro ſe timebat: ſed pro puella ne caderet. ¶ Dea clara: lũa. ¶ Obſcuri mundi: noctis opacæ. ¶ Arſit: inflammata eſt amore endymionis cum ſuper latmio monte obdormiſſet. ¶ Vt Ouidi. lib. iii. de arte. ¶ Latmius endymion non eſt tibi luna pudori Plini. lib. ii. ¶ Hoc totum figmentum enodauit. ¶ Deſerta. deſerebat currus ſuos & ueniebat in terras ad amatorem. ¶ Ille: ſcilicet frater ſol. ¶ Breuiore gyro: quare luna breuiorem circulũ habet. ¶ Suum tempus: quando phœbus erat in curru lunæ nõ poterant eius boues ire uelociter quare ipſe erat grauior ſorore: ideo dicit noctes longiores quæ erant ultra tempus ſuum ¶ Remeauit: reuerſus eſt. ¶ Tremũt: ſcilicet onere ipſius phœbi. ¶ Natus alcmena herc. uictor in toto mũdo capt⁹ amore ioles coactus eſt: depoſitis armis induere ueſtes muliebres officia mulierum exercere. ¶ Spolium leonis: pellem quam geſtabat leonis cleonei. ¶ Minax: quare illud geſtamen faciebat aſpiciẽtibus horrorẽ. ¶ Smaragdos: ſpecies gemmæ uiridis poſuit ſibi anullos ſicut mulier. ¶ Dari legem: aptari & concinnati. ¶ Rudibus: incultis. ¶ Diſtincto. poſuit ſibi calceos depictos auro. ¶ Socco: calceo quo utebantur tragici ſicut coturno comedi. ¶ Luteo: rubro. ¶ Et clauam: cum ea manu qua ſolebat geſtare clauã filauit. ¶ Vidit: mutatur hic uerſus & eſt dimeter anapeſticus conſtat ex quattuor anapeſtis. aliquando admittit dactylum & ſpondeum itaq; nullus ſit anapeſtus & tamen dicitur uerſus anapeſticus. ¶ Preſes omnes regiones vicinæ lydiæ viderunt Herculẽ tali habitu. ¶ Preſes: populus. ¶ Lidia: puincia in minori Aſia teſte Pli. lib. v. ¶ Ditis diuitis quare copioſa eſt.

Sederat alti regia cœli
Tenuem Tyrio ſtamine pallam.
Sacer eſt ignis(credite læſis)
Nimiumq; potens/qua terra mari
Cingitur alto,quaq; ætherio
Candida mundo ſydera currunt.
Hæc regna tenet pueri immitis.
Spicula cuius ſentit in imis
Cœruleus vndis grex Nereidum,
Flammamq; nequit eleuare mari.
Ignes ſentit genus aligerum.
Venere inſtincti quam magna gerunt
Grege pro toto bella iuuenci.
Si coniugio timuere ſuo.
Poſcunt timidi prælia cerui.
Et mugitus dant concepti
Signa furoris.tunc virgatas
India tigres decolor horret.
Tunc vulnificos acuit dentes
Aper/& toto eſt ſpumeus ore.
Pœni quatiunt colla leones.
Cum mouit amor:tum ſylua gemit
Murmure ſæuo.amat inſani
Bellua ponti:lucæq; boues.
Vindicat omnes natura ſibi.
Nihil immune eſt/odiumq; perit,
Cum iuſſit amor.veteres cedunt
Ignibus iræ/quid plura canam?
Vincit ſæuas cura nouercas.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

Phædra . Nutrix . Hyppolitus.

ALtrix profare, qd feras/quo nam in loco eſt?

N. Spes nulla tñ poſſe leniri ma
Finiſq; flãmis nullus inſanis erit. (lum,
Torretur æſtu tacito,& incluſus quoq;
(Quamuis tegatur)proditur vultu furor.
Erumpit oculis ignis/& lapſæ genæ
Lucem recuſant.nil idem dubiæ placet.
Artuſq; varie iactat incertus dolor.
Nunc ut ſoluto labitur moriens gradu,
Et vix labante ſuſtinet collo caput.
Nec ſe quieti reddit/& ſomni immemor
Noctem querelis ducit/attolli iubet,
Iterumq; poni corpus/& ſolui comas,
Rurſuſq; fingi.ſemper impatiens ſui
Mutatur habitus.nulla iam Cereris ſubit
Cura,aut ſalutis.vadit incerto pede
Iam viribus defecta.non idem vigor,

BER. Sederat: dictus eſt Hercu-les loco Athlantis humeris ſu-is ſuſtinuiſſe cœlum vt ſcripſi-mus in prima. Pallam: ve-ſtem longam muliebrem: & ſubtilem ad delitias. Ty-rio, purpureo ſtamine textã. Sacer eſt: ignis: ſacer vel ti-midus vel execrabilis eſt ignis amoris. Credite leſis: pare-theſis ẽ captis amore & vulne-ratis. Qua terra: vbiq; do-minatur hic puer in cœlo ma-ri & terra. Immitis, crude-lis cupido. Candida: ſplen-dida. Mundo, ipſo cœlo. Grex: nereidum multitudo virgarum maris: quæ dicun-tur filiæ Nerei dei marini non poſſunt refrigerare calorem amoris licet ſint in aqa. Le-uare: extinguere. Genus ali-gerum etiã aues cœli ſentiunt ignes & amorem. Venere, li-bidine flammati: & animalia terreſtria pro amore pugnãt. Si coniugio timuere ſi du-bitant ne aliud animal poſſide at ſuam conſortem. Timi-di: etiam cerui qui ſunt natu-ra timidi. Poſcunt: ineunt prælia. Tunc, ſcilicet inci-tante amore. Virgatas, va-riatas calore. Pœni: libici. Bellua: mõſtra maris. Lu-cæq; boues: a lucus luci: bo-ues ſilueſtres qui dicuntur bi-ſontes. Vindicat: amor q a natura eſt ſubiicit ſibi omnee. Immune: nihil eſt q non ſit ſubiectũ amori. Perit: per-ditur odium propter amorẽ. Cedunt: vincuntur interdũ cedere eſt dare locum: qui hu-merum inter ſe graues inimici tias poſtea mutuo ſe amant. Cura: amor cogit etiam no uercama mare priuignos.

BER. ALtrix profare, nu-trix hortata fuerat ſuperius alumnam ſuam ne ſe occide-ret: ſe prius tentaretur anim? Hyppoliti: dixeratq; ſe ſuſce-pturam hoc onus & iuerat ut conueniret Hyppolitum & nõ inuenit: Phædra erat impa-tiens, ut confeſſim ſcire men-tem hyppoliti nutrix ueniens intra ſe dicit non habere tediũ amoris quando illa quieſcere non poteſt: dumq; appropin-quat uidet ianuam apertã & phædram deponentem ueſtes regales & induentem aptas ue nationi, ut poſſit ſequi Hyp-politũ: unde in pricipio iſtius ſecundus actus habetur impa tiẽtia phædræ. & mutatio ue-ſtitum. Altrix: hæc uerba dicuntur a phædra ex fanta-ſia tanquam eſſet præ nutrix ſecum loquitur ueniendo di-cens non credo poſſe placa-re tantum amorem phœdræ: quia non inueni hyppolitum. Torretur: Phædra uri-tur. Proditur: manifeſtatur uultu: licet diſſimuletur amor nunquam poteſt celari. Erũ pit exit. Genæ lapſæ oculi cadentes. gena pellicula eſt: qua tegitur oculus: aliquam do maxilla. Dubiæ. ſ. phœ-dræ qui dubio eſt. Nil idem nulla res eadẽ ſibi diu placet: quia nunc placet nunc eadẽ di ſplicet. artuſq;: modo uult ire mõ ſedere. Nũc ut: declarat uarietetatẽ: interdũ cadit q̃ſi mortua: interdum uadit in le-ctũ ut dormiat poſtea ſurgit. Vt tanquã ſoluto infirmo paſſu tanquam non poſſit ire. Labante: vacilante. Im-memor: propter amorem. Attollit, interdum vocat fa-mulas: vt leuent ipſam de le-cto & cũ ſurrexit iterum vult redire. Fingi: componi ſem-per in quo habitu ſit diu non poteſt habere firmum propo-ſitum. Cereris cibi: non vi-detur curare: neq; de cibo neq; de vita. Incerto pede: quan-do uadit videtur non poſſe ſe ſuſtentare. Incerto, inſtabi-li. Defecta: deſtituta viri-bus a deficio non eſt amplius hic color viuus in vultu.

DAN. Hic regna tenet. μαντοκρά τοροϐτοσέρωσ μαντανιχεῖ. hinc illud omnia vincit amor nihil animatum eſt quod non pruriat amoris & veneris ſca-bie: ideo Venus teſte Cice. di-cta quod ad omnia veniat. Vir gili. in Georgi. Omne adeo ge nus in terris hominumq; fera rumq;: Et genus æquoreum: pecudes pictæq; volucres in furias ignemq; ruunt. Al-trix quartum carmen trime-tro: iambico inſcriptum & eſt actus tertius in quo falſi cri-minis in Hyppolitum obie-ctio fit ſed prius phędra illum prouocat mox nutrix ſuadet vt falſo nolentẽ accuſet collo-quuntur Phædra Hyppolitus nutrix torretur: carpitur phæ dra nec remedium amori vl-lum inuenit: nec loco ſtare po-teſt: adeo amore torrida febri vexatur. ſic Plautus amator in Ciſtellaria iactor crucior agi tot ſtimulor verſor in amoris rota miſer.

Nō ora tingens nitida purpureus rubor.
Populatur artus cura/iā greſſus tremunt.
Tenerq; nitidi corporis cecidit decor.
Et, qui tenebant ſigna Phœbeæ facis
Oculi: nihil gentile, nec patriam micant.
Lachrymæ cadūt p ora/& aſſiduo genæ
Rore irrigantur(qualiter tauri iugis
Tepido madeſcunt imbre perfuſæ niues.
Sed en pateſcunt regiæ faſtigia
Reclinis ipſa ſedis auratæ toro
Solitos amictus mente non ſana abnuit.
P. Remouete famulæ purpurā, atq; auro illi
Veſtes. pcul ſit muricis Tyrii rubor. (tas
Quæ fila ramis ultimis Seres legunt.
Breuis expeditos zona conſtringat ſinus.
Ceruix monili uacua. nec niueus lapis
Diducat aures, indici donum maris.
Odore crinis ſparſus aſſyrio uacet.
Sic temere iactæ colla perfundant comæ.
Humeroſq; ſummos curſibus motæ citis
Ventos ſequantur/læua ſe pharetræ dabit.
Haſtile uibret dextra Theſſalicum manus.
Talis ſeueri mater Hyppoliti fuit.
Qualis relictis frigidi ponti plagis,
Egit cateruas, atticum pulſans ſolum
Aut Tanais, aut Mœotis, & nodo comas
Coegit/emiſitq; lunata latus
Protecta pelta. talis in ſyluas ferar.
N. Depone queſtus nō leuat miſeros dolor,
Regina/ſæuis ecquis eſt flammis modus?
Agreſte placa virginis numen deæ.
Regina nemorum: ſola quæ montes colis.
Et vna ſolis montibus coleris dea,
Conuerte triſtes omnium in melius minas.
O magna ſyluas inter, & lucos dea,
Clarumq; cœli ſydus: & noctis decus,
Cuius relucet mundus alterna face
Hecate triformis en ades cœptis fauens.
Animum rigētem triſtis Hyppoliti doma.

BER. ¶ Cura: amor. ¶ Populatur: conſumitur. Sic Virgil. eſt mollis: flamma medullas efficitur macilenta pp amorē. ¶ Decor: pulchritudo. ¶ Tener: teneræ puellę: vel ꝙ ſa cile poſſit cōſumi. ¶ Et qui: oculi phędræ q antea uidebant duæ ſtellæ: & facile eam demonſtrabant eſſe de gn̄e ſolis, nūc ebetati lachrymis pleni ſunt. ¶ Gētile: de gente ſua. ¶ Patriū: pr̄is quare minos pr̄ eius fuit etiā pulcherrimus. ¶ Qualiter: adaptat cōparationē. ¶ Tauri: montis de quo ſuperius. ¶ Profuſæ: liquefactę. ¶ Sed en: ecce qđ non erat præſens nutrix. ¶ Sed rediens: videt ianuā aptā: & cōſpicit reginā deponentē veſtes. ¶ Faſtigia: ſublimia regiæ domus p endiadim qſi de duobus ſubſtantiuis alterum fit adiectiuum: ut pateris libamus: & auro. ¶ Reclinis: retro a clinata thoro ſedis auratæ. ¶ Solitos: veſtes quae ſolita erat geſtare. ¶ Remouere: iubet phędra portari ſibi veſtē teuiorē ut poſſit ſeq Hyppolitū venationē. ¶ Illitas: depictas & intextas. ¶ Muricis tyrii purpuræ: murex piſcis ex cuius ſanguine tingebat purpura apud tyrū. ¶ Seres legūt: colligūt: extremi ſunt ppl'i ad orientē: teſte Pli. lib. vi. hi ſunt i Aſia ſcithyca mites & quietiſſimi inter ſe: reliquoꝝ mortaliū cetus fugiētes & cōmertia apud hos arbores nō ſolū folia ſed lanā etiā pferunt q̄ ab eis denominata ſericum appellatur. Virg. primo Geo. Velleraq vt foliis depectum tenuis ſeres. ¶ Zona breuis: ut ſit magis expedita ad curſum. ¶ Sinus veſtes. Odore vnguēto: ſicut aq̄ ex nardo & roſis: ſolebant antiqui vnguētari ad delicias. ¶ Themere: ſine ordine. ¶ Motæ. ſ. comę. ¶ Citis: velocibus. ¶ Sequantur: vadāt ſcđm ventū. ¶ Leua: ſiniſtra mea manus. ¶ Vibret: cōcutiat. ¶ Talis: ero qualis Hyppolitæ vel atiopæ mr̄ Hyppoliti ſeueri & duri: qn̄ relictis plagis. i. regionibus frigidi ponti ſeptētrionalis regionis. ¶ Pōtus: regio verſus capadociā vbi regnauit mitridates. ¶ Egit cateruas: ducit turmas amazonū. ¶ Pulſans: verberant vngula æquore. ¶ Atticū ſolū: terrā athenienſiū. ¶ Tanais, fluuius eſt ſeptētrionis in ſcythia qui in paludē meotidem defluit quē niualē dicit Virg. iiii. georgi. ¶ Coegit: conſtrinxit. ſ. tanais & meotis quæ ibi pro muliere ponit. ¶ Emiſit: itellige ꝙ capilli ſint nodati in capite: & a parte poſt diffuſi aliter eſſet cōtradictio. ¶ Protecta. ſ. tanais cooperta latus. ¶ Pelta: lunata: ſcuto amazonū in forma lunæ. ¶ Depone queſtus: viderat nutrix phędram lamentantē: vnde dicit ꝙ miſeris nō prodeſt lamētari: ſed potius eſt eundū ad præces dianæ quæ reddat Hyppolitum amatorē & ſecum ipſa nutrix facit præces, videnſq; Hyppolitū ad aram Dianę parentē ſacrificiū accedit ad illū vt exhortaret ad amorē. ¶ Modus: finis. ¶ Agreſte: quæ verſat in agris quia venatrix. ¶ Virginis: dianæ: q̄ dr̄ nupta. ¶ Regina: ſūt: pręces nutricis ad dianā vt conuertat Hyppolitū ad amorē Phędræ. ¶ Solis: ſolitaris & deſertis. ¶ Oium: augurioꝝ q̄ ſiūt ore: illa q̄ videt minari phędræ i malū cōuerte i bonū. ¶ Heccate: triformis ponit p Diana, ſiue luna ſeu pſerpina, nā hecatō apud græcos centū ſign̄at quē numeꝝ finitū p infinito ei antiq ob mirabilē potētiā tribuebāt. qđ vr̄ voluiſſe Vir. Voce vocās hecatē cœloq; ereboq; potētē. Vbi dicit Seruius hecate pſerpina dicta ē. aut qđ cētū victimis placet, vt Menelaus cōſtituit: aut qđ inſepultos faciat errare p centū annos. ¶ Alterna face: quia tpe diei lucet ſol nocte luna. ¶ Mūdus: cœlū. ¶ Cœptis, dīr cœpta q̄ nō ſum⁹ aggreſſi adhuc. ſꝫ i ipſa cogitatiōe ſunt. ¶ Rigētē, durum.

DAN. ¶ Lachrymæ cadūt: lāgueſcit miſera ex amore & in lachrymas ſoluit vt ſolet nix amōte tauro deliquari nec illi amplius curæ eſt tyria pala nō vnguēto delibutus crinis nō in auris. atticaꝝ mos ē & cypriaꝝ mulieꝝ gēmas auribus iſigere crotala & elēcos. ſicut Mar. in phillida Gēma vel a digito vel cadit ante lapis. & Iuuenalis in cerdo. Auribꝰ extēſis magnos cōmiſit elencos. ¶ Pelta: ſcuti genus inſtar lunæ quo amazones in pugna ſe tegebāt peltarā ſcytico diſcinxit amazōa nodū Martialis. ¶ Regina nemoꝝ: iplorat hecatem quæ præſens amātibus ppter venena pōt durū aium Hyppoliti in amorē ſoluere hinc in pharma centuria theocritus inducit amātē ad lunā cōfugere & rogare ſibi ſit comes & ppitia ad trahēdū daphnidē in ſuos complexus: χαιρε εκατα δ'ασπαντὶ. και ες τελοσ αμμινοπαι δ' ε ι φαρμακα ραυτα ερδ' ε οισ ας χειρονα μητε τι κιρκας μητε τι μηδειας μητε ξανθας περιμηδας. ¶ Triformis: in cœlo lucet: in ſyluis ferit: torquet in inferno: Menelaus inſtituit hecatem placari centū victimis ideo dicta hecate. vetus ara hecates & ditis patris in loco qui dicitur terentus Romę celebrare. ¶ Mutuos ignes: amet viciſſim amantem.

BER. ¶ Niueo, iliſo: alba aqua iliſi fluuii in agro Thebano. ¶ Alphei: fluuius eſt helydis ciuitatis archadiæ iuxta piſani decurrēs: q lōgo tādē curſu in achaia demergit & ibi a terra abſorptus atq; ſubter mare defluens ex græcia in fontē arethuſam apud ſyracuſam in ſicilia ſe attollit & inde i mare ſiculū cadit. vnde Virg. li. iii. æne. ait. Alpheū fama eſt huc elidis amnem. Occultas egiſſe vias ſubter mare q nūc ore arethuſa tuo ſiculis cōfundit vndis. ¶ Metat: eſt metari eligere locum ad habitādū: ut dicimus ipe ratores metari caſtra metiri eſt mēſurare & ponitur pro tranſire: nā qui tranſit uidet metiri. ¶ Lerna: palus eſt argiuorū ubi iterfecit hercules ydrā. ¶ Vado: aqua: ubi nō eſt altū profundū. ¶ Sedēq; nunq̄ eſt in vno loco ſed quo vult uadit. ¶ Preſſiſſe: calcare. ¶ Amnis uagi: fluuii currentis. ¶ Ceſpite: terra uirēti herbis. ¶ Nudo: ſine lecto & ſtragula. ¶ Leues: cito veniētes. ¶ Poma: qn̄ fameſcit nō opus eſt ut vadat in forū ſed in ſyluas ubi reperit poma. ¶ Cōpeſcūt: reſtringunt ¶ Fragra, fructus coloris rubei naſcentes prope terram. ¶ Paruis, dumetis paſſim p oia dumeta: dumus dr̄ ſpina inde dumetū: ubi multæ ſpinæ: ſicut lauretū ubi multæ ſūt laurus. ¶ Luxus regios, magnos apparatus. ¶ Impetus: voluntas cū habeam tātam facilitatē viuendi, nō eſt mihi aius ſuſcipere miſeram cōditionē regū. ¶ Sollicito: anxio nō qd aurū ſit anxium ſed ipſi reges q bibunt auro timent venenū. ¶ Nuda manu: ſine aliquo poculo: nos q ſumus rure bibimus i fluminibus hauriēdo aquā manibus. ¶ Captaſſe: hauſiſſe. ¶ Nō in receſſu: Hyppolitus adiungit aliud qd in viſi domo ruſtica non ſunt tot libidines quēadmodū in vrbe: ppterea melius eē ſibi ducere vnam. ¶ Furta ſtupra. ¶ Improbus: incontinens. ¶ Obſcuro cubili: viii thalamo. ¶ Multiplici domo, ubi multæ ſunt manſiones uadūt ad domos nobilium ibiq; licet timeāt: abſcōdunt ſe ut ocioſas matronas violēt. ¶ Ethera ac lucem petit: q rure uiuit oia in aperto habet cum ſit innocens. ¶ Hoc æquidem: puto talem fuiſſe uitā eorū q dicūtur fuiſſe in ætate aurea. ¶ Profudit, genuit mixtos uel ſemideos: vel qa dii ſecum viuebant. ¶ Cæcus cupido, auaritia quæ non videt rectum. ¶ Lapis: arbiter, ſacer, terminus qui erat tanq̄ iudex de finibus ſacer & inuiolatus: nullus erat illa ętate cum omnia eēnt cōia. ¶ Credule ra, non ipſe, ſed qui ſe cōmittunt nauibus creduli ſunt: cum poſſe euitare oia pericula credunt. ¶ Secabant: nauigabant. ¶ Aggere: ſolēt vrbes cingi aggere & foſſa, unde dicit lacus. ¶ Baliſta, p tormēto concutiente muros accipit: ut Oui. Quā grauæ baliſtæ mœnia pulſat onus, tunc ea ætate non erant inuenta inſtr̄a ad euertendum urbes. ¶ Iuſſa: neq; etiam inuentus erat modus arādi, ſed terra ſponte oia ferebat. ¶ Fœta: plena fructibus. ¶ Poſcentes, nihil petebant arando nec ſeminādo. ¶ Opaca, antra ſpeluncæ vmbroſæ, non ædificabant ſibi domos, ſed habitabant antra. ¶ Rupere, cū eēt tāta ſecuritas & qes, ecce demonſtrat cām omniū malorum. ¶ Fœdus, pacē. ¶ Furor, immēſa cupiditas hūdi. ¶ Succenſas, inflāmatas. ¶ Prędaq erāt diuites: volebāt pdari minores. ¶ Vires eſſe, pro erāt, nam ius erat in armis. ¶ Bellare: pro bellabant nuda manu ſine armis. ¶ Rudes, non dolatos. ¶ Cornus le. fugax ſagitta quæ fiebat de cornu arbore. ¶ Ferro gracili: ſpiculo acuto. Mucrone dicitur ipa haſta enſis & ferrum enſis autem eſt totus manubrium & ferrum.

DAN. ¶ Caue legas eliſos, ſed iliſſo, ut Pla. Pli. Stra. Ptolemeus & Mela meminere: etiam Papi. in viii. thebaido. ¶ Nō in receſſu, Caſtiſſimus Hyppoli. cōmēdās ſiluestrē & eremiticā vitā ut fœliciſſimā, vt puriſſimā, vt cœleſtibus delitiis clariſſimoq; angelorum comitatu ornatiſſime, decet q̄rū pmii & donatiui pſtet innocētia & cœlibatus hoi cōtra ſeculares & tartareas titillationes conſtanter decertanti cōtra vero: quot miſerias: quot mala: quot dolores, ſecū trahat fluxa & doloſa frequētioris cōſuetudinis voluptas: de qua re pulchre meminit Hiero. ſāctus ad Euſtochiū, Stadiū eſt hęc vita mortalibus hic cōtendimus, ut alibi coronemur, nemo inter ſerpētes & ſcorpiones ſecurus igredit & tu pacem arbitraris in terra quæ generat tribulos & ſpinas, nō eſt nobis colluctatio aduerſus carnem, ſed aduerſus principatus & ptātes huius mundi

Labore niueo corpus Ilyſſo fouet.
Nunc ille ripam celeris Alphei legit.
Nunc nemoris alti denſa metitur loca.
Vbi Lerna puro gelida perlucet uado.
Sedemq; mutat. hic aues querulæ fremunt.
Ramiq; uentis lene percuſſi tremunt:
Veteresq; fagi. iuuat & amnis uagi
Preſſiſſe ripas. cæſpite aut nudo leues
Duxiſſe ſomnos/ſiue fons largus citas
Diffundit undas/ſiue per flores nouos
Fugiente dulcis murmurat riuo ſonus.
Excuſſa ſyluis poma compeſcunt famem.
Et fraga paruis vulſa dumetis cibos
Faciles miniſtrant regios luxus procul
Eſt impetus fugiſſe. ſollicito bibant
Auro ſuperbi. quam iuuat nuda manu
Captaſſe fontem. celerius ſomnus premit.
Secura duro membra uerſantur toro.
Non in receſſu furta, & obſcuro improbus
Quærit cubili/ſeq; multiplici timens
Domo recondit/æthera, ac lucem petit.
Et teſte cœlo uiuit. hoc equidem reor
Vixiſſe ritu prima quos miſtos deis
Profudit ætas. nullus his auri fuit
Cæcus cupido. nullus in campo ſacer
Diuiſit agros arbiter populis lapis.
Non dum ſecabant credulæ pontum rates.
Sua quiſq; norat maria. nō uaſto aggere
Crebraq; turre cinxerant urbes lacus.
Non arma ſæua miles aptabat manu.
Nec rorta clauſas fregerat ſaxo graui
Baliſta portas. iuſſa nec dominum pati
Iuncto ferebat terra ſeruitium boue.
Sed arua per ſe fœta poſcentes nihil
Pauere/gentes. ſylua natiuas opes.
Et opaca dederant antra natiuas domos.
Rupere fœdus impius lucri furor,
Et ira præceps. quæq; ſuccenſas agit
Libido mentes. uenit imperii ſitis
Cruenta/factus præda maiori minor.
Pro iure uires eſſe. tum primum manu
Bellare nuda/ſexaq;, & ramos rudes
Vertere in arma. non erat gracili leuis
Armata ferro cornus/aut longo latus
Mucrone cingens enſis, aut criſtæ caput

Galeæ comantes:tela faciebat dolor.
In uenit artes bellicus Mauors nouas.
Et mille formas mortis.hinc terras cruor
Infecit omnes f fus:& rubuit mare.
Tum ſcelera dempto fine p cunctas domos
Iere:nullum caruit exemplo nefas.
A fratre frater,dextera nati parens
Cecidit.maritus coniugis ferro iacet.
Perimuntq; fœtus impiæ matres ſuos.
Taceo nouercas.mitius nil eſt feris.
Sed dux malorum fœmina, & ſceleꝝ artifex
Obſedit animos:cuius inceſtæ ſtupris
Fumant tot urbes:bella tot gentes gerunt.
Et verſa ab imo regna tot populos premũt.
Sileantur aliæ.ſola coniux Ægei
Medea reddit fœminas dirum genus.
N.Cur omnium fit culpa paucarum ſcelus?
H.Deteſtor omnes, horreo,fugio, execror.
Sit ratio,ſit natura,ſit dirus furor.
Odiſſe placuit.Ignibus iunges aquas.
Et amica ratibus ante promittet uada
Incerta Syrtis.ante ab extremo ſinu
Heſperia Tethys lucidum attollet diem.
Et ora damis blanda prꝛbebunt lupi:
Quam uictus aium fœminæ mitem geram.
N.Sæpe obſtinatis induit frenos amor.
Et odia mutat.regna materna aſpice.
Ille feroces ſentiunt Veneris iugum.
Teſtaris iſtud unicus genitus puer.
H.Solamen unum matris amiſſæ fero.
Odiſſe quod iam fœminas omnes licet.
N.Vt dura cautes vndiq; intractabilis
Reſiſtit vndis & laceſſentes aquas
Longe remittit:verba ſic ſpernit mea.
Sed Phædra præceps gradiẽ ipatiẽs moræ.
Quo ſe dabit fortuna?quo verget furor?
Repente terræ corpus exanimum cadit.
Et ora morti ſimilis obduxit color.
Attolle vultus.dimoue vocis moras.
Tuus en alumna temet Hyppolitus tenet.

mundi magnis inimicorum circundamur agminibus:hoſtium plena ſunt omnia:cura fragilis & cinis futura poſt modicum pugnat cũ pluribus propterea Home. primos homines a virginitate cõmendat in ſiluis verſantes q, orimum nati ſunt ex roboribus ⁋ Saxa Lu. Arma antiqua manus vngues denteſq; fuere.⁋ Et mille formas mortis, poſt priſcam illam ſimplicitatem inuentæ ſunt mille ad mortem viæ. hinc Heſiodus elegãter. ἄλλα δὲ μυρία λυγρὰ κατ᾽ ἀνθρώπους ἀλάληται· πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα. νοῦσοι δ᾽ ἀνθρώποισιν ἐφ᾽ ἡμέρῃ, αἳ δ᾽ ἐπὶ νυκτί. Sed dux maloꝝ: eſca diaboli eſt fœmina dicẽ Hier. Suſtulit operculum uaſi properunt mala omnia in hoĩs perniciem fœmina q̃ dirum ſit animal diſce ab Heſio. & Hom. ἀλλὰ σὺν ἤγειρε δεινῶν μέγα κῦμα φέρουσα ἔχιδνα ἀνθρώποισι δ᾽ ἐμήσατο κήδεα λυγρά. &c. ὣς μόνον μαλαδ᾽ εἰ γόνον ἀτρέος ... ὁμαζεν ... χεῖρε γυναῖκας δὲ βροτοῖς. & Sophocles eminẽtiſſimus in electra αἰσχροῖς γὰρ αἰσχρὰ πράγματ᾽ ἐκδιδάσκεται. & apud Euripidẽ idẽ Hyppolitus deteſtatur fœminam his verbis: O iuppiter q̃ magnum malum eſt fœmina o iuppiter magnũ malũ ſuſcitaſti ad lucem ſolis perdere per fœminã hoiem quẽ per fœminam genuiſti ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν γυναῖκας εἰς φῶς ἡλίου κατῴκισας; εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος, οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέσθαι τόδε.

BER. ⁋ Galeæ comantes:nõ erãt galeæ in quibus ſolemus ponere caudas æquinas vel pẽnas. ⁋ Dolor: quando erat vnus iratus arripiebat quicquid ueniebat ad manum. ⁋ Demoto fine: ſine ullo fine. ⁋ Mitius eſt nil feris: ut Pli. in phemio ſeptimi non feritas leonum petit leones nec morſus ſerpẽtũ petit ſerpentem ſed ab homine homini multa ſũt mala.⁋ Fœmina:omnia mala fiunt per fœminas uide quod bella ſuſcepta ſunt & quot urbes penitus deſolatæ pp eas. ⁋ Artifex:inuentrix ſceleris ⁋ Pręmunt : tenent : quare ille ſepulti ſunt. ⁋ Medea:præter eo omnes alias mulieres reſpiciens unam medeam quæ factis tot ſceleribus interemptis filiis & Iaſone aufugit athenas:ibiq; nupſit egeo patri Theſei. ⁋ Cur: reſpondet nutrix omnes fœminas nõ

debere dici ſceleratas:cum uideat paucas malas. ⁋ Deteſtor:habeo odio oẽs:veniat quęcũq; cã velit: potius erit poſſibile iũgere ignes aqs:& tollere pericula ſyrtis:& mutare orientẽ & occidẽtẽ de ſtatu ſuo: iungas damas lupis: q̃ poſſim amare fœminas. ⁋ Thetis: pro mari ponit: potius ſol orietur a mari occidentali. ⁋ Heſperię:hiſpanię: heſperus ſtella in occidente poſt occaſum ſolis. ⁋ Attollet:eleuabit naſcentẽ diẽ ſolem lucentẽ. ⁋ Regna materna:ſi uis videre potẽtiã amoris qui etiam duros domuit: habe exemplum amazonũ. ⁋ Teſtaris: præſtas teſtimonium amoris: qa ex illis duris & viduis mulieribus genitus es quæ etiam amauerũt. ⁋ Solamen:diis gratias habeo:quod fecerunt mori matrem meam quã oportebat amare:nunc uero poſſum dicere me omnes habere odio. ⁋ Vt dura:vidẽs nutrix hyppolitum obſtinatum : illum deſerit ꝓcibus & ſecum loqẽ quod ille durior eſt ſaxo qđ nunq̃ mouet impetu fluctus. Vnde non eſſet tentandum de ſtupro phæ & dum loqueretur uidet ipſam phædram uenientem quæ nõ poterat expectare reſponſum nutricis : ſed dum appropinquaret Hyppolito cecidit ſemianimis:eamq; hyppolitus leuauit,loquente ipſa nutrice. ⁋ Attolle.ſ. Phædram:& ẽ intelligendum q ambo cucurrerunt ad leuandum eã. ⁋ Dimoue i.alloquere Hyppolitum q tenet te. ⁋ Alumna ſcilicet o phædra ⁋ Tuus:quem tantopere amas.

DAN. ⁋ Medea:omnia theatra proclamant cõtra medeam:nulla eſt ſcæna quæ vacet monſtroſis Medeæ cædibus,uincit oẽm duriciem tragicam imaniſſimũ Medeæ facinus, pudica eſt helena : fidelis clytemneſtra:miſericordes belides : lenniades piæ, & quis alia ſuſpecti nominis fœmina proba cenſenda eſt præ colchide Medea:q̃ patrem pdidit:fratrẽ ſecuit,filios trucidauit: glaucem cõſumpſit. Creontis regiam conflagrauit:peliam peremit , venena miſcuit. ⁋ Thetys:ultimo.i. aſpirandũ eſt ſequente.y.

Orphe. Orphe?. καὶ Τηθὺς ὠκεανοῦ ... ſil a cęli & veſtę oceani uxor.Oui. Duxerat oceanus quondam titanida tethym,per metonymiam ponitur pro elemento cui præſidet. ⁋ Sed phædra : paraſceue ſequens dialogi ubi ſeipſam ab egreſſu reuocans ingemit tandem ipſum Hyppolitum nititur in ſuos amores pellicere.

BER.

Labore niueo corpus Ilyſſo fouet.
Nunc ille ripam celeris Alphei legit.
Nunc nemoris alti denſa metitur loca.
Vbi Lerna puro gelida perlucet uado.
Sedemq; mutat. hic aues querulæ fremunt.
Ramiq; uentis lene percuſſi tremunt:
Veteresq; fagi. iuuat & amnis uagi
Preſſiſſe ripas. cæſpite aut nudo leues
Duxiſſe ſomnos/ſiue fons largus citas
Diffundit undas/ſiue per flores nouos
Fugiente dulcis murmurat riuo ſonus.
Excuſſa ſyluis poma compeſcunt famem.
Et fraga paruis vulſa dumetis cibos
Faciles miniſtrant regios luxus procul
Eſt impetus fugiſſe. ſollicito bibant
Auro ſuperbi. quam iuuat nuda manu
Captaſſe fontem. cerius ſomnus premit.
Secura duro membra uerſantur toro.
Non in receſſu furta, & obſcuro improbus
Quærit cubili/ſeq; multiplici timens
Domo recondit/æthera, ac lucem petit.
Et teſte cœlo uiuit. hoc equidem reor
Vixiſſe ritu/prima quos miſtos deis
Profudit ætas. nullus his auri fuit
Cæcus cupido. nullus in campo ſacer
Diuiſit agros arbiter populis lapis.
Non dum ſecabant credulæ pontum rates.
Sua quiſq; norat maria. nõ uaſto aggere
Crebraq; turre cinxerant urbes lacus.
Non arma ſæua miles aptabat manu.
Nec terga clauſas fregerat ſaxo graui
Baliſta portas. iuſſa nec dominum pati
Iuncto ferebat terra ſeruitium boue.
Sed arua per ſe fœta poſcentes nihil
Pauere/gentes. ſylua natiuas opes.
Et opaca dederant antra natiuas domos.
Rupere fœdus impius lucri furor,
Et ira præceps. quæq; ſuccenſas agit
Libido mentes. uenit imperii ſitis
Cruenta/factus præda maiori minor.
Pro iure uires eſſe. tum primum manu
Bellare nuda/ſaxaq;, & ramos rudes
Vertere in arma. non erat gracili leuis
Armata ferro cornus/aut longo latus
Mucrone cingens enſis, aut criſtæ caput

¶ Niueo, iliſo: alba aqua iliſi fluuii in agro Thebano. ¶ Alphei: fluuius eſt helydis ciuitatis archadiæ iuxta piſani decurrẽs: q lõgo tãdẽ curſu in achaia demergit̃ & ibi a terra abſorptus atq; ſubter mare defluens ex græcia in fontẽ arethuſam apud ſyracuſam in ſicilia ſe attollit & inde i mare ſiculũ cadit. vnde Virg. li. iii. æne. ait. Alpheũ fama eſt huc elidis amnem. Occultas egiſſe vias ſubter mare q nũc ore arethuſa tuo ſiculis cõfundit vndis. ¶ Metat̃: eſt metari eligere locum ad habitãdũ: ut dicimus iperatores metari caſtra metiri eſt mẽſurare & ponitur pro tranſire: nã qui tranſit uidet̃ metiri. ¶ Lerna: palus eſt argiuoꝝ ubi iterfecit hercules ydrã. ¶ Vado: aqua: ubi nõ eſt altũ profundũ. ¶ Sedẽq;, nunq̃ eſt in vno loco ſed quo vult uadit. ¶ Preſſiſſe: calcare. ¶ Amnis uagi: fluuii currentis. ¶ Ceſpite: terra uirẽti herbis. ¶ Nudo: ſine lecto & ſtragula. ¶ Leues: cito venientes. ¶ Poma: qñ fameſcit nõ opus eſt ut vadat in foꝝ ſed in ſyluas ubi reperit poma. ¶ Cõpeſcũt: reſtringunt ¶ Fragra, fructus coloris rubei naſcentes prope terram. ¶ Peruiis, dumetis paſſim p oia dumeta: dumus dr̃ ſpina inde dumetũ: ubi multæ ſpinæ: ſicut lauretũ ubi multæ ſũt laurus. ¶ Luxus regios, magnos apparatus. ¶ Impetus: voluntas cũ habeam tã tam facilitatẽ viuendi, nõ eſt mihi aius ſuſcipere miſeram cõditionẽ regũ. ¶ Solicito: anxio nõ q̃d auꝝ ſit anxium ſed ipſi reges q bibunt auro timent venenũ. ¶ Nuda manu: ſine aliquo poculo: nos q ſumus rure bibimus i fluminibus hauriẽdo aquã manibus. ¶ Captaſſe: hauſiſſe. ¶ Nõ in receſſu: Hyppolitus adiungit al ud q̃d in vili domo ruſtica non ſunt tot libidines quẽadmodũ in vrbe: ꝓpterea melius eẽ ibi ducere vitam. ¶ Furta ſtupra. ¶ Improbus: incontinens. ¶ Obſcuro cubili: vili thalamo. ¶ Multiplici domo, ubi multæ ſunt manſiones uadũt ad domos nobilium ibiq; licet timeãt: abſcõdunt ſe ut ocioſas matronas violẽt. ¶ Ethera ac lucem petit: q rure uiuit oia in aperto habet cum ſit innocens. ¶ Hoc æquidem: puto talem fuiſſe uitã eorũ q dicũtur fuiſſe in ætate aurea. ¶ Profudit, genuit mixtos uel ſemideos: vel q a diis ſecum viuebant. ¶ Cœcus cupido, auaritia quæ non videt rectum. ¶ Lapis: arbiter, ſacer, terminus qui erat tanq̃ iudex de finibus ſacer & inuiolatus: nullus erat illa ętate cum omnia eẽnt cõia. ¶ Credule ra. non ipſe, ſed qui ſe cõmittunt nauibus creduli ſunt: cum poſſe euitare oia pericula credunt. ¶ Secabant: nauigabant. ¶ Aggere: ſolẽt vrbes cingi aggere & foſſa, unde dicit lacus. ¶ Baliſta, p tormẽto concutiente muros accipit̃: ut Oui. Quã grauæ baliſtæ mœnia pulſat onus, tunc ea ætate non erant inuenta inſtr̃a ad euertendum urbes. ¶ Iuſſa: neq; etiam inuentus erat modus arãdi, ſed terra ſponte oia ferebat. ¶ Fœta: plena fructibus. ¶ Poſcentes, nihil petebant arando nec ſeminãdo. ¶ Opaca, antra ſpeluncæ vmbroſæ, non ædificabant ſibi domos, ſed habitabant antra. ¶ Rupere, cũ eẽt tãta ſecuritas & qes, ecce demonſtrat cãm omniũ malorum. ¶ Fœdus, pacẽ. ¶ Furor, immẽſa cupiditas hñdi. ¶ Succenſas, inflãmatas. ¶ Pręda q erãt diuites: volebãt ꝑdari minores. ¶ Vires eſſe, pro erãt, nam ius erat in armis. ¶ Bellare: pro bellabant nuda manu ſine armis. ¶ Rudes, non dolatos. ¶ Cornus le. fugax ſagitta quæ fiebat de cornu arbore. ¶ Ferro gracili: ſpiculo acuto. Mucrone dicitur ipſa haſta enſis & ferrum enſis autem eſt totus manubrium & ferrum.

DAN. ¶ Caue legas eliſos, ſed iliſſo, ut Pla. Pli. Stra. Ptolemeus & Mela meminere: etiam Papi. in vlti. thebaido. ¶ Nõ in receſſu, Caſtiſſimus Hyppoli. cõmẽdãs ſilueſtrẽ & eremiticã vitã ut fœliciſſimã, vt puriſſimã, vt cœleſtibus delitiis clariſſimoq; angelorum comitatu ornatiſſime, decet q̃tũ ꝑmii & donatiui ꝑſtet innocẽtia & cœlibatus hoi cõtra ſeculares & tartareas titillationes conſtanter decertanti cõtra vero: quot miſerias: quot mala: quot dolores, ſecũ trahat fluxa & doloſa frequẽtioris cõſuetudinis voluptas: de qua re pulchre meminit Hiero. ſãctus ad Euſtochiũ, Stadiũ eſt hęc vita mortalibus hic cõtendimus, ut alibi coronemur, nemo inter ſerpẽtes & ſcorpiones ſecurus igredit̃ & tu pacem arbitraris in terra quæ generat tribulos & ſpinas, nõ eſt nobis colluctatio aduerſus carnem, ſed aduerſus principatus & ptãtes huius mundi

Galeæ comantes:tela faciebat dolor.
Inuenit artes bellicus Mauors nouas.
Et mille formas mortis.hinc tertas cruor
Infecit omnes fuſus:& rubuit mare.
Tum ſceleta dempto fine p cunctas domos
Iere/nullum catuit exemplo nefas.
A fratre frater, dextera nati parens
Cecidit.maritus coniugis ferro iacet.
Perimuntq; fœtus impiæ matres ſuos.
Taceo nouercas.mitius nil eſt feris.
Sed dux malorum fœmina, & ſcelerꝫ artifex
Obſedit animos/cuius inceſtæ ſtuptis
Fumant tot urbes/bella tot gentes gerunt.
Et verſa ab imo regna tot populos premũt.
Sileantur aliæ.ſola coniux Ægei
Medea reddit fœminas ditum genus.
N. Cur omnium fit culpa paucarum ſcelus?
H. Deteſtor omnes, horreo, fugio, execror.
Sit ratio, ſit natura, ſit dirus furor.
Odiſſe placuit.Ignibus iunges aquas.
Et amica ratibus ante promittet uada
Incerta Syrtis.ante ab extremo ſinu
Heſperia Tethys lucidum attollet diem.
Et ora damis blanda præbebunt lupi:
Quam uictus aium fœminæ mitem geram.
N. Sæpe obſtinatis induit frenos amor.
Et odia mutat.regna materna aſpice.
Ille feroces ſentiunt Veneris iugum.
Teſtaris iſtud unicus genitus puer.
H. Solamen unum matris amiſſæ fero.
Odiſſe quod iam fœminas omnes licet.
N. Vt dura cautes vndiq; intractabilis
Reſiſtit vndis & laceſſentes aquas
Longe remittit/verba ſic ſpernit mea.
Sed Phædra præceps gradit ipatiẽs moræ.
Quo ſe dabit fortuna?quo verget furor?
Repente terræ corpus exanimum cadit.
Et ora morti ſimilis obduxit color.
Attolle vultus.dimoue vocis moras.
Tuus en alumna temet Hyppolitus tenet.

mundi magnis inimicorum circundamur agminibus:hoſtium plena ſunt omnia cuta fragilis & cinis futura poſt modicum pugnat cũ pluribus propterea Home. primos homines a virginitate cõmendat in ſilu s verſantes q orimum nati ſunt ex roboribus ⁋ Saxa Lu. Arma antiqua manus vngues denteſq; fuere.⁋ Et mille formas mortis, poſt priſcam illam ſimplicitatem inuentæ ſunt mille ad mortem viæ. hinc Heſiodus elegãter. αλλαδε μυρια λυγρα κατ ανθρωπους αλαληται πλειη μεν γαρ γαια κακων πλειη δε θαλασσα νουσοι δ ανθρωποισιν εφ ημερη δε. πινυκτι. Sed dux malorũ: eſca diaboli eſt fœmina dic̃ Hier. Suſtulit operculum uaſi properunt mala omnia in hois perniciem fœmina q̃ dirum ſit animal diſce ab Heſio. & Hom. αλλα συναγειρε δειπνον μισγομενη φιλοτητι εν χι δε ασανθρωποισι δεμοσας τοκα δε αλγεα.&c̃.ωμομοι μαλα δε γονον ατρεος εὐρυ ομαζευς ιχθεαχολος εχθαρε γυναι κεινας δε βροτους.& Sophocles eminẽtiſſimus in electra αισχροις χαρασσ χραμμαγ ματεκ διδεασκεται & apud Euripidẽ idẽ Hyppolitus deteſtatur fœminam his verbis: O iuppiter q̃ magnum malum eſt fœmina o Iuppiter magnũ malũ ſuſcitaſti ad lucem ſolis perdere per fœminã hoiem quẽ per fœminam genuiſti ω ζευ τι δη κιβδηλον ανθρωποις κακον γυναικας εις φως ηλιου κατωκισας. ει γαρ βροτειον ηθελες σπειραι γενος ουκ εκ γυναικων χρην παρασχεσθαι τοδε.

BER. ℭ Galeæ comantes: nõ erãt galeæ in quibus ſolemus ponere caudas equinas vel pẽnas.⁋ Dolor: quando erat vnus iratus accipiebat quicquid veniebat ad manum. ⁋ Dempto fine: ſine ullo fine.⁋ Mitius eſt nil feris: ut Pli. in phemio ſeptimi non feritas leonum petit leones nec morſus ſerpẽtũ petit ſerpentem ſed ab homine homini multa ſũt mala.⁋ Fœmina:omnia mala fiunt per fœminas uide quod bella ſuſcepta ſunt & quot urbes penitus deſolatæ pp eas.⁋ Artifex:inuentrix ſceleris ⁋ Premunt: tenent: quare ille ſepulti ſunt.⁋ Medea:præter eo omnes alias mulieres reſpiciens unam medeam quæ factis tot ſceleribus interemptis filiis & Iaſone aufugit athenas:ibiq; nupſit egeo patri Theſei.⁋ Cur: reſpondet nutrix omnes fœminas nõ debere dici ſceleratas:cum uideat paucas malas.⁋ Deteſtor:habeo odio oẽs:veniat quęcũq; cã velit: potius erit poſſibile iũgere ignes aqs:& tollere pericula ſyrtis:& mutare oriente & occidẽtẽ de ſtatu ſuo:iungas damas lupis: q̃ poſſim amare fœminas.⁋ Thetis:pro mari ponit: potius ſol orietur a mari occidentali.⁋ Heſperię:hiſpanię: heſperus ſtella in occidente poſt occaſum ſolis.⁋ Attollet: eleuabit naſcentẽ diẽ ſolem lucentẽ.⁋ Regna materna:ſi uis videre potẽtiã amoris qui etiam duros domuit: habe exemplum amazonũ. ⁋ Teſtaris: præſtas teſtimonium amoris: qa ex illis duris & viduis mulieribus genitus es quæ etiam amauerũt. ⁋ Solamen:diis gratias habeo:quod fecerunt mori matrem meam quã oportebat amare:nunc uero poſſum dicere me omnes habere odio. ⁋ Vt dura:vidẽs nutrix hyppolitum obſtinatum: illum deſerit ꝑcibus & ſecum loqt̃ quod ille durior eſt ſaxo qd̃ nunq̃ mouet̃ impetu fluctus. Vnde non eſſet tentandum de ſtupro phæ & dum loqueretur uidet ipſam phædram uenientem quæ nõ poterat expectare reſponſum nutricis: ſed dum appropinquaret Hyppolito cecidit ſemianimis:eamq; Hyppolitus leuauit,loquente ipſa nutrice. ⁋ Attolle.ſ. Phædram:& ẽ intelligendum q ambo cucurrerunt ad leuandum eã. ⁋ Dimoue i.alloquere Hyppolitum q tenet te.⁋ Alumna ſcilicet o phædra ⁋ Tuus:quem tantopere amas. DAN. ℭ Medea:omnia theatra pclamant cõtra medeam:nulla eſt ſcæna quæ vacet monſtroſis Medeæ cædibus,uincit oẽm duriciem tragicam imaniſſimũ Medeæ facinus, pudica eſt helena : fidelis clytemneſtra:miſericordes belides : leonides piæ, & quæ alia ſuſpecti nominis fœmina proba cenſenda eſt præ colchide Medea:q̃ patrem pdidit:fratrẽ ſecuit,filios trucidauit: glaucem cõſumpſit. Creontis regiam conflagrauit:peliam peremit, venena miſcuit.⁋ Thetys:ultimo.t. aſpirandũ eſt ſequente.y. Orpheus Orphe⁹. και τηθυος εσχατον υδωρ.ſ.fil a cęli & veſtę oceani uxor. Oui. Duxerat oceanus quondam titanida tethym,per metonymiam ponitur pro elemento cui præſidet.⁋ Sed phædra : paraſceue ſequens dialogi ubi ſeipſam ab egreſſu reuocans ingemit tandem ipſum Hyppolitum nititur in ſuos amores pellicere.

Trimetri Iambici.

Phædra. Hyppolitus. Nutrix.

Q Vis me dolori reddit/atq; æſtus graues
Reponit animo?quam bene excideram mihi.
Cur dulce munus redditæ lucis fugis?
Aude anime/tenta perage mādatum tuum.
Intrepida conſtent verba qui timide rogat.
Docet negare/magna pars ſceleris mei
Olim peracta eſt.ſerus eſt nobis pudor.
Amauimus nefanda.ſi cœpta exequor,
Forſan iugali crimen abſcondam face.
Honeſta quædam ſcelera ſucceſſus facit.
En incipe anime.cómodes paulum:precor,
Secretus aures,ſiquis eſt:abeat,comes.
H.En locus ab omni liber arbitrio uacat.
P.Sed ora cœptis tranſitum verbis negant.
Vis magna uocem emittit: at maior tenet.
Vos teſtor omnes cœlites,hoc,quod uolo.
H.Animus ne cupiēs aliquid effari nequit?
P.Curæ leues loquuntur/ingentes ſtupent.
H.Committe curas auribus mater meis.
P.Matris ſuperbū eſt nomē,& nimiū potēs,
Noſtros humilius nomen affectus decet.
Me vel ſororē Hyppolite:uel famulā uoca,
Famulamq; potius/omne ſeruitium feram
Non me per altas ire,ſi iubeas,niues
Pigeat/gelatis ingredi Pindi iugis.
Non,ſi per ignes ire:& infeſta agmina.
Cuncter paratis enſibus pectus dare.
Mandata recipe ſceptra/me famulā accipe.
Te imperia regere:me decet iuſſa exequi.
Muliebre non eſt regna tutari patris.
Tu,qui iuuentæ flore primæuo uiges.
Ciues paterno fortis imperio rege.
Sinu receptam ſupplicem:ac ſeruam rege.
Miſerere uiduæ. Hyp. ſūmus hoc omē deus
Auertat.aderit ſoſpes actutum parens.
P.Regni tenacis dominus: & tacitæ Stygis
Nullam relictos fecit ad ſuperos uiam.
Thalami remittet ille raptorem ſui?
Niſi forte amori placidus & Pluto:ſedet.
H.Illum quidē æqui cœlites reducē dabunt.
Sed,dum tenebit nota incerto deus.
Pietate caros debita fratres colam.
Et te tuebor/eſſe ne uiduam putes.
Ac tibi parentis ipſe ſupplebo locum.
Ph.O ſpes amantum credula,o fallax amor,
Satis ne dixit?precibus admotis agam.

BER. Q Vis me: leuans ſenſim ſeipſā phędra loqˀ melius eſſet ut nō ſentirem:& ita remanerem mortua qa nullū dolorem haberē. Eſtus: fluctationes amoris. Mihi.i. a me eram alienata. Cur: itez uiſo Hyppolito uidebatur velle cadere unde ſeipſaȝ exhortaˀ. Animę.ſ.mi qd tuis itez diſcederˀ a me. Audi:habeas audiētiā. Tenta:experiaris. Perage: perfice. Mandatū quod mandaueras nutrici ut tentaret Hyppolitū. Magna pars nō eſt erubeſcendum, quare amore in eo iā ſcelus eſt pate factū. Face iugali: matrimōio & occurrit obiectioni qa poſſet dicere aliqs ſi amauiſti non cōmiſiſti adhuc nefandū ſcelus ſi habebis rē cū Hyppolito forte ex illo concipies & crimen tuū fiet palam: reſpōdet ipſa dicā q᷑ peperi ex uiro meo theſeo: uel cū Theſeus ſit apud inferos potero cū Hyppolitū hr̄e in maritū. Succeſſus: bonus euentus. Incipe: cū deliberaſſet loqui vocat hyppolitū ſecreto. Secretus: ſeparatus ab aliis. Arbitrio: auſcultatore arbiter iudex iter duos interdū pn̄s ad aliquid audiendū unde dr̄: remotis arbitris. Sed ora vel loq & nō poſſum. Ceptis: ī aio meo cōceptis.ſ.pudoris tenet uocē. Quod uolo: iuro q᷑ nō facio libēter id qd dico ſed uicta ſecundo amori. Cure: leues uides Hyppolite qn̄ quis hēt dolorem nō magnū loquiˀ & ꝯqueriˀ: ſed cū hēt ingentē ſtupeſcit & fit attonitus quare tūc ſanguis deſertus fugit ad p̄cordia in magno dolore. Mater: Hyp. appellat matrē ut ꝯfidat loqui. Matris, dicit phędra ſe nolle appellari tā ſupbo noīe matris, ſed vult eſſe ancilla & ſubdita. Affectus: amores. Cuncter: tardabo. Mandata: q̄ cōmiſit mihi pater tuus. Sinu receptam: qn̄ qs ſuſcipit cām. Diciˀ: amplexus eſt cām ſinu ſuo: ut defendat aliquā ſed ibi ad aliū finē dicit. Viduæ: phędræ priuatæ marito. Sūmus: dicit Hyppolitus auertat deus hoc q᷑ ſi uidua quare pater meus eſſet mortuus. Omē: augurium quod fit ore. Acturum: ſtatim regni: reſpondet phædra q᷑ qui deſcendūt ad inferos nō ſolent reuerti pręſertim Theſeus non dimittetur a Plutone cum illuc iuerit, ut raperet vxorem ſuam proſerpinam. Tacite: qa ibi ſunt animæ quæ non loquuntur. Relictos: quādo ſemel ſunt relicti ab anima. Remittet: quaſi dicat nō. Amori, placidis niſi factū illius excuſet amore quod dictū eſt hironice. Celites: credo q᷑ dii dabunt illi reditum pp virtutē ſuā: ſed dum erimus incerti de aduentu ipſius tuebor & fratres & te. Oſpes: facit Seneca hoc loqui Hyppolitū ut poſſit ambigue intelligi miſera phædra ad alium finem creſcit quam dicatur. Satis.ſ.qn̄ dixit ſupplebo uices patris: & hæc tacite dixit. Agam: hoc faciam.

DAN. Me vel ſororem: Soror aliquādo eſt nomen conſanguineæ vt hypermeſtra ad linū alloquēs. At tu: ſi qua pię linę eſt tibi cura ſororis. Aliqn̄ germanæ uterinæ ut anna ſoror: interdum ueneris & amoris eſt nomen: ſoror, ut apud Martialem in carmenionem cynedū quare deſine me vocare fratrē. Ne te carmenion vocem ſororē dicitur ſoror quod ſeorſum naſciˀ ſeparaturq; ab ea domo in qua nata eſt & in aliā familiā traſgrediˀ ut ſcribit labeo Antiſtius teſtimonio Gellii. Pindi iugis, pindus æmachiæ mons amœnus a cuius radicibus funditur penetus amnis. Mandata: mihi a patre: cuius ab inferis reditus eſt difficilis & dubius inſanit homo qui ſe de rege famulum facit actutum cito. Nullā: παλλινας ρετοσ ουκεστι οιμοσ αναδεαομελεινον. non reuertetur Theſeus impediēte fatorum lege: & dite patre: & apud Ouidiū idem repetit. Tempore abeſt aberitq; diu neptunius heros Illum perithoi detinet ora ſui: qd in nouercam ſenſus eſt malum quod uis credas de nouerca quam raro cōtigit priuignos amare nouercam dicūt græ. μητρυιαν.αλλοτε μητρυι απελει ημερα,αλλοτε μητηρ, hic ap̄ Gel. μια μητρυιν δευο μητιρεσ.

Miſerere:

BER, ℭ Miſerere; loquitur ad
Hyppolitum. ¶ Tacite mẽ/
ris: intellige mentem meam
licet non loquar quæ cupio
cum me pudeat. ¶ Quod:
in nouercam reſpondet phę/
dra eſt huiuſmodi malum
quod nunquam crederes ca/
dere in nouercas quæ ſolent
proſequi odio priuignos &
ego te pdite amo. ¶ Perple/
xa: intricata & non clara: di/
cas aperte ꝙ uelis. ¶ Pect⁹:
phædra aperit amorem ſuũ
¶ Trabes: dat ſimilitudinẽ
de arbore concaua quando
intus ẽ ignis. ¶ Amore: hyp/
politus diſſimulat intellige/
re ſed illum amorem uertit
ad theſeũ. ¶ Vultus: quales
ſunt tui quos ipſe tulit quan
do uenit i cretam. ¶ Fila da/
ta ab Ariadne ſorore mea:
ut ſciret regredi de labyrin/
tho interfecto minotauro.
¶ Gnoſi cretenſi: Gnoſo ci/
uitas eſt cretę. ¶ Quis tum:
qualis pulcher ita deſcribit
eius formam. ¶ Fortes tho/
ri: pulpę & muſculi brachio/
rum habebat brachia groſ-
ſa & fortia. ¶ Tuæue phæ/
bes: diana: quam colis in eo
erat uultus ſimilis Dianæ.
¶ Phæbi mei. ſ. ani mei: ita
pulcher: ut phæb⁹. ¶ Tuuſ/
ꝙ: immo uultus tuus eſt ſimi
lis phœbo ¶ In te: robuſtus
decor quẽ habes a patre: & a
mr̃e amazõa te magis uenu/
ſtat. ¶ Ex æquo, æq̃liter ut
nihil muliebre hẽas ab utro/
ꝙ parente. ¶ Scythicus: qua
re amazones habuerunt ori
ginem a ſcytis. ¶ Rigor: ſe/
ueritas & aſperitas. ¶ Ore
graio: græco quia tu gręcus
ex græco patre quæ mixtio
facit tibi maximum decorẽ.
¶ Si cum pa. quando pater
tuus theſeus uenit i cretam:
ſi fuiſſes cũ eo potι⁹ te amaſ/
ſet ſoror mea. ¶ Soror: aria
dnæ quæ dedit fila The. ut
ſciret redire per ambiguas
uias labyrinthi: ſi uictoriam
hũiſſet de minotauro. ¶ Te
te: conduplicatio. ¶ Quacũ
ꝙ: nam de baccho locuta eſt
in cœlo cum corona nouem
ſtellis ornata de qua Oui. in
faſtis plura dicit. ¶ Parem:
quia tu ſecuta ex amorẽ the/
ſei, ipſa autem hyppoliti filii
eius. ¶ Vna domus. ſ. theſei:
¶ Te: Ariadnem. ¶ Geni/
tor: theſeus. ¶ Nat⁹: hyppo.
¶ En: uertens ſe ad hyppoli.
ſupplex tendit manus cum precibus dicens, miſerere mei

Miſerere, tacitæ mentis exaudi preces.
Liber loq, pigetꝙ. Hy. quodnã iſtud malũ ẽ?
Ph. Quod i nouercã cadere uis credas, malũ.
H. Ambigua uoce uerba perplexe iacis.
Effare aperte. Phæ. pectus inſanum uapor,
Amorꝙ torret/intimas ſæuus uorat
Penitus medullas. atꝙ per uenas meat
Viſceribus ignis merſus, & uenis latens.
Vt agilis altas flamma percurrit trabes.
H. Amore nempe Theſei caſto furis?
Ph. Hyppolite ſic eſt. Theſei uultus amo
Illos priores, quos tulit quondam puer.
Cum prima puras barba ſignaret genas.
Monſtriꝙ cæcam Gnoſii uidit domum.
Et longa curua fila collegit uia.
Quis tum ille fulſit/preſſerant uitæ comã.
Et ora flauus tenera tingebat rubor.
Inerant lacertis mollibus fortes tori.
Tuæ ue Phœbes uultus, aut Phœbi mei,
Tuuſꝙ potius. talis, en talis fuit,
Cum placuit hoſti. ſic tulit celſum caput.
In te magis refulget incomptus decor,
Et genitor in te totus, & toruæ tamen
Pars aliqua matris, miſcet ex æquo decus.
In ore graio ſcythicus apparet rigor.
Si cum parente creti cum intraſſes fretum.
Tibi fila potius noſtra neuiſſet ſoror.
Te te ſoror: quacunꝙ ſyderei poli
In parte fulges, inuoco ad cauſam parem:
Domos ſorores una corripuit duas.
Te genitor: at me natus. en ſupplex iacet
Allapſa genibus regiæ proles domus,
Reſperſa nulla labe, & intacta, innocens
Tibi mittor uni/certa deſcendi ad preces.
Finem hic dolori faciet, aut uitæ dies.
Miſerer amãtis. Hyp. Magne regnator deũ
Tam lentus audis ſcelera? tam lentus uides?
Ecquando ſæua fulmen emittes manu?
Si nunc ſerenum eſt, omnis impulſus ruat
Æther. & atris nubibus condat diem.
Ac uerſa retro ſydera obliquos agant
Retorta curſus/tuꝙ ſydereum caput
Radiate Titan tu nefas ſtirpis tuæ
Speculare/lucem merge/ & i tenebras fuge.
Cur dextra diuũ rector: atꝙ hominũ uacat
Tua? nec triſulca mundus ardeſcit face?
In me tona/me fige/me uelox cremet

coacte ab amore ut tibi uni
ſeruiã: cum antea i nulla par
te fuerim digna reprehenſio
ne: hodie finiam labores me
os uel morte uel mihi obſe/
quens eris. ¶ Proles: ergo fi/
lia regis minois: unde debes
magis moueri. ¶ Certa: in
hac intentione. ¶ O magne.
hyppolit. audiens nefandam
petitionem phæ. exclamans
ad iouẽ rogat ut mittat ful/
men. ¶ Verſa: ne uideãt tam
dirum ſcelus quod factum fu
it in fabula thyeſtis: ut uidi/
mus. ¶ Retorta: non proce/
dentia ſecũdum curſum ſuũ.
¶ Radiate titan: ſol qui ha/
bet caput cinctum radiis ſu/
ſtinebit uidere nefas ſtirpis
tuæ: ideſt neptis tuæ phæ/
dræ. ¶ Mergæ: dicuntur ſy/
dera mergere ſe in oceano.
¶ Cur dextra: iterum dicit
ad iouem: quid ceſſas ſi non
uis fulminare iſtã ſaltem ful
mina me. ¶ Face, triſulca ful
mine triangulari.
ℭ Penitus: i penitiſſimis oſ/ DAN.
ſibus hæret amor uenenum
eſt amor: & cæcus ignis re/
pit & capit. ¶ Monſtri gno/
ſi: ideſt minotauri qui laby/
rintho concidit in thalamo.
¶ Cum prima: cum tenera
iam lanugine flaceſcerẽt ma
le quod gręci dicunt ϖωγωνι
ασμε quo uerbo utitur ſæ/
pe appollonι⁹. ¶ Tuę phæ
bes: quemadmodum ſol fra/
ter phæb⁹ dicitur ita & dia
na ſoror phæbe quaſi φοι
βιω nunquam enim flecti/
tur ſenecta ſed ſemper impu
beres & flauo uultu horum
alterum ſequebatur in ſiluis
hyppolitus alterum refere/
bat auctore generis phædra
propter circen deam ææam
Hoſti: ideſt Ariadnæ filiæ
minois hoſtis tu quia te mõ/
ſtro exponebat commendãa
hyppo. a forma oſtendit clã
quid uelit ab eo impetrare
oſcula & coitum. ¶ Te te, re
petitio facta per epizeuxim
ad effectum ueneremu ad cau/
ſam parem. ¶ En ſupplex:
pathos ab habitu & forma.
¶ O magne regnator: hor/
ruit hyppoli. ad impudicas
præces nouercæ & uocife/
rabundus iouem ad ruinam
ætheris ſolem ad perpetuas
tenebras laceſſit: ut Iuuena.
Agũt ſuperi magna ocia cœ
lo quaſi: obdormiſcant ſcele
ra mortalium poſtremo, cõ/
uitiatur nouercæ toruo & rigido uultu.

BER.

Tranſactus igoīs/ ſum nocens/merui mori.
Placui nouercæ/dignus an ſtupris ego?
Scelerīq; tanto uiſua ego ſolus tibi
Materia facilis?hoc meus meruit rigor?
O ſcelere uincens omne fœmineum genus.
O maius auſa matre monſtrifera malum.
Genitrice peior.illa ſe tantum ſtupro
Contaminauit.& tamen tacitum diu
Crimen biformis partus exhibuit nota.
Scelusq; matris arguit uultu truci
Ambiguus infans/ille te uenter tulit.
O ter,quaterq; proſpero fato dati,
Quos hauſit,& premit,& leto dedit
Odium,doluſq;.genitor inuideo tibi.
Colchide nouerca maius hoc mai⁹ malũ eſt.
P.Et ipſa noſtræ fata cognoſco domus
Fugienda petimus/ſed mei non ſum potens.
Te uel per ignes,per mare inſanum ſequar,
Rupeſq;,& amnes unda quos torrens rapit.
Quacũq; greſſus tuleris,hac amens ſequar.
Iterum ſuperbe genibus aduoluor tuis.
H.Procul ipudicos corpore a caſto amoue
Tactus/quid hoc eſt?etiam in amplexu ruit.
Stringatur enſis/merita ſupplicia exigat.
En impudicum crine contorto caput
Læua reflexi.iuſtior nunquam focis
Datus tuis eſt ſanguis arcitenens dea.
P.Hippolyte nũc me compotem uoti facis.
Sanas furentem/maius hoc uoto meo eſt,
Saluo ut pudore manibus immoriar tuis.
H.Abſcede,uiue,nequid exores,& hic
Contactus enſis deſerat caſtum latus.
Quis eluet me Tanais?aut quæ barbaris
Mæotis undis pontico incumbens mari?
Non ipſe toto magnus oceano pater
Tantum expiarit ſceleris,o ſyluæ,o feræ.
N.Dprehẽſa culpa ẽ. aie qd ſegnis ſtupes?
Regeramus ipſæ crimen/atq; ultro impiam
Venerẽ arguamus/ſcelere uelãdũ eſt ſcelus.
Tutiſſimum eſt iferre,cum timeas, gradum.
Auſæ priores ſimus,an paſſæ nefas:

Tranſactus igois: ipſum fulmen tranſmiſſum p pectus meũ. Placui nouercæ,ppter formã meã placui. Ego: habet emphaſim. Solus,cũ eſſent tot iuuenes delicati in urbe cũ qbus poteras ſperare ſtuprũ & ſic dirigit ſermonẽ ad phædrã. Materia: dicit̃ circa quã quid ɔponit̃. Facilis.ſ.ad flectendum. Rigor:aſperitas:quia nunq̃ flexi aium ad mulierẽ. Matre mõſtrifera: paſiphae quæ ex tauro peperit mõſtrũ minotaurũ:ſed tu es peior: illa rexit ſcelus ſuum tu uero facis apte. Exibuit: patefecit. Nota: ſ. idicio prius. Biformis: qui erat medius taurus & medius hõ: ideo nõ potuit celare. Ambiguus: minotaur⁹ q hẽbat duoꝝ naturã. Arguit,pbauit. Truci: taurino. Ille uen.ſi quis nõ crederet te filiã paſiphęs, hoc ſatis demõſtrat q̃ es mõſtruoſa ſicut illa fuit. Ter & quater: faciunt numeꝝ ſeptenariũ qui ut ſcribit Macro.pfectiſſim⁹ habet̃: unde Virg. terq; quaterq; beati.i. beatiſſimi. Proſpero facto fœl ci morti: beati fuerũt illi q occiſi ſunt a nouercis magis q̃ ego qui amor nefando amore. Inuideo,uolu iſſem hrẽ talẽ nouercã quẽadmodũ tu pr̃. Colchide: medea de colcho inſula q̃ fugi⁹s ab iaſone nupſit ægeo patri theſei priuignũ ſ. theſeum uenenare uoluit: illud ẽ maius nefas. Et ipa phæ. reiicit crimen in amore: dicens eſſe fatale ſuæ domus ut ſemp fugienda appetant. Procul: cũ uellet illa tangere genua hyp reiecit ipſam a ſe. In am.dum reiceret ipſam brachiis apertis furibunda currebat in eum. Ruit: de ipa phæ ira loquit̃ in.iii.pſona. Stringat̃,euaginet̃: melius eſt ut interficiã ipſam q̃ patiar talis amplexus. Exigat: ſuſtineat. En ipu.erãt ante altaria dianæ: iõ hyp. tenens phœdrã per capillos nudato gladio alloquit̃ dianam dicẽs ſacrificaui tibi uictimas multotiens q̃ nõ conueniebant tm̃ ſicut hæc ſcelerata & ipudica. Læua: ſiniſtra impudicũ: mulieris ipudicæ. Cõtorto: implicato manib⁹ meis. Architenẽs: diana dea uenatiõis q̃ tenet arcum. Sanguis uictima. Nunc me: rogat phœdra mortẽ per manus hyp. Cõpotẽ uo.facis me hrẽ qd̃ cupiebam tecũ cõcumbere ſaltẽ moriar ſaluo pudore. Abſcede: negat illi mortẽ Hyppo.& iubet ut diſcedat,nec ore amplius eum. Contactus,quẽ tetigiſti. Deſerat: latus .ſ.meum: nõ accingã amplius illum. Tanais: fluuius de quo ſupra. Meotis: palus de qua ſimiliter ſupra: hęc habet deſcenſum in mare põticũ hoc eſt euxinũ: q̃ erũt aquæ longinquæ quę me cõtaminatũ cõtractu nouercæ lauare poſſint & expurgare. O ſyluæ exclamat hyppolitus dicens: melius eſſe ducere uitã in ſyluis & inter feras: ubi nõ ſunt iſta ſcelera. Deprehẽſa: nutrix nõ longe aberat cũ phœ.& hy.talia agerent: unũ dicit uideo hyp.noluiſſe conſentire dñæ meæ: & culpam ipſius eſſe detectã: unde crimen eſt reiciendum in ipſum hyppo cũ fuerint in loco dubio: ubi nulli teſtes interfuerunt ſi primo clamemus omnes credent hyppo.uoluiſſe ſtuprare nouercã. Deprehenſa: detecta: deprehẽdi eſt in ſcelere inueniri ita ut non poſſit negari. Regeram⁹: retro geramus ideſt reiiciamus crimen in hyppolitum. Vltro: prio & ſpõte. Arguamus: accuſemus Venerẽ ſtuprum tentatum. Scelere: ſi uolumus occultare noſtrum ſcelus op⁹ eſt ut faciamus aliud. Tutiſſimum: facit ſimilitudinem ſicut ille qui timet ſi fingat ſe audacẽ interdum uadit ſecutus ſi erimus pr̃ mæ quæ accuſemus creditur nobis. Ferre gradũ: inuadere primo hoſtẽ.

Biformis: minotauꝝ hominẽ & bouẽ extra eſt utero crimẽ onuſq; ſuo. Tu uel per ignes,parata ſum ſuſtinere oẽs incõmoditates: fretũ patiar & ignes quacũq; greſſus tuleris te ſequar eodẽ affectu ad loquit̃ ppertius cinthiã. Nil ego nõ patiar nũquã me iniuria mutat. Ferre ego formoſam nullã on⁹ eſſe puto: & in epiſtola ad eũdẽ hyp.phœ.ipſa comes ueniã nec me ſalebroſa mouebũt ſaxa nec obliquo dẽte timendus ap. Procul ipu.ne me impudico atactu pollue ſcelerata faces hic ego te iproba trucida boni parcas manibus. Arcitenẽs: dea apoſtrophe ad deliã quã uocat arcitenẽtẽ ſicut Home. παρθενον ιοχεαιραν ... Deprẽſa: pfida nutrix,p pitrix lena ipulitrix maloꝝ artifex temerariſſima ad oẽ ſcelus parandũ hic machinat̃ cædẽ hyppoliti hic ſtupri reum hyppolitũ facit argumento ſtricti gladii: mihi iubet inſurgere merito in hanc prædictam canem uerbis Ouidii cõtra lenam Dii tibi dent o nutrix lena: dii dent nulloſq; lares in opemq; ſenectam & lõgas hyemes perpetuamq; ſitim.

DAN.

Secreta:

Secreta cum ſit culpa, quis teſtis ſciet?
Adeſte Athenæ, fida famulorum manus
Fer opē, nefandi raptor Hyppolit⁹ ſtupri
Inſtat, premitq́. mortis intentat metum.
Ferro pudicam terret, en præceps abit.
Enſemq́ trepida liquit attonitus fuga.
Pignus tenem⁹ ſceleris. hāc mœſtā prius
Recreate, crinis tractus, & laceræ comæ,
Vt ſunt, remaneant, facinoris tanti notas
Referte ī urbem, recipe iam ſenſus hera.
Quid te ipſa lacerās oīum aſpectū fugis?
Mens impudicam facere, nō caſus, ſolet.

SAPHICI VERSVS.
CHORVS.

Fugit inſanæ ſimilis procellæ,
Ocyor nubes glomerante coro,
Ocyor curſum rapiente flamma,
Stella cum uentis agitata longos
Corripit ignes.
Conferat tecum decus omne priſcum
Fama miratrix ſenioris æui.
Pulchrior tanto tua forma lucet,
Clarior quanto micat orbe pleno,
Cum ſuos ignes coeunte cornu
Iunxit, & curru properante pernox
Exerit vultus rubicunda Phœbe.
Nec tenent ſtellæ faciem minores,
Qualis eſt primas referens tenebras
Nuntius noctis, modo lotus undis
Heſperus, pulſis iterum tenebris
Lucifer idem.
Et tu thyrſigera liber ab India,
Intonſa iuuenis perpetuum coma,
Tigres pampinea cuſpide territans,
Ac mitra cohibens cornigerum caput,
Non uinces rigidas Hyppoliti comas.
Ne vultus nimium ſuſpicias tuos.
Omneis per populos fabula diſtulit.
Phædræ quem bromio prætulerit ſoror.

BER. ¶Secreta: cū nullus ſciat hoc factum: & facta iſta deliberatione incipit clamare. ¶Adeſte athenæ: uenite atheniéſes ad fauorē noſtrū: & uos famuli ferte opē reginæ: hyppolitus raptor ſtupri .i. ſtuprator. ¶Præmit: urget ipſam ¶Intētat: minat̄ mortē niſi uelit ſibi morigera eſſe. ¶Enſe demonſtrat illum uerissimo argumento q̄ fugiat relicto enſe. ¶Pignus .i. probationem habemus iſtum gladiū ut credat nobis. ¶Hanc: mœſtam intelligendū eſt q̄ uenerat turba cui nutrix dicit recreate reginam attonitam: & linquite crines ſparſo ut ſunt ut aperte omnes uideant hyppolitū intuliſſe manum illi. ¶Notas: ſigna. ¶Recipe modo uertit ſermonem ad ſuam phœdram dicēs ſcio q̄ es attonita: ſatis eſt q̄ es pudica: & habes mentem bonā: in quæ nō poteſt uiolari neq́ perdi. ¶Fugis: phędra fugiebat ꝓpter uerecūdiam: ſed nutrix aſtuta uertit in aliā partem. ¶Mens: intentio. ¶Non caſus: ꝓpter caſum nō dr̄ ipudica niſi aius conſenſerit.

Fugit inſanę: introducitur chorus uidens hyppolitum fugiētē in ſiluas & dolet q̄d cognoſcit eum falſo accuſari: unde laudans pulchritudinem eius perſuadet illi ne habitando ſiluas florem ſuæ ætatis pdat qui cito eſt periturus: uerſus eſt ſaphicus: ut ē hercule furente natus euriſtheus. ¶Fugit .ſ. hyppolit⁹. ¶Choro glomerante: uēto meridionali cogente & dēſante nubes. ¶Flāma uelocior q̄ ſit flamma quādo de cœlo ſtellæ uidentur cadere. ¶Agitata: addit rationē naturalem: quia eſt uapor eleuatus ita a uentis inflāmatus. ¶Conferat: comparet modo uertit ſermonem ad hyppolitum laudando illius pulchritudinē: iactet antiquitas omnes ſuas formas non erit ulla quæ hyppolito comparari poſſit. ¶Clarior: comparatio quando luna completis cornibus cęteras ſtellas ſuo ſplendore uincit ita tu omniū formas ſuperas. ¶Orbe pleno: rotunditāte perfecta. ¶Ignes: ſplendorem. ¶Coeunte: cōiugente ſe. ¶Properante: quod luna inferior habet breuiorem circulū: ideo ſingulis menſibus cōplet curſum ſuum. ¶Pernox: apparens per totam noctem. ¶Exerit, emittit. ¶Phœbe, luna. ¶Lotus: quare uidet̄ exire de oceano. ¶Pulſis: de mane & tūc lucifer appellat̄ idē qui nocte heſper⁹. ¶Liber: bacchus cōparat ipſum baccho quādo uenit de india & uſum uini dedit. ¶Thyrſigera, quæ portat tyrſum in honorem ſacrorū eſt quod mutatur uerſus & eſt aſclepiadeus. ¶Perpetuum: quare ſemper iuuenis & comatus. ¶Tigres: qui dicuntur iuncti currui bacchi. ¶Pampinea: plena pampinis uitium. ¶Mitra: qua lydi utebantur. ¶Cornigerum: pingebatur bacchus cum cornibus. Oui. Accedant: capiti cornua bacchus eris. ¶Cohibens: ligās. ¶Rigidas, incultas. ¶Nec vultus, comparat etiam ipſum hyppolitum theſeo patri cui⁹ formoſiſſimi amore capta fuit ariadne quādo iuit in cretam. ¶Tuos ad Theſeum loquitur per circuitionem. ¶Soror phœdræ .i. Ariadnæ. ¶Prætulerit: præpoſuerit quaſ magis illū amabat. ¶Bromio .i. baccho cui ipſa Ariadnæ relicta a Theſeo in chio īſula poſtea nupſit baccho. ¶Suſcipias: admireris. ¶Fabula: rumor omniū diſperſus.

DAN. ¶Fugit inſanę. Quintum carmen Hyppoliti: cuius initium ſcribitur metro ſapphico & adonico: medium aſclepiadeo uel corimbico & tu tyrſigera & cętera. finis uero trimetro iābico. Quis fuit: confertur fuga Hyppoliti inſano turbini: mox pulchritudo eius commendatur poſtremo narratur Theſei ab inferis reditus: loquitur chorus & hortatur ad luſus & uenerem. ¶Procellæ procella propter nubes rupta & in pronum ſoluat quam gręci τ ... καταιγίδα ec. cadit præceps & uehemēs acriſq́ & plurimo cum labore: accipitur p æſtu maris nonnunquam unde procelloſum mar̄ ocior curſum: fluxit uelociter fulgetra & uapore igneo in aere nubilo coruſcante dicimus: aut in æſtiua nocte præterfugiente iaculo flammeo iter ipſas ſtellas quam comparationem uidetur Se ec. de induſtria ab appollonio accepiſſe ubi filii boreæ inſectantur harpyas ευ ταει λαειαδε υκε ιε νε τερο πωι ως αωροφατοι νεφιο ον εξαλ μεναι εδευοντο. Qualis eſt primas nitet facies tua qua nitet Heſperius idem lucifer ſtella Veneris præ nitore iter alias ſingulari & pulcherrime hanc item parabolam cōmodato accepit ab appollonio qui comparat pollucem pugnantem cum amico ſtellæ uespertinæ οδ ε ουρανι οσ ασ ταλειτοδ εασ τερι τευ δεαριδ εασ, ου πιρκαλλ. ſtas ταδ ει εσ πε ριιν δ ειανεκτα φαεινο μενου σμάρυγαι.

¶Et thyrſigera: bacchus puer gerit capite gemella corniculo qualia heduli lactentis & mitra cingitur intonſas comas q̄ uinum colerat genas & in ſuperbiam erigat dantur intonſæ comæ Phœbo & libero q̄ utriuſq́ numinis eadem ſit uirtus: ut ſcribit Theodoſius Ouidi. ad amicam. Formoſæ periere comę quas pulcher appollo, quas uellet capiti bacchus ineſſe ſuo.

Anceps forma bonum mortalibus,
Exigui donum breue temporis,
Vt uelox celeri pede laberis.
Non ſic uere nouo prata decentia
Aeſtatis calidæ diſpoliat uapor.
Sæuit ſolſtitio cum medius dies.
Et noctem breuibus præcipitat rotis.
Langueſcunt folio lilia pallido,
Et gratæ capiti deficiunt roſæ,
Vt fulgor, teneris qui radiat genis
Momento rapitur, nullaq; non dies
Formoſi ſpolium corporis abſtulit.
Res eſt forma fugax, quis ſapiens bono
Confidat fragili? dum licet utere.
Tempus ſed tacitum ſubruit, horaq;
Semper præterita deterior ſubit.
Quid deſerta petis? tutior auiis
Nõ eſt forma locis. te nemore abditum,
Cum Titan medium conſtituit diem,
Cinget turba licens Naiades improbæ,
Formoſos ſolitæ claudere fontibus.
Et ſomnis facient inſidias tuis
Laſciuæ nemorum montiuagæ deæ,
Panes quas Driadas montiuagi petunt.
Aut te ſtellifero deſpiciens polo
Sydus poſt ueteres Arcadas editum
Currus non poterit flectere candidos.
Et nuper rubuit, nullaq; lucidis
Nubes ſordidior uultibus obſtitit.
At nos, ſolliciti lumine turbido
Tractam Theſſalicis carminibus rati,
Tinnitus dedimus, tu fueras labor,
Et tu cauſa moræ, te dea noctium
Dum ſpectat, celeres ſuſtinuit uias.
Vexent hanc faciem frigora parcius.
Hæc ſolem facies rarius appetat.
Lucebit pario marmore clarius.
Quam grata eſt facies torua uiriliter.
Et pondus ueteris triſte ſupercilii.
Phœbo colla licet ſplendida compares.
Illum cæſaries neſcia colligi
Perfundens humeros ornat, & integit.
Te frons hirta decet, te breuior coma
Nulla lege iacens. tu licet aſperos,
Pugnaceſq; deos uiribus arceas,
Et uaſti ſpatio uincere corporis.
Aequas Herculeos iam iuuenis toros.
Martis belligeri pectore latior.
Si dorſo libeat cornipedis uehi.
Frenis caſtorea mobilior manu

BER. ℭ Anceps forma: exhortans hyppolitum ut forma ſua utitur: eius fragilitatẽ & breuitatem demõſtrat. ¶ Anceps, incertũ laboris: o forma tu cito fugis. ¶ Vt pro quãtũ & hic eſt uerſus anapeſticus anceps forma. ¶ Non ſic: uerſus aſclepiade⁹: facit ſimilitudinẽ pulchritudinis fugiẽtis. ¶ Decẽti. pulchra. ¶ Solſtitio. ſ. æſtiuali: qñ ſol eſt in cancro: & tũc ſol incipit recedere quare natura cancri eſt recedere. ¶ Rotis: curſu ¶ Præcipitat: accelerat. ¶ Lãgueſcũt deficiũt & marceſcũt. ¶ Gratæ. quare ex illis fiũt coronamenta. ¶ Vt quemadmodum. ¶ Fulgor: pulchritudo. ¶ Momento: minima parte tẽporis. ¶ Nulla nõ. i. quælibet dies ſi negatio præcederet diceretur aliqua dies. ¶ Abſtulit: continue diminuitur pulchritudo: ideo q̃libet dies aliquid aufert pulchritudinis noſtræ. ¶ Spolium: prædam & priuationẽ. tacitũ: tp̃s qđ fugit nobis nõ ſentientibus: ſic Oui. tacitiſq; ſeneſcim⁹ annis. ¶ Subruet: deſtruet. ¶ Subit: ſequit̃ & ſuccedit & ſemper facit deteriores. ¶ Quid de. hyppolite. quid petis ſiluas: nõ eſt ibi etiã forma tua: ſũt enim nymphæ quæ te ſollicitare põt. ¶ Auiis: ſecretis ubi nõ eſt uia trita. ¶ Conſtituit titan quãdo ſol firmauerit & fecerit mediũ diẽ ibis ad umbras ubi te nymphę complecti poterunt. ¶ Turba li. licentioſa turba nympharũ appoſitiue naiades. ¶ Solitæ: claudere tradit̃ ad fontes ſuos ſicut fecerunt hylam & narciſum ¶ Deæ nemorum. ſ. dryades. ¶ Panes monti. dei paſtorum habitantes mõtes. ¶ Aut te: diximus quemadmodũ materia tragœdiæ eſt grauis tamen in choro datur licentia laſciuiendi; dicit igit̃ qđ luna etiã capietur amore ipſius: & deſcẽdet ad eum quẽadmodum ad endimionẽ & qđ hoc fit uerũ pbat dicens ſuperioribus dieb⁹ uiſa eſt luna rubea putabatur q; incãtationib⁹ theſſalicis laborare & ut ſuccurrerẽt illi ne audiret illas incãtationes pulſabãt tympana ſed illa nõ erat cauſa ſed tu quem ipſa ſequebatur unde uolens dicere lunã dicit. ¶ Sidus editum: poſt archadas qui populi ſunt in peloponeſo. antiquiſſimi omniũ hic ſe iactabant natos prius q̃ luna. ¶ Editum: natum. ¶ Sidus, luna. ¶ Rati: q putauim⁹

¶ Tinitus: ſonos tympanorũ & clypeorũ. ¶ Tu la. tu eras cauſa illius laboris & ruboris lunæ. ¶ Moræ. tardatiõis. quare uidebat̃ herere. ¶ De: luna. ſuſtinuit: retinuit & firmauit. ¶ Celeres: quia breuis pficit curſum citius cęteris planetis. ¶ Vexãt deſtruũt. ¶ Parcius: minus. ¶ Appetas: erat ad ſolem: ut diutius ſerues pulchritudinẽ tuã. ¶ Pario: candidiſſimo marmore: paros inſula inter cyclades in mari ægeo. ¶ Quam grata: admiratiue. ¶ Pondus triſte: grauitas auſtera. ¶ Supercilia: rõne uerſus pro ſupercilii & capit̃ ſupcilium pro pilis: qui in eminẽtia oculi ſũt: ibiq; grauitas hominis cognoſcit̃. ¶ Phœbo: cõparat Hyppolitus appollini. ¶ Colligi: quæ nõ colligit̃ circa caput. ¶ Illum. ſ. phœbum ille habet longos cris & ornatos: tu uero breues & irtos & ita eſt diſparitas in crinibus. ¶ Hirta: piloſa & rudis. ¶ Decet. decentem & placentẽ facit. ¶ Nulla lege: nullo cultu & ordine. ¶ Tu licet: laudat ipſum a fortitudine corporis. ¶ Pugnaces deos. ſ. panes. ¶ Spacio magnitudine. ¶ Thoros: pulpas & muſculos brachiorum: in quibus cognoſcitur robur hominis. ¶ Latior pectore: martis qui ſcribit a poetis pectoroſus: nam latum pect⁹ fortitudinẽ demõſtrat. ¶ Cornipedis. i. equi habentis pedes ex cornu: ſi tu equitas es ſimilis caſtori fratri helene qui periciſſimus erat in agẽdis equis. ¶ Mobilior: in gubernando frenum.

DAN. ℭ Archadas ueteres: ſcribit Plu. ueteres fuiſſe conſuetudinis apud Archadas in ſiniſtro calciamẽto ferri lunam quod ſequentibus multo poſt annis Romani patricii tantum receperũt: creditũ ẽ eos ante lunares extitiſſe quos græci uocant τοισ προσ ελινασ extra robora annoſa primum nati ſũt unde Homer⁹ αυμενωοσ ισ ι νασωοδ ιριοσ ουδ ιασω ωιι τρασ τ αιαριδ εμεναι τε ωα ρετνοσ ι ιεοσ τε. Oui. & Maro idem cecinere: & iuuenalis qui rupto robore nati compoſiti q; luto nullos habuere parentes: ¶ Tinnitus: mouimus crotala auxiliãtes lunæ in carmina Theſſalorum perſentiſſere crediderimus tua forma potius quam cantibus hoc accidiſſe.

ℭ Sparta

Spartanum poteris flectere Cyllarum.
Amentum digitis tende prioribus.
Et totis iaculum dirige uiribus.
Tam longe dociles ſpicula figere
Non mittent gracilem Cretes arundinem.
Aut, ſi tela modo ſpargere Parthico
In cœlum placeat, nulla ſine alite
Deſcendent tepido uiſcere condita.
Prædam de mediis nubibus afferes.
Raris forma uiris(ſæcula proſpice)
Impunita fuit. te melior deus
Tutum prætereat, formaq; nobilis
Deformis ſenii limina tranſeat.
Quid ſinat inauſum fœminæ pceps furor?
Nefanda iuueni crimina inſonti apparat.
In ſcelere quærit crine lacerato fidem.
Dec⁹ omne turbat capitis, humectat genas.
Inſtruitur omnis fraude fœminea dolus.
Sed iſte quis nam eſt regum in uultu decus
Gerens, & alto uertice attollens caput?
Vt ora iuueni paria Perithoo gerit,
Niſi languido candore pallerent genæ
Staretq; recta ſqualor incultus coma.
En ipſe Theſeus redditus terris adeſt.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

THESEVS. NVTRIX.

TAndē pfugi noctis æternæ plagā,
Vaſtoq; mães carcere umbrātē po
Vt uix cupitū ſufferūt ocli diē. (lū.
Iam quarta Eleuſis dona Triptolemi ſecat.
Paremq; toties Libra compoſuit diem.
Ambiguus ut me ſortis ignotæ labor
Detinuit, inter mortis, & uitæ mala.
Pars una uitæ manſit extincto mihi.

BER. ¶ Sparta nucyllarum: lacedæmonium equum caſtoris. ¶ Amentū: ſi uis iacere iaculū cū manu nō tam lōge mittent ſagittas ſuas cū arcu crethenſes peritiſſimi ſagittarii, quā tu manu. ¶ Tende: emitte in digitū. Amentū quod eſt coriū ad mediū haſtilis in quo inſerit digitus ad iacendū. ¶ Spicula: ſagittas. ¶ Arūdinē: ſagittā factā ex calamo qui naſcit apud cretenſes miræ duriciei: ut inquit Pli. & Vir. in buccolicis cydonia ſpicula appellat. ¶ Modo parthico: addit aliā artē ſi uelit hyppolitus iacere ſagittas i altum more parthorū. ¶ Nulla. ſ. tela uenient ad terrā ſine aue. ¶ Cōdita: inuolta. ¶ Tepido uiſcere in teſtinis calidis. ¶ Prædam: poteris ſagittare ipſas aues inter nubes. ¶ Raris forma: reperies raro formā fuiſſe ſine periculis ut demōſtrat plane Iuuenalis: optaret uirginia gibbū. ¶ Proſpicere: parentheſis eſt diſcurrere oēs ætates tu inuenies pp formā ſuā multos piiſſe. ¶ Melior deus diu melius faciet tibi quam iſtis. ¶ Præterea traducar ſine piculo. ¶ Aeui deformis: qd poſſis tranſire ad ſenectutem quæ turpis eſt. ¶ Quid ſignat: dat locū ſequēti. q. d. nihil eſt qd nō audeāt fœminæ eā facit ita nocentes. ut dicit Iuue. ¶ Inſonti ſine culpa: hyppolitum innocentem falſo crimine accuſare & perdere quærit. ¶ Furor: præceps incōſideratus. ¶ Fidā: lacerat crines & lachrymat: ut credant hoies illā paſſam fuiſſe uiolentiam. ¶ Sed iſte dat locū ſequenti ſcœnæ: uidens chorus a longe uenientem quēdā ſublimem: & incedētē more regio admirat qs ſit, demū cognoſcit pyrithoū & theſeum. ¶ Languido candore: q̄re pallebat ſitu infernali: uidet mihi ſimilis pirithoo niſi eſſet ita pallidus & ita incultus crinibus. ¶ En: ecce uidet tūc theſeū redeūtē. TAndē pfugi: hic eſt tertius actus ubi theſeus primo rediēs ab inferis narrat mala quę paſſus eſt iam quatuor annis. Interea occurrit ſibi nutrix plorans: ipſe cām fletus rogat. Tandem poſt multos labores. ¶ Plagam: regionē. ¶ Vmbrantē: ubi ſunt tenebræ. ¶ Manes: facientē umbrā manibus. ¶ Diem: lucem qd naturaliter accidit illis qui clauſi fuerūt tenebris: qn̄ exeunt nō pn̄t pati lucem. ¶ Iam quar. iam ſunt quatuor anni quibus fui in inferno dubius inter mortē & uitam i& more poetico uolēs dicere quatuor annos: meſſes quater factas dicit. ¶ Eleuſis, urbs in thela inſula ſub euboia iuxta atticam: ut oſtendit Ptole. in hac triptolemus natus eſt qui munere cereris in partibus atticis uſum frugum primus inuenit unde ibi dicit. ¶ Dona tri. i. fruges. ¶ Totiēs. ſ. quater. ¶ Libra: qn̄ ſol in hoc ſigno ē ſit equinoctiū: qd duplex eſt: uernū quādo ſol eſt in ariete: autūnale quādo eſt in libra. unde dicit Vir. in geo. Noctes æquāt aries & libra diebus. ¶ Parem: equalem nocti ambiguus: dubius. ¶ Sorti. ignote: quia neſciebam an deberā uiuere: an mori. ¶ Pars una: uidebar mortu⁹ cū luce carerē: cū ſpirarē adhuc uidebar uiuere. ¶ Alcides: hercules q deſcēdēs ad inferos illinc me eripuit.

DAN. ¶ Spartanum cylarum. Neptunus donauit adraſto regi ariona: idem donauit iunoni xanthū & cylarē: quos illa dedit caſtori & polluci: meminit Papinius in thebai de tua furto lapſa propago Cylare. ¶ Tende amē. infere tuis digitis amentum ligamentum: quo iacula torquētur ταμματα græci dicūt funes. eſt autē omne ligamētum Plini. Sedes huic poſita ſoleiſq; ſine amento inſignis in Metelli publica porticu. Raris forma uiris: formoſis nocuit plurimum ſua forma audi Iuuenalem Silius autē corporis egregii miſeros trepidoſq; parentes ſemper rara eſt adeo concordia formę atq; pudicitiæ non poſſunt peruenire ad uirilitatem formoſi: fiunt enim ſpadones: fiunt publici adulteri inſidiātur legitimis thoris gibboſæ rutiliæ ſatius eſſet habere deformitatem q̄ faciē Lucretiæ. ¶ Inſtruitur omnis: nullum eſt malum cuius origo non ſit fœmina habet tamen fœmina duo bona i in tumulo: & alterum in thalamo ut ſcri. Callimachus πασαγυνη χολοσ εστιν εχει δ αγαθασ δυο ωρασ: την μιαν εν θαλαμω, την μιαν εν θανατω Fœmina quæq; fel eſt ſed hēt duo uel bona tm̄: unū hēt in thalamo: unū hēt in tumulo. ¶ Tādem: ſexto carmine metro archilochio pponitur quartus actus: ubi theſeus ab inferis rediens directe ſe confert domū a qua non procul audiunt fremitum & lachrymoſos gemit⁹ in hyppolito euripidis theſeus hoc modo lamentat territus iſto clamore funebri. γυναικεσ εστι τισ ποτ ευδ εκ μοισ βοη αχω βαρυσ προσπολων αφικετο ου γαρ τι πωσ τε ωρον αξιοι διομοσ πυλαιανοιξασ &c. ſed iam ruperat collū nodo ſibi phœdra. hic a l̄r narrat, accuſat. n. hyppolitus falſo & dānat mortis a theſeo. Ego igr eandē euaſi eternæ noctis caliginē cui⁹ dēſitatē adhuc hn̄t oculi mei horrēt mēbra: & ſuccidui pedes titubāt. Ingreſſus dei de domū: phœdra offēdit igemiſcētē ſingularitatē: paſſis crinib⁹ ueſte ꝯſciſſa: ſtupefact⁹ rogat o ſocia thalāi ſic uiri reditu lętaris: qu pri⁹ pōe gladiū & nobis lecti cāz narra.

BER. ℂMerſus.ſ.in iferno. ⁋ Ca nē:cerberū: quē hercules traxit ad ſuperos: ut uidimus. ⁋ Trepidāt: tremūt, uix poſſum me pedibus tenere lōginquū. Aetera ſic Vir.i.vi.æn. Superaſq; uadere ad auras. Hic op⁹ hic labor eſt. ⁋ Alcidē ſeq. grandi paſſu ambulabat. ⁋ Quis fre.dū appropiquaret Theſeus fremitū audiuit in domo ſua: Vñ ſit illi obuiā nutrix q̄ cām luct⁹ explicat. ⁋ Expromat: dicat. ⁋ Hoſpite.q d.me theſeo q ſum aſſuetus i iferno dēo dare hoſpitiū plenū lachrymis ⁋ Reduce: ſoſpite: nō hēr nominatiuū. ⁋ Hæc ipſa: iſta ē cā q̄ fac ipſaꝫ accelerar̄ mortē qa nollet tibi narrare fcm̄ ⁋ Matuꝝ mortē accelerarā ⁋ Perplexa: itricata q̄ n̄ pūt intelligi. ⁋ Haud pādi: non vult alicui reuelare malū pp qd̄ potius vult mori. ⁋ Perge: uade cito & api mihi portas. ⁋ Propera.i.accelera.

Socia poſtq̄ theſeus igreſſus ē domū phœdra plorantem & lazaro vultu iterrogat: qua cā tm̄ ſe affligat cū deberet lætari aduētu ſuo. ⁋ Experiti, deſidegati. ⁋ Qui: cur nō. ⁋ Viduas: priuas q̄re nō deponis enſem de manu quo tibi mortē apparas. ⁋ Reſtituis aium ut me cōſuleris exanatū. ⁋ Expromis: cur non dicis cauſam qua uelis mori ⁋ Heu: adiurās theſeū phædra ne velit ſcire cām mortis ſuæ: ſed ſinat eam mori. ⁋ Indolē: p initiū fortunæ uirtutis. ⁋ Cinere: q̄ poſſum tam iudicari mortua. ⁋ Fructus: ſi dicā cām pdā fructū mortis: quia uolo mori ſolū neq; ſciat dedecus meū: qd ſi nō dixero relinquent mihi fama bona q̄ eſt maximus fructus mortis: ut Prop. Hæc ē fœminei merces extrēa triūphi. Laudat ubi emeritū libera fama rogū. ⁋ Perit: nihil eſt. ⁋ Nemo: Theſeus pmittit ſe ſecretū ſeruare: qd̄ dixerit. ⁋ Cōiugis: dubitas ne aperire fcm̄ coniugi tuo. ⁋ Aliū: qñ qs vult rē ſuā ſecretā eē nulli dicat. ⁋ Facultas: ñ poterit te mori. ⁋ Luēdū: purgādū, qd̄ uiuo debeo mori, qa uiuo vult dicere cā paſſa ſim tārā infamiā: ſtati debeā me iterficere. ⁋ Mors optima: melius ē q̄ moriar:

Merſus malorum finis Alcides fuit.
Qui, cū reuulſum Tartaro extraheret Canē,
Me quoq; ſupernas pariter ad ſedes tulit.
Sed feſſa uirtus robore antiquo caret.
Trepidantq; greſſus. heu labor quantus fuit
Phlegethōte ab imo petere lōginquū æthera,
Pariterq; mortē fugere, & Alcidē ſeq. (ra.
Quis fremitus aures flebilis pepulit meas?
Expromat aliqs. luctus, & lachrymæ, & dolor,
Et limine ipſo naſta lamentatio,
Hoſpitia digna proſus inferno hoſpite.
N. Tenet obſtinatum Phædra cōſiliū necis.
Fletuſq; noſtros ſpernit / ac morti imminet.
T. Quæ cauſa leti? reduce cur moritur uiro?
N. Hæc ipſa letum cauſa maturum attulit.
T. Perplexa magnū uerba neſcio qd tegunt.
Effare aperte, quis grauet mentem dolor.
N. Haud pandit ulli / mœſta ſecretū occulit.
Statuitq; ſecum ferre, quo moritur, malum.
T. Iam perge quæſo, pge, pperato eſt opus.
Reſerate clauſos regii poſtis lares.

Trimetri Iambici

THESEVS. PHAEDRA.

Socia thalami, ſiccine aduētū uiri,
Et expetiti coniugis vultū excipis?
Qui enſe uiduas dexterā? atq; aium
Reſtituis? & te qdqd e uita fugat (mibi
Expromis? Ph. heu per tui ſceptrum imperi
Magnanime Theſeu / perq; natorum idolē,
Tuoſq; reditus: perq; iam cineres meos:
Permitte mortem. The. cā quæ cogit mori?
P. Si cauſa leti dicitur: fructus perit.
T. Nemo iſtd̄ ali⁹ (me qdē excepto) audiet.
Aures pudicas coniugis ſolas times?
Effare, fido pectore arcana occulam.
P. Alium ſilere quod noles: primus ſile.
T. Leti facultas nulla continget tibi.
P. Mori uolenti deeſſe nunquam mors pōt.
T. Quod ſit luēdum morte delictū: indica.
P. Qđ uiuo. Th. lachrymæ nō ne te nſæ mo
P. Mors optia ē: pif lachrymār dū ſui. (uēt?
T. Silere pergit. uerbere ac uinclis anus,
Altrixq; prodet: quidquid hæc fari abnuit.
Vincite ferro. uerberum uis extrahat
Secreta mentis. Ph. ipſa iam fabor, mane.
T. Quid nā ora mœſta auertis / & lachrymas
Subito coortas ueſte ptēta obregis? (genis
P. Te te creator cœlitum teſtem inuoco,
Et te coruſcum lucis ætheriæ iubar.
Ex cuius ortu noſtra dependet domus.

BER. & plores q̄ uiuā: qa uidebiſ q̄ fuerim tibi cara. ⁋ Silere in tertia pſona loquiſ more iratoꝝ: uidēs phœdrā nolētē loqui cām ſuæ mortis: dicit ſe paratuꝝ tormenta nutrici: ut iſta ppalet. Vñ phœdra mota cōpaſſiōe nutricis ſtatuit narrar̄ fcm̄. ⁋ Prodet manifeſtabit. ⁋ Vincite: ligate: & ſic uocat famulos ad tormentū nutricis. ⁋ Ipſa uidens phœdra parare tormēta nutrici pollicet̄ ſe dicturā oia. ⁋ Prætēta: oppoſita, atendo inuoluebat faciē ueſtibus q̄ſi furibūda nō auderet reſpicer̄ lucē. ⁋ Te creator: inuocat iouē & ſolē auū ſuū in teſtes cōſciæ ſuæ: q̄ uiolata ſit ab hyppolito cōtra uoluntatē ſuā. ⁋ Coruſcū iubar, ſplēdor clarus.i.o ſol.

DAN. ℂHeu p tui.ab oñtatiōe incipit & mortis uoto: ut ſolū culpę auctorē hyppolitū credibile ſit fuiſſe: ſeq; iugalis tori fidē integrā ad uim uſq; ſeruare uoluiſſe. ⁋ Mors optima eſt: glorioſum putabāt antiq lachrymoſum funus, q eos etiā cōducebāt qui fun⁹ lachrymis & ficto gemitu comirarent: id qd̄ futile & caſſum deputans ſolon teſtamēto legaſſe traditur. ⁋ Nemo me lachrymis decoret: neq; funera fletu faxit quod Cic. repetit in Catone maiore: & Valerius maximus tradit in funere ſparſas lachrymas de os non facili iniuria laceſſere: in hanc ſententiam cadit etiā phaleris aſtypaletus ad filias Steſicori poetæ, conſolans ipſas & ꝓhibēs a lachrymis tanq̄ a re inani & ſtultitia. ἀφογετο πειτοσ φερετε ου γαρ δε ακρυιν δαι τασεσ ιχορουπριπουν αλαευ μνειν δαι. ⁋ Altrix nutrix quæ a græcis τροφος ſiue τιθηνη dicitur a uerbo τιτθευω quod ē lacto. alere tamen commune eſt apud nos oium animantiū: nutrire hominum cæterum alternari ſolent. ⁋ Noſtra dependet domus paſiphæ ſolis & eretes nymphæ filia peperit Minoi filios Licaſtim: Deucalionem Creteum. Androgeum, Ariadnā & Phœdrā Gentis acteæ ideſt athenienſis: & caue ponas.t. ante.e. ſed.c. ut lycophron græcus poeta inuenit: apud quē Caſtor & pollux ακταιοι αναχοι appellantur.

ℂNon ceſſit:

BER.

¶Tentata precibus reſtiti, ferro, ac minis
Non ceſſit animus, uim tamen corpus tulit.
Labem hanc pudoris eluet noſter cruor.
T. Quis, ede, noſtri decoris euerſor fuit?
P. Quē rere minime. Th. qs ſit audire expeto.
P. Hic dicet enſis, quem tumultu territus
Liquit ſtuprator ciuium accurſum timens.
T. Quod facinus (heu me) cerno? qd̄ mōſtrū intuor?
Regale paruis aſperum ſignis ebur
Capulo refulget, gentis Atthææ decus.
Sed ipſe quo nam euaſit? Phæ. hi trepidū fuga
Videre famuli concitum celeri pede.

THESEVS.

Pro ſancta pietas, ꝓ gubernator poli,
Et q ſecundū in fluctibus regnū tenes,
Vnde iſta uenit generis infandi lues?
Hunc Graia tellus aluit? an Taurus Scythes?
Colchuſq; Phaſis? redit ad authores genus.
Stirpemq; primam degener ſanguis refert.
Eſt prorſus iſte gentis armigeræ furor
Odiſſe Veneris fœdera, & caſtum diu
Vulgare populis corpus. o tetrum genus
Non ulla uictum lege melioris ſoli.
Feræ quoq; ipſæ Veneris euitant nefas.
Generiſq; lege inſcius ſeruat pudor.
Vbi uultus ille? & ficta maieſtas uiri?
Atq; habitus horrens priſca, & antiq̄ appetēs?
Morumq; ſenium triſte, & aſpectu graue?
O uita fallax abditos ſenſus geris.
Animiſq; pulchram turbidis faciem induis.
Pudor impudentem cælat, audacem quies.
Pietas nefandum, uera fallaces probant.
Simulantq; molles dura. ſyluarum incola
Ille efferatus, caſtus, intactus, rudis,
Mibi te reſeruas? a meo primum toro
Et ſcelere tanto placuit ordiri uirum?
Iam iam ſuperno numini grates ago.

¶Non ceſſit: nō uictus fuit: neq; precibus neq; minis ſum ſuperata, ſed ui uiolata q̃ morte mea luam. ¶ Pudoris, pudicitiæ amiſſe. ¶ Ede: dic quis fuit uiolator noſtri honoris. ¶ Rere: exiſtimas: & nunq̃ putares. ¶ Expeto uehemēter cupio. ¶ Hic: nō dicam ſed declarabit hic enſis quē ſtuprator reliquit. ¶ Quod facinus: uidens enſem Theſeus cognouit illum eſſe hyppoliti. ¶ Ebur: manubriū enſis. ¶ Aſperum. ſculptum. ¶ Signis: paruis imaginibus. ¶ Capulo: manubrio ¶ Euaſit: ad quem locū fugit hyppolitus. ¶ Hi famuli, reſpōdet phœdra neſcio quo iuerit famuli iſti qui fugientem, uiderunt poterunt tibi dicere.

Roh ſancta: exclamat theſeus unde fit tāta calamitas in domo ſua & ſmonem ſuū uertit ad neptunū ¶ Secundū regnū. ſ. maris quod contingit neptuno. ¶ Lues: peſtis: & calamitas. ¶ Hunc: ſolent mores nutricationi conformari: unde dicit iſte nutritus fuit in græcia: ubi inueniri ſunt boni mores. ¶ Taurus: mons de quo ſupra dixius. ¶ Phaſis: fluuiꝰ eſt colchorum. ¶ Redit: qa natus eſt de amazōe matre: vult eē filiis ferinis moribus. ¶ Genus: ſoboles. ¶ Redit ad auctores. ſ. parentes. ¶ Refert: imitaẽ. ¶ Et prorſus: amozones uident odiū habere Venerē: & certo tēpore uadunt ad finitimos populos: quibus corpus ſuū ad oēm libidinem vulgare nō pudet: eo modo eſt uſus hyppolitus lōga caſtitate: & nūc incepit ab uxore patris ſui. ¶ Armigere: amazonū. ¶ Fœdera: ueneris legitima cōiugia. ¶ Caſtū diu: longo tēpore intactū. ¶ O tetrū genus: o mala ꝓles. ¶ Non uictū: nō moderatum moribus. ¶ Melioris ſoli: terræ aptioris ad uirtutem: ut nolunt philoſophi: ſm climata ſunt diuerſi in fluxus gentium: in alio loco ſunt crudeles: in alio mites: & peccati. ¶ Feræq;: ut refert Pli. i. vii. bruta aialia duce natura quēdam pudorem habent ueneris ſicut leonis & equi qui dicunẽ non cōmiſceri cū matre. ¶ Inſcius: ſine ratione: quia equus nō cognoſcit uerecundiam ratione uel natura. ¶ Vbi: indignatiue dolet theſeus hyppolitum ſuum fuiſſe mutatū. ¶ Vultus. ſ. ſeuerus. ¶ Horrens: incultus. ¶ Priſca: qui imitabaẽ primā ætatē aureā, ¶ Triſte ſenium: graue & ſeuerum: in aſpectu & moribus uidebaẽ ferre grauitatē ſenilem. ¶ O uita fallax: difficillimum eſt cognoſcere ſecreta hoīum. ¶ Abditos: occultos. ¶ Pulchrā faciem: apparentiā: animus interdū cōtaminatus eſt interius & fortis oſtendit magnam uirtutē. ¶ Probant: laudant ueritatem qui uolūt dicere. ¶ Molles: delicati. ¶ Dura: fortia. ¶ Syluagꝫ: ita eſt filius meus qui oſtēdebat ſe pudētē caſtum & ſeuerꝫ. ¶ Rudis: inexpertus malo. ¶ Ordiri uirꝫ: incipere oſtēdere te uirꝫ eē nō curaſti hucuſq; de mulieribus: & nunc incœpiſti ab uxore mea. ¶ Iam iam: ago grās diis qđ antiope mater tua interepta ſit a me qa ſi eā reliqſſem tibi deſcēdēs ad inferos idē feciſſes illi qđ feciſti phædræ.

DAN.

¶Proh ſancta pietas. Cōſternatus & attonitus horridi facinoris immanitate. Theſeus ꝓrūpit i Effeꝫ & graue epiphōema deteſtās prius hyppolitū mox cruētæ pœnæ ac miſerādi ſupplicii illum damnans & reum faciens. ¶ Redit ad auctores: non eſt noſtri ſanguinis hyppolitus ſed barbarus: hunc uere immania concepit amazon. hunc recte cēſeas ſanguinariæ ſtirpis nepotem degenerem. ¶ O tetrum genus: o inhumanam & perditam ſtirpē amazonum quam mitior lex nunquam potuit flectere, uitant fere illicitos concubitus niſi quos iura naturæ concedunt. ¶ Vbi ille uultus ubi illa triſtis in fronte ſeueritas, ubi ille rigidꝰ & ſimplex pudor, ubi horridꝰ ille & ſilueſtris ornatus: ubi graue illud & cēſorium ſupercilium: nullum genus hominum ſuſtinet terra peius his qui ſimulata: quadam ſimplicitate vultus ad cultus aluntitus uenenum fel: & a quo genere me defendat & ſeruet deus optimus maximꝰ tanquam a faſcino & contagioſa peſte: has megeras & rapaces lycaones: ut decet & par eſt ornat Martia. Amator ille triſtium lacernarum: & beticatus atq; leochophætus fuſcos colores galbāos habet mores. ¶ Sꝫ ſpectat oculis deuoratoribus draucos. Nec ocioſis Mentulas uidet labris. ¶ Antiope cecidit, noſtra manu: me nunc iuuat interfeciſſe matrem tuam quam poteras finixiſſet in ceſtare: contra ſcribit Plutarchus ue ſuperius aduertimus. Diſcors eſt etiam hic Seneca cum Euripide: qui inducit Venerem indicantem Hyppolitum filium extitiſſe hyppolites amazonis. ογαρ μιѣισ τωο αμαξονοσ τοχοσ: λεγει καιισ τιν. & cætera exponit interpres hyppolites non Antiopes.

BER. Icta: percuſſa: nā a theſeo fuit interfecta p iurgiū. Stygia: antra ad iſernū. Profugus: fuge quouis: ſi non ſeq̄r te pedibus: ꝓſequar uotis & ipræcationi b⁹ donec des pœnas. Dirimat: diſiungat ſi fugeris ad meridiē ubi ſunt antipodes oppoſiti pedibus nr̄is. Plagis p oceanū interpoſitū. Obuerſum: oppoſitū nobis. Licet abditus: abſcōſus: q̄uis fugias ad ſeptētrionē ſub polo arctico ubi eſt regio inhabitabilis pp frigora. Celſi: qa ſupra nos: alter eſt ſub nobis antarticus. Boreæ: uenti ꝯgelātes niues. Pertinax ꝑmā: nō deſiſtēs urgebo te quocūq̧ iueris. Emitiēur trāſibim⁹ i uia: ubi nō ſunt uiç trite. Huc quo nō potero mittere tela mea: mittā ipræcatiōes. Scis uñ tu ſcis me redire ab iferno iō nō mireris ſi dicā mala: uel aliter cū illud factū ſit ex grā dei, ut redieri q mihi tria uota cōcedere ꝓmiſerat: primū dñt qñ Theſeus natus erat in troezene & uellet ire athenas: erant phœdones: ibi petiuit ut pderēt & hoc fuit primū uotū. Secūdū qñ ingreſſus eſt labyrinthū i creta ut inde poſſet redire: tertiū erit de morte tua. Genitor æquore⁹: neptunus. Cōcipiā: eligā prono: fauēte. Sāxit: ꝯfirmauit. Munus: hæc tria uota. Styge inuocata. ſ. in iuſiurādū. Domū triſte: ad mortē hyppoliti. Non cernat: moriaṫ. Parens: neptune pater quē tenebat pro patre: nam filius erat ægei. Abominandā qa pater cōtra filiū. Nunq̄ ſupremum: ultimū nā duo de tribus uotis perfecta erāt: reſtabat tertiū. Conſumaremus: cōpleremus. Munus, niſi fuiſſet tm̄ ſcelus tu ſcis dum inferno erā nolui facere uotū ſed reſeruaui mihi hāc gratiā ad aliā neceſſitateṁ. Peperci uoto: nō feci uotū. Pactā: quā pepegiſti. Moraris: tu tardas. Subtexe: occulta & tege. Noctē: obſcuritatem. Eripe: ne uideamus lucem. Cie: commoue. Vulgus: omnia monſtra maria.

Quod icta noſtra cecidit Antiope manu.
Quod non ad antra Stygia deſcendens tibi
Matrem reliqui. profugus ignotas procul
Percurre gentes. te licet terra ultimo
Summota mundo dirimat oceani plagis.
Orbemq̧ noſtris pedibus obuerſum colas.
Licet in receſſu penitus extremo abditus
Horrifera celſi regna tranſieris poli.
Hyemeſq̧ ſupra poſitus, & canas niues,
Gelidi frementes liqueris Boreæ minas.
Poſt te furentes ſceleribus pœnas dabis.
Profugū per omnes pertinax latebras premā.
Longinqua, clauſa, abſtruſa, diuerſa, inuia
Emitiemur: nullus obſtabit locus.
Huc uota mittam, tela quo mitti haud queunt
Scis, unde redeam genitor æquoreus dedit.
Vt uota prono trina concipiam deo.
Et inuocata munus hoc ſanxit ſtyge.
En perage donum triſte regnator freti,
Non cernat ultra lucidum Hippolytus diem.
Adeatq̧ manes iuuenis irato patre.
Fer abominandam nunc opem nato parens.
Nunquam ſupremum numinis munus tui
Conſumeremus, magna ni premerent mala.
Inter profunda Tartara, & Ditem horridum,
Et imminentes regis inferni minas
Voto peperci. redde nunc pactam fidem
Genitor, moraris? cur adhuc undæ ſilent?
Nunc atra uentis nubila impellentibus
Subtexe noctem. ſydera, & cœlum eripe.
Effunde pontum. vulgus æquoreum cie.
Fluctuſq; ab ipſo tumidus oceano uoca.

Dimetri anapæſtici, cū qbuſdā monometris

CHORVS.

Magna parens natura deum,
Tuq; igniferi rector olympi,
Qui ſparſa cito ſydera mundo,
Curſuſq; uagos rapis aſtrorum.
Celeriq; polos cardine uerſas.
Cur tibi tanta eſt cura perennes
Agitare uias ætheris alti?
Vt nunc canæ frigora brumæ
Nudent ſyluas.
Nunc arbuſtis redeant umbræ.
Nunc æſtiui colla Leonis
Cererem magno feruore coquant.
Vireſq; ſuas temperet annus.
Sed cur idem, qui tanta regis,
Sub quo uaſti pondera mundi
Librata ſuos ducunt orbes.

BER. Magna parēs: chorus ꝯqueriṫ de gubernatiōe mūdi q deus & natura uideṫ negligere gen⁹ humanū. nos uidemus hyemē & æſtatē ſm curſum ſuū, & hoīes uideṫ regi fortuna ut malis uideṫ bona: & aduerſa bonis. Hyppolitus falſo accuſatus a pr̄e deuotus eſt imprecatiōibus: & ita loquēs nunciū feſtiuū uidet q mortē hyppoliti afferebat & ſic dabat principiū q̄rti act⁹: uerſus eſt anapeſticus, q aliqñ dimeter: aliqñ monometer. ē qñ duos pedes hēt. Rapis: circūuoluis. Cito mundo: cœlo uoluto & accelerato. Vagos: inſtabiles. Verſas: frequenter uoluis. Cardine: motu: cardo ē ſup qd̄ uoluiṫ porta. Cur tibi. unde eſt qd̄ habes tātā curā ut ptes anni ſuccedāt uiciſſim: & non q hoīes habeāt ordinem. Cane: albicātis: qa ſunt pruinæ. Nudent. qa tunc folia cadunt. Arbuſtis. ubi ſunt multæ arbores: & intelligit uer. Leonis. intelligit çſtatē. Coquant. torreāt fruges. Tēperet itelligit autūnū. q tēperat calores. Sub quo. ſub cuius ptāte. Pondera ſub quo uoluunṫ cœli & oia. Librata: eleuata & ita poſita ut nequeāt deſcēdere neq; aſcendere.

DAN. O magna parēs: Seuerinus Boe. fuit mea ſnīa uir apprime doctus & ſecretioris phiæ penetralibus admodū attētus & uigiliis libro primo cōſolatiōis ualde cōqueriṫ: unde iſtec in ꝑſtantes uiros miſeria & calamitas: qd nuq̄ meritis iſta pēſent ꝑmia: ad quē accedens. Sene. inducit choꝝ fortunæ perfidiā i ac re expoſtulantē: mox qui cōmēdet mirabilē corpoꝝ cœleſtium ordinem & uices alternas anni metrum eſt dimetrū iambicū pindaricū extra duos poſtremos uerſus qui cōſtāt trimetro iābico euripidico. Res humanas: crediderūt nōnulli deos nō eſſe: ſed mūdū gubernari caſu & arbitrio fortunæ ſuppoſita. τα δ' τα λ α ω α ν τ α τ ι χ υ quod quidem paradoxon uideṫ non improbandū

improbandum cum vbiq; honeſtentur mali: boni autem cõtemnantur: ut Iuue. inquit. Dat veniam coruis vexat cenſura columbas. ¶ Hominum ſecurus: contemnis & tergiuerſaris ægros mortales, ut neq; bonos iuuare neq; rurſus velis malos corripeř. ¶ Vicit ſanctos: pruriunt: aliquando & boni τοῖσδ' εἰ χοῦς χεῖρα γὰρ ἄλλοτε βάλλει.

BER. ¶ Securus, nihil curans, tu gubernas cœlum & de hominibus nimiam curam geris & loquitur ſm̃ epicuream opinionem: tu non reddis merita bonis: nec punis malos. ¶ Spargit. non conſiderans vbi det, vnde dicit cæca. ¶ Libido, libidinoſe. ¶ Populus: qui in comitiis eligebant magiſtratus. ¶ Turpi: ſcelerato. ¶ Faſces: magiſtratus conſuli dabantur duodecim faſces: prætoribus ſex. ¶ Triſtis ſcelera. ¶ Recti, benefactorẽ ſuorẽ. ¶ Peruerſa, illi qui volunt bene viuere ſpernuntur & abiiciuntur. ¶ Vanę: nihil afferens fructus. ¶ Falſum: qa boni non ſunt præmiati. ¶ Sed quid: dat locum ſequenti ſcenæ. ¶ Reſtat: reſiſtit: nam qui cogitat firmat ſe.

BER. Sors: famulatus lamentatur nuncius de fortuna ſua mala conditio eſt ſeruitus. cur uocas me ad infandum nũcium. ¶ Ne metue: dicit Theſeus ſcio q̃ eſt mortuus Hyppolitus: ſed dic quomõ res eſt acta. ¶ Erumnis: quare ſum aſſuetus audire & habere mĩſtas miſerias. ¶ Vocem: vellem loqui: ſed nõ poſſum. ¶ Quaſſam: concuſſam & diſturbatam. ¶ Occupat: iacet. ¶ Raptor: ſtuprator ¶ Ordinem: qualiter eſt mortuus. ¶ Vt profugus: dicit nuncius ea quæ præceſſerunt rem, quæ ſunt in re: & quæ poſt rem facta ſunt: in primis quomodo diſceſſit ab urbe. ¶ Infeſto turbato. ¶ Iugo, ad iugum ¶ Subigit, cogit. ¶ Abominatus: ibat accuſando patriam quæ tales mores haberet. ¶ Ciet: uocat

Hominum nimium ſecurus: ades
Non ſolicitus prodeſſe bonis:
Nocuiſſe malis?
Res humanas ordine nullo
Fortuna regit. ſpargitq; manu
Munera cæca: peiora fouens.
Vincit ſanctos dira libido.
Fraus ſublimi regnat in aula.
Tradere turpi faſces populus
Gaudet/eoſdem colit: atq; odit.
Triſtis virtus peruerſa tulit
Præmia recti, caſtos ſequitur
Mala paupertas/vitioq; potens
Regnat adulter.
O uane pudor, falſumq; decus:
Sed quid citato nuntius portat gradu?
Reſtatq; mœſtus lugubrem vultum gerens?

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

NVNTIVS. THESEVS.

O Sors acerba, & duro famulatus grauis
Cur me ad nefãdos nũtiũ caſus vocas?
T. Ne metue clades fortiter fari aſpe
Non imparatum pectus ærumnis gero. (ras.
N. Vocem dolori lingua luctifica negat.
T. Proloquere: q̃ ſors aggrauet quaſſã domũ.
N. Hyppolitus: heu me flebili leto occubat.
T. Gnatum parens obiiſſe iampridem ſcio.
Nunc raptor obiit. mortis effare ordinem.
N. Vt profugus urbem liquit infeſto gradu,
Celerem citatis paſſibus curſum explicans:
Celſos ſonipedes ocyus ſubigit iugo.
Et ora frenis domita ſubſtrictis ligat.
Tum multa ſecum effatus/& patrium ſolum
Abominatus: ſæpe genitorem ciet.
Acerq; habenis lora permiſſis quatit.
Cum ſubito uaſtum tumuit ex alto mare.
Creuitq; in aſtra. nullus inſpirat ſalo
Ventus. quieti nulla pars cœli ſtrepit.
Placidumq; pelagus propria tempeſtas agit.
Non tantus auſter ſicula diſturbat freta.
Nec tam furenti pontus exurgit ſinu
Regnante coro, ſaxa cum fluctu tremunt.
Et cana ſummum ſpuma Leucatem ferit.
Conſurgit ingens pontus in uaſtum aggerem.
Tumidumq; monſtro pelagus in terram ruit.
Nec iſta ratibus tanta conſtruitur lues.
Terris minatur fluctus haud curſu leui
Prouoluitur/neſcio quid onerato ſinu

ſæpe patrem. ¶ Lora: habenas equorum. ¶ Acer: vehemens. ¶ Quatit: in ſignum idignationis. ¶ Tumuit: eleuatum eſt. ¶ In aſtra: hyperbole poetica amplificatio ſupra veritatem. ¶ Nullus: nec ille tumur erat ex uentis. ¶ Propria: nata ex ſe non ex uentis. ¶ Pontus generaliter accipiť de omni mari: ſed ibi ſpecialiter intelligitur de mari ſtricto in ingreſſu heleſponti quod euxinum appellatur. ¶ Sinu faucibus tempeſtuoſis. ¶ Choro vento collaterali zephiri. ¶ Leucatem: leucas teſte Põponio inſula eſt iuxta epirum diſpoſita cõtra ſinum ambracium habens montem altiſſimum Virg. lib. iii. æneí. Mox & leucadii nimboſa cacumina mõtis, Et formidatus nautis aperitur appollo. ¶ Cana: alba propter fluctus. ¶ Aggerem: cumulationẽ aquarum. ¶ Nec iſta: non erat ſicut tempeſtas quæ ſolet ire, ad naues ſed hæc ibat ad terras. ¶ Lues: monſtrum hoc loco.

DAN. ¶ O ſors acerba apud Euripidem Angelus, ideſt nũtius in hæc uerba alloquitur Theſea. o Theſeu dolore dignũ tibi porto verbum & ciuibus athenarum & qui habitant arces troezenis Hyppolitum peremit impetus aulæ: & preces tuæ: quas tuo patri fudiſti. Θησεῦ μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον σοὶ καὶ πολίταις οἵ τ' Ἀθηνῶν ἄστυ ναίουσι καὶ γῆς τέρμονας Τροιζηνίας, ὅς αὐτὸν οἷς εὐαρμάτων ὄχος ἀραί τε τοῦ σοῦ στόματος, ἃς σὺ σῷ πατρὶ πόντου κοιράνῳ παιδὸς ἠράσω πέρι, &c. Eſt autem octauum carmen Archilochio iambico trimetro & quintus actus: & eſt denunciatio mortis Hyppoliti. Collocutores Nuncius & Theſeus. ¶ Salo, & ſalũ dicimus, ut per qu vndas ſuperãte ſalo. & ſal in neutro genere ſed citra multitudinis numerum vt & ſpumas ſalis ære ruebãt pro mari vtrunq; pro condimento virilis generis eſt Saluſtius: Neq; ſalem neq; alia irritamenta gulæ ha

bebant etiam in neutro protulit Varro. Tum ſale penu protulit trahitur autem aqua maris in quaſdam foſſas adhuc vſu factas, & ſiccatur ſole quemadmodum uidi ſæpius Cluſi ſtans Venetiis & hoc modo conficitur ſal. eſt oppidum in Arabia nomine Charre: ubi muris & parietes ſunt e maſſis ſalis. Cyclas: genus veſtimēti. Iuuenalis: Hæc ſunt quæ tenui ſudāt in cyclade: eſt item commune nomen inſularū in egeo quæ vt placet Soli. ¶ Sint circulares ſitus: numero quadraginta.

BER. ¶ Petræ ſcyronides: ſunt de quibus diximus ſupra propinquæ athenis ſex milibus paſſuum porrectæ i memoriam vltoris theſei: quare inde ſyron latron præcipitans tranſeuntes ab eo occiſus eſt & Ino cum palemone filio illinc ſe præcipitem dedit: vnde dicit, ¶ Nobiles: famoſæ ꝓpter ſcelus. ¶ Epidauri dei: ſcilicet æſculapii. ¶ Terra: hiſtimos de qua ſupra diximus: eſt inter ægeum & ionium. ¶ Rotat: uoluitur. ¶ Cacumen: ſcopulorum vel illius monſtri. ¶ Alternis: modo trahendo modo vomendo. ¶ Phyſeus: mōſtrum quod ſumere & uomere dicitur aquas. ¶ Capax: multū ſorbens. ¶ Refundens: euomens. ¶ Globus: maſſa rotunda. ¶ Soluit: diſſoluit & aperuit ſe. ¶ Maius: magis horrēdū q̄ timebamus. ¶ Hos: nos qui eramus hic. ¶ Quis: interrogat formam mōſtri. ¶ Habitus, forma. ¶ Herculea deſcribit nuncius formam monſtri taurus erat coloris cerulei cum cornibus & duobus pedibus. ¶ Herculea: qualia fuerāt tauri quem occidit Hercules in Creta: alii legunt cerulea & melius. ¶ Iubam: crines in collo. ¶ Viridanti quare aquaticum monſtrum. ¶ Stant: horrent: ſic Virg. Stant lumina flāmæ. ¶ Varius: diuerſus. ¶ Quem .ſ. colorem. ¶ Dominator, taurus. ¶ Sub vndis q̄re ceruleus eſt. ¶ Hic ex vna parte. ¶ Thoros: pulpas. ¶ Opima pinguis ¶ Hauſtibus attractionibus. ¶ Hiulcis: ab hio dicitur aliquando qui hiat: & quod facit hiare: vnde fulmen hiulcum quod aperit, & tera ſulca apta. ¶ Patulæ: magnę. ¶ Palear: pellis depēdēs a collo. ¶ Mu

Grauis vnda portat/quæ nouum tellus caput
Oſtendit aſtris. Cyclas exoritur noua.
Latuere nube numen Epidauri dei.
Et ſcelere petræ nobiles ſcyronides.
Et quæ duobus terra comprimitur fretis.
Hæc dum ſtupentes querimur: en totum mare
Immugit/omnes vndiq; ſcopu'i adſtrepunt.
Summum cacumen rorat expulſo ſalo.
Spumat, vomitq; uicibus alternis aquas.
Qualis per alta vehitur oceani freta,
Fluctus refundens ore Phyſeter capax.
Inhorruit concuſſus vndarum globus.
Soluitq; ſeſe & littori inuexit malum
Maius timore pontus in terras ruit.
Suumq; monſtrū ſequitur/hos quaſſat tremor.
T. Quis habitus ille corporis uaſti fuit?
N. Cœrulea taurus colla ſublimis gerens
Erexit altam fronte viridanti iubam.
Stant hiſpidæ aures/cornibus varius color.
Et quem feri dominator habuiſſet gregis,
Et quem ſub undis natus/hinc flammā uomit.
Oculi hinc relucent/ cœrula inſignis nota
Opima ceruix: arduos tollit toros.
Nareſq; hiulcis hauſtibus patulæ fremunt.
Muſco tenaci pectus: ac palear uiret.
Longum rubenti ſpargitur ſucco latus.
Tum pone tergus vltima in monſtrum coit
Facies, & ingens bellua immenſam trahit
Squamoſa partem. talis extremo mari
Priſtis citatas ſorbet, aut reddit rates.
Tremuere terræ/fugit attonitum pecus
Paſſim per agros/nec ſuos paſtor ſequi
Meminit iuuencos/omnis e ſaltu fera
Diſceſſit/omnis frigido exanguis metu
Venator horret. ſolus immunis metu
Hyppolitus arctis continet frenis equos.
Pauidoſq; notæ uocis hortatu ciet.
Eſt alta ad Argos collibus ruptis via
Vicina tangens ſpatia ſuppoſiti maris.
Hic ſe illa moles acuit/atq; iras parat.
Vt cœpit animos, ſeq; prætentans ſatis
Præluſit iræ præpeti curſu euolat
Summam citato uix gradu tangens humum.
Toruuſq; currus ante trepidantes ſtetit.
Contra feroci natus inſurgens minax

ſcho: herba uiridi quæ naſcitur in locis humidis ut circa paucos. ¶ Longum latus: qui habebant longa latera. ¶ Spargitur: maculatur ſucco humore rubeo. ¶ Tum, præterea. ¶ Pone, ideſt poſt ibi habet vim præpoſitionis aliquando eſt aduerbium quando ponitur ſine caſu. ¶ Faces: ultima pars monſtri. ¶ Piſtrix. Pli. xxvi. lib. inquit, tritōes piſtriceſq; mōſtrum eſt aquaticum tante magnitudis, ut abſorbeat naues: & euomat. ¶ Reddit: euomit. ¶ Immunis metus: nihil timens. ¶ Arctis: ſtrictis. ¶ Notę: cognitæ per equos. Hortatum cum videret territos equos hortabatur eos. ¶ Et alta, hactenus dixit quę ante rē facta ſunt: nunc quæ in re: quomodo mortuus ē Hyppolitus. ¶ Alta: montana. ¶ Ad argos: verſus argos. ¶ Ruptis: exeſis. ¶ Suppoſiti: inferioris ſuppoſiti illi viæ montanæ. ¶ Mole: illud monſtrū. ¶ Hic in hoc ſcopulo. ¶ Acuit inicitatt vt contra currum Hyppoliti uehementior veniret. ¶ Prætentans: experiens an haberet ſatis iræ. ¶ Prę luſit: proludium fecit ante quā veniret ad verum certamen. ¶ Præpeti: veloci. ¶ Summam: humum: ſuperficiem terræ. ¶ Stetit: firmauit. ¶ Toruus: terribilis. ¶ Currus: equos ſicut Virgil. Neq; audit currus habenas. ¶ Natus: hyppolitus: animoſe conſtitit aduerſus eum.

¶ Scyronides: acticis finibus imminēt: eſt via ſuper eas in acticam atq; megare ab Iſthmo ducens adeo autem pro petris uia ut immineat præcipitium uiatori, a latrone nomen acceperunt qui illic inflexis pinibus hoſpites medios ſcindebat cruribus, hinc inde ad curuata arborum cacumina alligatis. Meminit Stra. lib. ix. q̄ Plutarchus in theſeo: & Appolonius i ſecundo: hunc totum locū tranſtulit de Euripide: Seneca: Ne pigeat lector candide qui melius noſtri hæc omnia q̄ ego: legere & paululū modo rari. μεταφρεῖν σχέρονον ἀκτασ, ὀμματοιμον εισοράειν φωτὸς δέ σ' ἐμον καὶ τὰ πρὸς ἀσκληπιου, καὶ τὰ ἰστανοιδ' ἐκαντε καὶ τὰ ῥιξαφρον. Poſſet epiſtographam papyrum facere ſic quicquid in hac parte tranſtuli. DAN.

tranſtulit: Seneca de Euripide vellem proſequi. ¶ Pyſtrix: pro nauipiſtrix dicitur.r.immediate ſequente,p.at pro monſtro quidam autem volunt contrariũ: quod probo. ¶ Eſt alta &c.moderãti currum Hyppolito venit obuius taurus agreſte monſtrũ: cuius mugitu tota terra impleta eſt horribilis uoce horribilis aſpectu ſtatim pullis grauis incidit pauor: locus ad verbũ ſumptus de Hyppolito Euripidis κυπειζεί υχετ αυρον αγριοντεραι ωσπασαμεν: ουσσματο σπληρουμένη, & cætera.

palus: in quo fixus eſt & trahentibus equis pars ipſius remanſit in palo: reliqua in loris. ¶ Truncus.ſ.arboris. ¶ Sude: palo. ¶ Tenet: retinet. ¶ Stipite electo trãſfixo per medium inguẽ quæ pars eſt inter coſſam & ventrem ¶ Raptum, Hyppolitum. ¶ Stetit: firmauit ſe parum. ¶ Affixo,ſ.Hyppolito. ¶ Biiuges: equi. ¶ Heſere firmati ſunt. ¶ Vulnere pp vulnus qñ Hyppolit⁹ affixus fuit palo. ¶ Rũpunt: quando voluerunt diſcedere ruperunt & moram q̃ faciebãt, & dñm q diuiſus eſt. ¶ Virgulta: vbi ſunt arbuſculæ. ¶ Secant: diuidunt: quia ubiq: remanebat una pars ¶ Vepres: ſpinę. ¶ Tulit, abſtulit. ¶ Errat: venit ad illa quę facta ſũt poſt rẽ.ſ. mortẽ hyppoliti. ¶ Man⁹ mltitudo famulorũ. Errat querẽdo corpus dñi.

BER. ¶ Vanus: qui in me nullũ habebit effectum. ¶ Paternus: quemadmodum pater meus Theſeus ſuperauit taurum ferociſſimum: eo modo nõ dubitabo iſtũ aggredi. ¶ Inobſequentes, qui non poterant regi non obedientes: quamuis Hyppolitus nõ fuerit territus: tamen equi pauefacti non poterãt gubernari frenis. ¶ At ille: Hyppolitus regebat currum cuʒ videbat aliquid oppoſitum ut facit nauta in tẽmpeſtate nauem ſuam quãdo videt oppoſitos fluctus. ¶ Retẽtat frequenter retinet. ¶ Turbido, procelloſo. ¶ Sequitur: ille taurus nunq̃ reliquit eum ſemper a latare: uel ante. ¶ Equa: equaliter vadens. Corniger ponti: taurus marinus ¶ Carpens: iter carpere eſt ire. ¶ imperia: non obediunt frenis: ſed conat ſe diſiũgere a curru vt fugiant. ¶ Recti pro erecti pedes. ¶ Iactãt onus euertunt currũ. ¶ Præceps: tunc alleuato curru Hyppolitus decidit pedibus in loris inuolutus & cũ magis trahebãt equi tanto magis ſtringebatur. ¶ In ora cum vultu ad terram. ¶ Cenſere: ſcilicet nõ eſſe gubernatorem. ¶ Pecudes: requirũt cum impetu uadũt. ¶ Leui: ſine onere dominãte: regẽte. ¶ Talis: facit ſimilitudinem de caſu phetontis filii ſolis cuius fabula notiſſima ẽ apd Ouid ¶ Suum onus, ſcilicet phœbum. ¶ Indignatus: q lux eſſet cõmiſſa iſti puero. ¶ Late: redit ad lacerationem Hyp. ¶ Cruenta.ſ.Hyppolitus. ¶ Illiſum percuſſum reſultat: reſilit dum trahitur. ¶ Populatur: deſtruit. ¶ Decor: infęlix perditur: illa forma,

DN

Vultu nec ora mutat & magnum intonat.
Haud frangit animum uanus hic terror meum.
Nam mihi paternus uincere eſt tauros labor.
Inobſequentes protinus frenis equi
Rapuere currum. iamq; deerrantes uia,
Quacunq; pauidos rapidus euexit furor:
Hac ire pergunt/ſeq; per ſcopulos agunt.
At ille, qualis turbido rector mari
Ratem retentat, ne det obliquum latus.
Et arte fluctus fallit. haud aliter citos
Currus gubernat, ora nunc preſſis trahit
Conſtricta frenis. terga nunc torto frequens
Verbere coercet/ſequitur aſſiduus comes,
Nunc æqua carpens ſpatia, nunc contra obuius
Obarrat omni parte terrorem mouens.
Non licuit ultra fugere/nam toruo obuius
Incurrit ore corniger ponti horridus.
Tum vero pauida ſonipedes mente exciti
Imperia ſoluunt/ſeq; luctantur iugo
Eripere: rectiq; in pedes iactant onus.
Præceps in ora gnatus implicuit cadens
Laqueo tenaci corpus/& quanto magis
Pugnat ſequaces hoc magis nodos ligat.
Senſere pecudes facinus:& curru leui
Dominante nullo: qua timor iuſſit: ruunt.
Talis per auras non ſuum agnoſcens onus,
Soliq; falſo creditum indignans diem:
Phaetonta currus deuio excuſſit polo.
Late cruentat arua: & illiſum caput
Scopulis reſultat/auferunt dumi comas.
Et ora durus pulchra populatur lapis,
Peritq; multo vulnere infelix decor.
Moribunda celeres membra peruoluunt rotæ.
Tandemq; raptum truncus ambuſta ſudes
Medium per inguem ſtipite electo tenet.
Paulumq; domino currus affixo ſtetit.
Hæſere biiuges vulnere, & pariter moram:
Dominumq; rumpunt/inde ſemianimem ſecãt
Virgulta/acutis aſperi uepres rubis:
Omniſq; truncus corporis partem tulit.
Errant per agros funebris famuli manus.
Per illa: quæ diſtractus Hyppolitus, loca,

DAN. ¶ Qualis turbido: Euripides auctor hui⁹ parabolę: ſic ait vt vir nauticus temonẽ capit aptans funibus & loris ſe hyppolitus harpagauit habenas. ἱμάσιν ἐκ ἄντυγος αὐτοῖς ἐμπλακείς ... ἐς τοὐπίσω ... &c. ¶ Tũ uero pauida, territi eq habenas cõtẽpſerũt ui currę diſtulerunt vſus aurigãdi nõ amplius pfuit dñi rapuerũt i dura petras, euripides, αἱ δ᾽ ἐνδακοῦσαι ... &c. ¶ Phaetõta: currus idignans diẽ eẽ cõmiſſuʒ filio ſolis: ita phaetõta excuſſit quẽadmodũ ſuæ eq̃ excuſſerũt Hyppolitũ phaeton lapſus e curru pſuo quẽ temere & pẽe iuito iſcẽderat decidit pceps in padũ quẽ poſtea eridanũ gręci uocauere a pena ipſius phaetõtis Oui. in triſtibus meminit elegãter huius pcipiti, vitaret cœlũ phaetõ ſi viueret: & quos optauit temere, tãgere nollet: equos. Pli. in. iii. pſtringit. ¶ Mœſtaq; cães fideliſſimi ante oia hoi ſunt canes, & pugnaſſe ſępius ꝯſtat p dñis: auctor Pli. in. viii. na. hiſt. Canis ille homericum aga quanta fide erga Vlixẽ ſpectatus eſt: mera canis erigones indicãdo Icarii ſcrobem quã ſagax q̃ memor: fuit qs neſciat canẽ illũ a Ioue Europæ cuſtodiẽdæ, datum q̃ra cura Europem cuſtodierit: q poſtea dona

propter q̃ venit ad iſtam necem. ¶ Moribunda: morientia. ¶ Tandem: dum traheretur Hyppolitus inuẽtus eſt tus Cephalo miſſus eſt contra vulpẽ in agro thebano inſuperabilem themidis numine conuerſus eſt in marmor.

BER. ℭNota, ſignis cruentis. ⸿Meſte propter mortem domini nam canis præter alia animalia amiciſſimus eſt homini. ⸿Nec dum nõdum inuenerat totum corpus qñ diſceſſi. ⸿Dolentum dolentiam famulorum. ⸿Sedulus: diligens. ⸿Explere, inuenire. ⸿Hoccine ſcã narratiõe ſubiũgit nũs eius deplorationes mortis Hyppoliti. ⸿Paſſim: hic & illic. ⸿Cõfertur de multis locis ferẽ ad funus. ⸿O nimium theſeus audiẽs miſerabilem mortẽ filii nõ põt ſe cõtinere lachrymis. ⸿Inuiti uelimus nolimus, ue habebam nuper odio filiũ quem moriturum optabã & nũc mortuũ: flere cogor ⸿Haud honeſte: non conuenienter ſi deſiderabas illum mori, qd nũc fles illũ. ⸿Equidẽ: certe imo lugeo & puto hũc eſſe cumulum malorum quando vltra malum quod volebam accidit completum eſt. ⸿Efficit, complet. ⸿Abominanda, deteſtanda. ⸿Interemi: & q̃ fuerim cauſa mortis.

BER. Vãti, nũc inducitur chorus deplorans hũc caſum dicẽſq; res humanas, fortuna & caſib⁹ agi: magnoſq; viros in primis illis eſſe ſubiectos uerius dimeter anapeſticus. ⸿Quanti: q̃ magni. ⸿Obſcura: in ora: humilis hominis. ⸿Caſa: domus: uilis. ⸿Securos, ſine metu. ⸿Admota: iũcta ad vicina q̃ habitent ſublimia tecta illi ſunt qui ventos & fulmina ſentiunt: & p cellam inuidię. ⸿Vallis: locus depreſſus. ⸿Caucaſus, mons ſcythiæ. ⸿Phrigiũ nemus, ida ſilua & mõs in phrygia: vbi colebatẽ cybeles. ⸿Metuẽs coelo pro coelo ſuo gigãtes olim voluerunt ire in coelum: ideo timens ſemper dicit alta, & eſt fabuloſe dictũ. ⸿Hora: q̃a nullus ſtatus durat. ⸿Præſtat, ſeruat: nã altos multotiens deiicit. ⸿Qui clara. reducit ad propoſitum ſuum. Theſeus modo rediens ab inferis cũ multum debuiſſet gaudere: venit ad tantã miſeriã. ⸿Videt Theſeus, quæ non videbat in inferno. ⸿Morte

Longum cruenta tramitem ſignat nota.
Mœſtæq; domini membra veſtigant canes.
Nec dum dolentum ſedulus potuit labor
Explere corpus. hoccine eſt formæ decus?
Qui modo paterni clarus imperii comes:
Et certus hæres, ſyderum fulſit modo?
Paſſim ad ſupremos ille colligitur rogos.
Et funeri confertur. The. O nimium potens,
Quanto parentes ſanguinis uinclo tenes
Natura, quam te colimus inuiti quoq;.
Occidere volui noxium/amiſſum fleo.
N. Haud flere honeſte quiſq; quod noluit: põt.
T. Equidẽ malorum maximũ hunc cumulũ reor.
Si abominanda caſus optata efficit.
N. Et ſi odia ſeruas: cur madent fletu genæ?
T. Quod interemi, non quod amiſi, fleo.

ℭDimetri Anapæſtici, cum quibuſdam glyconiis 1 & Monometris.

CHORVS.

Quanti caſus humana rotant.
Minor in paruis fortuna furit.
Leuiuſq; ferit leuiora deus.
Seruat placidos obſcura quies.
Præbet ſomnos caſa ſecuros.
Admota ætheris culmina ſedibus
Euros excipiunt notos,
Inſani Boreæ minas:
Imbriferumq; Corum, humida vallis
Raros patitur fulminis ictus.
Tremuit telo Iouis altiſoni
Caucaſus ingens/phrygiumq; nemus
Matris Cybeles: metuens coelo
Iuppiter alto uicina petit.
Non capit unquam magnos motus
Humilis tecti plebeia domus.
Circa regna tonat.
Volat ambiguis mobilis alis
Hora, nec ulli præſtat uelox
Fortuna fidem.
Qui clara uidet ſydera mundi:
Nitidumq; diem morte relicta.
Luget mœſtos triſtis reditus.
Ipſoq; magis flebile Auerno
Sedis patriæ uidet hoſpitium.
Pallas Atthææ ueneranda genti:
Quod tuus cœlum, ſuperoſq; Theſeus
Spectat: & fugit ſtygias paludes.
Caſta nil debes patruo rapaci.
Conſtat inferno numerus tyranno.
Quæ uox ab altis flebilis tectis ſonat?

relicta, iferno. ⸿Reditus, dolet quod reuerſus ſit. Ipſeq; videt hoſpitiũ patriæ ſuæ: qd' eſt ſibi peius q̃ ifernus. ⸿Pallas, tu nihil obligata es Plutõi patruo tuo q; reddidit tibi regẽ patrię quia nihil perdidit de numero ſuo reſtituit unum, & acceperit alium Hyppolitũ. ⸿Acte, athenienſũ. ⸿Caſta. tu pallas. ⸿Rapaci: q̃ omnia rapit. ⸿Cõſtat nũc diminutus eſt. ⸿Quę vox, verſus hic iãbicus dat chorus locum ſequenti ſcenæ audiens phędram furentẽ. ⸿Stricto: nudato gladio. ⸿Vecors furioſa.

DAN. ℭNec dum dolẽtum, ſic laceratus atq; diſtractus eſt ille clarus cões imperii paterni hyppolitus ut triſtes famuli etiã multum laborantes nondum rogo cremandum cadauer totũ colliget. ⸿O nimium, Theſeus nõ poteſt a lachrymis tẽperare audiens filium tã miſerabili morte diſtractũ poenitentia facti adductus theſeus apud Euripidẽ ſic dolet ad arthemi. heu heu heu. α. α. α. dña vtinam morerer. οιμο. α. α. α. δ' ετ μο λαμτ ιν cõtra diana illi reſpondet: mordet te meus ſermo o theſeu ſʒ ceſſa hic audiſti: q̃do plus doloris. ſcias tres manifeſtas p̃ces habere quarum vnã ſumpſiſti peſſime. δ' εακνειστ ιησ ευμυτοσ αλλεχ εσ υχοσ τουιβεν δ' ε αχωσ αοσαυ ημοαισ τκτονεχιουσ τα ματροσ τρειςαρασ αφε ιοσ εχεινωι τυυ μιανωασ ρειλεσ ωκκαχισ εο υ. ⸿O quãti caſus, hic chorus patitur in duo prius ingemeſcit & dolet ſecum ipſe vicẽ Hyppoliti qui perierit iniuſte & falſo: mox theſei & phædræ amariſſima ſeqt deploratio, eſt autem tricolos & carmẽ nonum: nam primo habet pindaricum iambicũ nouenariũ dimetrum pentimemeri heroica. ii. ſaphicum. ibi pallas acteæ. iii. archilochiũ trimetrum. ibi. ⸿Quæ mox, o q̃tis caſibus rotamur miſeri, q̃ ſecuram degunt uitã inops, diuites vero quot vexantur procellis & caſib⁹. Hinc Oratianũ illud pulchre peruenuſte dictũ: Sæpius ventis agitatur ingẽs

Pinus:

Pinus:& excelſa grauiore. Decidunt turres feriuntq; ſum mos. Fulgura montes. Age illud egregium Solonis adagium quando cum ſale qui rogatus a Crœſo lydorum rege quem putaret fœlicem reſpondit. Telũ athenienſem felicẽ puto q ſuo in agro domũculã habeat eoq; ſit contentus: quod ſibi ſuę quę familiæ ſatis ſit q̃ ſniam deniq; Crœſeus probauit regno priuatus.

Strictoq; uecors Phædra quid ferro parat?

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

THESEVS. PHÆDRA. CHORVS.

Qvis te dolore pcitã inſtigat furor?
Quid enſis iſte? qd ue vociferatio?
Plãctuſq; ſupra corp' iniſum volũt?
P. Me me pfundi ſæue dñator freti
Inuade. & in me monſtra cœrulei maris
Emitte: quidquid intimo Tetys ſinu
Extrema geſtat. quidquid oceanus uagis
Complexus undis ultimo fluctu tegit.
Odire Theſeu ſemper/o nunquam tuis
Tuto reuerſe: gnatus: & genitor nece
Reditus tuos luere. peruertis domum
Amore ſemper coniugum/aut odio. noces.
Hyppolite tales intuor uultus tuos?
Taleſq; fecit? membra quis ſæuus Scinis,
Aut quis Procuſtes ſparſit? aut quis Creſius
Dædalea uaſto clauſtra mugitu replens
Taurus biformis: ore cornigero ferox
Diuulſit? heu me: quo tuus fugit decor?
Oculiq;: noſtrum ſydus. exanimus iaces.
Ades parumper/uerbaq; exaudi mea.
Nil turpe loquimur/hac manu pœnas tibi
Soluam/& nefando pectori ferrum inſeram.
Animaq; memet pariter: ac ſcelere exuam.
Et te per undas: perq; Tartareos lacus:
Per Styga: per amnes igneos amens ſequar.
Placemus umbras/capitis exuias cape.
Laceræq; frontis accipe abſciſſam comam.
Non licuit animos iungere/at certe licet
Iunxiſſe fata/morere: ſi caſta es: uiro.
Si inceſta: amori coniugis thalamos petam
Tanto impiatos facinore? hoc deerat nefas:
Vt uindicari ſancta frueteris toro.
O mors pudoris maximum læſi decus:
O mors amoris una ſedamen mali
Confugimus ad te/pande placatos ſinus.
Audite Atenæ. tuq; funeſta pater
Peior nouerca: falſa memoraui: & nefas:
Quod ipſa demens pectore inſano hauſerã:
Mentita finxi. falſa puniſti pater.
Iuueniſq; caſtus crimine inceſtæ iacet:
Pudicus: inſons recipe iam mores tuos.

BER. Vis te. Hoc eſt principium quinti actus in quo tractatur pęnitẽtia phædræ: cum ceſſet relatu cadauer Hyppoliti ipſa furibunda exiens domum cum gladio ſeipſam interimere uolebat: quod miratur Theſeus quando hyppolitum odiſſe uidebatur. Vnde dicit. Quid enſis: cur furioſa tenes enſem i manu. Inuiſuz quod fuerat tibi odio. Ne me. inuocat phędra quaſi eundem exitum quem habuit hyppolitus. Dominator freti. neptune. Seuecrudelis. Thetys: ultimũ mare. O dure uertit ſermonem ad ipſum theſeum qui nũq̃ ſine damno ſuorum reuerſus ẽ domum & probat per exẽplum filii & patris egei q propter ipſum deiecit ſeſe in mari quando non mutatis uelis redibat theſeus a creta ut nota eſt hyſtoria: ſic hyppolitus ſenſit reditus tuos de inferno. Luere dederunt penas propter reditus tuos. Peruertis: ſemper noces domui tuæ. Amore: quare credidiſti miſſi. Odio propter antiopam quam interfecit cũ ſuperbe illi reſponderet. Hyppolite. modo uertit ſe ad cadauer hyppoliti. & lamentantur quod fuit cã tanti mali: deliberatq; cũ eo dare penas: ut ſit comunes in morte. Procruſtes hic fuit latro crudelis i peloponneſo qui diuerſis penis tranſeuntes afficiebat. Quis creſi. minotaurus decreta de quo uidimus q deuorabat homines. Scinis nomen eſt latronis de quo Ouidi. qui homines alligabat arborib'. Clauſtra dedalia: labyrinthum factum a dedalo. Noſtrũ ſy. appoſitio eſt: quos mirabar tanq̃ duo ſydera. Nil tu quia experta fuerat q Hyppolitus nolebat audire aliqd turpe, q.d. ſcio q non audires me ſi turpe loquerer. Exuam: deponã animam & pariter purgabo me ſcelere. Et te, poſtq̃ nõ potui eſſe cõmunes in uita ero in morte. Placemus mitigemus. Capitis exu. capillos meos, conſuetudo erat ut teſtatur Catullus depone crines in funere cari & dilecti qd primo facit phędra. Iungere, non potui quando viuebas iungere aium: ut amares me: nunc in morte iungam. Fata mortẽ. Morere: facit argumentũ: dilemanton eſt: quando diuidimus in duas ptes & in vtraq; cõcludimus ratione ſubiecta aut fui caſta aut non, ſi fui caſta: & accuſaui falſo hyppolitum debeo mori quia feci ſcelus ſi fui non caſta debeo amari quia interfectus propter amorem. Morere dicit ad ſeipſã. Viro pꝑter uiꝝ. Amori: propter amorem. Petam. q.d. nõ. Hoc deerat nõ conuenit ut fruaris tanto ſcelere: ſed potius debes dare pẽas. Pater: theſeũ qui fuiſti peior i filiũ q̃ nouerca falſa. Memorauit detegit crimẽ ſuũ quod falſo accuſauerit Hyppolitũ. Demẽs propter amorẽ. Hauſeram: cõceperam. Recipe: recupera tu habuiſti malam famam propter me hyppolite, nunc tibi rectĩ tuetur quia fateor falſam accuſationẽ: & ita dicens incubuit enſi.

DAN. Quis te do. Iãbicus trimeter euripidicus, eiulantem: phędram & phanaticŏ furore ac cõcitatiſſimis vocibus ſup cadauer Hyppoliti ſuum ſcelus deteſtantem rogat archicaper ille imũdus theſeus quid fleat tãtopere: contra illa cõtumelioſe theſeo ſuã ſceuitiã obiectat faciẽs ſe ream totius mali eſt autem carmẽ decimum & actus. v. huius tragœdiæ quis te inſtigat dolentẽ furore quæ te agitant laruæ quid fles quem debes odiſſe. Hyppolite pathos a qualitate vt mater etiam Eurialis hũc ego te euriale aſpicio: & liuia i cadauere Druſi Nerõis ſic cine dignus eras oculis occurrere matris. Sic ego te reducẽ digna videre fui. Tene ego ſuſtineo poſitum ſcelerata uidere. Tene meæ poterunt vnguere nate manus. Nil turpe loquimur nõ peto tuos amores ut antea: ſe ut lachrymas iniquę mẽs intueare.

¶ Amnes igneos: per æſtuoſum & ſulfureum phlegeton/ta. ¶ Coniugis thalamos: quæ fronte adibo unquam vi/rum meum ut cum eo commiſcea. apud Euripidem ita lo quitur phędra ego. non nunq̃. pudet. n. perueniam ad re/gales domos: neq; in conſpectum theſei ob turpia opera cauſa aiæ meæ. i. vt mihi complacerem omnino moriar. fecit mori filiũ morte noua. ¶ Efferat, ſepeliat more anti quo qui cadauera efferebant. ¶ Pinus: moriar pœna du/ra nõ ea q̃ ſolebat dare ſcinis latro tranſeuntibus q incur uabat duas arbores: in altera ligabat caput: in altera pe/des miſeri hois poſtea ſurgẽtes dilacerabãt corp⁹ eo mõ nolo ligari ſed grauius ſuppliciũ quero. ¶ Coacto ue. ca cumine arboris in flexo.

Mucrone pectus impium iuſto patet.
Cruorq; ſancto ſoluat inferias uiro.
Q uid facere rapto debeas gnato: parens
Diſce ex nouerca. condere Acherontis plagis.
T ¶ Pallidi fauces Auerni: uoſq; Tænarei ſpec⁹,
Vnda miſis grata Lethes. uoſq; torpẽtes lac⁹
Impiũ rapite / atq; merſũ p̃mite ꝑpetuis malis.
Nunc adeſte ſæua ponti mõſtra. nũc naſtũ maſ
Vltimo quocũq; Prote⁹ æquoris abſcõdit ſinu.
Meq; ouãtẽ ſcelere tãto rapite i altos gurgites
Tuq; ſemper genitor iræ facilis aſſenſor meæ:
Morte dignũ facin⁹ auſus / qui noua natũ necæ
Segregẽ ſparſi per agros ,q q;, dũ falſum nefas
Exequor, uindex ſceleſtus incidi in uerũ nefas
Sydera: & manes: & undas ſcelerẽ cõpleui meo.
Amplius ſors nulla reſtat / regna me norũt tria.
In hoc redimus. patuit ad coelum uia,
Bina ut uiderem funera: & geminam necem?
Cœlebs, & orbus funebres una face
Vt concremarem prolis: ac thalami rogos?
Donator atræ lucis Alcide tuum
Diti remitte munus. ereptos mihi
Reſtitue manes. impius fruſtra inuoco
Mortem relictam crudus: & leti artifex,
Exitia machinatus inſolita effera.
Nunc tibimet ipſe iuſta ſupplicia irroga.
Pinus coacto uertice attingens humum
Cœlo remiſſa findat in geminas trabes.
Mittarq; præceps ſaxa per Scyronia.
Grauiora uidi: quæ pati clauſos iubet
Phlegeton nocentes igneo cingens uado.
Q uæ pœna maneat memet: & ſedes, ſcio.
Vmbræ nocentes cedite / & ceruicibus
His his repoſitum degrauet feſſas manus
Saxum: ſenis perennis Eolii labor.
Me ludat amnis ora uicina abluens.
Vultur relicto tranſuolet Tityo ferus.
Meumq; pœnæ ſemper accreſcat iecur.
Et tu mei requieſce Pirithoi pater.

ωσ ἀρ μοτα ισχυνω γειρ ισ ουσ ωλειν προσωπο νθισ εωσ αφιζομαιδισ χροισ ευπεργοισ ουνιχα ψυχισ μιασ θανεινοπωσ δτοτεσ ψσ ωχτυσ ομαι. ¶ O mors pudoris, videt mihi hui⁹ carminis ſenſus male quadrare propterea in antiquario codice manu cum inueni nã nullum de/cus affert mors mulieri læſo pudore: & eſſe contra. Propertiũ: apud quẽ Cor/nelia hanc ſententiam lo/quitur hæc eſt fœminei mer/ces extrema triũphi. Lau/dat ubi emeritũ libera fa/ma rogum: quare aſteri/ſco notandum.

BER. ℂ Pater: apertum eſt. ¶ Iu ſto mucrone quia percuſſit merentem. ¶ Inferias: ſa/cra quę ſolebant fieri mor tuis. ¶ Sancto viro: Hyp/polito innocenti. ¶ Quid fa. vertit ſe ad theſeum: di/ſce pater quid debeat face/re: ſi ipſa nouerca morior. ¶ Condere: cõdaris & oc/culteris. ¶ Plagis regioni/bus inferni. ¶ Palladi mu/tuantur hic verſus & ſunt trimetri archilochi: iambici & ſunt tetrametri cum ha/bent octo pedes quãdo ha bent ſeptem & vnam ſylla/bam ſunt achatalectici. i. nõ perfecti: & dicunt acata lectico deficio. ¶ Theſeus, nunc aptat ire ad infernos vbi alias fuit. ¶ Auerni la/cus inferni. ¶ Tenarii ſpe lunca per quam dicit aditus eſſe ad inferos: de qua diximus in hercule furẽte. ¶ Lethes fluuius inferna/lis: cuius aquæ pota obli/uionẽ facit. ¶ Grata: q̃ mi/ſeri optant ut obliuiſcant miſerias. ¶ Nũc adeſte: uo cat omnia monſtra maris ad perditionem ſuã. ¶ Pro teus occeani & tethyos fi/lius qui dicitur phocas pa ſcere in mari: vnde paſtorẽ belluarum marinarum ap pellãt poetæ. ¶ Meq; ouãtem: lætantem falſa uictoria. ¶ In cœlum: ad ſuperos: & loquitur reſpectu inferiorum quib⁹ nos ſumus ſuperi. ¶ Celebs. priuatus vxore. ¶ Do nator: ut diximus Hercules liberauit theſeum ad inferis: vnde rogat eũ vt iterũ reſtituat ipſum ad inferos. ¶ Mor/tẽ nunc inuoco mortẽ q̃ habebam in inferno. ¶ In ſolita

¶ Trabes arbores ſchirõ latro ꝑpe: corithũ q tran/ſeunt cogebat pedes ſibi oſ culari vñ illos ꝑcipitabat hic locus ut vidimus appel lata ſunt ſaxa ſchironia. ¶ Grauiora uidi: fui apud iferos & ſcio grauiores pę/nas. ¶ Phlegeton: fluuius iferni trahẽs vndas igneas ¶ Cedite vmbræ vertit ſe ſpãlr ad quaſdã aias dãna tas ut dent ſibi locũ, & ſuc cedit penis illaiũ. ¶ Senis eoli. i. ſiſiphi filii eoli q apd iferos hac pena afflictus: ut grãde ſaxũ ſupra mõtẽ portare coactus cũ ad api/cẽ deduxerit cõtinuo adu/ma relaxaret: ut Oui. xiii. meta. Aut petis aut urges rediturum ſiſiphe ſaxum. ¶ Me ludat amnis: fluuius in quo ẽ Tãtalus de cuius pena dixius ſæpi⁹. ¶ Vult, ſilr hæc hiſtoria narrata eſt in Hercule furẽte. ¶ Pr̃ pirithoi. i. ixion cuius hiſto ria nota eſt ſuperius.

DAN. ℂ Pallidi fauces auerni in cipit lachrymoſa & fune/bris reſei lamẽtatio. i qua ꝓfundos mães iuocat i ſuã pnicię: & ꝑpetuæ mortis ſupplicia q ſingula ſingu/lis dant optat i ſe uno con/geſta: ſint: alr Euripidicus alloquit vmbrã Hyppoli/ti: theſei filii, nõ mihi am/plius iucũda vita vrinã fie/rẽ fili p te mortu⁹ o q̃ nũq̃ debebas venire i cõſpectũ meũ, &c̃. ο λωλα τεκνον. ω δ' εν χαρισ βιου εισ αρσε νοι μιν τε κνον οντισ ωνε κροσ. ωσ μη ποτ' ωλεσ ινω φελεισ του μονοσ ομα &c̃. ¶ Protheus, protheũ deũ marinũ diuerſas ſumpſiſſe formas legimus apud græ cos & noſtros poetas: is ha buit pallenẽ pr̃tã i theſſa/lia: regnauit i carpatho in ſula & egiptiis iperauit, pa ſcebat phocas. Theocri. ωσ προτεισ φκασ ναι πεσ ωνενεπε. Iræ facili pr̃ q facile me iratũ exaudiſti dãdo illa tria q̃ apud Euripidẽ illi obiectat Hyppolitus ωδ' ωρασ πατροσ σου ποσ εισ τωνοσ πικρα. ¶ Et tu mei requieſce. Sene. diſſentit Homero qui canit in. β. Ilia dos. Virg. in. vi. æne. fuiſſe pirithoũ filiũ Iouis Homerus in. ε. Iliados ſic, ουδ' ε οσ πωτερασ αμυνιξιονι ησ αλο χοιο ντεχεσ

χοιοιτιχ.. ωαιριθο ον βε οφι. εμάσ τόρατααλαυτον. & theſea pirithoumq;: q̄q̄ diis geniti. Proper. ſentit cum Sene. Theſe. infernis: ſuperis teſtatur Achil. Hic inſioni/dem, illa menæciadem.

BER. ℭRota: nunquā reſiſtens incitatis turbinibus ferat mea membra. ꝑ Chaos: ſicut dixit Heſio. fuit confuſio elemē/torum: & dicitur eſſe apud inferos. ꝑ Iuſtior: quare alias iui nō iuſta cauſa ſed ad raptum Proſerpinæ: nunc autem ut ſequar fili/um. ꝑ Ne metue: Pluto no/li timere non veni ad rapi/nam. ꝑ Caſti: non inceſti: ut feci alias. ꝑ Proni: faci/les: & eſt dictum ex indi/gnatione. ꝑ Theſeu: cho/rus exhortatur theſ. ad ſcā/dalum lachrymas & ſepe/liendum filium ſuum: nam plorandi tempus ſatis ha/bebis. ꝑ Iuſta: exequias. ꝑ Effero, valde crudeli. ꝑ Fœde. ſanguinolenter. ꝑ Huc huc, iubet membra cadaueris portari. ꝑ Te/mere, ſine vllo ordine, nam membra filius nō erant or/dinata locis ſuis. ꝑ Parēs, vt non eſſem ſolus ad hoc malum inuocaui patrē ne/ptunum: ut miſeret mon/ſtrum ita feci eum quoque peccare. ꝑ Semel: nō ſemel ſed bis, ſcilicet in filium & patrem. ꝑ O triſte: quam mala eſt orbitas priuatio filiorum in ſene, iuuenis amittens filium ſperat re/cuperare alium quæ ſpes non eſt in ſene. ꝑ Fractis, ſenilibus. ꝑ Eſt ſu. ſupereſt & reſtat. ꝑ Foue, contine amplexu. ꝑ Genitor: ad ſe ipſum dicit. ꝑ Errantes: q̄ ſunt remote de loco ſuo. ꝑ Locus: iam digerit mem/bra & dicit lacertus dexter hic debet eē: & hic ſiniſtra manus. ꝑ Leui: ſiniſtri ca/pit aliud fragmentum cor/poris, ſcilicet latus ſiniſtrū q̄ nō erat integrum. ꝑ No/tas: ſigna. ꝑ Quā me ma/gna pars corporis adhuc reſtat ſuper quam non po/tero plorare: timeo q̄ nō potero durare donec redi/gam totum corpus in vnū. ꝑ Fingit cōponit. ꝑ Hoc: capit vnum ad aliud mem/brum: & non videt quæ ſit illa pars: ſed poſtquā deeſt hic una pars: ponam i hoc loco. ꝑ Ambeſum. corro/ſum: dubito quæ pars ſit tui: an brachium an hume/rus. ꝑ Vacuo: vbi non eſt membrum. ꝑ Hæc ne: fa/cit commiſerationem dicens hic eſt ille vultus qui coegiſ/ſet etiam hoſtes ad amandum ſe. ꝑ Furor: inſania mea. ꝑ Ex voto, quod feci neptuno contra filium. ꝑ Hæc ne. quotiens reperietur aliquod membrum erit opus efficere funus nouum. ꝑ Suprema: vltima ꝑ Efferendus: ſepe/liendus. ꝑ Interim: dum reperientur aliæ partes. ꝑ Ignes, rogus quo comburebātur illa mēbra. ꝑ Patefacite, iubet aperiri ianuā ut au/diatur lamentatio. ꝑ Fu/neſtam: infelicem. ꝑ Meſo/pia: totæ athenæ: nam me/ſops rex athenarum fuit. ꝑ Claris: magnis: ut oēs audiant. ꝑ Vos, imperat aliis ut parent rogū: aliis ut querant reliquas partes corporis per agros. ꝑ Ac/quiritæ, ita querite ut inue/niatis. ꝑ Iſtā. ſ. phœ. eā nō nominat qm̄ illius nomen non erat inuiſum: non vult cremeř: ſed terra defodiař: rogatq; at ſemp illi tellus ſit oneroſa & grauis quod contrarium dilectis opta/bař, vt Tibullus. Nec gra/uet oſſa lapis. ꝑ Præmat, claudat. ꝑ Grauis quę gra/uet corpus ſuum. ꝑ Impio capiti: crudeli Phædræ quæ fuit cauſa necis hyp/politi mei.

DAN. ℭIuſta: cōpone lacerū cor/pus gnati, & fac parētatio/nem. ꝑ Iuſta: p defunctis fiūt: quod pium ſit: & iuſtū manibus ꝓpitiari, & quam citiſſime fieri id poteſt ſi fi/at centū annos nō vagant̄ idcirco ocyus dixit abſcon/de. ꝑ Temere cō. carnem mei pignoris in fruſtra cō/ſectā & cōglobatā huc ad me ferte. ꝑ O triſte fra. mi/ſerrima ſenectus cui non adeſt adminiculo fili⁹: gra/uiſſimi doloris eſt in ſeni/bus iactura liberorum, id/circo Agrigentinus tyran/nus commiſeratus ſenectā patris Mecœnatis quē po/tuiſſet ſæpius occidere ob iniurias multas noluit ne dolore orbitatis afficeret ſenem. ωυνθανομενοσ δε ετωει ειχιτουσ γεροντα ειν και μιδε ετερουσ αυτω γεγονεναι ωαιδασ, ελεεινον δ' ενεδεω, ουδε και τοι ωαρυ λιχιαν τρασινο μενουσ φειρομενοσ τεωσ τω ωαροντυσ αυεσ χονα. i. intelligēs patrem tuū pru/dentē ſenem eſſe neq; alios poſſe ab eo generari pue/ros: illū enim miſereor: ti/bi præ ætate cōſidēti par/cens hucuſq; me continui.

Hæc incitatis membra turbinibus ferat
Nunquam reſiſtens orbe reuoluto rota.
Dehiſce tellus / recipe me dirum chaos:
Recipe / hoc ad umbras iuſtior nobis uia eſt.
Gnatum ſequor ne metue, qui manes regis.
Caſti ueni mus recipe me æterna domo
Non exiturum / non mouent diuos preces.
At: ſi rogarem ſcelera: quam proni forent.
G. Teſeu querelis tempus æternum manet.
Nunc iuſta nato ſolue / & abſconde ocyus
Diſperſa fœde membra laniatu effero.
T. Huc huc reliquias uehite cari corporis:
Pondusq; / & artus temere congeſtos date.
Hyppolitus hic eſt? facinus agnoſco meum.
Ego te peremi: nen nocens tantum ſemel:
Solus ne ficrem: facinus auſurus parens
Patrem aduocaui / munere en patrio fruor.
O triſte fractis orbitas annis malum,
Complectere artus / quodq; de nato eſt ſuper:
Miſerande mœſto pectore incumbens foue.
Diſiecta genitor membra laceri corporis
In ordinem diſpone / & errantes loco
Reſtitue partes. fortis hic dextræ locus.
Hic læua frenis docta moderandis manus
Ponenda. læui lateris agnoſco notas.
Quā magna lachrymis ps adhuc noſtris abeſt.
Durare trepidæ lugubri officio manus.
Fletusq; largos ſiſtite arentes genæ.
Dum membra nato genitor annumerat ſuo.
Corpusq; fingit / hoc quidem eſt forma carens:
Et turpe: multo & uulnere ambeſum undiq;.
Quæ pars tui ſit: dubito: ſed pars eſt tui.
Hic hic repone, non ſuo, at uacuo loco,
Hæc ne illa facies igne ſydereo nitens
Inimica flectens lumina? hic cecidit decor.
O dira fata numinum, o ſæuus furor,
Sic ad parentem gnatus ex voto redit?
En hæc ſuprema dona genitoris cape
Sæpe efferendus. Interim hæc ignes ferant.
Patefacite acerba cæde funeſtam domum,
Mopſopia claris tota lamentis ſonet.
Vos apparate regii flammam rogi.
At vos per agros corporis partes vagas
Acquirite: iſtam terra defoſſam premat.
Grauisq; tellus impio capiti incubet.

BER. IAm noc͡te: argumentũ huius tragœdiæ quæ inſcribitur Oedipus repetendum eſt ſuperius de tragœdia Thebaide. diuiditur in quinq; actus: primo introducitur Oedipus exiens foras qui dicit: ſciam hoc mane quot mortui ſũt nocte iſta: & ſi curas regni damnat per commiſerationem omnium regnantium. Secundo autem erit ſciſcitatio remedii peſtilentiæ: Tertio conſultatio per tyreſiam autẽ, quarto reuelatio patris interfecti & matris acceptæ in vxorem: quito mors Iocaſtæ & obcecatio œdipi. ¶ Mœſtũ: qa nõ erat lux aperta: ſed oppreſſa nubibus & vaporibus. Iubar: ſplendor ſolis. ¶ Luctificã: quæ affert nobis luctũ ¶ Deſolatas: deſtitutas ꝓpter peſtem. ¶ Quiſquam, hic damnat conditionem ream: quæ tot miſeriis tenetur. ¶ Fallax: o regnum quod videris eſſe optabile: & decipis oẽs ¶ Quantum: habet uim ſubſtantiui. ¶ Fronte apparentia: aſpectus tuus licet blãdus ſit: tñc occultat multa alia ¶ Vt alta iuga: ſummitantes montium: facit comparationem quemadmodum uenti ſemper verberant altos montes: ſic reges ſemp agitantur variis ſollicitudinibus. ¶ Rupem ſcopulũ. ¶ Dirimentẽ: diuidẽtẽ. ¶ Quieti: non pcciloſi ſicut illi ſcopuli verberantẽ licet non ſit tempeſtas: ita reges q̃uis ſit pax oppreſſi ſunt multis curis. ¶ Quã bene ad ſe ipſum vertit: bene fugeram patriam meã corinthum: ita enim credebat eſſe patriã. ¶ Polibi. patris mei qui erat rex corinthi: ita putabat ſed fili⁹ erat laii thebani. ¶ Incidi: ꝓter opionẽ a caſu deueni.

DAN. ¶ Ariſtophanes poeta comicus lepidiſſimus ſcripſit epigrãma in quo fortunã & miſerãdam vicem Oedipus eleganter pſecutus eſt: vnde totum huius tragœdiæ ſubiectum: qui diligenter aduertit: uideri poteſt Seneca cõmodato accepiſſe: eſt autem huiuſmodi argumẽtum. Linquens corinthum Oedip. patris notus iurgio affectus hoſpes ab omnibus: profectus eſt ſciſcitatum pyrichum oraculum: q ierens ſeipſum & generis ſemen: quo inuento miſer ab infantia uſq; dolens laium peremit genitorem. Sphingis autẽ grauis lœtale ſoluens robur lectum matris ignoraæ inceſſauit: peſtis thebas inuaſit & morbus lõgus. Creon autem miſſus delphos vt peſtis Thebas acciperet remedium, audiuit a numine cedem laii vlciſcendam: quod diſcens Oedipus miſer duabus manibus ſibi oculos offodit. Ipſa autem Iocaſta ſe ſtrangulauit: hanc totam materiam hoc non proſequitur auctor allegatus: ex qua Sophocles elegantiſſimam fabulam deſcripſit quæ inſcribitur οἰδίπους ὁ τύραννος. & Seneca ita cohæſit ut nullus propeſit locus quem non fecerit noſtrũ atq; in hanc tragœdiam non tranſtulerit: & ne ſuſpiceris o lector benigne tibi data verba ipſum epigramma ſubiiciendum oculis putaui. λιπὼν κορινθον οἰδίπους, πατρος νόθος: πρὸς τῶν ἁπάντων λοιδορούμενος ξένος ἦλθε πυθικὸν μαντεῖον, ζητῶν τὸν ἑαυτοῦ καὶ γένους σπόρον: εὑρὼν δὲ τὸν μόνον ἐν σχιστῇ ἁμαξιτῷ ἰσακων ἔπεφνε λαῖον γεννήτορα, σφιγγὸς δ' ἐδείνης θανάσιμον λύσας μέλος ᾔσχυνε μητρὸς ἀγνοουμένης λέχος. λοιμὸς δ' ἔβλαστε καὶ νόσος μακρὰ: κρέων δὲ πεμφθεὶς δελφικὴν πρὸς ἑστίαν ὅπως πύθοιτο τοῦ κακοῦ πορίστιμον ἀκούσε φωνῆς μαντικῆς θεοῦ παρὰ τὸν λαΐειον ἐκδικῆσαι φόνον· ὅθεν μαθὼν ἑαυτὸν οἰδίπους τάλας, διασταῖς τε χερσὶν ἐξανάλωσε κόρας· αὐτὴ δὲ μήτηρ ἀγχόναις σιώλετο. ¶ Proponit materiã per ipm Oedi. ad quã ſpectant primæ partes fabulæ cuius caraſtrophe ẽ Oedipum occecari in vltionẽ paternæ necis & patriæ liberationem a peſte intra quinq; actus partitur: quorum primus ꝯſtans metro iambico trimetro refert lamenta Oedipodis ob dirã peſtilentiã quæ prope modũ totũ thebanũ populum depaſta eſt ſecundo Iocaſtæ ꝯſolationẽ ad eũdem œpipoda proſequit. ¶ Polybus corinthiorũ tyrãnus q œdipoda ſibi oblatum p Phorbantẽ paſtorem optauit in filiũ nominauitq; a pedũ tumore infantẽ ipm. ¶ Pax ipſe fidens: cum mihi: inquit, nõ conſtarẽ neq; ſatis meæ

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Oedipus. Iocaſta. Chorus. Creon. Tireſias. Manto. Senex. Phorbas. Nuntius.

TRAGOEDIA Q VINTA Q VÆ INSCRIBITVR OEDIPVS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. IOCASTA.

IAm nocte pulſa dubius effulſit dies.
Et nube mœſtũ ſqlida exoritur iubar,
Lumẽq; flãma triſte luctifera gerens.
Iã cernet auida peſte ſolatas domos,
Stragẽq;, quã nox fecit oſtẽdet dies.
Quiſquam ne regno gaudet? o fallax bonum,
Quantum malorum, fronte quã blanda, tegis.
Vt alta ventos ſemper excipiunt iuga.
Rupẽmq; ſaxis vaſta dirimentem freta
Quamuis quieti verberant fluctus maris,
Imperia ſic excelſa fortunæ obiacent.
Quam bene parentis ſceptra Polybi fugeram
Curis ſolutus/exul, intrepidus: vagans:
Cœlum, deoſq; teſtor: in regnum incidi:

fatis meæ imbecillitati cõfidere ueritus: ne tuum ius uiolarem: natura illud poſui in tuo cum olim infans fui oppoſitus & ex eo quod horres magna ſcelera timeo tamen nonnulla quæ præter te fieri nullo modo exiſtimas.

BER. ¶ Infanda: non dicenda. ¶ Delphica laurus: reſpõſa Apollinis delphici quæ ſcribebantur in foliis lauri: ut teſtatur Virgil. in. vi. æne. foliis ne carmina mãda. ¶ Maius: ſed quid eſt peius q̃ occidere patrem ſi ſibi obiicit per antipophoram: eſt maius aliud ſcelus ſcilicet haberẽ matrem pro uxore. ¶ Proh pie. exclamat ad pietatẽ quare hæc ſunt cõtra illam. ¶ Impia face impio matrimonio. ¶ Hic timor ſiue habeam matrem pro uxore & interficiam matrem expulit me corintho. ¶ Profugus: fugatus. ¶ Parum: nolui fidere mihi & in conſtantia mea. ¶ Tuto: iura quæ debent eſſe inter filium & parentes. ¶ Cum magna: ponit ſententiã generalẽ quãdo times aliquod malũ tu debes cauere omnia accidentia ad illud. ¶ Metuas q̃uis putes nõ poſſe fieri illud: tamen timeas. ¶ Non cre. non committo me mihi quia non auſus ſum manere ubi erat pater meus ne accideret caſus quẽ me tuo. ¶ Iam iam. puto aliqua mala mihi parari moriuntur omnes & in tanta peſte ſolus reſeruor ad aliquod malũ. ¶ Moliri: parare. ¶ Genti cad. populo thebano ¶ Late edita uſq; facta. ¶ Struem, congeriem corpora mortuorũ. ¶ Reus, ipſe quem phœbus damnauerat dicẽs me paricidam naſciturum nõ poteram ſperare regnum mihi eſſe bonum ſed ad meam perditionem datum cũ phœ. tãtis ſceleribus damnauerat me: ideo reſeruor ad aliquod malum. ¶ Fecimus cœlum, aërem hæc peſtis uenit ꝓpter ſcelera mea. ¶ Nocẽs. peſtiferum. ¶ Anhela: anxia nõ eſt aura quæ refrigeret corda æſtuantia flammis peſtiferis. ¶ Leues: leuiter ſpirantes. ¶ Titan, augentur ca

Infanda timeo, ne mea genitor manu
Perimatur hoc me Delphicæ laurus monent.
Aliudq; nobis indicant maius ſcelus.
Eſt maius aliud patre mactato nefas?
Pro miſera pietas/eloqui fatum pudet.
Thalamos parentis Phœbus, & diros toros
Gnato minatur impia inceſtos face.
Hic me paternis expulit regnis timor.
Non ego penates profugus exceſſi meos.
Parum ipſe fidens mihimet in tuto tua
Natura poſui iura. cum magna horreas,
Quæ poſſe fieri non putes, metuas tamen.
Cuncta expaueſco, meq; non credo mihi.
Iam iam aliquid nos fata moliri parant.
Nam quid rear, quod iſta Cadmeæ lues,
Infeſta genti, ſtrage tam late edita
Mihi parcit vni; cui reſeruamur malo?
Inter ruinas urbis, & ſemper nouis
Deflenda lachrymis funera, ac populi ſtruem?
Incolumis ergo ſcilicet Phœbi reus
Sperare poteras ſceleribus tantis dari
Regnum ſalubre? fecimus cœlum nocens,
Non aura gelido lenis afflatu fouet
Anhela flammis corda. non zephyri leues
Spirant. ſed ignes auget æſtiferi Canis
Titan leonis terga nemæi premens.
Deſeruit amnes humor, atq; herbas color
Aretq; Dirce, tenuis Iſmenos fluit.
Et tingit ipſa nuda uix vnda uada.
Obſcura cœlo labitur phœbi ſoror.
Triſtiſq; mundus nubilo pallet nouo.
Nullum ſerenis noctibus ſydus micat.
Sed grauis, & ater incubat terris uapor.
Obtexit arces cœlitum, ac ſummas domos
Inferna facies. denegat fructum Ceres
Adulta/& altis flaua cum ſpicis cremat.
Arente culmo ſterilis emoritur ſeges.
Pars nulla regni immunis exitio uacat.
Et omnis ætas pariter & ſexus ruit.
Iuueneſq; ſenibus iungit. & gnatis patres
Funeſta peſtis. vna fax thalamos cremat.
Fletuq; acerbo funera, & queſtu carent.
Quin iſta tanti peruicax clades mali
Siccauit oculos. quodq; in extremis ſolet,
Periere lachrymæ/portat hunc æger parens
Supremum ad ignem mater hunc amens gerit.
Properatq;, ut alium regerat in eũdem locum.
Quin luctu in ipſo luctus exoritur nouus.
Suaq; circa funus exequiæ cadunt.
Tum propria flãmis corpora alienis cremant.

lores, cum ſol ſit in leone apud illam ſtellam quæ dicitur canis ſiue canicula: vnde dicti ſunt dies caniculares ſyrius quoq; dicitur in medio centro cœli ad q̃ ſtellam cum ſol aſcẽdit duplicatur calor ipſius: & lãguore afficiuntur corpora ſyrium autem illam uocatam putant propter flammæ candorem, latini caniculam dicunt de qua fabuloſe multa dicuntur ut inquit Iginius. ¶ Nemei: hũc leonem fuiſſe dicunt quem her. interfecit in nemea ſilua archadiæ. ¶ Deſeruit: quia omnia areſcũt. ¶ Dirce: fõa de quo ſupra ¶ Hiſmeneos: fluuius Theba. ¶ Tenuis: paucis aquis. ¶ Nuda ſine aqua. ¶ Nouo inuſitato. ¶ Facies: apparentia infernalis. ¶ Arces: cœlũ ¶ Obtexit: cooperauit. ¶ Vna fax: ſolus rogus. ¶ Thalamus: maritum & uxorem: quia vna hora moriuntur. ¶ Fletu. cum omnes moriantur nõ reſtat q ploret ſuos. ¶ Peruicax: perſeuerans. ¶ Siccauit: quia amplius nõ eſt hũor ad lachrymas. ¶ Regerat, portat alium. ¶ Exequiæ: qui ſequuntur funꝰ, moriuntur priuſquam diſcedant ex ipſo funere. ¶ Propria, ſeparauerat rogos pro aliis & ipſi cadentes in ipſo funere cremantur in illis.

DAN. ¶ Non aura gelido deſcribit peſtem non contagioſam ſed cœlitus uenientem qualis eſt Ouidiana quæ æginum agrum uaſtauit. ¶ Sirius: ſtella orit. xxix. gradu cancri circa mediũ menſem Iulii occiditq; circa medium Septembrem. παρατοστειρα: ſic ſede hac ſtella meminit Appollo. rodius in. ii. argonauticon. Virgi. in. x. Iginius in ſignis cœ. ¶ Petite lachrymes etiam lachrymãdi nulla eſt uis quippe ex nimio peſtis feruore exhauſtꝰ ex humor illarum lachrymarum circa morem græcum accipit aſpirationem ſed defenditur exemplo linguæ atticæ quæ firmandum roborandiſq; uocibus ſpiritum inſerebat ut eſſet eaꝝ ſonus uiridior uegetiorq;. ¶ Cadunt medentes: nul

la ægrotanti relicta eſt a medico ſpes quippe nec ipſe erat a peſte immunis iuxta illud Ouidianum : Inq; ipſos ſæua medentes irrupit rabies. ⁋ Aut trahit.ſ. ad mortẽ aut trahit ꝑ ſubtrahit ipſi ægro auxilium ut ſit aphæreſis. ⁋ Matura: quia & ſenex & ſceleſtꝰ: ideo matura : maturi ſunt flagitioſi: ut cito cadant & moriantur ſicut poma cocta & matura reſpuuntur ab arboꝛ quemadmodum Cicero recordatur in Catone maiore uł matura accelerata propter illud qđ ſequitur præcurram.

BER. ℂ Nullus: non eſt pudor illis qui ſunt in extrema miſeria. ⁋ Diſcreti: ſeparati ſolet fieri ſepultura pro ſingulis ſed nunc vnus tumulus regit multos. ⁋ Quota minima.q.d. de mille partibus non crematur vna: uel legatur. ⁋ Quanta & erit ſenſus ſatis eſt concremaſſe ſi nõ colligantur oſſa non eſt mirum: cum terra deficiat ad faciẽdum tumulos. ⁋ Vota quæ fiunt diis. ⁋ Ars: medicia. ⁋ Medentes ipſi medici. ⁋ Auxilium : auxiliatorem medicum. ⁋ Affuſus: ad terram iacẽs. ⁋ Matura: fata mortem feſtinam': ut dii faciãt me mori priuſquam uideã cladem omnium aliorum. ⁋ Poſt omnes : ultimus. ⁋ Sperne: ad ſeipſum dicit poſtquam dii negant tibi mortem uel recede hinc uł interfice te. ⁋ Contacta: qua contactus tuus: huius regni eſt cauſa tantæ peſtis : uel legatur contracta uel acquiſita. ⁋ Vel etiam. ⁋ Ad parentes: quos fatatum erat ut iterficerem eſt etiam melius : ut reuertar ad illud periculum. ⁋ Labat: deficit. ⁋ Hoc.i.tanto ⁋ Præſſius, firmius tranſlatio ab his qui firmant ſe pedibus homo fortis non debet moueri in periculis. ⁋ Abeſt: nõ timeo : nec do terga fortunæ quia etiam auderem contra gigantes ſed doleo propter utilitatem reipublicę. ⁋ Probri: uituperium: nam turpiſſimum eſt uiro forti timere. ⁋ Sphinga : accuſatiuus græcus probat ſe non timere exẽplo ſphingis de qua

Diripitur ignis. nullus eſt miſeris pudor.
Non oſſa tumuli ſancta diſcreti tegunt.
Arſiſſe ſatis eſt pars quota in cineres abit.
Deeſt terra tumulis/iam rogos ſylnæ negant.
Non uota, non ars ulla correptos, leuant.
Cadunt medentes/morbus auxilium trahit.
Affuſus aris ſupplices tendo manus
Matura poſcens fata præcurram ut prior
Patriam ruentem. ne ue poſt omnes cadam.
Fiamq; regni funus extremum mei.
O ſæua nimium numina, o fatum graue,
Negatur vni nempe in hoc populo mihi
Mors tam parata. ſperne letali manu
Contacta regna. linque lachrymas, funera,
Tabifica cœli uitia/quæ tecum inuehis
Infauſtus hoſpes. profuge, iamdudum ocyus
Vel ad parentes. Io. quid iuuat coniux mala
Grauare queſtu/regium hoc ipſum reor.
Aduerſa capere. quoq; ſit dubius magis
Status, & cadentis imperii moles labat.
Hoc ſtare certo preſſius fortem gradu,
Haud eſt uirile terga fortunæ dare.
Oe. Abeſt pauoris crimen, ac probrum procul,
Virtuſq; noſtra neſcit ignauos metus.
Si te'a contra ſtricta, ſi uis horrida
Mauortis in me rueret/aduerſis feros
Audax gigantes obuias ferrem manus.
Nec ſphinga cæcis uerba nectentem modis
Fugi: cruentos peſtis infandæ tuli
Rictus, & albens oſſibus ſparſis ſolum.
Cumq; e ſuperba rupe iam prædæ imminens
Aptaret ales uerbera, & caudam mouens
Sæui leonis more conciperet minas.
Carmen popoſci/ſonuit horrendum/inſuper
Crepuere malæ, ſaxaq; impatiens moræ
Reuulſit vnguis uiſcera expectans mea.
Nodoſa fortis uerba. & implexos dolos,
Ac triſte carmen aliris ſolui feræ.
Io. Quid ſera mortis uota nunc demens facis?
Licuit perire/laudis hoc pretium tibi
Sceptræ, & perẽpte Sphingis hæc merces dať.
Oe. Ille, ille, dirus calidi monſtri cinis
In nos rebellat/illa nunc Thebas lues
Perempta perdit. vna iam ſupereſt ſalus.
Siquam ſalutis Phœbus oſtendit uiam.

ℂ Sapphici ꝑim, Anapæſtici, Dimetri, & Monometri iſerti cũ nõnullis Trimetris Iãbicis.

CHORVS.

Occidis Cadmi generoſa proles
Vrbe cum tota. uiduas colonis

uiſum eſt in thebaida: tragœdia. ⁋ Nectentem: intricantem. ⁋ Rictus os acutũ. ⁋ Sparſi: aſperſi. ⁋ Oſſibus: illorum quos ipſa interfecerat. ⁋ Ales: ſphinx alata : cum aſcendiſſet rupem ut acueret iram contra me ut facit leo qui ſe incitans caudam ſe percutit. ⁋ Præde.ſ. mihi quam putabat prędam. ⁋ Carmen dixi : ut proponeret enigma. ⁋ Sonuit: dixit horribiliter. ⁋ Male : concuſſi ſunt dentes cum fremitu. ⁋ Reuulſit: ex rabie impatiens deturbauit deorſum ſaxum ingens. ⁋ Solui: declaraui. ⁋ Nodoſa: intricata. ⁋ Alitis feræ. ſphingis. ⁋ Triſte: apportans triſtitiam neſcientibus ſoluere. ⁋ Quid fera. dicit Ioca. arguis te non timere cum auſus ſis contra ſphingem: & poteras tũc mori & noluiſti: cur uis mõ mori. ⁋ Vota. ſera tarda. ⁋ Precium .ſ. regnum nam ꝑpter mortem ſphingis datum eſt tibi hoc regnum. ⁋ Sceptrũ & merces: præmium laboris mei dicit Oedi. ſi interfici ſphingem puto quod nũc petat pœnas. ⁋ Lues peremp. ſphinx. ⁋ Perdit: deſtruit. ⁋ Supereſt, vnum auxilium reſtat ut oremus deos: & mittamus ad oraculum Appollinis.

BER. Occidis : Inducitur Chorus calamitatem thebanorũ deplorans & eſt uerſus ſaphichus. ⁋ Occidis: moreris: ci breue. ⁋ Cadmi: qui condidit Thebas. ⁋ Viduas: deſertas colõis. ℂ Contacta: polluta vnde contagium quãquam producit ante penultimã placet magis quam cõtracta.

DAN. ⁋ Hoc ſtare, oratio non indigna prudenti ac præclara matrona quæ ſuadet in aduerſis præſtare conſtantiam ſic Ora. præcipit hde lio æquam memento rebus in arduis ſeruare mentem non ſecus in bonis ab inſolenti temperatam lætitiam moriture hdeli ſeu mœſtus omni tempore uixeris: ita Iocaſta aureũ pręceptũ ꝯſtãtię uito ſuo apte proponit in aduerſis & arduis obſeruãdum. ⁋ Hæc ſphinga:

ſphinga: ſicut meminit Ariſtophanes & ſophocles. σφιγγοσ δ' ἐδ' ειυπο σαγασι μον λυσ ασ μενοσ. Carmen: ſecundum metro ſaphico cō plectitur trifariam Thebani chori lamentationem primo ruinam & ſtragem hominū quos ineuitabilis morbus peſtilentię confecerat inde iumētorum uaſtationem ultimo herbarum planetarumq; ſiccitatem æſtuantis ſyderis malicia in ortam deplorat Cho. Diuiditur autē in duo in planctum & creontis aduentum.

BER. Comes: qui ſecut⁹ eſt bacchum uſque in indiam: unde demonſtratur illorum generoſitas quod magis eſt dolendum de illorū ſtrage. Locro: morte. Signa: uexilla. Primo: mundo orienti vnde ſol oritur. Cinamis, ubi naſcuntur Cinama: uidit & parthos ſagittas poſt terga & mare rubrum. Promit emittit ubi ſol oritur. Inficit: tingit & facit nigros uidit etiam ethiopes. Interimus: morimur nos appoſitiue genus ſtirpis inuictæ gentis fortiſſimæ Thebanæ. Ad ma. magna turba deſcendit ad inferos. Patuere: Thebis erant. vii. portæ quibus ſolebant efferri cadauera: nam ſepeliebantur omnes extra urbem: tunc tanta erat turba morientium: ut non ſatis fuerint. vii. portæ uolentibus exire ad ſepeliendum mortuos. Stat: non poteſt pcedere propter multitudinem. Præmitur: urgetur. Prima uis: prima peſtilentia fuit inter pecudes quæ prone ad terram primam corruptionem ſentiũt. Bidentes tardas: oues tarde euntes. Laniger: aries. Colla: ſæpe ſacerdos ante aras uolēs ſacrificare taurum priuſquam percuteret ille moribundus cadebat peſte. Aureo: de more inaurabant cornua tauro quem ſacrificaturi erant. Alta: eleuata ad percutiendum. Segnis: ſine uiribus. Vaſti: quæ uix poterat ſe ſuſtinere propter morbū. Reſoluta cadens. Nec cru. ex vulnere non exiuit ſanguis ſed ſanies: omnia iſta ſumpta ſunt ex Virgi. in. iii. geo. Prodidit: decepit. Prono inclinato ad terram. Gy

Reſpicis terras miſeranda Thebe.
Carpitur leto tuus ille Bacche
Miles extremos comes uſq; ad Indos,
Auſus Eois equitare campis,
Figere & mundo tua ſigna primo.
Cinnamis ſyluas Arabum beatas
Vidit, & uerſas equitis ſagittas
Terga conuerſi metuenda Parthi.
Littus intrauit pelagi rubentis.
Promit hic ortus, aperitq; lucem
Phœbus/& flamma propiore nudos
Inficit Indos.
Stirps inuictæ genus interimus.
Labimur ſæuo rapiente fato.
Ducitur ſemper noua pompa morti.
Longus ad manes properatur ordo
Agminis mœſti/ſerieſq; triſtis
Hæret/& turbæ tumulos petenti
Non ſatis ſeptem patuere portæ.
Stat grauis ſtrages/premiturq; uincto
Funere funus.
Prima uis tardas tetigit bidentes.
Laniger pingues male carpſit herbas.
Colla tacturus ſteterat ſacerdos.
Dum manus certum parat alta uuln⁹.
Aureo taurus rutilante cornu
Labitur ſegnis patuit ſub ictu
Ponderis uaſti reſoluta ceruix.
Nec cruor ferrum maculauit. atra
Turpis e plaga ſanies profuſa eſt.
Segnior curſu ſonipes in ipſo
Concidit gyro/dominumq; prono
Prodidit armo.
Incubant pratis pecudes relictæ.
Taurus armento pereunte marcet.
Deficit paſtor grege diminuto,
Rabidos inter moriens iuuencos.
Non lupos cerui metuunt rapaces.
Ceſſat irati fremitus Leonis.
Nulla uilloſis feritas in urſis.
Perbibit peſtem latebroſa ſerpens.
Aret, & ſicco moritur ueneno.
Non ſua ſylua decorata coma,
Fundit opacis montibus vmbras.
Non rura uirent ubere glebæ,
Non plena ſuo uitis iaccho
Bracchia curuat.
Omnia noſtrum ſenſere malum.
Rupere erebi clauſtra profundi
Turba ſororum face tartarea.

ro: reflexione. Non cer. ad omnia animalia ſunt ægra & deficientia: nullus eſt timor inter diſpar genus animalium. Turba ſo. furiæ infernales uenerunt ab inferis quæ omnia miſcent ſtrage miſerabili. Sidonius. Thebanis nam cadmus de ſidone uenit: qui thebarum auctor aquæ thebanæ commixtæ ſunt cum aquis ſtygiæ paludis & phlegetontis quæ mortifere omnes necāt. Auidos: nam mors nunquam ſatiatur deuorare homines. Explicat. extendit ſuper omnia. Alas: dicitur mors alta quæ cito uenit. Charon: portitor ſtigiæ qui dicitur tranſuehere animas ad iferos. Feſſus: uix poteſt ſufficere tanto numero. Conto, partica ferrata ad impellendam nauim. Refert: redit ad alios accipiēdos feſſus. Nectere: ad nectendum & portandum q dicitur cerberus rupiſſe cathenas & erraſſe apud nos. Ferri tenarii: cathenę qua ligatus erat ad natum ingreſſum inferni. Thenarus promontorium in agro lacedęmoniorum ubi erat cauerna qua dicebatur eſſe deſcenſus ad inferos.

Miſeranda thebe: theben numero vnitatis inflexit qđ raro p urbe boe. iuenias affirmante Priſci. & Cariſſio grammatico. Ad indos extremos: expugnauit indiam bacchus vnde primum uexiſe lyncas triumphali currui adiunctos canēre oui uicta racemifero. l. d. & cætera. Longus ad manes. Diteſcit pluto & infernus noſtris luctibus ita Sopho. ex perſona œdipi δ'εαι δ'εισ στεναγμοισ και γοισ πλου τιζεται: τοχοισι τισχι φασε λανει λοιμοσ ε χθισ τοσ πολιν. Vitis iaccho. ſterileſcũt uites nec ferũt vuas iacchus ē bacchus ita dictus ab effuſa lætitia. παρατοσ χαδ'ε, qđ ē reſono: & ſcribit duplici. cc. ultio craſſo ſi credimus Euſta. ut producunt penultima per poſitionem: & ſi uerbum vnico tantum ſcribatur. Conto: contus eſt ſudes ſine haſta durior ſiue ferro Virgi. ac duris detrudere contis: & alibi Aſſenti longo muros defendere conto. DAN.

Phlegethonq; ſua motam ripa
Miſcuit vndis ſtyga ſidoniis.
Mors alta auidos oris hiatus
Pandit/& omneis explicat alas.
Quiq; capaci turbida cymba
Flumina ſeruat, durus ſenior
Nauita crudo uix aſſiduo
Brachia conto laſſata refert,
Feſſus turbam uectare nouam.
Quin tænarii uincula ferri
Rupiſſe canem fama, & noſtris
Erraſſe locis. mugiſſe ſolum,
Vaga per lucos ſimulachra uiꝝ
Maiora uiris, bis cadmeum
Niue diſcuſſa tremuiſſe nemus.
Iam turbatã ſanguine Dircen.
Nocte ſilenti Amphionios
Vlulaſſe canes.
O dira noui facies leti
Grauior leto, piger ignauos
Alligat artus langor/& ægro
Rubor in uultu/maculæq; caput
Sparſere leues. tũ uapor ipſam
Corporis arcem flammeꝰ urit.
Multoq; genas ſanguine tingit
Oculiq; rigent. & ſacer ignis
Paſcitur artus, reſonant aures.
Stilatq; niger naris aduncæ
Cruor/& uenas rumpit hiantes.
Intima creber uiſcera quaſſat
Gemitus ſtridens, tũc amplexu
Frigida preſſo ſaxa fatigant.
Quos liberior domus elato
Cuſtode ſinit petitis fontes.
Aliturq; ſitis latice ingeſto.
Proſtrata iacet turba cadẽtum.
Oratq; mori. ſolum hoc faciles
Tribuere dei/delubra petunt.
Haud ut uoto numina placent.
Sed iuuat ipſos ſatiare deos.
Quis nam ille propero regiã greſſu petit?
Adeſt ne clarus ſanguine, ac factis Creon?
An æger animus falſa pro ueris uidet?
Adeſt petitus omnibus uotis Creon.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri, & Tetrametri, Iambici, cum quibuſdam Exametris.

OEDIPVS. CREON.

Horror q̃tior, fata quo uergãt, timẽs
Trepidũq; gẽino pectꝰ euẽtu labat.

BER. ❡Solum: terram. Maiora: maioris ſtaturæ quã ſint hoĩes. Diſcuſſa: nã qñ tremebat cadebat nix. Cadmeum: ubi cadmus iterfecit ſerpẽtẽ. Amphionios: thebanos ad amphione. Facies: triſtiꝰ ẽ uidere tãtã ſtragẽ q̃ mori. Alligat. deficiebãt ita peſte membra qđ nõ poterant moueri. Rubor: egri hẽbãt ruborẽ i vultu accẽſum qđ ſignũ eſt maxie iſecti. peſte. Leues: puc. Arcẽ: ipm caput qđ ẽ q̃ſi arx in hoie uidebat̃ hre vnã fornacem in capite. Rigẽt: cõgelati ſũt & horridi facti. Sacer: execrabilis cõſumit mẽbra. Reſonãt: uidebant̃ ſp audire murmur: nã oẽs ſenſus erant occupati. Niger: putridus. Hiantes ruptis uenis fluebat ſanguis. Gemitus, murmuratio q̃dã erat in iteſtinis. Fatigãt: incẽſi ardore, egroti ibãt ad amplexandũ frigida marmora: ut reciperent refrigerationem. Quos ſi aliq poterant exire domũ ibãt ad fontes & bibebant q̃rũ uolebãt. Elato: remouet ſepulto. Petitis: uos uaditis. Alit̃ ſiti: q̃to plꝰ bibebãt plus ſitiebãt. Latice ingeſto. aq̃ hauſta. Tribuer̃. ut moriãt̃. Satiare de. ibãt ad tẽplũ ut facerẽt irã deis dicẽtes, ſatiamini dei nr̃is gẽtibus. Quiſnam dat locũ ſequenti ſcene reuertebatur creo qui iuerat ad oraculũ Apollinis & ibi mutatur uerſus in iambicũ.

Iocaſta Creo: frater Ioc. Factis uirtute ſua. Falſa: an puto uidere ipſum quẽ multũ deſideraui. Adeſt: pñs ẽ Creo & creon græca dictione on apud nos amittit.

BER. Horrore qua. Hic eſt. ii. actus i quo iducit̃ creo frater Ioc. q miſſus erat ad oraculũ Apollinis ut uideret ſi erat remediũ huius peſtis: renũciat quod expurgetur mors Lai: & eius iterfector mittatur in exiliũ: cuius pña erat iſta peſtis ſed cũ dubitaret̃ quis fuiſſet: adierũt tyreſiã uatẽ q dixit fuiſſe œd. tñ non dixit ei. Primo œd. uidẽs creon uenientẽ dubitabat an portabat bonũ uel malũ. Quatior. cõcutior tremor. Vergãt: iclinẽt & tendant. Labat: tremit. Gemino uel bono uel malo Læta: res læat. Duris rebus aſperis. Incertus: q neſcit ueꝝ an triſte an lætũ: inq̃tũ ſperat lçticiã cupit ſcire: inq̃tũ ſcit poſſe eſſe triſte timet. Rñſa: dicit creo qđ habuit rñſum ab Apolline ſed incertum. ſ. q̃ ille det pœnas q iterficit Laiũ. Sorte oraculo. Perplexa la. occulta nõ itelligũt. Dubiã: qñ iſtud hñdũ eſt i malũ: qñ dii rñdẽt dubie eſt negare ſalutem. Ambage ne. reuolutione icerta ita hoc nõ eſt dicendũ qđ ſit p malo cũ mos Apol. ſit dubie rñdere. Fare loquere oraculũ dicit œdipus noui explicare obſcura ſicut feci de ſphinge. Oedipode ſ. mihi. Gedem explicat creon oraculũ. Regiã: regis laii. Hauſtus: attractiones aeris non ante ceſſabit peſtis Ede: dic. Luat, ſuſtineat. Ait: creo rñdet p̃ror dicit ideo cogor dicere. Ait legit̃ ſit p̃cor tuũ. Viſu: adhuc timeo: qñ cõſidero quãto terrore ſit dictũ illud oraculũ. Torpor. ſtupor. iſti uerſus ſũt trochaici achatalectici quare deficiunt: habent ſeptẽ pedes cũ dimidio. Coit: congelatur.

DAN. ❡Rupiſſe tñ: aiunt cerberũ alligari in inferno cathena adamantis & eadem tractũ fuiſſe huc ab her. Grauior le. triſtior eſt leto, leti genus ignauum & vulgare genus mortis ẽ peſtilẽtia. Paſcitur ar. excedit & carpit artus accuſatiuo inueniuntur paſſiua coniuncta ſed figurate. Virgi. in. iii. geor. paſcunt̃ uero ſiluas & ſumma lycii auctor eſt Priſ. Aliturq; ſitis: q̃to plus bibit quis eo plus ſitit ſicut hydropicis cõtingit in quibus creſcit ſitis ſibi indulgẽs & dira niſi cauſa morba fugerit. Delubra petũt Var. li. vii. rerum diuinarum ait locus in quo deum ponebant a nõnullis delubrũ nuncupatur ſicut in quo figitur cãdela candelabro. Horrore: actus ſecũdus & carmẽ tertium iambico tetrametro hypponactico conſtiutum rogat creontem œdipus qđ peſtis remedium ab Apolline acceperit contra illi oraculum pythio carmine repetit Creon ad cuius interprætationem promouetur thyreſias. Tota pœne ſophoclis narratio hæc eſt.

❡Vt ſacra:

Vbi læta duris miſta in ambiguo iacent,
Incertus animus, ſcire cum cupiat, timet.
Germane noſtræ coniugis, feſſis opem
Siquam reportas, uoce properata edoce.
C.Reſponſa dubia ſorte perplexe latent.
Oe.Dubiam ſalutem qui dat afflictis, negat.
C.Ambage nexa Delphico mos eſt deo
Arcana tegere. Oe. fare, ſit dubium licet.
Ambigua ſoli noſcere Oedipodæ datur.
C.Sedem expiari regiam exilio deus,
Et interemptum Laium ulciſci iubet.
Non ante cœlo lucidus curret dies,
Hauſtuſq; tutos ætheris puri dabit.
Oe.Ecquis peremptor incluti regis fuit?
Quem memoret ede, Phœbus, ut pœnas luat.
C.Sit precor tutum uiſu, audita horridum,
Torpor inſedit per artus, frigidus ſanguis coit.
Vt ſacrata templa Phœbi ſupplici itraui pede,
Et pias numen precatus rite ſummiſi manus.
Gemina Parnaſi niualis arx trucē ſonitū dedit.
Imminēs phœbea laurus tremuit, & mouit do(mū.
At repēte ſcā fōtis lympha caſtalii ſtetit.
Incipit letea uates ſpargere horrentes comas.
Et pati cōmota Phœbū cōtigit nō dum ſpecū.
Emicat uaſto fragore maior humano ſonus.
Mitia cadmæis remeabunt ſydera Tebis,
Si profugus Dircen Iſmenida liqueris hoſpes
Regis cæde nocēs, Phœbo iam notus & īfans.
Nec tibi longa manēt ſceleratæ gaudia cædis.
Tecum bella geres, natis quoq; bella relinques
Turpis maternos iterum reuolutus in ortus.
Oe.Quod facere monitu cœlitum iuſſus paro,
Functi cineribus regis hoc decuit dari,
Ne ſancta quis quam ſceptra uiolaret dolo.
Regi tuenda maxime regum eſt ſalus.
Querit' perēptū nemo, quē icolumem timet.
C.Curam perempti maior excuſſit timor.
Oe.Pium probibuit ullus officium metus?
C.Prohibent nefandi carminis triſtes minæ.
Oe.Nunc expietur numinum imperio ſcelus.
Quiſquis deorum regna placatus uides.
Tu tu, penes quem iura præcipitis poli.
Tuq; o ſereni maximum mundi decus,
Biſſena curſu ſigna qui uario regis.
Qui tarda celeri ſæcula euoluis rota.
Sororq; fratri ſemper occurrens tuo
Noctiuaga Phœbe, quiq; uentorum potens
Æquor per altum cœrulos currus agis.
Et qui carentes luce diſponis domos,
Adeſte, cuius Laius dextra occidit.

BER. ¶ Vt ſacra: incipit narrare oraculū: ſtatim ut acceſſi ad tēplū apollinis qd̄ eſt in parnaſo omnia uiſa ſūt tremere. ¶ Submiſſi: inclinaui ad oraculū. ¶ Gemina arx: parnaſus hēt duos colles: ut teſtat̄ Pli. & Strabo. ¶ Trucem: horribilē. ¶ Imminēs: impoſita ipſi templo. ¶ Lympha: aqua. ¶ Caſtalii, fontis in parnaſo q ſacer ē muſis. ¶ Stat: firmauit ſe nec currit: incipit. ¶ Vates lethea: puella q̄ dabat rñſum ſpū apollinis ut eſt apud Virgi. in. vi. æneí. de ſybilla. Letheā appellat: qa poſt rñſum oia obliuiſcebat̄, nam lethe fluuius eſt inferni q iterpretatur obliuio. ¶ Specum. ſpeluncā & aditū vnde dabāt̄ rñſa. ¶ Mitia: iſta ſunt uerba oraculi: & quia ſolebāt uerſu exametro dare rñſa ibi pōit uerſus exametros. ¶ Mitia: benigna ceſſabit peſtis hæc ſunt uerba oraculi ſi pfugus liquæris dirceē hiſmenida. i. thebas dirce fons hiſmenus fluui' in agro thebano: ut uidimus. ¶ Regis, ſ. laii. infans: qñ oraculū p̄dixit de re dū eēs in utero mr̄is: & ibi aperte demōſtrat̄ œdipus. ¶ Longa, nō diu gaudebis. ¶ Tecum: qa fodiet ſibi oculos. ¶ Natis: ſic etheocli & pollinici. ¶ Reuolut' itez redīens in uterū matris. i. cōcūbēdo cū mr̄e. ¶ Quod: facere poſt q̄ itellexit ſentētiā oraculi œdipus inquit faciamus uindictā regis interfecti qd̄ liq̄t dari cineribus illius. ¶ Quod paro. ſ. uīdictā. ¶ Monitu: oraculo. ¶ Decuit: honeſtū' fuit dari. ¶ Cineribus: in principio qñ fuit mortuus uos debebatis facere uindictā. ¶ Ne ſan. q̄ debēt eē inuiolata: ut dē exēplū aliis: neqs inſultet regibus: ipſe regis ulciſcat mortē vnde dicit regi tuēda ē ſalus regū. ¶ Quærit: qa timebatis regē nō curauiſtis ulciſci eius mortē. ¶ Timor: dic̄ creo erat nobis agēdū aliū q̄ curare uidictā regis. ¶ Prohibuit. q. d. phibet̄ nō debuit. ¶ Triſtes minæ. ſ. enigmata ſphingis q̄ pponebant̄ impediebāt nos. ¶ Nūc: poſt q̄ hucuſq; nō ē fcā uidicta: nūc faciam' illā iuſſu deorū q nobis hoc ipauerunt: & inuocat deos faciēs imp̄cationē iterfectori ut hiſ oīb' malis iterficiat quoq; p̄rēm & abeat mr̄ez p uxore: ut mihi p̄dicebat oraculum. ¶ Quiſqs: iuocat oēs deos q dñr hr̄e curā regnis ut interfector laí luat pœnas. ¶ Præcipitis: celeriter uertētis. ¶ Poli: cœli latie dr̄ uertex poleo uerto. ¶ Tuq; ſereni: per circuitionē: o ſol. ¶ Decus mū. ornamētū cœli. ¶ Biſſena: ſol fac̄ curſum ſuū p zodiacū in quo ſunt duodeci ſigna: & qd̄ liber ſignū occupat ſpaciū vnius mēſis: qñq; lōgior a nobis: aliqñ uicinior: iō dī eē uario curſu. ¶ Soror: iuocat lunā ſororem ſolis. ¶ Quiq;: iuocat quoq; neptunū & plutonē q dñr habere regna. ¶ Cui' dextra, facit iprecationē ꝯtra illū qui iterfecit laiū: & ē ordo tecta & lares nō ferāt. i. ſuſtineant hunc cuius dextra laius occidit.

DAN. ¶ Gemina parnaſi arx: refert Strabo li. ix. ab auſtrali pte cirphi p̄ruptā rupē cū pfunda ualle habet parnaſus a qua ſane diuiſione biceps uocatus baccho & phœbo cōſecrat' teſte Macro. & Diod. & Homer' meminit. χρειων εκδ᾽ αφνω γυαλων υπο παρνησοιο &c̄. ¶ Dircē iſmenida: zethus & amphion filii antiopes alligatā indomito tauro dircē traxerūt per agrū thebanū q̄ in fontē cōuerſa eſt ſui nois cui' rei meminit lepid' ppertí'. ¶ Turpis mr̄nos: ait chor' apud ſophoclē bene te iuīt ū oia cernēs tp̄s inuenit generantem pariter & genitū εφετερον αλειν ιουν αν ιορων χρονος τεκνουνται τεκνουμενον. Quærit perēptū fruſtra ſalutē q̄ro ei exhibere quē nequeo facere ut uiuat ſit nemo icolumē q̄rit illū quē timet eē perēptum. ¶ Curā. q. d. tm mihi timeo: ut mihi regē perēptū iā nulli ſit curæ. ¶ Sororq; fratri: luna ſuo obtu tu illuſtrat̄ a ſole hic fictioni & ludibrio fabulæ aperta eſt ianua lunā apertā ſonipedes. facile per ſmyrnā ſequit̄ aureū currū Homer' appellat lunā ωποτροφον απολλωνος.

BER. ¶ Hoſpitalis: hũana ſed deſerta uel hitata feris. ¶ Thalamis: cõiugio mr̃no: ut habeat mr̃em in uxorẽ. ¶ Nunqd. parẽthesis eſt. ¶ Quicqd fugi. ſ. qđ erat pdictũ oraculo de me: quodã diximus. ¶ Veniæ: ſi reperiã iterfectorẽ nõ illi parcã. ¶ Hoſpes. peregrin⁹: ut ſe putabat. ¶ Regna. ſ. thebana. ¶ Quæ reliq. ſ. corinthũ ſe putabat filiũ polibi. ¶ Penetrales: domeſticos. ¶ Solo: terre itellige corithũ in iſthmo iter ioniũ & ægeũ. ¶ Et ipſe: itelligit apollinẽ q dabat r̃nſa p phœbadẽ puellã. ¶ Cirrhææ: a cirrha ubi colit apollo. ¶ Ita molle qetũ ita pr̃ meus hẽat uitã ſecurã p totũ tp̃s ſuũ: ſi eut ñ dabo ei ueniã. ¶ Merope, uxor polibi ¶ Faces, mr̃imoniũ. ¶ Sed: quo uertit ſe ad creontẽ: ut dicat ſibi q̃liter iterfectus ẽ laius. ¶ Iacet: mortu⁹ eſt. ¶ Frondifera: r̃ndet creon qđ iterfectus eſt laius dũ peteret oraculũ apollis. ¶ Caſtaliæ: fons i pnaſo dicat⁹ muſis. ¶ Obſitũ, dẽſum ſpinis ¶ Trigemina: deſcri. iter: erat vna uia uerſus olenõ: alia uerſus corithũ alia ad tẽplũ phocidos. ¶ Gratũ. q̃re ibi colit. ¶ Vñ altus pnaſus q eſt mons phocidis. ¶ Biceps: q duos colles hʒ ¶ Ima: planiciẽ. ¶ Acto: eleuate, ſine difficultate ad aſcẽdendũ. ¶ Bimares: terras itelligit corithũ ut diximus iter duo maria q̃ ciuitas eſt in iſthmo, achate teſte Euſebio de tp̃ibus a ſyſipho latrone coli filio ꝯſtructa. cercyra cognoiata: dei de aucta epira vocata, poſt hęc euerſa: & a coritho oreſtis filio iſtaurata corithus noiata fuit ultio a rõanis incẽſa, ut oñdit flor⁹ de bello achaico: & Iuſtin⁹ libro. xxxiii. ¶ Olenia: hęc ẽ tertia uia q̃ ducit uerſus boetiam ubi eſt olenos ciuitas teſte Iginio i aſtronomia ubi capra amalteã nutritã fuiſſe aſſerit, aliã oñdit Homer⁹ in ſecundo iliados ciuitatẽ ætholiæ iuxta quã ap Calidonius occiſus dr̃. ¶ Caua: iter mõtes p locũ cõcauũ & eſt illa ppe fluuiũ alpheũ q fluit p helidẽ. Hic in iſto loco. ¶ Fretũ pace: laiũ ꝯfiũm pace cũ nullũ haberet bellũ nõ m̃tos ſtipatores hẽbat: vñ turba pdonũ illũ iteremerũt ¶ Subita man⁹ turba ex iprouiſo exiẽs loca occulta ut faciunt latrões. ¶ Tulit Facinus fecit ſcelus regẽ. ¶ In

tpe, dat locũ ſequẽti ſcœnę uenit tyrheſias uates q ſciet nõbis exponere qs iterfecerit Laiũ & oraculũ apollinis: hic dictus eſt q̃nq; fuiſſe fœmina poſtea uir: vñ orta ꝯtrouerſia iter iouẽ & iunonẽ cui maior uoluptas ueneris ieſſet an uiro an fœminæ: cã delata eſt ad tyreſiã q utrũq; erat expert⁹: hic r̃ndit maiorẽ uoluptatẽ cẽ fœminæ: q̄re idignata iuno q ꝯtra ipſã ſniam tuliſſet eũ obcecauit mox. Iuppiter miſeratione ut cecitatẽ ſolaret artẽ uaticinãdi illi tradidit cecũq; patrẽ pia filia mãto regebat q̃ poſtea thebas fugiẽs cũ filio ocno i galliã ciſalpinã mãtuã ꝯdidit fili⁹ & a noie matris appellauit. ¶ Tremulo. quare ſenex erat.

Hunc non quietum tecta, non fidi lares,
Non hoſpitalis exulem tellus ferat.
Thalamis pudendis doleat, & prole impia.
Hic & parentem dextera perimat ſua.
Faciatq; (nunquid grauius optari poteſt?)
Quidquid ego fugi. non erit ueniæ locus.
Per regna iuro, quæq; nunc hoſpes rego,
Et quæ reliqui. perq; penetrales deos,
Per te pater Neptune, qui fluctu breui
Vtrinq; noſtro geminus alludis ſolo.
Et ipſe noſtris uocibus teſtis ueni
Fatidica uatis ora Cirrhææ mouens.
Ita molle ſenium ducat, & ſummum diem
Securus alto degat in ſolio parens.
Solaſq; Merope nouerit Polybi faces.
Vt nulla ſontem gratia eripiet mihi.
Sed quo nefaſtum facinus admiſſum loco eſt
Memorato, Marte aperto, an inſidiis iacet?
C. Frondifera ſanctæ nemora Caſtaliæ petens
Calcauit altis obſitum dumis iter.
Trigemina qua ſe ſpargit in campos uia,
Secat vna gratum Phocidos Baccho ſolum.
Vnde altus ima deſerit cœlum petens
Clementer acto colle Parnaſus biceps.
At vna bimares Siſyphi terras adit
Olenia in arua. tertius trames caua
Conualle ſerpens, tangit errantes aquas,
Gelidumq; dirimit amnis Elei uadum.
Hic pace fretum ſubita prædonum manus
Aggreſſa ferro facinus occultum tulit.
In tempore ipſo ſorte Phœbeia excitus
Tireſia tremulo tardus accelerat gradu.
Comeſq; Manto luce uiduatum trahens.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. TIRESIAS. MANTO.

Sacrate Diuis, proximũ Phœbo caput,
Reſpõſa ſolue. fare, quẽ pœnæ petãt.
T. Quod tardo fatũ, ligua qđ q̃rit mo/
Haud te qdẽ magnanime mirari addecet. (ras,
Viſu carentem magna pars ueri latet.
Sed quo uocat me patria, quo Phœbus, ſequar.
Fata eruantur. ſi foret uiridis mihi
Calidusq; ſanguis pectore excuterem deum.
Appellite aris candidum tergo bouem,

BER. Sacrate diuis rogat œdipus tyreſiã vt dicat q̃ fuerit interfector lai. ¶ Proximũ: ſecũdũ in diuinatiõe ¶ Quod tardo: r̃ndet tyreſias nõ ita cito ſe poſſe dicere cũ cæcus ſit ſed i ñ uelle pp utilitatẽ reipublicæ: ſz tñ adducet ad aras, & filiã dicere ſigna q̃ appent. ¶ Fatũ: ad explicãdũ ueritatẽ oraculi. ¶ Viſu ca. q̃ nõ poſſuʒ uideř ſigna q̃ apparent: vñ oportet ut ſciã ab alio. ¶ Eruant. itelligãt & trahunt in lucẽ. ¶ Fata: oracula apollinis. Si foret ſi haberẽ ætatẽ iuuenilẽ reciperẽ ſpm̃ phœbi ſed non poſſuʒ. q ſenex nõ poſſe tolerarẽ ſpm q mĩtũ pmebat, ita ut exiẽs ex corpe phœbadis multotiẽs relinqret ipſam ſemianimẽ: ut Vir. plane ſcribit in. vi. æne. Excuterẽ: loqř p tranſlationẽ tãq̃ apollo eẽt eques & ipſe equ⁹ quẽ de⁹ pmeret. ¶ Excuterẽ deũ: explicarẽ oracula phœbi. ¶ Appellite adducite. iubet ut adducãt taurũ ad aras r qui nũquã ſit iunctus iugo.

DAN. ¶ Equor p iuxta illud Virgilii atq; leuis ſummas curru perlabiř vndas. ¶ Perimat: quẽ iam pemerat imitano ſophoclis. ειτωιδε ετωοτυραννω. ¶ Vt nulla ſontẽ gratia: nõ abibit impune neq; illam a me impetrabit gratiam. ¶ Sed quo in loco: apud ſophoclẽ in domibus uerũ an in agris. ξενοι χοιϲ ϋκε γροιϲ ο αιϲ. ¶ Subita pdonũ: inuadũt laiũ ſecurũ pp pacẽ & truncãt proprie pdonũ dixit qui laiũ uti pdã occuparũt ſed ẽt imitatiõe ſophochlis in

phoclis i pſona Cre. λασ τα σεφασχισ ου τυχοντασ ουμια ē.n.ꝑprie λασ τανσ ꝓdicator: unde mineruā:qa ꝓeſt ꝓdę in armis dīt λα.τι δεα. In tpe ipſo: paraſceue ſequētis epitaſeos in qua fit incremētū nouarū pſonarū Tyreſiæ uatis uictimarū exta & ſacrā flāmā attēdētis ut ſoluat anigma œdipo & Mantus puellæ pſe orbo colorē flāmæ & itellinoꝝ motū explicātis œdipus rogat rīdet Tyreſias iouitus.

BER. Depſſum colla: qui nunq̄ habuerit colla depſſa.i.ſubiecta iugo. Tu refer.filia manto dices mihi ſigna q̄ apparebunt. Optia.pinguiſſimā ſtat uictima ad aras. Extrue: cōpōe. Ingeſſi ipoſui rīdet filia. Quid flāma: dic mihi ſigna ſi flāma aſcendit recte uel expādit. Cōphēdit occupat. Subito reuulſit: emicuit ꝫ. ſtatim mortua eſt qđ mōſtrū illū q ſtatim fact⁹ eſt rex ſtatim priuabit. Rectus ſtetit: erectus fuit uñ uadit flāma recte. Explicuit: explanauit. Comā flāmas. Incertus: neſciens an erectus an ſparſus. Labat: tremit. Nō vna facies, vna apparētia ſed uariū colores q̄les oſtdit iris arc⁹ cœleſtis tpe pluuio. Curuata: inflexa iris q̄ dr̄ nuncia iunonis. Sinu: curuatura in forma arcus. Picto: uariis coloribus diſtincto. Nimbos: futurā pluuiā. Quis deſit, uiden: eſſe oēs colores & tñ nullus eſt certus. Illi.ſ.flāmæ. Cærulea: tertiū ſunt colores ſanguinei: aliqñ cærulei. Notas: fuluis: ſignis ſub nigris fuluus color eſt ex ruffo ac uiridi mixtus: uñ fului leones dñr. Sed ecce apparet aliud ſignū flāma diuidit in duas ptes: qđ ſignāt duos filios diuiſos.ſ.etheoclem & polynicē. Pugnax: q inter ſe pugnat. Diſcors: diſcedēs in diuerſa. Libata: infuſa uinū mutatr̄ in ſanguinem. Ambit, ꝑterea circa caput regis œdipi ē caligo & fum⁹ quo ſignificat̄ cæcitatē & lachrymas. Tumultus uagos: diuerſas agitationes ſtupidæ mentis neſcio qd loq̄r. In al. pfundo nō bene itelligunt̄. Solet ira deoꝝ ſignificari certis ſignis. Prolatū demōſtratū ut uelle ſignare poſtea nō qa obſcura ſūt,

Curuoq; nunquam colla depreſſum iugo.
Tu lucis inopem gnata genitorem regens
Manifeſta ſacri ſigna fatidici refer.
M.Optima ſanctas uictima ante aras ſtetit.
T.In uota ſuperos uoce ſolenni uoca.
Araſq; dono thuris Eoi extrue.
M.Iam thura ſacris cœlitum ingeſſi focis.
T.Quid flāma?largas iā ne ꝯphēdit dapes?
M.Subito refulſit lumen & ſubito occidit.
T.Vtrum ne clarus ignis, & nitidus ſtetit?
Rectuſq; purum uerticem cœlo tulit?
Et ſummam i auras fuſus explicuit comam?
An latera circa ſerpit incertus uiæ?
Et fluctuante turbidus fumo labat?
M.Non vna facies mobilis flammæ fuit.
Imbrifera qualis implicat uarios ſibi
Iris colores, parte quæ magna poli
Curuata picto nunciat nimbos ſinu.
Quis deſit illi, quis ne ſit dubites color.
Cærulea fuluis miſta oberrauit notis.
Sanguinea rurſus, ultimum in tenebras abit.
Sed ecce pugnax ignis in partes duas
Diſcedit,& ſe ſcindit unius ſacri
Diſcors fauilla genitor horreſco intuens.
Libata Bacchi dona permutat cruor.
Ambitq; denſus regium fumus caput.
Ipſoſq; circa ſpiſſior uultus ſedet.
Et nube denſa ſordidam lucem abdidit.
Quid ſit parens effare. Ty.quid fari queā?
Inter tumultus mentis attonitæ uagos
Quid nā loquar?ſunt dira,ſed in alto mala.
Solet ira certis numinum oſtendi notis.
Quid iſtud eſt, quod eſſe prolatum uolunt.
Iterumq; nolunt,& truces iras tegunt?
Pudet deos,neſcio qd,huc ꝑpere admoue.
Et ſparge ſalſa colla taurorum mola.
Placido ne uultu ſacra,& admotas manus
Patiuntur? Man.altū taurus attollēs caput:
Primos ad ortus poſitus expauit diem.
Trepiduſq; uultum obliquat & radios fugit.
T.Vno ne terram uulnere afflicti petunt?
M.Iuuenca ferro ſemet oppoſito induit.
Et uulnere vno cecidit.at Taurus duos
Perpeſſus ictus,huc:& huc dubius ruit.
Animamq; feſſus uix reluctantem exprimit.
T.Vtrum citatus uulnere anguſto micat?
An lentus altas irrigat plagas cruor?
M.Vnus per ipſam,qua patet pectus,uiam
Effuſus amnis,huius exiguo graues
Maculantur ictus imbre,ſed uerſus retro

Tegunt: celant. Pudet: hoc erat propter concubitū œdipi cum matre. Mola, pultre ex farina ſale & mero q̄ ſpargebant iter cornua uictime priuſq; ſacrificarent. Sacra: uictime parate ad ſacrificiū.ſ.taurus. Patiūtur permittit ſe tangi manibus nam ſoluta uictima erat ante aras & ſi fugiebat habebatur malū ſignum. Placido vul. quaſi uelit ſacrificari. Expauit: timuit lucē qđ ſignificat œdipū futurū cæcum. Poſitus, locatus a me uerſus ſolē obliquat:p trāſuerſum uertit. Vno ne dicit tyreſias uigilia & dic mihi ſi moriunt̄ vno ictu. Afflictū: percuſſi. Iuuēca: reſpōdet manto qđ iuuenca ſponte uenit ad vuln⁹ & vno ictu cecidit: q ſignificat iocaſtā cito ſe interfecturā: taurus āt bis ictus in diuerſa errans ſignificatum œdipū qui ſemel uoluit mori & nō potuit nō permittente filia Antigone. Verum: rogat tyreſias an multis ſanguis an paucus exeat dicit māto quod iuuenca effudit multū ſanguinem qđ ſignificat iocaſtam & taurus fudit paucū quod ſignificat œdipum nō mori: ſed uagari. Micat: exilit. Irrigat lente ueniēs.ſ. Amnis, uni⁹ fluui⁹ idēſt copia ſanguinis. Patet, apertum eſt per vulnus. Huius.ſ.tauri. Imbre: ſiue ſanguine. Ictus vulnera Verſus retro ſanguis nō labit̄ ſic deberet: ſed fluit p vultū atq; oculos qđ ſignificat oculos œdipi fœdandos ſanguine.

DAN. Sacrate diuis: apđ ſophoclem alloquit̄ in hæc uerba omnia conſideras Tyrhſia doctiſſime: quanuis nō cernas multum tamē intelligis pariter ωπαντανω μανρει ρεν ια δ ιδ ιαχτα τε τωοχε μενε και μυβαι τισ φροντισ δ ιο μωσ ad uerbū facta latina e græca eſt hæc ſecun habeto codicē ſophoclis añ oculos. Quid fari queam: adeo cæca ſunt & recondita iſtęc miſteria & difficiles mētes ſuperū ut quid ſentiā uix mihi in manu ſit proloqui & augurari: fuit tyrheſias thebanus piretri filius hō cęcus indignatiōe Iunonis q tam fœminas q̄ uiros in furiā ueneris proniores uehementiuſq; indicauiſſet: oṗteꝝ Iup

piter cecitatis tenebras honore uaticinii illuſtrauit auſpicia. ſiq̄dē referēte Plinio primus iuenit in necromātia adeo modū excellēs fuit: idcirco dat dux ulyxi ad īferos ab Homero in κ odiſſeæ ψυχῇ χρησομένους θηβαίου τειρεσίαο μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι. & filiā hūit Māto cuius filius bianor Mātuā urbē Venetiæ floridiſſimā: an Virgilii Maronis natalibus celeberrimā ꝯdidit q de memoria aūi tyrhſiæ portā quæ ducit ad diuum Benedictum Tryheſiam appellauit.

BER. ¶ Ede. dic ſigna inteſtinorū. ¶ Exta īteſtina mouet cū tāto impetu ut uix poſſint teneri: apparuerat mutto taurꝫ. ¶ Trepidāt: ſaliunt. ¶ Manus. ſ. tenētiū. ¶ Nouis: inuſitatis. ¶ Cor: qd' primū eſt īter extra uidet̄ putridū. ¶ Liuent: habēt colorē nigꝝ. ¶ Fibris: extremitatibus cordis nō ſūt itegra ꝓcordia. ¶ Abeſt: nō eſt. ¶ Iecur: eſt aſperū felle: & habet duo capita qd' nunq̄ apparuit ſine magno dāno regni. ¶ Tabidum: putridum qd ſignat duos filios odio plenos: & amaritudine iter ſe pugnaturos de regno. ¶ Sed utrūq;, ſunt bina capita: ſed utrūq; occultat̄ pelliculā: tā appens q̄ſi ſub uitro ¶ Toris: eq̄libus pulpis & eminētiis. ¶ Cæſum: q̄ſi iter ruptū. ¶ Negās: latebrā q̄re tacit illa appere hoc ſignat duos frēs nō diu dñaturos: cū cito morituri ſint ¶ Hoſtile latus: facientes extipiciū equaliter uictimā diuidebant: accipiebāt unā p illo p quo uolebāt uaticinari aliā p parte aduerſa & hoſtili: q̄uis nō fuiſſet hoſtis. ¶ Vnā aduerſā ps ibi habuit maiorē uigorē ¶ Hoſtile latus: ps p hoſte. ¶ Inſurgit: eleuat. ¶ Tēdit: q̄re illæ uenæ ſūt plenæ ſanguie & ē una uia q̄ ſecat illas qd' ſanguis non dimittit: ire hoc ſignat polinicē uenturū thebas cū ſepte ducib⁹ q ibi oēs morient. ¶ Obliqu⁹, uia facta p trāſuerſum ¶ Reuerti: retro currere. ¶ Mutatus eſt ordo naturæ: nulla ps eſt in loco ſuo, qd ſignat œdipū nullo ordine naturæ ſeruaſſe ¶ Acta: retro ipulſa. ¶ Aiæ: ipſius. ¶ Dextra: ubi eſt locus pulmōis. ¶ O mēta, iteſtinā pua h ē mēbrāe tenues q āmbiūt iteſtina. ¶ Molli am. tenui uolutōe. ¶ Natura uer. ē puerſa. ¶ Scrutet̄: inquirat unde tāta putredo. ¶ Conceptus: filius inuēca erat p̄gnās: & fœtus nō erat in loco qd ſignat mrīmoniū filii & mr̄is. ¶ Infauſte: ſignificantius infœlicitatē mouet. ſ. uitulus. ¶ Micāt: mouent̄. ¶ Artus: mēbra uituli. ¶ Fibras art⁹: puas uenas. ¶ Liuidus niger ¶ Trūci: pedes uituli. ¶ Tētāt tanq̄ uelit ire. ſ anue, q̄re nō p̄t ſe mouere. ¶ Petit: uī uelle facere ipetū cōtra miniſtros. ¶ Fugiūt qd ſignat i obedietiā filiorꝫ œdipi. ¶ Neq; ipſa: noli credere q hæc ſit uox boū q̄ audita ē. ¶ Grauis.

Per ora multus ſanguis, atq; oculos redit.
T. Infauſta magnos ſacra terrores cient.
Sed ede certas uiſcerum nobis notas.
M. Genitor qd hoc eſt? nō leui motu (ut ſo-
Agitata trepidāt exta ſed totas manus lēt)
Quatiunt nouiſq; proſilit uenis cruor.
Cor marcet ægrū penitus / ac merſum latet.
Liuentq; uenæ magna pars fibris abeſt.
Et felle nigro tabidum ſpumat iecur.
Ac ſemper omen unico imperio graue.
En capita paribus bina conſurgunt toris.
Sed utrunq; cæſum tenuis abſcondit caput
Membrana latebram rebus occultis negās.
Hoſtile ualido robore inſurgit latus.
Septemq; uenas tendit / has omnes retro
Prohibens reuerti limes obliquus ſecat.
Mutatus ordo eſt / ſede nil propria iacet.
Sed acta retro cuncta / non animæ capax
In parte dextra pulmo ſanguineus iacet.
Non læua cordis regio / non molli ambitu
O menta pingues uiſcerum obtēdunt ſinus.
Natura uerſa eſt nulla lex utero manet.
T. Scrutemur unde tantus hic extis rigor.
M. Quod hoc nefas? cōceptus īfauſte bouis,
Nec more ſolito poſitus / alieno in loco
Implet parentē / membra cū gemitu mouet.
Tremulo rigore debiles artus micant.
Infecit arctas liuidus fibras cruor.
Tentantq; turpes mobilem trunci gradum.
Et inane ſurgit corpus / ac ſacros petit
Cornu miniſtros / uiſcera effugiunt manū.
Neq; ipſa, quæ te pepulit, armenti grauis
Vox eſt. nec uſquam territi fugiunt greges.
Immugit aris ignis / & trepidant foci.
Oe. Quid iſta ſacri ſigna terrifici ferant,
Exprome, uoces aure non timida hauriam.
Solent ſuprema facere ſecuros mala.
T. His inuidebis quibus opem quæris, malis.
Oe. Memora, qd unū ſcire cœlicolæ nolūt,
Contaminarit rege quis cæſo manus.
T. Nec, alta cœli quæ, leuis pinna, ſecat,
Nec fibra uiuis rapta pectoribus poteſt

horrēda. ¶ Pepulit: percuſſit. ¶ Territi: q̄ timēt uictimę mugiūt & fugiūt. ¶ Ignis, mugit in aris. ¶ Trepidāt: mouent̄. ¶ Quid iſta petit œdipus qd ſignificent iſta ſigna. ¶ Exprome, explica uates tyreſia. ¶ Sacri terrifici. ſacrificii hui⁹ facientis terrorē ¶ Extrēa mala. q. d. iā habui oia mala: ita potero itrepid⁹ audire. ¶ Inuidebis: ueniat tp̄s qd uelles mori peſte: cōtra q̄ q̄ris auxiliū & non poteris. ¶ His malis, huic peſti. Memora dic ſaltē: qs interfecit regē. ¶ Nec alta: rñdet tyreſias p extipitiū aut auſpitiū neſcire tibi dicere nomē interfectoris regis: ſed opus eſt ut uideā per nigromātiā. ¶ Pēna. ſ. auis uolantis. ¶ Secat al. uadit per ſublime cœlū. ¶ Nec fibra. uena. ¶ Viuis: adhuc palpitantibus.

DAN. ¶ Vultū: ambitioſe vultū dixit de irratiōale ſed vultū p facie accipit. ¶ Aiaꝫ: duo genera hoſtiaꝝ ponit theodoſius vnū uoiūtariū i quo uoluntas deoꝝ diſq̄rebat̄ de quo crediderim ſenecā potius hic itellexiſſe q̄uis aiam reluctātē dixerit in morte ſimplr̄ accipiēdo & poeta Mātua. meminit: pecudūq; recluſis pectoribus inhiās ſpumātia cōſulit exta: alterꝫ aiale in quo ſola aia deo ſacrificabat̄ idē aiaq; litādū argolica & hāc tibi eryx meliorē aiam &c. ¶ Sed ede certas: ecce liq̄do patet qd' gen⁹ hoſtiæ tetigerit poeta. ¶ Exta: eminētiæ dūr uiſcerū dicta qd extrāt & eminēt. nā q ſecāt ad uſum diuinæ uolūtatis explorādæ maxime eminēt inde extiſpices dūr extorꝫ inſpectores. ¶ Cōceptus. i. fœtus ſubſtātiue cōceptio bouis vno iunctu peragit̄ qd ſi forte petra uit uigeſimo poſt die marē fœmina reperit. parit menſe decimo ſed ſi parit citra fœtus: inutilis eſt coitus bouis eſt abortu delphini ad pridie nonas ianuarias diebus triginta ſcribūt Ariſto. Var. Pli. auſpicia accomodari ſolent ſecundū demonſtrationes interpratū: itē in extipiciis cōtingit qualitates futurorum ex inteſtinorum motu conſiderari: quæ oia falſa eſſe &

eſſe & caſſa contendit Lactantius: & in ciuitate cœleſti doctiſſimus Aug. & Euſebius. Nec alta apud ſophoclē aperte. tamen indicat œdipoda interfectorem fuiſſe laii: ſed credit œdipus ioco id dici a tyreſia φονεα σε φημι αν δρος ου ζητεις κυρειν. Contra. Oedipus nempe gauiſus uideris hæc ſemper loqui non χαιρων γε ταυτα δις ερεις λογοις.

fatū: mortē q̄ nō ſatiaṫ. Cohibere: ſtringere & ligare ſine lege, ſine ordine: verſus ē ſaphicus. Qualis: nutritū prio ab Ino matertera dūt Bacchū deinde iter nymphas: vn̄ dicit talis venies q̄lis eras iter nymphas veſtitus veſte muliebri vt Iunonē lateres. Nouercā: Iunonē. Falſos femineos: cum eſſes maſculus.

BER. Ciere: dicere nomen interfectoris. Tentāda: experiēda. Ipſe. ſ. laius rex mortuus. Plagis: regionibus. Noctis: tenebrarū inferni. Emiſſus. ſ. laius ab inferno. Reſeranda: aperiēda: more magico faciebāt foſſam in qua ponebant lac & ſanguinē & euocabant aias. Ditis: plutonis. Populus: multitudo aiarū. Ede: dic. Cui mādas: cōmittis. Sacrū, hoc ſacrificiū: nā nō decet regem intereſſe hiis ſacris opus ē qd̄ alius p te iterſit. Inuiſcere: uenire ad uidēdū eſt. Vmbras: aias infernorū. Te creo: ſacrū hoc cōmittit creōti. Lauamus: aperimus. i. dū euocabimus p ſacrū aias ab inferis, interea iſti cantēt laudes baccho: & ſic dat locū ſequenti choro.

BER. Effuſam: diſcēdente tyreſia: Thebani deo ſuo baccho cātant laudes coronati hedera: intellige q̄ vna pars chori perſuadet alteri vt laudent bacchū & coronentur hedera q̄ illi ſacra eſt. Redimite: coronate quarte cōiugationis: Corymbis proprie eſt fructus hedere. Virgi. diffuſos hedera veſtis pallente corymbos. Mollia r dixit pp habitū Bacchi quē capiebant illi ſacrificantes in modū fœminarū: molles vocamus delicatos. Nyſeis thyrſis haſtis bacchicis quæ inuolutæ erant pāpinis: nyſeus a niſa vrbe ægypti fœlici arabię ꝓpinqua in qua bacchus ferṫ vinum inueniſſe: i eaq̄ religioſiſſime colitṫ vel dṙ a nyſa pago helyconis vbi ſiſṫ colitur. Lucidū: mutat verſum: & hic eſt trochaichus acatalectic⁹. Palmis, verſus eſt pindaricus: nec refert ſi vltima ſylla. ſit lōga. Virgineū caput: quare hēbat vultū virginis: imberbis & crinitus. Nubila: quæ tegunt cœlū noſtrū auidum

Ciere nomen. alia tentanda eſt uia.
Ipſe uocandus noctis æternæ plagis
Emiſſus Erebo: ut cædis authorem indicet.
Reſeranda tellus: Ditis implacabile
Numen precandum. populus infernæ ſtygis
Huc extrahendus. ede, cui mandes ſacrum.
Nam te, penes quem ſumma regnorum eſt, nefas
Inuiſere vmbras. Oe. te creo hic poſcit labor.
Ad quem ſecundum regna reſpiciunt mea.
T. Dum nos profundæ clauſtra laxamus ſtygis,
Populare Bacchi laudibus carmen ſonet.
Verſus exametri, Trochaici, Anapæſtici, Dimetri: Monometri Acatalectici: Catalectici: & Brachycatalectici: & ſapphici inſerti.

CHORVS.

Effuſā redimite comā nutāte corymbo,
Mollia nyſæis armate brachia thyrſis:
Lucidum cœli decus huc adeas votis:
Quæ tibi nobiles Thebæ Bacche tuæ
Palmis ſupplicibus ferunt.
Huc aduerte fauens virgineum caput.
Vultu ſydereo diſcute nubila.
Et triſtes erebi minas: auidumq; fatum.
Te decet cingi comam floribus vernis:
Te caput Tyria cohibere mitra.
Edera ue mollem Bacchifera religare frōtem.
Spargere effuſos ſine lege crines:
Rurſus adducto reuocare nodo.
Qualis iratam metuens nouercam
Creueras falſos imitatus artus
Crine flauenti ſimulata virgo
Luteam veſtem retinente zona.
Vnde tam molles placuere cultus:
Et ſinus laxi, fluidumq; Syrma.
Vidit aurato reſidere curru:
Veſte cum longa regeres Leones,
Omnis Eoæ plaga vaſta terræ:
Qui bibit Gangem, niuemq; quiſquis
Frangit Araxem.
Te ſenior turpi ſequitur Silenus aſello:
Turgida pampineis redimitus tempora ſertis.
Condita laſciui deducunt orgia Myſtæ.
Te Baſſaridum comitata cohors,
Nunc Edonii pede pulſauit
Sola pangæi: nunc Threicio

Lutea, zona cingulo, luteus color ē dilucidior. rutilus q̄lis ē color auri: hinc violæ eius coloris luteolæ appellanṫ. Vn̄ ex q̄ rōne placuit tibi obſeruare hūc hitū: q̄re iter puellas fuiſti ſeruatus. Sinus laxi. veſtes flexæ ad terrā. Fluidūq; ſyrma. veſtis fluēs ad terrā, ſyrmo a ſyro qd̄ eſt traho. Premeres leones. dṙ bacchus trahi in curru a tygrib⁹ & lincib⁹: alii addūt leōes Stati⁹: ꝑmouet effrene dextra leuaq; ſequūtur linces: & vda mero lambūt: retinacula tygres. Eoe. oriētalis. Gāgē. fluuius eſt indiæ fluens alueus. Araxē: eſt armenię fluuius dicēte Lucano: armeniuſq; bibit rōanos araxē. Syleno. Hic fuit alūnus bacchi poſt nymphas. Turgida, inflata uino. Miſtæ, ſacerdotes Bacchi: miſticū græci dicūt oē id: quo in arcanis deorū ſacris utimur: q̄lia erāt bacchi orgia q̄ noctu clā a ſolis mulieribus celebranṫ. & myſteria arcana ſacra appellanṫ: vnde dicit. Condita orgia. ſ. ſecreta ſacra. Baſſaridū, bacchārium bacchus baſſareus dict⁹ ē. baſſarides bache ipſæ dictę ſūt a baſſara veſte q̄ vſq; ad pedes dimiſſa eſt: dcā a baſſara loco lydie i q̄ fit. Pulſauit. edē. ſ. cohors: baſſaridū pulſauit tēplum tuū pede ſaltādo. Sola. ſ. cohors: ſola ſine viris: vṫ nocturna. Pāge: pangeū teſte Pli. iiii. li. thracię ꝓmōtoriū beſſis contermīnū & macedonię iūctū: ei⁹ ſeptētrionalē ptē pęnas ihitare refert. Hero. li. vi. circa mōtē regio pāgea. Treitior vertice, cacumine montis ipſius, q eſt in thracia.

DAN. Effuſam, quartū carmē pythio carmine trochaico acatalectico ſcriptū chor⁹ iducit dithyrābū decātans hortaṫ aūt ſeipm prius ad aſſumēdū ſchema bacchanale: poſtea ingrediṫ hymnū. Lucidū cœli decus, eumolpus in bacchicis carminibus igniculum radiis

Dionyſium nuncupat. Et Orpheus ſplendoris auctorem Dionyſium. Mitra bacchus gerit mitram propter dolores qui fumante vino caput aggrediuntur: ſic loquitur Euſebius eruditiſſimus greciſſim⁹. ❡ Silenus baccho pedagogus fuit cuius conſilijs virtutē cōplexus fuit auctor Euſebius in ſecūdo. ❡ Baſſaridū, baſſaris forma patronimica. Baſſareus nomē bacchi declinatum: & triſyllabū. Baſſara, veſtis talaris. ❡ Pellitam pelles lyncum baſſaras vocitāt traces, auctore Euſe. Ora. vini nō ſū curioſus: citra ſū tumulentiam dixit ſe nolle irritare baſſareum inuitum.

che: explicat primā expeditionē bacchi cōtra piratas, nā teſte Diodo. dr̄ bacchus ſuſtuliſſe oēs impios qui in vrbe erant: ſed maxime pentheum atq; lycurgum. ❡ Rapuit, quaſi ante tempus legitimum duxit ad arma. ❡ Manus tyrrhena turba ꝑdonū aduerſus quā parauit expeditionem, nam tyrrheni bacchici olim piraticam exercuerunt.

BER. ❡ Impia menas. baccha furioſa: nā apud thracas primum ſacra bacchi inſtituta ſunt ab Orpheo q̄ a mulieribus celebrari ſtatuit: crinibus paſſis incedebant indutæ pellibus dammarū q̄ græce nebrodes appellant: nā nebros græce la: tine dāma: ibantq; ut furiis agitatæ cū tybiis: cymbalis & clamore vnde menades hoc eſt furioſæ appellant. ❡ Iacho ogigio: baccho thebano: iachus a potu Iacho vocifero: ogigius ab ogigio rege thebanorū ſub quo primū Diluuium fuiſſe dixit Var. i prologo tertii libri de re ruſtica: nebride vt dixim⁹ nup ꝑprie apud græcos dāmarū pelles nebrodes dir a quous ipſæ bacchātes cognominatæ ſunt. ❡ Sacra nebride, pelle dāmæ ſacris dicata. ❡ Cōuictæ. ſ. furiis. ❡ Fudere, ſperſerunt: vt moris erat. ❡ Thyades: thyas dr̄ ſacrificula bacchi. Virgili. thyas vbi audito ſtimulāt trieterica baccho: thyone⁹ cognomē eſt bacchi quod a thyo q̄d eſt ſacrifico: deducit: nā illi adhuc iter humanos verſanti ſacrificia reddebant: ex quo thiades quēadmodū a baccho bacchides. ❡ Remiſſa oeſtro.

Vertice Pindi: nunc Cadmeas
Inter matres: impia Menas
Comes Ogygio uenit Iaccho
Nebride ſacra præcincta latus.
Tibi commotæ pectora matres
Fudere comam: Thyrſumq; leuem
Vibrante manu. iam poſt laceros
Pentheos artus Thyades Oeſtro
Membra remiſſæ uelut ignotum:
Videre nefas.
Ponti regna tenet nitidi matertera Bacchi:
Nereidumq; choris Cadmeia cingitur Ino.
Ius habet in fluctus magni puer aduena Ponti
Cognatus Bacchi numen non uile Palemon.
Te Tirrhena puer rapuit manus.
Et tumidum Nereus poſuit mare,
Cœrula cum pratis mutat freta.
Hinc uerno platanus folio uiret.
Et phœbo laurus carum nemus.
Garrula per ramos auis obſtrepit.
Viuaces ederas ramus tenet.
Summa ligat uitis carcheſia.
Idæus prora fremuit Leo.
Tigris puppe ſedet Gangetica,
Dum peirata freto pauidus natat.
Et noua dimerſos facies habet.
Brachia prima cadunt prædonibus.
Illiſumq; vtero pectus coit.
Paruula dependet lateri manus.
Et dorſo fluctum curuo ſubit.
Lunata ſcindit cauda mare,
Et ſequitur curuus fugientia carbaſa Delphin.

❡ Nereus: deus marin⁹ po ſuit. ❡ Te timidū: adhuc inexpertum ſupra mare. ❡ Cū mutat: qn̄ eras aſſuetus: tantum eſſe in pratis. ❡ Hinc explicat apparatū claſſis bacchi. quēadmodū Virg. quoq; facit in prora erat imago leōis fremētis: in puppe tigridis. ❡ Noua ſa. nō prius uiſa. ❡ Demerſos. ſ. i mari non prius viderant taliam ſigna claſſis.

DAN ❡ Menas: patronymicū, & declinatū nomē ab iſania & indignatione: παρατο μανιζω. iraſcor. Impio turpis, horrēda: ebrii nō aiaduertūt qd deceat qd ue cōtra turpe ſit hinc Ora. ad poetā meū deſcribēs: cum fas atq; nefas exiguo fine libidinū Diſcernūt auidi. Euſebius in euāgelica ꝑparatione de arcanis myſteriis gētiliū bacch⁹ Menolle græce vocari quaſi totū furētem tradit. ❡ Nebride, nebris eſt pellis hinul. Oeſtro: vulgares tabanū vocāticu! nomē aſilo. Romanū eſt Oeſtū graui vertere vocātes. ❡ Thyades: thyas forma patronymica ſacerdos liberi pris a furore & ipetu. oia q̄ faciūt ad initiationem vocant thyſtia. ❡ Cognatus ſororini bacchus, & Melicerta, huic ciuo i illi ſemele fuit mr̄ vt meminit Euſeb⁹. ❡ Te thyrrhena: hoc mō narrat poetarū ipator Homerus apparuit i ꝑminēti maris littore bacchus ipuberi ſiſis huic q̄tiebant p terga pulchræ comæ nigræ. pharū hēbat circa humeros purpureū, celeriter latrōes viri a naui bn̄ cōpacta p mare fulgidū trāſibāt vidētes anuerūt iuicē & facto ipetu rapuerūt i naui lętati cor. putabant. n. filiū regū bn̄ nutritū: & vinculis volebāt ligare, vinculū nō cohibuit illū: ſed cecidit lōge a manib⁹ & pedib⁹ ipſe aūt riſit oculis nigris gubernator āt itelligēs eē deū icrepauit iſaniā remigū celeriter ipſius apparēt miracula. prio vinū dulce, odorū: per nauē fundi ſurrexit odor diuinus ad nares mirabāt nautæ: p maiū nauis tēdebat vitis: hic & hic pendebāt ab ea multi racemi: circa ipm malū vertebat hedera florib⁹ & oēs ſcalmi hēbāt coronā: ſtupefacti orabāt Magiſtrū applicare littori, cū ſubito hic leo factus grauiter rugiēs, ille verſus lati coli. hi ſubito cucurrerūt pauidi ad ꝑram & ſteterūt. circa gubernatorē magnanimū: hic āt gubernatorē inuaſit, illi illico ſalierūt idiū mare & facti ſunt delphines,

relicta a furore oeſtium volatile paruum cui nomē aſilū eſt vt dicit Virg. iii. georg. eo incitant ad curſum iumēta: ibi ponit methaphorice. ❡ Artus pentheos: membra penthei lacerati a matre agaue. ❡ Ignotū nefas: ſcelus q̄ ipſæ fecerant ignorantes pp furorē: vnde ignorabāt remiſſo furore quis pentheū occidiſſet. ❡ Matertera, Ino. ❡ Pōti, maris q̄ re proiciens ſe in mari vt ſupra vidimus facta eſt dea vna cū filio Melicerta a græcis alba dea: a nobis vero matuta: filius autē palemon & portunus deus maris appellatus eſt. ❡ Cadmea nā ino fuit cadmi filia ex harmione: vxorq; athamātis regis thebarū & bacchi nutrix. ❡ Nereidū, nympharū marie a nereo patre. ❡ Pueri meliſerta ❡ Ius hēt: qa deus factus maris & dictus palemon. ❡ Cognatus bacchi, qa ex ſemele filia cadmi natus ē bacchus quæ fuit ſoror matris palemonis. ❡ Te puer. ſ. bac

phites: ſolū retinuit gubernatorē & diuitē fecit & dixit, cōfide gubernator & gaude aio. ego. n. ſū Diony. ſurib9 d'quē cadmeis ſemele mixta cū Ioue i amore pepit. h ille. ℭ Diuite pa. ad aľs expeditiones trāſit vt plene cantet laudes ipſi deo & oriēt & occidēs ſeptētrio ſenſit gloriā ei9. ⁋ Maſſagetes: teſte Pli. li. vii. maſſagete nobiles ſunt ppľi ſcythiæ aſiaticæ hii cū p deſerta diſcurrūt ſāguinē ſuo rū potāt equoꝝ dicēte Lucano li. iii. lōgaqꝫ ſarmatici ſolnēs ieiunia belli: maſſagetes quo fugit equo: volucreſqꝫ gelōt. ⁋ Licurgi. h fuit thracū rex q bacchū deū eē negabat vñ dū conaret vites incidere rura ſibi amputauit. ⁋ Terræ zedacū: ppľi ſunt ſeptentrionales. ⁋ Ferocē re fortē. ⁋ Boreas ſe. p circuitionē itelligit ſcithas. ⁋ Mutātes: vagos vt ſępius diximus. ⁋ Meotis: palus de q̄ ſupra ſatis diximus. ⁋ Frigido: qa ſeptētriōalis. ⁋ Sydus archadicū: vrſam itelligit: q̄ dr̄ caliſto archadica vt ei9 mutatio ſcribit. ab Oui. Geminū plauſtrū vtrāqꝫ vrſam itelligit q̄ formā plauſtri faciūt: nā cū ſeptē cōſpiciāt ſtellæ: duæ q̄ pares & maxie in vno loco videt p bobus hite ſūt. reliq̄ vero qnqꝫ plauſtrū ipꝫ ſimulare dnt. ⁋ Gelonos: ſcitici ppľi q p deſerta ſcythica diſcurrunt. ⁋ Trucibus pu. amazonib9. ⁋ Termodōtiacę dictę ſūt amazōes a termodōte fluuio. ⁋ Ophioni: thebana. Ophiō fuit vn9 de ſociis Cadmi ſupſtes ex hiis q ex ſerpētib9 nati fuerūt. nā ophis apud nos ſerpēs dr̄ & ophiogenes genit9 ex ſerpēte: vñ ophioni dicti ſūt thebani ab ophiōe ſocio cadmi .h.d. pp pētheū filiū agaues in ſacrificiis bacchi dilaceratū. ⁋ Cytherō: mōs ppe thebae. ⁋ Retides. ꝑtus fuit ab antis argiuoꝝ regis q ancā habuit vxorē ex q̄ q̄tuor filios genuit merā, euryalā: liſyppē & hyphianaſſam q̄ cū eaꝝ pulchritudine ſe iunoni ꝑtuliſſent offenſa dea eis furorē talē iniſit, ut vaccas ſe ſe arbitrarent & aratra timētes ſiluas peterēt dicēte Vir. i bu. ꝑtides iplerūt falſis mugitib9 agros ⁋ Prætides, filiæ præti. ⁋ Nouerca Iuno. ⁋ Pñtē: fauētē: qa ꝑtides il

BER.

Diuite Pactolus uexit te lydius unda
Aurea torrenti deducens flumina ripa.
Lactea Maſagetæ: q pocula ſanguie miſcēt:
Regna: ſecuti geri Bacchū ſenſere Lycurgi.
Senſere terræ zedacum feroces:
Et quos uicinus Boreas ferit
Arua mutantes, quaſqꝫ Meotis
Alluit gentes frigido fluctu:
Quaſqꝫ deſpectat uertice ſummo
Sydus Arcadium: geminumqꝫ plauſtrum.
Ille diſperſos domuit Gelonos:
Arma detraxit trucibus puellis
Ore deiecto petiere terram
Thermodontiacæ cateruæ.
Poſitiſqꝫ tandem leuibus ſagittis:
Mites ſunt factæ.
Sacer Cithæron ſanguine inundauit
Ophioniaqꝫ cæde,
Prætides ſyluas petiere: & agros.
Præſentem Bacchum coluit nouerca.
Naxos Aegeo redimita ponto
Tradidit thalamis uirginem relictam
Meliore penſans damna marito.
Pumice ex ſicco fluxit Nyctileus latex.
Garruli gramen ſecuere riui.
Combibit dulces humus alta ſuccos:
Niueiqꝫ lactis candidos fontes.
Et miſta odoro leſbia cum thymos
Ducitur magno noua nupta cœlo.
Solenne Phœbus carmen canit:
Infuſis humero capillis.
Concinit tedas geminus Cupido.
Telum depoſuit Iupiter igneum.
Condidit Baccho ueniente fulmen.
Lucida dum current annoſi ſydera mundi.
Oceanus clauſum dum fluctib9 ambiet orbē.
Lunaqꝫ dimiſſos dū plena recolliget igneſ:
Dum matutinos prædicet Lucifer ortus.
Altaqꝫ cœruleū dū Nerea neſciet arctos.
Candida formoſi uenerabimur ora Lyæi.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. CREON.

Et ſi ipſe uultus flebiles ꝑfert notas.
Expone cuius capite placem9 deos.
C. Fari iubes: tacere q̄ ſuadet met9.
Oe. Si te ruentes non ſatis Tebæ mouent.
At ſceptra moueant lapſa cognatæ domus.
C. Neſciſſe cupies: noſſe quæ nimiū expetis
Oe. Iners malorū remedium ignorātia eſt.

le incitate ſunt furiis fauēte baccho hoc ē vio. ⁋ Naxos: iſula egei vna ex cicladibus cūctas aľs vini facilitate ſuperās: vñ Virg. iii. æne. Bacchātū q̄ iugis naxō ibi bacche9 accipit ariadnē relictā a Theſeo i vxorē. ⁋ Redimita. circūdata. ⁋ Virginē: ariadnē. ⁋ Pēſans dāna: cōpenſans iſœlicitatē ei9 virginis. Nyctileus latex: vinū, nā qñ bacchus celebrauit nuptias fluebāt fōtes lacte. Nyctile9 cognomē fuit bacchi ab eius ſacris, q̄ nocte celebrāt acceptū. Vñ Oui. li. i. de arte. Nyctileūqꝫ patrē nocturnaqꝫ ſacra ꝑcare: & ita nyctileus nocturnus dr̄. ⁋ Punice: gen9 ē lapidis leuiſſimi. ⁋ Gramē: fluxerūt illa vina p herbas, Succos vina niuei lacus pp lac, q ēt cū vino ſe ſeparat: fluebat aliis in locis. ⁋ Leſbia, vina de leſbo optima & odora hñtia odorem thimi herbe arōaticę & apib9 dulciſſime: dicēte Vir. i buc. Nerine galathea tymo mihi dulcior hyble. ⁋ Magno cœ. hic dicit qd ariadne nupta baccho deo & ipa dea fcā ē & i ſignū cœleſte q appellat corona verſa. ⁋ Carmen: laudes thalami. ⁋ Tedas: ipm mr̄imoniū, tede ſūt faces, q̄ i nuptis ferūt. ⁋ Veniēte. ſ. i cœlū, vt iuppiter eēt blādus depoſuit fulmē. ⁋ Lucida, ppľus theban9 pollicet ſe facere ſacra Bac. i eternū. ⁋ Arctos: vrſa neſciet nereā. i. mare. nū q̄ ibi ad occaſum: nunq̄ hæc ſtella occidit: ut aliæ q̄ occidētes dicunt ſtabulari in mari. ⁋ Lyei: bacchi formoſi.

Et ſi ipſe: Hinc eſt tertius actus i quo tyreſias cognouit p necromātiā nomen interfectoris regis lai. Hoc ē œdipū fuiſſe, vñ creo triſtis reuertit q debeat tale nūciū facere. Primo œdipus vidēs creontē triſtē exortat: vt dicat audacter nomē iterfectoris, ꝑfert oñdit. ⁋ Notas: ſigna. ⁋ Capite: morte. ⁋ Si te, nō uis dicere p ſalute reipu. dicas p ſalutē regni mei. ⁋ Cognate do. Iocaſta vxor œdipi erat ſoror creontis. ⁋ Neſciſſe, cupis ſcire poſtea te penitebit. ⁋ Iners qui ignorare q̄rit dolorē ſuū nō vult remediū, ideo melius eſt ſcire vt puideā. ⁋ Ignorātia, velle ignorare mala ſua.

BER.

DAN ¶ Leſbia i leſbo optimũ vinũ naſci affirmat Donat. in Terẽ. & Pli. refert Cęſarẽ dictatorẽ i Epulo tertii cõſolatꝰ deduſſe vinũ leſbiũ. ¶ Cãdida: pulchra, nã pulcherimꝰ pingit̃ bacchꝰ ſapho accedat capiti cornua bacchus eris. ¶ Apud Sopho. creon veret̃ œdipodi reuelar̃ q̃ phœbus numine dictãte de iterfectorẽ lai pnũciauerat iõ tireſias spõte rẽ oẽm pãdit ipꝫ laiũ autumãs ab œdipo fuiſſe pẽptũ. hic Sene. a Sophocle paulo remouet̃ fingẽs a tireſia edoctũ prio verert ne ſi oraculũ cędis idicet illũ offẽdat: poſt coactũ minis idicar̃ œdipũ iterfectorẽ extitiſſe carm ẽ quatũ trimetro iãbo. Iners maloꝶ, medicia i ipſo ẽ nihil.

BER. ¶ Obrues, tacebis ad dãnũ reip. ¶ Turpis, qñ ẽ medicia eſt turpis, meliꝰ volumꝰ egrotari q̃ vti illa. ¶ Pudet: ñ vlt ſanari. ¶ Fare, minat̃ œdipꝰ ni loq̃t. ¶ Erebo, iferno, ſolꝰ morieris p oibꝰ. ¶ Retegis, apis. ¶ Mior. ſ. q̃ tacere: nihil viliꝰ poſſem petere q̃ tacere cũ alii petãt: vt phi loq. ¶ Mutat li. tacẽdi: ſilẽtiũ: ſæpe nocuit. ¶ Vbi: poſtq̃ ñ vis ꝯcedere vt taceã mlus ꝯcederes maiora. ¶ Soluit: nõ fac̃ ſꝫ ipiũ meũ. ¶ Coacta: poſt q̃ cogis me loqui rogo te vt placidꝰ audias. ¶ Vocis ex. p vi extorte ẽ aliqs q patiat̃ pœnas de illis q̃ coactꝰ ẽ dicere: & legit̃ iterrogatiue ẽ pcul: icipit narrare Creo: deſcribẽs locũ vbi tyreſias ꝯuocauit aïas. ¶ Niger, obſcurꝰ. ¶ Ilicibꝰ, ex gñe q̃rcus ſũt ilices. ¶ Dircea: vbi ẽ fons dirce. ¶ Irrigue: q̃ irrigat̃. ¶ Exerẽs: eleuãs. ¶ Vırẽte: q̃re ſp eſt viridis cupſſus. ¶ Tẽdit, dilatat̃ putre. ſitu i marcido pedore, ſitus ẽ mucor naſcẽs i locis deſtis: a ſino reliquo. ¶ Feſſa: pp vetuſtatẽ. ¶ Fulta: ſuſtẽtata. ¶ Bacchis, fructibus lauri. ¶ Alnus: arbor ex q̃ fiũt naues. ¶ Obuia: oppones ſe radiis ſolits. Nã i cacumie hẽt dẽſiſſimas frõdes. ¶ Enode: ſine nodis. ¶ Stat, eleuata ẽ i medio. ¶ Defendit: qa eſt ſupra aĩs arbores. ¶ Triſtis. ſub hac arbore eſt fõs hĩs: aq̃s turbatas: qa nũq̃ ad hũc deſcẽdit lux: & ẽ frigidiſſimꝰ. ¶ Inſcius: q̃ re nũq̃ videt: neq; lucẽ: neq; ſolem. ¶ Limoſa: plẽa cœno. ¶ Pigrũ: qa illiꝰ aq̃ nõ fluit: ſꝫ facit paludẽ. ¶ Sacerdos tyreſias. ¶ Haud nõ ẽ moratꝰ nõ expectauit noctẽ ad uocãdũ aïas, qa locus ipe pſtitit ipſã noctem cũ eẽt ita obſcurus. ¶ Effoſſa: ſacrificãtes iferis fodiebãt terrã & ſupis extruebãt altare. ¶ Rogis: vbi ꝯburũt mortui. ¶ Funeſto, nigro ¶ Quatit: q̃ſi minãdo ¶ Perfõdit te. ¶ Palla: veſtis lõga. ¶ Taxus: hẽbant coronã de taxo arbor̃ iſelici. ¶ Bidẽtes oues nigre deſcribit ſacrificiũ. ¶ Prędat̃: ꝯburit. ¶ Trepida: palpitat, qa adhuc viuũt. ¶ Ferali, ꝯuenieti morti antiq ferã mortẽ appellauerũt. vocat mães: aïas & ipm pluto, q aïas regis. ¶ Obſidẽtẽ: cerbeꝶ q tenet acceſſum iferni. ¶ Voluit: reuoluit ore & pferi qcqd placat: aut cogit aïas quæ blãdo ſermone aut minis inuocantur.

Ita ne & ſalutis publicæ indicium obrues?
C. Vbi turpis eſt medicina, ſanari piget.
Oe. Audita fare: uel malo domitus graui:
Quid arma poſſint regis irati ſcies.
C. Odere reges dicta: quæ dici iubent.
Oe. Mitteris erebo uile pro cunctis caput.
Arcana ſacri uoce ni retegis tua.
C. Tacere liceat. nulla libertas minor
A rege petitur. Oe. Sæpe uel lingua magis
Regi atq; regno muta libertas obeſt.
C. Vbi non licet tacere: quid cuiquã licet?
Oe. Imperia ſoluit: qui tacet iuſſus loqui.
C. Coacta uerba placidus accipias precor.
Oe. Vlli ne pena uocis expreſſæ fuit?
C. Eſt procul ab urbe lucus illicibus niger
Dircea circa ualis irriguæ loca.
Cupreſſus altis exerens ſyluis caput
Virente ſemper alligat trunco nemus.
Curuoſq; tendit quercus: & putres ſitu
Annoſa ramos. huius abrupit latus
Edax uetuſtas. ſylua iam feſſa cadens
Radice fulta pendet aliena trabe.
Amaræ baccis laurus, & Tiliæ leues,
Et paphia myrtus. & per immenſum mare
Motura ramos alnus. & Phœbo obuia
Enode zephyris pinus opponens latus.
Medio ſtat ingens arbor/atq; vmbra graui
Syluas minores vrget/& magno ambitu
Diffuſa ramis una defendit nemus.
Triſtis ſub illa lucis & phœbi inſcius
Hic ſtagnat humor frigore æterno rigens.
Limoſa pigrum circuit fontem palus.
Huc vt ſacerdos intulit ſenior gradum,
Haud eſt moratus: præſtitit noctem locus
Tum effoſſa tellus: & ſuper rapti rogis
Iaciuntur ignes. ipſe funeſto integit
Vates amictu corpus & frondem quatit.
Lugubris imos palla pertundit pedes.
Squalente cultu mœſtus ingreditur ſenex.
Mortifera canam taxus aſtringit comam:
Nigro bidentes uellere, atq; atræ boues
Retro trahuntur. flamma prædatur dapes.
Viuumq; trepidat igne ferali pecus.
Vocat inde manes/teq; qui manes regis,
Et obſidentem, clauſtra letalis locus.
Carmeńq; magicum uoluit, & rabido minax
Decantat ore quidquid: aut placat leues
Aut cogit umbras/irrigat ſanguis focos.
Solidaſq; pecudes urit/& multo ſpecum
Saturat cruore/libat & niueum inſuper

DAN ¶ Turpis medicia q̃ſi ſatius ſit mori q̃ turpiter ſanari. ¶ Tiliç leues: i tilia Mas & fœmia mari durioi ẽ & odoratior materies, cortex quoq; craſſior, ac detractꝰ iflexibilis fœmia fert florere & ſemẽ materia cãdida & pcellẽti. nullꝰ aïaliũ tãgit fructũ foliorꝶ & corticis ſuccũ hꝫ dulcẽ, Acredine nõ ſentit. Pli. & Theoph. ſcri. ¶ Tũ effoſſa tellꝰ, hic ercãtatoriũ tractat exẽplo Hom. apd̃ quẽ iubet̃ ulyxes a circe attigere nemꝰ ꝯſecratũ pſerpinç vbi ſũt ſalices ſteriles & caprifici & excauar̃ terrã cubicalẽ dein fũdere vinũ mel lac εν θαντα τελαχεια και αλσεα ωερσεφονειο. μακαι ταιγειροι και ιτεαι ωλεσικαρωοι ενθαδ'επειτα ιερον χριμφθεις ρ τελαο ωσ εκε λευω βοθρον ορυξαι οσ οντε ωυγουσιον ενθα και ενθα. ¶ Mortifera taxus: apte feralia tractaturus ferali ſtẽnate redimitus eſt taxus arbor triſtis gracilis; & mime virẽs dira & nullo ſucco i hiſpania venenũ letale vaſa viatoria ex ea facta multos bibentes interficere tã pñtis veneni i arcadia vt ſiqs ſub ea dormiat cibũ ve capiat emoriat̃ hinc toxicũ venenũ dr̃ inoxia eſt ſi idat̃ clauꝰ æreus Pli. i. xvi. hæc. ¶ Retro trahunt: retrogradæ rapiunt̃ ad imolationẽ. ¶ Etiã ualles: uetuſtiſſimus codex quẽ mihi oſtẽtauit prĩcius uentus hẽt: & ter ualles caue ſonuere mœſtũ.

¶ Ciet,

BER.

¶ Ciet vocat. grauiore, magis
ſonora & horribili. ¶ Latra/
uit: facto ſacrificio quid ſecu/
tũ ſit demõſtrat. ¶ Hecates p/
ſerpine. ¶ Succuſſo: cõq̃ſſata
terra. ¶ Audior: mães audiũt
verba mea. ¶ Rata: q̃ hñt effe/
ctũ ↄtrariũ ẽ irrita ¶ Chaos:
ĩfernus & tenebroſa confuſio.
¶ Rũpit, apit, ut veniãt mães.
¶ Pplis di. aialibus plutonis.
¶ Subſedit: iclinata eſt veniẽ/
tibus illis. ¶ Comã: frõdes: ſic
timẽtib⁹ erigũt pili. ¶ Rias, q̃
re ſcidebãt horror: tior. ¶ Pe/
nit⁹: pene itus. ¶ Dedit: vł qd
terra voluit dare viã iſtis aiali
bus, vel ꝙ cerberus latrauit.
¶ Abditũ. a cõſpectu ſuperoꝝ
abſcõſum: nã i cẽtro terre eſt.
¶ Acherõ, non tulit. ¶ Aequa
mẽte & ita ẽ vna cã ꝗterra tre
muit. ¶ Dehiſcit apit ſe. ¶ Ipe
uidi oia q̃ ſũt i iferno. ¶ Tor/
pẽtes: nõ fluẽtes. ¶ Stetit, non
cucurrit ꝑtiore: ſeua tũc exi
uerũt aiæ. ¶ Viperũ ge. oẽs il/
li ſocii cadmi q ex dẽtib⁹ ſerpẽ
tis nati ſe mutuis vulnerib⁹ in
terfecerũt: ut ſcr. Oui. ¶ Dẽte
dir. illius ſerpẽtis q erat i fõte
dirceo. ¶ Sati. genti. ¶ Peſtis,
ſupple ꝓſiluit, appoſitiue ma/
lum ppli. ¶ Ogygii. i. thebani.
¶ Auidũ: qa nõ poteſt ſatiari.
¶ Erynnis: furia iſernał. ¶ Fu
ror: dat pſonã furori. ¶ Cęc⁹:
ab effectu q facit hoies cæcos,
nec vera vidẽtes. ¶ Vna ſił, oia
erãt q̃ ſũt i iferno: vel illinc na
ſcũt. ¶ Auellẽs, ut fit dolẽtib⁹
q ſibi capillos carpũt: & oibus
iſtis dat pſoas. ¶ Lapſũ: cadẽs
mõ ſ lluc. ¶ Egre, uix. ¶ Pẽdẽs,
ſtãs i dubio. ¶ Nos: ſci ſumus
attoniti. & ẽt ipa mãto q̃ aſſue
ta erat iſtis i cãtatiõib⁹ ꝑis ti
muit: valde. ¶ Parẽs ipſe tyre
ſias nihil timuit: qa nihil vide
bat, vñ dĩ audax. ¶ Dãno, pp
dãnũ oculoꝝ quos nõ hẽbat.
¶ Exãgue: aiãs ſine ſanguine.
¶ Ferit: q nullis ꝑcib⁹ flectit.
¶ Ilico poſt cõpationẽ de mul
titudine aiaꝝ q venerũt ab iſe
ris. ¶ Nebulę: obſcuritates. Li
bero apto: qa i iferno hñt ae/
rẽ cõcluſũ. ¶ Nõ tot: declarat
multitudinẽ p cõpationẽ. Oe/
tha mõs ẽ iter theſaliã & mace
doniã famoſus morte & ſepul
chro hercul. ¶ Caducas: q̃ ca/
dũt ad terrã. ¶ Hybla: ps ẽ at/
tice regiõis apib⁹ & melle abũ
dãs teſte Pl. li. xxi. Eſt ẽt hybla
teſte Ser. opidũ ſiciliæ ꝙ nũc
megara dĩ. ¶ Medio ue. nã in
tres ptes diuidĩ. ¶ Alto. g. nã
apex uere pedibus racemũ fa/

Lactis liquorem fundit & bacchũ manu
Læua canitq; rurſus, & terram intuens
Grauiore manes uoce, & attonita ciet.
Latrauit Hecates turba, ter ualles cauæ
Sonuere mœſtum, tota ſuccuſſo ſolo
Pulſata tellus, audior: uates ait.
Rata uerba fudi. rumpitur cæcum chaos:
Iterq; populis Ditis ad ſuperos datur.
Subſedit omnis ſylua: & erexit comam.
Duxere rimas robora & totum nemus
Concuſſit horror. terra ſe retro dedit,
Gemuitq; penitus. ſiue tentari abditum
Acheron profundũ mẽte nõ æqua tulit.
Siue ipſa tellus ut daret functis viam,
Compage rupta ſonuit, aut ira furens
Triceps cathenas cerber⁹ mouit graues.
Subito dehiſcit terra, & immenſo ſinu
Laxata patuit, ipſe pallentes deos
Vidi inter vmbras, ipſe torpentes lacus:
Noctemq; ueram. gelidus in uenis ſtetit
Hæſitq; ſanguis, ſæua proſiluit cohors.
Et ſtetit in armis omne uipereum genus
Fratrum, catenæ dente dircæo ſatæ.
Auidumq; populi peſtis Ogygii malum.
Tũ torua Erinnys ſonuit: & cæcus furor:
Hororq;. & vna quidquid æternæ creant,
Celantq; tenebræ, luctus auellens comã:
Ægreq; lapſum ſuſtinens morbus caput.
Grauis ſenectus ſibimet, & pẽdẽs metus,
Nos liquit animos, ipſa quæ ritus ſenis:
Arteſq; norat ſtupuit. intrepidus parẽs:
Audaxq; damno conuocat Ditis feri
Exangue vulgus. ilico: ut nebulæ leues
Volitant & auras libero cœlo trahunt.
Non tot caducas educat frondes Eryx.
Nec uere flores Hybla tot medio creat.
Cum examen alto nectitur dẽſum globo.
Fluctuſq; non tot frangit Ionium mare.
Nec tãta gelidi Strymonis fugiẽs minas
Permutat hyemes ales, & cœlum ſecans
Tepente Nilo penſat arctoas niues.
Quot ille populos uatis eduxit ſonus
Pauide latebras nemoris umbroſi petunt
Animæ trementes. primus emergit ſolo
Dextra ferocẽ cornibus Taurum ꝑmens
Zetus, manuq; ſuſtinet læua chelym,
Qui ſaxa dulci traxit amphion ſono.
Interq; natos Tantalis tandem ſuos:
Tuto ſuperba fert caput faſtu graui.
Et nũerat ũbras. peior hac genitrix adeſt

ciũt: & iſta ẽ q̃ vua dĩ de apib⁹
¶ Alto gl. mltitudie apũ ↄgre
gata i altũ. ¶ Strymõtis, fluui.
eſt teſte Pli. li. v. q macedõiã a
thracia ſepat fluitq; a vertice
mõtis emi ad quẽ tpib⁹ calidis
mlte grues ↄfluũt. ¶ Mias hy.
& frig⁹. ¶ Ales: grus ¶ Secãs
volãs. ¶ Pẽſat: cõpẽſat. ¶ Te
pẽte ni. q̃re volãt i ægyptũ ad
fluuiũ nilũ vbi ẽ calor. ¶ Ar/
ctoas: ſeptẽtriõales: iſte grues
nõ volãt i tãta mltitudine ad
loca calida q̃ta veniebãt iſtæ
aiæ. Sonus uatis, vox tyreſiæ.
Eduxit: traxit ab iferis ¶ La/
tebras: fugiẽtes lucẽ q̃rebãt la
tibula. ¶ Prius: poſt gñalẽ de/
ſcriptionẽ venit ad pticularẽ:
zetus fili⁹ Iouis ex antiopa q
cũ frẽ amphiõe dircẽ nouercã
ut ſupra diximus: idomitoꝝ tau
roꝝ caudis diſtrahẽda alliga/
uerũt vñ dĩ ꝑmẽs tauꝝ. Che/
lim: cytharã q̃ ipe amphiõ pul
ſans dĩ muro thebão: ſtruxiſſe
¶ Tãtalis: inter iſtas umbras
exiuit niobe fil a Tãt. & vxor
amphiõis q̃. xiiii. filios habuit
pp quos ſupba facta uoluit ꝑ/
ponere latõe: ut eſt fabula vul
gata ¶ Fert. vẽit capite eleua/
to cũ filiis. ¶ Faſtu: ſuperbia:
a faſtidiẽdo. ¶ Numerat: quaſi
ad iactãtiã. ¶ Agaue: q̃ furiis
bacchi accẽſa filiũ pẽtheũ iter/
fecit credens eſſe vrſum.

DAN.

¶ Subſedit: eſt ꝓprie ſubſide/
re deprimi & dimitti hic Oui.
in analibus: pondere terra ſuo
ſubſedit & æquora traxit &c.
¶ Et cæcus furor: ciues & in/
colæ tartarei: furor horror lu
ctus, Morbus, ſenectus, quos
poetarum eminẽtiſſimus Ma/
ro in ipſo ponit Veſtibulo. Ve
ſtibulum ante ipſum primiſq;
in faucibus orci luctus & ultri
ces poſuere cubilia curæ pal/
leteſq; habitant morbi triſtiſq;
ſenectus, & metus & mala ſua/
da fames &c. Hæc tãta gelidi:
nõ tot grues ad ſtrymona ag/
gregant volature ad nilũ quot
vmbræ non ſuſcitant a Tyre/
ſia. Ho. animas circa Hercu/
ſimulachrum aggregatas cõ/
parat auibus. αμφι δ᾽ εμιν κλ
αγγη νεκυων ην οιωνων ως
ντος ατυζομενων. ¶ Nõ edu
cat tot frondes oeta. mons in
quo ſepultus ẽ hercules & ſcri
bitur dictũ p. æ. diphthõgum
nec. t. hẽt aſpirationẽ, q ꝑcipit
p. th. ſcribendũ eſſe ꝑcauiſſet,
ſi plãtas ipſius mentis accura/
te penſitaſſet. ¶ Zetus enume/
rat infelices aias thebanoꝝ p
ceꝝ vt tãdem ad laiũ pueniat.

Furibũda Agaue: tota quã ſequit̃ manus
Partita regem. ſequitur & Bacchã ſacer
Pẽtheus: tenetq; ſæuus etiã nunc minas.
Tãdem uocatus ſæpe pudibundũ extulit
Caput/ atq; ab omni diſſidet turba ꝓcul.
Cælatq; ſemet/ inſtat/ & ſtygias preces
Geminat ſacerdos/ donec ĩ apertũ efferat
Vultus opertos Laius. fari horreo.
Stetit per artus ſãguine effuſo horridus:
Pædore fœdo ſqualidã obtectus comã,
Et ore rabido fatur. o Cadmi effera
Cruore ſemper læta cognato domus.
Vibrate thyrſos. Enthea gnatos manu
Lacerate potius. maximũ Thebis ſcelus
Maternus amor eſt. patria: non ita deũ
Sed ſcelere raperis. non graui ſtatu tibi
Luctificus auſter/ nec parũ pluuio æthere
Satiata tellus halitu ſicco nocet.
Sed rex cruentus. prima qui ſæuæ necis
Sceptra: & nefandos occupat thalamos
Inuiſa ꝓles. ſed tũ peior parẽs: (patris:
Quã nat⁹ utero rurſus infauſto grauis:
Egit qui ĩ ortus ſemet & matri impios
Fœtus regeſſit; quiq; uix mos eſt feris.
Fratres ſibi ipſe genuit. implicitũ malũ:
Magiſq; mõſtrum Sphinge ꝑplexũ ſua.
Te te: cruenta ſceptra qui dextra geris:
Te pater inultus urbe cum tota petam.
Et mecũ Erinnes ꝓnubas thalãi trahã:
Traham ſonantes uerbera. inceſtã domũ
Vertam/ & pẽates impio Marte obterã.
Proinde pulſum finibus regem ocyus
Agite exulem/ quacunq; funeſto gradu
Solum relinquat: uere florifero uirens
Reparabit herbas: ſpiritus puros dabit
Vitalis aura ueniet & ſyluis decor.
Letum; lueſq;: mors: labor: tabes: dolor
Comitatus illo dignus/ excedent ſimul.
Et ipſe rapidis greſſibus ſedes uolet
Effugere noſtras. ſed graues pedib⁹ mo(ras
Addã: & tenebo: reptet ĩcert⁹ uiæ
Baculo ſenili triſte prætentans iter.
Præripite terras/ auferam cœlum pater.
Et oſſa: & artus gelidus inuaſit tremor.
O. Quidqd timebã facerẽ: feciſſe arguor:
Tori iugalis abnuit Merope nefas
Sociata Polybo ſoſpes abſoluit manus
Polybus meas. uterq; defendit parens
Cædem: ſtuprũq;. quis locus culpe ẽ ſup?
Multo ante Thebæ Laiũ amiſſũ gemũt:

BER. ¶ Manus multitudo. ¶ Parti
ta, q̃ diuiſit regẽ .i. pẽtheũ filiũ
regis. ¶ Bacchas: illas mulie
res: bacchantes. ¶ Minas: ad
huc ille videbat̃ minari theba
nis ſi colerent bacchũ. ¶ Tan
dẽ: latus occultãs ſæpe ſe tãdẽ
venit, deſidet nõ audiebat acce
dere. ¶ Sacerdos ge. tyreſia du
plicat ĩcãtatiões: horreo refe
rens iſta adhuc timeo loqui.
¶ Stetit. ſ. latus adhuc ſangui
nolentus. ¶ Pædore: turpitudi
ne ſtomachoſa nã pedor dicit̃
qñ qs nõ curat neq; caput ne
q; aliã ptẽ corpis. ¶ O cadmi:
hæc fuerunt verba lai. ¶ Co
gnato, cognatoꝶ: nã primi co
gnati iceperũt iterficere. ¶ Vi
brate: ꝯcutite, Thyrſos haſtas
vt bacchantes: vt fecit agaue:
Aetnea crudeli q̃ſi cyclopea in
ſicilia mõs eſt etna ubi erãt cy
clopes q hoies comedebãt: ſed
maius ſcelus eſt thebis. ¶ Pa
tria vertit ſermonem ad pẽiã
dicens nõ ira deoꝶ eſt cã tãtæ
peſtis, ſed ſcelera ciuiũ tuoꝶ.
¶ Luctificus: ferens peſtem.
¶ Rex, œdipus. ¶ Proles inui
ſa, filius mihi iuiſus q ꝓ pmio
necis prĩnę cõſecutus eſt regnũ,
& accepit matrem in vxorem.
¶ Peior pa. q̃a peius eſt ſuſce
piſſe filios ex mr̃e q̃ iterfeciſſe
prẽm. ¶ Regeſſit. repoſuit ſe
ipm itẽꝶ in mr̃e cũ ipa cõcum
bendo & filios generãdo q̃ eſt
fere nõ faciũt. ¶ Implicitũ ma
lũ: intricatum: eſt appoſitio. ſ.
œdipus malũ. ¶ Sphynge, ma
gis ꝑplexũ & obſcuꝶ ſphinge
q̃ ipſe iterfecit. ¶ Te te pe. in
uadã vertit ſermonẽ ad œdi
pũ ſceleratũ minãdo excidiũ.
¶ Erynnes. furias vt ſint mecũ
ad ſacra nuptiaꝶ ĩfœlicitatẽ
portãtes. ¶ Verbera: flagella
& ſcuticas. ¶ Inceſtã: ipudicã
q̃re cũ mr̃e cõcumbit œdipus.
¶ Impio mar. frão bello: fa
ciã q̃ etheocles & polinices in
ter ſe mouebũt arma. ¶ Pro
inde: ꝓpea. ¶ Agite: expellite.
¶ Rege. ſ. veſtrũ œdipũ. ¶ Fi
nibus. ſ. vr̃is: o thebãi. ¶ Quo
cũq;. loco vadat dũ ipſe rece
dat oia pullulabunt & erit q̃ſi
primũ ver. ¶ Solũ: terram ve
ſtrã. ¶ Gradu fu. pedibus ſuis
letiferis. ¶ Puros: ſine corru
ptione. ¶ Comitatus, ſocietas
digna illo. ¶ Et ipſe, ſcilicet
Oedipus ſedes noſtras: urbem
thebanam. ¶ Repetit: hoc eſt
q̃ volo repetet terram incer
tus vie cum nõ viderit quia ſe
ipſum occęcauit luce: q̃re non
uidebat. ¶ Oſſa: audiens hæc
verba totus tremuit. ¶ Quic
quid, excuſat ſe œdipus nullũ
iſtoꝶ ſceleꝶ feciſſe: ſed bñ au
diuerat illud eſſe fatatũ de ſe:
credebat. n. ſe filiũ eſſe Polibi
regis corinthioꝶ ex merope.
¶ Arguor: demoſtror & accu
ſor: merope mr̃ mea. ¶ Socia
ta: cõiũcta. ¶ Polibo: pr̃i meo
¶ Abnuit negat. ¶ Abſoluit,
liberat. quare viuit vñ ſignũ ẽ
me nõ feciſſe iſta mala. ¶ Su
pereſt, nullus locus ẽ ut me po
ſitis accuſare, rex quẽ dicitis in
terfectũ mlto añ quã veniſſẽ
thebas interemptus erat.
¶ Enthea manu, inſana manu DAN
ne lege ethnea. i. cyclopea ſed
enthea: vt apud Martia. Alba
minus ſæuis lacerant̃ brachia
cultris cũ fuerit ad phrygios
enthea turba modos ἔνθεος
enim dr̃ diuino numine aflat⁹
& deo plenus. ¶ Sed rex cruen
tus: nõ patitur: inquit vmbra
lai. tantam cladem patria. ſua
culpa ſed ſcelere alieno. i. œdi
pi, nec tanta ſiccitas inuaſit te
mere cœlum ipſum & terras.
Quandoquidem rex cruentus
hoc eſt Oedipus me intereme
rit patrem ſuũ mox regno icũ
bet: & qd̃ peius eſt matrem in
ceſtarit locaſtã: & qd̃ nõ ſolẽt
pecora: genuit filios eoſdem &
fratres ſibi. ¶ Halitu: halitus
cum aſpiratione vnde exhala
re expirare. ¶ Te pater inul
tus. ego, ſcilicet πρόσφονος
te impium inſectabor filium:
vmbræ creduntur plerũq; eos
vexare a quibus grauem aliq̃
acceperint iniuriam: id quod
apud Virgi. Dido Aeneæ mi
nitatur omnibus umbra locis
adero: dabis iprobe pœnas &
Oui. inuectans contra ibi. Tu
quoq; factoꝶ veniam memor
vmbra tuorum: iſequar & vul
tus oſſa forma tuos &c̃. & ore
ſtes apud Euripi. μαρὰ χρώματα ν δ' ἰαχὰν τῶν δ' ἐσκευ ἐμμανὲ
ις λεγόμενος. Quocunq; fu
neſto terra qua non calcauerit
œdipus paſſim veſtietur her
ba & floribus: & erit aer clemẽ
tiſſimus. ¶ Mors labor, tabes,
dialyton. ¶ Quis locus, culpę
eſt ſuper κατὰ τὴν ἀντίστροφιν. ¶ Supereſt: itrouertit ãt
Oedipus fidẽ oraculi, ſuſpitio
ne affectati regni ꝑ creõtẽ, mul
to añ: inq̃t iterfectus eſt laius
q̃ attigi thebas mentiris tibi
deſpondens, mea ſceptra, hinc
haud Sopho. vociferat̃ ὦ πλοῦτε καὶ τυραννὶ καὶ τέχνη τέχνης ὅσος παρὰ ἄλλων
φθόνος φυλάττεται.

¶ Locabo.

Bœota greſſu quam meo tetigi loca.
Falſus ne ſenior, an deus Thebis grauis?
Iam iam tenemus callidi ſocios doli.
Mentitur iſta præferens fraudi deos
Vates, tibiq; ſceptra deſpondet mea.
C. Ego ne ut ſororē regia expelli velim?
Si me fides ſacrata cognati laris
Non contineret in meo certum ſtatu.
Tamen ipſa me fortuna terreret nimis
Sollicita ſemper/liceat hoc tuto tibi
Exuere pondus: ne recedentē opprimat.
Iam te minore tutior pones loco.
Oe. Hortaris etiā ſponte deponā ut mea
Tā grauia regna. C. ſuadeā hoc illi ego?
In vtroq; queis eſt liber etiā nunc ſtatus.
Tibi iam neceſſe eſt ferre fortunam tuā.
Oe. Certiſſima eſt regnare cupienti uia
Laudare modica, & otiū: at ſomnū ſequi.
Ab inquieto ſæpe ſimulatur quies.
C. Parum ne me tam lōga defendit dies?
Oe. Aditū nocendi perfido præſtat dies.
C. Solutus onere regio: regni bonis
Fruor/domusq; ciuium cœtu niger.
Nec ulla vicibus ſurgit alternis dies.
Q ua non ꝓpinqui munera ad nſas lares
Sceptri: redūdēt: cultus: opulētæ dapes.
Donata multis gratia noſtra ſalus.
Q uid tam beatæ deeſſe fortunæ rear?
Oe. Q uod res ſecūdæ non hñt unq̄ modū.
C. Incognita igitur ut nocēs cauſa cadā?
Oe. Nū ratio vobis reddita ē uitæ meæ?
Nū audita cā eſt noſtra Tireſiæ? tamen
Sontes videmur/ facitis exemplū: ſequor.
C. Quid ſi īnocēs ſū? Oe. dubia ꝑ certis ſolēt
Timere reges. C. q̄ pauet vāos met?, (lēt
Veros fatetur. Oe. quiſquis in culpa fuit
Dimiſſus: odit omne, quod dubiū putat.
C. Sic odia fiūt. Oe. odia q nimiū timet,
Regnare neſcit/regna cuſtodit metus.
C. Qui ſceptra duro ſæuus iperio regit,
Timet timentes/metus in authorē redit.
Oe. Seruate ſontē ſaxeo incluſum ſpecu,
Ipſe ad penates regios referam gradum.

ANAPÆSTICI CHORVS.

NOn tu tantis cauſa periclis.
Non hæc Labdacidas premunt
Fata/ſed veteres deum

BER. ¶ Loca boetia, thebana thebe in boetia ſunt. ¶ Falſus ſe. ſ. tyreſias dicit falſum: ut creōti regnū tribuat. ¶ Vel deus grauis iratus ē thebis. ¶ Iā iā te. i. telligim? vos duo feciſtis hoc ꝯſiliū vt me excluderetis. ¶ Socios: tyreſiā & creōtem. ¶ Callidi. aſtuti. ¶ Vates, tyreſias. ¶ Præferēs. i. ſub prętextu dei faciēs hāc fraudē. ¶ Ergo, arguit creo q̄ nullo pacto illud vellet facere. ¶ Sororē: credis q̄ veli ſororē meā Iocaſtā vxorē tuam expelli de regno. ¶ Si me, aliud argumētū a ꝓbabili, qa nō ē aſſuetus vti fraudib?, deide q̄ hēt a rege qcqd vult, & ēt ſi nō hēret nollet delinqueret. ¶ Cognati la. domus cū q̄ hēo cognationē. ¶ Certū fidele. ¶ Terreret: qa cōditio regni ſemp ē dubia: vñ nō cupio eā vitā q ſemp metu ducitur. ¶ Liceat, perſuadet, vt deponat regnū ſpōte ne per vim expellat. ¶ Tutior: eris magis ſecurus i loco minore. ¶ Hortaris, quid faceres ſi hoc regnum hēret fœlicitatē qñ illud optas tāta calamitate. ¶ Grauia: miſera & moleſta. ¶ Suadeā: arguit a minori ad maius: darē hoc cōſiliū nō ſolū tibi: ſed dubiis de regno: ſed tibi certū eſt q̄ deponēs: iō ſuadeo certius. ¶ Hoc. ſ. vt deponerēt regnū. ¶ Vtrōq: in vtraq; pte: vt deponāt vel nō. ¶ Neceſſe: nō eſt tibi libeꝛ in vtraq; pte. ¶ Certiſſima: q cupiūt regnare ſemp ſimulant dīt mala eē imperia & tamē cupiunt illa. ¶ Inquieto: agitato curis & ambitione. ¶ Tā lō. di. arguit a ꝯiectura. ex añ acta vita poſſum cognoſci: q̄ me fatis ꝓbare pōt innocētē. ¶ Aditū: qñ vnus: hēt bonā famā occaſionē peccādi facīlē habet cū oēs ſibi credunt. ¶ Dies, tp̄s añ actū. ¶ Aditūr ingreſſum. ¶ Solutus: arguit ab vlti nō debeo q̄rere hoc cū a te qcqd velim habeā: nec pōdus regni ſentiā. ¶ Viget: floret: nā ab oībus color & obſeruor. ¶ Vicibus al. qa alternati ſubſequunť dies & noctes nulla ē dies qua nō habeā munus. ¶ Sceptri: ꝓpinqui regis ſanguine iuncti. ¶ Redūdent: veniant. ¶ Cultus: veſtes. ¶ Dapes cibi delicati. ¶ Grā: quam tecū habeo ē multis ſalus quibus ꝓpter me concedis veniā. ¶ Res ſe. qñ qs hēt multa: plura ſemper querit nec vnquam contentus eſt q̄ de Alexan. dicit Iuue. Pelleo iuueni mundus nō ſufficit vnus. ¶ Modū: finē, incognita: tu uis damnare me ſola ſuſpitione. ¶ Cadam: moriar. ¶ Nō faciam vobis ſicut mihi feciſtis q nō uiſa cā me dānaſtis. ¶ Sōtes: videor tñ vobis nocens ¶ Exēplūr dediſtis exēplū & illud ſequar: faciā q̄ in me feciſtis. ¶ Innocēs, ſi nō peccaui. ¶ Dubia. r. ſi ſuſpicāť ō vno ꝑtin? tollūt illū de medio. ¶ Veros: demōſtrat illos eē veros. ¶ Dimiſſus: cui obiecta ē culpa. ¶ Odia fi. iſto mō cōtrahunť odia ab oībus. ¶ Qui ſce. crede mihi q vſt timeri i regno oportet ēt: vt ipſe timeat. ¶ Seruate: œdipus vidēs creōtē ita audacter rñdētē iubet famulis ipm concludi in carcere. ¶ Referam redibo.

BER. NOn tu: inducit chorus: q̄ſi ad ꝯſolationē œdipi q̄ ipſe nō ſit cā peſtis: ſed potius ira deoꝝ: nā ciuitas iſta fuit edita malis a principio. ¶ Nō tu. ſ. œdipe. ¶ Labdacidas: thebanos: labdacus fuit Poly. filius filii Cadmi & frater lai.

DAN. ¶ Certiſſima res eſt qui appetunt, diſſimulare vt plurimum ſolent: tu perfidus Creo hoc genus ꝓditionis diu tecum machinatus es, quapropter trudēris in carcerē, apud Sopho. minal morte his verbis τινα κειν ωσφυγειν σε βουλομαι, ουχ ωσπεριξων ουδε πισσε του λεγειν, αλλ᾽ ειφασ κακοσ. Solutus onere, ꝓbat nunq̄ regnū appetiuiſſe ſe: cum priuatus nihil eoꝝ ſibi deeſſe ſenſerit quę faciant beatum: ultra q̄ ſorte tā quietā atq; fœlicem ſolicitum regnum optari potuiſſe haud q̄q̄ credēdū ſit. ¶ Exemplum ſe. ego item vos inſimulabo ꝓditionis quēadmodū me pericidii reum facitis.

DAN. NOn tu tantis, applaudit œdipo mœſto & ſupiori oraculo admodū q̄ grauiter turbato chorus thebanus, oēmq; thebani regni calamitatē i culpā priorū auctoꝝ trāſferet. q iuſtis fūdamētis infeſtationē tā acris infortunii iecerūt, ſcribit āt metro interdū pidarico dimetro acatalectico iterdū anapeſtico trimetro, ut ire ſequuntur &c. ¶ Furta Iouis, Europē raptā a Ioue in cretā: ut ſeri. Home. Iuppiter anno regis argiuoꝝ .xl. europæ mixtus eſt hanc rapuerūt poſtea cretē ſe regnāte argis alcriſio āno mūdi. M. dccc. lxxix. Hui? imago egregia ex ære a pytagora Tarēti poſita ē, Var. & Eu. & Au.

BER. ¶ Caſtalium: vbi eſt fons caſtalius. ¶ Hoſpiti: Sidonio Cadmo qui venit de Sidone. ¶ Dirce, fons thebanus. ¶ Natus Agenoris: Cadmus filius regis Age. iuſſus a patre ſequi ſororem Europam quæ a Ioue in forma tauri rapta & in cretam tranſlata fuit: ut Oui. libro tertio metamorphoſeos plane explicuit. ¶ Furta: ſororem raptam a Ioue. ¶ Prędones ſocios ſuos alii legunt prędonem, ideſt ſerpentem qui deprędat⁹ fuerat ſocios alii quoq; dicunt memorans & tunc intelligitur de Ioue, ſecundū alium ſenſum debet legi numerans. ¶ Monitu: reſponſo appollini iuſſu eſt ſequi uaccam & vbi illa quieſceret ciuitatem edificaret. ¶ Flexerat: vult dicere q͏ nunquam ſubiecta fuit iugo. ¶ Deſeruit fugas: amplius noluit ſequi Iouem. ¶ Inauſpicata: infœlicia & mali auſpicii: nam ab illa boue boetia eſt dicta & ſemper gens noſtra ab illo principio fuit infœlix. ¶ Editus generat⁹. Chaonias quercus: quaſi ibi cathonias appellauit a cathōia quę pars eſt alpeſtris epiri vbi eſt magna copia quercuum. ¶ Recumberet, iaceret in terra: ita magnus vt iacens etiam eleuaret caput ſupra arbores. ¶ Feta tellus: quādo cadmus interfecit ſerpentem & eius dentes ſeminauit ex quibus nati ſunt homines armati: ut narrauit Ouidius. ¶ Claſſicum, ſignum belli quod datur tuba. ¶ Lituus: tuba recurua. ¶ Eliſit expreſſit non ſonore vnde dicit ſtridulos cantus. ¶ Adunco recuruo. ¶ Arma illi homines armati qui nondum erant experti ulla lingua primam vocem ediderunt quæ fuit clamor arma: arma. ¶ Cognata: qui omnes fratres & filii terræ erant. ¶ Digna: conueniens proles ſemine ſuo facto nam dicitur ille ſeminare dentes ſerpentis qui ſeminat diſcordias. ¶ Per menſa: quæ tranſiuit & finiuit vitam illo die nati ſunt mane & mortui ſunt ſero. ¶ Meatus, uias & curſum luciferi quæ ſtella eſt de mane lucifer: eadem de nocte heſperus dicitur. ¶ Aduena: cadmus. ¶ Recentis nuper nati. ¶ Genitrix: terra. ¶ Productos nup generatos. ¶ Reddi: reſtitui. quare in eadem ſepeliebantur. ¶ Tranſierit hac per hoc bellum ciuile tranſi-

Iræ ſequantur. Caſtalium nemus
Vmbram ſidonio præpuit hoſpiti.
Lauitq; Dirce Tyrios colonos.
Vt primum magni natus Agenoris
Feſſus per orbem. furta ſequi Iouis
Sub noſtræ ramis conſtitit arboris
Prædonē numerans ſuū: monituq; phœbi
Iuſſus erranti comes iræ uaccæ.
Quam non flexerat
Vomer, aut tardi iuga curua plauſtri:
Deſeruit fugas, nomenq; genti
Inauſpicata de boue tradidit.
Tempore ex illo noua monſtra ſemper
Protulit tellus.
Aut anguis imis uallibus editus
Annoſa ſupra robora ſibilat,
Supraq; pinus.
Supra Chaonias celſior arbores
Cœruleum erexit caput.
Cum maiore ſui parte recumberet.
Aut fœta tellus impio partu
Effudit arma.
Sonuit reflexo claſſicum cornu,
Lituuſq; adunco ſtridulos cantus
Eliſit ære. non ante linguas
Alias: & arma uocis ignotæ
Clamore primum hoſtico experti
Agmina campos cognata tenent.
Dignaq; iacto ſemine proles
Vno ætatem permenſa die
Poſt luciferi nata meatus
Ante heſperios occidit ortus.
Horret tantis aduena monſtris.
Populiq; timet bella ruentis.
Donec cecidit ſæua iuuentus,
Genitrixq; ſuo reddi gremio
Modo productos uidit alumnos.
Hac tranſierit ciuile nefas.
Illa Herculeæ norint Thebæ
Prælia fratrum.
Quid Cadmei fata nepotis:
Cum uiuacis cornua cerui
Frontem ramis texere nouis.
Dominumq; canes egere ſuum.
Præceps ſyluas, monteſq; fugit
Citus Actæon agiliq; magis
Pede per ſaltus: & ſaxa uagus
Metuit motas zephyris plumas:
Et quæ poſuit, retia uitat.
Donec placidi fontis in unda

uit q͏ illi interfecerūt ſe. ¶ Nepotis cadmei: Actæonis qui fuit filius Ariſtei ex Autone filia Cadmei qui tandem a Diana in ceruum conuerſus a ſuis canibus dilaceratus fuit: ut Ouidius libro tertio metamorphoſeos. ¶ Viuacis qui diu uiuit. ¶ Metuit, ipſe Atheon mutatus in ceruum metuit plumas quas venatores inſerunt in laqueis, poſuit, ſcilicet ipſemet cum prius venator eſſet. ¶ Feros ceruinos. ¶ Vbi i quo fonte. ¶ Diua diana. ¶ Fouerat, lauerat.

DAN ¶ Iuga curua, ſeruitii ſignum nullum ceruice gerente. ¶ Inauſpicata de boue: menia fac condas: boetiaq; illa vocato quæ a græcis βοιοτια nuncupatur nos facta dierefi & abiecta vocali boetiam facimus. ¶ Cæruleum: cadmus: ocioſo dracone ad fontē matris poſtquam condit thebas in boetia audiuit. ¶ Quid Agenore nate peremptum ſerpentem ſpectans: & tu ſpectabere ſerpens perueniat autem in illiricum agrum denutatus vna cum armonia vxore in ſerpentem vnde ciuitas in illirico ſinu Enchelie dicta i q̄ meminit Luca. Encheliæ verſi teſtantur funera Cadmi: quo notatur Cadmum exulem vt medicum huc illuc reptaſſe. conſulente autē pallade dentes ſeminauit draconis quem præmiit: vnde galiati ſcutigeruli ſurrexerunt q ſe mutuis confecere vulneribus. ¶ Quid cadmei: Acteon filius Ariſtei ex Acteone cadmi forte venabundus: gargaphiam fontem atigit a Diana illic cum miniſtris virginibus ſe lauante in ceruum demutatur dominum prędam factum canes lacerarunt. dilacerant falſi dominum ſub imagine cerui Auſonius hanc fabulam pulcherrimo tetraſtico proſequitur, & Demetrius ſpartanus in propemptico. ¶ Curas, inuenit Oedipus monente Iocaſta ſe interfectorem Iai quartus actus & ſeptimum carmen Trimetro Iambico conſcriptum apud Sophoclem Iocaſta ſic loquitur του τοναι δε ιωονσ παλαι τρεμοντσπ οτισ τυχισ ολωλεν ουκετ τουδεν ποτι μιξε πεμχω δευρο τον δ εδ ιωματωντας εμνι νηκει του θεου μαντευ ματα, κτισ χορυντου. πατερα τον σον αγγελων.

¶ Curas,

Cornua uidit, vultuſq; feros.
Vbi uirgineos fouerat artus
Nimium ſæui diua pudoris.

ACTVS. QVARTVS.

Trimetri. Iambici.

OEDIPVS. IOCASTA.

Curas reuoluit aius/& repetit metus.
Obiiſſe noſtro Laiū ſcelere autumant
Superi, īferiq;/ſed aius cōtra innocēs
Sibiq; melius quam deis notus negat.
Redit memoria tenue per ueſtigium
Cecidiſſe noſtri ſtipitis impulſu obuium,
Datum eſſe Diti, cum prior iuuenem ſenex
Curru ſuperbus pelleret, Thebis procul,
Phocea trifidas regio qua ſcindit uias.
Vnanima coniux explica errorem, precor,
Quæ ſpatia moriens Laius uitæ tulit,
Primo ne in æuo uiridis, an fracto occidit?
Io. Inter ſenem, iuuenemq;, ſed propior ſeni.
Oe. Frequens ne turba regium cinxit latus?
Io. Plures feſellit error ancipitis uiæ,
Paucos fidelis curribus iunxit labor.
Oe. Aliquis ne cecidit regio fato comes?
Io. Vnum fides, uirtuſq; conſortem addidit.
Oe. Teneo nocentem, cōuenit numerus, locus.
Sed tempus adde. Io. decima iam metit ſeges.

Trimetri Iambici.

SENEX. OEDIPVS.

Corinthius te populus in regnū uocat
Patriū/ getē polybus æternā obtinet.
Oe. Vt vndiq; in me ſæua fortuna irruit.
Ediſſere mihi quo cadat fato parens.
Se. Animam ſenilem mollis exoluit ſopor.
Oe. Genitor ſine ulla cæde defunctus iacet?
Teſtor, licet iam tollere ad cœlum pie
Puras nec ulla ſcelera metuentes manus.
Sed pars magis metuenda fatorum manet.
Se. Omnem paterna regna diſcutiunt metum.
Oe. Repetā paterna regna/ſed matrē horreo.
Se. Metuis parentē, quæ tuū reditum expetens
Sollicita pendet? Oe. ipſa me pietas fugat.
Se. Viduā relinques? Oe. tāgis en ipſos metus.
Se. Effare, merſus quis premat mentem timor.
Præſtare tacitam regibus ſoleo fidem.
Oe. Cōnubia matris Delphico monitu tremo.
Se. Timere uana deſine/& turpes metus
Depone/ Merope uera non fuerat parens.
Oe. Quod ſubdititii præmium gnati petit?
Se. Regnum. ſuperbam liberi aſtringunt fidē.
Oe. Secreta thalami, fare, quo excipias modo.

BER. Curas: hic ē.IIII. actus ī quo Oedipus ſic ait: neſcio ſi interfecerim regē qd̄ oēs affirmāt: memini quādo ibā ad oraculum apollinis īterfeciſſe vnum mihi obuiū vnde rogat Iocaſtam ut dicat cōditiones regis ſi forte fuiſſet is quē interfecit. Reuoluit: cogitat. Autumat affirmat. Notus ſibi qui bene ſit me nō feciſſe iſtud ſcelus. Tenue per ueſtigiū per quandam nebulā, quia uix recordor. Cecidiſſe: mortuū eſſe. Stipitis, clauæ meæ. Diti. plutoni: phocea, regio ubi ē mons pnaſus: & ibi orta fuit ꝯtrouerſia inter illum obuium & me. Trifidas uias iſtę tres uiæ ſupra ſunt deſcriptæ. Vnanima, cōcors & dilecta. Errorē an ſit uerum me interfeciſſe laium. Quæ ſp. qua ætate erat quādo mortuus eſt. Frequēs: hēbat ne multos ſecū paucos, egreſſus eſt cū multis ſed ꝑpter errorē uiarū plures deſierūt eum: ſolus vnus fidus nunq̄ dereliquit eum. Ancipitis: dubiæ q̄ ducit ad diuerſa. Virtus fortitudo & fides fecit conſortē eius.i. mori vna cum eo. Teneo no. audiēs œdipus iſta ſigna dicit agnoſco interfectorem lai. ſ. me Decima. decem anni.

BER. Corinthius: nūc uenit nūcius ex corintho ad œdipum nūciās patrem polypū eē mortuū populumq; ipſum uocare in regē œdipus gratias agit diis ꝙ pater non ſit mortuꝰ māu ſua ut erat fatatū & negat ire qd̄ dubitat nō ꝯmittere ſtuprū cū matre. Quietē mortuua eſt. Vt q̄ vndiq;: ex omni parte perſequit̄ me fortuna: nunc etiā in iſta fantaſia utrū interfecerim Laiū nūc ſuperuenit alia. Ediſſere. doce me. Animā ſenex nuncius dicit mortuus eſt pp ſenectutē. Sopor mors ſimilis ſomno. Metuens. amplius nō eſt periculum: ut patrē occidam. Sed pars. ſ. ut ducā matrem in uxorē adhuc reſtat Diſcutiūt metū ueni tu obliuiſceris huius timoris matre horreo. ſ. ne ſtuprē ut eſt fatatum. Metuis: non intelligebat adhuc ſenex cur timeret matrem. Pendet incerta eſt expectatione. Tāgis. ſ. ꝙ me tuo ne uiduam relinquam, & eam accipiam ī uxorem. Merſus. ſ. in tēpore tuo. Tacitum: nullum ſecretum reuelando. Vera nō eſt uera mater tua ſed tantū educauit. Subdititii, ſuppoſiti: quare igitur petit me ſi non ſum uerus filius. Regnum: reſpondet ſenex eā eē cauſam quia reges magis timentur quando habent filios. Superbam fidem: ut ipſi ſuperbius regnent. Decreta dicas mihi quomodo mater Merope decepit maritum educando me: fare ſecreta huius thalami.

DAN. Phocea regio: phocis pua græcorum regio famoſo oraculo apollinis Delphici: aliter aconia a rege dicta: eſt autem in Boetia & ꝯtermina atticæ. Vnū fides &c̄. mutatio eſt perſonarum: nam reſpondet hic Iocaſta quod pridem rogatus Creon reſpōderat omnes interfectores eſſe eorū qui regem comitabātur pręter vnum. ενσ χονσ ι γαρ σωσαν εισ τισ οσ φοβαφυγων.

DAN. Corinthius: inquirit œdipus de ſuis natalibus a ſene nuncio qui erat corinthius & a paſtore quodam cui nomē ſorbas qualitas huius carminis annectitur cum ſuperiori. nunciat autē corinthius ſenex œdipo mortem polybi & quemadmodū a popularibus uocatur ad regnum capeſſendum. Sed matrem .i. meropem quā putabat matrem metuit œdipus id factū iri qd̄ iam factū eſt. Merſus in corde. Tāgis in ipſos metus: ac ſi diceret: ergo uxorem ducam Regum ſuperbam: reges quibus ſunt filii: plus formidāt: iō te ſibi aſciuit in filiū. Tumore nactus nomen dr̄. ι, ασ ωοτον ει δε ματοσ των ποδων a tumor pedum ut Euripides i phœniſſis teſtat̄. quē locum tetigi in thebaide.

BER. ¶ Hæ manus. ſ. meæ dederunt te matri. ¶ Cornigeros: armenta. ¶ Adiice: adiunge ſi qua ſigna erant in corpe meo. ¶ Veſtigia: pedes. ¶ Nactus: adeptus: nam œdipus interpretatur tumor pedum. ¶ Quis uolo ſcire quis tradidit me tibi. ¶ Regios hic erat magiſter pecoris regis thebani. ¶ Langueſcit: diminuitur. ¶ Potes: ſi uideres cognoſceres eum. ¶ Spacio tempore quando quis amiſit memoriam alicuius rei poſtea uidens per aliquid ſignum recordatur. ¶ Leuis nota minimū ſignū. ¶ Exoletam: quę cecidit p diuturnitudinem. ¶ Reuocat reducit. ¶ Ad ſacra œdip⁹ mittit nuncios ut uocent omnes paſtores ſimulās ſe uelle facere ſacra. ¶ Accerſite uocare. ¶ Summa q habent gubernatorem. ¶ Siue: perſuadet ſenex ut nolit iquirere hoc. ¶ Patere: patiaris quod latuit qui et nunc lateat: nam qui ſæpe quærunt ueritatem inueniūt cum malo ſuo. ¶ Maius. ſ. q̄ quod obiiciunt mihi. ¶ Magnum eſſe, iterum ſenex vult diſſuadere neq̧ eat illud. ¶ Molle pōdere. ¶ Illic ex vna parte. ¶ Salus publica, ciuitas. ¶ Hic, ex vna parte. ¶ Vtrinq̧ patria: utrobiq̧ eſt damnum patrię ſiue inueniatur ſiue non inueniatur quia amittet regem ſuum. ¶ Contine: cape medium non impedias te neq̧ in vna neq̧ in alia parte. ¶ Vt quāuis nihil moueas. ¶ Fata expedient qđ fieri debet de hac re. Modo expedit nō ē utile. ¶ Concutere, commouere. ¶ Tuto: ſi crederem ſtatum meum: eſſe fœlicem non me mouerem: ſed puto infœliciſſimū: ideo poſſum mouere tuto. ¶ In extremo: ita quod peius non poſſit uenire. ¶ Appetis interrogatiue quæris nobiliorem partem q̄ regem. ¶ Inueniri. caue ne inuenias quod nolis. ¶ Nec penitendi: gubernationis meæ de qua non me penitebit nouiſſe. ¶ Eſſe grādeuus: ſenex paſtor iā ueniebat mare pecoris regit. ¶ Referes: reducis ad memoriā. ¶ Arridet. applaudit q̧ ſic ille:

Se. Hæ te parenti paruulum tradunt manus.
Oe. Tu me parenti tradis? at quis me tibi?
Se. Paſtor niuoſo ſub Cithæronis iugo.
Oe. In illa temet nemora quis caſus tulit?
Se. Illo ſequebar monte cornigeros greges.
Oe. Nunc adiice certas corporis noſtri notas.
Se. Forata ferro geſſeras ueſtigia,
Tumore nactus nomen, ac uitio pedum.
Oe. Q uis fuerit ille, qui meum dono dedit
Corpus, requiro. Se. regios pauit greges.
Minor ſub illo turba paſtorum fuit.
Oe. Eloquere nomen. Se. prima lāgueſcit ſenū
Memoria, longo laſſa ſublabens ſitu.
Oe. Potes ne facie noſcere, ac vultu uirum?
Se. Fortaſſe noſcam. ſæpe iam ſpatio obrutam
Leuis exoletam memoriam reuocat nota.
Oe. Ad ſacra, & aras omne compulſum pecus
Duces ſequantur, ite propere, accerſite
Famuli, penes quos ſumma conſiſtit gregum.
Se. Siue iſta ratio, ſiue fortuna occulit.
Latere ſemper patere, quod latuit diu.
Sæpe eruentis ueritas patuit malo.
Oe. Malum timeri maius his aliquod poteſt?
Se. Magnū eſſe magna mole quod petiſ ſcias.
Concurrit illinc publica, hinc regis ſalus,
Vtrinq̧ patria. contine medias manus:
Vt nil laceſſas ipſa te fata explicant.
Non expedit concutere felicem ſtatum.
Oe. Tuto moueſ, quidquid extremo i loco eſt.
S. Nobilius aliquid genere regali appetis?
Ne te parentis pigeat inueniri, uide.
Oe. Nec pœnitendi ſanguinis quæram fidem,
Sed noſſe certum eſt. ecce grandæuus ſenex
Arbitria ſub quo regii fuerant gregis
Phorbas refers ne nomen, aut vultum ſenis?
Se. Arridet animo forma: nec notus ſatis
Nec rurſus iſte vultus ignotus mihi.
Regnum obtinente Laio famulus greges
Agitaſti opimos ſub Cithæronis plaga.

Trimetri Iambici.

PHORBAS. SENEX. OEDIPVS.

LÆtus Cithæron pabulo ſemper nouo
Æſtiua noſtro prata ſummittit gregi.
S. Noſcis ne memet? Ph. dubitat anceps memo(ria.
Oe. Huic aliqs a te tradiſ quondā puer?
Effare: dubitas? cur genas mutat color?
Q uid uerba quæris? ueritas odit moras.
Ph. Obducta longo temporum tractu moues.
Oe. Fatere: ne te cogat ad uerum dolor.
Ph. Inutile iſti munus infantem dedi.

ſed penitus non cognoſco nec penitus ignoro. ¶ Plaga, regione interrogat paſtorem.

BER. Laetus: pinguis. ¶ Anceps: dubia. ¶ Verba: q̄do quis vult ſubterfugeř q̄rit uerba. ¶ Moras: tardationem. ut Teren. Q uiuerū dicit nō laborat. ¶ Obducta, tecta ¶ Tractu, ſpacio. ¶ Dolor tormentum. ¶ Infantē: appoſitiue munus inutile: quia non erat poſſibile. ut uiueret ¶ Frui cœlo: uiuere. ¶ Omen: uerbum quod dicis ſit falſum quare puer ille uiuit & prę cor uiuat diu. ¶ Accedunt prope: iam cognoſcis ueritatem fatorum.

DAN. ¶ Prima lāgueſcit: memoriā facile incurrit ſenectus in cano: Verba Ariſtotelis definientis memoriam grę ci μνημην uocāt eſt autem rei inuentæ recordatio ars eius inuenta primum a Simonide medico Metrodorus illam conſumauit: Memoria neceſſariū maximę. uitæ bonum ferē. Plinius. ¶ Sæpe quærētis ueritas quæſita aliquando inuēta parit triſtitiam & damnū: ueritas enim ut ait Terentius: odiū parit: Mai⁹ malum: non poſſum formidare maius malum q̄ ut patrem occiderim & matrem ſim compreſſurus. ¶ Magnum eſſe: ut tanquam uerus & legitimus polybi hæres accipias regnū. ¶ Non expedit nemini eſt conducibile id facere propter qđ a fœlici ſtatu deturbeř. ¶ Ecce: paraſceue ſequentis ſcenæ in qua exit phorbas. & eſt epithaſis των προσωπων. ¶ Lætus cithæron: percunctatur œdipus a paſtore fomante ortus ſuos quib⁹ cognitis craſſabitur in ſeipſum. ¶ Cithæron: Stephanus phereus ſic ait κιθαιρων ορος εν βοιωτια του νυν ονομαζωμενου καρων. ¶ Supereſſe: uiuere ſuper qđ dicunt. υπερβαινειν αντι του ζην: qđ aliter ſuperare dr. teſte Marcello in illud Virgilianum. Quid puer aſcanius ſuperat ne &c. ¶ Leue: latenti uicio. differt autem lues a peſte quo genus a ſpē.

BER. ℭ Quis fuerit: doce cuius filius fuit. ⸿ Prohibet. ꝓmiſſi nulli vnq̄ dicere aliquis ſuperbe auferat: faciam ꝙ tu dices. ⸿ Excutiet. tollet & faciet ꝓpalare. ⸿ Ignoſce: parce ſi uideor tibi obſtinatus: ſi nō dixero tibi ē parta uindicta de te: nam ſcies culpam tuam uel alius eſt ſenſus non potes eripere mihi multum quia ſum ſenex & uicin⁹ morti. ⸿ Coniuge: Iocaſta. ⸿ Dehiſce: congnoſcens œdipus errorem ſuum rogat tellurē ut eum degluciat plutonem ut rapiat ad inferna: & ciues ut in eum ſolum congerant tela. ⸿ Reuerſas uices: nolēs dicere ſeipſum dicit rape uices ſtirpis reuerſas.i.illū qui reuerſus ſum in propriū uentrem matris cum ea concūbo. ⸿ Petat. inuadat & pater & filius & coniuges & populus afflictus propter me mortē meam quærāt omnes. ⸿ Rogis: rapiant rogos quibus cōburunt cadauera ſuorum & in me iaceant. ⸿ Exitium deſtructio. ⸿ Iuris ſacri: uiolaui ius paternum & maternū. ⸿ Hauſi: attraxi: prima die qua natus fui iudicatus ſum dignus morte. ⸿ Rudes: uitę cuius nōdum eram expertus ⸿ Parēs: alloquitur ſeipſum indignatiue. ⸿ Sceleribus dignum aliquod crudele cōtra te. ⸿ Propero: curſu feſtino. ⸿ Gratare uade ut congratuleris matri quod ex ea ſuſceperis filios & dom⁹ ſit aucta ſobole.

BER. Fata. Inducit chorus laudās uitam mediocrem quæ tuta quieſcit. q ſunt i ſublimi ſtatu ſubiectæ fortunæ diuerſis caſibus agitātur ideo dicit ſi uoluntate mea poſſem eligere mihi uitam potius uellē mediocrem ſtatum q̄ regum fortunas: & ſumit tranſlationē a naui adducens fabulam dedali & icarii filii eius uerſus eſt coriambicus. ⸿ Si liceat fingere fata ſi poſſim meo mō eligere mihi uitā. ⸿ Tēperem.i.gubernarem. ⸿ Antenne: lignum ex tranſuerſo arboris nauis: a quo pendēt. ⸿ Graui ſpiritu: pſſe oppſſe nimio uento. ⸿ Lene: leniter ⸿ Vergens inclinans. ⸿ Media ui.me. ⸿ Gnoſium: minon cretenſem: trita eſt fabula dedali qui cum in turri te-

Non potuit ille luce, non cœlo frui.
Se.Procul ſit omen, uiuit, & uiuat precor.
Oe.Supereſſe quare traditū infantē negas?
Ph.Ferrū per ambos tenue tranſactū pedes
Ligabat artus. volneri innatus tumor
Puerile fœda corpus urebat lues.
Se.Quid quæris ultra, fata iā accedūt ꝓpe.
Oe.Quis fuerit īfans edoce.P. ꝓhibet fides.
Oe.Huc aliquis ignē. flāma iā excutiet fidē
Per tam cruentas uera quærenti uias.
Ph.Ignoſce quæſo, ſi ferus uideor tibi.
Et impotēs: iam parta uindicta in manu eſt.
Oe.Dic uera, qs nā, quo ue generatus patre.
Qua mře genitus? Ph.cōiuge eſt genit⁹ tua.
Oe.Dehiſce tellus. tuq; tenebrarum potens
In tartara ima rector vmbrarum rape
Retro reuerſas generis, ac ſtirpis uices.
Congerite ciues ſaxa in infeſtum caput.
Mactate telis me petat ferro parens.
Me natus, in me coniuges arment manus,
Fratreſq;, & æger populus ereptos rogis
Iaculetur ignes. ſæculi crimen uagor,
Odium deorum, iuris exitium ſacri.
Qua luce primum ſpiritus hauſi rudes,
Iam morte dignus. redde nūc animos parēs.
Nunc aliquid aude ſceleribus dignum tuis.
I, perge. propero regiam curſu pete:
Gratare matri liberis aucta domo.

CORIAMBICI VERSVS.
CHORVS.

Fata ſi liceat mihi
Fingere arbitrio meo,
Temperem zephyro leni
Vela, ne præſſæ graui
Spiritu antemnæ tremant.
Lene ſed modicum fluens
Aura, nec uergens latus
Ducat intrepidam ratem
Tuta me media uehat
Vita decurrente uia.
Gnoſcium regem timens,
Alta dum demens petit
Artibus fidens nouis,
Certat & ueras aues
Vincere ac falſis nimis
Imperat pennis puer.
Nomen eripuit freto.
Callidus medium ſenex
Dædalus librans iter
Nube ſub media ſtetit

neretur a rege vna cum filio icaro fabricauit alas quarū beneficio euolarēt extra: data lege filio ne nimis alte aut demiſſe uolaret: qui tamē fretus alarum fiducia cū ultra parētis iuſſa altius euolaret: & ſolis ardore cera qua potnæ continebatur liquefacta eſſet: ita ut ab aliis defflueret in mare decidit ꝙ eſt inter mycon & gyarū: quod a ſuo nomine ab inde icarum mare deductum eſt dicente Ouidio lib. III. de triſtibus icarus imēſas nomine fecit aquas. Vnde Iuue. Et mare percuſſum puero fabrumq; ſonantem. ⸿ Sane Var. teſte Solino icarum cretem dicit tibi naufragio interiiſſe, alicuius exitu locis nomen impoſitū fuit. ⸿ Artibus nouis: alis ſuis. ⸿ Falſis quæ non erant homini. ⸿ Eripuit. quāſ hoc dictū eſt appellatum icarum ⸿ Callidus ſenex prudens dedalus. ⸿ Librans: temperās ſe per medium iter.

DAN. ℭ Duc: ut fatebere quod nolis ſpōte. ⸿ Dehiſce te apud Sophoclē. ιου ιου τα παν τανεξ ιν ουσ σαφεισ τισ ωεφασ μαιφυσ ταφων χρωνευνοισ. ⸿ Heu heu oia ſunt aperta quicūq; reditus ſum natus a quibus nō oportebat. ⸿ In tartara: aperiat terra & rapiar in tartarum qui illud uaſculum temeraui vnde ſemel exiui uagiens. ⸿ Qua lu. pri. proxime accedit ſentētiam ſophoclei œdipodæ: ωνωσ τελευται ου σετωροσ βλεψας μιναν. uti nam te uidiſſem lux ultima. ⸿ Fata ſi liceat: hortatur ad mediocritatem chorus metro gliconico Coriābico: nō .n. beata uita eſt niſi itra fines mediocritatis contineatꝰ, hinc illud chilonis μηδεν αγαν. & Hora. ad licinium Mecenam laudat maximum in modum mediocritatē. aureā quis quis mediocritatem diligit tut⁹ caret obſoleti ſordibus tecti: caret inuidenda. Sobrius aula. ⸿ Artibus fidens nouis.i. pennis non homini datis dædalus hymetionis primus oculos apertos in ſtatuis expreſſit & manus protenſas cū antea in ſtatuis clauſi eſſent oculi & manus lateribus adhærerent damnatus ab areo pagitis ꝙ occiderit talum nepotem in cretam migrauit.

Alitem expectans ſuam.
Qualis accipitris minas
Fugit, & ſparſos metu
Colligit fœtus auis.
Donec in ponto manus
Mouit impliciras puer
Comes audacis uiæ.
Quidquid exceſſit modum,
Pendet inſtabili loco.
Sed quid hic poſtes ſonat
Regios famulus manu
Mœſtus, & quaſſans caput?
Ede, quid portas noui.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

NVNTIVS.

PRædicta poſtq̄ fata, et ïfandū gñs
Deprēdit, ac ſe ſcelere ꝯuictū oedip⁹
Dānauit, ipſe regiā infeſtus petēs
Inuiſa propero tecta penetrauit gradu.
Qualis per arua Libycus inſanit Leo
Fuluam minaci fronte concutiens iubam.
Vultus furore toruus, atq; oculi truces,
Gemitus, & altum murmur, & gelidus fluit
Sudor per artus, ſpumat, & uoluit minas,
Ac merſus alte magnus exundat dolor.
Secum ipſe ſæuus grāde, neſcio quid, parat,
Suiſq; fatis ſimile. quid pœnas moror?
Vt hoc ſceleſtum pectus, aut ferro petat,
Aut feruido aliquis igne, uel ſaxo domet?
Quæ Tigris, aut quæ ſæua uiſceribus meis
Incurret ales? ipſe tu ſcelerum capax
Sacer Cithæron, uel feras in me tuis
Emitte ſyluis mitte uel rabidos canes.
Nūc redde Agauen. anime qd mortē times?
Mors innocentem ſola fortunæ eripit.
Hæc fatus, aptat impiam capulo manum,
Enſemq; ducit. ita ne? tam magnis breues
Pœnas ſceleribus ſoluis? atq; vno omnia
Penſabis ictu? moreris? hoc patri ſat eſt.
Quid deinde matri? qd male in lucem editis
Natis? quid ipſi, quæ tuum magna luit
Scelus ruina, flebili patriæ dabis?
Soluenda non eſt illa: quæ leges ratas
Natura in vno uertit Oedipode nouos
Commenta partus. ſuppliciis eadem meis
Nouetur. iterum uiuere: atq; iterum mori
Liceat: renaſci ſemper ut toties noua
Supplicia pendas. utere ingenio miſer.
Quod ſæpe fieri non poteſt: fiat diu.

BER. ¶ Alitem ſuam: filiorꝫ icarum. ¶ Qualis ponit ſimilitudinē. talis erat expectās dedalus: q̄lis auis turbata accipiter poſtea colligit filios. ¶ Donec ipſe ſterit donec uidit illum merſum. ¶ Quicquid: concludit notabili ſententia: quicunq; vult habere ultra ſtatum ſuum: pendet. i. incertus eſt ſemp uitæ & cōditionis ſuæ. ¶ Sed quid dat locū ſequēti ſcene: inducitur nūcius q narret q̄ facta ſunt ab œdipo intra domum.

BER. PRædicta. Hic eſt qnt⁹ act⁹ ubi pœna œdipi & locaſtæ tractabit̃. Nūcius itroducit̃ qui denūciet q̄ fcā ſint ab eis i domo: nā ut diximus i ſcena nō agunt̃ turpia: ſed tm̃ narrāt̃: œdipus cognoſcēs ſe nocētē uelut leo fremēs ſe ꝓtulit itra domū ſtatuitq; ſibi: cōſciſcere mortē & cū iam euaginaſſet gladiū reputauit illā pœnā eē ſufficiētē, aliāq; ſtatuit: ut ſe cecaret. ¶ Deprēdit cognouit: & ſe eſt i malo. ¶ Prædicta, denūciata a fatis & deis. ¶ Fata: malaq; ſibi fatata erāt. ¶ Infeſtus: ſibi inimic⁹. ¶ Leo lybic⁹: i lybia ubi ſūt marmaride ppli apud quos ſunt igētes leões. ¶ Vult⁹. ſ. œdipi. ¶ Voluit minas: agitat aio q̄ōo dēat ſe punire. ¶ Merſus alte: poſit⁹ i p̄fūdis. ¶ Exūdat eſtuat. ¶ Sile, ſicut cōmiſerat magna ſcelera: ita cogitabat aliqd magnū & crudele ꝯtra ſe. Quid pœnas hęc fuerūt uerba q̄ ꝓtulit œdip⁹ de ipſo. ¶ Petat, inuadat expecto forte q alıqs interficiet me. ¶ Quæ tygris: eet dignū ut ueniret aliq̄ tygris: uel ſæua auis q̄ me pderet. ¶ Cytheron: q auſſuet⁹ eſt hēre mōſtra, iuxim⁹, athēō & pētheus i eo fuerūt pditi. ¶ Ait œdipus uidebat̃ expectare ut ab aliquo iterficeret̃ vn̄ exhortat̃ aium ſuū ut ſibi det mortē. ¶ Innocētē eripit ne patiat̃ miſerias fortunæ. ¶ Capulo: mãubrio enſis ut ſe interficiat. ¶ Ducit euaginauit. ¶ Ita ne: loqt̃ ad ſeipſ ſoluēs pœnas ꝓ tātis ſceleribus ex tā breui pœna. ¶ Pſi ad uindictā pr̄is. ¶ Editis: gñatis & miſſis i lucē. ¶ Pr̄iæ q ꝓ te peſtilētiā paſſa ē. Flebili ruina miſeranda peſte. ¶ Dabis: ſatiſfacies ad uindictā ipſius. ¶ Soluēda: non oportet ita facile diſſoluere naturā tuā q̄ fuit tā ingenioſa ad iueniēdū noua ſcelera: nouos ptus. ¶ Ratas: iā firmatas. ¶ Cōmēta inuenirs. ¶ Suppliciis, quēadmodum ipſa natura iuenit nouū modū gñandi ita debet pati nouas pœnas. ¶ Eadē. ſ. natura. ¶ Iterꝫ: obcecabo me & quotidie ſentiā pœnas & ero nec uiuus nec mortu⁹. ¶ Renaſci. ſ. ad pœnā quotiēs ſurget a ſomno: uidebit̃ renaſci ſua pœna. ¶ Pēdas: ſoluas. ¶ Quod ſæpe: nō p̄t fieri. ſ. mori. ¶ Fiat diu: lōgus modus moriēdi eſt cæcitas.

DAN. ¶ Alitem expectās: dictum ex moliculo quodam effectu alitē icarꝫ aligerꝫ. ¶ Qualis accipitris auis timebat icaro Dædalus haud ſecus q̄ uolucris cuius nidum: turbauerit accipiter, accipiter uolucris rapax ſocietate quadam cū homine aucupatur: maxime circa Amphipolim thraciæ oppidum: græci uocant κιρκον nos accipitrem qđ malo mō accipiat alias aues iones cymindin uocant teſte Ariſtotile uolunt tamē nōnulli differre ab aliis qđ hic ſolus mōtes incolit & raro apparet. ¶ Prędicta: œdipus patricidii ſe reum tandē intelligens & materni adulterii torquente cōſciētia ruit preces: & q̄ teterrimum mortis genus imo ſupplicio facto ad æquari queat nititur ſcrutari tandem ſibi ipſe oculos exterebat dirum ac miſerabile ſupplicium uitæ: Carmen eſt nouum ſcriptum trimetro iambico Archilochio & quintus actus ex perſona nuncii tantū conſtitutus pronuncians miſerabilem œdipi uicem & cęcitatem. ¶ Fuluam iubam: fuluus color de ruffo atq; uiridi mixtus ſic poeta uerborum diligentiſſimus fuluam aliquam dicit & iaſpidem, & fuluum leonem fuluum æs dixit, Qu. Enni. in annalibus. ¶ Sudor gelidus quaſi monſtroſus: nam ut inquit Plau. pro monſtro eſt quando quis ſudans tremit quod placet mihi: ut intelligatur ſudor gelidus uel quod proprium ſit epithetō ſudoris ſic ut dicim⁹ aquam gelidā. ſudorem dicunt græce ιδρωτα Sophoclem in aiace, ειδτον γαρ ανμαρτι τυγ Χανει καρα σταζοντι δρωτι

-δεραστι και χερασ ξιφο κατο νουσ &c. Grāde: imane aliqđ ac formidabile facinus pæq ac ē fortuna. Scelegę cap. multorū ſanguie cōfœdat⁹. Agaué, q̄ diſſipet meos artus ut olim pētha. Innocētē: ergo & nocētem. Ita: ne tā magnis ac ſi dicat meorū ſcelegę pœnæ nō vna ſunt morte finiēdæ ſed plurib⁹ ſi potis eēt. Male editis: infœlici ſidere atq illicito concubitu pgenitis.

BER. ℭQua nec: p q̄ uitā neqs ſis iter uiuos q fruūt lucē: nec iter mortuos q carent aia. Exēptus: remot⁹: ne ſis inter uiuos. Morere: moriaris ſed nō ut pr̄ tuus q mortu⁹ ē vno ictu. Citra: imo lōgiore pœna. Subitus dīc o aia uis plorare nō ſufficit hoc: uolo exeat ali⁹ liquor ex oclis. Maritales: q placuerūt mr̄i eius marit⁹ fui. Ardēt: uidēt emittere flāmas. Retinēt qđ fit i magna ita crebro motu agitantur oculi. Torſit: miſit cū ipetu: ſicut poſuit man⁹ aduerſus oculos: ita ipſi inſtabāt ut euellerent. Occurrūt, q̄ſi uelit exire. Scrutat̄ pfudit. Lumia oculos. Vncis manibus: recuruis & vnguib⁹. Orbes: totā rotūditatē oculi. Receſſus: illas ɔcauitates oclog. Inanes ſinus: loca uacua ubi fuerāt lumia. i. oclī. Fruſtra q̄rebat extraher̄ ſed nihil erat ampli⁹ ad extrahēdū. Pluſq̄: exercebat furorē ubi nō erat op⁹. Periculū lucis timebat ne remaneret aliqd lucis. Attolit caput: eleuauit caput in cœlū ut experiret an eēt cæcus i totū. Victor: aliqñ q obtinet uictoriā i certamie: ubi cōpos mētis fuerit qa fecit qđ uoluit. Iuſſa quod uoluiſtis. Thalamis, ɔiugiis. Rigat: ſunt uerba nūcii. Fœdus: ſtomacoſus liquor.

BER. (F)Atis agimur idu cit chor⁹ q ſcdm opinionē ſtoycag dīc oia gubernari ifluxu cœleſti ex neceſſitate qđ ſi eēt uegę ut dicit Aug. nō eēt neceſſe Punire hoies: nā neceſſitate peccarēt. Stamina. i. ordinē fatog dīr tres eſſe pce ſoro-

Mors eligatur longa/quæratur uia,
Qua nec ſepultis miſtus, & uiuis tamen
Exemptus erres/morere/ſed citra patrem
Cunctaris anime? ſubitus an uultus grauat
Perfuſus imber? ac rigat fletu genas?
Et flere ſatis eſt/hactenus fundent leuem
Oculi liquorem. ſedibus pulſi ſuis
Lachrymas ſequantur. hi maritales ſtatim
Fodiantur oculi. dixit, atq ira furit.
Ardent minaces igne truculento genæ.
Oculiq uix ſe ſedibus retinent ſuis.
Violentus, audax, uultus iratus, ferox.
Tantum cruentus gemuit: & dirum fremens
Manus in ora torſit. at contra truces
Oculi ſteterunt & ſuam intenti manum
Vltro inſequuntur/uulneri occurrunt ſuo.
Scrutatur auidus manibus vncis lumina.
Radice ab ima funditus vulſos ſimul
Euoluit orbes, hæret in uacuo manus.
Et fixa penitus vnguibus lacerat cauos
Alte receſſus luminum, & inanes ſinus,
Sæuitq fruſtra pluſq quam ſatis eſt, furit.
Tantum eſt periclum lucis. attollit caput.
Cauiſq luſtrans orbibus cœli plagas,
Noctem experitur. quicquid effoſſis male
Dependet oculis, rumpit, & uictor deos
Conclamat omnes/parcite en patriæ, precor.
Iam iuſſa feci: debitas pœnas tuli.
Inuenta thalamis digna nox tandem meis.
Rigat ora fœdus imber, & lacerum caput
Largum reuulſis ſanguinem uenis uomit.

Dimetri Anapeſtici. CHORVS.

(F)Atis agimur, cedite fatis.
Non ſollicitæ poſſunt curæ
Mutare rati ſtamina fuſi
Quidquid patimur mortale genus:
Quidquid facimus: uenit ex alto.
Seruatq ſuæ decreta colus
Lacheſis. dura reuoluta manu
Omnia certo tramite uadunt.
Primuſq dies dedit extremum.
Non illa deo uertiſſe licet:
Quæ nexa ſuis currunt cauſis.
It cuiq ratus prece non ulla
Mobilis ordo. multis ipſum
Timuiſſe nocet/multi ad fatum
Venere ſuum/dum fata timent.
Sonuere fores: atq ipſe ſuum
Duce non ullo molitur iter
Luminis orbus.

res: q uitā nr̄am diſpoūt. Harę: vna dr̄ cloto q̄ baiulat alia lacheſis q̄ filat tertia atropos q̄ filū frangit. Ita ut cū alicui⁹ fila diruperit morte moriaē dicente Marti in. i. Lanificas nulli tres exorare puellas. Cōtigit: obſeruant quē ſtatuere dīc. Rati: firmi. Ex alto: influxu cœleſti. Colus, vñ pendet ſtamē parcag colus eſt quarte & ſcđe declinatōis. Dura, iexorabili. Secto: oia uadūt ſcđm uiā ſuā. Prim⁹ dies: cū hō naſcit̄ deliberatū ē q̄ ſit uita ei⁹ & q̄ mors. qd Vir. tetigit. Stat ſua cuiq dies. Nexa ſuis cauſis: q̄ puenidūt ex ſerie & ordie cāg. Ratus: ſemel deſtinat⁹. It cuiq: trāſit imobilis: qa nō pt̄ mutari nulla pce. Multis: credūt aliqui ſe poſſe fugere fatū & i illud icidūt ut fec̄ œdip⁹. Sonuere fores dat locū ſequēti ſcene. Exibat œdipus cæcus & mr̄ Iocaſta ſeqt cōſolās eū. Melit: fac. Duce: nullū hēt q ipm ducat.

DAN. ℭLuit: luo ē ſoluo q̄ſi καρατο ανω vñ lytēteria dūt fluxus inteſtinog: apud ueteres ois pœna fuit pecuniaria hic ſoluere pœnā & luere poeta Mātu. in. i. æneid. poſt mihi nō ſili pœna cōmiſſa lueris. Mors lōga. Mors mortes augeat vna meas. Luem, liquore q̄ſi tātope nō fleāt orbi q̄ oculati uel melius: poſt hac nō debetis lachrymas. Scrutat̄ ſic Papi. ipſis iā merita ſcrutat⁹ lumia dextras &c. Alte receſſus ab imis uſq ſedibus effodit, expſſit. Sin⁹: ſinū dūt orbē oculos amplectētē. i. ipſius palpebras. Vir. ipleuitq ſinū lachrymis Luſtrās circūuolās patulos orbes i aerē Fatis agimur initiū. xl. carminis qđ iſcribit̄ metro pidarico anapeſtico dimetro fatog dcreta ñ motari nec diſcuti a pc̄ra & pſtituta ſemel meta fati definit criſipus hoc mō i lib. περι προνοιασ. φτοικιντινα συνταξιν τωνο λωνεξαι αιου τουστεροι τοισ εο τεροισ εσωα αβατον. ουσ ασυον και μετα πο λυ μεν ουνασ παρκολου θο με τισ τοιαυτησ ου μοπλοκισ.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. CHORVS. IOCASTA.

Bene habet/pactũ eſt/iuſta perſolui pr̃i.
Iuuant tenebræ/quis deus tãdem mihi
Placatus atra nube perfundit caput?
Quis ſcelera donat?conſcium euaſi diem.
Nil paricida dexteræ debes tuæ.
Lux te refugit/vultus Oedipodem hic decet.
C. En ecce rapido ſæua proſiluit gradu
Iocaſta uæcors/qualis attonita,& furens
Cadmea mater,abſtulit nato caput.
Senſim ue raptum traxit.afflictum alloqui
Cupit,pauetq;.iam malis ceſſit pudor.
Io. Cupiunt,& horrẽt ora/nam quid te uocem?
Gnatum? ne dubites natus es,natum pudet.
Immitis oro nate,quo auertis caput,
Vacuoſq; vultus? Oe.quis frui tenebris uetat?
Quis reddit oculos?mater,an matris ſonus?
Perdidimus operam/congredi fas amplius
Haud eſt/nefandos diuidat uaſtum mare.
Dirimatq; tellus abdita.& quiſquis ſub hoc
In alia uerſus ſydera,ac ſolem auium
Dependet orbis/alterum ex nobis ferat.
Io. Fati iſta culpa eſt/nemo fit fato nocens.
Oe. Iam parce uerbis mater,& parce auribus,
Per has reliquias corporis trunci,precor,
Per inauſpicatum ſanguinis pignus mei,
Per omne noſtri nominis fas,& nefas.
Io. Quid animæ torpes? ſocia cur ſcelerum dare
Pœnas recuſas?omne confuſum perit
Inceſta per te iuris humani decus.
Morerere/at nefaſtum ſpiritum ferro exige.
Non,ſi ipſe mundum concitans diuum pater
Coruſca ſæua tela iaculetur manu,
Vnquam rependam ſceleribus pœnas pares
Mater nefanda.mors placet/mortis uia
Quæratur. agedum commoda matri manum.
Si paricida es:reſtat hoc operi ultimum:
Rapiatur enſis/hoc iacet ferro meus
Coniux quid illum nomine haud uero uocas?
Socer eſt/utrum ne pectori infigam meo
Telum?an patenti conditum iugulo imprimã?
Eligere neſcis uulnus.hunc dextra:hunc pete
Vterum capacem:qui uirum:& natum tulit.
C. Iacet perempta/vulneri immoritur manus:
Ferrumq; ſecum nimius eiecit cruor.
Oe. Te fatidice to præſidem ueri deum
Compello.ſolum debui fatis patrem.
Bis paricida,pluſq;:quam timui nocens.
Matrem peremi.ſcelere confecta eſt meo.

BER. Bene habet: loquit œdip⁹ q̃ſi gaudens qđ ſcelus ſuum expugnauerit. Peractũ: perfectũ. Iuxta: exegas. Quis deus: q mihi tm̃ bñficiũ.ut ſim cæcus. Perfundit: tegit. Nube: obſcuritatẽ. Donat: uel remittit: uel facit ne poſſim uidere ſcelera. Vñ dicit cõſciũ nomẽ euaſi. Nil pricida: uertit ſmonẽ ad ſeipſ. Oedi, noli credere q dederis tibi hoc bñficiũ: oculi tui ẽt noluiſſent remanere in tã ſcelerato vultu. Decet: cõuenit œdipodẽ ſceleratũ hẽre tã deformẽ vultũ. En ecce chorus uidet Iocaſtã attonitã feſtinãtẽ ad œdipum. Rapido feſtino. Cadmea mr̃: agaue filia cadmi q̃ pentheũ interficit ut diximus. Ceſſit: uict⁹ eſt mala cogũt eũ loqui & deponere pudorẽ. Cupiũt: ex vna pte uellent te alloq ex alia horreo ora.ſ.mea. Vacuos ſine oculis. Quis reddit: effodi oculos ne uiderẽ matrẽ tñ audio. ideo nõ poſſum hr̃e fructũ cæcitatis. Congredi, ſimul uenire: mr̃ antea peccaui per ignorantiã: nũc poſtq̃ ſcio ſcelus meum uellẽt iter nos eſſet terra & mare ne poſſemus puenire. Quiſquis: ſub hoc itelligit antipodes qui dñr hr̃e uerſus nos pedes ſub alio emiſpio. Verſus, cõuerſus. Auiũ: ſolẽ qñ a nobis receſſit apud illos dies eſt. Auiũ extra uiã nr̃i emiſperi. Alterũ: vnũ de nobis uel me uł matrem. Fato, qñ q̃s peccat fato nõ eſt culpabilis. Iã pce: rogo te mr̃ ne amplĩ⁹ loquaris ną cogat te audire. Inauſpicatũ pign⁹, filios de ſanguine meo ex te conceptos: pignus inauſpicatũ.i. infœlix. Nr̃i nois habeo nomẽ filii qđ eſt licitum: & mariti qđ eſt nefandũ. Quid aie uid⁹s: iocaſta œdipũ nullã cõſolationẽ capere: deliberat mori, ut ſit ſociata pœne quẽadmodũ fuit ſceleris. Torpes: moraris ad puniẽdum te. Incerta pte: qa p̃t œdipus apellare me matrẽ & uxorẽ. Exige: expelle. Repẽdã: nũq̄ potero ſuſtinere pœnas cõuenietes etiã ſi iuppiter fulminaret me. Agedũ deliberat mori ſed neſcit quo gñe mortis: vñ rogat filiũ poſtq̄ occidit patrẽ ẽt occidat mr̃ẽ & accipiẽs gladiũ quo laius cõiũx iterfect⁹ fuit ab œdipo illũ expedit i ſe. Noie.ſ. mariti potius dẽo appellare ſocerũ: qa fuit pr̃ mariti mei.i. tui œdi. Vtrũ: uolẽs ſe percutere: dubitet an vulneret ſe i pectore an gutture an uentre. Pete: inuade. Iacet: uidet chorus iocaſtã mortuã. Manus, erat adeo obſtinata q manũ a vulnere nõ remouebat ifigẽs gladiũ: & manus deficiebat dũ morireẽ. Egeſſit: dũ exiret torrẽs ſanguinis ſecũ exiuit ferrũ de vulnere. Fatidici: pl⁹ feci q̃ oraculũ p̃dixit, dixerat apollo me pr̃m iterfecturũ: iterfeci patrẽ & matrẽ. Cõpello: alloquor. Pauſtante nũc uertit ſermonẽ ad ſeipſm ut recedat, ut p̃ria peſte libereẽ.

DAN. Lacheſis ſors ipſa vna ex pcis: quã nemini licet effugere aſſerẽte apollino in ſcũdo ποιρανθεν ου το ταλθεωθνατοισι.

DAN. Bene hẽt: Moriẽ ioca. doloris nimietate cũ ob calamitatẽ œdipodæ.tũ ob maritalis thalami nefanda culpã: vndecimũ ẽ carmẽ & ultimũ iãbico trimetro hypcatalectico mõ acatalectico: ut Nil paricida &c. Interloquunẽ chorus. Iocaſta œdip⁹. Bñ hẽt eleganter dictũ ſine ad diramto accuſatiui pnois. Patricida: ad ſeipſm apoſtrophe, p̃ricidã dic priſcianus q̃ſi p̃ricidã. Vecors: parui cordis hoc eſt iſana ut ue grande triticum & ue grãdes fabas uc.n.eſt στερητικον μοριον & ue iouẽ nocentẽ iouẽ appellamus. Cõgredi, nõ licet nobis mr̃ poſt hac loqĩ iter nos: cõſuetudini nr̃ę. Mater, nullus iã amplius relictus eſt loc⁹. In alia: degam⁹ diuerſi, acre motioris orbis iterſticio diſcrimiemur ali⁹ orbis nos diductos capiat de quo meminit Lucanus ex ſnia honorati i georgica. Trũci priui oculis tm̃. Inauſpicatum, auſpicari ẽ initiũ rei facere medium uerbũ.

O Phœbe mendax, fata ſuperaui impia.
Pauitante greſſu ſequere fallaces uias
Suſpenſa plantis efferens ueſtigia,
Cæcam trementi dextera noctem rege.
I, gradere præceps, lubricos ponens pedes.
I, pro fuge, uade, ſiſte, ne in matrem incidas.
Quicunq; feſſi corpore, & morbo graues
Semanima trahitis corpora, en fugio, exeo,
Releuate colla, mitior cœli ſtatus
Poſt terga ſequitur. quiſquis exilem iacens
Animam retentat, uiuidos hauſtus leuis
Concipiat, ite, ferte depoſitis opem.
Mortifera mecum uitia terris extraho.
Violenta fata, & horridus morbi tremor,
Macieſq;, & atra peſtis, & rabidus dolor
Mecum ite, mecum, ducibus his uti liber.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Hecuba. Pyrrhus. Chor' mulieꝝ. Andromacha. Talthybius. Senex. Agamemnon. Vlyſſes. Calchas. Aſtyanax. Helena. Nuntius.

TRAGOEDIA SEXTA, QVÆ INSCRIBITVR TROAS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

HECVBA.

Q Vicunq; regno fidit, & magna potens
Dñat' aula, nec leues metuit deos,
Animũq; rebus credulũ lætis dedit.
Me uideat, & te Troia non vnquam tulit.
Documenta fors maiora, quam fragili loco
Starent ſuperbi. columen euerſum occidit
Pollentis aſiæ, cœlitum egregius labor.
Ad cuius arma uenit, & qui frigidum

dium uerbũ. Pſl. hõ iſœlici ter na'us a ſuppliciis uirã auſpicat i bonã ptẽ Quintilia. Itaq; ut apd illos homerus: ſic apud nos Virgilius auſpicatiſſimũ dederit exordiũ: hinc in auſpicatũ infauſtũ & miſerum.

BER. ℭFallaces: qa neſcit cęc' ubi uadit. ℱ Efferens: educẽs. ℱ Suſpẽſa: qa cęci ſuſpẽſo gradu. ℱ Dextera. ſ. explorã io locũ: ut faciũt cæci. Lubricos: qui facile pñt offendi. ℱ Siſte dubitet cadet ſupra cadauer matris. Quicũq; ꝯuertit ſermonẽ ad egrotos ciues ꝙ cito liberabunt cũ ipſe diſcedat. ℱ Poſt terga, poſt diſceſſuȝ meũ. ℱ Exile, exiguã ptẽ ai ℱ Leuis: agilis ꝺpoſitis dicebant apd antiquos depoſiti q erãt deſpati a medicis ponebant i publico: ut ſi quis laboraſſet vnq̃ ſiſi morbo daret illi remediũ quo ipẽ uſus fuerat. ℱ His ducib' i ſolẽt cęci hẽe ducẽ ne uadãt i ꝑcipitiũ: ego ãt hẽbo hos duces mortẽ: peſtẽ: rabiẽ: dolorẽ: & maciẽ. ĩtelligẽdũ ẽ, ꝙ œdipus exiuit urbẽ & hitabat q̃dã cauernã in agro thebano: relicto regno filiis ethiocli & polinici.

BER. Vicũq;: hęc tragœ. iſcribit troas, dirupta troia gręci ꝑabãt reuerti domũ & appuit vmbra achillis, ut manes ſuos placarẽt uictima polixena: nã pp illã a paride et' frẽ i tẽplo apollinis tiberi iterfectus fuit: dũ cõnubiũ illius peteret: mortuuſq; i ſigeo ꝓmõtorio ſepultus ẽ ubi ad ei' tumulũ poſt captũ troiã polixena iugulata fuit forme & moꝝ elegãtia pſtantiſſima. Ouid. Placet achileos mactata polixena manes. Preterea ſciebant aſtianactã filiũ hecto. frẽ eẽ mittit ulyxes q puerꝝ iueſtigaret ne qs ad uindictã pſiæ reſtaret. ℱ Diuidit h̃ tragœdia i qnq; act' i prio hr̃ cõmiſeratio urbis troię. i ſo petitio polixenę ab achille ut iugulet. in. iu. p ulyxẽ iq rit aſtianax ad mortẽ i. iiii. abducto polixenæ. i. v. ꝓcipitatio aſtianactis & mors polixenę. ℱ Quicũq;: loqt hecuba ſigs hẽt ſupbiã pp

fortunã ſuã & regnũ: ꝯſideret caſum troiæ: & uidebit oia hũana fragilia & caduca. ℱ Leues: mutabiles q ꝑpetuo ñ fauẽt. ℱ Credulũ: ut hñes fiduciã in reb' mũdanis. ℱ Fors: fortũa nũq̃ mõſtrauit maiorẽ caſum q̃ excidiũ troiæ. ℱ Columen caput, colũna & ſubſtẽtaculum: vñ hoiem columẽ eloquẽtię appellam', ſup quo alie fundit ſua dicta. ℱ Labor: ẽ appoſito. ℱ Cœliũ deoꝝ: neptunus & apollo dicuntur edificaſſe muros troiæ pacta mercede laumedonte. ℱ Ad cui' arma: ad bellum troiæ.

DAN. ℭReſtat reliquũ ẽ. hoc latino reſtaſ canõr ut ſit plenũ pricidiũ. me ẽt ꝑime. cõiunx lai'. ℱ Coruſca te. in grauiſſimo flagitio exigit ſp telũ iouis. ſic dido ſic iocaſta ſic medea uolũt mori uiolato pudorẽ ουτωσεμε βαλλοι τερωικεραυνοσ ℱ Ve̾ꝝ cap. mulicbre ẽ gladiũ in uẽtrẽ adigere. ℱ Depoſitis: defunctos ꝯdite ſepultura. Mecũ ite lõgis doloribus fractus ſenex tãdẽ obiit & a thebanis ſepult' eſt maxio cũ honore iuxta antrũ ad ſun' ꝯuẽit tadaõ rex pr̃ meceſſi ut memioit Home. illiados. φ. ℱ Troas: pſonimica forma titulus ſic thebãis a ruia troię ꝑmittit a pſona hecubę ſumit exordiũ fabula ſic euripidis. εκαβαιςε τωσαιδε τα ιερων προδτε μωνακςε ιτορθουσαι τυ νο μοδε οσλονυσυ primũ igreſſum dat fabulæ Sen. a pſona regie ut pria itrodu cit apud ipm hecube poſt ꝑmiſſum argumẽtũ ex propria pſona: hic ſpectat docet primũ mareriã cui' tale ẽ argumẽtũ: græci a troia decẽnali ꝑlio delata redeuntes cũ ꝑda uentos habuere difficiles conſolatus calcas: rñdit oportet achilleos manes puellæ polixenę ſanguine ꝓpiciari: id ãt cõfirmauit taltibius cui in ſomnis achillis vmbra apparuit idẽ rogans: agamẽnon puellã hẽbat in delu is quã inuitus dimiſit ad ſacrificiũ, arripit itaq; puella per pyrrũ & iugulat ſup tumulũ achillis. ℱ Aſtyanax item puer hect. raptus de ſinu matris uly. de ſub

limi ſpe:ula præcipitaĩ in.v.actus diſtribuiĩ quoq̨ prim⁹ trimetro iãbi.euripi.ſcribiĩ:hẽt plãgores &.troiani chori de excidio imperii.[Columẽ euerſus: ruit alto aculmine troia.[Occidit: mortes & ruinas magnoꝝ regnoꝝ appellant poetæ occaſum, ut hoc equidẽ occaſum troiæ.& flãmis aſiã ferroq̨ cadentẽ.dixit Iuue.quaſi occidentem.

uoco i teſtimoniũ deos & maritũ meũ priamũ & oẽs filios meos q oia iſta mala ꝑuidi.[Rectorẽ.ſ.priamũ.[Illiõr ꝑĩã meã diruptã.[Libeꝝ:ꝑ ſincopã filioꝝ.[Greges: qa dr̃ hũiſſe q̃ngĩta filios.[Phœbus: ſacerdos phœbi.[Ore lymphatico ſpũ agitato.Lymphatic⁹ dr̃ q uitiũ ex aq̃ cõtraxit huc atq̨ illuc diſcurrẽs:nũc accipiĩ ꝑ oibus furioſis

BER.

Septena Tanain ora pandentem bibit.
Et,qui renatum prorſus excipiens diem
Tepidum rubenti Tigrin immiſcet freto.
Et,quæ uagos uicina proſpiciens Scythas
Ripam cateruis ponticam uiduis ferit.
Exciſa ferro eſt/pergamum incubuit ſibi.
En alta muri decora congeſti iacent.
Tectis adustis regiam flammæ ambiunt.
Omniſq; late fumat Aſſaraci domus.
Non prohibet auidas flamma uictoris manus.
Diripitur ardens Troia.nec cœlum patet
Vndante fumo,nube ceu denſa obſitus,
Ater fauilla ſqualet Iliaca dies.
Stat auidus ira uictor/& lentum Ilium
Metitur oculis/ac decem tandem ferus
Ignoſcit annis,horret afflictam quoq;.
Victamq; quamuis uideat,haud credit ſibi
Potuiſſe uinci.ſpolia populator rapit
Dardania.prædam mille non capiunt rates.
Teſtor deorum numen aduerſum mihi,
Patriæq; cineres/teq; rectorem Phrygum,
Quem Troia toto conditum regno tegit.
Tuoſq; manes/quodq; ſtetit ante,Ilion.
Et uos meorum liberum magni greges
Vmbræ minores/quicquid aduerſi accidit,
Quæcunq; Phœbas ore lymphato furens,
Credi deo uetante,prædixit mala.
Prior Hecuba uidi grauida.nec tacui metus,
Et uana Vates ante Caſſandram fui.
Non cautus ignes Ithacus,aut Ithaci comes
Nocturnus in uos ſparſit,aut fallax Sinon.
Meus ignis iſte eſt/facibus ardeţis meis.
Sed quid ruinas urbis euerſæ gemis
Viuax ſenectus?reſpice infelix ad hos
Luctus recentes,Troia iam uetus eſt malum.
Vidi execrandum regiæ cædis nefas,
Ipſaſq; ad aras maius admiſſum ſcelus
Æacidæ armis.cum ferox ſæua manu
Coma reflectens regium torta caput
Alto nefandum uulneri ferrum abdidit.
Quod penitus actum cum recepiſſet libens,
Enſis ſenili tinctus e iugulo redir.
Placare quem non potuit a cæde effera

DAN.

[Tanai: fluuiũ ſeptẽtrionis in ſcythia de quo ſupra dictũ ẽ.[Septẽ ora: ſeptẽ hoſtia hoc nõ legiĩ q ſeptẽ hoſtia hẽat i ſed ſeruaĩ decoꝝ mulieres.n.nõ hñt peritiã coſmographiæ: ſicut in bucolicis ille ruſticus q dixit ueniemus ardẽtẽ ora xẽ quũ ſit i ſeptẽtriõe.[Et qui renatũ,uenit ille q excipiens diẽ renatũ in primo ortu ſolis;intelligit mẽnonẽ q fuit titoni filii laumedontis troiani regis fili⁹ de quo Diod.lib.iii.Hic decẽ milia ethiopũ totidẽ ſuſianos cũ ducẽtis curribus ad troiã uenit: erat florens animi corpiſq̨ uiribus & cũ multos græcos i bello occidiſſet tãdẽ a theſſalis per inſidias iterficiĩ:cui⁹ corp⁹ ab etiopib⁹ ereptũ fuit & crematũ:ac illi⁹ oſſa ad tithoniũ patrẽ delata ſũt.[Tigri fluuiũ armeniæ.[Rubẽti: nã trigris labiĩ uerſ⁹ mare rubrũ qd ẽ i arabia: uadit i ſinũ maris q dr̃ pſiſc⁹.Nõ uero i marĩ rubꝝ,ut hic diĩ ipitia hecuba.[Et q̃ intelligit pẽtheſileã reginam amazonũ:de qbus ſupra diximus.illa uenit i auxiliũ troianoꝝ.[Proſpiciens: qa poſita eſt uerſus ſcythiã.[Vagos: errãtes.[Viduis.q̃ uiuebãt ſine uiris.[Exciſſa.ſ.troia.[Sibi icubuit: corruit i ſe.Decora: ornamẽta.[Congeſti ꝑſtrati.[Aſſarici,regis troiãi Nec ꝓhibet q̃uis ardeat troia nõ ceſſant græci diripere urbem & diuitias.[Patet: nõ.uĩ.[Ater ſactus obſcurus.[Obſitus:i oppꝛ̃ſſus.[Metiĩ: mẽſurat oculis per ruinas urbis uadũt græci & miranĩ molles illis diripẽdo oia.[Lẽtũ troiã q̃ fuit illis lẽta: nã p decẽ annos illã oppugnauerũt.[Ignoſcit: dñt non eſſe mirãdũ ſi mãſerit p tã lõgũ tp̃s cũ uideãt magnitudinẽ urbis.[Horret: q̃uis uideãt illã diruptã adhuc timẽt & uix credũt potuiſſe uici ab ipſis.[Mille rates: q̃ dñr ueiſſe ad bellũ troianũ.[Capiunt: uix pñt tenere ſpolia nr̃a.[Teſtor,

riofis [Vetãte deo.caſſandra filia priami a phœbo dilecta uaticiniũ accepit: ſed cũ illa nollet cõſentire fecit de⁹ ne qd crederet̃ ei, vñ ꝑdixit excidiũ troianũ nec credebaĩ illi.[Prior hecuba: hæc rogis priami uxor ciſſei regis thracũ filiã ꝑgnans ſomniauerat ſe accenſam facem parere q̃ totam patriam inflammaret: hoc fuit anteq̃ peperiſſet paridem.Vir.lib.ix.Ciſſeis prægnãs ignes enixa iugales.[Ithacus: ulyxes ab ithaca inſula.nolite credere q ille ignis combuſerit troiam qui miſſus fuit ab ulyxe & ſinone.ſed hinc eſt quem ſomniaui.[Comes.ſ.Diomedes [Vidi.ſ.mortem Priami ante aras quæ plana deſcribitur in .ii.æneĩ.a Virg.[Eacidæ: pyrrhi pro nepotis.eaci.[Libens.ſ.priamus qui libenter mortuus eſt ne uiderer ſequentes calamitates.[Actum immiſſum gladium.placare: debuit pyrrhus parcere priamo quia ante aras erat deide ſenex.[Effera crudeli.

[Aſſaraci domus: aſſaracus ilus ganimedes filii fuerũt trois a quo troia dicta [Domus aſſaraci eſt ipſa troia.Et uos meoꝝ quos habuit filios priamus non oẽs illi pepit hecuba ſicut ex illo Homerico facile cõſici pŏt.τουσ μοι λα οἶοσ τεκε τοκρζι ουσαγυναι κων,loquẽs de lychaone & polidoro decẽ & ſeptẽ iuxta uxore nati ſunt teſte Cicerone.Tuſculanaꝝ lib.i.hecuba filia ciſſei tragũ regit ut placet euripidi ϖοσ ανδ εοροσ εκαβαν ϖαισ γε λωσ τασ κιασ τεωσ ϖριαμου τε ϖατρωσ & Marõ.l.ix.Ciſſeis ꝑgnãs ignes enixa iugales home.tñ noluit filiã dimãtis.& Hõ.imitat⁹.Oui.hic altis latraſſe dimantida flebile uiſum eſt Sed qd ruinaſq: apd euripi.hecuba gemit i hũc modũ ωμοι.τισ αμυνει μοι ϖοια γενα ϖ οια λέϖολισ:φρουδεσ ϖρεσβυσ:φρουδε οι ϖαιδεσ.

[Cardinem:

BER. ¶ Cardinem, extremum ſinem vitæ ſuæ. Superi viderunt illud ſcelus. ¶ Et ſacrum vbi erat ipſe Priamus. ¶ Indiget, non habet qui ſepeliat eum, nec facit rogum illi. ¶ Non ſatis: non eſt diis ſatis ad vindictam noſtram deſtruxiſſe Troiam: ſed etiam nurus priami ducitur in prædam & ſeruitutem. ¶ Vrna, in qua ponebantur nomina illarum, vt ſortirentur dominum. ¶ Legens: eligēs aliquem dominum ex græcis. ¶ Vilis præda: qui habebit me habebit uilem prædam. ¶ Hectoris: filii mei Andromachē, hæc in ſorte, contigit Pyrro. ¶ Heleni, filii mei. ¶ Mea ſors, omnes timent habere me & alias cupiūt. ¶ Lamēta: interrogatiue. ¶ Iuxta: exequias. ¶ Iudicis paridis qui iudicium fecit in ida ſilua inter Venerē palladem & Iunonem certantes de pulchritudine: vnde indignata Iuno ꝙ ſpreta fuerit perpetuo inimicitias egit cum Troianis & fauente Venere patris rapuit Helenā propter quā excidium Troianum ſequutum eſt vnde dicit idæ fatalis q attulit fata idest perditionem troianis.

BER. NOn rude, reſpōdet chorus verbis Hecubæ inuitas nos ad plorandum id faciemus faciliter cum iaꝫ ſimus aſſueti non rude: nō imperitum ad lugendum, phrygius: paris poſtquam ipſe Paris diſceſſit ad rapiendum Helenam: nihil vnquam habuimus niſi lachrymas. ¶ Amyclas: hæc fuit laconiæ ciuitas caſtoris & pollucis patria: ſic Statius primo achilleidos. Soluerat œbalio claſſem de littore paſtor. Dardanus incautas blande populatus amyclas. ¶ Pinus, nauis facta de pinu, orta in ida ſilua conſecrata cybelli. ¶ Decies: iam ſunt decem anni: quibus cœperunt obſidere græci Troiam ex quo nō ceſſauimus lugere. ¶ Canuit: alba facta fuit. ¶ Nudata: quia iam omnes arbores ſucciſſe ſunt pro rogis tot mortuorum. ¶ Trepidus: propter hoſtes vicinos. ¶ Leua: pro eleua, tu regina prius incipæ luctum & eleua manum ad dandum ſignū aliis: vel ad percutiendum pectus: & nos omnes te ſequamur. ¶ Tepido: puluere cinere adhuc calido propter incendium: ſolebant antiqui in maximo luctu ſpargere caput cinere. ¶ Paret exertos, nudatos apparet: ut ſint magis expediti ad percutiendum. ¶ Sinus: dimittite veſtes vſq; ad ventrem & occurrit Hecuba ne poſſit reſpōdere contrarium propter honeſtā dicendo non opus eſt ſeruare pudorem captiuis. ¶ Subſtringe: dimitte & aperi. ¶ Palla: veſtis ſuperior cingat inferiorem tunicam. ¶ Vacet: intenta ſit. ¶ Planctus: percuſſiones pectoris verberati.

Mortalis æui cardinem extremum premens.
Superiq; teſtes ſceleris:& quondam ſacrum
Regni iacentis, ille tot regum parens
Caret ſepulchro Priamus:& flamma indiget
Ardente Troia. non tamen ſuperi ſat eſt.
Dominum ecce Priami nuribus:& natis legens
Sortitur vrna. præda quem uilis ſequar?
Hic Hectoris coniugia deſpondet ſibi.
Hic optat Heleni coniugem, hic Antenoris.
Nec deeſt, tuos Caſſandra qui thalamos petat.
Mea ſors timetur. ſola ſum Danais metus.
Lamenta ceſſant? turba captiuæ mea
Ferite palmis pectora,& planctus dare.
Et iuſta Troiæ facite. iandudum ſonet
Fatalis idæ iudicis diri domus.

Anapæſtici Verſus.

CHORVS MVLIERVM. HECVBA.

NOn rude vulgus, lachrymiſq; nouū
Lugere iubes. hoc continuis
Egimus annis. ex quo tetigit
Phrygius Graias hoſpes amyclas.
Secuitq; fretum pinus matri
Sacra Cybelle. decies niuibus
Canuit Ide, Ide noſtris
Nudata rogis,& ſigeis
Trepidus campis decies ſecuit
Meſſor ariſtas, ut nulla dies
Mœrore caret: ſed noua fletus
Cauſa miniſtrat. ite ad planctus,
Miſeramq; leua regina manum
Vulgus dominam vile ſequemur.
Non indociles lugere ſumus.
H. Fidæ caſus noſtri comites
Soluite crinem. per colla fluant
Mœſta capilli. tepido Troiæ
Puluere turpes paret exertos
Turba lacertos, ueſtæ remiſſa
Subſtringe ſinus, uteroq; tenus
Pateant artus, cui coniugio
Pectora velas captiue pudor?
Cingat tunicas palla ſolutas.
Vacet ad crebri verbera planctus
Furibūda māus, placet hic habitus
Placet, agnoſco Troada turbam.
Iterum luctus redeant ueteres.
Solitum flendi vincite morem.
Hectora flemus.
C. Soluimus omnes lacerū multo
Funere crinem. coma dimiſſa eſt
Libera nodo, ſparſitq; cinis

DAN. ¶ Hic Antenoris: vxor antenoris fuit thebano Ciſſi filia: venerabilis & pudica matrona: quam Troiani ſacerdotio Mineruæ præfecerunt. Home. meminit .iii. Iliados Hecuba ibat ad templum Palladis iuſſu Hectoris ſacrificatum cum generoſo matrum comitatu aduenientibus aperit ianuam thebano. τῇσ ιθυρασ ωιξε θεανωκαλλιπαριοσ κισσηισ αλοχοσ αντηνοροσ ιπποδαμοιο.

DAN. NOn rude vulgus inſcribitur ſecūdum carmē metro pidarico dimetro anapeſtico. Chorus Iliadum vna cum Hecuba deplorat excidium patrium id quod erat illis iam vetus malum loquitur Chorus: Iubes regina nos non rude neq; nouum ad dandas lachrymas vulgus lugere: id quod egimus ex quo Paris Helenā rapuit. ¶ Leua: manum: tolle digitum miſera & tu prima luctum incipe ſequemur ſecundum. ¶ Non indociles, occaluimus longa lugendi cōſuetudine. ¶ Fidę: & conſtantes ſociæ noſtræ fortunæ. Dominam tamen earum facit ſe conſeruam Hecuba apud Euripidē. την ομοῦ δ' ουδ' εν νυν τρωιασ ἐστι μιν. προσ

στευδ' ιανα ασταν. λα-
βετε φερετε, & cætera.
Vocet: omni caſu accu-
ſandi raro inuenitur: fre-
quentius omni dandi quan
do ſignificat ſuperſum aut
ocium eſſe. eſt. n. vacare in-
terdum vacuum eē & ſtrui-
tur cum caſu, auferendi cu-
ius rei vulgatiſſima ſunt
exempla. Iterum redeât,
alterum vacat.

BER. ℭ Complete: quia nihil
aliud reſtat de Troia niſi
cinis. Suffulta, ſuffarci-
nata & ſuccincta vt demiſ-
ſa uſq; ad ventrem videan-
tur humeri. Retheia: re-
thus mons eſt Troianus
in quo Aiax Thelemonis
poſtquam ſe interfecit ſe-
pultus eſt. Echo vox quę
reſpondet ex locis conca-
uis: eſt indeclinabilis. Ex-
trema: vltima, nam ſi vlti-
ma ſolet reſpondere: cla-
mate ita fortiter vt refer-
rat omnes voces. Pulſu,
verberatione. Sangui-
neos, plenos ſâguie. Ti-
bi, ad honorem tui. Ci-
catrix: ſignum ſanati vul-
neris: iterum rumpunt ci-
catrices verberando quas
fecerât ſuperioribus annis
in funere Hectoris. Co-
lumen: Hector tutela pa-
triæ. Mora: qui tarda-
bas calamitatem Troia-
nam. Fulta, ſuſtentata.
Cecidit: dū ſtabat hect.
ſtetit: Troia dum cecidit
deſtructa eſt. Vertite ex-
hortatur vt modo priamū
fleant. Bis capte Troia
bis capta fuit prio ad her-
cule quando fuit cum ar-
gonautis ſecundo a græcis
ſub Agamemno. Troia
dum fuiſti Rex Troia bis
tulit omnia. Pharetras:
fatatum era Troiam non
poſſe capi, ſecundo ſine ſa-
gittis Hercu. vnde phiotes
armiger hercu. cum ſagit-
tis ipſius ad bellum Tro-
ianum ductus eſt. Par-
tus elatos: filios ſepultos.
Cludis: vltimus morie-
ris cum prius videris tot
mores filioꝵ. Victimas
quia ante aras interfectus
fuit. Alio ad aliam par-
tem: noli dolere mortem.
Priami: quia fœliciorem
me quæ ſuperſum ad tot
miſerias. Iliades matres
troianæ. Iugum: ſeruitu
tem quemadmodum ego.

Feruidus ora.
H. Complete manus/hoc ex Troia
Sumpſiſſe licet. cadat ex humeris
Veſtis apertis utrunq; tegat
Suffulta latus. iam nuda vocant
Pectora dextras/nunc nunc uires
Exprome dolor. Rœthea ſonent
Littora plancto/habitanſq; cauis
Montibus echo non (ut ſolita eſt)
Extrema breuis verba remittat.
Totos reddat Troiæ gemitus.
Audiat omnis pontus: & æther.
Sæuite manus pulſu vaſto
Tundite pectus. non ſum ſolito
Contenta ſono. Hectora flemus.
C. Tibi noſtra ferit dextra lacertos:
Humeroſq; ferit tibi ſanguineos.
Tibi noſtra caput dextera pulſat.
Tibi maternis vbera palmis
Laniata iacent fluit: & multo
Sanguine manat: quancunq; tuo
Funere feci rupta cicatrix.
Columen patriæ, mora fatorum,
Tu præſidium phrygibus feſſis:
Tu murus eras humeriſq; tuis
Stetit illa decem fulta per annos.
Tecum cecidit ſummuſq; dies
Hectoris idem: patriæq; fuit.
H. Vertite planctus/priamo veſtros
Fundite fletus/ſatis Hector habet.
C. Accipe rector phrygiæ planctus.
Accipe fletus bis capte ſenex.
Nil Troia ſemel te rege tulit.
Bis pulſari dardana graio
Mœnia ferro, biſq; pharetras
Paſſa Herculeas. poſt elatos
Hecubæ partus, regumq; rogos
Poſtrema pater funera cladis.
Magnoq; Ioui uictima cæſus
Sigea premis littora truncus.
H. Alio lachrymas flectite ueſtras.
Non eſt priami miſeranda mei
Mors Iliades, felix priamus
Dicite cunctæ. liber manes
Vadit ad imos/nec feret vnquam
Victa Graium ceruice iugum.
Non ille duos vidit atridas.
Nec fallacem cernit Vlyſſem.
Non argolici præda triumphi
Subiecta feret colla trophæis.

Atridas: filios actei aga
mem. & Menelaum: nam
grauiſſimum eſt videre ho
ſtes victores & pati. Non
argolici: nō ducetur cathe
natus in triumphum.
ℭ Sparſitq; cinis: vetuſtiſ-
ſimi moris fuit ſpargere ſu DAN
per caput puluerem in fu-
neribus quē morē ſeruant
Solymi & iudæi. Echo
nympha olim fuit a pane
paſtorali in deliciis habi-
ta extra quem memini ſe
vnquam palpandam præ-
buit, fabulam tangit Oui-
dius elegâter in metamor-
phoſi. Hectora flemus:
apud Homerum Hecuba
ſic deflet. O fili miſera
ego quid viuo grauia pa-
tiens τρωσιτε και τρωσιν κατα πτολιν, οισε
θεοιωσ δε. δεχατηγαρ
καισφι μαλαμεγακυδεσ
οσ εησθα ζωοσεων & cætera.
Bis capte ſenex: Pria-
mus Laomedontis filius
puer ab Hercule captus
eſt poſt ereptam a marino
monſtro heſionem cui in
mercedem triginta equos
candidos pollicitus iā fue-
rat Laomedon, ſed cum ꝓ
miſſis non maneret facto
impetu inuaſit Troiam
priamus poſtea pecunia re
demptus eſt vt omnia pla-
ne comminiſcitur Valerius
Flaccus Appollinii ſtudio
ſus æmulator poſtremo ſe
nex captus, & occiſus ad
aram Iouis Hercei vt ca-
nit Homerus & Iuuenalis
in omnibus meminit, nec
non poetarum lux Maro.
Elatos, decem & ſeptem
numero ad rogum elatos.
Cludis: terminas Com-
ples. Cicero. Priamum tan
ta progenie orbatum cum
in aram confugiſſet ma-
nus hoſtilis interemit. Hic
ſi uiuis filiis, incolumi re-
gno occidiſſet aſtante ope
barbarica. tectus celaris,
vtrum tandem a bonis an
a malis diſceſſiſſet: & pro-
pterea ipſa Hecuba nō ine
pte ſubiungit non eſt Pria-
mi miſerāda mei mors ilia
des: & Home. a doloribus
ceſſandū eē demōſtrat qui
plurimi ſunt mortalib⁹ da
ti in hac uita, ου γαρ τισ
πρηξισ πελεται κρυεροιο
γοοιο ωσ γαρ επεκλωσαντο θεοι δειλοισι βροτοισι
ζωειν αχνυμενουσ &c.
ℭ Vincula,

Non aſſuetas ad ſceptra manus
Poſt terga dabit/curruſq; ſequens
Agamemnonios aurea dextra
Vincula geſtans latis fiet
Pompa Mycenis. Ch. felix Priamus
Dicimus omnes.
Secum excedens ſua regna tulit.
Nunc Elyſii nemoris tutus
Errat in umbris/interq; pias
Felix animas Hectora quærit.
Felix Priamus.
Felix quiſquis bello moriens:
Omnia ſecum conſumpta uidet.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

TALTIBIVS CHORVS.

Vã lõga Danais ſempi portu moras
Seu petere bellũ/peteſ ſeu pt̃iã uolũt.
C. Quæ cã ratib' faciat, & Danais mo (ras:
Effare reduces quis deus claudat uias.
T. Pauet aius. artus horridus quaſſat tremor.
Maiora veris monſtra uix copiunt fidem.
Vidi ipſe uidi (ſumma iam titan iuga
Stringebat. ortus vicerat noctem dies)
Cum ſubito cæco terra mugitu fremens
Concuſſa cæcos traxit ex imo ſonos.
Mouere ſylux capita/& excelſum nemus
Fragore uaſto tonuit, & lucus ſacer.
Idæa ruptis ſaxa ceciderunt iugis.
Nec ſola tellus tremuit/& pontus ſuum
Adeſſe achilllem ſenſit/ac ſtrauit uada.
Tunc ſciſſa tellus aperit immenſos ſpecus:
Et hiatus Erebi peruium ad ſuperos iter
Tellure fracta præbet/ac tumulum leuat.
Emicuit ingens umbra Theſſalici ducis.
Threicia qualis arma præludens tuis
Iam troia fatis ſtrauit. aut Neptunium
Cana nitentem perculit iuuenem coma.
Aut cum inter acies Marte violento furens
Corporibus amnes clauſit, & quærens iter
Tardus cruento Xanthus errauit uado.
Aut cum ſuperbo victor in curru ſtetit.
Egitq; habenas, Hectorem, & troiam trahens:
Impleuit omne littus irati ſonus.
Ite, ite inertes/debitos manibus meis
Auferte [illegible]res/ſoluite ingratas rates
Per noſtra ituri maria non paruo luet
Iras achillis Græcia. at magno luet.
Deſponſa noſtris cineribus polyxena
Pyrrhi manu mactetur/& tumulum riget.

BER. ❡ Vincula, quia non ducetur vinculo aurato poſt currum Agamemnonis. ❡ Micœni: vbi regnauit Agamemno. ❡ Eliſii: campi vbi animæ beatorum dicebantur eſſe: vt deſcribit Virgilius in libro. vi.

BER. Q Vam lõga: Hic eſt ſecũdus actus in quo inducitur talthybius renuncians choro miranda prodigia quę uidit: & umbrã achillis ſibi apparuiſſe increpantem græcos ingratitudine ab eoq; monitum ſe dicit ut polixena ad ſepulchrũ eius mactaretur. ❡ In portu: illud accidit græcis quando ueniebant ad bellum troianum: cum ❡ Agamen. in aulide famoſiſſimo portu boetiæ ceruam dianæ ignarus occidiſſet: & ob id diana a græcis uentos abſtuliſſet: reſponſo habito ut agamẽnonio, ſanguine dea placaretur factum eſt ut iphigenia agamẽnonis filia ſacrificaretur: ſed miſeratione deæ pro ea oblata cerua. ❡ Petere itre. ❡ Maiora ueris: maiora q̃ poſſit credi. ❡ Vix capiunt fidem uix creduntur. ❡ Stringebat: leuiter percutiebat ſummos colles. ❡ Fremẽs: murmurans. ❡ Cæcos: quorum cauſa ignoramus ❡ Sacer, conſecratus cybelli in india. ❡ Suum: quia natus eſt de Thetide dea maris. ❡ Hiatus: apertura terræ: fecit iter ab inferno ad ſuperos. ❡ Leuat: ſubleuat. ❡ Emicuit: in tanto tumore terræ exiuit vmbra Achillis Theſſalici ducis. ❡ Proludens: quaſi faciens proludium & principium ſuæ virtutis. ❡ Treicia: quando græci ibant ad bellum Troianum finitima quæq; loca populabantur ſicut Achilles multos duces & vrbes abſtulit, quod proſequitur Homerus. ❡ Iuuenem: cignum de quo inferius dicemus. ❡ Hectorem & Troiam: nam mortuo Hectore viſa eſt Troia capta. ❡ Irati, ſcilicet Achillis: & hæc fuit eius vox indignantis. ❡ Debitas, meritas. ❡ Magno, ſcilicet damno. ❡ Deſponſa, hæc erat eius petitio, vt mactaretur Polyxena p manus filii ſui. ❡ Coeunte: coniungente ſe: nam ſupra dixerat apertã fuiſſe terram. ❡ Triton: tubicem neptuni cecit Hymeneum epithalamium tanquam Polyxe. deberet duci ad maritum.

DAN. Q Vam longa Danais ſemper. ❡ Talchybius Agamemnonis preco & Eurybatis comes vt meminit Homerus: fuerunt enim apparitores, & miniſtri Agamemnonis ambo quibus Achilles hippodamiam abigendum per Patroclum tradidit: is procedit in hoc ſecundo actu: & carmine tertio trimetro Iambico Hypercatalectico recitans Achil. vmbraz valde apud ſe conqueſtam grçcorum ingratitudinem in ſe nec fore ventos faciles prius quam manibus Achilleis immoletur Polyxena ſciſſa palla: ſciſſis crinibus: interlocutores Talchybius & Chorus: ❡ Vidi: facit fidem a viſione & ne ſomnium videat a crapula, & plenitudine ortum addit ſub ipſum ſolem hoc genus phantaſmatis ſibi obuolaſſe quo tẽpore ſomnia vera eſſe creduntur. ❡ Adeſſe, prope eſſe ſuum. ❡ Suum: Thetis Achillis mater Nereidum vna: ut Ouidius libro duodecimo meminit. Leua tenet thetis & melite panopeaque virgo filia Chironis, fuit Peliei vxor. ſcribente Orpheo in argonauticis, χαιν μετερον χωρονεττισ αργυροπεζα. ❡ Impleuit omne littus: inſonuit totum littus clamante umbra Achilles: quo portentoſo clamore admoniti ſūt græci inſtaurare parentalia ſanguine puellari. ❡ Xanthus: fluuius alio nomine Camander dicitur ab Homero, ωνξανθον χαλεουσι θεοι, ανδρεσ δε χαμανδρον.

BER.

CVm læta propter victoriam, hæc eſt ſecunda pars ſecundi actus: Achilles petebat Polyxenam mactari ad tumulum ſuum Agamemnon negat Pyrrhus Achillis filius cũ Agamẽnone diſputat vt illa mactet. ¶ Excidit, ab animo tuo: delata ſunt patris mei beneficia q cauſa fuit illius victoriç. ¶ Breui, paruo tpe Troia cadens cõpenſauit tarditatem eius. ¶ Scyros: inſula maris ægei vna ex cycladibus lycomedis regis patris in q̃ Achil. ſub habitu puellari a thetide matre occultatus eſt ne iret ad bellum troianũ: tãdẽ cognitus ab Vlyxe ductus ẽ ad obſidionẽ troianã. ¶ Illo, Achille, erat habitũ oraculo troiã non poſſe capi ſine Achil. ¶ Velis: ſi velles dare præmium Achil, ſero id facturus es: cũ alii duces totã pdã intra ſe diuiſerint pater meus debat eẽ prius & erit vltimus. ¶ Minor mer. q̃ vna puella hoſtiũ. ¶ Iuſſus .ſ. ab oraculo & mr̃e thetide: vnde probat per merita illud nõ debere negari. ¶ Sedens: ocioſus nã ſi voluiſſet viuere ſine bello ut erat fatatũ a Ioue potuiſſe viuere tercẽtũ annos, vt uixit neſtor. ¶ Senis pi. neſt. regis pili pilos opidũ fuit iuxta theſſaliã verſus mari nũ litus a neleo p̃re neſto. cõditũ. ¶ Falſas veſtes muliebres qb⁹ Achil. tulit apd licomedẽ. ¶ Faſſus, demõſtrauit ut ſcri. Sta. in Achilleide: Vlyxes volẽs reperire Achil. inter mulieres attulit munera diuerſi generis. ¶ In hoſ. telephus fuit Her. filius ex ãgaue nympha progenitus ut Sophocles atteſtat: quem in ſiluis expoſitũ a ceruа lactatum duxit: ſed tractu tpis robuſtus effectus in licia citenſibus iperauit, venienſq; deinde in auxiliũ troianoꝝ dũ Vlyxẽ inſequit a trunco q in vinea præpeditus ab Achil. i ſiniſtro femore vulneraẽ ſed auſis pectus manus illius effugit: ac cũ malo indies vulneris grauaret: nec adhibita pficerent remedia apol. cõſuluit: q rñdit nõ aliẽ poſſe liberari q̃ q iterũ ab Achil. vulnerandus accederet q̃ ſic quoq; ab illo itez vulneratus incolumis effectus eſt. q Ouid. tetigit lib. i. de Remedio, cũ ait vulnus Achil. q̃ quõdã fecerat hoſti. Vulneris auxiliũ pelia aſta tulit. ¶ In ho. quia nolebat dare hoſpitium græcis. ¶ Impotens, ferox. ¶ Mite: qñ ſanauit eum. ¶ Cecidere thebę: fuerũt thebę in ægyp. vrbes q̃ buſiris ægypti rex cõdidit græci helıopoli: hoc eſt ſolis vrbẽ vocauere huius ambitũ. cxl. ſtadioꝝ fuiſſe ſcri. Hercu. alia fuit in boe, alia in cicilia pria andromaches q fuit hectoris dilectiſſima coniunx filia eetonis tebaꝝ i cicl. regis ut oñdit Ho. li. ilia. vi. Nã iduces illã cũ Hecto. loquẽtem lamẽtariq; miſerabil't rettulit de Achil. q pꝛiam ſuã thebas i qua orta fuerat euerterat: & patrẽ regẽ ſeptẽq; ſuos fr̃es occiderat: traxeratq; captiuã matrẽ quã deide imenſa ſũma redemptam, Diana apud a des ı ẽnas cõmorãtẽ ſagittis interfecit. ¶ Lyrneſos: euntibus græcis ad troiã Achilles vtrãq; ciciliã & thebaicã & lyrneſiã; inuaſit thebaicã eetion: andromaches pater lyrneſiã Menetes regebat: His trucidatis ex tebe Aſtimonem Chryſi: ex lyrneſo Hyppodamiã Briſei filiam expugnatis oppidis abduxit, q̃q̃ Euſtachius ex pedaſo hyppodamiã abreptã tradit. Agamemnon græcoꝝ imperator ex oi pda ſibi delecit aſtimonem, Achilli neſtori & idomeneo: partiende pde auctoribus hippodamia ſorte obtigit: i tarea chryſes apollinis ſmynthei ſacerdos in templo erat in chryſeo multis oblati muneribus repetit. Minabundus ſenẽ a ſe abigit agamẽnõ: apollo ſui antiſtitis cõtumelia petitus nouẽ dieb⁹ ut Home. ſcribit: iumenta & hoies ſagittis cõfodit cadebat hac peſte quotidie miſerãda multitudo: Palladis monitu vocata cõtione Achilles deplacãda deorũ ira deliberat calchas neſtoris filius q cũ mopſo de vaticinio certauit: niſi aſtimone patri redderet placari apolinẽ non poſſe in mediũ ptulit: Acclamantibus vniuerſis, Agamẽnon per Vlyxẽ ad patrẽ puellam remittit achilli vero quẽ reddende aſtimões auctorem credebat: appatitoribus Telribio & Euribate miſſis hyppodamiã abſtulit: ideo dicit criſẽ cauſa litis. ¶ Tanedos: fuit inſula notiſſima in cõſpectu troiæ. ¶ Cilla: vrbs ꝯſecrata phębo. ¶ Caic⁹: fluui⁹ ẽ phrygie teſte Liuio in. vi. de bello macedonico veniẽs a miſia. ¶ Attollẽs: q ſolet creſcere tpe veris qñ ſoluũt niues.

Hæc fatus alta voce, dimiſit diem:
Repetenſq; Ditem merſus ingentem ſpecum
Cocunte terra iunxit. immoti iacent
Tranquilla pelagi, ventus abiecit minas.
Placidumq; fluctu murmurat leni mare.
Triton ab alto cecinit hymenæum choro.

Trimetri Iambici.

Pyrrhus. Agamemnon. Calchas.

CVm læta pelago vela rediturꝰ dares,
Excidit achilles. cuius vnius manu
Impulſa Troia corruit tandem ſolo
Breui repenſans quidquid adiecit moræ
Scyros, fretumq; Leſbos Ægeum ſecans
Illo remoto, dubia, quo caderet, ſtetit.
Velis licet, quod petitur: ac properes dare,
Sero es daturus. iam ſuum cuncti duces
Tulere pretium: quæ minor merces poteſt
Tantæ dari uirtuti? an is meruit parum
Qui fugere bellum iuſſus, & longa ſedens
Æuum ſenecta degere: ac Pylii ſenis
Tranſcendere annos: exuit matris dolos,
Falſaſq; veſtes: faſſus eſt armis uirum?
Inhoſpitali Thelephus regno impotens:
Dum Myſiæ ferocis introitus negat.
Rudem cruore regio dextram imbuit.
Fortemq; eandem ſenſit: & mitem manum.
Cecidere Thebæ: uidit Eetion capi
Sua regna uictus. clade ſubuerſa eſt pari
Appoſita celſo parua Lyrneſos iugo.
Captaq; tellus nobilis Briſeide.
Et cauſa litis regibus Chryſe iacet.
Et nota fama Tenedos: & quæ paſcuo
Foecunda pingui Thracios nutrit greges.
Et ſacra Phoebo Cilla. quid, quas alluit
Vernis Caicus gurgitem attollens aquis?

CVm læta: quartũ carmen metro archilochio in quo Polini. & Aſtianaxa capitis fiunt rei. Cõtētio p Polixe. orit iter agamẽ. & Pyr. Res ad idiciũ deferẽ calchãtis uatis. ¶ Cuius vnius manu: occiſo. ſ. hecto. nõ. n. minus valuit Vlyxis fallacia quẽ vrbis euerſorẽ peculiari tanq̃ epitheto Ho. appellauit. Lerneſos: oppidum Ciliciæ qd expugnauit Achil. quo capto tres hippodamæ fr̃es trucidauit: pr̃ vero ſuſpẽdio vitã finiuit. ¶ Criſſe oppidũ: criſſei patris aſtimones de quo meminit Home. in iliade. ¶ Cauſa litis: non

oppidum

DAN

opidum fuit cauſa litis ſed
puella oppidana quã coa/
ctus ẽ Agamẽnon reſtitue
re in patriam parenti ſuo
ipulſore Achille: ut ſingu/
la Home. plane proſequit
i prio. Iliados. αλλασ μεν
νυν τευδε τεωποτσ αυ
ταραχαιοι τριπλατετε
τραπλαρα ποτισομεν,
&c. ſic meus venit ſic mei
patris accepit nobile incre
mẽtũ virtus & gloria ut nõ
immerito illud Papi. de eo
cõmemoret video iã mille
carinis Ioniũ ægeũq; pmi,
nec ſufficit ois quo plaga
graiugenũ tumidis coiurat
aridis. Iam pelago terriſq;
meus q̃rat Achilles: & vo/
let ipſa ſequi.
BER. ¶ Hæc tanta: tot vrbes &
puincie captæ fuiſſent al/
teri magna gl̃ia expugnan
do illas in lõgo tpe ſed eũ/
do Achilles illas expugna/
uit. ¶ Pauor: nã oib⁹ erat
terror. ¶ Parat, dũ vadit
ad troiã. ¶ Hector. omitta
m⁹ alia merita pr̃is: ſatiſſe
cit ſi nõ feciſſet alia occidẽ
do Hectorem cuius morte
troia de facili capta ẽ. ¶ Ili
on: troia. ¶ Mẽnon: filius
titõi & aurore fr̃is Priami
q ab oriẽte venerat. ¶ Pa/
rens: mr̃ aurora pp mortẽ
filii obſcurauit ſe. ¶ Vi/
ctor: Achilles cũ iterfeciſ/
ſet filiũ deæ timuit: nã cũ
eſſet ipſe quoq; filius deæ
thetidis: intellexit deaꝝ fi/
lios poſſe occidi. ¶ Ama/
zon pẽtheſilea regia ama/
zonũ: maximis uirib⁹ præ
ſtans. ¶ Debes: agamẽnon
obligatus es: etiã ſi peteret
vnã de tuis micenciis & ar/
giuis, q̃to magis debes da/
re vnã hoſtem tumulo ſuo.
¶ Nato pelei Achilli. ¶ Fe
rũ: eſſe crudele. ¶ Priami:
ilius q genuit paridem ra/
ptorẽ: Helenæ: p qua vo/
luiſti imolare filiã tuã ut
hẽres vẽtos ſcdos: ut poſ/
ſes ire factũ vindictã con/
tra Troianos. ¶ Helenæ:
cã helenæ vt poſſes hr̃e eã.
¶ Iuuenile vitiũ: iuuenes:
qcq̃d appetũt volũt. ¶ Pa
ternus, aliis iuuenib⁹ acce/
dit furor pp abũdãtiam a
pr̃e. ¶ Lẽtus: patiẽs: pbat
patrẽ ei⁹ fuiſſe iracũdũ qd
auſus eſt reſiſtere tibi regi.
¶ Tumidi eacide ſupbi pa
tris tui. ¶ Quo: q̃to plus
qs põt tãto ſubmiſſius de/

Hæc tanta clades gentium: ac tantus pauor:
Sparſæ tot urbes turbinis uaſti modo:
Alterius eſſet gloria: ac ſummum decus.
Icet eſt Achillis: ſic meus uenit pater.
Et tanta geſſit bella: dum bellum parat.
Vt alia ſileam merita: non unus ſatis
Hector fuiſſet? Ilium uicit pater.
Vos diruiſtis/ inclytas laudes iuuat.
Et clara magni facta genitoris ſequi.
Iacuit peremptus Hector ante oculos patris:
Paritérq; Memnon/ cuius ob luctum parens
Palente mœſtum protulit uultu diem.
Suiq; uictor operis exemplum horruit:
Didicitq; Achilles: & deis natos mori.
Tum uerſa Amazon ultimus cecidit timor:
Debes achilli: merita ſi digne æſtimas.
Et ſi Micenis uirginem: adq; argis petat.
Dubitatur etiam? placita nec ſubito probas?
Priamiq; natam pelei nato ferum
Mactare credis? at tuam natam parens
Helenæ immolaſti. ſolita iam & facta expecto.
A. Iuuenile uitium eſt: regeř nõ poſſe impetũ.
Ætatis alios feruor hic primæ rapit:
Pyrrhum paternus. ſpiritus quondam truces:
Minaſq; tumidi lentus Æacidæ tuli.
Quo plura poſſis: plura patienter feras.
Quid cæde dira nobilem clari ducis
Aſpergis umbram? noſcere hoc primũ decet:
Quid facere uictor debeat: uictus pati.
Violenta nemo imperia continuit diu.
Moderata durant/ quoq; fortuna altius
Euexit/ ac leuauit humanas opes:
Hoc ſe magis ſupprimere felicem decet.
Varioſq; caſus tremere metuentem deos
Nimium fauentes: magna momento obrui
Vincendo didici. Troia nos tumidos facis:
Nimium ac feroces. ſtamus hoc Danai loco:
Vnde illa cecidit. fateor: aliquando impotens
Regno ac ſuperbus altius memet tuli.
Sed fregit illos ſpiritus hæc: quæ dare
Potuiſſet alii cauſa: fortunæ fauor.
Tu me ſuperbum priame: tu timidum facis.
Ego eſſe quidquam ſceptra niſi uano putem
Fulgore tectum nomen? & falſo comam
Vinclo decentem? caſus hæc rapiet breuis.
Nec mille forſan ratibus: aut annis decem.
Non omnibus fortuna tam lenta imminet.
Equidem fatebor: pace dixiſſe hoc tua
Argiua tellus: liceat. affligi phrygas
Vinciq; uolui. ruere: & æquari ſolo:

bet ſe gerere: ut eſt ſnia Ci/
ceronis in primo officioꝝ.
¶ Cede: morte polixene.
¶ Vmbras: aiaꝫ. ¶ Victor,
nõ debet victor facere qd
põt in victis, ſed vti mode/
ſtia decet. ¶ Quoq;: qñ ali
qs euectus eſt ad altiorem
gradũ: tanto magis debet
conſiderare quid accidere
poſſet &c̃. ¶ Fauentes: qui
hẽt vnde amplius aſcẽdere
nõ poſſit: debet timere ca/
ſum & ruinã. ¶ Vincendo:
expugnãdo: troiam didici
magna nõ eſſe firma. ¶ Lo
co: ſilui ſtatu & conditione
poſſem⁹ & nos vinci. ¶ Im
potẽs, nõ moderans ſeipm
te putaui me pluſq̃ ſim ſed
exẽplo priami diminui ſup
biam meam qd mihi acci/
dere poſſe cognoui qd illi
tãto regi euenit. ¶ Supbũ,
pp victoriã. ¶ Timidũ: p/
pter metũ ruie. ¶ Eſſe: qd
facit me timidũ ꝯſidero re/
gna caduca eẽ: & ſub noie
fœlicitatis hr̃e multa ma/
la. ¶ Splẽdore: q nõ habet
qd oſtẽdit. ¶ Decẽtẽ: orna
tam ¶ Vinculo: diadema/
te. ¶ Hoc. ſ. nomen regni.
¶ Breuis: qa una hora per
dit. ¶ Nec mille: non oibus
euenit qd Priamo q per. x.
annos ſuſtinuit bellum.
¶ Inclytas lau. iuuat. mep
DAN. ſeq & extollere pr̃nas lau/
des. ¶ Helenæ imolaſti p
republica grçcoꝝ & repa/
rãdæ helenes gr̃a iphianaſ
ſam ꝯſecraſti dianæ ad Au
lidẽ. ¶ Iuuenile vitiũ: iſani
eſt neſcire ipetũ cõpeſcere:
ppterea ꝙ difficiles adit⁹
ipetus ois hẽt. Et Papini⁹.
Male cũcta miniſtrat ipe/
tus: ingt. Pyrrhum pater/
nus: hoc illud eſt. ¶ Incly/
tas laudes iuuat, & clara
magni facta genitoris ſeq.
¶ Moderata durant: iã ſu/
perius laudauim⁹ illud qd
eſt inter vtrũq;: quicunq;,
amat vitã rectã trãquillã:
& ſecurã: contineat ſe itra
terminos mediocritatis:
neq; altum mare ſemp vr/
geat: neue iniquũ littus ſp
pmat: ſed teneat medium.
¶ Quoq;. i. quanto altius
te attulerit fortuna. ¶ Au/
rea: quaſi dicat magnifica
ſnia cõcors Oratianæ. Re
bus anguſtis animoſus at/
q; fortis appare: ſapienter
idẽ contrahes vento nimiũ
ſecũdo turgida vela. ¶ Ma

BER. gna momento: omnia ſunt hominum tenui pendentia filo. Et ſubito caſu quæ ualuere ruũt. ¶ Eſſe ego qcq̃, nil aliud inquit eſt regnũ q̃ tectũ nomẽ vano fulgore: regii aũt faſtus incomoda elegant Claudianus poeta generoſus ſub noie theodoſii cõſcripſit. Tu licet extremos late dominere per indos. ¶ Te medus, ſe mollis arabs: te ſeres adorent: ſi metuis: ſi praua cupis: ſi duceris ira ſeruitii patiere iugũ: tolerabis iniquas interius leges &c̃. ¶ Caſus hoc rapit breuis: momẽto eni magna obruunt: teſtat hoc Galba q totã ætatẽ in culẽter pducẽs iſeniũ, fortunę aura: breui ſublimatus eſt, & breui itẽ pcipitatus, vt teſtis eſt Trãquillus & Plutarchus ieidẽ cõmemorat deã cœcã nõ niſi a cœcis colli quos ipſa tãdẽ i foueam pcipitat miſeriaꝝ.

¶ Arguiſſem, noluiſſem cupiebam ſuperare Troianos: ſed nõ deſtruere troiã eo mõ: tamẽ ira & dolor iniurię: & victoria nocturna hoc voluit, ut tam crudeliter deriperet, quia õ nocte maior habet licentia. ¶ Irritat: a ccẽdit ad male faciẽdum ¶ Gladius fœlix: qui cũ ſemel intingit ſanguine nõ põt refrenari vnde dicit vecors libido .i. immoderatus appetitus effundendi ſanguinem. ¶ Cuius infecti: gladii ſanguine tincti. ¶ Quicqd: fatis eſt factũ crudeliter in Troiam, vñ quicqd ſupereſt ſeruãdũ ẽ. ¶ Regia virgo: polixena. ¶ Facinus: hanc mortem indignam ut appellem thalamos & cõiugiũ Achillis non patiar, nã quicqd mali fit: regi imputat. ¶ Vetat: vt Cicero in .i. officioꝝ qui nõ reſiſtit iniuriæ cum poſſit tñ eſt in culpa: ut ſi patriam & parentes deſerat. ¶ Manes: anima pr̃is mei. ¶ Cuncti: ſimul omnes laudabunt illum fortiſſimũ. ¶ Quod ſi: ſi umbra delectat ſanguine põt imolari alia victima q̃ polixena. ¶ Opima: pingula ex gregẽ capto. ¶ Inferias, in ſacris mortuoꝝ. ¶ Quãdo: quaſi dicat nunq̃. ¶ Inuidiam: odium quia ſi hoc ſiet omnes haberent illum

Etiam arguiſſem. ſed regi frenis nequit
Et ira: & ardens hoſtis: & uictoria
Commiſſa nocti. quidquid indignum: aut ſerũ
Cuiquam uideri potuit: hoc fecit dolor:
Tenebræq;: per quas ipſe ſe irritat furor:
Gladiuſq; felix: cuius infecti ſemel
Vecors libido eſt. quidquid euerſe poteſt
Supereſſe Troiæ: maneat. exactum ſatis
Pœnarum: & ultra eſt: regia ut uirgo occidat.
Tumuloq; dono detur: & cineres riget:
Et facinus atrox cædis: ut thalamos uocem:
Non patiar. in me culpa cunctorum redit.
Qui non uetat peccare: cum poſſit: iubet.
P. Nullum ne achillis præmium manes ferent?
A. Ferent: & illum laudibus cuncti canent.
Magnumq; terræ nomen ignotæ audient.
Quod ſi leuatur ſanguine infuſo cinis:
Opima Phrygii colla cædantur gregis.
Fluatq; nulli flebili matri cruor:
Quis iſte mos eſt? (quãdo in iferias homo eſt)
Impenſus homini? detrahe inuidiam tuo
Odiumq; patri: quem coli pœna iubes.
P. O tumide: rerum dum ſecundarum ſtatus
Extollit animos: timide: cum increpuit metus:
Regum Tiranne: iam ne flammatum geris
Amore ſolito pectus: ac Veneris noue.
Solus ne toties ſpolia de nobis feres?
Hac dextra Achilli uictimam reddam ſuam.
Quam ſi negas: retineſq;: maiorem dabo:
Dignamq;: quam det pyrrhus: & nimium diu
A cæde noſtra regia ceſſat manus.
Parẽq; poſcit priamus. Aga. haud eqdẽ nego
Hoc eſſe pyrrhi maximum in bello decus.
Suo peremptus enſe quod priamus iacet
Supplex paternus. Pyr. ſuplices noſtri patris:
Hoſteſq; eoſdem nouimus. priamus tamen
Præſens rogauit. tu graui pauidus metu
Nec ad rogandum fortis: Aiaci preces:
Ithacoq; mandas: clauſus atq; hoſtem tremẽs.
A. At non timebat tunc tuus fateor parens:
Interq; cædes Græciæ: atq; uſtas rates.
Segnis iacebat belli: & armorum immemor.
Leui canoram uerberans plectro Chelim.
P. Tunc magn⁹ Hector arma contemnens tua
Cantus achillis timuit: & tanto in metu
Naualibus pax alta Theſſalicis fuit.
A. Nempe iiſdem in iſtis Theſſalis naualibus
Pax alta rurſus Hectoris patri fuit.
P. Eſt regis alti ſpiritum regi dare.
A. Cur dextra regi ſpiritum eripuit tua?

odio. ¶ Pœna ſcilicet: polixenę. ¶ O tumide: iratus pyrrhus minatur Agamẽnonem dicens qñ es in fœlici ſtatu efficeris tumidus & inſolens: quando habes fortunam aduerſam es timidior dãna. ſi non imolauero polixenam patri teipſum interficiã ad ſacra patris peragẽda quẽadmodũ interfeci Priamũ. ¶ Regũ nã in exercitu ſub agamẽnone erãt alii reges. ¶ Flãmatũ: incẽſum amore quẽadmodũ de briſeide. ¶ Nimiũ: tũc probat ipetũ contra eum. Parẽ regẽ quẽadmodum ipſe erat vt ſecum comes vadas ad inferos. ¶ Haud equidẽ: trahit laudem pyrrhi in vituperium, nõ eſt mirum ſi interfeciſti Priamũ ita crudeliter quẽ pater tuus ſupplicẽ habuerat. ¶ Paternus, patris tui. ¶ Supplices, reſpõdet pyrrhus ſi Priamus ſupplicauit pr̃i meo fuit fortior q̃ tu ipſe venit ad eũ. ¶ Tu vero tumid⁹ nõ ferẽs ↄſpectũ ei⁹ miſiſti Vlyxẽ ſupplicatũ ei. ¶ Mandas itacho, comiſiſti vlyxi: & aiaci thelemonio ut pacẽ a pr̃e meo irato tibi ipetrarẽt. ¶ Auſus, ñ audẽs egredi. ¶ Cheli: cytharã ſcio pr̃ez tuũ nõ timuiſſe qñ hector cõbuſſit naues: gręcoꝝ q̃te tunc ocioſus pulſabat cytharã ſub tentorio ſuo: & hoc eſt dictũ indignatiue. ¶ Tũc ma. hector nõ timẽs deuaſtabat. exercitũ gręcoꝝ ſed ad tentoria patris mei non audebat venire: ubi ipſe cãtabat ocioſus. ¶ Theſſalicis: pr̃is mei: qa ad illas nũq̃ veit hector. ¶ Nẽpe: iſtũ reuoluit in vituperiũ pyrrhi: veꝝ ẽ qd erat ſecurus: qa accipiebat hoſtes & dimittebat: vt fecit de Prião qñ fuit redẽptũ corpus hectõ. ¶ Eſt re. itereſt magnanimi regis donare ſpiritũ .i. vitam regi. ¶ Cur, quid ergo occidiſti eum.

¶ Nullũ ne Achil. placari mães hoſtili imolatiõe falſo ãtiqs pſuaſũ ẽ q̃ſi adhuc irã ſeruarẽt i morte defũcti ipſi hic mãib⁹ patrocli. xii. formoſos adoleſcentes captiuos iugulauit Achil. δἱωδεκαδἑ τρωωρωε ποιθε τωοφια ατωοδ ειροτεωνε ιοτωωναγλααττεκνα &c̃.

¶ Mortem:

DAN

P. Mortem miſericors ſæpe pro uita dabit
A. At nunc miſericors uirgines buſto petis.
P. Iam ne immolari uirgines credis nefas?
A. Præferre patriam liberis regem decet.
P. Lex nulla capto parcit/ aut pœnam impedit.
A. Quod non uetat lex: hoc uetat fieri pudor.
P. Quodcunque libuit. facere uictori licet.
A. Minimum decet libere: cui multum licet.
P. His iſta iactas: quos decem annorum graui
Regno ſubactos pyrrhus exoluit iugo.
A. Hos Scyros animos? Py. ſcelere q̃ fratrũ caret.
A. Incluſa fluctu. Py. nempe cognati maris:
Atrei: & Thyeſtæ nobilem noui domum.
A. Ex uirginis concepte furtiuo ſtupro:
Et ex achille nate: ſed non dum uiro.
P. Illo ex achille: genere qui mundum ſuo
Sparſus per omnem cœlitum regnum tenet.
Thetide æquor: umbras Æaco: cœlum Ioue.
A. Illo ex achille: qui manu paridis iacet.
P. Quem nec deorũ comminus quiſquã petiit.
A. Compeſcere eqdem uerba: & audacẽ malo.
Poteram domare ſed meus captis quoq;
Scit parcere enſis. potius interpres deum
Calchas uocetur/ fata ſi poſcunt: dabo.
Tu: qui pelaſgæ uincula ſoluiſti ratis:
Moraſq; bellis: arte qui reſeras polum.
Cui uiſcerum ſecreta: cui mundi fragor:
Et ſtella longa ſemitam flamma trahens
Dant ſigna fati. cuius ingenti mihi
Mercede conſtant ora: quid iubeat deus
Effare Calcha/ noſq; conſilio rege.
C. Dant fata Danais: quo ſolent: precio uiam.
Mactanda uirgo eſt Theſſali buſto ducis:
Sed quo iugari Theſſalæ cultu ſolent:
Ionides ue: uel Micenææ nurus.
Pyrrhus parenti coniugem tradat ſuo.
Sic rite dabitur. non tamen noſtras tenet
Hæc una puppes cauſa/ nobilior tuo
Polyxena cruore debetur cruor,
Quem fata quærunt. turre de ſumma cadat
Priami nepos Hectoreus, & letum oppetat.
Tum mille velis impleat claſſis freta.

BER. ¶ Mortem, ſcĩ ea ratione qua pater meus voluit eum ſeruare florentem: ego autem interficere volui ne viueret in lubrio hoſtium: quæ mors fuit illi gratiſſima: nam ut inquit Ci. melius ẽ honeſte mori q̃ turpiter viuere. ¶ Miſericors: deridet eũ. ¶ Buſto ad ſepulchrũ pr̃is. ¶ Immolari: nõne ſcis quod voluiſti etiã virginẽ filiã tuã imolare: vt ſupra dictũ ẽ. ¶ Patriã: quæ vt inqt Ci. oĩum charitates cõplexa eſt. ¶ Lex dicis te habuiſſe iuſtã cãm imolandi iphigeniam: ipſe quoq; habeo: qa cũ ſim victor de victis poſſum facere qcqd placet. ¶ Pudor: honeſtas. ¶ Multũ: q multã hẽt lĩiam: nõ dẽt vti ea. ¶ Libere: placere uti lĩia. ¶ Subactos: q fuerũt ſubditi tibi p. x. an. iactas inaniter oſtentas. ¶ Pyrrhus: de ſe loqt̃ i. iii. pſona fatatũ erat troiã nõ poſſe capi ſine vno de gñe eacidaꝝ. ¶ Iugo: ſeruitute. ¶ Hos ſcy. Pyrrhus natus erat ex deidamia filia Lycomedis regis ſcytus vbi achil. occultatus fuit ſub veſte muliebri: vñ dicit ſcyros dat ne tibi tãtã audaciã: ſaltẽ natus eẽs i loco nobili. ¶ Scelere iproperat pyrrhus priã agamẽ, qđ ſcyros nõ ẽ ita ſcelerata quẽadmodũ mycene vbi factum fuit ſcelus thieſtis & atrei: vt ſupra habuimus. ¶ Incluſa flu. q̃ſi minima iſula iter aq̃s. Cognati maris: rñdet Pyrrh⁹ eſt veꝝ qđ inſula eſt in mari minima, ſed eſt gl̃ia nr̃a, cũ illic ſit dea thetis mater pr̃is mei. ¶ Noui: hironice hõ. ſcio te nobiliſſimũ q̃ſi ex domo Atrei & thieſte q fuerũt ſceleratiſſimi. ¶ Concepte: vt q ex gnatus ex ſtupro vn⁹ virginis: & Achil. nõdũ viro, i. q tũc erat inductus habitu mulibri apud lycomedẽ. ¶ Illo: hẽt emphaſim: ſuꝫ natus ex achil. q matrẽ hẽt deã tethidem auũ eacũ iudicẽ inferoꝝ & Iouẽ regẽ cœli p auũ ſuũ. Pari. q. d. eſt xminati hoĩs manu iterfectus eſt. ¶ Cominus, i. pl certamine: ſum natus ex illo Achil. cũ quo nullus deoꝝ eſt auſus congredi: ſed piaſidioſe iterfecit eũ ſagitta. ¶ Compeſce: ſi vellẽ poſſem te punire de tãta audacia: ſed ſum aſſuetus parcere etiã hoſtibus, pptera vocet calchas interpres ut intelligamus ſi placuerit diis q polyxena mactet. ¶ Dabo: concedam. ¶ Tu qui: vertit ſermonẽ ad calchantẽ. ¶ Ratis: nauibus grecis qñ retinebant̃ in aulide inſula propter tempeſtatẽ, tu prædixiſti nobis tunc voluntatẽ deoꝝ. ¶ Referas: aperis facis vt intelligamus ſecreta cœli. ¶ Viſceꝝ: per extiſpitium. ¶ Fragor mundi cœli tonitrua. ¶ Semitã: uiam. ¶ Lõgũ: cũ cauda p circuitionem dicit cometam. ¶ Ora cuius: cuius oracula ingenti mercede qui iphigeniam propriã filiã imolare voluit q̃ poſtea trãſlata ẽ in taurica regiõe. ¶ Iubeat: an polixena mactet̃. ¶ Dant: rñdẽs calchas dicit virginẽ eẽ mactandã, cũ du ꝯcedant nobis reditũ eo pacto quo venimus ad Troiã. ſ. humano ſanguine. ¶ Iugari: ꝯiugari eo ornatu quo mulieres Theſſalie dicuntur ad maritum ita Polixenã debet duci ad Buſtum Achillis. ¶ Ionides nurus, mulieres de Ionia: quæ græcorum eſt regio: atq; colonia i extremitate minoris aſiæ verſus nos, vt ſcribit Pomponius: med a iter cariã & eolĩã: accepitq; nomẽ a duce Ionio Athenienſi qui coloniã deduxit aſiã teſte Vitru. lib. iiii. architecturæ. Pyrrhus. manu Pyrrhi debet mactari. ¶ Hæc vna: hæc ſola nõ eſt cã nr̃i ipedimẽti: ſed ſupeſt vnus filius Hectoris mactãdus priuſquaꝫ diſcedamus. Hector. Aſtynax filius Hecto. Oppetat, moriatur.

DAN. ¶ Maiorem dabo: ſi mihi Polixenam patri immolandã dare detractaueris ego te faciam victimã. ¶ Hoc eſſe Pyrrhi: ironia: quæ enim reſta gloria de interfecto ſene imbelli. ¶ Priamus: apud Home. Achilli volenti eum in throno collocare loquitur in hæc verba Priamus, ne me ſedere facit in throno quo iacet Hector interea in tentoriis inglorius: ſed celeriter ſolue ut videam tu autẽ accipe dona multa quæ ferimus: & his utere & cum his repetas patriam quoniam me primum permiſiſti viuere & cernere lumen ſolis ... &c. At nõ agunt. antitheſis & ẽ cõtrouerſia in ductu ſubtili p cauſatiuũ litis: agit. n. Pyrrhus p honore pr̃is iprobũ Agamẽnonis: contra Agamẽnon p figurã quã vocat hermogenes ... oĩa obiecta reicit i Achillẽ. ¶ Hos ſcyros: p ecclypſim cõſtitutæ ſunt hæc clauſulæ ex alterna idignatiõe certãdũ.

¶ Cuius ingenti mihi: hoc refert ad antiq̃ iniuriã calchãtis cuius vaticinio grauiter offenſus eſt qui reſpõdiſſet peſtẽ inuaſiſſe græcoꝝ exercitũ: qd rapuiſſet filiã Cryſę ſacerdotibus appollinei: pp qd vaticiniũ calchanta vatẽ grauiſſimis apud Homeꝝ cõtumeliis infectantur μαντι κακων ου πω ποτι μοι το κρηγυον ειπασ αιει τοι τα κακ' εστι φιλα φρεσι μαντευεσθαι εσθλον δ' ουτε τι πω ειπασ εποσ ουδ' ετελεσσασ. ¶ Referas: quę pſtas arte ſydera: & deoꝝ pandis arcana. Homerus: Egregia ſingulari laude pſequitur calchanta qui pręſentia nouerit præterita, & futura οσ ηδει τα τ' εοντα τα τ' εσσομενα προ τ' εοντα και νηεσσ' ηγησατ' αχαιων ιλιον εισω &c. ¶ Precium ṗ pœnam dixerunt Terentius: ego precium ob ſtulticiam fero.

Verum, Inducitur chorus mulieꝝ troianoruꝫ qui audiuit polixenã eẽ mactandam ad placãdos manes Achillis vnde dolens negat aiaꝫ poſſe apparere viuentib⁹ qꝛ illa moriẽte corpe ſil' cũ eo moriť, & eſt opinio epicureoꝝ q̃ falſa ẽ Verſus eſt Aſclepiadeus. ¶ Veꝝ: petit an ſit veꝝ, ꝙ appareat aia poſt mortẽ. ¶ Timidos, qbus vr̃ eẽ ꝙ non eſt qd ſit pp timorem. ¶ Cõditis: ſepultis. Oculis conſuetudo antiquoꝝ: vt pximior clauderet oculos mortuo: ut Oui. in penelope teſtať. ¶ Solibus: lucis ga vltima die perdũt lucẽ. ¶ Prodeſt: nõ eſt opus mactare in exequiis more antiquoꝝ aiam. i. hoiem viuẽtẽ. ¶ Nulla ps, qñ cõbuſtũ eſt cadauer aia quoq; ꝯſumiť. ¶ Spiritus, vita nr̃a. ¶ Nudũ: corp⁹ poſitũ ĩ rogo. ¶ Pegaſeo gradu. celeri paſſu, nã pegaſus equus alatus fuit velociſſimi curſus dicit credo ꝙ oia q̃ ſũt ĩ oriẽte & occidẽte cito moriant. ¶ Quo biſſena. xii. ſigna, vt illa faciunt curſum ſuũ: ita cito tranſit a vita nr̃a. ¶ Turbine curſu accelerato. ¶ Dñs ſol princeps ſtellaꝝ a quo oia ſumũt lucẽ. ¶ Hecate: luna. ¶ Obliquis, hẽt obliquũ curſuꝫ p. zodiacum nec habet ſplẽdorem niſi per ſolem obliquum. euitet terram. ¶ Flexibus, flexionibus. ¶ Lacus: per circuitionem dicit ſtygiam paludem per quam iurant dei. ¶ Vſquam: qui ſemel mortuus eſt amplius non eſt. ¶ Vt calidis: quemadmodum vaneſcit fumus & nubes in aere: ita & ſpiritus noſter moriente corpore. ¶ Arctoi: venti ſeptentrionalis. ¶ Spacii: vitæ noſtræ velociter currentis. ¶ Meta: vltimus terminus. ¶ Auidi: cupidi moriendi qui putant: ſe poſt mortem ire ad fœlicitatem nihil inuenient. ¶ Sollicitti: anxii qui timent pœnas non eſt opus cum nihil ſit poſt mortem. ¶ Quæris: ubi eris priuſquam eſſes natus, ſcilicet nuſquam. ¶ Chaos: confuſio elementorum: omnia diſſoluuntur in principia ſua. ¶ Indiuidua: non ſperatur mors vt faciat partem hominis viuere partem mori. ¶ Tænara: ſpecum apud Lacedæmonem ubi dicebatur deſcenſus ad inferos: noli credere ꝙ ſit infernus: nec iudex inferni: nec cerberus cuſtos qa ſunt fabulæ. ¶ Vacui: fama ſine effectu. ¶ Somnio: quemadmodum ſomnias aliquod malum quod te ſollicitat deinde nihil reperis. Tamen credendum non eſt animam Achil. apparuiſſe.

Coriambici Aſclepiadei.

CHORVS.

Verum eſt, an timidos fabula decipit?
Vmbras corporibus viuere conditis?
Cum coniux oculis impoſuit manum.
Supremuſq; dies ſolibus obſtitit.
Et triſtes cineres urna coercuit.
Non prodeſt animam tradere funeri.
Sed reſtat miſeris viuere longius.
An toti morimur? nullaq; pars manet
Noſtri? cum profugo ſpiritus halitu
Immiſtus nebulis ceſſit in aera.
Et nondum tetigit ſubdita fax latus?
Quidquid ſol oriens, quidquid & occidens
Nouit. cœruleis oceanus fretis
Quidquid vel ueniens: uel fugiens lauat,
Ætas pegaſeo corripiet gradu.
Quo biſſena volant ſydera turbine,
Quo curſu properat ſæcula voluere
Aſtrorum dominus. quo properat modo
Obliquis Hecate currere flexibus.
Hæc omnes petimus fata, nec amplius,
Iuratos ſuperis qui tetigit lacus:
Vſquam eſt. ut calidis fumus ab ignibus
Vaneſcit ſpatium per breue ſordidus.
Vt nubes, granidas quas modo uidimus,
Arctoi boreæ diſſipat impetus.
Sic hic, quo regimur, ſpiritus effluet.
Poſt mortem nihil eſt, ipſaq; mors nihil.
Velocis ſpatii meta nouiſſima.
Spem ponant auidi, ſolliciti metum.
Quæris quo iaceas poſt obitum loco?
Quo non nata iacent:
Tempus nos auidum deuorat: & chaos.
Mors indiuidua eſt noxia corpori:
Nec parcens animæ, Tænera, & aſpero
Regnum ſub domino, limen, & obſidens
Cuſtos non facili Cerberus oſtio.
Rumores uacui, uerbaq; inania,
Et par ſollicito fabula ſomnio.

Verũ eſt: pulcherrima ꝺ ſtatu aiaꝝ q̃ſtio & valde diſputabilis variiſq; philoſophantium ſectis & hereſibus cõtentioſa oritur choro motore: eſt autẽ quintum huius fabulę carmen metro Aſclepiadeo ſiue coriambico contextum ſpondeo duobus coriambis & pyrrhichio. ¶ Veruꝫ eſt: eſt ne verum an fabuloſum animas ſimul & corpora interire: dicearcus dixit eſſe quandam viuacitatem quæ cum corpore interit quidam in omnibus animalibus vna eſſe animam dixerunt & appellauerunt eam animam mundi cuius origo eſt ſol. Ariſto. cum quatuor elemẽta poſuiſſet addidit eẽ quintam, quandam naturam viuificantem: ĩ animam pinde in hoibus eſſe ſubitnẽ immortalem: neq; n. cum corpore interit tam precioſum & cœleſte ſemẽ. ¶ Theobrotus diſcipulus Platonis diſputauit multa de animæ imortalitate, poſtremo icertior q̃ antea voluit experiri, & pręcipitauit ſe de ſublimi ſpecula. Refert Aug. in ciui. diuina. ¶ Tradere animã: hyppallage. ¶ Hecate: luna quod placueretur centum victimis inſtitutore Menelao: ut ſuperius viſum eſt.

¶ Quid mœſte,

ACTVS TERTIVS.

Trimetri. Iambici.

ANDROMACHA. SENES. VLYSSES.

BER.

Q Vid mœſte, hic ē tertius act⁹ ubi andromache comitata a ſene pp pudorē arguit chorū mulierū plorātiū q̄ poti⁹ moriant̄ q̄ uiuāt i tātis miſeriis: vn̄ dicit iā dudū iterfeciſſe me q̄n uidi hectorē mortuum, ſed amor filii mei phibet. ¶ Vobis: nunc troia uobis eſt deſtructa. Mihi aūt q̄n hector fuit mortuus ex eo tpe putaui me captā. Fer⁹ axis crudelis currus Achillis quo tractus eſt Hector mortuus ter circū mœnia troiana. ¶ Mea mēbra. i. hectorē maritū meū: nam tūc putabā me trahi. ¶ Sono: ſtrepitu ꝑpter pondus. ¶ Torpēs: ecce illud qd' dicit leuia q̄ nō debēt tm̄ flere ipſa doleo pluſq̄ uos: & non lachrimor ſed ſtupeo. ¶ Torpēs: pp dolorē ſtupēs. ¶ Rigēs: q̄ſi cōgelata. ¶ Erepta: nō eſſem: in manu grecorū: ſed mortua ſequerer maritū meū, niſi hic .i. filius me⁹ teneret. ¶ Erūne miſerie hic mihi ſolēt ſūma mala facere ſecuꝶ quia oia paſſus nihil timet: ſed filius meus eripit mihi iſtū fructū qd nō mihi: ſed ipſi timeo. ¶ Proſperis: nō habemus aliq̄ ſpem boni ſed mali. ¶ Dira: aduerſa. Habent. ſ. uiam qua ueniūt ad nos. ¶ Exorit: timeo q̄ uideo aliud maius malū nobis impendere quā habuimus: quia fatum ruētis ilii adhuc non ſtetit. i. firmatū eſt. Vt uelit quātus deus uelit dare nobis maiora mala nō poſſet reperire. ¶ Stigii: laxant: apertunt clauſtra iferni & ſurgūt anime que ſanguinē noſtrū petāt ¶ Solis danais: ſi ne conceſſum ſolis græcis redire ab inferis magis q̄ marito meo & aliis. ¶ Equa: eq̄lis ¶ Terror: oibus troianis hic terror ē qd ſurgāt greci ad petēdū ſanguinē ſed me turbāt uiſa noctis. ¶ Phrygas. troianos. ¶ Partes: explicat andromache uiſa: dicēs q̄ uidit hectorē laceratū q̄ mōebat ut filiū aſtyanacta occultaret quæ res ipſā ſollicitā fac. ¶ Septē ſtellę: q̄ faciūt plauſtrū ut ſupra diximus ¶ Iugū: temo

Q Vid mœſta phrygiæ turba laceratis co/
Miſerūq; tūſæ pect⁹ effuſo genas (mas?
Fletu rigatis? leuia perpeſſæ ſumus,
Si flenda patimur. Ilium uobis modo,
Mihi cecidit olim, cum ferus curru incito
Mea membra raperet/& graui gemeret ſono
Peliacus axis pondere Hectoreo tremens.
Tunc obruta, atq; euerſa troia: concidit:
Torpens malis, rigenſq; ſine ſenſu feror.
Iam erepta Danais coniugem ſequerer meum
Niſi hic teneret/hic meos animos domat,
Moriq; prohibet. cogit hic aliquid deos
Adhuc rogare/tempus ærumnæ addidit.
Hic mihi malorum maximum fructum abſtulit,
Nihil timere/proſperis rebus locus
Ereptus omnis/dira, qua ueniant, habent.
Miſerrimum eſt timere, cum ſperes nihil.
S. Quis te repens commouit afflictam metus?
A. Exoritur aliquid maius ex magno malum.
Non dum ruentis Ilii fatum ſtetit.
S. Et quas reperiet, ut uelit: clades deus?
A. Stygii profundi clauſtra, & obſcuri ſpecus
Laxantur, &, ne deſit euerſis metus,
Hoſtes ab imo cōditi tumulo exeunt.
Solis ne retro peruium eſt Danais iter?
Certe æq; mors eſt: turbat, atq; agitat phrygas
Communis iſte terror. hic proprie meum
Exterret animum, noctis horrendæ ſopor.
S. Quæ uiſa portent effer in medium: metus.
A. Partes fere nox alma tranſierat duas.
Clarumq; ſeptem uerterant ſtellæ iugum:
Ignota tandem uenit afflictæ quies.
Breuiſq; feſſis ſomnus obrepſit genis.
(Si ſomnus ille eſt mentis attonitæ ſtupor)
Cum ſubito noſtros Hector ante oculos ſtetit.
Non qualis ultro bella in argiuos ferens
Graias petebat facibus idæis rates.
Nec cæde uaſta qualis in Danaos furens
Vera ex achille ſpolia ſimulato tulit.
Non ille uultus flammeum incendens iubar.
Sed feſſus ac deiectus: & fletu grauis:
Similiſq; noſtro ſqualida obtectus coma.
Iuuat tamen uidiſſe. tum quaſſans caput
Depelle ſomnos inquit: & natum eripe
O fida coniux, lateat: hæc una eſt ſalus.
Omitte fletus: troia quod cecidit: gemis?
Vtinam iaceret tota. feſtina amoue

nē manēt i ſiſitudine plauſtri. ¶ Ignota quies. q̄a nō ſolebāt dormire. ¶ Obrepſit genis. oculis clā uenit. ¶ Ideis: ſumptis de ida ſilua q̄n cōbuſſit naues græcorū. ¶ Vera: arma Achillis: q̄bus erat idutus patroclus: vnde dicit: Achille ſimulato: q̄a iuuenis magni ai ſumpſerā arma Ahillis, ut icuteret terrorē troianis & illū Hector occidit armiſq; ſpoliauit. ¶ Similis noſtro: ita triſtis q̄uēad modū eſt meus. ¶ Iuuat licet fuerit ita ſqualidus: iuuat tamen me uidiſſe.

DAN.

Q Vid mœſta: perimit aſtyanax ereptus de ſinu Andromaches mr̄is p ulyxē: ē aūt ſextū carmen trimetro cōſtās iābico archilochio .i. igit̄ de occultatione pueri tractat̄ andromache cū ſene troiano ſuū prius & filii deplorat īfortuniū. fuit Andro. ut Home. eſt teſtis filia Etionis regis thabeſ uxor hectori peperit filiū quem hector uocauit Scamādrū: alii aūt aſtianacta quaſi urbis regē ad quē ſpectabat regnū: ſiue q̄ ſolus illius pater urbem tutaret̄. Peliachus: theſſalicus a pelio mōte. Niſi hic fili⁹ me⁹. Scamandrius. ¶ Nil te: nil ſine cā. ¶ Stetit: p reſtitit ideſt ceſſauit. ¶ Tandē: q̄ſi quæ lachrymis & ſingultibus uexata tādē in ſoporē cecidi. ¶ Nō q̄lis: ſic æneas narrat q̄ſi inde uideat̄ acceptum: heu q̄ mutatus ab illo hectore q redit exuuias indut⁹ Achilli hector apū Homerū in. p. iliados ſpoliato patroclo ſalit ſuper curꝶ arma aūt dedit troianis ferre in urbem magnū decus ſibiipſi εκτωρ δε α χεν ομιλον ισυανεχαζε εταιρων ιρον δειφρον ποτι ιλιον φερειν τευχεα καλα ... μεγα κλεος εμμεναι αυτω. Petebat impetebat corripiebat. ¶ Non ille. Homerus cōparat hectorea flammę in extictę οξεα κεκληγων φλογι εικελος ... ¶ Vtinam iaceret tota: utinā clades quæ et imminet tam eſſet exacta & completa.

BER.

¶Mihi gelidus,cum uidiſſem vmbram mariti: ſubito cœpi timere q̄d malum erat ſignum: vnde oblita filii: illum ſolũ quęrebã: ſed nõ cõplecti potui. ⁋O Nate: andromache cõmiſerãs nato: loquitur de ſpe illius qui pergama poſſet reſtituere ſi ſuperſtes fuerit: ſed ubi occultet eum nõ eſt locus in urbe tam dirupta tãdem ueniens ad ſepulphrũ patris hectoris in eo occultare ſtatuit illum. ⁋Diſputans: ſparges habet collũ latum & crines ſuper infuſos. ⁋Sero: tarde. ſi eſſes adultus & magnus poſſes defendere patriã: matri cito: quia ſi non eſſes adhuc natus nõ haberẽ hanc calamitatem. ⁋Recidua: renaſcentia. uidebo ne illud tẽpus quo reſtituas troiam. ⁋Vota: magnũ eſt uotum q̄d debeas iſtaurare troiã: ſed tñ orabo ut poſſumus uiuere: q̄d ſatis debet eſſe captis. ⁋Timori meo: filio pro quo timeo. ⁋Arx: ſolebamus habere arcẽ potentiſſimã cõſtructam ab apolline & neptuno: q̃ tũc eſt uerſa in cineres. ⁋Fraudi occultationi filii mei eligam. ⁋Parẽs: priamus pr̃ hectoris. ⁋Nõ auarus: qui uoluit id facere magnificũ tumulũ in memoriã luct⁹. filii ſui hectoris. ⁋Credã: cõmittã ad cuſtodiã patri Hectori. ⁋Omen: ſignum mortis filio meo quẽ uolo occulere i ſepulchro. ⁋Feralis: dicati morti. Hæc eã ſi crederent ipſum mortuũ eſſe nõ quęrerẽt: & ipſe eẽt tutus. ⁋Credi periiſſe: q̄d crederẽt aliquẽ mortuum. ⁋Vix: nulla eſt ſpes occultationis apud ſuperos Nobilitas q̃ ipſum nõ dimittet occultari: nã pricipes apd oẽs cognoſcũt. ⁋Amoue: uade ſola ut nullus ſciat. ⁋Vrbe: dicito q̧ mortuus ẽ i euerſiõe urbis. ⁋Quid pderit: ſi nũc occulto ipm quãdo diſcedã nõ dimittã eum ad quid igit̃ occulto ſi oino uẽturus eſt in manus hoſtium. ⁋Victor: eſt ferocior in primo ipetu deinde remittit iras. Quid habet fortunã ppitiã põt facere q̄d vult, q̧ habet aduerſam faciat q̄d põt. ⁋Securus: qui habet tẽpus eligẽdi q̧

Quocunq; noſtræ paruulam ſtirpem domus
Mihi gelidus horror, ac tremor ſomnũ excutit,
Oculoſq; nunc huc pauida, nunc illuc ferens,
Oblita nati miſera quæſiui Hectorem.
Fallax per ipſos vmbra complexus abit.
O nate magni certa progenies patris
Spes vna Phrygibus, vnica afflictæ domus,
Veteriſq; ſoboles ſanguinis nimium inclyti,
Nimiumq; patri ſimilis. hos vultus meus
Habebat Hector. talis inceſſu fuit.
Habituq; talis ſic tulit fortes manus.
Sic celſus humeris, fronte ſic torua minax,
Ceruice fuſſam diſſipans lata comam.
O nate ſero Phrygibus, at matri cito.
Erit ne tempus illud, ac felix dies,
Quo troici defenſor, & uindex ſoli,
Recidiua ponas pergama, & ſparſos fuga
Ciues reducas? nomen & patriæ ſuum,
Phrygibuſq; reddas? ſed mei fati immemor
Tam magna timeo nota quod captis ſat eſt.
Viuamus (heu me) quis locus fidus meo
Erit timori? qua ne te ſede occulam?
Arx illa pollens opibus, & muris deum
Gentes per omnes clara: & inuidiæ capax:
Nunc puluis altus ſtrata ſunt flamma omnia
Supereſtq; uaſta ex urbe: ne tantum quidem:
Quo lateat infans. quem locum fraudi legam?
Eſt tumulus ingens coniugis cari facer
Verendus hoſti. mole quem immenſa parens:
Opibuſq; magnis ſtruxit: in luctus ſuos
Rex non auarus: optime credam patri.
Sudor per artus frigidus totos cadit.
Omen tremiſco miſera feralis loci.
S. Hæc cauſa multos vna ab interitu arcuit:
Credi periſſe. uix ſpei quidquam eſt ſuper.
Graue pondus illum magna nobilitas premit.
A. Ne prodat aliquis. Se. amoue teſtes doli.
A. Si quæret hoſtis? Se. urbe in euerſa periit.
A. Quid proderit latuiſſe redituro in manus?
S. Victor feroces impetus primos habet.
A. Quidquid quod latere ſine metu magno nequit?
S. Miſero occupet præſidia: ſecurus leget.
A. Quis te locus: quæ regio ſeducta inuia
Tuto reponet? quis feret trepidis opem?
Quis proteget? qui ſemper: etiam nunc tuos
Hector tuere: coniugis furtum piæ.
Serua: & fideli cinere uicturum excipe.
Succede tumulo nate: quid retro fugis?
Turpeſq; latebras ſpernis? agnoſco indolem.
Pudet timere: ſpiritus magnos fuge:

vult. ⁋Occupet: accipiat q̄d offert. ⁋Quis te: diſcedẽs andromache ad occultandũ filiũ cũ eo loquitur. ⁋Seducta: ſeparata. ⁋Inuidia. remota. ⁋Furtũ: filiũ furtim occultatũ. ⁋Victurũ. ſ. fili⁹. ⁋Succede: ingredi intelligẽdũ eſt q̄d apto ſepulchro uolebat filiũ introducere: & ipſe uolebat itrare. ⁋Pudet timere, ſcio q̧ habes aioſitatem paternam: & non uelles timere: ſed opus eſt quod deponas iſtos ſpiritus: & inſpicias caſus noſtros.

DAN

¶Mihi gelidus: in horrui q̃ primũ ab hoc phãtaſmate & ſtatim cõſurgo circũſpiciẽs ſicubi hectorẽ inuenirẽ. ⁋Hos vultus meus pathos ab imagine & color q̃ admodũ ipſa ad aſcaniũ in epiro loquit̃ o mihi ſola mei ſuper aſtyanactis imago. Sic oculos. Sic illas manus ſic ora ferebat &c. ⁋O nate ſero: participiũ nate. ⁋Recidua. rediuiua dixit Sil'tus. ⁋Nomen. famam & decus, ut & nos aliq̄d nomẽq; decus Geſſius. Vir. in. ti. æne. ⁋Eſt tumulus. alba oſſa hectoris collegerũt fratres & ſocii lugẽtes & locarunt in urna aurea operiẽtes rubro oleo. rurſus poſuerunt in caua foſſa. inſup crebris lapillis ſtrauerũt. hęc Home. de tumulo hectoris. ριμφα δ᾽ε σημ᾽ ἔχευαν, σ περὶ δ᾽ ε σκο ποὶ ἥατο πάντη. ⁋Victor feroces. ipetuoſi ſunt ſpiritus in uictore cętere leues & uani. ⁋Miſer. in eũ locũ quẽcũq; ſors dederit ſe idat miſer cui ãt uacatis eligat & optet ſuo arbitratu. ⁋Qui ſp. conſueti tuos defendere ẽt vnũ id effice cuſtodi filium in tuo ſepulchro & fideli cinere illũ uicturũ cõſerua. ⁋Aios ueteres magnitudinẽ ai qua refers parẽtes, & auos tuos. ⁋Simus ſup: antiſtrophe p ſupſimus. i. uiuimus iuxta illũ plit. ⁋Quid ſum⁹: aut quid nam uicturi gignimur. ⁋Sãcta pentis ſedes. uertit ſe ad aſtyanactã poeta Mãtuan⁹: ſ precea fuit i tectus de marmore tẽplum cõiugis antiq miro q̄d honore colebat. ergo ſapctas ſedes ac ſi diceret tẽplũ & ſepulchrum tui Hectoris.

¶Iuuate

Animoſq; ueteres. ſume, quos caſus dedit.
En intuere, turba quæ ſimus ſuper.
Tumulus, puer, captiua, cedēdum eſt malis.
Sanctas parentis conditi ſedes, age
Aude ſubire. fata ſi miſeros iuuant,
Habes ſalutem, fata ſi uitam negant,
Hēs ſepulchrū. Se. clauſtra cōmiſſum tegūt,
Quem ne tuus producat in medium timor,
Procul hinc recede, teq; diuerſam amoue.
A. Leuius ſolet timere, qui propius timet.
Sed, ſi placet, referamus hinc alio pedem.
S. Cohibe parūper ora, queſtuſq; opprime.
Greſſus nefandos dux Cephalenū admouet.
A. Dehiſce tellus, tuq; coniux ultimo
Specu reuulſam ſcinde tellurem ſtygis.
Sinu profundo conde depoſitum meum.
Adeſt vlyſſes, & quidem dubio gradu.
Vultuq; nectit pectore aſtus callidos.
V. Duræ miniſter ſortis, hoc primum peto,
Vt, ore quamuis uerba dicantur meo,
Non eſſe credas noſtra. graiorum omnium,
Procerūq; uox eſt, petere quos ſeras domos
Hectorea ſoboles phibet. hāc fata expetūt.
Sollicita Danaos pacis incertæ fides
Semper tenebit, ſemper a tergo timor
Reſpicere coget. arma nec poni ſinet,
Dum Phrygibus animos natus euerſis dabit
Andromacha. A. ueſter augur hoc calchas ca(nit?
V. Et ſi taceret augur hæc Calchas, tū
Dicebat Hector, cuius & ſtirpem horreo.
Generoſa in ortus ſemina exurgunt ſuos.
Sic ille magni paruus armenti comes:
Primiſq; non dum cornibus ſindens cutem:
Ceruice ſubito celſus: & fronte ardua,
Gregem paternum ducit, ac pecori imperat.
Quæ tenera cæſo uirga de trunco ſtetit.
Par ipſa matri tempore exiguo ſubit.
Vmbraſq; terris reddit, & cœlo nemus.
Sic male relictus igne de magno cinis
Vires reſumit. eſt quidem iniuſtus dolor
Rerum æſtimator, ſi tamen tecum exigas.
Veniam dabis, quod bella poſt annos decē:
Totidemq; menſes iam ſenex miles timet.
Aliaſq; clades rurſus, ac nunquam bene
Troiam iacētem, magna res Danaos mouet
Futurus Hector, libera nos hoc metu.
Hæc vna naues cauſa deductas tenet.
Hic claſſis hæret. ne me crudelem putes:
Quod ſorte iuſſus Hectoris natum petam.
Petiſſem Oreſtem. patere quod uictor tulit.

BER. ¶ Intuere. cōſiderā q̄ ſumus
adeo pauci & nihil reſtat niſi
tumuli de patria noſtra, qua
re omnia alia ſunt dirupta.
¶ Credendum: oportet face
re ut poſſumus in tantis ma
lis. ¶ Conditi: ſepulti: ſi dii
dabunt tibi fauorem habe-
bis uitam ſi erunt contrarii
ad minus habebis ſepulchrū
¶ Clauſtra. pueri intrauit ſe
pulchrū: vnde ſenex dicit re-
cede materne tu prodas ipm
hoſtibus tremore tuo. ¶ Di-
uerſam. ſemotam a loco iſto
¶ Leuius, eſt melius ut rema
neam ibi quia præſentes non
timēt, niſi quæ uident. abſen
tes autem omnia timent pro
pius: uicinus. ¶ Referamus
pe. recedamus ſi uis. ¶ Cohi
be: cum ſenex uidiſſet ulyxē
uenientem ad quærendū pue
rum: dicit illi tace. ¶ Cepha
lonum: populi cephaloniæ
quæ inſula eſt in ionio maris
teſte Plinio: lib. iiii. hæc me-
nela. quondam dicebatur: ſu
itq; ſub ulyxis iperio. ¶ Ad-
mouet: appropiquat. ¶ De-
hiſce tellus: rogat tacita An
dromache ut terra apperiat
ſe: & maritum ſuum ut acci-
piat filium ad inferos ne uly
xes reperiat eum. ¶ Conde:
occulta. ¶ Depoſitum: filiū
meum quem depoſuit in ſe-
pulchro & credidi tibi. ¶ Du
bio: quando quis uadit cogi
tabundus in continuo gra-
du ambulat. ¶ Aſtus: Aſtu-
tias magnas iuenit quod ap-
paret in vultu eius. ¶ Dure
loquitur Vlyxes excuſando
ſe Andromache q̄ ſi petit fi-
lium ſuum: id facit non ſpon
te: ſed mandato græcorum.
¶ Sortis: quia electus ſum
ad id a græcis. ¶ Vt ore: li-
cet dicam iſta uerba. non cre
dito eſſe mea: ſed omnium
græcorum qui non diſcedēt
niſi prius habuerint filium
Hectoris. ¶ Seras: tardas
qui manſerunt apud Tro-
iam per. x. annos. ¶ Hanc:
ſobolem filium tuum. ¶ Sol
licita fides: qui nunquam cre
dent ſe tutos eſſe ſi ſuperet
proles Hectoris quæ pa-
trem & patriam ulciſci poſ-
ſit. ¶ Natus. filius tuus faciet
animos Troianis reſtituen-
di Troiam, græci nunquam
erunt ſecuri. ¶ Calchas: præ
dixit uobis. hoc fatum au-
gur ueſter. ¶ Dicebat: uide-
batur dicere demonſtrando
uirtutem ſuam qualem pu-
to futuram filii ſui ſi uixerit.
¶ Generoſa: ponit aliquas
ſimilitudines quibus probat
filium Hectoris patri ſimilē
futurum. ¶ Scindens: qui
nōdum emiſit cornua ¶ Co
mes: uitulus ſequens armen-
tum. ¶ Quæ tenera: alia ſi-
militudo. ¶ Matri: arboris
de qua fuit ipſa uirga inciſa.
¶ Subit: creſcit. ¶ Nemus:
copiam ramorum. ¶ Sic ma
le: alia ſimilitudo. facto in-
cendio niſi ignis bene extin-
guatur iterum accenditur.
¶ Eſt quidem: cognoſcimus
hoc non eſſe equum: ſed do-
lor & timor futuri cogit nos
hoc facere. ¶ Exigas: ſi tu
conſideres factum iſtud da-
bis nobis ueniam qui time-
mus iterum reuerti ad bella
quib9 defatigati fuimus per
decem annos & totidem mē-
ſes. ¶ Iacētem nunquam pu-
tant ſatis eſſe deſtructā Tro
iam: quia illam pullulare
poſſe credunt. ¶ Hector: fi-
lius tuus futurus alius He-
ctor. ¶ Libera: ſcilicet quan-
do filium tuū. ¶ Deductas:
paratas ad nauigandū: quia
ꝓpter illum reſtamus. ¶ Hæ
ret: ſtat firma. ¶ Horeſtem.
filium Agamemnonis: noli
putare me crudelem ſi iſto
modo peto filium tuum: nā
ſi tuliſſet ſors: ita petiuiſſem
filium Agamemnonis. ¶ Pa
tere: habeas patientiam q̄
filius tuus occidatur: q̄ ui-
ctor ideſt Agamemnon tulit
quādo paſſus eſt filiam iphi
geniam in aulide inſula Dia
ne immolari.
¶ Miniſter: ego in hac triſti DAN.
ſorte. ¶ Seras: ſero ſaluta-
tas impediente filio tuo quē
poſcunt fata. ¶ Dicebat He
ctor, ominabatur relicto ge-
neroſo poſt ſe pignore. ¶ In
iuſtus dolor rerum æſtima-
tor. qui dolet nequit ſuam re
bus æſtimationem addere:
propterea tuus dolor non ſi
nit te recte æſtimare. Eſt au
tem æſtimare ſumptum ab
ære & timio quod eſt præ-
cium. æſtimare ære taxare:
vnde æſtimata pœna dice-
batur ut ouis decuſſis & bos
centuſſis. ¶ Nititur autem
probare ab utili & honeſto
eſſe ſatius vnū perire q̄ mul-
tos. ¶ Patere: exemplo mo-
net. ¶ Dearum: thetidis in
uento Achille Palladis: ra-
pina palladii.

A. Vtiná quidé eſſes nate materna í manu,
Noſſemq;: quis te caſus ereptum mihi
Teneret, aut quæ regio. non hoſtilibus
Confoſſa telis pectus, aut uinclis manus
Secantibus præſtricta, non acri latus
Vtrunq; flamma cincta: maternam fidem
Vnquam exuiſſem. nate quis te nunc locus,
Fortuna quæ poſſedit? errore auio
Vagus arua luſtras? uaſtus an patriæ uapor
Corripuit artus? ſæuus an uictor tuo
Luſit cruore? nunquid immanis feræ
Morſu peremptus paſcis Idæas aues?
V. Simulata remoue uerba. nō facile eſt tibi
Decipere ulyſſem: uicimus matrum dolos,
Etiā deaℏ. caſſa conſilia amoue. (ges?
Vbi nat⁹ eſt? An. ubi Hector? ubi cūcti Phry/
Vbi Priamus? vnum quæris, ego quæro oīa.
V. Coacta dices, ſponte quod fari abnuis.
A. Tuta eſt, perire quæ pt, debet, cupit. (tit.
V. Magnifica uerba mors ppe admota excu
A. Si uis ulyſſe cogere andromacham metu,
Vitam minare nam mori uotum eſt mihi.
V. Verberibus, igne, morte, cruciatu, eloqui
Quodcunq; cælas: adiget inuitam dolor.
Et pectore imo condita arcana eruet.
Neceſſitas plus poſſe quam pietas ſolet.
A. Propone flammas: uulnera: & diras mali
Doloris artes: & famem: & ſæuam ſitim:
Variaſq; peſtes vndiq;: & ferrum inditum
Viſceribus uſtis: carceris cæci luem:
Et quidquid audet uictor iratus tumens.
V. Stulta eſt fides celare: qđ ṗdas ſtatim.
Animoſa nullos mater admittit metus.
Hic ipſe: quo nunc contumax perſtas: amor
Conſulere paruis liberis Danaos monet.
Poſt arma tam longinqua: poſt annos decē.
Minus timerem: quos facis Calchas metus:
Si mihi timerem/ bella Telemacho paras
Immiti vlyſſi gaudium: ac Danais dabo:
Dádū eſt, fatere: quos premis: luctus dolor.
Gaudete atridæ: tuq; lætifica (ut ſoles)
Refer Pelaſgis. Hectoris proles obit.
V. Et eſſe uerū hoc: qua pbas Danais fide?
A. Ita quod minari maximum uictor poteſt:
Contingat/ & me fata maturo exitu
Faciliq; ſoluant/ ac meo condant ſolo.
Et patria tellus Hectorem leuiter premat.
Vt luce caruit/ inter extinctos iacet.
Datuſq; tumulo debita exanimis tulit.

BER. ¶ Vtinā: neſcio ubi ſit filius meus utinam eſſet in poteſtate mea ſciré ad min⁹ quis caſus mihi illū eriperet. ¶ Cōfoſſa: figurate per cōſtructionem græcā. ¶ Perſtricta, man⁹ aſtricta. ¶ Cincta: ſi eēm circūdata flamis nunq̄ fallerē fidē matris erga filiū nec eum pderem: ſed o fili neſcio ubi ſcis: an ſis inter ſiluas errabūdus an ſepultus in cinere patriæ. ¶ Luſit quia eras ita purus ut quaſi lubrido te occiderit ſine labore. ¶ Feræ: aut eſt laniat⁹ ab aliqua fera in ida ſilua. ¶ Simulata: ulyxes flectit ſermonem dicens: ſcito andromache te non poſſe decipere Vlyxem & hēt emphaſim quaſi aſtutum hominem: inueni Achillem occultatum etiam a matre dea. ¶ Caſſa: uana ¶ Vbi hector: credo φ ſit mortuus ſicut alii. ¶ Vnū quęris: vnicum filium meum ego demōſtro ubi ſunt omnes ¶ Coacta minatur Vlyxes. ¶ Admota: uicina: quando uidebis uicinam mortem, & tormēta nō habebis iſta uerba. ¶ Vitam: ſi uis me cogere dicito me uiuere: qa cupio mori. ¶ Adiget: cōpellet. ¶ Neceſſitas: quę magnam habet uim. ¶ Stulta fides: ſtultum eſt occultare φ ſtatim pdere cogaris. ¶ Hic ipſe: quod tu mater animoſa nō uideris timere: ſignū eſt φ filius tuus uiuit: & quēadmodū times: pro eo doces græcos timere pro ſuis. ¶ Perſtas: cōtumax pertinax pſeueras. ¶ Si mihi: ſi malum eſſet uenturum tantū in me nō adeo timerē quēadmodum pro filio meo thelamacho. ¶ Paras: denūcias o calchas. ¶ Immiti denunciat gaudiū græcis dicēs filiū ſuū eſſe mortuū. ¶ Qua fide: quo teſte pbas eſſe mortuum. ¶ Ita, poſſem ita mori ego ſicut mortuus eſt filius me⁹. ¶ Meo ſolo ut ſepeliar in mea terra priuſq̄ rapiar in græciam. ¶ Leuiter: non grauet. id ſolebat mortuis optari. ¶ Luce in obſcuritate: nō vult dicere uita. ¶ Exanimis. mortuis, ab exanim⁹. ma. mum. ¶ Quid agis: uolens diſcedere Vlyxes cōuertit ad ſeipſum quid facis: credis ne hoc. ¶ Cui: ſcilicet credis quaſi matri quæ iuraret falſo amore filii. ¶ Fingit: mater quæ non timet mortem pro filio nec timebit fingere & falſa iurare. ¶ Auſpicium: denunciationem & minas mortis. ¶ Grauius: quaſi dicat nihil. ¶ Nunc: quando ita eſt o animæ mi. aduoca & adhibe omnes aſtutias tuas ut ſcias ueritatē. ¶ Totum Vlyxem: quaſi dicat omnia quę nouit ulyxes. ¶ Mœret: hæc ſūt ſigna φ filius uiuit. ¶ Timet: de malo futuro φ non curaret ſi filius eſſet mortu⁹. ¶ Ingenio: oportet ingenioſe elicere ueritatem: vnde dicit debemus conſolari alios parentes orbatos filiis: ſed tibi eſt gratulandum φ filius tuus mortuus ſit quem mors tam ſæua manebat: ſtatuerant græci illum præcipitare ex turre quæ ſola ſupereſt de ruina Troiæ: tunc mater concuſſa eſt tremore: quod uidens Vlyxes intra ſe dicit filius uiuit ſunt ſigna euidentia: & ut certius uideat utitur alia aſtutia. ¶ Inuitus: quare nollet tū indicat.

DAN. ¶ Coacta dices. ſi te non adducunt ſuaſus noſtri cogent torturæ. ¶ Iam notum eſt mori mihi. eſt mihi iſtar magni muneris mors. ¶ Propone flammas: præclarum ac conſtantiſſima dignum matrona reſponſum: ut iam incertum ſit an maior apparuerit conſtantia anaxarchi dis qui cum torqueretur ut tyrannicidas indicaret præciſam edentibus linguá vnáque ſpem indicii in Tyrannos expuit. narrat Pli. ¶ Luem: pedorem cæci carceris. ¶ Animoſa nullos. contra ipſa inferius. ſolitum ex longo eſt metus. ¶ Hic ipſe: attende fallacem Vlyxem quāta arte ad demonſtrationem filii ſtudeat matrem perducere: quanto cautius inquit amās filium tuum timorem diſſimulas: tanto clarius eūdem tibi adeſſe ſignificas: tuo exemplo diſcemus iam noſtris liberis conſulere. ¶ Quos facis: ominādo malum græcis uiuo aſtyanacte ¶ Paras telemacho. quem bello aggredietur. aſtyanax. ¶ Ita quodcunque grauiſſimum minari ſolet uictes: uictor utinam ſola ſuſtineam ni meus iacet filius inter extinctos. ¶ Condant. abſcondant. Virgi. Et haſta conduntur in aluo.

Quæ tenda:

V. Expleta fata ſtirpe ſublata Hectoris,
Solidamq́ pacem lætus ad Danaos feram.
Quid agis Vlyſſe? Danaidæ credent tibi.
Tu cui? parenti. fingit an quidquam parens?
Nec abominandæ mortis auſpicium pauet?
Auſpicia metuunt, qui nihil maius timent.
Fidem alligauit iureiurandæ ſuam.
Si peierat, timere quid grauius poteſt?
Nunc aduoca aſtus anime, nunc fraudes, dolos,
Et totum Vlyſſem ueritas nunquam latet.
Scrutare matrem. mœret, illachrymat, gemit.
Et huc, & illuc anxios greſſus refert.
Miſſaſq́ uoces aure ſollicita excipit.
Magis hæc timet, quã mœret: ingenio eſt opus.
Alios parentes alloqui in luctu decet.
Tibi gratulandum eſt, miſera quod nato cares.
Quem mors manebat ſæua. præcipitem datum
E turre, lapſis ſola quæ muris manet.
A. Reliquit animus, membra quatiuntur, labãt.
Torpetq́ uinctus frigido ſanguis gelu.
V. En tremuit, hac hac pte quærenda eſt mihi.
Matrem timor detexit: iterabo metum.
Ite ite celeres, fraude materna abditum
Hoſtem Pelaſgi nominis, peſtem ultimam,
Vbicunq́ latitat, erutam in medium date.
Bene eſt: tenetur: perge: feſtina: attrahe.
Quid reſpicis? trepidaſq́? iam certe perit.
A. Vtinam timerẽ: ſolitus ex longo eſt metus.
Dediſcit animus ſero quod didicit diu.
V. Luſtrale quoniam debitum muris puer
Sacrum anteceſſit: nec poteſt uatem ſequi
Meliore fato raptus: hoc Calchas ait
Modo piari poſſe redituras rates
Si placet vndas Hectoris ſparſi cinis:
Ac tumulus imo totus æquetur ſolo.
Nunc ille quoniam debitam effugit necem.
Erit admouenda ſedibus ſacris manu.
A. Quid agimus? animũ diſtrahit geminus ti-
Hinc natus: illinc coniugis cari cinis. (mor.
Pars utra uincit? teſtor immites deos:
Deoſq́ ueros coniugis manes mei.
Non aliud Hector in meo nato mihi
Placere: quam te. uiuat ut poſſit tuos
Referre uultus prorutus tumulo cinis
Mergetur? oſſa fluctibus ſpargi ſinam
Diſiecta uaſtis? potius hic mortem oppetat:
Poteris nefandæ deditum mater neci
Videre? poteris celſa per faſtigia
Miſſum rotari? potero: perpetiar: feram:
Dum non meus poſt fata uictoris manu

DAN. ℭ Quærenda: examinan-da hac pte, ſ. timoris. ¶ Ite ite, uocat famulos & fingit illũ ſe reperiſſe. ¶ Erutã: ex tenebris extractã. ¶ Tenetur: iam inuentus eſt. ¶ Quid reſpicis: dicit ulyxes andromache. ¶ Vtinã, eſſet uerum q̄ haberẽ cauſam timendi q̄ filius meus eſſet viuus. ¶ Dediſcit: obliuiſcitur illa quæ diu due-cit non facile deponit. Luſtrale ſacrum purgatoriũ: poſtq̃ mortu⁹ eſt filius meliore morte quam dicebat calchas qui dicit q̄ ſaltem ſpargamus cineres hectoris per mare ſi non poſſumus habere illius filium. ¶ Debitum muris: qui debebat deiici de turri. ¶ Anteceſſit, quia prius mortu⁹ eſt. ¶ Si placet: mitiget mare. ¶ Nunc poſtq̃ filius tuus fugit hanc mortem: incipiamus diſturbare ſepulchrum hectoris. ¶ Admouenda: appropinquanda ad deſtructionem tumuli. ¶ Sacris ſedibus: ſepulturæ hectoris. ¶ Quid agimus: dubitat andromache utrum potius probat filiũ aut ſinat cineres Hectoris diſpergi & dirui ſepulchrũ, demum ſtatuit ſeruare filium: & intra ſe ita loquitur. ¶ Diſtrahit: in duas partes trahit. ¶ Nõ aliud: nil aliud placet mihi in filio niſi q̄ eſt imago tua uideor uidere te maritũ quãdo uideo eum. ¶ Referre: repreſentare. ¶ Prorupt⁹: loquit̃ pro alia parte mariti: & ita diuerſa trahebatur. ¶ Poteris, nunc loquitur p filio. ¶ Faſtigia: ſummitates turris. ¶ Rotari: uolui. ¶ Potero: reſpondet ſibiipſi. ¶ Poſt fata: poſt mortem. ¶ Hic ſuam, loquitur p filio, fili⁹ meus uiuit & ſentiet mala: Hector autem mortuus nihil ſentiet. ¶ Tuto: quia nihil poteſt ſentire. ¶ Quid fluctuaris: quid dubitas tandiu. ¶ Statue: delibera. ¶ Pœnæ: ad pœnam. ¶ Extrahas, uel filium uel maritum. ¶ Ingrata: de marito quem tantũ amabas. ¶ Erras: reſpondet ſibiipſi in filio eſt hector & magiſquã in ſepulchro vnde melius eſt illũ ſeruare. ¶ Animæ, ad ſeipſam dicit, Nam ſperabat ſe poſſe ſeruare eſiliũ ſi daret cineres ſpargẽdos. ¶ Pergã: cõplebo qđ dicit calchas. ¶ Vendidit: nam priamus corp⁹ hectoris ſepulturæ dandum emit ab achille: ut Vir. in. ii. æneid. Exanimumq́ auro corpus uendebat achilles. ¶ Pyrrhe: uocat & deos & pyrrhum filiũ achillis: ut tueatur ſepulchrum hectoris a p̃re ſuo dati priamo. Fuerat: adhuc græci nõ uiolaſtis ſepulchra: ſed mõ uiolabitis quẽadmodũ tẽpla ex qb⁹ rapuiſtis palladiũ: vñ dic̃ deos fauẽtes. i. ipa palladẽ i cui⁹ tẽplo ẽt caſſandra fuit uiolata ab aiace oileo. ¶ Trãſierat: quare nõdũ uiolauerat. ¶ Reſiſtã obſtabo inermis ↄtra armatos iterrogatiue. Ita cupiditas uindictæ: ero talis: ut fuit panthaſelea uel mænas ſacerdos bacchi furioſa. ¶ Entheo denũciãte futura: dicunt̃ enthei hoc ẽ deo pleni qui oracula pbebãt. ¶ Deo. i. baccho ¶ Expers fui, carẽs mẽte ſua nec ſentiẽs qd faciat: ſic irruã in iſtos diruẽtes ſepulchrũ & ſimul cadã. i. morior cũ marito meo. ¶ Ceſſatis: loquit̃ ulyxes ad famulos ſimulãs uelle diruere ſepulchrũ. ¶ Repelle: ab inferis qd facis hector. ¶ Moliere: dehiſce terras ut dom⁹ ulyxẽ. ¶ Vmbra ſatis eſt: vmbra tua ad ſuperãdũ illũ. ¶ Arma cũ eẽt in fantaſia uĩ uidere hectorẽ.

ℭ Nunq̃ latet ueritas: ſi accurate iueſtiget. ¶ Excipit metu indicii. ¶ Præcipitẽ datũ: hoc repetit exploraturus an exoreſceret id qđ euenit, nã ſequit̃ en timuit. ¶ Luſtrale: luſtrare expiare q̄ quidã uolũt a luo detorquere hoc eſt ſoluo, & libero. Vir. Et cum luſtrabimus agros. ¶ Volebat aũt ulyxes omnino puerũ perimere ſicut & plyxenã apđ Euripidem. ἐν ἑκάβῃ καὶ ταῖς τρῳάσι. quas fabulas ſcripſit mira elegantia: & maximã partẽ huius tragœdię illinc trãſtulit Seneca: ut facile intelligẽtibus cõſtat ὑμᾶς δ᾽ ἐκώκυ μένοις δ᾽ ἐκάλ᾽ γνώμην στρατοῦ ... χαλκοῦ ... ἄλλο μῶσ φράστω δ᾽ ἐς ... χάοις παῖδ᾽ ἑ&c. DAN.

limi ſpecula præcipitat in.v.actus diſtribuit quoꝝ prim⁹ trimetro iābi.euripi.ſcribit:hēt plāgores &.troiani chori de excidio imperii.¶ Columē euerſus:ruit alto aculmine troia.¶ Occidit:mortes & ruinas magnoꝝ regnoꝝ appellant poetæ occaſum.ut hoc equidē occaſum troiæ.& flāmis aſiā ferroq̧ cadentē.dixit Iuue.quaſi occidentem.

uoco i teſtimoniū deos & maritū meū priamū & oēs filios meos q̄ oia iſta mala ꝓuidi.¶ Rectorē.ſ.priamū.¶ Illiōē ꝑtiā meā diruptā.¶ Libeꝝ:ꝑ ſincopā filioꝝ.¶ Greges:qa dr̃ hūiſſe qnq̄gita filios.¶ Phœbus:ſacerdos phœbi.¶ Ore lymphatico ſpū agitato.Lymphatic⁹ dr̃ q uitiū ex aq̄ cōtraxit huc atq̧ illuc diſcurrēs:nūc accipit̃ ꝓ oibus furioſis

BER.

¶ Tanai:fluuiū ſeptētrionis in ſcythia de quo ſupra dictū ē.¶ Septē ora:ſeptē hoſtia hoc nō legit̃ q̄ ſeptē hoſtia hēat:ſed ſeruat̃ decoꝝ mulieres.n.nō hn̄t peritiā coſmographiæ:ſicut in bucolicis ille ruſticus q dixit ueniemus ardētē oraxē quū ſit i ſeptētriōe.¶ Et qui renatū,uenit ille q excipiens diē renatū in primo ortu ſolis(intelligit mēnonē q fuit titoni filii laumedontis troiani regis fili⁹ de quo Diod.lib.iii.Hic decē milia ethiopū totidē ſuſianos cū ducētis curribus ad troiā uenit:erat florens aī corpiſq̧ uiribus & cū multos græcos i bello occidiſſet tādē a theſſalis per inſidias iterficit̃:cui⁹ corp⁹ ab etiopib⁹ ereptū fuit & crematū:ac illi⁹ oſſa ad tithoniū patrē delata ſūt.¶ Tigri fluuiū armeniæ.¶ Rubēti:nā trigris labit̃ uerſ⁹ mare rubrū qd ē i arabia:uadit i ſinū maris q dr̃ pſic⁹.Nō uero i mar̃ rubꝝ,ut hic dic̃ ipitia hecuba.¶ Et q̄ intelligit pēthesileā reginam amazonū:de qbus ſupra diximus.illa uenit i auxiliū troianoꝝ.¶ Proſpiciens:q̄ poſita eſt uerſus ſcythiā.¶ Vagos:errātes.¶ Viduis.q̄ uiuebāt ſine uiris.¶ Exciſſa,ſ.troia.¶ Sibi icubuit:corruit i ſe.Decora:ornamēta.¶ Congeſti ꝓſtrati.¶ Aſſarici,regis troiāi Nec ꝓhibet q̄uis ardeat troia nō ceſſant grçci diripere urbem & diuitias.¶ Patet:nō.uī.¶ Ater factus obſcurus.¶ Obſitus:oppſſus.¶ Metit̃:mēſurat oculis per ruinas urbis uadūt grçci & mirant̃ molles illis diripēdo oia.¶ Lētū:troiā q̄ fuit illis lēta:nā p decē annos illā oppugnauerūt.¶ Ignoſcit:dn̄t non eſſe mirādū ſi māſerit p tā lōgū tps cū uideāt magnitudinē urbis.¶ Horret:q̄uis uideāt illā diruptā adhuc timēt & uix credūt potuiſſe uici ab ipſis.¶ Mille rates:q̄ dn̄r ueiſſe ad bellū troianū.¶ Capiunt:uix pñt tenere ſpolia nr̃a.¶ Teſtor.

Septena Tanain ora pandentem bibit.
Et,qui renatum prorſus excipiens diem
Tepidum rubenti Tigrin immiſcet freto.
Et,quæ uagos uicina proſpiciens Scythas
Ripam cateruis ponticam uiduis ferit.
Exciſa ferro eſt/pergamum incubuit ſibi.
En alta muri decora congeſti iacent.
Tectis aduſtis regiam flammæ ambiunt.
Omniſq̧ late fumat Aſſaraci domus.
Non prohibet auidas flamma uictoris manus.
Diripitur ardens Troia/nec cœlum patet
Vndante fumo,nube ceu denſa obſitus,
Ater fauilla ſqualet Iliaca dies.
Stat auidus ira uictor/& lentum Ilium
Metitur oculis/ac decem tandem ferus
Ignoſcit annis.horret afflictam quoq̧.
Victamq̧ quamuis uideat,haud credit ſibi
Potuiſſe uinci.ſpolia populator rapit
Dardania.prædam mille non capiunt rates.
Teſtor deorum numen aduerſum mihi,
Patriæq̧ cineres/teq̧ rectorem Phrygum,
Quem Troia toto conditum regno tegit.
Tuoſq̧ manes/quodq̧ ſtetit ante,Ilion.
Et uos meorum liberum magni greges
Vmbræ minores/quicquid aduerſi accidit,
Quæcunq̧ Phœbas ore lymphato furens,
Credi deo uetante,prædixit mala.
Prior Hecuba uidi grauida.nec tacui metus,
Et uana Vates ante Caſſandram fui.
Non cantus ignes Ithacus,aut Ithaci comes
Nocturnus in nos ſparſit,aut fallax Sinon.
Meus ignis iſte eſt/facibus ardetis meis.
Sed quid ruinas urbis euerſæ gemis
Viuax ſenectus?reſpice infelix ad hos
Luctus recentes,Troia iam uetus eſt malum.
Vidi execrandum regiæ cædis nefas,
Ipſaſq̧ ad aras maius admiſſum ſcelus
Æacidæ armis.cum ferox ſæua manu
Coma reflectens regium torta caput
Alto nefandum uulneri ferrum abdidit.
Quod penitus actum cum recepiſſet libens,
Enſis ſenili tinctus e iugulo redit.
Placare quem non potuit a cæde effera

¶ Vetāte deo,caſſandra filia priami a phœbo dilecta uaticiniū accepit:ſed cū illa nollet cōſentire fecit de⁹ ne qd crederet̃ ei,vñ ꝓdixit excidiū troianū nec credebat̃ illi.¶ Prior hecuba:hæc regis priami uxor ciſſei regis thracū filiā ꝓgnans ſomniauerat ſe accenſam facem parere q̄ totam patriam inflammaret:hoc fuit anteq̄ peperiſſet paridem.Vir.lib.ix.Ciſſeis prægnās ignes enixa.iugales.¶ Ithacus:ulyxes ab ithaca inſula.nolite credere q̄ ille ignis combuſerit troiam qui miſſus fuit ab ulyxe & ſinone.ſed hinc eſt quem ſomniaui.¶ Comes.ſ.Diomedes ¶ Vidi.ſ.mortem Priami ante aras quæ plana deſcribitur in .ii.æneí.a Virg.¶ Eacidę:pyrrhi pro nepotis.eaci.¶ Libens.ſ.priamus qui libenter mortuus eſt ne uideret ſequentes calamitates.¶ Actum immiſſum gladium.placare:debuit pyrrhus parcere priamo quia ante aras erat deinde ſenex.¶ Effera crudeli.

¶ Aſſaraci domus:aſſaracus ilus ganimedes filii fuerūt trois a quo troia dicta ¶ Domus aſſaraci eſt ipſa troia.Et uos meoꝝ quos habuit filios priamus non oēs illi pepit hecuba ſicut ex illo Homerico facile cōtici pōt.τουσ μοι λα οιοι τεκετο χρζι ουσ αγαναι χων.loquēs de lychaone & polidoro decē & ſeptē iuxta uxore nati ſunt teſte Cicerone.Tuſculanaꝝ lib.i.hecuba filia ciſſei tragū regit ut placet euripidi πωσ αυδ τορου σκαβασ παισ γε λωστισ κισστεωσ πριαμουτε πατρωσ & Marōt.l.ix.Ciſſeis ꝓgnās ignes enixa iugales home.tñ uoluit filiā diamātis.& Hō.imitat⁹.Oui.hic altis latraſſe dimantida flebile uiſum eſt Sed qd ruinaſq̧:apd euripi.hecuba gemit i hūc modū ωμοι.τισ αμυνει μοι ποια γενα π οια λέπολιν:φρουδ' ιοσ πρεσβυσ:φρουδ' οι παιδεσ.

DAN

¶ Cardinem:

BER. ℭCardinem, extremum ſi nem vitæ ſuæ. Superi viderunt illud ſcelus. ¶ Et ſacrum vbi erat ipſe Priamus. ¶ Indiget, non habet qui ſepeliat eum, nec facit rogum illi. ¶ Non ſatis: non eſt diis ſatis ad vindictam noſtram deſtruxiſſe Troiam: ſed etiam nurus priami ducitur in prædam & ſeruitutem. ¶ Vrna, in qua ponebantur nomina illarum, vt ſortirentur dominum. ¶ Legens: eligẽs aliquem dominum ex græcis. ¶ Vilis præda: qui habebit me habebit vilem prædam. ¶ Hectoris: filii mei Andromachẽ, hæc in ſorte, contigit Pyrro. ¶ Heleni, filii mei. ¶ Mea ſors, omnes timent habere me & altas cupiũt. ¶ Lamẽta: interrogatiue. ¶ Iuxta: exequias. ¶ Iudicis paridis qui iudicium fecit in ida ſilua inter Venerẽ palladem & Iunonem certantes de pulchritudine: vnde indignata Iuno ꝙ ſpreta fuerit perpetuo inimicitias egit cum Troianis & fauente Venere patris rapuit Helenã propter quã excidium Troianum ſequutum eſt vnde dicit idię fatalis q attulit fata ideſt perditionem troianis.

BER. NOn rude, reſpõdet chorus verbis Hecube inuitas nos ad plorandum id faciemus faciliter cum iã ſimus aſſueti non rude: nõ imperitum ad lugendum, phrygius: paris poſtquam ipſe Paris diſceſſit ad rapiendum Helenam: nihil vnquam habuimus niſi lachrymas. ¶ Amyclas: hæc fuit laconiæ ciuitas caſtoris & pollucis patria: ſic Statius primo achilleidos. Soluerat œbalio claſſem de littore paſtor. Dardanus incautas blande populatus amyclas. ¶ Pinus, nauis facta de pinu, orta in ida ſilua conſecrata cybelli. ¶ Decies: iam ſunt decem anni: quibus cœperunt obſidere græci Troiam ex quo nõ ceſſauimus lugere. ¶ Canuit: alba facta fuit. ¶ Nudata: quia iam omnes arbores ſucceſſe ſunt pro rogis tot mor-

Mortalis æui cardinem extremum premens.
Superiq; teſtes ſceleris: & quondam ſacrum
Regni iacentis, ille tot regum parens
Caret ſepulchro Priamus: & flamma indiget
Ardente Troia. non tamen ſuperi ſat eſt.
Dominum ecce Priami nuribus: & natis legens
Sortitur vrna. præda quem vilis ſequar?
Hic Hectoris coniugia deſpondet ſibi.
Hic optat Heleni coniugem, hic Antenoris.
Nec deeſt, tuos Caſſandra qui thalamos petat.
Mea ſors timetur. ſola ſum Danais metus.
Lamenta ceſſant? turba captiuæ mea
Ferite palmis pectora: & planctus date.
Et iuſta Troiæ facite. iandudum ſonet
Fatalis idæ iudicis diri domus.

Anapæſtici Verſus.

CHORVS MVLIERVM. HECVBA.

NOn rude vulgus, lachrymiſq; nouũ
Lugere iubes. hoc continuis
Egimus annis. ex quo tetigit
Phrygius Graias hoſpes amyclas.
Secuitq; fretum pinus matri
Sacra Cybelle. decies niuibus
Canuit Ide, Ide noſtris
Nudata rogis, & ſigeis
Trepidus campis decies ſecuit
Meſſor ariſtas, ut nulla dies
Mœrore caret: ſed noua fletus
Cauſa miniſtrat. ite ad planctus,
Miſeramq; leua regina manum
Vulgus dominam vile ſequemur.
Non indociles lugere ſumus.
H. Fidæ caſus noſtri comites
Soluite crinem. per colla fluant
Mœſta capilli. tepido Troiæ
Puluere turpes paret exertos
Turba lacertos, ueſtæ remiſſa
Subſtringe ſinus, uteroq; tenus
Pateant artus, cui coniugio
Pectora velas captiue pudor?
Cingat tunicas palla ſolutas.
Vacet ad crebri verbera planctus
Furibũda mãus, placet hic habitus
Placet, agnoſco Troada turbam.
Iterum luctus redeant veteres.
Solitum flendi vincite morem.
Hectora flemus.
C. Soluimus omnes lacerũ multo
Funere crinem. coma dimiſſa eſt
Libera nodo, ſparſitq; cinis

tuorum. ¶ Trepidus: propter hoſtes vicinos. ¶ Leua: pro eleua, tu regina prius incipæ luctum & eleua manum ad dandum ſignũ aliis: vel ad percutiendum pectus: & nos omnes te ſequamur. ¶ Tepido: puluere cinere adhuc calido propter incendium: ſolebant antiqui in maximo luctu ſpargere caput cinere. ¶ Paret exertos, nudatos apparet: ut ſint magis expediti ad percutiendum. ¶ Sinus: dimittite veſtes vſq; ad ventrem & occurrit Hecuba ne poſſit reſpõdere contrarium propter honeſtã dicendo non opus eſt ſeruare pudorem captiuis. ¶ Subſtringe: dimitte & aperi. ¶ Palla: veſtis ſuperior cingat inferiorem tunicam. ¶ Vacet: intenta ſit. ¶ Planctus: percuſſiones pectoris verberati.

DAN. ℭHic Antenoris: vxor antenoris fuit thebano Ciſſi filia: venerabilis & pudica matrona: quam Troiani ſacerdotio Mineruæ præfecerunt. Home. meminit .iii. Iliados Hecuba ibat ad templum Palladis iuſſu Hectoris ſacrificatum cum generoſo matrum comitatu aduenientibus aperit ianuam thebano. τῇσ θύρασ ὤιξε θεανὼ καλλιπάριοσ κισσηἱσ ἄλοχοσ ἀντήνοροσ ἱπποδάμοιο.

DAN. NOn rude vulgus inſcribitur ſecũdum carmẽ metro pidarico dimetro anapeſtico. Chorus Iliadum vna cum Hecuba deplorat excidium patrium id quod erat illis iam vetus malum loquitur Chorus: Iubes regina nos non rude neq; nouum ad dandas lachrymas vulgus lugere: id quod egimus ex quo Paris Helenã rapuit. ¶ Leua: manum: tolle digitum miſera & tu prima luctum incipe ſequemur ſecundum. ¶ Non indociles, occaluimus longa lugendi cõſuetudine. ¶ Fidę: & conſtantes ſociæ noſtræ fortunæ. Dominam tamen earum facit ſe conſeruam Hecuba apud Euripidẽ. τὴν ὁμόδ' ἐοῦδ' ἐον νῦν τρωιάδ' ἐσ ἡμῖν. πρὸσ

σ τευδ ιανα ασ τασ. λαο βετε φερετε, & cætera. ⁋ Vocet: omni caſu accuſandi raro inuenitur: frequentius omni dandi quando ſignificat ſuperſum aut ocium eſſe, eſt. n. vacare interdum vacuum eē & ſtruitur cum caſu, auferendi cuius rei vulgatiſſima ſunt exempla. ⁋ Iterum redeāt, alterum vacat.

BER. ℂComplete: quia nihil aliud reſtat de Troia niſi cinis. ⁋ Suffulta, ſuffarcinata & ſuccincta vt demiſſa uſq; ad ventrem videantur humeri. ⁋ Retheia: rethus mons eſt Troianus in quo Aiax Thelemonis poſtquam ſe interfecit ſepultus eſt. ⁋ Echo vox quę reſpondet ex locis concauis: eſt ideclinabilis. ⁋ Extrema: vltima, nam ſi vltima ſolet reſpondere: clamate ita fortiter vt referat omnes voces. ⁋ Pulſu, verberatione. ⁋ Sanguineos, plenos ſāguie. ⁋ Tibi, ad honorem tui. ⁋ Cicatrix: ſignum ſanati vulneris: iterum rumpunt cicatrices verberando quas fecerāt ſuperioribus annis in funere Hectoris. ⁋ Columen: Hector tutela patriæ. ⁋ Mora: qui tardabas calamitatem Troianam. ⁋ Fulta, ſuſtentata. ⁋ Cecidit: dū ſtabat hect. ſtetit: Troia dum cecidit deſtructa eſt. ⁋ Vertite exhortatur vt modo priamū fleant. ⁋ Bis capte Troia bis capta fuit prio ad herculе quando fuit cum argonauti: ſecundo a græcis ſub Agamemno. ⁋ Troia dum fuiſti Rex Troia bis tulit omnia. ⁋ Pharetras: fatatum era Troiam non poſſe capi, ſecundo ſine ſagittis Hercu. vnde phiotes armiger hercu. cum ſagittis ipſius ad bellum Troianum ductus eſt. ⁋ Partus elatos: filios ſepultos. ⁋ Cludis: vltimus morieris cum prius videris tot mores filiorum. ⁋ Victimas quia ante aras interfectus fuit. ⁋ Alio ad aliam partem: noli dolere mortem Priami: quia fœliciorem me quæ ſuperſum ad tot miſerias. Iliades matres troianæ. ⁋ Iugum: ſeruitutem quemadmodum ego.

Feruidas ora.
H. Complete manus, hoc ex Troia
Sumpſiſſe licet. cadat ex humeris
Veſtis apertis: utrunq; tegat
Suffulta latus. iam nuda vocant
Pectora dextras, nunc nunc uires
Exprome dolor. Rœthea ſonent
Littora planctu, habitanſq; cauis
Montibus echo non (ut ſolita eſt)
Extrema breuis verba remittat.
Totos reddat Troiæ gemitus.
Audiat omnis pontus & æther.
Sæuite manus pulſu vaſto
Tundite pectus. non ſum ſolito
Contenta ſono. Hectora flemus.
C. Tibi noſtra ferit dextra lacertos:
Humeroſq; ferit tibi ſanguineos.
Tibi noſtra caput dextera pulſat.
Tibi maternis vbera palmis
Laniata iacent fluit: & multo
Sanguine manat quancunq; tuo
Funere feci rupta cicatrix.
Columen patriæ, mora fatorum,
Tu præſidium phrygibus feſſis:
Tu murus eras humeriſq; tuis
Stetit illa decem fulta per annos.
Tecum cecidit ſummuſq; dies
Hectoris idem: patriæq; fuit.
H. Vertite planctus: priamo veſtros
Fundite fletus: ſatis Hector habet.
C. Accipe rector phrygiæ planctus.
Accipe fletus bis capte ſenex.
Nil Troia ſemel te rege tulit.
Bis pulſari dardana graio
Mœnia ferro, biſq; pharetras
Paſſa Herculeas. poſt elatos
Hecubæ partus, regumq; rogos
Poſtrema pater funera cludis.
Magnoq; Ioui uictima cæſus
Sigea premis littora truncus.
H. Alio lachrymas flectite ueſtras.
Non eſt priami miſeranda mei
Mors Iliades, felix priamus
Dicite cunctæ, liber manes
Vadit ad imos, nec feret vnquam
Victa Graium ceruice iugum.
Non ille duos vidit atridas.
Nec fallacem cernit Vlyſſem.
Non argolici præda triumphi
Subiecta feret colla trophæis.

⁋ Atridas: filios ac rei agamem. & Menelaum: nam grauiſſimum eſt videre hoſtes victores & pati. ⁋ Non argolici: nō ducetur cathenatus in triumphum.

DAN ℂSparſitq; cinis: vetuſtiſſimi moris fuit ſpargere ſuper caput puluerem in funeribus quē morē ſeruant Solymi & iudæi. ⁋ Echo nympha olim fuit a pane paſtorali in deliciis habita extra quem memini ſe vnquam palpandam præbuit, fabulam tangit Ouidius elegāter in metamorphoſi. ⁋ Hectora flemus apud Homerum Hecuba ſic deflet. ⁋ O fili miſera ego quid viuo grauia patiens τρωσι τε και τρωσιν κατα πτολιν. οισε ν εοι ωσ δε. δεχατη γαρ και σφι μαλα μεγα κυδος εσ ειαζωυσ εων & cætera. ⁋ Bis capte ſenex: Priamus Laomedontis filius puer ab Hercule captus eſt poſt ereptam a marino monſtro heſionem cui in mercedem triginta equos candidos pollicitus tā fuerat Laomedon, ſed cum pmiſſis non maneret facto impectu inuaſit Troiam priamus poſtea pecunia redemptus eſt vt omnia plane cominiſcitur Valerius Flaccus Appollonii ſtudio ſus æmulator poſtremo ſenex captus, & occiſus ad aram Iouis Hercei vt canit Homerus & Iuuenalis in omnibus meminit, nec non poetarum lux Maro. ⁋ Elatos, decem & ſeptem numero ad rogum elatos. ⁋ Cludis: terminas Comples. Cicero, Priamum tanta progenie orbatum cum in aram confugiſſet manus hoſtilis interemit. Hic ſi uiuis filus, incolumi regno occidiſſet aſtante ope barbarica, tectis celatis, vtrum tandem a bonis an a malis diſceſſiſſet: & propterea ipſa Hecuba nō inepte ſubiungit non eſt Priami miſerāda mei mors iliades: & Home. a doloribus ceſſandū eē demōſtrat qui plurimi ſunt mortalib⁹ dati in hac uita. ου γαρ τισ πρηξισ πελεται κρυεροιο γοοιο ωσ γαρ επεκλωσαντο θεοι δειλοισι βροτοισ ζωειν αχνυμενουσ &c.

ℂVincula,

Non aſſuetas ad ſceptra manus
Poſt terga dabit/curruſq; ſequens
Agamemnonios aurea dextra
Vincula geſtans latis fiet
Pompa Mycenis. Ch. felix Priamus
Dicimus omnes.
Secum excedens ſua regna tulit.
Nunc Elyſii nemoris tutus
Errat in umbris/interq; pias
Felix animas Hectora quærit.
Felix Priamus.
Felix quiſquis bello moriens:
Omnia ſecum conſumpta uidet.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

TALTIBIVS CHORVS.

Vã lõga Danais ſemp ĩ portu moras
Seu petere bellũ/petẽ ſeu pr̃iá uolũt.
C. Quæ cã ratib' faciat, & Danais moras
Effare reduces quis deus claudat uias.
T. Pauet aius. artus horridus quaſſat tremor.
Maiora veris monſtra uix capiunt fidem.
Vidi ipſe uidi (ſumma iam titan iuga
Stringebat. ortus vicerat noctem dies)
Cum ſubito cæco terra mugitu fremens
Concuſſa cæcos traxit ex imo ſonos.
Mouere ſylux capita/& excelſum nemus
Fragore uaſto tonuit, & lucus ſacer.
Idæa ruptis ſaxa ceciderunt iugis.
Nec ſola tellus tremuit/& pontus ſuum
Adeſſe achilllem ſenſit/ac ſtrauit uada.
Tunc ſciſſa tellus aperit immenſos ſpecus:
Et hiatus Erebi peruium ad ſuperos iter
Tellure fracta præbet/ac tumulum leuat.
Emicuit ingens umbra Theſſalici ducis.
Threicia qualis arma præludens tuis
Iam troia fatis ſtrauit. aut Neptunium
Cana nitentem perculit iuuenem coma.
Aut cum inter acies Marte violento furens
Corporibus amnes clauſit, & quærens iter
Tardus cruento Xanthus errauit uado.
Aut cum ſuperbo victor in curru ſtetit.
Egitq; habenas, Hectorem, & troiam trahens:
Impleuit omne littus irati ſonus.
Ite, ite inertes debitos manibus meis
Auferte [illegible]res/ſoluite ingratas rates
Per noſtra ituri maria non paruo luet
Iras achillis Græcia. at magno luet.
Deſponſa noſtris cineribus polyxena
Pyrrhi manu mactetur/& tumulum riget.

BER. ℭ Vincula, quia non du-cetur vinculo aurato poſt currum Agamemnonis. ¶ Micœni: vbi regnauit Agamemno. ¶ Eliſii: campi vbi animæ beatorum dicebantur eſſe: vt deſcribit Virgilius in libro. vi.

BER. Quam lõga: Hic eſt ſecũdus actus in quo inducitur talthybius renuncians choro miranda prodigia quę uidit: & umbrã achillis ſibi apparuiſſe increpantem græcos ingratitudine ab eoq; monitum ſe dicit ut polixena ad ſepulchrũ eius mactaretur. ¶ In portu: illud accidit græcis quando ueniebant ad bellum troianum: cum ¶ Agamen. in aulide famoſiſſimo portu boetiæ ceruam dianæ ignarus occidiſſet: & ob id diana a græcis uentos abſtuliſſet: reſponſo habito ut agamẽnonio, ſanguine dea placaretur factum eſt ut iphigenia agamẽnonis filia ſacrificaretur: ſed miſeratione deæ pro ea oblata cerua. ¶ Petere: ire. ¶ Maiora ueris: maiora q̃ poſſit credi. ¶ Vix capiunt fidem uix creduntur. ¶ Stringebat: leuiter percutiebat ſummos colles. ¶ Fremẽs: murmurans. ¶ Cæcos: quorum cauſa ignoramus ¶ Sacer, conſecratus cybeli in india. ¶ Suum: quia natus eſt de Thetide dea maris. ¶ Hiatus: apertura terræ: fecit iter ab inferno ad ſuperos. ¶ Leuat: ſubleuat. ¶ Emicuit: in tanto tumore terræ exiuit vmbra Achillis Theſſalici ducis. ¶ Proludens: quaſi faciens proludium & principium ſuæ virtutis. ¶ Treicia: quando græci ibant ad bellum Troianum finitima quæq; loca populabantur ſicut Achilles multos duces & vrbes abſtulit, quod proſequitur Homerus. ¶ Iuuenem: cignum de quo inferius dicemus. ¶ Hectorem & Troiam: nam mortuo Hectore viſa eſt Troia capta. ¶ Irati, ſcilicet Achillis: & hæc fuit eius vox indignantis. ¶ Debitas, meritas. ¶ Magno, ſcilicet damno. ¶ Deſponſa, hæc erat eius petitio, vt mactaretur Polyxena p manus filii ſui. ¶ Coeunte: coniungente ſe: nam ſupra dixerat apertã fuiſſe terram. ¶ Triton: tubicem neptuni cecit Hymeneum epithalamium tanquam Polyxe. deberet duci ad maritum.

DAN. Quam longa Danais ſemper. ¶ Talchybius Agamemnonis preco & Eurybatis comes vt meminit Homerus: fuerunt enim apparitores, & miniſtri Agamemnonis ambo quibus Achilles hippodamiam abigendum per Patroclum tradidit: is procedit in hoc ſecundo actu: & carmine tertio trimetro Iambico Hypercatalectico recitans Achil. vmbraʒ valde apud ſe conqueſtam grecorum ingratitudinem in ſe nec fore ventos faciles prius quam manibus Achilleis immoletur Polyxena ſciſſa palla: ſciſſis crinibus: interlocutores Talchybius & Chorus. ¶ Vidi: facit fidem a viſione & ne ſomnium videat a crapula, & plenitudine ortum addit ſub ipſum ſolem hoc genus phantaſmatis ſibi obuolaſſe quo tẽpore ſomnia vera eſſe creduntur. ¶ Adeſſe, prope eſſe ſuum. ¶ Suum: Thetis Achillis mater Nereidum vna: ut Ouidius libro duodecimo meminit. Leua tenet thetis & melite panopeaque virgo filia Chironis, fuit Pelei vxor. ſcribente Orpheo in argonauticis, καὶ μήτερον χειρωνίς τ' ἀργυρόπεζα. ¶ Impleuit omne littus: inſonuit totum littus clamante umbra Achilles: quo portentoſo clamore admoniti ſũt græci inſtaurare parentalia ſanguine puellari. ¶ Xanthus: fluuius alio nomine Camander dicitur ab Homero, ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

BER.

Hæc fatus alta voce, dimiſit diem:
Repetenſq; Ditem merius ingentem ſpecum
Coeuntre terra iunxit. immoti iacent
Tranquilla pelagi, ventus abiecit minas.
Placidumq; fluctu murmurat leni mare.
Triton ab alto cecinit hymenæum choro.

Trimetri iambici.

Pyrrhus. Agamemnon. Calchas.

Cum læta pelago vela reditur' dares,
Excidit achilles. cuius unius manu
Impulſa Troia corruit tandem ſolo
Breui repenſans quidquid adiecit moræ
Scyros, fretumq; Leſbos Ægeum ſecans
Illo remoto, dubia, quo caderet, ſtetit.
Velis licet, quod petitur: ac properes dare,
Sero es daturus. iam ſuum cuncti duces
Tulere pretium, quæ minor merces poteſt
Tantæ dari uirtuti? an is meruit parum
Qui fugere bellum iuſſus, & longa ſedens
Æuum ſenecta degere, ac Pylii ſenis
Tranſcendere annos, exuit matris dolos,
Falſaſq; veſtes, faſſus eſt armis uirum?
Inhoſpitali Thelephus regno impotens:
Dum Myſiæ ferocis introitus negat.
Rudem cruore regio dextram imbuit.
Fortemq; eandem ſenſit: & mitem manum.
Cecidere Thebæ, uidit Eetion capi
Sua regna uictus. clade ſubuerſa eſt pari
Appoſita celſo parua Lyrneſos iugo.
Captaq; tellus nobilis Briſeide.
Et cauſa litis regibus Chryſe iacet.
Et nota fama Tenedos, & quæ paſcuo
Foecunda pingui Thracios nutrit greges.
Et ſacra Phoebo Cilla. quid, quas alluit
Vernis Caicus gurgitem attollens aquis?

Cum læta propter victoriam, hæc eſt ſecunda pars ſecundi actus: Achilles petebat Polyxenam mactari ad tumulum ſuum Agamemnon negat Pyrrhus Achillis filius cũ Agamẽnone diſputat vt illa mactet. ¶ Excidit, ab animo tuo: delata ſunt patris mei beneficia q cauſa fuit iſtius victoriæ. ¶ Breui, paruo tpe Troia cadens cõpenſauit tarditatem eius. ¶ Scyros: inſula maris ægei vna ex cycladibus lycomedis regis patris in q̃ Achil. ſub habitu puellari a thetide matre occultatus eſt ne iret ad bellum troianũ: tãdẽ cognitus ab Vlyxe ductus ẽ ad obſidionẽ troianã. ¶ Illo, Achille, erat habitũ oraculo troiã non poſſe capi ſine Achil. ¶ Velis: ſi velles dare præmium Achil. ſero id facturus es: cũ alii duces totã p̃dã intra ſe diuiſerint pater meus debat eẽ prius & erit vltimus. ¶ Minor mer. q̃ vna puella hoſtiũ. ¶ Iuſſus .ſ. ab oraculo & m̃re thetide: vnde probat per merita illud nõ debere negari. ¶ Sedens: ocioſus nã ſi voluiſſet viuere ſine bello ut erat fatatũ a Ioue potuiſſe viuere tercẽtũ annos, vt uixit neſtor. ¶ Semis pi. neſt. regis pilii pilos optidũ fuit iuxta theſſaliã verſus mari nũ littus a neleo p̃re neſto. cõditũ. ¶ Falſas veſtes muliebres qb' Achil. fuit apd̃ licomedẽ. ¶ Faſſus, demõſtrauit ut ſcri. Sta. in Achilleide: Vlyxes volẽs reperire Achil. inter mulieres attulit munera diuerſi generis. ¶ In hoſ. telephus fuit Her. filius ex ãgaue nympha progenitus ut Sophocles atteſtat: quem in ſiluis expoſitũ a ceruia lactatum duxit: ſed tractu tpis robuſtus effectus in licia citenſibus iperauit, veniẽſq; deinde in auxiliũ troianoꝝ dũ Vlyxẽ inſequit a trunco q in vinea præpeditus ab Achil. i uniſtro femore vulnerat ſed auſis prectus manus illius effugit: ac cũ malo indies vulneris grauaret: nec adhibita p̃ficerent remedia apol. cõſuluit q r̃ndit nõ alr̃ poſſe liberari q̃ ꝓ iterũ ab Achil. vulnerandus accederet q̃ ſic quoq; ab illo itez vulneratus incolumis effectus eſt. ꝙ Ouid. tetigit lib. i. de Remedio, cũ ait vulnus Achil. q̃ quõdã fecerat hoſti. Vulneris auxiliũ pelia aſta tulit. ¶ In ho. quia nolebat dare hoſpitium græcis. ¶ Impotens, ferox. ¶ Mite: qñ ſanauit eum. ¶ Cecidere thebæ: fuerũt thebæ in ægyp. vrbes q̃ buſiris ægypti rex cõdidit græci helιopoli: hoc eſt ſolis vrbẽ vocauere huius ambitũ. cxl. ſtadioꝝ fuiſſe ſcri. Herctu. alia fuit in boe, alia in cicilia p̃ria andromaches q fuit hectoris dilectiſſima coniunx filia tetonis tebaꝝ i cicl. regis ut oñdit Ho. li. ilia. vi. Nã iduces illã cũ Hecto. loquẽtem lamẽtariq; miſerabilr̃ rettulit de Achil. q p̃riam ſuã thebas i qua orta fuerat euerterat: & patrẽ regẽ ſeptẽq; ſuos f̃res occiderat: traxeratq; captiuã matrẽ quã deide imenſa ſũma redemptam, Diana apud a des ꝑ ẽnas cõmorãtẽ ſagittis interfecit. ¶ Lyrneſos: euntibus græcis ad troiã Achilles vtrãq; ciciliã & thebaicã & lyrneſiã inuaſit thebaicã tetion: andromaches pater lyrneſiã Menetes regebat: His trucidatis ex tebe Aſtimonem Chryſi: ex lyrneſo Hyppodamiã Briſei filiam expugnatis oppidis abduxit, q̃q̃ Euſtachius ex pedaſo hypodamiã abreptã tradit. Agamemnon græcoꝝ imperator ex oĩ p̃da ſibi delecit aſtimonem, Achilli neſtori & idomeneo: partiende p̃de auctoribus hippodamia ſorte obtigit: i tarea chryſes apollinis ſmyntheĩ ſacerdos in templo erat in chryſeo multis oblati muneribus repetit. Minabundus ſenẽ a ſe abigit agamẽnõ: apollo ſui antiſtitis cõtumelia pcitus nouẽ dieb' ut Home. ſcribit: iumenta & hoĩes ſagittis cõfodit: cadebat hac peſte quotidie miſerãda multitudo: Palladis monitu vocata cõtione Achilles deplacãda deorũ ira deliberat calchas p̃eſtoris filius q cũ mopſo de vaticinio certauit: niſi aſtimone patri redderet placari apollinẽ non poſſe in mediũ ptulit: Acclamantibus vniuerſis. Agamẽnon per Vlyxẽ ad patrẽ puellam remittit achilli vero quẽ reddende aſtimões auctorem credebat t appariroribus Telribio & Euribate miſſis hyppodamiã abſtulit: ideo dicit criſe cauſa litis. ¶ Tanedos: fuit inſula notiſſima in cõſpectu troiæ. ¶ Cilla: vrbs ꝯſecrata phœbo. ¶ Caic': fluui' ẽ phrygie teſte Liuio in. vi. de bello macedonico veniẽs a miſia. ¶ Attollẽs: q ſolet creſcere tpe veris qñ ſoluũt niues.

DAN

Cum læta: quartũ carmen metro archilochio in quo Polini. & Aſtianaxa capitis fiunt rei. Cõtẽtio p Polixe. orit iter agamẽ. & Pyr. Res ad iudiciũ deferẽ calchãtis uatis. ¶ Cuius unius manu: occiſo. ſ. hecto. nõ. n. minus valuit Vlyxis fallacia quẽ vrbis euerſorẽ peculiari tanq̃ epitheto Ho. appellauit. Lerneſos: oppidum Ciliciæ qd expugnauit Achil. quo capto tres hippodamæ f̃res trucidauit: p̃r vero ſuſpẽdio vitã finiuit. ¶ Criſſe oppidũ: criſſei patris aſtimones de quo meminit Home. in illade. ¶ Cauſa litis: non

oppidum

Hæc tanta clades gentium:ac tantus pauor:
Sparſæ tot urbes turbinis uaſti modo:
Alterius eſſet gloria:ac ſummum decus.
Iter eſt Achillis:ſic meus uenit pater.
Et tanta geſſit bella:dum bellum parat.
Vt alia ſileam merita:non unus ſatis
Hector fuiſſet?Ilium uicit pater.
Vos diruiſtis:inclytas laudes iuuat.
Et clara magni facta genitoris ſequi.
Iacuit peremptus Hector ante oculos patris:
Paritercꝫ Memnon:cuius ob luctum parens
Palente mœſtum protulit uultu diem.
Suicꝫ uictor operis exemplum horruit:
Didicitcꝫ Achilles:& deis natos mori.
Tum uerſa Amazon ultimus cecidit timor:
Debes achilli:merita ſi digne æſtimas.
Et ſi Micenis uirginem:adcꝫ argis petat.
Dubitatur etiam? placita nec ſubito probas?
Priamicꝫ natam pelei nato ferum
Mactare credis? at tuam natam parens
Helenæ immolaſti.ſolita iam & facta expecto.
A. Iuuenile uitium eſt:regeſ nō poſſe impetū.
Ætatis alios feruor hic primæ rapit:
Pyrrhum paternus.ſpiritus quondam truces:
Minaſcꝫ tumidi lentus Æacidæ tuli.
Quo plura poſſis:plura patienter feras.
Quid cæde dira nobilem clari ducis
Aſpergis umbram?noſcere hoc primū decet:
Quid facere uictor debeat:uictus pati.
Violenta nemo imperia continuit diu.
Moderata durant:quocꝫ fortuna altius
Euexit/ac leuauit humanas opes:
Hoc ſe magis ſuprimere felicem decet.
Varioſcꝫ caſus tremere metuentem deos
Nimium fauentes:magna momento obrui.
Vincendo didici:Troia nos tumidos facis:
Nimium ae feroces.ſtamus hoc Danai loco:
Vnde illa cecidit.fateor:aliquando impotens
Regno ac ſuperbus altius memet tuli.
Sed fregit illos ſpiritus hæc:quæ dare
Potuiſſet alii cauſa:fortunæ fauor.
Tu me ſuperbum priame:tu timidum facis.
Ego eſſe quidquam ſceptra niſi uano putem
Fulgore tectum nomen?& falſo comam
Vinclo decentem?caſus hæc rapiet breuis.
Nec mille forſan ratibus:aut annis decem.
Non omnibus fortuna tam lenta imminet.
Equidem fatebor:pace dixiſſe hoc tua
Argiua tellus:liceat.affligi phrygas
Vincicꝫ uolui.ruere:& æquari ſolo:

opidum fuit cauſa litis ſed puella oppidana quã coactus ē Agamēnon reſtituere in patriam parenti ſuo ipulſore Achille: ut ſingula Home. plane proſequit̃ i prio. Iliados. αλλα σοι μεν νυν τινδε τεω ποτε αυ ταραχαιοι τρισ πλ… τετρα πλ… ρα ποτισομεν, &c̄. ſic meus venit ſic mei patris accepit nobile incremētū virtus & gloria ut nō immerito illud Papi. de eo cōmemoret video iā mille carinis Ioniū ægeūcꝫ p̄mi, nec ſufficit ois quo plaga gralugenū tumidis coiurat aridis. Iam pelago terriſcꝫ meus q̃rat̃ Achilles: & volet ipſa ſequi.

BER. ℭHæc tanta: tot vrbes & puincie captæ fuiſſent alteri magna glīa expugnando illas in lōgo tpe ſed eūdo Achilles illas expugnauit. ⸿Pauor: nā oib⁹ erat terror. ⸿Parat, dū vadit ad troiā. ⸿Hector. omitta m⁹ alia merita pr̄is: ſatiſfecit ſi nō feciſſet alia occidēdo Hectorem cuius morte troia de facili capta ē. ⸿Ilion: troia. ⸿Mēnon: filius titōi & aurore fr̄is Priami q ab oriēte venerat. ⸿Parens: mr̄ aurora pp mortē filii obſcurauit ſe. ⸿Victor: Achilles cū iterfeciſſet filiū deæ timuit: nā cū eſſet ipſe quocꝫ filius deæ thetidis: intellexit dearꝫ filios poſſe occidi. ⸿Amazon pēthesilea regia amazonū: maximis uirib⁹ præſtans. ⸿Debes: agamēnon obligatus es: etiā ſi peteret vnā de tuis micenecis & argiuis, q̄to magis debes dare vnā hoſtem tumulo ſuo. ⸿Nato pelei Achilli. ⸿Ferū: eſſe crudele. ⸿Priami: filius q genuit paridem raptorē: Helenæ: p qua voluiſti imolare filiā tuā ut hēres vētos ſcdos: ut poſſes ire factū vindictā contra Troianos. ⸿Helenæ: cā helenæ vt poſſes hr̄e eā. ⸿Iuuenile vitiū: iuuenes: qcqd appetūt volūt. ⸿Paternus, altis iuuenib⁹ accedit furor pp abūdātiam a p̄re. ⸿Lētus: patiēs: pbat patrē ei⁹ fuiſſe iracūdū qd auſus eſt reſiſtere tibi regi. ⸿Tumidi eacide ſupbi patris tui. ⸿Quo: q̄to plus qs pōt tāto ſubmiſſius de

bet ſe gerere: ut eſt ſnia Ciceronis in primo officiorꝫ. ⸿Cede: morte polixene. ⸿Vmbras: aiaꝫ. ⸿Victor, nō debet victor facere qd pōt in victis, ſed vti modeſtia decet. ⸿Quocꝫ: qn̄ aliqs euectus eſt ad altiorem gradū: tanto magis debet conſiderare quid accidere poſſet &c̄. ⸿Fauentes: qui hēt vnde amplius aſcēdere nō poſſit: debet timere caſum & ruinā. ⸿Vincendo: expugnādo: troiam didici magna nō eſſe firma. ⸿Loco: ſilui ſtatu & conditione poſſem⁹ & nos vinci. ⸿Impotēs, nō moderans ſeipſum te putaui me pluſq̄ ſim ſed exēplo priami diminui ſupbiam meam qd mihi accidere poſſe cognoui qd illi tāto regi euenit. ⸿Supbū, pp victoriā. ⸿Timidū: pp ter metū ruie. ⸿Eſſe: qd facit me timidū ꝯſidero regna caduca eē: & ſub noie fœlicitatis hr̄e multa mala. ⸿Splēdore: q nō habet qd oſtēdit. ⸿Decētē: ornatam ⸿Vinculo: diademate. ⸿Hoc. ſ. nomen regni. ⸿Breuis: qa una hora perdit. ⸿Nec mille: non oibus euenit qd Priamo q per. x. annos ſuſtinuit bellum.

DAN. ℭInclytas lau. iuuat. mep ſeq & extollere p̄rnas laudes. ⸿Helenæ imolaſti p republica grçcorꝫ & reparādæ helenes gr̄a iphianaſſam ꝯſecraſti dianæ ad Aulidē. ⸿Iuuenile vitiū: iſani eſt neſcire ipetū cōpeſcere: ppterea ꝙ difficiles adit⁹ ipetus ois hēt. Et Papini⁹. Male cūcta miniſtrat ipetus: inqt. Pyrrhum paternus: hoc illud eſt. ⸿Inclytas laudes iuuat, & clara magni facta genitoris ſeq. ⸿Moderata durant: iā ſuperius laudauim⁹ illud qd eſt inter vtrūcꝫ: quicuncꝫ, amat vitā rectā trāquillā & ſecurā: contineat ſe itra terminos mediocritatis: necꝫ altum mare ſemp vrgeat: neue iniquū littus ſp̄ p̄mat: ſed teneat medium. ⸿Quocꝫ. i. quanto altius te attulerit fortuna. ⸿Aurea: quaſi dicat magnifica ſnia cōcors Oratianæ. Rebus anguſtis animoſus atcꝫ fortis appare: ſapienter idē contrahes vento nimiū ſecūdo turgida vela. ⸿Ma

BER.

gna momento:omnia ſunt hominum tenui pendentia filo. Et ſubito caſu quæ va luere ruit.⸿ Eſſe ego qcq̄, nil aliud inquit eſt regnū q̄ tectū nomē vano fulgore: regii aūt faſtus incomoda elegant̃ Claudianus poeta generoſus ſub noie theodoſii cōſcripſit. Tu licet extremos late dominere per indos.⸿ Te medus,ſe molles arabs: te ſeres adorent: ſi metuis:ſi parua cupis: ſi duceris ira ſeruitii patiere iugū:tolerabis iniquas interius leges &c̃. ⸿ Caſus hoc rapit breuis: momēto eni magna obruunt̃: teſtat̃ hoc Galba q totā ætatē luculēter ꝑducēs iſeniū,fortunę aura: breui ſublimatus eſt,& breui itē ꝑcipitatus, vt teſtis eſt Trāquillus & Plutarchus ſeīdē cōmemorat deā cœcā nō niſi a cœcis coli quos ipſa tādē i foueam ꝑcipitat miſeriaꝝ.
⸿ Arguiſſem,noluiſſem cupiebam ſuperare Troianos ſed nō deſtruere troiā eo mō:tamē ira & dolor iniuriç:& victoria nocturna hoc voluit,ut tam crudeliter deriperet̃, quia ī nocte maior habet̃ licentia.⸿ Irritat:a ccēdit ad male faciē dum ⸿ Gladius fœlix:qui cū ſemel intingit̃ ſanguine nō pōt refrenari vnde dicit vecors libido.i.immoderatus appetitus effundendi ſanguinem .⸿ Cuius infecti: gladii ſanguine tincti. ⸿ Quicqd : ſatis eſt factū crudeliter in Troiam , vñ quicqd ſupereſt ſeruādū ē. ⸿ Regia virgo : polixena. ⸿ Facinus : hanc mortem indignam ut appellem thalamos & cōiugiū Achillis non patiar,nā quicqd mali fit: regi imputat̃ . ⸿ Vetat:vt Cicero in.i.officioꝝ qui nō reſiſtit iniuriæ cum poſſit tñ eſt in culpa : ut ſi patriam & parentes deſerat. ⸿ Manes : anima pr̄is mei.⸿ Cuncti : ſimul omnes laudabunt illum fortiſſimū. ⸿ Quod ſi: ſi umbra delectat̃ ſanguine pōt imolari alia victima q̄ polixena.⸿ Opima: pinguia ex gregē capto.⸿ Inferias, in ſacris mortuoꝝ.⸿ Quādo:quaſi dicat nunq̄.⸿ Inuidiam:odium quia ſi hoc fiet omnes haberent illum

Etiam arguiſſem.ſed regi frenis nequit
Et ira:& ardens hoſtis:& uictoria
Commiſſa nocti.quidquid indignum: aut ferū
Cuiquam uideri potuit:hoc fecit dolor:
Tenebræq;:per quas ipſe ſe irritat furor:
Gladiuſq; felix/cuius infecti ſemel
Vecors libido eſt.quidquid euerſe poteſt
Supereſſe Troiæ:maneat.exactum ſatis
Pœnarum:& ultra eſt : regia ut uirgo occidat.
Tumuloq; dono detur/& cineres riget:
Et facinus atrox cædis/ut thalamos uocem:
Non patiar.in me culpa cunctorum redit.
Qui non uetat peccare:cum poſſit:iubet.
P.Nullum ne achillis præmium manes ferent?
A.Ferent/& illum laudibus cunctis canent.
Magnumq; terræ nomen ignotæ audient.
Quod ſi leuatur ſangine infuſo cinis:
Opima Phrygii colla cædantur gregis.
Fluatq; nulli flebili matri cruor:
Quis iſte mos eſt?(quādo in iferias homo eſt)
Impenſus homini? detrahe inuidiam tuo
Odiumq; patri/quem coli pœna iubes.
P.O tumide:rerum dum ſecundarum ſtatus
Extollit animos/tumide:cum increpuit metus:
Regum Tiranne/iam ne flammatum geris
Amore ſolito pectus:ac Veneris noue.
Solus ne toties ſpolia de nobis feres?
Hac dextra Achilli uictimam reddam ſuam.
Quam ſi negas:retineſq;:maiorem dabo:
Dignamq;:quam det pyrrhus/& nimium diu
A cæde noſtra regia ceſſat manus.
Parēq; poſcit priamus. Aga.haud eqdē nego
Hoc eſſe pyrrhi maximum in bello decus.
Seuo peremptus enſe quod priamus iacet
Supplex paternus.Pyr.ſuplices noſtri patris:
Hoſteſq; eoſdem nouimus.priamus tamen
Præſens rogauit.tu graui pauidus metu
Nec ad rogandum fortis:Aiaci preces:
Ithacoq; mandas:clauſus atq; hoſtem tremēs.
A.At non timebat tunc tuus fateor parens:
Interq; cædes Græciæ: atq; uſtas rates.
Segnis iacebat belli:& armorum immemor.
Leui canoram uerberans plectro Chelim.
P.Tunc magnꝰ Hector arma contemnens tua
Cantus achillis timuit/& tanto in metu
Nanalibus pax alta Theſſalicis fuit.
A.Nempe iiſdem in iſtis Theſſalis naualibus
Pax alta rurſus Hectoris patri fuit.
P.Eſt regis alti ſpiritum regi dare.
A.Cur dextra regi ſpiritum eripuit tua?

odio.⸿ Pœna ſcilicet: polixenę.⸿ O tumide:iratus pyrrhus minatur Agamēnonem dicens qñ es in fœlici ſtatu efficeris tumidus & inſolens : quando habes fortunam aduerſam es timidior dāna.ſi non imolauero polixenam patri teipſum interficiā ad ſacra patris peragēda quēadmodū interfeci Priamū.⸿ Regū nā in exercitu ſub agamēnone erāt alii reges.⸿ Flāmatū:incēſum amore quēadmodū de briſeide.⸿ Nimiū: tūc probat ipetū contra eum. Parē regē quēadmodum ipſe erat vt ſecum comes vadas ad inferos . ⸿ Haud equidē:trahit laudem pyrrhi in vituperium, nō eſt mirum ſi interfeciſti Priamū ita crudeliter quē pater tuus ſupplicē habuerat.⸿ Paternus,patris tui. ⸿ Supplices, reſpōdet pyrrhus ſi Priamus ſupplicauit pr̄i meo fuit fortior q̄ tu ipſe venit ad eū . ⸿ Tu vero tumidꝰ nō ferēs ꝯſpectū eiꝰ miſiſti Vlyxē ſupplicatū ei.⸿ Mandas itacho, comiſiſti vlyxi:& aiaci thelemonio ut pacē a pr̄e meo irato tibi ipetrarēt.⸿ Auſus,ñ audēs egredi.⸿ Cheli:cytharā ſcio pr̄ē tuū nō timuiſſe qñ hector cōbuſſit naues: grçcoꝝ q̄re tunc ocioſus pulſabat cytharā ſub tentorio ſuo: & hoc eſt dictū indignatiue . ⸿ Tūc ma.hector nō timēs deuaſtabat.exercitū grçcoꝝ ſed ad tentoria patris mei non audebat venire:ubi ipſe cātabat ocioſus.⸿ Theſſalicis:pr̄is mei:qa ad illas nō q̄ veit hector.⸿ Nēpe: iſtd reuoluit in vituperiū pyrrhi:veꝝ ē qd erat ſecurus: qa accipiebat hoſtes & dimittebat: vt fecit de Priāo qñ fuit redēptū corpus hectoris.⸿ Eſt re.intereſt magnanimi regis donare ſpiritū .i.vitam regi . ⸿ Cur,quid ergo occidiſti eum.
⸿ Nullū ne Achil. placari māes hoſtili imolatiōe falſo ātiqs pſuaſū ē q̄ſi adhuc irā ſeruarēt i morte defuncti ipſi hic māībꝰ patrocli. xii.formoſos adoleſcentes captiuos iugulauit Achil. δώδεκα δὲ τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει &c̃.
⸿ Mortem

DAN

P.Mortem miſericors ſæpe pro uita dabit
A.At nunc miſericors uirgines buſto petis.
P.Iam ne immolari uirgines credis nefas?
A.Præferre patriam liberis regem decet.
P.Lex nulla capto parcit/ aut pœnam impedit.
A.Quod non uetat lex: hoc uetat fieri pudor.
P.Quodcunque libuit. facere uictori licet.
A.Minimum decet libere: cui multum licet.
P.His iſta iactas: quos decem annorum graui
Regno ſubactos pyrrhus exoluit iugo.
A.Hos Scyros aios? Py. ſcelere q̃ fratrũ caret.
A.Incluſa fluctu.Py.nempe cognati maris:
Atrei: & Thyeſtæ nobilem noui domum.
A.Ex uirginis concepte furtiuo ſtupro:
Et ex achille nate: ſed non dum uiro.
P.Illo ex achille: genere qui mundum ſuo
Sparſus per omnem cœlitum regnum tenet.
Thetide æquor: umbras Æaco: cœlum Ioue.
A.Illo ex achille: qui manu paridis iacet.
P.Quem nec deorũ comminus quiſquã petiit.
A.Compeſcere eqdem uerba: & audacẽ malo.
Poteram domare. ſed meus captis quoq;
Scit parcere enſis. potius interpres deum
Calchas uocetur/ fata ſi poſcunt: dabo.
Tu: qui pelaſgæ uincula ſoluiſti rati:
Moraſq; bellis: arte qui reſeras polum.
Cui uiſcerum ſecreta: cui mundi fragor:
Et ſtella longa ſemitam flamma trahens
Dant ſigna fati. cuius ingenti mihi.
Mercede conſtant ora: quid iubeat deus
Effare Calcha/ noſq; conſilio rege.
C.Dant fata Danais: quo ſolent: pretio uiam.
Mactanda uirgo eſt Theſſali buſto ducis:
Sed quo iugari Theſſalæ cultu ſolent:
Ionides ue: uel Micenææ nurus.
Pyrrhus parenti coniugem tradat ſuo.
Sic rite dabitur. non tamen noſtras tenet
Hæc una puppes cauſa/ nobilior tuo
Polyxena cruore debetur cruor.
Quem fata quærunt. turre de ſumma cadat
Priami nepos Hectoreus, & letum oppetat.
Tum mille velis impleat claſſis freta.

BER. Mortem, feci ea ratione qua pater meus voluit eum ſeruare florentem: ego autem interficere volui ne viueret in lubrio hoſtium: quæ mors fuit illi gratiſſima: nam ut loquit Ci. melius ē honeſte mori q̃ turpiter vinere. Miſericos: deridet eũ. Buſto ad ſepulchrũ pr̃is. Immolari: nõne ſcis quod voluiſti etiã virginẽ filiã tuã imolare: vt ſupra dictũ ē. Patriã: quæ vt inqt Ci. oium charitates cõplexa eſt. Lex dicis te habuiſſe iuſtã cãm imolandi iphigeniam: ipſe quoq; habeo: qa cũ ſim victor de victis poſſum facere qcqd placet. Pudor: honeſtas. Multũ: q multã hẽt lniam: nõ dẽt vti ea. Libere: placere uti lnia. Subactos: q fuerũt ſubditi tibi p. x. an. iactas inaniter oſtentas. Pyrrhus: de ſe loqt̃ i. iii. pſona fatatũ erat troiã nõ poſſe capi ſine vno de gñe eacidarũ. Iugo: ſeruitute. Hos ſcy. Pyrrhus natus erat ex deidamia filia Lycomedis regis ſcytus vbi achi. occultatus fuit ſub veſte muliebri: vñ dicit ſcyros dat ne tibi tãtã audaciã: ſaltẽ natus eẽs i loco nobili. Scelere iprõpat pyrrhus priã agamẽ, qd ſcyros nõ ē ita ſcelerata quẽadmodũ mycene vbi factum fuit ſcelus thieſtis & atrei: vt ſupra habuimus. Incluſa flu. q̃ſi minima iſula iter aq̃s. Cognati maris: rñdet Pyrrh⁹ eſt veҫ qd inſula eſt in mari minima, ſed eſt gl̃ia nr̃a, cũ illic ſit dea theris mater pr̃is mei. Noui: hironice hõ. ſcio te nobiliſſimũ q̃ſi ex domo Atrei & thieſte q fuerũt ſceleratiſſimi. Concepte: vt q. ex gñatus ex ſtupro vnſ⁹ ỽgĩnis: & Achil. nõdũ viro, i. q tũc erat iductus habitu mulibri apud lycomedẽ. Illo: hẽt emphaſim: ſu; natus ex achil. q matrẽ hẽt deã tethidem auũ eacũ iudicẽ inferoҫ & Ioue regẽ cœli pauũ ſuũ. Pari. q. d. eff. æminati hois manu iterfectus eſt. Cominus. i. pi certamine: ſum natus ex illo Achil. cũ quo nullus deoҫ eſt auſus congredi: ſed pis iſidioſe iterfecit eũ ſagittis. Compeſce: ſi vellẽ poſſem te punire de tãta audacia: ſed ſum aſſuetus parcere etiã hoſtibus, ppterea vocet calchas interpres ut intelligamus ſi placuerit diis q polyxena mactet. Dabo: concedam. Tu qui: vertit ſermonẽ ad calchantẽ. Rati: nauibus græcis q̃ retinebant̃ in aulide inſula propter tempeſtatẽ, tu prædixiſti nobis tunc voluntatẽ deoҫ. Referas: aperis facis vt intelligamus ſecreta cœli. Viſceҫ: per extiſpitium. Fragor mundi cœli tonitrua. Semitã: uiam. Lõgã: cũ cauda p circuitionem dicit cometam. Oraculus: cuius oracula ingenti mercede qui iphigeniam propriã filiã imolare voluit q̃ poſtea trãſlata ē in taurica regiõe. Iubeat: an polixena mactet̃. Dant: rñdẽs calchas dicit virginẽ eẽ mactandã, cũ dii pcedant nobis reditũ eo pacto quo venimus ad Troiã. ſ. humano ſanguine. Iugari: piugari eo ornatu quo mulieres Theſſaliæ dicuntur ad maritum ita Polixenã debet duci ad Buſtum Achillis. Ionides nurus, mulieres de Ionia: quæ græcorum eſt regio: atq; colonia i extremitate minoris aſiæ verſus nos, vt ſcribit Pomponius: med a iter cariã & colõ ã: accepitq; nomẽ a duce Ionio Athenienſi qui coloniã deduxit aſiã teſte Victru. lib. iiii. architecturæ. Pyrrhus. manu Pyrrhi debet mactari. Hæc vna: hæc ſola nõ eſt cã nr̃i ipedimẽti: ſed ſupeſt vnus filius Hectoris mactãdus priuſquã diſcedamus. Hector. Aſtynax filius Hecto. Oppetat, moriatur.

DAN. Maiorem dabo: ſi mihi Polixenam patri immolandã dare detractaueris ego te faciam victimã. Hoc eſſe Pyrrhi: ironia: quæ enim reſta gloria de interfecto ſene imbelli. Priamus: apud Home. Achilli volenti eum in throno collocare loquitur in hæc verba Priamus, ne me ſedere facit in throno quo iacet Hector interea in tentoriis in glorius: ſed celeriter ſolue ut videam tu autẽ accipe dona multa quæ ferimus: & his utere & cum his repetas patriam quoniam me primum permiſiſti viuere & cernere lumen ſolis τωεἰμε πρωτονεασ ασ αυτυντεζωειν και ορ ευφαοσ ηελιοιο, &c. At nõ agunt. antitheſis & ē cõtrouerſia in ductu ſubtili p cauſatiuũ litis: agit. n. Pyrrhus p honore pr̃is iprobã Agamẽnonis: contra Agamẽnon p figurã quã vocat hermogenes τελ ι μογιον oia obiecta reiicit i Achillẽ. Hos ſcyros: p ecclypſim cõſtitutæ ſunt hæc clauſulæ ex alterna idignatiõe certãtiũ.

¶ Cuius ingenti mihi: hoc refert ad antiq̃ iniuriã calchãtis cuius vaticinio grauiter offenſus eſt qui reſpōdiſſet peſtē inuaſiſſe græcoꝝ exercitū: q̄d rapuiſſet filiã Cryſę ſacerdotibus appollinei: ꝓp q̄d vaticiniū calchanta vatē grauiſſimis apud Homeꝝ cōtumeliis inſectantur μαντι κακων ου πωποτε μοι το κρηγυον ειπας αιει τοι τα κακ' εστι φιλα φρεσι μαντευεσθαι εσθλον δ' ουτε τι πω ειπας επος ουτ' ετελεσσας. ¶ Referas: quę ꝑſtas arte ſydera: & deoꝝ pandis arcana. Homerus: Egregia ſingulari laude ꝓſequitur calchanta qui pręſentia nouerit præterita, & futura ος ηδει τα τ' εοντα τα τ' εσσομενα προ τ' εοντα και νηεσσ' ηγησατ' Αχαιων Ιλιον εισω &c. ¶ Precium ꝑ pœnam dixerunt Terentius: ego precium ob ſtulticiam fero.

BER. VErum, Inducitur chorus mulieꝝ troianoruʒ qui audiuit polixenā eē mactandam ad placādos manes Achillis vnde dolens negat aiaʒ poſſe apparere viuentib⁹ q̄ illa moriēte corpe ſiľ cū eo moriť, & eſt opinio epicureoꝝ q̄ falſa ē Verſus eſt Aſclepiadeus. ¶ Veꝝ: petit an ſit veꝝ, ꝙ appareat aia poſt mortē. ¶ Timidos, q̄bus vř eē ꝙ non eſt q̄d ſit ꝑp timorem. ¶ Cōditis: ſepultis. Oculis conſuetudo antiquoꝝ: vt proximior clauderet oculos mortuo: ut Oui. in penelope teſtať. ¶ Solibus: lucis qa vltima die perdūt lucē. ¶ Prodeſt: nō eſt opus mactare in exequiis more antiquoꝝ aiam. i. hoiem viuētē. ¶ Nulla ps, q̄ñ cōbuſtū eſt cadauer aia quoq; ꝯſumiť. ¶ Spiritus, vita nr̃a. ¶ Nudū: corp⁹ poſitū ĩ rogo. ¶ Pegaſeo gradu. celeri paſſu, nā pegaſus equus alatus fuit velociſſimi curſus dicit credo ꝙ oia q̄ ſūt ĩ oriēte & occidēte cito moriantř. ¶ Quo biſſena. xii. ſigna, vt illa faciunt curſum ſuū: ita cito tranſit a vita nr̃a. ¶ Turbine curſu accelerato. ¶ Dn̄s ſol princeps ſtellaꝝ a quo oia ſumūt lucē. ¶ Hecate: luna. ¶ Obliquis, hēt obliquū curſuʒ ꝑ zodiacum nec habet ſplēdorem niſi per ſolem obliquum. euitet terram. ¶ Flexibus, flexionibus. ¶ Lacus: per circuitionem dicit ſtygiam paludem per quam iurant dei. ¶ Vſquam: qui ſemel mortuus eſt amplius non eſt. ¶ Vt calidis: quemadmodum vaneſcit fumus & nubes in aere: ita & ſpiritus noſter moriente corpore. ¶ Arctoi: venti ſeptentrionalis. ¶ Spacii: vitæ noſtræ velociter currentis. ¶ Meta: vltimus terminus. ¶ Auidi: cupidi moriendi qui putant: ſe poſt mortem ire ad fœlicitatem nihil inuenient. ¶ Sollicitі: anxii qui timent pœnas non eſt opus cum nihil ſit poſt mortem. ¶ Quæris: ubi eris priuſquam eſſes natus, ſcilicet nuſquam. ¶ Chaos: confuſio elementorum: omnia diſſoluuntur in principia ſua. ¶ Indiuidua: non ſperatur mors vt faciat partem hominis viuere partem mori. ¶ Tænara: ſpecum apud Lacedæmonem ubi dicebatur deſcenſus ad inferos: noli credere ꝙ ſit infernus: nec iudex inferni: nec cerberus cuſtos q̄ ſunt fabulæ. ¶ Vacui: fama ſine effectu. ¶ Somnio: quemadmodum ſomnias aliquod malum quod te ſollicitat deinde nihil reperis. Tamen credendum non eſt animam Achil. apparuiſſe.

DAN VErū eſt: pulcherrima ō ſtatu aiaꝝ q̄ſtio & valde diſputabilis variiſq; philoſophantium ſectis & hereſibus cōtentioſa oritur choro motore: eſt autē quintum huius fabulę carmen metro Aſclepiadeo ſiue coriambico contextum ſpondeo duobus coriambis & pyrrhichio. ¶ Veruʒ eſt: eſt ne verum an fabuloſum animas ſimul & corpora interire: dicearcus dixit eſſe quandam viuacitatem quæ cum corpore interit quidam in omnibus animalibus vna eſſe animam dixerunt & appellauerunt eam animam mundi cuius origo eſt ſol. Ariſto. cum quatuor elemēta poſuiſſet addidit eē quintam, quandam naturam viuificantem: in animam ꝑinde in hoibus eſſe ſubitmē immortalem: neq. n. cum corpore interit tam precioſum & cœleſte ſemē. ¶ Theobrotus diſcipulus Platonis diſputauit multa de animæ imortalitate, poſtremo icertior q̄ antea voluit experiri, & pręcipitauit ſe de ſublimi ſpecula. Refert Aug. in ciui. diuina. ¶ Tradere animã: hyppallage. ¶ Hecate: luna quod placaretur centum victimis inſtitutore Menelao: ut ſuperius viſum eſt.

Coriambici Aſclepiadei.

CHORVS.

VErum eſt, an timidos fabula decipit:
Vmbras corporibus viuere conditis?
Cum coniux oculis impoſuit manum.
Supremuſq; dies ſolibus obſtitit.
Et triſtes cineres urna coercuit.
Non prodeſt animam tradere funeri.
Sed reſtat miſeris viuere longius.
An toti morimur? nullaq; pars manet
Noſtri? cum profugo ſpiritus halitu
Immiſtus nebulis ceſſit in aera.
Et nudum tetigit ſubdita fax latus?
Quidquid ſol oriens, quidquid & occidens
Nouit. cœruleis oceanus fretis
Quidquid vel ueniens: uel fugiens lauat,
Ætas pegaſeo corripiet gradu.
Quo biſſena volant ſydera turbine,
Quo curſu properat ſæcula voluere
Aſtrorum dominus. quo properat modo
Obliquis Hecate currere flexibus.
Hæc omnes petimus fata, nec amplius,
Iuratos ſuperis qui tetigit lacus:
Vſquam eſt. ut calidis fumus ab ignibus
Vaneſcit ſpatium per breue ſordidus.
Vt nubes, grauidas quas modo uidimus,
Arctoi boreæ diſſipat impetus.
Sic hic, quo regimur, ſpiritus effluet.
Poſt mortem nihil eſt, ipſaq; mors nihil.
Velocis ſpatii meta nouiſſima.
Spem ponant auidi, ſolliciti metum.
Quæris quo iaceas poſt obitum loco?
Quo non nata iacent.
Tempus nos auidum deuorat, & chaos.
Mors indiuidua eſt noxia corpori:
Nec parcens animæ, Tænera, & aſpero
Regnum ſub domino, limen, & obſidens
Cuſtos non facili Cerberus oſtio.
Rumores uacui, uerbaq; inania,
Et par ſollicito fabula ſomnio.

¶ Quid mœſte,

ACTVS TERTIVS.

Trimetri. Iambici.

ANDROMACHA. SENES. VLYSSES.

Q Vid mœſta phrygiæ turba laceratis co/
Miſeruꝗ; tūſæ pect' effuſo genas (mas?
Fletu rigatis? leuia perpeſſæ ſumus,
Si flenda patimur. Ilium uobis modo,
Mihi cecidit olim, cum ferus curru incito
Mea membra raperet, & graui gemeret ſono
Peliacus axis pondere Hectoreo tremens.
Tunc obruta, atq; euerſa troia concidit:
Torpens malis, rigenſq; ſine ſenſu feror.
Iam erepta Danais coniugem ſequerer meum
Niſi hic teneret, hic meos animos domat,
Moriq; prohibet. cogit hic aliquid deos
Adhuc rogare, tempus ærumnæ addidit.
Hic mihi malorum maximum fructum abſtulit,
Nihil timere, proſperis rebus locus
Ereptus omnis, dira, qua ueniant, habent.
Miſerrimum eſt timere, cum ſperes nihil.
S. Quis te repens commouit afflictam metus?
A. Exoritur aliquid maius ex magno malum.
Non dum ruentis Ilii fatum ſtetit.
S. Et quas reperiet, ut uelit, clades deus?
A. Stygii profundi clauſtra, & obſcuri ſpecus
Laxantur, & ne deſit euerſis metus,
Hoſtes ab imo cōditi tumulo exeunt.
Solis ne retro peruium eſt Danais iter?
Certe æq; mors eſt: turbat, atq; agitat phrygas
Communis iſte terror. hic proprie meum
Exterret animum, noctis horrendæ ſopor.
S. Quæ uiſa portent effer in medium: metus.
A. Partes fere nox alma tranſierat duas.
Clarumq; ſeptem uerterant ſtellæ iugum:
Ignota tandem uenit afflictæ quies.
Breuiſq; feſſis ſomnus obrepſit genis.
(Si ſomnus ille eſt mentis attonitæ ſtupor)
Cum ſubito noſtros Hector ante oculos ſtetit.
Non qualis ultro bella in argiuos ferens
Graias petebat facibus idæis rates.
Nec cæde uaſta qualis in Danaos furens
Vera ex achille ſpolia ſimulato tulit.
Non ille uultus flammeum incendens iubar.
Sed feſſus: ac deiectus: & fletu grauis:
Similiſq; noſtro ſqualida obtectus coma.
Iuuat tamen uidiſſe. tum quaſſans caput
Depelle ſomnos: inquit: & natum eripe
O fida coniux, lateat, hæc vna eſt ſalus.
Omitte fletus: troia quod cecidit: gemis?
Vtinam iaceret tota. feſtina, amoue:

BER. Q Vid mœſte, hic ē tertius act' ubi andromache comitata a ſene pp pudorē arguit chorū mulierū plorātiū q̄ potius moriantur q̄ uiuāt i tātis miſeriis: vñ dicit iā dudū iterfeciſſe me qñ uidi hectorē mortuum, ſed amor filii mei ꝓhibet. ¶ Vobis: nunc troia uobis eſt deſtructa. Mihi aūt qñ hector fuit mortuus ex eo tpe putaui me captā. Fer' axis crudelis currus Achillis quo tractus eſt Hector mortuus ter circū mœnia troiana. ¶ Mea mēbra .i. hectorē maritū meū: nam tūc putabā me trahi. ¶ Sono: ſtrepitu ꝓpter pondus. ¶ Torpēs: ecce illud qd' dicit leuia q̄ nō debēt tm flere ipſa doleo pluſq̄ uos: & non lachrimor ſed ſtupeo. ¶ Torpēs: pp dolorē ſtupēs. ¶ Rigēs: q̄ſi cōgelata. ¶ Erepta: nō eſſem: in manu gra cogꝫ: ſed mortua ſequerer maritū meū, niſi hic .i. filius me' teneret. ¶ Erūne miſerie hic mihi ſolet ſūma mala facere ſecurꝫ qui oia paſſus nihil timet: ſed filius meus eripit mihi iſtū fructū qd nō mihi: ſed ipſi timeo. ¶ Proſperis: nō habemus aliq̄ ſpem boni ſed mali. ¶ Dira: aduerſa. Habent .ſ. uiam qua ueniūt ad nos. ¶ Exorit: timeo q̄ uideo aliud maius malū nobis impendere quā habuimus: quia fatum ruētis ilii adhuc non ſtetit .i. firmatū eſt. Vt uelit quāuis deus uelit dare nobis maiora mala nō poſſet reperire. ¶ Stigii: laxant: aperiunt clauſtra iferni & ſurgūt anime quę ſanguinē noſtrū petāt ¶ Solis danais: eſt ne conceſſum ſolis græcis redire ab inferis magis q̄ marito meo & aliis. ¶ Equa: eq̄lis ¶ Terror: oibus troianis hic terror ē qd ſurgāt gręci ad petēdū ſanguinē ſed me turbāt uiſa noctis. ¶ Phrygas .troianos. ¶ Partes: explicat andromache uiſa: dicēs q̄ uidit hectorē laceratū q monebat ut filiū aſtyanacta occultaret quæ res ipſā ſollicitā fac. ¶ Septē ſtellę: q̄ faciūt plauſtrū ut ſupra diximus. ¶ Iugū: temo nē manēt i ſimilitudine plauſtri. ¶ Ignota quies. qa nō ſolebāt dormire. ¶ Obrepſit genis. oculis clā uenit. ¶ Ideis: ſumptis de ida ſilua qñ cōbuſſit naues græcorū. ¶ Vera: arma Achillis: qbus erat idutus patroclus: vnde dicit: Achille ſimulato: qa iuuenis magnāi ſumpſerā arma Ahillis, ut incuteret terrorē troianis & illū Hector occidit: armiſq; ſpoliauit. ¶ Similis noſtro: ita triſtis queādmodū eſt meus. ¶ Iuuat licet fuerit ita ſqualidus: iuuat tamen me uidiſſe.

DAN. Q Vid mœſta: perimit aſtyanax ereptus de ſinu Andromaches mr̄is p ulyxē: ē aūt ſextū carmen trimetro cōſtās iābico archilochio .i. agit de occultatione pueri tractat andromache cū ſene troiano ſuū prius & filii deplorat īfortuniū. fuit Andro, ut Home. eſt teſtis filia Etionis regis thæbei uxor hectori peperit filiū quem hector uocauit Scamādriū: alii aūt aſtianacta quaſi urbis regē ad quē ſpectabat regnū: ſiue q̄ ſolus illius pater urbem tutaret. Peliachus: theſſalicus a pelio mōte. Niſi hic fili' me' Scamandrius. ¶ Nil te: nil ſine eā. ¶ Stetit: p reſtitit idest ceſſauit. ¶ Tandē: q̄ſi quæ lachrymis & ſingultibus uexata tādē in ſoporē cecidi. ¶ Nō q̄lis: ſic æneas narrat q̄ſi inde uideat acceptum: heu q̄ mutatus ab illo hectore q redit exuuias indut' Achilli hector apud Homerū in .p. iliados ſpoliato patroclo ſalit ſuper currꝫ arma aūt dedit troianis ferre in urbem magnū decus ſibiipſi εκτωρ δ' αψ ες ομιλον ιων ανεχαζε εταιρων ες διφρον δ' ανορουσε διδου δ' ο γε τευχεα καλα τρωσι φερειν ποτιαστυ μεγα κλεος εμμεναι αυτω. Petebat impetebat corripiebat. ¶ Non ille. Homerus cōparat hectorea flammę in extictę οξεα κεκλαγως φλογι ικελος [illegible]. ¶ Vtinam iaceret tota: utinā clades quæ ei imminet tam eſſet exacta & completa.

BER. ℭMihi gelidus,cum uidiſſem vmbram mariti: ſubito cœpi timere q̃ malum erat ſignum: vnde oblita ſilii: illum ſolũ quęrebã: ſed nõ cõplecti potui. ⁋ O Nate: andromache cõmiſerãs nato: loquitur de ſpe illius qui pergama poſſet reſtituere ſi ſuperſtes fuerit: ſed ubi occultet eum nõ eſt locus in urbe tam dirupta tãdem ueniens ad ſepulchrũ patris hectoris in eo occultare ſtatuit illum. ⁋ Diſpuſans: ſparges habet collũ latum & crines ſuper infuſos. ⁋ Sero: tarde.ſi eſſes adultus & magnus poſſes defendere patriã: matri cito: quia ſi non eſſes adhuc natus nõ haberẽ hanc calamitatem. ⁋ Recidua: renaſcentia. uidebo ne illud tẽpus quo reſtituas troiam. ⁋ Vota: magnũ eſt uotum q̃d debeas iſtaurare troiã: ſed tñ orabo ut poſſumus uiuere: q̃d ſatis debet eſſe captis. ⁋ Timori meo: filio pro quo timeo. ⁋ Arx: ſolebamus habere arcẽ potentiſſimã cõſtructam ab apolline & neptuno: q̃ tũc eſt uerſa in cineres. ⁋ Fraudi occultationi filii mei eligam. ⁋ Parẽs: priamus pẽ hectoris. ⁋ Nõ auarus: qui uoluit id facere magnificũ tumulũ in memoriã luct⁹. filii ſui hectoris. ⁋ Credã: comittã ad cuſtodiã patri Hectori. ⁋ Omen: ſignum mortis filio meo quẽ uolo occulere i ſepulchro. ⁋ Feralis: dicati morti. Hæc cã ſi crederent ipſum mortuũ eſſe nõ quęrerẽt: & ipſe eẽt tutus. ⁋ Credi periiſſe: q̃d crederẽt aliquẽ mortuum. ⁋ Vix: nulla eſt ſpes occultationis apud ſuperos Nobilitas q̃ ipſum nõ dimittit occultari: nã pricipes apd oẽs cognoſcũt. ⁋ Amoue: uade ſola ut nullus ſciat. ⁋ Vrbe: dicito q̧ mortuus ẽ i euerſiõe urbis. ⁋ Quid pderit: ſi nũc occulto ipm quãdo diſcedã nõ dimittã eum ad quid igit̃ occulto ſi oino uẽturus eſt in manus hoſtium. ⁋ Victor: eſt ferocior in primo ipetu deinde remittit iras. Quid habet fortunã ppitiã põt facere q̃d vult. q̃ habet aduerſam faciat q̃d põt. ⁋ Securus: qui habet tẽpus eligẽdi q̧

Q uocunq; noſtræ paruulam ſtirpem domus
Mihi gelidus horror, ac tremor ſomnũ excutit,
Oculoſq; nunc huc pauida, nunc illuc ferens,
Oblita nati miſera quæſiui Hectorem.
Fallax per ipſos vmbra complexus abit.
O nate magni certa progenies patris
Spes vna Phrygibus, vnica afflictæ domus,
Veteriſq; ſoboles ſanguinis nimium inclyti,
Nimiumq; patri ſimilis:hos vultus meus
Habebat Hector.talis inceſſu fuit.
Habituq; talis ſic tulit fortes manus.
Sic celſus humeris:fronte ſic torua minax,
Ceruice fuſſam diſſipans lata comam.
O nate ſero Phrygibus,at matri cito.
Erit ne tempus illud,ac felix dies,
Q uo troici defenſor,& uindex ſoli,
Recidiua ponas pergama,& ſparſos fuga
Ciues reducas:nomen & patriæ ſuum,
Phrygibuſq; reddas?ſed mei fati immemor
Tam magna timeo uota quod captis ſat eſt,
Viuamus(heu me)quis locus fidus meo
Erit timori?qua ne te ſede occulam?
Arx illa pollens opibus,& muris deum
Gentes per omnes clara:& inuidiæ capax:
Nunc puluis altus:ſtrata ſunt flamma omnia.
Supereſtq; uaſta ex urbe:ne tantum quidem:
Quo lateat infans. quem locum fraudi legam?
Eſt tumulus ingens coniugis cari ſacer
Verendus hoſti. mole quem immenſa parens:
Opibuſq; magnis ſtruxit:in luctus ſuos
Rex non auarus:optime credam patri.
Sudor per artus frigidus totos cadit.
Omen tremiſco miſera feralis loci.
S.Hæc cauſa multos vna ab interitu arcuit:
Credi periſſe.uix ſpei quidquam eſt ſuper.
Graue pondus illum magna nobilitas premit.
A.Ne prodat aliquis.Se.amoue teſtes doli.
A.Si quæret hoſtis?Se.urbe in euerſa periit.
A.Quid proderit latuiſſe reditturo in manus?
S.Victor feroces impetus primos habet.
A.Quidquod latere ſine metu magno nequit?
S.Miſero occupet præſidia:ſecurus legat.
A.Q uis te locus:quæ regio ſeducta inuia
Tuto reponet?quis feret trepidis opem?
Q uis proteget?qui ſemper:etiam nunc tuos
Hector tuere:coniugis furtum piæ
Serua:& fideli cinere uicturum excipe.
Succede tumulo nate:quid retro fugis?
Turpeſq; latebras ſpernis?agnoſco indolem.
Pudet timere:ſpiritus magnos fuge:

vult. ⁋ Occupet: accipiat q̃d offert. ⁋ Quis te: diſcedẽs andromache ad occultandũ filiũ cũ eo loquitur. ⁋ Seducta: ſeparata. ⁋ Inuidia. remota. ⁋ Furtũ: filiũ furtim occultatũ. ⁋ Victurũ. ſ. fili⁹. ⁋ Succede: ingredi intelligẽdũ eſt q̃d ap to ſepulchro uolebat filiũ introducere: & ipſe uolebat itrare. ⁋ Pudet timere, ſcio q̧ habes aioſitatem paternam: & non uelles timere: ſed opus eſt quod deponas iſtos ſpiritus: & inſpicias caſus noſtros.

DAN ℭMihi gelidus: in horrui q̃ primũ ab hoc phãtaſmate & ſtatim cõſurgo circũſpiciẽs ſicubi hectorẽ inuenirẽ. ⁋ Hos vultus meus: pathos ab imagine & color q̃admodũ ipſa ad aſcaniũ in epiro loquit̃: o mihi ſola mei ſuper aſtyanactis imago. Sic oculos. Sic illas manus ſic ora ferebat &c. ⁋ O nate ſero: participiũ nate. ⁋ Recidua. rediuiua dixit Sil⁹ius. ⁋ Nomen. famam & decus, ut & nos aliq̃d nomẽq; decus Geſſius. Vir. in. ti. æne. ⁋ Eſt tumulus. alba oſſa hectoris collegerũt fratres & ſocii lugẽtes & locarunt in urna aurea operiẽtes rubro oleo. rurſus poſuerunt in caua foſſa. inſup crebris lapillis ſtrauerũt. hęc Home. de tumulo hectoris. ριμφα δε ειμεχεαν. σ περιδε ισκο πιοι. ιια τοωαντα. ⁋ Victor feroces. ipetuoſi ſunt ſpiritus in uictore cętere leues & uani. ⁋ Miſer. in eũ locũ quẽcũq; ſors dederit ſe idat miſer cui ſit uacatio eligat & optet ſuo arbitratu. ⁋ Qui ſp. conſueti tuos defendere ẽs vnũ id effice cuſtodi filium in tuo ſepulchro & fideli cinere illũ uicturũ cõſerua. ⁋ Aios ueteres magnitudinẽ ai qua refers parẽtes. & auos tuos. ⁋ Simus ſup: antiſtrophe p ſupſimus. i. uiuamus iuxta illd piũ. ⁋ Quid ſum⁹: aut quid nam uicturi gignimus. ⁋ Sãcta parẽtis ſedes. uertit ſe ad aſtyanactã poeta Márian⁹: pterea fuit i tectis de marmore tẽplum cõiugis antiq miro q̃d honore colebat. ergo ſanctas ſedes ac ſi diceret tẽplũ & ſepulchrum tui Hectoris.

Clauuere

Animoſq; ueteres. ſume, quos caſus dedit.
En intuere, turba quæ ſimus ſuper.
Tumulus, puer, captiua/cedēdum eſt malis.
Sanctas parentis conditi ſedes, age
Aude ſubire. fata ſi miſeros iuuant,
Habes ſalutem/fata ſi uitam negant,
Hēs ſepulchrū. Se. clauſtra cōmiſſum tegūt,
Quem ne tuus producat in medium timor,
Procul hinc recede, teq; diuerſam amoue.
A. Leuius ſolet timere, qui propius timet.
Sed, ſi placet, referamus hinc alio pedem.
S. Cohibe parūper ora / queſtuſq; opprime.
Greſſus nefandos dux Cephalenū admouet.
A. Dehiſce tellus/tuq; coniux ultimo
Specu reuulſam ſcinde tellurem ſtygis.
Sinu profundo conde depoſitum meum.
Adeſt vlyſſes, & quidem dubio gradu.
Vultuq; nectit pectore aſtus callidos.
V. Duræ miniſter ſortis, hoc primum peto,
Vt, ore quamuis uerba dicantur meo,
Non eſſe credas noſtra. graiorum omnium,
Procerūq; uox eſt / petere quos ſeras domos
Hectorea ſoboles ꝓhibet. hāc fata expetūt.
Sollicita Danaos pacis incertæ fides
Semper tenebit/ſemper a tergo timor
Reſpicere coget. arma nec poni ſinet,
Dum Phrygibus animos natus euerſis dabit
Andromacha. A. ueſter augur hoc calchas ca
V. Et ſi taceret augur hæc Calchas, tū (nit?
Dicebat Hector/cuius & ſtirpem horreo.
Generoſa in ortus ſemina exurgunt ſuos.
Sic ille magni paruus armenti comes:
Primiſq; non dum cornibus findens cutem:
Ceruice ſubito celſus: & fronte arduus,
Gregem paternum ducit/ac pecori imperat.
Quæ tenera cæſo uirga de trunco ſtetit.
Par ipſa matri tempore exiguo ſubit.
Vmbraſq; terris reddit: & cœlo nemus.
Sic male relictus igne de magno cinis
Vires reſumit. eſt quidem iniuſtus dolor
Rerum æſtimator/ſi tamen tecum exigas.
Veniam dabis/ quod bella poſt annos decē:
Totidemq; menſes iam ſenex miles timet.
Aliaſq; clades rurſus: ac nunquam bene
Troiam iacētem/magna res Danaos mouet
Futurus Hector/libera nos hoc metu.
Hæc vna naues cauſa deductas tenet.
Hic claſſis hæret. ne me crudelem putes:
Quod ſorte iuſſus Hectoris natum petam.
Petiſſem Oreſtem. patere quod uictor tulit.

BER. Intuere. cōſidera ꝙ ſumus adeo pauci & nihil reſtat niſi tumuli de patria noſtra, quare omnia alia ſunt dirupta. Credendum: oportet facere ut poſſumus in tantis malis. Conditi: ſepulti: ſi dii dabunt tibi fauorem habebis uitam ſi erunt contrarii ad minus habebis ſepulchrū Clauſtra. pueri intrauit ſepulchrū: vnde ſenex dicit recede materne tu prodas ipm hoſtibus tremore tuo. Diuerſam. remotam a loco iſto Leuius, eſt melius ut remaneam ibi quia pręſentes non timēt, niſi quæ uident. abſentes autem omnia timent propius: uicinus. Referamus pe. recedamus ſi uis. Cohibe: cum ſenex uidiſſet ulyſē uenientem ad quęrendū puerum: dicit illi tace. Cephalonum: populi cephaloniæ quę inſula eſt in ionio marit teſte Plinio: lib. iiii. hæc me nela. quondam dicebatur: fuitq; ſub ulyxis iperio. Admouet: appropiquat. Dehiſce tellus: rogat tacita Andromache ut terra apperiat ſe: & maritum ſuum ut accipiat filium ad inferos ne ulyxes reperiat eum. Conde: occulta. Depoſitum: filiū meum quem depoſuit in ſepulchro & credidi tibi. Dubio: quando quis uadit cogitabundus in continuo gradu ambulat. Aſtus: Aſtutias magnas iuenit quod apparet in vultu eius. Dure loquitur Vlyxes excuſando ſe Andromache ꝙ ſi petit filium ſuum: id facit non ſponte: ſed mandato græcorum. Sortis: quia electus ſum ad id a græcis. Vt ore: licet dicam iſta uerba. non credito eſſe mea: ſed omnium græcorum qui non diſcedēt niſi prius habuerint filium Hectoris. Seras: tardas qui manſerunt apud Troiam per. x. annos. Hanc: ſobolem filium tuum. Sollicita fides: qui nunquam credent ſe tutos eſſe ſi ſuperet proles Hectoris quæ patrem & patriam ulciſci poſſit. Natus. filius tuus faciet animos Troianis reſtituendi Troiam, græci nunquam erunt ſecuri. Calchas: prędixit uobis. hoc fatum augur ueſter. Dicebat: uidebatur dicere demonſtrando uirtutem ſuam qualem puto futuram filii ſui ſi uixerit. Generoſa: ponit aliquas ſimilitudines quibus probat filium Hectoris patri ſimilē futurum. Scindens: qui nōdum emiſit cornua. Comes: uitulus ſequens armentum. Quæ tenera: alia ſimilitudo. Matri: arboris de qua fuit ipſa uirga inciſa. Subit: creſcit. Nemus: copiam ramorum. Sic male: alia ſimilitudo. facto incendio niſi ignis bene extinguatur iterum accenditur. Eſt quidem: cognoſcimus hoc non eſſe equum: ſed dolor & timor futuri cogit nos hoc facere. Exigas: ſi tu conſideres factum iſtud dabis nobis ueniam qui timemus iterum reuerti ad bella quib⁹ defatigati fuimus per decem annos & totidem mēſes. Iacētem nunquam putant ſatis eſſe deſtructā Troiam: quia illam pullulare poſſe credunt. Hector: filius tuus futurus alius Hector. Libera: ſcilicet quando filium tuū. Deductas: paratas ad nauigandū: quia ꝓpter illum reſtamus. Hęret: ſtat firma. Horeſtem. filium Agamemnonis: noli putare me crudelem ſi iſto modo peto filium tuum: nā ſi tuliſſet ſors: ita petiuiſſem filium Agamemnonis. Patere: habeas patientiam ꝙ filius tuus occidatur: ꝙ uictor ideſt Agamemnon tulit quādo paſſus eſt filiam iphigeniam in aulide inſula Dianę immolari.

DAN. Miniſter: ego in hac triſti ſorte. Seras: ſero ſalutatas impediente filio tuo quē poſcunt fata. Dicebat Hector, ominabatur relicto generoſo poſt ſe pignore. Iniuſtus dolor rerum æſtimator. qui dolet nequit ſuam rebus æſtimationem addere: propterea tuus dolor non ſinit te recte æſtimare. Eſt autem æſtimare ſumptum ab ære & timio quod eſt precium. æſtimare ære taxare: vnde æſtimata pœna dicebatur ut ouis decuſſis & bos centuſſis. Nititur autem probare ab utili & honeſto eſſe ſatius vnū perire ꝙ̄ multos. Patere: exemplo monet. Dearum: thetidis inuento Achille Palladis: rapina palladii.

A. Vtinā quidē eſſes nate materna i manu,
Noſſemq;: quis te caſus ereptum mihi
Teneret, aut quæ regio. non hoſtilibus
Confoſſa telis pectus, aut uinclis manus
Secantibus præſtricta, non acri latus
Vtrunq; flamma cincta: maternam fidem
Vnquam exuiſſem. nata quis te nunc locus,
Fortuna quæ poſſedit? errore auio
Vagus arua luſtras? uaſtus an patriæ uapor
Corripuit artus? ſæuus an uictor tuo
Luſit cruore? nunquid immanis feræ
Morſu peremptus paſcis Idæas aues?
V. Simulata remoue uerba: nō facile eſt tibi
Decipere ulyſſem/ uicimus matrum dolos,
Etiā dearū. caſſa conſilia amoue. (ges?
Vbi nat⁹ eſt? An. ubi Hector? ubi cūcti Phry/
Vbi Priamus? vnum quæris, ego quæro oia.
V. Coacta dices, ſponte quod fari abnuis.
A. Tuta eſt, perire quæ p̄t, debet, cupit. (tit.
V. Magnifica uerba mors ppe admota excu
A. Si uis ulyſſe cogere andromacham metu,
Vitam minare nam mori uotum eſt mihi.
V. Verberibus, igne, morte, cruciatu, eloqui
Quodcunq; celas: adiget inuitam dolor.
Et pectore imo condita arcana eruet.
Neceſſitas plus poſſe: quam pietas: ſolet.
A. Propone flammas: vulnera: & diras mali
Doloris artes: & famem: & ſæuam ſitim:
Variaſq; peſtes vndiq;: & ferrum inditum
Viſceribus uſtis: carceris cæci luem:
Et quidquid audet uictor iratus tumens.
V. Stulta eſt fides celare: qđ pdas ſtatim.
Animoſa nullos mater admitis metus.
Hic ipſe: quo nunc contumax perſtas: amor:
Conſulere paruis liberis Danaos monet.
Poſt arma tam longinqua: poſt annos decē.
Minus timerem: quos facis Calchas metus:
Si mihi timerem/ bella Telemacho paras
Immiti vlyſſi gaudium: ac Danais dabo:
Dādū eſt. fatere: quos premis: luctus dolor.
Gaudete atridæ: tuq; lætifica (ut ſoles)
Refer Pelaſgis. Hectoris proles obit.
V. Et eſſe uerū hoc: qua pbas Danais fide?
A. Ita quod minari maximum uictor poteſt:
Contingat/ & me fata maturo exitu
Faciliq; ſoluant/ ac meo condant ſolo.
Et patria tellus Hectorem leuiter premat.
Vt luce caruit/ inter extinctos iacet.
Datuſq; tumulo debita exanimis tulit.

BER. ℭ Vtinā: neſcio ubi ſit filius
meus utinam eſſet in poteſta
te mea ſcirē ad min⁹ quis ca/
ſus mihi illū eriperet. ⁋ Cō/
foſſa: figurate per cōſtructio
nem græcā. ⁋ Perſtricta, ma
n⁹ aſtricta. ⁋ Cincta: ſi eēm
circūdata flamis nunq̄ falle/
rē fidē matris erga filiū nec
eum pderem: ſed o fili neſcio
ubi ſcis: an ſis inter ſiluas er/
rabūdus an ſepultus in cine/
re patriæ. ⁋ Luſit quia eras
ita purus ut quaſi lubrido te
occiderit ſine labore. ⁋ Fe/
ræ: aut eſt laniat⁹ ab aliqua
fera in ida ſilua. ⁋ Simula/
ta: ulyxes flectit ſermonem
dicens: ſcito andromache te
non poſſe decipere Vlyxem
& hēt emphaſim quaſi aſtu/
tum hominem: inueni Achil
lem occultatum etiam a ma
tre dea. ⁋ Caſſa: uana ⁋ Vbi
hector: credo q̄ ſit mortuus
ſicut alii. ⁋ Vnū quęris: vnū/
cum filium meum ego demō
ſtro ubi ſunt omnes ⁋ Coa
cta minatur Vlyxes. ⁋ Ad/
mota: uicina: quando uide
bis uicinam mortem. & tor/
mēta nō habebis iſta uerba.
⁋ Vitam: ſi uis me cogere di
cito me uiuere: qa cupio mo
ri. ⁋ A diget: cōpellet. ⁋ Ne/
ceſſitas: quę magnam habet
uim. ⁋ Stulta fides: ſtultum
eſt occultare q̄ ſtatim pdere
cogaris. ⁋ Hic ipſe: quod tu
mater animoſa nō uideris ti
mere: ſignū eſt q̄ filius tuus
uiuit: & quēadmodū times:
pro eo doces græcos timere
pro ſuis. ⁋ Perſtas: cōtumax
pertinax pſeueras. ⁋ Si mi/
hi: ſi malum eſſet uenturum
tantū in me nō adeo timerē
quēadmodum pro filio meo
thelamacho. ⁋ Paras: denū/
cias o calchas. ⁋ Immiti de/
nunciat gaudiū græcis dicēs
filiū ſuū eſſe mortuū. ⁋ Qua
fide: quo teſte pbas eſſe mor
tuum. ⁋ Ita. poſſem ita mori
ego ſicut mortuus eſt filius
me⁹. ⁋ Meo ſolo ut ſepeliar
in mea terra priuſq̄ rapiar
in græciam. ⁋ Leuiter: non
grauet. id ſolebat mortuis
optari. ⁋ Luce in obſcurita/
te: nō vult dicere uita. ⁋ Exa
nimis. mortuis. ab exanim⁹.
ma. mum. ⁋ Quid agis: uo/
lens diſcedere Vlyxes cōuer/
tit ad ſeipſum quid facis: cre
dis ne hoc. ⁋ Cui: ſcilicet cre
dis quaſi matri quæ iuraret
falſo amore filii. ⁋ Fingit:
mater quæ non timet mor/
tem pro filio nec timebit fin
gere & falſa iurare. ⁋ Auſpi/
cium: denunciationem & mi/
nas mortis. ⁋ Grauius: qua
ſi dicat nihil. ⁋ Nunc: quan/
do ita eſt o animæ mi. aduo/
ca & adhibe omnes aſtutias
tuas ut ſcias ueritatē. ⁋ To
tum Vlyxem: quaſi dicat om
nia quę nouit ulyxes. ⁋ Mœ
ret: hæc ſūt ſigna q̄ filius ui
uit. ⁋ Timet: de malo futu/
ro q̄ non curaret ſi filius eſ/
ſet mortu⁹. ⁋ Ingenio: opor
tet ingenioſe elicere uerita/
tem: vnde dicit debemus con
ſolari alios parentes orba/
tos filiis: ſed tibi eſt gratu/
landum q̄ filius tuus mor/
tuus ſit quem mors tam ſæ/
ua manebat: ſtatuerant græ
ci illum præcipitare ex tur/
re quæ ſola ſupereſt de rui/
na Troiæ: tunc mater con/
cuſſa eſt tremore: quod ui/
dens Vlyxes intra ſe dicit fi/
lius uiuit ſunt ſigna euiden/
tia: & ut certius uideat uti/
tur alia aſtutia. ⁋ Inuitus:
quare nollet tñ indicat.
ℭ Coacta dices. ſi te non ad DAN.
ducunt ſuaſus noſtri cogent
torturæ. ⁋ Iam notum eſt
mori mihi. eſt mihi iſtar ma/
gni muneris mors. ⁋ Propo
ne flammas: præclarum ac
conſtantiſſima dignum ma/
trona reſponſum: ut iam in/
certum ſit an maior appa/
ruerit conſtantia anaxarchi
dis qui cum torqueretur ut
tyrannicidas indicaret præ
ciſam edentibus linguā vnā/
que ſpem indicii in Tyran/
nos expuit. narrat Pli. ⁋ Lu
em: pedorem cæci carceris.
⁋ Animoſa nullos. contra
ipſa inferius. ſolitum ex lon/
go eſt metus. ⁋ Hic ipſe: at/
tende fallacem Vlyxem quā
ta arte ad demonſtrationem
filii ſtudeat matrem perdu/
cere: quanto cautius inquit
amās filium tuum timorem
diſſimulas: tanto clarius eū/
dem tibi adeſſe ſignificas:
tuo exemplo diſcemus iam
noſtris liberis conſulere.
⁋ Quos facis: ominādo ma
lum græcis uiuo aſtyanacte
⁋ Paras telemacho. quem
bello aggredietur. aſtyanax.
⁋ Ita quodcunque grauiſſi/
mum minari ſolet uictes: ui/
ctor utinam ſola ſuſtineam
ni meus iacet filius inter ex/
tinctos. ⁋ Condant. abſcon/
dant. Virgi. Et uaſta condun
tur in aluo.

Quærenda:

DAN. ℂ Quærenda: examinan da hac pte, ſ. timoris. ⸿ Ite ite, uocat famulos & fingit illũ ſe reperiſſe. ⸿ Erutã ex tenebris extractã. ⸿ Tenetur: iam iouentus eſt. ⸿ Quid reſpicis: dicit ulyxes andromache. ⸿ Vtinã, eſſet uerum ꝙ haberẽ cauſam timendi ꝙ filius meus eſſet viuus. ⸿ Dediſcit: obliuiſcitur illa quæ diu didicit non facile deponit. Luſtrale ſacrum purgatoriũ: poſtq̃ mortu⁹ eſt filius meliore morte quam dicebat calchas qui dicit ꝙ ſaltem ſpargamus cineres hectoris per mare ſi non poſſumus habere illius filium. ⸿ Debitum muris: qui debebat deiici de turri. ⸿ Antecesſit, quia prius mortu⁹ eſt. ⸿ Si placet: mitiget mare. ⸿ Nunc poſtq̃ filius tuus fugit hanc mortem: incipiamus diſturbare ſepulchrum hectoris. ⸿ Admouenda: appropinquanda ad deſtructionem tumuli. ⸿ Sacris ſedibus: ſepulturæ hectoris. ⸿ Quid agimus: dubitat andromache utrum potius probat filiũ aut ſinat cineres Hectoris diſpergi & dirui ſepulchrũ, demum ſtatuit ſeruare filium: & intra ſe ita loquitur. ⸿ Diſtrahit: in duas partes trahit. ⸿ Nõ aliud: nil aliud placet mihi in filio niſi q: eſt imago tua uideor uidere te maritũ quãdo uideo eum. ⸿ Referre: repreſentare. ⸿ Prorupt⁹: loquit pro alia parte mariti: & ita diuerſa trahebatur. ⸿ Poteris, nunc loquitur ꝓ filio. ⸿ Faſtigia: ſummitates turris. ⸿ Rotari: uolui. ⸿ Potero: reſpondet ſibiipſi. ⸿ Poſt fata: poſt mortem. ⸿ Hic ſuam, loquitur ꝓ filio. fili⁹ meus uiuit & ſentiet mala: Hector autem mortuus nihil ſentiet. ⸿ Tuto: quia nihil poteſt ſentire. ⸿ Quid fluctuaris: quid dubitas tandiu. ⸿ Statue: delibera. ⸿ Pœnæ: ad pœnam. ⸿ Extrahas, uel filium uel maritum. ⸿ Ingrata: de marito quem tantũ amabas. ⸿ Erras: reſpondet ſibiipſi in filio eſt hector & magiſquã in ſepulchro vnde melius eſt illũ ſeruare. ⸿ Animæ, ad ſeipſam dicit, Nam ſpe

V.Expleta fata ſtirpe ſublata Hectoris,
Solidamq; pacem lætus ad Danaos feram.
Quid agis Vlyſſe? Danaidæ credent tibi.
Tu cui? parenti. fingit an quidquam parens?
Nec abominandæ mortis auſpicium pauet?
Auſpicia metuunt, qui nihil maius timent.
Fidem alligauit iureiurando ſuam.
Si peierat, timere quid grauius poteſt?
Nunc aduoca aſtus anime, nunc fraudes, dolos,
Et totum Vlyſſem ueritas nunquam latet.
Scrutare matrem. mœret, illacbrymat, gemit.
Et huc, & illuc anxios greſſus refert.
Miſſaſq; uoces aure ſollicita excipit.
Magis hæc timet, quã mœret: ingenio eſt opus.
Alios parentes alloqui in luctu decet.
Tibi gratulandum eſt, miſera quod nato cares.
Quem mors manebat ſæua. præcipitem datum
E turre, lapſis ſola quæ muris manet.
A.Reliquit animus membra quatiuntur, labãt.
Torperq; uinctus frigido ſanguis gelu.
V.En tremuit, hac hac pte quærenda eſt mihi.
Matrem timor detexit: iterabo metum.
Ite ite celeres, fraude materna abditum
Hoſtem Pelaſgi nominis, peſtem ultimam,
Vbicunq; latitat, erutam in medium date.
Bene eſt: tenetur: perge: feſtina: attrahe.
Quid reſpicis? trepidaſq;? iam certe perit.
A. Vtinam timerẽ: ſolitus ex longo eſt metus.
Dedidicit animus ſero quod didicit diu.
V.Luſtrale quoniam debitum muris puer
Sacrum antecesſit: nec poteſt uatem ſequi
Meliore fato raptus: hoc Calchas ait
Modo piari poſſe redituras rates
Si placet undas Hectoris ſparſi cinis:
Ac tumulus imo totus æquetur ſolo.
Nunc ille quoniam debitam effugit necem.
Erit admouenda ſedibus ſacris manu.
A.Quid agimus? animũ diſtrahit geminus ti
Hinc natus: illinc coniugis cari cinis. (mor.
Pars utra uincit? teſtor immites deos:
Deoſq; ueros coniugis manes mei.
Non aliud Hector in meo nato mihi
Placere: quam te. uiuat ut poſſit tuos
Referre uultus prorutus tumulo cinis
Mergetur? oſſa fluctibus ſpargi ſinam
Diſiecta uaſtis? potius hic mortem oppetat:
Poteris nefandæ deditum mater neci
Videre? poteris celſa per faſtigia
Miſſum rotari? potero: perpetiar: feram:
Dum non meus poſt fata uictoris manu

rabat ſe poſſe ſeruare filiũ ſi daret cineres ſpargẽdos. ⸿ Pergã: cõplebo qđ dicit calchas ⸿ Vendidiſti: nam priamus corp⁹ hectoris ſepulturæ dandum emit ab achille: ut Vir. in. ii. æneid. Exanimumq; auro corpus uendebat achilles. ⸿ Pyrrhe: uocat & deos & pyrrhum filiũ achillis: ut tueatur ſepulchrum hectoris a pře ſuo dati priamo. Fuerat: adhuc græci nõ uiolaſtis ſepulchra: ſed mõ uiolabitis quẽadmodũ tẽpla ex qb⁹ rapuiſtis palladiũ: vñ dič deos fauẽtes. i. ipã palladẽ i cui⁹ tẽplo ẽt caſſandra fuit uiolata ab aiace oileo. ⸿ Trãſierat: quare nõdũ uiolauerat. ⸿ Reſiſtã obſtabo inermis ꝯtra armatos iterrogatiue. Ita cupiditas uindictæ: ero talis: ut fuit panthaſelea uel mænas ſacerdos bacchi furioſa. ⸿ Entheo denũciãte futura: dicunť enthei hoc ẽ deo pleni qui oracula ꝓbebãt. ⸿ Deo. i. baccho ⸿ Expers fui, carẽs mẽte ſua nec ſentiẽs qđ faciat: ſic irruã in iſtos diruẽtes ſepulchrũ & ſimul cadã. i. morior cũ marito meo. ⸿ Ceſſatis: loquiť ulyxes ad famulos ſimulãs uelle diruere ſepulchrũ. ⸿ Repelle: ab inferis qđ facis hector. ⸿ Molire: dehiſce terras ut dom⁹ ulyxẽ. ⸿ Vmbra ſatis eſt: vmbra tua ad ſuperãdũ illũ. ⸿ Arma cũ eẽt in fantaſia uř uidere hectorẽ.

ℂ Nunq̃ latet ueritas: ſi accurate ineſtiget. ⸿ Excipit metu indicii. ⸿ Præcipitẽ datũ: hoc reperit exploraturus an exoreſceret id qđ euenit, nã ſequiť eũ timuit. ⸿ Luſtrale: luſtrare expiare ꝙ quidã uolũt a luo detorquere hoc eſt ſoluo. & libero. Vir. Et cum luſtrabimus agros. ⸿ Volebat aũt ulyxes omnino puerũ perimere ſicut & plyxenã apđ Euripidem. ιν καβεχαις ταισ τρωασ. quas fabulas ſcripſit mira elegantia: & maximã partẽ huius tragœdię illinc trãſtulit Seneca: ut facile intelligẽtibus cõſtat υναι. δ εωκω μενσ ει δεχαιγνωμον στρατου χαφοντετιν κρανθεισαο αλλομωσ φρασεω δ εοξα χαισ οισ παιδ εαθε. DAN.

BER. ¶ Erue deiice funditus oīa ¶ Quid agis ſecum loquit mater melius eſt ꝙ conuertam me ad pces q̄ patiar ſepulchrū dirui, ſub quo etiā miſerabiliter pit fili⁹ meus ¶ Elidet: ſuffocabit. ¶ Cōditum: filiū meū ſepultum ¶ Immane: ingens lapis ſepulchri. ¶ Obruat: ne ſepulchrum patris ſit cauſa mortis filii ¶ Ad genua occido: cado & proſterno ad genua tua, cōſuetudo erat græcoꝝ ſupplicantium tāgere barbā & genua. ¶ Admoueo: appropinquo manum meam pedibus tuis q̄ nulli nunquā ſupplicauit. ¶ Fortunæ: quicquid datur miſero a potēte datur fortunæ quia & ille in tales miſerias poteſt cadere. ¶ Sic te: adiurat eum per res gratas per cōiugem penelopem & Laertem patrē & filiū telemachum. ¶ Extēdat: proroget. ¶ Iuuenis uincens: telemachus ſuperans uota ueſtra ſit maior uirtute & excellentia: quā optaris. ¶ Patrem. ſ. trāſcēdat & ſuperet te ig(e)nio ſuo ¶ Hic: eſt filius Aſtianax: ſolus miſeram matrem poteſt ſolari. ¶ Exhibe: ducas filium deinde pete miſericordiam.

BER. Heu e latebris uerſus eſt anapeſtic⁹ aptat⁹ ad lamētationem andromache facit extre filiū rogatq; ut petat ueniam ab Vlyxe quod ipſe negat. ¶ Magni ſenes: priami. ¶ Gere captiuum fac tanquam captiuus. ¶ Si tua, forte ſi nō intelligis malum tuū: imitare matrem plorātem nā in miſericordia captanda plurimum ualent lachrymę, quod probat exemplo priami pueri qui uitam impetrauit ab Hercule a quo Troia prius fuit capta. ¶ Pueri Regis. ſ. Priami. ¶ Trucis alcide: Herculis aſperi. ¶ Ille ille: habet emphaſim Hercules qui omnia monſtra ſuperauit: & clauſtra inferni. rupit uictus: eſt lachrymis pueri. ¶ Cæcum obſcurum nam infernus eſt: incētro terrę. ¶ Dixit. ſ. Hercules. ¶ Suſcipe habenas: accipe & regna. ¶ Meliore fide: q̄ habuiſtis. ¶ Hoc fuit: bonū

Iactetur Hector. hic ſuam pœnam poteſt
Sentire: at illum fata iam in tuto locant.
Quid fluctuaris? ſtatue, quem pœnæ extrahas.
Ingrata dubitas? Hector eſt illinc tuus.
Erras, utrinq; eſt Hector. hic ſenſu potens
Forſan futurus ultor extincti patris.
Vtriq; parci non poteſt/quid nam facis?
Serua e duobus anime, quem Danai timent.
V. Reſponſa peragam/funditus buſta eruam.
A. Quæ uendidiſtis? Vly. pgā/& e ſūmo aggere
Traham ſepulchra. An. cœlitum appello fidē:
Fidemq; Achillis Pyrrhe genitoris tui
Munus tuere. Vly. tumulus hic campo ſtatim
Toto iacebit. An. fuerat hoc prorſus nefas
Danais inauſum: templa uiolaſtis, deos
Etiam fauentes, buſta tranſierat furor.
Reſiſtam: inermes offeram armatis manus.
Dabit ira uires/qualis argolicas ferox
Turmas amazon ſtrauit/aut qualis deo
Percuſſa Mænas entheo, ſyluas gradu
Armata thyrſo terret/atq; expers ſui
Vulnus dedit, nec ſenſit. in medios ruam.
Tumuloq; cineris ſocia defenſo cadam.
V. Ceſſatis? & uos flebilis clamor mouet?
Furorq; caſſus fœminæ? iuſſa ocyus
Peragite. An. Me me ſternite hic ferro prius.
Repelle auernum/rumpe fatorum moras.
Molire terras Hector, ut Vlyſſem domes,
Vel umbra ſatis es/arma concuſſit manu.
Iaculatur ignes cernitis Danai Hectorem?
An ſola uideo? Vly. funditus cuncta erue.
A. Quid agis? ruina mater, & natum, & uirum,
Proſternis una. forſitan Danaos prece
Placare poteris/conditum elidet ſtatim
Immane buſti pondus. intereat miſer,
Vbicunq; potius, ne pater natum obruat,
Prematq; patrem natus/ad genua accido
Supplex Vlyſſe. quamq; nullius pedes
Nouere dextram, pedibus admoueo tuis.
Miſerere matris, & preces placidus pias
Patienſq; recipe. quoq; te celſum altius
Superi leuarunt, mitius lapſos preme.
Miſero datur, quodcunq; fortunæ datur.
Sic te reuiſat coniugis ſanctæ torus,
Annoſq;, dum te recipit, extendat ſuos
Laerta/ſic te iuuenis excipiat tuus.
Et uota uincens ueſtra felici indole,
Ætate auum tranſcendat, ingenio patrem.
Miſerere matris/unicum afflictæ mihi
Solamen hic eſt. Vly. exhibe natum, & roga.

capi ſub tam manſuet hercule. ¶ Diſcite: uos græci capite exemplum manſuetudinis Herculis qui iram mutauit. ¶ Sola arma: nō manſuetudinem uultis imitari, an arma illius ſine quibus: dicitis Troiam non potuiſſe capi. ¶ Supplex .ſ. filius meus non inferior illo ſupplice. ſ. priamo puero. ¶ Regnū, uada regnū quocunq;, dum uiuat filius meus.

DAN ¶ Quid agimus. hic incipit Andromacha ſecū diſceptare utri plus faueat hectori cōiugi an filio Aſtyanacti: tandem nititur quātū mulicbris præſtaret imbecillitas utrūq; tutari. Erras: correctio ē. ¶ Vtrinq; eſt hector per cinerē & per filium qui eſt imago patris ¶ Reſponſa: calchātis munus genitoris non tumulum dicit quē condiderunt fratres ipſius ſed cadauer Hectorem uel. ¶ Munus: intelligit hoc quod cōceſſerit honorē ſepulturę. ¶ Furorq; caſus ſi ea uis eſſet in corpore fœminę quæ ieſt animo iam uideremus uiros nere. fœminas armari. ¶ Me me ſternite: epizeuſis: ut Me me ad ſum qui feci in me conuertite ferꝝ. ¶ Rumpe fatorū moras: ad ſeipſam ille ſentētia epicureorum: interſcindit fata qui ſibi mortē cōſciſcit. Hic Virgi. & miſera ante diem. ¶ Ad genua: pathos a cauſa: vnde Cicer. in uerrem qui ob ſepulturā i carcere necatoꝝ a parentibus rogabat: ut Vir. oſtendens magnitudinē trois i æneæ cauſam poſuit: & pariter comitiq; onerię timentē. ¶ Sic, te reuiſeit, q̄ caruit uigiti ānos & ē hypalage.

DAN Heu e latebris, ed mitur per Andromachem: de ſepulchro patris Aſtianax & traditur ulyxi. Carmen eſt ſeptimum metro pindarico. Iubet cogit pati. Virgi. ac uiſum dicere iuſſit. ¶ Qui perfracto: Hercules traxit cerberum cathena ex adamāte ad ſuperos. ¶ Meliore fide: hoc dixit propter negatos ſibi ſonipedes a laomedōte: ut pulchre meminit Valerius flaccus.

¶ Sollo:

DAN. ¶Solio: ſolium armariũ e ligno factũ: in quo reges ob corporis ſui tutelam ſedebant: aliquando uas in quo homines lauabantur in balneis: qđ uocãt hiſpani duretã de quo Martialis. Non nis in ſolio pri⁹ lauari: & tranquillus in auguſto contentus hoc erat ut inſidens ligeno ſolio qđ ipſe Hiſpano uerbo duretam uocabat. manus ac pedes alternis iactaret.

BER. Matris quidem: octauũ carmen quod ſcribitur. trimetro iambico. deplorat andromacha filium moriturum uix impetrata etiam lugẽdi uenia ab ipſo ulyxe prius tamen omni impunitate promiſſa: filium ſi potis eſt liberare conatur colloquuntur ulyxes & andromache. ¶Hic: puer meus poterit ne reſtituere Troiam. ¶Vana: eſt ſpes Troianorũ ſi eſſet in iſto puero ¶Iacemus: ita ſumus deſtructi ut ampli⁹ nõ poſſumus eẽ timori alicui. ¶Ipſe pater diceres timeo ne ſit ſimilis patri: credo ſi ipſe uiueret: poſtq̃ tract⁹ fuit circũ muros iliacos depoſuiſſet aĩum & audaciã quã frangunt. i. diminuunt mala & aduerſa. ¶Si pœna: ſi vultis facere magnã uindictã nõ poteſtis dare maiorem pœnã q̃ ſeruitutem quę grauiſſima eſt regib⁹. ¶Iugũ famulare onus ſeruitutis. ¶Collo nobili metaphorice a iumẽtis quæ ſubiiciũt collũ iugo. ¶Calchas negat: excuſat ſe ulyxes hoc nõ fieri uoluntate ſua: ſed calchãtis. ¶O machinator furiis accenſa andromache ulyxi iſultat accuſando illum. ¶Virtute fortitudine ſed iſidiis. ¶Iacent mortui ſunt etiam pelaſgi gręci ut palamedes q dolis tuis interfectus eſt. ¶Pretẽdis: opponis ad excuſationẽ tuã uatẽ calchãtem: & deos ita uelle. ¶Nocturne ad cõtemptũ, ipſius appellat nocturnũ militẽ: quaſi furẽ qui de nocte palladium rapuit: & theſeũ regem thraciæ ſub tentoriis interemit. ¶Solus: ſine ſocio: quia in aliis inſidiis habuiſti Diomedem ſocium,

Anapeſtici.

ANDROMACHA.

Hvc e latebris procede tuis
Flebile matris furtum miſeræ,
Hic puer, hic eſt terror Vlyſſe
Mille carinis. ſubmitte manus
Dominiq; pedes ſupplice dextra
Stratus adora, nec turpe puta
Quidquid miſeros fortuna iubet,
Pone ex animo reges atauos,
magniq; ſenis iura per omnes
Inclyta terras, excidat Hector.
Gere captiuum, poſitoq; genu,
Si tua non dum vulnera ſentis.
Matris fletus imitare tuæ.
Vidit pueri regis lachrymas
Et Troia prior, paruuſq; minas
Trucis alcidæ flexit Priamus.
Ille ille ferox, cuius uaſtis
Viribus omnes ceſſere feræ.
Qui perfracto limine Ditis,
Cæcum retro patefecit iter.
Hoſtis parui uictus lachrymis
Suſcipe dixit. rector habenas,
Patrioq; ſede celſus ſolio.
Sed ſceptra fide meliore tene.
Hoc fuit illo uictore capi.
Diſcite mites Herculis iras.
An ſola placent Herculis arma?
Iacet ante pedes non minor illo
Supplice ſupplex, uitamq; petit.
Regnum Troiæ, quocunque uolet,
Fortuna ferat.

Trimetri Iambici.

Vlyſſes. Andromacha. Aſtyanax.

Matris qdẽ me mœror attonite mouet.
Magis Pelaſgæ me tñ matres mouẽt.
Quarũ iſte magnos creſcit i luct⁹ puer.
A. An has ruinas urbis in cinerem datas
Hic excitabit? hæ manus Troiam erigent?
Nullas habet ſpes troia, ſi tales habet.
Non ſic iacemus troes: ut cuiquam metus
Poſſimus eſſe. ſpiritus genitor facit?
Sed nempe tractus ipſe poſt troiam pater
Poſuiſſet animos, magna quos frangunt mala.
Si pœna petitur, quæ peti grauior poteſt?
Famulare collo nobili ſubeat iugum.
Seruire liceat, aliquis hoc regi negat?
V. Non hoc vlyſſes, ſed negat Calchas tibi.
A. O machinator fraudis, o ſcelerum artifex:

¶Non uacat: nõ eſt tẽpus. ¶Legit: colligit anchoras qa uolunt diſcedere. ¶Miſereri dulci uerbo uſus ulyxes dicit utinã eſſet in poteſtate: mea dimittere tibi filiũ tuũ ſed qđ eſt in ptãte mea concedã accipe filiũ & cõplectere & plura: dolor .n. lachrymis leuat, ut Oui. Explet lachrymis egeritur q; dolor. ¶Summũ: extremum. ¶Cui ego: rogabã deos vt poſſes uenire ad uirtutẽ pr̃is & ad mediã ætatẽ aui ſed uota mea fuerũt uana. ¶Cædee: vulnerabis nunquã ulciſceris patrẽ & tuos. ¶Saltibus. i. cãpis nũq̃ i tenera ætate ibis ad uenationẽ. ¶Nõ ſtatuto: certo & terminato die. ¶Luſtri quinquẽnii, ſolebãt troiani ſingulis luſtris puerile certamẽ facere quod a pueris eqtibus & armatis agebat̃ ut aſſueſcerent armis. Illud. Vir. appellauit troiæ agmen. ¶Agee: duces: Turmas: citatas ad curſum æquorũ in citaras. ¶Nõ interſolebãt troiani celebrare orgia ſobria & hõeſta ſaltãdo circa tẽpla imitantes ſonũ cornu, quẽadmodũ nr̃i faciũt in choreis vñ dicit reuocante modos. ſ. ſaltantiũ: tu fili nunquam facies iſta ſacra.

DAN. Matris: Verſus ẽ trimeter iambicus: rñdet Vlyxes mouent me lachrymæ tuæ: ſed magis mouẽt lachymæ græcarũ mulierũ q̃ filiũ tuũ timent ne creſcat ad excidiũ ſuum ¶Spiritus: aios. ¶Sed nẽpe tractus: hectoreum cadauer circa illiacos muros tractatũ fuiſſe ab Achille tũ Virgilii tũ etiã Homeri lectione manifeſtũ eſt ἦ ῥα καὶ ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα. ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης & paulo poſt ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' ἀείρας μάστιξεν δ' ἐλάαν &c. ¶Potuiſſet o machinator: fraudis. Nunc inſultat calchanti quem appellat agamemnõ Homericus uatem malorum neq; perfeciſſe vnquam bonũ opus: ſed melius ad Vlyxem pertinent hæc iurga.

BER.

¶Non pyrrhum: aut captiuum aut curru trahes quemadmodum ipſe patrem tuū. ¶ Non arma modo alludes uenienti uirtuti ullo ſimulachro pugnę: ut ſolent pueri ſpartani teſtimonio policratis. ¶ Nō ſtatuo: æqueſtris pugnæ ſimulachrum in Italia primus Aſcanius inſtituit: appellauitq; ludum Troiam quod olim pueri Troiani eo exercentur. Huius ludicri meminit Tranquillus de Cæſare. Troiam luſit turma duplex maiorū minorumq; puerorum Maro in quinto. Troiaq; nūc pueri troianum dicitur agmen tantum autem certamen illud habuit gratiæ: ut ad poſteros Romanūq; genus tranſierit, nam primus Aſcanius cenſuit eſſe reuocandum quoq; albam conderet. ¶ Non iter aras: ſacra dindimenes intellige quæ ad ſonum Timpanorum & tibiarum ſaltantes faciebant ut meminit Euſeb. iuxta gallum fluuium phrygię. ¶ Priſco, ante dardanum. ¶ Lœti: genus cōditio mortis quæ ſolet ipſam mortem aggrauare. ¶ Nece Hectoris: triſtius erit uidere pręcipitari puerum: quam raptari hectorem i curru achillis. ¶ Rūpe: fac finem lachrymis. ¶ Cōdam: claudam ut moris erat. ¶ Liberos: uide & uide troianos liberos qui ſunt apud iferos qbus eris comes. ¶ Miſere mater: uidens puer ſe trahi ad mortem implicuit ſeſe in ſinus ideſt ueſte matris. ¶ Caſſa præſidia: uanam defenſionem. ¶ Fremitu: ponit ſimilitudinem. ¶ Et plenus mei: habens multa de me. ¶ Quę potes. ſ. oſcula laceros crines & lachrymas cū his uade ad patrem ad inferos. ¶ Pauca: denunciato illi ſi curā habet de me non relinquet me ſeruam græcis potes tu redire hector quemadmodum achilles. ¶ Sume: comas crines laceratos: nam ſolebant in funere laniare capillos. Viri: Hectoris mariti. ¶ Tumulus me⁹: ſepultura mei Hectoris. ¶ Ore. ſ. lambēdo. ¶ Nullus modus ideſt finis uidens ulyxes tantam

Virtute chius bellica nemo occidit.
Dolis, & aſtu malefice mentis iacent
Etiam Pelaſgi uatem & inſontes deos
Prætendis? hoc eſt pectoris facinus tui
Nocturne miles, fortis in pueri necem.
Iam ſolus audes aliquid & claro die.
V. Virtus Vlyſſis nota Danais eſt ſatis,
Nimiſq; Phrygibus non uacat uanis diem
Conterere uerbis, anchoras claſſis legit.
A. Breuem moram largire: dum officium parés
Nato ſupremum reddo, & amplexu ultimo
Auidos dolores ſatio. Vly. miſereri tui
Vtinam liceret. quod tamen ſolum licet,
Tempus, moramq; dabimus arbitrio tuo
Implere lachrymis fletus ærumnas leuat.
A. O dulce pignus, o decus lapſæ domus,
Summumq; Troiæ funus, o Danaum timor.
Genitricis o ſpes uana, cui demens ego
Laudes parentis bellicas, annos aui
Medios precabar. uota deſtituit deus
Iliaca. non tu ſceptra regali potens
Geſtabis aula, iura nec populis dabis,
Victaſq; gentes ſub tuum mittes iugum.
Non graia cædes terga, non pyrrhum trahes.
Non arma tenera parua tractabis manu.
Sparſaſq; paſſim ſaltibus latis feras
Audax ſequeris nec ſtato luſtri die
Solenne referens Troici luſtri ſacrum,
Puer citatas nobilis turmas ages.
Non inter aras mobili uelox pede,
Reuocante flexo concitos cornu modos,
Barbarica priſco templa ſaltatu coles.
O morte dira triſtius leti genus.
Flebilius aliquid Hectoris magni necæ
Muri uidebunt. Vly. rumpe iam fletus parens.
Magnus ſibi ipſi non facit finem dolor.
A. Lachrymis Vlyſſe pua, quā petim', mora ē.
Concede paruos, ut mea condam manu
Viuentis oculos. occidis paruus quidem,
Sed iam timendus, Troia te expectat tua.
I, uade liber: liberos Troas uide.
Aſt. Miſerere mater. An. qd meos retines ſin'?
Manuſq; matris? caſſa præſidia occupas.
Fremitu leonis qualis audito tener.
Timidum iuuencus applicat matri latus.
At ille ſæuus matre ſummota leo:
Prædam minorem morſibus uaſtis premens
Frangit: uehitq; talis e noſtro ſinu
Te rapiet hoſtis oſcula: & fletus puer
Laceroſq; crines excipe: & plenus mei

moram matris in lachrymando iubet puerum abduci.

DAN.

¶Morte: ſic Martialis in epithaphio Canaces quaʒ ſerpens momordit. Triſtius eſt læto læti genus horrida vultus &c̄. ¶ Letum: quod omnia deleat: caret ſpiritu nam eſt noſtra. dictio affirmante Priſciano. ¶ I uade liber: maior erit gl'ia tua ſi liber nūc citius moriaris q̄ uiuas captus & ſeruus: quoniam ut tradit Demoſthe. υδειον ειναι ... [Greek partly illegible] ¶ Miſerere: inultus moriebatur impubes: & tremebat ab hoſte. ¶ Et penus: meæ miſeriæ & calamitatis.

BER.

Quæ uocat ſedes iſſus trochaicus endecaſilla inducitur chorus mulierū troianarum uidētium græcos uelle ſortiri eas captiuas vnde quærunt ad quę loca debeant deportari dicuntq; ſe eſſe contentas ire ad omnia loca niſi: ad patriam Helenæ & Vlyxis. ¶ Tempe: nemus eſt emonie inter oſſam & olympū ſitum, quinq; millibus paſſuum in longitudinem tendens arboribus ſe tactum ab utraq; ripa penei fluminis in cœlum tollentibus. ¶ Phytiæ: urbs eſt theſſaliæ prope lariſſam patriā Achillis. ¶ Dare uires: ad dandum uires dixit propter Achillem. ¶ Trace: regio eſt europæ: quæ ab Herodoto aliiſq; auctoribus inter partes ſcitæ ponitur. ¶ Foetu ad producendum animalia. ¶ Iolchos: ciuitas theſſaliæ de qua Iaſon qui primus nauigauit: vnde dicit domitrix maris. ¶ Crete: inſula de qua Virgilius in. iii. Creta iouis magni medio iacet inſula ponto. Gortine urbs eſt crete pulchris cincta muris quam teſte: Solino leuēs preterfluit amnis apud iſtam naſcitur chalami pro ſagittis aptiſſimi. Virgi. xi. æneid. Spicula torquebat lycio gortina cornu. ¶ Trice: urbs in creta. ¶ Methone, urbs eſt littoralis in peloponenſo.

Quæ

QVæ vocat: Nouum eſt carmen troadis metro ſaphico in quo enumerat diuerſa loca chorus troadum captiuaꝝ non ſine lachrymis non ſine gemitu quæ inhabitent abductæ a ſolo natali. ¶ Phtie. Achillis patria i Theſſalia neq͂ inter. ph. &. th. intercidit in

¶ Troazē opidū atticę regiōis: vñ troezenī populi dñr. ¶ Sinuoſa pte: ut oñdit Hero. i. vii. hiſt. li. & Luca. i. vi. in huius ſummitate magna ſunt pineta: reliq̃ vero ptē quercus occupāt: de quo ēt Oui. i. v. faſt. Pelion em ōe mons ē obuerſus i auſtros. Sūma virent pinu. cętera q̃rcus hēt in hoc habitauit chirō fuitq͂ i illo coniuiū thetidis: & pelei.

Occurre patri/pauca maternæ tamen
Perfer querelæ verba/ſi manes habent
Curas priores nec perit flammis amor.
Seruire graio pateris andromachen iugo
Crudelis Hector? lentus: & ſegnis iaces.
Rediit achilles. ſume nunc iterum comas.
Et ſume lachrymas: quidquid e miſero uiri
Funere relictum eſt. ſume quæ reddas tuo
Oſcula parenti matris hanc ſolatio
Relinque ueſtem/tumulus hanc tetigit meus:
Maneſq; cari/quidquid hic cineris latet:
Scrutabor ore. Vly. nullus eſt flendi modus:
Abripite propere claſſis argolicæ moram.

Sapphici.

CHORVS.

QVæ uocat ſedes hitanda captas?
Theſſali mōtes? & opaca Tēpe?
An uiros tellus dare militares
Aptior Phtie? meliorq; fera
Fortis armētis lapidoſa trachin?
An maris uaſti domitrix Iolchos?
Vrbibus centum ſpatioſa Crete?
Parua Gortyne? ſteriliſq; Trice?
An frequens ruſcis leuibus Methone?
Quæ ſub Oethæis latebroſa ſyluis
Miſit infeſtos Troiæ ruinis
Non ſemel arcus?
Olenos tectis habitata raris?
Virginis Pleuros inimica diuæ?
An maris lati ſinuoſa Troezen?
Pelion regnum Protei ſuperbum
Tertius coelo gradus? Hic recumbens
Montis exeſi ſpatioſus antro
Iam trucis Chiron pueri magiſter:
Tinnulas plectro feriente chordas:
Tunc quoq; ingentes acuebat iras
Bella canendo.
An ferax rari lapidis Charyſtos?
An premens litus maris inquieti
Semper Euripo properante Chalcis
Quolibet uento faciles echidnæ?
An carens nunquam Genoeſſa uento?
Quæq; formidant Borean Eniſpæ?
Attica pendens Peparethos ora?
An ſacris gaudens tacitis Eleuſis?

Homero. l. αὐτοῦ δ᾽ εἰ μύρμιδον. nunc repeto phthien. meminit Pli. in. iiii. halon. iamiam. phthien. & arnen: i anguſtiis termopilarum. ¶ Iolchos, in theſſalia ciuitas olim Iaſonæ longæ nauis i uentore ac velleris aurei precio memorabilis, de qua multa appollonius in primo conſcribit & Valerius Flaccus. ¶ Domitrix maris. ob inuentā primum nauim apud pagaſas moſtrice Pallade. Pli. poſuit Iolchon eſſe in ora iuxta thebas. ¶ Gorthinæ: vrbs Cretæ quæ a græcis. γορτυνον dr̃. teſte Euſtachio. &. y. poſt. t. hēt imutaturq; a nobis g i c. ¶ Sub oete: oeta mons in quo ſepultus eſt Hercules aliquando ſoluta diphthōgo oeta dicit: nec hūr aſpiratiōnē poſt t: quū græce dicat. οἴτη. ¶ Rubis, genus virgulti. ¶ Methona, nobis fuit littoralis magneſiæ: ppiqua theſſaliæ: vt teſtis eſt. herodotus lib. hiſtoriaꝝ ſexto. & fuit patria philoctete dicente Luca. li. vi. Precioq; nephāde lāpado herculeis fortis melloboea pharetris. ¶ Oetha: mōs eſt iter theſſaliā & macedoniā famoſus morte, origo & ſepulchro herculis. ¶ Nō ſemel. i. bis quia ab Hercule prio expugnata fuit troia illis ſagittis. Secūda philoctete. ¶ Olenos ciuitas eſt etoliæ iuxta quā aper calidonius occiſus dr̃ altā ponit iginius i aſtronomia in boetia ciuitatem ē cognominatā ab oleno vulcani filio de qua forte ibi intelligit. ¶ Pleuros: ciuitas eſt etoliæ. ¶ Virginis dianæ. ¶ Inimica. Home. i Iliade dianā his iratā fuiſſe refert qđ ſibi theſſalia p fugib⁹ oeneus: rex calidoniæ non feciſſet cū cæteri oēs dii ſacrificii ſuſcepiſſent honorē & illa ſola inhonorata remāſiſſet vel qa oblitus fuerat vel qa illi non putarat agēdū quare terribilē in feſtis: ac dētibus imiſit aprū: q regionē æneī vaſtarat,

¶ Tertius gradus nā gigātes poſuerunt, tres altiſſimos mōtes oſſam pyndū & pelyō. ideo hic erat tertius gradus ad ſcandēdū coelū. ¶ Protei: dei marini q cutā græcis maris hēt hic dr̃ bitare apd̄ ægyptū i iſula carpatos: ſed quodā regnauit i theſſalia. ¶ Chirō i h̄ mōte hitauit chiron magr̄ pueri trucis. i. achillis ferocis ¶ Tinulas, ſonoras, docebat achillē cātarē laudes eoꝝ i lyra. ¶ Acuebat: accēdebat aim pueri canēdo bella alioꝝ. ¶ Caryſtos: iſula ē vna ex cicladib⁹ i euboico mari ſita imovt qdā ferūt cū euboia cōiūcta q̃ varii marmoris feracē dñt vt Luca. i. v. loquēs de euboia iſula iqt: q̃ maris āguſtat fauces ſaxoſa caryſtos ¶ Calcis: vrbs ē metropolitana i euboia iſula: vt teſtaē Li. li. viii. ō. ii. bello punico: & ē iuxta euripū vt dicit Ptol. i geog. vñ calcidi⁹: dr̃. ¶ Euripo: mari ſp accelerato ē ps q̃dā maris iter boetiā ſeu phocidē boetię ptē & euboiā iſulā ſita, qđ alterno curſu teſte Pōpo. li. iiii. Hoc ē curſib⁹ ſepties idie totidēq; nocte referēs & iō imoderate cōuertiē vt vētos ac ēt plena vētis nauigia ſecū portet. ¶ Echidne, echidnades inſulę ſūt teſte Hero. li. hiſt. ii. i malico mari ex oppoſito ad oſtiū acheloi. Hōe. vero. li. ii. iliados addidit ex oppoſito ad helidē. & declinat ſcđm oēs poetas & Home. li. ix. odiſſę echinadis: ſed li. iliados .ii. declinauit echina echine. ¶ Genoeſſa: ciuitas in etolia. ¶ Vēto quare eſt ſita in mōte. ¶ Eniſpe: urbs fuit i lōge a pylo. ¶ Boreā, qa poſita eſt verſus ſeptentrionē. ¶ Parparetos: i mari ægeo verſus atticā abūdans oliuis. ¶ Prēdens: qa iſula eſt. ¶ Eleuſis: ciuitas diſtans: p decē miliaria ab athenis vbi fiebant ſacrificia cereri ſecreta tēpore noctis q̃ miſteria dicebant: ut ſupra diximus. ¶ Sacris tacitis, ſacrificiis cereris.

DAN ¶ Caryſtos: nobilis notiorq; marmore caryſtio antea vocitata calchodotis vt Dionyſius, & ephorus tradunt: ut Ariſtides macra. vt Callidemus narrat. dicta eſt calcis ære ibi primum reperto. ¶ Euripo: euripus diuidit modico interſtitio Euboeam a boetia vt iungatur ponte, duobus promontoriis. Geraſto ad Atticam ac Heleſpontum chaphareo. Plini. & Mela auctores ſunt, ſepties i die vndas obſorbens & totiens. Euripus græce ευριπος. meminit etiā Gellius: ſed ratione diphthongi.

BER. ¶ Salamina, ſalamin & ſalamis: & ſalamia dici poteſt inſula in mari euboico contra athenas ſita: vrbē retinēs ſui nominis in qua thelamon Aiacis & teucri pater regnauit, ſed cumq; vrbem aliam ſalaminam condidit. ¶ Calidona: ciuitas etoliæ in quam Diana miſit aprum qui omnia deuaſtabat. ¶ Fera: apro quem interfecit meleager. ¶ Notam: famoſam. ¶ Citharesos: fluuius iſtę theſſaliæ. ¶ Beſſam & ſcalphem: ciuitas etoliæ. ¶ Pylon: fuit opidum pylos iuxta theſſaliam verſus marinum littus a Neleo conditum patre Neſtoris qui dicitur vixiſſe per trecentum annos. ¶ Piſam: fuit teſte Pli. ſexto naturalis hiſtoriæ: opidum Archadiæ. ¶ Elida: elis vrbs fuit Archadiæ iuxta quam alpheus flu. oritur ibi fiebāt certamina equeſtria. Horat. quarto Carminum. Siue quos elea domum reducit palma cœleſtis: pugilem ne equumue: ideo claram. ¶ Coronis: quæ dabantur in illis ludis. ¶ Quolibet: ad omnem locum mittat nos procella & infelicitas nr̄a dū ſparte. i. prīę Helenę procul abſit. ſ. a nobis q̄ tulit tantā luē. i. Helenā peſtē Troianis. ¶ Argos & Mycœne: & ciuitates Agamēnonis qui pelopē auū habuit. ¶ Neritos: mons eſt: teſte Pli. li. iiii. i ithacha iſula qd nomē nō nunq̄ pro tota iſula capi vr̄. Virg. in. i. Aene. Iā medio apparet fluctu nemoroſa iacynctos dulichiumq; ſameq; & veritos ardua ſaxis. ¶ Zacynthos: inſula in mari græco propinqua etoliæ vrbem vnicam eiuſdē nominis detinēs teſte Liuio in ſexto de. ii. bello punico. ¶ Ithace: inſula eſt teſte Pli. libro tertio ante leucada & Achaicam poſita, he fuere ſub imperio Vlyxis ad omnia loca ducat nos fortuna niſi ad iſta. ¶ Saxis: doloſis: quæ ſunt ſub vndis, ideo nocent nautis. ¶ Quod manet: vertit ſe ad Hecubam Reginam Chorus commiſerans ei. ¶ Dominus: ut tu ſis ſerua.

Nunquid aiacis Salamina ueri?
An fera notam Calydona ſæua?
Quas ne perfundit ſubiturus æquor:
Segnibus terras Titareſos undis:
Beſſan & Scarphen? Pilon an ſenilem?
Pharin? an Piſam Iouis: & coronis
Elida claram?
Quolibet triſtis miſeras procella
Mittat/& donet cuicunq; terræ.
Dum: luem tantam Troiæ: atq; Achiuis
Quæ tulit: Sparte procul abſit/abſit
Argos: & ſeni Pelopis Mycenæ.
Neritos parua breuior zacyntho:
Et nocens ſaxis Ithace doloſis.
Quod manet fatum: dominuſq; quis te
Aut quibus terris Hecube uidendam
Ducet? in cuius moriere regno?

ACTVS QVARTVS

Trimetri Iambici.

HELENA. ANDROMACHA. HECVBA.

Vtcunq; hymen funeſtus: illetabilis:
Lamēta: cædes: ſāguinē: gemitus hn̄s
Eſt auſpice helēa dign⁹/euerſis quoq;
Nocere cogor Phrygibus. ego Pyrrhi toros.
Narrare falſos iubeor. ego cultus dare
Habituſq; graios. arte capietur mea
Meaq; fraude concidet Paridis ſoror.
Fraudetur/ ipſi leuius hoc equidem reor.
Optanda mors eſt: ſine metu mortis mori.

idest quo infans in vtero circumuoluitur: unde nonnulli hymeneum dictum volunt: ibi pro matrimonio accipitur. ¶ Illetabilis triſtis: ¶ Auſpice: Helena pronuba quādo accipit aliqd ifelix matrimoniū eſt neceſſe: ut ipſa ſim pnuba: ſolebant antiqui captare auſpicia ante coniugiū poſtea deſiit illa cōſuetudo & ſolū auſpicē interponebāt: ut apud Luca. Brutus auſpex fuit i nuptiis portiæ. ¶ Euerſus nō ſatis ē q̄ fui cā euerſionis troiæ: qd ēt cogor deſtructis nocere. ¶ Narrare, ut fit ex more nuptiaꝝ. ¶ Falſos: q̄a illā nō accipiet in vxorem: ſed mactabit ad tumulum patris. ¶ Cultus graios ornatum more ſponſæ græce. ¶ Paridis illius quem tantum amaui. ¶ Soror: Polixena. ¶ Fallatur, decipietur quia per ignorantiam fiet leuior mors. ¶ Sine metu: quia neſcit & q̄ debeat mori.

DAN ¶ Dithareſſos: mēda ē ptinax tolle & caſtiga. Titareſſos legēdū ē ſi bonos ſectamur auctores, maxime Homeꝝ i. βιχ. & Lucanū noſtrū i. vi. & Strabonē li. ix. adducerē. & Pli. ſed illū nō Titareſum ueꝝ orcon uocitat cuius hæc ſunt uerba. & ante cūctos claritare pene?, orcus iuxta gōphos inter oſſam & olymphū defines uiridis calculo: amœnus circa ripas graminæ: canorus auiū cōcentu accipit amnē orcon nec recipit olei modo ſupnatantē &c. & audi Homeꝝ. οι τ'αμφι μεντοντι ταρησιον εργ' ενεμοντο ος ρεο ποντειον προιει καλλιρροον υδωρ γεπονει σ' υμμισγεται αργυροδινη αλλα δε μιν καθυπερθεν επιρρεει ηυτ' ελαιον. & cætera.

DAN Vtcunq; hymen: aptata & conueniens negocio quæſita eſt perſona Helenæ quæ Polixenam ſubdola, & falſa nuptiarum promiſſione ad mortem duceret, quippe q̄ iura iugalia totiens violauit, quę deiphobum prodidit: quæ troianum imperiū deniq; ſua fraude demolita ē: nec longe abeſt quartus actus cum nouo carmine Trimetro Iambico, occidio eſt polixenæ: planctus hecubæ commiſeratio chori: captiuitas troadum: agitur inter Helenam primus dialogus & Andromachen. ¶ Hymen: non eſt pellicula qua in utero infans circum uoluitur ſed eſt virginalis quędam pellis quę in, ideſt coitu virginis abrumpitur: ut græci aſſeuerant libri. ¶ Illetabilis: aut valde letabilis & perniocioſus aut nō lætus & infauſtus. ¶ Auſpice, auſpicium pro nuptiis capiebant veteres, hinc auſpex qui nuptiis præſidet celebrādis etiam accipitur pro duce militiæ. Hora. Nil deſperandum teucro duce & auſpicem. ¶ Fallatur: in antiquiſſimo exemplari, & emendatiſſimo animaduerti fidentur pro fallatur: at ſic concidet mea arte fidentur, dum fidit meis verbis,

BER. Vtcunq: hic eſt principium quarti actus mittitur Helena: ut ducat Polyxenam more ſponſæ ad Pyrrhum: vnde ipſa ſecum conqueritur. ¶ Himenei deus eſt nuptiarum hymeneus hymen autem latine dicitur membrarum, ſed vt græci nonnulli ferunt proprie,

meis verbis, aut fallatur : ut ſit deliberantis uerbũ. Optandam : miſeris notum eſt mors & optabilis ẽ mors imparatis mentibus. Afflictos : Troianos quippe qui iam velit captiuã Troianã duci græco deſponſari.

BER. ¶ Ad auctores nõ erit culpa mea ſed illorũ q me cogunt hoc facere. Generoſa virgo. appropinquans polixenæ dicit hæc verba. Ipſa ſoſpes: ſi Priamus ſtante troia regnaret: nõ daret tibi tale ꝯiugiũ. Maximũ decus: p circuitionẽ dicit pyrrhum Achillis. Legitimi: nõ petit te tanq̃ pellicẽ ſed vxorẽ. Cui: ſub ipſo cuius. Tethis q̃ fuit mater Achillis & dea maris & nymphæ marinæ te vocabũt ſuã. Peleus: pr Achillis. Nereus : deus marinus maritus Thetidis. Squalidus : atros & mœſtos. Dediſce : iam obliuiſcere mala tua & venias tãq̃ libera & regina. Deprime, pecte redige i ordinẽ. Horrentes: incultas. Docta. ſ. & tunc uoluit cõponere crines Polixenæ. Hic caſus: erit forte bonũ tuũ: qa multi de infelicitate peruenerũt ad arctiorẽ fortunã. Hoc deerat: loquitur Andromache dicens non deerat nobis faceremus feſtũ in tantis malis : & præſertim cũ Helena quæ apportat ſemper bonũ omen de nuptiis: reſpice cãpos phrygios plenos oſſibus quæ ſunt dos tua. Coniugale: aptum coniugio: qs negaret nuptias: quas pſuadet Helena q̃ſi illa q̃ tulit nobis tãtã infelicitatẽ. Vtriuſq;: ſcilicet troiani & græci teſtis appoſitiue Helena. Cernis. ſ. tu Helena circunſpice. Himen: matrimoniũ nuda quando veniſti cum paride. Aſiæ, ubi erat troia. Europe: ubi erat græcia. Incerta uotis : dubia quos velles vincere & habere victoriam, an grçcos an troianos. Perge: hironice loquitur. Tedis: ſolẽni face quæ ſolebat portari in nuptiis: non opus eſt igne qa ſatis Troia lucet incendio ſuo. Nouis pyrrhi & Polyxenæ. Celebrate, vertit ſe ad Chorum Troianum. cantare cum gemitibus hoc matrimonium quod dignum eſt lachrymis. Rõne: reſpondet Helena

Quid iuſſa ceſſas agere? ad authorem redit
Sceleris coacti culpa. Dardaniæ domus
Generoſa uirgo: melior afflictos deus
Reſpicere cœpit: teq; felici parat
Dotare thalamo. tale coiugium tibi
Non ipſa ſoſpes Troia: non Priamus daret.
Nam te pelaſgæ maximum gentis decus
Ad ſancta lecti iura legitimi petit.
Cui regna campi lata Theſſalici iacent.
Te magna Thetys: teq; tot pelagi deæ:
Placidumq; numen æquoris tumidi Thetys
Suam uocabunt. te datam pyrrho ſocer
Peleus nurum uocabit: & Nereus nurum.
Depone cultus ſqualidos: feſtos cape.
Dediſce captã: deprime horrentes comas.
Crinemq; docta patere diſtingui manu.
Hic forſitan te caſus excelſo magis
Solio reponet: profuit multis capi.
A. Hoc deerat unũ phrygib' euerſis malũ:
Gaudere flagrant ſtrata paſſim pergama.
O coniugale tempus. an quiſquam audeat
Negare? quiſquã dubius ad thalamos eat?
Quos Helena ſuadet? peſtis: exitium: lues
Vtriuſq; populi. cernis hos tumulos ducũ?
Et nuda totis oſſa quæ paſſim iacent
Inhumata campis? Hæc Hymen ſparſit tu'.
Tibi fluxit Aſiæ: fluxit Europæ cruor.
Cum dimicantes læta proſpiceres uiros
Incerta uoti: perge: thalamos appara.
Tedis quid opus eſt? quid ue ſolenni face?
Quid igne? thalamis Troia prælucet nouis.
Celebrate pyrrhi Troades connubia:
Celebrate digni planctus: & gemit' ſonẽt.
H. Ratione quamuis careat: & flecti neget
Magnus dolor: ſocioſq; nonnunquam ſui
Mœroris ipſos oderit: cauſam tamen
Poſſum tueri iudice infeſto meam
Grauiora paſſa. luget andromacha Hectorẽ
Et Hecuba priamum. ſolus occulte paris
Lugẽd' Helenæ ẽ durũ & inuiſum & graue ẽ
Seruitia ferre: patior hoc olim iugum
Annis decem captiua. proſtratum Ilium eſt,
Verſi penates: perdere eſt patriam graue:
Grauius timere. uos leuat tanti mali
Comitatus, in me uictus, & uictor furit.
Quam quiſq; famulã traheret: incerto diu
Caſu pependit. me meus traxit ſtatim
Sine ſorte dominus. cauſa bellorum fui
Tantæq; Teucris cladis? hoc uerum puta.
Spartana puppis ueſtra ſi ſecuit freta.

defende cãm ſuam. Magnus dolor: qui potius tpe q̃ rõne leuat: qa paſſione mouetur. flecti: nõ vult mutari. Luget probat ſe paſſam grauiora: cũ ipſe plorẽt palã ſuos: ipſa aũt nõ põt paridẽ ſuum plorare metu Menelai quod grauiſſimũ eſt dolẽdi itra pectus retinere dolorẽ. Durũ dicitis eẽ moleſtũ pati ſeruitutẽ: ego ſum paſſa p decem annos. Grauius timere, qa expectatio mali plus pœnæ habet q̃ ipm malũ ut teſtat Ouidi. q mora mortis plus pœnę hẽt q̃ ipſa mors. Comitatus: ut dicit Ci. q ab oibus fert: leuius ferẽdũ eſt: vñ uos iſtis plures in veſtra miſeria, ego aũt ſola. Victus, Troianus. Et uictor grçcus pariter hñt me odio. Quã quiſq;: cæteri duces fuerunt dubii quã deberẽt ſibi in ſeruitutẽ capere, me aũt ſubito rapuit Menelaus. Incerto caſu: quare neſciebãt quam debebãt hẽre cũ p ſortẽ eligerent. Pependit ſtetit in dubio. Cã bellorũ: qđ dicis me fuiſſe cãʒ tãti belli. Verũ puta tu diceres verũ.

DAN. ¶ Soſpes: παλλιρροδοσ. Maximũ decus : a forma laus mariti, ab opib', a nobilitate. Vtraq; thetis, thetis te vocabit ſuã. Peleus: uir thetidis: Nereus, uir tethios. Dediſce: te captã eẽ. Gaude: q gaudet i ſuo malo extremo miſer eſt ve dicã inſanũ. O cõiugale: ac dicat. o q̃ti cõſtituiſti troianis an qſq̃ audeat negare an qſq̃ eat dubius ad nuptias q̃s ſuadet helenę & ẽ ſarcaſmos. Et nuda toris, tori eminẽtiæ carnis: pulpæ: inde collo toroſa bonũ aut cãpis nuda. i. alba oſſa paſſim iacẽtia. Tibi: tuis nuptiis. Fluxit: ſparſus eſt. Appara: para apparare eſt dignitatẽ quãdã ſeu velius põpã: vñ apparatũ phenomenum nõ caret reprehẽſione qđ habeat plus põpæ & oſtẽtatiõis q̃ vtilitatis. Appara: ergo q̃ſi cũ põpa diſpone & ordina. Dolor: dies. n. adimit ægritudinẽ nõ ratio. Oderit: ut me ſociã mœroris veſtri odiſtis. Infeſto ac ſi dicat etiã meam infeſto meã tñ tuebor cauſam ego ſum ad eque captiua: ut uos eſtis omnes. In me. artificioſe ſuam auget miſeriam ut alienam faciat leuiorem.

BER.

¶Si ſpartana puppis: ideſt lacedæmonia nauigaſſet ueſtrum mare: hoc eſt ſi ſponte veniſſem ad vos, & non rapta a Troianis duce paride. ¶ Dea victrix: venus quę vincit in iudicio de pulchritudine inter Iunonem & palladem. ¶ Iudici: paridi qui iudicauit inter eas in ida ſilua. ¶ Menelaon: ignoſce paridi: quia Venus me illi donauit, maritus meus Menelaus non ignoſce: mihi pœnes: quem manent iſta iudicia. ¶ Flecte: Andromache poſtquam vidiſti me nō fuiſſe cauſam malorum: omiſſis lachrymis hortare Polyxenam vt veniat ad maritum: nam ipſa lachrymis præpedior. ¶ Quantum: credo q̄ ſit aliquod magnum malum quod helena lachrymat: quę ſolet lætari malis noſtris. ¶ Quos: qui ſunt iſti ex nobis quod paratis necare dic: an velit præcipitare virginē Polyxenam. ¶ Edito, ſublimi. ¶ Mittenda: præcipitanda. ¶ Sigeum: promontorium eleuatum apud Troiam. ¶ Sinus: flexiōes aquarum. ¶ Latere ſciſſo: nam habet latus abruptum i mare prorumpens. ¶ Subdolo, qui habet aliquem dolum occultum. ¶ Leuiora: ſatius eſt pati omnia quam Pyrrhus habeat Polyxenam: ne ſit gener Priami ¶ Falli: ſatis habemus magna mala ſine quod fallemur per uos. ¶ Vtinam: Helena uidens illas promptas ad mortē aperit ſibi hoc malum. ¶ Interpres: calchas. ¶ Moras lucis inuiſæ: tempus uitæ meæ ingratæ mihi: ut ita deberem iugulari quemadmodum polyxena. ¶ Occidere: mori. ¶ Campo eliſio: ut quam in terris coniugem habere non potuit in campis eliſii: eam poſſideat. ¶ Vide. Andromache reſpondet uide quam Polyxena lætatur morte quæ prius triſtabatur matrimonio Pyrrhi. ¶ Cultus: habitus ut ducatur cita ad mortem ipſa gaudet: ſed miſera mater Hecuba ſtupet: ideſt amiſit ſenſum propter dolorem. ¶ Labefacta: conquaſſata hoc nuncio. ¶ Succubuit. proſtrata eſt. ¶ Tenui uinculo: quia parum deeſt quod penitus non ſit mortua. ¶ Minimum: vnus bre

Sin rapta Phrygiis præda remigibus fui.
Deditq; donum iudici uictrix dea.
Ignoſce Paridi/iudicem iratum puta.
Habitura cauſa eſt/iſta Menelaum manent
Arbitria. nunc hác luctib' paulū tuis (queo
Andromacha omiſſis flecte/uix lachrymas
Retinere. A. q̄iū ē heléa: q̄ lachriat, malū?
Cur lachrymat āt? fare quos Ithach' dolos,
Quæ ſcelera nectat. utrum ab idæis iugis
Iactanda uirgo eſt? arcis an celſæ edito
Mittenda ſaxo? num per has uaſtū in mare
Voluenda rupes? latere quas ſciſſo leuat
Altum uadoſos Sigeon ſpectans ſinus?
Dic. fare quidquid ſubdolo uultu tegis.
Leuiora mala ſunt cuncta: q̄ Priami gener
Hecubæq; Pyrrhus: fare quam pœná pares.
Exprome/ & unū hoc deme noſtris cladib':
Falli paratas perpeti mortem uides.
Hel. Vtiná iuberet me quoq; iterpres deū
Abrumpere enſe lucis inuiſæ moras.
Vel achillis ante buſta furibunda manu
Occidere pyrrhi: fata comitantem tua
Polyxena miſeranda/quam tradi ſibi:
Cineremq; achilles ante mactari ſuum:
Campo maritus ut ſit Eliſio: iubet.
A. Vide ut animus ignés læt' audierit necé.
Cultus decoros regiæ ueſtis petit.
Et admoueri crinibus patitur manum.
Mortem putabat illud/hoc thalamos putat.
At miſera luctu mater audito ſtupet.
Labefacta mens ſuccubuit/aſſurge: alleua
Animum/& cadentem miſera firma ſpiritū:
Quam tenuis anime uinculo pendet leui.
Minimū ē, qd̄ Hecubá facere felicē poteſt.
Spirat, reuixit/prima mors miſeros fugit.
He. Adhuc achilles uiuit in pœnas phrygū,
Adhuc rebellat. o manum paridis leuem.
Cinis ipſe noſtrū ſanguiné, ac tumulus ſitit.
Modo turba felix latera cingebat mea.
Laſſabar in tot oſcula: & in totum gregem
Diuidere matrem/ſola nunc hæc eſt ſuper
Votum comes: leuamen afflictæ quies,
Hæc totus Hecubæ fœtus/hac ſola uocor
Iam uoce mater. dura: & infelix age,
Elabere anima/deniq; hoc unum mihi
Remitte funus/irrigat fletus genas.
Imberq; uicto ſubitus e uultu cadit.
Lætare, gaude nata, quam vellet tuos
Caſſādra thaláos: uellet andromache tuos.
A. nos hecuba, nos nos hecuba lugédæ ſum'.

uis ſpiritus poſſet facere fœlicem hecubam ſi moriret̃ ne videret tot miſerias. ¶ Spirat: dum dicit iſta ipſa Hecuba proſtrata cœpit ſpirare. ¶ Prima mors: mors ſemp fugit miſeros ne liberet eos pœnis & ſequit̃ fœlices qui vellent viuere: adhuc loquit̃ Hecuba quæ ſemimortua reſurrexit credebam Achillem mortuū, nec nobis amplius nociturū: ſed eius cineres adhuc ſanguinē noſtrū ſitiunt. ¶ Leuem: quę non potuit in totum occidere. ¶ Turba. ſ. filiorum. ¶ Diuidere: matrē affectum matris: eram laſſa antequam poſſem oſculari omnes. ¶ Sola: Polyxena ſola reſtat appoſitiue uotum & comes miſere mr̄i. ¶ Fœtus: tota proles. ¶ Remitte: relinque, & dona mihi hoc funus: anteq̄ videam Polyxenam mori. ¶ Dura: anima difficilis ad exeundum. ¶ Victo: quia nollet flere. ¶ Lætare: bonū eſt tibi filia quod ducaris ad mortem q̄a vellet ēt mori Caſſandra & andromacha. ¶ Thalamos, duci ad maritū ut occideret̃. ¶ Magis iudebis. i. dolebis ſi ſciueris cui obtigiſti ſorte quaſi filio illius q̄ interfecit maritū. ¶ Scyrius: pyrrhus natus in ſcyro. ¶ Furor. diuinatio credo q̄a Caſſandra ē vates nō poſitā fuiſſe i ſorte. ¶ Rector. ſ. agamēnō cā habuit. ¶ Ithaco, Vlyxi. ¶ Præda breuis: quia ſenex & cito morieť. ¶ Quis indignat̃ q̄ reges ponantur ad ſortem. ¶ Siniſter: inimicus. ¶ Eligere neſcit: q̄cūq; fuerit ſortitor prędę & iudex: neſciuit eligere neq; diuidere. ¶ Ad Vlyxem: qui fuit cā ruinæ troiæ. ¶ Armis. Achillis, ut me habeat ſimul cum armis Achillis q̄ cōtēdit cū Aiace. ¶ Si rapta phrygii, non negat factū ſui minuit: & trāſfert i aliā pſonam. ¶ Iratus pyrrh'. ¶ Exprome: eloquere iſidias tuas: nō. n. ē q̄ mortē diſſimiles nobis mori uolentib': qm̄ aſſerēte Apolonio in. iii. ιαυτου γετοχυν τατου ιαστετας αλγος. ¶ Pyrrhi per tranſitum docet occiſorem Polyxenæ. ¶ Hoc thalamos putat: pathos mouet ab imperitia. ¶ Aſſurge: accurre ad auxilium matris polyxenę. ¶ Rebellat: iterum bellat.

¶Spolium,

DAN

BER. ℭSpolium,matrẽ Hectoris quemadmodum tulit arma Achil. ℱ Tellus.ſ.ithaca vlyxis. ℱ Duc duc,mutat ſniam vlyxes duc me cito, nam ſum in fortuna & mecũ ducã infœlicitatẽ meã in domũ tuam. ℱ Nã pelago : ſi venero tecũ oĩa mala quæ acciderunt mihi & Priamo erunt mecum. ℱ Interim: dum iſta veniunt ipſa torqueor aĩo. ℱ Sortẽ: qa voluiſſem potius ſponte tecum vt nocerem q̃ per ſortem.nam omnes Troiani eſſent mihi obligati. ℱ Sed incitato:dum hæc loqueretur vidit pyrrhũ venientẽ ad accipiendũ polyxenã: & dat locum ſequenti ſcenæ. ℱ Quid ceſſas:cito iugula me. ℱ Recludeaperi. ℱ Cõiunge ſoceros.ſ.Priamum & Hecubam in morte parentes polyxenæ q̃uis dare vxorẽ patri tuo. ℱ Senũ:qa ſoles mactare ſenes ut Priamo. ℱ Hic ſãguis.ſ.meus ſenilis. ℱ Maculatæ: dũ reparet Polyxena dicit ite & polluite deos cæde humana. ℱ Quid precor, qd debeo iprecari vobis p̃ tãta crudelitate niſi qñ eritis i nauibus habebatis talia maria qualia habetis ſacrificia crudelia: & hoc imprecabor meæ naui in q̃ ero cũ vlyxe.

BER. Vlce:verſus ẽ ſaphicus. Inducit chorus lamẽtãs poſt ſortitionem factã i nã vt dici ſolet.Solaciũ eſt miſeris ſocios hẽre pœnaꝝ ſed ipſi carebũt iſta ꝯſolatiõe: qa diſiũgentur & illis creſcet maior dolor. ℱ Dulce,gratũ. ℱ Lẽtius.leuius. ℱ Mordent:affligunt. ℱ Sua fata : ſua mala. ℱ Solum : ut habeat participes calamitatis. ℱ Nemo: non credit ſe miſerum qui ſocios habet i miſeria. ℱ Tolle fœlices : probemus ꝙ ſit verum hoc a contrario : ponamus ꝙ in genere humano non ſint aliqui fœlices pauperes erunt clari & non erũt humiles i miſeriis ſuis. ℱ Niſi comparatus:niſi per comparationẽ fœlicitatis alterius. ℱ Poſito.ſ.miſero. ℱ Lætos vultus.i.habere omnes triſtes nã vt inquit philoſophus:lætitia & armonia inter triſtes auget triſtitiã: inter lætos gaudium. Chorus zephiri collecteralis. ℱ Coactus,eleuatis:nam tunc ſem

Q uas mota claſſis huc : & huc ſparſas feret
Hanc cara tellus ſedibus patriis teget.
Hel. Magis inuidebis / ſi tuam ſortem ſcias.
A. An aliq̃ pœnæ pars meæ ignota ẽ mihi?
Hel. Verſata dominos urna captiuis dedit.
A. Cui famula tradar:ede/quem dñm uoco?
Hel. Te ſorte prima Scyrius iuuenis tulit.
A. Caſſandra felix/quam furor ſorte eximit:
Phœbuſq;. H. regũ hãc maxim⁹ rector tenet
Hec. Eſt ne aliqs : Hecubã q ſuam dici uelit?
Hel. Ithaco obtigiſti præda nolẽti breuis.
Hec. Q uis tã impotẽs:ac dir⁹:& iniq; ferus
Sortitor urnæ regibus reges dedit?
Q uis tam ſiniſter diuidit captas deus?
Quis arbiter crudelis:& miſeris grauis
Eligere dominos neſcit?& ſæua manu
Dat iniq̃ miſeris fata? quis matrẽ Hectoris
Armis achillis miſcet?ad Vlyſſem uocor.
Nunc uicta: nunc captiua: nunc cũctis mihi
Obſeſſa uideor cladibus.domini pudet:
Non ſeruitutis.Hectoris ſpolium feret:
Q ui tulit achillis.ſterilis:& ſæuis fretis
Incluſa tellus uom capit tumulos meos?
Ducduc Vlyſſe:nil moror:dominũ ſequor.
Me mea ſequentur fata.non pelago quies
Tranquilla ueniat.ſæuiat uentis mare.
Et bella:& ignis:& mea:& Priami mala.
Dũq; iſta ueniẽt: iterim hæc pœna in loco ẽ
Sortem occupaui præmium eripuit mihi.
Sed incitato Pyrrhus accurrit gradu.
Vultuq; toruo.Pyrrhe quid ceſſas?age
Reclude ferro pectus:& achillis tui.
Coniunge ſoceros/perge mactator ſenum.
Et hic decet te ſanguis/abreptam trahit.
Maculate ſuperos cæde funeſta deos.
Maculate manes.quid preces uobis?precor
His digna ſacris æquora/hoc claſſi accidat
Toti Pelaſgæ/ratibus hoc mille accidat.
Meæ precabor:cum uehar quidquid rati

Sapphici. CHORVS.

Vlcem merenti populus dolentũ.
Dulce lamentis reſonare gentes.
Lẽtius luct⁹: lachrymæq; mordẽt:
Turba quas fletu ſimili frequentat.
Semper ac ſemper dolor ipſe magnus
Gaudet in multos ſua fata mitti:
Seq; non ſolum patuiſſe pœnæ.
Ferre:quam ſortem patiuntur omnes:
Nemo recuſat.
Nemo ſe credit miſerum:licet ſit.

per tumet mare ille q videt multos naufragos leuius tollerat fortunam ſuam.

DAN. ℭVerſata dominos, longe acerbiori ſorte & fato viuitis captiuæ q̃ ſi periretis liberæ. ℱ Caſſandra: erat nefas ſacerdotẽ ligare & facere captiuũ. ℱ Ithaco : ut pater apud Euri.chorus lamentat de hecubæ captiuitate αι αι τοσ συλονωσχακον πεφυχεναι &c̃. ℱ Breuis,quia cito ab eo demiſſa confugit ad thracas vbi cõuerſa in canẽ lapidibus obruta ẽ de. metaſtaſi diſputat ipſa cũ polidoro filio apud Euripidem κυνοσ ταλαινασ σημαν αιτα λοισ τεκμαρ &c̃. Eſtat tumulus teſte Pli.i vertice maſtuſiæ p̃mõtorii q appellat cynoſſema. απο του κυνοσ και σηματοσ a figura cãis. ℱ Dñi pudet : mallẽ perueniſſe ſerua ad aliũ q̃ ad vlyxẽ regni mei euerſorẽ filiæ & nepotis cruẽtæ cædis auctorẽ oĩum deniq; maloꝝ meoꝝ originẽ & caput. ℱ Præmiũ eripuit mihi:dum mortẽ eripuit:qa mori mauelim q̃ ſeruitutem ſeruire. ℱ Age reclude:apud Eurip.dum ducitur ad buſtum Achillis Polyxena ipſa vociferatur.occidi te me agite ſtimulis ne parcite ego illa quæ peperi Paridẽ qui Achillem occidit.κεντει τεμα φειδεα δεελωτεκον παρινοσ παιδε αδε τιδε οσ ωλεσεξοισ βαλλοων &c̃. ℱ Precabor: optabo votis commune omnium naufragantium.

DAN. Vlce,deploratio eſt chorios captiuitatẽ troadum augeturq; miſeria ex deſolatiõe cõdolẽtiũ.eſt aũt decimũ carmen ſaphico metro. dolor & magnos minus ledũt cões pœnę q̃ priuatę chryſippus ſtoice philoſophiæ princeps in eo libro.quẽ περι τησ προνοιασ ſcripſit. Exiſtimat nõ fuiſſe naturæ principale cõſilium ꝙ eſſemus doloribus obnoxii. ſed κατα παρακολουθησι quædam incommoda adheſiſſe quæ bonitatem naturæ temerarent, utputa mortem liberorum uiuis patribus : hunc ſpoliari: illum cumulari: & mille alia, ſic Hercule inquit dum virtus: p cõſiliũ naturæ gignit uitia itẽ p affinitatẽ nata ſunt.

BER ℭQueſtus:probat per aliã comparationẽ miſeꝛe ſolum grauius ferre ſuã calamitatẽ phrixus fuit athamãtis regis thebaꝝ ex neiphile vxore filius fraterq; helles:q ambo,mortua matre,ut ſcribũt Heſiodus & pherecides:cum nouercales inſidias ferre nõ poſſent,& cõſentiente patre aufugerent.ac ſuper ariete aureç pellicule quẽ eis pater in tutamen dederat pontum tranſfretarent ea parte qua ſtrictior eſt: nec multũ freti ſulcaſſent. Helle puellari timore exterrita decidit ĩ põtũ: Vnde ipſe querebaĩ q ſoli ſorori acciderat,ſed qñ fuit diluuium & oẽs ſubmergebanĩ Deucaliõ & Pyrrha nõ cõquerebantur quod oibus accidebat. Ductor: aries. Suſtulit: portauit. Iactũ: quia cecidit. Tenuit quaerelas: non eſt quaeſtus. Vir.deucaliõ:& pyrrha uxor eius q ſoli ſupſtites fuerũt diluuio: nã ut refert Euſebius de tẽporibus regnãte Cecrope aquaꝝ illuuies maiorem partem populoꝝ theſſaliae abſumpſit:paucis p refugia montiũ liberatis maxime in mõte parnaſo in cuius circuitu deucalion tũc regno potiebaĩ.Et teſte Iuſtino in ſecundo ſuoꝝ epitomatũ rex erat theſſaliae qui tunc ad ſe ratibus cõfugientes ſuſceptos p ſumma parnaſi iuga fouit & aluit a quo ppea genus humanum reparatum ferunt. Vnici ſoli. Soluet:reducens ſe ad miſeriã ſuam chorus dicit eramus plures quae vna dolebamus,nũc ſeparabimur ĩ diuerſas ptes. Coetũ:turbã. Tuba: cũ ſemel iuſſi erũt nautae dare vela vẽtis. Decreſcet:ut videĩ nauigãtibus. Ide:mons & ſilua troiana. Qua regione: cũ mater erit in medio mari, & non poterit videre troiam deſiderio patriae mõſtrabit filio locũ, vbi erat troia per fumum adhuc exalantem.

Dura fata. Hic eſt quintus actus vbi inducit nuncius narrãs aſtyanacta proiectum de turri & Polyxenã mactatam horrẽda nõ aguntĩ in ſcena ſed recitanĩ. Vnde Nũcius dubitat quod ſcelus primũ debeat narrare an mortẽ virginis an aſtyanactis. Tu

Tolle felices:remoueto multo
Diuites auro:remoueto centum
Rura qui ſcindant opulenta bobus.
Pauperi ſurgent animi iacentes.
Eſt miſer nemo niſi comparatus.
Dulce in immenſis poſito ruinis:
Neminem laetos habuiſſe uultus.
Ille deplorat queriturq; fatum:
Qui ſecans fluctum rate ſingulari
Nudus in portus cecidit petitos.
Æquior caſum tulit:& procellas:
Mille qui ponto pariter carinas
Obrui uidit/tabulaq; littus
Naufraga ſpargi:mare cum coactis
Fluctibus Corus prohibet reuerti.
Queſtus eſt Hellen cecidiſſe phryxus:
Cum gregis ductor radiante uillo
Aureo:fratrem ſimul:& ſororem
Suſtulit tergo:medioq; iactum
Fecit in ponto.tenuit querelas
Et uir:& Pyrrha:mare cum uiderent.
Et nihil:praeter mare:cum uiderent:
Vnici terris homines relicti.
Soluet hunc queſtum/lachrymaſq; noſtras
Sparget huc:illuc agitata claſſis.
Et tuba iuſſi dare uela nautae:
Cum ſemel uentis properante remo
Prenderint altum fugientq; littus.
Quis ſtatus mentis miſeris:ubi omnis
Terra decreſcet:pelaguſq; creſcet?
Celſa cum longe latitabit Ide.
Tum puer matri:genetrixq; nato:
Troia qua iaceat regione monſtrans
Dicet:& longe digito notabit.
Ilium eſt illic:ubi fumus alte
Serpit in coelum:nebulaeq; turpes.
Troes hoc ſigno patriam uidebunt.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici

Nuntius. Andromacha. Hecuba.

Dira fata:ſaeua:miſerãda,horrida:
Quod tã ferũ:tã triſte bis quis ſcel⁹
Mars uidit ãnis?qd pri⁹ referẽs gemã?
Tuos ne potius?an tuos luctus anus?
H. Quoſcunq; luctus fleueris: flebis meos.
Sua quenq; tantũ:me omniũ clades premit.
Mihi cũcta pereũt/qſqs ẽ, Hecubae ẽ, miſer.
N. Mactata virgo eſt.miſſus e muris puer.
Sed uterq; letum mente generoſa tulit.
A. Expone ſeriem caedis/& duplex nefas

os:tui filii mortẽ Andromachę. Anus:hecuba. Sua quicunq; dolet de malo ſuo ipſa aũt de oib⁹. Quiſqs: eſt miſer: eſt miſer Hecubae ideſt ad dolorem meum.

DAN ℭQuaeſtus eſt phryxus,probat exẽplis fabuloſis nimietatẽ doloris priuati: phryx⁹ cũ helle ab athamãthe fugat⁹ tranauit ad colchos aurei arietis dorſo inixus. Soror metu lapſa dedit nomen pelago.ipſe ad littus eteç regis peruectus arietem immolauit in templo Iouis, duxitq; Calciopem ſororẽ Medeae: ex qua ſuſcepit argũ & idaꝫ: quorum infortuniũ elegantiſſime proſequitur Apollonius in tertio Argonautico iridẽ, ut ſuperius perſtrictã fabulam oẽm: & Teocritus nõ ptermiſit. οτι σ τω τοαις θρονανεαυθεν αι ιτα ωχρι ωε τω εμβεβαωσ τουραχρυσειον εθηκε ερμειασ, & paulopoſt addit idem. κουραν δε οι εγγυαλιξεν χαλκιοπην ανατδενον ευφροσυνησ ινο διο. τωνεξαμφοτερωνειμεν γενοσ &c. Et vir & pyrrha:deucalionis pyrrha fuit ſoror & ↄiunx pmethei filius deucaliõ epimethei filia pyrrha.epimetheus & pmethe⁹ frẽs. hi ob innocẽtiã ſeruati ſunt in cataclyſmo & cõſilio Gorycidũ nymphaꝝ facies a tergo ſaxa hoies regenerauit purgatus vnda Cephiſi Deucalion cũ ſocio,vt canit Hom. & pſtringit Heſiodus qui refert natũ ex peryone.

DAN Dura fata. Sanguinariũ,& Tragicum ſpectaculum, & obſceno admodum coragio formidabile:hic nuncius repetit: pro quinti actus & carminis vndecim ingreſſu trimetro Iambico in quo de nunciaĩ mors cruentiſſima Polyxenę & aſtyanactis pueri praecipitatio. Collocutores: Nuncius. Andromacha. Hecuba. Biſſenis: annis: amplificat caſus rigorem meticuloſus Nuncius. Sua quenque tantum,poenae quae in ſingulis: conſpiciuntur omnes ſunt in me ſola congeſtae. Sed uterque loetum mente generoſa tulit: incertum eſt dixerit haec ut plus laudaret morientes quam ut lugentium moerorem mitigaret.

Proſequere. gaudet animus ærumnas meas
Tractare totas/ede:& enarra omnia.
N.Eſt una magna turris e Troia ſuper
Aſſueta Priamo/cuius e faſtigio
Summiſſ꧑ pinis:arbiter belli ſedens
Regebat acies. turre in hac blando ſinu
Fouens nepotem:cum metu uerſos graui
Danaos fugaret Hector.& ferro & faces
Paterna puero bella monſtrabat ſenex.
Hæc nota quondam turris & muri decus.
Nunc ſæua cautes:undiq꧑ effuſa ducum
Plebiſq꧑ turba cingitur/totum coit
Ratibus relictis uulgus/his collis procul
Aciem patenti liberam præbet loco.
His alta rupes:cuius e cacumine
Erecta ſummos turba librauit pedes.
Hunc pinus:illum laurus:hunc fagus tegit.
Et tota populo ſylua ſuſpenſo tremit.
Extrema montis ille prærupti petit.
Semuſta at ille tecta:uel ſaxum imminens
Muri cadentis preſſat.atq꧑ aliquis(nefas)
Tumulo ferus ſpectator Hectoreo ſedet.
Per ſpatia late plena ſublimi gradu
Incedit Ithacus,paruulum dextra trahens
Priami nepotem.nec gradu ſegni puer
Ad alta pergit mœnia/ut ſumma ſtetit
Pro turre/uultus huc:& huc acres tulit
Intrepidus animo.qualis ingentis feræ
Paruus:tenerq꧑ fœtus:& non dum potens
Sæuire dente/iam tamen tollit minas.
Morſuſq꧑ inanes tentat/atq꧑ animus tumet.
Sic ille dextra prenſus hoſtili puer
Ferox:ſuperbe mouerat uulgum:ac duces:
Ipſumq꧑ Vlyſſem.non flet e turba omnium,
Qui fletur. ac dum uerba fatidici:& preces
Concipit Vlyſſes uatis:& ſæuos ciet
Ad ſacra ſuperos:ſponte diſſiluit ſua
In media Priami regna.
Quis Colchus hæc,quis ſedis icertæ ſcytha
Commiſit?aut quæ Caſpium tangens mare
Gens iuris expers auſa?non Buſiridis
Puerilis aras ſanguis aſperſit feri.
Nec parua gregib' membra Diomedes ſuis
Epulanda poſuit.quis tuos artus teget?
Tumuloq꧑ tradet? Núc.quos.n.præceps lo/
Reliquit artus?oſſa diſiecta graui (cus
Eliſa caſu/ſigna clari corporis:
Et ora:& illas nobilis patris notas
Confudit imam pondus ad terram datum.
Soluta ceruix/ſilicis incuſſu caput

BER. ¶Aſſueta: in qua ſolebat Priamus ſpectare marta.& patentes campos. ¶Pinis: & faſtigio: ideſt ſummitatibus. ¶Arbiter: habens imperium belli. ¶Fouens: tenens ibi nepotem Aſtyanacta: tenebat in ſinu demonſtrans illi pugnas patris ut illum incitaret ad uirtutem. ¶Effuſa: omnes græci conuenerunt circum iſtam turrim ut viderent caſum pueri. ¶Coit: congregantur. ¶Collis: deſcribit varios modos ſpectandi. ¶Aciem liberam: proſpectum ſine impedimento. ¶Erecta: eleuata in pedes. ¶Librauit. tenuit ſuſpenſos dum ſtaret in digitos. ¶Suſpenſo: quare omnes erant ſupra arbores. ¶Ille: alius petit extrema, ideſt cacumina mótis. ¶Per ſpacia: cum omnes veniſſent ad ſpectaculum. Vlyxes uenit trahens ſecum Aſtyanacta per ſpacia ideſt loca plena frequenti turba. ¶Vt ſtetit ipſe autem puer cum circunſpexiſſet ex turri erat ſicut leo paruus qui licet non habet uires tamen fremit quaſi debeat aliquando habere. ¶Acres: minabundos. ¶Ferox ſuperbe: aſper cum ſuperbia. ¶Ipſum: quæ Vlyxem: habet emphaſim: quaſi illum qui non ſolet flectu miſericordia. ¶Non flet: ſolus Aſtyanax non flebat cum omnes flerent pro eo. ¶Concipit Vlyxes vatis: cũ Vlyxes vota conciperet: vt dii hæc ſacra acciperent: ut a calchante vate fuerat inſtructus puer intrepidus precipitauit ſe in Troiam. ¶Colchus hoc, inhumanus populus: aut ſcyta ſedis incertæ quia ſemper vagantur ut diximus nunquam. apud iſtos factum ẽ tale facinus. ¶Buſiridis puerilis aras, de hoc diximus in Hercule ſimul & caſpiis: & Diomede thrachum rege. ¶Eliſa caſu: facta dixerat Andromacha qs ſepeliet filium meum: reſpõdet Nuncius non eſt opus ſepultura. ¶Caſu: ſumma ruina. ¶In curſu, impetu lapidis. ¶Deforme: ſine forma hominis. ¶Hic quoq꧑: ficerat Hector quando fuit tractus ab Achille. ¶Præceps, dicit poſtquã præcipitatus eſt puer: populus: qui conuenerat: vadit ad aliud ſpectaculum: ut videret Polyxenam duci ornatu coniugali ad mortem ad ſepulchrum Achillis.

DAN. ¶Aede & cætera: inſani eſt velle audire vnde plus doleas. ¶Coit ratibus relictis, concurrit omnis turba certatim, vt ſpectet lapſum de turri Aſtyanactis. ¶Ferus: & quia hoſtis: & quod præſſerit cineres Hectoreos contemptim & negligentes ut videret caſum filii. ¶Acres: intrepidus ſtetit vt leonis catulus præ ſe ferens elatis tubis: quædam veluti inatæ ferocitatis præſagia. ¶Mouerat, ad ſui miſericordiam, auxeſis eſt admirandæ de adoleſcentulo virtutis & magnanimitatis. ¶Concipit: ideſt prædeſtinat: vt conceptumque exeunte fœdus. hinc feriæ conceptiuæ, quæ certis diebus obſeruabantur: & cõcepta verba in ſacramentis. ¶Quis colchus, prorumpit Andromacha: & exclamat immanitatem Vlyxis præferens barbaro ac ſæuiſſimo cuiq꧑ populo: qui vales ſunt colchi natura inhoſpitales: & afferi tradit Apollonius conſueſcere colchos defunctis ſepulturam negare: ſed ſuſpendere ad arborum cacumina vt ventis: & imbribus conficiantur cadauera & ne deſint volucribus alimẽta. νεκροὺς ἐνὶ γαίῃ στέλλειν... [Greek quotation, badly printed] & cætera. ¶Scyta, incertæ ſedis. ¶Ariſteas: proconeſius tradit ſcytas qui ſub penitiſſimis ſeptentrionibus ætatem agunt corporibus hominum veſci ideo nominari τούτους ἀνθρωποφάγους: Diomedes, thracum rex in tyrida oppido laceras carnes hominum equabus ſuis apponebat in præſepia, ut tradit Alexand. aphrodiſeus nec eſt fabula mera ſi attentam præſtiteris eius lectionem fidem. Ouidius in decimo quarto volulumine repetit. ¶Quos enim interroga. ac ſi dicat ruina totus contritus eſt: ut iuſto nihil relictum de eo ſit.

Ruptum cerebro penitus expreſſo: iacet
Deforme corp'. A. hic quoq; ẽ ſimilis patri.
N. Præceps ut altis cecidit e muris puer:
Fleuitq; Achiuum turba: quod fecit: nefas.
Idem ille populus aliud ad facinus redit.
Tumulumq; Achillis: huius extremum latus
Rhœtea leni uerberant fluctu uada.
Aduerſa cingit campus: & cliuo leni
Erecta medium uallis includens locum
Creſcit theatri more concurſus frequens
Impleuit omne littus. hi claſſis moras:
Hac morte ſolui rentur/hi ſtirpem hoſtium:
Gaudent recidi. magna pars uulgi leuis
Odit ſcelus, ſpectatq;. nec Troes minus
Suum frequentant funus/& pauidi metu
Partem ruentis ultimam Troiæ uident.
Cum ſubito thalami more præcedũt faces:
It pronuba illi Tindaris mœſtum caput
Demiſſa. tali nubat Hermione face,
Phryges precantur/ſic uiro turpis ſuo
Reddatur Helena. terror attonitos mouet
Vtroſq; populos ipſa deiectos gerit
Vultus pudore. ſed tamen fulgent genæ:
Magiſq; ſolito ſplendet extremus decor.
Vt eſſe Phœbi dulcius lumen ſolet
Iam iam cadentis, aſtra cum repetunt uices
Premiturq; dubius nocte uicina dies.
Stupet omne uulgus/& fere cuncti magis
Vt pitura laudant. hos mouet formæ decus
Hos mollis ætas/hos uage rerum uices.
Mouet animus omnes fortis: & leto obuius.
Pyrrhum antecedit. omniũ mentes tremũt.
Miſerentur: ac mirantur. ut primum ardui
Sublime montis tetigit: atq; alte editus
Iuuenis paterni uertice in buſti ſtetit.
Audax uirago non tulit retro gradum.
Conuerſa ad ictum ſtat truci uultu ferox.
Tam fortis animus omnium mentes ferit.
Nouũq; monſtrũ eſt: pyrrh' ad cædẽ piger.
Vt dextra ferum penitus exacta abdidit.
Subitus recepta morte prorupit cruor
Per uulnus ĩgens. nec tamen moriens adhuc
Depoſuit animos. cecidit ut Achilli grauẽ
Factura terram: prona: & irato impetu.
Vterq; fleuit cœtus/at timidum phryges
Miſere gemitum. clarius uictor gemit.
Hic ordo ſacri. non ſtetit fuſus cruor,
Humo ue ſumma fluxit/abduxit ſtatim
Sæuuſq; totum ſanguinem tumulus bibit.
H. Ite, ite Danai petite iam tuti domos.

BER ¶ Rœtæã, ad promontorium Troiæ vbi ſepultus erat Achilles: & ibi deſcribit locum. ¶ Extremum latus: ultima pars tumuli Achillis frangit aquas. ¶ Cliuo: leui monte leniter aſcendente: ibi eſt locus in medio in modum theatri. ¶ Frequens cõcurſus. dẽſa turba. ¶ Hi: alii qui gaudebant: quod nullus de Troianis remaneret ad vindictam: alii ut placarent deos, & poſſent habere ventos: ad reditum. ¶ Nec Troes minus ſcilicet quam græci frequentant committantur funus Polyxenæ. ¶ Vltimam, ſcilicet Polyxenam. ¶ Faces, quæ ſolebant præferri in nuptiis. ¶ Tindaris, Helena filia Tindari Regis argiuorum. ¶ Pronuba: quæ erat loco auſpicis. ¶ Hermoniæ: filia Helenæ præcabantur: ut illa tali modo duceretur ad maritum, & ſic reſtitueretur Helena Menelao: ut Polyxena Achillis. ¶ Turpis adultera. ¶ Vtroſque: græcos & Troianos. ¶ Sed tamen fulgent: reſplendent ipſa Polyxena nihil timens ſeruabat colorem ſuum: tamen caput inclinabat ad terram propter pudorem. ¶ Deiectos, flexos in terram. ¶ Ipſa polyxena. ¶ Extremus: extremo tempore ſicut ſol quando eſt in occaſu videtur magis nitidus & rubeus. ¶ Vices: cum redeunt aſtra: & incipiunt apparere. ¶ Præmitur: opprimitur veniente nocte. ¶ Mollis: puellaris dolebant ꝙ puella moreretur tali modo. ¶ Vage uices: incerte mutationes fortunæ, quia erat filia regis. ¶ Animus fortis: ſcilicet puellæ, quæ non dubitat ire ad mortem. ¶ Mouet: ſcilicet ad miſericordiã. Aeditus pyrrhus eleuatus. ¶ Non tulit retro: non diſceſſit: ſed vltro porrexit iugulum. ¶ Fortis animus: ipſius polyxenæ. ¶ Ferit. percutitur dolore. ¶ Piger: tardebat mortem Pyrrhus: ꝙ mirum uidebatur cũ ſolebat eſſe imitis. ¶ Grauem: tanquam eſſet grauatura terram ſupra Achillem. ¶ Vterque cœtus: utraque turba Græca & Troiana. ¶ Miſere: miſerunt quia nõ audebant aperte plorare. ¶ Victor: græcus apertius plorat. ¶ Hic ordo: modo concludit dicens ſic factum fuit ſacrificium Achilli ſanguis puellæ non fuit congelatus: aut fluxit ſupra terrã: ſed totum abſcribit tumulus Achillis tanquam ſitiuiſſet illum. ¶ Ite ite: conceſſio hironica: habetis græci quod vultis iam omnia ſunt peracta. ¶ Me ſolam. Quæ ſola remãſi captiua: cum omnes mei mortui ſint: & liberati miſeriis. ¶ Venis. ſ. mors ad infantes: ſicut ad Aſtyanactã & ad Polyxenã. ¶ Quæſita: tu mors a me deſiderata cupiebam mori inter gladios: & ignes & nunquam potui. ¶ Repetite: venit nuncius vocans mulieres: vt vadant ad naues: quia placato mare græci volunt diſcedere. ¶ Laxat: pandit ad ventos.

DAN ¶ Hui' tumuli. ¶ Rhoetça. Rhoetæum eſt mons Troianus tumulo Aiacis Thelamonii & Achillis perceleberis græce ρουτιον dicitur. ¶ Theatri mo. Caſſio. ſcribit epiſtolam ad Symmachum ſocerum Boe. in qua illi ſignificat Theatrum eſſe machinam in hemycicli ſpeciem conſtructam eius frontem dici ſcenam quæ conſtabat binis contignationibus inuentum fuit ruſticorum athenienſium dum feriati rem diuinam pernicos factitarent. Ciues Athenienſes poſtmodum in vrbem tranſtulerunt ab his Romani. primus omnium Catullintheus texit. Erat autem locus iſte inſtar theatri vnde achiui conſpiciebant Polyxenę funellationem. ¶ In pronuba: tanquam carnifex ad macellum agnam ducem. ¶ Demiſſa caput. Sinecdoche: cernua. ¶ Ipſe delectos, laus eximii pudoris in virgine innocenti. ibat demiſſis oculis & vt tradit Euripides in Hecuba: vt cum decore caderet, ſcidit ueſtem quam obuolueret genibus. ¶ Extremus: ideſt illi moriture. ¶ Dubius dies: crepuſculum croceum. ¶ Obuius leto. Accurens ad mortem intrepidus Pyrrhum lictorem & miniſtrum necis. ¶ Sublime. Sublimitatem ardui mõtis. ¶ Ite ite: Hecuba ſuã miſeriam deplorat.

¶ Quo:

Optata uelis maria diffuſis ſecet
Secura claſſis, concidit uirgo, ac puer.
Bellũ pactũ eſt. quo meas lachrymas ferã?
Vbi hanc anilis expuam leti moram?
Natam, an nepotẽ? cõiugẽ, an patriã fleam?
An omnia? an me? ſola mors uotum meum
Infantibus uiolenta uirginibus uenis.
Vbicunq; properas ſæua, me ſolam times.
Vitaſq; gladios inter, ac tela, & faces.
Quæſita tota nocte cupientem fugis.
Non hoſtis, aut ruina, non ignis meos
Abſumpſit artus. quã ꝑpe ac Priamo ſtetit?
N. Repetite celeri maria captiuæ gradu,
Iam uela puppis laxat, & claſſis mouet.

DAN. ¶ Quo: Aut quouſq;: aut ad quem locum. ¶ Violẽta. Honoratus appoſuit tria genera mortis. Naturale. Violentũ. Fatale. uiolenta mors eſt quæ ferro uel igni infertur. Fatalis quæ iuuenalis ac ſenſib⁹ & cuiuſuis ætatis citra tempus ſuum occurrit. Naturalis quæ effeto iã corpore anima euolat. Vnde ab emerita uita dictam uolunt quidam: ſed omnes: ut ſententiam cum Flaco. vna manet mors. ¶ Et calcanda ſemel uia leti. Mixta ſenum & iuuenũ denſantur funera: nullum: ſæua caput proſerpina fugit. θανατω παντω το φο ελομετα: hanc Cicero noctis & herebi fuiſſe filiam ſcribit Ariſtoteles omniũ quæ terribilia uidentur hominis eſſe: maximum ait.

BER. Dii cõiugal. Iaſon fuit Aeſonis filius fratris peliæ regis theſſaliæ: quem cũ rex pellias per litum propter inſignem periculoſam quã regno ſuo uirtutem caperet: denunciata militia in Colchos eum abire iubet: pellemq; arietis memorabilem gentibus reportare mandat: ſperans interitum uiri: aut ex periculis tam lõgæ nauigationis: aut ex bello tam profundæ barbariæ: ut hæc & alia. xlii. li. ſui epitomatis ſcripſit Iuſtin⁹. Diodorus ſiculus libro hyſtoriarum quinto narrat Iaſonem cum argonautis. Quo tempore ad colchos delatus fuit Medeam iuxta littus: ubi tẽplum erat ſolis comperiſſe: quam ob ſuam immanitatẽ a crudelibus parentibus ſub libera cuſtodia expulſam fuiſſe ait, cuius cũ aduentus patefacta ipſa imminens a patre periculum: crudelitatẽq; in hoſpitem explicans: ut cauerẽt: admonuit interim forma Iaſonis capta: & communicato ꝯſilio. Medæa ſe adiutricem ad perficiẽdum certamen propoſitum pollicita eſt: ita ut Iaſon iureiurando data fidem uxorẽ illam quoad uita ſuperſtes eſſet ſibi futuram ſpopondit: cum qua argonautæ relictis in templo cuſto lib⁹ ad reliqua peragenda profecti ſunt: prout ab ipſo Diodoro late enarratur: & ab Oui. lib. vi. metamorpho. & duodecima Heroidum epiſtolarum quin & ab aliis poetis græcis & latinis qui argonautica ſcripſerunt reliqua referuntur. Hæc Iaſonem ſecuta: ab illo deinde ob creuſam creontis corinthiorum regis filiã abdicata fuit: ex quo furiis exagitata filios quos ex Iaſone ſuſciperet interficit: atque athenas aduolãs Aegeo regi annoſo nupſit: ex quo filium ſuo nomine medum ſuſcepit: ſed cum deinde Theſeus ægei ex priore uxore filius a longa peregrinatione rediſſet: uidens illum Medea teſte Iuſtino. lib. xlii. Magne uirtutis uirũ & mediũ filium infantem eſſe: ac maritum ſenem ab egeo per diuortium diſceſſit & i aſiam cum filio deinde perexit: atq; ibi urbem condens ab eius nomine mediam dixit. Dii cõiugales: hæc tragœdia medea inſcribitur i qua ſunt quinq; actus, In primo ponitur querela medeæ deſertæ quæ deos uocant in ultionem Iaſonis: in ſecundo in dictum exiliũ ac creõte rege. In tertio conſolatio ut ferat exiliũ. In quarto apparatus uindictæ. In quinto effect⁹ uindictæ uel ius archilochius. ¶ Coniugales: qui pre fuiſtis nuptiis meis. ¶ Lucina: diana quæ præſtat lucem naſcentibus. ¶ Genialis: maritalis. Nam geni⁹ eſt deus naturæ. Quæq; ipſa pallas quæ omnium eſt igeniorũ dea. ¶ Domitorẽ: q prim⁹ eſt auſus nauigare. ¶ Tiphyn: fuit teſte Pli. li. vii. arte carpẽtaria glorioſus: & prim⁹ adminicula gubernãdi naues iſtituit: & fuit argonautarum gubernator ¶ Domiator, neptune. ¶ Diuidens: diffundens.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Medea. Creõ. Chor⁹. Iaſon. Nutrix. Nũti⁹.

TRAGOEDIA SEPTIMA, QVÆ INSCRIBITVR MEDEA.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

MEDEA.

Dii cõiugales, tuq; genialis tori
Lucina cuſtos, q̃q; domitorẽ freti
Tiphyn nouã frenare docuiſti ratẽ,
Et tu ꝓfundi ſæue dñator maris.
Clarũq; titan diuidens orbi diem,
Tacitiſq; præbens conſcium ſacris iubar

DAN. Dii cõiugales: hæc tragœdia tota græca Euripidis eſt: & æſchyli latinam fecit Oui. cuius extat uerſiculus apud Martialem. Ride ſi ſapis o puella ride: ut teſtat Martianus capella, deſideratur tota quã, referẽte quito Fabio, mirabili elegantia ſcripſit: poeta nobilis ab Oui, reſtat autẽ⁹ Sen, ſolus i latinis fabulæ cõmẽtor: a pſona nomẽ accipit ad quã ſpectãt primç ei⁹

Tiphi

partes principales, proponit materiã breuiter more ſuo cuius argumentum eſt tale. Medea ceete colcorum regis: & hæcates filia a qua fuit edocta uirtutem ueneficã & omnia quæcunq; genera aer. pontus & terra. teſte apollonio in tertio. κουρη τισ μεγαροισ ινενι τρεφε ται ητao τηνεκατη περι αλλαων θεαδεαε τεχνησ αδται φαρμαχοσ ωσε ιροσ τεφυει και νηχυτον ὑδωρ &c. Iaſonis hoſpitis forma in amorẽ pellecta eſt ſuaſu Iunonis & palladis qui dolis peliæ patrui cum generoſiſſimo quatuor & quadraginta heroũ delectu fabricata naui lõga ad pagaſas i colchos miſſus eſt raptum uellus aureũ qđ obtulerat magno ioui phrixus ut cecinerunt Orpheus & apollonius deltas nanq; p ripam anauri offenderat. iaſona altero pede nudo retento calciamento a paludoſo amne a quo ſe priuatum iri ſceptro per oraculum didicerat Iaſone igit̃ opera puellæ aureæ pellis uictore relicta eſt medea cũ trib⁹ filiis. Dymdimo: Alcimeno: & theſſalo. Theſſalus fuga ſalutem reperit: reliqui duo trucidati in ultionem ſuper ductæ ſibi Glauces Creontis corinthorum regis apud quẽ decẽ annos cõmoratus eſt iaſon: indignata itaq; & furibunda medea per hãc totam fabulam ingratitudinẽ expoſtulat Iaſonis filios necat: creuſã dono fallaci comburit. Iaſonẽ deniq; ad mortẽ compellit. ⸿ Tiphyn primus actus medeæ metro archilochio carmen primũ proferri: in quo medea inducit̃ furibunda ardens uehementi ira ob nouę ſponſę nuptias celebratas a Iaſone: & primo iuocat & teſtat̃ deos ad ſui fauorẽ ⸿ Tiphyn: tiphys filius Agniæ vous ex argonautis elect⁹ in magiſtrum nauis ob nauigii dexteriore experientiã excitat⁹ a pallade ad regimẽ nauis ut teſtis eſt apolloni⁹ rhodius αυτη μιντρι τονισ αριστηωισ ομιλον ωρσεν αθηναιη &c. ⸿ Fuit autẽ natione teſpienſis. primus inſtituit adminicula gubernãdæ nauis: teſte Orpheo & Plinio in. vii. na. hi. ⸿ Frenare: regere moderari. tranſlatio ab equo ad nauim. ⸿ Titan: o Phœbe dictus eſt titan παρα τοτεταν νο μαστοσ ταιμαζω. ut placet Suidæ. ⸿ Coniugi nouæ: ideſt glauce quam alii Creuſam uocant.

Hecate triformis. quoſq; iurauit mihi
Deos Iaſon. quoſq; Medeæ magis
Fas eſt precari. Noctis æternæ chaos,
Aduerſa ſuperis regna, maneſq; impios,
Dominumq; regni triſtis, & dominam fide
Meliore raptam, uoce non fauſta precor,
Adeſte, adeſte ſceleris ultrices deæ,
Crinem ſolutis ſqualidæ ſerpentibus.
Atram cruentis manibus amplexæ facem
Adeſte, thalamis horridæ quondam meis
Quales ſteriſtis. coniugi letum nouæ,
Letumq; ſocero, & regiæ ſtirpi date.
Mihi peius aliquod, qđ precer ſpõſo malũ,
Viuat. per urbes erret ignotas egens,
Exul, pauens, inuiſus, incerti laris.
Me coniugem optet / limen alienum expetat,
Iam notus hoſpes. quoq; non aliud queam
Peius precari, liberos ſimiles patri,
Similesq; matri: parta iam parta ultio eſt,
Peperi querelas: uerbaq; incaſſum ſero.
Non ibo in hoſtes? manibus excutiam faces:
Cœloq; lucem? ſpectat hoc noſtri ſator
Sol generis: & ſpectator: & curru inſidens
Per ſolita puri ſpatia decurrit poli.
Nun redit in ortus: & remetitur diem?
Da da per auras curribus patris uehi:
Committe habenas genitor / & flagrantibus
Ignifera loris tribue moderari iuga.
Gemino Corinthus littori opponens moras
Cremata flammis maria committat duo.
Hoc reſtat unum. pronubam thalamo feram
Vt ipſa pinum / poſtq; ſacrificas preces
Cædam dicatis uictimas altaribus:
Per uiſcera ipſa quære ſupplicio uiam:
Si uiuis anime: ſi quid antiqui tibi
Remanet uigoris / pelle fœmineos metus.
Et inhoſpitalem caucaſum mente indue.
Quodcunq; uidit Phaſis: aut pontus nefas:

sunt ſub pedibus noſtris in centro terræ. ⸿ Regni: triſtis inferni. ⸿ Dominam: Proſerpinam quæ ſimiliter fuit rapta a Plutone ſed meliore fide ſeruata quam ipſa apud iaſonem qui me reliquit. ⸿ Non fauſta infœlici. ⸿ Deæ: furiæ infernales. ⸿ Thalamis: quando fuit iuncta Iaſoni. ⸿ Letum mortẽ. ⸿ Nouæ coniugi: creuſæ. Socero, creonti. ⸿ Peius: facite ut ueniat mihi in mentẽ peius q̃ mors .ſ. q; uiuat egens & exul & habeat neceſſitatẽ mei & liceat optare medeam. ⸿ Quoq;: ſunt duæ partes. ⸿ Sero: ſemino. ⸿ Similes: ſceleratos q; erit ultio mea. ⸿ Nõ ibo: iterrogatiue. q. d. ibo. ⸿ Hoſtes: appellat maritũ & creõtem hoſtes. ⸿ Excutiã. q. d. nõ permittam hoc matrimoniũ creuſæ & Iaſonis. ⸿ Sol ſator generis: nam oeta pater medeæ fuit filius ſolis ex perſa filia oceani. ⸿ Lucem: quia ſol auus meus non dẽt ſpectare hæc ſcelera contra me. ⸿ Inſidens, fingunt poetæ ſolem trahi ab equis quatuor i curru. ⸿ In ortus, q. d. non deberet uenire ad orientem. ⸿ Genitor. o pater oeta da, ut poſſiz gubernar̃ equos patris tui & comburam totã corinthũ. ⸿ Iuga: a: quos ſolis q ſunt ſub iugo. ⸿ Moderari, regere. ⸿ Gemino, nã a dextra habet mare ioniũ: a ſiniſtra egeum. ⸿ Committat: cõiungat: comburatur illa terra iſthmos ubi ẽ corinthus & illa duo maria cõiungentur. ⸿ Metas terminos: nã illa terra retinet duo maria ne iungant̃. ⸿ Hoc unũ accendam faces quæ porrentur in nuptiis Iaſonis. ⸿ Pinum: facem de pinu arbore. ⸿ Cœdam: poſt ſacrificia q̃ ſolent fieri nuptiis: ipſa dicatis altaribus feſtis nuptialibus filios iaſonis imolabo. ⸿ Per uiſcera: filios q ſunt: uiſcera tua incitat ſe ad uindictam dicens o animæ ſi ſeruas tuum priſtinum uigorẽ interfice filios iaſonis: nam tu fuiſti ſemper parandus ad horrenda. ⸿ Fœmineos: qui naturaliter ſolent eſſe in fœmina. ⸿ Indue: ſuſcipe talem animum durum: & crudelẽs ut habent ſcyhtæ quæ ſunt ad caucaſum montem ſeptẽtrionis illic ſolent hoſpites mactare. ⸿ Phaſis: fluuius eſt colcorum. ⸿ Pontus regio: nõ autem marte ibi abſirtum fratrem occidit.

BER. ⸿ Ecate: pſerpina q̃ præ eſt magicis artib⁹: eadẽ dr̃ luna, in cœlo in ſiluis diana: ideo triformis dr̃. ⸿ Sacris: incantationibus q̃ de nocte & i locis. ſecretis fiũt. ⸿ Iubar, lumẽ tuũ. ⸿ Chaos oẽs deos ifernales. ⸿ Superis aduerſe quia

⸿ Spectat: & ſuſtinet tantã indignitatẽ. ⸿ Non redit, ſicut olim a menſa thyeſtea. ⸿ Corinthus: urbs achaiæ a corintho iouis filio dicta Bacheis: quia bachiadum familia ducentis annis corinthum tenuit. Cypſelus tyrãnus eos deleuit auctor Pauſanias interpres: apollonii quem mihi ſcripſi Venetus DAN.

psi Venetiis magno cũ labore inuento. Exemplari. Ephyre plus dicebat: vnde ephyreia æra legimus in georgicis maronis, regnũ hic fuit creontis apud quẽ iaſon reuerſus eſt colchia manſit decẽ annos. ¶ Virgo: olim idocta: argumentũ eſt a minori. ¶ Accingere: paſſiuus iperatiuus.

& mane ſicut es prænuncia noctis: ĩõ dilecta amantibus. ¶ Tarde: quamuis ueniat ſm tempus ſuum tamẽ uidetur tarde uenire amantibus qui expectant. Nam omnis mora odioſa eſt expectãtibus. ¶ Redis: reuerteris. ¶ Spargere: omnes matres & nuptæ cupiunt te cito uenire. ¶ Vincit: uerſus eſt glyconicus: & ſponſç collaudatio. ¶ Cecropias, pulchrior eſt omnibus athenienſibus. ¶ Taygeti: mons eſt laconum intelligit ſpartanas mulieres quæ ut inquit Cice. in tuſcula. perpetuo curſu & ueneratione exercebantur. Vnde Virgil. ii. georg. Virginibus bacchata lacenis taygeta. vnde dicit. ¶ Iuuenum modo quia illud eſt officium utile.

BER. ¶ Iſthmos: terra anguſta ubi eſt corinthus. ¶ Mens agitat: ut audeam aliquod ingens & iauditũ nefas. ¶ Virgo: iam non aſſueta tot malis interfeci fratrẽ: nunc autẽ maiora aggrediar. ¶ Poſt partus, poſtquam facta ſum mater & magis apta debeo maiora facere. ¶ Accingere: parare. ¶ In exitium ultimam cladẽ. ¶ Paria: quando iuncta fuiſti iaſoni lacerasti fratrẽ, abſirtũ: nunc autẽ repudiata aliqđ peius debes facere in diſceſſu. ¶ Hoc: tali mõ quo es ſequuta illũ cũ morte fratris: ita nunc lacerãdi ſunt filii. ¶ Parata. i. acquiſita quẽadmodũ cõparatti domũ iaſonis ſcelere: ita relinquã cũ ſcelere. ſ. interficiendo filios.

Videbit Iſthmos efferą, ignota, horrida,
Tremenda cœlo pariter, ac terris mala.
Mens intus agitat, vulnera, & cædẽ, & uagos
Funus per artus, leuia memoraui nimis.
Hæc uirgo feci. grauior exurgat dolor.
Maiora iam me ſcelera poſt partus decent.
Accingere ira, teq; in exitium para
Furore toto, paria narrentur tua
Repudia thalamis, quo uirũ linques modo?
Hoc quo ſecuta es, rumpe iã ſegnes moras.
Quæ ſcelere parta eſt, ſcelere linquet dom⁹.

Aſcelpiadei, & partim Glyconici.

CHORVS.

BER. AD regũ: inducit chorus mulierum corinthiarũ epithalamiũ iaſonis & creuſæ canẽs inuitatq; deos ut adſint laudando iaſonẽ & creuſam repudiataq; medea exhortatur iuuenẽ ut nouã nuptã cõplectaſ. Verſus eſt aſclepiadeus coriãbicus. ¶ Tonãtibus: Ioui & Iunoni qbus eſt ptãs tonãdi dabiſ niue⁹ taurus. ¶ Fœmina: uacca candida q̃ nunq̃ ſubiecta fuerit iugo. ¶ Placet: a placo placas. ¶ Quæ cohibet: per circuitionem dicit cõcordiã cui pollicetur ſacrificiũ. ¶ Sanguineas: quæ retinet martẽ ſanguinolentem. ¶ Fœdra: pacem. ¶ Diuite cornu: alludit ad cornu copiæ q omni genere frugum refertũ oſtendebatur, nam pax & concordia oia affluenter donat: ut Tibullus: Pax alit agricolas & criſpus cõcordia res minime creſcunt. ¶ Tenera hoſtia: iſta concordia quæ mitis eſt donetur teneriori iuuenca. ¶ Qui facibus. i. nuptiis inuocat hymeneum deu nuptiarũ. ¶ Diſcutiens: remouens facibus accenſis. ¶ Auſpice: fœlici quæ fit ad bonum auſpicium. ¶ Incede: iuueni. Ebrio nã teſte Martiano hymeneus ueneris & bacchi filius: cuius officiũ eſſe dicit pſallere in nuptiis cantare ad thalamos: & coronare limina ſeruis. bacchus cauſa libidinis: quæ maxime in nuptiis exercẽt. ¶ Marcidus: laſſus. ¶ Vinculo: corona de roſis. ¶ Tẽpora: caput. ¶ Gemini temporis: ſtella heſperus in ſero dicitur, eadem mane lucifer ſoli prçuia, ideo gemini, i. noctis

AD regũ thalamos numie pſpero,
Qui cœlũ ſuperi, qq; regũt fretũ,
Adſint, cũ populis rite fauẽtibus.
Prius ſceptriferis colla tonãtibus,
Taurus celſa ferat tergore candido.
Lucinam niuei fœmina corporis
Intentata iugo placet, & aſperi,
Martis ſanguineas quæ cohibet manus,
Quæ dat belligeris fœdera gentibus,
Et cornu retinet diuite copiam:
Donetur tenera mitior hoſtia.
Et tu qui facibus legitimis ades:
Noctem diſcutiens auſpice dextera
Huc incede: gradu marcidus ebrio:
Præcingens roſeo tempora uinculo.
Et tu: quæ gemini præuia temporis
Tarde ſtella redis ſemper amantibus.
Te matres auidæ: te cupiunt nurus:
Quamprimum radios ſpargere lucidos.
Vincit uirgineus decor
Longe cecropias nurus.
Et quæ Taygeti iugis
Exercent iuuenum modo.

DAN. AD regum chor⁹ corinthiacus relicta medea a Iaſone apte celebrat Hymeneo glauces reginæ precaturque deos abſint propenſi. & ſint fœlici auſpicio cœptæ nuptię. Carmẽ ſm metro aſclepiadeo & glyconico ibi. Vicit uirgine⁹ dcor &c̃. ¶ Taurus in quæſtione eſt cum taurus iure pontificali non immolari ſit conſuetus ioui cur Seneca hic inducit Chorum Ioui immolare: nã ater eius capito ſic ait. Itaq; Ioui. tauro. uerre ariete. immolari nõ licet. labeo. lxviii. li. affirmat niſi neptũo. apollini. & marti taurum non immolari ſed argute egit Seneca. Nã oſtendit ideo infortunatas fuiſſe nuptias iſtas. ¶ Placet licet. ¶ Fœmina: uacca ut utitq; uidendo fœmina. ¶ Marcidus, marcere eſt putrere, quoniam quæ maci attenuãtur: facile putreſcunt hinc marcidus putridus. ſi credis Varroni. Papinius dedit hoc nomen baccho. Marcidus edomito bellũ referebat ab hæmo. ¶ Stella: lucifer ueneris ſtella idẽ heſper⁹, idem iubar idẽ phoſpher⁹ nuncupari ſolet. ¶ Cupiunt: deſiderio nuptiarum. ¶ Decor uirgineus: forma glauce nymphæ & uirginis. ¶ Cecropias: atticas: exemplo eſt orithia q̃ rapuit boreas philomena cui Tereus uicium obtulit. ¶ Aricia puella: deperiit Hyppolitus. & ſexcentæ aliæ quas eſſet ualde operoſum recenſere. ¶ Taygeti iugis: q̃ formoſæ ſint archades: monent atlantides ex pleione in fulgentiſſimas ſtellas demutatæ. monet Parthenius mons aſyllum uirginum admirabili ſpecie. & ſyrinx tormentum panos non leue: demum helenæ: & licet ſic laconie mons taygetus tã placet iure uicinitatis accipi parraſias mulieres quæ forma cum ſpartanis contendunt: ut ſcribit Homerus.

Muris quod caret, opidum.
Et quas aonios latex,
Alpheuſq; ſacer lauat.
Cedent Æſonio duci,
Si forma uelit aſpici.
Proles fulminis improbi,
Aptat qui iuga Tigribus.
Nec non qui Tripodas mouet,
Frater uirginis aſperæ.
Cedet Caſtore cum ſuo
Pollux cæſtibus aptior.
Sic ſic cœlicolæ, precor,
Vincat fœmina coniuges.
Vir longe ſuperet uiros.
Hæc cum uirgineo conſtitit in choro,
Vnius facies præminet omnibus.
Sic cum ſole perit ſyderibus decor.
Et denſi latitant pleiadum greges
Cum phœbe ſolitum lumine non ſuo
Orbem circuitis cornibus alligat.
Oſtro ſic niueus phœniceo color
Perfuſus rubuit, ſic nitidum iubar.
Paſtor luce noua roſcidus aſpicit.
Ereptus thalamis phaſidos horridis,
Effrenæ ſolitus pectora coniugis
Inuita trepidus preadere dextera.
Felix aoniam prendito uirginem.
Nunc primum ſoceris ſponte uolentibus
Conceſſo iuuenes ludite iurgio.
Hinc illinc iuuenes mittite carmina.
Rara eſt in dominos iuſta licentia.
Candida Thyrſigeri proles generoſa Lyæi,
Multi fidam iam tēpus erat ſuccēdere pinū,
Excute ſolennem digitis marcentibus ignē.
Feſta dicax fundat conuitia feſceninus.
Soluat turba iocos: tacitis eat illa tenebris,
Siqua peregrino nubit fugitiua marito.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

MEDEA. NVTRIX.

Occidimus: aures pepulit hymenæus (meas.
Vix ipſa tm̄, uix adhuc credo malū.
Hæc facere Iaſō potuit? erepto pr̄e,
Pr̄ia, atq; regno, ſedib' ſolá exteris
Deſerere? durus merita contempſit mea.

BER. ¶ Opidum: ſparta quæ erat ſine muris. ¶ Aonius latex: fons aonius in Boetia, muſis conſecratus. ¶ Alpheus: fluuius a rchadiæ ppe elidē ciuitatē hæc uincit oēs puellas q̄ ſunt p totā grçciā. ¶ Cedet eſonio: Iaſoni: icipit laudē formæ ſpōſer q bacchū pōt ſuperare forma qui pulcherrim' deſcribit a poetis. ¶ Proles fulminis: bacchus filius ſemeles fulminatæ a Ioue: ut eſt nota fabula. ¶ Tigrib': nā bacchus dicit uehi curru iunctis tygribus. ¶ Tripodas: apollinē formoſiſſimū intelligit in cuius tēplo phebades ſpiritu agitate ſupra tripodē qui in tēplo erat rn̄ſa dabāt. vnde p circuitionē dicit qui mouet tripodas. i. q dat oracula. ¶ Frater: ipſe apollo fr̄ dianæ uirginis aſpe dianæ uenatricis q̄ ſp eſt armata. ¶ Polux: cū caſtore fr̄e q pulcherrimi erant filii iouis & fr̄es helenæ ſupabunt forma ab Iaſone. ¶ Ceſtibus: inſtr̄m erat quo paleſtritæ ac pugiles utebant nihil aliū erat q̄ lorū ex corio bubulo manibus circū uolutū: quo & ictū minus ipſi ſentirent & aduerſariū grauius ferirēt: iō polux erat armatus ceſtibus qa pulchritudine, ſic ſpōſus uincit oēs hoies. ¶ Hæc cū p cōparationē dicit ſic ſol & luna uincūt oēs ſtellas ſic creuſa cū ē iter alias puellas oēs forma ſua ſupat. ¶ Perit de, cadit lumē alioꝝ ſyderū cū ſole qn̄ ſol orit. ¶ Greges pleiadū fuerūt ſeptem filiæ athlātis pulcherrimę in ſydera collocatæ uergiliç latine dn̄r. ¶ Latitāt: nō apparent qn̄ lūa ē plena. ¶ Nō ſuo: qa accipit lumē a ſole. ¶ Oſtro: purpura: nā in phœnicia tingit purpura ex ſanguine muricis: qa eſt ex genere oſtrearū. ¶ Luce noua: ueniēte nouo die. ¶ Iubar: luciferum. ¶ Roſcidus paſtor: qui exit tpe quo cadit ros: & tūc aſpicit iubar nitidū q̄le erat nūc ipſe Iaſon. ¶ Erept': gaudet Iaſonē liberatū fuiſſe coniugio medeæ. ¶ Horridus: qa ipſa erat uenefica. ¶ Phaſidis. i. medeę q̄ erat de colchis ubi erat fluui' phaſis ¶ Trepidus: qa timebat illā ueneficam: iō nullā uoluptatē habebas. ¶ Effrene: itēperate. ¶ Aoniam: creuſam græcā & nō barbarā ſicut Medea. ¶ Soceris: parētibus ſpōſæ. ¶ Cōceſſo. i. in nuptiis: imitat iuuenes ad dicēdū aliqua laſciua uerba q̄ ſolēt dici nouis ſponſis. ¶ Hinc illinc: ex oi pte. ¶ In dños: qa rara ē licentia in dños: ſed in hoc licet dicere qcqd uultis. ¶ Candida: cōcludit epitalamiū uerſu heroico. ¶ Proles: hymeneæ filii bacchi thyrſigeri q portat haſtā iuolutā pāpinis q̄ thyrſus appellat. ¶ Pinū: facē. Multifidam ſciſſam multis partibus ut melius ardeat. ¶ Marcētibus: cadentibus pp ebrietatē. ¶ Feſcē nin' cōuiua: iuuenis q dicat uerſus dicaces: nā dicax pprie ē q mordet hoc mō inde diminutiuū dicaculus: a faſcino dicti ſunt feſcinini uerſus q canebāt i nuptiis qa faſcinū putabāt arcere: faſcinare āt eſt malefice alicui pnicié parare: alii aūt faſceninos dicto a uolunt a feſcenio urbe cāpaniæ. ¶ Tacitis p. h. d. pbrū in medeā: ſi q̄ eſt q̄ fugiat cū marito peregrino: eat in thalamos ſine his uerbis.

BER. Occidimus: hic eſt ſcds actus in quo deliberat medea ſumere uindictā: vn̄ nutrix exhortat ut ſecrete faciat: poſtea creō illi iducit exiliū medea q̄ rogat vnā diē moræ & primo audiēs hymeneū dic occidimus. i. perimus: qa audiui uocē orōnis nuptialis ¶ Vix poterat credere ſe relictā a Iaſone q ab ea ſeruatus fuerat. ¶ Durus: crudelis.

DAN. ¶ Cedet: hactenus ſponſam nūc ſpōſum cōmēdat. ¶ Ceſtibus ōſtitit pollux q uicit amicū bebricē pnicie hoſpitū, ut plane oia pſequit apollonius in ſecūdo uolumine argo. & Valerius in quē lucubrauimus nōnulla q̄ pdibūt breui i lucē. ¶ Phœbe: luna. Cōpatio. ¶ Circuit' r puri' .n. lucerlūa ¶ Oſtro. cruorē cōchiliū dn̄t oſtrꝫ cui' uarias ſpēs apponit Victruui' pollio in. vii. architecturæ uolumine & eādē oib' añ fert uiolaceū. Vir. Vt gēma bibat & ſarrāo dormiat oſtro ¶ Carmina: dicteria. ¶ Licētia: qn̄ qd libet licet & ē mala Ter. Deteriores oēs ſum' lnia feſta dicax turba dicax fundāt feſta ꝯuitia feſta dicteria cū feſceninis lege cōuitia: id qd nō cōſentit metri q̄dratura. ¶ Feſcēninis, feſcēnini ūſus i nuptiis fuerūt iuēti feſcenii.

DAN. Occidim': tertiū eſt carmen trimetro iābico & act' .ii. ꝯpulſionē hēt medeæ in exiliū iuſſore Creonte. & deliberationē eius cū nutrice ad ulciſcendā iniuriā incēdio toti' regiæ. ¶ Patre: meo oeta. ¶ Durus: ingratus imemor.

¶ Mare:

Qui ſcelere flammas uiderat uinci, & mare?
Adeo ne credit omne conſumptum nefas?
Incerta, uæcors, mente non ſana feror
Partes in omnes. vnde me ulciſci queam?
Vtinam eſſet illi frater, eſt coniux, in hanc
Ferrum exigatur hæc meis ſatis eſt malis.
Siquod Pelaſgæ, ſiquod urbes Barbaræ
Nouere facinus, quod tuæ ignorant manus,
Nunc eſt parandum/ſcelera te hortentur tua.
Et cuncta redeant. inclytum regni decus
Raptum & nefandæ uirginis paruus comes
Diuiſus enſe, funus inceſtum patri,
Sparſumq; ponto corpus, & peliæ ſenis
Decocta aheno membra/funeſtum impie
Quam ſæpe fudi ſanguinem/at nullum ſcelus
Irata feci/ſæuit infelix amor.
Quid tamen Iaſon potuit alieni arbitrii
Iuriſq; factus? debuit ferro obuium
Offerre pectus/melius, ah melius dolor
Furioſe loquere. ſi poteſt, uiuat meus
Vt fuit, Iaſon. ſi minus, uiuat tamen.
Memorq; noſtri muneri parcat meo.
Culpa eſt Creontis tota, qui ſceptro impotens
Coniugia ſoluit. quiq; genitricem abſtrahit
Natis/& arcto pignore aſtrictam fidem
Dirimit/petatur/ſolus hic pœnas luat,
Quas debet/alto cinere cumulabo domum.
Videbit atrum uerticem flammis agi,
Malea longas nauibus flectens moras.
N. Sile obſecro, queſtuſq; ſecreto abditos
Manda dolori. grauia quis quis vulnera,
Patiente: & æquo motus animo pertulit.
Referre potuit. ira quæ tegitur: nocet.
Profeſſa perdunt odia uindictæ locum.
M. Leuis eſt dolor: qui capere cõſilium poteſt:
Et clepere ſeſe. magna non latitant mala.
Libet ire contra. Nu. ſiſte furialem impetum
Alumna/uix te tacita defendit quies.
M. Fortuna fortes metuit/ignauos premit.
N. Tunc eſt probanda, ſi locum uirtus habet.
M. Nunquam poteſt non eſſe uirtuti locus.
N. Spes nulla monſtrat rebus afflictis uiam.
M. Qui nil poteſt ſperare: deſperet nihil.
N. Abiere Colchi/coniugis nulla eſt fides.
Nihilq; ſupereſt opibus e tantis tibi.

BER. ¶ Mare: qa in reditu meo nulla fuit pcella: maris nã oia nouit uinci incãtatiõibus meis. ¶ Cõſumptũ: credit ne ꝙ nihil amplius ſciã: ut me poſſim uindicare. ¶ Frater: quẽ lacerarẽ: ut feci meũ. ¶ Coniux ſi. non hẽt fratrẽ hẽt nouã ſponſam q̃ ulciſci potero. ¶ Scelera tua. q. d. cũ antea fuerie ſcelerata pp Iaſonẽ: tãtomagis nũc debes iuenire alia: cũ ſis ab eo derelicta. ¶ Decus: ꝯmemorat ſcelera ſua, reliq patrẽ & regnũ & fratrẽ occidi & peliã patruũ Iaſonis interfeci pp eum. ¶ Raptũ. ſ. fratrẽ meũ appoſitiue decus. ¶ Regni cõmunes: frẽ meus abſcyrtus qui me ſeqbat. ¶ Virginis .ſ. mei medeæ. ¶ Põto: regiõe ad mare euxinũ ubi ẽ tomos locus: ubi medea diuiſit fratrẽ ſuũ: & ut tardaret p̃rem cetã iſequẽtẽ pueri membra dilaniata diuerſis locis appoſuit. ¶ Peliæ ſenis: ut Oui. refert cũ medea ueniſſet cũ Iaſone eſonẽ medicaminibus reiuueneſcere fecit qđ uidẽs filiæ peliæ idẽ rogarũt ut in patrem ſuũ peliã faceret medea ãt uolẽs ulciſci iniuriã Iaſonis, ut ipſe regnaret ſenem iuſſit mẽbratim diuiſum aheno coqui ſimul ãe illo mõ poſſe reduci ad iuuentutẽ. ¶ Amor infœlix: nullũ ſcelus feci irata ſed pp amorẽ Iaſonis. ¶ Quid tñ: tanq̃ inſana amore uertit ſermonẽ uariando ꝙ facit Iaſon id cogit a creonte ſub cuiꝰ ptãte ipſe ẽ. ¶ Debuit: caſtigat dñm ſuũ imo potiꝰ debuit mori q̃ me deſerere. ¶ Melius dolor. ſ. meus: meliora, dic cito pro Iaſone meo ut uiuat tñ memor mei: & ſic ſæpius uariat ſermonẽ iſana amore. ¶ Muneri: quare p eã ſeruatus fuerat. ¶ Genitricẽ .ſ. creontis. ¶ Mallea: promontoriũ eſt laconiæ ꝙ teſte. Seruio ſup. v. æneĩ p. l. miſia in mare ꝓtendit ubi vnda adeo ſæua eſt: ꝙ perſequi nauigãtes appareat: dicente Statio lib. vii. thebai. Et rauca circum ſonat ira maleç Vir. li. v. maleçq; ſequacibus vndis. i. pſequẽtibus. Aſſumpſitq; nomen a maleo argiuorũ rege qui ſuper illo ſumptuoſiſſimꝰ etiã Apollini tẽplũ cõſtruxit ꝙ maleoticũ dixit. ¶ Videbit: quia ex altera parte corinthii eſt malea. ¶ Nutrix: rogat medea: ut ſileat ne creõ ſentiat. ¶ Referre .ſ. reddere grauia vulnera.

¶ Tegitur. ſ. in mente. ¶ Profeſſa: demonſtrata: ut ait diuus Ber. ſi inimicus tuus ſenſerit te perdidiſti. ¶ Locũ: qa inimicus cauet. ¶ Clepere: abſcõdere. ¶ Contra. ſ. hũc dolorem. ¶ Tacita: tace medea quia uix potes eſſe tuta tacẽdo quantomagis male loquendo poteris opprimi a creonte. ¶ Nunc in hoc erit uirtus tua ſi taces quia tu eris cõpos uoti prudẽter agẽdo. Nuſq̃ nõ. i. ſemp. q. d. ſi offendam uirtutẽ meã cõtra iſtos tũc ipſa habebit locum ſuum. ¶ Spes nulla, miſeris & deiectis nulla reſtat ſpes recuperandi ſtatũ ſuũ. ¶ Qui nil: ut Vir. Vna ſalue uictis nullã ſperare ſuper. ¶ Põt ſperare: qui eſt i ultimo periculo nõ põt uenire ad peius. ¶ Deſperet. i. ſemp ſperet oia tentãdo ſiue metu. abiere: abſentes ſunt: noli itelligere ꝙ uenerint cum illa: non potes ſperare auxilium a tuis, propterea eſt tacendum.

DAN. ¶ Scelere: meis ueneficiis. ¶ Malis: iniuriis factis ab Iaſone ſupdicta mihi glaucæ: & hoc itẽ animo minat apud Ouid. Dũ ferrũ flammaq; aderunt hucuſq; ueneni. Hoſtis medeæ nullus inultus erit. ¶ Redeant: in mentẽ ut ad ſcelus animet. ¶ Comes: frater abſyrtus qui tñ nõ fuit ex eadẽ matre. natus eſt. n. Aeetæ ex aſtero dea: ut inquit apollonius in tertio. [illegible] &c. laceratus fuit a medea in itinere ut inſequẽtis parentis iracundiã remoraretur. ¶ Naſo in triſtibus. vñ tomos dictus locus eſt qa fert in illo. Membra ſoror fratris cõſecuiſſe ſui. ¶ Et peliæ ſenis. Plautus i pſeudolo pter opinionẽ Ouidii affirmat in pſona coq laudantis artem ſuam in condiendis cibariis ad balliõnẽ peliã a medea fuiſſe de ſene adoleſcẽtulũ factũ niſi per locũ aut pſonã accipiẽ p pſona id egerit. uerba coq qa a ſorbitione faciã ego te hodie mea itẽ ut medea peliã recoxit ſenem quẽ medicamẽto & ſuis ueneficiis dr̃ feciſſe rurſu; ex ſene adoleſcẽtulũ. ¶ Fortuna fortes: Audaces fortuna iuuat timidoſq; repellit. ¶ Si habet locũ: nã uirtus in infirmitate perficit. ¶ Qui mihi: ex anthiteſis confirmat ſententiã ſuam.

BER. ℂMedea hēt emphaſim .q.d.illa q̄ pt facere mīťis carminibus ſuis q̄ mare & coelū pt pturbare & fulmi na euocare. ⁋Rex.ſ.creo. ⁋Edita: ſi timeo ēt ſi eēnt miſſa de terra ſicͭ i colchis. ⁋Cupio.ſ.mori. ⁋Pœnituit: nollem fugiſſe ex colchis vň pœnitet fuge nec nūc fugiēdū eſt. ⁋⁋Mř,q̄ ſi dicat ſi nō p te ſaltē p̄ filiis fuge.na dicēdo: mř cor relatiuū eſt filiꝰ: ⁋Cui: ad cuius utilitatē: q̄ſi igratiui ri. ⁋Fugiā,& ulciſar poſt q̄ ſuades ut fugiā: id faciā ſ3 priꝰ fcā uindicta. ⁋Sed cuius: dat locū ſequēti ſcenæ audiēs ianuā aperiri uidet creontē q Medeā credebat fugiſſe. ⁋Cardo: ē quo ia nua ſuſtentař: tanq̄ cor ia nue græce car dia cor dř.

BER. Medea: qū Iaſon cū medea uenit a colchis receptus fuit hoſpitio a creōte rege corinthio rū q uolebā t medeā iterfe ci ab Iaſone q regē pcibus mutauit exilio illi indicto vň ueniēs creo ut uideret ſi adhuc ipſa diſceſſiſſet ſecū loqř. ⁋Noxiū genus: ſp ferens malū & appō. ⁋Molitř: par aliqd malū. ⁋Cui .q.d.nulli: q non pepcit frī nec prī. ⁋Abolere: de medio tollere. ⁋Ferro: ut facerē eā occidi. ⁋Luē: peſtē hoibus.ſ.medeā. ⁋Gener: meꝰ iaſō. ⁋Fines, poſt q̄ pepci diſcedat a finibꝰ meis. ⁋Fert gradū: uenit mihi obuiā neſcio qd uelit ppea expellite eā famuli ne me tāgat aut mecū loquař. Affatꝰ: colloquutionē. ⁋Vade: cū illa appropinquaret iubet ut diſcedat. ⁋Veloci: tu uelox diſcede. ⁋Aduehe, aſporta d regno meo ⁋Mōſtrū: teipſam. ⁋Fuga: exilio puniř ⁋Mulcta: lingua oſca pœna dř. ⁋Innocēs: hironice: imo nocentiſſima. ⁋Si iudicas: ſi uis rōne agere uide an iuſte facies: ſi uis uti uolūtate tua tanq̄ rex ſubito expelle me ⁋Feras: noli q̄reř an iuſtū uř iniuſtū ſit qd̄ mādat rex ⁋Quærere: uade lamētatū de me ad colchos ſ3 ille Iaſon q me uexit huc reducat in priā. ⁋Cōſtituto deliberato, nō opꝫ iſtrigere decretū regis ſemel ſtatutū.

M.Medea ſupeſt/hic mare,& terras uides,
Ferrumq;,& ignes,& deos,& fulmina.
N.Rex eſt timēdus.Me.rex meus fuerat pater.
N.Nō metuis arma? Me.ſint licet terra edita.
N.Moriere.M.cupio.N. ꝓfuge.M. pœnituit
Medea fugiā?N.mř es.M.cui ſim uides. (fugæ
N.Profugeř dubitas? M.fugiā,at ulciſcar priꝰ.
N. Vindex ſequeř.Me.forſan inueniā moras.
N.Compeſce uerba/parce iam demens minis.
Animoſq; minue,tempori aptari decet.
M.Fortuna opes auferre, non animum poteſt.
Sed cuius ictu regias cardo ſtrepit?
Ipſe eſt pelaſgo tumidus imperio Creon.

Trimetri Iambici.

CREON. MEDEA.

Medea Colchi noxium Aeetæ genus,
Nondū meis exportat e regnis pedē?
Molitř aliqd/nota fraus, nota ē manꝰ.
Cui parcet illa? quem ne ſecurum ſinet?
Abolere propere peſſimam ferro luem
Equidem parabam.precibus euicit gener.
Conceſſa uita eſt liberet fines metu.
Abeatq; tuta fert gradum contra ferox,
Minaxq; noſtros propius affatus petit,
Arcete famuli tactu,& acceſſu procul,
Iubete ſileat/regium imperium pati
Aliquando diſcat.uade ueloci uia,
Monſtrūq; ſæuum,horribile, iandudum auehe.
M.Quod crimen,aut quæ culpa multatř fuga?
C.Quæ cauſa pellat,innocens mulier rogat?
M.Si iudicas:cognoſce.ſi regnas:iube.
C.Æquum atq; iniquū regis imperium feras.
M.Iniqua nunquam regna perpetuo manent.
C.I.querere colchis.M.redeo: q me uexit ferat.
C.Vox conſtituto ſera decreto uenit.
M.Qui ſtatuit aliquid parte inaudita altera:
Æquum licet ſtatuerit haud æquus fuit:
C.Auditus a te pelia ſupplicium tulit.
Sed fare:cauſæ detur egregiæ locus:
M.Difficile quam ſit animum ab ira flectere
Iam concitatum:quamq; regale hoc putet:
Sceptris ſuperbas quis quis admouit manus:
Qua cœpit ire:regia didici mea.
Quamuis enim ſim clade miſeranda : obruta:
Expulſa ſupplex:ſola deſerta:vndiq;
Afflicta:quondam nobili fulſi patre:
Auoq;/clarum ſole deduxi genus.
Quodcunq; placidis flexibus phaſis rigat:
Pontuſq; quidquid Scythicus a tergo uidet.
Paluſtribus qua maria dulceſcunt aquis:

⁋Inaudita, qa priuſq̄ feratur ſnia audiēda eſt utraq; pars. ⁋Pelias, patruꝰ iaſonis fuit interfectus a te nō audita cā. ⁋Egregie: iuſtiſſime: inocētie tue: hironice ⁋Difficile: oñdit Medea difficultatē cāæ ſuæ nā cū reges ꝓpoſuerūt aliqd agēdū difficile eſt ab eis mouere ꝓpoſitū: qd̄ didici a prē meo rege: demū mouet miſericordiā ſuā: a mutatiōe ſtatꝰ ſui. ⁋Cœpit ire: qui ſunt i regno putāt eē regale ut eāt qua cœperūt & finiant ꝓpoſitū ſuū. Quiſqꝫ admouit. i. quicūq; rex eſt. ⁋A tergo, a pře aſię. Plauſtribus: pp paludē meotide. ⁋Dulceſcūt: quare ex ea pte igrediř mare qd habet aquas ſalſas.

DAN ℂMedea: ars & induſtria medeę. hēt. n. emphaſim cō citatiſſimā q̄le illud. Medeæ medea fore & medeæ facilē ad ſcelus oē manus. vnde uoluere qdā torqueri παρα το μηδ᾽ εω τοῦ βουλεύομαι quod eſſet ad oē ſcelus ꝯſultatiſſima. ⁋Rex meus erat pater. Verbū ſacrilegæ mulierculæ quaſi deum regē nō habuerit ſed patrem: uel potius referas ad creōtem dictū nutricis ⁋Mater es: ac dicat ſi nō uis tibi parcere ſaltem gnatis parce tuis. ⁋Moras: qbus in ſequentem præpediam quemadmodū olim patrem. ⁋Tempori: χωζετο απωχαμεν πελεια ιερμον αποκοδευει, &c. ⁋Sed cui ictu: paraſceue ſequentis. ſcenæ.

DAN Medea: Colloquūtur Creon & Medea. ⁋Aete qui legunt æte male legūt cū æetes nō æta paſſim per codices græcos legamus maxime Orphei & Apollōii αρμα δ᾽ ετι χρυσειονε βιμι γαιυβα. τε ρευσι αιετησ &c. Illud ouidianū hoc mō legēdū. Excipit Hoſpicio iuuenes æeta pelaſgos. ⁋Abolere: pdeř: abolere ē obliteraři: ut ne odor qdē eiꝰ. reliquatur: paulatim abolere ſychæum incipit. ⁋Aequū: æquū ne an iniquum ſit qꝺ impero ne diſquire: modo hinc feciſſe ac tutum. ⁋Ferat: referat me ad colchos qui me a cholchis abduxit

Armata peltis quidquid exterret cohors
Inclusa ripis uidua Thermodontiis,
Hoc omne noster genitor imperio regit.
Generoſa, felix, decore regali potens
Fulſi. petebant tunc meos thalamos uiri,
Qui nunc petuntur, rapida fortuna, ac leuis,
Præcepſq; regno eripuit/exilio & dedit.
Confide regnis. cum leuis magnas opes
Huc ferat, & illuc caſus; hoc reges habent
Magnificum, & ingens; nulla quod rapiet dies
Prodeſſe miſeris/ſupplices fido lare
Protegere ſolum hoc Colchico regno extuli,
Decus illud ingens, Græciæ florem inclytum.
Præſidia Achiuæ gentis, & prolem deum
Seruaſſe memet. munus eſt Orpheus meum.
Qui ſaxa cantu mulcet, & ſyluas trahit:
Geminumq; munus Caſtor, & pollux meum eſt,
Satiq; Borea. quiq; trans pontum quoq;
Summota Lynceus lumine immiſſo uidet.
Omneſq; Minyæ. nam ducum taceo ducem.
Pro quo nihil debetur/hunc nulli imputo.
Vobis reuexi cæteros. unum mihi,
Inceſſe nunc & cuncta flagitia ingere.
Fatebor. obici crimen hoc ſolum poteſt
Argo reuerſa. uirgini placeat pudor:
Paterq; placeat. tota cum ducibus ruet
Pelaſga tellus: hic tuus primus gener
Tauri ferocis ore flagranti occidet.
Fortuna cauſam: qua uolet noſtram premat.
Non pœnitet ſeruaſſe tot regum decus.
Quodcunq; culpa præmium ex omni tuli:
Hoc eſt penes te: ſi placet: damna ream.
Sed redde crimen: ſum nocens: fateor, Creon
Talem ſciebas eſſe: cum genua attigi.
Petiiq; ſupplex præſidis dextræ fidem.
Terra hac miſeriis angulum: & ſedem rogo:
Latebraſq; uiles. urbe ſi pelli placet:
Detur remotus aliquis in regnis locus.
C. Non eſſe me: qui ſceptra uiolenter geram.
Nec qui ſuperbo miſerias calcem pede.
Teſtatus equidem uideor haud clare parum:
Generū exulem legendo: & afflictum: & graui
Terrore panidum/quippe te pœnæ expetit:
Letoq; Acaſtus regna theſſalica obtinens:
Senio trementem debilis atq; æuo grauem
Patrem peremptum queritur: & ceſi ſenis
Diſciſſa membra/cum dolo captæ tuo
Piæ ſorores impium auderent nefas.
Poteſt Iaſon (ſi tuam cauſam amoues)
Suam tueri/nullus innocuum cruor

falſis pollicitis. ¶ Nox: ex decreto exilii tui: quid quē ego ꝯſtitui nō manebis hic niſi iſta nocte. ¶ Qui ſtatuit ſoia. nihil eſt decernendū in lite a qua altera priū ſit abſens. edictū ſiqdē ceſſati decreto qd̄ effectū nō habuerit: inqt Vulpianus. ¶ Audit⁹, hironia. ¶ Difficile: orō medeę i obliquo ſtatu poſita: hēt. n. turpitudinem cauſę. ¶ Q uāuis. n. illatio eſt. ¶ Quondā: depulſio in qua miſerias ſuas artificioſe trāſfert & reiicit in crimen fortunæ. ¶ Dulceſcunt: ichoatiuū: ficticiū eſt teſte Priſciano.

¶ Cohors uidua: amazones de qbus ſupra diximᵘ. ¶ Viri: qui me tūc petebāt nūc eos peto. ¶ Cōfide, q. d. etiā tibi accidere qd̄ mihi euenit vnde nō eſt ſuperbiēdū: ſed oia humane agēdū: nā fortuna ē rapida uelox & incōſtans. ¶ Hoc reges. ſ. pdiſſe miſeris. ¶ Supplices, qd̄ fuit pprīū romanoꝝ: ut Vir. Parcere ſubiectis & debellare ſuperbos. ¶ Protegere: tueri & ſuſcipere domo ¶ Solū hoc: q argonautas ſeruaui. ¶ Extuli: exportaui de colcho q dicor medea ſeruaſſe argonautas. ¶ Prolē deum: filios deoꝝ ſicut orpheū filiū Apollinis & Calliopes: caſtorē & pollucē: & herculem filios iouis. ¶ Munus: q periſſet niſi fuiſſem: vitā hēt muneř meo. ¶ Sati: borea fili boreæ & orithie zethᵘ & caleis. ¶ Lynceus: fuit uir ſūme acuitatis iuidēdo: q cū eēt in. pontu ſiculo uidebat naues in portu athenienſi. ¶ Sūmota: res remotas. ¶ Myniæ: ppli theſſalię q uenerūt cū Iaſone. ¶ Ducē. ſ. Iaſonē: ipſa commemoro oēs excepto vno Iaſone, qd̄ bñficiū nō iputo uobis factū: quia illū ſeruaui ad uoluptatē meam. ¶ Inceſſe, puoca ad irā: & ingere mihi oia ſcelera: ſi uis exprobrare: fatebor q fui ſcelerata: ſed tu exprobrabis cū tua igratitudine. ¶ Solū. ſ. q ſequit. ¶ Argo: naui, q̄ uecti ſunt gręci. ¶ Virgini: ſi māſiſſem apud patrē: Iaſon piſſet: & cum eo tot nobiles græci. ¶ Pudor: pudicitia. ¶ Gener tuus: Iaſon fuiſſet pri-

mus. ¶ Flagrāti ore: tauri euomētis flamas. ¶ Fortuna: ſiue bona ſiue mala. Penes te. i. pręāte tua: ſi uis me dānare ſaltē: da mihi præmiū: pp qd me dānas. ſ. Iaſonē. ¶ Crim. ſ. Iaſonē. ſciebas. ſ. in principio qñ fugi ſupplex ad te. ¶ Angulū: no regnum nec diuitias rogo: ſed tu ſinas me latere i vno angulo. ¶ Haud parũ clare. i. apte teſtificatᵘ ſum me fuiſſe i miſericordē, dādo filiā meā Iaſoni exuli. ¶ Expetit pœnæ. i. ad pœnā q̄rit. ¶ Acaſtus: filiᵘ pelię quē occidiſti. ¶ Diſciſſa: dilaniata: nā ipm iuſſit mēbratim diuidi: ut coqueret. ¶ Sorores. ſ. achaſti & filiæ peliæ. ¶ Pie: q̄re uolebāt patrē reducere ad iuuentutē ſed eas decepiſti. ¶ Impiū, nefas. ſ. lacerādo prēz: ut mādaueras. ¶ Pōt Iaſon: ſi medea nō erit coniuncta iaſoni: liberabit ipſe ab oi crimine: nā tu ſola es cā ſuę ifœlicitatis. ¶ Innocuū: innocentē: nā manus ſuas habet puras ab oi ſanguine: nec uobiſcū fuit qñ patrē achaſti laniaſtis.

¶ Cōfide regnis: iſultat caſui & icōſtātiæ regū ſuperbi: cuiᵘ aſperitatē mitigat gratæ hoſpitalitatis officio. ¶ Meū munᵘ: q uiuit Orpheᵘ: q uiuit pollux cū caſtore hoc mei muneris ē. ¶ Inceſſe: antipophora & eſt cōceſſio cū defenſiōe criminis i palilogio ¶ Gener, cū ſtomacho & idignatiōe. ¶ Tauri ferocis cū eēnt tū gemini, ut refert apolloniᵘ δ' τοιο μοι πελοντος ἀρσον ἀφινε μονται ταυρω χαλκο ποδ' ἐς τοματι φλογα φυσιωοντε. Quodcūq; culpa. ergo uirtuti qd reliqē. ¶ Crimē, cām crimē amor uřm eſt crimē q ē Iaſoni. ¶ Fateor: ꝯfeſſio peccati meret ueniā. ¶ Terrā honeſta petitio eiᵘ rei q̄ nemini nocet: & recipiēti maxime pdeſt κοινα γαρ τα φιλων ... hic illud il lionei obiectū tanq̄ extra oēm hūanitatē. Hoſpitio prohibemur harenæ. ¶ Nō eſſe: rīſio creontis ex natura lege deprompta: q̄ cautū ne q̄ ſit peccati excuſatio, ſi amici cā peccaueris. Achaſtū peremit & pelia medea ut Iaſon regnaret ſecurus.

Contaminauit/abſuit ferro manus,
Proſuſq; noſtro purus a coetu ſtetit.
Sed tu malorum machinatrix facinorum,
Cui fœminea nequitia ad audendum omnia
Virile robur nulla famæ memoria eſt
Egredere.purga regna/letales ſimul
Tecum aufer herbas/libera ciues metu.
Alia ſedens tellure ſollicita deos.
M.Profugere cogis:redde fugienti ratem,
Vel redde comitem/fugere cur ſolam iubes?
Non ſola ueni.bella ſi metuis pati,
Vtrunq; regno pelle.cur ſontes duos
Diſtinguis?illi pelia,non nobis iacet.
Fugam,rapinas,adiice deſertum patrem.
Laceramq; fratrem, quidquid etiamnum nouā
Docet maritus coniugem,non eſt meum.
Toties nocens ſum facta,ſed nunquam mihi.
C.Iam exiſſe decuit/quid ſeris fando moras?
M.Supplex recedens illud extremum precor,
Ne culpa natos matris inſontes trahat.
C.Vade,hos paterno,ut genitor, excipiā ſinu.
M.Per ego auſpicatos regii thalami toros,
Per ſpes futuras,perq; regnorum ſtatus,
Fortuna uaria dubia quos agitat uice,
Precor,breuem largire fugienti moram.
Dum extrema natis mater infigo oſcula
Fortaſſe moriens. Cr.fraudibus tempus petis.
M.Quæ fraus timeri tempore exiguo poteſt?
C.Nullū ad nocendū tēpus anguſtū eſt malis.
M.Parum ne miſeræ tēporis lachrymis negas?
C.Et ſi repugnat precibus infelix timor,
Vnus parando dabitur exilio dies.
M.Nimis eſt,& ex hoc aliquid abcidas licet.
C.Et ipſa propera capite ſupplicium lues.
Clarus prius quam phœbus attollat diem:
Niſi cedis Iſthmo.ſacra me thalami uocant.
Vocat precari feſtus Hymenæo dies.

ANAPÆSTICI VERSVS. CHORVS.

Vdax nimium,qui freta primus
Rate tam fragili perfida rupit:
Terraſq; ſuas poſt terga uidens:
Animam leuibus credidit auris.
Dubioq; ſecans æquora curſu
Potuit tenui fidere ligno.
Inter uitæ:mortiſq; uias
Nimium gracili limite ducto.
Non dum quiſquam ſydera norat:
Stelliſq;:quibus pingitur æther:
Non erat uſus.non dum pliadas:
Hyadas poterant uitare rates:

BER. ℂ Nequitia fœminea: fœminis pronis ad omne malum ppria ē: ſed ultra hoc habes fortitudinē uirilem adagēdū oia. ℉ Famæ: ne memoria: ut de ampli⁹ nō ſit memoria, diſcede: & purga regna mea quæ ſunt cōtaminata pp te. ℉ Sollicita: moue ad malū. ℉ Profugere: ſi uis ut recedā da mihi nauē & comitē Iaſonem. ℉ Bella: ſi times ne achaſtus faciat tibi bellū: debes etiā expellere: cū ambo ſimus in culpa. ℉ Illi.ſ. Iaſoni ad utilitatē illi⁹, nō aūt meā interēptus eſt pelias: & ſi me diceres totiēs ſceleratā qd feci non mihi ſed p uobis factū eſt. ℉ Diſtinguis: uis vnum retinere & me expellere. ℉ Docet maritus.ſ. Iaſon.q.d. qcqd facit in me: docet fore in filiā tuā quā relinquet ſicut me. ℉ Nunq̄ mihi: ad uolūtatem meam. ℉ Seris: ſeminas: qd tarda exiliū uerbis ℉ Inſontes: peto ne punias filios ppter matrē. ℉ Per auſpicatos, q.d. per cōiugiū filiæ tuæ qd uidet fieri meliore auſpicio quam fuerit meū: & ſpes futuras.i.p filios tuos. ℉ Abſcīdas: abbreuies iſtud tempus ſi placet ut non ſit etiam niſi medius dies. ℉ Lues: ſuſtinebis ſuppliciū capitis: ſi craſtinus dies hic te inuenerit. ℉ Iſthmo: terra ubi erat corinthus. Hymeneo quæ te uolo ſolēnia nuptiaꝝ filiæ meæ celebrare.

BER. Vdax: inducit chorus fœminaꝝ corinthiarum execrans primū q inuenit nauē inter tot pericula uitæ: adduxit Medeā maximā peſtē. Verſus eſt anapeſticus pindaricus cōſtās quatuor pedibus iterdū nullū hēt Anapeſtū. ℉ Audax: nimis temerarius. ℉ Perfida: nō ſeruātia fidem nam incerta ſunt & uaria ℉ Fidere: habere fiduciā in paruo ligno. ℉ Gracili limite: pua diſtātia inter aquā ubi eſt mors: & lignum ubi ſūt hoies. Vnde Iuuenalis. Quatuor aut tribus digitis a morte remot⁹. ℉ Pleiadas: ſeptem ſtellas filias athlantis in cauda tauri: hyades in frōte tauri ſeptē ſunt ſtellæ: quæ ſuculę appellant tempeſtatē inducētes: vnde hydas aliqui appellarunt: a uerbo græco hyo quod eſt pluo. Oui.v. faſto. Poſtera lux hyades taurinq; cornua frōtis euocat: & multa terra madeſcit aqua.

ℂ Ad audendum omnia: ipſa apud Oui.non inficiatur. Medeæ faciunt ad ſcelus omne man⁹ & τον το μισο μακαια γοσεμε λυ τιοχιν ωιν ρεδει ουε σ τι ℉ Profugere: exulare & longe fugere: vnde profugus qui: teſte honorato neceſſitate excelſus de ſuis ſedib⁹ adhuc uagatur: Rede: da Plautus: tibi ago rationem reddam ſtimulorū ſeges ppriē reddere eſt acceptum reſtituere. Teren. in phor. Si quis quid reddit magna eſt habēda gratia. ℉ Infœlix: qui facit infœliorem dieculam tibi cōcedo ad exilium quāuis id etiam fiat a me nō ſine metu. ℉ Nimis eſt: irriſio cum felle ac ſi dicat tolle: ſi tabet hoc etiam ſpacii.

DAN. Vudax: pindarico metro conſcriptum carmen quartum in quo medeæ inſultat audaciæ chorus: quæ ſe crediderit truci pelago in fragili ligno: Sed primo deteſtatur ipſius nauis inuentorem: qua indignatione etiam Ora. utetur. ℉ Illi robur durum & æs triplex circa pect⁹ erat, qui fragilem truci commiſit pelago ratem &c. ℉ Perfida freta qualia ille maxime omnium expertus eſt q oues uendidit ut mercaretur dactylos. ℉ Rupit: ſulcauit. ℉ Animam: ſic Iuuena. ſubſannat confidentiā miſerorum mortaliū: qui uentis animam committūt dolato confiſi ligno digitis a morte remoti: quatuor autem ſeptem ſi ſit latiſſima tæda. ℉ Pleiadas hyadas.i. pluuias & humectas, ut accipias per epitheton, quidam tamen diſtinguūt: ut hyades quinq; numero ſtellæ i ore tauri: pleiades ſeptē in humero eiuſdem athlantis filiæ hac & pleione ex æthra illæ: q magis placet.

ℂ O lenæ

BER.

Non Oleniæ ſydera capræ.
Non quæ ſequitur:flectitq; ſenex
Arctica tardus plauſtra Bootes.
Non dum Boreas:non dum zephyrus
Nomen habebant.
Auſus Tiphys pandere uaſto
Carbaſa ponto:legeſq; nouas
Scribere uentis.nunc Lina ſinu
Tendere toto.nunc prælato
Pede tranſuerſos captare Notos.
Nunc antemnas medio totas
Ponere malo.nunc in ſummo
Religare loco/cum iam totos
Auidus nimium nauita flatus
Optat/& alto rubicunda tremunt
Suppara uelo.
Candida noſtri ſæcula patres
Videre procul fraude remota:
Sua quiſq; piger littora tangens:
Patrioq; ſenex factus in aruo
Paruo diues.niſi quas tulerat
Natale ſolum:non norat opes.
Bene diſſepti fœdera mundi
Traxit in unum Theſſala pinus.
Iuſſitq; pati uerbera pontum:
Partemq; metus fieri noſtri
Mare ſepoſitum.dedit illa graues
Improba pœnas per tam longos
Ducta timores.cum duo montes
Clauſtra profundi:hinc:atque illinc
Subito impulſu/uelut æthereo
Gemerent ſonitu.ſpargeret aſtra
Nubeſq; ipſas mare depreſſum.
Palluit audax Tiphys/& omnes
Labente manu miſit habenas.
Orpheus tacuit torpente lyra.
Ipſaq; uocem perdidit Argo.
Quid cum Siculi uirgo pelori
Rabidos utero ſuccincta canes:
Omnes pariter ſoluit hiatus.
Quis non totos horruit artus

DAN.

¶ Olenæ capræ:amaltheam capram nutritam fuiſſe aſſerunt in oleno boetiæ ciuitate.Oui.v.faſtorum.Naſcitur olenię ſignum pluuiale capellæ. ¶ Arctica: ſeptētrionalia de boote & pa'uſtro:& urſa maiore & minore ſupra ſatis diximus. ¶ Typhis:magiſter primæ nauis qui duxit argonautas. ¶ Carbaſa:Vela. ¶ Scribere:leges: quodāmodo factæ ſunt leges nauigantibus qualiter debeant regere naue. ¶ Lina:vela quæ faciūt ſinum. ¶ Pede: fune qui quando fert. verſus portam facit obliquare vela: antenę dicunt ligna quę ſuſtinent uela p trāſuerſum mali. ¶ Sūmo,i ſūmitte mali. ¶ Optat, vult colligere omnes vētos. ¶ Supra vela: aliqñ ſignificat ſubtilem veſtem puellarem. ¶ Noſtri patres.ſ.q non ſunt vſi nauigatione. ¶ Candida:meliora tēpora. ¶ Natale ſolum terra i qua natus erat. ¶ Bene diſſepti: diſiunctū a diis & ſepto. Nam aqua data eſt piſcibus: terra hominibus: vnde bene diuiſus erat:mundus & hoies debebāt eſſe contenti ſuis littoribus. ¶ Theſſala pinus: nauis argos facta ex pinum in theſſalia. ¶ Verbera.ſ.per remos & per alia inſtrumenta nautica. ¶ Sepoſitū: ſeiunctum ab vſu humano antea patiebamur tum mala in terra, nunc aūt timemus etiam i aqua. ¶ Illa.ſ.nauis argos dedit pœnas.ſ.quę ſequunt. ¶ Cū duo mōtes: cyaneæ inſulę ſunt in ponto ſeu magis ſcopuli cōtra thracium boſphorum mille quingentis paſſibus ab europa diſtāres: ut teſtis eſt Pōpo. de qbus Luca. circa finē ii.li.ut pagaſea ratis peteret cum phaſidos unda.Cyaneas tellus emiſit in æquora cautes:has fuiſſe inſtabiles dicunt:& viciſſim cōcurrentes.Dicunt hę concurriſſe & abſtraxiſſe puppem argos. ¶ Clauſtra:quia uidentur clauſere mare illic. ¶ Aequoreo:qa fragore maximo uidebant tonitrua de coelo. ¶ Impulſu: impetu & colliſione illi facta ex vtraq; parte. ¶ Deprehenſum.ſ.in medio:nam aquas maris exprimebat in coelū qñ illi ſcopuli cōiungebant. ¶ Labente:cedente:pp timorē. ¶ Habenas:temonem nauis: quo regitur nauis,quēadmodum equus frēo & habenis. ¶ Vocem:cantum orphei qui propter timorem & ipſe tacuit. ¶ Virgo pelora: ſicula: nam pelorus eſt mons ſiciliæ ad italiā vergens: vbi Scylla periculum maris ſiculi nauturis inimicum habet: hæc olim fuiſſe filia phorci ex cretaria nympha dicit:de qua Oui.lib.xiiii.meta.omnia expreſſit. nam cum deus marinus glaucus hanc ardenter amaret:a qua ipſe ſpernebat:& Circe glaucum ipſum mirū in modum amaret ſuadet glauco circe:ut ſerpentē ſcyllā ſperneret:& ſe amantē amaret:cui prius inquit glaucus Naſcent in æquore frondes & in ſummis naſcent mōtibus algę ſoſpite q̄ ſcylla noſtri mutētur amores. Et quo irata circe: nec volens amatum lædere cōtra ſcyllā ipſam incāduit, q̄ ſibi p̄ferebat. Et qd fontē in quo ſcylla ipſa lauari conſueuerat ueneficiis potētiſſimis uitiauit: adeo ut cū fontē intrauit: canes rectibiles iuxta inguina ſua cōſpiceret: q mōſtruoſis latratibus ipſam deterebāt: qbus ipſa exterrita p̄cipitē ſe mari dedit: quā ut ait Virg. in.iii.æneı. Cæcis cohibet ſpelūca latebris: ora exercitātē: & naues in ſaxa trahentē. vñ Oui.lib.i.de arte inqt. Altera ſylla maris monſtrū medicamine circes. ¶ Puppe prætnit rapidos inguibuſq; canes, huius formā depingēs Virg. in eodē li.iii. æne.inqt. Prima hois facies, & pulchro pectore virgo. Pube ten⁹: poſtrema imani corpore piſtris. Delphinum caudas vtero commiſſa luporum. Salu. vero cōcordās cū Pli. li.iii.hiſto.natu. dixit in ſicilia eſſe ſaxū ingēs habēs humanā effigiē i pte ſuperiori, in inferiori vero plures hr̄e dixerunt: refectos ſcopulos ſub radicibus cauernoſos: inter quos dū eſtuoſum mare intrat ab eiſdem refractū tumultuādo repreſentat latratū canū: & ululantes lupos.

¶ Oleniæ ſignū amaltheæ: ſiue oriat uel occidat tēpeſtatē facit. Sydeꝝ aūt obſeruationē in nauigādo primi inuenerunt phœnices. ¶ Auidus:: qui auaritia cęcus ruit in pericula aperta: auidus q quod nō uidet: valde appetit: ut ſcribit Pōpei. ¶ Candida noſtri: uixerūt inqt primi illi hoies affatim felices ſuis cōtenti cōfinibus nulla re ſe indigere ſentiētes: ſed in maximis delitiis abūdare, id qd elegāter ēt pertractat Heſiodus in εμεραισ οὐδ᾽ εϖοτε ἰθυδίκαισ μετ᾽ ἀνδράσιν λιμοσ ὀπηδεῖ οὐδ᾽ ἄτη, θαλίησ δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολυνάιον οὐδ᾽ ἐϖὶ νε ενυείσοντει. ¶ Cum duo montes, phineus monuit argonautas & Iaſona emitterent columbā: quæ euolaret inter cyaneas: cū primū illas attigiſſent: inde poſſe illos cognoſcere: ſi colliſidendi eſſent aut euaſuri: quippe collōba

uadente omen erat ſecuritatis retēta vero & colliſa : eos fruſtra illas nauigaturos euolauit colūba : retēta tm̄ extrema caduca : exclamarunt heroes læti & ſalutatis diis colliſionē euitarūt Apollonius rhodius. αἰὐνετέπιστο μένοιιε, τατιωιωνωδ'εαπροδεπελειαδ'ειιπειρασασ θενοσ απο προ μειευτεσ εφυεμυν, &c. ¶ Audax typhis: euitato periculo in magno timore dixit typhis: fruſtra nauigaſemus i diuinum mēbris pallas inſpiraſſet robur nūc reliquū eſt gomphis aptare Argon quaſſam &c. ¶ Quid cū ſiculi, ſemel ex homero circūſcripſimus ſcyllā & carybdim repetere eādē cātilenā cēties iſania ē. ¶ Oēs hiatus: voragines & præcipitia. ¶ Totos ar. p totos artus: dicti artus teſte Pōpe. q̄ mēbra mēbris artentur.

BER. ¶ Imo malo: ſcilicet ſcylla. Ob hoc piculū qs nō riguit p totos artus ex timore ō nauigatione pōti i theſſaliā nō eſt neceſſe venire ad Italiā: ſed ſūptū de nautica orphei, q dicit cū Medea laceraſſet abſyrtū fratrē Iouē indignatū miſiſſe tēpeſtatē, & p duos dies errauiſſe in mari: & ad hęc loca appuliſſe: Medeāq̄ cupidā viſendi ſororē Circē, quā regno pulſam ad Italiā veniſſe tradūt: in eo quę promontorio q̄ etiā nūc ab illa circeon vocat̄ receduiſſe: ut Dido. plane exequitur li.v. ¶ Quid .ū: tāgit aliā fabulā ex Orpheo ſumptā fuerūt ut dicūt tres poetæ Acheloi fluminis filiæ ex caliope muſa. He inſulas quaſdā iuxta pelorū iter ſiciliā & Italiā habuiſſe ſcribunt. Quod Oui. etiā tetigit. in. xiiii. meta. Dū æneæ trāſitū deſcribēs inqt Terraſq̄ calēti ſulphure fumatas acheloiadūq̄ reliq̄ ſirenū ſcopulos: quod Clau. poeta inſignis clarius oſidit ac latius in lib. de raptu pſerpinæ. Harum vna voce teſte Ser. ſup. v. æneī. circa finem: alia tibiis alia lyra canebat. ſopirent̄ quos cū ſopitos perſentiſcerēt, ſubmergebant: & deuocabant̄: vnde dicit q̄ cū nautæ vela dirigerēt ad illarū littora vidēs Orpheus periculum lyra accepta fecit illas tacere. ¶ Dire peſtes: ſirenes. ¶ Mulcerēt: delinirēt cantu ſuo. ¶ Pieria: donata a muſa eius matre. ¶ Preciū: preciū nauigationis fuit aureū velus & Medea, peior oi mōſtro. Merces: appoſitio ē. q.d. prima carina fuit execrabilis: & Medea fuit merces digna illa carina. ¶ Ceſſit, ſuperatū eſt. ¶ Leges. ſ. quas volūt nautæ. ¶ Palladia manu: nam dono palladis argo fabricata fuit quæ amabat Iaſonē. ¶ Cymba: ēt nūc parua nauicula trāſcendit totū mare. ¶ Regū: Iaſonis & ſociorū regū. ¶ Indi: extremi populi in oriente ab indo fluuio dicti: vltra quos non eſt terra habitabilis iā oēs fines nobis ſublati ſunt: nā oēs de loco ad locū vagant̄. ¶ Araxem: fluuiū armeniæ. ¶ Perſæ: populi oriētalis: ab his teſte Pli. lib. xv. Perſica poma aduecta ſunt. ¶ Albin: fluuiū germaniæ: in cuius ripa ſunt populi ſueui. ¶ Rhenū fluuiū: qui diuidit galliā & germaniā. ¶ Seris. i. poſteris annis. ¶ Occeanus. extremum mare: nā tenet colligatū centrū terrę: ſed veniet tēpus q̄ nauigabimus vltra tylem: & alias iſulas iueniemus. ¶ Laxat: apiet. ¶ Vincula: terminos. ¶ Typhis nauta. ¶ Nouos orbes: terras nobis antea incognitas. ¶ Thyle: iſula eſt oceani inter ſeptētrionalē & occidētalē plagam: q̄ vltima erat ex cognitis, a romanis. Vir. i. geo. Tibi ſuiat vltima tyle. alia eſt i aphrica cōtra ſinū carthaginis.

Toties imo latrante malo?
Quid: cum Auſonium diræ peſtes
Voce canora mare mulcerent?
Cum pieria reſonans cithara
Thracius Orpheus: ſolitam cantu
Retinere rates: pene coegit
Sirena ſequi? quod fuit huius
Pretium curſus? aurea pellis:
Maiuſq̄ mari Medea malum:
Merces prima digna carina:
Nunc iam ceſſit pontus: & omnes
Patitur leges. non palladia
Compacta manu regum referens
Inclyta remis queritur Argo.
Qualibet altum cymba pererrat.
Terminus omnis notus: & urbes
Muros terra poſuere nouos.
Nil: qua fuerat, ſede reliquit
Peruius orbis. Indus gelidum
Potat Araxem Albin perſæ,
Rhenumq̄ bibunt. uenient annis,
Sæcula ſeris/ quibus Oceanus
Vincula rerum laxet/ & ingens
Pateat tellus/ Tiphyſq̄ nouos
Detegat orbes/ nec ſit terris
Vltima Thyle.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. MEDEA.

Alumna celerē quo rapis tectis pedē?
Reſiſte/ & iras cōprime/ ac retine impetū,
Incerta qualis entheos curſus tulit,
Cum iam recepto Mænas inſanit deo,
Pindi iugalis uertice. aut Niſæ iugis
Talis recurſat huc, & huc motu effero.
Furoris ore ſigna lymphati gerens.

BER. ¶ Alumna. Hic eſt tertiꝰ actus vbi nutrix hortatur medeā ad quietē, ne quicq̄ cōtra regē tenet: ſed medea ita incitata ad uindictā prona fert̄. ¶ Incerta: illa nō obtēperat: ſed recedit pceps: vn̄ nutrix dicit: abit illas ſicut mœnas furiata. ¶ Entheos: bacchidos: & eſt adiectum a græco. ¶ Mœnas: baccha de qua ſupra diximus. ¶ Recepto deo. i. furore bacchico in mōtibus in q̄bus ſolebāt fieri ſacra baccho. de pindo & niſa dictū eſt ſupra. ¶ Effero, effrenato. ¶ Lymphatici, lymphā aquā vocamus: vn̄ lymphatici laruatici atq̄ inſanientes dn̄t qd apd̄ veteres vulgo pditū erat: quecunq̄ ſpeciē q̄dā vidiſſent: hoc eſt nymphæ effigiem ferēdi finē non facere quos græci nympholeptos appellant.

DAN. ¶ Palladia manu, monitrice Pallade. Argus magiſter fuit nauis & architector: dicente Apollonius. ναμενοι προστεν επικατοισιν ανιδε οιαργον αειναι κεχαμειυε ποιημοσ υιυσιν & cætera. ¶ Argo: quare inflexionis contractoꝝ: apud nos ſecunde nonnunquam ſeruat etiam apud nos regulam græcam: a celeritate dictam volunt per contrarium alii a magiſtro. Pindarus Thebanus in magneſia oppido ædificatam affirmat. Calimachus ad templum actii apollinis: ſed de his plura in commentariis dicemus Valerius Flaccus. ¶ Vltima thule. Strabonis & Dionyſii atq̄ Euſtachii volumina præ ſe ferunt vbiq̄ thule & nō thyle: & ſic legendum ſuadeo inſula in ultima parte ſeptentrionis. Caue a Tortelio in ethy. huius dictionis. nam ſi eſſet απο του τηδ'εου dicēdum eſſet tale exaratur itaq̄ dictio cum. th, & y. ſi græcos imitamur.

¶ Alumna.

Flammata facies ſpiritum ex alto citat.
Proclamat,? ſuperi:oculos fletu rigat.
Renidet.omnis ſpecimen affectus capit.
Hæret:minatur:æſtuat:queritur:gemit.
Quo pódus iſtud uerget? ubi ponet minas?
Vbi ſe iſte fluctus franget?exundat furor.
Non facile ſecum uerſat/aut medium ſcelus.
Se uincet:iræ nouimus ueteres notas.
Magnú aliqd inſtat/efferű:immane:impiű:
Vultum furoris cerno/dii fallant metum.
M.Si qris odio miſera:qué ſtatuas modű:
Imitare amorem/regias ego ne ut faces
Inulta patiar?ſegnis hic ibi dies?
Tanto petitus ambitu:tanto datus?
Dum terra cœlum media libratum feret.
Nitiduſq; certas mundus euoluet uices.
Numeruſq; arenis deerit/& ſolem dies:
Noctem ſequentur aſtra.dum ſiccas polus
Verſabit arctos/flumina in pontum cadent.
Nunquam meus ceſſabit in pœnas furor.
Creſcetq; ſemper/quæ ferarum immanitas:
Quæ Scylla:quæ Charybdis Ionium mare:
Siculumq; ſorbens:quæq; anelãte premens
Titana:tantis Aetna feruebit minis?
Non rapidus amnis:non procelloſű mare:
Pontuſq; Coro ſæuus.aut uis ignium
Adiuta flatu:poſſit inhibere impetum:
Iraſq; noſtras/ſternam:& euertam omnia.
Timuit Creőtem,ac bella Theſſalici ducis.
Amor timere neminem uerus poteſt.
Sed ceſſerit coactus:& dederit manus
Adire certe:& coniugem extremo alloqui
Sermone potuit.hoc quoq; extimuit ferox.
Laxare certe tempus immitis fugæ
Genero licebat.liberis unus dies
Datus duobus.non queror tempus breue.
Multum patebit.faciet/hic faciet dies:
Quod nullus unquam taceat.inuadã deos:
Et cuncta quatiã.Nu.recipe turbatű malis
Hera pectus/aium mitiga.Me.ſola é quies:
Mecum ruina cuncta ſi video obruta.
Mecű oia abeant:trahere, cű pereas,libet.
N.Qgã multa ſint timéda,ſi perſtas uide.
Nemo potentes aggredi tutus poteſt.

Trimetri Iambici.

IASON. MEDEA.

Dura fata ſemper, & ſorté aſperã,
Cű ſæuit, & cű pcit ex æquo malã.
Remedia toties inenit nobis deus
Periculis peiora.ſi uellem fidem

DAN. Alumna. Quintű carmen, & actus tertius & é iãbicű trimetrű dãnata exilii Medea furit & parat ſe ad vindictã fruſtra quietem ſuadéte nutrice. Niſe niſei des ſacrificabãt baccho:mel le:atrio & lacte poſtea fure bant Euſeb.& acron.

BER. ¶Flãmata, accéſa. Citat cõmouet. Ex alto.i.pfű do pectore. Renidet: ſunt variæ paſſiões illius . iterdű hét vultű lætű recordans de vindicta tractű é ab auibus q̃ ſunt in nido:q̃ lætant vidé tes matré venienté. Specie mé:ſignű & argumétű cuiuſ cunq; paſſiõis: græci pati ap pellãt q̃s latini paſſiões & af fectiões dñt. Heret firmat ſe q signum eſt cogitabũdi. Minaĩ q̃ ſtat caput. Eſtu at:dubitat i pectore tractű a fluctibus. Pódus malum. Verget:vertet ſe. Verſat: reuoluit ſecű. Haud me diű ñ mediocre,imo magnű. Se vincet faciet pluſq̃ ſoli ta ſit i malis ſuis. Fallant: faciant vt falſum ſit & vanű. q metuo. Si queris:exhor taĩ medea ſeipſam audiendo nutricé. Miſera:nűc i miſe riis ɔſtituta. Imitare amo ré.ſ.pp qué reliqſti pẽes & i terfeciſti frẽm.nűc facias ali qd pei?. Patiar. ſuſtinebo ne reliqt me Iaſõ & hodie du cat aliã vxoré. Segnis,ſine vindicta. Ambitu, cű tãta iſtãtia a creonte rege petitus vt cű Iaſone iungeret filiam: Dű terra nunq̃ ceſſabo do nec fecero vindictã. Libe ratű : quia terra é in medio. Mũdus:cœlum. Vices: mutatiões tẽpoɽ, nã modo eſtas mõ hyems. Numer?: qa arenæ nõ pñt numerari. Solé:qa de die é ſol:de no cte ãt apparẽt ſydera. Sic cas: arctos vrſam minoré & maioré q̃ dicűt nunq̃ occide re in mari:ut aliæ ſtelle qué admodű ſupra dixim?. In põtű: oia flumina uadűt ad mare. Titan:encheladum unű ex gigãtib? q ſub ethna ſepultus dĩ a poetis:euome req; flãmas,q̃ ab ethna mon te euoluunĩ. Nõ rapidus: nõ erit:ulla potẽtia q̃ poſſit me cohibere. Coro vento. Pontus.ſ.euxinus. Ti muit: idĩgnata medea q Ia ſon illã reliquerit pp timoré creõtis & Acaſti regis theſſa liæ: vnde dicit ſibiipſi ſi me amaſſet non reliquiſſet,nam verus amor neminem timet. Sz ceſſerit,pone q timue rit: ſaltẽ debebat venire ad me: ut ſeipſum expugnaret: potuiſſetq; ipetrare plures dies a Creõ,ne diſcederé qué admodű ipſa impetrauit tñ vnã dié: quæ tñ ſatis erit ad vindicãdű me. Coniugé.ſ. me. Ferox.ſ.Iaſon. La xare: plongare tpſ. Immi tis : fuge exilii crudelr mihi inditi. Genero : Iaſoni cui nulla repulſa potuit dari a Creõ. Vnus dies,ut cõple cteret natos priuſq̃ deſcede ré. Deos.ſ.p incãtationes. Sola: nunq̃ quieſcam,imo ero contenta:ſi videro oia in ruinam dari mecum. Tu tus:quia nemo ſine periculo aggreditur potentes &c̃.

BER. Dura:nűc altera pars Iaſonis exe untis ad cõſolan dű medeã: & do let q cogaĩ eã de ſerere.dicẽs qñ volui libera ri a tauris & dracõe coactus ſum iurare ne perirẽ:me ha bituɽ medeã i vxoré nűc ãt neceſſe é:aut moriar: aut ob tẽperé Creonti: ſed deos te ſtor:q nõ id facio pp morté meã:ſz pp filios meos. Fa ta.ſ.mea. Sorté:cõditioné fortunę meæ,Ex equo equa li ſemp mihi iniqua. Peio ra: qa peius ſequutű fuit ex liberatione mea & hæc ſecű loquitur Iaſon.

DAN. ¶Affectus,ptrurbatio ai car pit ſpẽz & pulchritudiné me deę. Renitet: mõ exhilaraĩ. Heret:dialyõ. Aeſtuat: feruet ira . Vrget repetitű eſt qd ſit uergere i ſacro & re diuiſa , ſe hic verget flectet. Imitare amoré tuű q te fa cile ad oé ſcelus impellat : ut eſt venenoſus amor & triſtis. Segnis: ſine mea uindicta. Dű ter,ab æternitate ſce lus exaggerat. Adire certe &c̃,nõ ſine ſtomachatione,& graui ſugillo ipſius Iaſonis iſtec repetit Medea. pſertim affinitatis nomina & Mari talis vinculi. Cõiugé : quã decepit.quã reſpuit nulla cã. Genero : potius mecho. Liberis vnus dies : dixit Creon.vnus parando dabi tur exilio dies . Non que ror:non eſt terendum lachry mis, tẽp? quod mihi perquã breue relictum eſt.

BER. ¶ Cõiugis, medeæ: q̃ me libe rauit. ¶ Fide. quã pmiſit me deæ. ¶ Vigꝫ. ſ. fortẽ q mortẽ nõ timet. ¶ Pietas: amor i fi/ lios. ¶ Vicere: excuſat ſe: nã filii ſui fecerunt hoc amore ſuo: deſererẽ Medeã, ut ſup/ ſtes eſſent. ¶ Parẽtem. ſ. me. ¶ Quin ipa. ſ. medea, mater credo ꝙ ipſa potius velit de/ ſerere me q̃ videre mortẽ fi/ lio. ¶ Malle: potius velle cõ/ ſulere natis. i. ſeruare vitã fi/ lioꝝ q̃ frui thalamis meis. ¶ Aggredi: alloqui delibera ui adire illã. ¶ Exiliuit foras venit ad me. ¶ In vultu: quo mõſtrabat totã paſſionẽ ai. ¶ Fugimus furibũda aggre/ dit Iaſonem. ¶ Cã fugiẽdi a patre pp amorẽ tuũ: iteꝝ de theſſalia pp peliã quẽ iterfi/ ci p te. nũc aũt coacta & de/ ſerta a te. ¶ Ad quos: expro/ brat bñficia uis redeã ad pa/ triã quã totã violaui pp te. ¶ Reuexi: reduxi ſoſpites re ges: qui tecum erãt in agro. ¶ Adulterũ. ſ. te. ¶ Per ſym. ſunt teſte Pli. in. iiii. & vi. na. hiſto. ſcopuli: vel ſm Põpo/ niũ i ſcdo duæ iſulæ heleſpõ ti ↄtra thraciũ boſphoꝝ mil le qngẽtis paſ. ab europa di/ ſtãtes, quas nõnulli ex poetis nr̃is etiã cianeas vocauerũt. Has Oui. in. xx. me. li. mobi les pmõ fuiſſe: ſꝫ poſtea imo biles factas dixit. ¶ Timuit cõcurſib⁹ agro vndaꝝ ſpar/ ſas ſymphlegades eliſaꝝ q̃ nũc Imote pſtant ventis reſi/ ſtunt. ¶ Nec das: qa oino erã exul. ¶ Regius gener: hiro/ nice. Iaſon gener creontis. ¶ Pellicem. ſ. me. ¶ Minora. nã maiora merẽtur ſcelera. mea. ¶ Ingratũ caput: nunc caput hironiã exprobrãdo. bñficia ſua Iaſoni. ¶ Halit⁹. ſpiritus: nã thauri q erãt ad cuſtodiã aurei velleris naris/ b⁹ & ore flãmas euomebãt. ¶ Armifero in auro: vbi de/ bebãt naſci armati hoies ex dẽtibus ſerpẽtis q i auctorẽ ſemis arma ↄtuliſſent. ¶ Pe/ cus tauros itellige. ¶ Hoſtis ſubit: ſubito ex terra nati. ¶ Mutua: nã mutuis vulne/ sib⁹ ſeſe iterfecerũt. ¶ Arie/ tis: quẽ marti phyxus ſacra/ uit: eiuſqꝫ pellẽ fago appen/ dit. ¶ Mõſtrũ: draconẽ pui/ gilẽ. ¶ Fratrẽ abſyrtũ quẽ in fruſtra diſſecui apd thomos. i vno ſcelere. ſ. cũ ſequerer te inulta ſcelera ſit feci. ¶ Iuſ/ ſas, natas filias peliæ patrui

Præſtare meritis coniugis/leto fuit
Caput offerendum. ſi mori nolim: fide
Miſero carendum eſt. non timor uincit uiꝝ,
Sed trepida pietas. quippe ſequeretꝰ necem
Proles parentum. O ſancta, ſi cœlũ incolis:
Iuſtitia, numen inuoco: ac teſtor tuum.
Nati patrem uicere. quin ipſam quoqꝫ
Etſi ferox eſt corde: nec patiens iugi:
Cõſulere natis malle: quam thalamis, reor.
Cõſtituit animus precibus iratam aggredi.
Atqꝫ ecce: uiſo memet: exiluit, furit.
Fert odia præ ſe: totus in vultu eſt dolor.
M. Fugimus Iaſon, fugimus/hoc nõ ẽ nouũ
Mutare ſedes: cauſa fugiendi noua eſt.
Pro te ſolebam fugere diſcedo, exeo.
Penatibus profugere quam cogis tuis,
Ad quos remittis? Phaſin & Colchos petã?
Patriumqꝫ regnum? quæqꝫ fraternus cruor
Perfudit arua? quas peti terras iubes?
Quæ maria monſtras? pontici fauces freti?
Per quas reuexi nobiles regum manus
Adulterum ſecuta per Symplegadas?
Paruam ne Iolcon, Theſſala an Tẽpe petã?
Quaſcunqꝫ aperui tibi uias, clauſi mihi.
Quo me remittis? exuli exilium imperas,
Nec das. eatur. regius iuſſit gener.
Nihil recuſo/dira ſupplicia ingere.
Merui. cruentis pellicem pœnis premat
Regalis ira/uinculis oneret manus.
Clauſamqꝫ ſaxo noctis æternæ obruat.
Minora meritis patiar ingratum caput.
Reuoluat animus igneos Tauri halitus:
Interqꝫ ſæuos gentis indomitæ metus:
Armifero in aruo flammeum Æetæ pecus.
Hoſtiſqꝫ ſubiti tela. cum iuſſu meo
Terrigena miles mutua cæde occidit.
Adiice expetita ſpolia phryxei arietis:
Somnoqꝫ iuſſum lumina ignoto dare
Inſomne monſtrum traditum fratrem neci:
Et ſcelere in uno non ſemel factum ſcelus:
Iuſſaſqꝫ natas fraude deceptas mea:
Secare membra non reuicturi ſenis.
Alienaqꝫ ſequens regna: deſerui mea.
Per ſpes tuorum liberum: & certum larem:
Per uicta monſtra: per manus: pro te quibus
Nunquam peperci/perqꝫ præteritos metus:
Per cœlum: & vndas: cõiuga teſtes mei:
Miſerere/redde ſupplici felix uicem.
Ex opibus illis: quas procul raptas Scythæ
Vſqꝫ a peruſtis Indiæ populis petant.

tui quẽ filiabus occidendum præbuit illius regno potire/ ris. ¶ Senis, peliꝫ: quem illo modo reuiueſcere putabant. ¶ Per ſpes, deprecatꝰ mõ Ia/ ſonẽ p res ſibi gratiſſimas, & p ea pericula qb⁹ ipm libe/ rauit. ¶ Certũ larẽ: domũ ſi bi certã nõ habeo ut tu certã domũ, vñ neceſſe ẽ me vaga/ ri, & ita mouetꝰ ad miſericor/ diã. ¶ Peperci: quas ſp. exer/ cui cõtra mõſtra p te & in oi ſcelere. ¶ Teſtes: qa adiura/ ſti mihi cõiugiũ p deos cœle ſtes & marinos. ¶ Vicẽ: me/ rita mutuũ amorẽ. ¶ Ex opi bus: vides me deſertã, in ma/ xima i felicitate: educata fui in domo referta diuitiis & ni/ hil exportaui niſi fratrẽ par/ uulũ quẽ p te morti tradidi. ¶ Scythę in qbus ſũt colchi. ¶ Petũt, uadũt ad accipiẽdũ vſqꝫ ad vltimos populos.
¶ Si vellem fidem, nõ teme/ re Iaſon reliquit Medeam quam æque ac parẽtem ſuũ deceperat: ſeipſum poſſe ſu/ ſpicabatur aliquando etiam decipere. ¶ Meritis cõiugis: non poſſem medeæ erga me beneficia vllo merito perſol uere: niſi morte: ergo ut ca/ reã morte carebo fide. ¶ Fu/ gimus in fugam trudimur. ¶ Pro te: nunc pro ſocia tua ſed tacuit dolore. ¶ Patriũ regnũ, urbem ææam de qua Apollonius meminit & Ho/ me. vnde dicta circe ææa nõ vt ſomniat, qdã a nauigan/ tium clamore. ¶ Phaſim: flu uium patriũ phaſis clariſſi/ mus ponti fluuius oritur in moſchis & nauigatur quibuſ libet magnis nauigiis. Hyp/ pus & Cyanus vaſtiſſimi am nes in eũ cadũt & faciunt ma ximum ſtrepitũ Mela & Pli. in. vii. Colchoꝝ regio i ſcy/ thia ut teſtatur Stra. ¶ Re/ uoluat: cogitet: recolat aius tuus igneos tauroꝝ haneli/ tus quos Apollonius dixit ϛτομα τι φλογα φυσιοωντε &c̃. ¶ Halitus: ſpiritus ſpiritum recipit licet ſit no/ ſtra nox. ¶ Armifero in au/ ro: in nouali reddente nõ fru ges: ſed arma. æetes alloqui/ tur i hęc verba Iaſonẽ iuxta Apollonium: hoſpes tu iun/ gens thauros impelles in cã/ pum: martis quadratũ quẽ ſcindens aratro ad profun/ dũ non iacio in ſulcis ſemen ſed ſerpẽtis pernicioſi dẽtes exeuntes in corpora armata quæ irruens DAN.

Referta quaſq; uix domus gazas capit,
Ornamus auro nemora:nil exul tuli.
Niſi fratris artus/hos quoq; impendi tibi.
Tibi patria ceſſit/tibi pater,frater,pudor.
Hac dote nupſi:redde fugienti ſua.
I.Perimere cum te vellet infeſtus Creon:
Lachrymis meis euictus exilium dedit.
M.Pœnam putabá:munus:ut uideo:é fuga.
I.Dum licet abire:profuge, teq; hinc eripe.
Grauis ira regű eſt ſp.Me.hoc ſuades mihi?
Præſtas Creuſæ/pellicem inuiſam amoues.
I.Medea amores obiicis?M.& cædé: & do-
I.Obiicere crimé qđ potes tádé mihi? (los.
M.Quodcũq; feci.I.reſtat hoc vnű inſuper,
Tuis ut etiam ſceleribus fiam nocens.
M.Tua illa:tua ſunt illa. cui prodeſt ſcelus:
Is fecit: omnes cóiugem infamem arguant,
Solus tuere/ſolus inſontem uoca.
Tibi innocés ſit quiſquis eſt pro te nocens.
I.Ingrata vita eſt,cuius acceptæ pudet.
M.Retinenda nó eſt:cuius acceptæ pudet.
I.Quin potius ira concitum pectus doma:
Placare natis.Me.abdico:eiuro:abnuo:
Meis Creuſa liberis fratres dabit?
Regina natis exulum afflictis potens?
Non ueniat unquá tam malus miſeris dies.
Qui prole fœda miſceat prolem inclytam:
Phœbi nepotes Siſyphi nepotibus.
I.Quid miſera meq; teq; in exitium trahis?
Abſcede qſo.M.ſupplicé audiuit creó. (lus.
I.Quid facere poſſim:loqre.M.p me?ul'ſce-
I.Hic rex : & illinc.M.é & his maior metus
Medea.nos confligere:certemus:ſine
Sit pretium Iaſon.Ia.cedo defeſſus malis.
Et ipſa caſus ſæpe iam expertos time.
M.Fortuna ſemper omnis intra me ſtetit.
I.Acaſtus inſtat:propior eſt hoſtis Creon.
M.Vtrũq; profuge/uolo:ut ı́ ſocerű manus
Armes.nec ut te cæde cognata inquiens.
Medea cogit/innocens mecum fuge.
I.Et quis reſiſtet : gemina ſi bella ingruant?
Creo:atq; Acaſtus arma ſi iungant ſua?
M.His adiice Golchos : adiice Aeeté ducé.
Scythas pelaſgis iunge:demerſos dabo
I.Alta extimeſco ſceptra.M.ne cupias : uide.
I.Suſpecta ne ſint: longa coloquia amputa.
M.Nunc ſumme toto Iuppiter cœlo tona:
Intende dexteram/uindices flammas para.
Omnemq; ruptis nubibus mundum quate.
Nec diligenti tela librentur manu

Quæ irruens domo mea ha-ſta. Mane iugo boues & quieſco in crepuſculo ipſo a meſſe tu ſi perfeceris talia eo die auferes vellus ad reges aliter non darem ne ſpera. αυτημαρ το δ'εκοασ αποι σεαι εισ βασιληοσ, πριν δ'εκεινου δ'εοιην μοδ'ελπεο & cætera. Arietis: portatus eſt ab ariete phryſus: cõuenit cum Apollonio: Cæterum: non arietem fuiſſe: ſed ouẽ Naſo affirmat. phryxeam periit pelias arbor ouem. Monſtrum: peruigilem intelligit draconem cuſtodem pellis aureæ quam in vertice caucaſi terra peperit iuxta petrã in qua iuppiter typhaonia fulminauit, percuſſus enim typhaon poſtea uix potuit peruenire ad portum nomine Serboniſda vbi adhuc ſtridens iacet. Serpens vero appoſitus ad cuſtodiam velleris quem ſerpentem vna cum Tauris manſuefecit veneno qđ vocant prometheium in phoſiamo diu conditum, Scythæ, ideſt colchiæ παρατο σκεψιο dicti ſunt ſcitæ qa ſunt aſperi & immanes populi de quibus ſatis & ſuper dictum eſt alio in loco.

BER. Capit: uix poteſt tenere propter copiam. Ornamus: hoc dicit ꝓpter pellem auream quæ pendebat arbori. Ceſſit: victa fuit: nam pro te deſerui eam. Redde ſua. ſ. patriam & integritatem meam quam pro te amiſi. Pœnam putabant exilium eſſe pœnam: ſed eſt beneficiũ ut tu dicis. Hoc ſuadens: quod mihi ſuades fugam non facis pro bono meo ſed amore creuſę a qua pellicem, ſcilicet meam amouere. Cædem, ſcilicet peliæ & fratris. Quodcũq;: nam fuiſti cauſa omnium ſcelerum quæ feci. Reſtat: tuis ut dicat ſceleratus propter ſcelera tua. Tua, tua códuplicatio indignabũda. Cui prodeſt: ille cuius cauſa fuit ſcelus & mali dat cauſam: hic eſt ſceleratus appellandus. Omnes: ſi me: omnes accuſarent tu ſolus deberes me tueri. Tibi innocens quando quis eſt nocens cauſa tua illum ſemper debes: excuſare non autem criminari. Ingrata non vellẽ viuere, cum me vitam a te accepiſſe pudet. Retinenda: potes te occidere. Placare: placeris propter filios depone furoré & recede. Abdico, renunciare eſt abdicare apud hiſtoricos quando quis renunciat magiſtratui. Creuſa: dabit indignatiue, creuſa pariet ex te: & faciet fratrem meis filiis. Regina: hoc erit glorioſum ꝙ regina pariat fratres natis exulum, ſcilicet mei & tui qui ſumus exules. Non veniat: nunquam poſſit eſſe illa dies ut hæc pariat filios & miſceat genus ſolis cum ſanguine ſcelerati ſiſyphi qui rex fuit corinthi, ipſa autem medea erat de genere phœbi. Scelus etiam pro me deberes facere omne ſcelus. Hic rex, quid poſſem facere exul inter duos reges, ſcilicet achaſtum theſſaliæ regem & creontem corinthi. Eſt edic. ſ. in me ipſa appoſitiue maior metus quam rex creo ſine: dimitte me certare & ſi vicero vt habeam te maritum meum. Infra me: quia omnem fortunam ſemper ſuperaui. Achaſtus: demonſtrat periculum Achaſtus filius peliæ proſequitur nos & creo habet nos inter ſua mœnia. Vtrunq;: non peto ut ſocerum aut patruelem achaſtum interficias: ſed mecum fugias. Creo atq; Achaſtus pone ꝙ illi reges iungãt arma & cum illis veniat oetha & colchi: omnes Medea demerſos: dabit: ideſt proſternet. Ne cupias: non facis propter timorem, ſed propter cupiditaté regni. Suſpecta ne collocatio mea ſuſpitionem faciat Creonti. Nunc ſumme: indignata Medea precatur Iouem: ut fulminet, ruptis nubibus nã fulmen emittitur fractis nubibus. Nec diligenti: non oportet conſiderare quem ferias: non poteſt errare: nam vterque noſtrum eſt nocens.

Sua: ideſt teipſum. Pœnam: correctio eſt. Grauis ira: iuxta illam ſententiam, χαλεπη μεν γαρ οργη βασιληων. Phœbi nepotes: æetes pater Medeæ filius fuit Solis & Perſeidos nymphæ ut in theogonia canit Heſiodus & ex idia Medeam & Calciopé genuit ut tradit Heſiodi interpres & DAN.

confirmatum apparet ex A-
pollonii auctoritate in ſe-
cundo argonauticon. εxδε
ευτ·ι·εδει εδεα μαρκε ινα
ιν ταωχαικιωσ ωσ αιωσ
σα &c. Homerus in odiſſea
percurrit. Siſyphi, ſiſy-
phus æoli filius iſthmon la-
trocinis filii ipſius ſiſyphi:
& parentes glauces quę alio
noie dicta eſt Creuſa. In-
tra me ſtetit Propior: vi-
cinior Acaſto. Inquines,
cruentes cunire ſtercus face-
re antiqui dixerunt inde in-
quino polluo ſcribit Pom-
peius. Demerſos, dabo, ſi
nō ſufficiūt. Creon & Acha-
ſtus contra nos: veniant etiā
iunctis copiis cum creonte.
Ipſe œeta: & ſcythiæ. om-
nes vna perimam & demer-
ſos dabo. Amputa: verbis
compendium fac. Nubi-
bus ruptis, contagio nimii
humoris ex ſuperiori circu-
lo atq̄ ardoris ex ſubiecto
expuitur ignis. ideo Iuppi-
ter fertur iaculari fulmina a
græcis τερπικεραυνος ζε
υσ. Homerus & Plinius tra-
dunt.

BER. ¶Sana: res melioris conſi-
lii, & ſi quid velis ex domo
creontis pete. Letare: le-
uiorem facere. Contemne
re, nouiſti animium meum
non curare diuitias: ſed unū
peto ut des filios mihi comi-
tes exſilii nam te noui nati ex
Creuſa manent, ideſt futuri
ſunt. Parere precibus, vel-
lem facere quid cupis: & affe
ctui tuo parere: ſed pietas &
amor filiorum negat. So-
cer, Creo etiam ſi impera-
ret nō poſſe illos dimittere.
Hæc, cauſa vitæ potius
voluiſſe mori quam te deſe-
rere niſi fuiſſent filii mei ho-
rum cauſa volui viuere: po-
tius vellem vitam quam ca-
rere illis. Sic hic loquitur
Medea intra ſe: ſi Iaſon tan-
tum amat filios bene eſt: nā
multum dolebit ſi illos in-
terficiam. Patuit: apertus
eſt ad feriendum tractum eſt
a præliantibus armatis quā
do apparet locus ad vulne-
randum. Suprema: unum
a te peto Iaſon vt liceat oſcu
lari filios, ut cum beniuolen-
tia diſcedere poſſim. Ne
qua ne illa quæ dixi in furo-
re tibi reſtēt in animo. Ob
literetur: deleantur. Qui-
es: non ſe affligere eſt leni-
mentum miſeriæ. Diſceſ-

In me uel iſtum quiſquis e nobis cadet:
Nocens peribit. non poteſt in nos tuum
Errare fulmen. Ia. ſana meditari incipe:
Et placida fare. ſiquid ex ſoceri domo
Poteſt fugam leuare ſolamen pete.
M. Contēnere animus regias: ut ſcis: opes
Poteſt: ſoletq̄. liberos tantum fugæ
Habere comites liceat. in quorum ſinu
Lachrymas profundam. te noui nati manēt.
I. Parere precibus cupere me fateor tuis:
Pietas uetat: nanq̄ iſtud haud poſſum pati:
Non ſi ipſe memet cogat: & rex & ſocer.
Hæc cauſa uitæ eſt: hoc peruiſti pectoris
Curis leuamen ſpiritu citius queam
Carere membris: luce. M. ſi hic natos amat:
Bene eſt: tenetur ulneri patuit locus.
Suprema certe liceat abeuntem loqui
Mandata. liceat ultimum amplexum dare.
Gratum eſt: & illud uoce iam extrema peto.
Ne ſiqua noſter dubius effudit dolor.
Maneant in animo uerba: ſed melior tibi
Memoria noſtri ſubeat. hæc iræ data
Obliterentur. Ia. omnia ex animo expuli:
Precorq̄: & ipſa feruidam ut mentē regas.
Placideq̄ tractes, miſerias lenit quies.
M. Diſceſſit: itāne eſt? uadis oblitus mei
Et tot meorum facinorum? excidimus tibi:
Nunq̄ excidemus. hoc age: omnes aduoca
Vires: & artes. fructus eſt ſceleris tibi?
Nullum ſcelus putare: uix fraudi eſt locus.
Timemur: hac aggredere: quā nemo poteſt
Quidquam timere. perge: nūc aude: incipe:
Quidquid potes medea: qdquid nō potes.
Tu fida nutrix ſocia mœroris mei:
Variiq̄ caſus miſera conſilia adiuua.
Eſt palla nobis munus ætheriæ domus,
Decuſq̄ regni. pignus Æete datum
A ſole. gemmis eſt, & auro textili
Monile fulgens: quodq̄ gemmarum nitor
Diſtinguit, aurum, quo ſolent cingi comæ.
Hæc noſtra nati dona nubenti ferant.
Sed ante diris illita ac tincta artibus.
Vocetur Hacate. ſacra luctifica appara.
Struantur aræ flamma iam tectis ſonet.

SAPPHICI VERSVS.

CHORVS.

NVlla vis flammæ, tumidiq̄ uenti
Tanta, nec teli metuenda torti,
Quāta: cum coniux uiduata tedis
Ardet: & odit.

ſit: cum Iaſon hortatus eſſet
Medeam ad trāquillitatem
animi diſceſſit. Vnde illa do-
lore agitata ſeipſam ad uin-
dictam excitat: & nutricem
alloquitur quid velit facere.
Excidimus: amplius non
recordaris mei ſed faciam ta
le facinus quod ſemper eris
memor mei. Hoc age ſeip-
ſam excitat. Nullum ſce-
lus: nullum adeo magnum
malum curare ſed omnia li-
cita credere ut facias uindi-
ctam. Timemur: uix po-
tero eos decipere: cum me ſu
ſpectam habeant: & me ca-
ueant. Hac dicit ſibiipſi ca
pe talem viam ad nocēdum.
Eſt palla, hoc eſt conſiliū
q̄ ipſa cepit: habet veſtem &
monile mittendum ad no-
uam ſponſam. Palla: eſt
veſtis muliebris. Munus,
appoſitiue donum datum a
ſole deo. monile ornamen-
tum colli quod ſegmentum
appellatur. Diſtinguit au
rum: diſtinguere eſt variare,
per circuitionem dicit coro-
nam. Hæc noſtra, mune-
ra filii mei portabuntur nu-
benti creuſæ. Sed ante pri-
uſquam mittantur hæc do-
na veneficiis omnibus ac ve-
nenis tingantur. Appara:
loquitur ad nutricem.

NVlla vis, Introdu- BER.
cit chorus vidēs
furtarā medeam.
dicit nullū furo-
rē eē tm̄ q̄tus eſt
mulieris repudiatæ: & præ-
catur deos, vt Iaſonē ſeruent
tutū ab inſanie Medeæ Ver-
ſus ē ſaphicus vñ caſilˡab⁹.
Thedis, viro ſuo. Ardet
.ſ. amore. Odit. ſ. deſerta.
hic eſt verſus adonius.

¶Fugę, quos iā deliberauit DAN.
perdere rogat exilii comites
dari. Namq̄: carere uita q̄
ex te natis malo. Vulneri
patuit aperta eſt uia ad dolo
rē Iaſonis. Tenet: alluſio
ad prędā captā & irretitam.
Subeat tibi: ſuccurrat ſu-
beo & dandi & accuſandi ca-
ſui iungitur: melius accuſan-
di. Virgi. Eneæ ſubit mucro
nem, & alibi. hęc ingr limina
victor Alcides ſubiit. Ob-
litterentur, oblitterare eſt litte
rarum monumentis delere a
līa detortum verbum hono-
ratus. Seruius: Trahit a lit-
tore non placet. Veteres lit-
teroſum dicebant pro litte-
rato Caſſius homo mere lit-
teroſus a

teroſus a græcis o γρέμματίσ ι γραμματικόσ. ¶ Omnia expuli, eieci excreaui euomui quæcunqꝫ protuli verba aut per iram aut per dolorem. ¶ Diſceſſit: hinc Iaſonis expoſtulat ingratitudinem & ad vindictam accingitur. Excidimus te memoria tua flexerunt noſtra merita. ¶ Medea: quaſi quã docuit ipſa hecate veneficiorum mater quaſi quæ nihil nunquam fruſtra veneno attemptauit. ¶ Emphaſis concitatiſſima.

DAN. NVlla vis: hic Chorus apte introducitur metro ſaphico & adonico eorum infelicem euentum commiſerans qui ardua aggrediuntur: ſed primo horribilem Medeæ impetum, deſcribit: ſcelus machinantibus & eſt carmen ſextum huius tragœdiæ. ¶ Nulla uis: comparatio non inconcina ignis, & furoris fœminei. Callimachi reſtat epigramma ſignificans duo genera ignis alterum ſedabile alterum quod nulla ui aquarum ſedari poteſt: idest fœmineum. οζένσ, αντι πυρόσ πυρ ωπασεν αλλο γυναικα, ξιθεδε μητε τουπρ ε φαντωσ μενδε σταχτωσ χαισ βεννυται ωδε γυνοσ ωρασ βιστονφιλογερον παιτο τανα πτομενον.

BER. ℭ Auſter: ventus: q̃ & notus dicitur. ¶ Hyſter: fluuius eſt labens per Panoniam qui & Danubius dicitur. ¶ Vagus: ſcilicet extra ripas. ¶ Rhodanus: fluuius galliæ impetuoſus a Rhoda opido dictus. Profundum ruens in mare. ¶ Forti ſoli iam habenti uires. ¶ Emus mons Thraciæ. ¶ Tabuit liquefit. nam in tempore liquefiunt niues. ¶ Ignis, amor eſt cæcus. neſcit quid faciat cum ſit repulſus. ¶ Mare. prim⁹ nauigauit Iaſon. ¶ Sed fuit: licet neptunus ſit iratus quia regnum ſuum tentauerit. ¶ Dominus: neptunus. Auſus: monet homines ne vias nouas aggrediantur exemplo phætontis filii Solis cuius fabula nota eſt apud Ouidium libro metamorpho. ¶ Ipſe recepit: quemadmodum extra metas duxerat currus igneos ſolis patris ſui ut ardorem omnibus inferret: ita & ipſe fulminatus igne viſus eſt, & cecidit in padum. ¶ Immemor: neſciens tenere viã patris. ¶ Cõſtitit: nullus habuit periculum magnum qui iuit per uiã notam. ¶ Sancti: noli rumpere ſacra mundi: ſed uade per viam conſuetam. ¶ Quiſquis, quicunqꝫ nauigauit in argonaui dedit penas. ¶ Nobiles.

Non vbi hybernos nebuloſus imbres
Auſter aduexit: properatqꝫ torrens
Iſter, & iunctos vetat eſſe pontes:
Ac vagus errat.
Nõ ubi impellit Rhodanus profundum:
Aut vbi in riuos niuibus ſolutis
Sole iam forti, medioqꝫ vere
Tabuit Hæmus.
Cæcus eſt ignis ſtimulatus ira.
Nec regi curat, pariter ue frenos.
Haud timet mortem: cupit ire in ipſos
Obuius enſes.
Parcite o diui: veniam precamur,
Viuat ut tutus: mare qui ſubegit.
Sed furit vinci dominus profundi
Regna ſecunda.
Auſus æternos agitare currus
Immemor metæ iuuenis paternæ.
Quos polo ſparſit. furioſus ignes
Ipſe recepit.
Conſtitit nulli uia nota magno.
Vade, qua tutum populo priori,
Rumpe nec ſancti violenta mundi
Fœdera ſacra.
Quiſquis audacis tetigit carinæ
Nobiles remos. nemoris ſacrati
Pelion denſa ſpoliauit vmbra.
Quiſquis intrauit ſcopulos vagantes,
Et tot emenſus pelagi labores,
Barbara funem religauit ora,
Raptor externi rediturus auri.
Exitu diro temerata ponti
Iura piauit.
Exigit pœnas mare prouocatum.
Tiphys in primus domitor profundi:
Liquit indocto regimen magiſtro
Littore externo procul a paternis
Occidens regnis: tumuloqꝫ uili
Tectus: ignotas iacet inter umbras.
Auris amiſſæ memor inde reges
Portubus lentis retinet carina
Srare querentes.
Ille vocali genitus camœna,

famoſos ductos a regibus. ¶ Pelion: montem Theſſaliæ vnde accepta ſunt ligna ad fabricandum Argon nauem. ¶ Vagantes, ut videtur nautis. ¶ Emenſus: qui tranſiuit. ¶ Auri, velleris, aurei. ¶ Piauit: dedit penas: quia tentauit mare non conceſſum homini. ¶ Temerata: violata. ¶ Tiphis probat ꝙ omnes qui voluerunt tentare nouam viam dederunt penas quemadmodum typhis q primus artem gubernandi nauce inſtituit & in prima expeditione periit. ¶ Midæ re. hic fuit gordie bubulci fili⁹ & rex phrygum, qui cunctorum pœnę regum opes pecuniæ abundãtia anteceſſit. duo Herodo. i libro ſecundo hyſto. & Iuſtinus lib. epito. xi. plura ſcripſerũt. Cũ & Oui. li. ſr. xi. met. illius fabulã elegãtiſſime ẽ pſecutus: ita ut cũ vlcio iter apollinẽ & marſyã decertãtes in canẽdo iudex cõſtitutus eſſet: & ipſe ex ebeti igenio ꝓ marſyã ſniam ferret aſininis auriculis a phœbo deturpatus ẽ, ut tetigit ẽt in pria ſua Saty. Perſi. ¶ Ille: orphe⁹ q filius fuit apollinis & Calliopes muſæ doctrina melodiaqꝫ ac poetæ florẽs teſte Diodo. li. v. eius dulcedine & modulatu cytharę nõ ſolũ hoies ſed lapides & ſiluas mouebat hic cũ nullã venerẽ cũ mulierib⁹ iungere vellet: iter origia bacchi a cyconibus mulieribus dilacerat⁹ ẽ eiuſqꝫ caput i oeagriũ fluuiũ vel ut alii in hebrũ ꝓiectũ ẽ. ¶ Camenã Vocali. i. calliope dulciter canente.

ℭ Auſter. i. vẽtus turbid⁹ ibri citor & hũectue tot⁹ ẽ peſtilẽs nõ q̃. ¶ Hęmus mõs thracie aſpirationẽ i pricipio & diphtõgũ hẽt dr̃ ab hęmo filio borę & orithyę. Vale. flac. i. i. ¶ Ille Othriu & hęmũ atqꝫ imũ felix ꝟſabat vomere olympũ: ¶ Ipſe re. hoc exẽplo phętõtis: hortaſ ad vias notas & lege naturę cõceſſas: qa magno ꝯſtat aggredi icõſueta: & mime cõceſſa q̃ nollet unq̃ ſi adhuc viueret phætõ attigiſſe. ¶ Hic poeta nobſlis & venuſtus in triſtib⁹. ¶ Vitaret cœlũ phętõ ſi viueret & quos optauit temere tãgere nollet equos. ego lego abſyrtũ frẽ Medeę alio noie fuiſſe phętõ appellatũ. και μινκο λχωνννο σ ι μονυ μην φαεθον τα εκλεον. ergo duos phetontas celebrãt græci, nos vnum ſolis filium duntaxat de quo hic meminit Seneca. ¶ Recepit: paſſus. ¶ Tutum, fuit maioribus ire. ¶ Vagantes, dixit quo ad ſenſum oculorum vel potius cyaneas itelligit quę colliduni vt ſupis aduertimus Ora, in regione colchorum.

DAN.

Cuius ad chordas modulante plectro
Reſtitit torrens/ſiluere uenti.
Cui ſuo cantu uolucris relicto
Adfuit tota comitante ſylua,
Thracios ſparſus iacuit per agros:
Ad caput tractu fluuialis Hebri,
Contigit notam ſtyga. Tartarumq̃
Non rediturus.
Strauit Alcides Aquilone natos.
Patre Neptuno genitum necauit,
Sumere innumeras ſolitum figuras.
Ipſe poſt terræ, pelagiq̃ pacem,
Poſt feri Ditis patefacta regna:
Viuus ardenti recubans in Oeta
Præbuit ſæuis ſua membra flammis,
Tabe conſumptus gemini cruoris
Munere nuptæ.
Strauit Ancæum violentus ictu
Setiger fratres Meleagre matris
Impius mactas/morerisq̃ dextra
Matris iratæ/meruere cuncti:
Morte quod crimen tener expiauit
Herculi magno puer irrepertus.
Raptus eſt tutas puer inter undas.
Ite nunc fortes perarate pontum
Sorte timenda.
Idmonem quamuis bene fata noſſet.
Condidit ſerpens libycis arenis.
Omnibus uerax:ſibi falſus uni
Concidit Mopſus/caruitq̃ Thebis.
Ille, ſi uere cecinit futura.
Exul errauit Thetidis maritus.
Igne fallaci nociturus Argis
Nauplios præceps cadit in profundum.
Patrio pendit crimine pœnas.
Fulmine:& ponto moriens Oileus:

BER. ℂ Reſtitit firmauit ſe fluuius ad audiẽdum. ⸿ Comitante ſilua arboribus, ſequentibus ſimul & auibus. ⸿ Nõ redditurus: quemadmodum prius redierat. cum iuiſſet ad accipiendum Euridicem vxorem: nũc autem mortuus nõ redibit. ⸿ Notã, q̃ prius viderat. ⸿ Aquilone natos, Zetũ & Calaim filios boreæ q̃s ſupauit Hercules, vt vidimus i prima tragœdia. ⸿ Genitũ, ne ptuno, acheloũ intelligi volũt quem tñ alii fuiſſe oceani & tethios filiũ volũt p Deianira filia æneí regis calidoniæ cum Hercule decertauit ſe uidẽs ſe inferiorẽ magicae decurrit ad artes:& cõuerſus primo in ſerpentem ab Hercule pœne ſtrãgulatus ẽ rurſus cũ in trucem tauꝝ ſe mutaret. illũ Hercules fracto cornu ad terrã colliſit qui deinde pudibundus caligine fluuio nominis oppiduꝫ defluit, ſe abſcondit a quo poſtea fluuius Achelous appellatus eſt ⸿ Regna ditis, infernũ quo iuit ut vidimus. In œ. mõte theſſaliæ in quo Hercules periit vt videbimus in vltima tragœdia. ⸿ Munere nupte. i. camiſia tincta veneno a Deianira. ⸿ Anteum, gigantem de quo vidimus in prima tragœdia. ⸿ Meleagre, fuit œnei regis calydoniæ & alteæ filius i natiuitate cuiꝰ ut refert Oui. parcas tres ab altea iã labore partus ſoluta viſae circa ignẽ ſtamina uentes & cũ flãmis ligni ſtipitem poſuiſſent dixere: omne nati erit æqua cũ ſtipite vita q̃ cũ audiſſet Altea illis diſcedentibus ſurgẽ ſtipitem: igni ſubtraxit illũq̃ ne cõburatur diligenter ſeruauit quid vero de eo poteſt fuerit ipſe Ouid. late deſcripſit mete. viii. nã duos auunculos propter atlantẽ iterfecit: mater ãt Altea ſtipitẽ in vindictã fratrũ ſuoꝝ i ignẽ proiecit & ita Meleager cõſumptus ẽ. ⸿ Setiger, q ſpoliũ ſetigeri apri. ⸿ Puer interẽptus hylas fuit thyo odamantis filius pulchritudinis admirande: quẽ Hercules argonautis cõcs ſecũ ad libidinẽ duxiſſe ſcribitur idem cum myſiam argonaute veniſſe & aquarum ad lacum quendam pergeret: raptus a nymphis fuiſſe dicit̃ alii uero putant cũ ad hauriẽdas aquas cũ urna inclinaretur illum in lacum decidiſſe. ⸿ Ite. n. cõceſſio hironica: vos qui putabatis eẽ fortes ite per maria, nam oẽs dediſtis penae. ⸿ Imonẽ: hic fatidicus erat: ſed ſua fata neſciuit: nam a ſerpente morſus interiit. ⸿ Serpens cõcidit, fecit mori. ⸿ Mopſus, hic thebanus vates erat Tethydis maritus de quo Ouidi. xi. meta. ⸿ Igne fallaci, nauplius euboie rex pr̃ palamedis q ad troiã fraude Vlyxis interẽptus fuerat huius mortẽ vlciſci cupiẽs argiuoꝝ claſſe perdit: nã poſt Troianũ excidium nocte laborantibus tempeſtate græcis facẽ ſuper caphareo monte ſuccendit q̃ illi portũ proximum exiſtimans in aſperimos ſcopulos delati: naufragium multi dedere. ⸿ Argis, ideſt argiuis. ⸿ Patrio crimine, aiax olei filius regis colcorum crimine patris oilei q nauigauerat in argo ſeu ut voluit Virgi. li. i. æneí. qa ſtuprauerat Caſſandram in tẽplo Palladis ſubmerſus ẽ pallas ne exurere claſſem argiuum, atq̃ ipſos potuit ſubmergere ponto vnius obnoxam.

DAN. ℂ Tiphys: aiunt priuſq̃ argo nautæ pernauigaſſent ad fauces acheruſidos idmona Abãtis filiũ vatẽ peritiſſimũ deſcẽdiſſe ad fluuiũ quẽdã i quo forte igẽs & terribilis ap latebat: venienti idmoni irruit aper & adacto dẽte in coxã eum peremit, apꝝ poſtea iterfecit peleꝰ Achillis pr̃ idmona luxerunt tres dies: quarto humarunt: cõſtituerũtq̃ ſepulchra duo in altero idmona i altero tiphyn ſepelierunt quẽ morbus repentinus: ibidem inuaſerat: in locũ tiphys ſuffectus eſt ancæus filius Neptuni ex Aſtypalea. ⸿ Auris amiſſæ: nullo pacto referendũ puto ad Midam ſed potius ad regẽ attonitũ & conſternatum fato magiſtri & uatis & qđ ait carinas ſtare queſcentes referẽ ad proceres qui morae duodecim dieꝝ i luctu & gemitu in quo aio tulerunt: lege hiſtoriã græcã hoc in loco plurimũ neceſſariã & conueniẽs cum veritate omiſſis in ſomniis. ⸿ Ille vocali: fabula nota eſt apud Oui. ⸿ Gemini cru. Neſſi centauri. ⸿ Setiger: gerens aprũ ſetigerũ humeris ad Euryſtheum, ut referas ad Herculẽ ad Meleagrũ nõ placet. Meleagrum peremit ſtipite fatali mater Altea in vltionem fratrum plexippi Toxei & Agenoris fabulam perſtringit Oui. in triſtibus. Atq̃ cremaſſe ſuũ fertur cũ ſtipite natum theſteas & melior matre fuiſſe ſoror. ⸿ Nõ ero longior in his quæ mihi tecum cõia uidentur lector gratiſſime: propterea noſtro laconiſſimo ueniam dabis. ⸿ Puer hylam infantẽ rapuit Hercules Thiodmanti patri quem interemit negligentem dare ſibi bouem quo arabat: puerum habuit in deliciis Hercules, quem cũ miſiſſet hauſtum aquam ad parandum prandium in bithynia ad fontem dicunt Anchigium nympham nomine epidatie brachio ad ceruicem proni iniecto rapuit ad ſe polyphemus ſenſit furtum & ſtatim ad Herculem accurrit indignatus Hercules nympham percuſſit claua ſed nihil nocuit. ⸿ Idmonem hic Sene. mutauit hiſtoriam, nam Appollonius tradit ab apro percuſſum fuiſſe in coxa: ut ſuperius paulo memoraui. Præterea non in libia conditus eſt: ſed in portu bebrycis omni ex parte defraudaui hiſtoriam græcam Seneca.

ℂ Coniugis

BER. ¶ Cōiugis pherei: admeti theſſalici alceſta uxor hęc adeo uiꝝ ſuũ amauit: ut cũ ad mortẽ ille ægrotaret & ab oraculo rñſum eẽt ipm ꝓxime moritųꝝ. ut aliqs ex ꝓpiqs ſocijs eius uolũtaria morte morireť: ipſa auide mori uoluit qđ cæteri ꝓping penitus ſpreuerũt: vñ hæc q̃ fuit filia peliæ q Iaſona miſerat in colcho dedit pœnã p p̄re. ¶ Pherei theſſalici: pliere ciuitas theſſalię. ¶ Ipſe q: pelias p̄ri Iaſonis q iuſſerat p̄ria naui nauigaŕ iuuenẽ dedit penas: nã ſuadẽte Medea: a filiab⁹ dilaniatus eſt & aqua eliſus. ¶ Aheno: uaſe aquario. Vagus: dũ a q̃ bulit ipe lacerat⁹ natabat iter breues aq̃s aheni. ¶ Iuſſo: Iaſoni q nõ ſpõte nauigauit: ſꝫ iuſſus a patruo pelia.

BER. Pauet aius. Hic q̃rtus actus. Nutrix uiderat medeã tã accẽſam ira iſtrui ad uindictã p icãtatões ſuas vñ ipa horrẽs ea mõſtra hęc loqť ¶ Vim p̄teritã nã itelligẽdũ ẽ Medeã itermiſiſſe artes magicas & iteꝝ ad illas reddire & violẽtiã ſuã itegrare. ¶ Vidi: ſępi⁹ illã icãtatiões facięt uidi: ſed nunq̃ tã uehemẽtẽ & horridã aũt maiora parãtẽ Attonito gradu p̄cipiti paſſu. ¶ Penetrale funeſtum. i. locũ ſecretiorẽ: ubi funeſtas icãtatiões fač. Totas opes. i. quicqd ipſa nouit artibus ſuis & dixit effudit. ¶ Promit: extrahi e pectore ſuo qcqd ẽt illi p̄r terrorẽ incutere & hucuſqꝫ nunq̃ auſa fuerat. ¶ Leua ma. ſinistra ſicut modus erat incãtationũ facięꝫ cõplicabat. ¶ Feruẽtis ly. ubi nũq̃ deſcẽdit pluuia & ſunt ſerpẽtes uenenoſe & uaria mõſtra. ¶ Taurus: mõs de quo ſupra diximus ad ſcythiã tendẽs & ab idico mari ſurgit. teſte. Pli. li. v. Arctoo. ſeptẽtrionali frigore tingẽs. i. cõgelatus. ¶ Tractat: manib⁹ ꝯtrectat. ¶ Squame. t. i. ſerpẽtes. ¶ Deſertis: relictis ſuis cauernis. ¶ Hic, i hoc ueneficio. ¶ Sera: tarda uel ad uocẽ uel maior altis iõ tardior. ¶ Excreat euo. ¶ Trifidã: pp motũ celerẽ: ita ut lingua uideať triplex. ¶ Mortifera: ad cuius mortẽ ſit uocata. ¶ Stupet: ipſa ſerpẽs plicabat ſe i orbes audita icantatiõe. ¶ Aggeſtis ꝯplicatis & ꝯgregatis nodis. ¶ Cogit: uertit in circulos. ¶ Inqt medea uidens tm̃ ſerpẽtis terreſtres: nõ putabat illos idõea tela ad malũ qꝺ parabat iõ vult cogere cæleſtes ad uene

Coniugis fatum redimens Pheræi
Vxor impendit animam marito.
Ipſe, qui prædam, ſpoliumqꝫ iuſſit
Aureum prima reuehi carina,
Vſtus accenſo pelias aheno,
Arſit anguſtus uagus inter vndas.
Iam ſatis diui mare uindicaſtis,
Parcite iuſſo.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX.

Pauet aius, horret, magna pernicies (adeſt.
Immane q̃tũ augeſcit, & ſemet do- (lor
Accendit ipſe, uimqꝫ p̄teritã itegrat.
Vidi furentem, ſæpe & aggreſſam deos
Cœlum trahentem, maius his, maius parat
Medea monſtrum. nanqꝫ ut attonito gradu
Euaſit, & penetrale funeſtum attigit.
Totas opes effudit, & quidquid diu
Etiã ipſa timuit, promit, atqꝫ omnẽ explicat
Turbam malorum arcana, ſecreta, abdita,
Et triſte læua complicans ſacrum manu,
Peſtes uocat, quaſcunqꝫ feruenti creat
Arena Libyæ, quaſqꝫ perpetua niue
Taurus coercet frigore arctoo rigens.
Et omne monſtrum, tracta magicis cantib⁹
Squamea latebris turba deſertis adeſt.
Hic fera ſerpens corpus immenſum trahit.
Trifidamqꝫ linguã exertat, & querẽs quibus
Mortifera ueniat, carmine audito ſtupet.
Tumidumqꝫ nodis corpus aggeſtis plicat.
Cogitqꝫ in orbes, parua ſunt inquit, mala,
Et uile telum eſt, ima quod tellus creat.
Cœlo petam uenena, iam nunc tempus eſt
Aliquid mouere fraude vulgari altius.
Huc ille uaſti more torrentis iacens
Deſcendat anguis, cuius immenſos duæ
Maior, minorqꝫ ſentiunt nodos feræ
Maior Pelaſgis, apta Sidoniis minor.
Preſſaſqꝫ tandem ſoluat Ophiuchus manus.
Viruſqꝫ fundat, adſit ad cantus meos
Laceſſere auſus gemina Python numina,
Et Hydra, & omnis redeat Herculea manu
Succiſa ſerpens cæde ſe reparans ſua.
Tu quoqꝫ relictis peruigil Colchis ades

ficiũ ſuũ. ¶ Altius: mai⁹ q̃ ſolita ſim. ¶ More tor. itelligit ſerpẽtẽ q iter ambas arcto flexuoſo corpe adiacet de quo ſupra diximus: hic uř i modũ fluminis i prio ſinu. eſt urſa maior: i ſequẽti minor. ¶ Duę fere. ſ. urſa maior & minor. ¶ Pelaſgis: ſicut Oui. iiii. de faſtis eẽ duas arctos q̃rũ cynoſura petať ſydoniis: elicẽ graia caria notet. ¶ Immẽſos: ſinus ipſius ſerpẽtis. ¶ Ophiculus hic apud nr̃os ſcriptores anguitenẽtes ẽ dictus: ſupra ſcorpionẽ cõſtituit tenẽs manib⁹ anguẽ mediũ, corp⁹ eius iplicãtẽ caput in manu dextera & caudã i ſiniſtra tenet idea rogat ut eum dimittat uenire ophiculus deriuať ab ophis q̃ dr apud nos ſerpens. ¶ Phyton: ſerpens fuit horride magnitudinis ex caleſcente terra poſt diluuium deucalionis ꝓcreatus hũc & dianã phœb⁹ iteremit. ¶ Gemina numina: duos deos. ſ. phœbũ & dianã quoꝫ m̃rm Latonã p̄gnãtẽ iſecutus eſt ipſe phython uſqꝫ idolẽ inſulam. ¶ Laceſcere inſequi & iniuria ꝓuocaŕ. ¶ Hydra: ſerpẽs fuit aquatilis q̃ lernã arcadiæ paludem incolebat: hanc interfecit Hercules. Et omnis intelligit etiam ſerpẽtem ſeruantem mala aurea heſperidũ q̃ interfecit hercu. ¶ Reparans: nã ſucciſo vno capite illi creſcebant tria.

DAN. Pauet: feſtinat medea ad uindictã: ꝑparatiõe ueneni id qꝺ idicat nutrix ingreſſu q̃rti actus carminis ſeptimi trimetro iãbico hipercatalectico euripido qꝺ recipit nõ nunq̃ tribrachũ & pirrichiũ loco iãbi. ¶ Vim p̄teritã: recrudeſcit. n. dolor ueteris recordatione iniuriæ. ¶ Deos manes: in primis hecatem magiſtram ſuã: ut ſcribit Apollonius. ¶ Fera ſerpens. imanis & noxia. ¶ Exerit: nudat eiaculatur eiicit. ¶ Trifidã, p̄celeritate. Maior pelaſgis: helice quam nauigando ſequunť Pelopone. i. ¶ Minor: cynoſura quam obſeruãt phœnices ut teſtatur Iginius quoniã aglaſtones phœnix primus eam terauuit, ophiculus ſerpẽtarius ¶ Phython: Homer. in cantico appollinis alter appellat in fœminino genere, ἀγχοῦ δ᾽ ἐκρήνη καλλίρροος ἔνθα δράκαιναν, ζατρεφέα μεγάλην τέρας ἄγριον. hãc peperit terra quo tempore peperit Typhaona irata Ioui & draconem cuſtodem aurei uelleris.

BER. ℭSopite ſerpens: intelligit ſerpētē ſeruātē aureū uellus colchis: quē Medea ſuis carminibus ſopiuit ut ſeruaret Iaſonē. ⸿ Poſtq̄: ad ſe coegit oēs ſerpētes aſciuit oīa mala q̄ in terris naſcunt. ⸿ Infauſte fru. ferentis infœlicitatē. ⸿ Iuui' erix. mōs ſiciliē ꝓruptus. ⸿ Caucaſus: mōs eſt indię ex eo latere quo ad ſeptētrionē ē ꝯtermina ſcytha ibi dr̄ ꝑmetheus: ut i hercule furēte uidimus religat'. ⸿ Medus: ppl's ꝯterminus aſſyræ. Aut pthus: ppl'us oriētalis ſcythię. ⸿ Leui: ſiue uagus ſiue celer fugiēdo. ⸿ Arabus: ppl's i aſia iudeā ab ægypto diſterminās. ⸿ Linūt: tingūt ueneno. ⸿ Sueui: ppl'i germaniæ. ⸿ Hercineis, lucis ſiluis eſt. n. hercinia ſilua teſte pōponio mella i alemania maxia: q̄ dierꝫ. lx. iter occupās: ut maior aliis ſiluis q̄ in germania ſunt ita uotior: Q dcunq;: oēs herbe ueneno ſę q̄ ꝓducūt tpe ueris, ut æſtatis aut ſini cōtractant a Medea. ⸿ Vere nidifico: quo uolucres ſolent nidificare. ⸿ Decus: pulchritudinē. qa nūc in illa pre anni q̄ tū dr̄ bruma cadunt folia ex arboribus. ⸿ Gramē: herba. ⸿ Athos: mōs iter macedoniā & thraciā aliqn̄ emonie: ut ibi dicit. ⸿ Pindus: mōs. ⸿ Illa. ſ. peſtifera herba. ⸿ Comam: folia ſua. ⸿ Pāgei. teſte Pli. iiii. li. ⸿ Pangeū, thraciæ ꝓmontoriū beſſis cōterminū & macedonię iunctū. ⸿ Falce cruēta: cū q̄ occidiſſet aliquē hominē. ⸿ Tygris: fluuius ē armeniæ. ⸿ Danubius: fluui' labēs per germaniā & panoniā. ⸿ Hiſpades fluuius Medeæ noiatiſſimus. ⸿ Bethis: regio eſt hiſpanię a fluuio p illū currēte nomē aſſumpſit, ut ibi teſtat auctor. ⸿ Heſperia: occidentalia: & hiſpana. ⸿ Hæc paſſa: ponit aliā diuerſitatē: nam aliq̄ herba eſt collecta ferro ueniente die: alia de nocte: ſine ferro euulſa. ⸿ Frutex illius trūcus alterius herbe. ⸿ Alta media nocte. ⸿ Secta vngue: reſecata ſine ferro. ⸿ Germana: herbas uenēoſas. ⸿ Obſcœnas: q̄ dicebant mali augurii. ⸿ Bubonis & ſtrigis: q̄ ſunt aues nocturne de qbus diximus. ⸿ Raucæ, nā a ſtridore ſtrix appellat vnde raucam appellat. ⸿ Artifex: Medea.

Sopite primum cantibus ſerpens meis.
Poſtquam euocauit omne ſerpentum gen'.
Congerit in vnum frugis infauſtæ mala,
Quæcunq; generat inuius ſaxis eryx,
Quæ fert opertis hyeme perpetua iugis
Sparſus cruore caucaſus promethei.
Pharetraq; pugnax medus, aut parth' leuis.
Et queis ſagittas diuites arabes linunt,
Aut quos ſub axe frigido ſuccos legunt.
Lucis ſueui nobiles Hercyniis
Quodcunq; tellus uere nidifico creat.
Aut rigida cum iam bruma diſcuſſit decus
Nemorum, & niuali cuncta cōſtrinxit gelu.
Quodcunq; gramen flore mortifero uiret,
Dirus ue tortis ſuccus in radicibus
Cauſas nocendi gignit, attrectat manu
Hæmonius illas contulit peſtes athos.
Has pindus ingens, illa pangæi iugis
Teneram cruenta falce depoſuit comam.
Has aluit altum gurgitem tigris premens.
Danubius illas. has per arentes plagas
Tepidis hydaſpes gemmifer currens aquis.
Nomenq; terris qui dedit Bethys ſuis
Heſperia pulſans maria languenti uado.
Hæc paſſa ferrū eſt, dum parat phœbus diē.
Illius alta nocte ſucciſus frutex.
At huius vngue ſecta cantato ſeges
Mortifera carpit gramina, ac ſerpentium
Saniem exprimit, miſcetq; & oſcenas aues
Mœſtiq; cor bubonis, & raucæ ſtrigis
Exſecta uiuæ uiſcera. hæc ſcelerum artifex
Diſcreta ponit. his rapax uis ignium,
His gelida pigri frigoris glacies ineſt.
Addit uenenis uerba non iſtis minus
Metuenda. ſonuit ecce uæſano gradu,
Canitq;. mundus uocibus primis tremit.

Tetrametri Trochaici Catalectici.

MEDEA. (deos,
VOs p̄cor vulgus ſilentū, uoſq; ferales
Et chaos cæcū, atq; opacā ditis ūbroſi domū
Tartari ripis ligatos ſq̄lidæ mōtis ſpec' (uos
Suppliciis aīæ remiſſis currite ad thalāos no
Rota reſiſtat mēbra torquēs. tāgat Ixiō hu
Tātal' ſecur' vndas hauriat pyrenidas. (mū.
Grauiorq; pœna ſedeat cōiugis ſocero mei,
Lubricus per ſaxa retro ſiſyphū uoluat lapis.
Voſq;, quas urnis ſoratis irritus ludit labor,
Danaides coite, ueſtras hic dies q̄rit manus.
Nunc meis uocata ſacris noctium ſydus ueni
Peſſimos induta vultus, frōte nō vna minax.

⸿ Diſcreta: ſeparata: qa aliqbus eſt uis cōcipiendi ignē: aliqbus inferēdi frigus. ⸿ Pigri: quo torpeſcūt homines. ⸿ Metuenda: qa tm̄ pn̄t ferre malū quātū uenena. ⸿ Sonuit: ueniens Medea inſana. ⸿ Canit: incantat.

ERB. VOs p̄cor: iſti ſunt uerſus trochaici: habēt trocheū in primo: & ſunt ſeptem pedum: uocanturq; tetrametri acathalectici. ⸿ Silentum: animarum. ⸿ Ferales: iferos. fera enim mors dicit apud antiquos. ⸿ Chaos cæcum: tenebræ inferni. ⸿ Specus: in tribus generibus reperitur: ubi eſt habitatio mortis: uocat animas: quę ſunt apud inferos: ut ueniant ad nouas nuptias: ferantq; ſecū malū augurium. ⸿ Rota. ſ. Yxionis cuius pœnā declarauimus in hercule. ⸿ Pyrenidas: corinthias: pyrene fons eſt acrocorinthi: tātali pœnā retulim'. ⸿ Socero: creonti p̄ri creuſæ. ⸿ Lubricus lapis q pōt firmari: ſyſiphi pœna declarata eſt ſupra. ⸿ Irritus: uanus, qa nō pn̄t haurire aquas: ut ſupra. dictum eſt. ⸿ Coite: ſimul uenite. ⸿ Peſſimos: uenia: & tu diana q̄ i iferno diceris echate nō læta: ſed ifœlix iſtis nuptiis. ⸿ Sydus: q̄ luces de nocte. ⸿ Soluens: ſm̄ morē ſacrificātiū iferis & icātationum ſpargebant capilli per humeros. ⸿ Secreta: hic mutat uerſus & ē iābicus. ⸿ Luſtraui: circuiui faciēdo ſacra ⸿ Euocaui: p̄ter naturam & curſum cœleſtem feci pluere: maria decreſcere totūq; ordinē cœli pturbaui.

DAN. ℭSparſus cruore: hoc idem canit apollonius deſcribēdo uenenū quo domuit tauros Medea dicit ifectū fuiſſe ſanguine quē roſtro elicit aqla de iecore ꝑmethei & iō dcm̄ uenenū προμήθειον. πρωτοφυὲς τὸ ἀνέσχε κατασταξάντος ἔραζε αἰετοῦ ὠμηστέω κνημοῖσιν καυκασι &c. ⸿ Sueuis germani.

DAN. VOs p̄cor: hic Medea iuocatis manibus & cōceptis cātationib' palā inficit & medicat, quam dono mittat creuſę in pnicię oium familiariū & centōis. ⸿ Carmen tetrametrum trochaicū acatalecticum.

ℭAeſtibus:

Tibi more gentis uinculo ſoluens comam,
Secreta nudo nemora luſtraui pede.
Et euocaui nubibus ſiccis aquas.
Egiq; ad imum maria, & oceanus graues
Interius vndas æſtibus uictis dedit.
Paritercq; mundus lege confuſa ætheris
Et ſolem, & aſtra uidit/& uetitum mare
Tetigiſtis Vrſæ. temporum flexi uices.
Æſtiua tellus floruit cantu meo.
Meſſem coacta uidit hybernam Ceres.
Violenta Phaſis uertit in fontem uada.
Et iſter in tot ora diuiſus truces
Compreſſit vndas omnibus ripis piger.
Sonuere fluctus/tumuit inſanum mare
Tacente uento. nemoris antiqui domus
Amiſit vmbram uocis imperio meæ.
Die relicto phœbus in medio ſtetit.
Hyadeſq; noſtris cantibus motæ labant.
Adeſſe ſacris tempus eſt phœbe tuis.
Tibi hæc cruenta ſerta rexuntur manu,
Nouena quæ ſerpens ligat.
Tibi hæc typhoeus, membra qui diſcors tulit,
Qui regna concuſſit Iouis.
Vectoris iſtic perfidi ſanguis ineſt.
Quem neſſus expirans dedit.
Oetæus iſto cinere defecit rogus,
Qui uirus Herculeum bibit.
Piæ ſororis impiæ matris facem
Vltricis Althææ uides.
Reliquit iſtas inuio plumas ſpecu
Harpyia, dum Zetum fugit.
His adiice pinnas ſauciæ Stymphalidos
Lernæa paſſæ ſpicula.
Sonuiſtis aræ, tripodas agnoſco meos
Fauente commotos dea.
Video triuiæ currus agiles,
Non quos pleno lucida vultu
Pernox agitat/ſed quos facie
Lurida mœſta, cum theſſalicis
Vexata minis cœlum freno
Propiore legit. ſic face, triſtem
Pallida lucem funde per auras.
Horrore nouo terre populos.
Inq; auxilium Dictynna tuum
Pretioſa ſonent æra Corinthi.
Tibi ſanguineo cæſpite ſacrum
Solenne damus. tibi de medio
Rapta ſepulchro fax nocturnos
Suſtulit ignes.
Tibi mota caput flexa uoces

BER. ¶ Aeſtibus, fluctib⁹. ¶ Vrſe: maior & minor q̃ nunq̃ dñr occidere carmib⁹ meis tracte ſunt da cœlo. ¶ Vetitum: negatũ cũ alia ſydera dñr occidere in mari: ſole iſte urſe nunquã tendũt ad occaſum. ¶ Vices, mutaui uices tẽpoꝝ. æſtate feci pullulare flores: & hyeme fruges ſecari. ¶ Ceres: dea frugũ coacta meis carminibus. ¶ Phaſis: fluuius colchoꝝ. ¶ Vada uiolenta: ĩpetuoſas aquas. ¶ In fontem: uerſus origınẽ ſuã cõtra naturã aquæ. ¶ Tot ora: hoſtia ſeptem. ¶ Truces: impetuoſas: uel dicit ꝓpter pp̃los p quos fluuit aſperos. ¶ Piger. ſ. p me factus tardus. ¶ Nemoris: trãſtuli arbores ad alia loca ubi nõ erãt pri⁹. ¶ Vmbrã: quia ubi nulle relicte ſunt arbores. ¶ Stetit: ut neq; ad oriẽtem neq; ad occaſum rẽdet. ¶ Hyades: ſeptem ſtellæ in frõte tauri. ¶ Labãt. tremũt: & uidenẽ cadere. ¶ Adeſſe: inuocat lunã ad ſacra ſua. ¶ Phœbe, luna. ¶ Serta: q̃ cõtexui de ſerpẽtib⁹ nouẽ. ¶ Nouenar de nouẽ ſerpẽtibus hic uerſus dimeter ẽ habẽs q̃tuor pedes. ¶ Mẽbra: ponit oia mõſtra: qbus iſta cõtexunẽ. ¶ Mẽbra. i. manus. ¶ Typhæus: gigas q auſus ẽ pugnare ꝯtra deos. ¶ Regna iouis: cœlũ. ¶ Vectoris pfidi, neſſi cẽtauri, q exportãs deianirã ab hercule iterfectus eſt: ut uidebimus i ultima tragœdia, appono tibi huius ſanguinẽ. ¶ Oeteus, adiungo cinerẽ ſup quẽ expirauit hercules i mõte ut uidebimus in eadẽ tragœdia. ¶ Virus: uenenũ quo cõfectus eſt hercules. ¶ Vides. ſ. o phœbe: adiungit vnã facẽ & dicit ꝙ illa ẽ q̃ cõſumptus eſt meleager ut ſupra uidimus. ¶ Pie ſororis, q a uindicauit fr̃es iterẽptos a filio. ¶ Impiæ: q a filiũ iterfecit. ¶ Harpya: de his monſtris in hercule furente dictũ eſt. ¶ Zetũ: qui harpyas cũ fratre calai fugauit ad ſtrophadas inſulas: & ſic admiſcet plumas harpiaꝝ & auiũ ſtimphalidũ: de qbus in prima uidimus eas Hercules ſagittis interfecit. ¶ Sauciæ: vulnerate & peſte ſagittas qui-bus hydra interfecta fuit. ¶ Sonuiſtis: dũ hæc diceret ſenſit moueri aras. vñ lętaẽ aduẽtu dianę q̃ turbido vultu ueniebat. ¶ Tripodes meos: ſic phœbades in tẽplo appollinis: ſupra tripodẽ recepture ſpiritũ ſtrepitu ſentiebant aduenıẽtis dei. ¶ Vnde dicit tripodes meos illam ſimilitudinem. ¶ Agiles ueloces: quia vno menſe cõplet curſum ſuum. ¶ Lurida: pallida nõ uideo talem ut eſt in cœlo qñ plena & rotunda eſt tota ſplẽdẽs. ſed q̃lẽ mœſtam: & triſtẽ: ut eſt qñ minis i. uerbis icãtatoriis theſſaloꝝ uerſaẽ & obſcuraẽ. ¶ Legit: trãſit. ¶ Proprie fre. curſu uicinioẽ: tractũ eſt ab eqs qbus ipſa dicitẽ in curru. ¶ Tere: pturba. ¶ Dictina: diana dicta ab ipſis retibus: nã græce dictinõ recte dicitẽ: ut Solinus & Lactã. oñ dñr. ¶ Aera: q̃ pulſabanẽ ne luna audiret uerba magica, cogereturq; deſcẽdere in terrã: ut Virg. Carmina qua pñt lunã deduceẽ cœlo. ¶ Pręcioſa, uaſa corinthica mire celatuẽ. ¶ Ceſpite, terracũ herba fuſa ſanguine. ¶ Sepulchro: quam accepi ex ſepulchro. ¶ Tibi mota: exultans Medea aduentu Dianæ parat tale ſacrificium: dicitq; ſe facturam quẽadmodũ coribãtes.

DAN. ¶ Typheus: gigas ſub arimis ſepultus εἰν ἀρίμοις ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. ex quo exẽplo potes ẽr cognoſcere dictionẽ triſyllabã & hr̃e ευ diphtõgũ i ultima. Heſi. diſſentit ab Home. fingẽs ſub ætna nõ ſub arimis cõditũ eẽ typhea. ¶ Sanguis: neſſus cẽtaur⁹ trãs euenũ fluuiũ tulit deianirã cui uolẽs uiciũ offerre trãſfix⁹ ẽ ab hercule ſagitta. Sanguie & oleo ueſte ifecta i ſacris idutus hercules lẽta tabe ꝯſumpt⁹ eſt. ¶ Styphalidos: argonautæ cũ attigiſſent ſtymphalum de quo ſupradictum eſt, armarunt ſe & fuſtibus fugarunt aues: quoniam vna cecidit ſuper leuum humerum oilei tantam ut ceciderit rem⁹ de manibus. ¶ Euribotes ſanauit vulnus, Amphidamantis monitu argonautæ in-

duerunt capita galeis & fu ſtibus manus: aliter incre beſcente turba uolucrum nequaquam tranſiſſent.

BER, ℂMenas.ſ.ipſa furioſa tã quam menas ſacerdos bacchi. ⸿Tibi: ad honorem tuum. ⸿Feriam: fudã ſanguinem ex uenis brachiorum. ⸿Manet: uat. ⸿Aſſueſce uertit ſermonem ad manum ſuam: ut aſſueſcat fundere ſanguinem: ut deinde poſſit iterficere filios. ⸿Stringere: nudare. ⸿Caros.ſ. filiorum. ⸿Dedi: effudi poſtquam effudit ſanguinem dicit erit hic tanq̃ latex hoc ẽ vinũ quod ſolebat fundi i ſacris. ⸿Quod ſi, ſi forte lamentaris quod te fatigo ſæpius: habe me excuſatam: nam culpa eſt Iaſonis: ordo eſt in tertio uerſu. ⸿Perſei: o Diana q̃ ſm Heſiodo filia aſteries & Perſei fratris aſteri patris uentorum: & eſt Perſei. patronymicum: & Perſei uocatiui caſus ẽ. ⸿Tu non quas miſſura ſum ad Creuſam uenenis infice. ⸿Ignis: in corona q̃ donare noue nupte ꝯſtitui: ignẽ incluſi quẽ mihi dedit prometheus qui illum furatus fuerat a diis ſuperis propterea ut ſupra uidimus in caucaſo monte ligatus pœnas luit. ⸿Obſcurus: qui non cernitur. nam prometheus docuit me occultare ignem eo modo. ⸿Furtas: cœli ignem raptum de cœlo. ⸿Viſcere: nã iecur eius ab aqla corroditur. ⸿Fœto: nam ſemper naſcitur ſicut corroditur. ⸿Vires.ſ. ignis. ⸿Mulciber: vulcanus. ⸿Tectos: quod uidetur ipoſſibile q̃ ignis tegatur in ſulphure. ⸿Cognato phaetonte: propinquo meo. nam ſol pater Phaetõtis erat auus Medeæ ad miſcui etiam aliquas partes fulguris quo phaeton arſit. ⸿Chimeræ: mons eſt in licia qui fumum & flammam admodum ethne in ſicilia: & ueſuuii in campania eructare uidetur quod utiq; dedit cauſam fabulæ quæ illum dixit monſtrum eſſe chimeræ quã heſiodus in theogonia deſignans habere tria capita dixit vnũ leonis: aliud ipſius chimeræ & aliud draconis: qui &

Ceruice dedi. tibi funereo
De more iacens paſſos uincit
Vitta capillos.
Tibi iactatur triſtis Stygia
Ramus ab vnda. tibi nudato
Pectore Mænas, ſacro feriam
Brachia cultro manet noſter
Sanguis ad aras. aſſueſce manus
Stringere ferrum caroſq; pati
Poſſe cruores.
Sacrum laticem percuſſa dedi.
Quod ſi nimium ſæpe uocari
Quereris, uotis ignoſce, precor.
Cauſa uocandi perſei tuos
Sæpius arcus, vna, atq; eadem eſt
Semper Iaſon.
Tu nunc ueſtes tingue Creuſæ.
Quas cũ primum ſumpſerit / imas
Vrat ſerpens flamma medullas.
Ignis fuluo clauſus in auro
Latet obſcurus, quem mihi, cœli
Qui furta luit uiſcere fœto,
Dedit / & docuit condere uires.
Artẽ prometheus dedit. at tenuit
Sulphure tectos Mulciber ignes.
Et uiuacis fulgura flammæ
De cognato phaetonte tuli.
Habeo mediæ dona Chimæræ.
Habeo flammas uſto Tauri
Gutture raptas / quas permiſto
Felle Meduſæ, tacitum iuſſi
Seruare malum. adde uenenis
Stimulos Hecate / doniſq; meis
Semina flammæ condita ſerua.
Fallant uiſus, tactuſq; ferant.
Meet in pectus, uenaſq; color.
Stillent artus, oſſaq; fument.
Vincatq; ſuas flagrante coma
Noua nupta faces.
Vota tenentur, ter latratus
Audax Hecate dedit / & ſacros
Edidit ignes face luctifera.
Peracta uis eſt omnis, huc natos uoca.
Pretioſa per quos dona nubenti feras,
Ite, ite nati matris infauſtæ genus,
Placate uobis munere, & multa prece
Dominam & nouercã. uadite, & celeres domũ
Referte greſſus, ultimo amplexu ut fruar.
Dimetri Iambici Catalectici.
CHORVS.

enterius quidẽ leonem. poſterius uero draconem: medio autem capram. ⸿Dona: ignẽ. ⸿Tauri, qui erat in colchos. ⸿Meduſę: quę iterfecta fuit a pſeo: ut plane ſcribit Oui.li.iiii.meta. ⸿Tacitũ: occultatum in corona. ⸿Echate: o diana ⸿Semina: fomenta ignis. ⸿Fallant, cum uiderit coronam nõ credet intus eſſe ignẽ. ⸿Ferant: patiantur: ut cum tangatur nõ ſit calida ita decipiat & tactus & uiſus ⸿Meet: eat in pect⁹ & medullas Creuſę. ⸿Noua nupta: creuſa magis ardeat, q̃ faces q̃ geſtare ſunt i nuptiis ſuis. ⸿Vota: nũc ſentit ſe exauditã. vñ mandat nutrici: ut filios aduocet q munera ferãt creuſæ. ⸿Ite itelligẽdũ ẽ filios ueniſſe qbus dat munera ferẽda: mãdatq; ut ſtati reuertãt. ⸿Nouercã: creuſam.

DAN, ℂCurrus agiles: quos fingũt trahi a mulis propter ſterilitatem. ⸿Per nox.ſ. nocte ipſa. ⸿Minis rõbis trahunt lunã ad deſpumãdũ herbas p uenenis theſſalię. martialis. quæ nunc theſſalico lunam deducere rhombo: & alibi idẽ. Quã ſecta colcho luna uapulat rhõbo, & Oui. themeſſęaq; concutit æra: & Theocritus i pharmacutu tria. χωσ δινείω δε ρομβοσ ὀχά λκεοσ ἐξ ἀφροδίτασ. &c. Paſſos: perpexos a pando. ⸿Semper Iaſon. Iaſon vnus eſt ſemper in cauſa q̃ re te inuocem. ⸿Medeæ chimeræ: drachonis chimera monſtrum ſpirans ignẽ Hom. δεινὸν ἀπο πνείουσα πυρὸσ μένοσ αἰθομένοιο belerophonte pernicie iuſſu Heuriæ regis lyciorũ cui⁹ poſtea filiã Achymenẽ uxorẽ duxit hiſtoriã Hom. totã deſcribit in. ζ. illiados & Plau. nr̃ iu bacchidibus pſtringit: ſanguinẽ huius mõſtri Medea itulit uenenis ſuis collectũ de Medea pte q eſt draco. ⸿Meduſe. meduſam dormientem vno ictu peremit Perſe. uolarum auſpicatus ex amphoſancto monte peloponneſi ignitus. ⸿Hecate imploratio eſt ad Hecatem. ⸿Venas: amor tanq̃ uenenum irrepit paulatim per uenas & caput.

Quo nam:

BER. **Q**Vo nam, iducitur chorus q uiſo furore medeę rogat ut cito eat ipſa de regione: uerſus eſt Euripideus ab inuentore dictus habens quatuor pedes minus vna ſyllaba vnde dimeter dicitur cū duo pedes ponuntur pro vno hypercatalecticus. quia deficit. ⁋ Menas: Medea furioſa tanq̄ baccha. ⁋ Rapitur: uiolenter ducitur. ⁋ Impotenti: qui non poteſt moderari. ⁋ Citatus: commotus. ⁋ Riget: horret & aſper eſt. ⁋ Regi: ſcilicet creonti. ⁋ Quis: quaſi dicat nemo crederet illā exulem cum ſit ita ſuperba & minabunda. ⁋ Flagrant: ardent interdum eſt rubicunda: interdum paulda: quod ſignum eſt magne iracundie & mutationes animi. ⁋ Vagante: inſtabili, nam modo pallida, modo rubea. ⁋ Tygris: anima horrendum Armeniæ: & tanquam tygris truculēta amiſſis filiis. ⁋ Gāgeticum, a fluuio indie gange dicitur. ⁋ Frenare: trāſlatum eſt ab equis. ⁋ Colchis: ipſa Medea quando diſcedet ut liberet nos metu. ⁋ Nunc phoe. Chorus rogat ſolē ut cito uadat ad occaſum: & fiat nox ut Medea quæ habebat terminū vnı᷒ diei diſcedat ab agris græcis. ⁋ Loro: nullis habenis morantibus æquos tuos. ⁋ Timendum: qui nobis timendus eſt præſentia Medeę. ⁋ Heſperus dux: ſtella quæ ducit noctem.

DAN. **Q**Vo nā. Carmine nouo dimetro iābico catalectico Anacreōtio chorus Medeæ maliciam deteſtatur menas appellatio eſt inſanæ. ⁋ Rapitur: igitur. ⁋ Impotenti: quo redditur impotēs & ſui neſcia. ⁋ Flagrantq; genæ: hoc idem de eadem perſona & in eadem re diuidit Apol. φοινιχθ ἐδ ἐαμεδ᾽ ειον κα λοχρια: καδ᾽ ἐδ᾽ εμιν αχ λυσ ευλευ αινο μενην.

QVonam cruenta Mænas
Præceps amore ſæuo
Rapitur? quod impotenti
Facinus parat furore?
Vultus citatus ira
Riget, & caput feroci
Quatiens ſuperba motu
Regi minatur ultro.
Quis credat exulantem?
Flagrant genæ rubentes,
Pallor fugat ruborem.
Nullum uagante forma
Seruat diu colorem.
Huc fert pedes, & illuc
Vt tigris orba natis,
Curſu furente luſtrat
Gangeticum nemus. ſic
Frenare neſcit iras
Medea, non amores.
Nunc ira, amorq; cauſam
Iunxere. quid ſequetur.
Quando efferet Pelaſgis
Nefanda Colchis aruis
Greſſum? metuq; ſoluet
Regnum, ſimulq; reges?
Nunc phœbe mitte currus
Nullo morante loro,
Nox condat alma lucem.
Mergat diem timendum
Dux noctis heſperus.

ACTVS QVINTVS.

.Trimetri Iambici.

Nuntius. Chorus. Nutrix. Medea. Iaſon.

PEriere cuncta/concidit regni ſtatus.
Nata, atq; genitor cinerē pmiſto iacēt.
C. Qua fraude capti? N. q̄ ſolēt reges
Dōis. C. i illis eē qs potuit dol᷒? (capi?
Nū. Et ipſe miror, uixq; iam facto malo
Potuiſſe fieri credo. Ch. quis cladis modus?
Nū. Auidus per omnem regiæ partem furit
Vt iuſſus, ignis. iam domus tota occidit.
Vrbi timetur. Ch. vnda flammas opprimat.
Nū. Et hoc in iſta clade mirandum accidit.
Alit vnda flammas quoq; probibetur magis,
Magis ardet ignis/ipſa præſidia occupat.
Nut. Effer citatum ſede pelopeia gradum
Medea præceps, quas libet terras pete.
M. Ego ne ut recedam? ſi profugiſſem prius,
Ad hoc redirem/nuptias ſpecto nouas.
Quid anime ceſſas? ſequere felicem impetum.

PEriere cum. ERB. Hic eſt quintus act᷒ ubi ponitur uindicta in Iaſonē & creuſam vnde ueniens nuncius quid ſecutum ſit ex muneribus Medeæ narrat domum totam flagraſſe. Nutrix autem hortatur Medeam ut diſcedat: ipſa autem parat occidere filios: ut Iaſon quoque ſentiat malum. ⁋ Nata ac genitor: Creuſa & eius pater Creo ſimul ſunt combuſti. ⁋ Dolus: quæ fraus potuit eſſe in illis muneribus ⁋ Et ipſe: miror etiam qui dolus potuit eē & qui uidi uix credere poſſum. ⁋ Iuſſus: quaſi de imperio alicuius. ⁋ Vnda: quia nō extinguitis aquis. ⁋ Et hoc cum plus aquæ ponitur tāto magis accedit. ⁋ Præſidia: ideſt aquam quæ ſolet eſſe præſidium ad extinguendum ignem. ⁋ Effer: nutrix perſuadet fugam Medeæ. ⁋ Pelopeia: corithia a pelope. ⁋ Gradum: pedem celerē. ⁋ Redirem: ut uiderem hāc uindictam. ⁋ Anime, animum ſuum exhortatur ad aliam uindictam cōtra Iaſonem. ⁋ Fœlicem: qui habet qd̄ cupit.

DAN. **P**Eriere cuncta. iam lauit omnē ſuriam Medea peſtifero & crudeli munere pallæ nuptialis q̄ creontis regia tota combuſta eſt: reſtant filii trucidādi ne Iaſoni quicquam deſit ad acceſſionem doloris. Actus. v. cōtinet ultimum carmen iambicum trimetrum hypercatalecticum. Nuncius index mali Chorus ſtupet Medea exultat inceſſu ultionis Iaſon trepidat. ⁋ Donis. ſ. qua arte decipiuntur reges. ⁋ Vt. i. tanquam eſſet iuſſus ipſe ignis ſerperet per omnem regiam.

BER.

Pars ultionis iſta, qua gaudes, quota eſt?
Amas adhuc furioſa? ſic ſatis eſt tibi
Cœlebs Iaſon? quære pœnarum genus
Haud uſitatum. Iamq; ſic temet para.
Fas omne cedat, abeat expulſus pudor.
Vindicta leuis eſt, quam ferunt puræ manus.
Incumbe in iras, teq; languentem excita.
Penituſq; ueteres pectore ex imo impetus
Violentus hauri. quidquid admiſſum eſt adhuc,
Pietas uocetur. hoc age, & faxo ſciant,
Quam leuia fuerint, quamq; uulgaris notæ:
Quæ commodaui ſcelera. præluſit dolor
Per iſta noſter. quid manus poterant rudes
Audere magnum? quid puellaris furor?
Medea nunc ſum: creuit ingenium malis.
Iuuat, iuuat rapuiſſe fraternum caput.
Artus iuuat ſecuiſſe & arcano patrem
Spoliaſſe ſacro. iuuat in exitium ſenis
Armaſſe natas. quære materiam dolor.
Ad omne facinus non rudem dextram efferes.
Quo te igitur ira mittis? aut quæ perfido
Intendis hoſti tela? neſcio quid ferox
Decreuit animus intus, & nondum ſibi
Audet fateri. ſtulta properaui nimis.
Ex pellice utinam liberos hoſtis meus
Aliquod haberet. quidquid ex illo tuum eſt,
Creuſa peperit. placuit hoc pœnæ genus:
Meritoq; placuit. ultimum magno ſcelus
Animo parandum eſt. Liberi quondam mei
Vos pro paternis ſceleribus pœnas date.
Cor pepulit horror, membra torpeſcunt gelu,
Pectuſq; tremuit. ira diſceſſit loco.
Materq; tota coniuge expulſa redit.
Ego ne ut meorum liberum, ac prolis meæ
Fundam cruorem? melius ah demens furor
Incognitum iſtud facinus, ac dirum nefas
A me quoq; abſit. quod ſcelus miſeri luent?
Scelus eſt Iaſon genitor, & maius ſcelus
Medea mater. occidant, non ſunt mei.
Pereant, mei ſunt. crimine & culpa carent.
Sunt innocentes, fateor: & frater fuit.
Quid anime titubas? ora quid lachrymæ rigant?
Variamq; nunc huc ira, nunc illuc amor
Diducit? anceps æſtus incertam rapit.
Vt ſæua rapidi bella cum uenti gerunt:
Vtrinq; fluctus maria diſcordes agunt.
Dubiumq; pelagus feruet. haud aliter meum
Cor fluctuatur. ira pietatem fugat,
Iramq; pietas. cede pietati dolor.
Huc cara proles, unicum afflictæ domus

Quota minima: niſi facias aliam. Amas. ſ. Iaſonē, tu uideberis adhuc amare ipſum ſi cōtēta fueris q ipſe factus ſit celebs. i. priuatus uxore creuſa. Fas, nō putes aliquod illicitū. Vindicta: exhortat ſe ut faciat maiora ſcelera. Paruæ manus: nō ſatis eſt uindicta q̄ fecerunt munera q̄ tulerūt paruæ manus puerorū meorū. Incumbe: iuſta cū diligētia. Languētē: deficientē & remittentē furorem. Hauri: aſſume uiolētius. ſ. quam ſolebas. Admiſſum: peccatū faciamus qd facta mea ſcelerata prius: nūc poſſint appellari pia reſpectu horū q̄ faciā. Notæ: ſceleris. Cōmodaui. ſ. Iaſoni: q̄ non facit p me ſed amore Iaſonis ut uidimus. Præluſit: fecit principiū: & eſt uerbū muſicorū: q in principio cātus pludiū faciūt. Nunc me. habet emphaſim nunc ſum illa magna incātatrix. Malis: ſuꝫ facta doctior exercendo mala. Frater nū. frīs quē laniaui. Archano ſa. uellere aurea qd in luco matris appēſum arbori erat. Senis pelmer quē filiabus laniādū tradidi. Nō rudē. i. expertā ēt ſi oportet occidere filios. Quo. a qd dirigis ꝯſiliū Audet fateri: nō audeo dicere me uelle iterficere filios meos. Hoſtis: Iaſon utmā hēret filios ex creuſa quos occiderē. Properaui: feſtinaui occidere Creuſam: debebā expectare qd haberet filios. Ex illo: iaſone: dic putabo q iſti ſint filii, nam qc qd peperiſti ex ipſo: puta illū genuiſſe ex Creuſa: & ita deliberat filios occidere. Paternis: pp pr̄em ur̄um. Gelu frigore qd ſeqt ex timore: nā horrebat interficere filios. Mr̄. pietas mr̄na. Expulſa cō. remota perſona crudelis cōiugis: hoc ē pietate excluſit irā. Ego ne. redit ad effectū mr̄is. A me. hēt emphaſim: ēt a medea crudeli. Luēt: purgabūt. Genitor: pr̄ illorū: loqt ex ira debent mori qa ſunt filii pfidi patris & ſceleratæ medeæ. Mei ſūt: reuocat ſe nō merent mori Frater abſirtus fuit innocens: & ita ꝯputat pietatē: interfici alios ſine culpa. Titubas: uacillas. mō pietas reuocat. Feſt⁹ agitatio mentis. Vtrinq: ex altera pte: & alia: & ita facit cōparationē. Cede: da locū pietati: nō ſunt interficiendi filii mei.

DAN.

Qua gaudes: gaudebat aius Medeæ ruina creuſæ ſic uti ipſa antea ridebat malis Medeæ id qd oñdit eo in loco cōquerēs ad Iaſonē Rideat & tyrio iaceat ſublimis i oſtro flebit & ardores uincet aduſta meos. Si ſatis eſt tibi celebs Iaſon: ac ſi diceret nō ſat habeo priuatū iā eſſe Iaſon a ſua cōiuge niſi grau⁹ ēt addat malū iō oī fas oēm pudorē abrūpe. Admiſſuꝫ, peccatū ē. i. peccaui. Ad mittere. n. peccaƚ Plau. qd admiſi pf. Præluſit do. iſtec: ſupiora mala oia ſūt pludii loco uenietibus malis q̄ longe futura ſum grauiora. eſt. n. pludere rei inchoādæ aliqd pmittere & caue pludiū dicas qd uulgare ē uerbū pludiū pprie faciūt citharœdi emerēdi fauoris gr̄a. Vltimū ma. ultimus oium q̄ feci hactenus aut ultimū oium ſcelerū nefandiſſimū cruentiſſimū flagitioſiſſimū in iſontes & filios craſſari auditu q & dictu oppido q̄ horribiles. Cor pe. altercanƚ in Medea ira & pietas tādē pietatē ipſam ira puincet, cui qdē cōtētioni q̄ſi de induſtria nō nullorū actorū cōſilio ſola Medea ſuppoſita eſt hoc egit Apolloni. hoc Oui. hoc poſtremo Sene. a quibus ſola Medea in ſuo ſcelere ppetrādo eligiƚ quæ nō p appetitu nō p ipſa rōne ꝯtendat. ſed tādē appetitu ſuccubuiſſe oēs ſcripſerūt pallegari auctores. Liberū, pro liberorū. Ah de. fu. cogita apoſiopoſis aut ſic: melius. ſ. cogita Medea ut hic alloquaƚ ſeipſam: poſtea conuertaƚ ad furorē: ah demēs furor, incognitū iſtud facin⁹ a me abſit. Et fra. fuit a ſimili ꝯfirmat cauſam. Variās me. Vt ſæua. Cōparatio a rabido. uētorū turbie ad pecilloſum aium Medeę uti mutuē ſe laceſſant ex aduerſo flātes id qd elegāter

Oui. hoc

Solamen. hic nos ferte, & infuſos mihi
Coniungite artus habeat incolumes pater,
Dum & mater habeat. urget exilium, ac fuga.
Iam iam meo rapientur euulſi ſinu.
Flentes, gementes, ſed oculis pereant patris.
Periere matris. rurſus increſcit dolor.
Et feruet odium. repetit inuiſam manum
Antiqua mentis ira, qua ducis, ſequor.
Vtinam ſuperbe turba Tantalidos meo
Exiſſet utero/biſq; ſeptenos parens
Natos tuliſſem. ſterilis in pœnas fui.
Fratri, patriq;(quod ſat eſt) peperi duos,
Quonam iſta tendit turba furiarum impotés?
Quem quærit? aut quo flammeos ictus parat?
Aut cui cruentas agmen infernum faces
Intentat? ingens anguis excuſſo ſonat
Tortus flagello. quem trabe infeſta petit
Megæra? cuius vmbra diſperſis uenit
Incerta membris? frater eſt, pœnas petit,
Dabimus, ſed omnes fige luminibus faces.
Lania, perure, pectus en furiis patet.
Diſcedere a me frater ultrices deas,
Maneſq; ad imos ire ſecuras iube,
Mihi me relinque/& utere hac frater manu,
Quæ ſtrinxit enſem, uictima manes tuos
Placamus iſta. quid repens affert ſonus?
Parantur arma/meq; in exitium petunt.
Excelſa noſtræ tecta conſcendam domus
Cæde inchoata. perge tu mecum comes,
Tuum quoq; ipſe corpus hinc mecum auehe
Nunc hoc age anime. non in occulto tibi eſt
Perdenda uirtus, approba populo manum.
I. Quicunq; regum es cladibus fidus dolens,
Concurre, ut ipſam ſceleris authorem horridi
Capiamus/huc huc fortis armigeri cohors
Conferte tela/uertite ex imo domum.
M. Iam iam recepi ſceptra, germanum, patrē,
Spoliumq; Colchi pecudis auratæ tenent.
Rediere regna/rapta uirginitas redit.
O placida tandem numina, o feſtum diem,
O nuptialem, uade, perfectum eſt ſcelus,
Vindicta nondum/perage, dum faciūt manus.
Quid nunc moraris anime? qd dubitas? potens
Iam cecidit ira. pœnitet: facti pudet.
Quid miſera feci? miſera pœniteat licet,
Feci uoluptas magna me inuitam ſubit.
Et ecce creſcit/deerat hoc vnum mihi
Spectator ipſe. nil adhuc factum reor.
Quidquid ſine iſto fecimus ſceleris, perit.
I. En ipſa tecti parte præcipiti imminet,

Oui. hoc tetraſtico deſcripſit: nam modo purpureo uires capit eurus ab ortu. Nunc zephirus ſero ueſpere miſſus adeſt. Nunc gelidus ſica boreas bacchatur ab arcto. Nūc notus aduerſa prælia frōte gerit. ⸿ Cōfluctuatur: imperſonale. ⸿ Biſſeptenos: Homerus duodecim tātum in. α. illiados. τηπερδ' εαδ'εκα παιδες λεσσενι μεγαροισ ιυο λουτο εξ μεν θυγαττερεσ εξ δ'υιεεσ ηβωοντεσ.

BER. ℂ Clufuſos: inſinuate in cōplexum meum. ⸿ Habeat: poti⁹ uolo ꝙ Iaſon habeat uos ut aliquando ſperare poſſim uobis frui. ⸿ Vrget inſtat: nam finis eſt diei mihi conceſſe. ⸿ Euulſa. ſ. filii mei a me diuellentur cum ſit recedēdum. ⸿ Pereant: ex ira determinat illos occidere ut Iaſon etiam illos uidere non poſſit quos mater non eſt uiſura. ⸿ Quo du.tis ad mortem & ſcelus faciendum ducis: & ſequar te vnum tantum doleo ꝙ non habeo tot filios quemadmodum habuit niobe q̄ ſeptem mares & totidē fœminas habuit: oēs occiderem. ⸿ Tātalidos. niobes filiæ tantali: ut uidimus in hercule furēte. ⸿ Tuliſſe: peperiſſem. ⸿ Sterilis: peperi paucos. ⸿ In pœ. ad finem penarum. ⸿ Fratri: ſatis: tamen erunt ad uindictam fratris mei interēpti & patris œte aureo uellere ſpoliati. ⸿ Quo nā: dū tanto furore agitatur uidētur illi adeſſe furię infernales & vmbras mortuorum ſi et quas cognoſcit vmbrā fratris uenientis ad ſe ad uindictam. ⸿ Impotens: furioſa. ⸿ Intentat: porrigit ⸿ Anguis q loco erat ſcutice. ⸿ Tortus: uibratus & circumcuſſus. ⸿ Trabe face. ⸿ Megera: vna ex trib⁹ furiis. ⸿ Cuius vm. uideo uenire contra me animum diſperſis membris: & eam agnoſcit eſſe fratris ab ea lacerati. ⸿ Incerta: quę nō poteſt bene cognoſci cū habeat membra diſperſa nā vmbre ſeruabāt ſigna uulnerum: ut Virgi. ſcribit de deiphœbo. ⸿ Sed fuge: ſi ut frater ut dē pœnas fac ut iſte furiæ immitant oēs faces ſuas. ⸿ Diſcedere: faceas recedere ab inferos cū ſim ſatis concitata furore: ſum de me furia. ⸿ Vltrices deas: eumenides furias ⸿ Securas: q̄ nō dubitēt ne ſcelus factū. ⸿ Me. ſ. furiā q̄ ſola ſatis ſum ad oia ſcelera. ⸿ Iſta uictima dicēdo hæc uerba vnū ex filiis occidit. ⸿ Repens: repentinus dū ſic ſtaret: audit ſtrepitū armoꝝ & erat Iaſon ueniēs cū militibus: ipſa uero capit cōſiliū aſcēdēdi tectū ut ibi pficiat uindictā ſuam. ⸿ Comes: tu q uōdū ex vulneratus ueni mecū. ⸿ Aduehe: porta pedibus tuis. ⸿ Nūc aie: aſcēdēs tectū dīc iſta uerba pplo: ut oēs me itelligāt hēre fortē manū ad cedē. ⸿ Quicūq; uocat Iaſon milites ſuos ad capiēdam medeā. ⸿ Ex imo: a fundamētis. ⸿ Domū. ſ. medeæ. ⸿ Iam iā: facta uindicta cōgratulat ſibi Medea: dicēs iā uideor recuperaſſe oia q̄ amiſerā. ⸿ Vindicta nōdū, nā reſtat alius filius interficiendus. ⸿ Scelus pfectū: nā ita homicida erat de vno quēadmodū de duobus. ⸿ Licet: q̄uis me peniteat tn̄ eſt factum. ⸿ Subit: uenit mihi magna uoluptas dū uideo Iaſonē ſpectatorē facinoris mei. ⸿ Nil uindictā: putabo eē factā pn̄te Iaſone: nā hucuſq; nil factū puto. ⸿ Perit: factū eſt fruſtra. ⸿ Sine iſto. ſ. Iaſone nō uidēte. ⸿ Præcipiti: ſublimi.

ℂ Repens ſuccedēs repere dicūt de aialibus q̄ nō hn̄t pedes & uētre gradiunt vnde reptilia dicunt meſſala repſit ſerpens in altiorem partem hinc uolunt repente per antiphraſim deduci. ⸿ Cæde inchoata: altero iam interfecto filio. ⸿ Approba: affirmat ſe ad ſcelus ſtans pro tecto. ⸿ Ruite: eruite excindite, ab ipſis fundamentis domū. ⸿ Iā: iam gaudeo perinde atq; ſi regnarē & recepiſſent uel⁹ colchi raptū iam ab Iaſone. ⸿ Auratæ pecudis ſic Oui. phrixeā petiit pelias arbor ouē uindicta oēo tota conſciſſa & pceps & mulierculæ impotenti non inconueniens. ⸿ Subit: ecce cum accuſandi caſu. ⸿ Spectator: Iaſon ut oculi in eo dolorem augeant. DAN.

Hæc rapiat ignes aliquis,ut flammis cadat
Suis perusta.Me.congere extremum tuis
Natis iaſon funus/ac tumulum ſtrue.
Coniux,ſocerq; iuſta iam functis habent
A me ſepulti.natus hic fatum tulit.
Hic te uidente dabitur exitio pari.
I.Per numen omne,perq; communes fugas,
Toroſq;,quos non noſtra uiolauit fides,
Iam parce nato.ſiquod eſt crimen,meum eſt.
Me dede morti/noxium macta caput.
M.Hac,qua recuſas,qua doles ferrum exigam.
I,nunc ſuperbe uirginum thalamos pete.
Relinque matres.Ia.vnus eſt pœnæ ſatis.
M.Si poſſet vna cæde ſatiari manus,
Nullam petiſſet.ut duos perimam tamen,
Nimium eſt,dolori numerus anguſtus meo.
In matre,ſiquod pignus etiamnum latet,
Scrutabor enſe uiſcera/& ferro extraham.
I.Iam perage cœptū facin⁹/haud ultra precor,
Moramq; ſaltem ſuppliciis dona meis.
M.Perfruere lento ſcelere,ne propera dolor.
Meus dies eſt.tempore accepto utimur.
I.Infeſta memet perime.Me.miſereri iubes.
Bene eſt/peractum eſt/plura non habui dolor,
Quæ tibi litarem.lumina huc tumida alleua
Ingrate iaſon coniugem agnoſcis tuam?
Sic fugere ſoleo/patuit in cœlum uia.
Squamoſa gemini colla ſerpentes iugo
Summiſſa præbent/recipe iam natos parens.
Ego inter auras aliti curru uehar.
I.Per alta uadit ſpatia ſublimi ætheris,
Teſtare nullos eſſe,qua ueheris,deos.

Tragœdia ſeptima Explicit.

BER. ¶Cedat: uincatur.¶Suis flammis: quibus ipſa uſa eſt ad comburendum creuſam.¶Congere: reſpōdet: medea melius eſſet iaſon ut congereres hunc ignem ad rogum filiorum tuorum.¶Iuxta: exequias & rogum quia ſunt ſepulti & cremat ſub domo ſua q̄ corruit ſupra eos.¶Fatū mortem hic mortuus eſt: alter te: ſpectante ſimiliter interficietur.¶Per numē: conuertitur Iaſon ad preces: rogando eam ne uelit interficere puerum.¶Hac qua reſpondet Medea hac parte qua magis doles tibi faciam dolorem.¶Exigā: traiiciam.per uiſcera tui filii.¶I nunc inſultat Iaſoni: uade modo & quære aliam ſponſam & relinque me mēm cum filiis.¶Virginum: creuſæ filiæ creontis.¶Vnus filius quem occidiſti ſufficit ad pœnam meam.¶Vna cæde: ſi habuiſſem aliquid miſericordie quod potuiſſem parcere vni potuiſſem & duob⁹ parcere: ſed uellem plures habere & omnes occiderē ut tibi maiorem dolorem facerem.¶Anguſt⁹ nimis paruus.¶In matre: ſi etiā ſentirem me grauidam extraherem partum ad occidendum.¶Pignus filius.¶Scrutabor: perquiram in uentre meo.¶Moram: ſi tu uis occidere filium ſaltem da mihi ſpacium ut fugiam ne ſpectem tantum ſcelus.¶Lento ſcelere: nolo feſtinare adhuc reſtat tēpus.¶Dies: hic totus dies eſt mihi conceſſus: ut poſſim recedere.¶Miſereri: eſſet tibi gratia ſi te perimerem.¶Bene eſt facta iā uindicta: res ſe bene habet ¶Litarem ſacrificarem litare dicim⁹ facere ſacrum & per illud placare numē.¶Lumina: oculos: uidens Iaſon filios interremptos non poterat ferre tam dirum ſpectaculū: vnde Medea inſultat ut uideat eos ita trucidatos.¶Sic fugere quemadmodum fugi a patre: occiſo fratre: a theſſalia occiſo Pelia: a te fugio occiſis filiis tuis: & his dictis conſcendit currum iunctis draconibus & per aerem iuit athenas ut diximus in principio.¶Teſtare: tu oſtendis q̄ dei nullam curam rerum humanarum habent qui te ſceleratam ire patiuntur per regiones ſuas ideſt per aerem.

DAN. ¶A me ſepulti quos in cinere ſolui & cum ruina domus commiſcui.¶Non noſtra quia compulſus fui a creōte iuri hoſpitii.¶Me dede: me me adſum qui feci in me ferrum conuerte.¶Relinq; matres: in numero multitudinis ad ſtomachum & iram.¶Patuit in cœlum uia: mane tecum Iaſon.¶Ne deſint dolores comites tibi ſemper domeſtici ego hinc athenas uehor. Vale. Iaſon dolorēparcitus ſeipſum cōfecit.¶Ex hoc tragœdiam fecit Ennius. Oui. Ennium ſecut⁹: & ipſe edidit Medeam de qua meminit Quintilianus.

O pacæ:

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Thyeſtes.	Chorus Græcorum.
Chorus.	Euribates.
Clytæmneſtra.	Caſſandra.
Nutrix.	Agamemnon.
Ægiſthus.	Electra.
Strophilus.	

TRAGOEDIA OCTAVA, QVÆ INSCRIBITVR AGAMEMNON.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

THYESTES.

Opaca linquens Ditis inferni loca
Adſum ꝓfundo Tartari emiſſus ſpeco
Incertus vtras oderim ſedes magis,
Fugio Thyeſtes īferos/ſuperos fugo.
En horret aius/& pauor mēbra excutit.
Video paternos:immo fraternos:lares.
Hoc eſt vetuſtum Pelopeæ limen domus.
Hinc auſpicari regium capiti decus:
Mos eſt Pelaſgis/hoc ſedent alti toro:
Quibus ſuperba ſceptra geſtantur manu.
Locus hic habendæ curiæ/hic epulis locus.
Libet reuerti/non ne uel triſtes lacus
Incolere ſatius/non ne cuſtodem Stygis
Trigemina nigris colla iactantem iubis?
Vbi ille celeri corpus euinctus rota
In ſe refertur/ubi per aduerſum irritus
Redeunte toties luditur ſaxo labor.
Vbi tondit ales auida fecundum iecur:
Et inter undas feruida exuſtus ſiti
Aquas fugaces ore decepto appetit
Pœnas daturus cœlitum dapibus graues.
Sed ille noſtræ pars quota eſt culpæ ſenex?

BER. Opaca linquens, Hæc tragœdia īſcribit̄ Agamēnō a materia q̄ tractat̄ in ea vidimus in Thyeſte ſuperius filiū quęſiuiſſe ab Apolline quonā modo uindicaret ſe de Atreo fratre q illi filios epulandos appoſuit rn̄dit Apollo poſſe alio ſcelere eius facinoris vindicem naſci.ſ.eū ſi pelopeia filia ſua ꝯcuberet, quo facto natus eſt Egyſtus qui Agamēnonē filium Atrei iterficeret: quod factum fuit, nā dum Agamemnon eſſet in bello Troiano Clytēneſtra eius vxor amore Egyſti capta eius adulterio potiebatur, vnde cū maritus reuerſus eſſet: vt adulterium iſequi poſſet: de illius nece conſilium iniuit: quo facto deinde Horeſtes filius Agamēnonis in patris vindictam matrē Clytemneſtram occidit ſunt: vt in aliis tragœdiis ibi qnq; actus,i primo eſt aduētus Thyeſtis ab īferis incitans Egyſtū ad vindictā: dicitq; vbi velit potius eſſe nō certum hr̄e, an apd̄ iferos an apud ſupos, nam vbiq; ſibi malum eſt. ⁋ Opaca tenebroſa inferni loca. ⁋ Incertus: neſcio quæ ſit magis inuiſa. ⁋ Fugo: facio fugere. ⁋ En horret: dum venit lares paternos videt, & ſcelerum ſuoꝝ recordatur, & potius vult reuerti ad inferos, q̄ ibi eē. ⁋ Fraternos, Atrei quem habebam odio. ⁋ Limen ingrediēs domū hæc dicit. ⁋ Pelopeie: patris mei pelopis. ⁋ Hinc ex hoc loco: in hiis atriis vbi ſolebant coronari reges. ⁋ Auſpicari, eſt dare initium. ⁋ Hoc: ulterius procedēs venit ad tribunal: vbi reges ſolebāt dare iura populis. ⁋ Geſtātur, per circuitionē dicit reges. ⁋ Thoro, vbi ſedebāt ſic Virgi. inde thoro pater Aeneas ſic orſus ab alto. ⁋ Hic loc. venit ad altum locum vbi habebatur ſenatus. ⁋ Hic epu. ibi erat locus vbi comedebant: & tūc ipſi ſuccurrit ibi comediſſe filios: ꝓpterea mauult redire ad inferos q̄ ibi eſſe. ⁋ Lac⁹.ſ. acherōtis. ⁋ Cuſtodem ſtygis, intelligit cerberū. ⁋ Vbi ille euinctus.i. ligatus intelligit Ixionem. ⁋ Irretitus labor intelligit ſyſiphum. ⁋ Iecur itelligit tyciū. ⁋ Exuſtus ſiti: intelligit Tantalū. ⁋ Dapibus quas appoſuit diis.ſ. pelopem filiū. ⁋ Senex tantalus. ⁋ Quota: minima: nā ſua ſcelera meis comparata nihil fuerunt. ⁋ Infandas manus: ſi volumus cōſiderare omnes qui puniūtur apud inferos propter ſcelera, vincā omnes præter fratrem meum.

⁋ In gręcis Euripides quā valde deſidero.

DAN. Opaca: occiſo Agamemnone inſidiis Clytemneſtræ cōiugis ab Egyſto pędagogus inſtructus ab Oreſte, & Pilade venit ad Electrā ſororem Oreſtis cum vrna ærea fingens Oreſtem in equeſtri pugna e curru deturbatum occubuiſſe & cineres in vrna incluſos cum capillis eius ferre ſe ut paterentur. Hoc autem intellexiſſe a phoceo quodā venienteа Phanoteo & quidem celebratur in græcia delphici apollinis agonale certamē curribus ad quod multi conuenerant præſtātes: & egregia virtute proceres, ab ætolia & lacedæmone & vnicū electra ꝓterrita icluſa thalamo dies cū noctib⁹ iungit lachrymans quā Clytēneſtra itēperanter mortē fr̄is deplorātē iterfici volebat. ⁋ En, adeſt Oreſtes in habitu hoſpitis ignotus q multas poſt ambages tandem ab electra cognoſcitur: hac duce clā domū ingreſſus ipſam Clytemneſtram matrem cum adultero trucidat, fabulā Sophocles primus contexuit: licet velit nōnulli Euripidem prius: ab hoc latinum fecit Sene. & loca prope innumera mutuatus eſt a græcis diuerſo tamen ordine ut facile cernere eſt, Titulus autem in hac tragœdia oportune ſumptus eſt de nomine regis Agamemnonis: quoniam ipſe ſit nodus totius dramatis & in eius caput tota materia conſumitur: varius ac multiplex titulus vſurpatus eſt in eadem materia. Euripides Oreſtem fecit.

Sophocles electrã, æſchylus Clytemneſtrã. Seneca noſter Agamemnonẽ dixit apte autem Thyeſtis vmbra quæſita eſt quæ ſuſcitet Egyſtum in necem nepotis ob antiquam iniuriã fratris ſui atrei: actus in ea quoq; inſerti: quoꝝ primus qui inſcribitur trimetro archilochio. ⸿ Opaca: terra horrenda. ⸿ Immo: correctio eſt. ⸿ Hoc eſt vetuſtũ: ſic ꝓcedit pędagogus apud ſophoclẽ hoc eſt argos hoc nemus inachidis œſtroplingę. hoc tẽplũ Iunonis glorioſum. τοδ εαρα παλαιον αργοσ ουποθεισ τοδ εστισ αστροπαιγοσ αλσοσ ιναχειοσ κορισ οδ ειρα το χλεινοσ ναοσ.

BER. ¶ Quæſitor gnoſios, aios cretẽſis iudex iferni. ⸿ Plenus: qa comedi tres filios. ⸿ Viſcera, filios meos: qui ſunt viſcera pr̃is. ⸿ Nec hactenus: ſed tñ illud ignorãtia potuiſſet excuſſari: hoc aũt eſt ſceleratiſſimũ: q; cũ filia pelopeia cõcubuerint vt ex ea naſceret Aegiſtus ad vindictã meã: vt prædictũ erat ab oraculo. ⸿ Patrẽ. ſ. me q comederã filios inſciẽter. ⸿ Cõmiſſo: malo qđ cõmiſerã p ignorãtiã. ⸿ Aliud. ſ. qđ ſequit. ⸿ Auſa. ſ. fortunæ quæ iubet cõcubitus natæ. ſ. pelopeiæ. ⸿ Hauſi audiui. ⸿ Cœpi: peregi, qđ dictũ mihi fuerat. ⸿ Per oẽs liberos: nocent in oibus filiis, mares comedi fœminam vitiaui. ⸿ Fatis: oraculo ita monẽtẽ. ⸿ Grauem, plenũ & grauidum. ⸿ Dignũ: qui conuenit ſceleribꝰ meis. ⸿ Verſa natura, inquãtũ erat pater pelopeię Thyeſtes erat auus: ægiſti: inquãtũ erat maritus pr̃ illius erat. ⸿ Diẽ: nã qñ comedit filios ſol obſcuratus eſt. ⸿ Sed ſera: parat ſe ad vindictã ut icitet ægiſtũ ad mortẽ Agamemnonis. ⸿ Reſpicit: fauet nã aſpectus deoꝝ eſt fauẽs & benignꝰ, iã fata videnť mihi fauere licet ſera. i. tarda. nã fiet vindicta de Agamẽnone qui fuit filius Atrei. ⸿ Feſſos. ſ. nos: inceſte: qa cõcubui cũ filia. ⸿ Fides. ſ. oraculi quo dictum fuerat ægiſtũ naſcituꝝ: q me vlciſceret poſt fata. i. poſt mortem meã: & hoc erit verũ:

Reputemus omnes quos ob infandas manus
Quæſitor urna Gnoſius uerſat reos.
Vnicam Thyeſtes ſceleribus conctos meis.
A fratre uincatur, liberis plenus tribus
In me ſepultis. uiſcera exedi mea.
Nec hactenus fortuna maculauit patrem.
Sed maius aliud auſa commiſſo ſcelus.
Natæ nefandos petere concubitus iubet.
Non pauidus hauſi dicta, ſed cœpi nefas.
Ergo ut per omnes liberos irem parens:
Coacta fatis nata fert uterum grauem.
Me patre dignum uerſa natura eſt retro:
Auo parentem (pro nefas) patri uirum.
Natis nepotes miſcui: nocti diem.
Sed fera tandem reſpicit feſſos malis
Poſt fata demum ſortis inceſtæ fides.
Rex ille regum ductor agamemnon ducum
Cuius ſecutæ mille uexillum rates.
Iliaca uelis maria texerunt ſuis:
Poſt bina Phœbi luſtra deuicto Ilio:
Adeſt daturus coniugi iugulum ſuæ:
Iam iam natabit ſanguine alterno domus.
Enſes: ſecures: tela: diuiſum graui
Ictu bipennis regium uideo caput.
Iam ſcelera prope ſunt: iã dolus: cædes: cruor.
Parantur epulæ: cauſa natalis tui
Ægiſthe uenit: quid pudor uultus grauat?
Quid dextra dubio trepida conſilio labat?
Quid ipſe temet conſulis? torques? rogas?
An deceat hoc te reſpice: at matrem decet.
Sed cur repente noctis æſtiuæ uices
Hyberna longa ſpatia producunt mora?
Aut quid cadentes detinet ſtellas polo?
Phœbum moramur: redde iam mundo diem.

Dimetri Anapæſtici.

CHORVS.

Regnorum magnis fallax
Fortuna bonis in præcipiti
Dubioq; nimis excelſa locas.
Nunquam placidam ſceptra quietem:
Certum ue ſui tenuere diem.
Alia ex aliis cura fatigat.
Vexatq; animos noua tempeſtas.
Non ſic libycis ſyrtibus æquor
Furit alternos uoluere fluctus.
Non Euxini turget ab imis
Commota uadis unda: niuali
Vicina polo. ubi cœruleis
Immunis aquis: lucida uerſat
Plauſtra Bootes.

ꝓbat. ⸿ Rex ille, Agamemnon interficieť ab vxore. ⸿ Luſtra dena: decem annos, hæc eſt circuitionẽ ſolis p annũ luſtrũ itellexit, alio mõ dr̃ ſpaciũ quinq; annoꝝ. ⸿ Iugulũ: nã ab ea iugulabiť. ⸿ Alterno: qa uiciſſim fient cedes: ægiſtus interficiet filiũ Atrei quẽadmodũ ipẽ iterfecit meos ⸿ Secures: nã Clytẽneſtra vna ſecuri interfecit maritũ. ⸿ Bipẽnis ſecuris. ⸿ Diuiſum dilaniatum caput. regis. ⸿ Dolus: nã egiſtus ſimulauit conuiuiũ in quo Agamẽnon iterfectus fuit. ⸿ Cã pp q̃ tu es natus ut Agamẽnonem perimeres. ⸿ Egiſte, dirigit ſermonez ad filiũ q hæc ſcelera uidebať abhorrere dicens nihil noui facies: nã oẽs tui aſſueti ſunt malis. ⸿ Labat: vacillat ad egrediẽdũ nedẽ Agamẽnõis. ⸿ Torqs: iſtẽctis tãq̃ recuſans. ⸿ Reſpice ad matrẽ: vide qũo coceptus es ſceleř: & te decet eẽ ſceleratũ. ⸿ Sed cur, dũ eẽt apud ſupos videbať ſol nõ ferre ꝯſpectũ eius. dicit vñ hoc ẽ ꝙ dies ita breues ſũt cum ſit æſtas: ſol me fugit nec diẽ vult pferre. ⸿ Hiberne, q̃ ſiũt tpe hiemis. ⸿ Cadẽtes: occidẽtes: nã ipediebat ſolẽ ne oriret q aſpectũ ſuũ abhorrebat. ⸿ Moramur, tardamus ne oriať, & dum dicit hæc verba fugit ne impediat ortum ſolis.

Egnoꝝ, itroducit chorus audiẽs ſecundã fortunam Agamẽnonis dubitatq; ne illa diuiſit eũ oẽ regnũ ſit mutabile & icertũ demũ ꝯditionẽ regũ dãnat q tot curis piculiſq; pmunť. Scribiť uerſu dimetro anapeſtico: & hẽt q̃tuor pedes q pñt eſſe oẽs dactili & anapeſti ſiť. ⸿ Fallax: iſtabilis, vľ qa exterius videnť læti: i pectore ãt mltis curis cruciãť. ⸿ Alia: cũ vna receſſit alia ſuccedit. ⸿ Vexat perturbat. ⸿ Nõ ſic, facit cõparationem de ſyrtibus de quibus diximus ſupra. ⸿ Euxini, põtici maris. ⸿ Vicina: vbi eſt polus atticus ſeptẽtrionalis vrſa maior & minor & bootes de quibus ſatis diximus. ⸿ Immuni quia nunq̃ occidunt in mare, ut dictũ eſt. BER.

¶ Manus

Vt præcipites regum caſus
Fortuna rotat. metui cupiunt:
Metuiq; timent. non nox illis
Alma receſſus præbet tutos.
Non curarum ſomnus domitor
Pectora ſoluit.
Quas non arces ſcelus alternum
Dedit i præceps?impia quas non
Arma fatigant?iura:pudorq;:
Et coniugii ſacrata fides
Fugiunt aulas.ſequitur triſtis
Sanguinolenta Bellona manu:
Quæq; ſuperbos urit Erinnys.
Tumidas ſemp cōitata domos?
Quas in planum quælibet hora
Tulit ex alto. licet arma uacent
Ceſſentq; doli:ſidunt ipſo
Pondere magna,ceditq; oneri
Fortuna ſuo.
Vela ſecundis inflata notis
Ventos nimium timuere ſuos.
Nubibus ipſis inſerta caput
Turris pluuio uapulat auſtro.
Dēſaſq; nemus ſpargens umbras
Annoſa uidet robora frangi.
Feriunt celſos fulmina colles.
Corpora morbis maiora patent.
Et: cum in paſtus armenta uagos
Vilia currunt: placet in uulnus
Maxima ceruix;qdquid in altum
Fortuna tulit ruitura leuat.
Modicis rebus longius æuum eſt.
Felix:mediæ quiſquis turbæ
Parte quietus:aura ſtringit
Littora tuta.timiduſq; mari
Credere cymbam: remo terras
Propiore legit.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Archilochii.

Clytemneſtra Nutrix.

Qvid ſegnis aīe tuta cōſilia expetis?
Quid fluctuaris?clauſa iā melior uia
Licuit pudicos cōiugis quōdā toros: (eſt.
Et ſceptra caſta iuncta tutari fide.
Periere mores,ius:decus:pietas:fides:
Et qui redire:cum perit:neſcit pudor.
Da frena: & omnem prona nequitiā incita.
Per ſcelera ſemper ſceleribus tutum eſt iter.
Tecum ipſa nunc euolue fœmineos dolos.
Quod ulla coniux.perfida:atq; impos ſui

DAN. ¶ Manus infan. cædibus & ſtupris. Me prē dignum: ſtophoema ē in ſeipſum: nā cōcubuit cū pelopea filia ſuaſu apollinis vt ſuſcitaret vltorē necis filio⁊: vt vidim⁹ i thyeſte fabula. Nero princeps iuſſit pelopeæ fabulā repreſentari. ¶ Hauſi egi impauidus qd iuſſit fortuna. ¶ Natura: naturalis cognationis lex cōfuſe eſt. ¶ Auo, mioi. ¶ Vi⁊, ga ego pr̄ factus ſum maritus filiæ. ¶ Natos, nepotes q ſūt mihi nepotes ex filia idē ſunt filii ex filia. Agamēnon: rex regū. Home. appellat ferme vbiq; κρείοντα μῶ αακτε ανδ'ρων. fuit aūt Agamēnō filius Plyſthenis Europa ſi duri Sanio: credimus in expoſitione lycophronis & idē in remediis Oui. uidet innuere: cōis nō opinio ſuſtiet fuiſſe Atrei filiū ex ærope: ut ſupra adnotauimus. ¶ Egiſte: ægiſtus dictio ſcribitur i prima cum diphthongo æ & iota th aſpirato ut docet ubiq; græca lectio.

DAN. Regno⁊, carmen ſecundū dimetro pidarico chorus deplorat miſerū ſtatū: fortunæ regię o regno⁊ magnis fallax. ¶ Euxinus, mare pōticū qd nulli patet nauigationi & proinde appellari ſolitū ē & ξενον. i. inhoſpitale pp hyemes & imanitatē incola⁊ & maxime ſcyta⁊ qui imolent hoſpites & humanis veſcūt carnibus & caluarias pro pateris in mēſa habēt, nouiſſime aūt cū Iones in littore vrbes cōdidiſſent Euxinum. i. benignū hoſpiciū vocari cœptū eſt. Hæc Strabo in. vii.

BER. ¶ Non nox: qū alii quieſcūt ipſi habent curas. ¶ Alma, quæ alit: nā ſomnus nutrit vires noſtras. ¶ Receſſus loca ſecreta, ut eſt cubiculum. ¶ Domitor: qui facit obliuiſci curas. ¶ Soluit liberat. ¶ Quas arces: tot ſcelera veniunt inter reges q arces habitant. ¶ Bellona quæ græce Enio dr̄ ſoror. matris dea bello⁊ ſemp cædes & arma ſequunt reges erinnis furia inferni exagitat illos. ¶ Tumidas: ſuperbas: & magnas. ¶ Supernos mortales hoies in planū. ecce inſtabilitatem regni: qd oi hora corruere pōt. ¶ Vacēt: ceſſet ad deliciendū: tamē hæc eſt natura regū: ut cū oia magna ſint in ſublimi pōdere ſuo corruāt: nā nihil diu pōt eſſe mortalibus: vt dicit Lucanus: in ſe magna ruunt. ¶ Sidunt deorſum ſe iclinant. ¶ Cedit: vincit: qū nimiū creuit. ¶ Vela: probat p ſimilitudinē nauis, quę proſpero vento pducit, & ex illo, impetu periclitat. ¶ Nubibus: alia ſiītudo turris altæ: quæ omnes ventos excipit. ¶ Incerta: immixta habens cacumen ſublime inter nubes. ¶ Frāgi: ſimiliter arbores nimiū alte ſentiunt ruinam. ¶ Corpora: magna facilius egrotant. ¶ Patent: aperta ſunt. ¶ In paſtus. i. paſcua quādo leo eſt famelicus inuadit omnia animalia, & non parua & vilia. ¶ Quicquid: concludit ꝙ illa quæ ſunt eleuata magis ſunt prona ad caſum & ruinam. ¶ Leuat: tollit. ¶ Modicis mediocribus tutius uiuit qui eſt in mediocri ſtatu. ¶ Aura: probat per ſimilitudinē: qui vadit prope littus ſecurior vadit, ꝗ q petit alta. ¶ Mediæ: quicūq; cōtentus eſt habere vitā iter mediocres. ¶ Stringit: leniter pcutit. ¶ Legit. tranſit. ¶ Propiore: vicinio re nō recedit nimium a littore vt tutior ſit.

BER. QVID Segnis: Hic eſt ſecundus actus: vbi Clytemneſtra capit conſiliū de nece mariti, & ſecum loquitur diuerſa voluntas. ¶ Segnis, tarde: cito eſt deliberandum. ¶ Fluctuaris verſaris in dubitationem. ¶ Via: quæ erat viuere pudice: nō opus eſt ꝙ timeā pudorem quem iam amiſi. ¶ Tutari: ſeruare. ¶ Toros. i. matrimonium. ¶ Sceptra: regnum Agamēnonis: cū tu eſſes regina. ¶ Da frene: loquit̄ p tranſlactionem equitantis qui dat habenas equo currenti. ¶ Per ſcelera, quando quis comiſit vnū ſcelus ſi debet tutari illud opus eſt ꝙ faciat aliud. ¶ Tutum ꝗ vult tegere ſcelera vtatur aliis ſceleribus. ¶ Fœmineos: emphaſim habet quaſi magnos. ¶ Impios ſui: quæ non poteſt regere animum ſuum inſana amore.

DAN. ¶ Sequitur triſtis bellona in regibus nulla pax, nulla ſecuritas: nullū deniq; ociū.

ipſi licet metuantur a gregibus & populis plus tamẽ ipſi metuunt, hinc illud Orati. Regum timendorum in proprios, reges in ipſos imperium Iouis clari giganteo triumpho & cuncta ſupercilio mouentis. ¶ Erinnis: lis & contentio. ¶ Tulit i demolita eſt, omnia fert ætas animum quoq;. ¶ Sidunt: ſubſidunt aphæreſis. ¶ Feriunt, celſos ſic Horati. Deciduunt turres, feriuntq; ſummos fulgura montes ad licinium murenam ſcribens. ¶ Vapulat: tunditur. ¶ Placet in vulnus: saginoſi, & toroſi iuuenci ſemper ab armento ſecernuntur ad carnificiã. ¶ Ruitura, ut ruat ideo ſublimat. μοιραινα τουσ αναφερουσα τινι βαρφτερυ.

terium. ¶ Dolori quem habeo quod maritus teneatur amore. Caſſandræ. ¶ Inuidia: qđ amet captiuã. ¶ Hinc cupido ex alia parte amor inceſtus Aegyſthi tangit me. ¶ Vetat. ſ. Cupido ſe vinci vult potius q̃ occidam maritum q̃ relinquã ægiſthum. ¶ Obeſſe. circundare tot paſſionibus. ¶ Peſſundatus deperditus pudor tangit me quẽ amiſi, & neſcio quid faciam. ¶ Profundum mare, facit ſimilitudine3. ¶ Eſtus, feruor & motus aquæ. ¶ Cedat: an vento an eſtui: ita facit mihi quæ incerta ſum. an pudori vel dolori cedam. ¶ Regimen ſicut nauta in tantis fluctibus dimittit omnẽ gubernationem & tendit quo fortuna ducit. ſic facio cedã cõmẽdabo fortunæ. ¶ Vbi animus, quando incertus eſt animᵒ & neſcit deliberare bonũ eſt ſequi fortunam. ¶ Cæca, nutrix reſpondet contrariũ. ¶ Temeritas: quæ eſt cõtraria conſilio eſt cæca & ignara futuri. ¶ Cui dubia, nil poſſum habere peius. vnde non opus eſt ut timeam, alii legunt vltima fortuna & melius eſt. ¶ Si pateris, adhuc adulterium tuum eſt occultum, ſi aggrediatur aliquid forte ſcietur. ¶ Pellucet: clarum eſt: ut Cic. nullum factũ aut dictum principis latere poteſt ſic Iuu. O corydon: corydon ſecretum diuitis ullũ eſſe putas: taceant ſerui iumenta loquent. ¶ Struis paras dicis commiſſum tuum te grauare: & paras aliud. ¶ Modus: menſura eſt ſtulticia ponere modum nequitiæ. i. libidini q̃ nullo modo fieri poteſt. ¶ Quod meruit, qui vult tegere ſcelus ſcelere auget qđ meruit. ¶ Ferrum, & ignis: imo ne creſcant mala ſolẽt cadẽre ferro peruri. ¶ Extrẽa dicis vere ſed prius adhibẽt malis alias medicinas anteq̃ utant ferro & igne ¶ Præceps: fortuita & incõſiderata. ¶ Reflectas cõſideres illum eẽ maritũ tuũ, nec eſſe violãdũ. ¶ Vidua, debeo cõſiderare q̃ reliquit me per decẽ ãnos. ¶ Sobolis: filiorum qui ſunt pignus amoris.

Amore cæco, quod nouercales manus
Auſæ: quod ardens impia uirgo face:
Phaſiaca fugiens regna Theſſalica trabe.
Ferrum: uenena: uel Mycenæa domo
Coniuncta ſocio, profuge furtiua rate.
Quid timida loqris furta: & exiliũ: & fugas
Sors iſta fecit, te decet maius nefas.

DAN. N. Regina Danaũ: & iclytum Ledæ genus:
Quid tacita uerſas? qd ue conſilii impotẽs
Tumido feroces impetus animo geris?
Licet ipſa ſileas: totus in uultu eſt dolor.
Proin quid eſt? da tempus ac ſpatium tibi
Quod ratio nequit: ſæpe ſanauit mora.
C. Maiora cruciãt: q̃ ut moras poſſim pati.
Flammæ medullas: & cor exurunt meum.
Miſtos dolori ſubdidit ſtimulos timor.
Inuidia pulſat pectus hinc animum iugo
Premit Cupido turpis, & uinci uetat.
Et inter iſtas mentis obſeſſæ faces:
Feſſus quidem: & deiectus: & peſſundatus
Pudor rebellat, fluctibus uariis agor.
Vt cũ hinc pfundũ uentus: hinc æſtus rapit.
Incerta dubitat unda: cui cedat malo.
Proinde omiſi regimen e manibus meis:
Quocũq; me ira, quo dolor, quo ſpes feret:
Huc ire pergam fluctibus dedi ratem.
Vbi animus errat: optimum eſt caſum ſeq.

BER. N. Cæca ẽ temeritas: quæ petit caſum ducẽ.
C. Cui ultima eſt fortuna: qd dubium timet?
N. Tuta eſt: latetq; culpa: ſi pateris: tua.
C. Perlucet omne regiæ uitium domus.
N. Piget prioris: & nouum crimen ſtruis.
C. Res eſt profecto ſtulta: nequitiæ modus.
N. Q đ meruit, auget, q ſcelᵒ ſcelerẽ obſtruit.
C. Et ferrũ, & ignis ſæpe medicinæ loco eſt.
N. Extrema primo nemo tentauit loco.
C. Capienda rebus i malis præceps uia eſt.
N. At te reflectat coniugii nomen ſacrum.
C. Decem per annos uidua reſpiciã uirum?
N. Meminiſſe debes ſobolis ex illo tuæ.

DAN. Q Vid segnis, deliberatio Clytemneſtræ in cædem Agamemnonis actus ſecũdus Trimetro Archilochio Hipercatalectico. Clytemneſtra Tindari filia ex Leda vxor Agamemnonis & Oreſtis mater ſecum loquitur deliberans virum fallere, contra nutrix diſſuadet. ¶ Pudor mulier quæ ſemel perfricuit fronte continere amplius non poteſt fœda lupanaris tulit ad puluinar odorem. ¶ Fœmineos dolos: ad perniciem & dolum parandum ſemper ingenioſa fœmina, hinc Home. deteſtans clytemneſtram conſiliis mulierum affirmat multos periiſſe. ζωτασ λωσαχυειρεσ ευε εκτισασ διαβουλασ. εξαρχοσ. ελλυντ μινα πομομενεκασ πολλο.

BER. ¶ Impia virgo, maius quam illud quod fecit medea: ut ſupra vidimus. ¶ Face: amore ardenti. ¶ Theſſalica rate: naui Argo in Theſſalia fabricata. ¶ Ferrum, vel ferro vel veneno occidas illum, vel ſaltem fuge micenis cũ ægiſtho. ¶ Quid timida dicit ſi Medea fecit repente non habuit ſpacium deliberandi, tu uero quæ habes tempus poteſt maius facere q̃ fugam. ¶ Regina, nutrix nõ audiẽs iſta verba ſed ex perturbato vultu cognouit illam cõmotam eſſe: vnde hortatur: ad equitate animi dicẽs omnia tempore leniri. ¶ Genus ledæ: nam fuit ſoror Helene & filia Ledæ vxoris Tyndari. ¶ Impotens: quæ non poteſt capere certam deliberationem. Tumido: pleno furore. ¶ In vultu. ſ. perturbato demonſtratur. ¶ Mora: ipſum tempus ſæpe ſanauit q̃ ratio nõ potuit. ¶ Quã ut, ut non. ¶ Timor: propter adulterium.

DAN. ¶ Socio. ægiſto. ¶ Sors iſta hoc fortunę vicio vertẽdũ ẽ. Furari, exulare vere eminentius malũ reginam poſtulat. ¶ Sæpe ſanauit mora Oui. Habẽt paruæ cõmoda magna moræ & qui magna moliunẽ ſemp cũctari ſolent. hic eminẽtiſſimus. φιλει γαρ οκνειν πραγμα προσ πρατ τον μεγα. verba prudẽtiſſimæ nutricis ſuadentis oia ſpacio & mora tractanda. Nam mora dat teneras mora percoquit vuas, Et validas ſegetes quod fuit herba facit.

¶ Pudor,

DAN. ¶Pudor, honeſtas & decoꝝ matrimoniale. ¶ Rebellat: pugnat & reſiſtit. ¶ Eſtus: tranſlatio ab aquaꝝ commotione ad anxietatem animi. ¶ Profundum ſubſtantiue ſicut altum. ¶ Malo, vento. ¶ Si pateris, dura molleſcunt patientia. ¶ Pellucet: omne vitium eo cõſpectius eſt q̃to maior qui peccat habere. ¶ Piget: arguentis ſermo fruſtra dolemus præteritis malis animati ad futura. Et ferrum. τομιασ μα και αγοσ ιατ ρευσιθανατοσ ſcel⁹ me dicatur mors phalaridis ſententia. ¶ At te reflectat: ſcelus oẽ ab aio ꝑpellat Martialis & pudicus timor.

C. Equidem & iugales filiæ memini faces:
Et generum achillem / præſtitit matri fidẽ.
N. Redemit illa claſſis immotæ moras:
Et maria pigro fixa langore impulit.
Pudet: pigetq̧: Tindaris cœli genus:
Luſtrale claſſi Doricæ peperit caput.
Reuoluit animus uirginis talamos meæ.
Quos ille dignos pelopea fecit domo.
Cum ſtetit ad aras ore ſacrifico pater
Quaſi nuptiales. horruit Calchas ſuæ
Reſponſa uocis: & recedentes focos.
O ſcelera ſemper ſceleribus uincens domus:
Cruore uentos emimus: bellum nece.
N. Sed uela pariter mille fecerunt rates.
C. Non eſt ſoluta proſpero claſſis deo.
Eiecit aulis impias portu rates.
Sic auſpicatus bella: non melius gerit.
Amore captæ captus: immotus prece
Smynthea tenuit ſpolia phœbei ducis:
Ardore ſacræ uirginis iam tum furens.
Non illum achilles flexit indomitis minis.
Non ille: ſolus fata qui mundi uidet.
In nos fidelis augur: in captas leuis.
Non populus æger: & relucentes rogi.
Inter ruentis Græciæ ſtragem ultimam
Sine hoſte: uictus marcet / ac ueneri uacat.
Reparatq̧ amores. ne ue deſertus foret
A pellice unquam: uel ſuus cœlebs torus:
Ablatam achilli diligit Briſeida.
Nec rapere puduit e ſinu uulſam uiri.
Hem Paridis hoſtẽ: nũc nouũ uulnus gerẽs
Amore phrygiæ Vatis incenſus furit.
Et poſt trophæa troica: ac uerſum Ilium:
Captæ maritus remeat: & priami gener.
Accingere anime: bella non leuia apparas.
Scel⁹ occupãdũ eſt / pigra quẽ expectas diẽ?
Pelopea phrygiæ ſceptra dũ teneant nurus?
An te morantur uirgines uiduæ domi:
Patriq̧ Oreſtes ſimilis? horum te mala
Vẽtura moueãr / turbo queis rerũ imminet.
Quid miſera ceſſas? en adeſt natis tuis

BER. ¶Equidẽ: decet meminiſſe quando græci retinebanť in aulide inſula: ut plene ſupra diximus. Miſit vlyxẽ ad me: ut illi traderẽ filiã iphigeniã q̃ dicebat ſe daturũ vxorem Achilli & illã ſacrificare voluit. ¶ Iugales: quę ſolẽt portare in nuptiis. ¶ Præſtitit: hironice decepit me. ¶ Redemit: ꝑ illa græci malachiam vocãt: quãdo mare vr̃ ſtare. ¶ Fixa: immota ſine ventis. ¶ Pudet: ad qd deuenimus: vt quæ ſum filia Iouis peperi filia imolandam ꝑ ventis. ¶ Tyndaris: lego filia putatiua tyndari. ¶ Luſtrale: purgatorium. ¶ Caput: filiam. ¶ Reuoluit: recordať: dicis me meminiſſe debere ſobolis: ipſa memini quũ maritauit filiã meã: ſicut mereť domus pelopidaꝝ ex qua oẽs fuerunt ſcelerati. ¶ Ore ſacrifico: Cũ Agamẽnon ante aras diceret verba deprecantia & teneret filiã immolãdã ipſe calchas qui fuit auctor illius ſacrificii horruit. ¶ Recedentes: qui videbanť recedere pp ſcelus. ¶ O domus, .ſ. pelopidarũ q ſemp auget ſcelera. ¶ Emimus ven. cruore: tragice dr̃ rẽ nõ factã pro facta: iphigenia nõ fuit ſacrificata: ſed loco illius Diana ceruã poſuit. ¶ Sed vela habuerunt ꝓſperã nauigationẽ pp hoc. ¶ Non eſt: nõ habuerunt curſum pp hoc: ſed aulide non patientes illos ex portu eiecerunt. ¶ Aulis, teſte Strabone regiũcula eſt boetiæ petroſa & ciuitas eiuſdẽ nois: iuxta q̃ portus eſt quingentaꝝ nauiũ capax euripo calcidico proximus vbi fuit ſtatio claſſis græcoꝝ in troiã coniurantiũ. ¶ Auſpicatus: tali principio. ¶ Amore fecit & mihi alias iniurias, cum ante captã troiã diuerſe ex variis troianoꝝ locis raptarenť puellæ duæ inter alias formoſiſſimæ captę ſunt, Chriſeis & briſeis: quaꝝ briſeis in prędæ diſtributione cõtigit Achilli, Chriſeis vero Agamẽnoni: & quiſq; ſuam ardenter amabat: ſed cũ Chriſeidos pater pro filia redimenda: ut ſcri. Home. initio iliados ueniret ad græcos: non ſolum multa deferens munera: ſed ornatus infulis & aliis ſacerdotalibus ornamentis orabat eos, & Apollinis reuerentia: cuius ſacerdos in Criſa inſula erat, filiam ſibi reſtituerẽt, & precioſa acciperent munera: cui cum cæteri græci aſentirẽt, Agamẽnon qui illã amabat eum iniurioſis & minacibus verbis repulit apollo ſui antiſtitis cõtumelia parcit nouẽ diebus: ut Home. ſcribit. Et iumenta & hoies ſagittis confodit: cadebat hac peſte quotidie miſeranda multitudo: Palladis monitu vocata cõtiõe achilles de placanda deorum ira deliberat calchas Neſtoris filius: qui cum mopſo de vaticinio certauit niſi aſtimone patri redderet placari Apollinem non poſſe in me diem protulit. Acclamãtibus uniuerſis Agamemnon ꝙ Vlyxem ad patrem puellam remittit. Achilli vero quem redende Aſtimones authorem credebat apparitorib⁹ thaltibio & Euribate miſſis hypodamiã abſtulit. ¶ Smynthea: apollinis ſmynthei qui colebatur in criſa. ¶ Qui vide, ſcilicet Calchas augur. ¶ In nos: quia dicit filiam meam eſſe immolandam: ſed in captas leuis: idest benignus: quia iubet illas reſtitui. ¶ Non populus: qui moriebatur peſte: & reges mortuorum non poterunt flectere Agamemnonem. ¶ Sine hoſte: quia captiua uincebat illum. ¶ Briſeida: quã diximus raptam fuiſſe ab Achille. ¶ Viri Achillis. ¶ En, hironica indignatio: vide illum acerrimum hoſtem paridis: qui illius ſororem captam ſinu fouet. ¶ Nouum vulnus: nouum amorem. ¶ Phrigiæ vatis Caſſandræ. ¶ Accingere parare ad vindictam. ¶ Occupandum, perueniendum. ¶ Pigra: tarda ad necem mariti: an expectas illas captiuas troianas vt regnent. ¶ Nurus mulieres alias vxor filii. ¶ Ante: ad ſeipſam loquitur: reſiſtiſne propter filias quas relictura es aut per oreſtem qui ſimilis futurus eſt patri .ſ. ſceleratus. ¶ Virgines viduæ: filiæ matre. ¶ Morantur: tardant. ¶ Horum: ſit tardas propter iſtos: immo potius deberes accelerare: nam paſſuri ſunt multa mala ab illis captiuis, turbo: non vides procellam quæ imminet eis.

Furens nouerca. per tuum: ſi aliud nequit:
Latus exigatur enſis & perimat duos.
Miſce cruorem/perde pereundo uirum.
Mors miſera nõ eſt/ commori: cũ quo uelis:
N. regina frena temet: & ſiſte impetus.
Et: quanta tenras: cogita/uictor uenit
Aſiæ ferocis. ultor Europæ trahit
Captiua pergama: & diu uictos phrygas.
Hunc fraude nunc conatis inſana agredi.
Quem non achilles enſe uiolauit fero.
Quamuis procacẽ toru' armaſſet manum.
Non melior aiax morte decreta furens.
Non ſola Danais Hector: & bello mora.
Nõ tela Paridis certa: nõ Memnon niger:
Non Xanthus armis corpora imiſtis gerẽs:
Fluctuſq; Simois cæde purpureos agens.
Non niuea proles Cycnus æquorei dei.
Non bellicoſo Threſſa cum Rheſo Phalãx.
Non picta pharetras: & ſecurigera manu
Peltata amazon. hunc domi reducẽ paras
Mactare & aras cæde maculare impia?
Vltrix inultum Græcia hoc facinus feret?
Equos: & arma: claſſibuſq; horrens fretum
Prapone: & alto ſanguine exundans ſolum.
Et tota captæ fata Dardaniæ domus
Regeſta Danais. cõprime affectus truces.
Menteṁq; tibimet ipſa pacifica tuam.

Trimetri Iambici.

Ægiſthus. Clytemneſtra.

Quod tẽpus aio ſemp: ac mẽte horrui
Adeſt profecto rebus extremũ meis
Quid terga uertis anime? qd primo impetu
Deponis arma? crede perniciem tibi:
Et dira ſæuos fata moliri deos.
Oppone cunctis uile ſuppliciis caput:
Ferrumq;: & ignes pectore aduerſo excipe.
C. Ægiſthe non eſt pœna ſic nato mori.
Æ. Tu nos pericli ſocia: tu Leda ſata
Comitare. tantum ſanguinem reddet tibi
Ignauus iſte ductor: ac fortis pater.
Sed quid trementes circuit pallor genas?
Iacenſq; uultu languido obtutus ſtupet?
C. Amor iugalis uincit: ac flectit retro.
Remeemus illuc: unde non decuit prius
Abire. ſed nunc caſta repetatur fides.
Nam ſera nunquã eſt ad bonos mores uia.
Quem pœnitet peccaſſe: pœnæ eſt inocẽs.
Æ. Quo rapis amẽs: credis: aut ſperas tibi
Agamemnonis fidele coniugium? ut nihil
Subeſſet animo/quod graues faceret metus.

DAN. ¶ Præſtitit, Agamemnon. ¶ O domus: exclamatio: domum Pelopeiam, quã flebilem & infœlicẽ Sophocleus pedagogus his verbis commiſerat. πολυ φθορον τε δωματα πελωπιδων τωδε οθεν σε πατρος εκ φονων εγω ποτε λαβων & cætera. ¶ Aulis nobilis ẽ portus quẽ boetii hyamas dixerunt Agamẽnoniæ claſſis ſtatio. Pli. & Põpo. auctores: & Naſo. xii. Boeta tellus Aulide piſcoſa puppes tenuiſſet ituras. ¶ Impias: quia immolatus erat filiã Agamẽnõ rex. ¶ Smynthea: muris maxima vis iuxta Chriſſam ſicilliæ oppidum: ibi extat templuꝫ Apollinis cognomẽto ſmynthe a mure q erat inſculptus ſimulachro ipſius apollinis, teſte Euſtachio in primo iliados. Extat ſupplicatio ſacerdotis Chriſſæ ad Apollinẽ ſmyntheum in præſcripto loco apud Home. κλυθι μευ α ρυρο τοξοσ Χρυσην αμφιβεβηκασ, κιλλαν τε ζαθεην τενεδοιο τε ιφι ανασσεισ σμινθευ, &c.

BER. ¶ Furẽs, Caſſandra: vel odio contra filios vel quia vates erat. ¶ Per tuũ ſi non eſt illa via interficiendi maritũ, niſi te cũ eo iterficias: etiam hoc debes aggredi ut cum eo moriaris. ¶ Cõmori non miſera mors erit, quia contenta morieris. ¶ Regina: nutrix dehortatur clytemneſtrã ne tantum ſcelus aggrediatur. ¶ Procacem: audacem. nam procari eſt audacter petere. nam achilles poſuit manum ad enſem: ut iterficeret Agamemnonem. ¶ Aiaxi tot reges & viri fortiſſimi non potuerunt occidere illum quem inſidiis pdere conaris. ¶ Hector, de his oibus ſuperius diximus. ¶ Purpureus: aquas infectas in ſanguine. ¶ Cygnus, filios neptuni: de quo diximus in troade. ¶ Nõ ubi q: ad non ſupple violauit. ¶ Feret. q. d. non etiam ſi interfeceris illũ græcia nõ patietur illũ inultũ. ¶ Equos: pone ante oculos potentiam Agamemnonis, & facinora quæ ipſe fecit. ¶ Regeſta: facta ab eo tanta virtute ideo pacifica animum tuum: & cœpto deſine.

BER. Quod tẽpus, Egiſtus Agamemnonem verentẽ timet: & Clytemneſtra exhortatur cũ ne timeat mortem dicitq; ſe velle debitam reuerentiam marito præſtare. ¶ Egiſtus autem illam dehortatur q ex ſuperbia Agamemnonis, & cum illis captiuis nunquam beneuiuere poterit: Clytemneſtra reſpondet propter cõcubinas non eſſe iraſcendum marito: quemadmodũ ipſa peccauit debeo peccantem ferre. demum Egiſtus deliberat exulare q videã Clytemneſtra ſtatuit cum eo Agamemnonẽ interficere. ¶ Extremum, quia putat ſe moriturum. ¶ Quid terga, hortatur ſeipſum ut ſit fortis animi. ¶ Impetu, per metaphoram: quid ſtatim abiicis omnem rationem: nam ſi moriendum eſſet: etiã illud fortitur ferendum eſſet. ¶ Aduerſo: non fugiente. ¶ Sic nato: infami ſicut tu qui patre & filia natus es: nã ut inquit Cice. Melius eſt mori q̃ turpiter viuere. ¶ Tu nos: ſi veneris mecum interficiam Agamemnonem. ¶ Ledea: caſus ablatiui. i. tua. haſta. ¶ Ignauus ductor: Agamẽnon qui ſemper marcet amoribus. ¶ Fortis pater, ſcilicet ad imolandum filiam iphygeniam reddet ſanguinem: ſcilicet filiæ. ¶ Obrutus: aſpectus. ¶ Amor iugalis, maritalis. quare effecta ſit pallida. ¶ Abire prius: non violare torũ mariti ut feci. ¶ Fortuna: impotens potẽtia eius nullis frenis ſe cohibens.

DAN. ¶ Indomitis minis, nã teterrimis iurgiis pro cõtumeliis Agamẽnone laceſſit Achilles apud Home. cum nollet puellam ſacerdoti reſtituere nec moueret peſtilenti græcoꝝ ſtrage. ωμοι αναιδειην επιειμενε κερδαλεοφρον & alibi auaritiæ inſimulat φιλοκτεανωτατε παντων. ¶ In captas lenis atqui i Polyxenã nõ valde lenis. ¶ Rogi: pro defunctis peſtilentie. ¶ Marcet, potat, bacchatur. ¶ Briſeida. i. hippodamiam briſei ſacerdotis filiã. ¶ Morantur: impediunt retrahũt. ¶ Turbo, violentia. ¶ Frena: cohibe Europæ: græciç.

DAN. Quod tẽpus, ſecunda eſt pars p epitthaſim egiſti ſuadentis Clytẽneſtræ mortẽ Agamemnonis. ¶ Caput: tuum.

¶ Non eſt

DAN. ¶ Non eſt pœna, mors eſt ſolatium male natis. ¶ Comitare, ſequere conſiliũ noſtrũ, tantum q̃tũ fudit filia imolata id quod ipſa Clytẽneſtra valde queritur apud Sophoclem his verbis. ἐπεὶ πατὴρ οὗτος ὃν θρηνεῖς ἀεὶ τὴν σὴν ὅμαιμον μοῦνος Ἑλλήνων ἔτλη θῦσαι θεοῖσιν, οὐ καμὼν ἐμοὶ λύπης ὅτ' ἔσπειρ' ὥσπερ ἡ τίκτουσ' &c. ¶ Flectit: omnem meũ impetum amoris quippe maritalis imago ardẽtiſſima eſt nec ſine maxima veneratione contemplanda inq̃t Valerius li.iiii.& diuus Hieronymus affirmat magnum arctioris indulgentiæ vinculũ eſſe vnico viro fœminam applicari adducitq; in medium exemplũ portiæ vxoris bruti. ¶ Quem pœnitet, aurea & magnifica ſentẽtia & chriſtianiſſimo cuiq; plane ſeruãda. Angelicum ſiquidem eſt pœnitere malorum: hinc illud Ouidianum ad brutum, pœnitet o ſiquid miſerorum credit ulli pœnitet: & facto tor. ipſe. μετανοῶ græce pœnitentiam ago & μετάνοια ab Auſonio gallo: nempe ut pœniteat ſic metanœa vocor. ¶ Vt nihil ſubeſſet: ut nihil reliquum ſit ad ſuperbiã Agamemnonis quaſi dicat reuertet inſolẽtior ex ſupbia victoria ſiquidem inflat.

BER. ¶ Flatum, magno ſucceſſu victoriæ ſuæ metaphora eſt a ventis. ¶ Grauis, moleſtus etiam quãdo indigebat ope, nũc autem quid faciat ſolus uictor. Efferunt inſolẽtes faciunt. ¶ Turba pellicum: cõcubinarum quas ſecum duxit. ¶ Longe. ſ. damnatur vltra alias Famula Caſſandra vates veridici dei. i. apollinis ¶ Victa, ſubiecta. ¶ Conſortem: participẽ. ſ. Caſſandrã. ¶ Illa nollet. ſ. te pati etiam ſi velles, nã te expellet. ¶ Vltimũ. ſ. habere pellicẽ. ¶ Regna: pulchra ſententia: ut regnum non patitur ſocium: nec capit duos. ¶ Sic tedæ: ideſt matrimonium nõ vult ferre parẽ. ¶ Victor ſi Agamemnon aliquid ſibi permiſerit ꝙ minus liceat in Caſſandram raptam illi eſt concedendum propter victoriã nec decet vxorem reſpicere. ¶ Solio. i. regi: nam ſolium ſedes regalis eſt: aliud conceditur regibus quod non licere

Tamen ſuperba: & impotens flatu nimis
Fortuna magno ſpiritus tumidos daret.
Grauis ille ſociis ſtante adhuc Troia fuit.
Quid rere ad animum ſuapte natura trucem
Troiam addidiſſe? rex Mycenarum fuit.
Veniet Tyrãnus. proſpera animos efferũt:
Effuſa circa pellicum quanto uenit
Turba apparatu? ſola ſed longe eminet
Tenetq; regem famula ueridici dei:
Feres ne thalami uicta conſortem tui?
At illa nolet: ultimum eſt nuptæ malum.
Palam mariti poſſidens pellex domum.
Nec regna ſocium ferre: nec tedæ ſciunt.
C. Ægiſthe quid me rurſus i præceps rapis?
Iramq; flammis iam reſidentem excitas?
Permiſit aliquid uictor in captam ſibi:
Nec cõiugẽ hoc reſpicere: nec dñam decet.
Lex alia ſolio eſt: alia priuato toro.
Quid: quod ſeueras ferre me leges uiro
Non patitur animus turpis admiſſi memor?
Det ille ueniam facile: cui uenia eſt opus.
Æ. Ita eſt pacíſci mutuam ueniam licet.
Ignota tibi ſunt iura regnorum haud noua.
Nobis maligni iudices: æqui ſibi.
Id eſſe regni maximum pignus putant:
Si quidquid aliis non licet: ſolis licet.
C. Ignouit Helenæ iuncta Menelao redit.
Quæ Europã, & Aſiã, paribus afflixit malis.
Æ. Sed nulla Atridẽ venere furtiua abſtulit.
Nec cepit animum coniugi obſtrictum ſuæ.
Iam crimen ille quærit/& cauſas parat.
Nil eſſe crede turpe commiſſum tibi.
Quid honeſta prodeſt uita flagitio carens:
Vbi dominus odit? fit nocens: nõ queritur.
Sparten ne repetes ſpreta? & a tanto uiro:
Patriaſq; ſedes profuga? non dant exitum
Repudia regum ſpe metum falſa leuas.
C. Delicta nouit nemo: niſi fidus: mea.
Æ. Non intrat unquam regium limẽ fides.
C. Opibꝰ merebor: ut fidem pretio obligẽ.
Æ. Pretio parata: uincitur pretio fides.
C. Surgit reſiduus priſtinæ mentis pudor.
Quid obſtrepis? quid uoce blãdiloqua mala
Conſilia dictas? ſcilicet nubet tibi
Regum relicto rege generoſa exuli?
Æ. Et cur atrida uideor inferior tibi
Natꝰ thyeſte? Cly. ſi parũ ẽ, adde & nepos.
Æ. Author phœbo gignor haud gñis pudet.
C. Phœbũ nefandæ ſtirpis authorẽ uocas?
Quem nocte ſubita frena reuocantem ſua

re priuatis toris, ideſt matrimoniis in quibus decet ſeruare fidem. ¶ Admiſſi. adulterii: nam & ipſa peccaui in eũ quemadmodum ipſe in me. ¶ Det ille: qui eſt in crimine parcat aliis ſimimiliter delinquentibus. ¶ Ita eſt: ſcilicet ꝙ habebis veniam, legẽdum eſt hironice. ¶ Ignota ſis: reges putare peccata ſua nulla eſſe & aliorũ grauia. ¶ Equi, quia putãt ſe benefacere nec in ſe vlla eſſe peccata. ¶ Pignus. ſ. facere oia pro libidine. ¶ Ignouit, quemadmodũ Menelaus pepercit helenæ: ita & mihi parcere poterit. ¶ Atridem: Menelaum: nulla fuit pellex Menelao: quẽadmodum Agamẽnoni quæ animum eius impelleret. ¶ Crimẽ: quod poſſit obicere tibi. ¶ Crede, pone ꝙ nihil peccaueris: ipſe inueniet cauſam quam te perdat. ¶ Quid honeſta: pulchra ſententia non prodeſt innocentia ibi tyrannus vult aliquem perdere. ¶ Non queritur. ſ. verum ſit innocens: quia omnino vult perdere. ¶ Spartem: remouet aliam ſpem nam tibi nulla erit fuga a tanto viro: nã repudia regum ſiunt morte vxoris. repudiũ eſt ſeparatio thori. ¶ Leuas. delinis falſa ſæpe fuge. ¶ Fidus: fidelis nullus ſcit adulteriũ meum niſi fidelis vnde celari poteſt ¶ Fides, quæ nulla eſt aduerſus reges quorũ facta nunq̃ poſſunt eſſe ſecreta. ¶ Merebor, donabo munera ut ſeruent ſecretũ. ¶ Vincitur vbi malus munus habet ab illis. ¶ Surgit: quod opus eſt ut tot rationibus me abhorreris: conſtitui ſeruare priſtinã fidẽ marito meo. ¶ Dictas: proponis. ¶ Scilicet: hironice: linquam maritũ regẽ regũ pro te exule: quia ibis in exilium. ¶ Natus Thyeſtes reſpõdet ad illud quod dicit generoſa: nam & ipſe filius thyeſtis. ¶ Si parum: ſcilicet ꝙ ſis filius: adde etiam tu es nepos illi: nam ex filia te ſuſcepit. ¶ Auctore phœbo: ſi me generauit ex filia: id fecit ſuadente Apolline. ¶ Reuocantẽ: reducẽtẽ currus ſuos, nã ſol obſcuratus eſt qñ pater tuus comedit filios.

DAN. ¶ Tenet amore ſui. ¶ Vltimum: maximũ. ¶ Nec regna, Non capiunt dños regna veruſq; duos. ¶ Ita eſt: ita eſſe

Cœlo expuliſtis? quid deos ꝓbro aduocas
Surripere doctus fraude genitales toros?
Quem Venere tantũ ſcimus illicita uirum?
Secede propere dedecus clare domus
Aſporta ab oculis. hæc uacat regi ac uiro.
Æ. Exilia mihi ſũt haud noua, aſſueui malis.
Si tu imperas regina non tantum domo
Argis ue cedo. nil moror iuſſu tuo
Aperire ferro pectus ærumnis graue.
C. Siquidẽ hoc cruenta Tyndaris fieri ſinã?
Quæ inuita peccat: debet & culpæ fidem.
Secede mecum potius: ut rerum ſtatum
Dubium: ac minacẽ iuncta cõſilia explicẽt.

ANAPÆSTICI.
CHORVS.

Canite o pubes inclyta Phœbum.
Tibi feſta caput turba coronat.
Tibi uirgineas laurum quatiens
De more comas innuba fundit
Stirps Inachia. tu quoque noſtros
Thebana manus commiſcere choros.
Quæq; Eraſini gelidos fontes:
Quæq; Eurotam: quæq; uirenti
Tacitum ripa bibis Iſmenon:
Quam fatorum præſcia Manto
Sata Tireſia Latonigenas
Monuit ſacris celebrare deos.
Arcus uictor pace relata
Phœbe relaxa: humeroq; graues
Leuibus telis pone pharetras.
Reſonetq; manu pulſa citara
Vocale chelys. nil acre uelim.
Magnumq; modis intonet altis.
Sed quale ſoles leuiore lyra
Flectere: carmen ſimplex luſus
Cum docta tuos muſa recenſet.
Licet & chorda grauiore ſones.
Quale canebas: cum Titanas
Fulmine miſſo fregere dei.
Vel cum montes montibus altis
Super impoſiti ſtruxere gradus
Trucibus monſtris. ſtetit impoſita
Pelion Oſſa. pinifer ambos
Preſſit Olimpus. ades o magni
Soror & coniux: conſors ſceptri
Regia Iuno. tua te colimus
Turba Mycenæ. tu ſollicitum
Supplexq; tui numinis argos
Sola tueris. tu bella manu
Pacemq; regis. tu nunc lauros

oporteret ut narras: paciſci quaſi ex cõuentione, & pacto cõcedere. eſt. n. proprie paciſci cõuenire cõuentione, & cõſenſu duoꝝ vel plurium. Vñ pactus mercedẽ qui de mercede cõuenit inde pactum vt finit Vlpianus. ⸿ Nobis maligni iudices: aliena maleficia ſolent conſtanti indignatione reges vindicare qui ſi quã acceperint iniuriã quo tempore non arbitrere grauiter reminiſcuntur id quod ſapientiſſimus Homerus ex perſona Chalcantis pulchre meminit. κρεισσων γαρ βασιλευσ οτε χωσεται ανδρι χερηι ειπερ γαρ τε χολον γε και αυτημαρ καταπεψῃ αλλα γε και μετ. πισθεν εχει κοτον οφρα τελεσσῃ εν στηθεσσιν εοισι συ δε φρασαι ει με σαωσεισ. ⸿ Si quicquid quod in aliis licentioſum videtur id ſibi conueniens exiſtimant eſſe par. Et cauſas: qbus agas & inuchari in ipſum aut qbus te ipſe deſtituat. ⸿ Leuas: ſi ſperas fugare. An neſcis longas regibus eſſe manus. ⸿ Precioi geminatio ad maiorẽ confirmationẽ. ⸿ Dictas: aſtruis. dictare proprium illud eſt dicere quod alter ſcribendo excipiat Cicero ad atticum. ſed illa non ſcripſiſſe ſed repatãdi lateris gratia dictaſſe. Sapho. At mihi pegaſides blandiſſima carmia dictãt. ⸿ Scilicet: cum hironia ut ſcilicet his ſuperis labor eſt: & id populus curat ſcilicet. ⸿ Auctoris: monẽte oraculo phœbi.

BER. ℂ Aduocas: ſcilicet ad excuſationẽ ſceleris veſtri. ⸿ Geniales, coniugium: nam proprium ẽ veſtrum uti ſemper inconceſſa venere propterea diſcede cito. ⸿ Vacat: viro ſeruit marito. ⸿ Aperire pectus: non ſolum diſcedam ſi iubes, etiam me interficiam ſi volueris. ⸿ Tyndaris: ego filia tyndari, non hoc patiar ut te iterficias ſed potius mecum ſecede vt rebus noſtris conſulere poſſumus. ⸿ Culpæ fidem: quæ debet haberi etiam cum peccante.

BER. Canite. Inducitur Chorus audiens Agamemnonem redeuntem cum victoria, exhortaturq; populum ad gaudendum & agendum gratias diis. ⸿ Innuba: innupta. ⸿ Manus: multitudo inuitat alium populum. ⸿ Eraſini: fluuii in agro argiuo: de his diximus ſuperius. ⸿ Manto: vates filia Tyreſie quæ præcepit thebanis, vt collerent Apollinem Dianam. ⸿ Latonigenas Apollinem, & Dianam filios Latone. ⸿ Arcus: inuitat phœbũ vt veniat ſine arcu, ſed cũ ſola cythara quã canat laudes. ⸿ Titanas: gigantes: nam deorum laudes cecinit poſt bellum giganteum. ⸿ Monſtris: gigantibus volentibus aſcendere cœlum ut tota hiſtoria ſupra fuit declarata. ⸿ Ades adiis mõ inuocat Iunonem.

DAN. ℂ Si quidem: immutat conſilium ventoſa & vana muliercula leuior q̃ pluma, & verſutior q̃ rota ſingularis.

Canite. Carmen quartum Metro Pindarico Euribates, Nuncius, Agamemnonis narrat populo victoriam Hetilem ad quam ſtatim elatis vocibus applaudit populos canens pæana. ⸿ Feſta, læta & feriata ⸿ Virgines: quales decet virginem Chryſoplocamum. ⸿ Inachia Argiua ab Inacho Iouis filio qui primus argis regnauit cui poſtea ſucceſſit phoroneus. ⸿ Eraſinus: per nemeam labitur profuſus a ſtimphali vt refert Herodotus in ſexto. ⸿ Eurotas: in laconia de quo meminit Theochritus, & Lacedæmona præterfluit obſitus lauris ab vtraque ripa. ⸿ Iſmenius, fluuius in boetia ab Iſmeno filio pelaſgi dictus. ⸿ Chelis: cythara dicta αποτου χελωνησ quam pro limes euagantem deprehendit Mercurius rediens a rapina phœbi armenti. ⸿ Luſus: laſciuia: & voluptates. ⸿ Stetit impoſita: eodem ordine Homerus ſuperſtruxit hos montes. Ouidius ordinem confundit, ſic petitur cœlum. Non vt ferat oſſam olympus. ⸿ Summaque pelias cus ſydera tangat apex. eſt aurs olympus medius Theſſaliæ & Macedoniæ altiſſimus Lucanus in ſecundo. Nubes exceſſit olympus lege deum. ⸿ Sola tuetis Argos: Iunonem omnibus notum eſt Argis honore precipuo generari. Horatius.

Plurimus

Agamemnonis accipe uictrix.
Tibi multifora tibia buxo
Sollenne canit.tibi fila mouent
Docta puellæ carmine molli.
Tibi uotiuam matres Graiæ
Lampada iactant.ad tua coniux
Candida Tauri delubra cadit
Neſcia aratri,nullo collum
Signata iugo,tuq; o magni
Nata tonantis inclyta Pallas.
Quæ Dardanias ſæpe petiſti
Cuſpide turres.te permiſto
Matrona minor,maiorq; choro
Colit/& reſerat ueniente dea
Templa ſacerdos.tibi nexilibus
Turba coronis redimita uenit.
Tibi grandæui laſſiq; ſenes
Compote uoto reddunt grates,
Libantq; manu uina trementi.
Et te Triuia grata memores
Voce precamur.tu maternam
Siſtere Delon Lucina iubes.
Huc atq; illuc prius errantem
Cyclada uentis.nunc iam ſtabilis
Fixa terras radice tenet.
Reſpuit auras,religatq; rates
Aſſueta ſequi.tu tantalidos
Funera matris uictrix numeras.
Stat nunc Sypili uertice ſummo
Flebile ſaxum/& adhuc lachrymas
Marmora fundũt antiqua nouas.
Colit impenſe fœmina,uirq;
Numen geminũ/tuq; ante omnes
Pater,ac rector fulmine pollens,
Cuius nutu ſimul extremi
Tremuere poli generis noſtri
Iuppiter author cape dona libens,
Abauuſq; tuam non degenerem
Reſpice prolem.
Sed ecce uaſto concitus miles gradu
Manifeſta properat ſigna lætitiæ gerens.
Nanq; haſta ſummo lauream ferro gerit,
Fidusq; regi ſemper Euribates adeſt.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

EVRIBATES. CLYTEMNESTRA.

Elubra, & aras cœlitũ, & pẽrios lares
Poſt lõga feſſus ſpatia uix credẽs mibi
Supplex adoro/uota ſuperis ſoluire.
Telluris altum remeat argolicæ decus

Plurimus in Iunonis hono rem aptum dicet equis ar gos: & in tertio uolumine carminum. Te pareat me is excifus argiuis: & poeta Mantuanus. Prima quod ad troiam pro charis geſ ſerat argis,argos neutrum in numero vnitatis,multi tudis uero uirile eſt. ⁋ Tu bella: tibi in manu eſt bel lum & item pax.

BER. ⁋ Tibia: quę canit tibi in laudem tuam. ⁋ Multifo ra: quæ habet multa fora mina. ⁋ Fila: chordas cy tharæ. ⁋ Lampada: faces, nam lampas quicquid ar det dicitur a lampo luceo. ⁋ Coniunx: tauri iuuenca. ⁋ Tuq;: inuocat Palladẽ quę amica ſemper fuit grę cis cõtra Troianos. ⁋ Ne xilibus intextis floribus. ⁋ Grandeui: annoſi. ⁋ Cõ pote: nam habuerunt quic quid petierunt. ⁋ Tremẽ ti propter ſenium. ⁋ Tri uia: inuocat Dianam quæ fecit ſtare. ⁋ Delon: ut ſu pra diximus quæ eſt ex ci cladibus i mari egeo. ⁋ Se qui: cũ eẽt iſtabilis. ⁋ Tã talidos: niobes filiæ tanta li cuius filias ſeptem ſagit tis confecit ut uidimus in Hercule furente. ⁋ Sypili, ſaxi de quo eodem loco di ximus. ⁋ Impenſe: uehemẽ ter. ⁋ Numen geminum: Apollinem & dianã. ⁋ Pa ter: inuocat Iouem ⁋ Ab auus: nam pater Tantali fuit Iuppiter, ex quo deſcẽ dit Agamemnon. ⁋ Lau reum: dum loquitur uidet Nuncium Euribatem acce lerantem: militeſq; laurea tos: ut moris erat in uicto ria: & ſic dat locum ſequen ti ſcenæ.

BER. D Elubra: Hic ẽ tertius Actus ubi Euribates nunciat Aga memnonẽ ue nientem, eumq; interrogat clytemneſtra ubi ſit mari tus. ⁋ Decus agamemnõ: appoſitiue.

DAN. ⁋ Buxo mẽtifora: & lignũ & arbor tã muliebre q̃ na turale eſt. Et torno raſile buxum: & buxuſq; uocat berecynthia tibia phrygia habebat dumtaxat duo fo ramina quam Mida Rex primus inuenit Varro re fert. ⁋ Huic tibiæ dextra vnum fuiſſe foramen ſini ſtra duo. ⁋ Monaulon: in uenit Mercurius. ⁋ Gemi nam tibiam inuenit Mar ſya. ⁋ Troezenius darda neus primus tibiis cecinit Varro & Plinius. ⁋ Con iunx tauri: iuuenca grata uictima Iunoni. Meminit Iuuenalis. Et auratam Iu noni cæde iuuẽcam. ⁋ Na ta tonantis: Iuppiter pepe rit Pallade cerebro: & quę de patrio uertice nata dea Virgilius ſiue alius quiſqs extiterit in priapo. at Ho merus auctor certior in cã tico ad ipſum confirmat a perte. τηναυτισ εγεινατο μητιετα ζευσ εμ σεμνεφαλησ πολεμαια τευχε εχουσ αυχρυσεα παμφανοωντα. &c. ο σεβασ δεχε παντασ ορων τασ αθανατουσ δε προσ ενδιοσ αιγιοχοιο εσσυμενωσ ωρουσεν απ αθανατοιο καρηνου. ⁋ Cy clada: cyclas ueſtis genus uel limbus. hic intelligit de lon vnam e cycladibus: de qua diximus in Hercule fu rente Homerum imitari. ⁋ Iam ſtabilis: antea mo bilis & erratica mox gya ro & mycone complexa ſte tit & firma radice fideliq; fundamento innixa eſt. Fle bile ſaxum niobe lapidea ex qua adhuc fluũt lachry mæ. Plinius auctor eſt Si pylum eſſe nomen montis & oppidi quod fuit caput meoniæ, alio nomine Tã talis dicitur patria niobes Marmora fundunt: Ouid. ⁋ Et lachrymis etiamnum marmora manant. ⁋ Ab auus: nam fuit Agamem non a Ioue quintus. ⁋ Pro lem: ideſt Agamemnonẽ.

D Elubra: Euri bates miniſter fuit Agamem nonis uiri tha cus & ꝓco Vly xis: de quo meminit Hom. in.i.iliados. Is vna cũ Tal tybio erant latrones Aga memnonis. τωισ αυ κηρυκε εχε ω οτρηρω θεραποντε. Narrat euribates reditum Agamemnonis a troia in Argos ſubactis hoſtibus: quæ quidem narratio iam apperit tertium huius fa bulæ actum metro. archi lochio. ⁋ Collocutores eu ribates & clytemneſtra. DAN.

Euribates clytemneſtræ

Tandem ad penates uictor agamemnon ſuos.
C.Felix ad aures nuntius uenit meas,
Vbi nam petitus per decem coniux mihi
Annos moratur, pelagus, an terras premit?
E.Incolumis, auctus, gloria, laude, inclytus
Reducem expetito littori impreſſit pedem.
C.Sacris colamus proſperum tandem diem.
Et ſi propitios, attamen lentos, deos.
Tu pande, uiuat coniugis frater mei,
Et pande, teneat quas ſoror ſedes mea.
E.Meliora uotis poſco & obteſtor deos.
Nam certa fari ſors maris dubii uetat.
Vt ſparſa tumidum claſſis excepit mare.
Ratis uidere ſocia non potuit ratem.
Quin ipſe atrides æquore immenſo uagus
Grauiora pelago damna, quam bello tulit.
Remeatq; uicto ſimilis, exiguas trahens
Laceraſq; uictor claſſe de tanta rates.
C.Quis (fare) noſtras hauſerit caſus rates?
Aut quæ maris fortuna diſpulerit duces?
E.Acerba fatu poſcis, infauſtum iubes
Miſcere leto nuntium refugit loqui
Mens ægra tantis atq; inhorreſcit malis.
C.Exprome. clades ſcire qui refugit ſuas,
Grauat timorem. dubia plus torquent mala.
E.Vt pergamum omne Dorica cecidit face.
Diuiſa præda eſt, maria properantes petunt.
Iamq; enſe feſſum miles exonerat latus.
Neglecta ſummas ſcuta per puppes iacent.
Ad militares remos aptatur manus.
Omniſq; nimium longa properanti mora eſt.
Signum recurſus regia ut fulſit rate.
Et clara lentum regimen emonuit tuba.
Aurata primas prora ſignauit uias.
Aperitq; curſus, mille quos puppes ſecent.
Hinc aura primo lenis impellit rates
Allapſa uelis, unda uix tactu leuis
Tranquilla Zephyri mollis afflatu tremit.
Splendetq; claſſe pelagus, & pariter latet.
Iuuat uidere nuda Troiæ littora,
Iuuat relicti ſola Sigei loca.
Properat iuuentus omnis adductos ſimul
Lentare remos. adiuuat uentos manu.
Et ualida nixu brachia alterno mouet.
Sulcata uibrant æquora & latera increpant.
Dirimuntq; canæ cœrulum ſpumæ mare.
Vt aura plenos fortior tendit ſinus.
Poſuere tonſas. credita eſt uento ratis.
Fuſuſq; tranſtris nauita, aut terras procul,
Quantum recedunt uela fugientes notat.

BER. ¶ Expetito, deſiderato diu. ¶ Lentos: tardos: nam per decem annos ab fuit maritus frater. ſ. menela⁹. ¶ Soror. ſ. Helena. ¶ Meliora: dicit euribates, meliora opto narrare: nã ſi dico iſta: opus eſt enarrem tempeſtatem. ¶ Votis: cũ uotis: non eſt comparatiuum. ¶ Obteſtor, rogo deos poſſe dicere meliora: ſors dubia maris uetat me dicere certa: ſed tamẽ dicit cum primũ receſſerunt a troia curſum proſperum habuerunt poſtea orta tempeſtas in mari: ita ut omnes naues ſeparate ſint: nec fratrem uidere potuerit agamemnon q tanquã uictus nunc redit cũ paucis nauibus. ¶ Tanta, nam mille naues habebat. ¶ Fatu: ad fandum. ¶ Grauat: quia deteriora credit. ¶ Torquẽt, cruciãt ¶ Vt pergamũ incipit narrare Euribates. ¶ Exonerat: quia omnes deponunt arma: & ſe nauigationi parant. ¶ Recurſus: reditus in patriam quando datum eſt ſignum a naue regis ut oẽs diſcederent. ¶ Hinc aura: primo enim ipſi habuerunt ſecundũ uentũ. ¶ Allapſa: ueniens. ¶ Tremit: deſuper criſpabatur ꝑpter leuem afflatum. ¶ Splẽdet: ꝑpter arma & aurũ. ¶ Latet ꝑpter multitudinẽ nauiũ. ¶ Nuda: ſine ædificiis. ¶ Lentare, flectere remigãdo. ¶ Nixu, a nitor niteris. ¶ Alterno: per uices: nam a pectore remouent & rurſus reducũt. ¶ Sulcata: nã uidetur nauis facere ſulcũ per mare. ¶ Increpat, ut faciunt læti in nauigãdo qui clamant in ſponda nauis: ideo dicit increpant. i. reſonant latera nauiũ. ¶ Dirimunt: diuidunt. ¶ Canæ, albicantis ꝑpter cõcitationẽ remoꝝ. ¶ Vt aura: poſtq̃ habuerunt proſpeꝝ uentũ cœperunt eſſe nautæ ocioſi in tranſtris: hoc eſt ſedilibus nautum. ¶ Tonſas: remi tonſe dicuntur a tondo quia tondunt aquas.

DAN. ¶ Tandem: a decennio. ¶ Felix uictoria pẽta a uiro clytemneſtræ uox eſt cõgratulantis nuncio. ¶ Petitus: deſideratus. ¶ Nã certa fari: euerſa Troia principes græci ditati pda gratuia & per q̃ aduerſa ꝑpeſſi ſunt in reditu idignatione Palladis: Aiax oilei locrẽſium dux fulminatur in euboia, Idomeneus eiectus e creta fugit ad Salentinos Diomedem adultera uxor Italia procul abſterminat. Menelaum i Egyptum tulit deſiderium helenes quã repeteret a rege Protheo. Vlyxem decennales procellæ diſtraxerunt. Agamemnon uix lares ſalutat & incautus ab ægiſtho percutitur ſecuri: quæ oia elegantiſſime uenerãdus Home. ꝑ totã odyſſeã proſequit. ¶ Nuncium: tam qui nunciat q̃ qd̃ nũciat̃ uirili genere pronunciat̃. ¶ Mens ægra: admonitu & recordatione præteritæ cladis ægreſſit animus meus: & artificioſe occupat qualitatẽ futuræ narrationis quã totam commodato accepit ab homero de ſecundo odyſſę: ubi neſtor talẽ acho repetit calamitates quas paſſi ſunt greci a Troia diruta, ut ſuperius paulo perſtrinximus. ¶ Pergamum omne: nauigatione deſcribit longiori pagina q̃ Neſtor Homeric⁹: qui Hemeſtichio illam abſoluit: αυταρ επει πριαμο ιο πο λιν δ ει επερσαμεν αι μυν βημεν δ εν νηεσσι. ¶ Militares: quæ actenus lanceis occaluerant nũc aptantur remis. ¶ Remigem: naucle rum qui agit remum vnde remigo & eremigo. Plinius paruoque breuius q̃ totus hinc aut illinc ſeptentrio eremigatus. ¶ Aurora mane impulim⁹ naues idium mare. αυθεν δ εοι μεν νηασ ειλκομεν εισ αλα διαν. ¶ Iuuat redeuntes, interna uigandum. ¶ Sola: deſerta: ut ſola deſertæ Troades acta. ¶ Lentare. Virgilianum uerbum quod adnotat Priſcianus vno tantum in loco uſus eſt poeta a nomine ſumptum eſt, vnde fiunt lẽteo es & lento es & lento tas. Ante & trinacria lentãdus remos in vnda. ¶ Manu: manuum robore. ¶ Latera: nauium crepant a remorum uerbere & Pulſu. ¶ Tonſas: remos quia ferro tondean tur aliter palmulas appellat Pompeius.

¶ Reciprocus:

Aut bella narrat. Hectoris fortis minas,
Curruſq;, & empto redditum corpus rogo.
Sparſum cruore regis Herceum iouem.
Tum qui iacente reciprocus ludit ſalo,
Tumidumq; pando tranſilit dorſo mare,
Tyrrhenus omnis piſcis exultat freto.
Agitq; gyros/ & comes lateri annatat
Anteire naues lætus, & rurſus ſequi.
Nunc prima tangens roſtra laſciuit Chorus,
Milleſimam nunc ambit, & luſtrat ratem.
Iam littus omne tegitur/ & campi latent.
Et dubia parent montis idæi iuga.
Et iam, quod vnum peruicax acies uidet,
Iliacus atra fumus apparet nota.
Iam laſſa Titan colla relenabat iugo,
In aſtra iam lux prona, iam præceps dies
Exigua nubes ſordido creſcens globo
Nitidum cadentis inquinat phœbi iubar,
Suſpecta uarius occidens fecit freta.
Nox prima cœlum ſparſerat ſtellis. iacent
Deſerta uento uela/ tum murmur graue
Maiora minitans collibus ſummis cadit.
Tractuq; longo littus, ac petræ gemunt.
Agitata uentis vnda uenturis tumet.
Cum luna ſubito conditur, ſtellæ cadunt.
In aſtra pontus tollitur, cœlum perit.
Nec vna nox eſt/ denſa tenebras obruit
Caligo/ & omni luce ſubducta fretum,
Cœlumq; miſcet. vndiq; incumbunt ſimul,
Rapiuntq; pelagus infimo euerſum ſolo.
Aduerſus Euro Zephirus, & Boreæ Notus.
Sua quiſq; mittunt tela/ & infeſti fretum
Emoliuntur. turbo conuoluit mare.
Strymonius altas aquilo contorquet niues.
Lybicuſq; arenas auſter, ac Syrtes agit.
Nec manet in auſtro/ fit grauis nimbis notus.
Imbre auget vndas. Eurus orientem mouet
Nabathæa quatiens regna, & Eoos ſinus.
Quid rapidus ora Corus oceano exerens?
Mundum reuelli ſedibus totum ſuis,
Ipſoſq; rupto crederes cœlo deos
Decidere/ & atrum rebus induci chaos.
Vento reſiſtit æſtus/ & uentus retro
Æſtum reuoluit/ non capit ſeſe mare.
Vndaſq; miſcent imber & fluctus ſuas.
Nec hoc leuamen denique ærumnis datum eſt,
Videre ſaltem, & noſſe, quo pereant malo.
Premunt tenebræ lumina/ & diræ Stygis
Inferna nox eſt/ excidunt ignes tamen
Et nube dirum fulmen eliſa micat.

BER. ℂ Reciprocus: qui audit & redit per eandem uiam tunc uidimus delphinas q tempeſtatẽ futurã demonſtrant ludentes per maria. ¶ Iacẽte: equali ſine fluctibus. ¶ Pando: recuruo & magno. ¶ Agit mouẽt in rotunditatẽ. ¶ Comes: aliquãdo ſequebatꝰ nos equaliter aliquãdo p̃ibat. ¶ Chorus: multitudo delphinũ. ¶ Laſciuit ludit & exultat ¶ Pria roſtra, primas naues claſſis. ¶ Milleſimam: ultimam quare erãt mille. ¶ Iam littus: eramus elongati a littore: ut mihi appareret niſi fumus: & tunc ceſſauit uentus: apparuerunt nobis ſigna tempeſtatis. ¶ Dubia quæ uix poterãt uideri. ¶ Peruicax: perſeuerãs oculus. ¶ Iam laſſa: defatigatos æquos ſol ſoluebat iugo tendebat ad occaſũ. ¶ Prona: inclinata ad noctem. ¶ Præceps: cadens. ¶ Globo: denſitate obſcura. ¶ Inclinat: obtenebrat iubar cadẽtis ſolis occidẽtis: quod ſignum eſt futuræ tempeſtatis. ¶ Varius: quia non erat vnius coloris. ¶ Graue: raucum. ¶ Petræ: quæ ſunt uicinæ littoribus. ¶ Tumet creſcit. ¶ Luna abſconditur propter nubes. ¶ Tollitꝰ eleuatur poetica eſt hyperbole. ¶ Vna nox: nõ eſt timplex vt naturalis, ſed obſcurior propter tenebras nubiũ. ¶ Obruit: tenet. ¶ Miſcet: turbat. ¶ Sua: iſti uenti mittũt quiſq; ſua: vnuſquiſq; mittit, ita exponit quaſi prolepſis implicita. ¶ Emoliuntur: euertunt. ¶ Turbo: reuolutio uentorum. ¶ Strimoniꝰ: thracius boreas. ¶ Cõtorquet, cum impetu portat. ¶ Auſter: notꝰ a meridie ubi eſt libia. ¶ In auſtro: non contentus regno ſuo ibat in ſeptẽtrionem. ¶ Grauis: plenus nimbis & pluuia. ¶ Nabatea: orientalia a nabata rege. ¶ Chorus: uẽtus collateralis zephiri. ¶ Oceano. ſ. orientali. ¶ Exerens: ducẽs & extrahens ora ſua. ¶ Chaos: confuſionem elementorum. ¶ Eſtus: impetus maris. ¶ Non capit: nõ eſt capax ſui ipſius ita intumebãt vndę. ¶ Nec hoc: poteramꝰ cognoſcere quo modo periremus ob denſas tenebras. ¶ Premũt occultant. ¶ Lumina, ſtellas. ¶ Stygis: talis eſt nox qualis inferno. ¶ Eliſa: fracta nam nubibus fractis emittuntur fulmina.

DAN. ¶ Herculem iouẽ oẽs codices tã manu ſcriptos, & quidem archetypos q̃ preſſos ære itidẽ hic, ut alibi ſępiꝰ fallaces & mẽdoſos deprehendi. nõ enim poterã facile iſto errore expediri niſi me adiuuiſſet lectio gręca cuius adminiculo lector cãdide innixus hãc mendam ego notandam duxi aſteriſco: ut herceum legas nõ herculeum. nec pigeat pro tua hũanitate repetere gręcam hyſtoriam referentem Priamum ante aram iouis hercei fuiſſe interfectum. Etiam remitto te ad pompeium vnde diſcas qui ſit herceꝰ. Et ad Ouidiũ. Cui nihil hercei profuit ara iouis. ¶ Piſcis tyrrhenus periphraſis delphini alluſione ad fabulam ſuperius ex Homerico hymno per nos repetitam. ¶ Comes delphinus. ¶ Milleſimã ratẽ .i. mille rates ut referas ad numerũ nõ tñ ſingulas tangebat. ¶ Stellæ cadũt: fulgura & crebrę corruſcationes. ¶ Aduerſus zephirus: quatuor principes uẽtorũ mira breuitate comprẽdit quos Oui. ſuperiori tetraſticho pnunciauit. ¶ Emoliuntur ab imis ſedibus tollunt. ¶ Turbo: pcelloſum mare dicitꝰ æſtuoſum pcella ſi ignem conceperit dicitꝰ fulmen: ſi arctius uenti fuerint rotati dicitur typhon ſi cũ fragore & maiori ſpecu deſcẽderint turbo eſt pxima quæq; euertens atq; demoliens idem ardentior atq; accenſus uocatꝰ præſter: quas oẽs dr̃ias Ariſt. & Ptholomeuꝰ appoſuere ¶ Aquilo: idem & boreas aliter αιθρη γενετησ .i. ſerenificus. αλλα βορεασ λεγεται απο τησ βοησ. eſt enim uiolenti & ſonori flatus: quemadmodum ſupra oſtenſum eſt fuſius & uberius. ¶ Notus idem auſter. νοτισ. humor eſt enim humectus & nebuloſus. ¶ Nabatea. ναβατα non recipit aſpirationem: Regio Arabiæ contermina ma

ri rubro: a nabaot primogenito iſmaelis dicta olim mittebat elephantes: ut teſtatur lune. i atticis. ⸿ Fluctus decimus, ſic Oui. Decimæ ruit ipetus vndæ & alibi. Poſterior nono eſt vndecimoq; prior decimũ ut mea fert opinio fluctũ acceperũt pro uiolentiſſimo & maximo denarius ſiqdẽ numerus oium pfectiſſim⁹ quippe impar eſt numer⁹: & ide reliq formant numeri: & decumana porta in caſtris maxima: vnde i extremo cõflictu totus pũolue baſ exercitus & decumana oua perfectiſſima & maxima: & decima quæq; diis ſuis offerebant ueteres: & decimanus limes ab aſtronomis ab ortu ad occaſum ſolis nuncupatur: ergo decimus fluctus maximus & uiolentiſſimus.

BER. ⸿ Miſeris: tanta eſt dulcedo uidendi lucẽ, ut optaret fulmina. ⸿ Male: aduerſe. ⸿ Ipa claſſis, nã cũ nõ uiderẽt frequẽtes naues ſe ipas collidebãt. ⸿ In præceps: talem tempeſtatẽ deſcribit Vir. in. i. æneĩ. ⸿ Dehiſcẽs. aperiens. ⸿ Haurit: abſorbet. ⸿ Reuomit. reddit. ⸿ Decim⁹ fluctus: magn⁹ poetæ ponũt de tẽpeſtate: ſcribẽtes decimum pro magno: nã decimus eſt maior numerus: quia poſt decem ſemper re incipimus: inde decumana porta dr̃. ⸿ Leuis: facta leuior. ⸿ Malus, arbor nauis. ⸿ Rectus: qa iaciebatur uentis. ⸿ V ſus: experiẽtia põt pſtare ſpem ⸿ Officio v3 gubernandi. ⸿ Effugit: non poterãt tenere manu remũ. ⸿ Troes troiani captiui. ⸿ Quid fata: ideſt dii. ⸿ Inuidet, quia uellet eſſe mortuus queadmodũ pater: eo modo ulyxes & atrides minor. i. Menelaus. Seruat de qbus eſt fama: & ſepulti ſunt apud troiã uictã. ⸿ Ferẽt: auferẽt. ⸿ Nobile: facinus forte. ⸿ Facta ignaua, mors ſine honore. ⸿ Pudenda: de qua pudorẽ hr̃e poſſumus ⸿ Quiſquis: cõuertẽt praeces ad deos. ⸿ Serena: fac numen tuum nobis fauẽs. ⸿ Vel troia: etiã illa q̃ nobis eſt inimica. ⸿ Doricũ: græcũ. ⸿ Exitio: ad perditionem. ⸿ Quibus: pp̃ter

Miſeriſq; lucis tanta dulcedo eſt malæ.
Hoc lumen optant/ipſa ſe claſſis premit.
Et prora proræ nocuit, & lateri latus.
Illam dehiſcens pontus in præceps rapit,
Hauritq;/& alro reddiram reuomit mare.
Hæc onere ſidit/illa conuulſum latus
Summittit vndis/fluctus hanc decimus tegit.
Hæc lacera, & omni decore populato leuis
Fluitat/nec illi uela, nec tonſæ manent.
Nec rectus alras malus antemnas ferens.
Sed fracta toto puppis ionio natat.
Nil ratio, & uſus audet in magnis malis.
Tenet horror artus/omnis officio ſtupet
Nauita relicto. remus effugit manus.
In uota miſeros ultimus cogit timor.
Eademq; ſuperos Troes, & Danai rogant.
Quid fata poſſunt/inuidet pyrrhus patri.
Aiaci Vlyſſes, Hectori atrides minor.
Priamo agamemnon. quiſquis ad Troiã iacet,
Felix uocatur. cadere qui meruit manu.
Quem fama ſeruat/uicta quem tellus tegit.
Nil nobile auſos pontus/atq; vndæ ferent.
Ignaua fortes fata conſument uiros.
Pudenda mors eſt. quiſquis es nondum malis
Satiare tantis cœlitum/tandem tuum
Numen ſerena. cladibus noſtris daret
Vel Troia lachrymas/odia ſi durant tua.
Placetq; mitti Doricum exitio genus.
Quid hos ſimul perire nobiſcum iuuat/
Quibus perimus/ſiſtite infeſtum mare.
Vehit iſta Danaos claſſis/& Troas ſimul.
Nec plura poſſunt/occupat uocem mare.
Ecce alia clades/fulmine irati iouis
Armata pallas/quidquid aut haſta minax/
Aut Ægide/aut furore Gorgoneo poteſt/
Aut igne patrio/tentat. & cœlo nouæ
Spirant procellæ/ſolus inuictus malis
Luctatur aiax/ne uela cogentem hunc ſua
Tenſo rudente flamma perſtrinxit cadens.
Libratur aliud fulmen. hoc toto impetu
Certum reducta pallas excuſſit manu/
Imitata patrem/tranſit aiacem/& ratem.
Ratiſq; partem ſecum & aiacis tulit.
Nil ille motus ardua ut cautes ſalo
Ambuſtus extat/dirimit inſanum mare.
Fluctuſq; rumpit pectore, & nauem manu
Complexus in ſe traxit/& cæco mari
Collucet aiax/omne reſplendet fretum.
Tandem occupata rupe: furibundum intonat.
Superaſſe nunc ſe pelagus, atq; ignes/iuuat

quos perimus, ſi vultis nos perdere pp̃ter Troianos: ſaltẽ deberetis illos ſeruare q nobiſcũ ſunt in periculo. ⸿ Siſtite: ſedate. ⸿ Nec plura: nõ poterant loqui: cũ fluctus occuparet uocẽ. ⸿ Ecce: nunc uenit ad particularem tempeſtatẽ aiacis oilei q fulminatus fuit Pallade: ut uidimus: & ſcribitur a Vir. in primo æne. ⸿ Haſta: nam armata hęc dea ſcribiſ. ⸿ Aegide: clipeo ſuo in quo erat caput Meduſæ gorgoniæ, ut ſcribiſ ab Oui. ⸿ Igne patrio: fulmine iouis nam ipſa ſia iouis fuit. ⸿ Nouę: renouabantur pcellę, & ſolus aiax reſiſtebat. ⸿ Luctatur: contra nitiſ. ⸿ Tenſo rudente fune: quo uela trahuntur. ⸿ Perſtrinxit: leuiter percuſſit. ⸿ Aliud libratur: ſecundum mittiſ in aiacem. ⸿ Certũ: quia non fefellit. ⸿ Reducta: retro ducta: nã qui vult iacere retrahit manum ad maiorẽ impetũ ⸿ Extat: eminet. ⸿ Collucet: ſplẽdet pp̃ter ignẽ fulminis. ⸿ Tandẽ: ipſe furibundus ingẽti uoce clamabat: dum eſſet in ſcopulo. ⸿ Iuuat: dicit ipſe aiax uiciſſe delectat mare natãdo fulmina & palladem.

⸿ Nil ratio: conſiliũ & ars nihil pſunt in arduis caſibus ferent: dabunt vulgare & ſordidum genus mortis eſt naufragium hic magnanimus & ſapiẽtiſſimus æneas ingemit & triſtatur ualde hinc Ouid. in triſtibus quodcunq; leti genere petit mori præterq̃ naufragio. ⸿ Tollite naufragiũ mors mihi mun⁹ erit. hinc Homeric⁹: Vlyxes digreſſus ab æolo ſolutis uẽtis temeritate ſociorum aurum incluſum exiſtimantiũ inuidet mortuis ad troiana græcis: ubi & ipſe iteriſſe exoptat τρισ μακαρεσ δαναοι και τετρακισ οι τοτ ολοντο τροιην ευρειν χαριν ατρειδησι φεροντεσ ωσ δη εγω γε ὀφελον θανειν και ποτμον επισπειν &c̃. ⸿ Serena. hortatiu⁹ eſt modus: ut tradit Diome. nõ imperatiuus ſp. ⸿ Vel: pro etiã: uel Priamo miſerãda manus. ⸿ Quid hos, artificioſa trãſlatio: non. n. potuiſſent ſeruari DAN.

Viciſſe cœlum, palladem, fulmen, mare.
Non me fugauit bellici terror dei.
Et Hectorem vna ſolus, & Martem tuli.
Phœbea nec me tela pepulerunt gradu,
Cum phrygibus iſtos uicimus. tādem horream
Aliena inerti tela mitti dextera?
Quid ſi ipſa mittat? plura cum auderet furens,
Tridente rupem ſubruit pulſam pater
Neptunus, imis exerens vndis caput.
Soluitq; montem, quem cadens ſecum tulit.
Terraq; & igne uictus, & pelago, iacet.
Nos alia maior naufragos peſtis uocat.
Eſt humilis vnda ſcrupeis mendax uadis,
Vbi ſaxa rapidis clauſa uorticibus tegit
Fallax Caphareus. æſtuat ſcopulis fretum.
Feruetq; ſemper fluctus alterna uice.
Arx imminet prærupta, quæ ſpectat mare
Vtrinq; geminum. Pelopis hinc oras tui,
Et Iſthmon, arcto qui recuruatus ſolo
Ionia iungi maria phryxeis uetat.
Hinc ſcelere Lemnō nobilem, et hinc Chalcida
Tardamq; ratibus Aulida. hanc arcem occupat
Palamedis ille genitor, & clarum manu
Lumen nefanda uettice ex ſummo efferens,
In ſaxa ducit perfida claſſem face.
Hærent acutis rupibus fixæ rates.
Has inopis vndæ breuia comminuunt uada.
Pars uehitur, huius prima pars ſcopulo ſedet.
Hanc alia retro ſpatia relegentem ferit.
Et fracta frangit, iam timent terram rates.
Voluntq; maria. cedit in luctum furor.
Poſtquam litatum eſt, phœbus in lucem redit.
Et damna noctis triſtis oſtendit dies.
C. Vtrum ne doleam, læter an reducem uirum
Remeaſſe, lætor. vulnus at regni graue,
Lugere cogor. redde iam Grais pater,
Altiſona quatiens regna, placatos deos.
Nunc omne læta fronde uelletur caput.
Sacrifica dulces tibia effundat modos.
Et niuea magnas uictima ante aras cadat.
Sed ecce turba triſtis incomptæ comas
Iliades adſunt. quas ſuper celſo gradu
Effrena phœbas entheas laurus quatit.

Variæ metrorū ſpēs ex Dactylicis, Anapæſticis, Iambicis, Adoniis partim Sectionariis.

CHORVS. CASSANDRA.

Vā mortalib⁹ heu dulce malū additū
Vitæ dirus amor. cum pateat malis
Effugiū, & miſeros libera mors uocet
Portus æterna placidus quiete.

ſent ſeruari troes: qn & ipſe in eadē naui ſeruaretur. Nec pſra pſit: παλιρροιοσ eſt. Aut igne pſio: iouiali ſuas iniurias ulciſci palladi lnia eſt cōmodato fulmine teſtaẽ Virg. Aiax: oileus. Trāſit: tranſabigit: ſcopuloq; ifigit acuto: qđ ſeqẽ Senecæ cōmētū eſt. Rupe: caphareā. Furibundū: grauiter. Aliena tela: iouis fulmia. Phœbea: apollinis qui ſemp cū matre fauit troianis.

BER. Bellici dei, matris ut ſcribit Home. Pepulerūt: fecerūt me retro cederẽ. Iſtos .ſ. deos. Tandem ſi nō timui illos deos timebo ne palladem q̄ uirib⁹ alienis utiẽ .ſ. fulmie iouis. Inertis: fœminea. Ipſe .ſ. iuppiter: etiā illū nō timerē. Tridente: ſceptro ſuo triū cuſpidū: cū audiret iactātē aiacē neptūnus ſubruit ſcopulū i quo erat. Exerēs: eleuās ipſe neptūn⁹. Soluit: ipulit & dirnit. Mōtē ſcopulū. Cadēs .ſ. aiax Nos alia: deſcriptionem cladis facie quā habuerūt pꝑe mōtē caphareū, ut ſupra diximus de nauplio pr̄e palamedis q̄ ſignū dederat ex illo pmontorio: ut illuc uenientes græci pcipitarēt. Hūilis nō pfūda: deſcribit locū ubi paſſi ſūt cladē. Vadis: ubi nō ſunt aq̄ altæ. Scrupeis: ubi ſūt ſaxa ſcrup⁹ ide diminutiuū ſcrupulus lapis dẽ. Mēdax: qa ſub aq̄ latēt ſaxa. Vorticibus: circūuolutionibus aq̄. Fallax: caphare⁹ ide hoc ſupra diximus. Alterna uice: pp euripū q mare eſt anguſtū ubi eſt icert⁹ refluxus mō fluit in vnā ptē mō i aliā. Geminū, ioniū & ægeū. Arcto: ſtricto & breui: ut deſcripſim⁹ ſupi⁹. Pelopis tui .ſ. aui. Phrixeis: heleſponto ut declaratū eſt eā ptē egei ubi helle, merſa fuit appellatū fuiſſe helleſpōtus. Lhenos: iſula egei nobil ſcelere pp mulieres q̄ ibi maritos occiderūt. Calcedona: ciuitatē in littore heleſpōti, q̄uis lōge ſit a caphareo tn̄ deſcribiẽ ibi. Aulida: ciuitatē boetiæ: ubi port⁹ famoſiſſimus in quo naues grecorū retētę ſunt: ut ſupra dcm ē, ideo ibi tardam appellat.

Hāc arc .ſ. caphareū. Ille hēt emphaſim ille ſceleratus nauplius. Efferēs: eleuās ignē qđ nobis datū eſt. Cōminuūt: frāgūt quia nō erat aq̄ pfunda. Sedet: hæret ſupra ſcopulū. Ferit: alia nauis pcuſſerat ſaxū & frāgebāt aliū ſequētē retro cedēdo: licet & ipſa eēt fracta. Timent terrā: nos antea cupidi eramus uenire i terrā: quā tūc timebamus. Volunt, maria potius q̄ terrā. Cecidit: ceſſauit i lucē uel durauit uſq; ad lucē furor .i. tēpeſtas. Litatū: ſacrificatū ad pēas nr̄as. Dāna q̄ nocte paſſi ſumus, nec uidebamus: orta luce uidimus claſſem pditā. Vulnus: magnū dānū amiſſa: claſſe Redde i leuat manus ad cœlū rogando iouē. Sacrifica: ſacris adhibita. Cedat: imolẽ. Sed ecce, dat locū ſequenti ſatyræ: nā ueniebat Agamēnō cū turba captiuorū: & añ erat caſſādra. Iliades: troiāę. Effrena phœbas: furēs ſpiritu caſſandra. Entheas: phœbas q̄ſi diuinas: nam Laurus dicata eſt phœbo.

ERB. Heu: q introduciẽ chorus deplorās miſeriā ſuā q̄ ſibi euenit: cū nō ſint auſe ſeſe occidere nā mors eſt finis miſeriarū & ipſam cōmēdat. Dur⁹, iflexibilis, uolūt ēt hoies i miſeriis uiuere. Libera, q̄ oēs ſui tutē fugit: hoc eſt ſm̄ iſtitutū ſtoicū q in extremis malis mortē acerſcendā putabāt qđ Cicero i catone dānat dicēs nō eē priuſq̄ de⁹ nos euocet. Effugiū: qua poſſumus fugere mala.

DAN. Aliena tela, iouis fulmina. Ars iminet, i uertice caphareī in eubœa ſtat tēplū iouis cenei, ad radices uero naupli fraude periclitat⁹ ē aiax. Phrixeis, helleſpontu etenim pſpectat: ut teſtaẽ in ultima tragœdia. Pulſaẽ oi pte phrixeū mare. Scelere occidione maritorū: ut canit Apol. in .i. Calcedona, & calcis ciuitas in eubo, circuitu qua parte ab eſt ab helleſpon. parte caphareī .cc. .xxv. M. paſ. pri⁹ uocabaẽ Acha, cuius ex aduerſo eſt aulis, aucto. Pli. & Stra.

Nullus hunc terror, nec impotens
Procella fortunæ mouet,
Aut iniqui flamma tonantis.
Pax alta nullos ciuium coetus
Timet, aut minaces uictoris iras.
Non maria aſperis inſana coris.
Nō acies feras, puluereamq; nubē
Motā Barbaricis equitū cateruis.
Nō urbe cū tota populos cadētes,
Hoſtica muros populāte flamma.
Indomitū ue bellū perrūpet omne
Solus contemptor leuium deorū.
Qui uultus Acherontis atri.
Qui ſtygia triſtē non triſtis uidet,
Audetq; uitæ ponere finem,
Par ille regi, par ſuperis erit.
O quam miſerum eſt neſcire mori.
Vidimus patriam ruentem nocte funeſta,
Cum Dardana tecta Dorici raperent ignes.
Non illa bello uicta, nec armis,
Vt quondam Herculea cecidit pharetra.
Quam non Pelei, Thetidiſq; natus,
Carusq; pelidæ nimium feroci
Vicit, acceptis cum fulſit armis.
Fuditq; Troas falſus Achilles.
Aut cum ipſe pelides animos feroces
Suſtulit luctu, celeremq; ſaltu
Troades ſummis timuere muris.
Perdidit in malis extremum decus,
Fortiter uinci, reſtitit annis
Troia biſquinis, vnius noctis peritura fato.
Vidimus ſimulata dona molis immenſæ.
Danaumq; fatale munus duximus noſtra
Credula dextra, tremuitq; ſæpe
Limine in primo ſonipes cauernis
Conditos reges, bellumq; geſtans.
Et licuit uerſare dolos, ut ipſi
Fraude ſua capti caderent pelaſgi.
Sæpe commotæ ſonuere parmæ.
Tacitumq; murmur percuſſit aures.
Et fremuit male ſubdolo parens
Pyrrhus Vlyſſi.
Secura metu Troica pubes,
Sacros gaudet tangere funes.
Hinc æquæui gregis, Aſtyanax,

DAN. ¶ Relegentē: remetiētē. ¶ Frangit: ſequentē. ¶ Vtrū ne: ambigit clytemneſtra utrum potius faciat doleat an redeat redeunte agamemnon & eſt paraſceue ſequentis chori ¶ Entheas: aptas furentibus in uaticinio.

Heu dolentis: interiectio q̄ dulce malū eſt homini uita &c. furor uaticiniū caſſandrę perniciosum agamēnoni: ſed primo iliadum chorus ruinas troiæ antiq̄ deplorat metro dactilico tetrametro cū pētimemeri heroica interdū abſq; pentimemeri ſcāditur. Laudat mortē & qui ſponte in illā ruūt epictetus ſtoicorū maximus mortē dixit eē quodam mediū boni & mali: Cicero nitit̄ hoc ſylogiſmo probare mortē eſſe bonū: quicquid eſt ſm naturā eſt habendum in bonis mors eſt ſm naturā: ergo mors bona. Hic Seneca ex perſona miſerabilis chori mortem probat quę eſt ultima rerum linea.

BER. ¶ Nullus. Cōmendat hūc portū mortis in quo nulla eſt procella. ¶ Impotēs, amara. ¶ Flāma: uerſus ē lābicus. ¶ Cetus, cōgregatōes, nō timet ɔſpiratiōes ciuiū qa nihil pñt facer̄. ¶ Choris: uētis. ¶ Inſana: turbata. ¶ Nō acies: nō timet hoſtes nec arma ¶ Perrūpit. ſ. iſte portus. ipa mors ſupat oia. ¶ Sol⁹: q nō curat mori ɔtēnit ſupplicatiōes deorū leniū. i. fauentiū & benignorū. ¶ Non triſtis: nō doles neq; iuitus. ¶ Ponere ſe ipm occidere. ¶ Par regi, q audet ſe occidere ē ſiſis regi: & diis q pñt dare & tollere uitā. O q̄ magna miſeria eſt hois calamitoſi q neſcit finir̄ illā mortē. ¶ Munus. equū. i quo erāt armati: ut ſcri. Vir. i. ii. æn. ¶ Fatale. qđ tu id nobis fatū & excidiū. ¶ Dorici. græci. ¶ Raperis. ɔſumeretis. Bello: imo inſidiis: ñ capta fruſtio quēadmodū ab hercule ¶ Natus pelei: achilles. Carus pelide. i. achilli p̄roclū intelligit q ſuſceptis armis achillis pugnauit cū hectore & ab eo iſeſect⁹ ē. ¶ Falſus achilles, ipſe p̄roclus induct⁹ armis achillis. ¶ Feroces: fortes & iratos. Suſtulit: eleuauit. ¶ Luctu: morte amici p̄rocli: nā prius rapta ſibi briſeide occiſus i caſtris nolebat pugnare. ¶ Saltū. ſ. achillis timebāt troiāi ex muris ne ipſe

aſcēderet: pdidit hucuſq; pēdet hypbatū iſta: p̄ria q̄ nūq̄ uictima fuit: a p̄roclo nec achille: nūc pdidit extremū decus. ſ. fortiter uinci: nā turpiter ē uicta p inſidias. ¶ Troia: ibi cōſtructio icipit. ¶ Vidimus. ſ. equū ligneū maximū, de quo ſupra. ¶ Molis: eq maximi. ¶ Fatale: qđ nobis ferebat fatū & mortē: hoc ē ſumptū a Vir. ¶ Conditos occultatos. ¶ Dolos. i. doloſos licebat eos obruere cū equo ¶ Caderēt: morirēt: nā potuim⁹ uerſare. i. itelligere: nā parme. i. clipei ſępe ſtrepitū fecerūt it⁹. ¶ Pyrrh⁹: filius Achillis audax male parēs. i. obediēs ulyxi fraudulēto ſępe clamar̄ uoluit ɔhibēte ulyxe. ¶ Pubes: in uētus ſine metu gaudebat tangere funes ſacros: qbus trahebat̄ equus ille ɔſecratus mineruæ. ¶ Aſtianax: filius Hectoris cum grege equeuo. i. cū turba puerorū eiuſdē ætatis ibat ad uidēdum illū æquū, ex alia parte deſponſa. i. polyxena ducta rogo emonio. i. ad ſepulchrum Achillis hemonii. i. theſſalici: ut uidimus in Troade: ducebat turmas puellarum.

DAN. ¶ Vidimus patriā: ex oportunitate quadā habita extēdit ſe in logiori narratione troiani excidii cuius cām fraudoloſo illi Sōnipedi durateo cū Virg. ſentiēs ſcribit quē epeus panopei filius uir Boe. architectat⁹ eſt & Pli. tradit epeū primū inueniſſe equū q nūc uocat̄ aries i murabus machinis: aut meminit i odyſſea Homerus & Strabo rāte magnitudinis ppior ſit fabulæ quā hiſt. ¶ Falſus achilles: cū iā ɔbuſiſſet naues gręcorū vnā hector: dedit arma p̄roclo achilles p cutiēs coxa & iuſſit illico armari p̄mū ita iduit ocreas argenteas ſerū thoracha uariū & fulgidū idē humeros circūdedit enſe argenteo mox ſuſtulit ſcutū ę reū capiti p̄terea impoſuit galeā criſtatū oia ſumpſit denīq; arma p̄ter lācea q̄ nemo extra Achillē poterat uibrar̄ aſcēditq; i currū aurigāts Automedōte hunc ordinē ieqt̄ Ho. π. iliados fuit p̄ro. filius Mœnetii q cū pemiſſet opū te puerū euanē aufugit ad peleū is achilli filio ſociū dedit. ¶ Donaſi. equū durateum factū armatis. ¶ Noſtra dex. Papi. i. prima ſylua hūc neq; diſciſſis cepiſſent pgama muris: Nec

Hinc hæmonio deſponſa rogo.
Ducunt turmas, hæc fœmineas,
Ille uiriles.
Feſtæ matres uotiua ferunt
Munera diuis.
Feſti patres adeunt aras,
Vnus tota eſt uultus in urbe.
Et, quod nunquam poſt Hectoreos
Vidimus ignes,
Læta eſt Hecube. quid nunc primum
Dolor infelix,
Quid ue extremum deflere paras?
Mœnia diuum fabricata manu
Diruta noſtra?
An templa deos ſuper uſta ſuos?
Non uacat iſtis lachrymare malis
Te magne parens flent Iliades.
Vidi, uidi ſenis in iugulo,
Telum Pyrrhi uix exiguo,
Sanguine tingui.
C. Cohibete lachrymas, omne quas tps petet
Troiades / & ipſæ ueſtra lamentabili
Lugete gemitu funera / ærumnæ meæ
Socium recuſant / cladibus queſtus meis
Remouete / noſtris ipſa ſufficiam malis.
Ch. Lachrymas lachrymis miſcere iuuat.
Magis exurunt, quos ſecretæ
Lacerant curæ.
Iuuat in medium deflere ſuos,
Nec enim, quamuis dura uirago
Patienſq; mali,
Poteris tantas flere ruinas.
Non quæ uerno nobile carmen
Ramo cantat triſtis Ædon
Ityn in uarios modulata ſonos.
Non, quæ tectis Biſtonis ales
Reſidens ſummis impia diri
Furta mariti garrula deflet,
Lugere tuam poterit digne cõqueſta domum,
Licet ipſe uelit clarus niueos
Inter olores.
Iſtrum Cicnus, Tanaimq; colens
Extrema loqui. licet Halcyones
Ceyca ſuum fluctu leuiter plangente ſonent,
Cum tranquillo male confiſæ
Credunt iterum pelago audaces:

ris: Nec grege pmixto pueri in nuptiæq; puellæ &c. ¶ Et licuit, & nobis erat integrum deprehendere dolos græcorum niſi omnino fuiſſemus inſanæ. ¶ Vt ipſi: ut iã q̃q; pœnas luerent fallaciæ ſuæ ipſi græci.

BER. ¶ Votiua: quibus agerent gratias diis. ¶ Vultus. ſ. lætitiæ: ſimiliter omnes erãt læti. ¶ Ignes: rogos hectoris. ¶ Hecube nominatiui caſus. ¶ Quid nũc: ideo cũ habet tot calamitates: dicit quid primo lugere debeat: aut ultimum. ¶ Non uacat: non eſt ocium & tẽpus. ¶ Magne parẽs: priame. ¶ Iugulo gutture. Exiguo: qa modicus ſanguis erat. ¶ Cohibere: ſubſequitur Caſſandra dicẽs ne mulieres troianæ fleant priamum patrem ſuum: ſed potius ſuos: illi autem reſpõdent ſe uelle cõlcare dolorem ſuum: quia ipſa non poſſet ſufficere tãto luctui etiã ſi haberet ſocias aues quæ ſemp plorãt. ¶ Queſtus: lamẽtationes. ¶ Sufficiam: per me potero lugere. ¶ Secretæ: ĩcluſe. ¶ Exurunt: affligunt. ¶ Dura uirago: licet ſis fortis nõ poteris ſola flere tantas ruinas. ¶ Triſtis edonis: philomena thracenſis filium ithim interfectum in auem conuerſa plorat: ut plene ſcri. Oui. Pẽdet textus uſq; lugeñ ille nõ poſſent digne lugere caſum tuum. ¶ Verno: tempore ueris ſic catullus: qualis ſubdenſis ramorum ↄcinit umbris. ¶ Daulias: abſumpti fata gemẽs ithilli. ¶ Aedonis: thracenſis: nõ qd ipſa eſſet de thracia ſed ibi mutata in auem ¶ Aedonis mons thraciæ declinañ & ædon teſte Lucano. ¶ Biſtonis. thracenſibus pgnem ipſam intelligit in auẽ conuerſam quæ impia mater filium ithim tereo marito comedẽdum appoſuit. ¶ Furta: adulterium cum philomena ſorore: ut ſcri. Ouid. lib. vii. meta. ¶ Cygnꝰ, auis flebiliter canens de qua ſuperius uidimꝰ. ¶ Hiſtq; & thanaim, fluuios traciæ. ¶ Extremã: nam ut teſtatur Pli. cum ſentit mortem ſuauius & flebilꝰ cantat. ¶ Alcyones: aues flebiles alcyone uxor ceycis uidens cadauer mariti merſi in mare ad littus properans in auẽ conuerſa eſt: ibi flebiliter nidificat: de hac ſcribit Propertius & Oui. & Pli. in penultimo: ipſeq; alcedinem appellauit his uerbis q̃ mire dulce eſt cum ibi alcedo pullos educit ſuos. ¶ Ceyca: accuſatiuus eſt græcus. ¶ Male cõfixe. ſ. tranquillitati maris. ¶ Audaces ſcribit idẽ Pli. lib. v. Alcyones aues paulo minores paſſeribus: hẽtq; maiori ex parte pẽnas purpureas candidis admixtas collo gracili ac pcero quas uideri cõtingit raro: quia nunq̃ niſi circa ſolſticia & in bruma inq̃ oua deponũt apparẽt. Nã tunc quoq; medio fere hyemis in mari nidificãt: quo tpe ſi pontus vodoſus fuerit: ipſis ouis manſueſcit. Caduntq; pcellæ oẽs donec alcyones poſita oua fo ueant: & cũ ſeptẽ dies ſint quibus educunt pullos ſeptem alios adiungũt qbus partus enutriãt de quibus Oui. li. xi. met. dicit. Perq; dies placidos hiberno tpe ſeptẽ: incũbant alcyone pẽdentibus equore nidis. Tũ uia tuta maris: uentos cuſtodit & arcet. ¶ Aeolus egreſſu præſtatq; nepotibus æquor.

DAN. ¶ Magis exurunt, tectæ & lactentes curæ urunt & decoquunt animũ ideo euomendas execrandaſq; a penitiſſimo corde carnifices curas mane ſurgẽtibus cõſulit Plut. in quodam iocu lari & perfaceto apophtegmate: ergo iuuat expedit o Caſſandra palam ſuos deflere. ¶ Triſtis edõis: ales daulias luſciniam ſeu mauis hirundo. ¶ Edonis, forma patronimica: & producit naturaliter penultimã. ¶ Theocritꝰ, εἴην δ' ἀηδὼν μὲν ἐν οὔρεσι Χειμῶνι μέσῳ. ut ſuperius etiã noui. Solus Lucanus arbitror ex auctoritate ſyſtolen fecit. ¶ Alciones: euſtachius grammaticorum eruditiſſimus erat hanc dictionem aſpirari licet: torqueatur ab ἅλος καὶ κύω etenim ante a ſequente. x. aſpirationem perdit. Plautus appellat alcedinem ut meminit Plutarchus in penulo quam mire dulce eſt cũ ibi alcedo pullos educit ſuos quem locum quidam male expoſuit de philomena ſentiẽs huius uolucris i odyſſea meminit Homerus & Plinius in. v. & Ouid. in conſolatoria ad Liuiam: & Ouidi. in vndecimo mutationum.

Fœtuſq; ſuos nido pauidæ titubante fouent.
Non ſi moles imitata uiros
Triſtis lacerer brachia recum,
Quæ turritæ turba parenti
Pectore rauco concita, buxum
Ferit, ut phrygium lugeat atym.
Non eſt lachrymis Caſſandra modus.
Quia quæ patimur uicere modum.
Sed cur ſacratas diripis capiti infulas?
Miſeris colendos maxime ſuperos reor.
Ca. Vicere noſtra iam metus omnes mala.
Equidem nec ulla cœlites placo prece.
Nec ſi uelint ſæuire, quo noceant, habent.
Fortuna uires ipſa conſumpſit ſuas.
Quæ patria reſtat? quis pater? quæ iam ſoror?
Bibere tumuli ſanguinem, atq; aræ meum.
Quid illa felix turba fraterni gregis?
Exhauſta nempe. regiam miſeri ſenis
Vacuam relicti totq; per thalamos uident
Præter Lacenam cæteras uiduas nurus.
Tot illa regum mater, & regimen phrygum
Fœcunda in ignes Hecuba. fatorum nouas
Experta leges, induit uultus feros.
Circa ruinas rabida latrauit ſuas
Troiæ ſuperſtes, Hectori, Priamo: ſibi.
Ch. Silet repente phœbas: & pallor genas:
Creberq; totum poſſidet corpus tremor.
Stetere uittæ/mollis horreſcit coma.
Anhela corda murmure incluſo fremunt.
Incerta nutant lumina/& uerſi retro
Torquentur oculi/rurſus immites rigent.
Nunc leuat in auras altior ſolito caput.
Graditurq; celſa nunc reluctantes parat
Reſerare fauces/uerba nunc clauſo male
Cuſtodit ore: Mænas impatiens dei.
Ca. Quid me furoris incitam ſtimulis noui:
Quid mentis inopem ſacra parnaſis iuga
Rapitis? recede phœbe: iam non ſum tua.
Extingue flammas pectori infixas meo.
Cui nunc uagor ueſana? cui bacchor furens?
Iam Troia cecidit/falſa quid uates ago?

BER. Fœtus: oua ſua. Titubante: tremēte uel ex ſcopulo: uel in littore. Nō ſi: hanc fabulā ſcribit Oui. li. iiii. faſtorum athim pueꝝ phrygium cybele deoꝝ mater caſto ſibi amore deuinxit: iuſſitq; ut purus perſeueraret: & ſua templa tueret & ſubdit Oui. ille fidē iuſſis dedit & ſi mētiar inquit. Vltima q̃ fallā ſit uenus illa mihi. Sed deinde uel pręceptoꝝ oblitus: uel libidine uel amore deuictus fallit: & nympha Sagarathide deſinit eē quo fuit. Quare: cū ea nympha pœnas dediſſet ac periſſet: puer in furias cōuerſus: putans domos ruere tectum oē diffugit: & per ſumma dimdimi montis phrygiæ: qui deæ ſacer eſt furioſe diſcurrens arrupto lapideo cultro ſe ipſum excaſtrauit dicente Oui. Ille etiā ſaxo corpus laniauit acuto: lōgaq; non iſido puluere tracta coma eſt, o uox q̄ fuit merui meritas do ſanguine pœnas, ah pereāt partes quę nocuere mihi: ah pereāt dicebat ad huc onus iguinis aufer. Cū ergo athys p eum modū ſe exercuiſſet: uenit in id exēplū: ut oēs qui matri deū miniſtrare cupiunt, ſeipſos excaſtrare debeāt: dicente Ouidio in pręfato li. Venit in exēplū furor hic molleſq; miniſtri: Cedūt iactatis uilia mēbra comis. Verum hi cū matri deū ſacra litabant ꝓprio ſibi ſanguine crines iungebant & caput ide rotātes futura pręſagire credebant. Nō ſi: ſupple lugeat. Molles: caſtratos coribātes gallos. Turrite: cybeli q̄ habet coronā ex turrib⁹. Rauco pp clamorē. Buxum: tibiā ex buxo. Modus: terminus lachrymis nō eſt. Sed cur. dū loquit̄ uidet chorus caſſandrā deponentē ornamēta ſacerdotalia cū maxime eo tēpore miſero deos: cū nihil peius poſſint ſibi dare. Oēs met⁹: nihil timeo ampli⁹: cū oia mihi ſint erepta. Quo: nō hñt aliqd malū quo nocere poſſint mihi. Quæ pria. q. d. nulla: vnde declarat qđ ſibi nihil reſtet. Bibere tumuli: hoc dic̄ pp polyxenā ad tumulū achillis interfectā. Aræ: dicit pp Priamū ad arā iouis interfectū. Gregis: nam priamus quinquagita filios habuit. Senis. ſ. priami. Relicti. ſ. uident familiā uacuā. Præter lacena: helenā q̄ menelaū hēt & prius habuerat fratrē meū paridē indignatiue loquit̄. Nutus: uxores filioꝝ priami. Hecuba: appoſitiue regimē: nā fuit aīo uirili: pia & benigna. Nouas leges: qa ſcribit̄ uerſa in cane teſte Oui xiiii. meta. In ignes. i. rogos: nā oēs filios cremari uidit. Induit: ſuſcepit cū facta fuerit canis ſuperſtes, q uixit ultra alios. Sibi: nā poſt hecubā mulierē: ipſa quoq; uixit canis. Silet: uiderat chorus caſſandrā deponere uittas: nūc āt pallidā & uariantē colorē: nec uerba exprimētē pp ſpiritū Apollinis urgentē. Phœbas. uates caſſandra. Horreſcit erigit̄. Torquent̄: tanq̄ fugiāt ſpm. Rigēt: ſtant firmi. Altior: uī maior quā añ. In auras: in altū. Reluctātes: cōtra nitentes nollet loqui ſed ſpūs cogit aliquando ſciūt & non poſſunt dicere. Reſerare aperire. Impatiens: non ualens pati deū. Menas: ꝓprie ē bacca: ſed ibi p uate furioſa ponit̄. Quid uerba. Caſſandra reſiſtētis phœbo. Stimulis: ſicut ſolet incitari equus: nam poetæ de phœbade loquūtur more eqtantis. Parnaſi: ubi colebatur Apollo. Phœbe: non ſum amplius tua, ſed agamēnonis. Flammas, quas ingeris ad diuinationē. Cui ad ultionē cuius nulla eſt cauſa cur debeam uaticinari. Furēs: uaticinās.

DAN. Turba: cybeli q incitabant̄ caſtrabāt̄: hauſtu galli iſanirēt: ē gallus fluui⁹ in galatia phrygiæ a quo nomē traxere mr̄is deū ſacerdotes auctor Plinius. v. ca. xxxii. Athim athis puer cybelis pmiſſam corpis integritatē i ſagaratide nympha rūpere coactus bñ ob in qđ inſaniā uſus ſibi acuta teſta trūcauit cliterlines id qđ denotat ſemina non producī decuſſis floribus. Athis. n. deſignat flores cliterlini uero ſpmata. auctor Euſebius i euangelica ꝑparatione in li. iii. Nec ſi uelint: iam ſunt inermes dii adeo crebra eoꝝ in nos pugna & colluctatio fuit. Relicti: ſupſtites uideat uacuā regiā. In ignes in exitium patriæ q peperit Paridem: uel quot filioꝝ uidit tot funera & rogos. Stetere: in horruere aut erectæ ſunt. Nutant: tremunt mouent̄ quaſi malū minātes & Chorus ad ſpectatores inſanæ uatis habitū ex quadam occaſione depingit. Mœnas inſana & furibūda παρατο μαινομαι. Iuuena. Crimenq; retant ululante priapo mœnades.

Bacchor

BER.

Vbi ſum? fugit lux alma: & obſcurat genas
Nox alta & æther obditus tenebris latet.
Sed ecce gemino ſole præfulget dies.
Geminumq; duplices argos attollit domos.
Idæa cerno nemora fatalis ſedet
Inter potentes arbiter paſtor deas.
Timere reges moneo: furtiuum genus.
Agreſtis ille alumnus euertet domum.
Quid iſta uæcors tela fœminea manu
Diſtricta præfert? quem petit dextra uirum
Lacena cultu ferrum amazonium gerens?
Quæ uerſat oculos alta nunc facies meos?
Victor ferarum colla uexatus iacet:
Ignobili ſub dente Marmaricus Leo
Morſus cruentos paſſus audacis leæ:
Quid me uocatis ſoſpitem ſolam e meis
Vmbræ meorum? te ſequor tota pater
Troia ſepulta frater auxilium Phrygum:
Terrorq; Danaum: non ego antiquum decus
Video: aut calentes ratibus exuſtis manus.
Sed lacera membra: & ſaucios uinclo graui
Fortes lacertos: te ſequor nimium cito
Congreſſe achilli troile: incertos geris
Deiphœbe uultus: coniugis munus nouæ:
Iuuat per ipſos ingredi ſtygios lacus.
Iuuat uidere tartari ſæuum canem:
Auidiq; regna Ditis. hæc hodie ratis
Phlegethontis atri regias animas uehet:
Victamq; uictricemq;. uos umbræ precor:
Iurata ſuperis unda te pariter precor:
Reſerate paulum terga nigrantis poli:
Leuis ut Micenas turba proſpiciat Phrygum.
Spectate miſeri fata ſe uertunt retro.
Inſtāt ſorores ſq̄lidæ/ſanguinea iactāt uerbera.
Fert læua ſemuſtas faces, ardētq; palētes genæ.
Et ueſtis atri funeris exeſa cingit ilia.
Strepuntq; nocturni metus/ & oſſa uaſti corpis
Corrupta lōginquo ſitu palude limoſa iacent.
Et ecce deffeſſus ſenex ad ora ludentes aquas
Nō captat oblitus ſitis: mœſtus futuro funere.
Exultat: & ponit gradus pr̄ decoros Dardāus.
Ch. Iam peruagatus ipſe ſe fregit furor:
Caditq; flexo qualis ante aras gradu
Ceruice taurus uulnus inciſa gerens.
Releuemus artus entheos. tandem ſuos
Victrice lauro cinctus agamemnon adit.
Coniuxq; pariter obuios illi tulit
Greſſus/reditq; iuncta concordi gradu.

¶ Bacchor inſanio. ⁋ Falſa: quia non creditur mihi. ⁋ Vbi ſum: ingredit̄ ſpūs q ſibi oēm mētē mutat. ⁋ Abdit⁹: occultat⁹ nō vr̄ mihi. ⁋ Gemino ſole furiatis & ebriis oia vidēt̄ geminari. ⁋ Argos: pr̄ia Agamēnōi. ⁋ Idæa: mōtis idæ vbi Paris tulit ſniam inter deas. ⁋ Furtiuū. h. d. pp ægiſtū: ſed ad ſiſ̄itudinem paridis. ⁋ Agreſtis: ægiſtus nutritus fuit i argis: nā cū natus eēt ex Pelopeia ob pudorē piectus ē: & a capris nutritus ē vn̄ nomē ægiſthi aſſumpſit: nā argos capra dr̄ hic tādē ad regiam ductus Agamēnonē a bello troiano redeūtē iterſecit vna cū clytēneſtra. ipſe aūt tādē & clytēneſtra ab horreſte iterfecti ſunt. ⁋ Quid iſta videt, ēt mulierē armatā ſecuri more amazonum. ⁋ Diſtricta, euaginata. ⁋ Lacena: hn̄s cultū lacedemoniū ⁋ Ferrū ſecuri amazoniā. ⁋ Quæ verſat: tertia imago offert̄ ſibi videt leonē victorem ferrarum lacerari ab vna leena. Facies: apparētia ⁋ Marmaricus. magn⁹. vt ſunt i marmaria regiōe verſus ęgyptū, hic erit agamēnō victor q a muliere occidet̄ ignobili, vili & fœmineo. ⁋ Quid me, nūc accedit ad diuinationē de morte ſuorum & ipſiuſmet. ⁋ Vmbra: aiæ uidebat̄ ita ſibi videre ſuos. ⁋ Pater priame, ⁋ Solā, qa oēs mei mortui ſunt excepta me. ⁋ Troia ſepulta, iterēptis oib⁹ nr̄is. ⁋ Fr̄ hector appoſitiue auxiliū & terror videbat̄ illi videre hectorē. ⁋ Exuſtis: nā hector ignē tulit ad naues gręcorum nō video te nūc talē: ſʒ laceratū. ⁋ Troile, Fr̄ q adoleſcētulus ꝯgreſſus cū Achille iterēptus ē. ⁋ Incertos q non pn̄t cognoſci, nā vt ſcri. Virg. in. vi. æneí. trūcis narib⁹ & auribus & vmbra deiphœbi appuit æneæ. ⁋ Munus, domū nouæ cōiugis helenæ q̄ poſt mortem: paridis illi nupſerat: & ſupræma nocte illū ꝓdidit dicēte Virg. Intra tecta vocat danaos & limina pādit. ⁋ Canē: cerberum. ⁋ Auidi: qui oia deuorat. Hæc ratis: cymbā carōtis quā videbat̄ videre hodie vehet aias regias itelligit aiam Agamēnonis actā, ſ. ipulſam violēter ex corpore nā occiſus fuit ferro. ⁋ Victā, ſ. meā & victricē Agamēnōis. ⁋ Iurata vnda: ſtigiā pallndē itelligit: rogat deos vt aperiāt terrā vt aiæ troianorum poſſint videre vidictā de morte Agamēnonis. ⁋ Terga ſupficiē terrę nā ipſi ſunt i cētro. ⁋ Poli nigrātis: cœli vr̄i iferualis obſcuri. ⁋ Leuis, ſine corpore: nā aiæ icorpeæ ſunt Mycenas: vbi occidet̄ agamē. nā ut igt Iuue. Vidicta bonū vita iucundius ipſa. ⁋ Spectare: vertit ſmonē ad aias troiāo. ⁋ Fata dii: q nobis fuerāt inimici: nūc ſe vertūt ꝯtra gręcos. ⁋ Sorores: furię de qb⁹ diximus. ⁋ Leua ſiniſtra. ⁋ Illa. ſ. furiarum apparat ſecū habitu mortifero. ⁋ Nocturni: qa ſolēt errare i nocte. ⁋ Vaſti gigātū q ſunt i pricipio inferni. ⁋ Senex: tātalus q adeo triſtabat̄, vt ſitis ſue nō recordaret̄ pp Agamēnonē nepotē ſuum. ⁋ Futuro, morte Agamēnonis futura. ⁋ Pater: auctor troię ecōtrario letabat̄ dardan⁹ in vindictā ſuorum. ⁋ Cadit, nā phœbades decedēte ſpiritu: ut ſcri. Vir. Exaoimes relinquebāt̄. ⁋ Releuem⁹, dicunt mulieres Troianę. ⁋ Entheos: concitatos ſpiritu. ⁋ Victrice: dat locum ſequenti ſcenæ.

DAN.

¶ Fatalis: capitalis pr̄iæ & nobis. ⁋ Fœmia manut ad Clytēneſtrā ptinet hoc vaticiniū. ⁋ Ferrū bipēnē armant̄ ſecuribus & pelris amazones vt tradit Apol. in. ii. & Pētiſilea amazonū regina teſte Pli. iuenit ſecurim pria. ⁋ Ferarum, troiāotū. Marmaricus leo Agamēnon. ⁋ Deiphœbe: deiphœbus priami ex hecuba fili⁹ cui nupſit helena poſt paridē q̄ dictio cū gręce ſit δειφοβοσ nullo mō latine deiphœbus dici pōt: vt docet paſſim lectio homerica: pōt āt iterpretari fuga vaſtationis nā φοβοσ fuga & δειζο populor, ſʒ prius dicebat̄ deiphœbus. ⁋ Victā & victricē: ſbimus æqua ſorte & neceſſitate victi pariter & victores i ifernū hodie, oēs. n. vna manet mors & tēptāda ſemel via leti recte meminit Ora. numeroſus & doctiſſimus i tertio carminū æqua lege neceſſ

ſitas ſortiſ iſignes & imos. Oē caput mouet vrna noſ mē. ¶ Iurata, paſſiue poſu it pricipiū abſoluto. ¶ Poli. i.proprie dictū. ¶ Futuro ſu.nepotis agamēnonis ¶ Flexo gradu . cernuus & ꝯcumbēs qd graci dicunt οκλαϲ Apollo. in tertio de tauris quos domuit Iaſon. τονδ᾽ εν χθονικα βαλλετο κλαξ ριμφα ποδ᾽ει ποσ σακροισασ χαλκεον.

BER. Tandē. Hic eſt q̄rtus actus i quo reditus Agamēnonis i vrbē: veniēs agamēnō vidit Caſſandrā exanimā iubetq; eā refocillari aqua ut reuiuiſcat, demū cū reſipiſciſſet, vaticinat̃ ſine furore mortē Agamē. ¶ Gelido la. aq̄ frigida. ¶ Marcēte, deficiēte, iā icipit leuari. ¶ Feſtus & troiæ: vr̃ dicere de vna re & itē dit aliā, troia habuit diē feſtū & iō pdita fuit qn̄ miſſus eſt equus. ¶ Pr̃, ēt priamus occiſus ē añ aras. ¶ Arceū, ēt pr̃ meus añ aras Iouis arcei iterēpt⁹ ē. ¶ Credis loco, cū ſim myceñis tu rn̄des tanq̄ ſis troiæ. ¶ Helena, q̄ ſemp ē cā ruinæ ſed itelligit a ſiſi clytēneſtrā. ¶ Libertas: ut īngt Ci. neſcit ſeruire q voluit mori. ¶ Nō timet: q̄ non credis. ¶ Hanc: credit agamēnō ipſā furiatā vñ iperat famulis, & illam teneāt donec ceſſerit furor. ¶ Ad te: vtit ſmonē ad Iouē. ¶ Sororē, iunonē. Pollētis: potentis oia. ¶ Viri: mariti. ¶ Dōis, thure. ¶ Fibra: ps p toto. i. victima.

DAN. Tandem reuertor, Secūda ps Agamēnōis iā agit & quartus actus i quo lætus victoria & diues Troiana pda Agamemnō reuertit. Mycenias. laſſam aūt Caſſandrā relicto ſpū appollonico iuitat ad cōem deoꝝ cultū id qđ renuit Caſſandra añ aras Iouis herei im miſericorditer: & turpiter patrē pcubuiſſe recordata. ¶ Refouere ge.la. aquā in faciē iſufflare dōec redeat in ſe. ¶ Marcēte: natāte. lāguido. ¶ Herce⁹ Iuppiter: quēadmodū i oña caſtigatione admonuimus colebatur intra domeſtica ſcepta quē alr̃ deū penetralē appellabāt. ¶ Pelliſq; nubes,

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

AGAMEMNON. CASSANDRA.

Tandē reuertor ſoſpes ad pſ̃ios lares:
O cara ſalue terra:tibi tot Barbaræ
Dedere gentes ſpolia.tibi felix diu
Potentis Aſiæ Troia ſummiſit manus.
Cur iſta uates corpus effuſa:ac tremens
Dubia labat ceruice?famuli attolite:
Refouete gelido latice/iam recipit diem
Marcente uiſu/ſuſcita ſenſus tuos.
Optatus ille portus ærumnis adeſt.
Feſtus dies eſt.Cas.feſtus & Troiæ fuit.
A.Veneremur aras.Caſ.cecidit añ aras pater.
A.Iouem precemur pariter.Caſ.Herceū Ioue?
A.Credis uidere te Iliū? Caſ.& Priamū ſimul.
A.Hic troia nō ē.Caſ.ubi helena ē troiā puto.
A.Ne metue dn̄am famula.Caſ.libertas adeſt.
A.Secura uiue.Caſ.mors mihi ē ſecuritas.
A.Nullū ē piclū tibimet. Caſ.at magnū tibi ē.
A.Victor timere qd poteſt? Caſ.q nō timet.
A.Hanc fida famuli turba:dum excutiat deū:
Retinete:nequid impotens peccet furor.
At te pater:qui ſæua torques fulmina.
Pelliſq; nubes:ſydera:& terras regis:
Ad quem triomphi ſpolia uictores ferunt.
Et te ſororem cuncta pollentis uiri
Argolica Iuno.pecore uotiuo libens
Arabumq; donis:ſupplice & fibra colam.

Verſus Aſclepiadei:Iambici:Trochaici:& Sapphici.

CHORVS GRÆCORVM.

Argos nobilibus nobile ciuibus:
Argos iratæ carum nouercæ:
Semper ingentes educas alumnos.
Imparem æquaſti numero deorum.
Tuus ille biſſeno meruit labore:
Allegi cœlo magnus alcides.
Cui lege mundi Iuppiter rupta:
Roſcidæ noctis geminauit horas:
Iuſſitq; Phœbum tardius:celeres
Agitare currus:& tuas lente
Remeare bigas candida Phœbe.
Retulitq; pedem alternis nomen
Stella quæ mutat:ſeq; mirata eſt
Heſperum dici.aurora mouit
Ad ſolitas uices caput:& relabens
Impoſuit ſenis humero mariti.
Senſit ortus:ſenſit occaſus:
Herculem naſci.uiolentus ille

in manu eſt Iouis & cogere & pellere nubes: ide Hom. ſępiſſime vocat Iouem nephcligeretā παρατο αſει ρο & νεφελη q̄ſi cōgregāſ nubes alr̃ dici ſolet Iuppiter nephelodes. i. nubibus. ad quē. Romæ erat tēplū Iouis feretrii cui Iouis ferebant ſpolia hoſtilia cōductū a Romulo ut tradit Plut. Hic aūt Seneca vr̃ ut aſſolēt poetę locut⁹ κατα τηυ σωτολη ſuad tpa ſua.

BER. Argos: introducit̃ Chorus laudana argos a nobilitate regū qđ pbat p labores Herculis Verſus ē aſclepiadeus: ſed interdū mutatur. ¶ Caræ: quia ibi colitur. ¶ Nouercæ: Iunoni. ¶ Impare: quare addidiſti Herculē cœlo. ¶ Biſſeno: duodecim. ¶ Adlegi: ad ſuperabundat. ¶ Roſcide: humide: nā ut vidimus: Iuppiter geminauit noctē qn̄ gn̄auit Herculē. ¶ Retulit, heſperus iuſſu eſt non uenire. ¶ Nomen: dū dēret vocari lucifer appellatus ē heſperus. ¶ Alternius, aduerbiū eſt viciſſim. Heſperꝰ nā bis ſtetit & bis heſpus appellatus ē, cū lucifer de mane appellari ſoleat. ¶ Auroræ: eodē mō fecit aurora quæ dormiebat apđ titonē maritū. ¶ Vices, vt veniret more ſolito. ¶ Relabēs: itꝫe cadēs cū capite redibat ad maritū nā cū ſurgit aurora: ut ſcribit Virg. dr̃ relinquere cubile. ¶ Titoni: vñ ſcribit titoni croceum linquēs aurora cubile. ¶ Senis, titoni mariti ſui. ¶ Sēſit, qa geminata eſt nox.

DAN. Argos. Octauū eſt carmē quod aſclepiadeo mō ſaphico inſcribit̃ metro mō etiā archilochi odimetro Argos laudibus pſequit̃ uoce cātantis chori ¶ Ciuib⁹, p̄ſerti hercule q ab euictoor be ſupis allegat⁹ ē & iuſta Iunōe apotheoſim ꝯſequutus. ¶ Roſide: roriferæ & humecte. ¶ Geminauit: ex tēdit triplicauit Lucretius thebas Alcmene qua dum frueret̃ olympi rector lucifeꝛ ter iuſſerat Heſperon eſſe triplicauit noctē Iuppiter dum pararet magnum opus & ut ſuus daret deliciis terminus non breuis.

¶ Subſtitit,

BER. ¶Subſtitit, firmauit ſequi ſemper moueri ſolet. ¶Tibi: ꝓpter. ¶Nemus: leo in nemea ſilua duodecim iſti labores in Hercule furēte explicati fuerunt. ¶Parraſis, archadica. ¶Populator: i vaſtator aprorum. ¶Dictæa creteuſia. ¶Fœcundū: renaſcētē: idrā itelligit. ¶Geminoſq; fra. gerionē intelligit hiſpanum. ¶Stipite: claua icuſa ſupra caput gerionis: & fratres quos geminos appellat: cū eſſent tres ſed ꝓprie gemini ſunt nati eodē partu. ¶Treiciū: itelligit diomedē & equos ſuos: equos paſcebat carne humana. ¶Vltimis. ſ. ipe Diomedes q ab Hercule equis ſuis appoſitus eſt ad comedendū. ¶Rictus: ora. equorum. Aurige. ibi aurigam ponit pro Diomede. ¶Hyppolite: regia amazonū. ¶Spolium: balteū quo erat cincta. ¶Stymphalis: aues ſtymphalides ſagittis cōfecit Hercules. ¶Arbor: intelligit horros heſperidum aureis pomis ſpoliatos. ¶Leuiore ſpoliato pomis nā prius pēdebat pp onus. ¶Frigidus cuſtos, ſerpens peruigil ad cuſtodiam orti audiuit Herculē cū ignib⁹ qn ſpoliauit ortum. ¶Plenus, onuſtus illis pomis. ¶Tractus: cerberū itelligit ad ſupos tractū. ¶Triplici: qa tria capita hēbat. Mēdax fallax nā pciū neptuno & Apollini negauit q pgama ſtruxerāt. ¶Succidit, cecidit. ¶Arcus iterū, nā fatarū erat troiam non poſſe capi iterū ſine ſagittis Herculis: qḋ factū fuit ut ſupra narrauim⁹ cū philothetes illas haberet.

BER. RES agit. Hic eſt quītus act⁹ in quo hētur: mors Agamēnonis quę nō poteſt agi in ſcena ſed tractaſ p viſionē & vaticiniū caſſandrę. ¶Magna: qḋ nō fuit talis troia in decem annis. ¶Preciū, qa vindictā hoſtis. ¶Vicimus: quia hoſtis occidit. ¶Tranſiſti ſicut corruiſti, ita nunc corruit res mycenarū. ¶Dat ter. qa fugit. ¶Tā clara: nūq̄ vidi p vaticiniū tā clarā rē. ¶Prouidæ, ante uidentis.

Nocte non una poterat creari:
Tibi concitatus ſubſtitit mundus:
O puer magnum ſubiture cœlum.
Te ſenſit nemeæus arcto
Preſſus lacerto fulmineus Leo,
Ceruaq; Parrhaſis.
Senſit archadii populator agri.
Gemuitq; Taurus Dictæa linquens
Horridus arua.
Morte fœcundum domuit draconem.
Vetuitq; collo pereunte naſci.
Geminoſq; fratres pectore ab uno
Tria monſtra natos: ſtipite incuſſo
Fregit inſultans. duxit ad ortus
Heſperium pecus Geryonei
Spolium triformis.
Egit Threicium gregem.
Quem non Strymonii gramine fluminis:
Hebri ue ripis pauit tyrannus.
Hoſpitum dirus ſtabilis cruorem
Præbuit ſæuis: tinxitq; crudos
Vltimus rictus ſanguis aurigæ.
Vidit Hyppolite ferox
Pectore e medio rapi ſpolium: & ſagittas.
Nube pcuſſa ſtymphalis alto
Decidit cœlo.
Arborq; pomis fertilis aureis
Extimuit manus inſueta carpi.
Fugitq; in auras leuiore ramo.
Audiuit ſonitum crepitante flamma
Frigidus cuſtos neſcius ſomni:
Linqueret cum iam nemus omne fuluo
Plenus alcides uacuum metallo.
Tractus ad cœlum Canis inferorum
Triplici cathena tacuit: nec ullo
Latrauit ore: lucis ignotæ
Metuens colorem. te duce ſuccidit
Mendax Dardaniæ domus.
Et ſenſit arcus iterum timendos:
Te duce concidit totidem diebus
Troia: quod annis.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

CASSANDRA.

RES agitur intus magna: par annis decē.
Eheu quid hoc eſt? aie cōſurge: & cape
Pretium furoris: uicimus uicti phryges.
Bene eſt: reſurgis troia: traxiſti iacens
Pares Mycenas terga dat uictor tuus.
Tam clara nunquam prouidæ mentis furor

¶Furor: vaticiniū. ¶Non fallit, qa iterſum & video. ¶Spectamus: deſcribit ordinē rei: paraſ cōuiuiū agamēnoni qḋ erit tale: ſicut fuit troianis q credētes grecos diſceſſiſſe lętis cōuiuiis vocabāt: & illa nocte capti fuerūt. Oſtro iliaco, purpura quā ex pda troiana habuit. ¶Auro: bibunt pateris: q̄s olim habuit aſſaractus rex troiāorū. ¶Sublimis: in ſede alta ſedet agamēnon. ¶Exuuias: ornatus veſte q̄ fuit Priami regis. ¶Detrahere cultus, veſtē clytēneſtra iſtabat, ut depōeret illā veſtē, & ſumeret aliā: quā ꝓpriis texuerat manib⁹. Hoſtiles troiāos.

DAN. ¶Noctis nō vna, nā ſic breue opus cito pficiſ ita magnū op⁹ nō niſi lōgo tpe pfici pōt. ¶Geminos fra. exponunt nōnulli p geryonē nō placet. ¶Vidit hy. Hercules menalippē amazona dilexit & dilecta eſt potius hyppolite ei⁹ ſoror veritane alio auferret iſinita miſit munera Her. & zonā variā auctor Apol. rhodius l. ii. argonauticō. ισ-ϖϖο λυτηξωστηρα ϖαναιο λου εσ[ϛ]υαλιξεν. αμφιχασοισ υ ατιο οδεατ. ιμονα ϖεμ ϖενοϖιαστω &c. Arbor q; po. athlas rex paſcebat oues purpurea lana has rapuit herc. ide occaſio data fabulæ ē de aureis pōis: q̄ grece dīr τα μηλα. id qḋ ē mediū ouis & pomi vocabulū. ¶Fuluo met. piphraſis auri. ¶Dardaniæ: i troiæ. ¶Quot an. ſ. nōc occidit.

DAN. RES agiſ. Sanguis fundiſ agamēnonis manu ægiſti adulteri ſceleris duce & magiſtra fœmina occidiſ & Caſſandra vexaſ minis maternis electra filia quæriſ ad cædē: Oreſtes ceterū p ſororē occultatus eſt, ut maternæ necis occaſiōe paterna vlciſcaſ quītus actus. Carmen vero nonū & vltimū quod ſcribiſ metro archilochio tota hæc vltima pars de κλεπτρα Sophoclis uſurpata. ¶Par annis decem nō minoris ruinæ q̄ quæ illata eſt troię ſpacio annorū. x. ¶Precium furoris: in precium vaticinii ſit cædis Agamemnonis.

BER. ℭ Exul: ægiſtus: timeo referre quæ video Clytēneſtrā: & ægiſtū parare mortē Agamēnoni. ℱ Fata: ipſa mors. ℱ Dñi. Agamemnonis. ℱ Cruor: in menſa: ſanguis miſcebatur uino. ℱ Mortifera, Clytēneſtra īferens mortē. ℱ Exitū: q̄a nō poterat educere manus ex illa veſte. ℱ Manibus: p manicas. ℱ Sinus laxi: largi nō permittunt exire caput. ℱ Semiuir. ægiſtus timidus haurit. i. aperit latus Agamēnonis: nec magnū vulnus facit: q̄a in medio vulneꝛ ſtupebat nec audebat ꝑficere facinꝰ. ℱ At ille. ſ. Agamēnō erat tanq̄ aper hiſpidus. i. ſeptuoſus & horridus qui captus laqueo cū plus trahit tanto magis ligatur. ℱ Caſſe, laqueo. ℱ Arctat, ſtringit. ℱ Incaſſum: fruſtra q̄re nō pōt. ℱ Diſiicere, frangere. ℱ Cæcos: clauſas ueſtes. ℱ Implicitus, iplicatus in hac veſte. ℱ Hoſtē: a quo percuſſus erat: ſed nō uidet ℱ Tyndaris clytemneſtra. ℱ Qualis: fecit quēadmodū is qui vult ferire taurū ante aras, primo notat locū in quē vult ferire. ℱ Librat: eleuat. ℱ Habet percuſſus eſt: dū hæc vidit dicit clytēneſtrā percutiente: antiqui dicebant abſolute hēt. i. percuſſus eſt. ℱ Pendet: q̄ in totū nō potuit abſcindere. ℱ Murmure: na͡ȝ adhuc cadēs murmurabat ℱ Recedunt. nūc audet Aegiſtus ipſo Agamēnone perempto. ℱ Adiuuat. i. Clytemneſtra. ℱ Reſpondet: ſuis cōuenit & ſiſis eſt maioribus ſuis. ℱ Thieſte. ſ. perfido. ℱ Helene. ſ. ſcelerate qui delphœbum maritum lacerate fecit. ℱ Stat: ſol ob ſcelus firmauit ſe dubius an deberet fugere & obſcurari quēadmodū fecit quando thieſtes comedit filios: vnde dicit thieſtea uia. ſ. per quā fugit ꝓpter ſcelus Thieſtis.

BER. Vge, electra filia Agamēnonis videns patrē mortuum fratri Oreſti ɔſulit, ut fugiat ſeruetq́ſe ab iniqua parēte ut poſſit vlciſci mortem parētis. ℱ Hoſtiū. ſ. ægiſti & Clytēneſtre. ℱ Quid iſte, videt

Oſtendit oculis. uideo: & interſum: & fruor:
Imago uiſus dubia non fallit meos.
Spectamus. epulæ regia inſtructæ domo:
Quales fuerunt ultimæ Phrygibus dapes:
Celebrantur/oſtro lectus Iliaco nitet.
Meromq́; in auro ueteris aſſarici trahunt.
Et ipſe picta ueſte ſublimis iacet
Priami ſuperbas corpore exuuias gerens.
Detrahere cultus uxor hoſtiles iubet.
Induere potius coniugis fide manu
Textos amictus. horreo: atq́; animo tremo.
Regem ne perimet exul: & adulter uirum?
Venere fata: ſanguinem extreme dapes
Domini uidebunt/& cruor baccho incidet.
Mortifera uinctum perfidæ tradet neci.
Induta ueſtis exitum manibus negat.
Caputq́; laxi: & inuii claudunt ſinus.
Haurit trementi ſemiuir dextra latus.
Nec penitus adigit: uulnere in medio ſtupet.
At ille: ut altis hiſpidus ſyluis aper:
Cum caſſe uinctus: tentat egreſſus tamen.
Arctat atq́; motu uincla & incaſſum furit.
Capit fluentes undiq́;: & cæcos ſinus
Diſiicere/& hoſtem quærit implicitus ſuum.
Armat bipenni Tyndaris dextram furens.
Qualiſq́; ad aras colla taurorum prius
Deſignat oculis ante: quam ferro petat.
Sic huc: & illuc, impiam librat manum.
Habet. peractum eſt. pendet exigua male
Caput amputatum parte. & hinc trunco cruor
Exundat. illinc ora cum fremitu iacent.
Non dum recedunt. ille iam exanimem petit.
Laceratq́; corpus. illa fodientem adiuuat.
Vterq́; tanto ſcelere reſpondet ſuis.
Hic eſt thyeſte natus: hæc helenæ ſoror.
Stat ecce titan dubius emerito dies
Sua ne currat an thyeſtea uia.

Trimetri Iambici. Electra.

Vge o paternæ mortis auxiliū unicū:
Fugito ſceleſtas hoſtiū euita manus.
Euerſa domꝰ ē funditꝰ/regna occidūt.
Quis iſte celeres concitus currus agit?
Germane uultus ueſte furabor tuos:
Quos anime demens refugis? externos fugis?
Domus timenda eſt/pone iam trepidos metus
Oreſta. amici fida præſidia intuor.

Trimetri Iambici.

STROPHILVS. ELECTRA.

Hoc ide relicta ſtrophilus: Elea iclytꝰ
Palma reuertor/cauſa ueniendi fuit

ſtrophiū venientem timetq́; quo poſſit occultare frēm cum ſibi omnis fides dubia ſit: ſtrophius autē fuit rex phocenſis pr̄ pyladis amicus & ɔſanguineus agamēnonis q̄ clā mycenis Oreſtē ſeruādū ſubtraxit. ℱ Furabor, occultabo ne videant. ℱ Domus, domeſtici & mater ipſa, vnde nō ſunt fugiendi externi. ℱ Intuor, video Strophium amicum noſtrum.

DAN. ℭ Fide, ſarcaſmos. ℱ Exul auget in adulterio maliciā ℱ Inulta: impoſita. ℱ Vinctum, impeditum. ℱ Haurit: i fecit poeta per tunicā ſqualētem auro latus haurit apertum. ℱ Penitus: in altum pene intus Inuii cōſutiles ſine exito. ℱ Semiuir: inſultatio in meticuloſum mechum. ℱ Armat bipenni apud Sophoclem lamentans electra i hæc verba acredit ad hanc partem o mihi miſera mlta addas luge & multum pectus ſanguinolentum feriens: quātum miſerum meum parētem defleo quem ad barbaram terram cruētus mara non perimit mater & mœchus ægiſtus cruenta ſecuri perimunt ut ſolent calones quercū ſcindere ὅπωσ δερυν υλοτομοι σχιουσι καρα φοινιω πελεκει, &c̄ ℱ Habet metaphora a Venatore qui habet in caſſibus ferā. ℱ Emerito: quaſi iam perfecto.

DAN. VGE apud Sopho. ſubducitur conſcia Electra puer oreſtes & occultatᷓ a fido pedagogo: o puer quē ex cæde patris a tua ſorore recipiens ſeruaui & enutriui vſq́ ad hoc ætatis vt fores vltor cædis paternæ, nunc Oreſta & tu cariſſime hoſpitum Pylade conſulendum eſt quid fieri oporteat & cætera, τι χρη δραν ευτα χα βουλευτεον & cætera. ℱ Euita: caue. ℱ Hoſtium, matris, & adulteri. ℱ Domus: pater tuus Columen domus. ℱ Quos anime, correctio eſt in ſeipſam, & eſt in hoc proſcenio præparatio ſequentis ſcenæ apte quæſita.

ℭ Phocide

Gratari amico/cuius impulſum manu
Cecidit decenni marte concuſſum Ilium.
Quæ nam iſta lachrymis lugubrẽ uultũ rigat?
Paueoq; mœſta?regium agnoſco genus.
Electra luctus cauſa quæ læta in domo eſt?
Pater peremptus ſcelere materno iacet.
Comes paternæ quæritur natus neci.
Ægiſthus arces venere quæſitas tenet.
S.O Nulla longi temporis felicitas.
E.Per te parentis memoriam obteſtor mei,
Per ſceptra terris nota:per dubios deos:
Recipe hunc Oreſten, ac pium furtum occule.
S.Et ſi timendum cæſus Agamemnon docet,
Aggrediar/& te Oreſta furabor libens.
Poſcunt fidem ſecunda:at aduerſa exigunt.
Cape hoc decorum ludicri certaminis
Inſigne frontis:læua uictricem tenens
Frondem:uirenti protegat ramo caput.
Et iſta demum palma piſæi Iouis
Velamen eadem præſtet:atq; omnem tibi.
Tuq; o paternis aſſidens frenis comes
Condiſce pilade patris exemplo fidem:
Vos græcia nunc teſte ueloces equi
Infida curſu fugite præcipiti loca.
E.Exceſſit,abiit,currus effreno impetu
Effugit aciem.tuta iam operiar meos
Hoſtes.& ultro uulneri opponam caput.
Adeſt cruenta coniugis uictrix ſui.
Et ſigna cædis ueſte maculata gerit.
Manus recenti ſanguine etiamnum madent.
Vultuſq; præ ſe ſcelera truculenti ferunt.
Concedam ad aras/patere me uittis tuis
Caſſandra iungi:paria metuentem tibi.

Trimetri Iambici.

Clytemneſtra. Electra. Ægiſthus.

CASSANDRA.

HOſtis parẽtis impiũ atq; audax caput:
Quo more cœt? publicos uirgo petis?
E.Adulteroꝝ uirgo deſerui domum.
Cl.Quis eſſe credat uirginem? Ele.gnatã tuã?
Cl.Modeſtius cum matre. Ele.pietatẽ doces?
Cl.Animos uiriles corde tumefacto geris:
Sed agere domita fœminam diſces malo.
E.Ni forte fallor, fœminas ferrum decet.
Cl.Et eſſe demens te patem nobis putas?
E.Nobis? quis iſte eſt alter Agamemnõ tuus?

BER. PHocide veniebat ſtrophi? :vt Agamemnonẽ amicũ ſuũ viſeret victorem ex bello troiano redeuntem: ipſeq; lętus erat qa palmã habuerat in ludis olimpicis. ¶ Elea corona habita: apud elidem ciuitatem in certamine Iouis olympici. ¶ Concuſſum: fractum. ¶ Quæ nam: ſed cum appropinquaret vidit electrã virginem plorantem: rogatq; cãm luctus ſui. ¶ Natus: Oreſtes quęritur vt interficiatur. ¶ Venere: adulterio matris. ¶ Longi temporis: ut inquit poeta magni breuis ẽ fortuna fauoris. ¶ Dubios: incertos ita tibi poſſet accedere. ¶ Et ſi: q̃uis uideã: q̃ iſti potuerunt opprimere potentiſſimum regem: tuum accipiã puerum ſeruandum. ¶ Timendũ. ſ. eſſe. Furabor occultabo. ¶ Fidẽ: notabilis ſententia: poſcunt quaſi inuitat. ¶ Exigunt: quaſi debitam: nam nullis calamitatibus debet mutari fides ¶ Cape: dat puero inſignia: quę habuerat in certamine olympico ramum palmæ & coronam. ¶ Leua: manus ſiniſtra. ¶ Piſei, qui apud ipſam colit: hoc erit tegẽdum uultum ne qs cognoſcat: & augurium futuræ victorię. ¶ Condiſce o pilade fili qui mecum ex incurſu exempli mei diſce amicitiam colendam eſſe. ¶ Vos vertit ſermonem ad equos ſuos, dicens equi qui fuiſtis citi ad palmam nũc omnium gręcorum. ¶ Pręcipiti: velocis. ¶ Operiar: expectabo poſtq̃ abiit frater. ¶ Victrix: Clytemneſtra dicens hæc audit matrem egredientem ut interficeret heſtorem. ¶ Præ ſe, ferunt demonſtrant. ¶ Cõcedam: ibo ad aras vbi eſt Caſſandra & eam alloquitur. ¶ Vittis: quibus ligabatur qui imolandi erant: & qui ſacrificaturi diis pręceps fundebant. ¶ Paria: ſimilia: ut tu. ſ. mortem.

Strophius ſecum veniens phocide. ¶ Venere adulterio capitali partas. ¶ Et ſi timendum, apte oſtenditur fidi hoſpitis ītegritas atq; cõſtantia qui ī aduerſis nõ det terga ſed ſe vltro auxiliatorem offerat: & amicũ fidelem. Oreſta vocandi caſus a græca inflexione detortus eorũ. quæ habet. τ. in vltima ſic apud Sopho. ννων ορεσα και συφια τα τεξεναι πυλαδ τι &c. ¶ Fidẽ ſecũda ꝓſpera fortuna. n. facile amicos inuenit aduerſa periclitaĩ & ꝓbat. ¶ Ludicri cer. luſoriĩ certaminis q̃ Hercules inſtituit in funere: pelopis & victorem ī ipſo ludicro apio coronari. ludicrus ludicra ludicrum ſecũde inflexionis. ¶ At priſcia. tertia eſſe inuenit. a ludo deriuatum eſt aut quodcunq; luſorium & ioculare. ¶ Piſei Iouis. olipici Iouis: in cuius honorẽ olympia celebrabãĩ apud piſam & helidem quę quinto quoque anno fieri ſolebãt vnde primum computari p luſtrum cœpta ſunt tempora ob Hercule inſtitutore certaminis uſq; ad primã olympiadem ſupputanĩ. cccc. xxx. anni. ¶ Aciẽ conſpectum hoſtilem.

BER. HOſtis parentis. Arguit Clytemneſtra filiam electram q̃ virgo audeat venire in turbã virorum. ¶ Parẽtis mei: matris tuę. ¶ Impium, appoſitio eſt. ¶ Gnatum ſimilẽ tibi: indignatiue loquitur. ¶ Modeſti?. ſ. loquere. Doces. ſ. audaciam naꝫ audax nimium occidiſti patrem. ¶ Agere fœminaꝫ. ſ. eſſe manſuetam. ¶ Malo, ſupplicio. ¶ Ferrum: hæc obiicit matri. ¶ Nobis: quia tu loqueris in plurali quis eſt iſte alter tuus. Agamemnõ qui tecum rex ſit: qbus par eſſe non poſſim.

DAN. HOſtis: apud Sophoclem clytemneſtra arguit. Electram impudentis & duri oris contra illa reſpondens: aut diſco a te mater quando quæ vidi faciam indecentia: ſed nempe ex te infœlicia opera cogunt me talia moliri mala enim a malis diſcũĩ. αισχρα παρα ματιχδ εις εσχεται &c. quo quidem dialogo videtur de induſtria facta imitatio ob multorum tranſlationem

DAN. PHocide: Clytẽneſtra Oreſtẽ inſectatur vt occideret eum patre oportune igiĩ procedit Strophius cuius fidei creditus puer occultetur. Electra vero ad Caſſandram confugiet eſt autem ſecunda pars noni carminis loquitur

In hac ſcæna quæ continèt Clytemneſtræ inſectatione & iurgia immaniſſima contra Electram quæ confidentius matri reſpōdeat quam decet & filiam, & virginem adeſt ab alia parte ægyſthus acrius inſultans & matris quam depudicauerat cauſam ſuſcipiens in puellam. ¶ Quis eſſe credat: apud Sophoclem impudentiæ electre his verbis inſultat Clytemneſtra ωϑρεμμαναιδε σισεγα καιτα μεσωι, και ταρσα ταμα ωολλαγαν λεγειν ωοιει. ¶ Fœminas ferrū decet: ut iam cernere eſt ferrum conuenit: & cōceſſum eſt fœminis non colus non penſum. ¶ Nobis: correctio quod melius dixiſſet mihi.

BER. ¶ Tu uidua, tu loqueris tāquam regina vbi eſt rex tuus: nam ſunt correlatiua rex & regina mortuo rege non eſt regina. ¶ Ediſſere: interrumpit uerba electre dic vbi ſit frater tuus. ¶ Parentem: ſcilicet mortuum. ¶ Iuſte: ſi iuſta ex mater ſatis debet eſſe ꝙ eſt in tuto. ¶ Parum, ſcilicet quod ſit in tuto: ē tibi parum ſi uis illum occidere: quare non poteſt adimplere animum tuum. ¶ Hac, ſcilicet matris & tāgit manum. ¶ Decedo: ne habeas reſpectum occidendi me añ aras. ¶ Iugulum, interfice me quouis modo. ¶ Obſoletam: maculatā: eam. ¶ Ablue ſanguine meo. ¶ Conſors loquitur ægyſtho: tu nihil dicis quod iſta ſcelata nata tot iniuriis me prouocat: & fratrem abſcōdit. ¶ Aure materna: quæ non ſunt digna vt audiantur a matre. ¶ Monebit: indignatur virgo quod monestur a ſcelerato Aegiſto. ¶ Demetere obtruncare: debere iſtam furibundam interficere. ¶ Impium: ipſe filiæ. ¶ Aut animū, ſcilicet reddat: reddere aium eſt emittere ſpiritū & mori. ¶ Exigat euum, traducat, vitam, pedore: ſordibus fœtens propter carcerem diuturnum. ¶ Ante thalamos: ante coniugium. ¶ Ethere aſpectu cœli. ¶ Sero quando non erit locus pœnitentium. ¶ Rudis: ignarus:

Cl. Indomita poſt hæc uirginis uerba impiæ
Regina frangam citius. El. interea mihi
Tu uidua loquere. uir caret uita tuus.
Cl. Ediſſere ubi ſit gnatus: ubi frater tuus.
E. Exiit micenas. Cly. redde nunc natū mihi.
E. Et tu parētem redde. Cly. quo latitat loco?
E. Tuto: quietus regna non metuens noua.
Iuſtæ parenti ſatis, at iratæ parum.
C. Morieris hodie. E. dūmō hac moriar manu.
Recedo ab aris ſiue te iugulo iuuat
Merſiſſe: ferrum præbeo iugulum uolens.
Seu more pecudum colla reſecari placet.
Intenta ceruix uulnus expecta tuum.
Scelus peractum eſt. cæde reſperſam uiri
Atq; obſoletam ſanguine hoc dextra ablue.
Cl. Conſors pericli pariter, ac regni mei
Ægiſte gandes? nata genitricem impie
Probris laceſſit: abditum fratrem occulit.
A. Furibunda uirgo uocis infandæ ſonum,
Et aure uerba indigna materna opprime.
E. Etiam monebit ſceleris infandi artifex
Per ſcelera nactus nomen ambiguum ſuis,
Idem ſororis natus: & patris nepos.
Cl. Ægiſthe ceſſas impium ferro caput
Demetere? fratrem reddat: aut animam ſtatim
Abſtruſa cæco carcere: & ſaxo exigat
Æuum per omnes torta penarum modos.
Referre: quem nunc occulit: forſan uolet
Inops, egens: incluſa pædore obſita:
Vidua ante thalamos: exul: inuiſa omnibus
Æthere negato, ſero ſuccumbet malis.
E. Concede mortem. Cly. ſi recuſares, darem.
Rudis eſt tyrannus: morte qui pœnam exigit.
E. Morte aliqd ultra ē? Cl. uita: ſi cupias mori.
Arripite famuli monſtrū, & auectam procul
Vltra Mycenas ultimo in regni angulo
Vincite ſeptam noctem tenebroſi ſpecus.
Vt inquietam uirginem carcer domet.
At iſta pœnas capite perſoluat ſuo
Captiua coniux: regii pellex tori.
Trahite: ut ſequatur coniugem ereptum mihi.
Ca. Ne trahite: ueſtros ipſa præcedam gradus.
Perferre prima Nuntium Phrygibus meis
Propero, repletum ratibus euerſis mare,
Captas Mycenas: mille ductorem ducum.
Vt paria fata Troicis tulerit malis.
Periſſe dono fœminæ: ſtupro, dolo:
Nihil moramur: rapite: quin grates ago.
Iam iam iuuat uixiſſe: poſt Troiam: iuuat.
Cl. Furibūda morere. Ca. ueniet & uobis furor.

quia eſt aliud maius ſupplicium morte. ¶ Vita: ſcilicet eſt peius quando quis cœpit mori. ¶ Arripite: imperat famulis: ut virginem ligatam ducant in carcerem. ¶ Septam: circundatam. ¶ Ariſta: ſcilicet Caſſandra: iubet ut hanc interficiant. ¶ Captiua: quæ voluit, eſſe coniunx mariti mei. ¶ Sequatur: ſcilicet ad inferos. ¶ Ne trahite: ſponte ventam nā libens morior: ut feram vindictam Troianis meis ad inferos. ¶ Repletum: hoc erat nuncium quomodo græci tempeſtate perditi ſunt. ¶ Captas: ſcilicet ab Aegyſto. ¶ Ductorem, ſcilicet Agamemnonem interemptum. ¶ Mille: nam mille naues duxiſſe ſcribitur: conſtructio eſt ad tertium verſum. ¶ Dono: propter veſtem datam a Clytemneſtra. ¶ Stupro, propter adulterium. Aegiſti. ¶ Rapite, cito me occidite. ¶ Iuuat: prius dolebam viuere poſt patriam victam, nunc gaudeo vixiſſe cum viderim vindictam meorum. ¶ Vobis furor: vaticinatur, nam poſt mortem matris Oreſtes furiis eſt agitatus.

¶ Iouiæ quia dictum eſt a principio: quo more cætus publicos virgo petis. ¶ Occidit: non patefacit. ¶ Per ſcelera natus ex patre Thyeſte & Pelopea filia & ſuperius oſtēdit thyeſtes ipſe. Coacta fatis nata fert vterum graue Me patre dignum verſa natura eſt retro. ¶ Vidua ante ſeparata ab omni viro & penitus deiecta a ſpe coniugii. ¶ Ethere negato q̄ſi cui interdictum ſit ut aqua & igni quod erat damnatis cōmune apud veteres exitium. ¶ Negato æthere: negata luce. ¶ Cōcedet, quaſi quæ mihi ſit inſtar muneris. ¶ Morte: pro morier quod. ¶ Mors ſit breuis pœna. DAN.

¶ Tragœdia octaua explicit.

¶ Iam vaga:

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Octauia.	Nuntius.	Nutrix.
Agrippina.	Chorus.	Romanoꝝ.
Poppea.	Seneca.	Nero.
	Præfectus.	

TRAGOEDIA NONA: QVÆ INSCRIBITVR OCTAVIA.

ACTVS PRIMVS.

Anapæſtici.

OCTAVIA.

Iam vaga cœlo ſydera fulgens
Aurora fugat, ſurgit Titan
Radiāte coma: mōdoq; diem
Reddit clarum. eia age tantis
Onerata malis: repete aſſuetos
Iam tibi queſtus.
Atq; æquoreas uince Halcyonas.
Vince & uolucres pandionias.
Grauior nanq; his fortuna tua eſt.
Semper genitrix deflenda mihi
Prima meorum cauſa malorum.
Triſtes queſtus natæ exaudi:
Siquis remanet ſenſus in umbris.
Vtinam ante manu grandæua ſua
Mea rupiſſet ſtamina Clotho:
Tua quam mœrens uulnera uidi:

BER. IAM VAGA, Claudius īperator Romanus poſt alias ſpōſas valeriā meſſalinam barbari meſalę cōſobrini ſui filiā in matrimonium accepit ex qua Octauiam & britannicum ſuſcepit: poſtea cū illā cō periſſet ſup cętera flagitia atq; dedecora Caio filio nupſiſſe ſupplicio affecit: inde Agrippinā germanici frīs ſui filiā vxorem duxit. Octauiā filiā ſyllāo deſpōſauit quē poſtea nō recuſauit modo: ſed & interemit poſtea illam Neroni quem adoptauerat priuigno ſuo collocauit mox illius conſuetudinē nero aſpernatus corripientibus amicis ſufficere illi debere reſpondit vxoria ornamēta. Tādem mox ſæpe fruſtra ſtrāgulare meditatus dimiſit vt ſterilē: ſed iprobāte diuortiū populo nec parcēte conuitiis etiam relegauit: deniq; occidit ſub crimine adulteriorū. adeo ipudēti falſoq; vt in cōne p negātibus cunctis. Anicetū pedagogum ſuum indicē ſubiecerit qui dolo ſtupratam a ſe fateretur. Popeā duodecimo die poſt diuortiū Octauiæ in matrimoniū acceptam dilexit vnice: & tn̄ ipſa quoq; ictu calcis occidit, q̄ ſe ex aurigatione ſero reuerſum grauida & egra cōuitiis inceſſerat, ibi autē Octauia ſurgens iam apparente luce lamentatur fortunā ſuā & mortem patris ſui veneno necati: poſtea veniens nutrix eam conſolari nititur. ¶ Iam vaga: quæ non ſtant: mōſtrat principium lucis. ¶ Alcyones: de his dictum eſt in ſuperiori tragœdia. ¶ Pandionias: prognem & Philomenā: olim filias Pandionis regis athenaꝝ. ¶ Vince, ſcilicet queſtu. ¶ Grauior: peior eſt conditio tua. ¶ Semper genitrix: ſcilicet Meſalina mortua: ut eſt apud Tacitum. ¶ Prima: quæ ex iſtis cauſæ omnium malorum meorum. ¶ Senſus: ſi eſt anima alicubi. ¶ Vtinā ſcilicet eſſem mortua antequam fuiſſes obtruncata. ¶ Grādeua: q̄ hēt multos annos: ideo dr̄ imortalis.

DAN. IAm vaga: Latina tota īperatorii ſupcilii petulantiā arguens dire cęde īfecta polluta īſidiis parētalibus fœdæ libidinis irritamēta cōtinēs: & ob id in cæcam prumpens rabiē & quodā velut indomito furore detonitans titulus latina euphonia, q̄ ſitus ē dramatis partes pricipales tres. Prima Octauiæ repudiū, ſecūda Neronis ipietas. Tertia popeæ nuptialis pōpa in quinq; actus ut reliq; item diſtributa Argumētū eius tale. Nero Claudius Sextꝰ Claudii priuignus Senecę diſcipulus a pueritia uſq; hō inquinatiſſimū ac viciorū ꝑpe oium labe & iſamia notatus Octauiæ Claudii ex Meſſalina. Filia connubio iā ſtomachatus quam prius Syllano deſpōſatam iubēte Claudio vxorē duxerat ut oia exequit ubertim, & affatim Suetonius in geſtis & vita vtriuſq; ad popeæ nuptias et in tēperantia amoris aium addixit quare conſuetudinem Octauiæ cito aſpernatus, corripiētibus amicis & populo diuortiū improbante nec parcente conuitiis popeam in matrimonium accepit dilexitq; vnice & effflictī Octauiā ſæpius meditabatur ſtrangulare tandē falſo Aniceti pædagogi teſtimonioſos crimine adulterii: exiliū coegit & necauit popeam vero Antonia Claudii filia pempta ictu calcis occidit poſtea Aulū Plautiū iuuenē ꝯcubitu cō ſpurcauit Seneca arguētē mori iuſſit, ſed iā ad Octauiā reuertamur. Exit itaq; primum Octauia & ſoror & cōiunx Neronis ingemiſcens & iniq̄ repudii cauſaꝫ expoſtulās in primulo crepuſculo quo iā vaga cœlo ſydera fulgēs aurora imitatio homerica & Virgiliana & qd̄ pene oblitus fueram Carmē primū metro pindarico dimetro catalectico iſcriptū eſt āt periphraſis cā ornādæ rei: quæ pulchra eſt, ut & iā prima nouo &c. & i mille locis Hōe. ημοσδ' ιηριγενεια φανηρο δ' ιοσ σακτολοσ ιοσ τε τονιθοεχαλεκτροισ ι &c.

Oraq; fœdo ſparſa cruore.
O lux ſemper funeſta mihi.
Tempore ab illo lux eſt tenebris
Inuiſa magis.
Tulimus ſæuæ iuſſa nouercæ:
Hoſtilem animum:uultuſq; truces.
Illa illa meis triſtis Erinnys
Thalamis ſtygios prætulit ignes.
Teq; extinxit miſerande pater:
Modo cui totus paruit orbis
Vltra oceanum.
Cuiq; Britanni terga dedere
Ducibus noſtris ante ignoti
Iuriſq; ſui:
Coniugis(heu me)pater inſidiis
Oppreſſe iaces/ſeruitq; domus
Cum prole tua capta tyranno.

Trimetri Iambici.

NVTRIX.

FVlgore primo captus,& facili bono
Fallacis aulæ/quiſquis attonitus ſtupet.
Subito latentis ecce fortunæ impetu
Modo præpotentem cernat euerſam domum:
Stirpemq; Claudii/cuius imperio fuit
Subiectus orbis.paruit liber diu
Oceanus:& recepit inuitus rates.
En:qui ora Tanais primus impoſuit iugo.
Ignota tantis claſſibus rexit freta:
Interq; gentes Barbaras tutus fuit:
Et ſæua maria.coniugis ſcelere occidit
Mox illa gnati cuius extinctus iacet
Frater ueneni.mœret infelix ſoror:
Eadẽq; coniux/ nec graues luctus ualet
Ira coacta tegere crudelis uiri.
Secreta refugit ſemper: atq; odio pari
Ardens mariti mutua flagrat face.
Animum dolentis noſtra ſolatur fides,
Pietaſq; fruſtra.uincit immitis dolor
Conſilia noſtra.nec regi mentis poteſt
Generoſus ardor : ſed malis uires capit.
Heu q̃ nefandum proſpicit noſter timor
Scelus/quod utinam numen auertat deum.

¶ Iam tibi:adonicus eſt. ¶ Prima cauſa:meſſalina ſcortorum illud piſcatũ ac ſpectabile ſimulachrũ q̃ Claudius refectis herculanilla & elia petia duxit vxorẽ & ex qua ſuſcepit Octauiã & germanicũ ut indicant Tacitus & Tranquillus:fuit aũt Valeria meſſalina barbari meſſale cõſobrini Claudii Neronis filia. ¶ Nate in gõne eſt locus q̃ño innocet natũ ſi dimiſſa ſterilis a Nerone non placet mihi : Sed cõſtitue ordinẽ ſic o Meſſalina prima cauſa meorũ malorũ audi triſtes q̃ſtus natæ tuæ Octauiæ ſiqs in eſt ſenſus &c̃,cuius rei cõtentioſa eſt apud Platonẽ diſputatio & Ciceronẽ in Catone. ¶ Tua q̃ merens vulnera uidi:Meſſalina dum cum matre eẽt in horto a tribuno confoſſa eſt iubente Narciſo nuncio Claudii: Meſſalina inquam quæ teſte Plinio in .x.inter diem & noctem quinq; & viginti concubitibus nobiliſſimam proſtitutis meretricem ſuperauit.

BER. ¶ Lux,ille dies quo interẽpta fuiſti. ¶ Tulimus : explicat miſerias ſuas. ¶ Nouercæ agrippinæ. ¶ Illa: nouerca fuit tanquam furia quæ ſtygios: ignes portauit in nuptiis meis:quãdo neroni filio eius coniuncta fui. ¶ Pater : Claudii te quoq; boleto venenato extinxit : vt ſcribit Tranquillus & Iuuenalis. ¶ Modo: paulo ante. ¶ Britãni: vt ſcribit Suetonius Claudius britannos ſubditione Romana redegit iuris ſui qui a legibus ſuis viuebant. ¶ Tyranno : Neroni qui imperium tuum ſuſcepit violenter: cuiq; ipſa proles tua ſeruio.

BER. FVlgore:Cõqueſtio nutricis de Octauia proponentis ſpeculũ vitæ humanæ: vt ſiquis cõfidat rebus humanis videat:domũ Claudii patris Octauiæ quam cõſolari vellem, nec voces meas accipit. ¶ Fulgore, ſplẽdore regni quod videt pulcherrimũ. ¶ Fallaci: videtur habere multa cõmoda cũ habeat tot inſidias: & mala. ¶ Latentis fortunæ,incognitæ:nã non præuiſa nocet. ¶ Liber pp britannicos quos vicit. ¶ Rates.ſ.Claudii. ¶ Ora thanais,regiones ſeptẽtrionales. ¶ Iugo ſeruituti romanç. ¶ Coniugis ſcelere: veneno agrippinæ. ¶ Mox illa,ſcilicet Octauia ſoror & coniunx gnati Neronis cuius veneno frater.ſ.Octauiæ britannicus occidit. ¶ Soror : Octauia qñ nero maritus eius factus erat filius Claudii per adoptionem. ¶ Viri mariti neronis perſuaſi Octauiæ tegere iram, ſed ipſa non poteſt. ¶ Quem.ſ.virum. ¶ Secreta ipſa ſolitaria. ¶ Flagrat:ardet. ¶ Dolentis.ſ.Octauiæ. ¶ Pietas:amor meus: ¶ Fruſtra, quia nõ vult cõſolari. ¶ Dolor:quãdo recordat̃ mortis ſuorum mutuãtur omnia conſilia quæ ei dederam. ¶ Generoſus ardor : inflammatio mentis Octauiæ generoſæ. ¶ Regi moderari. ¶ Malis : videns ſe omnia amiſiſſe : nõ timet pdere plura. ¶ Heu quam timet ne maritus interficiat aut eam repudiet. ¶ Proſpicit,a lõge videt.

¶ Nouercç: agrippina per ius oſculi ſumpta eſt vxor a Claudio:cum iam nouiſſet cœlibatum tot relectis nouiſſet & occiſum antea vxoribus inimica ſemper Octauiæ priuignæ. ¶ Teq; extinxit: miſerãde pater Claudio cænati in arce cũ ſacerdotib⁹ obtulit Agrippina boletum medicamentum artifice locuſta auidiſſimo ciborũ per halotum ſpadonem prægustatorẽ. ¶ Ignoti,falſum : nam Iulius domuit:ſed noſtris intelligit fortaſſe familiatũ. DAN.

FVlgore : carmen ſecundum metro archilochio trimetro catalectico dolet vicẽ Octauiæ nutrix quam arbitror eſſe lepidã amitam ipſius Octauiæ & Neronis : apud quã nero ipſe ab infantia fuit educatus ſub duobus pçdagogis tonſore & ſaltatore. ¶ Fallacis aulæ : ſurgit in mentem ad hunc locum diſtichon elegantiſſimũ qd ſcripſit Ioannes ſalis barienſis ad policratum ſi mihi credideris linguam cohibebis:& aulæ limina nõ intret pes tuus eſto domi: extrema nanq; miſeria eſt colere aulas : ambicioſum ſeruitutem ſeruare. inter domeſticos iſidiatores verſari & quod omnium peſſimũ eſt flagicialis officiis mancipari. de qua re elegantiſſimum compendium reſtat pii pontificis maximi:& præclarus liber policratis: q pulcherrime omnes nugas & miſerias curiales proſequutus eſt hortans ad philoſophiam & uirtutũ cultum capeſſendum.Ora tanais,Eutropius qui eleganti compendio DAN.

ti compendio Romanam tradit hiſtoriam ſcribit in ſexto & Tranquillus in uita eius Tacitus Cornelius Egeſipp? confirmāt: Claudium primum poſt.C.Cæſarem bellum intuliſſe britannis ſuperbiſſimis & ſeuiſſimis gentibus: & deuiciſſe.Gn.Sentium & Aulum Plantium illuſtres & nobiles uiros: & inde filio ſuo Britannici nomen impoſuit.

dat: retribuat meritum illi morte: nam matrem fecit mori ut ſcribunt Tacitus & Tranquillus. ¶ Hunc titulum: ſcilicet dediſſe imperium filio per ſcelus.

Mea: carmē tertium metro pindarico introducitur alternatim Octauia plāgens & nutrix cōſolans & ſimul & uindictā diſſuadēs quā parabat i nisi octauia Ex cōparatione alienę calamitatis artificioſe ſuam exagerat. ¶ Parētes. claudiū & meſſalinam Claudium agrippina uxor & nouerca Octauię medicato boleto conſilio locuſtę peremit per halotum ſpadonem Meſſalinam tribun? iuſſū uarciſſi confodit in orto cū matre. ¶ Vmbra magni nominis parentibus germano ampliſſimis nominib? ego ſola relicta ſum parſlum ueluti uetigium & vmbra manis. ¶ Alumnę, licet lepida nunq̄ nutrierit Octauiam, tamen abſolute poſſumus ipſam adductam a Seneca de induſtria ɔſectare. ¶ Ceſſat thalamis qd moror ad eam celerare greſſus meos ¶ O miſeranda: Octauia quādo dabitur vnquam tibi ociū a tot luctib? ¶ Nec fortunam capit: neſcit mētem temperare ab inſolenti lætitia. ¶ Parens: Neronis ut iperaret. ¶ Nec fortunam capit ipſe ſuam uide quam cæcum & inſanū reddidit Neronem fortuna. teſte nanq; Oroſio: cuius uerbis & ſenſu eo libentius utor q̄ ſcto chriſtianū & magni diſcipulum Auguſtini: Omnia prope Italiæ & gręcię theatra perluſtrauit. aſſumpto uarii ueſtitus dedecore. citariſtas: tragœdos: aurigas: uiſus eſt ſuperare uirum i uxorē duxit, ipſe a uiro ut uxor acceptus eſt & rectas nuptias celebrauit: ræctibus aureis piſcabatur purpureis funibus nullam ueſtem bis induit. nec vnquā minus mille carrucis iter traditur cōfeciſſe. ¶ Deniq; urbis Romæ incendium uoluptatis ſuę ſpectaculū fecit. per ſex dies ſeptemq; noctes ardēs ciuitas regios pauit aſpectus auariſſimus centies cētena milia ſeſtertium annua a ſenatu conferri ſibi imperauit plurimos ſenatorū nulla cauſa bonis priuauit. Crudeliſſimus plurimam partem Senatus interfecit equeſtrem ordinē

Anapæſtici.

OCTAVIA. NVTRIX.

Mea nullis æquanda malis
Fortuna; licet
Repetam luctus electra tuos.
Tibi mœrenti cæſum licuit
Flere parentem.
Scelus ulciſci uindice fratre,
Tua quem pietas hoſti rapuit
Texitq; fides.
Me crudeli ſorte parentes
Raptos prohibet lugere timor.
Fratriſq; necem deflere uetat.
In quo fuerat ſpes vna mihi,
Totq; malorum breue ſolamen.
Nunc in luctus ſeruata meos
Magni reſto nominis vmbra.
N. Vox en noſtras perculit aures
Triſtis alumnæ ceſſat thalamis
Inferre gradus tarda ſenectus.
O. Excipe noſtras
Lachrymas Nutrix, teſtis noſtri
Fida doloris.
N. Quis te tantis ſoluet curis
Miſeranda dies?
O. Qui me ſtygias mittet ad vmbras.
N. Omnia, quæſo, ſint iſta procul.
O. Non uota meos tua nunc caſus,
Sed fata regunt.
N. Dabit afflictæ meliora deus
Tempora mitis. tu modo blando
Vince obſequio placata uirum.
O. Vincam ſæuos ante leones,
Tigreſq; truces, ferat quam ſæui
Corda tyranni.
Odit genitos ſanguine claro,
Spernit ſuperbos, humileſq; ſimul.
Nec fortunam capit ipſe ſuam.
Quam dedit illi per ſcelus ingens
Infanda parens/licet in gratum
Diræ pudeat munere matris:
Hoc imperium cepiſſe/licet
Tantum munus morte rependat.
Feret hunc titulum poſt fata tamen
Fœmina longo ſemper in æuo.

¶ Mox illa gnati. Nero ſimulata reconciliatione cū matre eā reuocant a baulis baias ad quinquatria inde machinoſa naui redire iuſſit qua ſoluta i aquis concidit & enatauit incolumis. ligerinum nunciātem incolumem matrem iuſſit occidi. miſſo ſtatim ſpiculatore q matrem omnino necaret eo ſpacio maris: quod eſt inter baulas & baias ut in quodam tetraſtico epigrammaticus uates pulchre teſtificatur.

BER.

Mea nunc exit Octauia cōparans ſua mala malis electræ filiæ agamemnonis interempti: ut pauloante uidimus. ¶ Licuit flere: q̄ pars eſt leuamenti doloris aperte flere ſuos id ipſa facere non poſſum metu mariti. ¶ Fratre. ſ. Oreſte qui matrem Clytemneſtram & Egyſtum interfecit in ultionem Patris. ¶ Rapuit: nam: ut ſupra uidimus electra occiſo patre Oreſtem fecit fugere committēs illū ſtrophio phocenſi. ¶ Texit: ideſt occultauit. ¶ Crudeli ſorte nam Meſſalina mater iuſſu parentis interempta eſt: & ipſe pater ueneno nouercę periit. ¶ Timor. ſ. mariti. ¶ Fratris. ſ. britannici ueneno interempti. ¶ Magni nois: claudii imperatoris. ¶ Vox audiuit uocem Octauiæ ſecum conquerentis. ¶ Alumnæ: Octauię. ¶ Senectus: mea ceſſat ire in thalamū eius. ¶ Et excipe, ueni ad me ut audias luctus meos. ¶ Sol ues., depones ne ullo tpe lachrymes. ¶ Qui: ſcilicet dies quo moriar. ¶ Nō uota, non ut optas euenit nobis: ſʒ ut uolūt fata. ¶ Nec capit fortunam: elatus fortuna ſeipſum moderare nequit. ¶ Infanda parens, ſcelerata agrippina quę claudiam maritum: & britannicum priuignum ſuſtulit de medio: ut Nero fili? regnaret. ¶ Licet pudeat qa matrem habet odio, ¶ Repeq

DAN.

BER. ¶ Expetito, deſiderato diu. ¶ Lentos: tardos: nam per decem annos abſuit maritus frater. ſ. menela⁹. ¶ Soror. ſ. Helena. ¶ Meliora: dicit euribates, meliora opto narrare: nã ſi dico iſta: opus eſt enarrem tempeſtatem. ¶ Votis: cũ uotis: non eſt comparatiuum. ¶ Obteſtor, rogo deos poſſe dicere meliora: ſors dubia maris uetat me dicere certa: ſed tamẽ dicit cum primũ receſſerunt a troia curſum proſperum habuerunt poſtea orta tempeſtas in mari: ita ut omnes naues ſeparate ſint: nec fratrem uidere potuerit agamemnon q tanquã uictus nunc redit cũ paucis nauibus. ¶ Tanta, nam mille naues habebat. ¶ Fatu: ad fandum. ¶ Grauat: quia deteriora credit. ¶ Torquẽt, cruciãt. ¶ Vt pergamũ incipit narrate Euribates. ¶ Exonerat: quia omnes deponunt arma: & ſe nauigationi parant. ¶ Recurſus: reditus in patriam quando datum eſt ſignum a naue regis ut oẽs diſcederent. ¶ Hinc aura: primo enim ipſi habuerunt ſecundũ uentũ. ¶ Alapſa: ueniens. ¶ Tremit: deſuper criſpabatur ꝓpter leuem afflatum. ¶ Splẽdet: ꝓpter arma & aurũ. ¶ Latet ꝓpter multitudinẽ nauiũ. ¶ Nuda: ſine ædificiis. ¶ Lentare, flectere remigãdo. ¶ Nixu, a nitor niteris. ¶ Alterno: per uices: nam a pectore remouent & ruſus reducũt. ¶ Sulcata: nã uidetur nauis facere ſulcũ per mare. ¶ Increpat, ut faciunt læti in nauigãdo qui clamant in ſponda nauis: ideo dicit increpant, i. reſonant latera nauiũ. ¶ Dirimunt: diuidunt. ¶ Canæ, albicantis ꝓpter cõcitationẽ remorũ. ¶ Vt aura: poſtq̃ habuerunt proſperũ uentũ cœperunt eſſe nautæ ocioſi in tranſtris: hoc eſt ſedilibus nauium. ¶ Tonſas: remi tonſæ dicuntur a tondo quia tondunt aquas.

DAN. ¶ Tandem: a decennio. ¶ Felix uictoria pẽta a uiro clytemneſtræ uox eſt cõgratulantis nuncio. ¶ Petitus: deſideratus. ¶ Nã certa fari: euerſa Troia principes græci ditati ꝑda gra

Tandem ad penates uictor agamemnon ſuos.
C. Felix ad aures nuntius uenit meas,
Vbi nam petitus per decem coniux mihi
Annos moratur, pelagus, an terras premit?
E. Incolumis, auctus, gloria, laude, inclytus
Reducem expetito littori impreſſit pedem.
C. Sacris colamus proſperum tandem diem.
Et ſi propitios, attamen lentos, deos.
Tu pande, uiuat coniugis frater mei,
Et pande, teneat quas ſoror ſedes mea.
E. Meliora uotis poſco & obteſtor deos.
Nam certa fari ſors maris dubii uetat.
Vt ſparſa tumidum claſſis excepit mare.
Ratis uidere ſocia non potuit ratem.
Quin ipſe atrides æquore immenſo uagus
Grauiora pelago damna, quam bello tulit.
Remeatq; uicto ſimilis, exiguas trahens
Laceraſq; uictor claſſe de tanta rates.
C. Quis (fare) noſtras hauſerit caſus rates?
Aut quæ maris fortuna diſpulerit duces?
E. Acerba fatu poſcis, infauſtum iubes
Miſcere leto nuntium refugit loqui
Mens ægra tantis atq; inhorreſcit malis.
C. Exprome. clades ſcire qui refugit ſuas,
Grauat timorem. dubia plus torquent mala.
E. Vt pergamum omne Dorica cecidit face.
Diuiſa præda eſt, maria properantes petunt.
Iamq; enſe feſſum miles exonerat latus.
Neglecta ſummas ſcuta per puppes iacent.
Ad militares remus aptatur manus.
Omniſq; nimium longa properanti mora eſt.
Signum recurſus regia ut fulſit rate.
Et clara lentum regimen emonuit tuba.
Aurata primas prora ſignauit uias.
Aperitq; curſus, mille quos puppes ſecent.
Hinc aura primo lenis impellit rates
Allapſa uelis, vnda uix tactu leuis
Tranquilla Zephyri mollis afflatu tremit.
Splendetq; claſſe pelagus, & pariter latet.
Iuuat uidere nuda Troiæ littora,
Iuuat relicti ſola Sigei loca.
Properat iuuentus omnis adductos ſimul
Lentare remos. adiuuat uentos manu.
Et ualida nixu brachia alterno mouet.
Sulcata uibrant æquora & latera increpant.
Dirimuntq; canæ cœrulum ſpumæ mare.
Vt aura plenos fortior tendit ſinus.
Poſuere tonſas. credita eſt uento ratis.
Fuſuſq; tranſtris nauita, aut terras procul,
Quantum recedunt uela fugientes notat.

uia & per q̃ aduerſa ꝑpeſſi ſunt in reditu idignatione Palladis: Aiax oilei locrẽſium dux fulminatur in euboia, Idomeneus eiectus e creta fugit ad Salentinos Diomedem adultera uxor Italia procul abſterminat. Menelaum i Egyptum tulit deſiderium helenes quã repeteret a rege Protheo. Vlyxem decennales procellæ diſtraxerunt. Agamemnon uix lares ſalutat & incautus ab ægiſtho percutitur ſecuri: quæ oia elegantiſſime uenerãdus Home. ꝑ totã odyſſeã proſequit. ¶ Nuncium: tam qui nunciat q̃ qd̃ nũciat̃ uirili genere pronunciat̃. ¶ Mens ægra: admonitu & recordatione præteritæ cladis ægreſſit animus meus: & artificioſe occupat qualitatẽ futuræ narrationis quã totam commodato accepit ab homero de ſecundo odyſſę: ubi neſtor talẽ acbo repetit calamitates quas paſſi ſunt greci a Troia diruta, ut ſuperius paulo perſtrinximus. ¶ Pergamum omne: nauigatione deſcribit longiori pagina q̃ Neſtor Homeric⁹: qui Hemeſtichio illam abſoluit: αυταρ επει πριαμοιο πολιν διεπερσαμεν αιπυν βημεν δ' εν νηεσσι. ¶ Militares: quæ actenus lanceis occaluerant nũc aptantur remis. ¶ Remigem: nauclerum qui agit remum vnde remigo & eremigo. Plinius paruoque breuius q̃ totum hinc aut illinc ſeptentrio eremigatus. ¶ Aurora mane impulim⁹ naues iďium mare. ηωθεν δ' εοι μεν νεας ελκομεν εις αλα διαν. ¶ Iuuat redeuntes, interna uigandum. ¶ Sola: deſerta: ut ſola deſertæ Troades acta. ¶ Lentare. Virgilianum uerbum quod adnotat Priſcianus vno tantum in loco uſus eſt poeta a nomine ſumptum eſt, vnde fiunt lẽteo es & lento es & lento tas. Ante & trinacria lentãdus remos in vnda. ¶ Manu: manuum robore. ¶ Latera: nauium crepant a remorum uerbere & Pulſu. ¶ Tonſas: remos quia ferro tondeantur aliter palmulas appellat Pompeius.

¶ Reciprocus:

BER. ¶ Reciprocus: qui audit & redit per eandem uiam tunc uidimus delphinas q tempeſtatẽ futurã demonſtrant ludentes per maria. ¶ Iacẽte: equali ſine fluctibus. ¶ Pando: recuruo & magno. ¶ Agit mouẽ in rotunditatẽ. ¶ Comes: aliquãdo ſequebat̃ nos equaliter aliquãdo p̃ibat. ¶ Chorus: multitudo delphinũ. ¶ Laſciuit ludit & exultat ¶ Pria roſtra, primas naues claſſis. ¶ Milleſimam: ultimam quare erãt mille. ¶ Iam littus: eramus elongati a littore: ut mihi appareret niſi fumus: & tunc ceſſauit uentus: apparuerunt nobis ſigna tempeſtatis. ¶ Dubia quæ uix poterãt uideri. ¶ Peruicax: perſeuerãs oculus. ¶ Iam laſſa: defatigatos æquos ſol ſoluebat iugo tendebat ad occaſũ. ¶ Prona: inclinata ad noctem. ¶ Præceps: cadens. ¶ Globo: denſitate obſcura. ¶ Inclinat: obtenebrat iubar cadẽtis ſolis occidẽtis: quod ſignum eſt futuræ tempeſtatis. ¶ Varius: quia non erat vnius coloris. ¶ Graue: raucum. ¶ Petræ: quæ ſunt uicinæ littoribus. ¶ Tumet creſcit. ¶ Luna abſconditur propter nubes. ¶ Tollitũ eleuatur poetica eſt hyperbole. ¶ Vna nox: nõ eſt ſimplex vt naturalis, ſed obſcurior propter tenebras nubiũ. ¶ Obruit: tenet. ¶ Miſcet: turbat. ¶ Sua: iſti uenti mittũt quiſq; ſua: vnuſquiſq; mittit, ita exponiẽ quaſi prolepſis implicita. ¶ Emoliuntur: euertunt. ¶ Turbo: reuolutio uentorum. ¶ Strimoni⁹: thracius boreas. ¶ Cõtorquet, cum impetu portat. ¶ Auſter: not⁹ a meridie ubi eſt libia. ¶ In auſtro: non contentus regno ſuo ibat in ſeptẽtrionem. ¶ Grauis: plenus nimbis & pluuia. ¶ Nabatea: orientalia a nabata rege. ¶ Chorus: uẽtus collateralis zephiri. ¶ Oceano .ſ. orientali. ¶ Exerens: ducẽs & extrahens ora ſua. ¶ Chaos: confuſionem elementorum. ¶ Eſtus: impetus maris. ¶ Non capit: nõ eſt capax ſui ipſius ita intumebãt vndę. ¶ Nec hoc: poteram⁹ cognoſcere quo

Aut bella narrat. Hectoris fortis minas,
Curruſq;, & empto redditum corpus rogo.
Sparſum cruore regis Herceum iouem.
Tum qui iacente reciprocus ludit ſalo,
Tumidumq; pando tranſilit dorſo mare,
Tyrrhenus omnis piſcis exultat freto.
Agitq; gyros/& comes lateri annatat
Anteire naues lætus, & rurſus ſequi.
Nunc prima tangens roſtra laſciuit Chorus,
Milleſimam nunc ambit, & luſtrat ratem.
Iam littus omne tegitur/& campi latent.
Et dubia parent montis idæi iuga.
Etiam, quod vnum peruicax acies uidet,
Iliacus atra fumus apparet nota.
Iam laſſa Titan colla releuabat iugo,
In aſtra iam lux prona, iam præceps dies
Exigua nubes ſordido creſcens globo
Nitidum cadentis inquinat phœbi iubar,
Suſpecta uarius occidens fecit freta.
Nox prima cœlum ſparſerat ſtellis. iacent
Deſerta uento uela/tum murmur graue
Maiora minitans collibus ſummis cadit.
Tractuq; longo littus, ac petræ gemunt.
Agitata uentis vnda uenturis tumet.
Cum luna ſubito conditur, ſtellæ cadunt.
In aſtra pontus tollitur, cœlum perit.
Nec vna nox eſt/denſa tenebras obruit
Caligo/& omni luce ſubducta fretum,
Cœlumq; miſcet. vndiq; incumbunt ſimul,
Rapiuntq; pelagus infimo euerſum ſolo.
Aduerſus Euro Zephirus, & Boreæ Notus.
Sua quiq; mittunt tela/& infeſti fretum
Emoliuntur. turbo conuoluit mare.
Strymonius altas aquilo contorquet niues.
Lybicuſq; arenas auſter, ac Syrtes agit.
Nec manet in auſtro/fit grauis nimbis notus.
Imbre auget vndas/Eurus orientem mouet
Nabathæa quatiens regna, & Eoos ſinus.
Quid rapidus ora Corus oceano exerens?
Mundum reuelli ſedibus totum ſuis.
Ipſoſq; rupto crederes cœlo deos
Decidere/& atrum rebus induci chaos.
Vento reſiſtit æſtus/& uentus retro
Æſtum reuoluit/non capit ſeſe mare.
Vndaſq; miſcent imber & fluctus ſuas.
Nec hoc leuamen deniq; ærumnis datum eſt,
Videre ſaltem, & noſſe, quo pereant malo.
Premunt tenebræ lumina/& diræ Stygis
Inferna nox eſt/excidunt ignes tamen
Et nube dirum fulmen eliſa micat.

modo periremus ob denſas tenebras. ¶ Premũt occultant. ¶ Lumina, ſtellas. ¶ Stygis: talis eſt nox qualis inferno. ¶ Eliſa: fracta nam nubibus fractis emittuntur fulmina.

DAN. ¶ Herculem iouẽ oẽs codices tã manu ſcriptos, & quidem archetypos q̃ preſſos ære itidẽ hic, ut alibi ſępi⁹ fallaces & mẽdoſos deprehendi. nõ enim poterã facile iſto errore expediri niſi me adiuuiſſet lectio gręca cuius adminiculo lector cãdide innixus hãc mendam ego notandam duxi aſteriſco: ut herceum legas nõ herculeum, nec pigeat pro tua hũanitate repetere gręcam hyſtoriam refferentem Priamum ante aram iouis hercei fuiſſe interfectum. Etiam remitto te ad pompeium vnde diſcas qui ſit herce⁹. Et ad Ouidiũ. Cui nihil hercei profuit ara iouis. ¶ Piſcis tyrrhenus periphraſis delphini alluſione ad fabulam ſuperius ex Homerico hymno per nos repetitam. ¶ Comes delphinus. ¶ Milleſimã ratẽ .i. mille rates ut referas ad numerũ nõ tñ ſingulas tangebat. ¶ Stellæ cadũt: fulgura & crebrę corruſcationes. ¶ Aduerſus zephirus: quatuor principes uẽtorũ mira breuitate comprẽdit quos Oui. ſuperiori tetraſticho p̃nunciauit. ¶ Emoliuntur ab imis ſedibus tollunt. ¶ Turbo: p̃celloſum mare diciẽ æſtuoſum p̃cella ſi ignem conceperit diciẽ fulmen: ſi arctius uenti fuerint rotati dicitur typhon ſi cũ fragore & maiori ſpecie deſcẽderint turbo eſt p̃xima quæq; euertens atq; demoliens idem ardentior atq; accenſus uocaẽ præſter: quas oẽs dr̃ias Ariſt. & Ptholomeu⁹ appoſuere ¶ Aquilo: idem & boreas aliter αιθρη γενέτης .i. ſerenificus. αλλα βορεας λεγεται απο της βοης, eſt enim uiolenti & ſonori flatus: quemadmodum ſupra oſtenſum eſt fuſius & uberius. ¶ Notus idem auſter. νοτις, humor eſt enim humectus & nebuloſus. ¶ Nabatea. ναβαταί non recipit aſpirationem: Regio Arabiæ contermina ma

ri rubro:a nabaot primogenito iſmaelis dicta olim mittebat elephantes:ut teſtatur Iuue.i atticis. ¶ Fluctus decimus,ſic Oui. Decimæ ruit ipetus vndæ & alibi. Poſterior nono eſt vndecimoq; prior decimũ ut mea fert opinio fluctũ acceperũt pro uiolentiſſimo & maximo denarius ſiqdẽ numerus oium pfectiſſim⁹ quippe impar eſt numer⁹: & ide reliq formant numeri:& decumana porta in caſtris maxima:vnde i extremo cõflictu totus pvoluebat exercitus & decumana oua perfectiſſima & maxima : & decima quæq; diis ſuis offerebant ueteres : & decimanus limes ab aſtronomis ab ortu ad occaſum ſolis nuncupatur:ergo decimus fluctus maximus & uiolentiſſimus.

BER. ¶ Miſeris:tanta eſt dulcedo uidendi lucẽ,ut optaret fulmina. ¶ Male:aduerſe. ¶ Ipa claſſis,nã cũ nõ uiderẽt frequẽtes naues ſe ipſas collidebãt. ¶ In præceps: talem tempeſtatẽ deſcribit Vir.in.i æneí. ¶ Dehiſcẽs. aperiens. ¶ Haurit:abſorbet. ¶ Reuomit. reddit. ¶ Decim⁹ fluctus:magn⁹ poetæ ponũt de tẽpeſtate: ſcribẽtes decimum pro magno: nã decimus eſt maior numerus: quia poſt decem ſemper re incipimus : inde decumana porta dr̃. ¶ Leuis:facta leuior. ¶ Malus, arbor nauis. ¶ Rectus:qa iaciebatur uentis. ¶ Vſus: experiẽtia põt pſtare ſpem ¶ Officio v3 gubernandi. ¶ Effugit: non poterãt tenere manu remũ. ¶ Troes troiani captiui. ¶ Quid fata:ideſt dii. ¶ Inuidet,quia uellet eſſe mortuus quẽadmodũ pater:eo modo ulyxes & atrides minor.i.Menelaus. Seruat de qbus eſt fama: & ſepulti ſunt apud troiã uictã. ¶ Ferẽt:auferẽt. ¶ Mobile:facinus forte. ¶ Facta ignaua,mors ſine honore. ¶ Pudenda:de qua pudorẽ hr̃e poſſumus ¶ Quiſquis:cõuertẽt preces ad deos. ¶ Serena:fac numen tuum nobis fauẽs. ¶ Vel troia:etiã illa q̃ nobis eſt inimica. ¶ Doricũ: græcũ. ¶ Exitio:ad perditionem. ¶ Quibus:pp̃ter

Miſeriſq; lucis tanta dulcedo eſt malæ.
Hoc lumen optant/ipſa ſe claſſis premit.
Et prora proræ nocuit,& lateri latus.
Illam dehiſcens pontus in præceps rapit,
Hauritq;/& alto redditam reuomit mare.
Hæc onere ſidit/illa conuulſum latus
Summittit vndis/fluctus hanc decimus tegit.
Hæc lacera,& omni decore populato leuis
Fluitat/nec illi uela,nec tonſæ manent.
Nec rectus altas malus antemnas ferens.
Sed fracta toto puppis ionio natat.
Nil ratio,& uſus audet in magnis malis.
Tenet horror artus/omnis officio ſtupet
Nauita relicto.remus effugit manus.
In uota miſeros ultimus cogit timor.
Eademq; ſuperos Troes,& Danai rogant.
Quid fata poſſunt?inuidet pyrrhus patri.
Aiaci Vlyſſes,Hectori atrides minor.
Priamo agamemnon. quiſquis ad Troiã iacet,
Felix uocatur.cadere qui meruit manu.
Quem fama ſeruat/uicta quem tellus tegit.
Nil nobile auſos pontus/atq; vndæ ferent.
Ignaua fortes fata conſument uiros.
Pudenda mors eſt.quiſquis es nondum malis
Satiate tantis cœlitum/tandem tuum
Numen ſerena.cladibus noſtris daret
Vel Troia lachrymas/odia ſi durant tua.
Placetq; mitti Doricum exitio genus.
Quid hos ſimul perire nobiſcum iuuat:
Quibus perimus?ſiſtite infeſtum mare.
Vehit iſta Danaos claſſis:& Troas ſimul.
Nec plura poſſunt/occupat uocem mare.
Ecce alia clades:fulmine irati iouis
Armata pallas/quidquid aut haſta minax:
Aut Ægide:aut furore Gorgoneo poteſt:
Aut igne patrio:tentat.& cœlo nouæ
Spirant procellæ:ſolus inuictus malis
Luctatur aiax:ne uela cogentem hunc ſua
Tenſo rudente flamma perſtrinxit cadens.
Libratur aliud fulmen.hoc toto impetu
Certum reducta pallas excuſſit manu:
Imitata patrem/tranſit aiacem:& ratem.
Ratiſq; partem ſecum & aiacis tulit.
Nil ille motus ardua ut cautes ſalo
Ambuſtus extat/dirimit inſanum mare.
Fluctuſq; rumpit pectore,& nauem manu
Complexus in ſe traxit/& cæco mari
Collucet aiax/omne reſplendet fretum.
Tandem occupata rupe : furibundum intonat.
Superaſſe nunc ſe pelagus,atq; ignes iuuat

quos perimus,ſi vultis nos perdere pp̃ter Troianos: ſaltẽ deberetis illos ſeruare q nobiſcũ ſunt in periculo. ¶ Siſtite:ſedate. ¶ Nec plura : nõ poterant loqui: cũ fluctus occuparet uocẽ. ¶ Ecce:nunc uenit ad particularem tempeſtatẽ aiacis oilei q fulminatus fuit Pallade:ut uidimus:& ſcribitur a Vir.in primo æne. ¶ Haſta:nam armata hęc dea ſcribit. ¶ Aegide:clipeo ſuo in quo erat caput Meduſæ gorgoniæ,ut ſcribit ab Oui. ¶ Igne patrio: fulmine iouis nam ipſa filia iouis fuit. ¶ Nouę:renouabantur pcellę,& ſolus aiax reſiſtebat. ¶ Luctatur:contra nitit. ¶ Tenſo rudente fune: quo uela trahuntur. ¶ Perſtrinxit: leuiter percuſſit. ¶ Aliud libratur:ſecundum mittit in aiacem. ¶ Certũ:quia non fefellit. ¶ Reducta : retro ducta: nã qui vult iacere retrahit manum ad maiorẽ impetũ ¶ Extat:eminet. ¶ Collucet:ſplẽdet pp̃ter ignẽ fulminis. ¶ Tandẽ:ipſe furibundus ingẽti uoce clamabat : dum eſſet in ſcopulo. ¶ Iuuat: dicit ipſe aiax uiciſſe delectat mare natãdo fulmina & palladem.

¶ Nil ratio: conſiliũ & ars nihil pſunt in arduis caſibus ferent:dabunt vulgare & ſordidum genus mortis eſt naufragium hic magnanimus & ſapiẽtiſſimus æneas ingemit & triſtatur ualde hinc Ouid.in triſtibus quodcunq; lœti genere petit mori præterq̃ naufragio. ¶ Tollite naufragiũ mors mihi mun⁹ erit. hinc Homeric⁹: Vlyxes digreſſus ab æolo ſolutis uẽtis temeritate ſociorum aurum incluſum exiſtimantiũ inuidet mortuis ad troiana græcis : ubi & ipſe itetiſſe exoptat τρισ μακαρεσ δ̕αναοι και τετρακισ οι τολοντο τροιεν ευρειν χαριν ατρειδ̕αισ φεροντεσ ωσ δ̕εγε γοδ̕ε οφελον θανειν και ποτ μον επισπειν &c̃. ¶ Serena.hortatiu⁹ eſt modus: ut tradit Diome.nõ imperatiuus ſp. ¶ Vel:pro etiã uel Priamo miſerãda manus. ¶ Quid hos,artificioſa trãſlatio: non.n.potuiſſent ſeruari DAN.

Viciſſe cœlum, palladem, fulmen, mare.
Non me fugauit bellici terror dei.
Et Hectorem vna ſolus, & Martem tuli.
Phœbea nec me tela pepulerunt gradu,
Cum phrygibus iſtos uicimus. tādem horream
Aliena inerti tela mitti dextera?
Quid ſi ipſa mittat? plura cum auderet furens,
Tridente rupem ſubruit pulſam pater
Neptunus, imis exerens vndis caput.
Soluitq; montem, quem cadens ſecum tulit.
Terraq; & igne victus, & pelago, iacet.
Nos alia maior naufragos peſtis uocat.
Eſt humilis vnda ſcrupeis mendax uadis,
Vbi ſaxa rapidis clauſa uorticibus tegit
Fallax Caphareus. æſtuat ſcopulis fretum,
Feruetq; ſemper fluctus alterna uice.
Arx imminet prærupta, quæ ſpectat mare
Vtrinq; geminum. Pelopis hinc oras tui,
Et Iſthmon, arcto qui recuruatus ſolo
Ionia iungi maria phryxeis uetat.
Hinc ſcelere Lemnō nobilem, et hinc Chalcida
Tardamq; ratibus Aulida. hanc arcem occupat
Palamedis ille genitor, & clarum manu
Lumen nefanda uertice ex ſummo efferens,
In ſaxa ducit perfida claſſem face.
Hærent acutis rupibus fixæ rates.
Has inopis vndæ breuia comminuunt uada.
Pars uehitur, huius prima pars ſcopulo ſedet.
Hanc alia retro ſpatia relegentem ferit.
Et fracta frangit, iam timent terram rates.
Voluntq; maria. cedit in luctum furor.
Poſtquam litatum eſt, phœbus in lucem redit.
Et damna noctis triſtis oſtendit dies.
C. Vtrum ne doleam, læter an reducem uirum
Remeaſſe, lætor. vulnus at regni graue,
Lugere cogor. redde iam Grais pater,
Altiſona quatiens regna, placatos deos.
Nunc omne læta fronde uelletur caput.
Sacrifica dulces tibia effundat modos.
Et niuea magnas uictima ante aras cadat.
Sed ecce turba triſtis incomptæ comas
Iliades adſunt, quas ſuper celſo gradu
Effrena phœbas entheas laurus quatit.

¶ Variæ metroꝝ ſpēs ex Dactylicis, Anapæſticis, Iambicis, Adoniis partim Sectionariis.

CHORVS. CASSANDRA.

Vā mortalib⁹ heu dulce malū additū
Vitæ dirus amor. cum pateat malis
Effugiū, & miſeros libera mors uocet
Portus æterna placidus quiete.

ſent ſeruari troes: qn & ipſe in eadē naui ſeruaretur. Nec pſtra pſit: παλιρροϊσσ eſt. Aut igne pſio: iouiali ſuas iniurias ulciſci palladi lnia eſt cōmodato fulmine teſtaꝛ Virg. Aiax oileus. Trāſit: tranſabigit: ſcopuloq; infigit acuto: qꝫ ſeqꝛ Seneca cōmētū eſt. Rupe: caphareā. Furibundū: grauiter. Aliena tela: iouis fulmia. Phœbea: apollinis qui ſemp cū matre fauit troianis.

BER. ¶ Bellici dei. matris ut ſcribit Home. Pepulerūt: fecerūt me retro cedeꝛ. Iſtos .ſ. deos. Tandem ſi nō timui illos deos timebo ne palladem q̄ uirib⁹ alienis utiꝛ .ſ. fulmie iouis. Inertis: fœminea. Ipſe .ſ. iuppiter: etiā illū nō timerē. Tridente: ſceptro ſuo triū cuſpidū: cū audiret iactātē aiacē neptūnus ſubruit ſcopulū i quo erat. Exerēs: eleuās ipſe neptūn⁹. Soluit: ipulit & diruit. Mōtē ſcopulū. Cadēs .ſ. aiax. Nos alia: deſcriptionem cladis facie quā habuerūt ppe mōtē caphareū, ut ſupra dixim⁹ de nauplio pre palamedis q ſignū dederat ex illo pmontorio: ut illuc uenientes græci pcipitarēt. Hūilis nō pſūda: deſcribit locū ubi paſſi ſūt cladē. Vadis: ubi nō ſunt aq̄ alte. Scrupeis: ubi ſūt ſaxa ſcrup⁹ ide diminutiuū ſcrupulus lapis dr. Mēdax: q̄a ſub aq̄ latēt ſaxa. Vorticibus: circūuolutionibus aq̄. Fallax: caphare⁹: de hoc ſupra dixim⁹. Alterna uice: pp euripū q mare eſt anguſtū ubi eſt icert⁹ refluxus mō fluit in vnā ptē mō i aliā. Geminū, ioniū & ægeū. Arcto: ſtricto & breui: ut deſcripſim⁹ ſupi⁹. Pelopis tui .ſ. aui. Phrixeis: heleſponto ut declaratū eſt eā ptē egei ubi helle, merſa fuit appellatū fuiſſe helleſpōtus. Lhēnos: inſula egei nobil ſcelere pp mulieres q̄ ibi maritos occiderūt. Calcedona: ciuitatē in littore heleſpōti. q̄uis lōge ſit a caphareo tū deſcribit ibi. Aulida: ciuitatē boetiæ: ubi port⁹ famoſiſſimus in quo naues grecoꝝ retētæ ſunt: ut ſupra dcm̄ e, ideo ibi tardam appellat.

Hāc arc .ſ. caphareū. Ille hēt emphaſim ille ſceleratus nauplius. Efferēs: eleuās ignē qd nobis datū eſt. Cōminuūt: frāgūt quia nō erat aq̄ pfunda. Sedet: hæret ſupra ſcopulū. Ferit: alia nauis pcuſſerat ſaxū & frāgebāt aliū ſequētē retro cedēdo: licet & ipſa eēt fracta. Timent terrā: nos antea cupidi eramus uenire i terrā: quā tūc timebamus. Volunt, maria potius q̄ terrā. Cecidit: ceſſauit i lucē uel durauit uſq; ad lucē furor .i. tēpeſtas. Litatū: ſacrificatū ad pēas nr̄as. Dāna q̄ nocte paſſi ſumus, nec uidebamus: orta luce uidimus claſſem pditā. Vulnus magnū dānū amiſſa: claſſe. Redde: leuat manus ad cœlū rogando iouē. Sacrifica: ſacris adhibita. Cedat: imoleꝛ. Sed ecce, dat locū ſequenti ſatyre: nā ueniebat Agamēnō cū turba captiuoꝝ: .S. añ erat caſſādra. Iliades: troiāç. Effrena phœbas: furēs ſpiritu caſſandra. Entheas: phœbas q̄ſi diuinas: nam Laurus dicata eſt phœbo.

ERB. Heu: q introduciꝛ chorus deplorās miſeriā ſuā q̄ ſibi euenit: cū nō ſint auſe ſeſe occidere nā mors eſt finis miſeriaꝝ & ipſam cōmēdat. Dur⁹, iflexibilis, uolūt ēē hoīes i miſeriis uiuere. Libera, q̄ oēꝫ ſuitutē fugit: hoc eſt ſm̄ iſtitutū ſtoicū q in extremis malis mortē acerſcendā putabāt qd Cicero i catone dānat dicēs nō eē priuſ q̄ de⁹ nos euocet. Effugiū: quo poſſumus fugere mala.

DAN. ¶ Aliena tela. iouis fulmina. Ars iminet, i uertice caphareī in euboea ſtat tēplū iouis cenei. ad radices uero naupli fraude periclitat⁹ ē aiax. Phrixeis. helleſpontu etenim pſpectat: ut teſtaꝛ in ultima tragœdia. Pulſaꝛ oi pte phrixeū mare. Scelere occidione maritorū: ut canit Apol. in .i. Calcedona. & calcis ciuitas in eubo. circūitu qua parte ab eſt ab heleſpon. parte caphare i cc. xxv. M. paſ. pri⁹ uocabat Acha, cuius ex aduerſo eſt aulis, aucto. Pli. & Stra.

DAN. ℭRelegentē: remetiẽtē. ⁋ Frangit: ſequentē. ⁋ Vtrũ nec ambigit clytemneſtra utrum potius faciat: doleat an redeat redeunte agamemnon & eſt paraſceue ſequentis chori Entheas: aptas furentibus in uaticinio.

H Eu dolentis: iteriectio q̃ dulce malũ eſt hominũ uita &c. furor uaticiniũ caſſandrę pernicioſum agamẽnoni: ſed primo iliadum chorus ruinas troiæ antiq̃ deplorat metro dactilico tetrametro cũ pẽtimemeri heroica interdũ abſq; pentimemeri ſcãditur. Laudat mortẽ & qui ſponte in illã ruũt epictetus ſtoicorũ maximus mortẽ dixit eẽ quodam mediũ boni & mali: Cicero nitiẽ hoc ſylogiſmo probare mortẽ eſſe bonũ: quicquid eſt ſm naturã eſt habendum in bonis mors eſt ſm naturã: ergo mors bona. Hic Seneca ex perſona miſerabilis chori mortem probat quę eſt ultima rerum linea.

BER. ℭNullus. Cõmendat hũc portũ mortis in quo nulla eſt pcella. ⁋ Impotẽs, amara. ⁋ Flãma: uerſus ẽ lãbicus. ⁋ Cetus, cõgregatiões, nõ timet ↄſpiratiões ciuiũ qa nihil pñt facerẽ. ⁋ Choris: uẽtis. ⁋ Inſana: turbata. ⁋ Nõ acies: nõ timet hoſtes nec arma ⁋ Perrũpit. ſ. iſte portus. ipa mors ſupat oia. ⁋ Sol⁹ iq nõ curat mori ↄtẽnit ſupplicatiões deorũ leniũ. i. fauentiũ & benignorũ. ⁋ Non triſtis: nõ doles neq; iuitus. ⁋ Ponere ſe ipm occidere. ⁋ Par regi, q audet ſe occidere ẽ ſiĩis regi: & diis q pñt dare & tollere uitã. O q̃ magna miſeria eſt hois calamitoſi q neſcit finirẽ illã mortẽ. ⁋ Munus, equũ. i quo erãt armati: ut ſcri. Vir. i. ii. æn. ⁋ Fatale. qd tu id nobis fatũ & excidiũ. ⁋ Dorici. græci. ⁋ Raperẽt. ↄſumeretis. Bello: imo iſidiis: ñ capta fruitio quẽadmodũ ab hercule ⁋ Natus pelei: achilles. Carus pelide. i. achilli p̃ocliũ intelligit q ſuſceptis armis achillis pugnauit cũ hectore & ab eo itefect⁹ ẽ. ⁋ Falſus achilles, ipſe p̃oclus induct⁹ armis achillis. ⁋ Feroces: fortes & iratos. Suſtulit: eleuauit. ⁋ Luctu: morte amici p̃ocli: nã prius rapta ſibi briſeide occiſus i caſtris nolebat pugnare. ⁋ Saltũ. ſ. achillis timebãt troiãi ex muris ne ipſe aſcẽderet: pdidit hucuſq; pẽdet hypbatũ iſta: pria q̃ nunq̃ uictima fuit: a p̃oclo nec achille: nũc pdidit extremũ decus. ſ. fortiter uinci: nã turpiter ẽ uicta p iſidias. ⁋ Troia: ibi cõſtructio icipit. ⁋ Vidimus. ſ. equũ ligneũ maximũ, de quo ſupra. ⁋ Molis: eq maximi. ⁋ Fatale: qd nobis ferebat fatũ & mortẽ: hoc ẽ ſumptũ a Vir. ⁋ Cõditos occultatos. ⁋ Dolos. i. doloſos licebat eos obruere cũ equo ⁋ Caderẽt: morirẽt: nã potuim⁹ uerſare. i. itelligere: nã parme. i. clipei ſępe ſtrepitũ fecerũt it⁹. ⁋ Pyrrh⁹ t filius Achillis audax male patẽs. i. obediẽs ulyxi fraudulẽto ſępe clamarẽ uoluit ↄhibẽte ulyxe. ⁋ Pubes: iuuẽtus ſine metu gaudebat tangere funes ſacros: qbus trahebarẽ equus ille ↄſecratus mineruæ. ⁋ Aſtianax: filius Hectoris cum grege equeuo. i. cũ turba puerorũ eiuſdẽ ætatis ibat ad uidẽdum illũ æquũ, ex alia parte deſponſa. i. polyxena ducta rogo emonio. i. ad ſepulchrum Achillis hemonii. i. theſſalici: ut uidimus in Troade: ducebat turmas puellarum.

Nullus hunc terror, nec impotens
Procella fortunæ mouet,
Aut iniqui flamma tonantis.
Pax alta nullos ciuium coetus
Timet, aut minaces uictoris iras.
Non maria aſperis inſana coris.
Nõ acies feras, puluereamq; nubẽ
Motã Barbaricis equitũ cateruis.
Nõ urbe cũ tota populos cadẽtes,
Hoſtica muros populãte flamma.
Indomitũ ue bellũ perrũpet omne
Solus contemptor lenium deorũ.
Qui uultus Acherontis atri.
Qui ſtygia triſtẽ non triſtis uidet,
Audetq; uitæ ponere finem,
Par ille regi, par ſuperis erit.
O quam miſerum eſt neſcire mori.
Vidimus patriam ruentem nocte funeſta,
Cum Dardana tecta Dorici raperent ignes.
Non illa bello uicta, nec armis,
Vt quondam Herculea cecidit pharetra.
Quam non Pelei, Thetidiſq; natus,
Caruſq; pelidæ nimium feroci
Vicit, acceptis cum fulſit armis.
Fuditq; Troas falſus Achilles.
Aut cum ipſe pelides animos feroces
Suſtulit luctu, celeremq; ſaltu
Troades ſummis timuere muris.
Perdidit in malis extremum decus,
Fortiter uinci, reſtitit annis
Troia biſquinis, vnius noctis peritura fato.
Vidimus ſimulata dona molis immenſæ.
Danaumq; fatale munus duximus noſtra
Creduli dextera, tremuitq; ſæpe
Limine in primo ſonipes cauernis
Conditos reges, bellumq; geſtans.
Et licuit uerſare dolos, ut ipſi
Fraude ſua capti caderent pelaſgi.
Sæpe commotæ ſonuere parmæ.
Tacitumq; murmur percuſſit aures.
Et fremuit male ſubdolo parens
Pyrrhus Vlyſſi.
Secura metu Troica pubes,
Sacros gaudet tangere funes.
Hinc æquæui gregis, Aſtyanax,

DAN. ℭVidimus patriã: ex oportunitate quadã habita extẽdit ſe in logiori narratione troiani excidii cuius cãm fraudoloſo illi Sõnipedi durateo cũ Virg. ſentiẽs ſcribit quẽ epeus panopei filius uir Boc. architectar⁹ eſt & Pli. tradit epeũ primũ iueniſſe equũ q nũc uocarẽ aries i murabus machinis: aut meminit i odyſſea Homerus & Strabo tãte magnitudinis pptor ſit fabulæ quã hiſt. ⁋ Falſus achilles: cũ iã ↄbuſiſſet naues gręcorũ vnã hector: dedit arma p̃oclo achilles p cutiẽs coxa & iuſſit ilico armari pmũ ita iduit ocreas argenteas ſeruũ thoracha uariũ & fulgidũ ide humeros circũdedit enſe argenteo mox ſuſtulit ſcutũ ç reũ capiti pterea impoſuit galeã criſtatũ oia ſumpſit denique arma pter lãceã q̃ nemo extra Achillẽ poterat uibrarẽ aſcẽditq; i currũ aurigãte Autumedõte hunc ordinẽ ſeqẽ Ho. π. iliados fuit p̃o. filius Mœnetii q cũ pemiſſet opũ te puerũ eũ necauſugit ad peleũ is achilli filio ſociũ dedit. ⁋ Dona ſi. equũ durateum factũ armatis. ⁋ Noſtra dex. Papi. i. prima ſylua hũc neq; diſciſſis cepiſſent pgama muris: Nec

Hinc hæmonio deſponſa rogo.
Ducunt turmas, hæc fœmineas,
Ille uiriles.
Feſtæ matres uotiua ferunt
Munera diuis.
Feſti patres adeunt aras,
Vnus tota eſt uultus in urbe.
Et, quod nunquam poſt Hectoreos
Vidimus ignes,
Læta eſt Hecube. quid nunc primum
Dolor infelix,
Quid ue extremum deflere paras?
Mœnia diuum fabricata manu
Diruta noſtra?
An templa deos ſuper uſta ſuos?
Non uacat iſtis lachrymare malis
Te magne parens flent Iliades.
Vidi, uidi ſenis in iugulo,
Telum Pyrrhi uix exiguo,
Sanguine tingui.
C. Cohibete lachrymas, omne quas tẽpus petet
Troiades, & ipſæ ueſtra lamentabili
Lugete gemitu funera, ærumnæ meæ
Socium recuſant, cladibus queſtus meis
Remouete, noſtris ipſa ſufficiam malis.
Ch. Lachrymas lachrymis miſcere iuuat.
Magis exurunt, quos ſecretæ
Lacerant curæ.
Iuuat in medium deflere ſuos,
Nec enim, quamuis dura uirago
Patienſq; mali,
Poteris tantas flere ruinas.
Non quæ uerno nobile carmen
Ramo cantat triſtis Ædon
Ityn in uarios modulata ſonos.
Non, quæ tectis Biſtonis ales
Reſidens ſummis impia diri
Furta mariti garrula deflet,
Lugere tuam poterit digne cõqueſta domum,
Licet ipſe uelit clarus niueos
Inter olores.
Iſtrum Cicnus, Tanaimq; colens
Extrema loqui. licet Halcyones
Ceyca ſuum fluctu leuiter plangente ſonent,
Cum tranquillo male confiſæ
Credunt iterum pelago audaces:

ris: Nec grege pmixto pueri in nuptiasq; puellæ &c. ¶ Et licuit, & nobis erat integrum deprehendere dolos grecorum niſi omnino fuiſſemus inſanæ. ¶ Vt ipſi: ut iã quoq; pœnas luerent fallaciæ ſuæ ipſi græci.

BER. ¶ Votiua: quibus agerent gratias diis. ¶ Vultus. ſ. lætitiæ: ſimiliter omnes erãt læti. ¶ Ignes: rogos hectoris. ¶ Hecube nominatiui caſus. ¶ Quid nũc: ideo cũ habet tot calamitates: dicit quid primo lugere debeat: aut ultimum. ¶ Non uacat: non eſt ocium & tẽpus. ¶ Magne parẽs: priame. ¶ Iugulo gutture. Exiguo: q̃a modicus ſanguis erat. ¶ Cohibere: ſubſequitur Caſſandra dicẽs ne mulieres troianæ fleant priamum patrem ſuum: ſed potius ſuos: illi autem reſpõdent ſe uelle cõicare dolorem ſuum: quia ipſa non poſſet ſufficere tãto luctui etiã ſi haberet ſocias aues quæ ſemp plorãt. ¶ Queſtus: lamẽtationes. ¶ Sufficiam: per me potero lugere. ¶ Secretæ: incluſe. ¶ Exurunt: affligunt. ¶ Dura uirago: licet ſis fortis nõ poteris ſola flere tantas ruinas. ¶ Triſtis edonis: philomena thracenſis filium ithim interfectum in auem conuerſa plorat: ut plene ſcri. Oui. Pẽdet textus uſq; luget ille nõ poſſent digne lugere caſum tuum. ¶ Verno: tempore ueris ſic catullus: qualis ſubdenſis ramorum ꝯcinit vmbris. ¶ Daulias: abſumpti fata gemẽs ithilli. ¶ Aedonis: thracenſis: nõ q̃d ipſa eſſet de thracia ſed ibi mutata in auem ¶ Aedonis mons thraciæ declinat̃ & ædon teſte Lucano. ¶ Biſtonis. thracenſibus ꝓgnem ipſam intelligit in auẽ conuerſam quæ impia mater filium ithim tereo marito comedẽdum appoſuit. ¶ Furta: adulterium cum philomena ſorore: ut ſcri. Ouid. lib. vii. meta. ¶ Cygn⁹, auis flebiliter canens de qua ſuperius uidim⁹. ¶ Hiſtꝫ & thanaim, fluuios tracię. ¶ Extrema: nam ut teſtatur Pli. cum ſentit mortem ſuauius & flebili⁹ cantat. ¶ Alcyones: aues flebiles alcyone uxor ceycis uidens cadauer mariti merſi in mare ad littus properans in auẽ conuerſa eſt: ibi flebiliter nidificat: de hac ſcribit Propertius & Oui. & Pli. in penultimo: ipſeq; alcedinem appellauit his uerbis q̃ mire dulce eſt cum ibi alcedo pullos educit ſuos. ¶ Ceyca: accuſatiuus eſt græcus. ¶ Male cõfixe. ſ. tranquillitati maris. ¶ Audaces ſcribit idẽ Pli. lib. v. Alcyones aues paulo minores paſſeribus: hẽtq; maiori ex parte pẽnas purpureas candidis admixtas collo gracili ac ꝓcero quas uideri cõtingit raro: quia nunq̃ niſi circa ſolſticia & in bruma inq̃ oua deponũt apparẽt. Nã tunc quoq; medio fere hyemis in mari nidificãt: quo tpe ſi pontus vndoſus fuerit: ipſis ouis manſueſcit. Caduntq; ꝓcellæ oẽs donec alcyones poſita oua foueant: & cũ ſeptẽ dies ſint quibus educunt pullos ſeptem alios adiungũt q̃bus partus enutriãt de quibus Oui. li. xi. met. dicit. Perq; dies placidos hiberno tpe ſeptẽ: incũbant alcyone pẽdentibus equore nidis. Tũ uia tuta maris: uentos cuſtodit & arcet. ¶ Aeolus egreſſu præſtaturq; nepotibus æquor.

DAN. ¶ Magis exurunt, tectæ & lactentes curæ urunt & decoquunt animũ ideo tuos mendas execrandaſq; a penitiſſimo corde carnifices curas mane ſurgẽtibus cõſulit Plut. in quodam iocular i & perfaceto apophteg mate: ergo iuuat expedit o Caſſandra palam ſuos deflere. ¶ Triſtis edõis: ales daulias luſciniam ſeu mauis hirundo. ¶ Edonis, forma patronimica: & producit naturaliter penultimã. ¶ Theocrit⁹. ειαν δ' αεδ' ε ωσαν μεναν ορφανα χει μαυιμεασω, ut ſuperius etiã noui. Solus Lucanus arbitror ex auctoritate ſyſtolen fecit. ¶ Alciones: euſtachius grammaticorum eruditiſſimus erat hanc dictionem aſpirari licet: torqueatur ab αλοσ και κυω etenim ante a ſequente. κ. aſpirationem perdit. Plautus appellat alcedinem ut meminit Plutarchus in penulo quam mire dulce eſt cũ ibi alcedo pullos educit ſuos quem locum quidam male expoſuit de philomena ſentiẽs huius uolucris i odyſſea meminit Homerus & Plinius in. v. & Ouid. in conſolatoria ad Liuiam: & Ouidi. in vndecimo mutationum.

BER.

Fœtuſq; ſuos nido pauidæ titubante fouent.
Non ſi moles imitata uiros
Triſtis laceret brachia recum,
Quæ turritæ turba parenti
Pectore rauco concita, buxum
Ferit, ut phrygium lugeat atym.
Non eſt lachrymis Caſſandra modus.
Quia quæ patimur uicere modum.
Sed cur ſacratas diripis capiti infulas?
Miſeris colendos maxime ſuperos reor.
Ca. Vicere noſtra iam metus omnes mala.
Equidem nec ulla cœlites placo prece.
Nec ſi uelint ſæuire, quo noceant, habent.
Fortuna uires ipſa conſumpſit ſuas.
Quæ patria reſtat? quis pater? quæ iam ſoror?
Bibere tumuli ſanguinem, atq; aræ meum.
Quid illa felix turba fraterni gregis?
Exhauſta nempe. regiam miſeri ſenis
Vacuam relicti totq; per thalamos uident
Præter Lacenam cæteras uiduas nurus.
Tot illa regum mater, & regimen phrygum
Fœcunda in ignes Hecuba. fatorum nouas
Experta leges, induit uultus feros.
Circa ruinas rabida latrauit ſuas
Troiæ ſuperſtes, Hectori, Priamo: ſibi.
Ch. Silet repente phœbas: & pallor genas:
Creberq; totum poſſidet corpus tremor.
Stetere uittæ/ mollis horreſcit coma.
Anhela corda murmure incluſo fremunt.
Incerta nutant lumina/ & uerſi retro
Torquentur oculi/ rurſus immites rigent.
Nunc leuat in auras altior ſolito caput.
Graditurq; celſa nunc reluctantes parat
Reſerare fauces/ uerba nunc clauſo male
Cuſtodit ore: Mænas impatiens dei.
Ca. Quid me furoris incitam ſtimulis noui:
Quid mentis inopem ſacra parnaſis iuga
Rapitis? recede phœbe: iam non ſum tua.
Extingue flammas pectori infixas meo.
Cui nunc uagor ueſana? cui bacchor furens?
Iam Troia cecidit/ falſa quid uates ago?

¶ Fœtus: oua ſua. ¶ Titubante: tremēte uel ex ſcopulo: uel in littore. ¶ Nō ſi: hanc fabulā ſcribit Oui. li. iiii. faſtorum athim pueꝝ phrygium cybele deoꝝ mater caſto ſibi amore deuinxit: iuſſitq; ut purus perſeueraret: & ſua templa tueret & ſubdit Oui. ille fidē iuſſis dedit & ſi mētiar inquit. Vltima q̄ fallā ſit uenus illa mihi. Sed deinde uel præceptoꝝ oblitus: uel libidine uel amore deuictus fallit: & nympha Sagarathide deſinit eē quo fuit. Quare: cū ea nympha pœnas dediſſet ac periſſet: puer in furias cōuerſus: putans domos ruere tectum oē diffugit: & per ſumma dindimi montis phrygiæ: qui deæ ſacer eſt furioſe diſcurrens arrupto lapideo cultro ſeipſum excaſtrauit dicente Oui. Ille etiā ſaxo corpus laniauit acuto: lōgaq; non iſſido puluere tracta coma eſt, o uox q̄ fuit merui meritas do ſanguine pœnas, ah pereāt partes quæ nocuere mihi: ah pereāt dicebat ad huc onus inguinis aufer. Cū ergo athys p eum modū ſe exercuiſſet: uenit in id exēplū: ut oēs qui matri deū miniſtrare cupiunt, ſeipſos excaſtrare debeāt: dicente Ouidio in præfato li. ¶ Venit in exēplū furor hic molleſq; miniſtri: Cedūt iactatis uilia mēbra comis. Verum hi cū matri deū ſacra litabant ꝓprio ſibi ſanguine crines iungebant & caput ide totātes futura præſagire credebant. ¶ Nō ſi: ſupple lugeat. ¶ Molles: caſtratos coribātes gallos ¶ Turrite: cybeli q̄ habet coronā ex turrib⁹. ¶ Rauco pp clamorē. ¶ Buxum: tibiā ex buxo. ¶ Modus: terminus lachrymis nō eſt. ¶ Sed cur. dū loquit uidet chorus caſſandrā deponentē ornamēta ſacerdotalia cū maxime eo tēpore miſero deos: cū nihil peius poſſint ſibi dare. ¶ Oēs met⁹: nihil timeo ampli⁹: cū oia mihi ſint erepta. ¶ Quo: nō hñt aliqd malū quo nocere poſſint mihi. ¶ Quæ pria. q. d. nulla: vnde declarat qđ ſibi nihil reſtet ¶ Bibere tumuli: hoc dīc pp polyxenā ad tumulū achillis interfectā. ¶ Aræ: dicit pp Priamū ad arā iouis interfectū. ¶ Gregis: nam priamus quinquagita filios habuit. ¶ Senis. ſ. priami. ¶ Relicti. ſ. uident familiā uacuā. ¶ Præter lacena: helenā q̄ menelaū hēt & prius habuerat fratrē meū paridē indignatiue loquit. ¶ Nutus: uxores filioꝝ priami. ¶ Hecuba: appoſitiue regimē: nā fuit aio uirili: pia & benigna. ¶ Nouas leges: qa ſcribit uerſa in cane teſte Oui xiiii. meta. In ignes. i. rogos: nā oēs filios cremari uidit. ¶ Induit: ſuſcepit cū facta fuerit canis ſuperſtes, q uixit ultra alios. ¶ Sibi: nā poſt hecubā mulierē: ipſa quoq; uixit canis. ¶ Silet: uiderat chorus caſſandrā deponere uittas: nūc āt pallidā & uariantē colorē: nec uerba exprimētē pp ſpiritū Apollinis urgentē. ¶ Phœbas. uates caſſandra. ¶ Horreſcit erigit. ¶ Torquent: tanq̄ fugiāt ſpm. ¶ Rigēt: ſtant firmi. ¶ Altior: uī maior quā an. ¶ In auras: in altū ¶ Reluctātes: cōtra nitentes nollet loqui ſed ſpūs cogit aliquando ſciūt & non poſſunt dicere. ¶ Reſerare aperire. ¶ Impatiens: non ualens pati deū. ¶ Menas: ꝓprie ē bacca: ſed ibi p uate furioſa ponit. ¶ Quid uerba. Caſſandra reſiſtens phœbo. ¶ Stimulis: ſicut ſolet incitari equus: nam poetæ de phœbade loquūtur more eqtantis. ¶ Parnaſi: ubi colebatur Apollo. ¶ Phœbe: non ſum amplius tua, ſed agamēnonis. ¶ Flammas, quas ingeris ad diuinationē. ¶ Cui ad ultionē cuius nulla eſt cauſa cur debeam uaticinari. ¶ Furēs: uaticinās.

DAN.

¶ Turba: cybeli q incitabant caſtrabāt: hauſtu galli iſanirtes: ē gallus fluui⁹ in galatia phrygiæ a quo nomē traxere mr̄is deū ſacerdotes auctor Plinius. v. ca. xxxii. Athim athis puer cybelis ꝓmiſſam corpis integritatē i ſagaratide nympha rūpere coactus bñ ob in qđ inſaniā uſus ſibi acuta teſta trūcauit cliterliques id qđ denotat ſemina non producí decuſſis floribus. ¶ Athis. n. deſignat flores cliterlini uero ſpmata. auctor Euſebius i euangelica pparatione in li. iii. ¶ Nec ſi uelint: iam ſunt inermes dii adeo crebra eoꝝ in nos pugna & colluctatio fuit. ¶ Relicti: ſupſtites uideat uacuā regiā. ¶ In ignes in exitium patriæ q peperit Paridem: uel quot filioꝝ uidit tot funera & rogos. ¶ Stetere: in horruere aut erectæ ſunt. ¶ Nutant: tremunt mouent quaſi malū mināntes & Chorus ad ſpectatores inſanæ uatis habitū ex quadam occaſione depingit. ¶ Mœnas inſana & furibūda παρατο μαινομαι, luuena. Crimenq; retant ululante priapo mœnades.

¶ Bacchor

BER. Vbi ſum? fugit lux alma: & obſcurat genas
Nox alta & æther obditus tenebris latet.
Sed ecce gemino ſole præfulget dies.
Geminumq; duplices argos attollit domos.
Idæa cerno nemora fatalis ſedet
Inter potentes arbiter paſtor deas.
Timete reges moneo: furtiuum genus.
Agreſtis ille alumnus euertet domum.
Quid iſta uæcors tela fœminea manu
Diſtricta præfert? quem petit dextra uirum
Lacena cultu ferrum amazonium gerens?
Quæ uerſat oculos alta nunc facies meos?
Victor ferarum colla uexatus iacet:
Ignobili ſub dente Marmaricus Leo
Morſus cruentos paſſus audacis leæ:
Quid me uocatis ſoſpitem ſolam e meis
Vmbræ meorum? te ſequor tota pater
Troia ſepulta: frater auxilium Phrygum:
Terrorq; Danaum: non ego antiquum decus
Video: aut calentes ratibus exuſtis manus.
Sed lacera membra: & ſaucios uinclo graui
Fortes lacertos te ſequor nimium cito
Congreſſe achilli troile: incertos geris
Deiphœbe uultus: coniugis munus nouæ:
Iuuat per ipſos ingredi ſtygios lacus.
Iuuat uidere tartari ſæuum canem:
Auidiq; regna Ditis. hæc hodie ratis
Phlegethontis atri regias animas uehet:
Victamq;: uictricemq;. uos umbræ precor:
Iurata ſuperis unda te pariter precor:
DAN. Reſerate paulum terga nigrantis poli:
Leuis ut Micenas turba proſpiciat Phrygum.
Spectate miſeri fata ſe uertunt retro.
Inſtát ſorores ſqualidæ ſanguinea iactát uerbera.
Fert læua ſemuſtas faces, ardétq; palétes genæ.
Et ueſtis atri funeris exeſa cingit ilia.
Strepuntq; nocturni metus: & oſſa uaſti corpis
Corrupta lóginquo ſitu palude limoſa iacent.
Et ecce deffeſſus ſenex ad ora ludentes aquas
Nó captat oblitus ſitis: mœſtus futuro funere.
Exultat: & ponit gradus pr decoros Dardáus.
Ch. Iam peruagatus ipſe ſe fregit furor:
Caditq; flexo qualis ante aras gradu
Ceruice taurus uulnus inciſa gerens.
Releuemus artus entheos. tandem ſuos
Victrice lauro cinctus agamemnon adit.
Coniunxq; pariter obuios illi tulit
Greſſus: reditq; iuncta concordi gradu.

¶ Bacchor inſanio. ¶ Falſa: quia non creditur mihi. ¶ Vbi ſum: ingredit̃ ſpõs q ſibi oẽm mẽtẽ mutat ¶ Abdit⁹: occultat⁹ nõ vĩ mihi. ¶ Gemino ſole furiatis & ebriis oia videt̃ geminari. ¶ Argos: pr̃ia Agamẽnõi. ¶ Idæa: mõtis idæ vbi Paris tulit ſñiam inter deas. ¶ Furtiuũ. h. d. pp ægiſtũ: ſed ad ſĩlitudinem paridis. ¶ Agreſtis: ægiſtus nutritus fuit i argis: nã cũ natus eẽt ex Pelopeia ob pudorẽ ꝓiectus ẽ: & a capris nutritus ẽ vñ nomẽ ægiſthi aſſumpſit: nã argos capra dr̃ hic tãdẽ ad regiam ductus Agamẽnonẽ a bello troiano redeũtẽ iterfecit vna cũ clytẽneſtra. ipſe aũt tãdẽ & clytẽneſtra ab horreſte iterfecti ſunt. ¶ Quid iſta videt, ẽt mulierẽ armatã ſecuri more amazonum. ¶ Diſtricta, euaginata. ¶ Lacena: hñs cultũ lacedemoniũ ¶ Ferrũ ſecuri amazoniã. ¶ Quæ verſat: tertia imago offert̃ ſibi videt leonẽ victorem ferraꝝ lacerari ab vna leena. Facies: apparẽtia ¶ Marmaricus, magn⁹ vt ſunt ĩ marmaria regiõe verſus ęgyptũ, hic erit agamẽnõ victor q a muliere occidet̃ ignobili, vili & fœminea. ¶ Quid me, nũc accedit ad diuinationẽ de morte ſuoꝝ & ipſiuſmet. ¶ Vmbra: aiæ uidebat̃ ita ſibi videre ſuos. ¶ Pater priame. ¶ Solã, qa oẽs mei mortui ſunt excepta me. ¶ Troia ſepulta, iterẽptis oib⁹ nr̃is. ¶ Fr̃ hector appoſitiue auxiliũ & terror videbat̃ illi videre hectorẽ. ¶ Exuſtis: nã hector ignẽ tulit ad naues grecoꝝ nõ video te nũc talẽ: ſʒ laceratũ. ¶ Troile, fr̃ q adoleſcẽtulus ꝯgreſſus cũ Achille iterẽptus ẽ. ¶ Incertos q non pñt cognoſci, nã vt ſcri. Virg. in. vi. æneĩ. trũcis narib⁹ & auribus & vmbra deiphœbi apparuit æneæ. ¶ Munus, domũ nouæ cõiugis helenæ q̃ poſt mortem: paridis illi nupſerat: & ſupræma nocte illũ ꝓdidit dicẽte Virg. Intra tecta vocat danaos & limina pãdit. ¶ Canẽ: cerberum. ¶ Auidi: qui oia deuorat. Hæc ratis: cymbã carõtis quã videbat̃ videre hodie vehet aias regias itelligit aiam Agamẽnonis actã. i. ipul/

ſam violẽter ex corpore nã occiſus fuit ferro. ¶ Victã. ſ. meã & victricẽ Agamẽnõis. ¶ Iurata vnda: ſtigiã palludẽ itelligit: rogat deos vt aperiãt terrã vt aiæ troianoꝝ poſſint videre vĩdictã de morte Agamẽnonis. ¶ Terga ſupficiẽ terrę nã ipſi ſunt i cẽtro. ¶ Poli nigrãtis: cœli vẽl iferralis obſcuri. ¶ Leuis, ſine corpore: nã aiæ icorpeæ ſunt Mycenas: vbi occidet̃ agamẽ. nã ut iqt Iuue. Vĩdicta bonũ vita iucundius ipſa. ¶ Spectare: vertit ſmonẽ ad aias troiãs. ¶ Fata diis: q nobis fuerãt inimici: nũc ſe vertũt ꝯtra grecos. ¶ Sorores: furię de qb⁹ diximus. ¶ Leua ſiniſtra. ¶ Illa. ſ. furiaꝝ apparat ſecũ habitu mortifero. ¶ Nocturni: qa ſolẽt errare i nocte. ¶ Vaſti gigãtũ q ſunt i pricipio inferni. ¶ Senex: tãtalus q adeo triſtabat̃, vt ſitis ſue nõ recordaret̃ pp Agamẽnonẽ nepotẽ ſuum. ¶ Futuro, morte Agamẽnonis futura. ¶ Pater: auctor troię ecõtrario letabat̃ dardan⁹ in vindictã ſuoꝝ. ¶ Cadit, nã phœbades decedẽte ſpiritu: ut ſcri. Vir. Exanimes relinquebãt̃. ¶ Releuem⁹, dicunt mulieres Troianę. ¶ Entheos: concitatos ſpiritu. ¶ Victrice: dat locum ſequenti ſcenæ.

DAN. ¶ Fatalis: capitalis pr̃iæ & nobis. ¶ Fœmia manu: ad Clytẽneſtrã ptinet hoc vaticiniũ. ¶ Ferrũ bipẽnẽ armant̃ ſecuribus & peltis amazones vt tradit Apol. in. ii. & Pẽtiſilea amazonũ regina teſte Pli. iuenit ſecurim pria. ¶ Feraꝝ, troiãorũ. Marmaricus leo Agamẽnon. ¶ Deiphœbe: deiphœbus priami ex hecuba fili⁹ cui nupſit helena poſt paridẽ q̃ dictio cũ grece ſit δειφοβος nullo mõ latine deiphœbus dici põt: vt docet paſſim lectio homerica: põt ãt iterpretari fuga vaſtationis nã φοβος fuga & δειζο populor, ſʒ prius dicebat̃ deiphœbus. ¶ Victã & victricẽ: ibimus æqua ſorte & neceſſitate victi pariter & victores i infernũ hodie, oẽs. n. vna manet mors & tẽptãda ſemel via leti recte meminit Ora. numeroſus & doctiſſimus i tertio carminũ æqua lege neceſ/

ſitas ſortiſ iſignes & imos. Oē caput mouet vrna no-mē. Iurata, paſſiue poſu it pīcipiū abſoluto. Po-li. iproprie dictū. Futu-ro ſu. nepotis agamēnonis. Flexo gradu. cernuus & pcumbēs qđ græci dicunt οκλας Apollo. in tertio de tauris quos domuit Iaſon. τουδ᾽ εν χθονικα βαλλενο κλαξ ριμφα ποδ᾽ ει ποσ σακρολεασ χαλκεον.

BER. TAndē. Hic eſt q̄r-tus actus i quo re ditus Agamēno-nis i vrbē: veniēs agamēnō vidit Caſſandrā exanimā iubetq; eā refocillari aqua ut reuiuiſcat, demū cū reſi-piſciſſet, vaticinaſ ſine furo re mortē Agamē. Geli-do la. aq̄ frigida. Marcē te, deficiēte, iā icipit leuari. Feſtus & troię: vſ dicere de vna re & itēdit aliā, troia habuit diē feſtū & iō pdi ta fuit qn̄ miſſus eſt equus. Pſ, ēt priamus occiſus ē añ aras. Arceū, ēt pſ me us añ aras Iouis arcei itērē pt? ē. Credis loco, cū ſim mycenis tu rñdes tanq̄ ſis troiæ. Helena, q̄ ſemp ē cā ruine: ſed itelligit a ſiſi clytēneſtrā. Libertas: ut iugt Ci. neſcit ſeruire q vo-luit mori. Nō timet: qž non credis. Hanc: credit agamēnō ipſā furiatā vñ iperat famulis, & illam te-neāt donec ceſſerit furor. Ad te: vtit ſmonē ad Io uē. Sororē, iunonē. Pol-lētis: potentis oia. Viri: mariti. Dōis, thure. Fi bra: ps p toto. i. victima.

DAN. TAndem reuertor, Secūda ps Aga-mēnōis iā agit & quartus actus i quo lætus victoria & diues Troiana pda Agamemnō reuertiſ. Mycenias. laſſam aūt Caſ-ſandrā relicto ſpū appollo nico iuitat ad cōem deoꝝ cultū id qđ renuit Caſſan-dra añ aras Iouis hercei im miſericorditer: & turpiter patrē pcubuiſſe recordata. Refouete ge. la. aquā in faciē iſufflare dōec redeat in ſe. Marcēte: narāte. lā guido. Herce? iuppiter: quēadmodū i nr̄a caſtiga-tione admonuimus coleba tur intra domeſtica ſcepta quē aūt deū penetralē ap-pellabāt. Pelliſq; nubes,

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

AGAMEMNON. CASSANDRA.

TAndē reuertor ſoſpes ad pſios lares:
O cara ſalue terra, tibi tot Barbaræ
Dedere gentes ſpolia. tibi felix diu
Potentis Aſiæ Troia ſummiſit manus.
Cur iſta uates corpus effuſa: ac tremens
Dubia labat ceruice? famuli attolite:
Refouete gelido latice, iam recipit diem
Marcente uiſu, ſuſcita ſenſus tuos.
Optatus ille portus ærumnis adeſt.
Feſtus dies eſt. Cas. feſtus & Troiæ fuit.
A. Veneremur aras. Caſ. cecidit añ aras pater.
A. Iouem precemur pariter. Caſ. Herceū Iouē?
A. Credis uidere te Iliū? Caſ. & Priamū ſimul.
A. Hic troia nō ē. Caſ. ubi helena ē, troiā puto.
A. Ne metue dñam famula. Caſ. libertas adeſt.
A. Secura uiue. Caſ. mors mihi ē ſecuritas.
A. Nullū ē picliū tibi met. Caſ. at magnū tibi ē.
A. Victor timere qđ poteſt? Caſ. q̄ nō timet.
A. Hanc fida famuli turba: dum excutiat deū:
Retinete: nequid impotens peccet furor.
At te pater: qui ſæua torques fulmina.
Pelliſq; nubes: ſydera: & terras regis:
Ad quem triumphi ſpolia uictores ferunt.
Et te ſororem cuncta pollentis uiri
Argolica Iuno. pecore uotiuo libens
Arabumq; donis: ſupplice & fibra colam.

ℭ Verſus Aſclepiadei: Iambici: Trochaici: & Sapphici.

CHORVS GRÆCORVM.

ARgos nobilibus nobile ciuibus:
Argos irate carum nouercæ:
Semper ingentes educas alumnos.
Imparem æquaſti numero deorum.
Tuus ille biſſeno meruit labore:
Allegi cœlo magnus alcides.
Cui lege mundi iuppiter rupta:
Roſcidæ noctis geminauit horas:
Iuſſitq; Phœbum tardius: celeres
Agitare currus: & tuas lente
Remeare bigas candida Phœbe.
Retulitq; pedem alternis nomen
Stella quæ mutat: ſeq; mirata eſt
Heſperum dici. aurora mouit
Ad ſolitas uices caput: & relabens
Impoſuit ſenis humero mariti.
Senſit ortus: ſenſit occaſus:
Herculem naſci. uiolentus ille

in manu eſt Iouis & cogere & pellere nubes: idc Hom. ſępiſſime vocat Iouem ne-pheligeretā παρατο αστε ρο & νεφελη q̄ſi cōgregās nubes aūt dici ſolet iuppi-ter nephelodes. i. nubibus. ad quē. Romæ erat tēplū Iouis feretrii cui Iouis fere banſ ſpolia hoſtilia cōditū a Romulo ut tradit Plut. Hic aūt Seneca vſ ut aſſo-lēt poetę locut? κατα τα ν σ πτο λ η ſ ι ν ad tpa ſua.

BER. ARgos: introducit Chorus laudana argos a nobilita te regū qđ pbat p labores Herculis Verſus ē aſclepia deus: ſed interdū mutatur. Caræ: quia ibi colitur. Nouercæ: Iunoni. Im-pare: quare addidiſti Her-culē cœlo. Biſſeno: duo-decim. Adlegi: ad ſuper-abundat. Roſcide: humi de: nā ut vidimus: iuppiter geminauit noctē qn̄ gñaa-uit Herculē. Retulit, he-ſperus iuſſu eſt non uenire. Nomen: dū dēret vocari lucifer appellatus ē heſpe-rus. Alternius, aduerbiū eſt viciſſim. Heſperꝰ nā bis ſtetit & bis heſpus appella tus ē, cū lucifer de manc ap pellari ſoleat. Aurora: eodē mō fecit aurora quæ dormiebat apđ titonē ma-ritū. Vices, vt veniret mo re ſolito. Relabēs: iteꝝ cadēs cū capite redibat ad maritū nā cū ſurgit auro-ra: ut ſcribit Virg. dſ relin-quere cubile. Titoni: vñ ſcribit titoni croceum lin-quēs aurora cubile. Se-nis, titoni mariti ſui. Sē-ſit, qa geminata eſt nox.

DAN. ARgos. Octauū eſt carmē quod aſcle piadeo mō ſaphi-co inſcribiſ metro mō etiā archilochi odimetro Ar-gos laudibus pſequiſ uoce cātantis chori Tuib?, p ſerti hercule q ab euictoor be ſupis allegat? ē & iuſta Iunōe apotheoſim ꝯſequu-tus. Roſide: rorifera: & humecte. Geminauit: ex tēdit triplicauit Lucretius thebas Alcmene qua dum frueref olympi rector luci-feꝝ ter iuſſerat Heſperon eſſe triplicauit noctē iuppi ter dum pararet magnum opus & ut ſuus daret deli-cis terminus non breuis.

ℭ Subſtitit,

BER. ¶ Subſtitit, firmauit ſequi ſemper moueri ſolet. ¶ Tibi: ꝓpter. ¶ Nemus: leo in nemea ſilua duodecim iſti labores in Hercule furēte explicati fuerunt. ¶ Parraſis, archadica. ¶ Populator: vaſtator aprorum. ¶ Dictea cretenſia. ¶ Fœcundū: renaſcētē: idrā itelligit. ¶ Geminoſq; fra. geriomē intelligit hiſpanum. ¶ Stipite: claua icuſa ſupra caput gerionis: & fratres quos geminos appellat: cū eſſent tres ſed ꝓprie gemini ſunt nati eodē partu. ¶ Treiciū: itelligit diomedē & equos ſuos: equos paſcebat carne humana. ¶ Vltimis, ſ. ipe Diomedes q ab Hercule equis ſuis appoſitus eſt ad comedendū. ¶ Rictus: ora, equorum. Aurige. ibi aurigam ponit pro Diomede. ¶ Hyppolite: regia amazonū. ¶ Spolium: balteū quo erat cincta. ¶ Stymphalis: aues ſtymphalides ſagittis cōfecit Hercules. ¶ Arbor: intelligit hortos heſperidum aureis pomis ſpoliatos. ¶ Leuiore ſpoliato pomis nā prius pēdebat pp onus. ¶ Frigidus cuſtos, ſerpens peruigil ad cuſtodiam orti audiuit Herculē cū ignib⁹ qn̄ ſpoliauit ortum. ¶ Plenus, onuſtus illis pomis. ¶ Tractus: cerberū itelligit ad ſupos tractū. ¶ Triplici: qa tria capita hēbat. Mēdax fallax nā pciū neptuno & Apollini negauit q pgama ſtruxerāt. ¶ Succidit, cecidit. ¶ Arcus iterū, nā fatatū erat troiam non poſſe capi iterū ſine ſagittis Herculis: q factū fuit ut ſupra narrauim⁹ cū philothetes illas haberet.

BER. RES agit. Hic eſt qntus act⁹ in quo hētur more Agamēnonis quę nō poteſt agi in ſcena ſed tractaſ p viſionē & vaticiniū caſſandrę. ¶ Magna: q nō fuit talis troia in decem annis. ¶ Preciū, qa vindictā hoſtie. ¶ Vicimus: quia hoſtis occidit. Traxiſti ſicut corruiſti, ita nunc corruit rex mycenarū. ¶ Dat ter. qa fugit. ¶ Tā clara: nūq̄ vidi p vaticiniū tā clarā rē. ¶ Prouide, ante uidentis.

Nocte non una poterat creatis
Tibi concitatus ſubſtitit mundus:
O puer magnum ſubiture cœlum.
Te ſenſit nemeæus arcto
Preſſus lacerto fulmineus Leo,
Ceruaq; Parrhaſis.
Senſit archadii populator agri.
Gemuitq; Taurus Dictæa linquens
Horridus arua.
Morte fœcundum domuit draconem.
Vetuitq; collo pereunte naſci.
Geminoſq; fratres pectore ab uno
Tria monſtra natos: ſtipite incuſſo
Fregit inſultans. duxit ad ortus
Heſperium pecus Geryonei
Spolium triformis.
Egit Threicium gregem.
Quem non Strymonii gramine fluminis:
Hebri ue ripis pauit tyrannus.
Hoſpitum dirus ſtabilis cruorem
Præbuit ſæuis: tinxitq; crudos
Vltimus rictus ſanguis aurigæ.
Vidit Hyppolite ferox
Pectore e medio rapi ſpolium: & ſagittas.
Nube percuſſa ſtymphalis alto
Decidit cœlo.
Arborq; pomis fertilis aureis
Extimuit manus inſueta carpi.
Fugitq; in auras leuiore ramo.
Audiuit ſonitum crepitante flamma
Frigidus cuſtos neſcius ſomni:
Linqueret cum iam nemus omne fuluo
Plenus alcides uacuum metallo.
Tractus ad cœlum Canis inferorum
Triplici cathena tacuit: nec ullo
Latrauit ore: lucis ignotæ
Metuens colorem. te duce ſuccidit
Mendax Dardaniæ domus.
Et ſenſit arcus iterum timendos:
Te duce concidit totidem diebus
Troia: quod annis.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

CASSANDRA.

Res agitur intus magna: par annis decē.
Eheu quid hoc eſt? aie cōſurge: & cape
Pretium furoris: uicimus uicti phryges.
Bene eſt: reſurgis troia: traxiſti iacens
Pares Mycenas: terga dat uictor tuus.
Tam clara nunquam prouidæ mentis furor

¶ Furor: vaticiniū. ¶ Non fallit, qa iterſum & video. ¶ Spectamus: deſcribit ordinē rei: paraſ cōuiuiū agamēnoni qd erit tale: ſicut fuit troianis q credētes gręcos diſceſſiſſe lętis cōuiuiis vocabāt: & illa nocte capti fuerūt. Oſtro iliaco, purpura quā ex pda troiana habuit. ¶ Auro: bibunt pateris: q̄ olim habuit aſſaracus rex troiāoꝝ. ¶ Sublime: in ſede alta ſedet agamēnon. ¶ Exuuias: ornatus veſte q̄ fuit Priami regis. ¶ Detrahere cultus, veſtē clytēneſtra iſtabat, ut depōeret illā veſtē, & ſumeret aliā: quā ꝓpriis texuerat manib⁹. Hoſtiles troiāos.

DAN. ¶ Nocte nō vna, nā ſic breue opus cito pficiſ ita magnū op⁹ nō niſi lōgo tpe pfici pōt. ¶ Geminos fra. exponunt nōnulli p geryonē nō placet. ¶ Vidit hy. Hercules menalippē amazona dilexit & dilecta eſt potius hyppolite ei⁹ ſoror verita ne alio auferret iſinita miſit munera Her. & zonā variā auctor Apol. rhodius i. ii. argonauticū. ισ ϖ ϖο λυτηξωſtηρα ϖαναιολου ες ςυαλιξεν. αμφιχασις υ ητιυ οδ εα τ. ι μονα ϖ ε μ ϖ ε ν ο ϖ ι α σ τ υ δ ε. Arbor q po. athlas rex paſcebat oues purpurea lana has rapuit herc. ide occaſio data fabulæ ē de aureis pōis: q̄ gręce dr̄ τα μηλα. id qd ē mediū ouis & pomi vocabulū. ¶ Fuluo met. piphraſis auri. ¶ Dardaniæ: troiæ. ¶ Quot an. ſ. nōc occidit.

DAN. RES agiſ. Sanguis fundiſ agamēnonis manu ægiſti adulteri ſceleris duce & magiſtra fœmina occidiſ & Caſſandra vexaſ minis maternis electra filia quæriſ ad cædē: Oreſtes eq̄ terꝫ p ſororē occultatus eſt, ut maternæ necis occaſiōe paterna vlciſcaſ qntus actus. Carmen vero nonū & vltimū quod ſcribiſ metro archilochio tota hæc vltima pars de ηλεκτρα Sophoclis uſurpata. ¶ Par annis decem nō minoris ruinæ q̄ quæ illata eſt troię ſpacio annoꝝ. x. ¶ Precium furoris: in precium vaticinii ſit cædis Agamemnonis.

BER. ℭExul:ægiſtus:timeo te/
ferre quæ video Clytēne/
ſtrã:& ægiſtũ parare mor/
tē Agamēnoni.⸿ Fata:ip/
ſa mors.⸿ Dñi.Agamem/
nonis.⸿ Cruor: in menſa:
ſanguis miſcebatur uino.
⸿ Mortifera, Clytēneſtra
iferens mortē.⸿ Exitũ:qa
nõ poterat educere manus
ex illa veſte.⸿ Manibus:p
manicas.⸿ Sinus laxi:lar/
gi nõ permittunt exire ca/
put.⸿ Semiuir.ægiſtus ti/
midus haurit.i.aperit la/
tus Agamēnonis: nec ma/
gnũ vulnus facit: qa in me
dio vulneř ſtupebat nec au
debat pficere facin⁹.⸿ At
ille.ſ. Agamēnõ erat tanq̃
aper hiſpidus.i.ſeptuoſus
& horridus qui captus la/
queo cũ plus trahit tanto
magis ligatur.⸿ Caſſe,la/
queo. ⸿ Arctat, ſtringit.
⸿ Incaſſum:fruſtra q̃re nõ
põt.⸿ Diſiicere,frangere.
⸿ Cæcos: clauſas ueſtes.
⸿ Implicitus, iplicatus in
hac veſte.⸿ Hoſtē: a quo
percuſſus erat:ſed nõ uidet
⸿ Tyndaris clytemneſtra.
⸿ Qualis:fecit quēadmo/
dũ is qui vult ferire taurũ
ante aras, primo notat lo/
cũ in quē vult ferire.⸿ Li/
brat:eleuat.⸿ Habet per/
cuſſus eſt: dũ hæc vidit di/
cit clytēneſtrã percutiente:
antiqui dicebant abſolute
hēt,i.percuſſus eſt.⸿ Pen/
det:q in totũ nõ potuit ab
ſcindere.⸿ Murmure: naꝫ
adhuc cadēs murmurabat
⸿ Recedunt,nũc audet Ae
giſtus ipſo Agamēnone pe
rempto.⸿ Adiuuat.i.Cly/
temneſtra.⸿ Reſpondet:
ſuis cõuenit & ſiliis eſt ma/
ioribus ſuis.⸿ Thieſte.ſ.
perfido.⸿ Helene.ſ.ſcele/
rate qui delphœbum mari
tum lacerate fecit.⸿ Stat:
ſol ob ſcelus firmauit ſe du
bius an deberet fugere &
obſcurari quēadmodũ fe/
cit quando thieſtes come/
dit filios: vnde dicit thie/
ſtea uia.ſ.per quã fugit p/
pter ſcelus Thieſtis.

BER. FVge, electra filia
Agamēnonis vi/
dens patrē mor/
tuum fratri Ore
ſti ɔſulit,ut fugiat ſeruetq̃
ſe ab iniqua parēte ut poſ/
ſit vlciſci mortem parētis.
⸿ Hoſtiũ.ſ.ægiſti & Clytē
neſtre. ⸿ Quid iſte, videt

Oſtendit oculis,uideo:& interſum:& fruor:
Imago uiſus dubia non fallit meos.
Spectamus.epulæ regia inſtructæ domo:
Quales fuerunt ultimæ Phrygibus dapes:
Celebrantur/oſtro lectus Iliaco nitet.
Meroq; in auro ueteris aſſarici trahunt.
Et ipſe picta ueſte ſublimis iacet
Priami ſuperbas corpore exuuias gerens.
Detrahere cultus uxor hoſtiles iubet.
Induere potius coniugis fide manu
Textos amictus.horreo:atq; animo tremo.
Regem ne perimet exul:& adulter uirum?
Venere fata:ſanguinem extreme dapes
Domini uidebunt/& cruor baccho incidet.
Mortifera uinctum perfidæ tradet neci.
Induta ueſtis exitum manibus negat.
Caputq; laxi:& inui claudunt ſinus.
Haurit trementi ſemiuir dextra latus.
Nec penitus adigit uulnere in medio ſtupet.
At ille:ut altis hiſpidus ſyluis aper:
Cum caſſe uinctus:tentat egreſſus tamen.
Arctat atq; motu uincla:& incaſſum furit.
Cupit fluentes undiq;:& cæcos ſinus
Diſiicere/& hoſtem quærit implicitus ſuum.
Armat bipenni Tyndaris dextram furens.
Qualiſq; ad aras colla taurorum prius
Deſignat oculis ante:quam ferro petat.
Sic huc:& illuc,impiam librat manum.
Habet.peractum eſt.pendet exigua male
Caput amputatum parte.& hinc trunco cruor
Exundat.illinc ora cum fremitu iacent.
Non dum recedunt.ille iam exanimem petit.
Laceratq; corpus.illa fodientem adiuuat.
Vterq; tanto ſcelere reſpondet ſuis.
Hic eſt thyeſte natus:hæc helenæ ſoror.
Stat ecce titan dubius emerito dies
Sua ne currat an thyeſtea uia.

Trimetri Iambici. Electra.

FVge o paternæ mortis auxiliũ unicũ:
Fugito ſceleſtas hoſtiũ euita manus.
Euerſa dom⁹ ē fundit⁹/regna occidũt.
Quis iſte celeres concitus currus agit?
Germane uultus ueſte furabor tuos:
Quos anime demens refugis?externos fugis?
Domus timenda eſt/pone iam trepidos metus
Oreſta.amici fida præſidia intuor.

Trimetri Iambici.

STROPHILVS.ELECTRA.

PHocide relicta ſtrophilus: Elea iclyt⁹
Palma reuertor/cauſa ueniendi fuit

ſtrophiũ uenientem timetq;
quo poſſit occulrare frēm
cum ſibi omnis fides dubia
ſit: ſtrophius autē fuit rex
phocenſis př pyladis ami/
cus & ɔſanguineus agamē
nonis q clã mycenis Ore/
ſtē ſeruãdũ ſubtraxit.⸿ Fu
rabor, occultabo ne vide/
ant.⸿ Domus, domeſtici
& mater ipſa, vnde nõ ſunt
fugiendi externi.⸿ Intu/
or, video Strophium ami/
cum noſtrum.

DAN. ℭFide,ſarcaſmos.⸿ Exul
auget in adulterio maliciã
⸿ Inulta:impoſita.⸿ Vin/
ctum,impeditum.⸿ Hau/
rit: fecit poeta per tunicã
ſqualētem auro latus hau
rit apertum.⸿ Penitus: in
altum pene intus inuit cõ/
ſutiles line exito.⸿ Semi/
uir:inſultatio in meticulo/
ſum mechum.⸿ Armat bi
penni apud Sophoclem la
mentans electra i hæc ver/
ba accedit ad hanc partem
o mihi miſera mĩa addas
luge & multum pectus ſan
guinolentum feriens:quã/
tum miſerum meum parē/
tem defleo quem ad barba
ram terram cruētus mars
non perimit mater & mœ/
chus ægiſtus cruenta ſecu/
ri periniunt ut ſolent calo
nes quercũ ſcindere ο ϖο
δερυνυ λοτομο ισ Χε ισ
ικαρα φονιω ϖελεκει &c
⸿ Habet metaphora a Ve
natore qui habet in caſſi/
bus ferã.⸿ Emerito:quaſi
iam perfecto.

DAN. FVGE apud
Sopho.ſub/
ducitur con
ſcia Electra
puer oreſtes
& occultat a
fido pedagogo: o puer quē
ex cæde patris a tua ſoro/
re recipiens ſeruaui & enu/
triui vſq; ad hoc ætatis vt
fores vltor cædis pater/
næ, nunc Oreſta & tu ca/
riſſime hoſpitum Pylade
conſulendum eſt quid fieri
oporteat & cætera, τι Χρη
δερανευ τα Χα βουλευτε/
ον & cætera.⸿ Euita: ca/
ue.⸿ Hoſtium, matris, &
adulteri.⸿ Domus: pa/
ter tuus Columen domus.
⸿ Quos anime, correctio
eſt in ſeipſam, & eſt in hoc
proſcenio præparatio ſe/
quentis ſcenæ apte quæ/
ſita.

ℭPhocide

Gratari amico/cuius impulſum manu
Cecidit decenni marte concuſſum Ilium.
Quæ nam iſta lachrymis lugubrẽ uultũ rigat?
Pauetq; mœſta? regium agnoſco genus.
Electra luctus cauſa quæ læta in domo eſt?
Pater peremptus ſcelere materno iacet.
Comes paternæ quæritur natus neci.
Ægiſthus arces venere quæſitas tenet.
S.O Nulla longi temporis felicitas.
E.Per te parentis memoriam obteſtor mei,
Per ſceptra terris nota: per dubios deos:
Recipe hunc Oreſten, ac pium furtum occule.
S.Et ſi timendum cæſus Agamemnon docet,
Aggrediar/& te Oreſta furabor libens.
Poſcunt fidem ſecunda/at aduerſa exigunt.
Cape hoc decorum ludicri certaminis
Inſigne frontis: læua uictricem tenens
Frondem: uirenti protegat ramo caput.
Et iſta demum palma piſæi Iouis
Velamen eadem præſtet: atq; omnem tibi.
Tuq; o paternis aſſidens frenis comes
Condiſce pilade patris exemplo fidem:
Vos græcia nunc teſte ueloces equi
Infida curſu fugite præcipiti loca.
E.Exceſſit, abiit, currus effreno impetu
Effugit aciem. tuta iam operiar meos
Hoſtes. & ultro uulneri opponam caput.
Adeſt cruenta coniugis uictrix ſui.
Et ſigna cædis ueſte maculata gerit.
Manus recenti ſanguine etiamnum madent.
Vultuſq; præ ſe ſcelera truculenti ferunt.
Concedam ad aras/patere me uittis tuis
Caſſandra iungi: paria metuentem tibi.

Trimetri Iambici.

Clytemneſtra. Electra. Ægiſthus.

CASSANDRA.

HOſtis parẽtis impiũ atq; audax caput:
Quo more cœt⁹ publicos uirgo petis?
E.Adulteroꝝ uirgo deſerui domum.
Cl.Quis eſſe credat uirginem? Ele.gnatã tuã?
Cl.Modeſtius cum matre. Ele.pietatẽ doces?
Cl.Animos uiriles corde tumefacto geris:
Sed agere domita fœminam diſces malo.
E.Ni forte fallor, fœminas ferrum decet.
Cl.Et eſſe demens te parem nobis putas?
E.Nobis? quis iſte eſt alter Agamemnõ tuus?

BER. PHocide veniebat ſtrophi⁹: vt Agamemnonẽ amicũ ſuũ viſeret victorem ex bello troiano redeuntem: ipſeq; lętus erat qa palmã habuerat in ludis olimpicis. ¶ Elea cornua habita: apud elidem ciuitatem in certamine Iouis olympici. ¶ Concuſſum: fractum. ¶ Quæ nam: ſed cum appropinquaret vidit electrã virginem plorantem: rogatq; cãm luctus ſui. ¶ Natus: Oreſtes quęritur vt interficiatur. ¶ Venere: adulterio matris. ¶ Longi temporis: ut inquit poeta magni breuis ẽ fortuna fauoris. ¶ Dubios: incertos ita tibi poſſet accedere. ¶ Et ſi: q̃uis uideã: q̃ iſti potuerunt opprimere potentiſſimum regem: tuum accipiã puerum ſeruandum. ¶ Timendũ. ſ. eſſe. Furabor occultabo. ¶ Fidẽ: notabilis ſententia: poſcunt quaſi inuitat. ¶ Exigunt: quaſi debitam: nam nullis calamitatibus debet mutari fides ¶ Cape: dat puero inſignia: quę habuerat in certamine olympico ramum palmæ & coronam. ¶ Leua: manus ſiniſtra. ¶ Piſei, qui apud ipſam colit: hoc erit tegẽdum uultum ne qs cognoſcat: & augurium futuræ victorię. ¶ Condiſce o pilade fili qui mecum ex incurſu exempli mei diſce amicitiam colendam eſſe. ¶ Vos vertit ſermonem ad equos ſuos, dicens equi qui fuiſtis citi ad palmam nũc omnium gręcorum. ¶ Pręcipiti: velocis. ¶ Operiar: expectabo poſtq̃ abiit frater. ¶ Victrix: Clytemneſtra dicens hæc audit matrem egredientem ut interficeret heſtorem. ¶ Præ ſe, ferunt demonſtrant. ¶ Cõcedam: ibo ad aras vbi eſt Caſſandra & eam alloquitur. ¶ Vittis: quibus ligabatur qui imolandi erant: & qui ſacrificaturi diis pręces fundebant. ¶ Paria: ſimilia: ut tu. ſ. mortem.

Strophius ſecum veniens phocide. ¶ Venere adulterio capitali partas. ¶ Et ſi timendum, apte oſtenditur fidi hoſpitis itegritas atq; cõſtantia qui i aduerſis nõ det terga ſed ſe vltro auxiliatorem offerat: & amicũ fidelem. Oreſta vocandi caſus a græca inflexione detortus eorũ. quæ habet. τ. in vltima ſic apud Sopho. νυνου ορεσα και συφια τα τεξενον πυλαδ τε &c. ¶ Fidẽ ſecũda ꝓſpera fortuna. n. facile amicos inuenit aduerſa periclitaẽ & ꝓbat. ¶ Ludicri cer. luſoru certaminis q̃ Hercules inſtituit in funere: pelopis & victorem i ipſo ludicro apio coronari. ludicrus ludicra ludicrum ſecũde inflexionis. ¶ At priſcia. tertia eſſe inuenit. a ludo deriuatum eſt aut quodcunq; luſorium & ioculare. ¶ Piſei Iouis. olimpici Iouis: in cuius honorẽ olympia celebrabãẽ apud piſam & helidem quę quinto quoque anno fieri ſolebãt vnde primum computari ꝑ luſtrum cœpta ſunt tempora ob Hercule inſtitutore certaminis uſq; ad primã olympiadem ſupputanẽ. cccc. xxx. anni. ¶ Acẽ conſpectum hoſtilem.

BER. HOſtis parentis. Arguit Clytemneſtra filiam electram q̃ virgo audeat venire in turbã virorum. ¶ Parẽtis mei: matris tuę. ¶ Impium, appoſitio eſt. ¶ Gnatum ſimilẽ tibi: indignatiue loquitur. ¶ Modeſti⁹. ſ. loquere. Doces. ſ. audaciam naʒ audax nimium occidiſti patrem. ¶ Agere fœminagẽ. ſ. eſſe manſuetam. ¶ Malo, ſupplicio. ¶ Ferrum: hæc obiicit matri. ¶ Nobis: quia tu loqueris in plurali quis eſt iſte alter tuus, Agamemnõ qui tecum rex ſit: qbus par eſſe non poſſim.

DAN. HOſtis: apud Sophoclem clytemneſtra arguit. Electram impudentis & duri oris contra illa reſpondens: aut diſco a te mater quando quæ vidi faciam indecentia: ſed nempe ex te infœlicia opera cogunt me talia moliri mala enim a malis diſcũẽ. αισχρα ϖρας ματεχδ ειδ τοσχεται &c. quo quidem dialogo videtur de induſtria facta imitatio ob multorum tranſlationem

DAN. PHocide: Clytẽneſtra Oreſtẽ inſectatur vt occideret cum patre oportune igiẽ procedit Strophius cuius fidei creditus puer occultetur. Electra vero ad Caſſandram confugiet eſt autem ſecunda pars noni carminis loquitur

Cl.Indomita poſt hæc uirginis uerba impiæ
Regina frangam citius.El.interea mihi
Tu uidua loquere.uir caret uita tuus.
Cl.Ediſſere ubi ſit gnatus:ubi frater tuus.
E.Exiit micenas. Cly. redde nunc natũ mihi.
E.Et tu parẽtem redde. Cly. quo latitat loco?
E.Toro: quietus regna non metuens noua.
Iuſtæ parenti ſatis, at iratæ parum.
C.Morieris hodie.E.dũmó hac moriar manu.
Recedo ab aris/ſiue te iugulo iuuat
Merſiſſe/ferrum præbeo iugulum uolens.
Seu more pecudum colla reſecari placet.
Intenta ceruix uulnus expecta tuum.
Scelus peractum eſt.cæde reſperſam uiri
Atq; obſoletam ſanguine hoc dextra ablue.
Cl.Conſors pericli pariter,ac regni mei
Ægiſte gaudes?nata genitricem impie
Probris laceſſit/abditum fratrem occulit.
A.Furibunda uirgo uocis infandæ ſonum,
Et aure uerba indigna materna opprime.
E.Etiam monebit ſceleris infandi artifex
Per ſcelera nactus nomen ambiguum ſuis,
Idem ſororis natus:& patris nepos.
Cl.Ægiſthe ceſſas impium ferro caput
Demetere?fratrem reddat:aut animam ſtatim
Abſtruſa cæco carcere:& ſaxo exigat
Æuum per omnes torta penarum modos.
Referre:quem nunc occulit:forſan uolet
Inops,egens:incluſa: pædore obſita:
Vidua ante thalamos:exul:inuiſa omnibus
Æthere negato,ſero ſuccumbet malis.
E.Concede mortem.Cly.ſi recuſares,darem.
Rudis eſt tyrannus: morte qui pœnam exigit.
E.Mortẽ aliqd ultra ẽ?Cl.uita:ſi cupias mori.
Arripite famuli monſtrũ,& auectam procul
Vltra Mycenas ultimo in regni angulo
Vincite ſeptam noctem tenebroſi ſpecus.
Vt inquietam uirginem carcer domet.
At iſta pœnas capite perſoluat ſuo
Captiua coniux:regii pellex tori.
Trahite:ut ſequatur coniugem ereptum mihi.
Ca.Ne trahite/ueſtros ipſa præcedam gradus.
Perferre prima Nuntium Phrygibus meis
Propero,repletum ratibus euerſis mare,
Captas Mycenas:mille ductorem ducum.
Vt paria fata Troicis tulerit malis.
Periſſe dono fœminæ:ſtupro,dolo:
Nihil moramur:rapite:quin grates ago.
Iam iam iuuat uixiſſe:poſt Troiam:iuuat.
Cl.Furibũda morere.Ca.ueniet & uobis furor.

In hac ſcæna quæ continẽt Clytemneſtræ inſectatione & iurgia immaniſſima contra Electram quæ confidentius matri reſpõdeat quam decet & filiam,& virginem adeſt ab alia parte ægyſthus acrius inſultans & matris quam depudicauerat cauſam ſuſcipiens in puellam. Quis eſſe credat: apud Sophoclem impudentiæ electre his verbis inſultat Clytemneſtra αιρεμμαναιδε σωστεγα καιταμεσωω,και ταρϛα ταμαπολλαγαν λεγειν ποιει. Fœminas ferrũ decet: ut iam cernere eſt ferrum conuenit: & cõceſſum eſt fœminis non colus non penſum. Nobis: correctio quod melius dixiſſet mihi.

BER. Tu uidua, tu loqueris tãquam regina vbi eſt rex tuus: nam ſunt correlatiua rex & regina mortuo rege non eſt regina. Ediſſere: interrumpit uerba electre dic vbi ſit frater tuus. Parentem: ſcilicet mortuum. Iuſte: ſi iuſta ex mater ſatis debet eſſe ꝙ eſt in tuto. Parum, ſcilicet quod ſit in tuto: ẽ tibi parum ſi uis illum occidere: quare non poteſt adimplere animum tuum. Hac, ſcilicet matris & tãgit manum. Decedo: ne habeas reſpectum occidendi me añ aras. Iugulum, interfice me quouis modo. Obſoletam: maculatã: eam. Ablue ſanguine meo. Conſors loquitur ægyſtho: tu nihil dicis quod iſta ſcelata nata tot iniuriis me prouocat: & fratrem abſcõdit. Aure materna: quæ non ſunt digna vt audiantur a matre. Monebit: indignatur virgo quod moneatur a ſcelerato Aegiſto. Demetere obtruncare: debere iſtam furibundam interficere. Impium: ipſe filiæ. Aut animũ, ſcilicet reddat: reddere aium eſt emittere ſpiritũ & mori. Exigat euum, traducat, vitam, pedore: ſordibus fœtens propter carcerem diuturnum. Ante thalamos: ante coniugium. Ethere aſpectu coeli. Sero quando non erit locus pœnitentium. Rudis: ignarus: quia eſt aliud maius ſupplicium morte. Vita: ſcilicet eſt peius quando quis cœpit mori. Arripite: imperat famulis: ut virginem ligatam ducant in carcerem. Septam i circundatam. Arista: ſcilicet Caſſandra: iubet ut hanc interficiant. Captiua: quæ voluit, eſſe coniunx mariti mei. Sequatur: ſcilicet ad inferos. Ne trahite: ſponte ueniam nã libens morior i ut feram vindictam Troianis meis ad inferos. Repletum: hoc erat nuncium quomodo græci tempeſtate perditi ſunt. Captas: ſcilicet ab Aegyſto. Ductorem, ſcilicet Agamemnonem interemptum. Mille: nam mille naues duxiſſe ſcribitur: conſtructio eſt ad tertium verſum. Dono: propter veſtem datam a Clytemneſtra. Stupro, propter adulterium. Aegiſti. Rapite, cito me occidite. Iuuat: prius dolebam viuere poſt patriam victam, nunc gaudeo vixiſſe cum viderim vindictam meorum. Vobis furor: vaticinatur, nam poſt mortem matris Oreſtes furiis eſt agitatus.

DAN. Inuiæ quia dictum eſt a principio: quo more cætus publicos virgo petis. Occidit: non patefacit. Per ſcelera natus ex patre Thyeſte & Pelopea filia & ſuperius oſtẽdit thyeſtes ipſe. Coacta fatis nata fert vterum graue Me patre dignum verſa natura eſt retro. Vidua ante ſeparata ab omni viro & penitus delecta a ſpe coniugii. Ethere negato q̃ſi cui interdictum ſit ut aqua & igni quod erat damnatis cõmune apud veteres exitium. Negato æthere: negata luce. Cõcedet, quaſi quæ mihi ſit inſtar muneris. Morte: pro moriet quod. Mors ſit breuis pœna.

Tragœdia octaua explicit.

Clam vaga:

BER.

IAM VAGA, Claudius ipe/rator Roma/nus poſt alias ſpõſas valeriã meſſalinam barbari meſa/le cõſobrini ſui filiã in ma trimonium accepit ex qua Octauiam & britannicum ſuſcepit: poſtea cũ illã cõ periſſet ſup cętera flagitia atq; dedecora Caio filio nupſiſſe ſupplicio affecit i/de Agrippinã germanici fris ſui filiã vxorem duxit. Octauiã filiã ſyllão deſpõ ſauit quẽ poſtea nõ recuſa uit modo: ſed & interemit poſtea illam Neroni quem adoptauerat priuigno ſuo collocauit mox illius con/ſuetudinẽ nero aſpernatus corripientibus amicis ſuffi cere illi debere reſpondit vxoria ornamẽta. Tãdem mox ſæpe fruſtra ſtrãgula re meditatus dimiſit vt ſte/rilẽ: ſed iprobãte diuortiũ populo nec parcẽte conui/tiis etiam relegauit: deniq; occidit ſub crimine adulte riorũ. adeo ipudẽti falſoq; vt in qõne p neg ãtibus cun ctis, Anicetũ pedagogum ſuum indicẽ ſubiecerit qui dolo ſtupratam a ſe fatere tur. Popeã duodecimo die poſt diuortiũ Octauiæ in matrimoniũ acceptam di/lexit vnice: & tñ ipſa quoq; ictu calcis occidit, q ſe ex aurigatione ſero reuerſum grauida & egra cõuitiis in/ceſſerat, ibi autẽ Octauia ſurgens iam apparente lu/ce lamentatur fortunã ſuã & mortem patris ſui vene/no necari: poſtea veniens nutrix eam conſolari: niti/tur. ⸿ Iam vaga: quæ non ſtant: mõſtrat principium lucis. ⸿ Alcyones: de his dictum eſt in ſuperiori tra/gœdia. ⸿ Pandionias: pro gnem & Philomenã; olim filias Pandionis regis athe narũ. ⸿ Vince, ſcilicet quæ/ſtu. ⸿ Grauior: peior eſt conditio tua. ⸿ Semper ge nitrix: ſcilicet Meſalina mortua: ut eſt apud Ta/citum. ⸿ Prima: quæ ex iſtis cauſæ omnium malo/rum meorum. ⸿ Senſus ſi eſt anima alicubi. ⸿ Vtinã ſcilicet eſſem mortua ante quam fuiſſes obtruncata. ⸿ Grãdæua: q̃ hẽt multos annos: ideo dr̃ imortalis.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Octauia.	Nuntius.	Nutrix.
Agrippina.	Chorus.	Romanorũ.
Poppea.	Seneca.	Nero.
	Præfectus.	

TRAGOEDIA NONA: QVÆ IN SCRIBITVR OCTAVIA.

ACTVS PRIMVS.

Anapæſtici.

OCTAVIA.

IAm vaga cœlo ſy/dera fulgens
Aurora fugat / ſur/git Titan
Radiãte coma: mũ doq; diem
Reddit clarum. eia age tantis
Onerata malis: re pete aſſuetos
Iam tibi queſtus.
Atq; æquoreas uince Halcyonas.
Vince & uolucres pandionias.
Grauior nanq; his fortuna tua eſt.
Semper genitrix deflenda mihi
Prima meorum cauſa malorum.
Triſtes queſtus natæ exaudi:
Siquis remanet ſenſus in umbris.
Vtinam ante manu grandæua ſua
Mea rupiſſet ſtamina Clotho:
Tua quam mœrens uulnera uidi:

DAN.

IAm vaga: Latina tota iperatorii ſupcilii petulantiã arguens dire cęde infecta polluta iſidiis parẽtalibus fœdæ libidinis irritamẽta cõtinẽs: & ob id in cæcam prumpens rabiẽ & quodã velut indomito furore de/tonitans titulus latina eu/phonia, q̃ ſitus ẽ dramatis partes pricipales tres. Pri/ma Octauiæ repudiũ, ſecũ da Neronis ipietas. Tertia popeæ nuptialis põpa in quinq; actus ut reliq; item diſtributa Argumẽtũ eius tale. Nero Claudius Sext⁹ Claudii priuignus Senecę diſcipulus a pueritia vſq; hõ inquinatiſſimũ ac victo rũ ppe oium labe & ifamia notatus Octauiæ Claudii ex Meſſalina. Filia connu/bio iã ſtomachatus quam prius Syllano deſpõſatam iubẽte Claudio vxorẽ du/xerat ut oia exequit uber/tim, & affatim Suetonius in geſtis & vita vtriuſq; ad popeæ nuptias ex in tẽpe/rantia amoris aium addu/xit quare conſuetudinem Octauiæ cito aſpernatus. corripiẽtibus amicis & po pulo diuortiũ improbante nec parcente conuitiis po/peam in matrimonium ac/cepit dilexitq; vnice & effi/cti Octauiã ſæpius medi/tabatur ſtrangulare tandẽ falſo Aniceti pædagogi te ſtimoniioſos crimine adul/terii i exiliũ coegit & neca/uit popeam vero Antonia Claudii filia pemp ta ictu calcis occidit poſtea Aulũ Plautiũ iuuenẽ ɔcubitu cõ ſpurcauit Seneca arguẽtẽ mori iuſſit, ſed iã ad Octa/uiã reuertamur. Exit itaq; primum Octauia & ſoror & cõiunx Neronis ingemi/ſcens & iniq̃ repudii cauſaȝ expoſtulãs in primulo cre puſculo quo iã vaga cœlo ſydera fulgẽa aurora imita tio homerica & Virgiliana & qd̃ pene oblitus fueram Carmẽ primũ metro pin/darico dimetro catalecti/co iſcriptũ eſt ãt periphra/ſis cã ornãdæ rei: quæ pul chra eſt, ut & iã prima no/no &c. & i mille locis Hõe. ημοσδ ιαριγενεια φανιρο διοσ αχτοχοσ ιοσ τι τωνιοιοτχααεχτροισ ι &c.

ti compendio Romanam tradit hiſtoriam ſcribit in ſexto & Tranquillus in uita eius Tacitus Cornelius Egeſipp⁹ confirmāt: Claudium primum poſt,C,Cæſarem bellum intuliſſe britannis ſuperbiſſimis & ſeuiſſimis gentibus: & deuiciſſe.Gn.Sentium & Aulum Plantium illuſtres & nobiles uiros: & inde filio ſuo Britannici nomen impoſuit.

dat: retribuat meritum illi morte: nam matrem fecit mori ut ſcribunt Tacitus & Tranquillus. ⁋ Hunc titulum: ſcilicet dediſſe imperium filio per ſcelus.

DAN.

Mea: carmē tertium metro pindarico introducitur alternatim Octauia plāgens & nutrix cōſolans & ſimul & uindictā diſſuadēs quā parabat i uiꝝ octauia Ex cōparatione aliene calamitatis artificioſe ſuam exagerat.

Anapæſtici.

OCTAVIA. NVTRIX.

Mea nullis æquanda malis
Fortuna,licet
Repetam luctus electra tuos.
Tibi mœrenti cæſum licuit
Flere parentem.
Scelus ulciſci uindice fratre,
Tua quem pietas hoſti rapuit
Texitq; fides.
Me crudeli ſorte parentes
Raptos prohibet lugere timor.
Fratriſq; necem deflere uetat.
In quo fuerat ſpes vna mihi,
Totq; malorum breue ſolamen.
Nunc in luctus ſeruata meos
Magni reſto nominis vmbra.
N. Vox en noſtras perculit aures
Triſtis alumnæ ceſſat thalamis
Inferre gradus tarda ſenectus.
O. Excipe noſtras
Lachrymas Nutrix, teſtis noſtri
Fida doloris.
N. Quis te tantis ſoluet curis
Miſeranda dies?
O. Qui me ſtygias mittet ad vmbras.
N. Omnia, quæſo, ſint iſta procul.
O. Non uota meos tua nunc caſus,
Sed fata regunt.
N. Dabit afflictæ meliora deus
Tempora mitis. tu modo blando
Vince obſequio placata uirum.
O. Vincam ſæuos ante leones,
Tigreſq; truces, ferat quam ſæui
Corda tyranni.
Odit genitos ſanguine claro,
Spernit ſuperbos, humileſq; ſimul.
Nec fortunam capit ipſe ſuam.
Quam dedit illi per ſcelus ingens
Infanda parens, licet in gratum
Diræ pudeat munere matris:
Hoc imperium cepiſſe, licet
Tantum munus morte rependat.
Feret hunc titulum poſt fata tamen
Fœmina longo ſemper in æuo.

⁋ Mox illa gnati. Nero ſimulata reconciliatione cū matre eā reuocauit a baulis baias ad quinquatria inde machinoſa naui redire iuſſit qua ſoluta i aquis concidit & enatauit incolumis. ligerinum nūciātem incolumem matrem iuſſit occidi. miſſo ſtatim ſpiculatore q matrem omnino necaret eo ſpacio maris: quod eſt inter baulas & baias ut in quodam tetraſtico epigrammaticus uates pulchre teſtificatur.

BER.

Mea nunc exit Octauia cōparans ſua mala malis electræ filiæ agamemnonis interempti: ut pauloante uidimus. ⁋ Licuit flere: q pars eſt leuamenti doloris aperte flere ſuos id ipſa facere non poſſum metu mariti. ⁋ Fratre.ſ.Oreſte qui matrem Clytemneſtram & Egyſtum interfecit in ultionem Patris. ⁋ Rapuit: nam: ut ſupra uidimus electra occiſo patre Oreſtem fecit fugere cōmittēs illū ſtrophio phocenſi. ⁋ Texit: ideſt occultauit. ⁋ Crudeli ſorte nam Meſſalina mater iuſſu parentis interempta eſt: & ipſe pater ueneno nouercę periit. ⁋ Timor.ſ.mariti. ⁋ Fratris.ſ. britannici ueneno interempti. ⁋ Magni nois: claudii imperatoris. ⁋ Vox audiuit uocem Octauiæ ſecum conquerentis. ⁋ Alumnæ Octauię. ⁋ Senectus: mea ceſſat ire in thalamū eius. ⁋ Et excipe, ueni ad me ut audias luctus meos. ⁋ Soluet,,depones ne,ullo tpe lachrymes. ⁋ Qui: ſcilicet dies quo moriar. ⁋ Nō uota, non ut optas euenit nobis: ſꝫ ut uoluēt fata. ⁋ Nec capit fortunam: elatus fortuna ſeipſum moderare nequit. ⁋ Infanda parens, ſcelerata agrippina quę claudiam maritum: & britannicum priuignum ſuſtulit de medio: ut Nero fili⁹ regnaret. ⁋ Licet pudeat qa matrem habet odio. ⁋ Repen

⁋ Parētes, claudiū & meſſalinam Claudium agrippina uxor & nouerca Octauie medicato boleto conſilio locuſte peremit per halotum ſpadonem Meſſalinam tribun⁹ iuſſu narciſſi confodit in orto cū matre. ⁋ Vmbra magni: nominis parentibus germano ampliſſimis nominib⁹ ego ſola relicta ſum parſum ueluti ueſtigium & vmbra manis. ⁋ Alumnę, licet lepida nunq nutrierit Octauiam, tamen abſolute poſſumus ipſam adductam a Seneca de iduſtria pīctare. ⁋ Ceſſat thalamis qd moror ad eam celerare greſſus meos ⁋ O miſeranda: Octauia quādo dabitur vnquam tibi ociū a tot luctib⁹ ⁋ Nec fortunam capit: neſcit mētem temperare ab inſolenti lætitia. ⁋ Parens: Neronis ut iperaret. ⁋ Nec fortunam capit ipſe ſuam uide quam cæcum & inſanū reddidit Neronem fortuna. teſte nanq; Oroſio: cuius uerbis & ſenſu eo libentius utor q ſcio chriſtianū & magni diſcipulum Auguſtini: Omnia prope Italiæ & grecie theatra perluſtrauit. aſſumpto uarii ueſtitus dedecore. citariſtas: tragœdos: aurigas: uiſus eſt ſuperare uirum i uxorē duxit, ipē a uiro ut uxor acceptus eſt & rectas nuptias celebrauit: rætibus aureis piſcabatur purpureis funibus nullam ueſtem bis induit. nec vnquā minus mille carrucis iter traditur cōfeciſſe. ⁋ Deniq; urbis Romæ incendium uoluptatis ſue ſpectaculū fecit, per ſex dies ſeptemq; noctes ardēs ciuitas regios pauit aſpectus auariſſimus centies cētena milia ſeſtertium annua a ſenatu conferri ſibi imperauit plurimos ſenatorꝫ nulla cauſa bonis priuauit. Crudeliſſimus plurimam partem Senatus interfecit equeſtrem ordinē

prope deſtruxit matrem fratrem ſororem uxorē pſtrauit. ⁋ Impiiſſimus: nam primus Romæ chriſti ſectatores moribus affecit: beatiſſimos apoſtolos Petrū cruce. Paulum gladio interfecit: nefandiſſimus deniq; oium qui ſunt qui fuerunt: aut qui futuri ſunt ſceleratoq; Senecā præceptorem ſanctiſſimum ad mortē compulit: q̄uis per ſancte iuraret fruſtra ſe eē ſuſpectum & potius periturum q̄ nociturum ei.

ſtæ coniugis. ſ. mei quæ ſum iuſta uxor neronis. ⁋ Emergere: emergaris: rogat patrem claudium: ut ueniat ab inferis ad auxilium guatæ: aut aperiat terram: ut ipſe poſſit deſcendere ad inferos. ⁋ Fruſtra: octauia fruſtra inuocās parentem mortuum qui etiā dum uiueret nullam curā habebat propriorū filiorū: nam petet quod Neronē adoptauerat in imperiū ſatū alieno ſanguine. ⁋ Nato ſuo: ſcilicet britannico.

N. Animi retine uerba furentis.
Temere emiſſam comprime uocem.

Trimetri Iambici.

OCTAVIA. NVTRIX.

TOlerāda q̄uis patiar, haud vnq̄ q̄ant,
Niſi morte triſti noſtra finiri mala.
Genitrice cæſa per ſcelus rapto patre,
Orbata fratre, miſeriis, luctu obruta.
Mœrore preſſa, coniugi inuiſa, ac meæ
Subiecta famulæ, luce non grata fruor,
Trepidante ſemper corde, non mortis metu
Sed ſceleris/abſit crimen a fatis meis.
More inuabit. pœna nam grauior nece eſt.
Videre tumidos, & truces miſeræ mihi
Vultus tyranni, iungere atq; hoſti oſcula,
Timere nutus, cuius obſequium meus
Haud ferre poſſet fata poſt fratris dolor
Scelere interempti, cuius imperium tenet,
Et morte gaudet author infandæ necis.
Quam ſæpe triſtis vmbra germani meis
Offertur oculis, membra cum ſoluit quies?
Et feſſa fletu lumina oppreſſit ſopor.
Modo facibus atris armat infirmas manus.
Oculoſq;, & ora fratris infeſtus petit.
Modo trepidus idē refugit in thalamos meos,
Perſequitur hoſtis, atq; inhærenti mihi,
Violentus enſem per latus noſtrum rapit.
Tunc tremor, & ingens excutit ſomnos pauor.
Renouatq; luctus, & metus miſeræ mihi
Adiice his ſuperbam pellicem noſtræ domus.
Spoliis nitentem, cuius in munus ſuam
Stygiæ parentem natus impoſuit rati.
Quam dira poſt naufragia ſuperato mari
Ferro interemit ſæuior pelagi fretis.
Quæ ſpes ſalutis poſt nefas tantum mihi?
Inimica, uictrix, imminet thalamis meis.
Odioq; noſtri flagrat & pretium ſtupri
Iuſtæ maritum coniugis captat caput.
Emergere vndis/& fer auxilium tuæ
Natæ inuocanti genitor/aut ſtygios ſinus
Tellure rupta pande, quo præceps ferar.
N. Fruſtra parentis inuocas manes tui
Miſeranda, fruſtra, nulla cui prolis ſuæ
Manet inter vmbras cura. qui nato ſuo
Præferre potuit ſanguine alieno ſatum.

BER,

TOllerāda: dicit octauia ſua mala nunq̄ poſſe finiri niſi morte enumerans illa flebiliter. ⁋ Meæ famulæ. ſ. popeę quam ſuperduxit mihi maritus. ⁋ Luce: uita quia uellē mori. ⁋ Sed ſceleris: nec crimine falſo. ⁋ Abſit: ſi occidat ſine nomine criminis accipiā mortem pro beneficio. ⁋ Pœna: nā uideo duriora morte. ⁋ Iungere, ubiq; ſupple pœna grauior. ⁋ Hoſti: neroni oſculari illū qui interfecit patrē & fratrem meū per agrippā eius matrem. ⁋ Nutus ſigna eius uoluntatis. ⁋ Cuius iperiū. ſ. fratris britānici qui patri debebat ſuccedere. ⁋ Quā ſępe: addit alia pœna nunq̄ habeo quietem tranquillā ſemper mihi obſeruat imago ante oculos fratris interempti. ⁋ Fratris ora. ſ. neronis qui frater erat p adoptionem. ⁋ Petit: inuadit. ⁋ Modo: interdū: Hoſtis: Nero: ita uī mihi. ⁋ Inhærenti: iuncto mihi dū vult vulnerare illum mihi inhærētem: etiā me percutit: ut uideē mihi in ſomno. ⁋ Rapit: celeriter agit. ⁋ Excutit: tunc excutior ſomno & incipio dolere. ⁋ Pellicē: Popeam. ⁋ Nitentē: ornatam. ⁋ Cuius in mun⁹: in gratiā eius popeæ ipſe uero iterfecit matrem. ⁋ Impoſuit matrem naui ſolutili ut cum illa eſſet in mari ſolueretur materq; periret in vndis q cum eſſet apud baias effecit. illa īpoſita naui eademq; fracta natauit in lacū lachrinum & exiuit ad littus quod audiens Nero miſit libertū qui eam interficeret: vnde dicit ſtygię rati: qui miſit illam mortē. ⁋ Sæuior: nā mare pepercerant & filius interemit. ⁋ Quæ ſpes quā: do iterficit matrē quæ ſpes poteſt eē mihi. ⁋ Inimica: Popea ⁋ Victrix cōpos uoti. ⁋ Iu

DAN,

TOllerāda: annectitur cū ſuperiori, nanq; Octauia perſiſtit i gemitib⁹ & lamentis. ⁋ Cæteq; ſola diſcrepat metri qualitate q eſt archilochium trimetrum catalecticū Collocutrices Octauia Nutrix Sola mors finiet noſtra mala ⁋ Meæ famulæ: Popeæ quā mihi par eſſet ſeruam dari. ⁋ A fatis meis, ne moriar crimīnoſe. ⁋ Infirmas quia vmbra interemit ueneno britannicū accepto a Locuſta ueneuariorū indica dum ſecū cœnaret: ueritus ne quādoq; apud hominum grām paterna memoria præualeret. ⁋ Infandę necis: ueneni qd̄ cœnanti dari iperauit. ⁋ Infeſt⁹ inimicus. ⁋ Atq; inherēti &c. uideor neronē uidere britannico inſultantē meo lateri adnitēti & iter meū latus enſem rapere. ⁋ Tunc excutior: & ſurgo attonita ⁋ Pellicem: mihi popeam. ⁋ In cuius: munus nat⁹. ſ. Nero ſtygiæ rati machinoſæ & ſolutili matrē, redeuntem a baulis doloſa nauicula mādauit necari: ut ſupra uiſum eſt in gratiā Popeæ ſed liberam a naufragio pcuſſor interemit gladio iuſſu nerōis. ⁋ Stupri. ſ. mei eſt aūt ſtuprū in uiduam pprie etiā in puerū lex iulia ſtatuit pœnā decē milliū ſtupratoribus puerorum noſtris temporib⁹. pœna eſt amputatio colli, & rog⁹. ⁋ Inimica uictrix: Codex uetuſtiſſimis habet Nutrix. ut ſit uocandi caſus. ⁋ Iuſte maritum coniugis captat caput. Sēſus eſt per ironiā iuſte ſibi captat & allicit maritum meum in precium ſtupri. ⁋ Fruſtra parentes ne quicq̄ parent ea inuocas qui uiuens ne dū moitu⁹ nullā: ſuæ plis habuit curam. ⁋ Sanguine alieno ſatum: re quē peperit Agrippina Germanici filia

Genitamq; fratris coniugem captus ſibi
Toris nefandis flebili iunxit face.
Hinc orta ſeries facinorum, cædes, doli,
Regni cupido, ſanguinis diri ſitis,
BER. Mactata ſoceri concidit thalamis gener
Victima tuis ne fieret hymenæis potens.
Pro facinus ingens, fœminæ eſt munus datus
Syllanus & cruore fœdauit ſuo
Patrios penates, criminis factus reus.
Intrauit hoſtis (hei mihi) captam domum
Dolis nouercæ principis factus gener.
Idemq; natus, iuuenis infandi ingenii,
Capax, ſcelerumq; dira cui genitrix facem
Accendit, & te iunxit inuitam metu.
Tantoq; uictrix facta ſucceſſu ferox
Auſa imminere eſt orbis imperio ſacri. DAN.
Quis tot referre facinorum formas poteſt?
Et ſpes nefandas fœminæ, & blandos dolos
Regnum petentis per gradum ſcelerum omnium?
Tunc ſancta pietas extulit trepidos gradus,
Vacuamq; Erinnys ſæua funeſto pede
Intrauit aulam, polluit Stygia face
Sacros penates, iura naturæ furens
Faſq; omne rupit, miſcuit coniux uiro
Venena ſæua, cecidit atq; eadem ſui
Mox ſcelere nati. tu quoq; extinctus iaces
Deflende nobis ſemper infelix puer,
Modo ſydus orbis, columen auguſtæ domus
Britannice. (heu me) nunc leuis tantum cinis:
Et triſtis umbra, ſæua cui lachrymas dedit
Etiam nouerca, cum rogis artus tuos
Dedit cremandos, membraq; & uultus deo
Similes uolanti flamma feruens abſtulit.
O. Extinguat & me: ne manu noſtra cadat.
N. Natura non uires dedit tantas tibi.
O. Dolor: ira: mœror: miſeriæ: luctus dabunt.
N. Vince obſequendo potius immitem uirum.
O. Vt fratrem ademptū ſcelere reſtituat mihi?
N. Incolumis ut ſis ipſa: labentem ut domum
Genitoris olim ſobole reſtituas tua.
O. Expectet aliam principis ſobolem domus.
Me dira miſeri fata germani trahunt.
N. Confirmet animum ciuium tantus fauor.
O. Solatur iſte: noſtra non releuat mala.
N. Vis magna ppl'i eſt. Oc. principis maior tū.
N. Reſpiciet ipſe coniugem. Oc. pellex uetat.
N. Inuiſa cunctis nempe. Oc. ſed cara eſt uiro.
N. Nōdū uxor eſt. Oc. iā fiet: & genitrix ſimul.
N. Iuuenilis ardor impetu primo furit,
Langueſcit idem facile, nec durat diu

aici filia de familia Domitia. Neroni filio Antoniæ qui deceſſit pyrgis morbo intercataneo, principis factus gener ſe ducta.

Genitam fratris: agrippinam. ¶ Captus: ſcilicet amore. ¶ Flebili: qui poſtea ab ea eſt interiectus. ¶ Hinc, ex hoc illicito matrimonio. ¶ Gener: Lucius ſillanus appoſitiue: uictima huic deſponſata fuerat Octauia: accuſatuſq; fuerat q uolebat interficere Imperatorem. ¶ Tuis himineis: tuo cōiugio. ¶ Fœminæ munus: nam gratia mulieris occiſus eſt ſcilicet Agrippinæ. ¶ Criminis: nam accuſatus fuerat uelle iterficere Imperatorem. ¶ Intrauit hoſtis .ſ. Nero. ¶ Gener: qui poſtea te accepit in uxorem. ¶ Et natus .ſ. per adoptionē. ¶ Nefandi ingenii: crudelis naturę. ¶ Capax: plenus omnibus ſceleribus. ¶ Faces: propter matrimonium, nā ipſa Agrippina uoluit Neronem habere Octauiam uxorem. ¶ Tanto ſucceſſu: tāta proſperitate facta ferox & inſolēs auſa eſt aggredi imperium orbis i nā ueneuato claudio tradidit imperiū filio Nerōi. ¶ Formas i diuerſitates. ¶ Fœminæ .ſ. agrippinæ. ¶ Per gradum nam ſeriatim multa ſcelera fecit dum tenderet ad regnū. ¶ Tunc: quādo agrippina intrauit domum ueſtram pietas exiuit & intrauerunt furie infernales. ¶ Extulit: portauit gradus .i. greſſus ſuos trepidos: feſtinos. ¶ Vacuam: ſine pietate. ¶ Erinnys furia. ¶ Polluit & contaminauit. ¶ Furēs, ipſa agrippina furia diſſoluit omnia iure naturę. ¶ Coniux ipa agrippina. ¶ Infelix puer: britannicus. ¶ Columen: ſuſtentaculum auguſte domus imperatorie: tam imperatores omnes Auguſti erāt: nouerca ſcilicet agrippina non potuit tenere lachrymas i funere tuo Deo uolanti: cupidini aligero: nā forma ſimilis eras Deo amoris. ¶ Nec cadat: interficiat etiā me Nero priuſq ipſum interficiam natura quia tu es fœmina debilis. ¶ Obſequendo: complacēdo ei blandiciis. ¶ Vt fratrem: indignatiue .ſ. obſequar ut reſtituat fratrem mortuum. ¶ Vt ſis .ſ. debes obſequi. ¶ Labentem: cadentem. ¶ Sobole: filiis ex te genitis. ¶ Fata germāi: expecto id qđ accidit fratri: ut ipſa quoq; iterficiat. Confirmet: ne timeas mortem: nam cum ſciat nero te eſſe dilectam a toto populo non audebit interficere. ¶ Non leuat: non tollit. ¶ Coniugem: cōſiderabit te eſſe uxorem ſuam. ¶ Pellex: Popea. ¶ Iuuenilis: amor iuuenum ſubito capitur: ſed idem langueſcit: idest cito deſinit.

Quis tot: auget p ανaφωνημα turpitudine agrippinæ cuius imania ac ſine exemplo teterrima facinora nulla eſt iam potens lingua quæ ualeat explicare: quorum quotidie claudiorum familiam ſubiit ilico emigrauit pietas i cuius locum ſubiit lis & diſcordia fas omne abſciſſum & iura naturę puerſa. ¶ Miſcuit: cōpoſuit. ¶ Puer: quæ iuſſit mori æmulatione uocis (vnde Tranquillus.) Britannicus: uocabatur antea Germanicus mox deuictis britannis uocatus eſt Britannicus ut Tranql. & Eutropius ſcriptum reliquere. ¶ Heu me: pathos ab inani quippe in tantillū cinerem uita hois per tranſitum laudat admirabilem: ſpeciem britannici quę uel ipſam nouercam flexit ad lachrymas in funerea pompa. Extinguat & me: irruptio eſt ex uehementi indignatione ſicut ſupra aiaduertimus i Electra. ¶ Tātas uires ut poſſit Neronē occidere qui lingua ſabina eſt uir fortis. ¶ Reſtituas i ſtaures & ſuſtineas. ¶ Sobolis: tuis gnatis ſoboles de adoleſcētib᷒ pprie dicitũ aboleſco quod eſt creſco. ¶ Lucretius inqt fine urgẽ ſobolis ſue eſt muliebris origo. ¶ Fauor: gratia popularis. ¶ Iuuenilis ardor, uertit facile Iuuenū ardēs in corde ſtimulus fax amoris cito euaporatus ut ſunt mutabiles mētes iuuenum iuxta ſniam Homericam σαιεο τερων αν δρων φρενεσ ηερεθονται.

BER. ℭ Venere turpi: inhoneſta libidine ſed amor caſte con iugis ſemper durat. ¶ Domini: Neronis animum .i. amorem tenuit. ¶ Prælatam præpoſitã ſibi. ¶ Monumenta: facit aliqua ſigna quibus oſtendit ſe iam timere. ¶ Quibus .ſ. monumentis. ¶ Faſſa confeſſa. ¶ Leuis inconſtans: nã cito deſſeretur. ¶ Paſſa eſt conſolatur Octauiam exẽplo Iunonis quæ ſæpiis talia paſſa eſt Ioue marito ¶ Regina deum: Iuno deorum regina. ¶ Vertit: dum committit ſtupra. ¶ Oloris: nam mutatus in cignũ ſtuprauit ledam. ¶ Sidonii tauri: nam mutatus in taurum rapuit Europam agenoris regis Sydonis filiam. ¶ Aureus: nam mutatus in aureum himbrem defluxit in gremiũ danaes filiæ Acriſii & eam ſtuprauit. ¶ Himbri: ablatiuus eſt in i & e. ¶ Sydera ledæ: caſtor & pollux filii ledæ relati ſunt in numero deorum: ſimiliter & Bacchus & Hercules qui omnes nati ſunt ex adulterio Iouis. ¶ Heben: filiam Iunonis & uxorem: ut diximus ſupra. ¶ Vicit: ecce quanuis uideret Iuno tot iniurias ſibi fieri: tamen ſemper obſequuta eſt Ioui. ¶ Cõiugis: Iunonis. ¶ Alte: in profundo pectoris diſſimulat⁹ dolor: vnde nunc ſola fruitur Ioue i cœlo: quod tibi eueniet in terris ſi obſequeris marito. ¶ Forma pulchritudine alicuius mortalis. ¶ Iũgent: arguit Octauia ab impoſſibili: quod ignis prius miſcebitur vndis: & omnia iura naturę confundentur q̃ ipſa habeat animum concordem cum Nerone, rogatq; iouem ut perdat eum: quod tamen fieri putat quando uidet cometam ex cœlo minantẽ mortem principis. ¶ Pandere: diſtendere: nam ut ſcribit Plinius cometa crines habet & apparet ſemper verſus ſeptentrionem: vnde dicit. ¶ Quo .ſ. parte bootes rigens: ideſt frigidus regit plauſtra .i. urſam maiorem & minorem quod ſydus eſt in ſeptentrione ut diximus ¶ Polluitur æther inficitur aer ſpiritu ſcelerati imperatoris qui non dignus eſt uiuere cum ſit peſtis in terris. ¶ Dux ipius: intelligę Neronẽ q cõmereat mori ſuperat aſtra q̃ mortẽ uidẽtur minari uel itellige iouẽ qui uidetur dux impius qd non tollit Neronem de mũdo. ¶ Ferum typhona: accuſatiuus græcus typhon fuit gigas filius terræ & tñ tant nulla peſtis eſt grauior illo Nerone: neq; gigantes tam crudeles fuerunt quantum ipſe.

In uenere turpi, ceu leuis flammæ uapor.
Amor perennis coniugis caſtæ manet.
Violare prima quæ toros auſa eſt tuos,
Animumq; domini famula poſſedit diu,
Iam metuet eadem nempe prælatam ſibi
Subiecta, & humilis, atq; monumenta exſtruit,
Quibus timorem faſſa teſtatur ſuum.
Et hanc leuis, fallaxq; deſtituet deus
Volucer Cupido. ſit licet forma eminens,
Opibus ſuperba, gaudium capiet breue.
Paſſa eſt ſimiles ipſa dolores
Regina deum.
Cum ſe formas uertit in omnes
Dominus cœli, diuumq; pater,
Et modo pinnas ſumpſit oloris,
Modo Sidonii cornua Tauri.
Aureus idem fulſit in imbri.
Fulgent cœlo ſydera Ledæ.
Patrio reſidet Bacchus olympo.
Deus alcides poſſidet Heben.
Nec Iunonis iam timet iras.
Cuius gener eſt, qui fuit hoſtis.
Vicit ſapiens tamen obſequium
Coniugis altæ, preſſuſq; dolor.
Sola tonantem tenet æthereo
Secura toro maxima Iuno,
Nec mortali captus forma
Deſerit altam Iuppiter aulam.
Tu quoq; terris altera Iuno,
Soror auguſti, coniuxq; graues
Vince dolores.
Oſ Iungentur ante ſæua ſyderibus freta,
Et ignis vndæ, Tartaro triſti polus.
Lux alma tenebris, roſcidæ nocti dies.
Quam cum ſceleſti coniugis mente impia
Mens noſtra ſemper fratris extincti memor,
Vtinam nefandi principis dirum caput
Obruere flammis cœlitum rector paret.
Qui ſæpe terras fulmine infeſto quatit.
Menteſq; noſtras ignibus terret ſacris,
Nouiſq; monſtris. uidimus cœlo iubar
Ardens cometam pandere infeſtam facem,
Qua plauſtra tardus noctis æterna uice
Regit Bootes, frigido arctoo rigens.
En ipſe diro ſpiritu ſæui ducis
Polluitur æther, gentibus clades nouas
Minantur aſtra, quas regit dux impius.
Non tam ferum Typhona neglecto Ioue
Irata tellus edidit quondam parens.
Hæc grauior illo peſtis hic hoſtis deum

DAN. ℭ Atq; monumenta, certo indice prodit iam ſuam de te formidinem. ¶ Dominus: qui habet imperium domus: is proprie domin⁹ eſt vnde dominus & ſeruus retrãſitoria nomina ſunt. Et dominus dicitur cui populi ſubſunt. Virgilius. Romanos rerum dominos .g. .q. to. Antiqui dixerũt dubenum. Pacuuius dum dubenos ligatos ſeruos peſſime uerberat: dominos & dominas amãtes dicimus & Deos & Deas. Virgilius Et iuncti currum dominæ ſubiere Leones. Ouidius. Et Domino ſoluere uota Ioui. Dominus ergo cœli: ideſt Iuppiter dominator cœli diuumq; æterna poteſtas. Exemplis a maiori ſolatur dolentem Octauiam quoq; Iuppiter concubinos & concubinas inuita Iunone habuerit cœleſtiq; honore hibridas decorauerat. ¶ Vicit ſapiẽs: tam ſapientis eſt pertinacem obſequelam tolerare. ¶ Tenet tonantem diſſimulando eius iniurias: ſemel iocabatur cum Ganimede Iuppiter uidente Iunonem: arriſit Iuno continuo Iuppiter relicto puero deoſculatus eſt Iunonẽ: ut eleganter indicat Lucan⁹ i tetraſticho quodã: qđ ego latinũ feci Iuppiter humanos deponens pectore curas. Forte ſuo cœpit cũ Ganimede iocos. ¶ Viderat: & ridẽs Iuno formoſa. Miniſtro a Ioue neglecto baſia ſola tulit. ¶ Auguſti Neronis. ¶ Vince: ferendo ¶ Iungentur, contrariis argumentis & antietis a quatuor rerũ initiis offirmat ſe contra. Senſus eſt mare potius ſuſtineret ſtellas, & ignis ferret aquas quam

feram ego

feram ego mores ſceleſti con iugis. Cometam: & come tes & cometa in genere uiſilli enunciatur. ſtella crinita hiſpida. terrificum ſydus & perniciem magnis uiris portendens. Frigido: pro frigore. Irata tellus: Appollonius meminit in tertio: & ut ſupra adnotauimus.

BER. Templis: nam ut inquit: Suetonius: uaſa templis ſacrata conflabat. Ciues: nã multos proſcripſit pluresq; perdidit. Fratri: britannico. Matris Agrippinæ. Et lucem: ex indignatione ſubiungit hoc licet mereatur mori: uiuit tamen. Noxiã: nimis nocentem. Inuicta: quibus nihil poteſt reſiſtere: fruſtra iacis & temere: ideſt ſine conſideratione fulmina, cum potius ſæuum Tirannum deberes ferire. Ceſſat: quod non feriat. Quẽ, orbem. Iugo turpi: ſeruitute. Auguſtum: nomen familiæ noſtræ. Inquinat: diffamat. Cede: fer æquo animo fortunam tuã. Vrgetur ira: iam diu dii habent gentẽ nr̃am iuiſam. Quã: ſcilicet domum. Dura: immiſericors. Genitricis: matris meſſalinæ quę cum eſſet Claudius apud hoſtiã Caio ſilio nupſit dote inter auſpices conſignata: ut ſcribunt Tranquillus & Tacitus: quod cum reſciuiſſet imperator illam iubet ſupplicio affici. Nupſit, ſ. iterũ filio. Noſtri: filiorum quos habebat ex Claudio. Cõiugis: claudii. Legum: contra leges id matrimonium fecerãt uenieote Claudio. Illo: aduerbium: ad illum locum. Stygios: mortiferos. nam poſtea ambo interfecti ſunt. Toros. ſ. meſſalinę & filii. Faces: quæ ſolent ferri in nuptiis. Principis: Clau. Cede: ſcilicet matris meæ. Extincta: poſtquam ipſa mortua eſt: nunquam deterſi lachrymas oculis. Coniugem, Claudium qui poſtea duxit Agrippinam: a qua ueneatus eſt vna cum filio britannico: vnde mater fuit cauſa mortis illorum: niſi perdita fuiſſet ipſa: pater non duxiſſet Agrippinã. Ad vmbras: ad inferos. Prodidit: fuit cauſa ruinæ. Furoris: inceſtæ libidinis: quia iuncta eſt filio.

Hominumq; templis expulit ſuperos ſuis,
Ciueſq; patria. ſpiritum fratri abſtulit.
Hauſit cruorem matris, & lucem uidet.
Fruiturq; uita noxiam atq; animam trahit.
Pro ſumme genitor, tela cur fruſtra iacis
Inuicta toties temere regali manu?
In tam nocentem dextra cur ceſſat tua?
Vtinam ſuorum facinorum pœnas luat
Nero. ipſe diuo Domitio genitus patre
Orbis tyrannus, quem premit turpi iugo.
Morumq; uitiis nomen auguſtum inquinat.
N. Indignus ille fateor, & thalamis tuis.
Sed cede fatis, atq; fortunæ tuæ
Alumna quæſo ne ue uiolenti moue
Iram mariti. forſitan uindex deus
Exiſtet aliquis, lætus & ueniet dies.
O. Graui deorum noſtra iampridem domus
Vrgetur ira, prima quam preſſit Venus
Furore miſeræ dira genitricis meæ.
Quæ nupta demens nupſit inceſta face
Oblita noſtri, coniugis, legum immemor,
Illo ſoluta crine, ſuccincta anguibus,
Vltrix Erinnys uenit ad Stygios toros.
Raptaſq; thalamis ſanguine extinxit faces.
Incendit ira principis pectus truci
Cædem in nefandam. cecidit infelix parens
Heu noſtra ferro, meq; perpetuo obruit
Extincta luctu, coniugem traxit ſuum.
Natumq; ad vmbras, pdidit lapſam domũ.
N. Renouare luctus parce cum fletu pios.
Manes parentis, ne ue ſollicita tuæ.
Graues furoris quæ ſui pœnas dedit.

Anapæſtici. Chorus Romanorum

Quæ fama modo uenit ad aures
Vtinam falſo credita perdat
Fruſtra toties iactata fidem.
Nec noua cõiux noſtri thalamos
Principis intret, teneatq; ſuos
Nupta penates Claudia proles.
Edat partu pignora pacis,
Qua tranquillus gaudeat orbis.
Seruetq; decus Roma æternum.
Fratris thalamos ſortita tenet
Maxima Iuno. ſoror auguſti
Sociata toris cur a patria
Pellitur aula? ſancta quid illi
Prodeſt pietas, diuuſq; pater?
Quid uirginitas, caſtuſq; pudor?
Nos quoq; noſtri ſumus immemores
Poſt fata ducis, cuius ſtirpem

Quæ fama, BER. Inducitur Chorus quod fama vulgata quod Nero duceret Popeam uxorem repudiata Octauia: eius miſeriam deplorat Populumq; Romanum arguit quod talia patiatur qui ſolitus erat Tyrannos expellere. Verſus anapeſticus eſt. Quæ fama: aliqui iterrogatiue legunt: ſed potes facere totam vnam conſtructionem: ſcilicet utinam fama quæ peruenit ad aures ſit credita falſo. Perdat: non ſit uera. Noua popea: pricipis Neronis. Proles claudia: Octauia. Pignora: filios: pignus pacis inter ipſam & Neronẽ. Edat generet. Qua, pace. Soror, & uxor Neronis auguſti. Diuus pater: claudius, nã a Nerone idẽ in numero deorum relatus eſt ut tegeret crimen ueneni. Nos quoq; uenit ad reprenſionem populi qui hæc pati non deberet. Poſt fata: ideſt mortem: nam mortuis etiam debemus officium. Cuius, ſcilicet ducis Claudii.

DAN. Lætus dies: uindictę quo meritas ſcelerum ſuorũ det pœnas: raro enim antecedentem ſceleſtum deſeruit pede pene claudo. Graui deorum: expoſtulat pertinacem conſtantemq; iram deorum in ſe ſuamq; familiam. Dira uenus: certauit vna nocte quinq; & uiginti concubitibus: & laſſata uiris nõdum ſaciata redibat: uenus improba domum. claudiam furore i extincto Meſſalinæ ſugillauit. Raptas: de paternis thalamis. Renouare: nititur demũ nutrix octauiam a luctu maternæ calamitatis cohibere.

DAN. Quæ fama: cõmiſeratur Corhus abominãdum Octauiæ repudiũ: & Popeæ iniquas nuptias: mox inuehit in perditos ac facinoroſos mores Neronis. Scribitur hoc carmen quod eſt quartũ metro pidarico dimetro brachicathalectico.

BER. Prodimus ſæuo ſuadente metu.
Vera priorum uirtus quondam
Romana fuit, uerumq; genus
Martis in illis ſanguiſq; uiris.
Illi reges hac expulerant
Vrbe ſuperbos. ultiq; tuos,
Sunt bene manes uirgo dextra
Cæſa parentis, ne ſeruitium
Paterere graue/& improba ferret
Præmia uictrix dira libido.
Te quoq; bellū triſte ſecutum eſt,
Mactata tua miſeranda manu
Nata Lucreti, ſtuprum ſæui
Paſſa tyranni dedit infandi
Sceleris pœnas cum tarquino
Tullia coniux quæ per cæſi
Membra parentis egit ſæuos
Impia currus: laceroq; ſeni
Violenta rogos nata negauit.
Hoc quoq; noſtra uidere nefas
Sæcula magnum cum tyrrhenum
Rate ferali princeps captam
Fraude parentem miſit in æquor.
Properāt placidos linquere portꝰ
Iuſſi nautæ/reſonant remis
Pulſata freta/fertur in altum
Prouecta ratis/quæ reſoluto
Robore labens preſſa dehiſcit.
Sorbetq; mare/tollitur ingens
Clamor ad aſtra cum fœmineo
Miſtus planctu/mors ante oculos
Dira uagatur/quærit leti
Sibi quiſq; fugam. alii laceræ
Puppis tabulis hærent nudi.
Fluctuſq; ſecant. repetunt alii
Littora nantes. multos mergunt
Fata profundo. ſcindit ueſtes
Auguſta ſuas, laceratq; comas.
Rigat & mœſtis fletibus ora.
Poſtquam ſpes eſt nulla ſalutis,
Ardens ira iam uicta malis,
Hæc, exclamat, mihi pro tanto
Munere reddis præmia nate?
Hac ſum, fateor, digna carina.
Quæ te genui/quæ tibi lucem

¶ Euo: longitudine temporis: Romani de ſanguine martis animoſi erant: ſed modo longiores ab illa ſtirpe facti ſumus timidiores: i nobiſq; deficit ſanguis martius. ¶ Virgo: uirgine: hiſtoria a Tito liuio ſcribitur plene. Apius decem uir captus amore huius puellæ illam falſo per libertum in ſeruitutem uindicare uolebat: nam ex ancilla ſua natam eſſe libertus aſſeuerabat: cui cū uirginis pater puellæ reſiſtere nō poſſet: apiū decemuirum rogauit ut remotis arbitris cū filia loq liceret: quo conceſſo arrepto gladio e proxima lanigena filiam iugulauit: mallens habere illam mortuam quā ſtupratam. Populus autem uidens iniquitatem decemuirorum qui regibus ſucceſſerāt, illos inatratu abire coegerunt: hęc tota hyſtoria ibi exprimitur breuiter. ¶ Seruitium: ne traheris in ſeruitutem per libertum Apii. ¶ Libido. ſ. Apii qui te cupiebat. ¶ Te quoq: Lucretia romani pudoris ſpecimē: lucretii filia & collatini uxor ut ſcribitur a Liuio uiolata a Tarquino filio tarquini ſuperbi, uocatis parētibus & marito, manu ꝓpria mortē ſibi cōſciuit: ne adulterio ꝯſenſiſſe uideret & Brutus aſt qui iam diu ſtultitiā ſimulauerat arrepto gladio quo ipſa Lucretia ceciderat in publicū prodiens populū cōcitauit ad fugam regis qui cū tota ſtirpe expulſus eſt. ¶ Nata lucretii, Lucretia. ¶ Tullia: filia ſeruii tulii ſexti regis Romanorum: & uxor tarquini ſuperbi qui patrē uxoris interfecit regno potiretur: hæc ſcelerata fuit ſimulq; cū tarquinio expulſa: vñ Valerius maximus inquit: cū hæc carpēto ueheretur: & is qui iumenta agebat ſuccuſſis frenis cōſtitiſſet: repentino more cām requiſiuit & ut cōperit corpus patris Seruii tulii occiſi ibi iacere ſupra id duci ueiculum iuſſit quo celerius in cōplexu interfectoris eiꝰ tarquini ueniret. ¶ Lacero ſeni: pētri ſeruio Tulio iterēpto noluit illū ſepeliri. ¶ Hæc quoq: nati. ſ. Neronis tangit hyſtoriā qua agrippina mater Neronis periit: q ut igt Suetoniꝰ cū ueneno tētaſſet pdere, ſentiretq; antidotis pmunitā: lacunaria quæ noctu ſup dormientē laxata machina deciderēt parauit: hoc ꝯſilio per cōſcios parū celato: ſolutilē nauē: cuius uel naufragio uł camere ruina periret cōmentus eſt. ¶ Atq; ita recōciliatione ſimulata a iucundiſſimis litteris baias euocauit ad ſolennia quinquatrium ſimul celebranda datoq; negocio triachris: qui liburnica qua aduecta erat uelut fortuito concurſu confringerent protraxit conuiuium repetentiq; baiulos in locum corrupti nauigii machinoſum illud obtulit hilare proſecutus: atq; in ingreſſu papillis quoq; exoſculatis: reliquum temporis cū magna trepidatione uigilauit, operiens ceptorum exitum. Sed ut diuerſa oia nandoq; euaſiſſe eam comperit. impos cōſilii lagerinū libertum eius ſaluū & incolumen cū gaudio nunciātē abiecto clauſula iuſta pugiōe ut percuſſorē ſibi ſubornatū arripi, cōſtringiq; iuſſit: matrēq; occidi quaſi deprehēſum crimen uolūtaria morte uitaſſet. ¶ Rate ferali: naue ſolutili & mortifera. ¶ Iuſſi, a Nerone. ¶ Profecta: proficiſci ſignificat incohationem itineris: nō ꝑfectionē. Plautꝰ tibo. quo ꝓficiſcor. ¶ Præſſa: peſſundata. ¶ Fugam leti: fugere mortē. ¶ Secāt natant inherētes tabulis. ¶ Repetunt, uadunt uerſus littus. ¶ Auguſta: agrippina mater auguſti Neronis conquærit de igratitudine filii amiſſa omni ſpe uitæ

DAN. ¶ Vera priorum commendat ſeuerum & acre ſupercilium ueterum Romanorum uindicandis ſceleribus. ¶ Expulerant: nulla ui: nullo terrore: nullo deniq; fœdere nūquam adduci potuerunt ut rex Tarquinꝰ eiectus ob ſcelus filii reciperetur: adeo cōſtanter crimen uiolatæ pudicitiæ puniuerunt. ¶ Seruitium: concubitus illiciti & inċceſſi. exempla poſſent ſexcenta adduci quibus fieret fides quāto animi robore quātaq; fortitudine Romani illi ueteres omnem ignobilitatem: omnemq; molitiem & effeminatam libidinem caſtigauerint: ſed hiis ſolis ſtemꝰ quæ auctor ingenua breuitate proſequitur. hoc cauerat mens ꝓuida Romuli diſſentientis conditionibus fœdis: & exemplo trahentis &c̄. inquit Horatiꝰ. Turpis maritus uixit & oſtium pro curia inuerſiq; mores. ¶ Nata Lucretii: Spurius lucretius pater Lucretiæ. ¶ Venit collatiā. Sextus Tarquinius & noctu ſtricto gladio ad dormiērē Lucretiā igreſſus vno tm̄ ſeruo obſtinatam pudicitiā rapuit. Lucretia mœſta tanto malo

tanto malo cōuocatis uiro & patre. Nulla inquit post hac impudica exemplo Lucretiæ uiuēt & cultrum quē ſub ueſte abditū habebat cum i corde defigit. Tullia cōiunx: Tullia cū ſe domum reciperet carpento corpus paternū cōculcauit ſtratum in uico cyprio qui poſtea dictus eſt ſceleratus. hęc poſtea execrantibus uiris mulieribuſq; domo & urbe cum uiro & gnatis expulſa eſt: & tuſculi exulauit: ut Dionyſius & Liuius meminerunt.

BER. ¶ Exere, tolle ut uideas miſeriam meā. Paſcere: ſatiare malis meis o claudi: cum fuerim cā mortis tuæ & nati tui britannici. Feriūt: dum loqueretur vnde replebant os eius: & modó inclinabatur i pelagis modo tollebatur ut vnde ferébant. Pellit fata. i. mortem. Palmis: ſcilicet manibus nando. Cędit: uincitur a labore: nō poterat ſe amplius mouere. Mãſit: ſcilicet in aliquibus qui accurrerunt ad auxilium. Spreta: nō timentes mori ut illi ſuccurrerēt. Leuāt: tollūt ab vndis. Quid tibi: uerba chori ad agrippinam. Vix poſteritas: ita horrendum: ut qui non uiderint: uix credere poſſint. Furit: ſcilicet Nero dolet euaſiſſe matrē. Iuſſa: mortē agrippinę. Cędis, mortis ſuæ: rogat miniſtrum ut uentrem quoq; feriat quo Neronē dirū mōſtrum tulit. Reddit: emiſit: nam ſm Platonem animæ dicuntur reddi cœlo: vnde uenerunt.

BER. Vid me, ſecūdus act⁹ ubi Senecam p̄ceptor Neronis. non ille Seneca qui hanc tragoediam compoſuit ut diximus i principio, maxime conquærit de fortuna ſua: uidens tantā exuperantiam uitiorum ut putet finē mūdi adeſſe. Fallaci: quæ licet uidearis blāda: vulnera amara inferis nimium ex te pendentibus. Alte: ad magnas dignitates. Edita arce: ſublimi turre: nā ſuſceptus fuit in domo imperatoris elatuſq; in altum ut grauius caderem: ſemperq; animo inquietus eſſem.

DAN. ¶ Profecta: nō ē nauiū p̄ficiſci ſed nauigantium: lege ergo prouecta ut habet antiquarius codex quē crediderim uel dextra Senecę uel eius tempeſtate deſcriptū fuiſſe. Dehiſcit: fatiſcit rimis. Scindit ueſtes: miraculum eſt in naufragio illi locum fuiſſe & lacerandi crines & conſcindendi tunicam cui uix licuerit enatare: ergo nimis ambitioſa & affectata deploratio ē iſta niſi auctoris odiū in Neronem excuſes. Natoq; tuo Britannico. Inhumata: quod meos artus naufragos depaſcentur monſtra maris. Triſti morte: triſte genus lœti eſt animam deponere in Vndis. Multi dominę: multi addebant animos natanti dominæ: & eandem trahentē lenta brachia magno celeumate hortantur. Manib⁹ ſuis ſuppoſitis. Quid tibi ſæui: exclamat hic corhus ex commiſeratione inuitatæ mortis quod omnino machera percuſſoris moriet. Cuius. facinus: adeo eſt immane & præter omne exemplum. Satelles: percuſſor ſpiculator. Mixtam gemitu: quia immatura: quia interfecta a filio: quia imperio turpiter excedebat imperatrix: aut quia nemo uolens moritur.

Atq; imperium, nomenq; dedi
Cæſaris amens. Exere vultus
Acheronte tuos, pœniſq; meis
Paſcere coniux. ego cauſa tuæ
Miſerande necis, natoq; tuo
Funeris author. en, ut merui,
Ferar ad manes inhumata tuos
Obruta ſæuis æquoris vndis.
Feriunt fluctus ora loquentis.
Ruit in pelagus, rurſumq; ſalo
Preſſa reſurgit, pellit palmis
Cogente metu fata, & cedit
Feſſa labori. manſit taciris
In pectoribus ſpreta triſti
Iam morte fides. multi dominæ
Ferre auxilium pelago fractis
Viribus audent. brachia quamuis
Lenta trahentem uoce hortantur.
Manibuſq; leuant. quid tibi ſæui
Fugiſſe maris profuit vndas?
Ferro es nati moritura tui.
Cuius facinus uix poſteritas
Tarde ſemper credula credet.
Furit ereptam pelagoq; dolet
Viuere matrem impius, ingens
Geminatq; nefas, ruit in miſeræ
Fata parentis, patiturq; moram
Sceleris nullam. miſſus peragit
Iuſſa ſatelles, reſerat dominæ
Pectora ferro cædis moriens
Illa miniſtrum rogat infelix,
Vtero dirum condat ut enſem.
Hic eſt, hic eſt fodiendus, ait,
Ferro, monſtrum qui tale tulit.
Poſt hanc uocem cum ſupremo
Miſtam gemitu animam tandem
Per fera triſtem vulnera reddit.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

SENECA

Vid me potés fortuna fallaci mihi
Blandita vultu ſorte contentū mea
Alte extuliſti? graui⁹ ut ruerē edita
Recept⁹ arce, totq; p̄ſpicerē met⁹.

DAN. Vid me: Inſcribit metro archilochio carmē trimetro iābico & eſt epitaſis nouæ perſonę preceptoris quoniam non ſolum famoſo exilio inhonorauit Nero ſed multis affectam iniuriis mori tādem coegit. Anneus Seneca uir ſenatorius docuit Neronē ſuſpectus miſſus eſt in exilium ad Corſos in epiſtola conſolatitia ad olbiā tradit in mari italo corſicā inſulam quam uolunt nonnulli dictam a duce: & mare inde etiā dici quod alluit ipſam & continentem Plinius in liguſtico mari ſcribit corſicā eē inſulā quam græci cymon uocāt & eſſe turcho p̄piorē. Melius latebam: laudat ociū & uitam priuatam quę curis libera in deſertis & ſilueſtribus locis uera ſentit gaudia: & expeditius phātaſmata ſpeculatur: qualē uitam ſapientiſſimi uates & philoſophi libētiſſime coluerunt p̄ſertim Xenophilus muſicus qui obiit. centū & quinq; annis uixit ſine ullo corporis incōmodo.

BER.

Melius latebam procul ab inuidiæ malis
Remotus inter Corſici rupes maris.
Vbi liber animus, & ſui iuris mihi
Semper uacabat ſtudia recolenti mea.
O quam iuuabat, quo nihil maius parens
Natura genuit, operis immenſi artifex
Cœlum intueri, ſolis & currus ſacros,
Mundiq; motus, ſolis alternas uices,
Orbemq; Phœbes, aſtra quem cingunt uaga.
Lateq; fulgens ætheris magni decus.
Qui ſeſe neſcit tantus in cæcum chaos
Caſurus iterum. nunc adeſt mundo dies
Supremus ille/qui premat genus impium
Cœli ruina rurſus ut ſtirpem nouam
Generet renaſcens melior ut quondam tulit
Iuuenis tenente regna Saturno poli.
Tunc illa uirgo, numinis magni dea,
Iuſtitia cœlo miſſa cum ſancta fide,
Terras regebat mitis, humanum genus.
Non bella norant, non tubæ fremitus truces,
Non arma gentes cingere aſſuerant ſuas
Muris nec urbes peruium cunctis iter.
Communis uſus omnium rerum fuit.
Et ipſa tellus læta fœcundos ſinus
Pandebat ultro, tam piis felix parens
Et tuta alumnis, alia ſed ſoboles minus
Conſpecta mitis, tertium ſolers genus
Nouas ad artes extitit. ſanctum tamen,
Mox inquietum, quod ſequi curſu feras
Auderet acres, fluctibus tectos graues
Extrahere piſces rete, uel calamo leui,
Decipere uolucres crate, uel calamo, aut leui
Tenere laqueo. premere ſubiectos iugo
Tauros feroces/uulnere immunem prius
Sulcare terram, læſa quæ fruges ſuas
Interius alte condidit ſacro ſinu.
Sed in parentis uiſcera intrauit ſuæ
Deterior ætas/eruit ferrum graue,
Aurumq;/ſæuas mox & armauit manus.
Partita fines regna conſtituit/nouas
Extruxit urbes/tecta defendit ſuis
Aliena telis, aut petit prædæ imminens.

¶Latebam: ignotus eram i ſtatu priuato dum exularem in corſica: quo iuſſus eram a Nerone, ſed poſtea interceſſione agrippinę reuocatus ad preturam ut ſemper anxius eſſem in tanta uarietate regę. ¶Inuidiæ: quę ſemp ſuperiores petit. ¶Mihi uacabar: ſeruiebat uoluntati meæ & uirtuti: nõ alterius libidini ut nunc. ¶Recolenti: reuoluenti ſtudia philoſophiæ. ¶Intueri cœlũ: cõtẽplari cœleſtium ordinem uiceſq; & ſyderum ſeriem. ¶Artifex: creator mundi deus, & ipſa natura ſecũdum Platonis opinionem: qui mundum creatum & interiturum dixit. ¶Vices: uiciſſitudinem diei & noctis. ¶Orbẽ phœbes: circulum lunæ. ¶Decus: ſydera quæ ſunt ornamentum cœli. ¶Qui ſeſe: dicit ob ſcelera inſtare finẽ mundi ut rurſus inchoetur a ſeculo aureo. ¶Qui .ſ. æther, caſſurus ut ruat cœlum: & melior fit mundus. ¶Vt quõdam: quemadmodum fuit ſub rege ſaturno quo regnãte fuit morum præſtantiſſima cũ adhuc homines ſaperent cœlum: mundo recenti facto. ¶Tulit: ſcilicet meliorem ſtirpem. ¶Iuſtitia: q̃ aſtrea dicta fuit. ¶Mitis: ſine ferro: nã tunc nulli erãt enſes nec ulla diſcordia. ¶Peruium: apertum: & omnibus erant omnia communia. ¶Sinus: gremium ſuũ ferax: nam omnia ſponte naſcebantur. ¶Piis: iuſtis & bonis hominibus quos ipſa alebat. ¶Tuta: ſine inſidiis. ¶Alia: ſecunda ætas argentea quę nec omnino fuit mala: nec bona. nam adulteria per Iouem inceperunt. ¶Genus ſolers: ingenioſa tertia ætas ad inueniendum nouas artes. ¶Mox inquietum: laborioſum. ¶Calamo: leui ſagitta. ¶Crate: aliquo contexto uiminum. ¶Præmere, domare ad arandum, nam prius non comedebãt nec interficiebant iumenta. ¶Vulnere: nam terra uidetur vulnerari quando aratur. ¶Leſa: quia vulnerata & uiolata fuit terra non ſponte produxit fruges. ¶Sed in uiſcera: quarta ætas ferrea cœpit rimari uenas terræ & eruere ferrum & aurum: tunc quæ prius communia fuerant diuiſa ſunt: poſitique termini agrorum enſeſque & arma Fabricare cœperunt. ¶Partita: illa ætas diuiſit. ¶Suis telis: ſuis armis: uel defendit ſuam domum: aut petit alienam. ¶Prædę imminens: quærens prædari.

¶Magni numinis: magnæ uirtutis fuit aſtreus princeps ſui temporis iuſtiſſimus filius Euribiæ & Crius eius filia credita eſt iuſtitia ob.id iuſtitia fides & pudicitia tunc terras incolebant cum nondum gentes eſſent bello laceſſitę: neq; nauigio quiſq̃ uteretur: ſed ulta i colẽdis agris tãtummodo ageretur Heſiodus ſcribit ætate ænea iuſtitiam i cœlum migraſſe. ¶Non bella norant: laceſſitus grauiter poeta immanitate ſcelerum quę exẽplo truculentiſſimi Neronis Romanũ iperiũ & terras ꝑpe vniuerſas occupauerãt prõpit diſtricto ueluti gladio imiſerandã ſuoꝝ tẽpoꝝ calamitatem felicẽ uetuſtioris uitę ſtatũ cõmemorãdo in quo hoies vna cũ diis uerſabãt ſine laboribus: ſine miſeria: nõquã ſeneſcentes in Floribus & Roſis delectabantur extra omne malum: quibus omnia dederant bona: fructum dabat fertilis terra ſponte ſua multum & ſempiternum: operas inter ſe quieti & concordes partiebant, ſed poſtquam hoc aureum genus terra cooperuit: alterum ſurrexit argenteum deterius: in quo pueri ſtabãt ſub ubere matris uagientes uſq; ad centum annos: bene autem ad pubertatem uenerant uiuebant parum dolore & inſipientia: nequibant enim iniurias uiciſſim repellere deorum neglectores, & hoc item genus argenteũ poſtquam terra opperuit: extulit conſiliarius Iuppiter æream ætatem: argento haud ſimilem acerbã: grauem: fremebundam: belligeracem: cui erat Cor ex Adamante: uis maxima: & manus intractabiles arma omnia ex ære: domus ipſe ex ære: quo tandem & ipſi homines domiti corruerunt in tartara & hoc genus poſtquam terra cooperuit: ſurrexerunt ſemidei oẽs perempti in bello Thebes Heptaphylię: ultimo ſeculum ferreum deterrimum & Cataclyſmus quæ omnia Heſiodus Homerus & Orpheus plane & eo ordine proſequuntur quo cõmemorauimus: recollecta uicia inquit nunc Seneca per tot ætates in nos redundant ſeculo premimur graui &c̃.

DAN

¶Neglecta:

BER. ¶ Neglecta: iuſtitia poſtq̄ vidit tot ſcelera ad ſupos euo-lauit, ut inqt Iuue. Vltima cœleſtiū terras aſtrea reliquit. ¶ Luxuriā: q̄ eſt dulce malū eo mō voluptatē appellauit Plato eſcam maloꝝ. ¶ Longū. tpis: lōga cōſuetudo quæ ut inqt Ariſtoteles inuitū etiā trahit. ¶ Error: ignorātia boni. ¶ Recollecta: multiplicata. ¶ Redundat, aucta ſūt, ut inquit Iuuenalis. ¶ Omne vitium præcipiti ſtetit. ¶ Victrix, nam victo orbe Romaniq; ſpoliis illius referti: oi luxuria cōtaminati ſunt, ut Iuuenalis. ¶ Luxuria icubuit victūq; vlciſci orbē. ¶ Vt pdat: ducat ad pditionē: qd euenit romanis. ¶ Sed ecce: dat locum ſequēti ſcene. ¶ Attonito: turbato pp iram.

BER. PErage, crudelitas Neronis ex hoc maxime apparet quod ibi præfecto mandat morte pſtātiſſimo rū iuuenū fauſti ſyllæ cui nupta erat Antonia Claudii filia: & auli plāciī ſibi ppinquitate cōiuncti: ut plene ſcribit Cornel⁹ tacitus ¶ Mitte: aliquē, q mādata mea exequat. ¶ Nihil audiens: hoc Seneca pceptor eius rephenſionē interpoſuit. ¶ Temere: incōſulte. ¶ Vacat: quæ nullū habet timorē facile pōt expectare: ſed ipſe timens nullam morē timori faciam poteſt eſſe facile iuſtus qui nihil timet. ¶ Clementia: ſi nō vis timere eſto clemens & benignus oibus qui amabunt. ¶ Patri patriæ, iperatori: qui pater patriæ dicebat. ¶ Senem: te Senecā repellit illū dicens dato iſta præcepta pueris nō mihi imperanti. ¶ Feruida, intemperata propter calorē ætatis ¶ In hac, ſ. quia ipſe ſum. ¶ Comprobent, debes agere qd̄ probabile eſt & diis & hoibus. ¶ Cum faciam: hoc dicit propter Claudiū quē in numerū deoꝝ collocauit. q. d. non timeo deos cum ſint ſiſes Claudio quē ipſum deum feci. ¶ Hoc ideo debes habere verecundiam cū plus potes. ¶ Obſequenti faueuti fortunæ. ¶ Dea: fortuna eſt leuis & inconſtans: unde illi nō eſt fidendū. ¶ Liceat: qd poſſit: nā debet is oia p volūtate agere. ¶ Decet: honeſtū eſt, nō qd poſſumus turpiter & ipune facere. ¶ Calcat: ſi me ſūmitterē, oēs mihi inſultarent. ¶ Inuiſum: quē hn̄t odio. ¶ Fides: beniuolentia. ¶ Exprimitur: per vim extorquet.

Neglecta terras fugit: & mores feros
Hominum cruenta cæde polutas manus
Aſtrea uirgo: ſyderum magnum decus.
Cupido belli creuit/atq; auri fames.
Totum per orbē maximum exortū eſt malum.
Luxuria peſtis blanda: cui uires dedit
Roburq; longum tempus: atq; error grauis.
Collecta uitia per tot ætates diu
In nos redundant/ſæculo premimur graui.
Quo ſcelera regnant/ſæuit impietas furens.
Turpi libido uenere dominatur potens.
Luxuria uictrix orbis immenſas opes
Iampridem auaris manibus, ut perdat, rapit.
Sed ecce greſſu fertur attonito Nero:
Truciq; uultu. quid ferat mente: horreo.

Trimetri Iambici.

NERO. PRAEFECTVS. SENECA.

PErage imperata: mitte q Plauti mihi,
Syllaq; cæſi referat abſciſſum caput.
P. Iuſſa haud morabor/caſtra ꝯfeſti petā.
S. Nihil i ppinquos temere cōſtitui decet.
N. Iuſtum eſſe facile eſt: cui uacat pectus metu.
S. Magnum timoris remedium: clementia eſt.
N. Extinguere hoſtē: maxima eſt uirtus ducis.
S. Seruare ciues maior eſt patriæ patri.
N. Præcipere mitem conuenit pueris ſenem.
S. Regenda magis eſt feruida adoleſcentia.
N. Ætate in hac ſatis eſſe conſilii reor.
S. Vt facta ſuperi comprobent ſemper tua.
N. Stulte uerebor: eſſe cum faciam deos.
S. Hoc plus uerere: quod licet tantum tibi.
N. Fortuna noſtra cuncta permittit mihi.
S. Crede obſequenti parcius. leuis eſt dea.
N. Inertis eſt: neſcire: quid liceat ſibi.
S. Id facere: laus eſt: q decet: non: quod licet.
N. Calcat iacētē uulgus. Se. inuiſum opprimit.
N. Ferrum tuetur principem. Se. melius fides.
N. Decet timeri Cæſarem. Se. at plus diligi.
N. Metuāt neceſſe ē. S. qdqd exprimit̄: graue eſt.
N. Iuſſiſq; nrīs pareant. Se. iuſta impera.

DAN. PErage imperata: verſus trimeter hypercatalecticus archilochius aliqñ in locis iparibus pyrrichiū recipit pro iambico. infamis & perditiſſimus Nero nullū adeo neceſſitudinis genus reliquit qd nō ſcelere perculerit, fauſtū ſyllā necauit Anto. eius vxorem Claudii filiā antea Pōpeio deſponſatam recuſantem nuptias ſuas poſt mortem popeæ quaſi molitricē nouaꝝ reꝝ interemit. Aulū plautiū iuuenē: quē p vim cōſpurcauit pari modo occidit dicens: eat nūc mater mea & ſucceſſorē meū oſculetur iactans dilectū ab ea & ad ſpem imperii ipulſū. Hæc oia plane declarant hiſtorici Seneca exprobat hoc imane crudelitatis exemplū in hac ſcæna ipſi neroni demādāti præfecto & percuſſor necem iuuenum. ¶ Collocutores. Nero præfectus & Seneca præceptor Neronis. ¶ Temere: ſine cā qualis eſt ebrioꝝ cōditio, poſt Cicerонē Quintilianus accepit temere proferre illud ingenioꝝ velut precox genus non temere vnq̄ peruenit ad frugem. ¶ Maior, ſ. virtus eſt ſeruātis ducē q̄ perdentis. ¶ Regenda magis maioris culpæ ſunt delicta adoleſcētis q̄ pueri: ideo adoleſcēti magno cōſilio & moderamine opus eſt, quale præceptum elegantiſſime pponit Plutarchus in quadā epſa ad Troianum imperatorem. Additq; malum diſcipulū & pceptori ſuo aduerſum & publicū eſſe dedecus familiæ ſuæ & pr̄iæ: apponitq; exēplū de Nerone ob cuius delicta detrahētiū linguis Seneca carpitur, & adoleſcentiū ſuoꝝ temeritas in Quinti. refundit, & Socra. ſo pupillū fuiſſe clemētior criminatur. Fuit aūt Traianus (ut oportunam hanc ecbaſim non omittamus) Gentiliū optimus auguſtorum: arguentibus cunctis eius comitatē in omnes nimiam: reſpōdere ſolitus ē, ſe talem velle imperatorē eſſe priuatis quales imperatores ſibi eſſe priuatus optaſſet. Vnde admonitus a Plinio. ii. qui tūc tēporis erat inter cæteros iudices perſecutor Chriſtianoꝝ deſtinatus: a nece martyrum & perſecutionis gladio tēperauit, & forte mitius egiſſet cum fidelibus, niſi exēplis cruentiſſimi Neronis inuitatus fuiſſet (qui ut ſcribit Tranquillus & affirmat Tacitus) ſectā

N. Statuã ipſe. Se. quæ conſenſus efficiat rata.
N. Deſpectus enſis faciet. Se. hoc abſit nefas.
N. An patiar ultro ſanguinem noſtrum peti,
Inuitus: & contemptus: ut ſubito opprimar?
Exilia non fregere ſummotos procul
Plantum: atq; ſyllam/pertinax quorum furor
Armat miniſtros ſceleris in cædem meam.
Abſentium cum maneat etiam ingens fauor
In urbe noſtra/qui fouet ſpes exulum.
Tollantur hoſtes enſe ſuſpecti mihi.
Inuiſa coniux pereat/ut carum ſibi
Fratrẽ ſequatur. quidquid excelſum eſt, cadat.
S. Pulchrum eminere eſt inter illuſtres uiros.
Conſulere patriæ/parcere afflictis/fera
Cæde abſtinere/tempus atq; iræ dare.
Orbi quietem/ſæculo pacem ſuo.
Hæc ſumma uirtus/petitur hac coelum uia.
Sic ille patriæ primus Auguſtus parens
Complexus aſtra eſt/colitur & templis deus.
Illum tamen fortuna iactauit diu
Terra: mariq;: per graues belli uices.
Hoſtes parentis donec oppreſſit ſui.
Tibi numen incruenta ſummiſit ſuum.
Et dedit habenas imperii facili manu.
Nutuq; terras: maria ſubiecit tuo.
Inuidia triſtis uicta conſenſu pio
Ceſſit ſenatus/equitis accenſus fauor
Plebiſq; uotum eſt, atq; iudicium patrum.
Tu pacis author: generis humani arbiter
Electus/orbem tu ſacra ſpecie regis
Patriæ parens: quod nomen: ut ſerues: petit.
Suoſq; ciues Roma commendat tibi.
N. Munus deorum eſt: ipſa quod ſeruit mihi
Roma: & ſenatus/quodq; ab inuitis preces:
Humileſq; uoces exprimit noſtri metus.
Seruare ciues principi: & patriæ graues:
Claro tumentes genere: quæ dementia eſt?
Cum liceat una uoce ſuſpectos ſibi
Mori iubere? Brutus in cædem ducis:
A quo ſalutem tulerat/armauit manus.
Inuictus acie: gentium domitor: Ioui
Æquatus: altos ſæpe per honorum gradus
Cæſar: nefando ciuium ſcelere occidit.
Quantum cruoris Roma tunc uidit ſui
Lacerata toties? ille: qui meruit pia

Chriſtianam publica opinione ſuperſtitio ſam & uerę religionis inimicam radicitus delendam eſſe prædicabat: ſed iam ad noſtri reſtituti reuertamur exordium. ¶ Verebor: Argumentum a minori ad maius: minus eſt timere deos q̄ facere ergo deos non timebo quos eſt plus facere q̄ timere. ¶ Cautum publico fuit edicto nulli diuinos largiri honores niſi qui auctoritate ſenatus uel imperatoris fuiſſet deus pronunciatus. ¶ Quod decet: par eſt. ¶ Non quod licet: non quod fert licentia, & libido. ¶ Inuiſum opprimit, nec re nimis durum, nec nimis facilem præſtato: ut hinc deſpiciare. ¶ Illic trucidare. αλλα μισσ εν και το μιδ εασ τον χρυσιον φυλαξον.

BER. ❡ Statuam: faciam quicquid voluero. ¶ Conſenſus: ſi uis ſtatuere aliquid fac conſentiant alii, & omnibus placeat. ¶ Rata firma. ¶ Deſpectus, ſcilicet ab ipſis faciet rata: hoc eſt faciam conſentire gladio. ¶ An patiar: debeo pati coniurationes in uitã meã ¶ Exilia: nam illos in exilium miſerat nec fracti aut domiti erant ob id quia parent mihi mortem. ¶ Pertinax: perſeuerans in malum. ¶ Fauor: nam multos coniuratos ſperant in urbe contra me. ¶ Tollantur: interficiantur ipſi. ¶ Inuiſa: Octauia moriatur & ſequatur fratrem britannicum. ¶ Pulchrum: ſumma prudentia eſt ſcire gubernare populum ſuum quod cõfirmat exemplum Octauiani. ¶ Eminere, eẽ excellentem inter claros. ¶ Lactauit: nam multa bella habuit principio imperii contra Marcum Antonium & iterfectores Cæſaris: parentis, Cæſaris Iulii. ¶ Hoſtes: brutum & & Caſſium. ¶ Incruenta: ſupple fortuna incruenta ſine bello. Nam imperium habuiſti in pace relictum a Claudio. ¶ Numen: poteſtatem ſuam. ¶ Nutui: voluntati tuæ. ¶ Serues nomen: ſcilicet patris patriæ cuius officium eſt ſeruare ſuos non perdere. ¶ Munus deorum: confutat Nero ſe non fuiſſe electum a Romanis, immo voluntate deorum. ¶ Metus noſtri, debeo diis ꝙ iſti me timent, & ſupplicant etiam inuiti. ¶ Exprimit: facit exprimere quæ clementia, quaſi dicat nulla eſt ſeruare inimicos & ſuperbos. ¶ Vna voce: vno mandato: ut interficiantur. ¶ Brutus: qui coniurauit in Cæſarem: probat per exemplum ꝙ hoſtes non ſunt ſeruandi. ¶ Ducis. ¶ Cæſaris qui illum ſeruauerat cum prius cum Pompeio fuiſſet. ¶ Inuictus: Cæſar qui nunquam potuit ſuperari bello. ¶ Quantum cruoris: non poſtea Octauianus in vltionem patris ut ſcribit Suetonius plurimos ſuſtulit. ¶ Lacerata totiens, ſcilicet per bella ciuilia. ¶ Meruit coelum: nam per apotheoſim factus eſt deus. ¶ Poenates domos Romanos. ¶ Trium ducum, poſt mortem Cæſaris pacato bello mutinenſi contra Antonium, ut ſcribit Suetonius in Auguſto factus eſt triumuiratus prope Bononiam in inſula Lauini: vbi Octauianus Marcus Antonius: & Marcus Lepidus conuenerunt, & inter ſe imperium diuiſerunt: tabulamq; proſcriptorum fecerũt in qua Marcus Tullius ſcriptus fuit. ¶ Deditos: nam proſcripti impune poterant interfici. ¶ Patres: ſenatores Romani viderunt capita interfectorum affixa pro roſtris in foro vbi erant quædam ſubſelia quæ roſtra appellabantur: quod ex nauibus capitis contra Antianos facta fuerant.

❡ Quæ conſenſus efficiat rata. Atteius capito iuris peritiſſimus generali conſenſu ſtare oportere leges affirmabat. ¶ An patiar: nititur ꝙ nefas eſt vel licitum ut conceſſum probare. ¶ Furor quorum qui in furore pertinaces & duri. ¶ Maneat: expectet. ¶ Excelſum: ſublime: omne: magni perdantur: nam ut ſcribit Tacitus Nero maxime ſæuit in nobilitatẽ. ¶ Pulchrum: prudentiſſimus Seneca aduerſus tantum furorem magno temperamẽto ſe fert: & mira ſententiarum grauitate a penitiſſimis philoſophiæ finibus emanantium leues animi impetus infringat. ¶ Reges: debes regere. ¶ Patriæ parens: princeps iuſtus eſt pater patriæ: qui publicis muneribus exercendis: & oneribus obeundis: legis beneficio ſibi primum uendicat locum & in eo præferendus eſt cæteris ꝙ cum ſinguli DAN.

ſinguli teneantur ad ſingu-
la.principi onera imminēt
vniuerſa: vnde merito in
eum omnium poteſtas con
fertur vt frugem commu-
nem diſponat: & vtilitatis
vniuerſæ cautionē ſibi ven
dicet: principi fideliter re-
gnum gerenti tātus eſt ho-
nor exhibendus quantum
debent capiti omnia mem
bra corporis Ligurgus in
regno ſuo decreta conſti-
tuens firmauit principes
ad iuſtitiam impiorum au-
ri & argenti uſum & omni
um ſcelerum materiam ſu-
ſtulit. ¶ Manus deorum
eſt: ſuperis acceptum refe-
ro nō Romanis ꝙ ſim im-
perator: omnis enim pote-
ſtas a Deo optimo ē. ¶ No
ſtri metus, ſcilicet eſt ꝙ me
verentur inuiti: hic Nero
blanditur magis ſuę cauſę:
ꝗ ꝙ faueat diis. ¶ Graues,
capitales. ¶ In cædem du-
cis: Brutus cū Caſſio Par-
menſi ſtrictis pugionibus
Cæſarē in Capitolio per-
emerunt. ¶ Domitor gen-
tium Cæſar prudentiæ: &
militiæ viribus orbem ac-
quiſiuit: homo per pauco-
rum: & cui nullū expræſſe
ſimilem adhuc edidit natu-
ra mortaliū, hūc tñ ꝙ ſibi
minus caueret interfecerūt
Hypochritæ domeſtici.

BER. ¶ Ferrum, ſcilicet fuge-
rent. ¶ Tabula: vt moris
erat nomina proſcripto-
rum ponebantur in tabu-
la quæ album appellaba-
tur: & in foro exponeba-
tur. ¶ Pauere: paſtum de-
derunt. ¶ Philippi cam-
pi in Theſſalia vbi Octa-
uianus Brutum ſuperauit:
caputq; eius Romam mi-
ſit vt ſtatuæ Cæſaris ſub-
mitteretur. ¶ Siculum ma
re: hoc fuit bellum aduer-
ſus Sextum Pompeium fi-
lium magni Pōpeii. ¶ Cæ
dentes: quia bellum erat
inter ciues. ¶ Superatus:
Marcus Antonius petit ni
lum fugit in Aegyptum.
¶ Hauſit inceſta ægyptus,
propter Cleopatra ince-
ſtam quæ Antonio nupſe-
rat repudiata Octauia ſo-
rore Auguſti Romani du-
cis: Marci Antonii. ¶ Se-
pultum: finitum omne bel
lum: ciuile ibi fuit. ¶ Vi-
ctor: Auguſtus. ¶ Feris:
crudelibus: nam inter ci-

Virtute cœlum diuus Auguſtus uiros
Quot interemit nobiles iuuenes ſenes,
Sparſos per orbem? cum ſuos mortis metu
Fugerent penates & trium ferrum ducum
Tabula notante deditos triſti neci?
Expoſita roſtris capita cæſorum patres
Videre mœſti, flere nec licuit ſuos:
Non gemere: dira tabe polluto foro:
Stillante ſanie per putres uultus graui.
Nec finis hic cruoris: aut cædis ſtetit.
Pauere uolucres: & feras ſæuas diu
Triſtes Philippi. hauſit etiam ſiculum mare.
Claſſes: uiroſq; ſæpe cædentes ſuos.
Concuſſus orbis uiribus magnis ducum,
Superatus acie puppibus nilum petit
Fugæ paratis ipſe periturus breui.
Hauſit cruorem inceſta Romani ducis
Ægyptus iterum, nunc leues umbras tegit.
Illic ſepultum eſt impiæ geſtum diu
Ciuile bellum: condidit tandem ſuos
Iam feſſos enſes uictor hebetatos feris
Vulneribus: & continuit imperium metu.
Armis: fideq; militis tutus fuit.
Pietate nati factus eximia deus
Poſt fata conſecratus: & templis datus.
Nos quoq; manebunt aſtra, ſi ſæuo prior
Enſe occuparo quidquid infeſtum eſt mihi.
Dignaq; noſtram ſobole fundaro domum.
S. Implebit aulam ſtirpe cœleſti tuam
Generata diuo, Claudiæ gentis decus:
Sortita fratris more Iunonis toros.
N. Inceſta genitrix detrahit generi fidem.
Animuſq; nunquam coniugis iunctus mihi.
S. Teneris in annis haud ſatis clara eſt fides.
Pudore uictus cum tegit flammas amor.
N. Hoc equidem & ipſe credidi fruſtra diu:
Manifeſta quamuis pectore inſociabili
Vultuq; ſigna proderent odium mei.
Tandem quod ardens ſtatuit ulciſci dolor.
Dignamq; thalamis coniugem inueni meis
Genere: atq; forma: uicta cui cedat Venus
Iouiſq; coniux: & ferox armis dea.
S. Probitas: fideſq; coniugis mores: pudor
Placeant marito, ſola perpetuo manent
Subiecta nulli mentis: atq; animi bona
Florem decoris ſinguli carpunt dies.
N. Omnes in unam contulit laudes deus.
Talemq; naſci fata uoluerunt mihi.
S. Recedat a te: temere ne credas: amor.
N. Quē ſubmouere fulminis dominus nequit

ues erat bellum. ¶ Ebeta-
tos, qui non plus incide-
bant. ¶ Militis: Octauia-
nus fuit tutus armis & fide
militum, nunc beniuolen-
tia ciuium. ¶ Manebunt,
collocabor in numero deo
rum, ſi prius inimicos ſuſtu
lero. ¶ Domum: ſtirpem
meam ſi habuero vxorem:
de qua poſſum ſuſcipere fi-
lios: nam Octauia ſterilis
eſt. ¶ Iunonis, quæ Ioui
fratri nupta eſt. ¶ Inceſta
genitrix: Meſſalina mater
eius adultera facit ut pu-
tem Octauiam ſimilem il-
li: nec liberos certos & il-
la poſſe habere. ¶ Con-
iugis. Octauiæ quæ nun-
quam dilexit me. ¶ Tene-
ris: non debet puella oſten
dere amorem: ſed intra pe-
ctus diligere. ¶ Tegit: oc-
cultat verecundia. ¶ Cre-
didi: habeam hanc opi-
nionem prius: ſed video
multa ſigna odii. ¶ Prodi-
rent, manifeſtarent. ¶ In-
ſatiabili: quia non poſſet
ſatiari odio meo. ¶ Ferox
dea: Diana. ¶ Probitas:
ſententia notabilis virtus
non forma vxoris quæren
da eſt. ¶ Bona animi: vir-
tutes eternæ. ¶ Florem:
pulchritudinem. ¶ Car-
punt: diminuunt: ut inquit
Elegiacus poeta: Fortuna
bonum fragile eſt: quan-
tumq; accedit ad annos fit
minor. ¶ Amor: qui cer-
tum iudicium non habet.
¶ Quem, ſcilicet amorem,
nec Iuppiter ipſe: nec Ne-
ptunus, nec Pluto ſupera-
re potuerunt, vnde ipſe illi
parendum putauit.

¶ Auguſtus: fœliciſſimus omniū qui ſub interminatione dominus noluit appellari, & ciuem gerens ty- DAN.
rānidē declinauit. ¶ Triū
ducum: Auguſti Lepidi &
Antonii. ¶ Puppibus nilū
petit, brūduſii cōmoratus,
Aſię: Syrięq; circuitu ægy
ptum petit obſeſſa Alexan
dria quo confugerat An-
tonius cum Cleopatra ubi
ipſe Antonius ad mortem
coactus eſt. ¶ Petit nilum:
Antonius confugit Alexā-
driam. ¶ Animuſq; coniu-
gis: vir & vxor: duo quidē
corpora: mens autem vna
eē debet ſed animus Octa-
uiæ mihi ſemper fuit infen
ſus & diſcors: propterea il-

lam ſumendam duco: ideſt Popeam quæ & genere & forma meis thalamis non indigna viſa eſt: cui cederet Venus Iuno & Pallas armorum dea, quam mihi morigeram obſequentem: iocundam dederunt dii. ⸿ Credidi, fruſtra diu credidi quidem diu: ſed fruſtra: nam diſſimulare diutius ſuum in me odium haud quiuit. ⸿ Probitas: fides & pudicitia maxima dos in muliere: non autem forma quæ in dies minor fit: & ſpatio carpitur: ut eſt bonum fragile. ⸿ Omnis in vnam, laudes quæ ſingulę ſunt in ſingulis: i hac vna omnes ſũt congeſte.

non curanda talis eſt. ⸿ Sit, ſcilicet leuis notat, ideſt infamat. ⸿ Excelſa: nullus audet cõtra principem. ⸿ Carpit: ſi non aperte tamen clam. ⸿ Opprimitur facile extinguitur ſi bene agis. ⸿ Portet. ſ. popea grauida ex me: quod totus populus optat. ⸿ Quin deſtinamus: deliberamus craſtinam diem ad nuptias popeæ.

Cœli tyrannum: ſæua qui penetrat freta:
Ditiſq; regna, detrahit ſuperos polo?
S.Volucrem eſſe amorem fingit immitē deū
Mortalis error/armat & telis manus.
Arcuſq; ſacros inſtruit ſæua face.
Genitumq; credit Venere Vulcano ſatum.
Vis magna mentis blandus, atq; animi calor
Amor eſt. iuuentæ gignitur luxu, otio
Nutritur inter læta fortunæ bona.
Quem ſi fouere atq; alere deſiſtas: cadit.
Breuiq; uires perdit extinctus ſuas.
Hanc eſſe uitæ maximam cauſam reor.
Per quam uoluptas oritur/interitu caret.
Cum procretur: ſemper humanum genus
Amore grato, qui truces mulcet feras.
N.Hic mihi iugales præferat tedas deus.
Iugetq; noſtris igne poppeam toris.
S.Vix ſuſt.nere poſſet hos thalamos dens
Videre/populi ſancta nec pietas ſinat.
N.Probibebor unus facere quod cunctis licet?
S.Maiora populus ſemper a ſummo exigit.
N.Libet experiri: uiribus fractus meis
An cedat animis temere conceptus furor.
S.Obſequere potius ciuibus placidus tuis.
N.Male imperatur, cum regit uulgus duces.
S.Nihil impetrare: cum ualet: iuſte dolet.
N.Exprimere ius eſt: ferre qđ nequeũt preces.
S.Negare durum eſt. Ne. principē cogi nefas.
S.Permittat ipſe. Ne. fama ſed uictum feret.
S.Leuis atq; uana. Ne. ſit licet: multos notat.
S.Excelſa metuit. Ne. nō minus carpit tamen.
S.Facile opprimetur/merita te diui patris
Ætaſq; frangant coniugis, probitas, pudor.
N.Deſiſte tandem iam grauis nimium mihi,
Inſtare: liceat facere: quod ſeneca improbat.
Et ipſe populi uota iampridem moror.
Cum portet utero pignus: & partem mei,
Quin deſtinamus proximam thalamis diem?

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

AGRIPPINA.

TEllure rupta Tartaro greſſum extuli:
Stygiam cruēta præferens dextra facē
Thalamis ſceleſtis. nubat his flammis
Poppea nato iuncta: q̄s uindex manus: (meo

BER. ⸿ Volucrem: verba ſunt hęc pręclara quibus error hominum demonſtratur. ⸿ Volucrem: aligerę. ⸿ Immitem: nulli parētē. ⸿ Vis magna: quando homo dedicat mentem ad aliquid. ⸿ Blandus, cui facile aſſentitur. ⸿ Luxuria: affluentia rerum: ut inquit Terentius: Sine cerere & baccho friget venus. ⸿ Ocio: quiete: ut inquit. Ouidius. Queritur Aegiſthus modo cur ſit factus adulter in promptu ratio deſidioſus erat. ⸿ Cadit: fugit a nobis. ⸿ Voluptas: ſcilicet uera mariti & vxoris habere cõiugalem: & licitum amorem quem poteſt habere cum Octauia. ⸿ Grato: cõiugali amore qui etiam lenit feras. ⸿ Hic mihi: ſcilicet amor: perſiſtit in opinione ſua. ⸿ Perferat: ante portet more ſponſe populi: qui non poſſet ferre Octauiam deſtitui. ⸿ Prohibeor, ſcilicet repudiare vxorem quod omnibus cõceditur. ⸿ A ſummo: ſcilicet viro: cuius ut inquit Cicero: nec factum nec dictū latere poſſunt. ⸿ Libet expediri, ſcilicet ſi tantū poſſum q̄tum populus. ⸿ Animis, ſcilicet vulgi. ⸿ Fractus: debilitatus potentia mea. ⸿ Cædat: diſcedat. ⸿ Obſequere: facias gratum potius quam experiaris hoc. ⸿ Dolet: quando populus non poteſt impetrare quicquam ab imperatore. ⸿ Ferro: imperabo: armis & cogam eos. ⸿ Eſt ius: eſt poteſtas exprimere, ideſt per vim habere. ⸿ Negare: non concedere honeſtum, non iuſtum eſt vt populus cogat principem. ⸿ Remittat: ſponte relaxet. ⸿ Victum dicent: me coactū. ⸿ Leuis fama:

DAN. TEllure: Principium Tertii actus licet in ſuperiori non fuerit Chorus cuius rei cauſa fuit qđ precedentia Chorus ſemp debet dicere: ſed iſti clam ſunt loquuti: ideo non potuit ſcire: quid quærēdum eſſet: venit igiť Agrippina ab inferis: cõqueriturq; dicēs ſe velle turbare has nuptias. ⸿ Pręferens: portās ad thalamos filii. ⸿ His flammis: facibus infernalibus ad futuram infelicitatē. ⸿ Vindex: faciens vindictam de malis habitis.
⸿ Volucrem eſſe amorem, amor hēt alas: euolat ictu oculi, vt eſt perfidus, & malorū oium auctor: ideo non incōcinne poeta egregius: licet cõtra tēdat Quintilianus, Apollonius Rhodius in quarto Medeæ ibecillitē cōmiſerans in amorē his verbis acriter inuexit σχετλιερωσ μεſα πημα μεγαστυγοσ αντρωποισι εκσει δενοσ λομεναι τερι δεσ στοναχαι τεſοοι τε: αλſεα ταλδειτοισι ναπειρονα τετριχασι, &c. Volucrē alatū non aliā ob cauſa; pingitur alatus cupido. ſ. alterna: qm̄ tacta mut in vnda. Noſtra nōnullis pmanet aura locis: hinc Hierony. ſanctus cõtra Iouinianum inquit, amor homines facit querulos temerarios iracundos dure imperioſos ſeruiliter blādos. ⸿ Hāc eē vitæ: bon⁹ amor eſt cauſa lōgioris vitæ & ppagādę ſobolis. ⸿ Populi: acclamauit enim populus teſte Tranquillo pſcripta Octauia. Tollet etiā ornamenta. ⸿ Prohibeor: cum indignatiōe a te o Seneca phibeor a te repudior qđ cunctis licet. Exigit tanq̄ a debitore ut apud Martialē exigis a nobis operā ſine fine togatā inde exactores pecuniaꝶ dn̄r qui exigunt pecunias. ⸿ Maiora: quia quanto maior eſt qs tanto honeſtiora debet ſuis ſubditis in quam ſniam cadit
polycraticum

Dolorq; matris uertet ad triſtes rogos.
Manet inter umbras impiæ cædis mihi
Semper memoria: manibus noſtris grauis
Adhuc inultis: reddita & meritis meis
Funeſta merces puppis: & precium imperi.
Nox illa: qua naufragia defleui mea.
Comitum necem: natiq; crudelis nefas
Deflere uotum fuerat/haud tempus datum eſt
Lachrymis / ſed ingẽs ſcelera geminauit nefas.
Perempta ferro: fœda uulneribus, ſacros
Intra penates ſpiritum effudi grauem
Erepta pelago, ſanguine extinxi meo
Nec odia nati. ſæuit in nomen ferus
Matris tyrannus / obrui meritum cupit.
Simulachra: titulos deſtruit mortis metu
Totum per orbem/quem dedit pœnam in meã
Puero regendum noſter infelix amor.
Extinctus vmbras agitat infeſtus meas.
Flammiſq; vltus noxios coniux petit,
Inſtat: minatur, imputat fatum mihi.
Tumulumq; nati poſcit authorem necis.
Iam: parce, dabitur/ tempus haud lõgum peto.
Vitrix Erinnys impio dignum parat
Letum tyranno. uerbera: & turpem fugam:
Pœnaſq;: queis & Tantali uincat ſitim.
Dirum laborem ſiſyphi: Tityi alitem:
Ixioniſq; membra rapientem rotam.
Licet extruat marmoribus: atq; auro tegat
Superbus aulam, limen armatæ ducis
Seruent cohortes/mittat immenſas opes
Exauſtus orbis ſupplices dextram petant
Parthi cruentam/regna diuitias ferant.
Veniet dies: tempuſq;, quo reddat ſuis
Animam nocẽtem ſceleribus: iugulũ hoſtibus.
Deſertus, & deſtructus: & cunctis egens:
Heu quo labor: quo uota ceciderunt mea?
Quo te furor prouexit attonitum tuus:
Et fata nate. cedat ut tantis malis
Genitricis ira/quæ tuo ſcelere occidit?
Vtinam ante: quã te paruulum in lucem edidi:
Aluiq;/ſæuæ noſtra laceraſſent feræ
Viſcera. ſine ullo ſcelere: ſine ſenſu innocens
Meus occidiſſes: iunctus: atq; hærens mihi:
Semper quietam cerneres ſedem inferum:
Proauos: patremq;, nominis magni uiros:
Quos nunc pudor: luctuſq; perpetuus manet
Ex te nefande: meq;, quæ talem tuli.
Quid tegere ceſſo Tartaro uultus meos
Nouerca: coniux: mater infelix meis?

Anapæſtici. Octauia. Chorus.

polycraticum illud adagiũ minor ſuæ cõditionis princeps ſe nõ ſibi ſuam vitam ſed aliis debere cognoſcit ſapiẽtibus & inſipientibus debitor eſt puſillis & maioribus: inſpice quartũ librũ de miſeriis curialiũ. ¶ Notat: taxat: ſugillat inde nota ignominia Suetoni⁹ variis affectus notis. ¶ Non minus: nõ deſunt culices q mordeãt elephãtẽ indum.

DAN. TEllure rupta, repudiatæ Octauiæ ſuperduxit Nero popeam ſurgit ab inferis agrippina mater Neronis lachrymabunda vaticinans infœlicẽ huius cõiugii exitum, eſt aũt hic tertius actus & Carmẽ trimetro iãbico. ¶ Stygiã facem: nõ ut præluceat ſed incẽdat non ut pludat fœtui ſed factũ pdat puppis machinoſa & ſolutilis.

BER. ¶ Rogos: mortem eius. ¶ Manet ſemper recordor ipietatis filii, licet ſim apd inferos. ¶ Cædis: mortis meæ. ¶ Manibus inultis, animæ meæ adhuc nõ vindicatæ. ¶ Reddita: loco meritoꝝ data eſt mihi puppis funeſta de qua vidimus ¶ Imperi, per me dati illi. ¶ Vox. ſ. manet: adhuc recordor lamentationis qua vſa ſum i naufragio. ¶ Comitum: qui mecum erant in naui ſolutili nihil mali merentes. ¶ Votum: propoſitum erat plorare illorum mortem: ſed tẽpus nõ datum eſt: cũ iuſſu nati in terra ſubito interẽpta fuerim. ¶ Geminauit: duplicauit Nero. ¶ Fœda: ipſa cruentata. ¶ Grauem: cũ magno dolore. ¶ Extinxi: nõ ſatiaui. ¶ In nomẽ, deſtruẽdo ſtatuas & titulos meos. ¶ Mortis metu: minando mortem ſeruantibus ſimulachra: aut nomen meum. ¶ Quem, ſcilicet orbẽ noſter amor dedit regendum puero. ſ. Neroni q tũc erat decem & octo annorum. ¶ Extinctus cõiunx. Claudius quẽ venenaui ſemper ſequitur aiam meã cupiẽs vlciſci ſcelus. Meum fatũ mortem quod ipſum occiderim. ¶ Tumulum: quod ipſum non permiſi ſepeliri celata eius morte: donec circa ſucceſſorem: ut inquit Suetonius omnia ordinarentur. ¶ Iam parce: reſpõdet Agrippina Claudio: ſi petis vindictam de me: expecta quod Nero moriat: & habebis auctorem ſcelerum. ¶ Dignũ lætũ, mortem conuenientem illi tyranno: nã ut ſcri. Suet. miſerrime mortuus ẽ deſtitutus ab omnibus: hoſtiſq; a ſenatu iudicatus ferrum iugulo ſibi adegit: iuuante epaphrodito: cum iam latebras quę ſciuiſſet i ſuburbano phaontis liberti inter ſalariam munera: nam viã ad quartũ mil. ¶ Quis quibus pœnis vincat ſit in Tantali: nam vt ſcri. Suetonius, dum Clandeſtinus ad villã introitus pateret aquam ac ſubiecta lacuna poraturus manu hauſit: & hæc eſt inquit Neronis decocta habeat maiores pœnas quã iſti qui cruciantur apud inferos quoꝫ ſupplicia ſuperius declarauimus ¶ Licet extruat, edificet ingentia palatia, tñ veniet tẽpus pœnæ. ¶ Hoſtibus: cẽturioni miſſi ad eius necẽ licet ſeipſum percuſſerit, vt diximus. ¶ Deſertus: derelictus ab oĩbus. ¶ Egens: ad tantam miſeriam: venit vt fame & ſiti interpellẽte: panem ſordidum ſibi oblatum aſpernatus ſit aquę tepide tantum modicum bibit. ¶ Heu quo: o nate nero quo uenerunt vota mea optaui te imperatorem, & tu me occidiſti deberem tibi optare mala: ſed tamen mater tibi cõpatior. ¶ Cecidere: euenerunt. ¶ Cedat vincatur. ¶ Vtinam dum te geſtarem utero innocẽs a feris laniatus fuiſſes mecum: ſaltem fuiſſes quietus apud inferos cum tuis maioribus. ¶ Quos maiores quos pudebit te habere de ſtirpe ſua. ¶ Nefande: o nero ſcelerate. ¶ Quid ceſſo iam grauo terras: melius ẽ quod deſcendã ad inferos. ¶ Nouerca. pp britãnicum venenatum. ¶ Cõiunx: pp Claudiũ necatũ. ¶ Mater, propter Neronem.

DAN. ¶ Perempta ferro: interfecto lagerino qui nunc lauerat ſaluam matrem (ut ſupra uiſum) miſit percuſſorem qui matrem necaret. ¶ Metu mortis: ſub cõdi-

tione mortis iubet noſtrã deſtrui monumenta. ¶ Noſter amor: qui alluſit venenum: nam in cunabulis Neronis audita fuit uox domitii naſci ex ſe & Agrippina aliquid deteſtabile ipſi & reipublicæ. ¶ Parthi: in re militari nihil oino præclarum unquam auſus eſt Nero immo parthi rebellarunt armeniamq; ſuſtulerunt & miſerunt ſub iugu3 multas regiones imperante ĩpõ vt tradit eutropius. ¶ Labor parthus & educationis tui. ¶ Prouehit: rapit trahit. ¶ Cedat: det locum & parcat furere.

BER.

PArcite: Inducitur Chorus & Octauia repudiata quæ alloquitur populũ ne velit ruere: aut dolore propter repudium eius: cũ iam ſit dies illa celebrãda ob metum principis q̃ popeam ducebat. ¶ Primum vulnus: primum malum: nã ſu3 aſſueta malis. ¶ Cõiugis, ſcilicet Popeę. ¶ Auguſti. ¶ Neronis: ¶ Abſint ſi nõ ero uxor: ſoror tamẽ ero Cæſaris dum me permittat viuere. ¶ Demens: ad ſeipſam vertit ſermonẽ, credis quod dimittet te viuere quaſi dicat: nõ ille expectauit hunc diem ſolemnem ad interficiendum te. ¶ Cades: morieris. ¶ Sed, quid: dum cederet totiens vertebat oculos ad domũ patris Claudii in qua nata fuerat. ¶ Vdis humidis ꝓpter lachrymas. ¶ Efferre: diſcedere cito. ¶ En illuxit Chorus uidens Octauiam diſcedentem queritur diem eueniſſe qua iam diu dictũ fuerat neronem ducturum Popeam vxorem: ſeipſum increpans, quod eum tyrannũ patiatur. ¶ Dum: hoc eſt factũ quod ſumus ignaui ad uindicandum. ¶ Vbi vis: vbi ẽ illa fortitudo romanorum quæ ſolebat expugnare reges, & liberam regere patriam. ¶ Faſces: magiſtratus qui dabantur a populo i comitiis. ¶ Imago: vbiq; fiunt ſtatuæ popeæ imperatricis ut moris erat. ¶ Grauis: moleſta ¶ Violenta manus: ſcilicet noſtra deberet proſternere imagines eius & Nero

PArcite lachrymis urbis feſto
Letoq; die/ne tantus amor
Noſtriq; fauor principis acres
Suſcitet iras: uobiſq; ego ſim
Cauſa malorum. non hoc primum
Pectora uulnus mea ſenſerunt.
Grauiora tuli dabit hic noſtris
Finem curis uel morte dies.
Non ego ſæui cernere cogar
Coniugis ora.
Non inuiſos intrare mihi
Thalamos famulæ.
Soror Auguſti: non uxor: ero.
Abſint tantum triſtes pœnæ:
Letiq; metus.
Socerum diti miſeranda uiri
Potes hæc demens ſperare memor?
Hos ad thalamos ſeruata diu
Victima tandem funeſta cades?
Sed quid patrios ſæpe penates
Reſpicis udis confuſa genis?
Propera tectis efferre gradus.
Linq; cruentam principis aulam.
C. En illuxit ſuſpecta diu
Fama toties iactata dies.
Ceſſit thalamis Claudia diri
Pulſa Neronis: quos iam uictrix
Poppea tenet: ceſſat pietas.
Dum noſtra graui compreſſa metu.
Segniſq; dolor, ubi Romani
Vis eſt populi. fregit claros
Quæ ſæpe duces/dedit inuictæ
Leges patriæ: faſces dignis
Ciuibus olim. iuſſit bellum
Pacemq;/feras gentes domuit.
Captos reges carcere clauſit?
Grauis en oculis undiq; noſtris
Iam poppeæ fulget imago
Iuncta Neroni.
Affigat humo uiolenta manus
Similes nimium uultus dominæ
Ipſamq; toris detrahat altis.
Petat infelix mox & flammis
Teliſq; feris principis aulam.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. POPPEA.

Vo trepida greſſũ cõiugis thalãis tui
Effers alumna? quod ne ſecretũ petis
Turbat uultu? cur genæ fletu madẽt?

bis. ¶ Dominæ: Popeæ. ¶ Detrahat: ſcilicet manus noſtra: & petat. ¶ Infœlix: ferens infelicitatem principi.

DAN.

PArcite: Carmẽ ſcribitur metro pindarico trimetro brachicatalectico quod recipit aliquando in loco impari pyrrhichium pro iambo repudiauit Octauiam Nero corripientibus amicis & improbante diuortiũ populo nec parcente conuiciis ut ſcribit Tranquillus nunc lorrant Octauia, & Chorus Romanus nouas nuptias deplorantes. Cæterum diſſimulata triſticia hortatur ad nuptias & plauſum ipſum Chorum Octa. ¶ Parcite lachrymis, ſuperſedet iã lachrymis hoc nuptiali die ne indiget princeps nr̃o gemitu & veſtra in me cõmiſeratione, malis nãq; domeſticis grauioribuſq; occalui. ¶ Vel: ſaltẽ. ¶ Nõ ego ſęue: inſtar mihi eſt muneris q̃d abſum his nuptiis. ¶ Famulæ: ex fœmineo liuore & acri felle famulã vocat ĩpatorẽ. ¶ Socerũ: apoſtrophe: popeã o miſerãda memor ſocerorũ uiri iã tui & intelligit Claudium patrẽ ſuũ potes ne tibi ſuadere repudiũ meum r connubium tuũ fruſtra ſperas quæ veluti victima ſeruata ad hanc uſq; diem occumbes. ¶ Sed q̃d patrios nunc ad ſeipſam conuertit antipophoram. ¶ Dies iactata & præuulgata totiẽs rumore. ¶ Claudia: Octauia filia Claudii ex Valeria meſſalina barbari Meſſalæ filia. ¶ Duces: & domeſticos, & peregrinos. ¶ Dedit leges: quis condidimus cõi conſilio eſt enim lex generale iuſſum populi aut plebis rogante magiſtratu vt finit Capito iuris periti ſſimus. ¶ Faces ꝑ honoribꝰ: quas cõferebat populus in comitiis Virg. Non illũ populi faces non purpura regũ: flexit & flectitur dumtaxat dictio in numero multitudinis quoniam duodecim cõſules antecedebant alios ſex tantũ ut Dionyſius & Ruffus cũ Liuio indicant. ¶ Grauis: nos contemnens.

Quo

BER.

Quo trepida: Hic eſt quartus actus in quo tractat metus Popeæ quæ exiens turbata rogatur a nutrice quid mali habeat: illa reſpõdet nocte ſomniaſſe dum eſſet in complexu Neronis uidiſſe mulieres romanas flentes circa ſe: & Agrippinam ferentem faces. ¶ Quo: ad quem locum. ¶ Efferre: diſcedis. ¶ Petitus: optatus: vnde non eſt cauſa triſtitię. ¶ Decor: pulchritudo tua fecit vt acciperet te in vxorem. ¶ Senecæ: diſſuadebat hoc matrimonium: ſed venus coegit imperatorē victū amore. ¶ O qualis: q̃ felix cū iuſti in thalamos Neronis. ¶ Preſſiſti: calcaſti. ¶ Attonitus: pͤter pulchritudinē cum ſacra faceres. ¶ Flāmeo: velo de quo ſcribit apud Plutarchum i problemate. ¶ Ipſe princeps. Nero. Superbo: magnifico. ¶ Peleus: pater Achillis cuȝ duxit tethydem deam maris vxorem talis erat: cius epitalamion ſcribitur a Catulo Veronenſi. ¶ Emerſam: ſb vndis venientem. ¶ Cæleſtes: dei & parce. ¶ Mutauit: vt ſis triſtis. ¶ Confuſa: popea docet cauſam triſtitiæ. ¶ Genitrix coniugis. Agrippinæ. ¶ Coacta: nam Agrippina coegit meut eam ſequeret. ¶ Quam Agrippinam. ¶ Diducta: aperta. ¶ Quo: hyatu. ¶ In quis: in quibus thoris reſidi. i. quieui. ¶ Coniugem, quondam: meum ruſium criſpinum maritum meum & filium eiuſdem nominis, quē nero, ut ſcribit Suet. impuberem adhuc quia ferebatur ducatus & imperia ludere mergendum in mari: dū piſcaretur ſeruis ipſius demandauit. Priſtinus prior ille veniebat ad oſcula mea iam intermiſſa aliquo tempore & Nero interfecit eū. ¶ Iugulo: gutture eius. ¶ Quatit: cœpit tremere. ¶ Cōtinet, ſic Virgi. & vox faucibus hæſit. ¶ Produxit, foras duxit, nā pro te hæc locuta ſum. ¶ Coniugis uidi, ſ. criſpini. ¶ Que

Certe petitus precibus: & notis dies
Noſtris refulſit. Cæſari iuncta es tuo
Teda iugali: quem tuus cepit decor
Et culpa Senecæ: tradidit uinctum tibi
Genitrix amoris maximum numen Venus.
O qualis altos quanta preſſiſti toros
Reſidens in aula uidit attonitus tuam
Formam ſenatus: thura cum ſuperis dares.
Sacraſq; grato ſpargeres aras mero.
Velata ſummum flammeo tenui caput.
Et ipſe lateri iunctus atq; hærens tuo
Sublimis inter ciuium læta omina
Inceſſit: habitu: atq; ore letitiam gerens
Princeps ſuperbo talis emerſam freto
Spumante Peleus coniugem accepit Thetin.
Quorum toros celebraſſe celeſtes ferunt.
Pelagiq; numen omne conſenſu pari.
Quæ ſubita uultus cauſa mutauit tuos?
Quid pallor iſte: quid ferant lachrymæ doce.
P. Confuſa triſti proximæ noctis metu.
Viſuq; Nutrix mente turbata feror,
Defecta ſenſu. læta nam poſt quam dies
Syderibus atris ceſſit: & nocti polus
Inter Neronis iuncta complexus mei
Summo reſoluor nec diu placida frui
Quiete licuit: uiſa nam thalamos meos
Celebrare turba eſt mœſta: reſolutis comis
Matres Latinæ flebiles planctus dabant:
Inter tubarum ſæpe terribilem ſonum.
Sparſa cruore coniugis genitrix mei
Vultu minaci ſæua quatiebat facem.
Quam dum ſequor coacta præſenti metu:
Diducta ſubito patuit ingenti mihi
Tellus hiatu lata: quo præceps toros
Cerno iugales pariter: & miror meos.
In queis reſedi feſſa. uenientem intuor
Comitante turba coniugem quondam meum:
Natumq; properat petere complexus meos
Criſpinus: & intermiſſa libare oſcula.
Irrupit intra tecta: tum trepidus mea
Enſemq; iugulo condidit ſæuum Nero.
Tandem quietem magnus excuſſit timor.
Quatit ora: & artus horridus noſtros tremor.
Pulſatq; pectus: continet uocem timor:
Quam nunc fides: pietaſq; produxit tua.
Heu quid minantur inferum manes mihi?
Aut quem cruorem coniugis uidi mei?
N. Quæcunq; mentis agitat infeſtus uigor:
Ea per quietem facer: & arcanus refert
Veloxq; ſenſus coniugem: thalamos: rogos:

cumq; nutrix volens popeā conſolari rationem ſomni ſui reddit dicens ea quæ videntur & aguntur in die nocte hominibus repræſentari: ut inquit Claudia. Omnis quæ ſenſu voluunt vota diurno. Tempore nocturno reddit amica quies. Venator cum feſſa thoro ſua mẽbra reponit. Mens tamen ad ſiluas & ſua luſtra reddit. ita tibi accidit quādo accepiſti Neronem hodie recordata es antiqui mariti: & ſi viſæ ſunt Romanæ flere id malum pro Octauia repudiata. ¶ Sacer: quia immortalis: & diuinus eſt animus. ¶ Velox: ut inquit Cice. in Tuſculanis nulla vis eſt q̃ cū celeritate ai poſſit cōparari.

DAN.

Quo trepida, Actus quartus Metro archilochio Trimetro Anapeſtico conſternata popea Agrippinæ ſocrus phantaſmate prorumpi lachrymabunda vociferabunda quā conſpicata nutrix percunctatur quo trepida & cætera. ¶ Genę fletu: hypalage fletus idest lachrymæ manāt a genis culpa Senecæ: ne morem gereret præceptorte maluit vxorē quā Octauiam. ¶ Victum, amore neronem. ¶ Flammeo: rubrā carbaſum pro facie gerebant nouæ nuptæ in limine maritali perſoluētes ſacra frangētes axem ipſum quo fuerant inuectę: in honorem Iunonis pronubæ ſignum ponendæ integritatis Virgineę. ¶ Spumantem: alluſio ad aquam maris. ¶ Quorum thoros: nuptias pellei & thetidis honeſtarunt dii ſua præſentia cœleſtes æquę & æquoreæ: quales nuptias elegantiſſime celebrauit Homerus. ¶ Viſu: apparitione. ¶ Atris atræ noctis. ¶ Patuit: patens viſa eſt. ¶ Intermiſſa: non vera aut interrupta. ¶ Quietam: conſopitam. ¶ Quatit ora: in horruit & præ metu ligua hæſit faucibus. ¶ Inuidia: eorū qui iniquo aio tulerūt te ad tantum faſtigiū euectam eſſe. ſtabile perpetuitatē domus & ſtirpis tuæ.

BER. ¶Pulſata, nam plorantes mulieres percutiebant pectus: & crines ſpargebant hoc erat ꝑpter diſidia.ideſt repudia Octauiæ. ¶Fratris: Neronis per adoptionem: vnde erat ſoror & coniunx. ¶Fax: interpretatur aliam viſionem. ¶Prælata: portata manu auguſtæ Agrippinæ ſignificat ibi ſemper gloriam cum inuidia aduerſariorum. ¶Partum, acquiſitum. ¶Ominatur: ſignificat. ¶Inferum ſedes: præterea dicebas: ꝙ illa ducebat te per hiatum terræ: illud ſignificat ſtabilitatem matrimonii quemadmodum terra ē ſtabilis. ¶Condidit abſcondit nero in iugulo nati: illud ſignificat non bellum ſed pacem, quia occultatio ferri pacem demonſtrat. ¶Delubra: Popea potius vult ire ſacrificatum ut expiet ſomnia ſua.

BER. Si vera: inducit Chorus commendans pulchritudinē popeæ comparatione omnium pulcherrimarum mulierum: quæ forma ſua Iouem de cœlo traxerunt. ¶Furta, adulteria. ¶Quē ſcilicet Iouem dicunt. ¶Sinum: gremium: hęc fabula ſatis eſt declarata. ¶Quæ regit: pendit ibi textus etiam nunc deferet, & veniet in cōplexus tuos o Popea. ¶Quos, ſcilicet cōplexus tuos ipſe Iuppiter pōt anteferre prioribus. ¶Phrygius paſtor: Paris amator helenæ. ¶Solo ad terram equarunt. ¶Sed quis: dat locum ſequenti ſcenæ.

DAN. Si vera: hęc pars prȩſe fert chori cōmendationes ad ſpeciē & formam popeæ ex comparatione mulierum græcarū quas olim ſupræmus deperiit Iuppiter. Inſcribitur metro pindarico. ¶Prȩſſiſſe ſinum: Iuppiter in cignum compræſſit lædam roſtro iniecto intra ipſius lædæ labra & cruribus vtero affixis caudam quatiens ad femur: hoc canit græca hyſtoria. ¶Furta: raptus: dulcia furta dicuntur in venere: quæ in principio vincit: melaticū,

Vidiſſe te miraris amplexu noui
Hærens mariti. ſed mouent læto die
Pulſata palmis pectora, & fuſæ comæ
Octauiæ diſſidia planxerunt ſacros
Intra penates fratris: & patrium larem
Fax illa: quam ſecuta es Auguſtæ manu,
Prælata clarum nomen inuidia tibi
Partum ominatur. inferum ſedes: toros
Stabiles futuros ſpondet æternæ domus.
Iugulo quod enſem condidit princeps tuus,
Bella haud mouebit. pace ſed ferrum teget.
Recollige animum: recipe lætitiam, precor.
Timore pulſo: redde te thalamis tuis.
P. Delubra: & aras petere conſtitui ſacras,
Cæſis litare uictimis numen deum.
Vt expientur noctis, & ſomni minæ.
Terrorq́ in hoſtes redeat attonitus meos.
Et uota pro me ſuſcipe: & precibus piis
Superos adora, manet ut præſens metus.

Anapæſtici. Chorus.

Si uera loquax fama tonantis
Furta: & gratos narrat amores.
Quem modo Ledæ preſſiſſe ſinum
Tectum plumis, pinniſq́ ferunt
Modo per fluctus raptam Europen
Taurum tergo portaſſe trucem:
Quæ regit & nunc deſeret aſtra.
Petet amplexus poppea tuos.
Quos & Ledæ præferre poteſt.
Et tibi quondam: cui miranti
Fuluo Danae fluxit in auro.
Formam Sparte iactet alumnæ
Licet & phrygius præmia paſtor.
Vincet uultus hæc Tyndaridos,
Qui mouerunt horrida bella.
Phrygiæq́ ſolo regna dedere.
Sed quis greſſu ruit attonito?
Aut quid pectore portat anhelo?

Trimetri Iambici.

NVNTIVS. CHORVS.

Quicunq́ tectis miles exultat ducis:
Defendat aulā, cui furor ppli imminet
Trepidi cohortes ecce præfecti trahunt
Præſidia ad urbis uicta nec cedit metu
Concepta rabies temere: ſed uires capit.
C. Quis iſte mentes agitat attonitus furor?
N. Octauiæ furore perculſa agmina,
Et efferata per nefas ingens ruunt.
C. Quid auſa facere: quo ue conſilio doce.
N. Reddere penates: Claudiæ diui parant,

in exitu vero amarior ſuper abſynthium et haloen. ¶Quos & lædę pœnitent Iouem lędæ: & danaes ſuę ſi tibi ſemel complexum dederit Iuppiter in aurum demutatus in gremiū danaes per ipluuio ſtillauit. ut ait Terē. & cōpreſſit genuitq́ ex eo compreſſu Perſeum. eam poſtea arcula delatā in Italiam duxit piſcatus q inuenit pſſas alter Sterquilinius a ſtercoratiōe cāporum. ¶Sparte: glorietur licet ſparte pulchritudine helenes quam rapuit Alexander cum ænea comite: ut ſcribit Septimius: per helleſpontū vecta claſſe. ¶Sparte ſupiecta taygeto monti: ſpartanos gręcorum frugaliſſimos tradit thucidides. ¶Qui: vultus Troiano imperio exitio fuere.

BER. Quicunq́: veniēs nūcius ad Neronem ut nūciaret tumultū populi factum eſſe ꝑpter Octauiam repudiatam interrogatur a Choro quid mali optaret, & quæ cauſa. ¶Quicunq́ alloquitur: præſidia vt defendat aulam: cū populus velit illam cōburere ¶Trepidi: feſtini. ¶Victa furore populi. ¶Rabies: iracundia populi in Neronem concepta: non vincit ab iſtis cohortibus. ¶Agmina: multitudo populi furens: propter octauiam repuditas ruit per nefas. ſ. ut perdat imperatorē. ¶Auſa. ſ. illa agmina.

DAN. Quicunq́. Seditioſi populi impetus ob repudium Octauię & nerōis in populū idignatio ī hoc choro ſuſcitat metrū ē archilochiū trimetrū acatalecticū. Nūcius & chorus colloquunt. ¶Furor populi: fuit populus & parat ſe ad necē Neronis. ¶Iſte, cū contemptu & ſtomacho. ¶Attonitus: qui facit attonitū: ut pallida mors & triſtis ſenectus. ¶Diui: Claudii penates,

¶Chorus

Toroſq; fratris, debitam partem imperii.
C.Q nos iam tenet poppea concordi fide?
N. Hic urit animos pertinax nimium furor.
Et in furorem temere præcipites agit.
Q uæcunq; claro marmore effigies ſtetit,
Aut ære fulgens ora poppeæ gerens,
Afflicta vulgi manibus, & ſæuo iacet
Euerſa ferro, membra per partes trahunt
Diducta laqueis, obruunt turpi diu
Calcata cœno, uerba conueniunt feris
Immiſta factis, quæ timor recipit meus.
Sepire flammis principis ſedem parant
Populi, niſi iræ coniugem reddat nouam.
Reddat penates claudiæ uictus ſuos.
Vt noſcat ipſe ciuium motus, mea
Voce, haud morabor iuſſa præfecti exequi.
C.Q uid fera fruſtra bella mouetis?
Inuicta gerit tela cupido.
Flammis ueſtros obruet ignes.
Q ueis extinxit fulmina ſæpe.
Captumq; Iouem cœlo traxit.
Læſi triſtes dabitis pœnas
Sanguine ueſtro,
Non eſt patiens feruidus iræ
Facilisq; regi. ille ferocem
Iuſſit achillem pulſare lyram.
Fregit Danaos, fregit atridem.
Regna euertit priami, claras
Diruit urbes.
Et nunc animus quid ferat horret
Vis immitis uiolenta dei.

Trimetri Iambici.

NERO.

O Lenta nimium militis noſtri manus,
Et ira patiens poſt nefas tãtum mea.
Q uod nõ cruor ciuilis accenſas faces
Extinguit in nos, cæde nec populi madet
Funerea Roma, quæ uiros tales tulit.
Admiſſa ſed iam morte puniri parum eſt,
Grauiora meruit impium plebis ſcelus.
Et illa, cui me ciuium ſubiecit furor,
Suſpecta coniux & ſoror ſemper mihi.
Tandem dolori ſpiritum reddat meo.
Iramq; noſtram ſanguine extinguat ſuo.
Mox recta flammis concidant urbis meis
Ignes, ruinæ, noxium populum premant.
Turpiſq; egeſtas, ſæua cum luctu fames.
Exultat ingens ſæculi noſtri bonis
Corrupta turba. nec capit clementiam
Ingrata noſtram, ferre nec pacem poteſt.

BER. ¶ Thoros fratris: matrimonium neronis: & domũ diui.ſ. Claudii. ¶ Claudię ideſt ipſi octauiæ. ¶ Debitam: quia filia erat imperatoris. ¶ Quos: quomodo reſtituet: quando illa Popea eſt nupta. ¶ Pertinax: perſeuerans: hæc eſt cauſa qua populus idignatus eſt. ¶ Vrit: incendit quod popea tenet thoros octauiæ. ¶ Furor: idignatio ¶ Quęcunq;. populus omnes imagines & ſtatuas popeæ ſiue ex marmore ſiue ex ære diſiecit. ¶ Ora popea: imaginem popeæ: ubi adiectũ eſt popea. ¶ Membra: ſcilicet ſtatuarum popeæ laqueis.ſ. funibus trahunt in contemptum eius: ſeu obruunt, ideſt ſepeliunt ceno. ¶ Verba: ruſus habent uerba conuicioſa: quemadmodum habẽt facta crudelia. ¶ Quæ.ſ. uerba credo propter timorem illorũ e quæ uidi: nam comburent æ[t]iã domum imperatoris. ¶ Sepire: circũdare. ¶ Niſi ire, ad iram populi leniendam ¶ Cõiugẽ popeam. Claudiæ octauiæ. ¶ Victus.ſ. ipſe nero furore populi reſtituat penates ideſt domũ ſuam claudiæ. ¶ Vt ipſe.ſ. nero miſſus ſum ut hæc illi nunciem. ¶ Præfecti: ſcilicet præſidii qui miſerat me. ¶ Quid fera. ¶ Chorus populum arguit monſtrãs neronem captũ amore: nunquã relicturum popeã. ¶ Obruet: extinguet: nam maiora ſæpius fecit. ¶ Læſi: offenſi uos a nerone uel paſſiue læſi neronis. ¶ Feruidus.ſ. cupido non eſt patiens ut uincatur: qḋ probat p maximos uiros ab illo ſuperatos: quorum hyſtoriam ſupra legimus. ¶ Animus horret: timet qḋ oportet cupido: timeo ne faciat Neronem ſeuire. ¶ Immitis dei cupidinis.

BER. O Lenta. Hic eſt quintus actus: Nero audito nũcio mãdauerat pfectis palladii illos ciues q ſeditionẽ mouerant perdere: nunc conqueritur illorum tarditatem: & dum ſic eſtuaret uenieus præfectus militum nunciauit principes illorũ ciuium occiſos eſſe: quod tamen non ſatis fuit neroni, qui cupiebat omnes perdere. ¶ Lenta, ad uindictã. ¶ Cruor: ſanguis ciuium ſparſus deberet extinguere illas faces quas portabant ad urendum domum meam. ¶ In nos: cõtra me. ¶ Funera: pena funeribus ¶ Admiſſa: facta ſcelera: nõ ſatis ẽ ulciſci illos morte qui grauiora merentur. ¶ Et illa octauia propter quam mouentur iſti tumultus etiam moriatur. ¶ Cui octauię ſum ſubiectus propter timorem ciuiũ. ¶ Suſpecta: quæ nunquam me amauit. ¶ Exultat, laſciuit propter fœlicitatem & locũ ſub regno meo. ¶ Corrupta ſcelerata. ¶ Ingrata quæ non recipit beneficiũ meum. ¶ Inquieta, q̃ neſcit hẽre quietẽ. ¶ Domandæ cum non cognoſcant bona ſunt affligendi diuerſis malis & dura ſeruitute tenẽdi. ¶ Sanctos vul.ſ. Popeæ ne audeant ne dum facere quicq̃: ſed nec tollere oculos in illã. ¶ Nutu: nec dũ mandato ſed nutu faciam intelligent me.

DAN. ¶ Tenet: occupat: intercipit. ¶ Verba conueniunt. ¶ Feris: imprecãtur & maledicunt popeæ ruptantes eius ſtatuam. ¶ Aedem: dixit improprie de domo imperatoria. ¶ Inuicta gerit, inſuperabilis eſt amor quẽ piam didicit formidare ne ipſius quidem iouem: ideo fruſtra i amorem nitimur. ¶ Et nunc: horeſco referẽs ¶ Cruor ciuilis: quod nulla facta eſt occidio irruentium in me ciuium quos tulit infœlix Roma: & iſta Octauiam interemit Nero ſubornato anicero pedagogo in dolo ſtupratam a ſe fateretur: mox non pepercit mœnibus patriæ q̃ conflagrãtem e turre mœcenatica proſpexit, lętuſq; flammæ ἅλωσιν illi decantauit ſæuitum eſt autẽ ea clade p ſex dies ſeptẽq; noctes Trãquillus & Egeſippus auctores.

Sed inquieta rapitur, hinc audacia,
Hinc temeritate fertur in præceps ſua.
Malis domanda eſt, & graui ſemper iugo
Premenda, nequid ſimile tentare audeat.
Contraq; ſanctos coniugis vultus meæ
Atollere oculos fracta per pœnas metu
Parere diſcet principis nutu ſui.
Sed adeſſe cerno, rara quem pietas uirum
Fideſq; caſtris nota præpoſuit meis.

Trimetri Iambici.

PRÆFECTVS. NERO.

Opuli furorẽ cæde paucorũ, diu (ro.
Qui reſtiterũt, temere cõpreſſum affe
N. Et hoc ſat ẽ? ſic miles audiſti ducẽ?
Compeſcis, hæc uindicta debetur mihi?
P. Cecidere motus impio ferro duces.
N. Quid illa turba, petere quæ flammis meos
Auſa eſt penates, principi legem dare:
Abſtrahere noſtris coniugem caram toris:
Violare quantum licuit: inceſta manu
Et uoce dira: debita pœna uacat?
P. Pœnam dolor conſtituet in ciues tuos?
N. Conſtituet, ætas nulla quam famæ eximat.
P. Qua temperet non ira: non noſter timor?
N. Iram expiabit: prima quæ meruit meam?
P. Quam poſcat ede: noſtra ne parcat manus.
N. Cædem ſororis poſcit, & dirum caput.
P. Horrore uinctum trepidus aſtrinxit rigor.
N. Parere dubitas? Præ. cur meã damnas fidẽ?
N. Q͂d pcis hoſti. P. fœmina hoc nomẽ capit?
N. Si ſcelera cœpit? Præ. eſt neq; ſontẽ arguat?
N. Populi furor. Præ. q̃s regere demẽtes ualet?
N. Quis cõcitare potuit? Præ. haud quẽq̃ reor.
N. Mulier: dedit natura cui pronum malo
Animum: ad nocendum pectus inſtruxit dolis.
Sed uim negauit: ut ne inexpugnabilis
Eſſet, ſed ægras frangeret uires timor,
Vel pœna, quæ iam fera damnatam premit
Diu nocentem. tolle conſilium: ac preces.
Et imperata perage. deuectam rate
Procul in remotum littus interimi iube.
Tandem ut reſidat pectoris noſtri tumor.

Anapæſtici.

CHORVS. OCTAVIA.

Funeſtus multis populi
Diruſq; fauor, qui cum flatu
Vela ſecundo rateis impleuit:
Vexitq; procul, languidus idem
Deſerit alto, ſæuoq; mari.
Fleuit gnatos meſeranda parens.

BER. ¶ Sed adeſſe: dicebat hæc nero ſecum æſtuans cũ uidet præfectum uenientem: vnde dat locũ ſequenti ſcenę. ¶ Rara pietas: magnꝰ amor in me & illius fides.

Populi: ueniens præfectus neroni nunciat populum ſedatũ: & auctores ſeditionis interfectos. ¶ Affero: nũcio. ¶ Temere: inconſulte reſtiterunt: contra tantum imperatorem. ¶ Stat eſt: legas interrogatiue. ¶ Audiſti: obtẽperaſti mihi. ¶ Cõpeſcis: refrenas furorem. ¶ Vindicta: non ſatis eſt mihi. q.d. multo maior debet ¶ Duces metus: auctores ſeditionis mortui ſunt ¶ Legẽ dare: ut uiuerẽ ſuo mõ & hẽrẽ uxores: quę placerent ſibi. pœna uacat: caret: debet puniri: qui tanta cõmiſit. ¶ Dolor, interrogatiue: q̃ ſi admonẽs principem: q͂ in ira non debeat punire populũ. Nã ut inquit Tul. Qui iratus ad pœnam accedit nunq̃ ſeruabit illam mediocritatem: quæ eſt inter parum & nimis. ¶ Eximat: tollat de memoria, ut ſemper ſit fama iſtius uindictæ. ¶ Qua: nõ debemꝰ uti pœna: quam iubet ira. ¶ Temperet: regat. ¶ Timor: ſatis eſt quod non timemus omnis timor ſublatus eſt vnde non debes progredi ad uindictam. ¶ Prima. ſ. Octauia. ¶ Ede: dic, nam omnia exequar. ¶ Poſcit. ſ. ira mea ſororẽ: ideſt Octauiã. ¶ Rigor: frigus quod ex ſtupore & timore naſcitur. ¶ Hoſti: octauię. ¶ Hoc nomẽ. ſ. hoſtis. q.d. fœmina nõ eſt reputanda hoſtis cũ nihil poſſit. ¶ Arguat: accuſet illã peccaſſe. ¶ Furor: populi, pp illam cõcitatꝰ eſt ppl̃s. ¶ Haud: non puto quemq̃ potuiſſe concitare. ¶ Mulier. ſ. potuit concitare. ¶ Vim: robur, non habent uires: ſed audaciã ſi natura dediſſet ita uires quẽadmodum audaciam eſſent inexpugnabiles. ¶ Ægras: debiles: cum natura ſint timidæ. ¶ Quæ. ſ. pœna. ¶ Damnat octauiam. ¶ Tolle cõſilium: præfectus uolebat dare conſilium: & præcari neronem ille autem reiicit ipſum præfectum ne intercedat pro Octauia. ¶ Deuectam: hoc eſt imperatũ neronis. ¶ Reſidat: ceſſet: nã uiuente illa: ſp timerẽ.

DAN. Populi. Carmen quintũ trimetro iãbico. exiliũq; Octauiæ: & mors agitur Inducit pfectꝰ ppl̃i irã ↄſedatã annuncians. Prefectus Neronis fuit Byrus: cui ad fauces remediũ toxicũ miſit, ſcri. Tráql. ¶ Collocutores: pfectꝰ & nero. ¶ Sic miles: iſultat & arguit militẽs q maiorẽ cędẽ nõ cõmiſerit. ¶ Audiſti, ac ſi dicat. Non audiſti me ut uolebã. ¶ Sic, dictũ, cũ emphaſi, ut apud poetã. Sic nos in ſceptra repõis: & ſic iuuat ire ſub vmbras. ¶ Cur. d. uidebaẽ q̃ppe nerõis qõ i pbꝛ redundaẽ fidei pfecti. ¶ Si ſcelera cœpit. non eſt mihi ꝑbro uertendũ ſi ducã hoſtẽ fœminã: q̃ ſit ſceleratas & populũ ad arma ↄcitet: & cuius animus ab ipſa natura ſemper meditetur ruinam & damnum.

BER. Funeſtus: inducit chorus: q deteſtabaẽ fauorẽ ppl̃i uidẽs octauiã duci ad mortem illã cœperat populus adiuuare: poſtea dereliq̃t. ¶ Funeſtus: ferẽs lœtũ eſt tanq̃ aura cito deficiẽs: q͂d pbat p exẽplũ gracchorꝫ. ¶ Procul: lõge in altũ mare: tunc illa deſerit ratem. ¶ Parẽs: cornelia filia Scipionis africani maioris duos filios habuit Tyberiũ & Caium grac. eloquẽtiſſimos: qui cũ uellẽt ferre legem agrariã i fauorẽ ppl̃i interẽpti ſunt. ut ſcri. Vale. maximus & M. Tul.

DAN. Funeſtus: ppl̃aris aura: ut flatus & icreta tra plerũq; his pernicioſa eſt q̃bus aſpirat & fauet exẽplo eſt octauia claudia quę pp fauorẽ ppl̃i a nerone capitis cõdẽnaẽ. Cõplorat chorus lugubrẽ hãc & funereã cõdẽnationẽ i hoc ultio carmine: q͂d metro pindarico acatalectico ſcriptũ eſt.

¶ Te quoq;,

BER. ¶ Te quoq;: Caſſiū intelligit qui primus uoluit ferre legem agrariā. Superiꝰ i agraria largitiōe ambitioſus i ſocios fuerat, nā ipo ꝯſule cū proculo uirginio lex agraria primū ꝓmulgata fuit eo auctore ager hermicus adeptus iter latios plebēq; diuiſus eſt hac largitione ſuſpectus Senatui populoq; cœpit eē ꝙ ꝑnicioſus libertati opes ſtrueret: & ideo ciuibus iam uiſior factus: ut alio muneri ſibi recōciliaret: ciuiū aios uoluit iubere pro ſiculo frumento pecuniam acceptā retribui populo: id uero non ſecus: q̄ ꝑntem mercedē regni aſpnata plebs eſt. Hunc ubi magiſtratu abiit damnatū necatūq; cōſtat, ſunt qui patrē auctorē eius ſupplicii ferant: cū cognita domi cā illum uerberaſſe ac necaſſe ut uult Vale. Max. in ca. de parētū ſeueritate. Sed apud alios auctores cōperio damnatū populi iudicio & diruptas publice ſedes, ut uult Diony. halicarna. quia dicit ꝙ ſi pater iudex fuiſſet & punitor neq; domus dirupta: neq; bona publicata fuiſſet: qa romanis nihil poſſeſſoriū ꝓpriū uiuentibus patribus. ¶ Faſces: magiſtratus: nō cōſul fuerat. ¶ Domus qa in ꝓpria domo interfectus eſt. ¶ Præſens de octauia. ¶ Fratris: neronis. ¶ Paupertas: uitam humilē. ¶ Quo me. Octauia ꝯquerit. ¶ Regina: popea. ¶ Fracta: mota miſericordia: nā ſi flectunt miſericordia cur me iſto modo trahunt exiliū: ſi nō uolūt parcere: cur ibi me non interficiūt. ¶ Cumulare: augere. ¶ Sæua: crudelis popea. ¶ Sed ſpes uidens nauem parata agnouit ſe oino perituram: cū ſciret naui ſolutili matrem Neronis etiā fuiſſe impoſitam. ¶ Quis: interrogatiue. ¶ Aedon: philomena ut ſuperius uidimus. ¶ Fata dii: utinam darēt alas ut mutaret in auem: quemadmodum ipſa & poſſem aufugere triſtes caſus meos. ¶ Pendens: ſicut auis. ¶ Regit: cōſolat chorus Octauiam dicēdo oīa iſta a fatis uenire probatq; exēplo maiorū ſuoꝝ. ¶ Quid: in qua re potes dicere ꝙ fortūa tibi ſit durior q̄ iſtis. ¶ Memoranda parens: ut ſcribit Sueto. tyberius. Nurum Agrippinam poſt mortē germanici liberiꝰ quiddā q̄dā manu apphendit: grçcoq; uerſu: ſi non dominaris: inquit filiola iniuriam te accipere eſti-

Perdidit ingens quos plebis amor,
Nimiuſq; fauor, genere illuſtres,
Pietate, fide, lingua claros,
Pectore fortes, legibus acres.
Te quoq; leuis ſimili leto
Fortuna dedit. quem neq; faſces
Texere tui, nec tecta domus.
Plura referre prohibet præſens
Exempla dolor/modo cui patriam
Reddere ciues aulam: & fratris
Voluere toros, nunc ad pœnam
Letumq; trahi, flentem miſeram
Cernere poſſis. bene paupertas
Humili tecto contenta later.
Q. uatiunt altas ſæpe procellæ,
Aut euertit fortuna domos.
O. Q. uo me trahitis? quod ue tyrannus
Aut exilium fortuna iubet?
Si mihi uitam fracta remittit
Tot iam noſtris euicta malis.
Si cæde mea cumulare parat
Luctus noſtros/inuidet etiam
Cur in patria mihi ſæua mori?
Sed iam ſpes eſt nulla ſalutis.
Fratris cerno miſeranda ratem.
Hæc eſt cuius necta carina
Q. uondam genitrix. nunc & thalamis
Expulſa ſoror miſeranda uehar.
Nullum pietas nunc numen habet.
Nec ſunt ſuperi. regnat mundo
Triſtis Erinnys.
Q. uis mea digne deflere poteſt
Mala? quæ lachrymis noſtris queſtus
Reddet Ædon? cuius pinnas
Vtinam miſeræ mihi fata darent.
Fugerem luctus ablata meos
Penna uolucri, procul & cœtus
Hominum triſtes, cædemq; feram.
Sola in uacuo nemore: & tenui
Ramo pendens querulo poſſem,
Gutture mœſtum fundere murmur.
C. Regitur fatis mortale genus.
Nec ſibi quidquam ſpondere poteſt
Firmum & ſtabile, & per quam caſus
Voluit uarios ſemper nobis
Metuenda dies/animum firment
Exempla tuum iam multa: domus
Q. uæ ueſtra tulit quid ſæuior eſt
Fortuna tibi? tu mihi primum

mas: nec ullo mox ſermone dignatus eſt.

DAN. ¶ Gracchos, tyberiꝰ gracchus bis conſul: bis triumphator & cēſor fuit: uir Corneliæ in hūc conſpirant diuites ob legē ad agros diuidendos autore naſica. ¶ Saturninus: eius collega fuiſti caput percuſſit Ruffus ſecundū ſecit uulnus eius cadauer in tyberim proiectum. C. Gracchus filius eadem cauſa a populo uexatus eſt: nam inſequente multitudinem fugiēs per pōtem ſublicium latuit in templo dianæ Pōponius & Licinius itegerrimi amici reſiſtētes multitudini trucidati ſunt, quo intellecto polycrati ſe iugulandum tradidit: qui iugulato dño eodē gladio ſe peremit. ¶ Septimelius redemit poſtea caput grachi auro. ¶ Teq; leuis multiplex hic ſenſus & multiugus afferri pōt uel ad Caſſium qui a ceſone Fabio. & L. Valerio fratre publicolæ queſtoribus damnatꝰ eſt per duelliones & per petras deiectus. Erat enim tunc Romanis hæc gētilicia punitio ut tradit Alicarnaſeus, uel ad Fabium ceſonis fratre qui cōſul erat is collega æmilio ad artonē urbem contra equos populos iuniſus fuit plæbi. & ꝓpter eam perfecto bello conſulatu defunctus eſt: uel ad Appium: ꝓpter ſuperbiam plæbs Romana ſemper inſectata eſt. Et quia cogebatur reddere & perſoluere debita. ¶ Genitrix, nerōis. ¶ Nullum pietas: non eſt pietas: non ſunt ſuperi: ſed ubiq; furor dominat. ¶ Edon: rectiuſq̄ Lucanus: qui do cōtra naturam corripuit dicens ædonis in forma patronimica: ſicut ēt ſuperius exemplo Theoc. demōſtraui. ¶ Aedonis: populi in thracia. per quā caſus uoluitur. ¶ Varios: iuxta ſniam ſeueri Boetii hunc continuū ludū luſimus: ſumma cū iſimis: infima cū ſūmis mutare gaudemus. Quid .n. aliud eſt uita hominis niſi comedia in qua nouus & ignotus ampliſſimo induitur potētatu: & erigitur in regni faſtigium nūc alius purpuratus in hoſtiles cathenas proiicit: in eo itaq; uita hominis ut iquit Policra. Tragœdiæ ſimillima eſt: ꝙ oīum fere triſtis exitus eſt: ad qd facit illud non illepidū diſtichon ioannis ſaliſabiēſis ridiculos hominum uerſat ſors cæca labores. ¶ Sæcula noſtra iocus: ludibriūq; deis.

BER. ¶ Quondam uero iter, cœnã porrecta a ſe poma guſtare nõ auſam: etiã u ocare eſſit ſimulans ueneni ſe crimine accerſitam: cũ præſtructũ utrunq; cõſulto eſſet: ut & ipſe tẽtãdi gratia offerret: & illa quaſi certiſſimum exitũ caueret: nouiſſime calumniat⁹ modo ad ſtatuam Auguſti, modo ad exercitus cõfugere uellet, pandatariam relegauit. Cõuiti antiq; oculum per centurionẽ uerberibus excuſſit. Rurſus mori inedia deſtinãti per uim ore diducto infulciri cibũ iuſſit: ſed & pſeuerantẽ: atq; ita aſſumptã crimi noſiſſime inſectatus eſt: cũ diẽ quoq; natalis inter eius nefaſtos referendũ ſuaſiſſet. iputauit etiã, q nõ laqueo ſtrãgulatã in gẽonias abiecerit pq; tali clemẽtia iterponi decretum paſſus eſt: quo ſibi gratiæ agerent, & capitolino ioui donum ex auro ſacraret. ¶ Nata filia .M. Agrippinæ. ¶ Auguſti tyberii: q adoptauit germanicũ. ¶ Cæſaris germanici. ¶ Graui: grauido: nã ipſa agrippina germanico marito peperit noue liberos. teſte Suet. i Caligula: quoꝝ duo infantes adhuc rapti vnus ipueraſcẽs: cæteri ſuperſtites pri fuerũt, tres ſex⁹ fœminini Agrippa. Druſilla Iulia: cõtinuo triẽnio nate: totidẽ mares Nero & druſus &c̃. Cæſar Neronẽ druſum ſenat⁹ tyberio criminãte hoſtes iudicauit. ¶ Liuia druſi: itellige liuiã druſillã q primo tyberino Nerõi patri Tyberii Cæſaris, deide Auguſto nupſit. iõ dicit fœlix thalamis. i. optimis maritis ſed filio tyberio maxime miſera a quo ut ſcri. Suet. in tyberino uſq; adeo infeſtata fuit ut ei⁹ acerbitate aduerſus illã defuncta fuerit: vnde dicit ibi. ¶ Ferũ facin⁹: inhumanũ fcin ¶ Nati: tyberii ¶ Iulia: ſcribit Trãquil. i Claudio. ¶ Iulias: Alterã. druſi, alterã germanici filiã crimine incerto: nec defenſione ulla data occidit ideo ſibi dicit: ſecuta fata mr̃is. ſ. agrippinæ germanici: de qua ſuperius. ¶ Liuia druſi: itẽ: aliam liuiã potes intelligere uxorem druſi filii Tyberii Cæſaris, cuius fraude maritus ipſe iteriit. quo cognito a Tyberio ſupplicio eſt affecta: hæc habuit ex druſo filios: tyberiũ: & filiã q̃ poſtea a claudio iterẽpta eſt. Legiẽ etiã textus loco nati faſtis ruiti in facinus. ſ. ut uenerat maritũ druſum. ¶ Iulia matris. ſ. liuiæ ſimilr̃ periit. ¶ Genitrix tua meſſalina de qua diximus. hæc fuit mr̃ Octa. Marito claudio. ¶ Partu: filio illuſtri britãnico. ¶ Famulo: narciſo liberto. ¶ Claudii: cuius iuſſu occiſa. ¶ In cœlũ: dic̃ pp illius ſuperbiã. hæc fuit agrippina mr̃ neronis: a quo fuit occiſa. ¶ Nõ legas: interrogatiue ¶ Remigis, qa poſita fuit pri⁹ in naui ſolutili. ¶ Tyrãn⁹, Nero. ¶ Quis: p qb⁹. ¶ Teſtor: q nõ timeo mortem. ¶ Quid agis: arguit ſe q iuocet deos qbus inuiſa eſt. ¶ Genitor: claudi pater qui fuit cauſa iſtorum malorum. ¶ Armate: nam credebat ſe iuſſu Neronis mitti in ægyptum. ¶ Pharia: alexandrinæ. ¶ Leues: rogat ut ueniant uenti qui illã exportent: ſicut Iphigeniam de qua uidimus cum oblata eẽt ad aram dianæ: ut immoletur in tauricam regionẽ deportata eſt uẽtis: ubi operãte dea a rege thoante eius ſacris præpoſita eſt: quæ ipſi dianę ex humano ſanguine fieri cõſueuerãt: ut Oui. lib. viii. de tri. ¶ Sæuę uirginis dianæ quæ ſanguinem Iphigeniæ petiuerat. ¶ Hanc Octauiam. ¶ Aulis: de qua dictum eſt regiuncula eſt boetię petroſa: ibi debebat imolari iphigenia: ſed ibi liberata fuit. ¶ Roma: nam Oreſtes cum ſorore Iphigenia aufugiens: & in Italiam ueniens in aricia ſimulachrum dianæ locauit: cui litabatur humana hoſtia.

Tot natorum memoranda parens
Nata agrippæ, nurus auguſti
Cæſaris uxor, cuius nomen
Clarum toto fulſit in orbe.
Vtero toties enixa graui
Pignora pacis. mox exilium,
Verbera, ſæuas paſſa cathenas,
Funera, luctus, tandem letum
Cruciata diu, felix thalamis
Liuia Druſi, natiſq; ferum
Ruit in facinus, pœnamq; ſuam.
Iulia matris fata ſecuta eſt.
Poſt longa tamen tempora ferro
Ceſa eſt, quamuis crimine nullo.
Quid non potuit quondam genitrix
Tua, quæ rexit principis aulam,
Cara marito, partuq; potens?
Eadem famulo ſubiecta ſuo.
Cecidit diri militis enſe,
Quid cui licuit regnum in cœlum
Sperare. parens tanta Neronis?
Non funeſta uiolata manu
Remigis ante mox & ferro
Lacerata diu, ſæui iacuit
Victima nati?
O. Me quoq; triſtes mittet ad vmbras
Ferus, & manes ecce tyrannus.
Quid iam fruſtra miſeranda moror?
Rapite ad letum. queis ius in nos
Fortuna dedit, teſtor ſuperos.
Quid agis demens? parce precari,
Queis inuiſa es, numina diuum.
Tartara teſtor, Erebiq; deas
Scelerum ultrices, & te genitor
Dignum tali morte, & pœna.
Non inuiſa eſt mors iſta mihi.
Armate ratem, date uela fretis,
Ventiſq; petat puppis rector
Tandem Phariæ littora terræ.
C. Lenes auræ, Zephyriq; leues
Tectam quondam nube ætheria
Qui uexiſtis raptam ſæuæ
Virginis aris Iphigeniam,
Hanc quoq; triſti procul a pœna
Portate, precor, templa ad triuiæ.
Vrbe eſt noſtra mitior aulis.
Et Maurorum Barbara tellus.
Hoſpitis illic cæde litatur
Numen ſuperum. cuius gaudet
Roma cruore.

DAN. ¶ Tot natorum, nomen enim liberos enixa eſt ex germanico tres puellas: agrippam druſillam Liuiã tres mares. C. Cæſa. Nero. & druſum duos amiſit infantes & vnam iam pueraſcentem. Auguſti: tyberii patrui germanici a ſe adoptari. ¶ Diri militis: percuſſoris gladio cecidit in horto ſtans cum matre. ¶ Quoq: ſicut matrẽ & ſupiores iperatrices. ¶ Rapite: cõuertit ad ſpiculatores & miniſtros Cæſaris. ¶ Quid agis demens: correctio eſt fruſtratorię obteſtatõis. ¶ Quis, antiqui ſcripſerunt cum. e i. diphtongo ad differentiam recti contracti. ¶ Rector puppis: charon, qui lingua ægyptia interpretat̃ magiſter nauis. ſenſus eſt: trudite me uelis: & remis illuc ubi moriar antepectatum. ¶ Vrbe: eſt noſtra mitior: ſuperat urbes roma omnem barbaram tellurem imanitate & ſæuitia.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Hercules.	Hyllus.
Chorus mulierum.	Alcmena.
Ioles.	Philoctetes.
Nutrix.	Deianira.

TRAGOEDIA DECIMA, QVÆ INSCRIBITVR HERCVLES OETHEVS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES.

SAtor deorum, cuius excuſſam manu
Vtraq; Phœbi ſentiunt fulmen domus,
Secure regna, ꝓtuli pacē tibi.
Quacunq; Nereus porrigi terras uetat.
Non eſt tonandum perfidi reges iacent,
Sæui Tyranni. fregimus quidquid fuit
Tibi fulminandum. ſed mihi cœlum parens
Adhuc negatur, parui certe ioue
Vbiq; dignus. teq; teſtata eſt meum
Patrem nouerca. quid tamen nectis moras?
Nunquid timemur? nunquid impoſitum ſibi
Non poterit athlas ferre cum cœlo Herculem?
Quid aſtra genitor, quid negas? (mors me tibi
Certe remiſit) omne cum ceſſet malum,
Quod terra genuit, pontus, aer, inferi.
Nullus per urbes errat arcadias Leo.
Stymphalis icta eſt, Mænali nulla eſt fera.

BER. SAtor Deorum. Hæc tragœdia inſcribit̄ Hercules œtheus. Oeta mons eſt iter theſſaliā & Macedoniā famoſus morte & rogo Herculis eius materia talis eſt dimiſſa Megera Creontis thebani filia: quam in uxorem Hercules duxerat, iolem euryti filia petiit in cōiugium: cui cum denegaretur in œtholiam uenit: Deianirā œnei ex altera filiam duxit uxorē. inde memor deſpecti coniugii contra Euryti toxeū militonē & pithiū mouit exercitum. Oechaliam urbē abſtulit: illos peremit, Iolē rapuit: cui⁹ amore adeo flagrauit ut ex ea pateret̄ quicqd cū omphale ꝑpeſſus eſt. ¶ Sacrificatus igitur ob uictoriam in monte cyneo puer lycā ad deianiram i trachiniam urbē miſit ut ueſtē q̄ in ſacris utebatur afferret. Deyanira infectam ſanguine cētauri neſſi dederat id .n. ſuaſerat neſſus faciēdū cū in traiectu eueni flu. ab he. ſagittis cōfoſus eſt ſi qñ de illius amore dubitaſſet. Dubitabat .n. ne ioles amore ipſa cōtemneret̄. Hercu. cū ueſtē tetigiſſet ueneno afflatus lenta tabe cōſumebatur. Actus in furorem lycam in mare proiicit lymenium & iolaum delphos de ſe ſciſcitatū ad oraculū miſit. retulerūt ut in œta monte pyra conſtrueretur de reliquis ioui curam relinquere: cōſtructam pyram ipſe cōſcēdit. philotetes ignem admouit cū reliquiarū nihil repperiſſent cœlū conſcendiſſe exiſtimarūt. ¶ Oſator: Iuppiter quærit̄ hercules q̄ nō rapiat in cœlū promiſſum ſibi cū ſit benemeritus de mundo: potes iuppiter ſecure regnare. cū oīa monſtra de mundo ſuſtulerim. ¶ Vtraq; domus: oriens & occidens totū mūdum itelligit. Nereus deus marinus: ibi pro mari ponitur. ¶ Parens o Iuppiter ¶ Dignus: declaraui me filium eſſe tuū. ¶ Parui: obediui ad ſuperandum monſtra. ¶ Nouerca: iuno quæ me tanto odio nō fuiſſet ꝑſecuta niſi fuiſſem nat⁹ tu⁹ ex pellice. ¶ Moras: cur me ad ſuſcipiēdū moraris. ¶ Timemur. ſ. ne diſturbē cœlum. ¶ Athlas qui dicitur ſuſtinere cœlum humeris. ¶ Mors: locus mortis infernus noluit me tenere ut ad te uenirem. ¶ Ceſſet: remotū ſit a me. ¶ Nullus leo: ibi declarat multa facinora ſua quorum hiſtoria plene declarata fuit in hercule furente. ¶ Itaq; ne reperiantur illa: ſuperius leges rerum feriem. ¶ Stymphalis: auis rapida. ¶ Fera: ceruа menali.

DAN. HErcules œteus: titulus ab euentu mortalitatis eſt quam i œta mōte igne purgatus exuit. Tragœdia ultima, qua Seneca uidetur quaſi de induſtria in eius denominatione ſuū poema deſinere uoluiſſe: a quo etiam initium auſpicatus eſt: tumultuaria: nec minus acri amoris ſiue deſiderii flamma: q̄ ueneni exæſtuās. Habet protheſin præcipitem, Epitbaſim concitatiſſimam & Caſtrophem: odii: furoriſq; pleniſſimam, primæ partes ſunt Herculis & ioles. Secundæ Deianiræ & lycæ, tertiæ Alcmenam tangunt. Argumentum tale. ¶ Ioles amore captus Hercu. ſuam Deianiram deſerit, puella ſuaſu neſſi lycæ miniſtro tunicam dat uiro proferēdam Herculi. Erat tunica Centauri fœda ſanguine: quem lerneum fel infecerat manēs ſagitta: qua uulnus Hercules olim raptori illi fecerat: tunica indutus Hercules: in rediuiua combuſtus eſt, rotus lycas in mare rotatur, credite ſagittæ philoteti comiti. Alcmena defunctū plorat. Carmen archilochium trimetrum iambicum acatalecticū. Lamentatio primum herculis de laborum mercede ſero ſibi tradita. ¶ Secure regna: metuendus tam & ſecurus atq; inuictus regnum tene Pacato tādem uiribus meis mūdo & pace terra marique parta. ¶ Ioue: ſcilicet patre. ¶ Dignus filius. ¶ Nullus nō ut nullus adhuc mūdo præbebat lumina Titan per figuram qua uocant τοκωολστον.

Sparſit peremptus aureum ſerpens nemus.
Et Hydra uires poſuit & notos Hebro
Cruore pingues hoſpitum fudi greges.
Hoſtiſq; traxi ſpolia thermodontiæ.
Vidi ſilentum fata. nec tamen redii,
Sed trepidus atrum cerberum uidit dies,
Et ille ſolem/ nullus antæus Libys
Animam reſumit. cecidit ante aras ſuas
Buſiris. una eſt Geryon ſparſus manu.
Tauruſq; populis horridus centum pauor.
Quodcunq; tellus genuit infeſtum occidit.
Meaq; fuſum dextera iratis deis
Non licuit eſſe. ſic negat mundus feras,
Animum nouerca/ redde nunc nato patrem
Vel aſtra forti. nec peto, ut monſtres iter.
Permitte tantum genitor/ inueniam uiam.
Vel ſi times ne terra concipiat feras.
Properet malum quodcũq;, dum terra Herculē
Habet, uideatq;. nam quis inuadet mala?
Aut quis per urbes rurſus argolicas erit
Iunonis odio dignus? in tutum meas
Laudes recepi/ nulla me tellus ſilet.
Me ſenſit Vrſæ frigidum ſcythicæ genus,
Induſq; phœbo ſubditus, cancro Libys.
Te clare titan teſtor, occurri tibi
Quacunq; fulges/ nec meos lux proſequi
Potuit triumphos/ ſolis exceſſi uices.
Infraq; noſtras ſubſtitit metas dies.
Natura ceſſit/ terra defecit gradum.
Laxata per me nox, & extremum chaos
In me cucurrit/ inde ad hunc orbem redii,
Vnde retro nemo. tulimus oceani minas.
Nec ulla ualuit quatere tempeſtas ratem
Quácunq; preſſi. pars quota eſt: quá pſequor.
Iam uacuus æther non poteſt odio tuæ
Sufficere nuptæ/ quaſq; deuincam feras
Tellus timet concipere/ nec monſtra inuenit.
Feræ negantur/ Hercules monſtri loco
Iam cœpit eſſe. quanta nunc fregi mala
Quot ſcelera nudus? qdquid immanæ obſtitit,
Solæ manus ſtrauere/ nec iuuenis feras
Timui: nec ĩfans: quidquid eſt iuſſum: leue eſt.
Nec ulla nobis ſegnis illuxit dies.
O quanta fudi monſtra/ quæ nullus mihi
Rex imperauit. inſtitit uirtus mihi
Iunone peior: ſed quid impauidum genus
Feciſſe prodeſt? non habent pacem dei.
Purgata tellus omnis in cœlo uidet
Quodcunq; timuit: tranſtulit Iuno feras:
Ambit peremptus Cancer ardentem plagam:

BER, ¶ Serpēs: qui cuſtodiebat ortos heſperidum. ¶ Idra: ſerpens in Lerna palude. ¶ Pingues greges: equos Diomedis intelligit. ¶ Hoſtis termodontiæ: hippolitem amazonum reginã intelligit. ¶ Regentem fata: plutonem innuit. ¶ Taurus: qui ĩ creta erat. ¶ Occidit: interemptum eſt quicquid terra infeſtum poteſt gignere. ¶ Iratis deis: quãuis dei nolent me interficere monſtra ſua. ¶ Sic: non licet mihi: ſic eſſe aut terra mittat alia monſtra: ut habeam quid agam: uel recipe me in cœlum. ¶ Vel ſi times: ne ſurgat aliquod mõſtrum ĩ terra facito ueniat dũ ſum in mundo. ¶ Quis erit. q. d. nullus. ¶ In tuto: quia feci experientiam fortitudinis meæ in omni parte mundi. ¶ Vrſę: intelligit ſeptẽtrionales. ¶ Cancro: lybicos & africanos monſtrat. ¶ Lux: quia iui ad inferos ubi nulla ẽ lux ¶ Metas: terminos ĩui quo non poteſt ire ſol. ¶ Subſtitit: lux firmata eſt inter metas noſtras. ¶ Natura quia nemo dicitur ire ad inferos & redire. ¶ Ceſſit uicta eſt. ¶ Defecit, deſtituit greſſus meos. ¶ Laxata: aperta: nam cum deſcendi ad inferos aperta terra igreſſa eſt lux ſolis. ¶ Retro: vñ nullus redit. ¶ Oceani minas. Intelligit mare gaditanum ubi pater fixiſſe columnas ¶ Quacunq;. in omni parte. ¶ Quota: minima eſt reſpectu aliorum facinoꝝ. ¶ Nuptę Iunoni. ¶ Nudus inermis. ¶ Scelera: ſceleratos reges. ¶ Solæ manus. ſ. meæ. ¶ Nec infans: quãdo ſerpentes a Iunone miſſos elſi. ¶ Leue: facile mihi ad ſuperandum. ¶ Segnis: ſine labore. ¶ Rex: nullus euriſteus qui mihi iperabat ut uidimus. ¶ Virtus quæ mihi adhortabatur labores: plura coegit aggredi ĝ Iuno. ¶ Impaui

dum: ſine timore: quid prodeſt liberaſſe homines mõſtris: cum illa traducta in cœlum deos ipſos terreat. ¶ Cancer: enumerat illa monſtra tranſlata in cœlum diximus quemadmodum cancer exiens de palude lerna momordit pedem Herculis pugnãtis cũ idra vnde Iuno illum tranſtulit in cœlum. ¶ Peremptus: ſcilicet a me.

¶ Regẽtem fata: ditem patrem regẽ mortis. ¶ Taurus: de quo Auſonius meminit. Octauia expulſo numeratur adorea tauro, in cuius memoriam uictorię ut placet qbuſdam. ¶ Menætius Actoris filius taurum Herculi primus ſacrificauit. ¶ Negat: mundus. & iunonem & terras ipſas ad laſſitudinem pduxi ut quod imperẽt iam ampliꝰ nihil habeãt: reliquum eſt cœlum ut conſequar mercedem laborum meorum tua uenia. ¶ Nulla me tellus ſilet prædicant laudes meas vniuerſæ terrę. ¶ Vrſæ ſcythiæ: ſeptentrionis. ¶ Indus: ethiops. ¶ Phœbo: orienti. ¶ Cancro: torridæ zonæ iuno tranſtulit in cœlum cancrum qui momordit talum Herculis pugnãtis cum hydra meridionali plagæ intulit: ut meminit iginus. ¶ Lux: tua. ¶ Noſtras: ſuperas aut potius meæ uirtutis non potuit me ſequi lux ad tartara penetrantem. ¶ Nemo: retro: lege naturæ qa multi ſemidei redierunt diuino iure. ¶ Virtus mea: fuit mihi uirtus parata aduerſaria quadam impatiens ſocordię & ignaui ocii. ¶ Trãſtulit Iuno fera: quas inquit feras ego in terris domui: iuno in cœlum tranſtulit: cancer qui tropicum æſtiuum ſuo ambitu deſignat ſinit torridam zonã a dextra: a ſiniſtra capricornus circunferẽs hyemalem tropicum.

¶ Tradit

DAN,

BER, ℭ Tradit: nam cũ ſol egreditur leonẽ intrat uirginẽ: tradere eſt per ſucceſſum dare alicui. ⁋ Aſtreæ: uirgini. ⁋ Annum. i. menſem cito currẽtẽ. ⁋ Madentẽ pluuiã: nã uentus eſt ferens nymbos. ⁋ Anteceſſit iuit priuſq̃ ego. ⁋ Specto, cũ adhuc ſum in terris. ⁋ Timendũ ut adhuc in cœlũ congrediendũ ſit cũ illis monſtris: & peiora fecerat q̃ in terris & in ſtyge & inferno: tñ inueniã: locũ. ⁋ Si poſt: narrat alia pericula ad q̃ paratus eſt ſi adhuc non meruit cœlũ. ⁋ Siculus pelorus p mõtoriũ ſiciliæ uerſus Italiã. ⁋ Heſperiũ: ita cũ eſt ſupra olim ſiciliã cõiunctã fuiſſe Italiæ: ſed æſtu maris fuiſſe ſeparatã: vñ dicit ſi nõ ſatis eſt laboꝝ meoꝝ cõiungaẽ ſiciliã & italia ut prius erat: & illic fugabo maria. ⁋ Cõmittat: cõiungat ꝑterea ſi noles ꝙ diſiũgatur terra Iſthmos q̃ eſt i pelopenſo & iungant duo maria: egeũ & ioniũ: faciã illa iũgi. ⁋ Attice athenienſes naues. ⁋ Hiſter: danubius mutet alueũ. ⁋ Iuppiter concludit dicẽs ſi nõ eſt aliud labor ſuſcipe me i cœlũ ut ſaltẽ tuear deos olim agitatos a gigantibus: nõ erit i timẽdũ ex illa pte ſiue orientali ubi me locaueris. ⁋ Auferas, remoueas q̃ a illa pte ubi ero nõ erit opus tuo fulmine ad defenſionẽ ⁋ Cyrrea i cyrra mõte boetiæ: ſi phœbus meruit cœlũ i terris & hñs cœlũ pp phitonẽ ſerpẽtẽ ab eo interfectũ: q̃to magis ego q̃ occidi tot mõſtra. ⁋ Phithon: ſerpens ſemel occiſus ab apolline quotiẽs iacet i idra q̃ſi uelit dicere pluries cũ plĩra hñt capita: & ille phiton tm̃ vn⁹ eẽt. ⁋ Subact⁹ oriẽs minia regio reſpectu illaꝝ quas uici. ⁋ Gorgon meduſam ſuperata a Perſeo: illi habuerunt cœlum rebus minimis, quod mihi negatur. Meruit. q. d. nullus. ⁋ Peto mundi cœlum quẽ ſuſtinui humeris meis. ⁋ Sed tu, uertit ſermonem ad famulos.

Par illis: inducit Chor⁹ mulieꝝ Oechaliaꝝ deplorãs fortunã ſuã beati ſunt illi qui diſcedente fortuna: diſcendunt & ipſi e uita. Verſus ẽ aſclepiadeus. ⁋ Par: beatus ut deus. ⁋ Dies uita: q̃ cũ fortuna uitã amiſit. ⁋ Vices mortis: qui uiuit i miſeria potius hẽt mortẽ q̃ uitam.

Libyæq; ſydus fertur, & meſſes alit.
Annum fugatæ tradit aſtreæ Leo
At ille iactans feruidam collo iubam
Auſtrum madentem ſiccat, & nimbos trahit.
Inuaſit omnis ecce iam cœlum fera,
Meq; anteceſſit. uictor e terris meos
Specto labores, aſtra portentis prius
Feriſq; Iuno tribuit, ut cœlum mihi
Faciat timendum. ſparſerit mundum licet,
Cœlumq; terris peius, ac peius Styge
Irata faciat, dabitur alcidæ locus
Si poſt feras, poſt bella, poſt ſtygium Canem
Nondum aſtra merui. Siculus Heſperium latus
Tangat Pelorus, ut vna iam tellus erat.
Illinc fugabo maria, ſi iungi iubes.
Committat vndas iſthmos, & iuncto ſalo
Noua ferantur attice puppes uia.
Mutetur orbis. uallibus currat nouis
Iſter, nouaſq; tanais accipiat uias.
Da da tuendos iuppiter ſaltem deos
Illa licebit fulmen a parte auferas,
Ego quam tuebor, ſiue glacialem polum,
Seu me tueri feruidam partem iubes.
Hac eſſe ſuperos parte ſecuros puta.
Cirrhæa Pæan templa, & ætheriam domum
Serpente cæſo meruit. at quoties iacet
Python in Hydra? Bacchus, & Perſeus deis
Iam ſe intulere. ſed quota eſt mundi plaga
Oriens ſubactus? aut quota eſt Gorgon fera?
Quis aſtra natus laudibus meruit ſuis
Ex te: & nouerca? quem tuli mundum peto.
Sed tu comes laboris Herculei Lyca
Præfer triumphos, euryti uictos lare,
Stratumq; regnum. uos pecus rapite ocyus,
Qua templa tollens ara Cenæi iouis,
Aſtro timendum ſpectat euboicum mare.

Aſclepiadei. CHORVS.

Par ille eſt ſuperis, cui pariter dies
Et fortuna fuit. mortis habet uices,
Lente cum trahitur uita gementibus.
Quiſquis ſub pedibus fata rapacia
Et puppem poſuit luminis ultimi,
Non captiua dabit brachia uinculis.
Nec pompæ ueniet nobile ferculum
Nunquam eſt ille miſer: cui facile eſt mori.

⁋ Gementibus: miſeris. ⁋ Quiſq; : q̃cunq; cõtẽnit mortẽ ne patiaẽ miſeriã. ille nullũ põt habere. ⁋ Fata: mortem. ⁋ Sub pedibus: in cõtentum. ⁋ Puppem. ſ. charontis: qui uehit animas ad inferos. ⁋ Luminis ultimi: quia infernus eſt ultima domus. ⁋ Captiua: nunq̃ ducet in triũphũ ligatus. ⁋ Ferculum: a ferendo eſt quicquid portatur in pompa hoc eſt in ordine precedente triumphantem.

DAN, ℭ Sydus lybiæ: cancer inhærẽs torridę zonę. ⁋ Auſtrum medentem: efficaciſſimi æſtus terris libicis ſole in leone conſtituto attrahuntur nymbi & exhauriẽ omnis materia humida, inde mira ſiccitas & aquarũ penuria horam auſtralem obſidet. ⁋ Prius: q̃ mihi. ⁋ Alcide forti mihi. ⁋ Siculus heſperium: &c. faciã vnam & eãdem ſiciliam & italiam & ionium cũ ægeo confundetur mea indiruto iſthmo ſi ad comparãdum cœlum tranſacta nõ ſufficiant. ⁋ Hiſter: fluuius in europa oritur e radicibus nobilæ mõtis in Germania auctore Plinio in. iiii. Oui. binominẽ uocat. Saluſtius tradit iſtrum eſſe proxima magnitudine nilo declinatur: iſter & iſtrus. Gelli⁹ inquit: Iſtrus quoq; in europa fluit. ⁋ Tanais: fluui⁹ diuidens aſiam ab europa non ſolum per ſcythas ſed etiam per ſauromatas defluit i meotim paludem a barbaris appellatur Sylis Euſtachius tradit uocari: grçce τεαναι δειαλωτα μεναμοσισιν. i. extẽſe fluere. ⁋ Cyrrhęa exẽplis mercedem laborum poſtluant ⁋ Phyton in hydra: quam ramoſus & denſus ſurrexit ſerpẽs i collo hydrę. ⁋ Perſeus: quem præcipuo honore decorarunt ægyptii ut ait Euſeb. ⁋ Euriti: uictos lares: Euritus i oechalia rex filios habuit quatuor maris tris. Toxeum: Milonẽ, Pythium, & fœminam vnam iolem hãc adamauit herc. & negante uxorem euryto rapuit: euerſa oechalia. occiſis fratribus q̃ adeo dilexit ut uilem illi ſeruitutem ſeruierit: ſicut olim omphale. ⁋ Lyca, miniſter herculis lycas quem miſit in trachiniã urbẽ ad. Deianirã: ut ueſtẽ qua i ſacris induebatur afferret cũ eſſet ob uictoriam ſacrificaturus: q̃ ab expugnata oechalia retulerat.

DAN.

PAr ille.ſ.totus hic actus cuius haec eſt pars ſecū da metro ſurgit pindarico. ¶ Lamentatur cho rus ſuam felicem ſortem capta patria oechalia rege perēpto: regina rapta: trucidatis ſumma tibus. ¶ Cui pariter dies & fortuna qui uitam pariter cum fortuna clauſit. ¶ Mortis tantae cū trahitur: qui infeliciter uictitat mo ritur ſaepius: ergo feliciſſi mus qui ſpōte mortem pe tit ſententiae accommoda ri dicunt a flectibus inquit Fabius Quinti.

BER. ¶ Decipiat: ſi frangat na uis furētibus uentis in ma ri: ſi non curabit uiuere nō erit miſer. ¶ Fragmina: ta bulam ut cupiat uenire ad littus. ¶ Nos: chorꝰ dānat fortunam ſuam: quod non ſint mortuę. ¶ Crinis: mo re antiquo ut teſtaē quoq; ꝓpheta Dauid ſolebāt cri nes puluere & cinere ſpar gi in miſeriis. ¶ Flammas non potuimus mori ruina patriae noſtrę. Heu interie ctio dolētis. ¶ Locus.ſ.pa trię dabitur ſiluis naſcent ſiluae ubi erat patria & tē pla deorum mutabūtur in caſas paſtorum. ¶ Oecha liae: patriae noſtrae nomen eſt etiam regionis ipſius q̄ propinqua Theſſaliae eſt. ¶ Cinis: nam cōbuſta fuit ab hercule. ¶ Noſtra tēpo ra: noſtras miſerias. ¶ Cō trahit: cito facit trāſire tē pora ignorabitur ubi fue rit patria noſtra. ¶ Felix: cōmotio miſericordiae: qn̄ narramus mutationē for tunae. ¶ Ieiuna: imo foecū da. ¶ Ad trachinam: de lo co fecūdo ducor ad locum deſertū. ¶ At ſi quas ſi ali quae de nobis mittētur ad meliora loca: ducenē in ar giuos uel thebanos agros. ¶ Inachus: fluuiꝰ apud ar gos aliꝰ in oetalia ubi deia nira uxor Herculis. ¶ Dir cea: thebana a dirceo fon te Hiſmenos: fluuius ꝓpe thebas ¶ Lāguidus, mini me īpetuoſus. ¶ Hic.ſ.the bis fuit alcmena mater her culis quod dolēdum eſt ui dere loca hoſtis ſui. ¶ Quę cautes: potiꝰ mihi uidetur hercules natꝰ ex duris mō tibus q̄ ex muliere. ¶ Tita na: gigantem: nō ferunt ti tanatę genuiſſe. ¶ Rhodo pe: mons thraciae. ¶ Pręru ptus athos: altus mōs ma cedoniae. ¶ Quae uirgata: per circuitione intelligit ti gridē armeniacā quae dor ſum uirgatū habet (ſerē. philoſophus alimenta pſtare con ditionē naturae: unde uolēs monſtrare herculē crudelem & duȩ cū dicit nutritū a tigride. ¶ Falſa qd̄ dicit Iuppiter geminaſſe noctē quando genuit herculē. ¶ Lucifer qui de mane eſt dedit locū ſuū heſpero qn̄ ꝯtinuata eſt nox. ¶ De lia: luna ¶ Mōſtra: facit ſilogiſmū quodāmodo: monſtra

Illum ſi medio decipiat ratis
Ponto, cum Borean expulit africus,
Aut Eurus Zephyrum, cum mare diuidunt.
Non puppis lacerae fragmina colligit.
Vt littus medio ſperet in aequore.
Vitam qui poterit reddere protinus.
Solus naufragium non poterit pati.
Nos turpis macies, & lachrymae tenent,
Et crinis patrio puluere ſordidus.
Nos non flamma rapax, non fragor obruit.
Felices ſequeris mors miſeros fugis.
Stamus nec patriae moenibus, heu locus
Et ſyluis dabitur, lapſaq; ſordidae
Fient tēpla caſae. iam gelidus dolops
Hac ducet pecudes, qua tepet obrutꝰ
Stratae qui ſupereſt Oecaliae cinis.
Illo Theſſalicus paſtor in oppido
Indocta referens carmina fiſtula,
Cantu noſtra canet tempora flebili.
Et dum pauca deus ſaecula contrahit,
Quaeretur patriae quis fuerit locus.
Felix incolui non ſteriles locos,
Nec ieiuna ſoli iugera theſſali.
Ad trachyna uocor ſaxa rigentia,
Et dumeta iugis horrida torridis.
Vix gratū pecori mōtiuago nemus,
At ſi quas melior ſors famulas uocat,
Illas aut uolucer transferet Inachus.
Aut Dircea colent moenia, qua fugit
Iſmenos tenui flumine languidus.
Hic mater tumidi nupſerat herculis,
Quae cautes ſcythiae, qs genuit lapis?
Num titana ferūt? te rhodope tulit?
Te praeruptus athos, te fera Caſpia
Quae uirgata tibi praebuit ubera.
Falſa eſt de geminis fabula noctibus,
Aether cum tenuit ſydera longius,
Commiſitq; uices lucifer heſpero.
Et ſoles uetuit Delia tardior,
Nullis uulneribus peruia monſtra ſunt.
Ferrum ſenſit Hebes / lentior eſt Chalybs.
In nudo gladius corpore frangitur.
Et ſaxum reſilit, fataq; negligit.
Et mortem indomito corpore prouocat.
Non illum poterunt figere cuſpides.

nō poſſunt uulnerari: her cules non potuit uulnerari ergo uidetꝰ monſtrū. ¶ Per uia: penetrabilia. Ebes nō incidēs. ¶ Calybs enſis ex calibe factus ſpecies metal li quod naſcitur apud cha libes populos uerſus ſeptē triōem apud colcos. ¶ Re ſilit: tanq̄ percutiens mug; ¶ Negligit: non curat mor tem. ¶ Prouocat: inuitat offerendo ſe periculis.

¶ Dolops, populus in ulti ma ora phthiae referente Homero in.π.ι.λ.ι. Pli. ſcri bit eſſe in oechalia. Milita runt dolopes ſub Pyrrho mortuo achille. hi uenerūt in magneſiam theſſalię au xilio olim fuere lapithis cō tra cētauros. ¶ Oechalia: eſt urbs: & regio dicta ab oechalio flu. ſic credimus Homero in.β.ι.λ.ι. qui illā aluit: plures oechaliae le guntur paſſim per geogra phos in Theſſalia haec de qua memoramus: alia in euboeia Diodorus ſiculus tradidit regiam Euriti fu iſſe in oechalia Euboeae. ¶ Indocta: rudi & paſtora li. ¶ Referens: cantās hos corydon illos referebat in ordine tyrſis. ¶ An trachi na: per ſaxa rigentia allu ſit ad Etymum graece uo cis. eſt τραχισ aſper, & pa tria deianirae fuit Trachi nia urbs. ¶ Inachus: ad ur bes inachias ablegabūtur. ¶ Iſmenus: ab iſmeno filio Pelaſgi nomen accepit ut tradit Diodorus in quin to: Non titana ferant: te eſ ſe ſubinterrogatione: inſul tat Chorꝰ Herculis imma nitati & ferociae. ¶ Athos. illud Virgilianum legendū eſt: quantus Athos: non athon: cum graece dicat: ωσ in quarta inflexione & apud Iuuenalem. ¶ Cre ditur: enim mellificatus at hos. epotaq; flumina me do &c. ¶ Et ſoles: gemina ta nocte tardior ſurrexit ſol: Hercules reuera nō eſt e ſemie diuino ſatꝰ ſed mō ſtrum quod nullo ferro pe netretur.

¶ Scythica: DAN.

Non arcus Scythica tenſus arundine.
Non quæ tela gerit Sarmata frigidus.
Aut qui ſoliferæ ſuppoſitus plagæ
Vicino Nabathæ uulnera dirigit.
Partus Cnoſiacis certior ictibus:
Muros Oechaliæ corpore propulit.
Nil obſtare ualet. uincere quod parat,
Iam uictum eſt/ quota pars uulnere concidit?
Pro fato potuit uultus iniquior,
Et uiciſſe ſat eſt Herculeis minis.
Qui uaſtus Briareus: qui tumidus Gyges
Supra Theſſalicos conſtitit aggeres.
Vt cœlo insereret uipereas manus.
Hoc uultu riguit/ commoda cladibus
Magnis magna patēt/ nil ſupereſt mali.
Iratum miſeræ uidimus Herculem.

Anapæſtici.

IOLE.

AT ego infelix non templa ſuis
Colapſa deis: ſparſos ue focos,
Natis miſtos arſiſſe patres,
Hominiq; deos, templa ſepulchris.
Nullum querimur commune malum.
Alio noſtras fortuna uocat
Lachrymas. alias flere ruinas
Mea fata iubent. quæ prima querar?
Quæ ſumma gemam? pariter cuncta
Deflere iuuat. nec plura dedit
Pectora tellus: ut digna ſonent
Verbera planctu. me uel Sypili
Flebile ſaxum figat. ſuperi
Vel in Eridani ponite ripis.
Vbi mœſta ſonat Phaetontiadum
Turba ſororum me uel Siculis
Addite ſaxis/ ubi fata gemit
Theſſala Syren. uel in Edonias
Tollite ſyluas qualis natum
Daulias ales ſolet iſmaria
Flere ſub umbra formam lachrymis
Aptate meis/ reſonetq; malis
Aſpera Trachyn. Cyprias lachrymas
Myrrha tuetur raptum coniux
Ceica gemit. ſibi Tantalis eſt
Facta ſuperſtes fugit uultus
Philomela ſuos. natumq; ſonat

BER. ¶ Scythica: ſagitta optima qua vtuntur ſcytæ & parthi. ¶ Nabate orientali: nabatea regio a rege nabato dicta ē. ¶ Certor qui nō fallit qñ vult ferire: nā parthi meliores ſunt ſagittarores. ¶ Gnoſiacis. i. cretenſibus. ¶ Propulit: pſtrauit. ¶ Corpore: ſine ullo inſtrumēto. ¶ Quota. q. d. minima pauci ſunt victi vulnerib⁹ ab eo: ſed ſolo aſpectu horribili. ¶ Pro fato: loco mortis. ¶ Qui vaſtus: non ſolū timemus Herculē ſed gigantes etiā timuerūt qui ſtruxerant mōtes in Theſſalia vt aſcenderent cœlū ¶ Aggeres: accumulationē triū mōtiū. ¶ Vipereas, nā dñr gigantes habere pedes ſerpentinos & centum manus ſic Virg. Et centum geminis briareus. ¶ Magna: non poteſtis hr̄e magnū cōmodum ſine magna clade habuimus hoc cōmodū q̄ tā horribilis Hercules vidit gigantes: ſed mō ē in dānū nr̄m. ¶ Vidimus: q̄ nobis fuit miſerum videre tam horribilem Herculem, & pręſertim iratum.

BER. AT ego, verſus hic eſt anapeſticus & eſt lamētatio ioles filię Euriti q̄ nō q̄rit de cōibus miſeriis, ſed pprii s, cupiēs mutari vel i arborē: uel in auem: vel ſaxum: ut finiat dolores ſuos demū eā cōſolatur chorus. ¶ Sparſos: datos in ruinā. ¶ Deos: accipe ut dii & homines ſimul ſint combuſti. ¶ Alio: quam ad cōmune malū: ſatis habeo plorare meas miſerias. ¶ Sūma: extrema: neſcio vnde incipiā aut vbi deſinā ¶ Plura, vellē oēs flere: ſed nō poſſum cū ſolum pectus habeam. ¶ Sypili vellē mutari i ſaxum quēadmodū Niobe de qua vidimus in hercule furente. ¶ Figat: faciat me immobilē & ſaxeā: de ſypilo diximus. ¶ Vel in eridani: aut dii mutate ēt me in arbores vt ſunt ſorores phaetontis iuxta eridanū deplorantes funera fr̄is: de q̄bus Ouid. plene ſcribit. ¶ Sorrū: heliadū. ¶ Theſſala ſyren vel ponit me in ſiciliā i ſcopulos, ubi ſirenes q̄ dñr fuiſſe filię acheloi fluminis etholię q̄ Oui. tetigit. xiiii meta. Eneæ trāſitū deſcribēs inq̄t. Terraſq; calenti ſulphure fumatas. ¶ Acheloiadumq; reliq̄t: ſyrenum ſcopulos: de his ſupius plura diximus. ¶ Edonias intelligit Philomenam mutatam in lugubrem auē: & ædonus autem promontoriū eſt thracię. ¶ Daulias ales Philomena ſiue mater progne mutata in luciniā: q̄ ſentit Ver. dicens luſciola eſt qđ luctuoſe canere exiſtimatur. ¶ Daulis poſt delphos ur pote oriētē verſus habet ut Strabo refert & thucidides i ſecūdo: terræ phocidis dicit: quē olim thraces incoluerunt: ubi tereus is regnauit qui prognem filiā Pādionis duxit Ouidi. in epiſtola qua ſolatur Liuiā in morte Druſi ait: Talis in vmbroſi: mitis nunc denīq; ſiluis, deflet thraciū daulias ales Ithi3. ¶ Hiſmaria: mōs eſt thracie hiſmarus. ¶ Aptate: date mihi talem formam quę ſit apta lachrymis. ¶ Trachim: ciuitas theſſalie ad montē oetā: thrachis græce aſper dicit̄ ideo dicta trachim aſpera quia ſaxoſa. ¶ Myrrha: fuit cynare cyprioꝝ regis ex Concre cōiuge filia quę id illa procurante a patre inſcio effecta grauida: atq; deinde recognita: eius irā in ſabeam diffugit ubi deorum cōmiſeratione in arborē ſui nominis trāſformata fuit cuius parriendi tēpore inſtāte: & agente ſolis calore Adonē peperit: quē nymphe liquoribus vnxere maternis atq; adhibita diligētia nutriuere: ut late oia pertractauit Oui. li. meta. x. hāc arborē referēte Pli. li. na. hy. xii. in eiſdē ſyluis cū rhure pmixta naſci tradidere nonulli: plures ſeparati, & multis i locis arabie gignit̄: Eſtq; arboris altitudo ad q̄nq; cubita, nec ſine ſpina caudice duro & itorto, craſſiore quā turis. Et ut ipſe Pli. dixit nō dāt ex myrrha ſabei portione deo q̄m & apud alios naſcit̄. ¶ Cōiunx: Alcione mutata in auē: ut ſupra vidimus. ¶ Ceyca maritū ſuū ſubmerſu3. ¶ Tātalis: niobe mutata in ſaxū filia tātali. ¶ Sibi refertur ad eandem perſonā. ¶ Fugit vultus: nam cum eſſet mulier mutata ē in auem. ¶ Sonat plorando.

DAN. ¶ Pro faro patuit, aſpectus minabūdus Herculis eſt mors intuētib⁹. ¶ Briareus, cētimanus alr̄ ægęon appellatus Homerus teſtis eſt in primo ilia. ¶ Vipereas: ipſi uiperei.

DAN. AT Ego. Ioles deploratio a turba vulgarium ſeque,

Flebilis Itym. cur mea nondum
Capiunt uolucres brachia plumas?
Felix felix cum ſylua domus
Noſtra feretur: patrioq; ſedens
Ales in agro referam querulo
Murmure queſtus uolucremq; Iolem
Turba loquetur uidi uidi
Miſeranda mei fata parentis.
Cum letifero ſtipite pulſus:
Tota iacuit ſparſus in aula.
Pro ſi tumulum fata dediſſent,
Quoties genitor quærendus eras?
Potui ne tuam ſpectare necem?
Nondum teneras ueſtite genas:
Nec dum fortis ſanguine Thoxeu?
Quid ueſtra querar fata parentes.
Quos in tutum mors æqua tulit?
Mea me lachrymas fortuna rogat.
Iam iam dominæ captiua colos: fuſoſq; legam.
Pro ſæpe dolor: formaq; mortẽ paritura mihi.
Tibi cuncta domus concidit uni.
Dum me genitor negat Alcidæ
Atq; Herculeos ſocer eſſe timet,
Sed iam dominæ tecta petantur.

Anapæſtici. CHORVS.

QVid regna tui clara parẽtis:
Proauoſq; tuos reſpicis amens?
Fugiat uultus fortuna prior.
Patiens quiſquis nouit famulum:
Regemq; pati uires pepulit
Pondusq; mali: caſus animo
Qui tulit æquo.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. DEIANIRA.

QVã cruẽtus fœminas ſtimulat dolor,
Cũ patuit una pellici: & nuptæ dom⁹.
Scylla: & charybdis ſicula contorquẽs
Minus ẽ timẽda. nulla nõ melior fera ẽ. (freta
Nanq; ut reluxit pellicis captæ decus:
Et fulſit Iole qualis innubis dies:
Purum ue claris noctibus ſydus micat.
Stetit furenti ſimilis: ac toruum intuens
Herculea coniux. fœta ut armento iacens
Sub rupe Tigris hoſte conſpecto exilit.
Aut iuſſa Thyrſum quatere, conceptum ferens

ſtrata: & reges & regiæ ſecerni debẽt a multitudine: hoc ſeruant poetę in omni actione. Hercules vxores habuit Megerã Creontis Thebani, Iolẽ Euriti Deianirã Oenei. dimiſſa Megara petiit Iolã negãte Eurito i ætoliã uenit ibi ſumpſit Deianiram. deinde memor deſpecti cõiugii iuſurrexit ad nares atrabiles. facto agmine œcha, vaſtauit cuius mõ ruinã deflet Iol. ⁋ Et ego: in eeclipticos ad ſum ſeparandũ eſt per cõla poſtea veluti quę corrigat ſeipſam. ⁋ Altas ruinas, famulatũ & ancillariolã ſortem. ⁋ Quæ prĩa: pathos mouet ex dubitatione, ut apud Virgilium de Anna. ⁋ Quid primum deſerta q̃rar cõmitẽ ne ſororem &c. Eridani heliades e palpebris eſpuũt electrũ flentes caſum phętõtis germani q decidit in padũ vbi adhuc odos vſtrinæ deterret ſup volãtes aues auctor appollonius in quarto. ⁋ Theſſala ſirẽ. ⁋ Sirenes Acheloi filiæ fuerũt ex Terpſichore vna muſaꝝ, Vocales & ſuau canæ ſiſes Virginibus ꝑ pře ſupera ꝑ infera volucribus, Appol. in. iiii. ευθα λιγεῖαι σειρῆνες ἀχελωίδες ἔναιον θέλγουσαι μολπῇ ἀνεύτι ὅστις παραβλήτο μάβαλος ο &c. τοτὲ δὲ ἀλλομένοισι ἀλλ δὲ ὑπερ ἀγινεῖο ἐυαλ ... αι. Nullum genus cãtilenæ magis delectat Sirenas quã laus pſerpinæ & forte canebãt pſerpinã quo tpe ad antra eaꝝ applicuerũt argonautę redeuntes e colchia cum vellere aureo.

BER. ℭ Nõdum: cur ipſa quoq; non mutor in auẽ & habitẽ ſyluas. ⁋ Vidi: dicit cãm ſui doloris pp quam velit mutari in auem. ⁋ Pulſus: pcuſſus ſtipite. i. claua Herculis. ⁋ Querendus: ad ſepulturã. ⁋ Veſtite genas: nõdũ hñs barbam. ⁋ Toxeu: frr nondum fortis ſanguine qui eſt cauſa uirium. ⁋ Quid, corrigit ſe q; gemat miſerias patris & frĩs qui cum mortui ſint nõ ſentiunt miſerias potius deberem plorare calamitates meas ⁋ Fortuna. ſ. miſeria. ⁋ Colos: inſtrumẽta ad filandum. ⁋ Forma quotiens optabo mortẽ pp formã meam quæ fuit cauſa oium maloꝝ. ⁋ Tibi: ꝑpter formã oia domus noſtrę deſtructa ſũt. ⁋ Dominæ: iã omittamus queſtus dum ancilla uadam in domum dominæ.

QVID regna. ⁋ Hortatur Chorus ad ferendũ oia equo aio. ⁋ Fugiat: noli recordari prioris fortunæ felicis: nã quiſquis ẽ patiens in vtraq; fortuna fœlix habendus eſt. ⁋ Variare: mutare: ſecundũ fortunam. ⁋ Pepulit: reiecit: non videtur malũ ſibi graue. ⁋ Caſus, infortunia. ⁋ Equo: patienti. BER.

DAN. ℭ Felix felix, o me felicem quũ ero querula volucris & fabulabitur de me turba itidem, ut de philomena. ⁋ Vidi uidi, ex geminatiõe extenditur fletus. ⁋ Stipite: claua nodoſa. ⁋ Querẽdus: in paſſiua deponente participiũ relictus eſt inhumatus Euritus ab Iole abducta. ⁋ Veſtite: veſtis eſt barba ide i veſtes ſine barba dixit Honoratus. ⁋ Genas genæ ſunt partes in facie quas tegit barba, quam vocant græci τὸ γένειον καὶ γενειάω barbeſco & γενειάδες dicunt genas ſiue pilos circa barbam. ⁋ Quid regna optimum remedium aduerſorum eſt patientia.

BER. QVã. Hic eſt. ii. actus vbi dolor Deianiræ cõceptus pp præſentiã Ioles, & deliberatio vindictæ habetur primo exit nutrix quæ declarat qualis fuerit aius deianiræ qñ uidit Iolen & captiuas. ⁋ Cruentus: crudelis quaſi cupiens ſanguinẽ. ⁋ Vna domus vni⁹ mariti. ⁋ Scylla: & Carybdis pericula i mari ſiculo de qbus diximus. ⁋ Nulla non, qñ ante ponis nulla dr̃ ois qñ nõ ante ponitur dr̃ aliqua. ⁋ Melior: quã mulier irata. ⁋ Decus: pulcritudo. ⁋ Innubis: ſiue nubibus ſerenus & purus ſiſis erat vultus Ioles. ⁋ Herculea coniunx Deianira ſiſis ſæuæ tygridis quę catulos hẽt & inſtat armẽto propter filios: ut illis apportet cibum: ſiue ſimilis erat: baccho furenti.

D. QVam cruentus, epithaſis nouo aduẽtu Deianiræ & Nutricis. Cõſtituit cum nutrice Deianira vlciſci

nira vlciſci iniuriam Herculis.carmen ſecūdum metro archilochio trimetro acatalectico.⸿ Sylla & carybdis notiſſima ſunt i mari ſiculo pericula vel carmine Apollonii in quarto Scylla filia fuit phorci ex hecate quam vocant aliter Cratæ: in αυτε κεφορκον. οκτιπολοσ εκατητευσε. καιουσι κρατααιν & cætera.⸿ Nulla non, quæuis fera horribilis mitior eſt irata fœmina.⸿ Purum ſidus:luna luminare noctis.⸿ Herculea ꝯiunx: ceneis.
BER. ¶Lyeum bacchum.⸿ Heſit,firmauit ſe deianira limphata.i.furens diſcurrit:ꝑ totam domum.⸿ Incurrit, fecit impetū.⸿ Proceſſit, apparuit i vultu dolor animi.⸿ Relicta, quare omnia exiuerunt foras.⸿ Habitus,qualitas uultus,nam modo rubea modo pallida⸿ Erat:demonſtratur omni conditione.⸿ Imploret, quærit auxiliū.⸿ Exierit: exprimit demonſtrat:ꝑ turbationem animi ex vultu perturbato:& greſſu furenti veniens deianira extra.⸿ Quamcunq; Egrediens deianira rogat iunonem vt mittat feram contra Herculem:quæ illum perimat. & ſi non inueniat aliquam ꝙ mater ipſam inferā quia eſt accenſa tanto furore ꝙ herculem poterit ſuperare.⸿ Fœcundū:renaſcens: vt ydre lernee,⸿ Ignara: vinci quæ non poſſit ſuperari.⸿ Exceſſit feras:malꝰ ſit crudulitate quam feræ.⸿ Auertat, ſcilicet timens.⸿ Hanc animam.ſ. me ipſam.⸿ Hac mente.ſ.furiata.⸿ Commoda:de forma corporis ita terribilem vt habeo animū.Capit: non: capax eſt.⸿ Quid excutis iuno qd quæris omnes feras: & monſtra per terras: & mala a plutone vt pdas herculem muta me in ferā: quia ſupplebo pro omnibus: & leuabo te onere per ſequendi herculē.⸿ In iſto pectore.ſ.meo īuenies omnes feras quas timeat hercules.⸿ Hoc telum.ſ. me ad perdendum herculē quē habes odio.⸿ Nouerca: loco nouercæ.⸿ Furente.ſ. me.⸿ Reperi: dic quid vis fieri,⸿ Flāmas:iracundiā.

Mænas Lyæum:dubia:quo greſſus agat.
Hæſit parumper:tum per Herculeos lares
Lymphata rapitur/tota uix ſatis eſt domus.
Incurrit:erat:ſiſtit/in uultus dolor
Proceſſit omnis/pectori pene intimo
Nihil eſt relictum/fletus inſequitur genas.
Nec unus habitus durat/aut uno furit
Contenta uultu.nunc inardeſcunt genæ.
Pallor ruborem pellit/& formas dolor
Errat per omnes.queritur:implorat: gemit.
Sonuere poſtes.ecce præcipiti gradu
Secreta mentis ore confuſo exerit.
D.Quacunq; partem ſedis ætheriæ premis
Coniux tonantis, mitte in alcidem feram
Quæ mihi ſatis ſit.ſiqua fœcundum caput
Palude tota uaſtior ſerpens mouet
Ignara uinci.ſiquid exceſſit feras
Immane:dirum,horribile,quo uiſo Hercules
Auertat oculos/hoc ſpecu immenſo exeat:
Vel:ſi feræ negantur: hanc animam:precor:
Conuerte in aliquod.quodlibet poſſit malum
Hac mente fieri.commoda effigiem mihi
Parem dolori/non capit pectus minas.
Quid excutis telluris extremæ ſinus?
Orbemq; uerſas?quid rogas Ditem mala?
Omnes in iſto pectore inuenias feras:
Quas timeat/odiis accipe hoc telum tuis:
Ego ſum nouerca perdere alciden potes.
Perfer manus quocunq;:quid ceſſas dea
Vtere furente/quod iubes,fiet nefas.
Reperi:quid hæres?ipſa iam ceſſes licet,
Hæc ira ſatis eſt.Nu.pectoris ſani parum
Alumna queſtus comprime/& flammas doma.
Frena dolorem/coniugem oſtende Herculis.
D.Iole meis captiua germanos dabit
Natis Iouiſq; fiet famula nurus?
Non.flamma curſus pariter:& torrens feret?
Vt urſa pontum ſicca cœruleum bibet.
Non ibo inulta geſſeris cœlum licet.
Totuſq; pacem debeat mundus tibi,
Eſt aliquid Hidra peius iratæ dolor
Nuptæ.quis ignis tantus in cœlum furit
Ardentis Aetnæ?quidquid eſt uictum tibi
Hic uincet animus,capta præripiet toros?
Adhuc timebam monſtra/iam nullū eſt malū.
Ceſſere peſtes/in locum uenit feræ
Inuiſa pellex.ſumme protector deum
Et clare Titan Herculis tantum fui
Coniux timentis uota,quæ ſuperis tuli,
Ceſſere/captæ pellici,felix fui.

⸿ Coniugē herculis monſtra te fortem eſſe in malis vt hercules.⸿ Germanos: indignatiue pariet ne captiuam filios ex marito meo & faciet ꝙ filii ipſius dicantur fratres filiorum meorum.⸿ Iouis: quia Hercules filius erat iouis.⸿ Non flāma: potius ignis & aqua ferentur ſimul & vrſa occidet i mare quā patior hoc.⸿ Sicca: quia nunq̄ occidit in mare.⸿ Non.ſ. patiar.⸿ Mulcta: vindicta. ipſa ero vindicta.⸿ Geſſeris: ſuſtēraueris humeris tuis ꝗuis Hercules feceris beneficia toti mundo tamen inueniam aliqd contra te peius idra.⸿ Ignis non eſt tā furens in ethna quantū eſt furor vxoris iratæ.⸿ Animus.ſ. meus iratus vincet quicquid eſt victum tibi.ſ. te quia illa viciſti.⸿ Capta: vna captiua iole eripiet thoros: meos: indignatiue loquitur.⸿ Inuiſa.pellex.⸿ Iole: timebam quando mittebaris ad monſtra: ſed nunc illa eſt mihi loco mōſtri.⸿ Protector deum: vertit ſermonem ad illos deos quos ſolebat rogare pro ſalute Herculis quando ibat ad monſtra: fundabant Præces: ꝑ eo.⸿ Ceſſe se: exaudita ſunt uota mea non ad vtilitatem meā ſed pellicis nam illi ſuperſtes fuit Hercules.
¶Menas: baccha ebria & entheata.⸿ Quamcunq;: Dolentis deianiræ & ī tragicam ſæuiciam prorumpentis vox hinc attollitur hoc autem maxime expoſtulat quod vt tradit Diodorus apud iolem filauit & cum veſtibus eius pelle leonis ꝑmutauit pharetrā pariter: & arcum cum colo & fuſo qualem permutationem lepide perſtrinxit: naſo in annalibus.⸿ Hoc ſinu exeat: faciat irruptionē in herculem & proſternat.⸿ Hāc animam precor. da mihi formam: horribilem qua inſequar virum meum & iquietum agam: nam te iuuante ſuperabo omnem tartaream immanitatē paratiſſima adero ad perficiēdum quodcunq; mihi iuſſeris ſcelus.⸿ Vtere furente: meæ mentis tælo ſi quæris apta; vindictā ad per DAN

dendum herculem. Non flamma parat ſe ad vindictam qua maxime omniũ gaudet fœmina. Hic animus: meus ſentietur ardentior flagrãte æthna. Malum herculi.
Illi ad vtilitatem illius. O dolor ad ſeipſam dicit:dolor q es tantus in me ꝙ non potes ſatiari aliqua pœna. Satis: neſcit facere quod vellem ipſa in herculem neſcit facere illũ mori. Pro me. vertit ſermonem ex indignatiõe ad herculem. Lenta : flexibilis in nodos: nam achelous vt ſupra diximus mutabat ſe in varias formas: modo in ſerpentem modo in taurũ. Flecteret.ſ.achelous relicta forma ſerpẽtis. Vno hoſte:cũ vinceres mille formas vnius hoſtis. Prælata:præponis mihi illã non patiar : eo die quo relinques me: eo faciã te mori. Quid hoc dum loquitur indignata arguit ſe ꝙ tradat furorẽ ſuũ. Recedit:trahit: ſe furor. Langues debilitaris. Perdis: quẽ modo habebas. Iterum: vt ſim bona in maritum. Ignes:ardores odii. Impetum:dolorem. ſerua mihi impetum perdendi herculem. Pares.q.d. hercules fortis ſimiliter & ego ſeruabo furorẽ. Votis: non erit neceſſe vt concipiam uota ad perdẽdum herculem: quia iuno nouerca ſponte aderit non rogata adiuuabit me. Prim?: & extremus oriens: & occidens. Erecta tenus:eleuata vſq; ad cœlum: ſi voles occidere herculem ad iſtã mortem ſurget terra contra te. Soceri: œnei pr̃is tui. Sternetur: occidetur in vindictam herculis cum tota gente ſua: quia totus mundus. Defendit: herculem: & ſi fugeres omnes homines non fugies patrẽ eius: iouem qui fulmen habet. Morte etiam ſi per mortem crederes effugere pœnam:non poteris: quia apud inferos: regnat Pluto eius patruus. Illic: in loco mortis. Diſcuſſa: recedẽte: antequam ducatur alia quæ præripiat locum meum. Ante : arguit ab impoſſibili quod priuſquã

Illi meas audiſtis o ſuperi preces.
Incolumis illi remeat:o nulla dolor
Contente pœna:quære ſupplicia horrida:
Incogitata:infanda/iunonem doce:
Quid odia ualeant/neſcit iraſci ſatis.
BER. Pro me gerebas bella/propter me uagas
Achelous undas ſanguine infecit ſuo.
Cum lenta ſerpens fieret in Taurum trucem.
Nunc flecteret ſerpente depoſita minas.
Et mille in hoſte uinceres uno feras.
Iam diſplicemus.capta prælata eſt mihi.
Non præferetur.qui dies thalami ultimus
Noſtri eſt futurus:hic erit uitæ tuæ.
Quid hoc? recedit animus:& ponit minas. DAN.
Iam ceſſit ira:quid miſer langues dolor?
Perdis furorem?coniugis ſanctæ fidem
Mihi reddis iterum/quid uetas flammas ali?
Quid frãgis ignes? hunc mihi ſerua impetum.
Pares eramus:non erit uotis opus.
Aderit nouerca:quæ manus noſtras regat,
Nec inuocata.Nu. quod paras demens ſcelus?
Perimes maritum?cuius extremus dies
Primuſq; laudes nouit:& cœlo tenus
Erecta terras fama ſuppoſitas habet?
Rogos in iſtos terra conſurget parens.
Domuſq; ſoceri prima:& Ætolum genus
Sternetur omne/nam tuum gens Herculem
Defendit omnis/una quot pœnas dabis?
Effugere terras crede:& humanum genus
Te poſſe fulmen genitor alcidæ gerit.
Iam iam minaces ire per cœlum faces
Specta:& tonantem fulmine excuſſo diem.
Mortem quoq; ipſam:quã putas tutam: time.
Dominatur illic patruus alcidæ tui.
Quocunq; pergis miſera: cognatos deos
Illic uidebis.De.maximum fieri ſcelus
Et ipſa fateor/ſed dolor fieri iubet.
N.Moriere.De.moriar Herculis nempe íclyti
Coniux/nec ullus nocte diſcuſſa dies
Viduam notabit/nec meos pellex toros
Captiua capiet.ante ab occaſu dies
Naſcetur Indis.ante glacialem polum
Scythas ne tepida Phœbus afficiet rota:
Quam me relictam Theſſalæ aſpiciant nurus.
Meo iugales ſanguine extinguam faces.
Aut pereat: aut me perimat:eliſis feris
Et coniugem addat/inter Herculeos licet
Me quoq; labores numeret.alcidæ toros
Moritura certe corpore amplectar meo.
Ire:ire ad umbras Herculi nuptam libet

patiatur illa iſta fient:ſicut prius erit occaſus apud indios & glacialis polus erit tepidus quã videar relicta ab hercule. Faces : quæ ferentur in nuptiis ioles : Pereat: aut morietur: aut interficiet me: vt fecit multas feras. Eliſis: oppreſſis & fractis. Alcide: quãdo proſternet me accurrã da thoros eius vt illic moriar: volo mori ſed pus vlciſci: vt cum Hercule vadã ad inferos & ſi iole fuerit grauida ex hercule partum eius euellã manibus meis.
Achelous: fluuius calydoniæ oium præcipuus & potentiſſimus ab Homero ponit.ιφιλι.pugnauit pro deianiræ nuptiis iuxta radices pindi geſta eſt pugna ſeparat ætoliam ab Acarnania & defluit in ſinũ maliacum. Depoſita ſerpente forma ſerpentis. Milies : multas. Qui dies: erit iugalis dies veſtra vtriꝗ funebris: & mihi & tibi. Quid hoc recedit: ex inconſtantia muliebri mollit aliquãtiſper furoris flammam vt inde collectis viribus maior ſurgat. Nouerca: iuno quæ regat manus noſtras ad tãtum ſcelus patandum etiam nõ rogata. Quod paras inſurgit in deianiram nutrix & quærit a feroci animo abſterrere. Flãma: ſplẽdor & claritas laudis herculæ quæ in cœlum vſq; propagata eſt. Patruus: dis pater q te perdat ſorbeat & degluttiat. Ante ab occaſu: argumento a contrariis ſumpto ſe accingit ad ſcelus.

Per ipſas

BER. ¶ Per ipſas faces: i mediis nuptiis inuadam illum: & ſi interficiar ero tanquam victima quæ ſolet occidi i nuptiis, & ſic mecū morietur inuiſa pellex ipſa quoq; cōtenta moriar. ¶ Quid ipſa, nutrix cōſolatur Deianirā dicens Herculem nō amare: Iolem probabili ratione id demonſtrans: crede Herculē illam amaſſe dū erat infelici ſtatu ardētius, quando illa potiri non poterat, nam ſemper nitimur inuetitum cupimuſq; negata: ut inquit Ouidius. Et illicita vehementius amantur, ſed poſtea quā habuit illam ardor illius ceſſauit. ¶ Vltro ſine cauſa. ¶ Cecidit: deuenit. ¶ Detraxit: diminuit. ¶ Licet, habetur in poteſtate: nam ſacietas capit omnes. ¶ Fortuna: probat contrariū: q; ſi hercules illā felicē amauit nūc magis quoque amare cum eam uideat infelicē cōpatiendo illi hoc uſitatū: concedit nutrix conſuetudinē Herculis qui multas captiuas amauit & cito dereliquit. ¶ Soror Priami: heſionē quā expugnata troia rapuit. ¶ Vagus: ad multas mulieres. ¶ Auge: puella regis archadiæ qua ſequebat Dianā ab Hercule ſtuprata. ¶ Notā, ſignū amoris Herculis. ¶ Teſpiades, filias quinquaginta teſpis violatas ab Hercule vna nocte intelligit: de quibus diximus in hercule furente: ſimiliter & de aliis ſequētibus. ¶ Breui face: nō longo amore. ¶ Lidiam: omphalem itelligit. ¶ Timoli: montis lidiæ. ¶ Colos: nā ab illa coactus eſt filare & veſtes mulíebres induere. ¶ Spolia: ferre pellem leonis. ¶ Myrrha: vnguēto. ¶ Marcidus: deſes. ¶ Vbiq; caluit: in toto mūdo amauit, ſ; nō diu. ¶ Hærere ſige: ſolēt firmari poſt q̄ habuerunt multos amores. ¶ Famulam: ſi eſt verum hoc. firmabit ſe in amore tuo nec præferet filiam hoſtis tibi. ¶ Littera: hæc interrogatiue legenda eſt ut alta: facit Deianira ſimilitudinem ſiluæ quādo uero frondes emittit virore ſuo omnes allicit. ſ. hyeme, perdit omne decus amiſſis frō

Sed non inultam. ſi quid ex noſtro Hercule
Concepit Iole, manibus euellam meis.
Ante: & per ipſas pelicem inuadam faces:
Me nuptiali uictimam feriat die
Infeſtus: Iolen dum ſupra exanimem ruam.
Felix iacet: quicunq; quos odit: premit.
N. Quid ipſa flammas paſcis? & uaſtum foues
Vltro dolorem miſera? quid caſum times?
Dilexit Iolen nempe: dum ſtarent lares.
Regiſq; natam peteret, in famulæ locum
Regina cecidit/perdidit uires amor.
Multumq; ab illo traxit infelix ſtatus.
Illicita amantur/excidit, quidquid licet.
D. Fortuna amorem peior inflammat magis:
Amat uel ipſam: quod caret patrio lare:
Quod nudus auro crinis & gemma iacet.
Ipſas miſericors forſan ærumnas amat.
N. Hoc uſitatum eſt Herculi: captas amat.
Dilecta Priami nempe Dardanii ſoror
Cōceſſa famulo eſt. adiice: quod nuptas prius:
Quod uirgines dilexit/errauit uagus.
Arcadia nempe uirgo: Palladios choros
Dum nectit/ Auge uim ſtupri paſſa excidit.
Nullamq; amoris retinet Herculei notam.
Referā quid alias? me ne Theſpiades uocant?
Breuiq; in illas arſit Alcides face.
Hoſpes Timoli Lydiam fouit nurum.
Et amore captus ad leues ſedit colos
Vnum feroci ſtamen intorquens manu.
Nempe illa ceruix ſpolia depoſuit feræ:
Crinemq; mitra preſſit: & famulus ſtetit
Hirtam Sabæa marcidus Myrrha comam:
Vbiq; caluit: ſed leui caluit face.
D. Hærere amantes poſt uagos ignes ſolent.
N. Famulam ne: & hoſtis præferet natam tibi?
D. Vt alta ſyluas forma uernantes alit.
Quas nemore nudo primus inueſtit tepor.
At cum ſolutos expulit Boreas Notos:
Et ſæua totas bruma decuſſit comas.
Deforme foliis aſpicis truncis nemus.
Sic noſtra longum forma percurrens iter:
Deperdit aliquid ſemper/& fulget minus
Maliſq; minus eſt/quidquid in nobis fuit
Olim petitum cecidit: & partu labat.
Materq; multum rapuit ex illo mihi,
Ætas citato ſenior eripuit gradu.
Videsne ut altum famula non perdat decus?
Ceſſere cultus penitus: & pædor ſedet.
Tamen per ipſas fulget ærumnas decor:
Nihilq; ab illa caſus: & fatum graue:

dibus ſic mihi accidit quæ primo flore ætatis meæ placui herculi: nunc deficiens ero illi faſtidio. ¶ Alta forma: magna pulchritudo. ¶ Inueſtit: adducit frōdes. ¶ Solutos: furentes: iterū veniente hyeme perdit decus ſuum. ¶ Comas: folia. ¶ Brūa: pars anni quando ſunt breuiſſimi dies. ¶ Solis. nā ſoli trūci remanent. ¶ Lōgum iter: multos annos. ¶ Malis: propter mala nā inquit ſalomō. ¶ Spiritus: triſtis deſiccat oſſa. ¶ Petitum amatū: forma. mea amata ab hercule iam periit. ¶ Ex illo. ſcilicet qd fuit petitū. ¶ Mater: q̄ totiens peperi: partuſq; formaʒ diminuit. ¶ Famula: Iole ipſa ſeruat formā ſuā. ¶ Ceſſere: vide. ¶ Ceſſere: videmus q; ipſa facta ē macilenta, & ſqualor eſt i vultu eius tū adhuc ē pulchra.

DAN. ¶ Me nuptiali: Herculis i dignationē prouocabo inuadens nouam nuptam vt moriar tanquam victima nuptialis modo perficiam votū cædis in hoſte: & pellice mea. ¶ Quid ipſa: nutrix quæ ſatagit honoris & vitæ alumnæ minuit meritum Ioles: quam dicit amari vt captiuam & concubinam. ¶ Paſcis: flammas. ¶ Conſtans iræ: lares paterni. ¶ Regis quādo eſſet rex. ¶ Regina: regis filia Iole. Amor Herculis in captam iā perfectus eſt & exhauſtus. ¶ Fortuna peior: amant raptores raptas ſupra q̄ dici poteſt cū ob miſerationem aduerſæ fortunæ earum cum ob nouitatem: formæ. ¶ Auge: auge nymphā palladis miniſtrā iuxta parthenium viciauit Hercules. ¶ Mene theſpiades: vocant vna nocte Hercules ſtuprauit filias theſpii athenienſis hoſpitis numero quinquaginta: re in picturam redacta eſt i theutanto oppido in attica ad q̄ viſendā germanicus Cæſar nauigauit īde theutāticę puellæ aliter dīr. ¶ Lydiā numerum: Hercules e ſublimi ſpecula iphitū p̄cipitauit rūſuʒ eſt cædes huiuſce purgari nō poſſe niſi vēderet: & p̄cio venditiōis ſatiſfieret liberis iphti. ¶ Venalem, itaq; herculē mercata

Trag. Se. Q iii

Niſi regna traxit: hinc meum pectus timor
Altrix laceſſit: hinc rapit ſomnos pauor.
Præclara totis gentibus coniux eram:
Thalamoſq; noſtros inuido fato nurus
Optabat omnis: quo nimis quiſquis deos
Orabat ullos. nuribus Argolicis fui
Menſura uoti. quem Ioui ſocerum parem
Altrix habebo? quis ſub hoc mundo mihi
Dabitur maritus? ipſe qui alcidæ imperat:
Facibus ſuis me iungat Euriſtheus licet.
Minus eſt toros meruiſſe regnantis leue eſt.
Alte illa cecidit: quæ uiro caret Hercule.
N. Conciliat animos coniugum partus fere.
D. Sic ipſe forſan diuidet partus toros.
N. Famula illa trahitur interim donum tibi.
D. Hic: quem per urbes ire præclarum uides:
Et uiua tergo ſpolia geſtantem feræ,
Qui regna miſeris donat: & celſis rapit:
Vaſta grauatus horridam claua manum:
Cuius triumphos ultimi Seres canunt.
Et quiſquis alius orbe conſepto iacet.
Leuis eſt: nec illum gloriæ ſtimulat decor:
Errat per orbem: non ut æquetur Ioui.
Nec ut per urbes magnus Argolicas eat.
Quod amet requirit: uirginũ thalamos petit.
Si qua eſt negata: capitur in populos furit.
Nuptas ruinis quærit, & uitium impotens
Virtus uocatur. cecidit Oechalia inclyta
Vnuſq; Titan uidit: atq; unus dies:
Stantem: & cadẽtem. cauſa bellandi eſt amor,
Toties timebit Herculi natam parens:
Quoties negabit. hoſtis eſt: quoties ſocer
Fieri recuſat. ſi gener non eſt: furit.
Poſt hæc quid iſtas innocens ſeruo manus?
Donec furentem ſimulet. ac ſæua manu
Intendat arcus: meq; natumq; opprimat?
Sic coniuges expellit alcides ſuas.
Hæc ſunt repudia: nec poteſt fieri nocens?
Terris uideri ſcele ribus cauſam ſuis
Fecit nouercam. quid ſtupes ſegnis furor?
Scelus occupãdũ ẽ. perge, dum feruet manus.
N. Perimes maritum. De. pellicis certe meæ.
N. At Ioue creatũ? De. nempe & alcmena ſatũ.
N. Ferro ne? D. ferro. N. ſi neq;? D. pimã dolo.
N. Quis iſte furor ẽ? De. quẽ meus cõiux docet.
N. Quẽ nec nouerca peremit, hũc pimes uirũ?
D. Cœleſtis ira: quos premit, miſeros facit,
Humana nullos. Nu. parce miſeranda, & time.
Contempſit omnes ille, qui mortem prius.
D. Libet ire in enſes. Nu. maior admiſſo tuus

eſt omphale ſardanæ lydorũ regis filia: cui ad omnia iuſſa ancillariolũ ſe præſtitit: Hercules. ſcribit Diodo. Marcidus: delibut⁹ vnguẽto myrrhino. Caluit: arſit amoris flamma. Sic nr̃a lõgum: cõparatio de forma hois ad ſiluã: q̃ſi arbor ſit homo & Home. ſæpiſſime vocat. φυλας ανθρωπων humanum genus: & græci dicunt τουσ ανθρωπουσ ipos homines quaſi arbores ꝯtrarias capit forma noſtra quemadmodum ſyluæ decus filiorum lapſu. Petitus: optabile. Ex partu: propter partum deficit. Pedor: macies fœtida & aſpectu triſtis. pedor propriæ captiuæ & compeditæ.

BER. Hinc ex iſta cã non poſſuʒ qeſcere: ꝙ illa pulchra prepoſit mihi. Altrix: o nutrix mea. Thalamos meos: hr̃e talem cõiugẽ vt ego. Menſura: qñ mulieres argolicæ optabant matrimonium rogabant deos vt darent ſiſe meo. Quẽ Ioui ſi fiat repudium inter nos vbi inueniam alium filium Iouis. Facibus: matrimonio q̃uis Euriſtheus qui imperat Herculi: accipiat me in vxorem, tamen non erit tantũ q̃tũ in Hercule. Nam inueniunt plures reges: & ſolus eſt vnus Hercules. Regnantis: regis. Alte ex alto: nã cum m̃ri reges inueniãt: nullus tñ hercules inueniĩ. Cõcĩliat: amicos facit. Partus filii octauo ethicorum ſcribit ꝙ amor cauſatur ex procreatione filioꝝ. Sic Iuuenalis: ut queant partu retinere maritos. Fere, ponitur aliqñ pro quaſi: aliquando pro ſemper, ut ibi. Sic ipſe: ita poterit Iola parere & iunget ſibi Herculem: & me illi diſiunget. Trahiĩ: vides ꝙ Hercules miſit eam ſeruam tibi. Hunc quẽ: non eſt ſpes habenda in Hercule: nam ſi dimiſerit Iolem accipiet aliã ſolet ipſe ire p orbem non ut cõparet ſibi gloriã, ſed ut inueniat virgines q̃s amare poſſit & ſi nõ poteſt habere pacẽ: eas ui rapit: vnde iſta ſunt bella q̃ dicĩ feciſſe oia illa: pp amorem fecit. Hũc quẽ, relatiuuʒ & antecedens in eodem caſu gratia ornatus, ut Virg. Vrbem quam ſtatuo: ſeruaĩ etiã apud oratores ut in eodem caſu ponatur: ut Sulpitio cui ante oia cõcedebant non ſunt paſſi ſepeliri: ordo igĩ erit: hũc quẽ vides. i. hic quem vides ire præclaꝝ leuis eſt. i. inconſtans. Spolia: pellẽ leonis. Viua, qua detraxit viuo leõi. Miſeris, quos reſtituebat i regnũ. Grauatus: figurate. Seres: populi extremi in oriente. Iacet quicunq; populus, habitãs intra terras eſt cognitus p Herculẽ. Equeĩ. ſ. propter gloriã. Quod amet: querit quae amet. Impotens, non potes ſe temperare. Oechalia, patria autem Ioles vna die expugnata & dirupta fuit. Totiẽs timebit quotiẽs Hercules vult vnã virginẽ & pr̃ negat: totiens erit bellũ. Parens quicũq; pater dicit pp Eurytũ. Gener: Hercules ſi nõ põt hr̃e puellã furit. Poſt hæc. ſ. tanta vel præterea debeo expectare ꝙ faciat repudiuʒ Hercu. ut ſolet p necẽ cõiugium vt, fecit de megera & filio prius illã interficiam: vnde ſeipſa deianira ſtimulat ad vindictã: ſimulet: an expecto, donec veniat occidendũ me: & fingat ſe furẽtem: ut i prima tragœdia. Intẽdat, ad ſagitãdũ me & natũ hylũ. Sic. ſ. interficiẽdo. Fieri nocẽs, & ſi faciat tot ſcelera nõ imputanĩ illi: ſed Iunoni Nouercæ quæ faciat illũ furere. Terris: vniuerſo orbi. Cauſam: excuſabilem. Quid ſtupes: exhortaĩ ſeipſam ad uindictã. Occupandũ præueniendũ priuſq̃ te occidet. Feruet: incitata eſt ad mala. Pellicis. ſ. maritum non meum. Cõiunx meus, Hercules nã qñ occidit dĩc ſe furere: ita ipſa dicã & ſimulabo furere. Miſeros: dii: ſatis hñt ſi faciãt hoies miſeros Humana: ira hoium facit nullos. ſ. miſeros, nã occidi & eos miſeris liberaui. Parce, noli facere. Admiſſo peccato: maior ẽ ira, tua q̃ culpa Herculis.

DAN. Traxit: abſtulit. Fato inuido: felici & inuidioſo ſydere.

ſydere.¶ Quo: nimis quiſq; optabant oẽs ſimiliimũ meo coniugem.¶ Menſura voti norma & exemplum voti ad ſimiles nuptias.¶ Ipſe qui occurrit obiectioni & excludit Euriſtheum ¶ Minus eſt:q̃ eſſe vxorem Herculis nã meruiſſe cuiuſlibet regis nuptias præterq̃ Herculis leue eſt id qđ declarant ſequẽtia alte illa cecidit q̃ viro caret herꝛcule.¶ Fere:q̃ſi.¶ Sic ipſe forſan,vafra reſpõſio, partus illius quam plus diligit illũ alienabit a minus dilecta.¶ Famula: cuius grã haud credibile eſt reginam poſſe deſeri.¶ Præclarum fama & meritis per tranſitum cõmendatio Herculis interpoſita eſt a præclaris geſtis.¶ Orbe ꝯſepto i quẽ mare ambit.¶ Luis eſt inſanit non.n.vagaẽ Hercules vt victorias quærat: ſed ut puellas rapiat & icubet.¶ Vitiũ:ipotens: appellat virtutẽ vitiũ q̃ demonſtreẽ in quacũq; alia re q̃ in rapina femellaꝝ.¶ Timebit natam Herculi timebit natæ ſuæ ne rapiaẽ ab hercule.¶ Furit:ſternſti diſſipat vaſtat vẽ puella. Poſt hæc concitat iram ſuã contra Herculẽ.¶ Nẽpe alcmena apte fœmina fœminã meminit & reginã & Iouis concubinã.¶ Quis iſte furor: cum ſtupore quantus.¶ Quem meus hypalage.¶ Quẽ nec nouerca: tu cõiunx poteris videri ſeuior nouerca: quę vulgatiſſima fama priuignos perimit.¶ Cœleſtis ira accuſat herculem & defendit: ſe non.n. ex inſania quæro vindictã ſed ex æquo.¶ Cõtempſit, q neglexit loca mortis negligit mortẽ, & pœnas omnis.¶ Admiſſo: peccato. Plautus.¶ Quid tandem admiſiſti pater.

BER. ¶Par: ſi parua eſt culpa paruum debet eſſe odium.¶ Vt ſicut ẽ parua iniuria pacẽdole.¶ Malũ pellicis, quando adduciẽ ſibi pellex vẽ hoc pacẽ.¶ Artib9: ſcio p incãtatiões maritos aliẽnos reuocari ad amorẽ: vñ ſunt aggrediẽdæ artes magicæ vt ibi reſtituaẽ Hercules.¶ Fere: quaſi.¶ Vernare, arguit q maiora potuerit facere in medio hyemis feci vireſcere ſiluas & ſtare fulmen.i.non cadere in terras & alia q̃ ſeqẽ.¶ Siccat quæ erat ſine aqua.¶ Diſcuſſi, aperui.¶ Vmbrę, aię.¶ Canis iferous: cerberus.¶ Cantus nulla lex naturę

valet ad incantationes meas.¶ Tenent: ſeruant nullam rem naturæ.¶ Illum.ſ.Herculem.¶ Iter: reuocãdi illum ad amorem.¶ Quas pontus reſpõdet Deianira nihil ſatis eſſe ad reuocandũ amorẽ Herculis inuicti.¶ Pontus: regio vbi regnauit Mitridates & Theſſalia vbi viguerũt veneficí.¶ Cedat: vincaẽ.¶ Mago carmine: arte magica dicebaẽ luna e veneficis cogi in terras: ut exparueret in herbas ad veneficia licet fiãt oia q̃ fieri põt arte magica: nõ vinceẽ ille.¶ Meſſes, ut media hyeme ſint fruges.¶ Deprehẽſum firmatũ ne fluat.¶ Verſa: mutata viciſſitudine.¶ Coactis .ſ.p incãtationes.¶ Vinceẽ .ſ.amor: quẽadmodũ vicit alios deos.¶ Sũmis, extremis cũ Hercules ſuperauerit tot labores: forte cupido erit extremis & illi dabit ſpoliũ.i.¶ Sed te, uult aperire cõſiliũ ſuũ nutrici ſed prius ab illa rogat ſilẽtium.¶ Premas occultes.¶ Interim, dũ ſciam veritatem qd velis.¶ Circunſpice: vide ſi aliquis ſit q poſſit nos audire.¶ Eat: reſpiciat.¶ Arbitrio: teſtibus qui nulli ſunt q audire poſſint.¶ Eſt in remoto: incipit deianira narrare remedium quo vti velit ad reuocandũ Herculẽ ad amorẽ ſuũ Neſſus centaurus quẽ interfecit Hercules cum in trãſitu eueni fluuii vim mihi paraſſe, moriens hoc mihi dedit remediũ.¶ Loco: deſcribit locũ in ſede regia ita obſitũ ut illic ſol nunq̃ poſſit penetrare.¶ Noſtra archana: ſecreta nr̃a.¶ Defendens occultans. Primos ortum ſolis.¶ Seros occaſum.¶ Ferens, qui fert ſecum lumen.¶ Rotam currum, nam dicitur ſtabulari in oceano rubenti propter radios ſolis.

DAN. ¶Cur ſæua: cur modico errori tã grauia prẽſtituis ſupplicia: in ſano & iracundo iudici vitio vertẽdũ eſt vbi culpã pœna excefferit.¶ Dolorẽ meum.¶ Paſcit auget & nutrit hoc malum nõ deputo leue.¶ Pœnit9, itrinſecus vñ penetrare penitus irrare.¶ Sed magn9 dolor, amor læſus in capitalẽ irã cõuertiẽ ideo Apollonius in quarto affirmat: εκσεειν τεριδεσ ωλομε ναισ τον αχαιτεγοντε.¶ Vernare: frõdibus veſtri nemora vi meoꝝ: carminũ coegi: & fulmẽ ſtare.¶ Pa

Alumna dolor eſt.culpa par odium exigat.
Cur ſæua modice ſtatuis? ut paſſa es: dole.
D.Leue eſſe credis pellicis nuptæ malum?
Quidquid dolorem paſcit, id nimium puta.
N.Amor ne clari fugit alcidæ tibi?
D.Non fugit altrix, remanet, & penitus ſedet
Fixus medullis/crede/ſed magnus dolor
Iratus amor eſt.Nũ artibus magicis fere
Coniugia nuptæ precibus admiſtis ligant.
Vernare iuſſi frigore in medio nemus,
Miſſumq; fulmen ſtare/concuſſi fretum
Ceſſante uento/turbidum explicui mare.
Et ſicca tellus fontibus patuit nouis.
Habuere motum ſaxa/diſcuſſi fores
Vmbræ ſteriſtis/& mea iuſſi prece
Manes loquuntur.ſonuit infernus Canis
Mare:terra, cœlum, & Tartarus ſeruit mihi.
Nox media ſolem uidit, & noctem dies.
Nihilq; leges ad meos cantus tenent.
Flectemus illum/carmina inuenient iter.
D.Quas pontus herbas generat, aut q̃s teſſala
Sub rupe Pindus, aut ubi inueniam malum,
Cui cedat ille/carmine in terras mago
Deſcendat aſtris luna deſertis licet,
Et bruma meſſes uideat: & cantu fugax
Sit deprehenſum fulmen: & uerſa uice
Medius coactis fugerit ſtellis dies:
Non flectet unum.N.uicit & ſuperos amor.
D.Vincetur uni forſan, & ſpolium dabit,
Amorq; ſummus fiet alcidæ labor.
Sed te per omne cœlitum numen precor:
Per hunc timorem: quidquid arcani apparo
Penitus recondas/& fide tacita premas.
N.Quid iſtud eſt: quod eſſe ſecretum iubes?
D.Non tela ſunt: non arma: non ignis: minæ.
N.Præſtare fateor poſſe me tacitam fidem:
Si ſcelere careat/interim ſcelus eſt fides.
D.Circunſpice: agedũ: nequis arcana occupet.
Partemq; in omnem uultus inquirens eat.
N.En locus ab omni tutus arbitro uacat.
D.Eſt in remoto ſedis egregiæ loco
Arcana tacitus noſtra defendens ſpecus:
Non ille primos accipit ſoles locus:
Non ille ſeros: cum ferens Titan diem
Laſſam rubenti mergit oceano rotam.

Illic amoris pignus Herculei latet.
Altrix fatebor: Neſſus eſt author mali:
Quem grauida nubes Theſſalo genuit duci.
Qua celſus aſtris inſerit Pindus caput.
Vltraq; nubes Othrys eductus riget.
Nãq; ut ſubactus Herculis claua horridi
Achelous: omnes facilis in ſpecies dari:
Tandem peractis omnibus patuit feris.
Vnoq; turpis ſubdidit cornu caput.
Me coniugem dum uictor Alcides habet:
Repetebat Argos: forte per campos uagus
Euenus altum gurgitem in pontum ferens
Iam pene ſummis turbidus ripis erat:
Tranſire Neſſus uorticem ſolitus uagum
Pretium popoſcit. meq; iam dorſo ferens:
Qua iungit hominem ſpina deficiens equo.
Frangebat ipſas fluminis tumidi minas.
Iam totis undis Neſſus exierat ferox.
Medioq; adhuc errabat Alcides uado:
Vaſto rapacem uorticem ſcindens gradu:
Aſt ille ut eſſe uidit alcidem procul:
Tu præda nobis inquit: & coniux eris.
Prohibetur undis: meq; complexam ferens
Greſſum citabat: non tenent undæ Herculem.
Infide uector: inquit: immiſti licet
Ganges: & Iſter uallibus iunctis eant.
Vincemus ambos/conſequar telo fugam.
Præceſſit arcus uerba. tum longum ferens
Arundo uulnus: tenuit hærentem fugam:
Morteniq; fixit. ille iam quærens diem:
Tabem fluentis uulneris dextra excipit:
Traditq; nobis ungula inſertam ſua:
Quam forte ſæua ſciderat auulſam manu.
Tum uerba moriens addit, hoc: inquit: magæ
Dixere amorem poſſe defigi malo.
Hoc docta Mychale Theſſalas monuit nurus:
Vnam inter omnes luna quam ſequitur magam
Aſtris relictis. illitas ueſtes dabis
Hac: inquit: ipſa tabe: ſi pellex tuos
Inuiſa thalamos tulerit: & coniux leuis
Aliam parenti dederit altiſono nurum.
Hoc nulla lux conſpiciat/hoc tenebræ tegant
Tantum remotæ: ſic potens uires ſuas
Sanguis tenebit/uerba deprehendit quies.
Mortemq; laſſis intulit membris ſopor.
Tu: quam meis admittit arcanis fides:
Perge: ut nitentes uirus in ueſtes ſuum.
Mentem per artus adeat: & tactus ſinus
Intret medullas. Nu. ocyus iuſſa exequar
Alumna. precibus tu deum inuictum aduoca,

tuit, affatim ſciſſa eſt. ¶ Nõ flectet uiæ, nullũ uenenum tam præſentaneum quod Hercules nõ ſuperet. ¶ Arbitrio, res noſtra erit inſtabilis & ſine arbitrio nõ aderit quiſpiã qui res noſtras arbitret. ¶ Eſt i remoto: Neſſus centaurus nubis & ixionis filius olim intraiectu eueni fluminis auferẽs Deianyram dorſo, arundine cõfoſſus eſt ab Hercule, moribundus tunicã dedit Deianiræ medicatã felle lerneo ſuadẽs poſſe i amorẽ ſui reuocari alcidẽ ſi qñ ad aliã deficeret: ſunt q dicãt oleo & ſanguine ipſius monſtri infectam fuiſſe tunicam: ſacrificaturus itaq; Hercules ob victoriã de rege Eurito tetulerat puerq; lycam ad Deianirã in trachiniam miſit qui tunicam ferret qua in ſacris utebat̃ Deianira dubitans amore Ioles cõtemni lycæ tunicã dat Neſſeo ueneno medicatam ueſte vix tacta Hercules lenta tabe cõſumptus ẽ furibundus arreptum crure lycã in mare proiicit lycmnium & Iolaum delphos ſtatim miſit ſciſcitatũ de ſe vſum vt in oetapyra ſtrueret, relinqua fore cure Ioui patri: cõſtructã pyrã inſcẽdit Hercules philoctetes ignẽ admouit, & cũ reliquarum nihil eẽt creditũ in ſuperos relatũ: vbi nuptias hebes celebrauit a barbaris cultus ẽ & p deo hitus: i hac topographia auctor fabulã tãgit Neſſi cẽtauri cuius opa vſus ẽ her. tãriſp dũ transferret puellã Deianirã deuicto Acheloo.

BER. ¶ Illic: in illo ſpecu. ¶ Pignus: certi do ſicut pignus certum, & tutum creditorem facit. ¶ Auctor: q docuit hoc. ¶ Nubes gra. diximus ſuperius Ixionẽ attentaſſe Iunonẽ de ſtupro: cui Iuno ex eũ filio Iouis nubẽ i forma ſua obiecit cũ qua cõcumbens Ixion centauros genuit. ¶ Theſſalo: duci Ixioni. ¶ Pindus: mons theſſaliæ. ¶ Inſerit: q a vr̃ aſtra tangere. ¶ Othryx: mons aſper theſſaliæ verſus meridiem ex oppoſito ad oſſam diſpoſitus: ut dicit Pli. iiii. li. patria fuit lapitaræ. ¶ Eductus, eleuat?. ¶ Subactus. Achelous victus: vt vidimus. ¶ Spẽs: formas nã mutabat̃ in diuerſis feris. ¶ Patuit: cognitus fuit. ¶ Peractis: ſũptis formis oium ferarũ. ¶ Subdidit, ſpoſuit ad terrã: nã cũ in forma thauri eſſet Herc. illi abſcidit unũ cornu, ut diximus ſuperius ¶ Victor. ſ. Acheloi. ¶ Repetebat: reuertebat̃. ¶ Euenus: fluuius eſt deſcẽdens a thracia & calydoniã ſecãs, de quo Ouidi. lib. ix. meta. ¶ Venerat: eueni rapidas Ioue natus ad vndas. Pli. li. iiii. Euenus cadit in ſinũ corithia cũ expoſito ad vrbẽ patras. ¶ Vorticẽ. fluuium euenũ. ¶ Meq; hoc mõ recepit me cõmiſſã ab her. vt me tranſueheret. ¶ Spina eſt os: qd extẽdit̃ a collo vſq; ad ptẽ poſteriorẽ erat Neſſus ex media pte eq ex media hois. ¶ Minas: ipſe ferens me frãgebat ipetus fluuii. ¶ Iã totus: tranſportauerat me: cũ adhuc Her. eſſet in medio fluctu. ¶ Citabat. accelerabat. ¶ Vector: verba her. ad Neſſuꝫ: licet ganges & hyſter iungerent ſimul alter eſt in oriente: alter in ſeptẽtrione: non me ipedirẽt qn te pſequerer. ¶ Telo, ſagitta. ¶ Fugã: fugiẽtẽ Neſſum. ¶ Arcus: ſagitta prius percuſſit eũ q̃ audiret verba. ¶ Longũ vul. lõga arũdo: hypalage. ¶ Fixit: firmauit & infixit mortẽ. ¶ Diẽ: extremã lucẽ. ¶ Excipit: cadẽtẽ colligit. ¶ Tabẽ: ſanguinẽ putrefactũ. ¶ Inſertam: ipoſitam. ¶ Tu quã: mãdat nutrici vt apportet venenũ illud. ¶ Admittit: recipit. ¶ Perge: vade. ¶ Mentẽ. ſ. Herculis. ¶ Artus: penetrando p mẽbra eius. ¶ Sinus: veſtis. ¶ Inuictũ deũ. cupidinem ibo & iuſſa peragã: interea tu pcibus deũ amoris inuoca.

¶ Spina, a græcis ραμνια dicit̃. i dorſo ſpina hois cõuertit̃ in dracõnẽ: ut igt pythagoras teſtimõio Plinii. ſpina eſt ſentis ſine aculeus a cuius ſilitudine ſpinæ piſciũ dñr. ¶ Fugã: fugientẽ Neſſum. ¶ Quã. ſ. vngulã ſibi præræble abſciderat. ¶ Tũ verba: dato ſanguine ſuo Deianiræ: Neſſus hoc addidit: ſolẽt mulieres theſſaliæ uti ad remedium DAN.

amoris illo ſed opus eſt ſeruare occultum a ſole. ¶ Magæ: incantatrices. ¶ Deſigi: ſtabiliri. ¶ Malo: hoc ſanguine qui eſt tanq̃ venenũ: hoc faciebat vt veneraret Herculem. ¶ Michale: nomen eſt centauræ fœminæ quæ docuit Theſſalas hoc remediũ amoris. ¶ Quã magam, ſcilicet michalem. Luna ſequitur propter peritiam artis magicæ. ¶ Illitas intinctas. ¶ Datis: ſcilicet Herculi. ¶ Tulerit: occupauerit. ¶ Alti ſono: Ioui patri ¶ Hoc nulla lux: ſeruato ne uideat lucem ¶ Potens: ad reducẽdum amorem. ¶ Deprehendit: ſuperuenit mors dum ita loqueretur. ¶ Vnam inter omnes: ab auctoritate & peritia veneficæ fidem facit veneni. ¶ Tulerim aphereſis abſtulerit. ¶ Leuis non ſeruans fidem coniugii datam. ¶ Hoc nulla luxi: veneficia tractantur noctu ideo oderunt lucem. ¶ Sopor: ferreus & ſtygius. ¶ Mentem: ut ſerpens venenum per mẽbra uiã ſibi inueniat ad cor. ¶ Et tactos ſinus: inſperſas ſua tabe per veſtes ſerpat adima oſſiũ. ¶ Inuictũ, cui omnia parẽt.

BER. ¶ Ethneum: fabricatum: a cyclopibus qui habitãt ethnam. ¶ Theliger: cupido gerens tela. ¶ Intende: dirige. ¶ Certa manu, non fruſtra percutienti. ¶ Spiculum: ſagittam. ¶ Grauiore, ex grauioribus ſagittis: ut maius vulnus ferat. ¶ Profer prome ex faretra. ¶ Rigidas: duras amantibus. ¶ Cornibus: opus eſt ut trahas archum adeo ut vnum caput tangat aliud: ut grauius feras. ¶ Prome extrahe talem ſagittam quali fixiſti Iouem quando captus eſt amore Europæ. ¶ Fronte ſubita: natis ſibi cornibus: nam mutatus eſt in taurum. ¶ Puellæ: aſſyriæ. ¶ Europę filię Agenoris regis Phęniciæ. ¶ Scindit, ſcilicet natando. ¶ Diſcat, ſcilicet Hercul. ¶ Faces: ignes amoris. ¶ Perbibat: ſolam me amet. ¶ Furua: nigra & infernalia: per circuitionem dicit Plutonem q̃ captus fuit amore proſerpinæ. ¶ Maioris: quare illuc deſcendunt omnes. ¶ Tu cupido quies terribilior nouerca Iunone irata. ¶ Triumphum, de Hercule. ¶ Prolata: reuertitur nutrix cum veneno & veſte, & cũ venit lycas iubet omnia occultari. ¶ Vis: illud venenum tantæ potentiæ. ¶ Palladis: omnes artes inuenit Pallas. ¶ Laſſauit: defatigauit filando & texendo omnem manum famularem: ideſt ancillarum. ¶ Peſtem: venenũ. ¶ Precibus artibus magicis. ¶ Vis celanda: non cognoſcat illud lycas. ¶ O quid alloquitur lycam regina. ¶ Fidele: appoſitio eſt. ¶ Vagus: Hercu. ¶ Lidiam: omphalem cui ſeruiuit: hanc veſtem filauit eo tempore non oblita coniugis mei. ¶ Nunc, hoc tempore amat Iolem. ¶ Horridum durum iecur vbi ẽ ſedes amoris. ¶ Fors pro forte. ¶ Coniunx: Hercu. dic non induat hanc veſtem priuſquam fecerit ſacrificia. ¶ Cana populo, corona ẽ frõdibus populi arboris quæ habent folia albicantia ex vna parte. ¶ Vinctus: coronatus. ¶ Matrem: venerem interea ibo domum vt ſacrificem veneri. ¶ Vos: dum recedit mandat choro ut defleat miſeriam ſuam. ¶ Calydoniæ: vbi regnauit Oeneus pater Deianiræ. ¶ Extuli: duxi mecum de patria ætholia.

Q ui certa tenera tela dimittit manu.
D. Te te p̃cor: quẽ mũd⁹: & ſuperi timẽt,
Et æquor: & qui fulmen ætnæum quatit.
Timende matri teliger ſæuæ puer,
Intende certa ſpiculum uelox manu
Non ex ſagittis leuibus/e numero precor
Grauiore profer/ quod tuæ nondũ manus
Miſere i aliquem. non leui telo eſt opus,
Vt amare poſſit Hercules. rigidas mãus
Intende/& arcum cornibus iunctis para.
Nunc nũc/ ſagittã p̃me, q̃ quõdã horrid⁹
Iouem petiſti/fulmine abiecto deus
Cum frõte ſubita timuit/ & rapidũ mare
Taurus puellæ uector Aſſyriæ ſcidit.
Immitte amorẽ/ uincat exempla omnia.
Amare diſcat coniuges/ſi quas decor
Immiſit Ioles pectori Herculeo faces,
Extingue totas/perbibat flammas mei.
Tu fulminantem ſæpe domuiſti Iouem.
Tu furua nigri ſceptra geſtantem poli
Turbæ ducẽ maioris: & dominũ ſtygis.
Tu, qui nouerca es grauior irata deus:
Cape hũc triũphũ ſolus euince Herculẽ.
N. Prolata uis eſt, quæq; Palladia colu
Laſſauit omnem texta famularẽ manum:
Nunc congregetur uirus, ut ueſtis bibat
Herculea peſtem. precib⁹ augebo malũ.
E tempore ipſo gnauus occurrit Lycas.
Cælanda uis eſt: illa ne pateant mala.
D. O: quod ſupbæ nõ habẽt unq̃ domus.
Fidele ſemper regibus nomen: Lyca
Cape hos amict⁹: iuſa quos neuit manus:
Dum uagus in orbẽ fertur & uictas mero
Tenet feroci Lydiam gremio nurum.
Nunc poſcit Iolẽ ſed iecur fors horridũ
Flectã emerẽdo: merita uincũt & malos.
Non ante ueſtes induat coniux: iube:
Q uã thure flammas ſpargat: & poſcat (deos
Cana rigentẽ pp̃lo uinctus comã.
Ipſa ad penates regios greſſus feram:
Precibuſq; amoris horridi matrẽ colam.
Vos: quas paternis extuli comites focis.
Calidoniæ deflete lugendas uices.

Anapæſtici.

CHORVS.

FLemus caſus Oenei tuos:
Comitũ primos turba p annos.
Flemus dubios miſerãda toros.
Nos Acheloi tecum ſolitæ
Pulſare uadum: cum iam tumidas

BER. FLemus: ſequitur chorus deflens vices: Deianiræ: & tanq̃ fideles amicæ nolunt deſerere reginam in calamitatibus quod non ſolet euenire regibus qui in aduerſa fortuna ab amicis deſtituuntur: q ſunt tanquam irundines quæ cum vere & æſtate apud nos fuerit, hyeme aduentante aufugiunt: demũ præclaris ſententiis laudat mediocrem conditionem uitæ. Verſus eſt diameter anapeſticus. ¶ Oenei: caſus uocatiui: o Deia. filia œnei: œneia patronimicum eſt. ¶ Turba, nos turba comitum taurum. ¶ Dubios: incertos amores Hercu. ¶ Pulſare ſolite erramus ludere tecum in ripa acheloi fluminis ætholiæ.

DAN. ¶ Aethneum: cyclopeum aut quod Virgil. dixit typhœium. ¶ Certa, nunquam erranti. ¶ Amare: me, ſcilicet quã tergiuerſat amore pellicis. ¶ Puellæ Aſſiriæ: filiæ Agenoris quã ſuſtulit ad Cretas. ¶ Coniuges: nõ pellices diras. ¶ Perbibat, æbrius ſit noſtro dumtaxat igni. ¶ Nouerca: quanuis. ¶ Palladia colo, in tutela palladis ſunt lanificia. ¶ Tenet: fouet & cõplectitur. ¶ Iecur: in quo ſedet amor, & voluptas. ¶ Emerendo, merendo emeriti ſtipendia nominantur

q militia perfuncti ſunt. ¶ Iube: memora dic. ¶ Vos quas: ingreſſum aperit choro.

DAN. Flemus, quartum carmen metro pindarico. Deianiræ œnei regis calamitatẽ deplorant ætholæ. ¶ Oenei producta penultima. ¶ Per primos annos, dulcioris beniuolentię exordia ex fidei conſtantia cõmemorant.

BER. ¶ Peracto: finito vere, quando modicae aquas habebat ut poſſet vadari. ¶ Serpet: propter prope arenam flueret. ¶ Lycormas, alio nomine euenus fluuius ætholiæ circa quẽ etiã ludere ſolebamus. ¶ Flauus, ab aquis flauis. ¶ Rapido, impetuoſo. ¶ Nos: ſimiliter ad ſacra Palladis tecũ eramus. ¶ Orgia, ſacrificia omnia dicuntur. ¶ Cadmeis: thebanis nam cadmus edificauit Thebas. ¶ Ciſtis: caniſtris quibus offerebantur munera. ¶ Tertia æſtas: nam tertio anno fiebant illa ſacra. ¶ Spicifere deæ, cereri deæ frugum. ¶ Eluſis: vrbs in thera iſula ut oñdit Ptolemeus. ¶ Miſtas ſacrificantes cereri q miſte dicuntur vt ſupra vidimus. ¶ Claudit, quia ſacra erant ſecreta. ¶ Nunc quoq;: ſicut temporibus proſperis habuiſti nos comites habebis: & in aduerſis. ¶ Vbi: quando ſentẽtia bona. ¶ Tu quicunq;, digreditur a propoſito reges licet multitudinem magnam habebãt: uix vnum fidelem reperiunt in aduerſis. ¶ Centum: multa ſecundum diuerſa officia nam diuerſæ manſiones ſunt in domo regum. ¶ Erynnis, furia. ¶ Fraudes, hæc oia ſunt in aula principum. ¶ Ferrum latens, ſcilicet ad inſidias: per hoc notãt proditores. ¶ Prodire: exire. ¶ Eous: lucifer nam cum euaſerint inſidias noctis & mortem credendi ſunt naſci de nouo. ¶ Excuſſit, depoſuit audiẽdo cantue. ¶ Lapis: ſcilicet ſiſyphi potuit ſequi vatem Orpheum & relinquere ſiſyphuz. ¶ Deæ, ſcilicet parcæ ſupplẽt colos, ideſt reſtituunt ſtamina Euridicee quæ iterum reſtituitur ad ſuperos marito. ¶ Reſpicit: retro aſpicit. ¶ Immemor: ſcilicet legis date ſibi q̃ uidimus apud Ouidiũ, Sibi reddiram, ideſt reſtitutam ad vitam ¶ Sequi: quod ſequeret. ¶ Præmia vxorẽ datam: propter cantum. ¶ Periit, reuerſa

Vere peracto poneret undas.
Gracilisq; uado ſerperet æquo
Nec præcipitem uolueret amnẽ
Flauus rapido fonte Lycormas.
Nos Palladias ire per aras:
Et uirgineos celebrare choros
Nos Cadmeis orgia ferre
Tecum ſolitæ condita ciſtis.
Cum iam pulſo ſydere brumæ
Tertia ſoles euocat æſtas.
Et ſpiciferæ conceſſa deæ
Actica Myſtas claudit Eleuſis:
Nũc quoq; fatũ quodcũq; times
Fidas comites accipe fatis.
Nam rara fides: ubi iam melior
Fortuna ruit.
Tu quicũq; es, qui ſceptra tenes,
Licet omne tua uulgus in aula
Centum. pariter limina pulſet:
Cum tot populis ſtipatus eas:
In tot populis uix una fides.
Tenet auratum limen Erinnys.
Et cum magnæ patuere fores:
Intrant fraudes: cautiq; doli,
Ferrumq; latẽs. cũq; in populos
Prodire parãt: comes inuidia eſt.
Noctẽ quoties ſummouet Eos
Regem toties credite naſci.
Pauci reges non regna colunt.
Plures fulgor conuocat aule.
Cupit hic regi proximus ipſi
Clarus latas ire per urbes.
Vrit miſerum gloria pectus.
Cupit hic gazis iplere famem:
Nec tamẽ oĩs plaga gemmiferi
Sufficit Iſtri: nec tota ſitim
Lydia uincit. nec quæ zephyro
Subdita tellus: ſtupet aurato
Flumine clarum radiare tagum.
Nec ſi totus ſeruiat Hebrus,
Ruraq; diues cingat Hydaſpes.
Intraq; ſuos currere fines
Spectet toto flumine Gangem.
Auidis auidis natura parum eſt.
Colit hic reges: regnumq; lares,
Non, ut preſſo uomere ſemper
Nunquam ceſſet curuus arator.
Vel mille ſecent arua coloni,
Solas optat, quas donet, opes.
Colit hic reges, calcet ut omnes,

eſt ad inferos. ¶ Digerens, ordinans. ¶ Nulli non: ideſt omni quando negatio eſt poſtpoſita. ¶ Nectere: finire vitã, ideſt omnia eſſe mortalia. ¶ Deuictus: teſtis eſt ſentẽtia Orphei, quicquid haber ortum habet finem. ¶ Obrutis, confuſis. ¶ Dies, ſcilicet extrema veniet mundo quæ ſententia Pla. eſt. ¶ Auſtralis: Arctous ſeptentrionalis. ¶ Pauci: concludit q pauci colunt reges amore. ¶ Plures, explicat cauſam cur veniant ad aulam principum. ¶ Fulgor: ſplendor & excellentia. ¶ Proximus: amicus regi poſſit conſequi dignitates. ¶ Vrit: incidat ambitio gloriæ. ¶ Cupit: alius vadit ad diuitias habẽdae licet eius auiditatem nõ ſatiaret totum aurum mundi. ¶ Hiſtri, danubii: vbi naſcuntur gemmæ. ¶ Lydia: vbi eſt pactolus ducens arenae aureas. ¶ Zephiro qui ſpirat ab occidente: intelligit hiſpaniam vbi eſt tagus fluuiꝰ ducens auriferas arenas ſimiliter: ut ſcribit Plinius lib. iii. ¶ Hebrus: fluuius thraciæ ferene maximam fertilitatem: ſi haberet totum mundum non ſatiaretur. ¶ Hidaſpes: fluuius parthiæ. ¶ Gangem, Fluuium indiæ. ¶ Natura: quæ paucie eſt contenta: ut Sene. in epiſtolie: ſi ad naturam uixeris contentus eris: ſi ad opinionem nunquam. ¶ Colit: alios ſequitur reges non ut fugiat pauperratem: aut paret multas poſſeſſiones ſed ut largiri poſſit, & parare amicos. ¶ Calcet: ut alios opprimat fauore regis omnes. ¶ Aliosr aliquos præcipue ſibi inuiſos.

DAN. ¶ Vere peracta: nam uer imbriferum eſt & flumina eleuat immenſo aquarum tumore. ¶ Gracilis, humilie & ſuperabilis pede. ¶ Tertia æſtas: tertio quoque anno fiebant theſmophoria diſcurſu tacito. Papini. Votiuam taciti laſſamus lampada myſtæ. ¶ Noctem: quotiens ſummouet eos aurora. ¶ Tu quicunque: Nouerca virtuti proſperitas beatulis ſuis ſic applaudit vt noceat. & infœlici ſucceſſu ſic iuia fortunatis obſequitur, ut in finem pernicíem operetur. Conuiuis ſuis ab initio propinane dulcia: & cum inebriati fuerint lætale virus miſcet: hæc ſunt domeſtica bona aulas regales ſectantibus. ¶ Sitim: quæ

nunquam

nunquam expletur: & neq; ſatiatur: ut inquit Cicero in Catone in hanc ſenteñtiam cadit Iuuenal. Tibi quamuis non ſit opaci omnis arena tagi. ¶ Idaſpes aluit perſas omni fœlicitate dotatos atque percelebres. ¶ Suos: auari hic autem ex oportunitate ipſa accerrime inuehit in auaros per ecbaſim q cũ multa poſſideant tamen ſemper egent & miſere agunt: & profecto is diues nõ qui multa poſſideat ſed animũ temperantia cohibeat. Latius regnes auidum domãdo ſpiritum quam ſi libiã remotis gadibus iugas & uterq; pœnas ſeruiat vni. ¶ Colit hic reges: hos mouet profuſa & prodiga ambitio honorum ſuperſtitio ſus appetitus inter alios vnus emineat.

BER. ¶ Leuet: nulli bonum faciat. ¶ Quota morit: pauci ſunt qui perficiant curſum uitæ legitimum nam morte uiolenta pereunt. ¶ Cinthia, luna eodem die qui fuerant fœlices efficiũtur miſeri. ¶ Rarum: apud paucos. ¶ Senex: longum & durabile. ¶ Ceſpes terra gramine uirens præſtat mollius cubile pauperibus q̃ purpura regũ: & ſic Chorus commendat uitam mediocrem. ¶ Ditum: diuitum. ¶ Brutium: brutii populi Italiç ante calabriam uerſus illud mare quod ſeparat Siciliam ab Italia: fluctibus & periculis famoſum. ¶ Coro: uento. ¶ Pocula: uaſa lignea. ¶ Trepida ſine metu ueneni. ¶ Sãguis: mors quando miſcetur ſanguis cũ uino. ¶ Diſpoſito gemmis diſtincto. ¶ Dona: margaritas quæ legunt i mari rubro. ¶ Detrahit: grauat ſolebant antiquæ mulieres: ut ſcribit Iuuenalis: appendere gemmas pforatis aurib⁹. ¶ Sidonio: æneo uaſe in quo tinguntur purpura ſidon ciuitas phœniciæ ubi color purpureus inuẽtus eſt. ¶ Mollis: delicata. ¶ Secum: quare ipſe fulminat⁹ eſt & combuſtus orbis. Medium aliud exẽplum dædali & icari notiſſimũ. ¶ Tenuit: uenit cumas: ut Virg.

Perdatq; aliquos, nullumq; leuet.
Tantũ ut noceat, cupit eſſe potens.
Quota pars moritur tempore fati,
Quos felices Cynthia uidit,
Vidit miſeros abitura dies.
Rarum eſt. felix, idemq; ſenex.
Cæſpes tyrio mollior oſtro
Solet impauidos ducere ſomnos.
Aurea rumpunt tecta quietem.
Vigileſq; trahit purpura noctes.
O ſi pateant pectora ditum,
Quantos intus ſublimis agit
Fortuna metus. Brutia coro
Pulſante fretum mitior vnda eſt.
Pectora pauper ſecura gerit.
Tenet e patula pocula fago,
Sed non trepida tenet ipſa manu,
Carpit faciles uileſq; cibos.
Sed non ſtrictos reſpicit enſes.
Aurea miſcet pocula ſanguis.
Coniux módico nupta marito
Non diſpoſito clara monili,
Geſtat pelagi dona rubentis.
Nec gemiferas detrahit aures
Lapis Eoa lectus in vnda.
Nec Sidonio mollis abeno
Repetita bibit lana rubores.
Nec Mæonia diſtinguit acu,
Quæ phœbeis ſubditus Euris,
Legit Eois Ser arboribus.
Quælibet herbæ tinxere colos,
Quas indoctæ nenere manus.
Sed non dubios fouet illa toros.
Sequitur dira lampade Erinnys
Quorum populi coluere diem.
Nec ſibi felix pauper habetur,
Niſi felices cecidiſſe uidet.
Quiſquis medium defugit iter,
Stabili nunquam tramite curret,
Dum petit vnum præbere diem.
Patrioſq; puer concitat axes.
Nec per ſolitum percurrit iter,
Sed phœbeis ignota ſecat
Sydera flammis errante rota.
Secum pariter perdidit orbem.
Medium cœli cum pergit iter,
Tenuit latias Dædalus oras.
Nulliq; dedit nomina ponto.
Sed, dum uolucres uincere ueras
Icarus audet patriaſq; puer

in principio ſexti. ¶ Nulli ponto: quia non cecidit ut filius icarus in mari cui dedit nomen icarium. ¶ Veras: aues quæ naturaliter uolant.

DAN. ¶ Ceſpes Tyrio: mollius dormitur & profundius ſuper ſtramen & ceſpitem uiridem: q̃ ſuper purpureum ſtratum. ¶ Vigiles: inſomnes & amaras. ¶ Brutium fretum: ſpecies pro genere ſiculum mare intelligit iuxta Brutios in campania. ¶ Tenet & patula: ſcatulam ſagineam: maior tumultus in pectore diuitis tollitur: q̃ in mari ſiculo ſolus pauper Tranquillior. ¶ Dona: vniones & Bacchas indicas. ¶ Mœnia: lydia ubi ueſtes pingebantur acu. ¶ Phœbeis euris: uentis orientalibus: ubi ſunt ſeres qui ex arboribus ſuis colligunt ſericum. ¶ Quelibet her. non oportet tingere ueſtem pauperis præcioſo colore. ¶ Colos: q̃rte declinationis: ideſt lanã filatã a pauperibus. ¶ Fouet illa quæ eſt uxor modici uiri: nõ habet dubios thoros. ¶ Lampade mat. nam ante ſponſas fereban tur faces. ¶ Quarum: ſcilicet thoros: quarum diem ſcilicet nuptialem ſiue natalem populi coluerunt. ¶ Nec ſibi: non cognoſcit fœlicitatem ſuam pauper niſi quando uidet ruinam potentum. ¶ Defugit: qui nõ ſeruat mediocrem uiã: nunquam erit ſecurus i uita. ¶ Dum petit: probat per exemplum phætontis ¶ Puer: phœtõ. ¶ Niſi fœlices ruina potentũ eſt magnum exemplum humilitatis. ¶ Dum petit vnũ: phæthon fuit fili⁹ ſolis eodem nomine appellatus eſt abſyrtus frater medeæ: aliter eridanus dictus eſt phçthon vnde accipit nomen. ¶ Amnis rex fluuiorum: padus ab frequẽtia illi cũ dictus ẽ quas teſte Pli. galli uocant pades notiſſima apud Apollonium rhodiũ fabula phçtontis in. iiii. argonauticon. ¶ Tenuit: expertus liquidum dædalus aera pẽnis non homini datis uidit ruinã filii mediocritatis lyneam clyti.

Deſpicit alas/phœboq; uolat
Proximus ipſi/dedit ignoto
Nomina ponto.
Male penſantur magna ruinis.
Felix alius,magnuſq; uolet
Me nulla nocet turba potentem.
Stringat tenuis littora puppis.
Nec magna meos aura phaſelos
Iubeat medium ſcindere pontum.
Tranſit tutos fortuna ſinus.
Medioq; rates quærit in alto.
Quarum feriunt ſuppara nubes.
Sed quid pauido territa uultu
Qualis Baccho ſaucia Thyas
Fertur rapido regina gradu?
Quæ te rurſus fortuna rotat
Miſeranda refer, licet ipſa neges,
Vultus loquitur,quodcunq; negas

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

DEIANIRA. CHORVS.

Vagus per artus errat excuſſos tremor,
Erectus horret crinis impulſis adhuc
Stat terror aĩus,& cor attonitũ ſalit.
Pauidumq; trepidis palpitat uenis iecur.
Vt fractus auſtro pontus etiam nunc tumet.
Quamuis quieſcat languidis uentis dies.
Ita mens adhuc uexatur excuſſo metu.
Semel profecto premere felices deus
Cum cœpit,urget.hos habent magna exitus.
C.Quis tam impotens, o miſera te caſus rotat?
D.Vt miſſa palla eſt,tabe neſſea illata,
Thalamiſq; demens intuli greſſum meis.
Neſcio quid animus timuit/& fraudem aſtruit.
Libet experiri.ſolibus uirus ferum,
Flammiſq; neſſus ſanguinem oſtendi arguit.
Hic ipſe fraudes eſſe præmonuit deus.
Et forte nulla nube reſperſus iubar
Laxabat ardens feruidum Titan diem.
Vix ora ſolui patitur etiam nunc timor,
Medios in ignes ſolis,& claram facem
Quo tincta fuerat,palla,ueſtiſq; illita,
Abiectus horret ſanguis,& phœbi coma
Tepefactus ardet/uix queo monſtrum eloqui.
Niues ut eurus ſoluit,aut tepidus notus.
Quas uere primo lubricus perdit Mimas.
Vtq; euolutos frangit Ionio ſalo
Oppoſita fluctus Leucas,& lapſus tumor
In littore ipſo ſpumat,aut cœleſtibus
Aſperſa tepidis thura laxantur focis.

BER. ¶Ignoto:quia antea pars illa maris non erat nota. ¶Male: præclara ſententia nõ eſt bona compenſatio:ut uelis ire altius ut poſtea cadas. ¶Penſant:ↄpẽſant̃ tractũ a bilãce. ¶Magna:res magnæ. ¶Alius: dicit Chorus quærant alii alium ſtatum uolo mediocrem. ¶Potentum:nullus rex uocat me. ¶Stringat: utitur metaphora ſumpta a nautis habeo paruã cymbam & ſecur⁹ ibo circa littora ꝛ qui habent magnas naues uadant in altum ubi ſunt multa pic̃ula. ¶Trãſit: nõ nocet illi qui eſt iuxta portum. ¶Sinus:portus. ¶Quærit:ſcilicet fortuna ut perdat i medio mari. ¶Quarum: ſcilicet ratium. ¶Supera:uela quæ habẽt uela ita antmala ut tangãt nubes. ¶Sed quid ueniebat deianira attonita. ¶Thias ſautia: ſacerdos bacchi concitata furore. ¶Refer:dic nobis regina q caſus te agitat. ¶Vultus:ex quo pturbatio animi cognoſcitur.

BER. Vagus:Hic eſt tertius act⁹ in quo continetur dolor deianiræ: nam facto ſacrifitio ueneri incidit ipſa ſuſpitio ꝙ nex⁹ dixerat ne oſtenderet ſanguinem ſoli: vnde ipſa uolens experiri quid id eſſet ſanguinem protulit in ſolem & ſtatim cœpit ebulire & emittere flammas igneas: vnde tunc præcipiens illud eſſe uenenum reddit dolẽs, iterrogaturq; a choro cur ita pallida ſit ꝛ ipſa autem reſpondet. ¶Vagus: currens per omnia membra. ¶Excuſſos: conquaſſatos ¶Horret:erigitur. ¶Salit:tremit. ¶Vt.f.dat comparationem de tempeſtate maris ꝙ licet uẽti ceſſent: tamen non ceſſat motus & eſtus ſubito. ¶Niues:quẽadmodum tempore ueris flante euro ſoluuntur niues ita liquefactus eſt ille ſanguis aſpectu ſolis ¶Lubricus: ſolubilis. ¶Vtq: alia comparatio. ¶Leucas,inſula teſte Pomponio iuxta epirum habens montem altiſſimũ. ¶Salo:mari. ¶Aut:alia comparatio ſicut thura laxantur.i.diſſoluunt̃ poſita in igne.

DAN. ¶Nomina ponto: icario qui eſt inter cretam & ſiciliam de quo meminit Naſo in ludrico amatorio: & Ora.in prima ode. ¶Male penſantur:ſatius eſt foelicem nõ habere fortunam ꝙ ab eius flagitio ruere. ¶Nec magna: metaplaſmus de humili & ſublimi fortuna ad anguſtum & capax nauigium.

DAN. Vagus: conſumptus eſt hercules tabiſico incendio & i apotheoſim relat⁹ deianira certiora facti nõ dubitat mori, actus tertius carmẽ.v.iãbicũ trime. cõploratio deianirę & chori trachiaæ. ¶Vagus:tota exhorreo & itremiſco ſtãt comę & cor meũ iudicęe facit. ¶Excuſſa : conquaſſata. ¶Languidis:deficientibus. ¶Semel,quando dii incipiunt mutare fortunã alicui nõ ſunt contenti vno malo:ſed plura addunt miſeris. ¶Dolebam : nuper de iole nunc mihi accedit alia calamitas. ¶Premere grauare. ¶Vrget:non ceſſat. ¶Hos exitus: ſcilicet ut ueniant ad calamitates ¶Impotens: ſcilicet in malum crudelis. ¶Rotat,uerſat. ¶Vt poſtꝙ rñdet Deianira. ¶Timuit:cœpit ſuſpicare malũ. ¶Aſtruit:affirmat ipſum eẽ uenenum. ¶Arguit:ꝓbat. ¶Hic in hoc uerbo qd̃ ille prohibebat ſanguinem oſtẽdi ſoli. ¶Laxabat: dilatabat ſuũ calorẽ. ¶Vix : uix poſſum dicere ꝙ uidi. ¶Arguit: non erant patefacienda in lucem nocturna ueneficia quoniam amiſiſſent uim ueneni. ¶Et phœbi comã cum illuceſceret uiſa eſt ſolis coma in ardere ui maxima ueneni. ¶Leucas:ſinus ambraciæ cuius præcipitium in mare ſaluberrimum eſt amantibus:hũc ſinum adnauigaret ſemidei e colchis redeuntes: ut meminit apolloni⁹. ¶Lapſus:cerebro aquarum impulſu. ¶Cœleſtibus i cultũ deorũ extructis. ¶Laxãtur : liqueſcunt & ſoluunt.

¶Omne:

Sic languet omne uirus/& perdit comam.
Dumq; ipſa miror, cauſa mirandi perit.
Quin ipſa tellus ſpumeos motus agit.
Et, quidquid illa tabe contactum eſt, labat.
Tumenſq; tacita ſequitur/& quaſſat caput.
Natum pauentem cerno, & ardenti pede
Greſſus ferentem/prome quid portes noui.

Trimetri Iambici.

HYLLVS. DEIANIRA. NVTRIX.

PRofuge, quære ſiquid ulterius patet
Terris, freto, ſyderibus, oceano, iſ[tis],
Vltra labores mater alcide fuge.
D. Neſcio qđ neſcio aius grande pſa/
Effare qs me caſus inſontē premat. (git malū
H. Decus illud orbis, atq; præſidium vnicum,
Quem fata terris in locum dederant iouis
O mater obiit. membra, & herculeos toros
Vrit lues neſſea, qui domuit feras,
Ille ille uictor uincitur: mœret, dolet.
Quid quæris ultra? De. Miſerias properāt ſuas
Audire miſeri/fare: quo poſita in ſtatu
Iam noſtra domus eſt: o lares: miſeri lares.
Nunc uidua: nunc expulſa: nunc feror obruta.
H. Non ſola mœres. Hercules toro iacet
Mundo gemendus. fata ne mater tua
Priuata credas: iam genus totum obſtrepit.
Hunc: heiulatu quem gemis: cuncti gemunt.
Commune terris omnibus pateris malum.
Luctum occupaſti prima. non ſola hercule
Miſeranda mœres. De. quā prope a leto tamē
Ede: ede: quæſo iaceat alcides meus.
H. Mors refugit illum: uicta quæ in regno ſuo
Semel eſt/nec audent fata tam uaſtum nefas
Amittere: ipſa forſitan trepida colos
Clotho manu proiecit/& fatum herculis
Timet peragere/pro diem infandum: diem,
Hoc ne ille ſummo magnus alcides iit
Ad fata: & vmbras: atq; peiorem polum?
D. Procedere illum dicis? an poſſum prior
Mortem occupare? fare: ſi nondum occidit.
H. Euboica tellus uertice immenſo tumens
Pulſatur omni parte. Phryxeum mare
Scindit Caphareus/ſeruit hoc auſtro latus.
At qua niuoſi patitur aquilonis minas.
Euripus vndas flectit inſtabiles uagus.
Septem curſus flectit: & totidem refert.
Dum laſſa Titan mergat oceano iuga
Hic rupe celſa, nulla quam nubes ferit:
Annoſa fulgent templa Cenæi Iouis.
Vt ſtetit ad aras omne uotiuum pecus:

BER. COmme uir⁹: ille ſanguis conſumit. ⸿ Comam quantum traxerat: quia iam deficiebat materia. ⸿ Cauſa, ipſe ſanguinis: dum miror hoc monſtrum: ſtatim euanuit. ⸿ Quin: immo terra ubi erat poſitum uenenum uidebatur feruere & mori. ⸿ Spumeos cum quadam ſpuma. ⸿ Labat: mouetur ⸿ Timens dum ita loqueretur uidet uenientem nutricem & hilum filium qui iuerat quæſitum patrem Herculem. ⸿ Quaſſat: ſicut dolore affecta. ⸿ Ardenti: feſtino & ſic dat locum ſequenti ſcene. ⸿ Prome: narra fili.

BER. PRofuge. Reſpondet filius monens matrē: ut fugiat ut poſſit eſſe tuta a furore Herculis: tibi petendus eſt locus aliquis ultra illa ubi fuit Hercules: ſi uis euadere. ⸿ Iuſontem, ſine culpa. ⸿ Decus, Hercules appoſitiue. ⸿ Locū Iouis: ut liberaret homines a malis. ⸿ Properant: nam ſemper extremam miſeriam ſuam uolunt ſcire. ⸿ Vidua: intellexit Herculem eſſe mortuum: unde dicit putabam me eſſe uiduā propter iolem ſed nunc uideor uidua & uere expulſa. ⸿ Euboica: hylus deſcribit feriem rei & locum: ubi hercules uolebat facere ſacrificium. ⸿ Euboica: inſula euboiæ. ⸿ Pulſatur: ſcilicet a mari. ⸿ Tumens: eleuata ubi eſt caphareus promontorium. ⸿ Phryxeum: dicitur etiam helleſpontum. ⸿ Auſtro ſubiectum eſt meridiei: & uerſus ſeptentrionem habet Euripum mare anguſtum quod ſeparat illam a terra continua: & per ſeptem horas creſcit, & per ſeptem decreſcit: unde dicit inſtabiles vndas: quia teſte Pōponio libro quarto. Alterno curſu ſepties in die rotidem in nocte refertur: eſt enim Euripus inter Boetiam & Euboiam. ⸿ Hæc: in hoc loco eſt promontorium ubi erant templa iouis cenæi dicti a loco ubi erat. ⸿ Vt ſtetit: poſtquam uenit Hercu. ad aras ut ſacrificaret depoſuit habitus ſuos.

DAN. PRofuge: ex innata pietate filius cōcitatiſſimo eiulatu hortatur matrē ad fugam Hylus Herculis ex deianira fili⁹. ⸿ Grāde: uitabile horrendum. ⸿ Priuata pertinentia tibi ſoli: nam totus Mundus obſtrepit: ideſt conqueritur. ⸿ Quam prope: interrogat filium quantum hercules ſit prope mortem: reſpondet filius ꝙ mors uidetur eum fugere: Nec fata uidentur uelle perimere eum qui fuerit ſalus mundi. ⸿ Semel: quando Hercules fuit apud inferos ubi eſt locus mortis. ⸿ Colos: de qbus trahūt fila. ⸿ Peragere fatum: rumpere uitam Herculis. ⸿ Hoc: ſcilicet die. ⸿ Summo ultimo: erit ne hic dies quod moriatur Hercules: & ꝙ dicatur Hercules iuiſſe ad inferos. ⸿ Erit: ſcilicet Hercules aliter in erit. ⸿ Peiorem: ubi ſunt inferi. ⸿ Precedere: dic fili ſi nondum mortuus eſt pater quia illum uolo prędicere in morte. ⸿ Hercules toto: uir præſtās fama & factis: ubi moritur omnibus lachrymaſcit. ⸿ Quam prope a lecto, ubi iacet uir ⸿ Mors refugit: mors terribilis eſt his quorum laus emori nō poteſt. ⸿ Clotho: quę vna e lanificis ſororibus gerit colum a Martiano capella liberaria appellatur ſuperorum: quia ſententias Iouis ſtudio ueritatis excipiat ſententia: aut hic louis fuit ne ſcriberet uitam filii in morticinio pugillari: ſed tantum illum nomine parētis ad aulā. ⸿ Cœleſtem excitaret quam præclare geſtis: iam tādem meritus fuerat. ⸿ Summo: ultimo & nouiſſimo die. ⸿ Euboica tellus: ioui grates deſcriptio loci & templi i quo ſacrificaturus hercules combuſtus eſt caphareus: imminet helleſponto ad radices cui⁹ argiua claſſis ualde laborauit.

BER.

❡Laxauit: liberauit pondere. ❡Succendit: inductus: ueſte quã miſeras iuit ad aras concipiens preces. ❡Has: meſſes. ❡Thura: cynamum & alia odoramẽta. ❡Depone: non opus amplius ut mittas fulmen quare omnes Tyrannos & monſtra ſuperaui. ❡Gemitus: dum p̃ces ita cõciperet: cœpit ſubito igemiſcere. ❡Ipſo: ſcilicet hercule. ❡Qualis: bona comparatio erat: quemadmodum Taurus vulneratus ante aras qui impræſſa: ideſt in fixa ſecuri aufugit mugiẽs. ❡Mundo cœlo ille gemitus erat: quemadmodum fragor fulminis. ❡Reſiſtentes: fugiebant omnes uidentes Herculis impetum vnde eos moneret ut reſiſtant: quia non agitatur furore: ut prius: ſed grauiore malo. ❡In me: furebam in alios: nunc place ſæuire in me. ❡Non poſſe: ſcilicet exuere. ❡Palla: quia habebat partem corporis ad herentem. ❡Immiſcet: trahendo ueſtem: trahebat: & pellem. ❡In medio: ignorabat cauſam ſed tamen erat vna cauſa ueneuum. ❡Sufficiens non poterat ſufficere tanto dolori.

Totumq; tantis gemuit armentis nemus,
Spolium Leonis ſordidum tabo exuit.
Poſuitq; clauæ pondus, & pharetra grauis
Laxauit humeros, ueſte tunc fulgens tua
Cana reuinctus populo horrentem comam
Succendit aràs/accipe has inquit, focis
Non falſe meſſes genitor/& largo ſacer
Splendeſcat ignis thure/ quod Phœbum colens
Diues ſabæis colligit truncis arabs.
Pacata tellus, inquit, & cœlum, & freta,
Feris ſubactis omnibus uictor redii.
Depone fulmen. gemitus in medias preces
Stupente & ipſo, cecidit. hic cœlum horrido
Clamore complet. qualis impreſſa fugax
Taurus bipenni vulnus, & telum ferens
Delubra uaſto trepida mugitu replet.
Aut quale mundo fulmen emiſſum tonat.
Sic ille gemitus ſydera, & pontum ferit.
Et uaſta Calpe ſonuit/& uoces Cyclas
Excepit omneis. Hinc petræ Capharides,
Hinc omne uoces reddit Herculeas nemus.
Flentem uidemus. vulgus antiquam putat
Rabiem rediſſe tunc fugam famuli petunt.
At ille vultus ignea torquens face
Vnum inter omnes quærit, & ſequitur Lycam.
Complexus aras ille tremebunda manu
Mortem metu conſumpſit/& parum ſui
Pœnæ reliquit/dumq; tremebundum manu
Tenuit cadauer hac manu, inquit, te feram.
O fata uictus Herculem perimit Lycas.
Ecce alia clades/Hercules perimit Lycam.
Fata inquinantur/flet hic ſummus labor.
In aſtra miſſus fertur, & nubes uago
Spargit cruore/talis in cœlum exilit
Arundo Getica uiſa dimitti manu.
Aut quam Cydon excuſſit: inferius tamen
Fugiente trunco corpus in pontum cadit,
In ſaxa ceruix: funus ambobus iacet.
Reſiſtite: inquit: non furor mentem abſtulit.
Furore grauius iſtud: atq; ira malum eſt.
In me iuuat ſæuire/uix peſtem indicat.
Et ſæuit/artus ipſe dilacerat ſuos.
Et membra uaſta carpit auellens manu.
Exuere amictus quærit/hoc ſolum Herculem
Non poſſe uidi. trahere conatus tamen:
Et membra traxit. corporis palla horridi
Pars eſt/& ipſa ueſtis immiſcet cutem.
Nec cauſa diræ cladis in medio patet.
Sed cauſa tamen eſt: uixq; ſufficiens malo.
Nunc ore terram languidus prono ferit.

DAN.

❡Cana populo: redimitus populnea corona Herculis petiit loca iferoru m frondes pro para externa liuorem contraxerunt. quę uero cutem præſſit præ ſudore incanuit. ❡Calpæ. mons eſt ad ultimas partes hyſpaniæ uerſus oceanum. ❡Cyclas: cyclades inſulæ ſunt in mari ægeo. ❡Capharides: caphareí promontorii de quo diximus. ❡Reddit: ſcilicet reſonando. ❡Flentem: Herculem quaſi cum indignatione ſit prolatum. ❡Vulgus: illi qui circunſtabant credebant ipſum rediſſe in priſtinum furorem ❡Illet lycas. ❡Metu: quaſi mortuus ẽ ex metu. ❡Parum: nam quaſi erat mortuus quando Hercules comprehendit eum. ❡Pœnæ: ad pœnam. ❡Cadauer: lycã mortuum quaſi. ❡Feram, nam portabat eleuatum. ❡Peremit lycam: quaſi de decus eſt occidere uiliſſimum ſeruum. ❡Summus: extremus ponetur in laboribus Herculis. ❡Talis: comparatio. ❡Excuſſit: emiſit. ❡Cydon: populus crethæ. ❡Inferius: fuit tãtus impetus emiſſionis: ut caput ſit auulſum a corpore. ❡Inferius: inferior pars corporis. ❡Calpe: mons ad fretum Gaditanum illuc peruenit hercules & poſuit ibi columnas quaſi terminos laboris & expeditionis ſimilius Herculeæ calpes celatus gorgone parmam.

❡Famularis:

BER. ¶ Famularis: famulorum multitudo. ¶ Pares: ita fortes ſicut ipſe qui a nullo poterat ſuperari nunc retinetur a nobis. ¶ Nunc puppi: iam poſuerunt eum in cimba: ut reportarent ab Eubola in Boetiam. ¶ Auſter: ſolebat Hercules fortis ubiqꝫ pondus ferre: ut etiam naues non eſſent capaces ipſius nunc leua uento fertur. ¶ Quid ceſſas: deliberet Deianira mori poſt herculem. ¶ Natum, Herculem. ¶ Reddendus: oporteret eum reddere toti mundo: ſed nō poſſum. ¶ Exhibe: ad ſeipſam loquitur: quaſi dicat da pœnas toti mundo. ¶ Tā leuis: mutat propoſitum ꝙ deliberauerat mori manu: propria. ¶ Socer, Iuppiter fulmine me. ¶ Cremaſſes: combuſſes. ¶ Nouerca: fui peior quam nouerca Iuno quæ non potuit Herculem interficere. ¶ Feri: percute me inſolitam peſtem: & malum peius nouerca. ¶ Errantem: neſcientem regere Currus paternos. ¶ Populos: qui tuti erant uiuente Hercule. ¶ Quid rogas: mutat conſilium iterum. ¶ Socero: Ioui ut habeat hunc laborem. ¶ Coniugem: debeo me oſtendere coniugem Herculis ut ſim fortis ut fuit maritus. ¶ Hoc: interrogatiue poſſum me occidere. ¶ Occupa: accipe. ¶ Cur demum: reprehendit etiam iſtud quia debet ſe præcipitare. ¶ Quicquid: ſcilicet quod poteſt facere mortem. ¶ Etherea ſublimi: præcipitabor de alta rupe. ¶ Oethea: ſcilicet rupes montis Oethe in Theſſalia. ¶ Renatum: a cacumine cuius apparet dies quādo naſcitur. ¶ Mei: de me. ¶ Pendeant: ſtent ſuſpēſe ad aliquod ſaxum. ¶ Rubeat: ſanguine meo. ¶ Leuis vna: alia deliberatio: nam te millies mori opportet quod tanto ſceleri non ſatis eſt vna mors. ¶ Extendi: produci in longum ut diutius det pœnas. ¶ Incubes: te inicias. ¶ Thalamis: utinam haberem enſem herculis quo me ferirem. ¶ Vna: reuoca hanc deliberationē: & om-

Nunc poſcit vndas/vnda non uincit malum.
Et nota quætit littora/& pontum occupat.
Famularis illum retinet errantem manus.
O ſortem acerbam/fuimus Alcidæ pares.
Nunc puppis illum littore Euboico refert.
Auſterqꝫ lenis pondus Herculeum rapit.
Deſtituit animus membra / nox oculos premit.
D. Quid anime ceſſas? quid ſtupes factū ſcelus?
Natum repoſcit Iuppiter, Iuno æmulum.
Reddendus orbi eſt, quod poteſt reddi exhibe.
Eat per artus enſis exactus meos.
Sic ſic agendum eſt? tam leuis pœnas manus
Tantas repoſcit? tolle fulminibus ſocer
Nurum ſceleſtam, nec leui telo manus
Armetur/illud fulmen exiliat polo.
Quo, ni fuiſſet genitus alcides tibi,
Hydram cremaſſes, peſtem ut inſolitam feri.
Et tu nouerca peius irata malum,
Emitte telum, quale in errantem prius
Phaetonta miſſum eſt, perdidi erepto Hercule
Et ipſa populos. quid rogas telum deos?
Iam parce ſocero, coniugem alcidæ necem
Optare pudeat/hoc erit uotum manus.
A me petatur/occupa ferrum ocyus
Cur? deme ferrum/quidquid in mortem trahi,
Telum eſt abunde, ruppe ab æthetia ferar.
Hæc, hæc renatum prima quæ poſcit diem.
Oeta eligatur/corpus hinc mitti placet.
Abrupta cautes ſcindat, & partem mei
Ferat omne ſaxum/pendeant laceræ manus.
Totumqꝫ rubeat aſperi montis latus.
Leuis vna mors eſt, leuis/at extendi poteſt.
Eligere neſcis anime, cui telo incubes.
Vtinam eſſet utinam fixus in thalamis meis
Herculeus enſis. hoc decet ferto immori.
Vna perire dextera nobis ſat eſt?
Coite gentes, ſaxa, & incenſas faces
Iaculetur orbis/nulla nunc ceſſet manus.
Corripite tela, uindicem ueſtrum abſtuli.
Impune ſæui ſceptra iam reges gerent.
Impune iam naſcetur indomitum malum.
Reddentur aræ cernere aſſuetæ hoſtiam
Similem colenti, ſceleribus feci uiam.
Ego uos Tyrannis, regibus, monſtris, feris,
Sæuiſqꝫ rapto uindice oppoſui deis.
Ceſſas tonantis ſocia? non ſpargis facem
Imitata fratrem: & mittis ereptam Ioui?
Meqꝫ ipſa perdis? laus tibi erepta inclyta eſt:
Ingens triumphus. æmuli Iuno tui
Mortē occupaui. Nu. qd domū īpulſam trahis?

nes gentes uocat: ut in illem coniiciant ſaxa & faces. ¶ Coite: congregate uos. ¶ Iaculetur: iaciat. ¶ Vindicem: liberatorem herculem. ¶ Impune: quia non erit Hercules qui tollet eos. ¶ Reddentur are: intelligit Buſiridem ſolitum ſacrificare homines: iam naſcentur ſæui Tyrāni: cum nullus erit Hercules. ¶ Feci uiam: ut uenirent ſcelera i mūdo. ¶ Rapto: occiſo Hercule. ¶ Facem: incendium fulminis: iace in me fulmen quia eripui tibi gloriam tuam occidendo Herculem. ¶ Ereptam: quia ſoli Ioui datur fulmen ſed eripe ab eo illud ut me perimas. ¶ Occupaui: perueni: nam tu illum perdere cupiebas: ut hanc gloriā haberes. ¶ Impulſam: quaſi ad ruinam culpa non eſt tua cum factum ſit per ignorantiā.

DAN. ¶ Quid anime: accingit: ſed ad necem Deianira Nutrix conatur a necis propoſito auertere & dolorem leniſſimo affatu compeſcere ſatagit. ¶ Quid ceſſas: uindicare quod feciſti ſcelus. ¶ Quid ſtupes: quod temere perpetraſti. ¶ Repoſcit te Herculem ſuum Iuppiter quem peremiſti. ¶ Iuno æmulum: mandatorū Iuno precante Ioue lectum conſcendit Herculeum ueſtibus tectum perinde ac pareret emiſit id quod barbari ſeruant ubi adoptant aliquem in filium Heben: quoqꝫ filiam uxorem dedit: & iter deorum cœtum connumerandum probauit: quo facto res diuina peracta eſt obnute quod oppidum eſt Boetiæ Herculi tauro, Capro. ¶ Ariete: ſacrificii autorem Mœnecium Auctoris filium. ¶ Vna perire dextra: interrogatiue, ut reſpondeas non. ¶ Cogite: concurrite omnes mortales & me vnā telis ſaxis: facibus petite fodite diſtrahite ne ulla pars ſit ſuperſtes mei: Digna quā fulminet Iuppiter aut Iuno ſurrepto clam Ioui fulmine.

BER. ℂQuicunq; : ſi quis peccauit per ignorantiam : & poſtea cognouit errorem debet ferre penitẽtiam : ne uideatur deliquiſſe libenter. ⁋ Morte : ut mors ſit penitentia. ⁋ Nocens : uideri ſi interfeceris te uidebitur ꝙ peccaueris. ⁋ Deceptos : qui peccauerunt per errorem. ⁋ Titana : ſolem uis hoc modo fugere lucẽ. ⁋ Fugit me : ſcilicet ſceleratam. ⁋ Supereſt : adhuc uiuit. ⁋ Vinci : quãdo hercules potuit uinci & retineri a famulis, credentem eſt illum incepiſſe mori. ⁋ Autumas : exiſtimas ꝙ uenenum ſerpentis mortue illi nocet quam uiuam interemit. ⁋ Viuum malum : hydram. ⁋ Infixo quanuis eſſet morſus ab ea : tamen illam ſuffocauit. ⁋ Obrutus : figurate : habens membra obruta ueneno. ⁋ Opprimet : quaſi dicat non. ⁋ Manus : ſcilicet neſſi uiuentis. ⁋ Fruſtra : nõ opus eſt ꝙ plura mihi perſuadeas : nã ſtatui mori. ⁋ Vixit : ſatis fecit uitæ qui habuit de hercule uictoriam vnde mihi non curanda mors eſt. ⁋ Læſi : furore. ⁋ Diſſuadet : quia mors liberat miſeros pœnis. ⁋ Interim : aliquando ponitur pro interdum ut ibi. ⁋ Donum aliquando uita eſt donum : aliquando malum. ⁋ In pluribus : in maiori parte ergo tu uiue & habebis ueniam i expecta maritum & excuſate. ⁋ Sciat : ſcilicet Hercules. ⁋ Fraudis : ſcilicet neſſi qui te decipit. ⁋ Nuptę : tui. ⁋ Illic : apud inferos. ⁋ Ream : ſcilicet me.

AN. Quicunq; non ſponte eſt nocens : ac ſi dicat non ſpõte occidiſti Hercul. ergo abſoluendam terror facit. ⁋ Q uecunq; natum : putat gen⁹ ſepulture filii quãdo pater eius mortuus ſit. ⁋ Prægredi : antecedere. ⁋ Arguis uideris probare te ſponte peccaſſe. ⁋ Non dextra : cum factum fuerit per ignorantiam. ⁋ Facta quis : quis eſt qui uelit eſſe iudex mali ſui. ⁋ Quicunque : ſcilicet ille damnat qui uult fugere iniquitatem fatorum. ⁋ Ipſe Hercules probat exemplo ma-

Erroris iſtuc omne quodcunq; eſt nefas.
Haud eſt nocens, quicunq; nõ ſpõte eſt nocens.
D. Q uicunq; facto ignoſcit, & parcit ſibi,
Errare meruit/morte damnari placet.
N. Nocens uideri qui petit, mortem cupit.
D. Mors innocentes ſola deceptos facit.
N. Titana fugies? De. ipſe me titan fugit.
N. Vitã relinques miſera? De. at alcidẽ ſequar.
N. Supereſt/& auras ille cœleſtes trahit.
D. Vinci Hercules cũ potuit, hinc cœpit mori.
N. Natum relinques? fataq; abrumpes tua?
D. Q uæcunq; natum ſepelit, hæc uixit diu.
N. Virum ſequeris? De. prægredi caſtæ ſolent.
N. Si te ipſa damnas/ſcelere te miſera arguis.
D. Nemo nocens ſibi ipſe pœnas irrogat.
N. Multis remiſſa eſt uita, quoꝝ error nocens:
Non dextra fuerat facta quis damnat ſua?
D. Q uicunq; fata iniqua ſortitus fugit.
N. Hic ipſe Megaram nempe confixam ſuis
Strauit ſagittis, atq; natorum indolem,
Lernæa flectens tela furibunda manu
Ter paricida factus/ignouit tamen
Sibi. nam furoris fonte Cynipheo ſcelus
Sub axe Libyco terſit/& dextram abluit.
Q uo miſera pergis? quid tuas damnas manus?
D. Damnat meas deuictus Alcides manus.
Fraudem placet punire. Nu. ſi noui Herculem,
Aderit cruenti forſitan uictor mali.
Dolorq; fractus cedet Alcidæ tuo.
D. Exedit artus uirus, ut fama eſt Hydræ,
Immenſa peſtis coniugis membra abſtulit.
N. Serpentis illud uirus enectæ autumas
Haud poſſe uinci qui malum & uiuum tulit?
Eliſit Hydram, dente cum infixo ſtetit
Media palude uictor, effuſo obrutus
Artus ueneno. ſanguis hunc neſſi opprimet?
Q ui uicit ipſas horridi neſſi manus?
D. Fruſtra tenetur ille, qui ſtatuit mori.
Proinde lucem fugere decretum eſt mihi.
Vixit ſatis: quicunq; cum alcide occidit.
N. Per has aniles ecce te ſupplex comas
Atq; ubera iſta pene materna obſecro.
Depone tumidas pectoris læſi minas.
Mortiſq; diræ expelle decretum horridum.
D. Q uicunq; miſero forte diſſuadet mori.
Crudelis ille eſt/interim pœna eſt mori.
N. Sed ſæpe donum in pluribus ueniæ fuit:
Defende ſaltem dexteram infelix tuam.
Fraudiſq; facinus eſſe non nuptæ ſcias.
D. Defendar illic: inferi ſoluent ream.

ritis : ꝙ factum per ignorantiam excuſabile ſit, ille uxorem & filios tali caſu perdidit. ⁋ Ter : quia megeram & duos filios interfecerat : tamen ignouit ſibi : ideſt non ſe interfecit : ſed iuit in lybiam ubi in flumine Cyniphio ſe expiauit. ⁋ Cyniphis fluuius eſt garamãtum teſte Herodoto libro quarto. ⁋ Nã ut ait a Charitone collis profluit : & in libicum mare iter duas ſyrtes cadit paſcitque hyrcos maximos qui ab illo cyniphei dicuntur : ut Virgilius libro tertio Georgi. Cyniphei tondent hirci ſetaſq; comantes. ⁋ Victor : Hercules forte nõ peribit hoc malo euadet quemdmodũ ab aliis periculis. ⁋ Cruenti : crudelis ueneni. ⁋ Fractus : ſuperatus. ⁋ Cedet : ſuperabitur ab Hercule. ⁋ Exedit : reſpondet Deianira non eſſe poſſibile ꝙ euadet : cum iam conſumpt⁹ ſit ueneno lerneo. ⁋ Immenſa : indomita. ⁋ Autumas : affirmas. Plautus niſi hoc ita factum eſt perinde ut factum eſt autumo non cauſam dico cum quin ſimiles probri compoſitum uerbum ea ratiõe qua æſtimo, ex ab & timo autumo, ut placet nigido. ⁋ Exedit artus uirus : adeo pręſentaneum fuit hydræ lernæ malum ut non modo cuiuis animanti : ſed etiam ipſiis ſerpentibus nocere potuit ut affirmat Apollonius rhodius in quarto : ladona ſerpentum heſperidum mala ſeruantem cõfoſſum ſagittis lerneis illico expiraſſe & cadauer ei⁹ ſtigmoſum fere totam regionem fœtore uulnerum contaminaſſe : quod muſcę etiam diligentes moriebãtur εκδε λιποντωνδε ρος δ'έρυαι ιος χολον ασματι πικρονιοις τον μεναι ιπιδο μενοισι εφελκεας τιτερος αινοντος & cætera. ⁋ Horridũ : aſcitum manupropria lœtum horridum eſt. ⁋ Interim : eis qui timide moriuntur interim pœna eſt mori.

ℂManu. ſ.

HER.

¶ Manus .ſ. meas. ¶ Lethe: fluuii infernalis. ¶ Immemor: cuius aqua parit obliuionem. ¶ Triſtis: anima mea propter cædē herculis. ¶ Nigrantis: infernalis. ¶ Para: mihi. ¶ Error meus. ¶ Syſiphea. pone me loco ſyſiphi: aut tantali. ¶ Latex uagus: aqua ſurgens modo deficiēs tantalo. ¶ Rota: caſus uocatiui. ¶ Turbinibus: reuolutionibus. ¶ Regem Teſſalum: Ixionem intelligit. ¶ Vna danais: hypermeſtra quæ maritum ſeruauit. ¶ Explebo: complebo numerum quinquaginta: harum hiſtoriam & pœnas diximus in prima tragœdia. ¶ Laxate: petit ut aperiant inferos: ut poſſit ingredi: phaſiaca coniunx, Medea colchica. ¶ Peior hæc .ſ. manus mea. ¶ Mater: quia occidiſti filios. ¶ Soror abſyrtum fratrē occidiſti. ¶ Thraitia coniunx: prognæ quæ Ithim occidiſti. ¶ Altea mater meleagri: quæ filiū ipſum occidiſti. ¶ Natam tuam: hñtes mores tuos. ¶ Quid tantum: dixi uos ſceleratas ſed ſcelus meum eſt maius: quia occidiſti Herculem ſalutem mundi. ¶ Elyſium: campus eſt ubi piorum animæ accipiuntur ſi eſt aliq̄ in iſtis ſcelerata, illa me recipiat & cognoſcat ſcelus ſuum per meū. ¶ Caſtę facis matrimonii. ¶ Bellias: neptis belli patris danai patronomicum abuſiue formatum per additionem. ¶ Cōiugum turbam: nam quinquaginta fuerūt minus: vna quæ maritos ſuos prima nocte interfecerunt: ut diximus. ¶ Inuictæ: uertit ſermonem ad Herculem abſentem oſtendens innocentiam ſuam: licet peregit dirum facinus:

A me ipſa damnor, purget has pluto manus.
Stabo ante ripas immemor Lethe tuas.
Et vmbra triſtis coniugem excipiam meum,
Sed tu, nigrantis regna qui torques poli,
Para laborem, ſcelera, quæ quiſq; auſus eſt.
Hic uicit error. Iuno non auſa Herculem eſt
Eripere terris, horridam pœnam para.
Siſyphia ceruix ceſſet, & noſtros lapis
Impellat humeros, me uagus fugiat latex.
Meamq; fallax vnda decipiat ſitim.
Merui manus præbere turbinibus tuis,
Quæcunq; regem Theſſalum torques rota.
Effodiat auidus hinc, & hinc vultur fibras.
Vacet vna Danais, has ego explebo uices.
Laxate manes, recipe me comitem tui
Phaſiaca coniux, peior hæc, peior tua
Vtraq; dextra eſt, ſcelere ſeu mater nocens,
Seu dira ſoror eſt, adde me comitem tuis
Threicia coniux ſceleribus. natam tuam
Althæa mater recipe nunc ueram tuam
Agnoſce prolem. quid tamen tantum manus
Veſtræ abſtulerunt? claudite Elyſium mihi,
Quæcunq; fidæ coniuges nemoris ſacri
Lucos tenetis. ſiqua reſperſit manus
Viri cruore, nec memor caſtæ facis
Stricto cruenta Belias ferro ſtetit.
In me ſuas cognoſcat, & laudet manus
In hanc abire coniugum turba libet.
Sed & illa fugiet turba tam diras manus,
Inuicte coniux, innocens animus mihi.
Sceleſta manus eſt pro nimis mens credula,
Pro Neſſe fallax, nanq; ſemiferi dolis
Auferre cupiens pellici: eripui mihi.
Recede Titan tuq; quæ blanda tenes
In luce miſeros: uita caritura Hercule
Lux uilis iſta eſt, exigam pœnas tibi.
Reddamq; uitam: fata ne extendam mea?
Mortemq; coniux in tuas ſeruem manus?
Virtus ne ſupereſt aliqua. Sarmatica & manus
Intendere arcum tela miſſurum ualet?
Nun arma ceſſant? teq; languenti manu
Nun audit arcus? ſi poteſt telum dare
Animoſa coniux: dexteram expecto tuam.
Mors differatur, frange ut in ſontem Lycam:
Alias in urbes ſparge, & ignotum tibi
Emitte in orbem perde ut arcadiæ nefas.
Et quidquid aliud reſtitit: ab illis tamen
Coniux rediſti. Hyl. parce iam mater precor.
Ignoſce fatis: error a culpa uacat.
D. Si uera pietas Hylle: quærenda eſt tibi.

omnemq; culpam in neſſum reiicit. ¶ Semiferi: neſſi centauri. ¶ Pellici: iole eripui te mihi. ¶ Titan: deliberat mori: uel is ingrata. ¶ Exigam: dabo. ¶ Tibi: ad commodum tuum. ¶ Reddam: quando morimur reddimus uitam quā accipimus. ¶ Extendo: differo: interrogatiue. ¶ In tuas: manus: ut ueniam & moriar per manus tuas. ¶ Virtus: interrogatiue ut poſſis me occidere. ¶ Sarmatica: ſarmatæ populi ad pontum euxinum. ¶ Valet poteſt. ¶ Audit arcus dicitur non audire quando nō trahitur Hercules ſi potes mittere telum ipſa expecto nec timeo mortem. ¶ Dare: mittere ut dare litteras ¶ Ignotum orbē: ubi ſunt antipodes: ut fregiſti lycā ſine culpa. ¶ Sparge: lacera. ¶ Nefas archadiæ: ut perdidiſti Aprum & aues ſtymphalidas. ¶ Parce hyllus filius rogat matrem ne ſe perdat. ¶ Si uera: reſpōdet Deianira ſi eſſet uerus & pius filius q̄ occideret eam.

DAN.

¶ Auferre, dum uellem ab amore pellicis te auertere credēs ueneno id fieri poſſe: miſera te e uita ſuſtuli. ¶ Seu dira: ſoror ualet: q̄ occidat me quemadmodum Medea dira ſoror cōtra abſyrtum fratrem perſpecta eſt: ſed melius in ſecunda perſona legendum uidetur ut ſit ad herculem ipſum apoſtrophe per interrogatiōem. ¶ Reſtitit: perde me ſicut mōſtra quę reſtiteruni tibi: a quibus uector reuerſus es. ¶ Parce: iam: oritur dialogus inter matrem & filium hic ne ſe perimat mater: illa ut ſe perimat filius: hortatur pietatis genus eſt in hac re eſſe crudelem.

Iam perime matrē, pauida quid i remuit manꝰ?
Quid ora flectis? hoc erit pietas ſcelus.
Ignaue dubitas, Herculem eripui tibi.
Hæc hæc peremit dextra, cui debes patri
Auum tonantem, maius eripui decus,
Quam in luce tribui, ſi tibi ignotum eſt nefas,
A matre diſce, ſeu tibi iugulo placet
Merſiſſe ferrum, ſiue maternum libet
Inuadere uterum, mater intrepidum tibi
Præbebit animum non erit totum ſcelus
A te peractum, dextera ſternar tua,
Sed mente noſtra, natus alcide times?
Ita nulla peragas iuſſa, nec peragens mala
Ferres per orbem, ſiqua naſcetur fera,
Referas parentem, dexteram intrepidam para.
Patet ecce plenum pectus ærumnis, feri.
Scelus remitto dexteræ parcant tuæ.
Eumenides ipſæ. uerberum crepuit ſonus.
Quæ nam iſta torquens angue uipereo comam
Temporibus atras ſqualidis pinnas quatit?
Quid me flagrante dira perſequeris face
Megæra? pœnas poſcit alcides, dabo.
Iam ne inferorum diua ſedere arbitri?
Sed ecce diras carceris uideo fores.
Quis iſte ſaxum immane detritis gerit
Iam ſenior humeris? ecce iam uectus lapis
Quærit relabi, membra quis præbet rotæ?
Hic ecce pallens dira tiſiphone ſtetit.
Cauſam popoſcit. parce uerberibus precor,
Megæra, parce ſuſtine ſtygias faces.
Scelus eſt amoris, ſed quid hoc? tellus labat,
Et aula tectis crepuit, exceſſit minax
Vnde iſte cœtus? totus in uultus meos
Decurrit orbis, hinc & hinc populi fremunt.
Totuſq; poſcit uindicem mundus ſuum.
Iam parcite urbes. quo fugam præceps agam?
Mors ſola portus dabitur ærumnis locus.
Teſtor nitentis flammeam Phœbi rotam,
Superoſq; teſtor, Herculem terris adhuc
Moritura linquo. Hyl. fugit attonita (hei mihi)
Peracta iam pars matris eſt, ſtatuit mori.
Nunc noſtra ſupereſt mortis auferre impetum.
O miſera pietas. ſi mori matrem uetas,
Matri es ſceleſtus, ſi mori pateris tamen.
In matre peccas, ſurgit hinc illinc nefas.
Inhibenda tamē eſt, pergam, & eripiam ſcelus.

Glyconici. Coriambici.

CHORVS.

Erum eſt quod cecinit ſacer
Threſſæ ſub Rodopes iugis

¶ Hæc: manu demōſtrat ut eum magis incitet. ¶ In luce: tribui generando te ſi protuli magnum decus tibi & eripui maius occidēdo patrem. ¶ Diſce: cognoſce ſcelus meum eē magnum: quia omnino uolo mori: vnde exhortatur eum vt eā perimat. ¶ Mente noſtra: quia uolentem occidens: nam ut inquit iuriſconſultus uolenti non fit iniuria. ¶ Times: quaſi dicat tu q filius es Herculis non deberes timere. ¶ Ita: adiurat ut debeat parare dextram ad matrem occidendum. ¶ Iuſſa: non ſicut hercules qui iuſſus ab Euriſtheo per orbem perdebat mōſtra. ¶ Mala peragēs: perdens monſtra: & iuſſus & ſponte oia facies. ¶ Referas: repręſentes fortitudinem patris. ¶ Para: ad percutiēdū. ¶ Erumnis, vū me liberabis tot miſeriis. ¶ Feri: percute. ¶ Remitto dono. ¶ Eumenides: furie audio uerbera furiarū. ¶ Quæ nam: uidetur uidere furiam: & interrogat quæ nam ſit: & cognoſcit eſſe megeram. ¶ Vipereo: nam loco capillorum habent ſerpentes. ¶ Temporibus: ſcilicet capitis. ¶ Poſcit: alcides uenis ad uindictam Herculis libenter dabo pœnas. ¶ Iam ne: quādo uenit furia: putat quodammodo ſe citatā ad inferos: vnde dicit o diua: ſcilicet Megera ſedent me iudices pro tribunali ad inferos quæ uenis tanquā nuncia ad me. ¶ Sed ecce: uidetur ire ad inferos & uidere Syſiphum & Ixionē. ¶ Detrictus: habens humeros detrictos: ſyſiphum intelligit. ¶ Rote: itelligit ixionem. ¶ Suſtine: ſupprime: noli me cruciare nam fatebor ſcelus meum quod feci propter amorem credendo reuocare Herculem eo modo ad amorem meum. ¶ Sed quid, uidetur uidere hoies totius mundi qui ueniant ad perdendum eam quod occiderit defenſorē ſuum. ¶ Labat: tremit: tāquam furiata loquitur ut modo ſit ad inferos modo ad ſuperos. ¶ Cœtus: turba. ¶ Vindicem: Herculem liberatorem. ¶ Agā: quo immitam fugam meā non inuenio locum tuum niſi mortem. ¶ Rotam flā meam: currum igneum ſolis. ¶ Terris: adhuc uenientem & hæc dicens aufugit: & hylus ſolus remanet dubitans quid agat: an permittat matrem perire quod ſi fecerit uidetur facere contra pietatem patris: ſi uero permiſerit mori illam eo modo impius erit: vnde dubius multum demum deliberat illam inhibere.

BER. Erū eſt, uerſus eſt glyconicus coriambicus. Chorus ad funerat herculem morientem vnde intelligens nihil æternum in hoc mundo eſſe imbecillitatem uitæ noſtræ arguit. hæc ſnia fuit Orphei. qui propter uxorem Euridicē deſcendit ad inferos hæc ab Ariſteo filio Apollinis amata quem cum ſemel ipſa fugeret a ſerpente in calcaneo læſa occubuit: pro qua recuperāda uſq; ad inferos deſcendit Orpheus ut late & pulcherrime deſcribit Virg. georg. iiii. hic modulatu citharæ: & dulcedine non ſolum homines ſed lapides & ſiluas in numerum ſe morare cogebat dicentem Oui. in. iii. de arte. Saxa feraſq; lyra mouit rhodopeius Orphe. Tartareoſq; lacus trigeminūq; canem. ¶ Sacer: quia uates uł filiꝰ calliopes & apollinis uel Oeagri fluuii.

DAN ¶ A matre diſce mater ero tibi exemplo ad fortitudinem animi præſtandam in ſcelere. ¶ Dabo: me puniēdam. ¶ Sedere: pro tribunali prolaturi de me ſentētiā exigēdæ pœnæ. ¶ Sed ecce, homicidis & adulteris in morte ipſa ſemper obuerſant dæmones qui egredientem animam rapiant & ferant ad tartarū. ¶ Rotam ſinecdoche a parte totum denominatur. ¶ Iam parcite: mihi ualete: ego in infernū feror ad domū ditis. ¶ Hinc & illinc: ex utraq; parte. ¶ Supereſt noſtra: ad me pertinet non e dictū & contra tritā cōſuetudinem latinitatis.

Verum eſt

VErum eſt occaſiõe diſciſſi fœderis maritalis inter Herculem & Deianiram lamentatur Chorus nihil eſſe inhumanis perpetuũ: ex auctoritate Orphei.ad quod poſſumus illud apollonii etiam adiungere ad robur ſententiæ & auctoritatis Orphei nihil eſſe perpetuo dulce: ſed plene amara dulcioribus confundi & admiſceri. ου δ᾽ ἔτι ἑκάτερον ποτ᾽ ἐφοῦδ᾽ ἐσσ᾽ ἔνι πάντως ἀνθρώπων τερπωλὴ ἐπέσσεται ἐρχομένοιο πολλῖ. συνδὲ τυσ αι ει σωιχρε παρεμβλωκένει τοσ ευνησ ιναν ιι.

BER.

Tangens threiciam chelym,
Orpheus Calliopæ genus,
Æternum fieri nihil.
Illius ſtetit ad modos
Torrentis rapidi,fragor,
Oblituſq; ſequi fugas
Amiſit liquor impetum.
Et dum fluminib⁹ mora eſt.
Defeciſſe putant Geten
Hebrum Biſtones ultimi.
Aduexit uolucres nemus,
Et ſylua reſidens uenit.
Aut ſiqua aera peruolat
Auditis uaga cantibus
Ales deficiens cadit.
Abrupit ſcopulos athos
Centauris obitum ferens,
Et iuxta Rhodope ſtetit
Laxata niue cantibus.
Et quercum fugiens ſuam.
Ad uatem properat Dryas,
Ad cantus ueniunt ſuis
Ipſæ cum latebris feræ.
Iuxtaq; impauidum pecus
Sedit Marmaricus Leo,
Nec damæ trepidant lupos,
Et ſerpens latebras fugit
Tunc oblita ueneni.
Quin per Tænareas fores,
Manes commonitos adit.
Mœrentem feriens chelym,
Cantu Tartara flebili,
Et triſtes erebi deos
Mouit,nec timuit Stygis
Iuratos ſuperis lacus.
Hæſit non ſtabilis rota
Victo languida turbine.
Increuit Tityi iecur.
Dum cantus uolucres tenet
Audito quoq; nauita
Inferni ratis æquoris
Nullo remigio uenit.
Tunc primũ Phrygius ſenex
Vndis ſtantibus immemor
Excuſſit rabidam ſitim.
Nec pomis adhibet manus.
Sed,cum linqueret inferos
Orpheus carmina fundens,
Et uinci lapis improbus,
Et uatem potuit ſequi.

Chelim: cytharã thratiam: nam ipſe trax gente fuit. Eternum: hoc eſt cantabat. Fugas: curſum ſuum. Liquor: qua. Mora: tardatio ad audiendum. Biſtones ultimi thraces teſte Solino. Biſtones ſunt in ultima parte thraciæ. Ebrum gentem: fluuium qui ad eos non currebat propter ſomnum Orphei. Defeciſſe: ſiccatum fuiſſe. Nemus: uenit & aduexit ſecum aues ad audiendum cantum Orphei. Si qua,aliqua auis uaga: ideſt diſcurrens per aerem. Athos mons inter Macedoniam & Thraciam. Abrupit: ſcindit ut ſequeretur Orpheum. Ferens centauros: quia ibi ſedes fuit cẽtaurorum. Obiter: aduerbium ſine intermiſſione ſumptum ab eo qui eundo non intermittit aliquid quin faciant q; dent. Rodope: mõs thraciæ. Laxata: liquefacta aliter legitur rhodopem & melius athos firmauit rhodopem nam ſiluas habitare dicebatur: dryos quercus dicitur. Marmaricus: ideſt libicus: marmaridæ populi ſunt lybyæ. Dammæ capræ: ſilueſtres natura timidiſſime. Latebras: cauernas exit ſerpens ad audiendum: nec ulli nocens. Tenereas: nam promontorium in Laconia eſſe dicunt tenarum ubi eſt deſcenſus ad inferos. Adit: iuit Orpheus. Iurator: nam per ſtyga iurant dei. Hæſit: firmauit ſe rota ixionis nec uultures corrodebant iecur titii: dum audirent cantus Orphei. Nauita: equoris inferni caron uenit ad ipſum ſine remis. Phrygius ſenex: tantalus qui regnauit in phrygia. Excuſſit: depoſuit audiendo cantus. Lapis: ſcilicet ſyſiphi potuit ſequi uatem Orpheum & relinquere ſyſiphum.

DAN.

Orpheus: cum reparatam ſociam iterum amiſiſſet deteſtatus fœminas ſequebatur mares ob quod merito fulminatum a Ioue tradidit Diogenes Laertius cuius poete clementiſſimi hymnos & argonautica lectitauimus quamquam Ariſtoteles tradat nunquam fuiſſe Orphei.

BER. ℂDeæ: ſcilicet parcæ ſupplent colos: ideſt reſtituūt ſtamina Euridices, quę iterum reſtituitur ad ſuperos marito. ⸿ Reſpicit: retro aſpicit. ⸿ Immemor: ſcilicet legis datæ ſibi quare uidimus apud Ouidium. Sibi redditam: ideſt reſtitutā ad uitam. ⸿ Sequi: quod ſequeretur. ⸿ Pręmia, uxorem datam propter cantum. ⸿ Perit: reuerſa eſt ad inferos. ⸿ Digerens: ordinans. ⸿ Nulli nō: ideſt oi quando negatio eſt poſtpoſita. ⸿ Nectere: finire uitam: ideſt omnia eſſe mortalia. ⸿ Deuictus: teſtis eſt ſententię Orphei quicquid habet ortum habet finem. ⸿ Obrutis: confuſis. ⸿ Dies: ſcilicet extrema ueniet mundo quæ ſententia Platonis eſt. ⸿ Auſtralis: arctous ſeptētrionalis. ⸿ Auſum: raptum: & ſic omnia confundentur. ⸿ Siccus: quia inducit ſerenitatem. ⸿ Mors aliqua: quaſi dicat mors conueniens illis: quia non ſunt: ut homines. ⸿ Mors: & mors dea mortis dabit ſibiipſi finē. ⸿ In ſe: contra ſe. ⸿ Quis locus: ſi uerum eſt ꝙ cadet mundus ubi erit: an in aere: uel ibit ad inferos. ⸿ Diſcedet: aperietur terra. ⸿ Stat: ſufficiet illud ſpacium aeris. ⸿ Nefas tantam ruinam. ⸿ Vnus: ſcilicet locus erit qui capiet tria regna: ſcilicet pontum cœlum & tartara. ⸿ Sed quis: dat locum ſequenti ſcenæ ueniebat Hercules grauatus nō modicus, ideſt magnus.

Conſumptas iterum deæ
Supplent Euridices colos.
Sed dum reſpicit immemor,
Nec credens ſibi redditam
Orpheus Eurydicen ſequi.
Cantus præmia perdidit.
Quæ nata eſt iterum perit.
Tunc ſolamina cantibus
Quærens flebilibus modis
Hæc Orpheus cecinit Getis
Leges in ſuperos datas,
Et qui tempora digerens
Quatuor præcipitis deus
Anni diſpoſuit uices.
Nulli non auidas polo
Parcas ſtamina nectere.
Quod natum eſt, poterit mori.
Vati credere Thracio
Deuictus iubet Hercules.
Iam iam legibus obrutis
Mundo cum ueniet dies,
Auſtralis polus obruet
Quidquid per Libyam iacet,
Et ſparſus Garamas tenet,
Arctous polus obruet.
Quidquid ſubiacet axibus,
Et ſiccus Boreas ferit,
Amiſſum trepidus polo
Titan excutiet diem,
Cœli regia concidet,
Certos atq; obitus trahet:
Atq; omnes pariter deos
Perdet mors aliqua, & chaos.
Et mors fata nouiſſima
In ſe conſtituet ſibi.
Quis mundum capiet locus?
Diſcedet uia Tartari.
Stratis ut pateat polis?
An quod diuidit æthera
A terris, ſpatium ſat eſt?
Et mundi nimium malis?
Quis tantum capiet nefas
Fati? quis ſuperis locus?
Pontum, ſydera, Tartara,
Regna vnus capiet tria.
Sed quis non modicus fragor
Aures attonitas mouet?
Eſt eſt Herculeus ſonus.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

DAN. ℂHæc Orpheus: ſenſus eſt quæ conceſſerunt ſibi inferi contra legem ſuperorum cecinit gethis Orpheus: ſed deus qui annus in quatuor partes diuiſit auido parcarum ſtamini inuoluenda omnia permiſit & quod ſemel natum eſt olim mori oporteret: ergo & mundus aliquando cadet: & deperdetur iuxta Lucretium. Vna dabit exitio multoſq; per annos ſuſtentata ruet molles & machina mundi. ⸿ Cœli: regina concidet mundum æternum: immenſum ingenitum nunquam iteriturum Plinius & Diodorus affirmant huius extra indagare nec intereſt hominum nec capit humanæ coniectura mentis. Epicurus cōtendit ex athomis genitum nunquam habiturum eſſe finem ſed perpetua: ac promiſcua rerum generatione ſibi ſucceſſurum: & ſtultos fuiſſe illos affirmat: qui menſuram eius animo agitare & prodere auſi ſunt.

Conuerte.

BER. Conuerte. Hic eſt q̄rtus actus ubi Hercules dolet de hoc tā diro gn̄e mortis: uertitq; ſermonem ſuum ad ſolem & iouem patrem ſuum qui mundum deberet perdere eo moriente. ¶ Conuerte: ut fiat eclypſis. ¶ Anhelantes, ſpirantes propter laborem. ¶ Chaos: debebas cōfundere totū mundum iuppiter. ¶ Parcis aſtris, quid uis habere aſtra: tu perdis filium tuum. qui debebat eſſe carior aſtris. ¶ Nunc parte: nunc eſt tibi cuſtodiendum cœlum ne mortuo Hercule contra te ſurgant gigātes. ¶ Otris mōs theſſaliæ. ¶ Pondus leue: ut faciat illum montem cōtra te ſicut lapidem. ¶ Laxauit: aperuit.ſ.moriente Hercule ut emittat Saturnum patrē contra te. ¶ Patri: Saturno. ¶ Pro fulmine: loco fulminis: nam ubi eram non opus erat ut fulminarem monſtra. ¶ Reuertor: morior ut uadā ad ſtygia ubi alias fui. ¶ Encheladus, gigas qui dicitur ſepultus ſub æthna audita morte Herculis ſurget & montem quo præmitur iacet in cœlum. ¶ Dubiūr qui animi ſurgēt hoſtes id eo prius facias mūdum cadere q̄ ueniat tanta perturbatio: & uideberis id facere in dolorem filii Herculis. ¶ Spolium: q eripietur tibi ab hoſtibus. ¶ Nō uana: uerſus Anapeſticus: ibi Chorus confirmat dicta Herculis. ¶ Inſeret: tāget aſtra cū ſilua ſua. ¶ Feret: protrahit contra Iouē ſcopulos & mōtes. ¶ Tyrrhenam inarinem: dicitur a noſtris poetis inarine inſula q̄ eſt ſita in tuſco mari ſinuq; campano in quo mons erat inſtar æthne incendia eructans. Quamobrem dixerunt typheum gigantem iouis imperio ſub illo comprimi. Vir. li. æne. .ix. cum ſonitu proclyta alta tremit: durumq; cubile inarime iouis imperiis impoſta typheo. Et Luca. ſimiliter li. v. ¶ Encheladus: gigas filius terræ: & Tytani feret æthnam ardentē contra Iouē. ¶ Iam te: o hercules ſi morieris iſta ſurgent.

HERCVLES. CHORVS.

Conuerte titā clare anhelātes equos.
Emitte noctē/pereat hic mūdo dies,
Quo moriar/atra nube ihorreſcat po/
Obſtat nouerca/nunc pater cæcum chaos (lus.
Reddi decebat/hinc & hinc compagibus
Ruptis, uterq; debuit frangi polus.
Quid parcis aſtris?hercalem amittis pater,
Nunc parte in omni Iuppiter ſpecta poli.
Nequis gigas theſſalica iaculetur iuga.
Et ſiat Othrys pondus Encelado leue.
Laxabit atri carceris iam iam fores
Pluton ſuperbus/uincula excutiet patri.
Cœloq; reddet.ille,qui pro fulmine
Tuiſq; facibus natus in terris eram,
Ad ſtyga reuertor.ſurget Enceladus ferox.
Mittetq;,quo nunc premitur, in ſuperos onus.
Regnum omne genitor ætheris dubium tibi
Mors noſtra faciet/ante quam ſpolium tui
Cœlum omne flat/conde me tota pater
Mundi ruina/frange,quem perdis,polum.
C.Non uana times nate ronantis,
Iam theſſalica pelion oſſa
Premet/& pindo congeſtus athos
Nemus ætheriis inſeret aſtris.
Vincet ſcopulos inde typhoeus.
Et tyrrhenam feret inarinem.
Feret ætnæos inde caminos,
Scindetq; latus montis aperti
Nondum Enceladus fulmine uictus.
Iam te cœli ſigna ſequentur.
H.Ego,qui relicta morte,contempta ſtyge,
Per media Lethes ſtagna cum ſpolio redii.
Cum pene trepidis excidit titan equis.
Ego,quem deorum regna ſenſerunt tria:
Morior/nec ullus per meum ſtridet latus
Tranſmiſſus enſis:haud me telum necis
Saxum eſt:nec inſtar montis abrupti latus:
Aut totus Othrys:non truci uultu Gigas
Pindo cadauer obruit toto meum.
Sine hoſte uincor/quodq; me torquet magis:
(O miſera uirtus)ſummus alcidæ dies
Nullum malum proſternit.impendo male
In nulla uitam facta.pro mundi arbiter:
Superiq;quondam dexteræ teſtes meæ:
Pro cuncta tellus:Herculis ueſtri placet
Mortem perire/dirus o nobis pudor:
O turpe fatum/fœmina Herculeæ necis
Auhor feretur/author alcides quibus?
Inuicta ſi me cadere fœminea manu

¶ Ego: rurſus. hercules dolet de genere mortis: ego q uici mōſtra & inferos: nūc pereo manu uniūs fœminæ. ¶ Stadia cāpos. ¶ Cū ſpolio.ſ. cerbero. ¶ Excidit: quando uidit ſol tam horribilē cerberū. ¶ Tria regna: mare ifernus: & cœlum. ¶ Nec ullus: non morior gladio nec ſaxo. ¶ Latus: vna rupes: ſi quis debuiſſet me occidere opus fuiſſet iacere mōtē otrim: uel rupem cōtra me. ¶ Nō gigas.ſ. iecit i me pindum: ſed morior ſine hoſte quod mihi dolēdum eſt. ¶ Summus: extremus. ¶ Nullum malum: nullum monſtrum ¶ Deberem: deberem ſaltem mori perdendo monſtra. ¶ Impēdo uitam: morior nihil faciendo. ¶ Teſtes: qui uidiſtis facinora mea. ¶ Mortē perire: uultis ut moriar nihil faciendo: ut & i morte mea nihil præclarum agatur. ¶ Feretur dicet̄ perdidiſſe Herculem. ¶ Quibus.ſ. feretur ¶ Auctor.ſ. necis. q. d. occidor & non occidi. ¶ Inuicta: quæ non poſſunt mutari: ſi erat moriēdum manu fœminæ: ſaltem mortuus eſſem Amazonum: aut Iunonis.

DAN. Conuerte titā: indignat̄ Hercules decus uirtutis ſuæ latenti & pigra tabe aboleri & ſentiens langueſcentem ſpiritum paulatim extingui: petit a Ioue & phœbo cōmunem totius terrarū orbis ruinam. Actus quarti principium cū ſexto. Carmine Iambico trimetro catalectico. ¶ Hunc parte in omni: attēde Iuppiter & caue tibi ab inſanis gigantibus: nec congeſtis ueq; mōtibus ſęua prœlia inſtarēt quia nō ero in ſtatione poſitus: ut antea pro te & tota cœleſti republica. ¶ Inarine: tota dictio & ppterea corrige ſuperius mendā in noſtris enarrationibus uicio impreſſoris commiſſam qui eum illic tum pluribus etiā in locis mihi nocuit & rebus meis dū properat nummos annumerare ſibi: hic autem Sene. opinionem Home. æmulatur qui occidit typhoea inari

ouis ſuppoſitum: ex græco dictionario item tollenda eſt pertinax mēda quę ſub arinis montibus fert eſſe ſepultum: & pſyli poſita ē ſuper α quaſi ſeparata ſit dictio &.ειν loco præpoſitiōis preſſa: quo loco cui uertendum ſit uitio nō eſt meum finire. ⸿Ego: qui dolet Herculis uitam non potius armis quam peſte finiri. heu me miſerum qui morior: hoſte fœmina & vtinam Iunone fœmina ſi omnino mihi ſub fœmina moriendum erat.

BER. ¶Terq; ſi mea mors cucurrit ter tam turpia fata in mulieres ſcilicet Iunonem & amazones: & Deianirā. ⸿Cadere: mori. ⸿Iunonis, nam laudabilius fuiſſet ꝙ odio Iunonis periſſem quæ regina cœli dicitur. ⸿Nimis, ſcilicet uiſum eſt ut caderem manu Iunonis. ⸿Fœminæ cuius: quaſi dicat uiliſſime Deianirę Iuno tu habes partem decoris quod non potuiſti me occidere quem Deianira nunc perdidit. ⸿Quid: tu lætaris quod morior: ſed deberes triſtari. ⸿Tale: nunquam potuiſti mittere tale monſtrum: quod occideret me. ⸿Irate tibi: ſcilicet contra me ⸿Mortalis: vna Deianira potuit quam tu & ego. ⸿Imparem: non ita fortem & potentem ut perdere poſſes Herculē. ⸿Duobus: ſcilicet deianira & a me. ⸿Pudeant, quia non potuerunt me occidere. ⸿Vtinam, ſaltē periſſem ab aliquo monſtroꝝ quæ ſuperaui. ⸿Nemea peſtis: nemeus Leo. ⸿Vallatus: circundatus. ⸿Tabe: ſanguine meo infecto. ⸿Inter: vmbras, utinam retētus fuiſſem apud inferos. ⸿Spolia ultima: cerberum de ultimo regno ⸿Læto inclyto morte glorioſa. ⸿Triformis: cerberus habent tria capita qui

Voluere fata/perq; tam turpes colos
Mea mors cucurrit/cadere potuiſſem mihi
Iunonis odio/fœminæ caderem minis,
Sed cœlum habentis/ſed nimis ſuperis fuit.
Scythico ſub axe genita domuiſſet meas
Vires amazon. fœminæ cuius manu
Iunonis hoſtis uincor? hinc grauior tui
Nouerca pudor eſt. quid diē hūc lætum uocas?
Quid tale tellus genuit iratæ tibi?
Mortalis odia fœmina exceſſit tua.
Adhuc ferebas eſſe te Alcidæ imparem:
Victa es duobus/pudeat irarum deos
Vtinam meo cruore ſatiaſſet ſuos
Nemeæa rictus peſtis. aut centum anguibus
Vallatus Hydram tabe paniſſem mea.
Vtinam fuiſſem præda centauris datus.
Aut inter vmbras uictus æterno miſer
Saxo ſederem. ſpolia cum traxi ultima
Fato ſtupente. tunc ab inferna ſtyge
Lucem recepi/Ditis euici moras.
Vbiq; me mors fugit, ut leto inclyto
Fortis carerem. pro feræ uictæ o feræ.
Non me triformis ſole conſpecto canis
Ad ſtyga reduxit. non ſub heſperio polo
Ibera uicit turba paſtoris feris
Non gemina ſerpens: perdidi mortē, hei mihi,
Toties honeſtam/titulus extremus quis eſt,
C. Viden: ut laudis conſcia uirtus
Non lethæos horreat amnes?
Pudet authoris: non morte dolet.
Cupit extremum finire diem
Vaſta preſſus mole gigantum:
Et monſtriferum titana pati.
Rabidæq; necem debere feræ.
Si tua cauſa eſt miſeranda necis.
Quod nulla fera eſt, nullusq; gigas.
Iam quis dignus necis Herculeæ
Supereſt author: niſi dextra tui?
H. Heu qs intus ſcorpius: qs feruida
Plaga reuerſus cancer infixus meas
Vrit medullas? ſanguinis quondam capax
Tumidi iecur pulmonis arentes fibras
Diſtendit/ardet felle ſiccato iecur.
Totumq; lentus ſanguinem auexit vapor.
Primam cutem conſumpſit/hinc aditus nefas
In membra fecit abſtulit coſtis iecur.
Exedit artus penitus/& totas malum
Hauſit medullas/oſſibus uacuis ſedet.
Nec oſſa durant ipſa/ſed compagibus
Diſcuſſa ruptis mole collapſa fluunt.

uiſo ſole noluit retrahere Herculē ad inferos. ⸿Paſtoris feri: gerionis. ⸿Gemina ſerpens: uel intelligit ſerpentes miſſos a Iunone quando in cunis erat: uel hydrā quæ geminabat capita ⸿Viden: inducit chorum: qui dicit Herculem dolere nō de morte: ſed de genere mortis. ⸿Auctoris: ſcilicet mortis ſuæ. ⸿Cupit uoluiſſet mori contra aliquem gigantem: aut cōtra rabidam feram. ⸿Si tua: ſi doles de genere mortis: nō de morte: quis eſſet dignus occidiſſe te non eſt aliquis qui potuiſſet te ſuperare: cū omnia uiceris: opus fuiſſet ut teipſum pdidiſſes. ⸿Niſi dextera: niſi occidas te ipſum. ⸿Heu quis oſtendit cruciatum ſuum. ⸿Feruida: quia cum ſol eſt in cācro magni ſunt ardores: nam eſt ad torridam zonam. ⸿Sanguis: iam aſſumpta ſunt uiſcera mea. ⸿Capax: ꝙ ſolebat hēre ſāguinē nūc totū aret. ⸿Auexit: ꝯſumpſit. ⸿Vapor: calor ueneni tardus qui paulatim conſumit. ⸿Primam, primo conſumpſit pellē: poſtea interius membra. ⸿Fluunt: cadūt & ſeparantur. ⸿Compagibus: iuncturis. ⸿Collapſa: mole cadēte magnitudine corporis.

¶Non morte dolet: quod foret præter decorum uiri fortis & magnanimi. ⸿Ardet felle ſiccato: inteſtina & partes uitales iam in me ſunt conſumptæ: & membra, atq; Hercules illic per totum corpus uigor contabuit ut uix cognoſcat amplius Hercules adeo ſtrigoſa ſunt ilia: & exinaniti lacertorum tori. DAN

¶Herculea:

Defecit ingnes corpus/& peſti ſatis
Herculea nó ſunt membra/pro quantũ é malũ:
Quod eſſe uaſtum fateor o dirum nefas,
En cernite urbes/cernite ex illo Hercule
Quid iam ſuperſit/Herculem agnoſcas pater.
His ne ego lacertis ſpolia nemeæi mali
Eliſa preſſi?tenſus hac arcus manu
Aſtris ab ipſis detulit ſtymphalidas?
His ego citatam greſſibus uici feram
Radiante clarum fronte geſtantem caput?
His fracta calpe manibus eliſit fretum?
His tot feræ, tot ſcelera, tot reges iacent?
His mundus humeris ſedit?hæc moles mei eſt?
Hæc ne illa ceruix?has ego oppoſui manus
Cœlo ruenti?cuius o cuſtos mamu
Trahetur ultra ſtigius?o uires prius
In me ſepultæ?quid patrem apello Iouem?
Quid per tonantem uendico cœlum mihi?
Iam iam meus credetur Amphytrio pater.
Quæcunq; peſtis uiſcere in noſtro lates,
Procede.quid me uulnere occulto petis?
Quis te ſub axe frigido pontus Scythes,
Quæ pigra Tethys génuit?aut Maurũ premés
Ibera Calpe litus?o dirum malum.
Vtrum ne ſerpens ſqualidum criſta caput
Vibrans, an aliquod é mihi ignotum malum?
Nunquid cruore es genita Lernææ feræ?
An te reliquid ſtygius in terris Canis?
Omne eſt malú, nullumq;/quis uultus tibi eſt?
Concede ſaltem ſcire, quo peream malo.
Quæcunq; peſtis ſeua, quæcunq; efferà es
Palam timeres/quis tibi in medias locum
Fecit medullas? ecce, direpta cute
Viſcera manus detexit, ulterior tamen
Inuenta latebra eſt/o malum ſimile Herculi.
Vnde iſte fletus?unde i has lachrymæ genas?
Inuictus olim uultus, eſt nunquam malis
Lachrymas ſuis præbere conſuetus/pudet,
Iam flere didicit.quis dies fletum Herculis:
Quæ terra uidit? ſiccus ærumnas tuli.
Tibi illa uirtus, quæ tot eliſit mala,
Tibi ceſſit vni.prima:& ante omnes mihi
Fletum abſtuliſti.durior ſaxo horrido,
Et Chalybe uultus, & uaga Symplegade
Rictus meos infregit/& lachrymam extulit.
Flentem:gementem:ſumme protector poli
Me terra uidit/quodq; me torquet magis:
Nouerca uidit.urit ecce iterum fibras.
Incaluit ardor/unde nunc fulmen mihi?
C.Quid non poſſit ſuperare dolor?

BER. ¶ Herculea: habet empha ſim, quia ſolebant eſſe ita vaſta. ¶ Proh quando ſum ſolitus tolerare ingentia mala ſi fateor magnũ iſtud credendum eſt mihi. ¶ Vrbes: vocat vrbes: ut ueniant viſum hoc monſtrũ, quod Hercules ita uictus ſit. ¶ Agnoſcas, indignabunde vertit ſermonem ad Iouem. ¶ His oſtendit brachia iam conſumpta quibus tot monſtra ſuſtulit in terris. ¶ Greſſibus, & oſtẽdit eos. ¶ Feram, ceruam: de qua diximus quæ habebat cornua aurea. ¶ Calpe: mons in extrema hiſpania de quo diximus: ibi dictus eſt Hercules poſuiſſe metas & columnas laborũ ſuorũ. ¶ Hie humeris: oſtẽdit eos peſte populatos. ¶ Moles: magnitudo corporis mei quæ iam tota cõſumpta eſt. ¶ Cœlo ruenti, quando fuit contra gigantes. ¶ Cuius. q. d. nullius quemadmodum tractus eſt meie. ¶ Per tonantem: dicendo me filium Iouis. ¶ Quæcunq; ſentiens inteſtinum cruciatum: ad odorem ſuuz vertit ſermonem. ¶ Procede: exi foras. ¶ Quis te: vbi natum eſt tantum malum an in mari euxino: ſeu gontico: aut in mari oceeno. ¶ Pigra: qa ibi mare ¶ Serpens: eſt ne ſerpens in viſceribus meis genitus ex idra aut ex ſpuma cerberi ifernalis: q venena dicit̃ reliquiſſe in terris. ¶ Omne: credo omnia mala eſſe in me: inde credo nullum: quia non video. ¶ Vultus: facies dimitte ſaltem te videam. ¶ Concede permitte. ¶ Timeres, ſcilicet me in aperto. ¶ Ecce: incœpi dirumpere pellem: ut poſſim te videre: & ita dicendo dilaniabat ſibi corpus: veſtẽ detrahendo. ¶ Latebra: quia abſcõdis te ne poſſim videre. ¶ Simile Herculi inuictũ: quẽadmodum Hercules non potuit vinci nec tu malum ¶ Vnde: miratur dolorem & q̃ emittat lachrymas. ¶ Pudet parenthesis. ¶ Vidit. q. d. nulla. ¶ Siccus: ſine lachrymis. ¶ Tibi uni. ſ. malo virtus mea quæ ſuperauit omnia monſtra ſuperatur a te. ¶ Abſtuliſti, per uim extraxiſti lachrymas. ¶ Durior: qui nõ poterat flecti ad lachrymas. ¶ Vaga ſymplegade: inſtabilib⁹ cyaneis ſcopulis: de quib⁹ diximus. ¶ Infregit, ſcilicet malum. ¶ Magis, q̃ viderit me Iuno flentem magis doleo. ¶ Vnde fulmen: quaſi dicat ſaltẽ Iuppiter mitteres fulmẽ in me ut cito perirẽ. ¶ Quid non quaſi dicat omnia: poſtq̃ ſuperauit Herculem.

DAN. ¶ Tot feræ, vt Leo, Aper, Ceruus, Hydra, Centauri. ¶ Tot ſcelera, ut Cacus, cerberus, tricepe, teq; Diomede buſiris latro. ¶ Antheus gigas. ¶ Tot reges: ut Gerion œneus Euritus Alous in archadia rex pater auges quam ipſe Hercules clam ſtuprauit, & genuit Ennaplũ iuxta portum parente matre in arcula expoſitum deinde infantẽ cerua enutriuit: quẽ paſtores cum inueniſſent dono tulerunt ad Regem Corytum quem loco filii educauit appellauitq; thelephum Diomedes & demum Euryſthea cum Iunone patientia. Procede euocat tabem: quaſi cum ea certaturus ſi i medium procedat per metaphoram ab animato ad inanimatum, a ſerpente ad venenũ adeo audax & fidens ſui erat virtus in Hercule. ¶ Vtrum ne ſerpens, ac ſi dicat quid torquet me non ſat ſcio. ¶ Omne eſt malum: poſt ad dubitationem confirmatio ſequitur. ¶ Palam timeres: propterea non egrederis palam, qui timeres lacertos meos. ¶ Manus: mea detexit carnem ſit te quem conſpicaris o dira contagio. ¶ Simile Herculi: virtuti meæ ſimiles quæ hactenus fuit indomita. ¶ Vnde, Herculem non decet flere deo hæ lachrymæ ex indignatione magis exprimuntur quam ex doloris impatientia. ¶ Vultus, meus. ¶ Quid non apte poeta ſuperſedet a dolore Herculeo in Chori commiſeratione deſcribentis quo geſtu Hercules expirauerit licet plurimuz venienti morti reſtiterit.

Q uondam Getico durior Hemo:
Nec parrhaſio lentior axe
Sæuo ceſſit membra dolori,
Feſſumq; mouens per colla caput
Latus alterno pondere flectit.
Fletum uirtus ſæpe reſoluit.
Sic arctoas laxare niues:
Q uamuis tepido ſydere Titan,
Non tamen audet/uicitq; faces
Solis aduſti glatiale iubar.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. ALCMENA.

COnuerte uult⁹ ad meas clades pater.
Nunq̄ ad tuas cōfugit alcides manus
Non, cū partus Hydra fecūdū meos
Caput implicaret. inter infernos lacus
Poſſeſſus atra nocte cum fato ſteti.
Nec inuocaui. tot feras uici horridas:
Reges:tyrrannos. non tamen uultus meos
In aſtra torſi/ſemper hæc nobis manus
Votum ſpopondit. nulla propter me ſacro
Micuere cœlo fulmina. hic aliquid dies
Optare iuſſit/primus audierit preces
Idemq; ſummus unicum fulmen peto.
Giganta:crede/non minus uerum mihi
Aſſerere potui. dum patrem uerum puto:
Cœlo peperci. ſiue crudelis pater:
Siue es miſericors:commoda nato manum.
Propera ante mortē/& occupa hanc laudē tibi:
Vel ſi piget:manuſq; detrectat nefas.
Emitte ſiculo uertice ardentes pater
Tiranas in me/qui manu Pindum ferant.
Aut Oſſa:qui me monte proiecto opprimāt.
Abrumpe:& Erebi clauſtra:me ſtricto petat
Bellona ferro. mitte Gradiuum trucem.
Armetur in me dirus:& frater quidem:
Sed ex nouerca. tu quoq; Alcidæ ſoror
Tantum ex parente cuſpidem in fratrem tuum
Iaculare Pallas. ſupplices tendo manus
Ad te nouerca ſparge tu ſaltem:precor:
Telum. perire fœminæ poſſim manu.
Iam fracta, iam ſatiata, quid paſcis minas?
Q uid quæris ultra? ſupplicem Alciden uides
Et nulla:tellus nulla me uidit fera
Te deprecantem. nunc mihi irata quidem
Opus eſt nouerca/nunc tuus ceſſat dolor?
Nunc odia ponis? parcis: ubi uotum eſt mori.
O terræ:& urbes: non facem quiſquā Herculi:
Non arma tradet?tela ſubtrahiris mihi?
Ita nulla ſæuas terra concipiat feras

BER, CHemo: monte thraciæ. ⁋ Lentior: flexibilior. ⁋ Axe paraſio: arctico: vbi eſt vrſa quæ olim fuit Caliſto virgo de Paraſia parte archadiæ: nam Hercules vertendo ſe quando poterat reſiſtebat dolori arcticum axem flexuoſum & tortuoſos eſſe inter ſinus ſerpentis deſcripſimus in prima Tragœdia. Ceſſit dedit uicta. ⁋ Flectit, ſcilicet Hercules reſiſtendo dolori: fortitudo uincit dolorem multotiens, & facit comparationem, ut in ſythia niues aliquando incipiunt diſſolui: ſed nō penitus reſiſtēte frigore. ⁋ Virtus, fortitudo. ⁋ Reſoluit, ſiſtit dolorem, & lætum. ⁋ Laxare: liq̄facere. ⁋ Nefas glaciale: malum frigoris. ⁋ Iubar: radios ſolis.

BER, COnuerte: proſequitur lamētationem ſuā Hercules rogādo Iouem: ut ipſum fulminet liberetq; tanto cruciatu illum qui nunquam ſolitus eſt ſimiles præces fundere. ⁋ Implicaret, inuolueret. ⁋ Poſſeſſus, circumdatus tenebris fui cum fato. i. morte nec te inuocaui ⁋ Torſi, eleuaui te vocando. ⁋ Manus, ſcilicet mea ſemper dabat ſpem victoriæ. ⁋ Propter me: nunquā rogauit ut hoſtes meos fulminares, vnde hoc die licet aliquid optare. ⁋ Sūmus, extremus quia nihil aliud unquam petam. ⁋ Peto: ut fulmines me. ⁋ Aſſerere: uindicare mihi poteram me facere vnum verum Gigantem: ſed nolui turbare tecū crederem verum patrem meum eſſe. ⁋ Commoda: mittendo fulmē. ⁋ Ante mortem: antequam moriar ut ſaltem dicat occidiſſe fulmine Iouis. ⁋ Nefas, ut dicaris occidiſſe Herculem emitte contra me gigantes ⁋ Siculo: vertice ætna ſub quo ſepultus eſt Enchelados. ⁋ Bellona: dea belli ſoror martis. ⁋ Gradiuū: Martem deū belli. ⁋ Frater, poſſet dicere frater eſt tuus non occideret te: reſpondet verum eſt: ſed filius Iunonis quæ me habet odio. ⁋ Soror: Pallas quæ ex capite Iouis nata es ſine matre: Nouerca Iuno rogo te ut occidas me. ⁋ Fracta: debilitata quid nutris minas, iam vides Herculem ſupplicantem. ⁋ Odia ponis: videris mihi donare iram tuam quādo cupio mori. ⁋ Tradet, interrogatiue adiurat totum mundum ut iaciant tela in eum.

DAN, COnuerte: Hercules ut q amplius dolori reſiſtere non poterat petit a Ioue patre properam mortem. Alcmena mater diſſuadet carmē inſcribitur trimetro archilochio acatalectico. ⁋ Nunquam ad tuas: ego in omnibus erumnis meis nunquam te præcibus fatigaui pater: neq; opem ut ferres imploraui fatis: & ſuper uirtute illa inixua quā in me olim infantem contuliſti: nunc vbi tabifico malo conſumitur accurre: & corripe me fulmine. ⁋ Giganta: finge me eſſe inimicum tibi, qui ta men cœlum meis armis nunquam laceſſiui: nam ut moriar quam ociſſime uel inuideri inimicus quem fulmine confodias erit mihi inſtar magni muneris hoc genus mortis quod iā tem uidebor Ioue ultore cecidiſſe non pigra tabe. ⁋ Et frater: gradiuum concepit Iuno ex flore fratre Herculis, ſed ex Nouerca frater. ⁋ Ex parente: ex capite Iouis in lucem edita: quos ſolent in ventre: & illis bus dolores ſentire parentes ea hora in capite ſenſit Iuppiter: ut eleganter in quodam hexaſtico proſequutus eſt Alcāder. ⁋ Nūc mihi irata quidem: nunc uere impia & crudelis uidere o Iuno quæ mori cupientem lenta morte fatigari permittis, quid enim prius aut horrendum magis: quā in ipſo ſupplicio ſupplicii moras quęrere.

CNaſcatur

Poſt me ſepultum:nec meas unquam manus
Imploret orbis.ſiqua naſcetur fera:
Naſcatur alius undiq; infelix caput
Mactate ſaxis.uincite ærumnas meas.
Ingrate ceſſas orbis?excidimus tibi?
Adhuc malis:feriſq; ſuppoſitus fores,
Ni me tuliſſes.uindicem noſtrum malis
Excipite populi.tempus hoc uobis datur.
Penſate merita,mors erit pretium omnium.
A.Quas miſera terras mater alcide petam?
Vbi natus?ubi nam eſt?certa ſi uiſus notat,
Reclinis ecce corde anhelanti æſtuat:
Gemit:peractum eſt.membra cóplecti ultima
O nate liceat.ſpiritus fugiens meo
Legatur ore/brachia in amplexus cape.
Vbi membra ſunt?ubi illa, quæ mundum tulit,
Stelligera ceruix?quis tibi exiguam tui
Partem reliquit?Her.Herculem ſpectas quidē
Mater/ſed vmbræ ſimile neſcio quid mei
Agnoſce mater.ora quid flectis retro:
Vultumq; mœrens?Herculem dici tuum
Partum erubeſcis? Al.quis feram mūdus nouá:
Quæ terra genuit?quod ue tam dirum nefas
De te triumphat?uictor Herculeus quis eſt?
H.Nuptæ iacentem cernis alciden dolis?
A.Quis tantus eſt: qui uincat alciden dolus?
H.Quicunq; mater fœminæ iratæ ſat eſt.
A.At unde in artus peſtis, aut oſſa incidit?
H.Aditum ueneuis palla fœmineis dedit.
A.Vbi ná ipſa palla eſt?mēbra nudata intuor.
H.Cóſumpta mecū ē. Al.tāta ne inēta ē lues?
H.Errare mediis credo uiſceribus meis
O mater Hydram:& mille cum Lerna feras.
Quæ tanta nubes flamma Sicanias bibit?
Quæ Lemnos ardens?quæ plaga inferni poli
Vetans flagranti currere in zona diem?
In ipſa me iactate:pro comites,freta,
Mediosq; in amnes.quis ſat eſt Iſter mihi?
Non ipſe terris maior oceanus meos
Franget vapores.omnis in noſtris malis
Deficiet humor/omnis areſcet latex.
Quid rector Erebi me remittebas Ioui?
Decuit tenere/redde me tenebris tuis.
Talem ſubactis Herculem oſtende inferis.
Nil inde ducam.quid,times iterum Herculem?
Inuade mors non trepida/iam poſſum mori.
A.Cópeſce lachrymas ſaltē,& ærumnas doma
Maliſq; tantis Herculem indomitum refer.
Mortemq; uince,quod ſoles:uince inferos.
H.Si me cathenis horridus uinctum ſuis

BER. Naſcatur alius, ſcilicet Hercules qui liberet nos quemadmodum ipſe fecit. Infœlix caput.i.me infœlicem. Vincite:ſcilicet me interficiēdo. Ceſſas, cur me non occidis. Excidimus: non habes memoriam beneficiorum meorū. Tuliſſes: generaſſes. Malis: eximite me de hoc malo. Penſate: retribuite mihi hanc gratiam. Precium: meritu3 quod dabitis mihi. Quas: uenit Alcmena dicens ubi inueniam filium Herculem, & videt eum languentem. Certa:res certas:ſi viſus meus non decepit me video eum afflictum. Notat: videt. Reclinis: inclinatus. Peractum:iam venit ad finem uitæ. Legatur: colligatur: ut expires animam i ore meo. Ceruix:collum quo tuliſti cœlum. Exiguam:quia iam conſumptum erat corpus eius:& dilaceratum veneno. Vmbræ: apppparentiæ non ſum Hercules amplius: ſed Herculis vmbra Mei, ſcilicet Herculis. Flectis,illa vertebat oculos tanquā non poſſet cernere eum. Erubeſcis:verecūdatis Hercule dici partum: ideſt filium tuū. Nupte: Deianiræ. Quicūq, ſcilicet dolus. Vnde:quomō. Palla:veſtis. Aditum acceſſum. Conſumpta: venenum conſumpſit veſtē & me. Hydram totum venenum idræ. Sicania:ſiculas vbi ē æthna perpetuo ardens. Lemnos inſula in egeo dicitur eſſe officina vulcani:in his locis non eſt tantus ardor quantus in corpore meo: nec in torida zona. Inferni poli:meridionalis & auſtralis vbi ſemper longus eſt dies: quaſi velit dicere ꝙ eſt ita magnus calor illic ꝙ dies non audeat currere propter calorem Freta: maria nō credo omnes aquas ſatis eſſe ad refrigerandum me. Franget: diminuet. Malis: in tanto æſtu meo omnes aque deficerent. Quid auctor: vertit ſermonem ad Plutonem quando veni ad inferos cur me non retinuiſti: ſed nunc accipe me talem: ſcilicet afflictum & oſtende me in feris ſubactis.i.uictis olim a me:inde:ab inferis ut duxi Cerberū prius Compeſce: Alcmenā cōſolatur filium. Refer,demōſtra te eſſe fortem Herculem:vt ſemper fuiſti.

DAN. Spiritus fugiens meo: antiquorum conſuetudinis fuit:vt morientis vltimus ſpiritus a proximiori ore ſorberetur,ut plane demonſtrat Ouidius in defunere Druſi conſolatitia in epiſtola ad liuiam. Stelligero: aut uirida: aut quā preſſit coelum ſtelligerum. Quis tibi exiguam tui: ut conſumptus es: ut depaſtus. Sed vmbræ: ſimile non qualem ſolebas prius cernere:ſed ſimilē vmbræ. Feram nouam: qua ſic depaſta eſt filium meum. Victor Herculeus,quaſi dicat mirum potuiſſe Herculem ab aliquo ſuperari. Vnde,quo dolo. Tantane inuenta eſt:quæ conſumat veſtes & carnes pariter. Lemnos: ex cycladibus vna vt meminit Appollinius in primo argon. in quam præcipitatus eſt bis vulcanus ut canit Homerus in Iliade: fingitur vulcanus eo ſe conferre ab æthna animi gratia dicente Papinio in quinto thebaidos. Lemnius ignifera feſſus reſpirat ab ętna &c. Plaga inferni, poli meridionalis:qui pronus eſt atque depreſſus de quo poeta:at illū ſub pedibus ſtyx atra tenet maneſq; profundi. Diem:ſolem ſicut cōtra ſolem pro die. Quin tantum oceano properent ſe tingere ſoles: & cætera. Franget: extinguet ſedabit. Nihil ducam: nec ſi vel mihi ſunt vires inimicos pellere tectis Tartareis nec qualis eram cum cerberum atras lactantem ſpumas ſupera ad conuexa retraxi. Si me cathenis alluſio ad pœnam Promethei carmine Heſiodi & appollonii celebratam. Nō inquit: mater adeo graue malum eſt vllum quod me in lachrymas cogat: non ſupplicium Promethei.

BER. ℭCaucaſus: mons ſcythię. Si eſſem ligatus in Caucaſo: & Prometheus non dolorem crutior & non video hoſtem ⸿ Dapem: cibum nam vultur corrodit eius iecur. ⸿ Gemitus, non dolorem: etiam ſi eſſem inter cyaneos ſcopulos opreſſus ⸿ Redeuntis: ſcilicet ſymplegadis: nam dicuntur illi ſcopuli cōcurrere. ⸿ Pindus, mons theſſaliæ. ⸿ Athos: mons inter Macedoniam & Thraciam. ⸿ Excipiens: quia altus feriunt altos fulmia colles. ⸿ Mūdus ruat: o mater ſi totum cœlum caderet ſupra me non clamabo. ⸿ Degener: non conueniens Herculi. ⸿ Mille feræ, veniant contra me omnia mōſtra, quæ ſuperaui intrepidus nunq̄ clamabo. ⸿ Excutient: nō facient me gemere. ⸿ Impelli: ſuperari. ſcilicet excutiet gemitus. ⸿ Non uirus, non eſt venenum, vult Alcmena cōſolari eum. ⸿ Sed durus: eſt difficilis labor quem habuiſti ⸿ Serpens, procedens. ⸿ Fouet illi labores nunc faciunt hūc dolorem ⸿ Ophys: venenum idræ quod hauſiſti. ⸿ Illa: quaſi dicat vbi ē illa uxor quę fuit cauſa mortis meę. ⸿ Intendat: ſagitis interficiam eam. ⸿ Manus, ſcilicet mea ſine telo interficiet eam. ⸿ Veniat: rogat aliquem gratum ſibi veniat ad auxilium. ⸿ Excuſſus: examinata timore nūc ſuz quando petit arma: ideo vos famuli remouete ea. ⸿ Minatur: monſtrauit, quod facturus eſt. ⸿ Alcmene, ipſa mater Herculis quo fugiam: melius eſt manu forti mori q̄ me abſcondere: ut poſtea interficiar ab aliquo ignobili. ⸿ Vel etiam pareat ſceleri quod ſcilicet filius interficiat eā: loquitur de ſe in tertia perſona. ⸿ Ecce: laſſatus: interim dum loquitur Hercules cadit exanimatus, & illa credit illum dormire. ⸿ Alligat: claudit. ⸿ Impulſum: agitatione. ⸿ Fauete ſuperi: ſi non vultis propter me ſeruare filium, ſaltem propter totū mundum quē defendit. ⸿ Abeat: recedat. ⸿ Reparet: ut poſſit refici iſto ſomno.

Præberet auide Caucaſus uolucri dapem
Scythia gementem, flebilis gemitus mihi
Non extitiſſet. ſi uagæ Symplegades
Vtraq; premerent rupe: redeuntis minas
Ferrem ruinæ. Pindus incumbat mihi
Atq; Hæmus: & qui Thracios fluctus Athos
Frangit tonantis fulmen excipiens Iouis.
Non, ipſe ſi in me mater hic mundus ruat.
Superq; noſtros flagret incenſus rogos
Phœbeus axis, degener mentem Herculis
Clamor domaret. mille decurrant feræ,
Pariterq; lacerent, hinc feris clangoribus
Ætheria me Stymphalis, hinc Taurus minax
Ceruice tota pulſet: & quidquid furit.
Solum quoq; ingens ſurgat, hinc illinc fremēs,
Artuſq; noſtros durus imminuat dolor:
Sparſus ſilebo. non feræ excutient mihi:
Non arma gemitus. nil quod impelli poteſt.
A. Non uirus artus nate fœmineum coquit:
Sed dura ſeries operis: & longus tibi
Fauet cruentis forſitan morbis dolor.
H. Vbi mors? ubi illa? teſtis eſt aliquis mali?
Intendat arcus, nuda ſufficiet manus.
In orbe mecum ueniat, huc aliquis mihi
Procedat agedū huc. Al. hei mihi ſenſus quoq;
Excuſſit: ille nimius impulſus dolor.
Remouete quæſo tela, & infeſtas: precor:
Rapite hinc ſagittas, igne ſuffuſæ genæ
Scelus minantur. qua fuga latebras petam?
Dolor iſte furor eſt. Herculem ſolus domat.
Cur deinde lachrymas: aut fugā væcors petā?
Obire forti meruit Alcmene manu.
Vel ſcelere pereat, ante quam letum mihi
Ignauus aliquis mandet, ac turpis manus
De me triumphet. ecce laſſatus malis
Sopore feſſas alligat uenas dolor.
Grauiq; anhelum pectus impulſu quatit.
Fauete ſuperi: ſi mihi natum inclytum
Miſeræ negatis: uindicem ſaltem: precor:
Seruate terris, abeat excuſſus dolor:
Corpuſq; uires reparet Herculeum ſuas.

Trimetri Iambici.

Hyllus. Alcmena. Hercules.

PRo lux acerba: p capax ſcelerū dolor,
Nurus tonantis occidit, natus iacet.
Nepos ſupſtū. ſcelere mſno hic perit.
Fraude illa capta eſt. quis per annorum uices,
Totoq; in æuo poterit ærumnas ſenex
Referre tantas? unus eripiet dies
Parentem utrunq;: cætera ut ſileam mala.

BER. PRoh lux, Superuenit hyllus volēs nūciare matrē mortuam & videt patrē iacentem in terra. vnde dicit vna dies abſtulit mihi vtrunq; parentem. ⸿ Nurus Deianira. Natus. ſcilicet tonātis Hercules filius. ⸿ Nepos. ſ. ipſe. ⸿ Quis: & quis erit vnquam in illa ætate & tam ſenex, qui potuerit uidere tanta ſcelera quanta ipſe uidit.

DAN. ℭCaucaſus ſcytha: qui eſt ſcythiæ confinis ad ſeptentrionem quem dixit montem altiſſimum dicit Herodotus. ⸿ Etherea ſtymphalis, volucres ſtymphalides de quibus ſupra recitauimus ex ſententia Appollonii multa. ⸿ Non uirus docet hic mortem Herculis non eſſe a veneno ſed ex antiquis laboribus retrudeſcere. ⸿ Longus diuturnus & latens qui in tēpore matureſcit & erumpit. ⸿ Vbi mors: expone ſingula per dialyton, vbi iſta, ſcilicet vxor. ⸿ Teſtis eſt aliquis non abeſt hinc procul qui malum noſtrū cognoſcat. ⸿ Et mihi ſenſus, adeo grādis me inceſſit dolor ut ſenſus omnis uidear perdidiſſe.

DAN. PRoh. Inducitur Hercules morte acceptans uti glorioſaz atque percelebrem quamprimo loco miſerandis exemplis defiet filius vna cum obitu matris Deianiræ me ſequitur excuſatio & defenſio Deianiræ per omnes a morte herculis nota eſt qualitas metrica cum ut ſæpius repetita tum ſpontaneæ omnibꝰ vel mediocriter doctis. ⸿ Proh: dolentis interiectio per apocopem: ut tradit Diomedes & Apuleius. ⸿ Materno, matris meæ. ⸿ Fraude, centauri. Hercul. in quo vno omnium mearum cladum ſumma ſita eſt.

ℭParcam,

BER. ℭParcam: ut prętereã cætera mala quæ a fatis habui. ⁋Herculẽ: qui decus eſt mundi. ⁋Nato: herculi filio meo. ⁋Sopor, ſomnꝰ in quo eſt hercules. ⁋Laſſam: defatigatã: dum dies relinquit eum illi oriẽ dolor: & mihi luctus. ⁋Quid hoc excitato hercule oborta eſt illi imago qa ſibi uidebatur eſſe apud trachinam ciuitatem: & modo uidebat cœlum & iouem illũ aduocantem: & circunſpiciens uidet filium cum quo quærit de matre deianira & illam puer excuſat. ⁋Rigenti, qa eſt in aſpero monte. ⁋Tandem: receptus in numero deorum. ⁋Sonus armonia cœleſtis. ⁋Generum. ⁋Nã: ut uidimus heben filiam illa coniunxit. ⁋Intentã: paratam ad me ſuſcipiendum. ⁋Zonam: uiam cœleſtem per quam currus ſolis uadit. ⁋Noctis: quaſi ſit nox vna dea. ⁋Hinc: ex illa parte quando recedit ſol. ⁋Quid: dũ ſic eſt, uidet redditus terris & inquit. ⁋O pater: Iuppiter. ⁋Modo, nuper cum eſſem in cœlo. ⁋A lecto: a cubili meo ubi erã. Hebe, ut prius ſentirem calorem. ⁋Trachina: caſus accuſatiui. ⁋Infra paulo ante de cœlo uidebã illã quã nunc uideo in terris. ⁋Exciderás: quia in hac uiſione nõ ſentiebam dolorem. ⁋Cogis, ut dolor. ⁋Occupa, da mihi mortem dolor in hac uoce. ⁋Stipite ingeſto: infixa claua. ⁋Amazonum: hyppolitam reginam amazonum: ita poſſem perdere ſceleratã deianirã. ⁋O clara: non talis fuit. ⁋Megera: prima uxor quam in furore interfecit tu nõ merebaris tũc eſſe uxor: quia non eras digna tali morte. ⁋Inquinetur. ſ. interficiendo mulierẽ. ⁋Summus: extremus: quod interfecerim fœminã in ultimo labore meo ⁋Cõpeſce: filius conſolatur patrem dicẽs uindictam eẽ iam factam. ⁋Lichas: mori meruit per manus meas ut lychas. ⁋Accipiãt feræ, quare nõ dignũ eſt ſepultura. ⁋Læſo. ſ. te doluit plus de dolore tuo ꝙ tu: vnde dextra ſua occidit ſe. ⁋Non fraude: quia

Parcamq; fatis, Herculem amitto patrem.
A. Compeſce uoces inclytum alcidæ genus
Miſeræq; nato ſimilis alcmenæ nepos:
Longus dolorem forſitan uincet ſopor.
Sed ecce laſſam deſerit, mentem quies:
Redditq; morbo corpus: & luctus mihi.
He. Quid hoc? rigẽti cernitur Trachyn iugo?
At inter aſtra poſitus euaſi genus
Mortale? tandem quis mihi cœlum parat?
Te te pater iam uideo/placatam quoq;
Specto nouercam quis ſonus noſtras ferit
Cœleſtis aures? Iuno me generum uocat.
Video nitentem regiam clari ætheris:
Phœbiq; tritam flammea zonam rota.
Cubile uideo/noctis hinc tenebras uocat.
Quid hoc? quis axem cludit: & ab ipſis pater
Deducor aſtris? ora phœbeus modo
Afflabat axis: iam prope a leto fui.
Trachyna uideo: quia mihi terras dedit?
Modo nempe me infra ſteterat: ac totus mihi
Suppoſitus orbis: iam bene exciderás dolor.
Cogis fateri. parce: & hanc uocem occupa.
Hæc Hylle dona matris: hoc munus parat.
Vtinam liceret ſtipite ingeſto impiam
Effringere animã. qualis Amazonium malum
Circa niualis Caucaſi domui latus.
O clara Megara, tu ne cum furerem mihi
Coniux fuiſti? ſtipitem: atq; arcus date.
Dextra inquinetur/laudibus maculã imprimam
Summus legatur fœmina Herculeus labor.
Hy. Compeſce diras genitor irarum minas.
Habet: peractum eſt: quas petis pœnas: dedit.
Sua perempta dextera mater iacet.
He. Cæci dolores: manibus irati Herculis
Occidere meruit. perdidit comitem Lycas.
Sæuire in ipſum corpus exanime impetus:
Atq; ira cogit: cur minis noſtris caret?
Ipſum cadauer pabulum accipiant feræ.
Hy. Plus miſera læſo doluit: huic aliquid quoq;
Detrahere uelles/occidit dextra ſua
Tuo dolore. plura: quam poſcis: tulit.
Sed non cruentæ ſceleribus nuptæ iaces.
Nec fraude matris, Neſſus hos ſtruxit dolos.
Ictus ſagittis qui tuis uitam expulit.
Cruore tincta eſt palla ſemiferi pater.
Neſſuſq; nunc has exigit pœnas ſibi.
He. Habet, peractũ eſt fata ſe noſtra explicant.
Lux iſta ſumma eſt/quercus hanc ſortem mihi
Fatidica quondam dederat, & Parnaſio
Cirrhea quatiens templa mugitu nemus.

ipſa decepta fuit a Neſſo. ⁋Ictus: vulneratus Neſſus ⁋Palla: ueſtis quam miſit ad te. ⁋Exigit: in uindictã ſui. ⁋Fata nr̃a: cognoſco finem meum: nam ab oraculo olim habui me periturum eſſe per vnũ qui a me eſſet interfectus. ⁋Sõma lux: extrema dies. ⁋Quercus: in dodonea ſilua quercus erãt ex quibus duæ columbæ dabãt reſpõſa: hęc fuit iuxta dodonã epiri oppidum. ⁋Fatidica: ex qua columbæ prędicebãt fata ⁋Cirrhea templa: Apollinis eſt tẽplum eius i cirrha oraculis famoſum.

DAN. ℭNato, herculi gnato meo & tibi quõdã pr̃i. ⁋Quid hoc: exodus ẽ apotheoſeos herculeæ cũ anacephaleoſi eorum quæ ſuperius cõmemorauimus ⁋Intentã regiam: metonymia. ⁋Zonam tritam torridam zonã loquit Hercules ut aſſolet qui e profundo & tetrico corpore ſolutus tãdẽ ſibi reſtituit & attonitus totus adhuc titubat p qđ artificioſus poeta nouo modo nimietatẽ doloris i herculeexpreſſit qui adeo acutus atq; fuit acer & uehemens qui illũ ſeminecẽ reliquerit atq; in extaſim diſſoluerit. ⁋Tã bene exciderás quem cõſoporatis ſenſibus pati amplius non uidebar. ⁋Cogis fateri occupatio ad intenſionẽ ſceleris. ⁋Animã: ipſã uitã matris tuæ. ⁋Laudibus: meis. ⁋Maculã: occiſa fœmina & eadẽ p̃ diuge. ⁋Fœmina: cædes fœminæ prædicẽ ultimus meus labor. ⁋Lycas: miniſter muneris ⁋Sæuire, extrema impietas ẽ craſſari i mortuũ ⁋Plus miſera: paratus eſt hylus in defenſionẽ maternæ culpe per errorem. ⁋Plura quã poſcis tulit: cũ tui obitus mœſtitia, tũ morte ſua dextera illata. ⁋Quercus fatidica, græcũ cõmentum ac mẽdaciũ quo proditur in dodona Epiri conſueſſe Iouẽ dare hominibus oracula per colũbas ereas i ut teſtis eſt Homerus & Orpheus i locis plurimis: nũc Hercules eſt quercu ſuę uitæ exitũ olim protenſum fuiſſe cõmemorat manu uiri peremptus eſt neſſus.

BER. ¶ Dextra hęc fuerunt verba oraculi tu Alcide. ¶ Olim in futurum. ¶ Emēſo: cum tranſiueris. ¶ Hunc finem: hic finis erat quem decebat habere Herculem ut interficeretur ab vno qui poſt eum non poſſet ſupereſſe. ¶ Nobilē: famoſum. ¶ Ante mortem: antequā moriar. ¶ Peantium: imperat philotete filio peantis vt faciat piram: ut illi extremum officium præſtet. ¶ Ad te, vertit ſe ad filium, & rogatur Iolem accipiat in vxorem. ¶ Virgo, Iole. ¶ Facibus: matrimonio. ¶ Flammis: amore. ¶ Cruentus: quia illius patrem & fratres occidi: & nihil illi reliqui præter me. ¶ Et iſte: Hercules de ſe in tertia perſona loquitur. ¶ Pēſet compēſet, ſi habuit mala habeat nunc bona. ¶ Nepotem: ſcilicet te. ¶ Habet: ſi feci eam grauidam: volo vt illius partus ſit filius tuus. ¶ Tuq;, uertit ſermonem ad matrem, ut deponat lachrymas. ¶ Nouercam, ſcilicet Iunonem. monſtrando me eſſe filium Iouis. ¶ Licet: quamuis dicatur ꝙ ſim filius amphitrionis: aut Iouis eſt crimē matris virtus mea fecit. credit me eſſe filium Iouis. ¶ Quid ta'e, quaſi dicat nihil. ¶ Tenens, ſcilicet Iuno. ¶ Mortali: tibi ꝙ habeas talem filium. ¶ Perage: perfice. ¶ Vices: curſus tuos. ¶ Solus: ipſe iam deſtitutus morior qui fuerā comes tuus & ad orientem & occidentem.

BER. Decus: Verſus eſt ſaphic? endecaſillabus. Chorus videns Herculem mandaſſe ſibi parari rogum: plorat & inuocat ſolē ut nunciet mortem Herculis per totum mundum: & triſtitiam demonſtret faciendo tenebras demum vertit ſe ad totum mundum ꝙ naſceretur monſtra non eſſet Hercules qui tolleret illa. ¶ Radiate: qui habes radios ad cuius aſpectum luna depōit colorē ſuū. ¶ Vapores: calores matutinos. ¶ Hecate, luna. ¶ Ora: ga tauri dicuntur trahere currum lunæ. ¶ Leuat, remouet ora: idest frena tauris ſuis. ¶ Sabeis: orientalib? populis. ¶ Iberia, Hiſpania. ¶ Feruentem: meridionalem: ubi eſt torida zona. ¶ Plauſtro: in ſeptentrione: vbi eſt urſa.

Dextra peremptí uictor alcide uiri
Olim iacebis. hic tibi emenſo freta:
Terraſq; & umbras: finis extremus datur.
Nil querimur ultra/decuit hunc finem dari.
Ne quis ſuperſtes Herculis uictor foret.
Nunc mors legatur: clara memoranda: íclyta,
Me digna prorſus/nobilem hunc faciam diem.
Cædatur omnis ſylua, & Oetheum nemus
Suſcipiat ignis/Herculem accipiat rogus.
Sed ante mortem tu genus Pæantium
Hoc triſte nobis iuuenis officium appara.
Herculea totum flamma ſuccendat diem.
Ad te preces nunc hylle ſupremas fero.
Eſt clara captas inter incu'tas genus
Regumq; referens: Euryto uirgo edita
Iole: tuis hanc facibus: & flammis para,
Victor cruentus abſtuli patrio a lare,
Nihilq; miſeræ præter alciden dedi.
Et iſte rapitur. penſet ærumnas ſuas,
Iouis nepotem foueat, & natum Herculis.
Tibi illa pariat quidquid ex nobis habet.
Tuq; ipſa planctus pone funebres: precor,
O clara genitrix/uiuet alcides tuus.
Virtute noſtra pellicem feci tuam
Credi nouercam. ſiue naſcente hercule
Nox illa certa eſt: ſiue mortalis meus
Pater eſt: licet ſit falſa progenies mihi,
Materna culpa ceſſet: & crimen Iouis.
Merui parentem/contuli cœlo decus,
Natura me concepit in laudes Iouis.
Quin ipſe quamq; Iuppiter credi meus
Pater eſſe gaudet. parce iam lachrymis meis.
Superba matres inter argolicas eris.
Quid tale Iuno peperit ætherium gerens
Sceptrum, & tonanti nupta? mortali tamen
Cœlum tenens inuidit, alciden ſuum
Dici eſſe noluit. perage nunc Titan uices
Solus relictus, ille, qui neſter comes
Vbiq; fueram: Tartara, & manes peto.
Hanc tamē ad imos perferam laudem inclytā.
Quod nulla peſtis uicit alciden palam.
Omnemq; peſtem uicit alcides palam.

Sapphicum carmen. Chorus.

Decus mundi radiate Titan,
Cuius ad primos Hecate uapores
Laſſa nocturnæ leuat ora bigæ.
Dic ſub aurora poſitis ſabæis,
Dic ſub occaſu poſitis iberis,
Quiq; feruentem patiuntur axem,
Quiq; ſub plauſtro patiuntur Vrſæ,

DAN. ¶ Cædatur, in futura meum ex oraculo Appollinis quod acceperſit Lycmnius & Ioalus delphis. ¶ Tu genus peantium: philoctetes ex peante hæres factus eſt Hercule ſagyttarum & arcus: iuſſu Herculis ignē rogo ſuppoſuit: precioq; nephandæ Lāpadis here. fortis meliboea pharetris. ¶ Captas iter antiſtrophe cum appoſitione ſubiuncta. ¶ Victor cruēte: defenſio puellæ a ſpōtanea culpa. ¶ Pręter Alcidem: pręter cōmertium meum nullum aliud dotis munus. ¶ Penſet: reponat dolorē mea morte ¶ Fouet: excolat, uiuet. ¶ Tuque ipſa: parce lachrymis mater enī morior qui ad ſuperos ſcā do vbi felicis uitæ donatiuum accepturus ſim. ¶ Pellicem: quaſi legitima nuptiis eam cognouerit Iuppiter. ¶ Siue naſcente Hercule & cætera. aut Iuno ſuit pellex cum natus ſim Ioue patre & te matre aut pater mortalis fuit, quo circa vult Hercules matrē ipſam carere nō ſolum culpa verumetiam ſuſpitione culpæ penitus libram eſſe. ¶ Merui: ergo dignus ſum qui laude meæ virtutis dicar Ioue genitus.

DAN. Decus: dignum Herculis funus quod funeſta ac repentina ſolis caligine uniuerſo mōdo publicetur: id q? non immerito pro hoc ſapphicum carmen triſtis, & funeſtus chorus lachrymis precibus planctibus ab ipſo ſole impetrare contendit. ¶ Radiate: radioſo ſtē mate inſignite. ¶ Bigæ nocturnæ: periphraſis cadentis lunæ ad ortum ſolis. bigas luna trahunt muli ob ſterilitatē. auctor Pōpeius ¶ Sabæis: in arabia ſunt unguētoꝝ: & thuris precio percelebres, Pli. in. vii. Solinus & Strabo auctores. ¶ Patiuntur: torquentur gelu & aſſiduis niuibus.

¶ Manes

BER. ¶ Manes dic herculem ad inferos non reuerſurum. ¶ Inquieti, cerberi ſemper vigilantis. ¶ Sume accipe, inuitat eum ad dolorem. ¶ Quos nubes: facias nubiferum ſplendorem: & ſis Pallidus. ¶ Quando: & quando erit illud tempus quod inuenias alium Herculem. ¶ Quo: ad quem locum, quaſi dicat nuſquam. ¶ Quas manus: vertit ſermonem ad mūdum. ¶ Miſer: quia perdidiſti defenſorem tuum. ¶ Numeroſa: habēs plura capita ut idra. Aper ſi naſcet alius aper in arcadia q̄s manus iplorabis. ¶ Rhodopes alumnꝰ: alius Diomedes. ¶ Helices: vrſæ ſeptentrionalis vbi ſunt populi crudeles. ¶ Stabulū: quia ibi paſcebat equos ſuos carne humana. ¶ Iacet par: terra videt Herculem mori ſicut alii moriuntur: vnde ē par omnibus: licet dum viueret non eſſet æqualis aliis: ſed ſimilis tonanti Ioui. Planctus exhortatur mundum ad lugendum. ¶ Cohibente nodo: ligante nullo vinculo. ¶ Exertos: nudatos. ¶ Sola recludantur omnia templa præter vnū Iunonis. ¶ Obductis: clauſis. ¶ Nouercæ: Iunonis. ¶ Vadis: vertit ſermonem ad Herculem. ¶ Triumphum cerberum. ¶ Vmbra, tu non eris ille Hercules cum corpore ſicut prius credebant vmbras ſeruare illam imaginē quā habebant in corpore: ſicut de deiphœbo qui apparuit æneæ truncatis naribus. ¶ Solum, ut fecit prius ſed multas alias animas quia nunc non eris grauis ¶ Puppis: cimba charontis quæ animæ vehuntur ad inferos. ¶ Non tamen: non eris inter uiles animas, ſed cum iudicibus inferni cū quibus iudicabis. ¶ Geminos cretas, Rhadamantum & Minoem cretenſes. ¶ Diſcernens: Exanimas.

Dic ad æternos properare manes
Herculem: & regnum Canis inquieti.
Vnde non unquam remeauit ullus.
Sume: quos nubes radios ſequantur.
Pallidus mœſtas ſpeculare terras:
Et caput turpes nebulæ pererrent.
Quādo: pro Titan: ubi: quo ne ſummæ
Herculem in terris alium ſequeris?
Quas manus orbis miſer inuocabis:
Siqua ſub terra numeroſa peſtis
Sparget intentam rabiem draconis?
Arcadum ſiquis populi uetuſti
Fecerit ſyluas aper inquietas:
Thraciæ ſiquis Rhodopes alumnus
Durior terris Helices niuoſæ
Sparget humano ſtabulum cruore?
Quis dabit pacem populo timenti,
Siquid irati ſuperi per urbes
Iuſſerint naſci? iacet omnibus par.
Quem parem tellus genuit tonanti.
Planctus immenſas reſonet per urbes:
Et comas nullo cohibente nodo
Fœmina exertos feriat lacertos.
Solaq; obductis foribus deorum
Templa ſecuræ pateant nouercæ.
Vadis ad Lethen ſtygiumq; littus
Vnde te nullæ referent carinæ.
Vadis ad manes miſerandus unde
Morte deuicta taleras triumphum.
Vmbra nudatis ueniens lacertis.
Languido uultu: trepidoq; collo.
Teq; non ſolum feret illa puppis.
Non tamen uiles eris inter umbras:
Æacumq; inter geminoſq; Cretas:
Facta diſcernens: feri tyranni.
Parcite o dites: inhibete dextras.
Laudis eſt purum tenuiſſe ferrum:
Dumq; regnabas minimum cruentis
In tuas urbes licuiſſe factis.
Sed locum uirtus habet inter aſtra:
Sedis Arctoæ ſpatium tenebis?
An grauis Titan ubi promit æſtus?
An ſub occaſu tepido nitebis?
Vnde commiſſo reſonare ponto
Audies Calpēn: loca quæ ſereni
Deprimes cœli? quis erit recepto
Tutus Alcide locus inter aſtra?
Horrido tantum procul a Leone
Det pater ſedes: calidoq; Cancro:
Ne tuo uultu tremefacta leges

¶ Dites: potentes nolite credules eſſe. ¶ Purum ferrum: iuſtitia ſine iniuria. ¶ Minimum: minimam fuiſſe licentiam: q crudelia facta non habeant locum in tuis terris. ¶ Sed locum: pulchra ſententia: oſtendit nunc quem honorē habiturus ſit Hercules apud ſuperos. ¶ Arctoæ ſeptentrionalis. ¶ Promit: accipit intelligit orientē. ¶ Occaſu: occidentem intelligit vbi eſt mare mediterraneū in hiſpania. ¶ Nitebis: ſplēdebis tanquā ſydus. ¶ Cōmiſſo: inter calpem & abilam. ſcopulos quos fregit Hercul. ut ingreſſus maris mediterranei eſſet in oceanum. ¶ Reſonare: quia ibi eſt ſtrepitus propter ſcopulos. ¶ Deprimes: grauabis præſentia tua. ¶ Tutus, quaſi dicat pauca ſunt loca vbi non ſit aliquod monſtrū quod adhuc Herculem timebit. ¶ Leone: cancro de his ſuperatis ad hercule diximus. ¶ Leges: curſus ſuos.

DAN. ¶ Nō vnquam: nunquam, vt ora dei iuſſu non vnquā credita teucris. ¶ Populi vetuſti: qualem vocat Appollonius προσεληνον και προτοσ ονειον & Theocritus, noſtri quoq; poetæ ex imitatione confirmant. ¶ Populo timenti. mortuo iam pacatore. ¶ Tellus genuit: ideſt qui alter veluti terreſtris Iuppiter cum cœleſti de paritate contendebat. ¶ Feri tyranni: ecbaſin facit admonens exemplo Herculis principes & reges ſuper ſedeant ſpoliare & rapere, ſed iuſtitiam colere, & populos in trāquilla pace cuſtodire libeat. ¶ Quis erit recepto: & cum collocet te ſupremus iuppiter ubi leo te non videat ne priſtinæ cladis recordatione conterritus inſaniat & legē aſtrorum confundat.

BER. ¶ Trepidat: Titan ſol timeret ſi videret confuſionem zodiaci. ¶ Vere dum: ponit laudem quam habiturus ē ſemper Hercules: dum in vere erunt flores & hyeme cadent folia ſemper cantabunt præconia Herculis. ¶ Ante: arguit ab impoſſibili: ꝙ prius lex naturæ diſſoluetur quam memoria Herculis perdatur. ¶ Dulci: nam eſt amara. ¶ Diſcedet, errabit cum ſit perpetuo firmum. ¶ Ponto: mari, nam dicuntur ſydera occidere in Occano. ¶ Impenſum: ſibi tributis: ¶ Nudatum, tenere contra ciues ſuos: ſi eſt aliquis qui debeat timeri petimus vindicem Herculem. ¶ En qd hoc: dat locum ſequenti ſcenæ audiebat ſtrepitum & videt philotetem venientem cum lętitia renuncian tem Herculem receptum eſſe ī cœlum. ¶ Pater mœret: interrogatiue. ¶ Timide, Iunonis timentis: ꝙ videat Herculem aſcendentem in cœlum. ¶ Titubauit: fecit tremere cœlum propter pondus Herculis. ¶ An magis: an inferi & cerberus uiſo Hercule timuerunt. ¶ Fallimur: non eſt aliquid horum quæ diximus: ſed eſt philotetes qui uiuit cum lætitia. ¶ Peas tulit, genuit philotetes filius peantis: nullum nomen apud græcos finit in n.s. ¶ Notas: quas cognoſcebant oēs populi. ¶ Heres: nam illi Hercules reliquit ſagittas ſuas.

BER. Effare, Hic ē quitus actus in quo cōmēdacio mortis Herculis habetur nutrix petit philotetē ut narret ſeriem rei: quomodo hercules mortuus ſit. ¶ Vitam: magis lętus tulit mortem ꝙ aliquis ferat vitam. ¶ Ignes, ideſt rogos. ¶ Nihil ꝰnullius mali. ¶ Sub occaſu, circa mortem docuit omnia vinci virtute. ¶ Inter vapores: quam virtutem potuit exercere con-

Aſtra conturbent: trepidetq; Titan:
Vere dum flores uenient tepenti:
Et comam ſyluis hyemes recident:
Vel comam ſyluis reuocabit æſtas:
Pomaq; Autumno fugiente cedent:
Nulla te terris rapiet uetuſtas.
Tu comes Phœbo: comes ibis aſtris.
Ante naſcetur ſeges in profundo.
Vel fretum dulci reſonabit unda:
Ante diſcedet glacialis Vrſæ
Sydus: & ponto uetito fruetur.
Quam tuas laudes populi quieſcant.
Te pater rerum miſeri precamur:
Nulla naſcatur fera: nulla peſtis:
Non duces ſæuos miſeranda tellus
Habeat: nec ulla dominetur aula.
Qui poteſt ſolum decus eſſe regni.
Semper intenſum tenuiſſe ferrum.
Siquid in terris iterum timetur:
Vindicem terræ petimus relictæ.
En quid hoc? mūdus ſonat: ecce mœret.
Mœret Alcide pater: an deorum
Clamor? an uox eſt timide nouercæ?
Hercule an uiſo fugit aſtra Iuno?
Laſſus an pondus titubauit Atlas?
An magis diri tremuere manes
Herculem: & uiſum Canis inferorum
Fugit abruptis trepidus cathenis?
Fallimur. læto uenit ecce uultu
Quem tulit Pœas: humeriſq; tela
Geſtat, & notas populis pharetras
Herculis hæres.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. PHILOCTETES.

Effare caſus iuuenis Herculeos precor:
Vultuq; quo nam tulerit alcides necē.
P. Quo nemo uitā. N. læt⁹ adeo ne ulti
Inuaſit ignes? Phi. eſſe iam flāmas nihil
Oſtendit ille: qui ſub occaſu Hercules (mors
Virtute uinci docuit indomita omnia.
N. Inter uapores quis fuit forti locus?
P. Quod unum in orbe uicerat nondū malum
Et flamma uicta eſt: hæc quoq; acceſſit feris.
Inter labores ignis Herculeos abit.
N. Ediſſere agedū: flamma quo uicta ē modo.
P. Vt omnis Oetheu mœſta corripuit manus:
Hinc fagus umbras perdit: & tota iacet
Succiſa trunco. flexit hinc pinum ferox
Aſtris minantem: & nube de media uocat.

tra ignes. ¶ Vnū malum: ſcilicet flamma. ¶ In orbem: cum qua pugnauerat Hercules. ¶ Hoc quoque, ſcilicet malum flamma. ¶ Acceſſit, adiuncta eſt. ¶ Abiit: acceſſit. ¶ Ediſcere: narra nihil quomodo pertulit flāmam. ¶ Vt omnis, narrat Philoctetes. ¶ Manus, famuli iuſſi ſuccidere arbores: ad rogum. ¶ Perdit: quia non faciet amplius vmbrā. ¶ Ferox, ſcilicet multitudo. ¶ Flexit: ſtrauit. ¶ Minantem: altam. ¶ Nube: de altitudine ſua, quæ uidebatur tangere nubes. ¶ Vocat: ad ſe ut cadat.

DAN. ¶ Vere dum: quādiu tempora viciſſim ſibi concedēt ſtabit æternitas nominis tui. ¶ Vetito, in quem non cadit. ¶ Quieſcant dicere. ¶ Te pater rerum: oramus ne feras terreſtre malum aliquod naſci, quod ſi futurum ſit reſtitue nobis Herculem extra quem erit nullus qui audeat congredi. ¶ Ecquid hoc: apparatus ſcenæ proximæ. ¶ Pōdus: ob pondus additi numinis.

DAN. Effare, herculeæ virtutis meritorū epilogo funebris pōpa illuſtratur: ſed prius monſtroſa ipſius Herculis mors p philoctetem iubent nutrice commemoratur. Actus quintus trimetro archilochio & monometro catalectico. ¶ Quo vultu: quā conſtantia & fortitudine. ¶ Quo nemo uitam: eclipſis vel a ſuperiori repetitio. ¶ Vnum malum: labes veneni quæ Herculem conſumpſit, & flāmam ipſam rogalem. ¶ Feris quas domuit. ¶ Vt omnis: hinc cōmemorat Philoctetes quicquid ſecutum eſt ī obitum Herculis.

¶ Mouit:

BER. ¶Mouit: illa erat tanti ponderis: ut ruitura faceret tremere cautes. i. montem œtam. ¶ Siluam minorem: minores arbores. ¶ Chaonis: chaonia regio eſt epiri alpeſtris: erat in hac ſilua quercus ita magna ut erant ille ex quibus dabantur reſpōſa in chaonia ſilua per columbas: ſō dicit loquax. ¶ Vetat: ramis ſuis faciendo vmbram ¶ Porrigit: erant ita magni rami ut extenderentur ultra alias arbores. ¶ Minax: dum nutaret. ¶ Multo vulnere: multis ictibus. ¶ Cuneos: lignum ſeu ferrum quo ī figitur in fiſſura ¶ Calybs: ipſum ferrum. ¶ Patitur: frangebatur ſecuris. ¶ Fugit: non poteſt intrare. ¶ Tandem: poſt multos ictus. ¶ Admiſit: recepit lucem ſolis. ¶ Pererrant: fugiunt ad alios ramos. ¶ Laſſis, fatigatis antequam inuenierīt ſedem: nam omnes arbores ſucciderant. ¶ Sonuit: dum inſideretur. ¶ Sacræ: conſecratæ Ioui. ¶ Profuit: quia ſuccidebantur. ¶ Aggeritur: in vnum geritur ad faciendum piram. ¶ Anguſtum: reſpectu magnitudinis Herculis: aliter legeant guſtum quaſi conſecratum ¶ In aſtra: in altum. ¶ Tenax: forte. ¶ Herculeę gratiſſime Herculi: nam illa coronatus iuit ad inferos. ¶ At ille: Hercules quādo uidit accenſum rogum ueniebat cum tanto impetu ſic leo in nemore naſamonio: naſamon enim populus iuxta mare libicū ¶ Reclini: flexo ad terrā. ¶ Nō ignes: erat ita lætus ut uideretur petere cœlum non ignes. ¶ Vt preſſit: poſtq̄ uenit in rogum: petiuit ſagittas & arcum: & donauit philotete. ¶ Eminus: a longe. ¶ Irritas, fruſtra. ¶ Media nube: etiam ſi eſſent in altum. ¶ Certa: dicuntur tela certa quæ vulnerant ꝑ intētione mittentis. ¶ Fugam, curſum per rectum tenorem. ¶ Neruo: corda arcus. ¶ Accomoda: ſuccende hanc piram. ¶ Hic modus: claua nodoſa ita ponderoſa eſt quod nemo poſſet sā tractare. ¶ Capiet: quam nulla manus poſſet

Ruitura cautes mouit, & ſyluam trahit
Secum minorem. Chaonis quondam loquax
Stat lata naſti quercus, & phœbum uetat.
Vltraq; totos porrigit ramos nemus.
Genuit illa multo uulnere impreſſo minax,
Frangitq; cuneos, reſilit excuſſus Chalybs.
Vulnuſq; ferrum patitur & truncum fugit.
Commota tandem eſt / tunc cadens lenta mora
Duxit ruinam. protinus radios locus
Admiſit omnes, ſedibus pulſæ ſuis
Volucres pererrant nemore ſucciſo diem.
Quæruntq; laſſis garrulæ pinnis nemus.
Iamq; omnis arbor ſonuit/& ſacræ quoq;
Senſere quercus horridam ferro manum.
Nulliq; priſcum profuit ligno nemus.
Aggeritur omnis ſylua, & alternæ trabes
In aſtra tollunt Herculi anguſtum rogum.
Rapit alta flammas pinus, & robur tenax,
Et breuior ilex. ſylua contexit pyram,
Populea ſylua frondis Herculeæ nemus.
At ille, ut ingens nemore ſub naſamonio
Æger reclini pectore admugit Leo,
Fertur/quis illum credat ad flammas rapi?
Vultus petentis aſtra, non ignes erant.
Vt preſſit Oetan, ac ſuis oculis rogum
Luſtrauit, omnes fregit impoſitus trabes.
Arcumq; poſcit accipe hæc inquit ſate
Pœante dona & munus alcidæ cape.
Has Hydra ſenſit/his iacent ſtymphalides,
Et quidquid aliud eminus uici malum.
Victure felix, has enim nunquam irritas
Mittes in hoſtes. ſiue de media uoles
Auferre uolucres nube. deſcendent aues.
Et certa prædam tela de cœlo ferent.
Nec fallet vnquam dexteram hic arcus tuam.
Librare telum didicit, & certam dare
Fugam ſagittis/ipſa non fallunt iter
Emiſſa neruo tela. tu tantum, precor,
Accommoda ignes, & facem extremam mihi.
Hic nodus, inquit: nulla quem capiet manus:
Mecum per ignem flagret. hoc telum Herculē
Tantum ſequetur. hoc quoq; acciperes: ait:
Si ferre poſſes/adiuuet domini rogum.
Tum rigida ſecum ſpolia nemeæi mali
Arſura poſcit/latuit in ſpolio rogus.
Ingemuit omnis turba/nec lachrymas dolor
Cuiquam remiſit/mater in luctum furens
Diduxit auidum pectus, atq; utero tenus
Exerta uaſtos ubera in planctus ferit.
Superoſq;: & ipſum uocibus pulſans Iouem:

capere. ¶ Flagret: cremetur mecū. ¶ Sequar: cōburat cū ipſa claua: nam conſequetur melius quam iactatur. ¶ Hunc. ſ. nodum haberes: ſi poſſes illum ferre. ¶ Adiuuet, ſicut alia lingua ad me comburendum. ¶ Nemei mali: petiit pellē leonis. ¶ Latuit, erat adeo magna illa pellis ut tegeret rogum. ¶ Remiſit: dolor nō pepercit lachrymis, omnes flebant. ¶ Diduxit, ſcindit. ¶ Tenus: uſq; ad uentrem. ¶ Exerta: nudata. ¶ Pulſans: accuſans.

DAN. ¶Chaonis: chaō Troianus fuit q mortuus: epirō nomē dedit memorāte Virgilio. Dodona ſilua in chaonia ubi oracula dabant columbæ iouis. ¶ Phœbeūs radios & lucē ſolis. ¶ Frangitq; cuneos: quaſi hac mōſtra indignā Herculis mortem arguerent. ¶ Taodē: geminatis ictibus. ¶ Domꝰ. nidi. domū nidū dicit qd ex nidis uolucrū primū fuit domus excogitatata & cœpta fabricari curialꝰ & hyperbius fratres athenis: domos cōſtituerūt antea ſpecus erat ꝑ domibus quidā hoc uiuētum ueſtæ a ſcribunt. ¶ Naſamon: in libia populus predator. Silius lib. tertio. Accipe hæc inquit quēadmodum ſuperius perſtrinxit: ſagittas & arcum philotetti Hercules tradidit nec poterat qſpiā extra philoctetem hæc tela torq̄re ſagittas cogente Vlyxe inuentas in expeditione troiani belli cū tractaret vnius ſagittę caſu ille pes vulnerās eſt quo hic culis tumulum idicauerat ¶ Vulneris fœtore apd lēnum relictꝰ eſt. Propertius canit fuiſſe ſanatum a machaōe. ¶ Tarda philoctete ſanauit crura Machaon & reuerſus Troia cōdidit petiliam in Calabria. De media nube aere. ¶ Certā nunq̄ fallentem. ¶ Hic nodus, claua Herculis fuit ex ligno oliuę trinodis admodū in caput creſcēa de qua meminit apollonius in q̄rto. σ τ ι βαρον δ' ε χ ε ν ο ζ ο ν ι δ ε α ι ν σ τ ο ζ α τ ε , τ ο ι σ ι ϖ ε λ ω ρ τ ο δ ε α τ ϖ ε φ ι ο ι σ ε ν ι ο β ο λ κ σ α σ &c. ¶ Fœminea: acri & uehemēti uoce.

BER.

Impleuit omnem uoce fœminea locum.
Deforme letum mater Herculeum facis.
Compeſce lachrymas,inquit,introrſus dolor
Fœmineus abeat.Iuno cur lætum diem
Te flentre ducat?pellicis gaudet ſuæ
Spectare lachrymas. comprime ifirmum iecur
Mater,nefas eſt ubera,atq; uterum tibi
Laniare,qui me genuit,& dirum fremens.
Qualis per urbes duxit argolicas Canem,
Cum uictor Erebi Dite contempto redit
Tremente fato,talis incubuit rogo.
Quis ſic triumphans lætus in curru ſtetit
Victor?quis illo gentibus uultu dedit
Leges tyrannus?quanta pax obitum tulit?
Hæſere lachrymæ cecidit expulſus dolor
Nobis quoq; ipſis,nemo morituro ingemit.
Iam flere pudor eſt,ipſa,quam ſexus iubet
Mœrere,ſiccis hæſit alcmene genis.
Stetit nato pene iam ſimilis parens.
N.Nullas ne in aſtra miſit ad ſuperos preces
Arſurus?aut in uota reſpexit iouem?
P.Iacuit ſui ſecurus,& cœlum intuens
Quæſiuit oculis,arce an ex aliqua pater
Deſpiceret illum,tum manus tendens ait.

DAN.

Quacunq; parte proſpicis natum pater:
Hic eſt pater,quem nocte commiſſa dies
Quæſiuit unus,ſi meas laudes canit
Vtrunq; phœbi littus,& ſcithæ genus,
Et omnis ardens ora,quam torret dies.
Si pace tellus plena,ſi nullæ gemunt
Vrbes,nec aras impias quiſquam inquinat.
Si ſcelera deſunt,ſpiritum admitti hũc precor,
In aſtra nec me mortis infernæ locus,
Nec mœſta nigri regna conterrent iouis.
Sed ire ad illos umbra:quos uici:deos
Pater erubeſco,nube diſcuſſa diem
Pande:ut deorum uultus ardentem Herculem
Spectet.licet tu ſydera:& mundum neges.
Vltro pater cogere.ſi uoces dolor
Abſtulerit ullas,pande tunc ſtygios lacus:
Et redde fatis,approba natum prius.
Vt dignus aſtris uidear:hic faciet dies.
Leue eſt,quod actũ eſt,Herculem genitor prius
Inuenit:an damnauit?hoc poſtq; addidit:
Nouerca cernat:quo feram flammas modo.
Flammas popoſcit:hoc age alcidæ comes:
Non ſegnis:inquit:corripe Oetheam facem.
Quid dextra tremuit? num manus pauida ipiũ
Scelus refugit?redde iam pharetras mihi
Ignaue:iners:inermis.eſt noſtros manus

¶Deforme:Hercules audiens matrem clamantem dixit noli flere mr̃ ne mortem meam turpem facias. ¶Iecur:ubi eſt ſedes amoris & indignationis. ¶Firmum præme dolorem intus. ¶Dirum:cum magna uoce furens depoſuit caput ut moreretur tali impetu ut fuit quando duxit cerberum. ¶Dite contempto:plutõe neglecto. ¶Fato:morte tremẽte. ¶Quis ipſa tanta lætitia fuit ad mortem:quanta nullus unquam triumphauit. ¶Illo:tam lœto uultu. ¶Hæſere:firmate ſunt qui uidendo illum:ita lœtum. ¶Sexus:ſcilicet fœmineæ natura facilis:ad lachrymas. ¶Siccis:ſine lachrymis. ¶Pœne ſimilis:ita fortis. ¶Securus:ipſe per ſe fortis:nullum rogauit. ¶Deſpiceret:deorſum aſpiceret. ¶Vnus dies:ſum ille filius qui genitus ſum geminata nocte. ¶Commiſſa:coniuncta. ¶Quæſiuit acquiſiuit. ¶Vtrunq; littus:orientis & occidentis ſi totus mundus cantat laudes meas q peperi pacem omnibus populis tu debes recipere me in cœlum. ¶Ardens ora regio orientalis. ¶Gemũt:mortem meã. ¶Inquinat:maculata cruore humano:nã omnes ſceleratos de mundo ſuſtuli. ¶Deſunt:per me remota ſunt. ¶Admitti:recipi. ¶Nigri:Iouis Plutonis ne ad inferos deſcẽdam. ¶Ad illos:ſcilicet infernales. ¶Vmbra:anima ſeparata a corpore.

¶Nube:quare ſol obduxerat Radios nubibus ad teſtãdum dolorem de morte Herculis. ¶Neges ſydera ſita non uis mihi dare cœlum facias ſaltem ut dii ſpectent me ardentẽ. ¶Voces:reuocat ſententiam:ſi dixi quicquam indignum parce dolori meo qui me ita coegit loqui. ¶Fatis:loco mortis. ¶Approba:uirtutem meam prius tamen iudicat dignam cœlo. ¶Leue:parum ẽ quod feci reſpectu illius quod faciam hodie. ¶Prius:quaſi dicat damnas me priuſq; quam cognoſcas me filium tuum. ¶Addidit:poſtea dixit ſaltem aperi cœlum ut Iuno uideat quam fortiter feram flammas. ¶Popoſcit:his dictis petiuit ignẽ ſupponi rogo. ¶Comes:o philotetes. ¶Oetam:in mõte œta. ¶Tremuit:ego timebam ſupponere ignem & ipſe dixit cur tremis tu putas hoc eẽ ſcelus impium. ¶Redde,quia non mereris tela fortis uiri.

¶Iuno cur lætum diem:quæ forris conſtantia & patientia noſtra inuidia carpitur:macreſcit nãq; inuidia aliena ſemp felicitate. ¶Dirum:tremendum & horribilit fremẽs. ¶Quis ſic triumphans:ſuprema & maxima laus Herculis qui mortem non expauerit ſed tanquã triumphãs illam adierit. ¶Quanta:hipalage. ¶Hæſerunt:nõ emanarunt:ne ipſi quidem Alcmenæ quam ſexus infirmitas & amor maternus debuerant cõmouere. ¶Iſte eſt:filius ille unicus.

Quæ tendat arcus?quis ſedet pallor genis?
Animo faces inuade,quo alciden uides
Vultu iacere,reſpice arſurum miſer.
Rogat ecce iam me genitor,& pandit polos.
Venio pater,vultuſq; non idem fuit.
Tremente pinum dextera ardentem impuli.
Refugit ignis,& reluctantur faces:
Et membra uitant.ſed recedentem hercules
Inſequitur ignẽ.Caucaſum,aut pindũ,aut atho.
Ardere credas.nullus erupit ſonus.
Tantum ingemiſcit ignis ad durum iecur.
Typhon in illo poſitus immanis rogo
Gemuiſſet ipſe quiq; conuulſam ſolo
Impoſuit humeris Oſſan Enceladus ferox.
At ille medias inter exurgens faces
Semuſtus,ac laniatus,intrepidus,rubens.
Nunc o parens herculea,ſic ſtare ad rogum
Te mater:inquit:ſic decet fleri herculem?
Inter uapores poſitus:& flammæ minas
Immotus:inconcuſſus:in neutrum latus
Correpta flectẽs membra adhortatur : monet:
Gerit aliquid ardens . omnibus fortem addidit
Animum miniſtris/urere ardentem putes.
Stupet omne vulgus/uix habẽt flammæ fidem.
Tam placida frons eſt:tanta maieſtas uiro.
Nec properat uri/cumq; iam forti datum
Leto ſatis penſauit:igniferas trabes
Hinc inde traxit : nimia quas flamma occupat.
Totaſq; in ignem uertit,&,qua plurimus
Exundat ignis:recipit intrepidus:ferox.
Nunc ora flammis implet.aſt illi graues
Luxere barbæ:cumq; iam vultum minax
Appeteret ignis:lamberent flammæ caput.
Non preſſit oculos:ſed quid hoc?mœſtã intuor
Sinu gerentem reliquias magni herculis.
Crinemq; iactans ſqualidum alcmene gemit.

Trimetri Iambici.

ALCMENA. PHILOCTETES.

TImete ſuperi fata:tam paruus cinis
Herculeus ẽ, huc ille decreuit gigas.
O Quanta titan in nihil moles abit?
Anilis(heu me)cœpit alciden ſinus.
Hic tumulus illi eſt ecce uix totam hercules
Compleuit urnam. quam leue eſt pódus mihi.
Cui totus æther pondus incubuit leue.
Ad tartara olim et regnaq; o nate ultima
Redditurus ibas:quando ab inferna Styge
Remeabis iterum:non uti ſpolium trahas:
Rurſumq; Theſeus debeat lucem tibi.
Sed quando ſolus?ignis impoſitus tuas

BER, ¶ Animo:ſuppone ignem eo animo quo me uides expectare. ¶ Arſurum:cape exemplum a me qui non timeo cũ arſurus ſim. ¶ Rogat: tu tardas : & iuppiter iam me uocat in cœlum. ¶ Venio: uerba Herculis. ¶ Impulit: tunc ſuppoſui facem ardentem tremente manu. ¶ Refugit: uidebatur fugere. ¶ Reluctantur: nolebant appropinquare. ¶ Recedentem:ipſe ſequebar ignem . ¶ Caucaſum: q2 ille rogus erat tãta ſtrues ut ardere crederes caucaſum ſeu athõ. ¶ Sonus: nulla lamentatio. ¶ Ingemiſcit: ꝗ combureret Herculem. ¶ Typhon:ſiue typheus gigas: credo ꝗ ſi ibi fuiſſet ingemuiſſet. ¶ Encheladus:Gigas qui portauit. ¶ Oſſam:montem theſſaliæ. ¶ At ille:ſcilicet Hercules ¶ Parens : herculea mater herculis . ¶ Correpta:ſcilicet ab igne.nõ mouebat ſe . ¶ Gerit aliquid: nam ligna aptabat forte deficiente igne . ¶ Monet: ne fleamus . ¶ Vrere: erat eo animo ut ſi ipſe ureret alium. ¶ Fidem uix:credebant illum ignem eſſe uerum ꝗ Hercules tam fortiter ferret eas flammas. ¶ Placita : non perturbata ¶ Properat : ut pœna eſſet breuior. ¶ Cumq; leto forti : quando putauit ſatis quod feciſſet multa fortiter ĩ morte poſtea uoluit mori . ¶ Exundat:ubi uidebat maiorem ignem illuc ibat. ¶ Luxere: ſcilicet igni ¶ Barbe: Seruius dicit ĩ plurali barbas de animalibus in ſingulari de homine. ¶ Minax:cum inſtaret ignis prope vultum nũquam clauſit oculos. ¶ Lãberent:circũdarent. ¶ Sed quid hoc:dat locum ſequẽti ſcenæ. ¶ Nam uidet Alcmenam:quæ portabat cineres Herculis cremati.

BER, TImete . Veniẽs Alcmena cum reliquiis herculis uitæ noſtræ conditionem nõ diu durare oſtẽ

dit: & lamentatur de ſeipſa ubi habitura ſit locum: amiſſo Hercule. ¶ Superi, timete: etiam uos mortem quando uidetis Herculem mori . ¶ Gigas: Hercules ita magnus ut uideretur gigas . ¶ Decreuit , a decreſco. diminutus eſt tantum ut capiatur in parua urna ¶ Titan: exclamat ad ſolem. ¶ Moles magnitudo corporis . ¶ Anilis ſinus: gremium meum recuit herculem olim ita magnum. ¶ Hic : hæc parua urna . ¶ Leue:quia parum ponderat. ¶ Iterum : quaſi dicat nunquam . ¶ Debeat lucem : quod reduxeris eũ ad ſuperos non quæro qd̃ redeas cum ſpolio ab inferis uidelicet cũ cer. & the. ut prius rediſti : ſed ſolus ¶ Ignis : ardens flegeton retinebit animam tuã.

DAN ¶ Non idem fuit : quando reſpondit patri. ¶ Iecur ꝙ parte & lachrymari cogimur & amare. ¶ Encheladus: Titani & terræ filius ſuppoſitus ætnæ.caret diſtio ſpiritu . ¶ Mater herculea: Alcmenæ . ¶ Gerit aliquid: uitam ſemper degit negocioſa; adeo ut moriens aliquid etiam geſſerit me iuuans me admonens.

DAN. TImete ſuperi. Venit Alcmena in funere Herculis p alcmenã matrem & inuitatos ab ea ad funeſtũ mun?. ¶ Decreuit:exinanitus eſt. ¶ Gigas:Hercules immani corpore. ¶ Anilis ſinus:ſic electra exemptos de urna fictitios oreſtis cineres in ſinum repoſuit. ¶ Cui tutus:cum loco athlãtis cœlum ſuſtinuit. ¶ Quando: nunquam.

BER.

Compeſcet vmbras/teq; tartareus canis
Inhibere poterit, quando Tænareas fores
Pulſabis? ah quas mater ad fauces agar?
Q ua mors aditur? uadis ad manes iter
Habiturus vnum. quid diem queſtu tero?
Q uid miſera duras uita? quid lucẽ hanc tenes?
Q uem parere rurſus Herculem poſſum ioui?
Q uis me parentem natus alcmenam ſuam
Tantus uocabit? o nimis felix, nimis
Thebane coniux, tartari intraſti loca
Florente nato/teq; uenientem inferi
Timuere forſan. quod pater tantum Herculis
Vel falſus aderas, quas petam terras anus?
Inuiſa ſæuis regibus, ſiquis tamen
Rex eſt relictus ſæuus/hei miſeræ mihi.
Q uicunq; cæſos ingemunt nati patres
A me petent ſupplicia. me cuncti obruent,
Siquis minor Buſiris/aut ſiquis minor
Antæus. urbes perfidæ terrent plagæ.
Ego præda ducar. ſiquis iſmarios greges
Thracis cruenti uindicans, carpent greges
Mea membra diri. forſitan pœnas petet
Irata iuno. totus uertetur dolor.
Secura uicto tandem ab alcide uacat.
Pellex ſuperſum, ſupplicia de qua exigat.
Ne parere poſſem, fecit hic natus mihi
Vterum timendum. quæ petam alcmene loca?
Q uis me locus? quæ regio? quæ mundi plaga
Defendet? aut quas mater in latebras agar?
Vbiq; certe nota. ſi patriam petam,
Lareſq; miſeros, argos Euriſtheus tenet.
Orbata thebas, regnum & Hiſmenum petam,
Thalamoſq; noſtros, in quibus quondam iouẽ
Dilecta uidi? pro nimis felix nimis,
Si fulminantem & ipſa ſenſiſſem iouem.
Vtinam meis uiſceribus alcides foret
Exectus infans, nunc datum eſt miſeræ, datum
Videre natum laude certantem ioui.
Et hoc daretur ſcire, quod fatum mihi
Eripere poſſet/quis memor uiuet tui
O nate populus? omne iam ingratũ eſt genus.
Petam Cleonas? arcadum an populos petam?
Meritiſq; terram nobilem quæram tuis?
Hic dira ſerpens cecidit, hic ales fera,
Hic rex cruentus, hic tua fractus manu,
Q ui te ſepulto poſſidet cœlum Leo.
Si grata terra eſt, populus alcmenam tuam
Defendat omnis. Thracias gentes petam,
Hebriq; populos? hæc quoq; eſt meritis tuis
Defenſa tellus, ſtabula cum regno iacent,

¶ Tenareas: ubi eſt ingreſſus ad inferos. ¶ Pulſabis, ſcilicet redeundo: quaſi dicat nunquam. ¶ Aditur: petitur locus mortis: quæ uia ſequar te ad inferos. ¶ Vnum: quia ibi & non redibis: ideo ſolũ iter erit. ¶ Duras, iam debuiſſes deficere uidendo mortem filii. ¶ Tantus: tã magnus ut Hercu. quaſi dicat nunquã talem habebo. ¶ Thebani coniux: amphitrio: fœlix q: mortuus nõ uides tantum dolorem de morte filii. ¶ Timere: quia eras pater Hercu. ¶ Vel: etiam ſi nõ eras u rus pater eius. ¶ Anus: ipſa uetula quo ibo cum ſim odio omnib' Tyrannis propter filium. ¶ Si quis: corrigit ſe: ſi quem filius meus reliquit in terras quaſi dicat: interfecit omnes. ¶ Nati. i. filii illorum quos interfecit petent a me ſuppliciũ. ¶ Buſiris: minor filius buſiris. ¶ Perfidæ: plage regionis in meridie, ubi populus perſee. ¶ Hiſmarios: thracenſes equos ſi quis filius diomedis reſtat. ¶ Greges duri: equi paſſi carne humana dilacerabunt me apponet me præſepibus illorũ. ¶ Irata quia dicor pellex eius. ¶ Vertetur: odium quod habebat in Herculem totum uertet in me. ¶ Secura: nihil curans de hercule qa uictus eſt. ¶ Vacat: non habet agendum aliquid: vnde ipſa ſuperſum eius pellex in quã exerceat iras. ¶ Ne parere: timebit ne pariam alterum Herculem propterea me perdet. ¶ Nota: cognita propter uirtutem Herc. ¶ Patriam: argos. ¶ Euriſthe', qui ĩpabat herculi. ¶ Orbata: priuata filio. ¶ Hiſmenum: fluuium thebanum. ¶ Thalamos, ga nupta fuit amphitrõi. ¶ Fulminãtem nimis fœlix fuiſſem ſi iuppiter me fulminaſſet: quẽadmodũ ſemelem Thebanam matrem bacchi & deutero meo fuiſſet exectus: ideſt inciſus infans her. ¶ Certantẽ equãtem laudes her. ¶ Et hoc u: eo amiſſo magis dolerem nam magis dolemus amiſſis rebus magnis quã paruis. ¶ Cleonas: ciuitatem ubi Hercules leonem: interemit. ¶ Nobilem: famoſam. ¶ Meritis: qui ibi interfecit aprum hic alio loco, ales fera ſtimphalis. ¶ Rex: cruentus Buſiris. ¶ Leo: ſcilicet nemeus ſeu cleoneus qui in aſtra collocatus eſt. ¶ Defenſa: quia ibi interfecit diomedẽ.

DAN.

¶ Tænareæ fores: fauces quæ ducunt ad tartarum. ¶ Mater ego Herculis. ¶ Additur: paſſiue ſicut Ouidius in analibus. Vnde nem' nullis illud aditur eqs. ¶ Durus: ſuſtines. ¶ Tenes, moraris. ¶ Quẽ parere: quãdo nullum amplius paritura ſim Herculi ſimilimum meſtus moriar comes Herculis q̃ ſuperuiua ȝ orba. ¶ O nimis fœlix, qui funus filii non deploraſti: cõtra infœlix pater quiupereſt functo filio quemadmodum neſtor qui de nimio ſtamine de legibus fatorum multa conqueſtus eſt qd uiderit actis antilochi barbam ardentem. ¶ Venientem: eum te ſicut uiciſſim eo pro uenio frequenter uſurpatur. Vel falſus etiam ſi falſus omnino formidabilis fama percelebri tui gnati. ¶ Cæſos: ab Hercule. ¶ Buſiris: tale eſt, ſi quie mihi paruulus aula luderet æneas & quidem ſi honoratio credimus patribus filii erant cognomines ubi alterius nomen fuiſſet prætermiſſum. ¶ Forſitan pœnas petet: exiget a me pœnas iniuriam filii ſi quas vnquam niſi uincẽdo illi fecit iniurias aut q a me natus ſit: licet teſtante Papinio. Nil culpa nepotibus obſtet. ¶ Vertetur: in caput meum cum detur omnis faba. ¶ Euriſtheus, æmulus Herculis cui propter naſciturum Herculem cœlum iterclusũ eſt indignatione Iouis. ¶ Et ipſa: ſicut ſemele. ¶ Cleonæ: ſunt iuxta Nemeam in Archadia: vnde cleoneus leo quem peremit Hercules. Valerius flaccus in primo cleoneo iam tempora cluſus hiatu alcides. ¶ Hebri populos: Thracas. hebrus fluuius ex pindo trahens ortum ut placet Ariſtoteli in ſecundo methaurorum.

¶ Vbi

BER. ¶ Vbi: quaſi dicat in nul-
lo loco: quia toti mundo
dedit pacem. ¶ Conten-
dat, ut habeāt cineres tuos
¶ Onus: urna quam ge-
ſtabat Alcmena manibus.
¶ Totus orbis: tua fama,
erit tibi magnum ſepul-
chrum per totum orbem.
¶ Quid anime: ſeipſam di
cit non timendum eſt: dum
tenes cineres filii: quia ad-
huc erūt tibi præſidia quā
do reges adhuc timebunt
vmbram Herculis. ¶ De-
bitos conſolatur Alcme-
nam philotetes. ¶ Abſtu-
lit iter: nam cum mors ex-
tinguat omnia ſola uirtus
ſuperſtes reſtat: vnde non
eſt dolendum de morte fi-
lii qui tot præclara facino
ra egit ut immortalitatem
nois ſui meruerit. ¶ De-
generes: uiles carentes uir
tute. ¶ Sedabo: interroga-
tiue ceſſabo. ¶ Vindicem:
vnde magna eſt mea iactu
ra. ¶ Vtrunq; oceanum:
orientem & occidentem.
¶ Quod amiſi vnum filiū
ſed poſſum exiſtimare per-
didiſſe multos in vno: nam
plures ualebat. ¶ Condi-
di: ſepeliui. ¶ Poteram da-
re: & ſi nō haberem filium
regum uictorem. ¶ Vna:
cum haberem filium Her-
culem nunquam feci uota
diis quia illis non indige-
bam. ¶ Quid: quaſi dicat:
oia poterat dare. ¶ Ma-
nū: ſcilicet Herculis. ¶ De
fleuit: nunc comparat mi-
ſeriis aliorum. ¶ Bis ſepte
nos quatuordecim filios
Niobem intelligit de qua
diximus in prima tragœ-
dia. ¶ Ille: meus Hercules
¶ Quot gregibus: quam
multæ multitudini filiorū
poterat æquari. ¶ Alcme-
ne ipſa ut numeraretur in-
ter miſeras matres. ¶ Da-
bit: ſcelicet exemplum mi-
ſeræ matris. ¶ Ceſſate o
matres iam ceſſate a luctu
& conſolate uos in compa
rationem mei. ¶ Pertinax,
adhuc durans. ¶ In ſaxa: ſi
cut dicitur de niobe. ¶ His
malis: ſcilicet meis. Nam
plura habeo q̄ uos omnes
ſimul. ¶ Agedum: exhor-
tatur ſeipſam ad luctum.
¶ Vna: ego ſola non ſum
ſatis ad tantum luctum.
Vnde uellet totum mun-
dū reſonare plāctu. ¶ Bre

Hic pax cruento rege proſtrato data eſt.
Vbi enim negata? quod tibi infelix anus
Quæram ſepulchrum? de tuis totus rogis
Contendat orbis. reliquias magni Herculis
Quis populus, aut quæ tēpla, quæ gentes colēt?
Quis iam petet, quis poſcet alcmenes onus?
Quæ tibi ſepulchra nate, quis tumulus ſat eſt?
Hic totus orbis fama erit tumulus tibi.
Quid anime trepidas? Herculis cineres tene.
Complectere oſſa/reliquiæ auxilium dabunt.
Erunt ſatis præſidia/terrebunt tuæ
Reges uel vmbræ. Phi. debitos nato quidem
Compeſce fletus mater alcmene inclyti.
Non eſt gemendus, nec graui urgendus nece.
Virtute quiſquis abſtulit fatis iter.
Æterna uirtus Herculem fleri uetat.
Fortes uetat mœrere/degeneres iubet.
A. Sedabo queſtus? uindicem amiſi parens
Terræ atq; pelagi, quaq; purpureus dies
Vtrunq; clara ſpectat oceanum rota.
Quot miſera in vno condidi natos parens?
Regno carebam/regna ſed poteram dare.
Vna inter omnes terra quas matres gerit,
Votis peperci, nil ego a ſuperis petii
Incolume nato. quid dare Herculeus mihi
Non poterat ardor? quis deus quidquam mihi
Negare poterat? uota in hac fuerant manu.
Quidquid negaret Iuppiter, daret Hercules.
Quid tale genitrix ulla mortalis tulit?
Defleuit aliqua mater, & toto ſtetit
Succiſa fœtu/biſq; ſeptenos greges
Deplanxit vna/gregibus æquari meus
Quot ille poterat? matribus miſeris adhuc
Exemplar ingens deerat/alcmene dabit.
Ceſſate matres, pertinax ſiquas dolor
Adhuc iubet lugere/quas luctus grauis
In ſaxa uertit. cedite his cuncta malis.
Agedum, ſenile pectus o miſeræ manus
Pulſate. & vna funeri tanto ſat eſt,
Grandæua anus defecta? quod totus breui
Iam quæret orbis/expedi in planctus tamen
Defeſſa quanquam brachia, ut inuidiam deis
Lugendo facias. aduoca in planctum genus.

Anapeſtici.

ALCMENA SOLA.

FLete alcmenen, magniq; Iouis
Plangite natum/cui concepto
Lux vna perit, noctesq; duas
Contulit Eos. ipſa quiddam
Plus luce perit/tota pariter

ui: ſcilicet ſpacio naſcen-
tur monſtra nec erat Her-
cules: & eum omnes uoca-
bunt. ¶ Expedi: exere bra-
chia nuda ad plangēdum.
FLete, mutat BER.
verſuʒ & fa-
cit anapeſti
cum. Alcme
nem: miſe-
rias meas.
¶ Eous: aurora. ¶ Contu
lit: coniunxit. ¶ Plus luce
q̄uis lux ſit utilis uite: tñ
aliqd maius petit. ſ. Her.
¶ Hic pax: illic pax tran- DAN.
quilla duce filio. ¶ De tuis
totus rogis: quæritur glo-
ria a populis per monumē
ta uirorum præſtantium:
quemadmodum grauis il-
la & capitalis pugna teſti-
ficatur inter himerenſes &
catanenſes exorta de cine-
ribus Steſichori ad quā
dirimēdam Phalaris Aſti-
phaleus iudex electus fuit,
& tandē p Catanēſe plata
ſnia: quoniā apcatane ſtu
diis litterarum operam na
uaſſet egregiam. Imereus
enim fuit Steſichor⁹. poe-
ta cæcus: cæteꝗ; facundiſſi
m⁹ ¶ Onus alcmenes, her.
¶ Hic totus orbis: cœlū
ſepultura eſt urna carenti-
bus itu uero ubiq; erit pręſ
ſto fama & meritis. ¶ Re-
liquiæ hercu. etiam mor-
tuus tibi opem feret herc.
¶ Non eſt gemendus more
eorum lugenda eſt: quo-
rum laue emori non po-
teſt ¶ Vindicem: ego pa-
rene amiſi uindicem terrę.
¶ Quot miſera vnus her.
eſt mihi flendus pro innu-
meris gnatis quo ſolo erā
regina, nā gloria parentis
eſt filius ſapiēe. ¶ Succiſa:
orba fœtu prius. ¶ Ceſſa
te miſes ego vna hodie an-
cedo oēs miſeras miſeria.
FLete: Hercule-
ruʒ uirtutē per DAN.
lugētem Alcme
nam anacepha-
leoſis Carmine
pindarico. ¶ Vos: craſis
in dictione aut melius ſm
græcam inflexionem quæ
eſt γοσ, οοσ. inde torque-
tur νοοσ quæ dictio non-
nunq̄ corripit primā apud
latinos qd nuſq̄ inuenies in
græcis auctoribus: cur id
egāt latini uiderit eruditi,
duæ noctes fuerūt cōmiſſę
dum her, ſereret Iuppiter.

tus ſuppoſitum: ex græco dictionario item tollenda eſt pertinax mēda quę ſub armis montibus fert eſſe ſepultum: & pſyli poſita ē ſuper α quaſi ſeparata ſit dictio &,τιν loco præpoſitiōis preſſa: quo loco cui uertendum ſit ultio nō eſt meum finire. Ego: qui dolet Herculis uitam non potius armis quam peſte finiri. heu me miſerum qui morior: hoſte fœmina & utinam Iunone fœmina ſi omnino mihi ſub fœmina moriendum erat.

BER. Terq: ſi mea mors cucurrit ter tam turpia fata in mulieres ſcilicet Iunonem & amazones: & Deianirā. Cadere: mori. Iunonis, nam laudabilius fuiſſet ꝙ odio Iunonis periſſem quæ regina cœli dicitur. Nimis, ſcilicet uiſum eſt ut caderem manu Iunonis. Fœminæ cuius: quaſi dicat uiliſſime Deianirę Iuno tu habes partem dedecoris quod non potuiſti me occidere quem Deianira nunc perdidit. Quid: tu lætaris quod morior: ſed deberes triſtari. Tale: nunquam potuiſti mittere tale monſtrum: quod occideret me. Irate tibi: ſcilicet contra me. Mortalis: una Deianira potuit quam tu & ego. Imparem: non ita fortem & potentem ut perdere poſſes Herculē. Duobus: ſcilicet deianira & a me. Pudeant, quia non potuerunt me occidere. Utinam, ſaltē periſſem ab aliquo monſtro quæ ſuperaui. Nemea peſtis: nemeus Leo. Vallatus: circundatus. Tabe: ſanguine meo infecto. Inter: umbras, utinam retētus fuiſſem apud inferos. Spolia ultima: cerberum de ultimo regno. Læto inclyto morte glorioſa. Triformis: cerberus habent tria capita qui

Voluere fata/perq; tam turpes colos
Mea mors cucurrit/cadere potuiſſem mihi
Iunonis odio/fœminæ caderem minis,
Sed cœlum habentis/ſed nimis ſuperis fuit.
Scythico ſub axe genita domuiſſet meas
Vires amazon. fœminæ cuius manu
Iunonis hoſtis uincor? hinc grauior tui
Nouerca pudor eſt. quid diē hūc lætum uocas?
Quid tale tellus genuit iratæ tibi?
Mortalis odia fœmina exceſſit tua.
Adhuc ferebas eſſe te Alcidæ imparem:
Victa es duobus pudeat irarum deos
Utinam meo cruore ſatiaſſet ſuos
Nemeæa rictus peſtis. aut centum anguibus
Vallatus Hydram tabe pauiſſem mea.
Utinam fuiſſem præda centauris datus.
Aut inter umbras uictus æterno miſer
Saxo ſederem. ſpolia cum traxi ultima
Fato ſtupente. tunc ab inferna ſtyge
Lucem recepi/Ditis euici moras.
Ubiq; me mors fugit, ut leto inclyto
Fortis carerem. pro feræ uictæ o feræ.
Non me triformis ſole conſpecto canis
Ad ſtyga reduxit. non ſub heſperio polo
Ibera uicit turba paſtoris feri
Non gemina ſerpens: perdidi mortē, hei mihi,
Toties honeſtam/titulus extremus quis eſt,
C. Uidens ut laudis conſcia uirtus
Non lethæos horreat amnes?
Pudet authoris: non morte dolet.
Cupit extremum finire diem
Vaſta preſſus mole gigantum:
Et monſtriferum titana pati.
Rabidæq; necem debere feræ.
Si tua cauſa eſt miſeranda necis.
Quod nulla fera eſt, nullusq; gigas.
Iam quis dignus necis Herculeæ
Supereſt author: niſi dextra tui?
H. Heu qs intus ſcorpius: qs feruida
Plaga reuerſus cancer infixus meas
Urit medullas? ſanguinis quondam capax
Tumidi iecur pulmonis arentes fibras
Diſtendit/ardet felle ſiccato iecur.
Totumq; lentus ſanguinem auexit uapor.
Primam cutem conſumpſit/hinc aditus nefas
In membra fecit abſtulit coſtis iecur.
Exedit artus penitus/& totas malum
Hauſit medullas/oſſibus uacuis ſedet.
Nec oſſa durant ipſa/ſed compagibus
Diſcuſſa ruptis mole collapſa fluunt.

uiſo ſole uoluit retrahere Herculē ad inferos. Paſtoris feri: gerionis. Gemina ſerpens: uel intelligit ſerpentes miſſos a Iunone quando in cunis erat: uel hydrā quæ geminabat capita. Uidens: inducit chorum: qui dicit Herculem dolere nō de morte: ſed de genere mortis. Auctoris: ſcilicet mortis ſuæ. Cupit uoluiſſet mori contra aliquem gigantem: aut cōtra rabidam feram. Si tua: ſi doles de genere mortis: nō de morte: quis eſſet dignus occidiſſe te non eſt aliquis qui potuiſſet te ſuperare: cū omnia uiceris: opus fuiſſet ut teipſum pdidiſſes. Niſi dextera: niſi occidas te ipſum. Heu quis oſtendit cruciatum ſuum. Feruida: quia cum ſol eſt in cācro magni ſunt ardores: nam eſt ad torridam zonam. Sanguis: iam aſſumpta ſunt uiſcera mea. Capax: ꝙ ſolebat hēe ſāguinē nūc totū aret. Auexit: ꝯſumpſit. Vapor: calor ueneni tardus qui paulatim conſumit. Primam, primo conſumpſit pellē: poſtea interius membra. Fluunt: cadūt & ſeparantur. Compagibus: iuncturis. Collapſa: mole cadēte magnitudine corporis.

Non morte dolet: quod foret præter decorum uiri fortis & magnanimi. Ardet felle ſiccato: inteſtina & partes uitales iam in me ſunt conſumpta: & membra, atq; Hercules illic per totum corpus uigor contabuit ut uix cognoſcat amplius Hercules adeo ſtrigoſa ſunt ilia: & exinaniti lacertorum tori. DAN.

Herculea:

BER. Deficit ingens corpus/& peſti ſatis
Herculea nõ ſunt membra/pro quantũ ẽ malũ:
Quod eſſe uaſtum fateor o dirum nefas,
En cernite urbes/cernite ex illo Hercule
Quid iam ſuperſit/Herculem agnoſcas pater.
His ne ego lacertis ſpolia nemeæi mali
Eliſa preſſi?tenſus hac arcus manu
Aſtris ab ipſis detulit ſtymphalidas?
His ego citaram greſſibus uici feram
Radiante clarum fronte geſtantem caput?
His fracta calpe manibus eliſit fretum?
His tot feræ,tot ſcelera,tot reges iacent?
His mundus humeris ſedit?hæc moles mei eſt?
Hæc ne illa ceruix?has ego oppoſui manus
Cœlo ruenti?cuius o cuſtos manu
Trahetur ultra ſtigius Quires prius
In me ſepultæ?quid patrem apello Iouem?
Quid per tonantem uendico cœlum mihi?
Iam iam meus credetur Amphytrio pater.
Quæcunq; peſtis uiſcere in noſtro lates,
Procede.quid me uulnere occulto petis?
Quis te ſub axe frigido pontus Scythes,
Quæ pigra Tethys gẽuit?aut Maurũ premẽs
Ibera Calpe litus?o dirum malum.
Vtrum ne ſerpens ſqualidam criſta caput
Vibrans, an aliquod ẽ mihi ignotum malum?
Nunquid cruore es genita Lernææ feræ?
Ante reliquid ſtygius in terris Canis?
Omne eſt malũ, nullumq;/quis uultus tibi eſt?
Concede ſaltem ſcire,quo peream malo.
Quæcunq; peſtis ſeua,quæcunq; effera es
Palam timeres,quis tibi in medias locum
Fecit medullas? ecce,direpta cute
Viſcera manus detexit,ulterior tamen
Inuenta latebra eſt/o malum ſimile Herculi.
Vnde iſte fletus?unde i has lachrymæ genas?
Inuictus olim uultus,eſt nunquam malis
Lachrymas ſuis præbere conſuetus/pudet,
Iam flere didicit. quis dies fletum Herculis:
Quæ terra uidit? ſiccus ærumnas tuli.
Tibi illa uirtus,quæ tot eliſit mala,
Tibi ceſſit uni.prima:& ante omnes mihi
Fletum abſtuliſti.durior ſaxo horrido,
Et Chalybe uultus,& uaga Symplegade
Rictus meos infregit/& lachrymam extulit.
Flentem:gementem:ſumme protector poli
Me terra uidit/quodq; me torquet magis:
Nouerca uidit.urit ecce iterum fibras.
Incaluit ardor/unde nunc fulmen mihi?
C. Quid non poſſit ſuperare dolor?

¶ Herculea: habet empha ſim, qua ſolebant eſſe ita vaſta. ¶ Proh quando ſum ſolitus tolerare ingentia mala ſi fateor magnũ iſtud credendum eſt mihi. ¶ Vrbes: vocat vrbes: ut veniant viſum hoc monſtrũ, quod Hercules ita uictus ſit. ¶ Agnoſcas, indignabunde vertit ſermonem ad Iouem. ¶ His oſtendit brachia iam conſumpta quibus tot monſtra ſuſtulit in terris. ¶ Greſſibus, & oſtẽdit eos. ¶ Feram, ceruam: de qua diximus quæ habebat cornua aurea. ¶ Calpe: mons in extrema hiſpania de quo diximus: ibi dictus eſt Hercules poſuiſſe metas & columnas laborũ ſuorũ. ¶ His humeris: oſtẽdit eos peſte populstos. ¶ Moles: magnitudo corporis mei quæ iam tota cõſumpta eſt. ¶ Cœlo ruenti, quando fuit contra gigantes. ¶ Cuius. q. d. nullius quemadmodum tractus eſt meis. ¶ Per tonantem: dicendo ma filium Iouis. ¶ Quæcunq;: ſentiens inteſtinum cruciatum: ad odorem ſuuȝ vertit ſermonem. ¶ Procede: exi foras. ¶ Quis te: vbi natum eſt tantum malum an in mari euxino: ſeu gonticoi aut in mari oceano. ¶ Pigra: qa ibi mare ¶ Serpens: eſt ne ſerpens in viſceribus meis genitus ex idra aut ex ſpuma cerberi ifernalis: q venena dicit reliquiſſe in terris. ¶ Omne: credo omnia mala eſſe in me: inde credo nullum: quia non video. ¶ Vultus: facies dimitte ſaltem te videam. ¶ Concede premitte. ¶ Timeres, ſcilicet me in aperto. ¶ Ecce: incœpi dirumpere pellem: ut poſſim te videre: & ita dicendo dilaniabat ſibi corpus: veſtẽ detrahendo. ¶ Latebra: quia abſcõdis te ne poſſim videre. ¶ Simile Herculi inuictũ: quẽadmodum Hercules non potuit vinci nec tu malum ¶ Vnde: miratur dolorem & q emittat lachrymas. ¶ Pudet parentheſis. ¶ Vidit. q. d. nulla. ¶ Siccus: ſine lachrymis. ¶ Tibi uni .ſ. malo virtus mea quæ ſuperauit omnia monſtra ſuperatur a te. ¶ Abſtuliſti, per uim extraxiſti lachrymas. ¶ Durior: qui nõ poterat flecti ad lachrymas. ¶ Vaga ſymplegade: inſtabilib⁹ cyaneis ſcopulis: de quib⁹ diximus. ¶ Infregit, ſcilicet malum. ¶ Magis, q viderit me Iuno flentem magis doleo. ¶ Vnde fulmen: quaſi dicat ſaltẽ Iuppiter mitteres fulmẽ in me ut cito perirẽ. ¶ Quid non quaſi dicat omnia: poſtq̃ ſuperauit Herculem.

DAN. ¶ Tot feræ, vt Leo, Aper, Ceruus, Hydra, Centauri. ¶ Tot ſcelera, ut Cacus, cerberus, triceps, teq; Diomede buſiris latro. ¶ Antheus gigas. ¶ Tot reges: ut Gerion ceneus Euritus Alous in archadia rex pater auges quam ipſe Hercules clam ſtuprauit, & genuit Ennapliũ iuxta portum pariente matre in arcula expoſitum deinde infantẽ ceruа enutriuit: quẽ paſtores cum inueniſſent dono tulerunt ad Regem Corytum quem loco filii educauit appellauitq; thelephum Diomedes & demum Euryſthea cum Iunone patientia. Procede euocat tabem: quaſi cum ea certaturus ſi i medium procedat per metaphoram ab animato ad inanimatum, a ſerpente ad venenũ adeo audax & fidens ſui erat virtus in Hercule. ¶ Vtrum ne ſerpens, ac ſi dicat quid torquet me non ſat ſcio. ¶ Omne eſt malum: poſt ad dubitationem confirmatio ſequitur. ¶ Palam timeres: propterea non egrederis palam, qui timeres lacertos meos. ¶ Manus: mea detexit carnem ſit te quem conſpicaris o dira contagio. ¶ Simile Herculi: virtuti meæ ſimile: quæ hactenus fuit indomita. ¶ Vnde, Herculem non decet flere deo hæ lachrymæ ex indignatione magis exprimuntur quam ex doloris impatientia. ¶ Vultus, meus. ¶ Quid non apte poeta ſuperſedet a dolore Herculeo in Chori commiſeratione deſcribentis quo geſtu Hercules expirauerit licet plurimuȝ venienti morti reſtiterit.

BER. ¶ Hemo: monte thraciæ. ¶ Lentior: flexibilior. ¶ Axe paraſio: arctico: vbi eſt vrſa quæ olim fuit Caliſto virgo de Paraſia parte archadiæ: nam Hercules vertendo ſe quando poterat reſiſtebat dolori arcticum axem flexuoſum & tortuoſos eſſe inter ſinus ſerpentis deſcripſimus in prima Tragœdia. Ceſſit dedit uicta. ¶ Flectit, ſed licet Hercules reſiſtendo dolori: fortitudo vincit dolorem multotiens, & facit comparationem, ut in ſythia niues aliquando incipiunt diſſolui: ſed nō penitus reſiſtēte frigore. ¶ Virtus, fortitudo. ¶ Reſoluit, ſiſtit dolorem, & lœtum. ¶ Laxare: liq̄facere. ¶ Nefas glaciale: malum frigoris. ¶ Iubar: radios ſolis.

BER. Conuerte: proſequitur lamētationem ſuā Hercules rogādo Iouem: ut ipſum fulminet liberetq; tanto cruciatu illum qui nunquam ſolitus eſt ſimiles præces fundere. ¶ Implicaret, inuolueret. ¶ Poſſeſſus, circundatus tenebris fui cum fato. i. morte nec te inuocaui ¶ Torſi, eleuaui te vocando. ¶ Manus, ſcilicet mea ſemper dabat ſpem victoriæ. ¶ Propter me: nunquā rogauit ut hoſtes meos fulminares, vnde hoc die licet aliquid optare. ¶ Sūmus, traxemus quia nihil aliud unquam petam. ¶ Peto: ut fulmines me. ¶ Aſſerere: uindicare mihi poteram me facere vnum verum Gigantem: ſed nolui turbare tecū crederem verum patrem meum eſſe. ¶ Commoda: mittendo fulmē. ¶ Ante mortem: antequam moriar ut ſaltem dicat cecidiſſe fulmine Iouis. ¶ Nefas, ut dicaris occidiſſe Herculem emitte contra me gigantes ¶ Siculo: vertice ætna ſub quo ſepultus eſt Enchaladus. ¶ Bellona: dea belli ſoror martis. ¶ Gradiuū: Martem deū belli. ¶ Frater, poſſet dicere frater eſt tuus non occideret te: reſpondet verum eſt: ſed filius Iunonis quæ me habet odio. ¶ Soror: Pallas

Q uondam Getico durior Hemo:
Nec parrhaſio lentior axe
Sæuo ceſſit membra dolori,
Feſſumq; mouens per colla caput
Latus alterno pondere flectit.
Fletum uirtus ſæpe reſoluit.
Sic arctoas laxare niues:
Q uamuis tepido ſydere Titan,
Non tamen audet/uicitq; faces
Solis aduſti glatiale iubar.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. ALCMENA.

Conuerte uult' ad meas clades pater.
Nunq̄ ad tuas cōfugit alcides manus
Non, cū partus Hydra fecūdū meos
Caput implicaret. inter infernos lacus
Poſſeſſus atra nocte cum fato ſteti.
Nec innocaui. tot feras uici horridas:
Reges: tyrrannos. non tamen uultus meos
In aſtra torſi/ſemper hæc nobis manus
Votum ſpopondit. nulla propter me ſacro
Micuere cœlo fulmina. hic aliquid dies
Optare iuſſit/primus audierit preces
Idemq; ſummus unicum fulmen peto.
Giganta: crede/non minus uerum mihi
Aſſerere potui. dum patrem uerum puto:
Cœlo peperci. ſiue crudelis pater:
Siue es miſericors: commoda nato manum.
Propera ante mortē/& occupa hanc laudē tibi:
Vel: ſi piget: manuſq; detrectat nefas.
Emitte ſiculo uertice ardentes pater
Titanas in me/qui manu Pindum ferant.
Ante Oſſa: qui me monte proiecto opprimāt.
Abrumpe: & Erebi clauſtra: me ſtricto petat
Bellona ferro. mitte Gradiuum trucem.
Armetur in me dirus: & frater quidem:
Sed ex nouerca. tu quoq; Alcidæ ſoror
Tantum ex parente cuſpidem in fratrem tuum
Iaculare Pallas. ſupplices tendo manus
Ad te nouerca ſparge tu ſaltem: precor:
Telum. perire fœminæ poſſim manu.
Iam fracta, iam ſatiata, quid paſcis minas?
Q uid quæris ultra? ſupplicem Alciden uides
Et nulla: tellus nulla me uidit fera
Te deprecantem. nunc mihi irata quidem
Opus eſt nouerca/nunc tuus ceſſat dolor?
Nunc odia ponis? parcis: ubi uotum eſt mori.
O terræ: & urbes: non facem quiſquā Herculi:
Non arma tradet? tela ſubtrahitis mihi?
Ita nulla ſæuas terra concipiat feras

quæ ex capite Iouis nata es ſine matre: Nouerca Iuno rogo te ut occidas me. ¶ Fracta: debilitata quid nutris minas, iam vides Herculem ſupplicantem. ¶ Odia ponis: videris mihi donare iram tuam quādo cupio mori. ¶ Tradet, interrogatiue adiurat totum mundum ut iaciant tela in eum.

Conuerte: Hercules ut q amplius dolori reſiſtere non poterat petit a Ioue patre properam mortem. Alcmena mater diſſuadet carmē inſcribitur trimetro archilochio acatalectico. ¶ Nunquam ad tuas: ego in omnibus erumnis meis nunquam te præcibus fatigaui pater: neq; opem ut ferres implorari ſatis: & ſuper uirtute illa inixus quā in me olim infantem contuliſti: nunc vbi tabifico malo cōſumitur accurre: & corripe me fulmine. ¶ Giganta: finge me eſſe inimicum tibi, qui tamen cœlum meis armis nunquam laceſſiui: nam ut moriar quam ociſſime uel inuideri inimicus quem fulmine confodias erit mihi inſtar magni muneris hoc genus mortis quod ia'tem uidebor Ioue ultore cecidiſſe non pigra tabe. ¶ Et frater: gradiuum concepit Iuno ex flore fratre Herculis, ſed ex Nouerca frater. ¶ Ex parente: ex capite Iouis in lucem edita: quos ſolent in ventre: & illibus dolores ſentire parentes ea hora in capite ſenſit Iuppiter: ut eleganter in quodam hexaſtico proſequutus eſt Alcāder. ¶ Nūc mihi irata quidem: nunc uere impia & crudelis uidere o Iuno quæ mori cupientem lenta morte fatigari permittis, quid enim prius aut horrendum magis: quā in ipſo ſupplicio ſupplicii moras quęrere. DAN.

¶ Naſcatur

BER. ℭNaſcatur alius, ſcilicet Hercules qui liberet uos quemadmodum ipſe fecit. ¶ Infœlix caput.i.me infœlicem. ¶ Vincite: ſcilicet me interficiẽdo. ¶ Ceſſas, cur me non occidis. ¶ Excidimus: non habes memoriam beneficiorum meorũ. ¶ Tuliſſes: genuraſſes. ¶ Malis: eximite me de hoc malo. ¶ Penſate: retribuite mihi hanc gratiam. ¶ Precium: meritũ quod dabitis mihi. ¶ Quas: uenit Alcmena dicens ubi inueniam filium Herculem, & uidet eum languentem. ¶ Certa: res certas: ſi viſus meus non decepit me video eum afflictum. ¶ Notat: videt. ¶ Reclinis: inclinatus. ¶ Peractum: iam venit ad finem uitæ. ¶ Legatur: colligatur: ut expires animam i ore meo. ¶ Ceruix: collum quo tuliſti cœlum. ¶ Exiguam: quia iam conſumptum erat corpus eius: & dilaceratum veneno. ¶ Vmbræ: apparentiæ non ſum Hercules amplius: ſed Herculis vmbra. ¶ Mei, ſcilicet Herculis. ¶ Flectis, illa vertebat oculos tanquã non poſſet cernere eum. ¶ Erubeſcis: verecũdaris Hercule dici partum: ideſt filium tuũ. ¶ Nupte: Deianirę. ¶ Quicũq, ſcilicet dolus. ¶ Vnde: quomõ. ¶ Palla: veſtis. ¶ Aditum acceſſum. ¶ Conſumpta: venenum conſumpſit veſtẽ & me. ¶ Hydram totum venenum idræ. ¶ Sicania: ſiculas vbi ẽ æthna perpetuo ardens. ¶ Lemnos inſula in egeo dicitur eſſe officina vulcani: in his locis non eſt tantus ardor quantus in corpore meo: nec in torida zona. ¶ Inferni poli: meridionalis & auſtralis vbi ſemper longus eſt dies: quaſi velit dicere ꝙ eſt ita magnus calor illic ꝙ dies non audeat currere propter calorem. Freta: maria nõ credo omnes aquas ſatis eſſe ad refrigerandum me. ¶ Franget: diminuet. ¶ Malis: in tanto æſtu meo omnes aque deficerent. ¶ Quid auctor: vertit ſermonem ad Plutonem quando veni ad inferos cur me non retinuiſti: ſed nunc accipe me talem:

Poſt me ſepultum: nec meas unquam manus
Imploret orbis. ſiqua naſcetur fera:
Naſcatur alius undiq; infelix caput
Mactate ſaxis. uincite ærumnas meas.
Ingrate ceſſas orbis? excidimus tibi?
Adhuc malis: feriſq; ſuppoſitus fores,
Ni me tuliſſes. uindicem ueſtrum malis
Excipite populi. tempus hoc uobis datur.
Penſate merita, mors erit pretium omnium.
A. Quas miſera terras mater alcide petam?
Vbi natus: ubi nam eſt? certa ſi uiſus notat,
Reclinis ecce corde anhelanti æſtuat:
Gemit: peractum eſt. membra cõplecti ultima
O nate liceat. ſpiritus fugiens meo
Legatur ore/brachia in amplexus cape.
Vbi membra ſunt? ubi illa, quæ mundum tulit,
Stelligera ceruix? quis tibi exiguam tui
Partem reliquit? Her. Herculem ſpectus quidẽ
Mater/ſed vmbræ ſimile neſcio quid mei
Agnoſce mater. ora quid flectis retro:
Vultumq; mœrens? Herculem dici tuum
Partum erubeſcis? Al. quis feram mũdus nouã:
Quæ terra genuit? quod ue tam dirum nefas
De te triumphat? uictor Herculeus quis eſt?
H. Nuptæ iacentem cernis alciden dolis?
A. Quis tantus eſt: qui uincat alciden dolus?
H. Quicunq; mater fœminæ iratæ ſat eſt.
A. At unde in artus peſtis, aut oſſa incidit?
H. Aditum ueneuis palla fœmineis dedit.
A. Vbi nã ipſa palla eſt? mẽbra nudata intuor.
H. Cõſumpta mecũ ẽ. Al. tãta ne inẽta ẽ lues?
H. Errare mediis credo uiſceribus meis
O mater Hydram: & mille cum Lerna feras.
Quæ tanta nubes flamma Sicanias bibit?
Quæ Lemnos ardens? quæ plaga inferni poli
Vetans flagranti currere in zona diem?
In ipſa me iactate: pro comites, freta,
Medioſq; in amnes. quis ſat eſt Iſter mihi?
Non ipſe terris maior oceanus meos
Franget vapores. omnis in noſtris malis
Deficiet humor/omnis areſcet latex.
Quid rector Erebi me remittebas Ioui?
Decuit tenere redde me tenebris tuis.
Talem ſubactis Herculem oſtende inferis.
Nil inde ducam. quid, times iterum Herculem?
Inuade mors non trepida/iam poſſum mori.
A. Cõpeſce lachrymas ſaltẽ, & ærumnas doma
Maliſq; tantis Herculem indomitum refer.
Mortemq; uince, quod ſoles: uince inferos.
H. Si me cathenis horridus uinctum ſuis

ſcilicet afflictum & oſtende me in feris ſubactis.i.uictis olim a me: inde: ab inferis ut duxi Cerberũ prius. ¶ Compeſce: Alcmena cõſolatur filium. ¶ Refer, demõſtra te eſſe fortem Herculem: vt ſemper fuiſti.

ℭSpiritus fugiens meo: DAN. antiquorum conſuetudinis fuit: vt morientis vltimus ſpiritus a proximiori ore ſorberetur, ut plane demonſtrat Ouidius in defunere Druſi conſolatitia in epiſtola ad liuiam. ¶ Stelligero: aut uirida: aut quã preſſit cœlum ſtelligerum. ¶ Quis tibi exiguam tui: ut conſumptus es: ut depaſtus. ¶ Sed vmbræ: ſimile non qualem ſolebas prius cernere: ſed ſimilẽ vmbræ. ¶ Feram nouam: qua ſic depaſta eſt filium meum. ¶ Victor Herculeus, quaſi dicat mirum potuiſſe Herculem ab aliquo ſuperari. ¶ Vnde, quo dolo. ¶ Tantane inuenta eſt: quæ conſumat veſtes & carnes pariter. ¶ Lemnos: ex cycladibus vna vt meminit Apollonius in primo argon. in quam præcipitatus eſt bis vulcanus ut canit Homerus in Iliade: fingitur vulcanus eo ſe conferre ab æthna animi gratia dicente Papinio in quinto thebaidos. Lemnius ignifera feſſus reſpirat ab ętna &c. ¶ Plaga inferni, poli meridionalis: qui pronus eſt atque depreſſus de quo poeta: at illũ ſub pedibus ſtyx atra tenet maneſq; profundi. ¶ Diem: ſolem ſicut cõtra ſolem pro die. ¶ Quin tantum oceano properent ſe tingere ſoles: & cætera. ¶ Franget: extinguet ſedabit. ¶ Nihil ducam: nec ſi vel mihi ſunt vires inimicos pellere tectis Tartareis nec qualis eram cum cerberum atras lactantem ſpumas ſupera ad conuexa retraxi. ¶ Si me cathenis alluſio ad pœnam Promethei carmine Heſiodi & apollonii celebratam. ¶ Nõ inquit: mater adeo graue malum eſt vllum quod me in lachrymas cogat: non ſupplicium Promethei.

mors maternus ſtelligera g... sat e... ardor deuot... manis coro...

BER.

¶Caucaſus: mons ſcythię. Si eſſem ligatus in Caucaſo: & Prometheus non dolorem crutior & non video hoſtem. ¶ Dapem: cibum: nam vultur corrodit eius iecur. ¶ Gemitus, non dolorem: etiam ſi eſſem inter cyaneos ſcopulos opreſſus ¶ Redeuntis: ſcilicet ſymplegadis: nam dicuntur illi ſcopuli cōcurrere. ¶ Pindus, mons theſſalie. ¶ Athos: mons inter Macedoniam & Thraciam. ¶ Excipiens: quia altus feriunt altos fulmia colles. ¶ Mūdus ruat: o mater ſi totum cœlum caderet ſupra me non clamabo. ¶ Degener: non conueniens Herculi. ¶ Mille fere, veniant contra me omnia mōſtra, quæ ſuperaui intrepidus nunq̄ clamabo. ¶ Excutient: nō facient me gemere. ¶ Impelli: ſuperari. ſcilicet excutiet gemitus ¶ Non uirus, non eſt venenum, vult Alcmena cōſolari eum. ¶ Sed durus: eſt difficilis labor quem habuiſti ¶ Serpens, procedens. ¶ Fouet illi labores nunc faciunt hūc dolorem ¶ Ophys: venenum idræ quod hauſiſti. ¶ Illa: quaſi dicat vbi ē illa uxor quę fuit cauſa mortis meę. ¶ Intendat: ſagittis interficiam eam. ¶ Manus, ſcilicet mea ſine telo interficiet eam. ¶ Veniat: rogat aliquem gratum ſibi veniat ad auxilium. ¶ Excuſſus: examinata timore nūc ſua quando petit arma: ideo vos famuli remouete ea. ¶ Minatur: monſtrauit, quod facturus eſt. ¶ Alcmene, ipſa mater Herculis quo fugiam: melius eſt manu forti mori q̄ me abſcondere: ut poſtea interficiar ab aliquo ignobili. ¶ Vel etiam pereat ſceleri quod ſcilicet filius interficiat eā: loquitur de ſe in tertia perſona. ¶ Ecce laſſatus: interim dum loquitur Hercules cadit exanimatus, & illa credit illum dormire. ¶ Alligat: claudit. ¶ Impulſum: agitatione. ¶ Fauete ſuperi: ſi non vultis propter me ſeruare filium, ſaltem propter totū mundum quē defendit. ¶ Abeat: recedat. ¶ Reparet: ut poſſit refici iſto ſomno.

Præberet auide Caucaſus uolucri dapem
Scythia gementem, flebilis gemitus mihi
Non exritiſſet. ſi uagæ Symplegades
Vtraq; premerent rupe: redeuntis minas
Ferrem ruinæ. Pindus incumbat mihi
Atq; Hæmus: & qui Thracios fluctus Athos
Frangit tonantis fulmen excipiens Iouis.
Non, ipſe ſi in me mater hic mundus ruat.
Superq; noſtros flagret incenſus rogos
Phœbeus axis, degener mentem Herculis
Clamor domaret. mille decurrant feræ,
Pariterq; lacerent, hinc feris clangoribus
Ætheria me Stymphalis, hinc Taurus minax
Ceruice tota pulſet: & quidquid furit.
Solum quoq; ingens ſurgat, hinc illinc fremēs,
Artuſq; noſtros durus imminuat dolor:
Sparſus ſilebo. non feræ excutient mihi:
Non arma gemitus. nil quod impelli poteſt.
A. Non uirus artus nate fœmineum coquit:
Sed dura ſeries operis: & longus tibi
Fauet cruentis forſitan morbis dolor.
H. Vbi mors? ubi illa? teſtis eſt aliquis mali?
Intendat arcus, nuda ſufficiet manus.
In orbe mecum ueniat, huc aliquis mihi
Procedat agedū huc. Al. hei mihi ſenſus quoq;
Excuſſit ille nimius impulſus dolor.
Remouete quæſo tela, & infeſtas precor:
Rapite hinc ſagittas, igne ſuffuſæ genæ
Scelus minantur. qua fuga latebras petam?
Dolor iſte furor eſt. Herculem ſolus domat.
Cur deinde lachrymas: aut fugā væcors petā?
Obire forti meruit Alcmene manu.
Vel ſcelere pereat, ante quam letum mihi
Ignauus aliquis mandet, ac turpis manus
De me triumphet. ecce laſſatus malis
Sopore feſſas alligat uenas dolor.
Grauiq; anhelum pectus impulſu quatit.
Fauete ſuperi: ſi mihi natum inclytum
Miſeræ negatis: uindicem ſaltem precor:
Seruate terris, abeat excuſſus dolor:
Corpuſq; uires reparet Herculeum ſuas.

Trimetri Iambici.

Hyllus. Alcmena. Hercules.

PRo lux acerba: ꝓ capax ſcelerꝫ dolor,
Nurus tonantis occidit, natus iacet.
Nepos ſupſtū. ſcelere mā̄no hic perit.
Fraude illa capra eſt. quis per annorum uices,
Totoq; in æuo poterit ærumnas ſenex
Referre tantas? unus eripiet dies
Parentem utrumq;: cætera ut ſileam mala.

BER.

PRoh lux, Superuenit hyllus volēs nūciare matrē mortuam & videt patrē iacentem in terra. vnde dicit vna dies abſtulit mihi vtrunq; parentem. ¶ Nurus Deianira. Natus. ſcilicet tonātis Hercules filius. ¶ Nepos. ſ. ipſe. ¶ Quis: & quis erit vnquam in illa ætate & tam ſenex, qui potuerit uidere tanta ſcelera quanta ipſe uidit.

DAN.

¶Caucaſus ſcytha: qui eſt ſcythiæ confinis ad ſeptentrionem quem dixit montem altiſſimum dicit Herodotus. ¶ Etherea ſtymphalis, volucres ſtymphalides de quibus ſupra recitauimus ex ſententia Appollonii multa. ¶ Non uirus docet hic mortem Herculis non eſſe a veneno ſed ex antiquis laboribus retrudeſcere. ¶ Longus diuturnus & latens qui in tēpore matureſcit & erumpit. ¶ Vbi mors: expone ſingula per dialyton, vbi iſta, ſcilicet vxor. ¶ Teſtis eſt aliquis non abeſt hinc procul qui malum noſtrū cognoſcat. ¶ Et mihi ſenſus, adeo grādis me inceſſit dolor ut ſenſus omnis uideat perdidiſſe.

DAN.

PRoh. Inducitur Hercules morte acceptans uti glorioſaꝫ atque percelebrem quamprimo loco miſerandis exemplis deflet filius vna cum obitu matris Deianiræ me ſequitur excuſatio & defenſio Deianiræ per omnes a morte herculis nota eſt qualitas metrica cum ut ſæpius repetita tum ſpontaneæ omnibꝰ vel mediocriter doctis. ¶ Proh: dolentis interiectio per apocopem: ut tradit Diomedes & Apuleius. ¶ Materno, matris meæ. ¶ Fraude, centauri. Hercul. in quo vno omnium mearum cladum ſumma ſita eſt.

¶Parcam,.

Parcamq; fatis, Herculem amitto patrem.
A. Compeſce uoces inclytum alcidæ genus
Miſeræq; nato ſimilis alcmenæ nepos:
Longus dolorem forſitan uincet ſopor.
Sed ecce laſſam deſerit, mentem quies:
Redditq; morbo corpus: & luctus mihi.
He. Quid hoc? tigeri cernitur Trachyn iugo?
Ac inter aſtra poſitus euaſi genus
Mortale? tandem quis mihi cœlum parat?
Te te pater iam uideo placatam quoq;
Specto nouercam quis ſonus noſtras ferit
Cœleſtis aures? Iuno me generum uocat.
Video nitentem regiam clari ætheris:
Phœbiq; tritam flammea zonam rota.
Cubile uideo noctis hinc tenebras uocat.
Quid hoc? quis axem cludit: & ab ipſis pater
Deducor aſtris? ora phœbeus modo
Afflabat axis: tam prope a leto fui.
Trachyna uideo: quis mihi terras dedit?
Modo nempe me infra ſteterat: ac totus mihi
Suppoſitus orbis: tam bene excideras dolor.
Cogis fateri. parce: & hanc uocem occupa.
Hæc Hylle dona matris: hoc munus parat.
Vtinam liceret ſtipite ingeſto impiam
Effringere animã, quale Amazonium malum
Circa niualis Caucaſi domui latus.
O clara Megara, tu ne: cum furerem mihi
Coniux fuiſti? ſtipitem: atq; arcus date.
Dextra iquinetur / laudibus maculã imprimam
Summus legatur fœmina Herculeus labor.
Hy. Compeſce diras genitor irarum minas.
Habet: peractum eſt: quas petis pœnas: dedit.
Sua perempta dextera mater iacet.
He. Cæci dolores: manibus irati Herculis
Occidere meruit. perdidit comitem Lycas.
Sæuire in ipſum corpus exanime impetus:
Atq; ira cogit: cur minis noſtris caret?
Ipſum cadauer pabulum accipiant feræ.
Hy. Plus miſera læſo doluit: huic aliquid quoq;
Detrahere uelles: occidit dextra ſua
Tuo dolore. plura: quam poſcis: tulit.
Sed non cruentæ ſceleribus nuptæ iaces.
Nec fraude matris, Neſſus hos ſtruxit dolos.
Ictus ſagittis qui tuis uitam expulit.
Cruore tincta eſt palla ſemiferi pater.
Neſſuſq; nunc has exigit pœnas ſibi.
He. Habet, peractũ eſt fata ſe noſtra explicant.
Lux iſta ſumma eſt / quercus hanc ſortem mihi
Fatidica quondam dederat, & Parnaſio
Cirrhea quatiens templa mugitu nemus.

BER. ¶ Parcam: ut prçtereã cæ tera mala quæ a fatis habui. Herculẽ: qui decus eſt mundi. Nato: herculi filio meo. Sopor, ſomnꝰ in quo eſt hercules. Laſſam: defatigatã: dum dies relinquit eum illi oritẽ dolor: & mihi luctus. Quid hoc excitato hercule oborta eſt illi imago qa ſibi uidebatur eſſe apud trachinam ciuitatem: & modo uidebat cœlum & iouem illũ aduocantem: & circunſpiciens uidet filium cum quo quærit de matre deianira & illam puer excuſat. Rigenti, qa eſt in aſpero monte. Tandem: receptus in numero deorum. Sonus armonia cœleſtis. Generum. Nã: ut uidimus heben filiam illa coniunxit. Intentã: paratam ad me ſuſcipiendum. Zonam: uiam cœleſtem per quam currus ſolis uadit. Noctis: quaſi ſit nox vna dea. Hinc: ex illa parte quando recedit ſol. Quid: dũ ſic eſt, uidet redditus terris & inquit. O pater: Iuppiter. Modo, nuper cum eſſem in cœlo. A lecto: a cubili meo ubi erã. Hebe, ut prius ſentirem calorem. Trachina: caſus accuſatiui. Infra pauloante de cœlo uidebã illã quã nunc uideo in terris. Excideras: quia in hac uiſione nõ ſentiebam dolorem. Cogis, ut dolor. Occupa, da mihi mortem dolor in hac uoce. Stipite ingeſto: infixa claua. Amazonum: hyppolitam reginam amazonum: ita poſſem perdere ſceleratã deianirã. O clara: non talis fuit. Megera: prima uxor quam in furore interfecit tu nõ merebaris tũc eſſe uxor: quia non eras digna tali morte. Inquinetur. ſ. interficiendo mulierẽ. Summus: extremus: quod interfecerim fœminã in ultimo labore meo. Cõpeſce: filius conſolatur patrem dicẽs uindictam eẽ iam factam. Lichas: mori meruit per manus meas ut lychas. Accipiãt fere, quare nõ dignũ eſt ſepultura. Læſo. ſ. re doluit plus de dolore tuo q̃ tu: vnde dextra ſua occidit ſe. Non fraude: quia ipſa decepta fuit a Neſſo. Ictus: vulneratus Neſſus. Palla: ueſtis quam miſit ad te. Exigit: in uindictã ſui. Fata nr̃a: cognoſco finem meum: nam ab oraculo olim habui me periturum eſſe per vnũ qui a me eſſet interfectus. Sũma lux: extrema dies. Quercus: in dodonea ſilua quercus erãt ex quibus duæ columbæ dabãt reſpõſa: hçc fuit iuxta dodonã epiri oppidum. Fatidica: ex qua columbæ prçdicebãt fata. Cirrhea templa: Apollinis eſt tẽplum eius i cirrha oraculis famoſum.

DAN. ¶ Nato, herculi gnato meo & tibi quõdã pr̃i. Quid hoc: exodus ẽ apotheoſeos herculeæ cũ anacephaleoſi eorum quæ ſuperius cõmemorauimus. Intentã regiam: metonymia. Zonam tritam torridam zonã loquiẽ Hercules ut aſſolet qui e profundo & terrico corpore ſolutus tãdẽ ſibi reſtituiẽ & attonitus totus adhuc titubat p qđ artificioſus poeta nouo modo nimietatẽ doloris i hercule expreſſit qui adeo acutus adeoq; fuit acer & uehemens qui illũ ſemineci reli querit atq; in exſtaſim diſſoluerit. Tã bene excideras quem cõſoporatis ſenſibus pati amplius non uidebar. Cogis fateri occupatio ad intenſionẽ ſceleris. Animã: ipſã uitã matris tuæ. Laudibus: meis. Maculã: occiſa fœmina & eadẽ ꝓfuge. Fœmina: cædes fœminæ prædicẽt ultimus meus labor. Lycas: miniſter muneris. Sæuire, extrema ipietas ẽ craſſari i mortuũ. Plus miſera: paratus eſt hylus in defenſionẽ maternæ culpe per errorem. Plura quã poſcis tulit: cũ tui obitus mœſtitia, tũ morte ſua dextera illata. Quercus fatidica, græcũ cõmentum ac mẽdaciũ quo proditur in dodona Epiri conſueſſe Iouẽ dare hominibus oracula per colũbas ereas: ut teſtis eſt Homerus & Orpheus i locis plurimis: nũc Hercules eſt quercus ſuç uitæ exitũ olim protenſum fuiſſe cõmemorat manu uiri peremptũs eſt neſſus.

Dextra perempti uictor alcide uiri
Olim iacebis. hic tibi emenſo freta:
Terraſq;, & umbras: finis extremus datur.
Nil querimur ultra/decuit hunc finem dari.
Nequis ſuperſtes Herculis uictor foret.
Nunc mors legatur: clara memoranda: īclyta,
Me digna prorſus/nobilem hunc faciam diem.
Cædatur omnis ſylua, & Oetheum nemus
Suſcipiat ignis/Herculem accipiat rogus.
Sed ante mortem tu genus Pœantium
Hoc triſte nobis iuuenis officium appara.
Herculea totum flamma ſuccendat diem.
Ad te preces nunc hylle ſupremas fero.
Eſt clara captas inter incultas genus
Regumq; referens: Euryto uirgo edita
Iole: tuis hanc facibus: & flammis para,
Victor cruentus abſtuli patrio a lare,
Nihilq; miſeræ præter alciden dedi.
Et iſte rapitur. penſet ærumnas ſuas,
Iouis nepotem foueat, & natum Herculis.
Tibi illa pariat quidquid ex nobis habet.
Tuq; ipſa planctus pone funebres: precor,
O clara genitrix/uiuet alcides tuus.
Virtute noſtra pellicem feci tuam
Credi nouercam. ſiue naſcente hercule
Nox illa certa eſt: ſiue mortalis meus
Pater eſt/licet ſit falſa progenies mihi,
Materna culpa ceſſet: & crimen Iouis.
Merui parentem/contuli cœlo decus.
Natura me concepit in laudes Iouis.
Quin ipſe quãq; Iuppiter credi meus
Pater eſſe gaudet. parce iam lachrymis meis.
Superba matres inter argolicas eris.
Quid tale Iuno peperit ætherium gerens
Sceptrum, & tonanti nupta? mortali tamen
Cœlum tenens inuidit, alciden ſuum
Dici eſſe noluit. perage nunc Titan uices
Solus relictus, ille, qui ueſter comes
Vbiq; fueram: Tartara, & manes peto.
Hanc tamẽ ad imos perferam laudem inclytã.
Quod nulla peſtis uicit alciden palam.
Omnemq; peſtem uicit alcides palam.

Sapphicum carmen. Chorus.

Decus mundi radiate Titan,
Cuius ad primos Hecate uapores
Laſſa nocturnæ leuat ora bigæ.
Dic ſub aurora poſitis ſabæis,
Dic ſub occaſu poſitis iberis,
Quiq; feruentem patiuntur axem,
Quiq; ſub plauſtro patiuntur Vrſæ,

BER. ¶ Dextra hęc fuerunt verba oraculi tu Alcide. ¶ Olim in futurum. ¶ Emẽſo: cum tranſiueris. ¶ Hunc finem: hic finis erat quem decebat habere Herculem ut interficeretur ab vno qui poſt eum non poſſet ſupereſſe. ¶ Nobilẽ: famoſum. ¶ Ante mortem: antequã moriar. ¶ Peantium: imperat philotetę filio peantis vt faciat piram: ut illi extremum officium præſtet. ¶ Ad te, vertit ſe ad filium, & rogatur Iolem accipiat in vxorem. ¶ Virgo, Iole. ¶ Facibus: matrimonio. ¶ Flammis: amore. ¶ Cruentus: quia illius patrem & fratres occidi: & nihil illi reliqui præter me. ¶ Et iſte: Hercules de ſe in tertia perſona loquitur. ¶ Pẽſet compẽſet, ſi habuit mala habeat nunc bona. ¶ Nepotem: ſcilicet te. ¶ Habet: ſi feci eam grauidam: volo vt illius partus ſit filius tuus. ¶ Tuq;, uertit ſermonem ad matrem, ut deponat lachrymas. ¶ Nouercam, ſcilicet Iunonem, monſtrando me eſſe filium Iouis. ¶ Licet: quamuis dicatur ꝙ ſim filius amphitrionis: aut Iouis eſt crimẽ matris virtus mea fecit. credit me eſſe filium Iouis. ¶ Quid tale, quaſi dicat nihil. ¶ Tenens, ſcilicet Iuno. ¶ Mortali: tibi ꝙ habeas talem filium. ¶ Perage: perfice. ¶ Vices: curſus tuos. ¶ Solus: ipſe iam deſtitutus morior qui fuerã comes tuus & ad orientem & occidentem.

BER. Decus: Verſus eſt ſaphic⁹ endecaſillabus. Chorus videns Herculem mandaſſe ſibi parari rogum: plorat & inuocat ſolẽ ut nunciet mortem Herculis per totum mundum: & triſtitiam demonſtret faciendo tenebras demum vertit ſe ad totum mundum ꝙ naſceretur monſtra non eſſet Hercules qui tolleret illa. ¶ Radiate: qui habes radios ad cuius aſpectum luna depõit colorẽ ſuũ. ¶ Vapores: calores matutinos. ¶ Hecate, luna. ¶ Ora: quia tauri dicuntur trahere currum lunæ. ¶ Leuat, remouet ora: idest frena tauris ſuis. ¶ Sabeis: orientalib⁹ populis. ¶ Iberis, Hiſpanis. ¶ Feruentem: meridionalem: ubi eſt torida zona ¶ Plauſtro: in ſeptentrione: vbi eſt urſa.

DAN. ¶ Cædatur, in funus meum ex oraculo Appollinis quod acceperat Lycymnius & Ioalus delphis. ¶ Tu genus peantium: philoctetes ex peante hæres factus eſt Hercule ſagyttarum & arcus: is iuſſu Herculis ignẽ rogo ſuppoſuit: precioq; nephandæ Lãpadis herc. fortis meliboea pharetris. ¶ Captas iter antiſtrophe cum appoſitione ſubiuncta. ¶ Victor cruẽte: defenſio puellæ a ſpõtanea culpa. ¶ Pręter Alcidem: pręter cõmertium meum nullum aliud dotis munus. ¶ Penſet: reponat dolorẽ mea morte ¶ Fouet: excolat, uiuet. ¶ Tuque ipſa: parce lachrymis mater cum morior qui ad ſuperos ſcã do vbi felicis uitæ donatiuum accepturus ſim. ¶ Pellicem: quaſi legitimis nuptiis eam cognouerit Iuppiter. ¶ Siue naſcente Hercule & cætera. aut Iuno fuit pellex cum natus ſim Ioue patre & te matre aut pater mortalis fuit, quocirca vult Hercules matrẽ ipſam carere nõ ſolum culpa verumetiam ſuſpitione culpæ penitus libram eſſe. ¶ Merui: ergo dignus ſum qui laude meæ virtutis dicar Ioue genitus.

DAN. Decus: dignum Herculis funus quod funeſta ac repentina ſolis caligine uniuerſo mũdo publicetur: id q᷑ non immerito pro hoc ſapphicum carmen triſtis, & funeſtus chorus. lachrymis precibus. planctibus ab ipſo ſole impetrare contendit. ¶ Radiate: radioſo ſtẽmate inſignite. ¶ Bigæ nocturnæ: periphraſis cadentis lunæ adortum ſolis. bigas luna trahunt muli ob ſterilitatẽ. auctor Põpeius ¶ Sabæis: in arabia ſunt unguẽtoq;: & thuris precio percelebres, Pli. in. vii. Solinus & Strabo auctores. ¶ Patiuntur: torquentur gelu & aſſiduis niuibus.

¶ Manes

BER. Dic ad æternos properare manes
Herculem: & regnum Canis inquieti,
Vnde non unquam remeauit ullus.
Sume: quos nubes radios ſequantur.
Pallidus mœſtas ſpeculare terras:
Et caput turpes nebulæ pererrent.
Q uādo: pro Titan: ubi: quo ue ſumma
Herculem in terris alium ſequeris?
Q uas manus orbis miſer inuocabis:
Siqua ſub terra numeroſa peſtis
Sparget intentam rabiem draconis?
Arcadum ſiquis populi uetuſti
Fecerit ſyluas aper inquietas:
Thraciæ ſiquis Rhodopes alumnus
Durior terris Helices niuoſæ
Sparget humano ſtabulum cruore?
Q uis dabit pacem populo timenti,
Siquid irati ſuperi per urbes
Iuſſerint naſci? iacet omnibus par.
Q uem parem tellus genuit tonanti.
Planctus immenſas reſonet per urbes:
Et comas nullo cohibente nodo
Fœmina exertos feriat lacertos.
Solaq; obductis foribus deorum:
Templa ſecuræ pateant nouercæ.
Vadis ad Lethen: ſtygiumq; littus
Vnde te nullæ referent carinæ.
Vadis ad manes miſerandus: unde
Morte deuicta tuleras triumphum.
Vmbra nudatis ueniens lacertis.
Languido uultu: trepidoq; collo:
Teq; non ſolum feret illa puppis.
Non tamen uiles eris inter umbras:
Æacumq; inter: geminoſq; Cretas:
Fata diſcernens: fieri tyranni
Parcite o dites: inhibete dextras.
Laudis eſt purum tenuiſſe ferrum:
Dumq; regnabas minimum cruentis
In tuas urbes licuiſſe factis.
Sed locum uirtus habet inter aſtra:
Sedis Arctoæ ſpatium tenebis?
An grauis Titan ubi promit æſtus?
An ſub occaſu tepido nitebis?
Vnde commiſſo reſonare ponto
Audies Calpē: loca quæ ſereni
Deprimes cœli? quis erit recepto
Tutus Alcide locus inter aſtra?
Horrido tantum procul a Leone
Det pater ſedes: calidoq; Cancro:
Ne tuo uultu tremefacta leges

Manes dic herculem ad inferos non reuerſurum. Inquieti, cerberi ſemper vigilantis. Sume accipe, inuitat eum ad dolorem. Quos nubes: facias nubiferum ſplendorem: & ſis Pallidus. Quando: & quando erit illud tempus quod inuenias alium Herculem. Quo: ad quem locum, quaſi dicat nuſquam. Quas manus: vertit ſermonem ad mūdum. Miſer: quia perdidiſti defenſorem tuum. Numeroſa: habēs plura capita ut idra Aper ſi naſcet alius aper in arcadia q̄s manus iplorabis. Rhodopes alumn⁹: alius Diomedes. Elices: vrſæ ſeptentrionalis vbi ſunt populi crudeles. Stabulū: quia ibi paſcebat equos ſuos carne humana. Iacet par: terra videt Herculem mori ſicut alii moriuntur: vnde ē par omnibus: licet dum viueret non eſſet æqualis aliis: ſed ſimilis tonanti Ioui. Planctus exhortatur mundum ad lugendum. Cohibente nodo: ligante nullo vinculo. Exertos: nudatos. Sola reſeruantur omnia templa præter vnū Iunonis. Obductis: clauſis. Nouercæ: Iunonis. Vadis: vertit ſermonem ad Herculem. Triumphum cerberum. Vmbra, tu non eris ille Hercules cum corpore ſicut prius credebant vmbras ſeruare illam imaginē quā habebant in corpore: ſicut de deiphœbo qui apparuit æneæ truncatis naribus. Solum, ut fecit prius ſed multas alias animas quia nunc non eris grauis. Puppis: cimba charontis quæ animæ vehuntur ad inferos. Non tamen non eris iter uiles animas, ſed cum iudicibus inferni cū quibus iudicabis. Geminos cretas, Rhadamantum & Minoem cretenſes. Diſcernens: Examinas.

Dites: potentes nolite credules eſſe. Purum ferrum: iuſtitia ſine iniuria. Minimum: minimam fuiſſe licentiam: q̄ crudelia facta non habeant locum in tuis terris. Sed locū: pulchra ſententia: oſtendit nunc quem honorē habiturus ſit Hercules apud ſuperos. Arctoæ ſeptentrionalis. Promit: accipit intelligit orientē. Occaſu: occidentem intelligit vbi eſt mare mediterraneū in hiſpania. Nitebis: ſplēdebis tanquā ſydus. Cōmiſſo inter calpem & abilam. ſcopulos quos fregit Hercul. ut ingreſſus maris mediterranei eſſet in oceanum. Reſonare: quia ibi eſt ſtrepitus propter ſcopulos. Deprimes: grauabis præſentia tua. Tutus, quaſi dicat pauca ſunt loca vbi non ſit aliquod monſtrū quod adhuc Herculem timebit. Leone: cancro de his ſuperatis ad hercule diximus. Leges: curſus ſuos.

Nō vnquam: nunquam, vt ora dei iuſſu non vnq̄ quā credita teucris. Populi vetuſti: qualem vocat Appollonius προσέληνον καὶ προτόγονον & Theocritus. noſtri quoq; poetæ ex imitatione confirmant. Populo timenti. mortuo iam pacatore. Tellus genuit: ideſt qui alter veluti terreſtris Iuppiter cum cœleſti de paritate contendebat. Feri tyranni: ecbaſin facit admonens exemplo Herculis principes & reges ſuper ſedeant ſpoliare & rapere, ſed iuſtitiam colere, & populos in trāquilla pace cuſtodire libeat. Quis erit recepto: & cum collocet te ſupremus iuppiter ubi leo te non videat ne priſtinæ cladis recordatione conterritus inſaniat & legē aſtrorum confundat.

Ruitura cautes mouit, & ſyluam trahit
Secum minorem. Chaonis quondam loquax
Stat lata uaſti quercus, & phœbum uetat.
Vtraq; totos porrigit ramos nemus.
Genuit illa multo vulnere impreſſo minax,
Frangitq; cuneos reſilit excuſſus Chalybs.
Vulnuſq; ferrum patitur & truncum fugit.
Commota tandem eſt / tunc cadens lenta mora
Duxit ruinam. protinus radios locus
Admiſit omnes, ſedibus pulſæ ſuis
Volucres pererrant nemore ſucciſo diem.
Quærunt q; laſſis garrulæ pinnis nemus.
Iamq; omnis arbor ſonuit/& ſacræ quoq;
Senſere quercus horridam ferro manum.
Nulliq; priſcum profuit ligno nemus.
Aggeritur omnis ſylua, & alternæ trabes
In aſtra tollunt Herculi anguſtum rogum.
Rapit alta flammas pinus, & robur tenax,
Et breuior ilex. ſylua contexit pyram,
Populea ſylua frondis Herculeæ nemus.
At ille, ut ingens nemore ſub naſamonio
Æger reclini pectore admugit Leo,
Fertur/ quis illum credat ad flammas rapi?
Vultus petentis aſtra, non ignes erant.
Vt preſſit Oetan, ac ſuis oculis rogum
Luſtrauit, omnes fregit impoſitus trabes.
Arcumq; poſcit accipe hæc inquit ſate
Pœante dona & munus alcidæ cape.
Has Hydra ſenſit/ his iacent ſtymphalides,
Et quidquid aliud eminus uici malum.
Victore felix, has enim nunquam irritas
Mittes in hoſtes. ſiue de media uoles
Auferre uolucres nube. deſcendent aues.
Et certa prædam tela de cœlo ferent.
Nec fallet vnquam dexteram hic arcus tuam.
Librare telum didicit, & certam dare
Fugam ſagittis. ipſa non fallunt iter
Emiſſa neruo tela. tu tantum, precor,
Accommoda ignes, & facem extremam mihi.
Hic nodus, inquit: nulla quem capiet manus
Mecum per ignem flagret. hoc telum Herculē
Tantum ſequetur. hoc quoq; acciperes: ait:
Si ferre poſſes/ adiuuet domini rogum.
Tum rigida ſecum ſpolia nemeæi mali
Arſura poſcit/ latuit in ſpolio rogus.
Ingemuit omnis turba/ nec lachrymas dolor
Cuiquam remiſit/ mater in luctum furens
Diduxit auidum pectus, atq; utero tenus
Exerta uaſtos ubera in planctus ferit.
Superoſq;: & ipſum uocibus pulſans Iouem:

BER. ¶ Mouit: illa erat tanti ponderis: ut ruitura faceret tremere cautes. i. montem œtam. ¶ Siluam minorem: minores arbores. ¶ Chaonis: chaonia regio eſt epiri alpeſtris: erat in hac ſilua quercus ita magna ut erant ille ex quibus dabantur reſpōſa in chaonia ſilua per columbas: tō dicit loquax. ¶ Vetat: ramis ſuis faciendo vmbram ¶ Porrigit: erant ita magni rami ut extenderentur ultra alias arbores. ¶ Minax: dum nutaret. ¶ Multo vulnere: multis ictibus. ¶ Cuneos: lignum ſeu ferrum quod figitur in fiſſura ¶ Calybs: ipſum ferrum. ¶ Patitur: frangebatur ſecuris. ¶ Fugit: non poteſt intrare. ¶ Tandem: poſt multos ictus. ¶ Admiſit: recepit lucem ſolis. ¶ Pererrant: fugiunt ad alios ramos. ¶ Laſſis. fatigatis antequam inuenierūt ſedem: nam omnes arbores ſucciderant. ¶ Sonuit: dum incideretur. ¶ Sacræ: conſecrate Ioui. ¶ Profuit: quia ſuccidebantur. ¶ Aggeritur: in vnum geritur ad faciendum piram. ¶ Anguſtum: reſpectu magnitudinis Herculis: aliter legea auguſtum quaſi conſecratum ¶ In aſtra: in altum. ¶ Tenax: forte. ¶ Herculeę gratiſſime Herculi: nam illa coronatus fuit ad inferos. ¶ At ille: Hercules quādo uidit accenſum rogum ueniebat cum tanto impetu ſicut leo in nemore naſamonio: naſamon enim populus iuxta mare libicū ¶ Reclini: flexo ad terrā. ¶ Nō ignes: erat ita lætus ut uideretur petere cœlum non ignes. ¶ Vt preſſit: poſtq̄ uenit in rogum: petiuit ſagittas & arcum: & donauit philotete. ¶ Eminus: a longe. ¶ Irritas, fruſtra. ¶ Media nube: etiam ſi eſſent in altum. ¶ Certa: dicuntur tela certa quæ vulnerant p intētione mittentis. ¶ Fugam, curſum per rectum tenorem. ¶ Neruo: corda arcus. ¶ Accomoda: ſuccende hanc piram. ¶ Hic nodus: claua nodoſa ita ponderoſa eſt quod nemo poſſet eā tractare. ¶ Capiet: quam nulla manus poſſit capere. ¶ Flagret: crematur mecū. ¶ Sequatur: cōburat cū ipſa claua: nam con ſequetur melius quam iactatur. ¶ Hunc. ſ. nodum haberes: ſi poſſes illum ferre. ¶ Adiuuet, ſicut alta lingua ad me comburendum. ¶ Nemei mali: petiit pellē leonis. ¶ Latuit, erat adeo magna illa pellis ut tegeret rogum. ¶ Remiſit dolor nō pepercit lachrymis. omnes flebant. ¶ Diduxit, ſcindit. ¶ Tenus: uſq; ad uentrem. ¶ Exerta: nudata. ¶ Pulſans: accuſans.

DAN. ¶ Chaonis: chaō Troianus fuit q mortuus: epirō nomē dedit memorāte Virgilio. Dodona ſilua in chaonia ubi oracula dabant columbæ Iouis. ¶ Phœbū: radios & lucē ſolis. ¶ Frangitq; cuneos: quaſi hac mōſtra indignā Herculis mortem arguerent. ¶ Tandē: geminatis ictibus. ¶ Domus. nidi. domū nidū dicit: qd ex nidis uolucrū primū fuit domus excogitatata & cœpta fabricari eurial⁹ & hyperbius fratres athenis: domos cōſtituerūt antea ſpecus erat p domibus quidā hoc uiuentium neſtæ aſcribunt. ¶ Naſamon: in libia populus predator. Silius lib. tertio. Accipe hæc inquit quēadmodum ſupe rius perſtrinxit: ſagittas & arcum philotetti Hercules tradidit nec poterat quiſpiā extra philoctetem hæc tela torq̄re ſagittas cogente Vlyxe inuentas in expeditione troiani belli cū tractaret vnius ſagittę caſu ille pes vulnerās eſt quo herculis tumulum idicauerat ¶ Vulneris fœtore apd lēnum relict⁹ eſt. Propertius canit fuiſſe ſanatum a machaōe. ¶ Tarda philoctete ſanauit crura Machaon & reuerſus Troia cōdidit petiliam in Calabria. De media nube aere. ¶ Certā nunq̄ fallentem. ¶ Hic nodus. claua Herculis fuit ex ligno oliuę trinodis admodū in caput creſcēs de qua meminit apollonius in q̄rto. στιβαρον δ' εχεν ο ζον εδε α ιιο σ τολατε. τοισ ι π ε λ ω ρ τ ο δ ε α π ε φ λ ι σ ε ν ι ο β ο λ ι ο σ α σ &c. ¶ Fœmineæ acri & uehemēti uoce.

BER. ℭDeforme: Hercules audiens matrem clamantem dixit noli flere tm̄ ne mortem meam turpem facias. ℙ Iecur: ubi eſt ſedes amoris & indignationis. ℙ Firmum præme dolorem intus. ℙ Dirum: cum magna uoce furens depoſuit caput ne moreretur tali impetu ut fuit quando duxit cerberum. ℙ Dite contempto: plutōe neglecto. ℙ Fato: morte tremēte. ℙ Quis ipſa tanta lætitia fuit ad mortem: quanta nullus unquam triumphauit. ℙ Illo: tam læto uultu. ℙ Heſere: firmate ſunt qui uidendo illum: ita lœtum. ℙ Sexus: ſcilicet fœmineæ natura facilis: ad lachrymas. ℙ Siccis: ſine lachrymis. ℙ Poene ſimilis: ita fortis. ℙ Securus: ipſe per ſe fortis: nullum rogauit. ℙ Deſpiceret: deorſum aſpiceret. ℙ Vnus dies: ſum ille filius qui genitus ſum geminata nocte. ℙ Commiſſa: coniuncta. ℙ Quæſiuit acquiſiuit. ℙ Vtrunq; littus i orientis & occidentis ſi totus mundus cantat laudes meas ꝙ peperi pacem omnibus populis tu debes recipere me in cœlum. ℙ Ardens ora regio orientalis. ℙ Gemūt: mortem meā. ℙ Inquinat: maculata cruore humano: nā omnes ſceleratos de mundo ſuſtuli. ℙ Deſunt: per me remota ſunt. ℙ Admitti i recipi. ℙ Nigri: Iouis Plutonis ne ad inferos deſcēdam. ℙ Ad illos: ſcilicet infernales. ℙ Vmbra: anima ſeparata a corpore.

Impleuit omnem uoce fœminea locum.
Deforme letum mater Herculeum facis.
Compeſce lachrymas, inquit, introrſus dolor
Fœmineus abeat. Iuno cur lætum diem
Te flente ducat? pellicis gaudet ſuæ
Spectare lachrymas. comprime infirmum iecur
Mater, nefas eſt ubera, atq; uterum tibi
Laniare, qui me genuit, & dirum fremens.
Qualis per urbes duxit argolicas Canem,
Cum uictor Erebi Dite contempto redit
Tremente fato, talis incubuit rogo.
Quis ſic triumphans lætus in curru ſtetit
Victor? quis illo gentibus uultu dedit
Leges tyrannus? quanta pax obitum tulit?
Hæſere lachrymæ cecidit expulſus dolor
Nobis quoq; ipſis, nemo morituro ingemit.
Iam flere pudor eſt, ipſa, quam ſexus iubet
Mœrere, ſiccis hæſit alcmene genis.
Stetit nato pene iam ſimilis parens.
N. Nullas ne in aſtra miſit ad ſuperos preces
Arſurus? aut in uota reſpexit iouem?
P. Iacuit ſui ſecurus, & cœlum intuens
Quæſiuit oculis, arce an ex aliqua pater
Deſpiceret illum, tum manus tendens ait.
Quacunq; parte proſpicis natum pater:
Iſte eſt pater, quem nocte commiſſa dies
Quæſiuit unus, ſi meas laudes canit
Vtrunq; phœbi littus, & ſcithæ genus,
Et omnis ardens ora, quam torret dies.
Si pace tellus plena, ſi nullæ gemunt
Vrbes, nec aras impias quiſquam inquinat.
Si ſcelera deſunt, ſpiritum admitti hūc precor,
In aſtra, nec me mortis infernæ locus,
Nec mœſta nigri regna conterrent iouis.
Sed ire ad illos umbra: quos uici: deos
Pater erubeſco, nube diſcuſſa diem
Pande: ut deorum uultus ardentem Herculem
Spectet. licet tu ſydera: & mundum neges.
Vltro pater cogere. ſi uoces dolor
Abſtulerit ullas, pande tum ſtygios lacus
Et redde fatis, approba natum prius.
Vt dignus aſtris uideat: hic faciet dies.
Leue eſt, quod actū eſt. Herculem genitor prius
Inuenit: an damnauit? hoc poſtq; addidit:
Nouerca cernat: quo feram flammas modo.
Flammas popoſcit: hoc age alcidæ comes:
Non ſegnis: inquit: corripe Oethæam facem.
Quid dextra tremuit? num manus pauida impiū
Scelus refugit? redde iam pharetras mihi
Ignaue: iners: inermis. eſt noſtros manus

ℙ Nube: quare ſol obduxerat Radios nubibus ad teſtādum dolorem de morte Herculis. ℙ Neges ſydera ſita non uis mihi dare cœlum facias ſaltem ut dii ſpectent me ardentē. ℙ Voces: reuocat ſententiam: ſi dixi quicquam indignum parce dolori meo qui me ita coegit loqui. ℙ Fatis: loco mortis. ℙ Approbat uirtutem meam prius tamen iudicat dignam cœlo. ℙ Leue: parum ē quod feci reſpectu illius quod faciam hodie. ℙ Prius: quaſi dicat damnas me priuſq; quam cognoſcas me filium tuum. ℙ Addidit: poſtea dixit ſaltem aperi cœlum ut Iuno uideat quam fortiter feram flammas. ℙ Popoſcit: his dictis petiuit ignē ſupponi rogo. ℙ Comes: o philoctetes. ℙ Oetam: in mōte œta. ℙ Tremuit: ego timebam ſupponere ignem & ipſe dixit cur tremis tu putas hoc eē ſcelus impium. ℙ Redde, quia non moreris tela fortis uiri.

DAN. ℭIuno cur lætum diem: quæ ſoris conſtantia & patientia noſtra inuidia carpitur: macreſcit nāq; inuidia aliena ſemp felicitate. ℙ Dirum: tremendum & horribilr fremēs. ℙ Quis ſic triumphans: ſuprema & maxima laus Herculis qui mortem non expaneſcit ſed tanquā triumphās illam adierit. ℙ Quanta: hipalage. ℙ Hæſerunt: nō emanarunt: ne ipſi quidem Alcmenæ quam ſexus infirmitas & amor maternus debuerant ꝯmouere. ℙ Iſte eſt: filius ille uoicus.

Quæ tendat arcus?quis ſedet pallor genis?
Animo faces inuade,quo alciden uides
Vultu iacere,reſpice arſurum miſer.
Rogat ecce iam me genitor,& pandit polos.
Venio pater,vultuſq; non idem fuit.
Tremente pinum dextera ardentem impuli.
Refugit ignis,& reluctantur faces:
Et membra uitant.ſed recedentem hercules
Inſequitur ignē.Caucaſum,aut pindū,aut atho.
Ardere credas.nullus erupit ſonus.
Tantum ingemiſcit ignis ad durum iecur.
Typhon in illo poſitus immanis rogo
Gemuiſſet ipſe quiq; conuulſam ſolo
Impoſuit humeris Oſſan Enceladus ferox.
At ille medias inter exurgens faces
Semuſtus,ac laniatus,intrepidus,rubens.
Nunc o parens herculea,ſic ſtare ad rogum
Te mater:inquit:ſic decet fleri herculem?
Inter uapores poſitus:& flammæ minas
Immotus:inconcuſſus:in neutrum latus
Correpta flectēs membra adhortatur : monet:
Gerit aliquid ardens . omnibus fortem addidit
Animum miniſtris/urere ardentem putes.
Stupet omne vulgus/uix habēt flammæ fidem.
Tam placida frons eſt:tanta maieſtas uiro.
Nec properat uri/cumq; iam forti datum
Leto ſatis penſauit:igniferas trabes
Hinc inde traxit : nimia quas flamma occupat.
Totaſq; in ignem uertit,&,qua plurimus
Exundat ignis:recipit intrepidus:ferox.
Nunc ora flammis implet.aſt illi graues
Luxere barbæ:cumq; iam vultum minax
Appeteret ignis:lamberent flammæ caput.
Non preſſit oculos:ſed quid hoc?mœſtá intuor
Sinu gerentem reliquias magni herculis,
Crinemq; iactans ſqualidum alcmene gemit.

Trimetri Iambici.

ALCMENA. PHILOCTETES.

Timete ſuperi fata:tam paruus cinis
Herculeus ē, huc ille decreuit gigas.
O Quanta titan in nihil moles abit?
Anilis(heu me)cœpit alciden ſinus.
Hic tumulus illi eſt ecce uix totam hercules
Compleuit urnam. quam leue eſt pōdus mihi.
Cui totus æther pondus incubuit leue.
Ad tartara olim,regnaq; o nate ultima
Redditurus ibas:quando ab inferna Styge
Remeabis iterum:non uti ſpolium trahas:
Rurſumq; Theſeus debeat lucem tibi.
Sed quando ſolus?ignis impoſitus tuas

BER, Animo:ſuppone ignem eo animo quo me uides expectare. Arſurum:cape exemplum a me qui non et meo cū arſurus ſim. Rogat: tu tardas : & iuppiter iam me uocat in cœlum. Venio: uerba Herculis. Impulit: tunc ſuppoſui facem ardentem tremente manu. Refugit: uidebatur fugere. Reluctantur nolebant appropinquare. Recedentem:ipſe ſequebat ignem. Caucaſum: qa ille rogus erat tāta ſtrues ut ardere crederes caucaſum ſeu athō. Sonus: nulla lamentatio. Ingemeſcit: q̄ combureret Herculem. Typhon:ſiue typheus gigas: credo q̄ ſi ibi fuiſſet ingemuiſſet. Encheladus:Gigas qui portauit. Oſſam:montem theſſaliæ. At ille:ſcilicet Hercules. Parens : herculea mater herculis. Correpta:ſcilicet ab igne.nō mouebat ſe. Gerit aliquid: nam ligna aptabat forte deficiente igne. Monet: ne fleamus. Vrere: erat eo animo ut ſi ipſe ureret alium. Fidem uix:credebant illum ignem eſſe uerum q̄ Hercules tam fortiter ferret eas flammas. Placita : non perturbata. Properat : ut pœna eſſet breuior. Cumq; leto forti : quando putauit ſatis quod feciſſet multa fortiter i morte poſtea uoluit mori. Exundat:ubi uidebat maiorem ignem illuc ibat. Luxere: ſcilicet igni Barbæ: Seruius dicit i plurali barbas de animalibus in ſingulari de homine. Minax:cum inſtaret ignis prope vultum nū quam clauſit oculos Lamberent:circūdarent. Sed quid hoc:dat locum ſequēti ſcenæ. Nam uidet Alcmenam:quæ portabat cineres Herculis cremati.

BER, Timete. Venies Alcmena cum reliquis herculis ultræ noſtræ conditionem nō diu durare oſtē

dit: & lamentatur de ſeipſa ubi habitura ſit locum: amiſſo Hercule. Superi, timete: etiam uos mortem quando uideris Herculem mori. Gigas: Hercules ita magnus ut uideretur gigas. Decreuit, a decreſco. diminutus eſt tantum ut capiatur in parua urna Titan: exclamat ad ſolem. Moles magnitudo corporis. Anilis ſinus: gremium meum tenuit herculem olim ita magnum. Hic : hæc parua urna. Leue:quia parum ponderat. Iterum : quaſi dicat nunquam. Debeat lucem : quod reduxeris eū ad ſuperos non quæro q̄ redeas cum ſpolio ab inferis uidelicet cū cer. & the. ut prius rediiſti : ſed ſolus Ignis : ardens flegeton retinebit animam tuā.

DAN. Non idem fuit : quando reſpondit patri. Iecur q̄ parte & lachrymari cogimur & amare. Encheladus: Titani & terræ filius ſuppoſitus ætnæ,caret dicto ſpiritu. Mater herculea: Alcmenæ. Gerit aliquid: uitam ſemper degit negocioſa; adeo ut moriens aliquid etiam geſſerit me iuuans me admonens.

DAN. Timete : uenitæ in funere Herculis p alcmenā matrem & inuitatos ab ea ad funeſtū mun?. Decreuit:exinanitus eſt. Gigas:Hercules immani corpore. Anilis ſinus:ſic electra exemptos de urna fictitios oreſtis cineres in ſinum repoſuit. Cui tutus:cum loco athlātis cœlum ſuſtinuit. Quando: nunquam.

BER. ℭ Tænareas: ubi eſt igreſſus ad inferos. ⸿ Pulſabis, ſcilicet redeundo: quaſi dicat nunquam. ⸿ Aditur: petitur locus mortis: quæ uia ſequar te ad inferos. ⸿ Vnum: quia ibi & non redibis: ideo ſolũ iter erit. ⸿ Duras, iam debuiſſes deficere uidendo mortem filii. ⸿ Tantus: tã magnus: ut Hercu. quaſi dicat nunquã talem habebo. ⸿ Thebani coniunx: amphitrio: fœlixq́ mortuus nõ uides tantum dolorem de morte filii. ⸿ Timere: quia eras pater Hercu. ⸿ Vel: etiam ſi nõ eras u rus pater eius. ⸿ Anus: ipſa uetula quo ibo cum ſim odio omnibꝰ Tyrannis propter filium. ⸿ Si quis: corrigit ſe: ſi quem filius meus reliquit in terras quaſi dicat: interfecit omnes. ⸿ Nati. i. filii illorum quos interfecit petent a me ſupplicitũ. ⸿ Buſiris: minor filius buſiris. ⸿ Perſidæ: plage regionis in meridie, ubi populus perſes. ⸿ Hiſmarios: thracenſes equos ſi quis filius diomedis reſtat. ⸿ Greges duri: equi paſſi carne humana dilacerabunt me apponet me præſepibus illorũ. ⸿ Irata quia dicor pellex eius. ⸿ Vertetur: odium quod habebat in Herculem totum uertet in me. ⸿ Secura: nihil curans de hercule qa uictus eſt. ⸿ Vacat: non habet agendum aliquid: vnde ipſa ſuperſum eius pellex in quã exerceat iras. ⸿ Ne parere: timebit ne pariam alterum Herculem propterea me perdet. ⸿ Nota: cognita propter uirtutem Herc. ⸿ Patriam: argos. ⸿ Euriſtheꝰ, qui ipabat herculi. ⸿ Orbata: priuata filio. ⸿ Hiſmenum: fluuium thebanum. ⸿ Thalamos, qa nupta fuit amphitrõi. ⸿ Fulminãtem nimis fœlix fuiſſem ſi iuppiter me fulminaſſet: quẽadmodũ ſemelem Thebanam matrem bacchi & deutero meo fuiſſet exectus: ideſt inciſus infans her. ⸿ Certantẽ equãtem laudes her. ⸿ Et hoc: ut eo amiſſo magis dolerem nam magis dolemus amiſſis rebus magnis quã paruis. ⸿ Cleonas: ciuitatem ubi Hercules leonem: interemit. ⸿ Nobilem: famoſam. ⸿ Meritis: qui ibi interfecit aprum hic alio loco, ales fera ſtimphalis. ⸿ Rex: cruentus Buſiris. ⸿ Leo: ſcilicet nemeus ſeu cleoneus qui in aſtra collocatus eſt. ⸿ Defenſa: quia ibi interfecit diomedẽ.

Compeſcet vmbras, teq; tartareus canis
Inhibere poterit, quando Tænareas fores
Pulſabis? ah quas mater ad fauces agar?
Qua mors aditur? uadis ad manes iter
Habiturus vnum. quid diem queſtu tero?
Quid miſera duras uita? quid lucẽ hanc tenes?
Quem parere rurſus Herculem poſſum ioui?
Quis me parentem natus alcmenam ſuam
Tantus uocabit? o nimis felix, nimis
Thebane coniux, tartari intraſti loca
Florente nato, teq; uenientem inferi
Timuere forſan. quod pater tantum Herculis
Vel falſus aderas, quas petam terras anus?
Inuiſa ſæuis regibus, ſiquis tamen
Rex eſt relictus ſæuus hei miſeræ mihi.
Quicunq; cæſos ingemunt nati patres
A me petent ſupplicia, me cuncti obruent,
Siquis minor Buſiris, aut ſiquis minor
Antæus, urbes perfidæ terrent plagæ.
Ego præda ducar. ſiquis iſmarios greges
Thracis cruenti uindicans, carpent greges
Mea membra diri. forſitan pœnas petet
Irata iuno. totus uretur dolor.
Secura uicto tandem ab alcide uacat.
Pellex ſuperſum, ſupplicia de qua exigat.
Ne parere poſſem, fecit hic natus mihi
Vterum timendum. quæ petam alcmene loca?
Quis me locus? quæ regio? quæ mundi plaga
Defendet? aut quas mater in latebras agar?
Vbiq; certe nota. ſi patriam petam,
Lareſq; miſeros, argos Euriſtheus tenet.
Orbata thebas, regnum & Hiſmenum petam,
Thalamoſq; noſtros, in quibus quondam iouẽ
Dilecta uidi? pro nimis felix nimis,
Si fulminantem & ipſa ſenſiſſem iouem.
Vtinam meis uiſceribus alcides foret
Exectus infans, nunc datum eſt miſeræ, datum
Videre natum laude certantem ioui.
Et hoc daretur ſcire, quod fatum mihi
Eripere poſſet. quis memor uiuet tui
O nate populus? omne iam ingratũ eſt genus.
Petam Cleonas? arcadum an populos petam?
Meritiſq; terram nobilem quæram tuis?
Hic dira ſerpens cecidit, hic ales fera,
Hic rex cruentus, hic tua fractus manu,
Qui te ſepulto poſſidet cœlum Leo.
Si grata terra eſt, populus alcmenam tuam
Defendat omnis. Thracias gentes petam,
Hebriq; populos? hæc quoq; eſt meritis tuis
Defenſa tellus, ſtabula cum regno iacent,

DAN. ℭ Tænareas fores: fauces quæ ducunt ad tartarum. ⸿ Mater ego Herculis. ⸿ Additur: paſſiue ſicut Ouidius in analibus. Vnde nemꝰ nullis illud aditur eqs. ⸿ Durus: ſuſtines. ⸿ Tenes, moraris. ⸿ Quẽ parere: quãdo nullum amplius paritura ſim Herculi ſimilimum meltus moriar comes Herculis q̃ ſuperuiuaz orba. ⸿ O nimis fœlix, qui funus filii non deploraſti: cõtra infœlix pater qui ſupereſt functo filio quemadmodum neſtor qui de nimio ſtamine de legibus fatorum multa conqueſtus eſt qd uiderit actis antilochi barbam ardentem. ⸿ Veniente: cum te ſicut uiciſſim eo pro uenio frequenter uſurpatur. Vel falſus etiam ſi falſus omnino formidabilis fama percelebri tui gnati. ⸿ Cęſos: ab Hercule. ⸿ Buſiris: tale eſt, ſi quis mihi paruulus aula luderet æneas & quidem ſi honorato credimus partibus filii erant cognomines ubi alterius nomen fuiſſet ꝑtermiſſum. ⸿ Forſitan pœnas petet: exiget a me pœnas iniuriam filii ſi quas vnquam nili uincẽdo illi fecit iniuitas aut q a me natus ſit: licet teſtante Papinio. Nil culpa nepotibus obſtet. ⸿ Vertetur: in caput meum cum detur omnis faba. ⸿ Euriſtheus, æmulus Herculis cui propter naſciturum Herculem cœlum iterclusũ eſt indignatione Iouis. ⸿ Et ipſa: ſicut ſemele. ⸿ Cleonæ: ſunt iuxta Nemeam in Archadia: vnde cleoneus leo quem peremit Hercules. Valerius flaccus in primo cleoneo iam tempora cluſus hiatu alcides. ⸿ Hebri populos: Thracas. hebrus fluuius ex pindo trahens ortum ut placet Ariſtoteli in ſecundo methaurorum.

ℭ Vbi

BER. ¶ Vbi: quaſi dicat in nul/lo loco: quia toti mundo dedit pacem. ¶ Conten/dat, ut habeãt cineres tuos. ¶ Onus: urna quam ge/ſtabat Alcmena manibus. ¶ Totus orbis: tua fama. erit tibi magnum ſepul/chrum per totum orbem. ¶ Quid anime: ſeipſam di/cit non timendum eſt: dum tenes cineres filii: quia ad/huc erũt tibi præſidia quã/do reges adhuc timebunt vmbram Herculis. ¶ De/bitos conſolatur Alcme/nam philotetes. ¶ Abſtu/lit iter: nam cum mors ex/tinguat omnia ſola uirtus ſuperſtes reſtat: vnde non eſt dolendum de morte fi/lii qui tot præclara facino/ra egit ut immortalitatem nois ſui meruerit. ¶ De/generes: uiles carentes uir/tute. ¶ Sedabo: interroga/tiue ceſſabo. ¶ Vindicem: vnde magna eſt mea iactu/ra. ¶ Vtrunq; oceanum: orientem & occidentem. ¶ Quod amiſi vnum filiũ ſed poſſum exiſtimare per/didiſſe multos in vno: nam plures ualebat. ¶ Condi/di: ſepeliui. ¶ Poteram da/re: & ſi nõ haberem filium regum uictorem. ¶ Vna: cum haberem filium Her/culem nunquam feci uota diis quia illis non indige/bam. ¶ Quid: quaſi dicat: oia poterat dare. ¶ Ma/nu: ſcilicet Herculis. ¶ De/fleuit: nunc comparat mi/ſeriis aliorum. ¶ Bis ſepte/nos quatuordecim filios Niobem intelligit de qua diximus in prima trægœ/dia. ¶ Ille: meus Hercules ¶ Quot gregibus: quam multæ multitudini filiorũ poterat æquari. ¶ Alcme/ne ipſa ut numeraretur in/ter miſeras matres. ¶ Da/bit: ſcelicet exemplum mi/ſeræ matris. ¶ Ceſſate o matres iam ceſſate a luctu & conſolate uos in compa/rationem mei. ¶ Pertinax, adhuc durans. ¶ In ſaxa: ſi/cut dicitur de niobe. ¶ His malis: ſcilicet meis. Nam plura habeo q̃ uos omnes ſimul. ¶ Agedum: exhor/tatur ſeipſam ad luctum. ¶ Vna: ego ſola non ſum ſatis ad tantum luctum. Vnde uellet totum mun/dũ reſonare plãctu. ¶ Bre/

Hic pax cruento rege proſtrato data eſt.
Vbi enim negata? quod tibi infelix anus
Q uæram ſepulchrum? de tuis totus rogis
Contendat orbis. reliquias magni Herculis
Quis populus, aut quæ tẽpla, quæ gentes colẽt?
Q uis iam peret, quis poſcet alcmenes onus?
Q uæ tibi ſepulchra nate, quis tumulus ſat eſt?
Hic totus orbis fama erit tumulus tibi.
Q uid anime trepidas? Herculis cineres tene.
Complectere oſſa/reliquiæ auxilium dabunt.
Erunt ſatis præſidia/terrebunt tuæ
Reges uel vmbræ. Phi. debitos nato quidem
Compeſce fletus mater alcmene inclyti.
Non eſt gemendus, nec graui urgendus nece.
Virtute quiſquis abſtulit fatis iter.
Æterna uirtus Herculem fleri uetat.
Fortes uetat mœrere/degeneres iubet.
A. Sedabo queſtus? uindicem amiſi parens
Terræ atq; pelagi, quaq; purpureus dies
Vtrunq; clara ſpectat oceanum rota.
Q uot miſera in vno condidi natos parens?
Regno carebam/regna ſed poteram dare.
Vna inter omnes terra quas matres gerit,
Votis peperci, nil ego a ſuperis petii
Incolume nato. quid dare Herculeus mihi
Non poterat ardor? quis deus quidquam mihi
Negare poterat? uota in hac fuerant manu.
Q uidquid negaret Iuppiter, daret Hercules.
Q uid tale genitrix ulla mortalis tulit?
Defleuit aliqua mater, & toto ſtetit
Succiſa fœtu biſq; ſeptenos greges
Deplanxit vna/gregibus æquari meus
Q uot ille poterat? matribus miſeris adhuc
Exemplar ingens deerat/alcmene dabit.
Ceſſate matres, pertinax ſiquas dolor
Adhuc iubet lugere quas luctus grauis
In ſaxa uertit. cedite his cuncta malis.
Agedum, ſenile pectus o miſeræ manus
Pulſate. & vna funeri tanto ſat eſt,
Grandæua anus defecta? quod totus breui
Iam quæret orbis/expedi in planctum tamen
Defeſſa quanquam brachia, ut inuidiam deis
Lugendo facias. aduoca in planctum genus.

Anapeſtici.

ALCMENA SOLA.

Flete alcmenen, magniq; Iouis
Plangite natum/cui concepto
Lux vna perit, noctéſq; duas
Contulit Eos. ipſa quiddam
Plus luce perit/totæ pariter

ui: ſcilicet ſpacio naſcen/tur monſtra nec erat Her/cules: & eum omnes uoca/bunt. ¶ Expedi: exers bra/chia nuda ad plangẽdum.

BER. Flete, mutat verſu3 & fa/cit anapeſti/cum. Alcme/nem: miſe/rias meas. ¶ Eous: aurora. ¶ Contu/lit: coniunxit. ¶ Plus luce q̃uis lux ſit utilis uitæ: tñ aliqd maius petit. ſ. Her.

DAN. ¶ Hic pax: illic pax tran/quilla duce filio. ¶ De tuis totus rogis: quæritur glo/ria a populis per monumẽ/ta uirorum præſtantium: quemadmodum grauis il/la & capitalis pugna teſti/ficatur inter himerenſes & catanenſes exorta de cine/ribus Steſichori ad quã dirimẽdam Phalaris Aſti/phaleus iudex electus fuit, & tandẽ ꝑ Catanẽſis plata ſnia: quoniã apcatane ſtu/diis litterarum operam na/uaſſet egregiam. Imereus enim fuit Steſichorꝰ. poe/ta cæcus: cæteroq; facundiſſi/mꝰ. ¶ Onus alcmenes, her. ¶ Hic totus orbis: cœlũ ſepultura eſt urna carenti/bus: tu uero ubiq; eris pręſto fama & meritis. ¶ Re/liquiæ hercu. etiam mor/tuus tibi opem feret herc. ¶ Non eſt gemendus mors eorum lugenda eſt: quo/rum laus emori non po/teſt. ¶ Vindicem: ego pa/rens amiſi uindicem terrę. ¶ Quot miſera vnus her. eſt mihi flendus pro in nu/meris gnatis quo ſolo erã regina, nã gloria parentis eſt filius ſapiẽs. ¶ Succiſas orba fœtu prius. ¶ Ceſſa/te miſ. es ego vna hodie añ/cedo oẽs miſeras miſeria.

DAN. Flete: Herculea/ru3 uirtutũ per lugẽtem Alcme/nam anacepha/leoſis Carmine pindarico. ¶ Vos: craſis in dictione aut melius ſm græcam inflexionem quæ eſt γοσ, οοσ. inde torque/tur νοοσ quæ dictio non/nunq̃ corripit primã apud latinos qđ nuſq̃ inuenies in græcis auctoribus: cur id agãt latini uiderit eruditi, duæ noctes fuerũt cõmiſſę dum her. ſereret Iuppiter.

BER. ¶Penetrare: ire quando illos interfecit. ¶ Madens: ſanguinolentum. ¶ Cerula: quia eſt inſula in mari clara tonāte quare ibi Iuppiter eſt educatus. ¶ Centum, nam ibi centum erant urbes ut iquit Vir. ¶ Idra: nam in creta Idra mons altuſque eiuſdem nominis in phrygia. ¶ Arma: nam illi ſacerdotes galeas & arma percutiebant in ſacrificiis ut plene ſcribit. Ouid. in faſtis. ¶ Creta: uocatiui caſus. ¶ Genus: appoſitio eſt: nam gens archada: ut ſupra diximus: aſſerebat ſeſe ortam eſſe ante lunam & ſydera vnde dicit Phœbo nondum naſcente. ¶ Iuga ſpartes: montes lacedęmonis & Nemeæ reſonent planctu. ¶ Mænala: montē archadiæ. ¶ Poſcite: repetite. ¶ Setiger: aper ab illo i agris ueſtris fuit interemptus & ales.i. alites ſtymphalides. ¶ Sequi: ſagittas nam vulnerata cadebat ad terram cum ſagittis. ¶ Velata: nam eĩ alis obſcurabāt lucē. ¶ Sitoniæ: thracenſes nam ſiton mons ē thraciæ. ¶ Infans: quia ſtabula.i. equi Diomedis non ueſcuntur ueſtris infantibus. ¶ Viſcera: filios ueſtros. ¶ Libera tellus: ſcilicet libia. ¶ Plaga ra. hiſpania de qua rapuit Hercu. armenta gerionis. ¶ Vtraq; thetis, utrunq; mare orientale & occidentale. ¶ Vos quoq;: etiā dii debetis flere quia profuit nobis quando gigantes uolebant aſcendere cœlum. ¶ Numina dei appo-

Plangite gentes. quarum ſæuos
Ille tyrannos iuſſit ſtygias
Penetrare domos, populiſq; madens
Ponere ferrum. fletum meritis
Reddite tantis. totus, totus
Perſonet orbis. fleat alciden
Cœrula Crete. magno tellus
Clara tonante, centum populi
Brachia pulſent. nunc Curetes,
Nunc Corybantes arma idæa
Quaſſate manu. armis illum
Lugere decet, nunc nunc funus
Plangite uerum. Iacet alcides
Non minor ipſo creta tonante.
Flete Herculeos arcades obitus,
Non dum phœbo naſcente genus.
Et iuga Spartes nemeæq; ſonent.
Feriatq; graueis Mænala planctus.
Poſcite magno alciden gemitu,
Stratus ueſtris ſetiger oris,
Aleſq; ſequi iuſſa ſagittas,
Totum pinnis uelata diem.
Flete argolici, flete cleonæ,
Hic terrentem mœnia quondam
Veſtra Leonem fregit noſtri
Dextera nati. date Sithoniæ
Verbera matres, gelidaſq; ſonet
Planctibus Hebrus. flete alciden,
Quod non ſtabulis neſcitur infans.
Nec ueſtra greges uiſcera carpunt.
Fleat antæo libera tellus,
Et rapta fero plaga Geryone.
Mecum miſeræ plangite gentes.
Audiat ictus utraq; Tethys.
Vos quoq; mundi turba citati
Flete Herculeos numina caſus.
Veſtrum alcides ceruice meus
Mundum ſuperi cœlumq; tulit.
Cum ſtelligeri uector olympi,
Pondere liber ſpirauit atlas.
Vbi nunc noſtræ Iuppiter arces?
Vbi promiſſe regia mundi?
Nempe alcides mortalis obit.
Nempe ſepultus. quoties telis
Facibuſq; tuis ille pepercit?
Quoties ignis ſpargendus erat?
In me ſaltem iaculare facem.
Semeleng; puta,
Iam ne Elyſias o nate domus,
Iam littus habes, ad quod populos

ſitiue turba citati: ideſt uolubilis cœli. ¶ Tulit cœlum: ſuppoſuit humeros loco athlātis. ¶ Spirauit: uoluit ſpirare & quieſcere. ¶ Vbi uertit ſermonē ad iouem dicens ubi Iuppiter eſt cœlum quod promiſiſti filio. ¶ Mortalis: nam illum immortalē facere promiſeras. ¶ Pepercit: beneficia: Her. exprobabat Ioui niſi fuiſſet Hercu. q; fulmina expendiſſes cōtra tyrannos & monſtra. ¶ Ignis fulmen. ¶ Iaculare: ſaltem ſi non uis ſuſcipere filium in cœlum mitte in me fulmen ut feciſti in ſemelem matrem Bacchi cuius fabula nota eſt apud Ouidium lib. meta.

DAN. ¶Quorum: ad ſignificatum. ¶ Iuſſit: coegit ut annifum dicere inſſit. ¶ Ponere: aphereſis. ¶ Madens: illorum cruor. ¶ Centum: numerus eſt diſcret⁹ apud Home. ¶ Armis: quibus excelluit. ¶ Nondum phœbi: ideſt luna nam proſelenes dicti ſunt teſte Appo. & Pluta. in quæſtionibus. ¶ Velata: actiue dixit. ¶ Argolice: caſtiga argolici. ¶ Sithoniæ: Thracia teſte.i. Gel. uetuſto nomine Sithon appellata eſt: inde Sithon. & Sithōis declinata. ¶ Veſcit: aut paſſiue poſitum eſt: aut per hipalagem lege. ¶ Thetis: tropas. Citari uerſatilis & uolubilis. ¶ Ad quod littus. ¶ Populos: animas nā perpetuus ad mortem concurſus & turbæ uix ſatis vna ratis.

¶Natura:

BER. ¶Natura: quia naturaliter omnia moriunt. ¶Præclusit: an clausum est tibi iter ut non possis transire quod timeatur ne iterum rapias cerberum ut fecisti prius. ¶Morantur: tenent ne ingrediaris. ¶Quis: quantus tumultus debet esse in inferno. ¶Nauta: Charon credo ꝙ ipse fugiat. ¶Centauris: qui dicuntur esse in primo gressu inferni cum uiderunt te fugiunt: & alios vngulis suis feriũt fugiẽdo. ¶Idra, quæ est in primo limine inferni: ut scribitur a Virgilio. ¶Mersit: quare adhuc est illi sua figure. ¶Angues: quia plura capita habebat. ¶Labores: monstra quæ uicisti. ¶Fallor: nunc castigat se ꝙ filius non est ita terribilis quemadmodum erat in mundo: cum illic nulla arma habeat qđ sane satis nobis mõstra in extrema die nulla arma prodesse. ¶Argolico, quẽ iter fecit apud Cleonas. ¶Cõtecta: uestita: pilis fuluis. ¶Operit: tegit sinistrum brachium tuum. ¶Valãt: circundant caput: nam rictus leonis gestabat in capite & reliquam partem supra humeros. ¶Dentes: scilicet leonis. ¶Donum: nam sagittas reliquisti philothete. ¶Pharetre: appositiue donũ. ¶Dextra minor, philothe. ¶Mãsurus: non rediturus.

BER. QVid me: Alcmena audit uocẽ dicẽtẽ mater quid flẽdo mõstras me mortuũ qui iam teneo cœlum. ¶Fatũ, mortem. ¶Parce: noli plorare

Natura uocat? an post raptum
Styx atra canem præclusit iter.
Teq; in primo limine Diris
Monstra morantur? quis nunc vmbras
Nare tumultus, manesq; tenet?
Fugit abducta nauita cymba?
Et centauris Thessala motis
Ferit attonitos vngula manes?
Anguesq; suos hydra sub vndis
Territa mersit? teq; labores
O nate timent?
Fallor, fallor uæsana parens.
Nec te manes, vmbræq; timent.
Non argolico rapta Leoni
Fulua pellis contecta iuba
Leuos operit dura lacertos,
Vallantq; feri tempora dentes.
Donum pharetræ cessere tuæ,
Telaq; mittet iam dextra minor.
Vadis inermis nate per vmbras,
Ad quas semper mansurus eris.
Trimetri Iãbici partim. Hercules. Alcmena.
QVid me tenentem regna syderei poli,
Cœloq; tãdem redditũ planctu iubes
Sentire fatum? parce, nam uirtus mihi
In astra, & ipsos fecit ad superos iter.
A. Vnde sonus trepidas aures ferit?
Vnde meas inhibet lachrymas fragor?
Agnosco agnosco, uictum est chaos.
A styge nate redis iterum mihi.
Fractaq; non semel est mors horrida:
Vicisti rursus noctis loca,
Puppis & infernæ uada tristia.
Peruius est acheron iam languidus,
Et remeare licet soli tibi.
Nec te fata tenent post funera.
An tibi præclusit pluton iter?
Et pauidus regni metuit sibi?
Certe ego te uidi flagrantibus
Impositum syluis, cum pluribus
In cœlum furerent flammæ minis.
Arsisti certe/ uerum ultima
Non tenuere tuas vmbras loca.
Quid timuere tui manes precor?
Vmbra quoq; est Diti nimis horrida.
H. Non me rigentes stagna Cocyti tenent.
Non puppis vmbras fusca transuexit meas.
Iam parce mater questibus, manes semel,
Vmbrasq; uidi. quidquid in nobis tui
Mortale fuerat, ignis inuictus tulit

¶Vnde Alcmena: audiens ista uerba miratur vnde sit ista uox credo ꝙ Hercules reuersus est ab inferis & illic omnia ipsum timuerũt. ¶Inhibet, prohibet ne ploret. ¶Chaos: infernus. ¶Non semel: bis uictus tibi infernus & mors horrida. ¶Peruius: per quem potuisti iterum redire. ¶Remeare reuerti. ¶Tibi soli: quod aliis non contingit. ¶Tenent: quod non reddeas. ¶Metuit: ne rapere regnũ inferni. ¶Certe: uidi te ardentem in rogo & mortuum: sed tamen non potuisti retineri apud inferos. ¶Precor: dic quid tui: casus genitiui. i. quid te timuerunt. ¶Vmbra: scilicet tua. ¶Non me: respondet vmbra herculis se non fuisse apud inferos: quia satis fuit quod uiuẽs illud adierit. ¶Tui: ex parte tui genitricis quæ mortalis es expurgatum fuit in his rogis. ¶Tulit: expurgauit.

DAN. ¶Fugit: interrogatiue legendum est. ¶Fallor: petebat enim tartaream militiam nudus & sine armis: nam licet quis clypeo se protegat & galea. Mors tamẽ inclusum protrahet inde caput.

DAN. QVid me: catastrophe de omni mortalitate in apotheosim meritis aureæ uirtutis. Solatur matrem. Hercules iam deus effectus. ¶Vnde sonus: quem audiui indicem filii mei iam in collegium deorum trãslati. ¶Iterum quia semel cum Theseo.

¶Paterna: pars diuinitatis quę ex ioue erat, eſt reddita cœlo. ¶Virtus: facit immortales & timidi q habent uicia moriunt. ¶Pręſens dicis te neſcire vnde ſit, hic ſonus uenit ille ex cœlo ubi ego ſum. ¶Euriſtheus: iam Euriſtheum non timebis quem ſupra diximꝰ imperaſſe. Herculi hic tibi dabit pœnas. ¶Tranſcendens: ſuperans ſuperbum caput .i. Euriſtheum: cum me filium tuum deum habebis. ¶Mane: rogabat mater ut reſiſteret: & ille fugit ab oculis eius. ¶Credula: quia miſeri putant uidere interdum quod non eſt uerum. ¶Canam, ibo thebas & aperte denunciabo Herculem factum deũ eſſe.

Nunquã: uerſus Anapeſticus: Hic Chorus laudat uirtutē quæ ſola immortales homines facit ut Plato plene teſtatur quo ſuit puris animabus aditum patere in cœlum: contaminatas uera deprimi in terris addēdo cocytos phlegetontaſq; fluuios flammiuomos. ¶Lœtheos: infernales. ¶Summas horas: vltimum tēpus uitæ. ¶Pãdet: aperiet hi ſunt de quibus Maro inquit. Hos ar-

Paterna cœlo pars data eſt, flammis tua.
Proinde planctus pone, quos nato pater,
Genitrix inerti luctus in turpes eas?
Virtus in aſtra tendit in mortem timor.
Præſens ab aſtris mater alcides cano.
Pœnas cruentus iam tibi Euriſtheus dabit.
Curru ſuperbum uecta tranſcendens caput.
Me iam decet ſubire cœleſtem plagam.
Inferna uinco rurſus alcides loca.
A. Mane parumper, ceſſit, ex oculis abit.
In aſtra fertur. fallor, an vultus putat
Vidiſſe natum? miſera mens incredula eſt.
Es numen, & te mundus æternus tenet.
Credo triumphis, regna Thebarum peram,
Nouumq; templis additum numen canam.

Anapæſtici. CHORVS.

Nunquam ſtygias fertur ad vmbras
Inclyta uirtus. uiuite fortes,
Nec lethæos ſæua per amnes
Vos fata trahent. ſed cum ſummas
Exiget horas conſumpta dies,
Iter ad ſuperos gloria pandet.
Sed tu domitor magne ferarum,
Orbiſq; ſimul pacator ades,
Nunc quoq; noſtras reſpice terras,
Et ſiqua nouo bellua vultu
Quatiet populos terrore graui,
Tu fulminibus frange triſulcis
Fortius ipſo genitore tuo
Fulmina mittens.

dens euexit ad æthera uirtus. ¶Sed tu: iam præcatur Herculem tanquam deum. ¶Ades: faueas nobis & gere curam noſtri ſut ſi quod monſtrum natum fuerit de cœlo mittas fulmina.

¶Vmbra .i. ſimulachrum enim petit manes: cœlum anima & corpus in puluerem ſoluitur.

Nunquam ſtygias laudat herculem Chorus & numen adorat uirtutis herculeæ: peruenimus tandem in optatum portum: lector candide: pelagus ingens emenſi præcipiti curſu. perfecimus nãq; intra menſes tris inter .ix. annorum: non abſq; tamē periculo imminentis naufragii: nam importuniſſimi iſti remiges noſtri dum nimis auide ad tuam pecuniam uela contendunt: in infames ſcopulos: in ſæuam carybdim & Scyllam immanem: hanc meam ſutilem cymbam prope modum pertraxerunt: erat .n. hoc mare nauigãdum rate fatidica & magiſtro tiphi. ſed gratias tandem cum coronis deo optimo perſoluamus uendibiliori merca poſt hac nauigaturi.

F I N I S.

¶Habes amice lector commentaria in aureas. L. Annei Senecæ tragœdias tanto uitæ bono: vt ſi diligenter eas perlegeris: nihil tibi conducibilius reperire poſſis ad bene uiuendum: & ad rerum locorumq; omnifariam cognitionem: ibi ſententiæ graues ad inſtituendum uitæ modum: hyſtoriarum fabularumq; enarratio: fortunæ uarietas urbium: montium: acquarum: maris: & fluuiorum: regionum populorumq; deſcriptio: uerborũ enucleatio: ordo textus ita ſimplex: vt quiſq; nouitius omnia facile percipere ualeat. Itaq; leges gratum accipies: ſi minima proſequuti ſimus: ut tu maiora indipiſcem poſcis. Vale.

¶Impreſſum Venetiis per Bernardinum de Vianis de Lexona Vercellenſem.
Anno Domini. M. D. XXII. die. VI. Nouembris.

Regiſtrum.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R.

Omnes ſunt quaterni præter Q & R qui ſunt quinterni.

Quinterni .14.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR HERCVLES FVRENS, ARGVMENTVM.

Continet hæc prior Tragœdia querelas Iunonis, & indignationē cōtra pellices Iouis mariti ſui, ſimulq; contra Herculē ex pellice natū. Cōtinet & Megaræ fletū ob cōiugis Herculis abſentiā, & ob tædia minaſq; Lyci, quippe qui Creonte rege & filiis occiſis, Thebanū imperiū occupauerit, eiq; vim pariter iferre tentauerit. Mox ab inferis rediēs Hercules, cognitis, quæ fecerat Lycus, icedentem illū ad ſacrificandū, ob portū regnū, interficit. Sed ſui in Herculē odii Iuno minime ēt adhuc oblita, iuſſit ut is furore corriperet̄. Quo actus miſere Hercules cōiugi & liberis uitā eripuit. Poſtremo mēte reſumpta, illarūq; cædiū cognito authore, ſibi piter & manū intuliſſet vltro, ni genitoris ſui piæ pces interceſſiſſent.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR THYESTES, ARGVMENTVM.

Cogit, excitatq; ab inferis Megæra ex furiis vna Tātalū olim Phrygiæ regē ad odia cōmiſcenda inter duos fratres, Thyſtē & Atreū nepotes eius, q Mycenis alternis annis regnauerāt. At Atreus furiis agitatus, cōſilio cū ſeruo inito, deliberat. quo pacto uindictam de fratre ſumat, q̄ dolis Aeropen ſibi cōiugē cōſtuprarit, quodq; arietē aurei uelleris ſubripuerit. Igit̄ ab Atreo ſimulata recōcilliatione Thyeſti reuocato Mycenis & iicio eponunt̄ in cōuiuio ſui filii epulandi. Poſtremo cū ēt ſanguinem illorum in patera propinaſſet Atreus, iuſſit domum afferri capita. Queis uiſis et agnitis diffleet quidē Thyeſtes, ſed Atreus, q̄ uindicta poeſſerit, oblectat̄.

THEBAIDIS TRAGOEDIAE DIMIDIATAE ARGVMENTVM.

Oedipus ſoluto ænigmate, Sphingis bñficio ac interfecto parēte, Thebarū potitus iperio, necnō & Reginæ genitricis matrimonio, vt demū parricidiū, & iceſtū cognouit ſuū, ſua ſibi manu effodit oculos. Is igit̄ Oedipus filiam rogans inducit̄, uti parentē deſerat errabundū, nā ea ſibi capto oculis ſemitā prætentabat. Parant̄ mox bella inter utrunq; Oedipodis filiū Etheoclē. ſ. ac Polynicē. Ad quæ ſedanda pergit mater Iocaſta, rogans, ne inter ſe, ſed in ipſam arma ſuſcipiēt. ac demū utriq; exercitui ſuadet, arma deponent. Cæterum cū deſint Chorus & actus poſtremus, Tragœdia hæc iperfecta exiſtimat̄.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR HIPPOLYTVS, ARGVMENTVM.

Hippolytus Theſei & Antiopæ filius, cū aio inſediſſet oi ſe uoluptatū lenocinio abdicare, venationi tm̄ intētua uitā ducebat cœlibē, & a mulierū blanditiis alienā. Sed Phœdra nouerca eius priuigni forma, ætateq; illecta, & amore uæſano correpta, & mariti abſentia aiata, ac demū dolore deuicta, & ægritudine cauſata vulnus iuueni detegit, & inuitat ad uenerē. At cū ſe ſentit a priuigno acriue increpari, & cupitos amplexus ptinaciter denegeri, infenſa ilico & amoris oblita, Hippolytū iſimulat Theſeo ab iferis redeunti, ceu is eā ligdo interpellarit. Igit̄ adoleſcēs patris declināe furorē iſcenſo curru diſtrahit̄ atq; diſerpit̄ ab eqs ſuis, a Phocis exterritis, quos imiſerat Aegeus. Poſtrēo Phœdra ſui facinoris ſcenā detegēs, ſup Hippolyti corp⁹, miſere gladio ſe ipaz ɔficit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR OEDIPVS, ARGVMENTVM.

Laborantibus peſtilentia Thebis, ibiq; tū regnēte Oedipode, de quo ſatis ſuperius in Thebaide cōſultus Apollo, an peſti remediū foret ullū, rñſum tulit, nō ceſſaturā illā, donec Laii interitus expiet̄, & interfector illius plectatur exilio. Cæterū cū interfectoris nomē minime indicaſſet, ab Oedipode Tireſia uates ɔſulta, pādit, ipm fuiſſe Oedipodē, qui regē Laiū peremerit. Deprehēdēs poſtremo Oedipus coniecturis qbuſdā, artis magicæ bñficio uera locurā fuiſſe Tireſiā, & ſibi effodit oculos, & Iocaſtę parēti plurimū id rogāti gladio uitā eripuit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR TROAS, ARGVMENTVM.

Exciſa deletaq; Troia Græcis in patriā redire parantibus apparuit Achillis vmbra, quē Paris in tēplo Apollinis iterfecerat. Ea monuit, ut mācrū ſui Polyxenæ puellæ regiæ uictima placarent̄, cuius coiuxe, dū uiueret, connubiū expetebat. Primū igit̄ Troię ſæuū deflet̄ excidiū. Mox ab Vlyſſe ingrit̄ Aſtyanax puer Hectoris filius, ut tollat̄ e medio, neqd ſuperſit reliquiarū ad Iliū vindicādum. Reperto demū puero, abductaq; puella, ut refert a Nūtio, ea qdē in Sigeo ad tumulū Achillis mactabat ille præcipitat̄ e turri. Referunt̄ aūt iccirco, q̄ horrenda minime actitant̄ in ſcena, ſed tm̄modo recitant̄.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR MEDEA, ARGVMENTVM.

Medea quondā, cuius apud Naſonē, Diodorū, et Iuſtinum rite extat hiſtoria, querit̄ in hac ſeptima Tragœdia de Iaſonis periurio atq; repudio: in cuius etiā vltionē ſæuiſſime aduocat deos oēs. Mox vnius diecula a Creonte, q exiliū illi indixerat, dilatione ipetrata, ſecū deliberat ipſa Medea, ut & veneficiorū ope Creōtis dom⁹ icēdio abſumat̄, & filii, quos ex Iaſone receperat, añ ipſius parētis ora miſere iugulent̄. Quę ſcelera, ut fœmina ſceleſtiſſima ſtatueret, fœde & imaniter in calce patrant̄.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR AGAMEMNON, ARGVMENTVM.

Thyeſtes olim ille natorum tumulus, nefandis iniuriis ab Atreo germano ſuo admodū laceſſitus, ab iferis remeans excitat & hortat̄ Aegiſthum filiū, vt ppere ſe accingat ad tātas ſuæ domus iniurias ulciſcēdas. Agamēnonis itaq; ex Atreo geniti, & in bello Troiano diuti⁹ cōmorētis cōiugē Clytēnæſtrā, vt ſtuprū clemēter iferat, inuadit Aegiſthus, qd & iampridē oraculū perſuaſerat. Illa demū Aegiſthi amore correpta, coq; identidem potita, quo minus adulteri complexus impedirent̄, reuerſum maritum, nec ſibi talia metuentem interficit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR OCTAVIA, ARGVMENTVM.

Satis conſtat Octauiam, quæ huic tragœdiæ fecit titulū, patrem habuiſſe Claudium imperatorē, matrem uero Meſſelinam filiam Barbari Meſſalæ eiuſdem Claudii conſobrini. Hæc Octauia Syllano primum deſpōſata eſt. Quo repudieto atq; occiſo, iterum a patre Neroni collocata eſt priuigno ſuo, quē antea adoptauerat. Sed Nero illius conſuetudinem aſpernatus, ægre ferente id Ro. Po. dimiſit, vt ſterilem, moxq; etiā interfecit, adulterium falſo probante Aniceto pædagogo, quod ei falſo etiam obiecerat Nero. Queritur itaq; nunc Octauia miſerrimam fortunam ſuam, ſimulq; patris obitū, quē filius ueneno necauerat querit̄ inſuper Seneca Neronis ipſius præceptor mores ſui temporis atq; calamitatē. Demū iuſſu principis infelix Octauia, annuente id Po. Ro. quod iampridem negauerat, ad necē tradit̄.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR HERCVLES OETHEVS, ARGVMENTVM.

Hercules ſacrificaturus ob deletæ Oechaliæ urbis victoriam & raptum Iolæ, ad Deianirā coniugem miſit puerum, qui ueſtem afferat, qua uti in ſacrificando cōſueuerat. Deianira uero ueſtē marito miſit ſanguine Neſſi cētauri reſperſam, dubitans, ne Iolæ amore, ipſa poſthaberetur, q̄ ſuaſer et Neſſus fœminæ, ut faceret, ſiquando illa de mulieris alterius amore, ueretur. Eam ueſtem ubi primum attigit Hercules, veneno aſperſus lēta tabe exedebatur. qua quidem de re cōſultus Apollo delphicus, reſpōdet, uti pyram Hercules in Oetheo mōte conſtrueret, ac de reliquis Ioui curā relinqueret. Cōſtructa igit̄ pyra, & inibi per Philoctetis manus admoto igne, cum nihil reliquiarum repeririſſent qui aderant, in cœlum omnino ſublatum Herculem cenſuerunt. Atq; hæc in ſuprema iſta Tragœdia referuntur.

RAGORDI

Profumo fino per far in chiera

R. Muschio
Rose
Aqua Rosa
Aqua de Melangoli
Canella
Garofoli
Storace
Belgiouino
scorze de Melangoli
Incenso
Zuccharo fino